

THE UNIVERSITY

OF ILLINOIS

LIBRARY

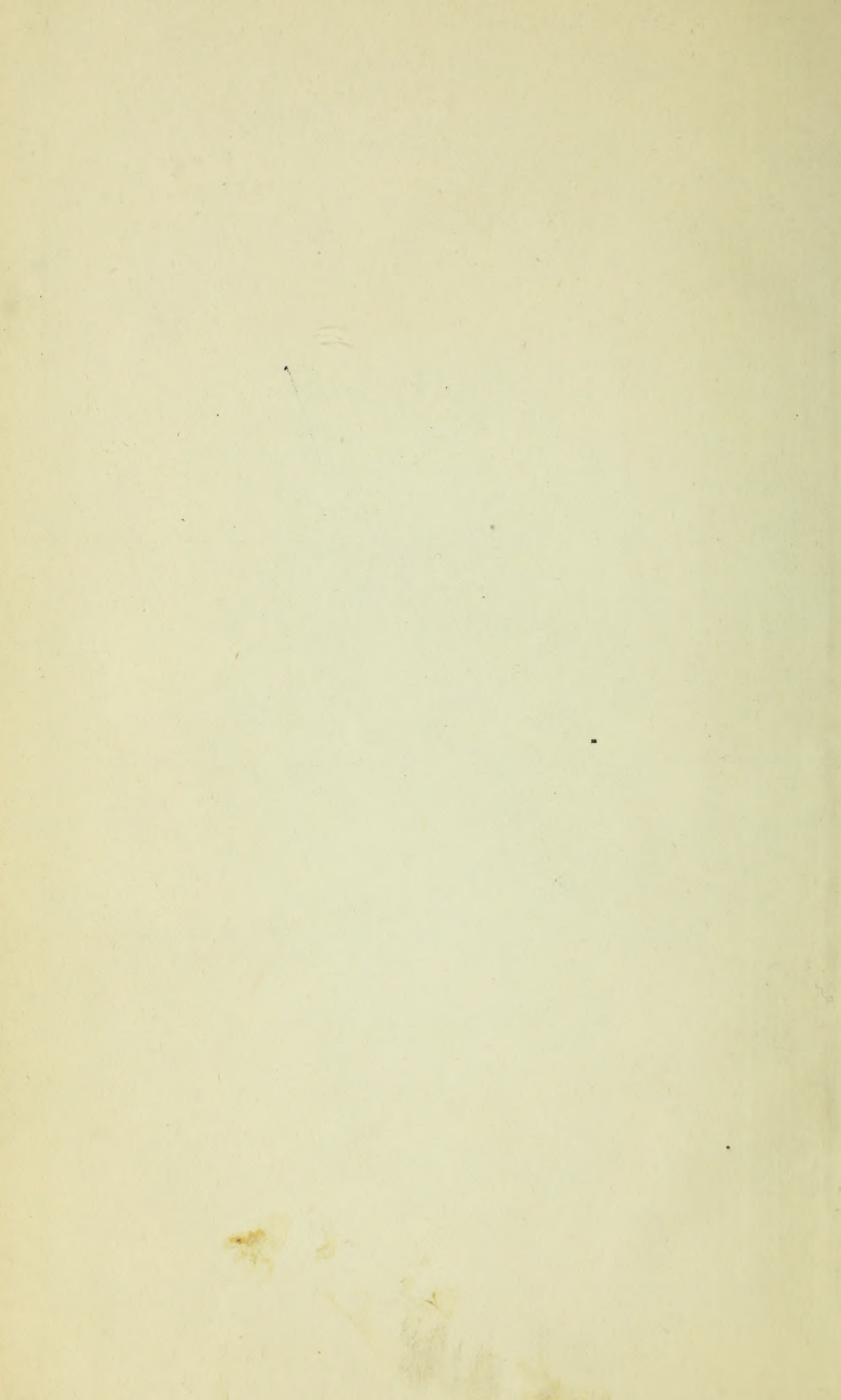
881

X2c.d

1857

IS

me

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ
ΚΥΡΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑ.

XENOPHONTIS
INSTITUTIO CYRI,

EX RECENSIONE ET CUM ANNOTATIONIBUS

LUDOVICI DINDORFII.

OXONII:
E TYPOGRAPHICO ACADEMICO.

M.DCCC.LVII.

881

X2c.d

Digitized by the Internet Archive
in 2016

P R Æ F A T I O.

INSTITUTIONIS Cyri tres sunt codices præcipui,

A. Parisinus bibliothecæ imperatoriæ 1635, olim MCCLXIII, 1384, 2534, chartaceus, formæ quartæ, complexus præter Herodotum alia manu scriptum foliis 239—346 Cyropædiam atramento adeo pallido exaratam, ut non solum in medio opere multa vocabula postea nigriori sint obducta, sed tota pagina prima eodem modo quasi rescripta. Cyropædiam foliis 348—405 sequitur Anabasis alia manu scripta, cujus pauca quædam specimina exhibuit Larcherus, ut dixi præf. ad Anab. p. vii. in littera P. In fine libri subscriptum: Τὸ παρὸν ἔχει φύλλα τὰ πάντα εἰσὶν τετρακόσια τρία καὶ δέκα· ἡγουν φύλλα νιγ: † ξεινοφῶντος κύρου ἀναβάσεως βιβλίον ζον. ξεινοφάωντος κύρου ἀναβάσεως τέρμα (τ in π mutato et as super μα scripto) ἔσχειν. Et paullo infra ξεινοφάωντος κύρου ἀναβάσεως πέρας ἔσχειν. μουνσάγέτας διδαχῆς νόεο θεῖου, quæ verba etiam paullo supra scripta, sed a bibliopecto quarto vocabulo charta obducto. Cyropædiam quæ scripsit manus omnium minime est elegans, et non solum ductibus ejusmodi ut ε et η vix possint ubique discerni, sed etiam vitiis multis orthographicis refert χωρικόν τινα ἀπαίδευτον, ut ipsi se in subscriptionibus codicum interdum vocant librarii. Itaque schedula paginæ aversæ ante Herodotum agglutinata quod litteris rubris testatur † τὸ παρὸν βιβλίον ὑπάρχει κυρίου παλαιολόγου Παύλου τοῦ ῥάλη. ὁ δὲ γράψας ^{την} δημήτριος ὁ λεων: † si eundem spectat hominem, de quo infra in B., ut certe prorsus manum ejus refert, quomodo ad hunc possit codicem referri, qui nihil habet illius manui simile totusque scriptus est manibus ab illa longe diversis, non apparet, quippe alteri potius conventurum. Eidem paginæ alia manu scripta agglutinata schedula incipit: Τῇ τοῦ θεοῦ εὐδοκίᾳ ἐτέχθη μοι νῖος ἐπὶ ἔτους ^{ου} 5 ᾗ πθ etc., quæ repeti non tanti.

Simillimus autem hic liber multo antiquiori, olim S. Athanasii montis Atho, nunc bibliothecæ Escorialensis plutei T., 3, 14, n. 171^a. Qui etsi caret vitiis illis orthographicis in A., ut dixi, frequentibus, velut *νὶ* pro *νῆ*, *αἰσθονται* pro *αἰσθωνται* et similibus, aliisque levioribus mendis, atque etiam nonnulla in A. omissa servat et addita omittit, novi tamen verique in partibus a viro clarissimo U. C. Bussemakero inspectis nihil suppeditat præter *έώρακα* 1, 3, 2, quod habet a prima manu, ab secunda *έώρακα*, ut alibi etiam a prima.

- D. olim Altorpiensis, nunc bibliothecæ Academiae Erlangensis n. 88, membranaceus formæ maximæ, foliorum 56, paginis bipertitis versuum quinquagenorum, scriptus nitide et eleganter, initio libri quarti inauratis emblematis ornatus, sæpe etiam in marginibus compendiis vocabulorum *γνώμη*, *σημείωσαι* vel *ώραῖον* aut ascripto *ώραῖον ὅλον τὸ χωρίον τοῦτο* notatus. Pagina ad-versa folii præfixi inscriptum: *Liber Vincentii Obsopœi et suorum amicorum*. Quibus alia manu additum: *ad hunc sunt Eptæ I. Camerarii, vol. 2, p. 307*. Tum rursus alia manu:

† ἦν περ ἐγὼ βίβλον κλεινοῦ παῖς δῶκα γαρίνον
βαπτιστῆς παιδρῶ ξένιον λάβε φέρτατε θυμῷ
μικρὸν μὲν, σφοδρὸν δὲ πᾶτερ μέγα τέκμαρ ἔρωτος.
μνήμη δ' ἐμῆς μόνιμον φιλίας μάλ' ἀμύμονος ἔστω.

Desunt jam folia complexa 4, 2, 20, *πολεμίων*—5, 2, 27, *ἐφη ὁ Γωβρύας*, folia vero complexa 6, 1, 33, δὲ ὁ *Ἀράσπας*—7, 2, 27, σὺ ἐμοῦ a bibliopecto post 8, 3, 3, *τὰς καλλίστας* tralata sunt. Integro adhuc usus erat Camerarius in interpretatione Latina Cyropædiæ Parisiis edita a. 1572, ubi de eo annot. p. 299: “Interpretati sumus ea quæ extarent in vetere libro allato ex bibliotheca Budensi et mecum communicato a doctiss. viro Vincentio Obsopœo.” Quibus addit scripturam eandem quam annotavimus ad 1, 2, 2, multisque aliis locis ejus facit mentionem, quamvis neque constanter eum consuleret, ut 5, 5, 19, *susplicari aliquem posse scriberet quod recte in illo scriptum est καλὸν reponi de-*

^a Millerus *Catalogue des Manuscrits grecs de la bibliothèque de l'Escorial* p. 138: “T.—III.—14. 171. In 4° en parchemin, de 149 feuillets, et du XIe siècle, manuscrit provenant de la bibliothèque de Hurtado de Mendoza. Il appartenait d'abord à la bib-

liothèque de saint Athanase, monastère du mont Athos, comme l'indique cette note placée en tête du volume: Βιβλίον προστεθὲν τοῖς κατηχουμένοις τῆς ἱερᾶς λαύρας τοῦ ἁγίου Ἀθανασίου παρὰ τοῦ τιμιωτάτου ἐν ἱερομονάχῳ κυρ. Ἰγνατίου τοῦ Καλοθέτου.”

bere pro κακόν, plurimasque ejus bonas verasque scripturas omitteret, neque in iis quas afferret ad litteram semper exprimeret quod est in codice. Quibus omissis satis habui quæ ex parte hodie amissa protulerat annotare tanquam ex D. Cam. Correctores codex præter librarium, qui codicem scripsit et raro se ipse correxit, expertus est plures, litterarum figura et atramenti colore discrepantes, sed pauca tantum emendantes aut eradentes. In quo genere mirum quod quum hic codex solus sæpissime *ν* addat ante consonantes, interdum vero ante vocales omittat, corrector unum tantum alterumque erasit, velut in *ἐστιν* 3, 2, 5 et 7, in *παρηγγύησεν* 8, in *ἐκέλευεν* 11, in *ἔλεξεν* 12, in *πᾶσι* et *προσέλαβεν* 3, 3, 1, in *προύπεμπεν* 4, in *ἔλαβεν* 5 etc.

G. Guelferbytanus 71, 19, membranaceus, foliorum formæ quartæ 193, *Œconomicum*, *Cyropædiam* et *Anabasin* complexus, plures in *Cyropædia*, foliis 23—117 scripta, expertus correctores, qui modo in margine modo supra versum modo in ipsis versibus veterem scripturam ita eraserunt et obscurarunt, ut nisi alii codices indicium facerent, non modo divinare nemo posset quid scriptum olim fuisset, sed ne animadverteret quidem quisquam aliquid elutum aut obductum latere, quod vel nunc difficile interdum est dignoscere. Folio ante codicem inscriptum τοῦ Γουαρίνου τοῦ Οὐερωναίου.

His tribus codicibus per librum primum quartus accedit R. Bremensis bibliothecæ publicæ, olim Goldasti, chartaceus formæ quartæ versuum fere 32, recentissimus, præter alia multa *Cyropædiæ* tenens librum primum et ante Aristidis orationem priorem *ὑπὲρ ῥητορικῆς* excerptorum ex *Cyropædia* paginam. Ejus varietatem ego exhibui diligentius excerptam quam Schneiderus, quippe ducti ex libro non contemnendo, sed correctionibus aliis super alias glossisque inter versus referti, ipsoque aspectu deformis, ut multas ejus mendas earumque correctiones omiserim.

Horum igitur librorum quæ adhuc ferebantur collationes quum haud raro fallerent judiciumque de locis singulis impedirent, accuratioribus demum quas ego exhibui effectum est ut rectius tam de illis quam de ipsa librorum fide eorumque inter se ratione possit judicari. Neque consultum duxi ut jam satis superque amplæ varietatum farragini adderem ex ceteris minoris momenti libris magnam rerum inutilium molem, sed pauca tantum ex iis, ubi operæ pretium videretur, excerpti. Sunt autem hi.

B. Parisinus bibliothecæ imperatoriæ 1639, olim DXXVII, 563, 2536, chartaceus, formæ quartæ, continens 1) foliis 1—103 *Cyropædiam*, cui subscriptum: Ἐτελειώθη τὸ παρὸν βιβλίον τοῦ ξενοφῶντος τῆς κύρου παιδείας προστάξει τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου καὶ περιφανοῦς ἄρχοντος, μισερῶντωνέλου, δὲ, ἀβέρσα· τοῦ μεγάλου σεκρεταρίου· διὰ συνδρομῆς, καὶ ἐξόδου, τοῦ μειδάνου, καὶ κονσιλιέρι· διὰ χειρὸς ἐμοῦ, δημητρίου λεοντάρη, τοῦ ἐκ τῆς κωνσταντινουπόλεως· ἐν μηνὶ ἰουνίῳ κβ': ἰνδικτιῶνος ζ': τοῦ 5^{ου} ἡ π β^{ου} ἔτους: pariterque libro 5: Ὁ τόδε γράφων δημήτριος λεοντάρης, et libro 7: Ὁ γράφων δημήτριος λεοντάρης ἔτους 5^{ου} ἡ π β^{ου} ἰνδικτιῶνος ζ' μαῶν ιγ. Quo de homine dictum jam in A. 2) foliis 104—188 *Anabasin*, cui subscriptum τέλος. ἔτελειώθη τὸ βιβλίον τοῦ ξενοφῶντος τῆς κύρου ἀναβάσεως. 3) foliis 189—194 *Theophrasti Characteres* præter proœmium 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 2—6 λάβωσι, 14, 15, 16, 17, ed. Schneid., quibus subscriptum: Ὁμοίως, καὶ πά-λιν ἔτελειώθη, καὶ τὸ δεύτερον βιβλίον τοῦ ξενοφῶντος, τῆς κύρου ἀναβάσεως, διὰ χειρὸς ἐμοῦ, δημητρίου τοῦ λεοντάρη· κατὰ μῆνα φευ-ρουάριον τῆς ἐνισταμένης ὀγδόης ἰνδικτιῶνης· τοῦ 5^{ου} ἡ πγ^{ου} ἔτους· χάριν ἀγάπης τοῦ μεγαλοπρεπεστάτου ἄρχοντος, τοῦ μείζονος σεκρεταρίου, τοῦ αὐθέντου τοῦ ῥηγός· μισερῶντωνέλου δὲ πετρουζίους· διὰ συνδρο-μῆς τοῦ μισερῶντωνίου, καὶ κονσιλιέρη· ῥηγικῶν· καὶ ἐγὼ μὲν, καὶ ἔγραψα, καὶ γράφω, καὶ γράψω· τὴν δὲ ῥηγικὴν χάριν, οὐ δύναμαι ἔχειν: διὸ καὶ παρακαλῶ τὴν αὐθέντειάν σου ἅς εἴ με ῥέκουμεντάτος· ἐπειδὴ πάσχω πολλὰ, ἀπὸ τῶν προκουρατόρων τοῦ ὀσπιταλίου: † Scriptus manu multo pulchriori et atramento meliori quam A. ita totus pendet ex illo ut si quid singulare exemploque quod sequitur veriore habet scripturam, velut ei secundæ passivi vel medii positum aliquoties pro η^a, multo frequentius relicto, ea de suo appareat posuisse librarium primæ manus auctorem. Nam quas in marginibus et inter versus ipsisque in versibus correc-tiones habet permultas, eas recentior corrector unus vel alter duxit ex libris quales primæ expresserunt editiones aut ipse ex-cogitavit, velut unam eamque bonam et veram ῥύμη pro ῥώμη 4, 3, 18. Itaque raro hujus libri feci mentionem, ejus neque consensio neque dissensio cum A. fidem illius aut auget aut minuit.

C. Oxoniensis Bodlejanus bibliothecæ Canonicianæ n. 39, bom-

^a Idem in *Theophrasti Char.* 2, 1, corrector qui apud *Xenophontem* alibi pr. ἐνθυμεί, intulit idem fortasse teri fere substituit.

bycinius seculi 14 vel 15 ineuntis, continens fol. 3—136 diversa ab reliquis quæ continet Xenophontis scriptis manu exaratam Cyropædiam, ut dixi præf. ad Anab. p. vi. Multas ejus scripturas memoraverat Hutchinsonus in editione Oxoniensi Cyropædiæ a. 1727, alias nonnullas ego, itemque paucas quasdam ex Aldina, olim P. Pithœi, nunc ejusdem bibliothecæ Bodlejanæ, de qua dixi ibid.

E. et F. Vaticanus n. 987, de quo dixi præf. ad Anabasin p. iii, et Chisianus R. vi, 41, ab Hieronymo Amatio cum H. Stephani ed. priori a. 1561 in usum Bornemanni collati.

H. Mediceus bibliothecæ Laurentianæ plut. 55, n. 19, apud Bandinium vol. 2, p. 284, cujus varietates editæ sunt in ed. Cyropædiæ Lipsiensi a. 1823. Scriptus secundum subscriptionem *χειρὶ Γεωργίου τοῦ Χρυσοκόκκη, Φιλέλφου δ' ἀναλώμασι τοῦ Φραγκίσκοιο κλήσιν, ἐτελειώθη μηνὶ νοεμβρίῳ κγ'. ἰνδ. ε'. ἔτους 5704* λέ' ἐν Κωνσταντινουπόλει. Eodem usus P. Victorius plurimas ejus scripturas ascripserat Aldinæ a. 1525, quæ nunc servatur in bibliotheca regia Monacensi, unde Fr. Jacobsius transtulerat in marginem editionis Schneideri, mihiq; jam olim benigne concessit. Quod exemplar ego dixi Q.

I. Liber ignotus, de quo Valekenarius in fronte Cyropædiæ ed. H. Stephani secundæ a. 1581 in bibliotheca Academiæ Leidensis servatæ, et a me jam præf. ad Historiam Græcam p. v. memoratæ: *Adest in exemplari Ald. Voss. (Hist. 423) collatio, hic notata literis MS. A. (imo A.) (In eodem cod. est collatio ad Hellen.) Lectiones istas adhibuisse in sua interpr. dr. Julius Gabrieliuss Eugub.*^b Idem ad l. 3 initium p. 37 ed. Stephani:

^b Gabrieliuss de libris suis in præf. ad Cyropædiæ interpretationem latinam (Venet. apud Dominicum et Jo. Baptistam Guerreos fratres 1569): "Id etiam suscepi laboris, ut correctiones non paucas extremo libro apponerem ex quibusdam antiquissimis Græcis codicibus erutas, qui manuscripti Perusiæ in ædibus Divi Petri asservantur. Fuit vero mihi una cum Constantino Rhallio et Viviano Brunorio, eruditissimis viris, eorum legendorum et conferendorum magna potestas permissa, Julii Feltrii Cardinalis, illius tum provinciæ le-

gati, auctoritate et gratia: apud quem conjunctissime eo tempore et amantissime vivebamus, litterarum studia colentes. Neque vero non multo plures ex illis exemplaribus emendationes excerpteramus: sed cum pleræque earum in eo Xenophonte reperiantur qui postea Henrici Stephani typis est impressus; non necesse habui omnes hic adscribere, sed eas tantum quibus ille caruisse videtur, quæque spero fore ut his, qui in Græcis litteris sunt versati, valde probentur."

In seqq. multo pauciora notantur in marg. Ed. Ald. Voss. N. 423. Oia tamen enotavi quæ legi potuere (et pleraque lecta a me st commode) sub litera MS. A. Memorat autem tam Gabrielius ab Valekenario omissas quam Valekenarius multo plures ab Gabrielio non notatas, etsi plurimæ utrique sunt communes, ut dubitari non possit quin eodem sit libro usus Gabrielius, quem ego dixi O.

K. Codex item ignotus, de quo Valekenarius ibidem: *Quæ leguntur sub literis MS. C. sunt ex collatione Angeli Bergitii ad K. Π. ad edit. Paris. in 4to. inter Voss. Hist. 251.* De qua Reiskius Addend. ad Animadversiones in Sophoclem p. 58, ubi de Sophoclis codice Lipsiensi: “Pulcherrime est exaratus, manu, nisi fallor, celeberrimi illius calligraphi Græci, *Ang. Bergitii*, qui multos codices Græcos regi Franciæ Francisco I. manu sua, quæ elegantissimas pingebat literas, exaravit in bibliothecam regiam Parisinam illatos. Manum hominis vidi aliquando in Bibliotheca Leidensi publica, in editione Wecheliana librorum Xenophontis de Cyri institutione, quos ad Cod. Mst. exegerat.”

L. Bibliothecæ Leidensis membranaceus formæ quartæ foliorum 239, versuum fere 27. Litteris grandioribus nitide et eleganter scriptus correctores expertus est tres, unum ipsum qui codicem scripsit librarium, alterum recentiorem, postremum novitium. In folio quod primum antecedit scriptum: *Xenophon de pedia Cyri. Ex libris Germani Brixii.* Libro 8, 8, 7 ad illa *τοιγαροῦν ὅστις* etc. recentior manus, quæ passim scholia apposuit in margine, ascripsit: *Ὡς καὶ νῦν ἐν ἡμετέρῃ ἰταλίᾳ διὰ τὰς πυκνὰς καὶ παντοδαπὰς στάσεις καὶ φιλονεικίας.* Hic liber quum ita conveniat cum Guelferbytano, ut licet non sit ductus ex illo, nihil tamen fere ab eo discrepet nisi receptis aut non receptis correctionibus correctorum quos expertus est Guelferbytanus, proprii autem boni verique nihil fere habeat, perraro est ab me memoratus, etiam correctoribus illis literis r. et n. distinctis.

M. Codex Meermannianus ab Valekenario collatus cum Stephaniana, de qua dixi in I., ubi ipse p. 1: “*M. designat Codicem Meermanni ex optimo descriptum,*” et ad finem Cyropædiæ: *Codicem Meermanni K. Π. totum ipse (L. C. V.) contuli, atque illinc lectiones varias horis subsisivis enotavi accuratissime.* Convenit sæpissime cum G. In Anabasi eundem dixi T.

V. Codex, de quo Valekenarius ibidem: *Quæ sub literis V. R. sunt lectiones ex codice Vincentii Rustici, adscriptæ edit. Juntinæ Bibl. Leid. et a me transscriptæ.* Is codex solus cum Vaticano 7, 2, 23 consentit in singulari scriptura *προεἰλοντο* pro *εἰλοντο*, cum Aldina 2, 1, 2 in *τρισυρίους* pro *δισυρίους*, et 4, 2, 26.

T. Taurinensis, de quo Pasinus Codd. Taurin. vol. 2, p. 393: "Codex cccvi. c. 11. 8. Chartaceus, cui folia 169. circa finem sæculi xv. in quo Fol. 1. Xenophontis Cyropædiæ libri octo, ad quarum calcem legitur: *ἐλήφε τέλος ἐν Ῥώμῃ 5 ᾗ ἐγ. finem accepit Romæ anno 6963. (Christi 1455).*" Proœmii lib. 1, 1, 1—6, accuratissimam collationem debeo Claudio Dalmazzo, doctissimo Anabasis interpreti.

Editionum veterum quæ ex codicibus sunt ductæ Juntina a. 1516 et Aldina a. 1525, excepta ea parte quam deesse dixi D., 4, 2, 20—5, 2, 27, aliquoties tantum sunt memoratæ, ubi levia quædam menda solæ tollerent, pariterque margines Stephanianæ a. 1581 (N.) et Juntinæ a Villoisono cum Weiskio communicatæ, de qua dixi præf. ad Anabasin p. vii (P.) denique libri Brodæi in ejus Annotationibus in ed. Basileensi 1568. Omnia enim exiguius fuit usus post libros præcipuos, quorum copiam fecerunt viri clarissimi C. B. Hasius, L. Dœderleinus, Bethmanus.

Est autem librorum Cyropædiæ eadem conditio quam librorum Anabasis esse dixi præfatione ad illam p. viii, ut propter librorum incuriam correctorumque licentiam quum in dialecto aliisque rebus levioribus tum in omni orationis conformatione meliores pariter atque deteriores perinde fallant. Et dialecti quidem vitiis nonnullis eorum quæ notavi l. c. etsi liberiores sunt libris Anabasis, veluti quod perraro exhibent alienum a Xenophonte *ἐὺν*, servantque etiam aliquoties abolitas in Anabasi formas *ἐόρακα*, *ἦσαν*, *πρὸ*, rursus alia multo crebrius inferunt, ut ipsi meliores sæpissime *ρσ* pro *ρρ*, *σσ* pro *ττ*, quæ singula notare omisi, ut *γιν*— in *γίνεσθαι* et *γινώσκειν*. Consentiant etiam 1, 3, 10, in forma *ὠμνύετε* non minus quam libri Anabasis 2, 5, 39, in veriori *ὠμνυτε*. Quomodo Xenophontem scripsisse prodere etiam singularem *ἐπεδείκνυ* ex vestigiis librorum 1, 4, 10 a me restitutum dixi ad 6, 4, 6, ibidemque animadverti plurimum in talibus fallere libros non solum Xenophontis, sed Atticorum omnium, de quibus idem dicendum quod de Thueydide dixit Arnoldus præf. ed. secundæ p. iv, neque sperandum esse multum

novæ opis a codicibus neque dubitandum quin etiam sine illis restituendæ sint formæ legitimæ. Itaque ut ipso grammaticorum testimonio constat Thucydidem scripsisse σῶ, non σῶοι, quod suppositum in libris omnibus, ita Xenophonti, cui in Anabasi σῶς pro σῶος bis restitueram ex codice Bodlejano, idem constanter restitui in Cyropædia, ut dixeram ad Anab. p. ix. Et quemadmodum Thucydidem ex eorundem grammaticorum testimonio διεζωμένοι scripsisse constat 1, 6, ubi διεζωμένοι libri omnes, et Xenophonti Cyrop. 7, 1, 2; 5, 22, ἐκέχριτο et κεχριμένοι, 7, 5, 27, κλειμένας restitui ex codicibus, ita σέσωμαι 3, 2, 15; 5, 4, 11, et semper apud antiquiores scribendum esse pariterque σωτέος pro σέσωσμαι et σωστέος, persuadent quum formarum harum tenuia apud Platonem et Euripidem vestigia tum glossa Photii s. Suidæ, quæ διεζωμένοι illud servavit: Σέσωται καὶ σεσωμένους· οἱ παλαιοὶ ἄνευ τοῦ σ· καὶ διεζωμένοι φησὶ Θουκυδίδης· οἱ δὲ νεώτεροι σέσωσμαι· ἐπ' ἐνίων ἀπλῶς παραλείπουσι τὸ σ. κεκλειμένον, πεπρημένον. Qualia raro intacta siverunt librarii, ut πεπρημένον unus Ravennas Aristoph. Vesp. 36, consentiens Nub. 1203, Eccl. 838, cum reliquis in νενησμένος et νενασμένος, quod νενημένος scripserat Aristophanes, ut Thucydides et Xenophon. Plurima autem de hoc genere jam antiquitus fuisse depravata produnt grammatici, vicissim deteriores afferentes formas quam libri hodie superstites suppeditant, ut de forma accusativi in εἰς pro εἰας dictum ad 1, 1, 2; de forma ἀπαρασκέυαστος ad 2, 4, 15 notata Pollucis 6, 143 ostendit testimonium, hanc ex eodem proferentis loco Demosthenis p. 1453, 2, quo codices consentiunt in ἀπαράσκευος, ut ceteris ejus est locis omnibus. Itaque si Xenophontis libri in multis migrant dialecti Atticæ leges, his testibus non plus tribuendum quam reliquorum Atticorum codicibus, quum ipsius Thucydidis, qui perfectum Atticisismi habetur exemplar, non minus sint vitiosi. Eadem enim, ut paucis defungar exemplis, apud Thucydidem confusio formarum πλέον et πλείον, quod vel apud poetas rarum a prosa prorsus videtur alienum, pariterque formarum πλείων et πλέων, quod vicissim poetis peculiare ab librariis forma πλέον deceptis perpetuo infertur, ne dicam de formis talium comparativorum solutis et contractis in οὐς et ω. Tum in flexione verbi eadem apud utrumque inconstantia in optativi formis in οίη et οἷ, de qua dixi ad 1, 6, 2, et pluralis in ημεν et μεν, de qua ad 6, 3, 10; 7, 1, 41. Cujus quæ feruntur exempla poetarum Atticorum, ut Eur. Cycl. 132, δρώμεν, ubi συνδρώμεν Dawesius, Ion. 943, φαίμεν, ubi item συμφαίμεν locum

habere videtur, adeo sunt pauca et incerta ut neque poetis, de quibus post Dawesium Porsonus Aristophan. p. 80, possint vindicatae haberi et alienas esse ab usu Atticorum credendum videatur Atticistis, Moeridi p. 93 et Thomæ p. 153, nec raris librorum indicibus, unde ego ἀριστῶτε restitui Xenophonti, ut dixi ad Anab. p. xiii, et Tragicis, Platoni, Isocrati, restituta sunt εἶμεν, εἶτε etc., de quibus Heraclides apud Eustathium Od. p. 1907, 44. Cujusmodi formis non semel iterumque usos esse quorum in libris aliquoties reperiuntur, sed vulgares tantum non semper ab librariis substitutas facile credet qui vel Alexandrinum ἡμην illatum viderit 6, 1, 9, codicis unius auctoritate a me sublatum, ut ib. 10, non minus Alexandrinum σφέτερος pro ἡμέτερος. Ejusdem generis est imperativi forma in ὦσαν, de qua Thucydidi et Xenophonti, ut reliquis Atticis, illata ad 4, 6, 10, plusquamperfecti secunda pluralis in εἶτε, de qua ad 1, 3, 10, formæque ἔφης et ἀπήεις, de quibus ad 4, 1, 23; 5, 1, 25; μεμνῶτο, de quo jam a grammaticis lecto pro μεμνήτο, ut καθόμην pro καθήμην 5, 1, 8, ad 1, 6, 3, aliæque formæ alibi sublatae aut notatae tanquam suspectae.

Crasin in prosa Atticorum multo fuisse frequentiore quam nunc apparet in libris vel ipsorum constat indicio, quo quum aliquoties restituta sint non solum ἀνὴρ et ἄγων, ut 2, 2, 7; 3, 3, 44, sed etiam ἄνδρες 2, 2, 7; 2, 3, 15, et ἂν 5, 3, 9; 5, 5, 35, facile intelligitur libris aut ἂ ἀν præbentibus aut ἂν, ut 1, 6, 26; 2, 1, 27; 3, 1, 12, quemadmodum τὰ ἄλλα, τὰ ἐκεῖ, τὰ ἐπιτήδεια, καὶ ἐκείνος, τὸ αὐτὸ, τὰ αὐτὰ et alia modo conjungunt modo disjungunt, ut dixi ad 7, 5, 85; 5, 4, 43, in plurimis crasin ubique esse restituendam, ut in πρὸν pro προε, de quo ad 2, 4, 18, et Anab. p. xiii, neque credibile esse καὶ ἂν scripsisse 2, 1, 13, 15, qui sæpissime καὶ ἂν, et κάπενεγκὼν recepit ex libris 2, 4, 19.

Hæc autem et similia quum incuria librariorum illata sint et facile deprehendantur etiam sine librorum indicio, tuto latet vitium, ubi notiores formæ exquisitioribus sunt suppositæ, ut λεκάνιον pro λεκάριον 1, 3, 4, et præter alia ἀρτοποιὸς, ut videtur, pro ἀρτοκόπος, 5, 5, 39, aut vocabula alia pro aliis illata, ut ἀνήλωκα pro ἀνησίμωκα 2, 2, 15, ἀπέρχεσθαι pro ἔπεσθαι in optimos 2, 4, 18, sicut ἐρχόμενον pro ἰόντα in deteriores nonnullos 8, 5, 12, et ἀπύρχοντο pro ὄχοντο in meliores Anab. 4, 6, 22, quæ si in omnibus legerentur, ut ἐξέρχοντο Cyr. 4, 1, 1, ubi ἐξέρχεται dete-

riores quidam, fortasse Thucydidis et Aristophanis nihilo certiora exempla tueri viderentur, de quibus ad Thes. Stephani v. Ἐρχομαι. Nec quisquam facile deprehenderet veterem scripturam, ubi correctorum conjecturis ita est obscurata ut 1, 6, 19: Ἄλλοι δ' ἐνίοτε λέγοντες ταῦτ' ἂν διαπράττοιεν, nisi meliorum indicio librorum mihi restituere licuisset ἐνετοί, ut ἄλλους ῥήτορας ἐνιέντες dixit Thucydides 6, 29, ipseque Xenophon alibi ἐνετός. Aut 8, 4, 33: Διὰ τὸ μὴ εἰδέναι τὰ ὄντα πολλάκις δεόμενοι οὐκ ἐπαγγέλλουσιν οἱ φίλοι τοῖς ἐταίροις, ἀλλ' ἀπατῶνται, ubi ex eorundem scriptura ἀλλὰ ἡτῶνται effeci ἀλλὰ τητῶνται. Alia hujus generis vitia latere conieci 3, 1, 17; 3, 2, 2. Et vetus conjector in meliorum scriptura 1, 1, 4, ubi deletο, ut ille voluit, λέγεται arguitur correctoris in vulgata emendatio. Neque alii desunt loci, ubi antiquiorum codicum quamvis vitiosa scriptura verioris vestigia servare videatur infeliciter correctæ. Velut 2, 3, 8: Ὅρῳ γὰρ ὁμοία μὲν τροφῇ πάντας ἡμᾶς τὸ σῶμα ἀσκοῦντας, ὁμοίας δὲ συνουσίας πάντας ἀξιουμένους, ταῦτα δὲ πᾶσιν ἡμῖν πρόκειται, meliores, qui ὁμοία γε τροφῇ πάντας ἡμᾶς τὰ πάντα ἀσκοῦντας ὁμοίας συνουσίας πάντας ἀξιουμένους, tale quid prodere videntur: Ὅμοία τε τροφῇ πάντας ἡμᾶς χρωμένους καὶ ταῦτα πάντα ἀσκοῦντας ὁμοίας συνουσίας πάντας ἀξιουμένους, fere ut 3, 3, 36: Τούτους ἡμᾶς δεῖ ὑπομνήσκειν ἐφ' οἷς τε ἐτρεφόμεθα ὑπὸ Κναζάρου ἅτε ἡσκοῦμεν. Qui locus jam Schneidero vitii movit suspicionem. Alibi inutilia correctorum additamenta meliorum librorum dissensus coarguit, a me partim sublata partim in annotatione notata. Sed sunt etiam libris omnibus communia, qualia ampliora duo sustuli in fabula de Panthea 6, 1, 58: Ἡ δὲ Πάνθεια ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἐκ τῶν ἐαυτῆς χρημάτων χρυσοῦν τε αὐτῷ θώρακα ἐποίησατο καὶ χρυσοῦν κράνος, ὥσαύτως δὲ καὶ περιβραχιόνια. Et 7, 3, 16: Καὶ νῦν τὸ μνῆμα μέχρι τοῦ νῦν τῶν εὐνούχων κεχῶσθαι λέγεται, καὶ ἐπὶ μὲν τῇ ἄνω στήλῃ τοῦ ἀνδρὸς καὶ τῆς γυναικὸς ἐπιγεγράφθαι φασὶ τὰ ὀνόματα Σύρια γράμματα, κάτω δὲ εἶναι τρεῖς λέγουσι στήλας καὶ ἐπιγεγράφθαι σκηπτούχων. Aliud de Cyri conjugē 8, 5, 28: Ἐνιοὶ δὲ τῶν λογοποιῶν λέγουσιν ὡς τὴν τῆς μητρὸς ἀδελφὴν ἔγχευεν, ἀλλὰ γραῦς ἂν καὶ παντάπασιν ἦν ἡ παῖς. Eique non dissimile notavi 2, 2, 13: Ὡςπερ ἐνιοὶ καὶ ἐν ᾠδαῖς καὶ ἐν λόγοις οἰκτρά τινα λογοποιούντες εἰς δάκρυα πειρῶνται ἄγειν. Alia 5, 2, 8; 7, 5, 11, 12. Cujusmodi otiosorum lectorum additamenta quum in alia Xenophontis scripta tum in Cyropædiam illata facile latent, ubi neque verbis neque sententiâ omnino sunt absona aut librorum dissensu

coarguuntur, ut 3, 2, 16 : "Ωστε καὶ προσοφείλοντές σοι ἄλλας χάρι-
τας ἀναπεφήναμεν, ὥς ἡμεῖς γε, εἰ μὴ κακοὶ ἐσμεν, αἰσχυνοίμεθ' ἂν σοι
μὴ ἀποδιδόντες, addita in nullius fere fidei libris : ᾧ vel ᾧ καὶ ἀποδι-
δόντες οὐδὲν ἄξιον οὐδ' οὕτω πρὸς εὐεργέτην καταλαμβάνομεθα τοσοῦ-
τον ποιοῦντες. Et minora quædam, quæ sustuli 8, 1, 10; 8, 8, 20.

Qualia non per incuriam intercidisse facile credet qui non
minori licentia vera cum suppositis conjuncta viderit quum alibi
tum 5, 2, 8 : Νῦν δὲ ὅτε ἀληθεύοντά σε ὀρώ, ἥδη ὀφείλω τὴν ὑπόσχε-
σιν καὶ ταύτῃ ὑπισχνοῦμαι τὰ αὐτὰ ταῦτα σὺν θεοῖς πονήσειν, quæ
meliorum ope ita constat scribenda : Νῦν δέ σοι ὀρώ ὀφείλων τὴν
ὑπόσχεσιν καὶ ταύτῃ ὑπισχνοῦμαι τὰ αὐτὰ κ. τ. λ. Nec mirum in
libro multum lectitato haud pauca reperiri de quibus ambigas
scriptoris sint an lectoris vel interpretis, velut 1, 2, 13, verba ab
Stobæo et Zonara omissa οἰόνπερ γράφονται οἱ Πέρσαι ἔχοντες, et
alia alibi ab editoribus notata.

Multo vero ante librorum superstitum ætatem Xenophontis
Cyropædia aucta est appendice Epilogi, jam ab Athenæo aliis-
que post eum tanquam Xenophontis citati. Quem postquam
Valekenarius, ut dictum ad 8, 8, 1, illius non esse significaverat,
sed jam antiquitus suppositum, sententiam ejus quum alii pro-
barunt tum Bœckhius De similitudine Platonis et Xenophontis
p. 26, ubi contra Schneideri disputat rationes, tempus quo scripta
sit Cyropædia ex rebus in Epilogo memoratis colligi posse opi-
nati. Nec quisquam infitiabitur, ut credi possit Xenophontem
hujusmodi appendice librum suum auxisse, antiquioribus opus
esse testibus quam Athenæo, etiamsi non præter omne genus
scribendi vocabulorum quorundam usus, de quibus dictum ad
locos singulos, a Xenophonte ejusque ætate quantum constat
alienus, diversum proderet scriptorem, qui ipso libelli fine ejus-
modi sibi fuisse declarat consilium, a quo alienissimus fuit auctor
Cyropædiæ, quem nihil minus curasse quam veritatem historicam
satis perspexerunt Aristides Art. Rhet. in Walzii Rhett. vol. 9,
p. 428, 23 : Πάλιν ἐν τῇ Παιδείᾳ ὅρα πῶς μετεχειρίσατο εἰπὼν, "Εν-
νοιά ποθ' ἡμῖν ἐγένετο. τὸ μὲν οὖν νόημά ἐστιν, ὃν τρόπον Κῦρος παῖς
ὢν ἐτρέφετο καὶ τίνος παιδείας μετέσχε καὶ τίνα ἔργα ἔπραξε καὶ ὥς
εὐδαιμονέστατος ἀνθρώπων ἐγένετο· τοῦτο δὲ ἄλλο τι βούλεται τῷ
ἀνδρί· οὐ γὰρ Κῦρον ἐγκωμιάσαι προήρηται οὐδὲ μέλει αὐτῷ ὃν τρό-
πον ἐπαιδεύθη ὁ Κῦρος ἢ ἐτράφη· ἀλλ' ἐπειδὴ ἐν ἡθελί προάγει τὸν λό-
γον, ὑπογραφῇ κέχρηται ὁποῖόν τινα δεῖ εἶναι τὸν ἀγαθὸν ἄνδρα καὶ
τίνι τροφῇ καὶ τίνι παιδείᾳ χρῆσθαι, καὶ ὁποῖον μὲν δεῖ εἶναι ἔτι ἐν

παιδίους ὄντα, ὁποῖον δὲ ἐπειδὴν μεираκίον τις γένηται, τίνα δὲ ἔργα καὶ ἐπιτηδεύματα προσήκοντα τῷ καλῷ τε καὶ ἀγαθῷ ἀνδρί· ὁ δὲ Κῦρος ἄλλως ὄνομά ἐστιν αὐτῷ. Et Procopius De ædif. præfat. p. 3, D: Ἄριστον μὲν δὴ βασιλέα γεγονέναι τὸν Πέρσῃν Κῦρον τοῖς τε ὁμογενέσιν αἰτιώτατον τῆς βασιλείας ἀκοῇ ἴσμεν· εἰ δὲ τοιοῦτός τις ἦν ὁ Κῦρος ἐκεῖνος οἷος δὴ ὑπὸ Ξενοφῶντι τῷ Ἀθηναίῳ παιδεύεται οὐκ ἔχω εἰδέναι. τάχα γάρ που καὶ ἡ τοῦ γεγραφότος αὐτὰ δεξιότης κεκομψυμένη δυνάμει τοῦ λόγου ἐγκαλλώπισμα τῶν ἔργων γενέσθαι διαρκῶς ἴσχυσε. Contra Byzantini chronographi, ut Cinnamus I, p. 1: Ὁ μὲν γὰρ τὰ Ἑλλήνων εἰς ἱστορίαν ἔλαβεν ἔργα, ὁ δὲ Κύρου διεξήλθεν ἀγωγὴν τε τὴν ἐκ παίδων καὶ πράξεις, ὅσαι εἰς ἀνδρας ἦκοντι τούτῳ ἐξεπονήθησαν, et qui totam Cyropædiam in Chronicon suum recepit Zonaras cum Herodoti et Thucydidis historia componentes, ut Theophilus ad Autolyceum I. 3, p. 397 C: Ἡρόδοτος γὰρ καὶ Θουκυδίδης ἢ καὶ Ξενοφῶν ἢ ὅποσοι ἄλλοι ἱστοριογράφοι οἱ πλείους ἤρξαντο σχεδὸν ἀπὸ τῆς Κύρου καὶ Δαρείου βασιλείας ἀναγραφειν, μὴ ἐξισχύσαντες τῶν παλαιῶν καὶ προτέρων χρόνων τὸ ἀκριβὲς εἰπεῖν, inter scripta historica, ut alia fabulosa, retulerunt librum quem Niebuhrius Schol. histor. vol. 2, part. 1, p. 116, etiam tanquam fictam fabulam non melius compositum judicavit quam serio scriptam Historiam Græcam. Sed quod jam Platonem Leg. 3, p. 694 C, dicentem Κῦρον παιδείας ὀρθῆς οὐχ ἦφθαι, Xenophontis librum tanquam fictam fabulam notasse opinatus est Athenæus II, p. 504 F, Bœckhius l. c. p. 29, animadvertit miro lapsum esse errore, quum παιδείαν Plato dicat non ipsius Cyri, sed liberorum ejus non recte ab eo institutam. Unde concidere etiam quæ Gellius N. A. 14, 3, 4, fabulatur, Platonem his verbis ulcisci voluisse Xenophontem, qui Cyropædiam conscripserit post lectos duo fere Platonis Reipublicæ libros, disputat ib. p. 25 s.

Scribebam Lipsiæ.

NOUVELLES OBSERVATIONS

SUR

LA CYROPÉDIE

PAR

M. LE BARON DE SAINTE-CROIX^a.

L'AUTORITÉ de Cicéron et celle de Denys d'Halicarnasse auroient dû entraîner tous les suffrages, et fixer le jugement de la postérité sur la *Cyropédie*. Ces deux anciens écrivains la regardoient comme un roman historique, dans lequel Xénophon avoit voulu étaler ses maximes sur les devoirs d'un prince. Us-sérius adoptant le sentiment de Joseph et de Saint-Jérôme, osa dans le dernier siècle appeler de cette décision, et suivre le récit du philosophe Grec concernant Cyrus. L'opinion de cet habile chronologiste fut depuis embrassée sans examen par des hommes, dont le nom seul peut imposer, tels que Bossuet, Pezron, Marsham, Prideaux, etc. Ils n'eurent aucun égard à l'avis de Scaliger qui n'avoit pas craint d'avancer qu'on ne devoit pas ajouter plus de foi à cet ouvrage de Xénophon qu'au roman d'Héliodore^b. Pétau, malgré l'envie qu'il avoit de critiquer cet illustre savant, ne crut cependant pas pouvoir s'écarter à ce sujet de son sentiment.

M. Fréret s'y conforma, mais il eût le mérite d'avoir le premier discuté à fond cette matière avec autant de sagacité et d'impartialité que de savoir et de justesse. Il démontra que les évènements rapportés dans la *Cyropédie* ne peuvent se concilier, non seulement avec ceux que nous lisons dans les historiens profanes, mais même avec le témoignage de l'Écriture sainte. Il prouva encore, 1. que Xénophon a supprimé la guerre de Cyrus contre les Mèdes ; 2. que le Cyaxare de la *Cyropédie* est un per-

[^a Ex editione Schneideri p. 663—682.]

^b Emend. Temp. Proleg. p. 32.

sonnage imaginaire; 3. que Xénophon a fait un Anachronisme de vingt-six ans sur la prise de Sardes, et un de vingt-huit sur celle de Babylone; 4. enfin que Xénophon semble reconnoître lui-même, qu'il a altéré dans la *Cyropédie* les évènements du règne de Cyrus, par ce qu'il rapporte sur les villes de Larissa et de Mespila dans la retraite des Dix-mille^c.

Le savant Desvignoles travailloit, en même temps que M. Fréret, à détruire la certitude des faits rapportés dans la *Cyropédie*, et à démontrer la foiblesse des preuves employées par les apologistes de Xénophon^d. Son objet étoit cependant moins de justifier Hérodote dont il rejette le témoignage, que d'établir celui de Ctésias pour lequel il fait toujours paroître une grande prédilection; ce qui l'a engagé à avancer beaucoup de paradoxes. Un des plus singuliers est l'abdication faite par Cyrus du royaume de Babylone, en faveur de Darius Médus, auquel il est supposé avoir ensuite lui-même succédé; opinion dénuée de tout fondement, et suffisamment réfutée par la suite des rois que nous donne le précieux Canon chronologique attribué à Ptolémée^e.

Après les travaux de savans aussi éclairés et d'une réputation bien méritée, me convenoit-il de revenir sur leurs traces, et d'agiter de nouveau des questions qu'ils paroissent avoir entièrement décidées? J'avoue que je n'y aurois pas même pensé, si l'auteur d'une excellente traduction de la *Cyropédie* (M. Dacier) eût été moins éloigné de reconnoître la certitude des preuves que rapportent Desvignoles et M. Fréret. D'ailleurs ce dernier s'étant trop livré aux conjectures, j'ai cru qu'il importoit de les examiner avec soin, et d'éclaircir parlà quelques points de l'ancienne géographie, que l'habile Académicien a eu principalement en vue dans ses observations.

Plus on lit la *Cyropédie*, moins il me semble qu'on puisse se persuader que Xénophon y ait eu dessein d'écrire une histoire exacte de Cyrus. L'objet de cet auteur n'est pas difficile à découvrir; il cherche toujours à y mettre la morale en action.

^c Voyez les Mém. de l'Acad. des Insér. 7, 447, et suiv.

^d Voyez la Chronol. de l'Hist. Sainte 2, 529, etc.

^e Il n'est pas certain que ce fameux astronome, auquel l'école d'Alexandrie doit une partie de sa célébrité, soit l'auteur de l'ouvrage dont je parle. Un savant anonyme l'attribue

à Théon, son commentateur. Observ. in fast. Græc. 14, 170. Je me propose de discuter cette opinion dans un autre mémoire. Il me suffit d'observer ici que la liste des rois, avant Alexandre de Macédoine, est regardée comme appartenant à Bérosee, écrivain dont l'autorité ne peut être que d'un grand poids dans cette matière.

D'abord il veut prouver qu'un roi doit régner par la bienfaisance, et qu'avec cette seule vertu il aura plus de supériorité sur les ennemis qu'avec ses armes. D'après cette maxime, il nous montre l'empire de Babylone renversé par la défection des peuples et des grands gagnés par les bienfaits de Cyrus, et servant ensuite d'instrumens à son triomphe. Les détails concernant l'éducation de ce conquérant, ne sont amenés que pour faire sentir la nécessité chez tous les hommes de développer de bonne heure leurs qualités naturelles, et de les perfectionner par de sages institutions. Xénophon termine cette espèce de cours de morale adapté aux principes de l'école de Socrate, par un parallèle des anciennes mœurs des Perses, avec leur manière de vivre de son temps. En montrant combien ce peuple avoit dégénéré, et que sa puissance ne se soutenoit plus que par le secours des Grecs mercenaires, n'auroit-il pas voulu convaincre sa nation de la facilité qu'elle auroit à se débarrasser de ses anciens ennemis, l'exhorter à une union qui tourneroit à sa gloire, enfin lui exposer tout le danger qu'il y a d'abandonner les usages de ses pères pour se livrer au luxe que produisoient les richesses, fruit de ses succès? Telles sont, je crois, les vues de Xénophon dans la Cyropédie, où il a su encore donner avec art plusieurs excellentes leçons de tactique. Elles font regarder Cyrus comme un grand général; et font connoître les Perses, dont on ignoroit avant ce prince les exploits, et qui avoient été soumis aux Mèdes, pour une nation libre et belliqueuse.

Il paroît, que Xénophon auroit dû, pour déguiser son roman, s'attacher à l'exactitude géographique: au contraire, il l'a négligée; peut-être afin que ses lecteurs s'aperçussent mieux de la fiction. Sans cela, comment seroit-il possible d'imaginer qu'un auteur si exact dans son ouvrage sur la retraite des Dix-mille, le soit si peu dans celui de la Cyropédie? Le résultat des discussions dans lesquelles je vais entrer, prouve, ce me semble, cette dernière assertion.

Les Indiens dont parle Xénophon^f, paroissent d'abord être les peuples que nous connoissons aujourd'hui sous ce nom. Les richesses qu'il leur attribue, et la proposition que fait Cyrus à leur roi, de le choisir pour arbitre des différens qui partageoient alors les Mèdes et les Babyloniens^g, nous donnent une grande idée de la puissance de ces Indiens, laquelle ne sauroit

^f Cyrop. ed. Hutchinson, p. 58, 150, etc.

^g Id. p. 158.

convenir à aucune nation circonvoisine. Le philosophe historien ajoute cependant que les Chaldéens, dont il sera bientôt question, servoient dans les troupes du monarque Indien, ce qui n'auroit pas été praticable, si ce prince eût régné sur les peuples de l'Indus et du Gange. La conjecture de M. Fréret, qui suppose les Indiens de la Cyropédie être les habitans de l'ancienne Colchide, auroit été plus vraisemblable, si les preuves dont il l'appuie n'eussent pas été moins foibles ; on en jugera par celle-ci. Selon ce savant, les Grecs du Pont-Euxin ayant un Caucase et un Tanaïs dans leur voisinage, et trouvant des peuples noirs, les Colches, qu'il regarde comme Ethiopiens, les crurent Indiens, parceque dans leur système de géographie, les Indes et le Caucase étoient inseparables. M. Fréret auroit dû faire attention qu'Hérodote ne parle point d'un pareil système, imaginé seulement par les compagnons d'armes d'Alexandre, et par conséquent postérieur au temps de Xénophon. Il ne seroit pas néanmoins impossible que les richesses de la Colchide eussent fait donner aux peuples qui l'habitoient le nom d'Indiens, nation dont l'opulence étoit célèbre. Il en put être de même que des pays situés à l'Orient de cette première contrée, connue à présent sous les noms d'Imméréta et de Carduels, et fort remplis de mines d'or^h, qui par cette raison s'appellèrent Ibérie, suivant la remarque de Strabonⁱ.

Un passage d'Hérodote^k a donné lieu aux conjectures de M. Fréret. Cet ancien historien y parle des Indiens, peuple du Bosphore : il n'est pas aussi indifférent que le pense l'habile Académicien, d'y lire Indiens, ou Sindiens^l. Holstenius et Wesseling se sont déclarés pour cette dernière leçon qui se trouve confirmée par un fragment d'Hellanicus^m et par l'autorité de Scylaxⁿ, de Strabon^o, d'Arien^p, de l'écrivain Grec à qui nous devons le poème des Argonautes^q faussement attribué à Orphée,

^h On connoit sur-tout celle de *Gumuchekhana* dans les monts Pariadres, situés au sudest de Trébisonde dans le pays des Lazes, qui est l'ancienne Colchide Transphasiane.

ⁱ — Ἰβηρας ὁμωνύμως τοῖς Ἑσπερίοις καλοῦσιν. Strabo 11, 343.

^k Herod. 4, 28.

^l Acad. des Inscr. 4, 604.

^m Βόσπορον δὲ πλεύσαντι Σινδοί. ἄνω δὲ τούτων Μαλιῶται σκύθαι Schol. Apoll. 4, 322, ubi legend. Μαῖῶται pro Μαλιῶται.

ⁿ Μετὰ δὲ Μαίωτας Σιντοὶ ἔθνος Perieg. p. 29, 30. Il faut encore lire dans ce passage Σινδοὶ pour Σιντοὶ, puisqu'on voit après Σινδικὸς λιμήν.

^o Lib. 11, 339.

^p Peripl. Ponti Eux. ed. Blanc. p. 131. Cet auteur met le païs des Sindes ou Sindiens à 540 stades de Panticape, ville du Bosphore Cimmérien.

^q Σιντῶν δ' ἀγερῶχων, v. 1044, legend. Σινδῶν.

de Pomponius Melar, enfin de Valerius Flaccus^s. Une seule lettre, ou une simple terminaison change souvent le nom des peuples et sert à les distinguer entre eux, soit pour désigner leur différente origine, soit pour constater leur émigration. Citons-en un exemple : les Sintiens, Σίντιοι, habitoient autrefois l'isle de Lemnost, en passant dans la Thrace, ils ne s'appelèrent plus que Sintes, Σίντοι^u. On m'objectera sans doute la division de l'Inde admise par les géographes Arabes, sous les noms de Hend et de Send, mais elle n'étoit pas connue au tems de Xénophon ; d'ailleurs les Sindes ne pouvoient avoir aucun rapport même éloigné, avec les habitans des bords de l'Indus. Les premiers étoient au dessus des Méotes, et faisoient partie des Scythes^x, ils avoient donc les mœurs sauvages et agrestes, ce qui n'annonce guère une nation puissante. Ils firent néanmoins quelques invasions, dont ils perdirent le fruit avec leur liberté, suivant une tradition que Valérius Flaccus nous désigne d'une manière un peu obscure dans ces vers :

Degeneresque ruunt Sindi, glomerantque paterno
Crimine nunc etiam metuentes verbera turmas^y.

Cyrus força les Chaldéens de faire la paix avec les Arméniens. Il est évident par tous les détails, qu'on trouve dans la Cyropédie sur le premier de ces deux peuples^z, que Xénophon, comme observe M. Fréret^a, n'a point voulu parler des Assyriens de la Mésopotamie, mais des Chalybes, nation dont une partie habitoit au midi du Pont-Euxin et l'autre au Nord de l'Arménie. Ceux-ci furent connus dans l'antiquité sous le nom des Chaldéens^b, nom dérivé, suivant Eustathe, de celui des Chalybes^c appelés au tems d'Homère Alisones^d, ensuite Alybes^e.

Personne n'ignore que ce peuple s'étoit entièrement adonné aux travaux des mines, et passois pour d'habiles forgerons. Bochart cite à ce sujet un passage curieux du Poliorceticon de Daimaque^f. Cette réputation fût cause que le nom de Chalybes

^r *Sindos in Sindonum ab ipsis terrarum cultoribus condita est.* 1, 19. C'est une erreur, ce peuple n'avoit point de villes.

^s Argon. 6, 86.

^t Thucyd. 2, 98.

^u Schol. Thucyd. ad h. l.

^x Strab. 11, 341.

^y Argon. 6, 86, 87.

^z Cyr. p. 101, 185, 196, etc.

^a Acad. des Inscr. 4, 594, 595.

^b Strab. 12, 378.

^c Eustath. ad Dionys. Perieg. v. 768.

^d Iliad. 2, 857.

^e Strab. 12, 378. Steph. Byz.

in v.

^f Boch. Phaleg. 3, 12.

étoit souvent pris, par métonymie, pour le fer^g et toutes sortes d'armes^h. On leur attribue même la découverte de ce metal, et de l'art qui le fait servir à nos besoinsⁱ. Il est d'autant moins étonnant que cette occupation fit négliger aux Chalybes la culture de leurs terres, qu'elles étoient situées dans un pays aride et montueux^k. La vente de leurs ouvrages leur fournissoit le nécessaire^l; mais ne les enrichissant pas, ils eurent d'abord des troupes à la solde d'Astyage, roi des Perses; ensuite ils se livrèrent à la profession des brigands^m. Ils ne cessèrent de l'exercer sur le territoire des Arméniens, qu'au moment où ceux-ci leur cédèrent, par le conseil de Cyrus, une portion de leurs montagnes qui étoit demeurée inculte, quoiqu'elle fût très fertileⁿ. Ce fait mérite d'être remarqué, puisqu'il constate la séparation des Chalybes d'avec les Chaldéens et nous montre l'origine, jusqu'à présent inconnue, de ces deux différentes dénominations. Il convient de l'éclaircir par de nouvelles recherches.

Dans l'ouvrage sur la retraite des Dix-mille, Xénophon nous dit, que les Grecs, après la bataille de Cunaxa, dirigèrent leur marche vers l'Arménie, et que les généraux Perses ayant avec eux les Mygdoniens, les Arméniens et les Chaldéens mercenaires, voulurent s'opposer à leur entrée dans cette contrée. Cet historien ajoute tout de suite, que ces derniers étoient braves et libres^o. Au contraire, il parle ailleurs des Chalybes comme d'une nation soumise aux Mosynœciens et vivant presque toute du travail des forges^p dans le voisinage de Sinope^q. Ils différoient des Chaldéens, selon lui, par la manière dont ils étoient armés^r; il les en distingue formellement dans l'énumération des peuples, que les Dix-mille parcoururent en Asie^s. D'après un passage d'Hécatee, ce dernier peuple habitoit avec les Arméniens

^g *Vulnificusque chalybs vastâ fornace liquescit.* Virg. *Æn.* 8, 446. *Chalybs appellatur ferrum, quia primum apud Chalybæ . . . inventum est.* Serv. ad h. v. *Populi sunt, apud quos nascitur ferrum, unde abusive dicitur chalybs ipsa materies.* Serv. ad *Æn.* 1, 58.

^h *Χάλυβος Σκυθῶν ἀποικος.* *Æschyl.* Sept. ad Thebas v. 736, ubi Schol. *σεσωματοποίηκε γὰρ τὸν σίδηρον.* M. de Pompignan traduit le passage de ce poète, "le fer, ce mortel poison des Scythes," Trad. d'Eschyle, p. 116. Ce qui plutôt signifie: "le fer qui nous vient des Scythes, qui a été trans-

porté de la Scythie où il croit."

ⁱ Ammian. Marcell. 22, 8, etc.

^k *Gens Chalybum, duris patiens cui cultus in agris.* Val. Flacc. 4, 611. Vid. Schol. Apoll. Argon. ad Lib. 2, 1007.

^l Schol. Apollon. loc. supr. cit.

^m Cyrop. 2, p. 203.

ⁿ Id. p. 200.

^o *οἱ Χαλδαῖοι ἐλεύθεροι καὶ ἄλκιμοι. . .* Exp. Cyr. ed. Hutch. p. 184. ^p — *ὑπήκοοι τῶν Μοσυνοίκων.* id. 5, p. 394.

^q Id. p. 395, 396.

^r Id. p. 184 et 335.

^s — *Χάλυβες καὶ Χαλδαῖοι* p. 616.

près des monts Scydisse. Leur territoire étoit limitrophe de la Basilissène, de la Phasiane et de la Chorzène, provinces de l'Arménie^t et avoit au Nord celui des Macones, appelés depuis Sanniens^u. Ces Chalybes sont les Chaldéens de la Cyropédie. Les autres, dont ceux-ci étoient une colonie, avoient conservé leur ancien nom; ils demeurèrent toujours entre Sinope et Amisus^x. Apollonius de Rhodes les rapproche des côtes du Pont-Euxin, pour les mettre sur les bords du Thermodon^y; Scylax les place entre les Tibarènes et les Assyriens du Pont^z; enfin Pline embrasse la seconde opinion, en fixant leur demeure près de Thémisecyre. Cet illustre naturaliste en fait très bien la différence d'avec les Arméno-Chalybes, *gens Arméno-Chalybes*^a ou Chaldéens de la petite Arménie^b.

Xénophon fait mention^c d'un présent que Cyrus fit aux chefs des Syriens, et d'un ordre qu'on publia en Syrien, Συριστὶ, après la prise de Babylone, pour obliger ses habitans de se renfermer dans leurs maisons, leur promettant à cette condition leur grâce. Cet écrivain a voulu parler dans ce passage des Assyriens à qui les Grecs donnoient le nom de Syriens^d. Les peuples que nous connoissons sous cette dernière dénomination, étoient proprement appelés par les Grecs *Araméens*^e. Suivant l'usage de sa nation, Strabon donne le nom de Syriens à Ninus et à Sémiramis^f, et appelle l'ancien royaume d'Assyrie l'empire des Syriens, τὴν Σύρων ἀρχήν. Pomponius Méla comprend dans la Syrie, la Cœle-Syrie, ou Syrie creuse, entre le Liban et l'Antiliban, la Mésopotamie, la Damascène, l'Adiabène, la Babylonie, la Judée et la Comagène^g. Tout le pays depuis Babylone jusqu'au Golfe d'Issus et au Pont-Euxin, étoit habité par différens peuples connus en général sous le nom de Syriens^h. L'écritureⁱ et les

^t Ap. Steph. Byz. in v. Χάλυβες.

^u Strab. 12, 378.

^x Pomp. Mela 1, 19.

^y Id. 2, 370, 1003, ἀρχαίων Χαλύβων 4, 1475.

^z Peripl. p. 31, 32.

^a Hist. Nat. 6, 3. vid. Strab. 12, 378.

^b Depuis que j'ai communiqué ces observations à l'Académie, j'ai eu connoissance de celles de M. Michaëlis sur les Chaldéens. Il prétend que ceux du Pont-Euxin ou Chalybes ne faisoient anciennement qu'une même nation avec les Chaldéens de la Mésopotamie, où plusieurs hordes de ces pasteurs vinrent s'établir. Ce

passage de Jérémie relatif à ce peuple, *frangeturne ferrum?* *ferrum septentrionale ut æs* 15, 12, me paroît une preuve décisive. Le savant et judicieux professeur de Gœttingue en rapporte néanmoins d'autres, qu'il faut lire dans son propre ouvrage, Spicileg. geogr. Hebræorum ext. post Bochartum, pars secunda, p. 77—94.

^c Cyrop. p. 600.

^d Herodot. 7, 63.

^e Strab. 1, 28.

^f Lib. 2, 58.

^g Lib. 1, 11.

^h Strab. 16, 507.

ⁱ Genes. 28, 6, 7, ex vers. LXX interpr. Josephi Ant. Jud. 7, 8.

Orientaux^k se servent encore de la dénomination de Syriens, pour désigner les peuples de la Mésopotamie^l. Cyrus allant de Sardes à Babylone, soumit les Cappadociens et les Arabes^m. Ces derniers doivent être des Arabes Scénites qui habitoient les montagnes de Cilicie et le mont Amanus et que Pompée vainquit; ou ceux qui erroient dans les déserts situés à l'Occident de l'Euphrate et dont Xénophon fait mention dans sa retraite des Dix milleⁿ. Ces Scénites avoient-ils leur demeure dans l'Arabie, dont Cyrus fit une satrapie particulière, qu'il donna, selon Xénophon, à Mégabyze^o? Un pays stérile et sans eau^p pouvoit-il être une province importante de l'empire de Cyrus? Je crois que Xénophon a compris, sous le nom d'Arabie, la Palestine, l'Idumée, la Phénicie, l'Arabie Petrée, celle d'Héroum, enfin toute la contrée, depuis la ville de Posidéon jusqu'à l'entrée de la presque-Ile d'Arabie, laquelle formoit, selon Hérodote, la sixième satrapie, du tems de Darius fils d'Hystaspe^q. On observera encore que les Arabes Scénites, qui étoient à l'Occident de l'Euphrate, ont été connus sous la dénomination de Syriens^r.

Dans le récit des expéditions militaires, que Cyrus fit dans la Babylonie, Xénophon paroît avoir négligé l'exactitude géographique: "On cherchera inutilement, dit le savant Desvignoles, Suze, Ninive ou Ecbatane, si renommées dans l'histoire des Mèdes; la seule Babylone est nommée dans le V. livre, comme si la haute Asie n'en avoit point d'autres; ce n'est qu'à la fin de la vie de Cyrus qu'il y joint Suze et Ecbatane. Nous ne saurions pas même que la rivière, qui traversoit cette ville (Babylone), s'appelle l'Euphrate, si nous ne l'apprenions d'ailleurs; et on diroit que c'est l'unique rivière de ce pays-là. On ne parle d'aucune autre, etc.^s"

Xénophon s'est donné à l'égard de la position de plusieurs peuples une liberté qu'on auroit peine à souffrir dans un poëme épique. M. Fréret remarque très bien^t, que les Hyrcaniens, les Caduséens, les Saques ne sauroient être placés, selon la Cyropédie, qu'à l'Occident de l'Euphrate. La marche de Cyrus qui passa près de Babylone, en revenant du pays qu'habitoient ces

^k Alferg. Elem. Astron. I, et Gol. not. p. 17.

^l Me. Dacier excuse sur cet article son auteur, en disant que, conformément à cet usage, il se permet d'étendre ou de restreindre à son gré cette dénomination, note I, p. 5.

^m Cyrop. p. 517.

ⁿ Lib. I, p. 45.

^o Cyrop. 8, p. 638.

^p "Ἀνδρα καὶ λυπρά, ut ex l. 16. Strab.

^q Herodot. 3, 91.

^r Strab. 16, 507.

^s Chronol. de l'Hist. Sainte, tom. 2, p. 539, 540.

^t Acad. des Inscr. 4, 604, 7, 428 et suiv.

peuples, et retourna ensuite sur les frontières des Mèdes et des Assyriens^u, démontre ce que nous venons d'avancer, et on ne peut encore douter, que ces trois peuples ne fussent voisins les uns des autres, suivant ce que le chef des Hyrcaniens dit lui-même à Cyrus^x. L'historien Grec nous découvre ainsi la vraie position de ces peuples, et la contradiction dans laquelle il est tombé.

On lit dans le discours qu'il mêt dans la bouche de Cyrus, peu de tems avant sa mort, que ce prince donne à Tanaoxares, son second fils, une satrapie composée de pays habités par les Arméniens, les Mèdes et troisièmement par les Caduséens^y. Comment seroit-il possible que la satrapie de Tanaoxares fût composée de peuples situés au Nord et à l'Est de Babylone, comme les Arméniens et les Mèdes, et d'une autre nation dont la demeure eût été au Sud-ouest de la même ville, et séparée des deux premières par l'Assyrie, et des Mèdes par deux grands fleuves, le Tigre et l'Euphrate, si l'on ne supposoit pas que les Caduséens de la Cyropédie fussent placés au midi de l'Araxe sur les bords de la mer Caspienne, dont ils habitoient, au rapport de Patrocle, une partie de la côte fort montueuse et d'environ cinq mille stades d'étendue^z? Eustathe nous dit, que les Caduséens étoient très-habiles à gravir contre les rochers^a. Strabon assure que ce peuple, ainsi que les Amardes, les Tapyres, les Cyrtes et quelques autres, étoient émigrés; ils s'étoient répandus dans les monts Xiphates et Zagrus, où ils vivoient en brigands^b. Ce témoignage se trouve confirmé par celui de Ptolémée qui mêt les Caduséens dans le voisinage des Carduchéens^c, nation qui habitoit au Nord de l'Assyrie.

M. Fréret prétend que les Caduséens étoient les *Khadesii*, Arabes, selon lui, à demeure fixe, situés à l'Occident de l'Euphrate^d. Strabon ne parle cependant que d'Arabes Scénites ou errans, qui parcouraient les déserts de cette région. Al-Kadesiah est un village d'Arabes voisin de ces déserts, et dont parle Abulfeda^e. Ce village paroît être les restes de l'ancienne Cadytis, ville des Syriens de la Palestine, suivant Hérodote^f, et ap-

^u Cyrop. p. 383, 386, 387.

^x Καδοῦσιοι, ἔθνος μάλα πολὺ καὶ ἀλκιμον· Σάκαι γὰρ μὴν, ὅμοιοι ἡμῖν, p. 339. Cette phrase doit être ainsi ponctuée; le sens et ces mots αὐτοὺς ἀμφοτέρους l'indiquent.

^y Σατραπίην εἶναι δίδωμι Μήδων τε καὶ Ἀρμενίων, καὶ τρίτων Καδουσίων, 8, p. 651.

^z Strab. II, 350. Vid. Dionys. Perieg. v. 732.

^a Ἄνδρες δεινοὶ πετροβατεῖν, in v. supra citato.

^b Strab. II, 360.

^c Id. 6, 11.

^d Acad. 7, 433.

^e Clim. Erak-Arabi, c. 3.

^f Id. 3, 5.

pellé *Keduscha*, *Kedischa* en hébreu et *Kedutha*, *Kedita* dans le dialecte syriaque. Quelques écrivains l'ont pris pour Jérusalem^g, mais il paroît plus probable que ce soit la ville de Cades, dont il est parlé dans le livre des Nombres^h et dans celui de Josuéⁱ. Elle étoit située un peu au-dessus de l'Arabie, près des déserts de Sin^k, ce qui suffiroit pour nous empêcher d'adopter la conjecture de M. Fréret, si d'ailleurs elle n'étoit pas entièrement détruite par ce passage de Pline, *Gelæ quos Græci Cadusios appellavere*^l; le nom de Caduséens ne peut donc avoir une origine orientale.

Les Caduséens répandus sur les montagnes de Xiphates et de Zagrus, au Nord et à l'Orient de l'Assyrie, se joignirent vraisemblablement à Cyrus, et cette partie de ce peuple put être regardée alors comme voisine des Assyriens, quoique le corps entier de la nation eût continué d'habiter les bords de la mer Caspienne. Sa position détermine assez celle des Hyrcaniens situés au midi de l'Oxus et à l'orient de la mer Caspienne. Leur pays s'étendoit jusqu'aux portes Caspiennes, où celui des Caduséens, des Tapyres, des Amardes, etc. compris en général sous la dénomination du premier de ces peuples, venoit encore aboutir^m.

On pourra objecter avec M. Fréret, que les Hyrcaniens étoient une nation peu nombreuse et soumise, suivant Xénophon, aux Assyriens, qui les traitoient comme les Lacédémoniens les Ilotes leurs esclavesⁿ; ce qui ne sauroit convenir à la grande nation des Hyrcaniens. 1. M. Fréret paroît avoir suivi la version de Philèphe, qui l'a induit en erreur : dans le passage de la Cyropédie que nous venons de rapporter, Xénophon y dit seulement, que les Assyriens se servoient des Hyrcaniens, comme les Lacédémoniens des Scirites^o. On sait que les Scirites étoient un corps de troupes qui marchoit^p chez les Lacédémoniens à la tête de l'armée, ou qui accompagnoit, selon Diodore de Sicile, leur roi, et lui servoit de corps de réserve^q. 2. Il est vrai que Xénophon nous dit, que les Hyrcaniens, voisins des Assyriens, étoient une nation peu nombreuse^r; mais cet écrivain ne veut parler, que d'une petite partie des Hyrcaniens, qui s'étoient répandus, avec les Caduséens et les Tapyres leurs voisins, dans les montagnes de l'Assyrie. La fertilité de l'Hyrcanie n'avoit pu y fixer

^g Vid. Conring. Advers. Chronol.

^c 15.

^h Id. 34, N. 4, 5.

ⁱ Id. 15, N. 3, 4.

^k Vid. Perizon. Orig. Ægypt. c. 23.

^l Id. 6, 16.

^m Strab. 11, 350.

ⁿ Acad. 4, 604.

^o Τοῖς Σκίρταις, p. 248.

^p Hesych. in h. v.

^q Vid. not. Hutchins. p. 249.

^r Xenophon p. 248.

les Scythes ses habitans, ou les rendre cultivateurs. Cette contrée n'étoit qu'un désert rempli de nomades et de brigands qui, infestant par leurs courses les pays circonvoisins, les avoient rendus semblables au leur^s. Il est vraisemblable, que quelque corps d'Hyrcauiens s'étant joint aux Caduséens avoit pénétré par la Mantienné, appelée depuis Atropatène, province septentrionale de la Médie, dans les plaines de l'Assyrie. Comme ces Hyrcaniens étoient séparés du corps de leur nation, et trop éloignés pour en recevoir du secours, ils furent bientôt réduits à un petit nombre d'hommes qui se trouvèrent par là obligés de se soumettre au monarque de l'Assyrie^t. Ces sortes d'émigrations n'étoient point sans exemple chez les Hyrcaniens ; le nom d'une plaine de l'Asie Mineure qui portoit leur nom^u, y constatoit leur établissement^x. Il faut donc distinguer dans Xénophon les Hyrcaniens voisins de l'Assyrie, de ceux qui habitoient à l'ouest et au sud de la mer Caspienne.

M. Fréret a recours aux conjectures pour concilier le récit de Xénophon avec celui des autres écrivains de l'antiquité. Trouvant quelque ressemblance entre Irac et le nom des Hyrcaniens, il prétend que ces derniers étoient une nation de l'Irac-Arabi, laquelle étoit à cinq journées au midi de Babylone^y. Le Texte de la Cyropédie place au contraire ce peuple à l'ouest de cette capitale de l'Assyrie. D'ailleurs le premier de ces noms n'étant connu que des Orientaux modernes et des géographes Arabes, a conséquemment du être ignoré des Grecs, dont Xénophon suit toujours dans la Cyropédie l'opinion sur les différens peuples de l'Asie.

Le roi d'Assyrie avoit envoyé Abradate, prince de la Susiane, en ambassade auprès du roi de la Bactriane, pour lui demander du secours. Abradate étoit uni avec ce monarque par les liens de l'hospitalité^z. Ce récit de Xénophon ne prouve point la proximité des Bactriens et des Assyriens. Le premier de ces peuples, quoiqu'éloigné, pouvoit être fort utile au roi de Babylone pour faire une diversion, en attaquant les provinces orientales de la Médie et de la Perse. On doit croire que le roi de la Bactriane avoit alors sous sa domination l'Arie et la Margiane, comme les rois Grecs de cette même contrée située entre l'Oxus et le Paropamise, les eurent après la mort d'Alexandre. M. Fréret

^s Ἡ γείτων ἅπανα χώρα ληστῶν καὶ νομάδων μεστή καὶ ἐρημίας. Strabo II, p. 350.

^t Ἔθνος δ' οὐ πολὺν, διὸ καὶ ὑπήκοοι τῶν Ἀσσυρίων ἦσαν. Cyr. p. 248.

^u Τὸ Ὑρκάνιον πεδίον.

^x Καὶ ἐποίκουσ etc. Strabo II, 432.

^y Acad. 4, 605.

^z Cyrop. p. 314.

suppose que Xénophon a voulu désigner par le nom de Bactriane, tous les pays indistinctement qui étoient situés à l'orient de la Susiane^a. Le savant Académicien établit son opinion sur l'étymologie de Bakter, qui signifie orient ; c'est à peu près comme si nous voulions donner le nom d'Hespérie à toutes les contrées placées à l'occident de la Grèce, parceque ce nom signifie occident ou couchant chez les Grecs, qui le donnoient particulièrement à l'Espagne, à cause de sa situation.

Du tems de Cyrus, la Bactriane n'avoit point d'autres limites que celles que les géographes ont données depuis à cette contrée. Dans la division des satrapies, faite par Darius peu d'années après la mort de Cyrus, la Bactriane formoit seule la douzième de ces provinces ou satrapies ; l'Arie et la Parthie, qui en étoient à l'occident, se trouvoient comprises dans la seizième^b. Ctésias nous dit que Cyrus donna au plus jeune de ses fils la Bactriane, le pays des Parthes, etc.^c Si ceux-ci habitoient à l'occident de la Bactriane, comme il n'est pas permis d'en douter, cette dernière contrée n'a donc pas eu une extension aussi grande que le suppose M. Fréret.

Dans la quatrième section de l'examen critique des historiens d'Alexandre, j'ai traité avec assez d'étendue ce qui concerne la situation du pays des Saques, qui habitoient à l'orient de la Sogdiane. Il est vraisemblable, que cette dernière province leur étoit soumise au temps de Cyrus ; c'est pourquoi Xénophon nous dit que les Saques étoient voisins des Hyrcaniens dont le pays étoit limitrophe de celui des Sogdiens. Les Saques ont pu se joindre aux Hyrcaniens pour pénétrer dans l'Assyrie, et y prendre part aux entreprises de Cyrus.

Les limites que donne Xénophon à l'empire de ce prince, démontreront au plus incrédule combien cet écrivain a négligé l'exactitude géographique. Les états de Cyrus, selon lui, avoient au nord le Pont-Euxin, au levant la mer Erythrée ; ils étoient bornés au couchant par l'Egypte et l'Île de Chypre, et au midi par l'Ethiopie^d. Cette portion de l'Asie connue dans les siècles postérieurs sous le nom d'Asie Mineure, et dont Cyrus avoit fait la conquête, avoit indubitablement au nord le Pont-Euxin, mais presque toute l'Arménie, la Médie, les pays situés à l'orient de ce royaume, qui formoient ensemble la plus grande partie de l'empire de Cyrus, ne pouvoient avoir pour borne au septentrion cette mer ; Xénophon l'auroit-il confondue avec celle d'Hyrcanie

^a Acad. 4, 609.

^b Herodot. 3, 92, 93.

^c Pers. ap. Phot. Cod. 109. edit. Steph.

^d Cyrop. p. 644, 645, 660.

ou Caspienne? s'il les a distinguées, que devient alors cette dernière? Suivant les notions les plus exactes, les états de Cyrus devoient avoir à l'orient les Indes; son historien en fixe cependant la limite aux bords de la mer Erythrée qui baignoit les côtes méridionales de la Perse, de l'Assyrie, de l'Arabie, et en formant un golfe considérable, la partie occidentale de cette dernière contrée.

L'Ile de Cypré peut-elle servir de limite occidentale à l'empire de Cyrus? c'est comme si l'on disoit que la Toscane est bornée à l'ouest par la Corse. L'Egypte ne sauroit encore être limitrophe que d'une très-petite portion de ce même empire, puisque l'isthme qui la séparoit de l'Arabie, d'Héroum et de la Syrie, étoit fort étroit. Enfin l'Egypte et l'Ile de Cypré ayant été conquises, suivant Xénophon, par Cyrus et faisant partie de ses états^e, ne pouvoient donc en être regardées comme les limites. On m'objectera peut-être que cette dernière île n'étoit que tributaire de Cyrus, et que ce prince n'y envoya point de satrapes pour la gouverner, à cause des secours qu'elle lui avoit fournis^f. L'Arménie devoit être aussi exclue du nombre des provinces de cet empire, selon cette supposition qui ne se concile point avec les expressions de Xénophon^g.

Si dans le dénombrement des états des Cyrus l'Egypte a été comprise, et si l'on y ajoute encore cette partie de l'Arabie qui portoit dans ce temps le nom d'Ethiopie, comme on peut le conjecturer d'après le texte de l'Ecriture^h, le pays des peuples appelés Ethiopiens ne formera alors qu'une portion de la frontière méridionale de l'empire de Cyrus. Rien n'est donc plus inexact que tout le détail géographique de Xénophon; il auroit du s'en tenir à ce qu'il insinueⁱ sur l'étendue des états de Cyrus, lesquels comprenoient, selon lui, tous les pays habitables de l'Asie et de l'Afrique; néanmoins cela n'est pas exactement vrai, par exemple, pour ce qui concerne l'Inde, dont Cyrus ne connut que les parties les plus voisines de la Perse^k.

^e Id. p. 5.

^f Id. p. 638, 639.

^g Ἐπὶ ἤρχε δὲ... καὶ Κυπρίων καὶ Αἰγυπτίων. Cyrop. I, p. 5.

^h Paralip. c. 14, n. 12, 13, 14.

ⁱ Cyrop. p. 645.

^k Voyez l'Examen Crit. des Hist. d'Alex. p. 230. et suiv.

S U M M A R I A.

LIB. I.

OSTENDIT auctor operis procæmio non adeo difficile videri hominibus imperare, modo quis eorum naturam cognitam prudenter tractare sciat. Quam in rem Cyri affert exemplum, atque ita commode ad narrationem instituendam transit (c. 1). Cyri genus et corporis animique dotes, ejusdemque educatio puerilis ad leges Persicas instituta, quarum ratio et præstantia explanatur (c. 2). Duodecim annos natus Cyrus ad avum profectus est, apud quem multa pueriliter quidem, sed ingenue atque ita dixit et fecit ut egregiam mentis et animi indolem ostenderet omniumque amorem sibi conciliaret (c. 3). Exactis pueritiæ annis gravitatem et verecundiam induit: æquales obsequio et comitate sibi devincit, inter quos unice tenetur equitandi et venandi studio. Sedecim annos natus tirocinium ponit et documentum artis imperatoriæ edit adversus Assyrios. In Persas redeuntem deducunt Medi magno comitatu, quorum unus ejus pulchritudine captus ægre ab eo discedit (c. 4). Transactis modeste et strenue legitimis usque ad ætatem virilem annis a Persis præficitur exercitui qui Cyaxari mittitur auxilio contra Assyrios (c. 5). Cyri oratio ad mille duces sui exercitus. Proficientem prosequitur. Cambyses et cum eo disserit de officiis imperatoris et singulatim quidem de rerum divinarum cura et de precibus ad deos certa lege faciendis 1—6, de industria et cura efficiendi ut quisque modestus et probus reperiatur, et ut res necessariæ suppetant exercitui 7—11, de multiplici boni imperatoris scientia 12—14, de tuenda bona exercitus valetudine, et de exercitationibus hanc in rem instituendis 15—18, de artibus quibus effici possit ut milites non modo coacti et inviti, sed volentes ac lubentes imperatori pareant 19—25, de variis artibus superandi hostes 26—43, de divinatione in rebus suscipiendis adhibenda 44—46 (c. 6).

LIB. II.

Cyaxares suas hostiumque copias recenset Cyro et pugnae armorumque genus quod sit ostendit. Cyrus autem ab eo impetrat ut Persis advenientibus nova arma ad bellum felicius gerendum fieri jubeat. Concionibus de mutando armorum genere habitis Persæ omnes iisdem quibus homotimi armis ornantur. Cyrus meditationes campestris instituit, et virtutis præmiis propositis studia contentionum honestarum excitat (c. 1). Convivantium sermones ita moderatur Cyrus ut et delectent et prosint. Ergo cum narrationes de fatuitate et vecordia Persarum privatim institutorum redarguantur ab Aglaitada, Cyrus narratorum jocos

defendit. Inde post seria quædam de præmiis distribuendis rursus ad ludum sermones revocat (c. 2). Causa de præmiis in concione agitur. Cyrus rem ad deliberandum proponit. E procerum ordine Chrysantas statuit ut in ea re virtutis singulorum ratio habeatur. E plebejorum ordine Phaulas præstantissima oratione idem suadet, simulque decernit dignitatis et virtutis iudicium esse Cyro permittendum. Totas centurias Cyrus ob singulares exercitationes ab ipsis institutas epulo excipit (c. 3). Legatis ab Indorum rege ad Cyaxarem missis Cyrus arcessitus dat responsum. Cyaxari suadet idem ut Armeniorum rex, qui defecerat, ad officium redigatur, et probata re sub venationis specie cum exercitu ad fines ejus accedit (c. 4).

LIB. III.

Armeniæ rex cum suis capitur, et iudicii quadam forma defensus a filio in fidem conditionibus æquis recipitur. Regis Armeniorum et filii ejus paratum obsequium (c. 1). Chaldæos pariter oppressos Cyrus sibi et Armeniis socios adjungit, et utrisque volentibus montes occupatos ipse tenet: quos munire instituit. Legatos ad Indorum regem de pecunia in belli sumtus mutuo sibi danda mittit (c. 2). Cyrum redeuntem excipiunt honorifice deducuntque abeuntem Armenii. Ornatis et excitatis militibus Cyrus persuadet Cyaxari ut jam in hostium regionem educatur exercitus: in qua prædando et cuncta vastando accedunt ad hostes. Assyriorum et Cyri diversa in castris collocandis ratio. Cyrus principes Persarum ad fortitudinem cohortatur; Assyrius omnem suum exercitum; quod sero ab hoc et frustra fieri pluribus docet Cyrus. Magno animo Persæ impetum faciunt in Assyrios, qui amissis suorum multis in castra repelluntur (c. 3).

LIB. IV.

Cyrus ob victoriam reportatam deos et milites honore afficit. De hostibus, qui nocte castra deseruerant, persequendis capitur consilium. Rem impedire conatur Cyaxaris livor et ignavia: sed ab eo impetrat Cyrus ut Medi, qui sponte velint, ipsum sequantur (c. 1). Interim Hyrcaniorum legati de societate cum Persis ineunda veniunt: quos duces itineris secutus Cyrus cum suis et cum maxima parte Medorum proficiscitur, Hyrcaniosque in fidem recipit. Hostium aggrediendorum et persequendorum modum docet, quos oppressos nullo resistente maxima clade afficit. Cyrus per servos captivos parat commeatum et summa cura providet ut socios in hostibus persequendis jam occupatos sibi devinciat (c. 2). Persarum res equestris decernitur (c. 3). Captivi ut contineantur sub imperio, dimittuntur liberi (c. 4). Cœna sumitur et castra custodiuntur. Cyaxares cognito suorum discessu iratus mittit qui confestim illos redire jubeat: sed Cyrus nuntium retinere studet. Mittitur nuntius cum mandatis in Persas ut novos milites mittant, sed cum litteris idem ad Cyaxarem. De præda dividenda ita Cyrus agit ut

equi et omnia quæ ad rem equestrem pertinent, Persis ad instituendum equitatum cedant (c. 5). Gobryas ab Assyrio deficit ad Cyrum. Medi de præda divisa referunt (c. 6).

LIB. V.

Cyrus de præda sibi tributa ornat alios. Panthea, forma et virtute excellens mulier, custodienda committitur Araspæ: qui cum adversus Cyrum egregie disputasset de amore, suamque adversus ejus illecebras jactasset firmitatem, ad extremum vehementi capitur amore Pantheæ. Cyrus de bello persequendo certus explorat Medorum et sociorum voluntatem, utrum secum manere velint: qui omnes haud dubitanter respondent re ab eo non esse discessuros (c. 1). Cyrus profiscitur ad Gobryam: hic se et sua omnia tradit Cyro. Gobryas in castra invitatus Persarum cœnam admiratur. Cyrus a Gobrya et Hyrcanio exquirat quæ nova sociorum auxilia possit adsciscere; et si via propter Babylonem ducat, non refugiendum, sed nunc maxime illuc iter dirigendum esse docet (c. 2). Assyria denuo vastata prædæ maxima pars tribuitur Gobryæ. Cyrus ad Babylonem accedit et Assyrium ad pugnam, sed frustra provocat. Gadatas, regulus sub Assyriorum ditione agens, sed per vim a rege castratus, ad Cyrum transit et aliud castellum dolo occupatum eidem tradit. Cadusios et Sacas cum Cyro se conjunxisse paucis significatur, qui majores copias, ut et Hyrcanii, ad bellum educunt. Gadatas ad oppida sua defendenda profiscitur, et Cyrus suos hortatur ut ei auxilium ferant docetque quomodo agmen ad iter nocturnum institui velit. Quibus de causis Cyrus militum duces nominatim appellavit exponitur. Ejus cura et sollertia in itinere instituto conficiendo (c. 3). Gadatas a perfido vulneratus servatur a Cyro. Cadusii temere Babylonem versus excurrunt et amisso duce magnam contrahunt cladem. Quos Cyrus humaniter monet et meliora edocet, simulque cum novo eorum duce hostes ulciscitur. Pactum conventum de parcendo agricolis. Gadatas relicto domi præsidio cum exercitu Cyri profiscitur. Cyrus exponit cur in itinere non prope Babylonem, sed aliquo spatio remotus præterire velit. Castellis tribus potitur (c. 4). Cum novi milites, de quibus nuncius cum mandatis missus erat, e Perside ad Cyaxarem venissent, hic invitatu Cyri eo lubentius in ejus castra profiscitur, quod cum suis exercitibus Medorum agris molestus esse non vult. Cyrus obviam Cyaxari procedit cum equitatu. Altercatio inter Cyaxarem et Cyrum. Cyaxares conciliatus deducitur in tabernaculum et donatur a suis. Dum Cyaxares cum suis cœnat, Cyrus in concione amicorum refert de bello ducendo (c. 5).

LIB. VI.

Ante Cyaxaris tabernaculum congregati socii rogant Cyrum ne dimittat exercitum. Egresso jam Cyaxare decernitur bellum esse prosequendum. Cyrus suadet ut castellis hostium sublatis a suis nova ex-

struantur. Probato illo consilio Cyrus capit loca hibernis idonea. Equitatus Persarum augetur et instituuntur currus falcati. Araspæ, qui Pantheam violare conatus erat, ignoscit Cyrus, eundemque ad hostes simulata fuga jubet transire. Abradatas arcessitur a Panthea. Abradatas Cyri rem curulem adjuvat. Plaustra cum turribus ædificat Cyrus (c. 1). Indorum legati mittuntur a Cyro ad Assyrium speculandi causa. Cyri studium in apparando bello et exercendis militibus. Indorum narratio de hostium copiis perturbat milites Cyri, quorum metum sedant conciones Cyri et Chrysantæ. Decreta expeditione statim suscipienda Cyri studium in apparando bello et exercendis militibus. Indorum narratio de hostium copiis perturbat milites Cyri, quorum metum sedant conciones Cyri et Chrysantæ. Decreta expeditione statim suscipienda Cyrus edicit de rebus, quibus præter arma exercitus debeat esse instructus ad iter (c. 2). Describitur ordo agminis, et inprimis plaustrorum et impedimentorum. Cyrus e pabulatoribus, quos intercipi jubet, de statu hostium quærit. Araspas redit et exponit de acie hostium. Accuratus describitur acies Cyri (c. 3). Armis ornatur exercitus, inprimisque Abradatas munere Pantheæ; quæ simul virum gravissimis verbis ad fortitudinem hortatur. Cyrus duces convocatos denuo ad spem victoriæ excitat (c. 4).

LIB. VII.

Prandio sumto et sacris rite factis Cyri exercitus omine fausto procedit. Cum jam uterque exercitus est in conspectu, obequitat Cyrus et suos excitat totamque prælii ineundi rationem docet. Cræsus tribus phalangibus invadit Cyri aciem, sed ejus utrumque cornu primo impetu fugatur. Abradatas hostes incurrit, et cum nonnullis suorum cadit. Ægyptiorum globus cum fortiter resistit, pedem referunt Persæ. Ægyptii tandem, cum a tergo adortus esset Cyrus, cæduntur undique, sed in fidem acceptis assignantur sedes. Quid in hoc prælio plurimum valuerit, breviter commemoratur (c. 1). Sardibus captis Cyrus Cræsum custodiri jubet et ob prædandi libidinem egregie castigat Chaldaeos. Cræsum arcessitum humaniter salutat, et ejus consilio de non diripienda urbe paret. Exponit Cræsus de oraculis Apollinis sibi datis et suam incusat imprudentiam. Cyri clementia erga Cræsum (c. 2). Cyrus audita morte Abradatae funus ei splendidum parat: cumque Panthea prope maritum gladio incubuisset, utrique amplissimum poni jubet monumentum (c. 3). Carum controversias callide componit Adusius. Phrygiam minorem domat Hystaspas. Cyrus cum Cræso ejusque thesauris profectus Sardibus in itinere Phrygibus, Cappadocibus, Arabibusque bello subactis petit Babylonem (c. 4). Babylonem corona cingit et inde se caute recipit. Quasi ad obsidendam urbem fossa lata profundaque circumducitur. Urbs tandem, Euphrate in fossas derivato, vino somnoque sepulta capitur. Res captæ urbis ordinantur. Callida ra-

tione Cyrus instituit ut amici intelligant ipsum raro in conspectum populi venire debere. Artabazus dum exponit quibus de rebus ipse adhuc Cyri consuetudine frui non potuerit, summam rerum a Cyro gestarum repetit. Chrysantas existit suasor eorum quæ Cyrus maxime expe-tebat. Corporis custodes eligit Cyrus eunuchos. Satellites regiæ et præsidium urbicum instituit. Cyri oratio ad amicos de disciplina pro-cerum constituenda (c. 5).

LIB VIII.

Chrysantas assentitur Cyro et persuadet aliis observantiam cultumque regis. Munera palatina instituuntur a Cyro. Quibus artibus effecerit ut sæpe in regiæ atrio comparerent optimates. Ut eosdem ad virtutis studium excitaret, ipse virtutem coluit omnem. Se suosque exercuit venando. Suum et amicorum cultum habitumque ad splendorem insti-tuit. Servituti sub ipsius imperio addictos ab armorum usu et ab omni liberali exercitatione removit. Principes ne quid novarum rerum moli-rentur, effecit amore civium, quem sibi conciliavit ita, ut magis sibi quam inter se essent amici; et id quidem his usus artibus (c. 1): multis cibos de sua mensa mittebat, aliis eos ornabat donis, omnino se bene-volum et liberalem adversus eos præbebat: etiam medicos constituebat, qui ægrotantes curarent. Eodem consilio, ut nempe aliquid dissensionis inter eos aleretur, certamina instituit (c. 2). Pompa Cyri primum e regia prodeuntis ad loca sacra. Sacris peractis habentur ludi equestres. Pheraulas cum homine plebejo e Sacis colloquitur de divitiarum pretio, eique omnia bona sua donat ita, ut ipse ab eo quantum satis sit ad victum et cultum accipiat (c. 3). Amicos excipit convivio Cyrus, ubi joci liberales non desiderantur. Nuptiis Hystaspæ cum Gobryæ filia conciliatis ceteros convivas cum muneribus dimittit. Socios partim domum dimittit partim secum Babylone manere concedit, quos omnes tam duces quam milites muneribus ornat. Amicis et proceribus convo-catis omnes suas copias et opes ostendit (c. 4). Cyri in Persidem profi-ciscentis agmen et castrorum ratio describitur. Cyrus ad Cyaxarem devertitur, a quo filia et Media dotis loca ei offertur. Cambysis auc-toritate pacta fiunt jurata inter Persas Cyrumque de regno Persico. Cyaxaris filiam ducit uxorem Cyrus (c. 5). Satrapas provinciarum con-stituit, quibus eandem morum disciplinam commendat, quæ apud ipsum in urbe obtinet. Legatos instituit, qui cum exercitu provincias obeant; angaros item seu veredarios disponit per stationes, qui epistolas summa celeritate quocunque perferant. Asia inde a Syria usque ad mare rubrum Ægyptoque domita habitare instituit modo Babylone modo Susis modo Ecbatanis (c. 6). Somnio admonitus se parat ad discessum ex hac vita. Cyri morientis oratio ad filios et amicos (c. 7). Epilogus commemorat a Cyri institutis defecisse Persas poste-riores et deteriores esse factos (c. 8).

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ

ΚΥΡΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑ.

BIBLION ΠΡΩΤΟΝ.

ΚΕΦ. Α.

ἘΝΝΟΙΑ ποθ' ἡμῖν ἐγένετο ὅσαι δημοκρατίαι κατελύθησαν ὑπὸ τῶν ἄλλως πως βουλομένων πολιτεύεσθαι μᾶλλον ἢ ἐν δημοκρατίᾳ, ὅσαι τ' αὖ μοναρχίαι, ὅσαι τε ὀλιγαρχίαι ἀνῆρηνται ἤδη ὑπὸ δῆμων, καὶ ὅσαι τυραννεῖν ἐπιχειρήσαντες οἱ μὲν αὐτῶν καὶ ταχὺ πάμπαν κατελύθησαν, οἱ δὲ καὶ ὅποσονοῦν χρόνον ἄρχοντες διαγέωνται,

Προοίμια ξενοφώντος κύρου παιδείας G.M. (et qui προοίμιον C.) et addito α' L. ξενοφώντος κύρου παιδείας ἱστοριῶν α' R. ξενοφώντος ῥήτορος κύρου παιδείας ἱστοριῶν βιβλίον πρῶτον Pith. ξ. κ. παιδείας βιβλίον Α. Α. ξ. κ. παιδείας α' D.

1. διαγενωνται] διεγένοντο I. Pith. διαβιάσωσιν ἐκ τῆς ἀρχῆς R. s. v. r. (sic enim dico supra versus recentiori manu ascripta, ut mg. r., in margine.)

Κύρου παιδεία] Nominativum pro genitivo, in codices illato postquam grammatici Cyropædium divisissent in libros octo, restitui ut in Historia Græca et Anabasi, ad quas v. præf. p. xiii. et annot. p. 1. In qua divisione variatum fuisse ostendit var. scr. ad 5, 1, 1; annot. ad 7, 5, 37, ut omittam numeros librorum apud grammaticos interdum discrepantes ab numeris codicum. Κύρου παιδείαν autem dicunt Dionysius Epist. ad Pompejum c. 4, p. 777, 16: Τὴν τε Κύρου παιδείαν, εἰκόνα βασιλέως ἀγαθοῦ καὶ εὐδαίμονος, καὶ τὴν Ἀνάβασιν τοῦ νεωτέρου Κύρου (sed omisso Κύρου Art. rhet. 8, 11, p. 302, 7; 9, 11, p. 358, 14); Diog. L. 2, 57; Suidas v. Ξενοφῶν, p. 2628 A.; Athen. 11, p. 483 B., ubi tamen cod. Laur. sine

Κύρου, ut præter D. in inscriptionibus librorum 2, 3, 4, Plutarchus Comp. Pelop. cum Marc. c. 3, Pollux aliique grammatici nonnulli cum Athenæo ceteris locis omnibus. Παιδείας plurali numero Planud. Walz. Rhett. vol. 5, p. 444, 5, et schol. Bodlejanus Anab. 3, 4, 35; 4, 4, 11; 7, 8, 25. Παιδείαν Κύρου Cicero Ad fam. 9, 5, 1, quod Cyri vitam et disciplinam vertit Brut. c. 29; Gellius N. A. 14, 3, 3, ubi al. invertunt. Ἐν πρώτῃ Κυροπαιδείᾳ Apostolius Prov. 13, 44 (volebat Cyneg. 6, 1). Ἱστοριῶν, ut est in var. scr., Suidas v. Ἀρχεῖα, Planud. ib. p. 529, 8, ubi ἐν τῇ πρώτῃ ἱστορίᾳ τῆς Κύρου παιδείας. V. ad Vitam Diogenis ante Anab. p. xxii.

1. ἔννοια—ἐγένετο] Imitatum esse Sozomenum Hist. eccl. 1, 1, animad-

θαυμάζονται ὡς σοφοί τε καὶ εὐτυχεῖς ἄνδρες γεγενημένοι. πολλοὺς δ' ἔδοκοῦμεν καταμεμαθηκέναι καὶ ἐν ἰδίοις οἰκοῖς τοὺς μὲν ἔχοντας καὶ πλείονας οἰκέτας, τοὺς δὲ καὶ πάνν ὀλίγους, καὶ ὅμως οὐδὲ τοῖς ὀλίγοις τούτοις πάνν τι δυνα-
 2 μένους χρῆσθαι πειθομένοις τοὺς δεσπότης. ἔτι δὲ πρὸς [2] τούτοις ἐνενοοῦμεν ὅτι ἄρχοντες μὲν εἰσι καὶ οἱ βουκόλοι τῶν βοῶν καὶ οἱ ἵπποφορβοὶ τῶν ἵππων, καὶ πάντες δὲ οἱ καλούμενοι νομεῖς ὧν ἂν ἐπιστατῶσι ζῶων εἰκότως ἂν ἄρχοντες τούτων νομίζονται· πάσας τοίνυν ταύτας τὰς ἀγέλας ἔδοκοῦμεν ὁρᾶν μᾶλλον ἐβελούσας πείθεσθαι τοῖς νομεῦσιν ἢ τοὺς ἀνθρώπους τοῖς ἄρχουσι. πορεύονται τε γὰρ αἱ ἀγέλαι ἢ ἂν αὐτὰς εὐθύνωσιν οἱ νομεῖς, νέμονται τε χωρία ἐφ' ὅποια ἂν αὐτὰς ἐπάγωσιν, ἀπέχονται τε ὧν ἂν αὐτὰς ἀπείργωσι· καὶ τοῖς καρποῖς τοίνυν τοῖς γιγνομένοις ἐξ αὐτῶν ἑῶσι τοὺς νομέας χρῆσθαι οὕτως ὅπως ἂν αὐτοὶ

δὲ δοκοῦμεν A.R. pr. πάνν τι] πάντη A.R. πάνντοι Pith. χρῆσασθαι D. πειθομένοις om. A.C.H.I.R.T. τοὺς δεσπότης] us et as in ras. G., pr. fortasse is et ais. 2. νομῆς D. pr. ὧν] οἷς R.s.v. ἐπιστατοῦσι A. τὰς ἀγ. ταύτας G.M. ἐβελούσας] εὐζούσας A., rescriptus pagina prima, ut dictum in præf., pr. fortasse θ pro υ et ελ pro ζ. τε om. A.D. ἢ A.D.R. corr., qui pr. οἷ, Pith. ἢ T. οἷς G., οἷ s. v. ἂν om. A.G.M. εὐθύνουσι D.T. Pith. νομεῖς C. νομῆς D. τε om. D. ἐφ' om. A.I.R.T. ἂν] δ' ἂν D. ἐπάγωσι Pith. ἐφίωσιν D. ἐφίω in rasura et litura. αὐτὰς] αὐτοὺς A. νομέας A.I.R. Pith. νομῆς D. pr. νομεῖς G.

vertit Valesius p. 7, ut de Hermete Trismegisto Casaub. Exercit. p. 87. Conf. de exordio Alexander Walz. Rhett. vol. 8, p. 469, 2; Aristid. vol. 9, p. 413, 17; 428, 23; 446, 18. Simile autem exordium libelli de re publica Lacedæmoniorum.

πειθομένοις] Ad πάνν τι ascriptum videri posse animadvertit Zeunius. Comment. 2, 1, 16: Σκεψώμεθα πῶς οἱ δεσπότηαι τοῖς τοιούτοις οἰκέταις χρῶνται. Contra Anab. 2, 6, 13, de Clearcho: Σφόδρα πειθομένοις ἐχρήτο (militibus.) Et Comment. 1, 2, 11.

τοὺς δεσπότης] Repetitur sic præcedens πολλοὺς, ut s. 3 extr. καὶ ὅμως — ὑπακούειν, 8, 5, 15, τακτικὸν ἡγείτο. Comment. 2, 1, 8, τοῦτο πῶς οὐ πολλῇ ἀφροσύνῃ ἐστὶ.

2. τὰς ἀγέλας] Exprimit Dio Chrys. Or. 1, vol. 1, p. 49 seq. Philonem vol. 2, p. 556 s. confert Camerarius. ἢ] Infra 2, 2, 3, Plat. Phædr. p. 2.37 D., οἷν ἐπόμεθα ἢ ἂν ἀγῆτον, confert Schneider.

ἐφ'] Hoc omisso in ὅποι mutandum foret ὅποια, in R. ita scriptum ut circumflexus in acutum mutatus et super a scriptum sit quasi ὕ. Sic 4, 5, 51 vicissim ὅποι' in ὅποι mutatum.

νομέας formam jam Helladius quarti seculi grammaticus ap. Photium Bibl. cod. 279, p. 533, 26, in νομεῖς mutatam in suo codice invenerat. Eandemque ulterius in νομῆς depravatam Draco p. 115, 16: 'Ἡ αἰτιατικὴ εἰς eas συνεσταλμένως καὶ εἰς κατὰ κράσιν, καὶ εἰς ης καὶ ης, ὡς παρὰ Σοφοκλεῖ (Aj. 390.) τοὺς τε δισσάρχας ὀλέσας βασιλῆς, καὶ νομῆς καὶ ἱππῆς παρὰ Ξενοφῶντι. Et de Sophocle, cujus liber optimus βασιλῆς, Herodianus Bekkeri Anecd. p. 1195, 6: Σημειοῦται δὲ ὁ Ἡρωδιανὸς παρὰ τῷ Σοφοκλεῖ τοὺς βασιλῆς διὰ τοῦ η γραφομένου κατὰ τὴν αἰτιατικὴν, οἷον τοὺς τε δισσάρχας ὀλέσας βασιλῆς. Sed recentioris grammatici sunt quæ adduntur, ἔστι δὲ καὶ παρὰ τῷ Ξενοφῶντι τοὺς νομῆς. Et

βούλονται. ἔτι τοίνυν οὐδεμίαν πώποτε ἀγέλην ἡσθήμεθα
 συστᾶσαν ἐπὶ τὸν νομέα οὔτε ὥς μὴ πείθεσθαι οὔτε ὥς μὴ
 ἐπιτρέπειν τῷ καρπῷ χρῆσθαι, ἀλλὰ καὶ χαλεπώτεραι
 εἰσιν αἱ ἀγέλαι πᾶσι τοῖς ἀλλοφύλοις ἢ τοῖς ἄρχουσιν τε
 αὐτῶν καὶ ὠφελουμένοις ἀπ' αὐτῶν. ἄνθρωποι δὲ ἐπ'
 οὐδένας μᾶλλον συνίστανται ἢ ἐπὶ τούτους οὓς ἂν αἰσθων-
 3 ται ἄρχειν ἑαυτῶν ἐπιχειροῦντας. ὅτε μὲν δὴ ταῦτα ἐνεθυ- [3]
 μούμεθα, οὕτως ἐγινώσκομεν περὶ αὐτῶν, ὥς ἀνθρώπων
 πεφυκότι πάντων τῶν ἄλλων ῥᾶον εἶη ζῶων ἢ ἀνθρώπων
 ἄρχειν. ἐπειδὴ δὲ ἐνενοήσαμεν ὅτι Κῦρος ἐγένετο Πέρσης,
 ὃς παμπόλλους μὲν ἀνθρώπους ἐκτήσατο πειθομένους
 αὐτῷ, παμπόλλας δὲ πόλεις, πάμπολλα δὲ ἔθνη, ἐκ τού-
 του δὴ ἡναγκαζόμεθα μετανοεῖν μὴ οὔτε τῶν ἀδυνάτων
 οὔτε τῶν χαλεπῶν ἔργων ἢ τὸ ἀνθρώπων ἄρχειν, ἢν τις
 ἐπισταμένως τοῦτο πράττη. Κύρῳ γοῦν ἴσμεν ἐτελέσαν-
 τας πείθεσθαι τοὺς μὲν ἀπέχοντας παμπόλλων ἡμερῶν
 ὁδὸν, τοὺς δὲ καὶ μηνῶν, τοὺς δὲ οὐδ' ἑορακότας πώποτ'
 αὐτὸν, τοὺς δὲ καὶ εὖ εἰδότας ὅτι οὐδ' ἂν ἴδοιεν, καὶ ὅμως

ἔτι τι Α. ἡσθώμεθα Α. τὸν νομέα] τοὺς νομέας Α. R. T. ἀλλοφύλοις
 Α. I. R. T. Pith. B. in ras., qui pr. aut ἄλλοισι, ut D., aut ἄλλοις, ut G. αὐτῶν
 om. Α. R. T. ἀπ' ὑπ' G. συνίστανται] ὀπλίζονται R. s. v. r. αἰσθων-
 ται Α. ἑαυτῶν] αὐτῶν D. G. T. ἀν' αὐτοῖς R. pr., ut videtur, αὐτῶν corr.
 3. ἐνενοούμεθα D. ὅς] ὅτι R. s. v. r. πεφυκότι delet R. εἶη ζῶων
 om. Α., ζῶων T. ζ. εἶη ῥ. D. κύρος] ἀνὴρ add. D. G., s. v. r. παμπόλλους G.
 αὐτῷ G. R. πάμπολλα] πολλὰ Α. R. πάμπολλα Pith. δὴ] δὲ G. pr.
 ἀναγκ. Α. ἢν] η in lit. R. ἂν D. G. πρᾶττει R. pr., η in ras. G.
 γοῦν in ras. G., pr. fortasse οὖν vel σύνοισμεν. δὲ καί] καὶ s. v. r. G. om. L.
 ἑορακότας D. pr. ἑωρακότας Α. D. corr. G. R. πῆποτ' Α. εἶδοιεν D. pr.

sic ἱππῆς aliquoties D. et alii alibi
 apud Xen. tam nominativo quam ac-
 cusativo. Quæ omnia librariorum
 potius incuriæ esse tribuenda quam
 Xenophontis, ut Helladius dicit, ἐν
 στρατείαις σχολάζοντος, καὶ ξένων συν-
 ουσίας, dixi præf. ad Anab. p. ix, et
 multo pluribus Steph. ad h. l., Græ-
 vius ad Luciani Solæc. c. 8.

3. ἐκτήσατο πειθομένους ἑαυτῷ] In-
 fra 1, 6, 20: Σὺ γάρ με εὐθὺς τοῦτο ἐκ
 παιδίου ἐπαίδευσεν σπαντῶ πείθεσθαι
 ἀναγκάζων, ubi unus R. σοι. Conf.
 ἑαυτῶν s. 2 extr.

μετανοεῖν] Est mutata sententia ve-
 reri. Auctor Theagis p. 122 C.: Ἐν-
 νοῶ γὰρ μὴ καὶ ὁ μεираκίσκος οὗτος οὐ
 τοῦτον ἐπιθυμῇ. Diversa structura
 verbi μεταγινώσκειν est infra 5, 5, 40.

Similia Heindorf. ad Platonis Lys.
 §. 41. et Phædon. §. 53. SCHN.

ἀνθρώπων πεφυκότι] Antiphon p.
 761: Ἠδιστον μὲν ἀνθρώπων ὄντι μὴ
 γενέσθαι μηδένα κίνδυνον περὶ τοῦ σώ-
 ματος: 779: Καὶ ἐξ ὧν γε χρὴ ἀνθρώ-
 πων ὄντα τὰληθῆ καὶ τὰ δίκαια πυνθάνε-
 σθαι, ἐξῆν αὐτοῖς πυνθάνεσθαι. SCHN.
 V. 4, 3, 5, et Ind. v. Φῦναι.

Κῦρος ἐγένετο, ὃς] Conf. 5, 2, 25;
 8, 3, 21. Sequentia imitari videtur
 Dio Chr. Or. 3, p. 104.

ἑορακότας] Formam ἑώρακα eximen-
 dam esse antiquioribus post Tyrwhit-
 tum ad Dawes. p. 379 ed. Kidd, plu-
 ribus dixi ad Thes. Steph. v. Ὁράω.
 L. DIND. Imitatur locum Dio Chr.
 Or. 62, p. 587 A.; Syneus. De regno
 p. 3 D. WYTTENB.

4 ἤθελον αὐτῷ ὑπακούειν. καὶ γάρ τοι τοσοῦτον διήνεγκε[4]
 τῶν ἄλλων βασιλέων, καὶ τῶν πατρίους ἀρχὰς παρειλη-
 φόντων καὶ τῶν δι' ἑαυτῶν κτησαμένων, ὥσθ' ὁ μὲν Σκύ-
 θης καίπερ παμπόλλων ὄντων Σκυθῶν ἄλλου μὲν οὐδενὸς
 δύναιτ' ἂν ἔθνους ἐπάρξαι, ἀγαπῶν δ' ἂν εἰ τοῦ ἑαυτοῦ ἔθνους
 ἀρχῶν διαγένοιτο, καὶ ὁ Θρᾶξ Θρακῶν καὶ ὁ Ἰλλυριὸς Ἰλ-
 λυριῶν, καὶ τᾶλλα δὲ ἔθνη ὡσαύτως ὅσα ἀκούομεν· τὰ γοῦν
 ἐν τῇ Εὐρώπῃ ἔτι καὶ νῦν αὐτόνομα εἶναι λέγεται καὶ
 λελύσθαι ἀπ' ἀλλήλων· Κῦρος δὲ παραλαβὼν ὡσαύτως
 οὕτω καὶ τὰ ἐν τῇ Ἀσίᾳ ἔθνη αὐτόνομα ὄντα ὀρμηθεὶς
 σὺν ὀλίγῃ Περσῶν στρατιᾷ ἐκόντων μὲν ἡγήσατο Μῆδων,

4. τοσοῦτο D. πατρίους] πατρώας I. ὥσθ' ὁ] ὥστε T. et qui ὁ
 s. v. D. παμπόλλων] πολλῶν A.I.R.T.V. παμπόλλων Pith. θραῖς D.T.
 θρᾶξ L. τᾶλλα δὲ ἔθνη ὡσαύτως ὅσα ἀκούομεν D.G.K.M. τᾶλλα δὲ
 ὡσαύτως ἔθνη ἀκούομεν A.R.T. Unde K. ad λέγεται] ἴσως παρέλκει. τὰ]
 καὶ R. pr. λελύσθαι] κεχωρῖσθαι R. s. v. r. ἀπ' ὑπ' G. οὕτως A.D.R.
 om. T. τῇ] γῇ s. v. r. G. αὐτόνομα ἔθνη A.R.

4. πατρίους] Steph. in marg. ed. sec.: "Fortasse scripsit πατρώας, ut Anab. 1, 7, 6: 'Ἡ ἀρχὴ ἡ πατρώα.'" Idem vero in Thes. v. Πάτριος p. 611 A., etiam Aristotelem πάτριος ἀρχὴ dixisse refert de regno patrio sive a maioribus tradito vel hereditario, significans, ut videtur, Polit. 3, 14. Et quamquam perpetuum utriusque formæ permutationem notavimus ad Anab. 7, 8, 5, tamen Xenophon si dixit patrium, non paternum, ipse quoque scripsit πατρίους, non πατρώας.

ὥσθ' ὁ μὲν] V. ad 2, 2, 5.
 ὁ Σκύθης] Rex Scytharum, ut ὁ Θρᾶξ, Thracum, atque item ὁ Ἰλλυριὸς. Sequens πᾶμπολλοι Σκύθαι ὄντες totum nomen Scythicum complectitur, in quo distingui voluit varia ἔθνη, per Asiam et Europam dispersa. De Scythiis Asiaticis eorumque rege τὸν Σκύθην interpretabatur Fischerus; sed ipse Xenophon Comment. 2, 1, 10: 'Ἐν δὲ τῇ Εὐρώπῃ Σκύθαι μὲν ἄρχουσι, Μαῖῳται δὲ ἄρχονται. SCHN.

ἄλλου—ἔθνους ἐπάρξαι] Gentem suo imperio adjectam regere, igitur provinciam, sensu Romano. Ita ἐπαρχος et ἐπαρχία dicitur etiam admonente Wytttenbachio. SCHN. Notat autem Wytttenb. etiam graduum differentiam in hoc et reliquis verbis, additque: "In enumerandis populis et

suo quibusque loco ponendis magis librarii temeritas quam ordo auctoris apparet. Certe Βαβυλωνίους, Φοίνικας ponam post Ἀραβίους. De tribus his nominibus Rennell. *Illustrations of the Exped. of Cyrus*, p. 100, ad Anab. 1, 5, 1 citatus: 'Xenophon calls that part of Mesopotamia, which lay to the northward of Araxes (Khabour), Syria, that between the Araxes and the Pylæ, Arabia; and the tract between the Pylæ and the river Tigris, Babylonia. L.D.)'" Ceterum male dubitat de Αἰγυπτίων, quum Κύρος καὶ Αἴγυπτος sit etiam 8, 6, 21; et Αἰγύπτιοι cum Κυπρίοις conjungantur 6, 2, 10, ubi ceteri fere ut Wyttenb. voluit recensentur. Similes turbæ in nominibus gentium sunt 1, 5, 3.

ἀκούομεν] Audimus et audivimus. SCHN.

λελύσθαι ἀπ' ἀλλήλων] Non consociatas esse inter se, cui contrarium συνεσθηκότα εἰς ταὐτὸ 1, 5, 3, ut pluribus exponit Steph.

παραλαβὼν] Sic non est traditum aut relictum accipere, ut paulo ante, sed invenire. SCHN.

ἐκόντων ἡγήσατο Μῆδων] Imperium adeptus est, ut in Cyropædia finxit Xenophon contra historiam. Nam contrarium tradunt non solum Hero-

έκόντων δὲ Ὑρκανίων, κατεστρέψατο δὲ Σύρους, Ἀσσυ-
ρίους, Ἀραβίους, Καππαδόκας, Φρύγας ἀμφοτέρους, Λυ-
δοὺς, Κᾶρας, Φοίνικας, Βαβυλωνίους, ἤρξε δὲ Βακτριῶν
καὶ Ἰνδῶν καὶ Κιλικίων, ὡσαύτως δὲ Σακῶν καὶ Παφλα-
γόνων καὶ Μαγαδιδῶν, καὶ ἄλλων δὲ παμπολλῶν ἐθνῶν,
ὧν οὐδ' ἂν τὰ ὀνόματα ἔχοι τις εἰπεῖν, ἐπῆρξε δὲ καὶ Ἑλ-
λήνων τῶν ἐν τῇ Ἀσίᾳ, καταβάς δ' ἐπὶ θάλατταν καὶ
5 Κυπρίων καὶ Αἰγυπτίων. καὶ τοίνυν τούτων τῶν ἐθνῶν [5]
ἤρξεν οὐθ' ἑαυτῷ ὁμογλώττων ὄντων οὔτε ἀλλήλοις, καὶ
ὅμως ἐδυνάσθη ἐφικέσθαι μὲν ἐπὶ τοσαύτην γῆν τῷ ἀφ'
ἑαυτοῦ φόβῳ, ὥστε καταπλῆξαι πάντας καὶ μηδένα ἐπι-
χειρεῖν αὐτῷ, ἐδυνάσθη δὲ ἐπιθυμίαν ἐμβαλεῖν τοσαύτην
τοῦ πάντας αὐτῷ χαρίζεσθαι ὥστε αἰὲν τῇ αὐτοῦ γνώμῃ
ἀξιοῦν κυβερνᾶσθαι, ἀνηρτήσατο δὲ τοσαῦτα φύλα ὅσα

ἀραβίους] ἄραβας D.G.R.T. κᾶρας] κίλικας A.I.R.T. Pith. ἤρξαν δὲ
R. pr., ut videtur, et infra ἐπῆρξαν et ἤρξαν. ἤρξε δὲ καὶ D.G. βακτρείων
D. σακῶν] σκυθῶν K. μαγαδιδῶν D.G. et qui mg. μαριανδινῶν, ut
K., L.M. μεγαδίων A.R.T. βουδινῶν I. Pith. ἔχει R. pr. 5. τῶν
ἐθνῶν τούτων D.G. ἐπῆρξεν D. οὐθ' ἑαυτῷ] οὔτε αὐτῶν A. οὔτε αὐτῷ
E.R.T. ὁμογλ.] Pollux 2, 108. ἐδυνάσθη A.E.I.T. ἐδυνήθη D.R. ἡδυ-
νῆθη G. ἀφ'] ἀμφ' A. om. D.G. περισσὸν ascribit K. ἑαυτοῦ] αὐτοῦ A.
αὐτῷ] ἑαυτῷ D. ἐδυνήθη D.G.R. ἐπιθυμίαν] ἔρωτα D.G. mg. r. ἐμ-
βάλλειν A. τοσαύτην] εἰς τοσαύτην D.T. τοῦ] γε A.T. γένναν τοῦ D.
πάντας om. D. αὐτῷ] ἑαυτῷ D.G. αἰὲν om. A.R.T. αὐτοῦ] ἑαυτοῦ D.
sic. ἑαυτοῦ G. ὅσα] ὥστε A.I.M.R.T. Conf. var. scr. 1, 2, 3.

dotus et alii, sed ipse Anab. 3, 4, 5, 6.

Σύρους, Ἀσσυρίους] Huc respicit Steph. Byz.: Ἀσσυρία, χώρα περὶ Βαβυλῶνα, οἱ οἰκῆτορες Ἀσσύριοι. Εἰσὶ καὶ (fort. δέ) ἕτεροι παρὰ τοὺς Σύρους. Ξενοφῶν οὕτω διαστέλλει ἐν πρώτῃ Ἑλληνικῇ, et Eustath. ad Dionys. 772, ipse quoque male ponens ἐν τοῖς Ἑλληνικοῖς.

Ἀραβίους] V. ad 2, 1, 5, et de ordine nominum perverso Wytenb. supra.

Βακτριῶν] Eadem forma 1, 5, 2, quum Βακτριανῶν bis sit in plerisque 5, 1, 3, quas inter formas 4, 5, 56 libri variant ita ut Βακτριῶν potius quam Βακτριανῶν Xenophonteum videatur. Sic Herodoto, qui Βακτριῶν 7, 64, 86, semel 3, 92: Ἀπὸ Βακτριανῶν μέχρι Αἰγλῶν ἐξήκοντα καὶ τριηκόσια τάλαντα φόρος ἦν, illatum pro Βάκτρων, manifesto errore, quum Βακτριηνῶν dicturus fuisset ille, ut Ἰστριηνὸς et quicquid simile. De situ gentis quem fingit Xen., v. ad 5, 1, 3. Ceterum Bactrii et Indi in Cyrop. memo-

rantur tantum tanquam socii.

Μαγαδιδῶν] Theophrastus H. Pl. 9, 20, 5: Ἡ δ' ἔλμῖς σύμφυτον ἐνίοις ἔθνεσιν· ἔχουσι γὰρ ὡς ἐπίπαν Αἰγύπτιοι, Ἀραβες, Ἀρμένιοι, Μεταδίδες, Σύροι, Κίλικες. Ubi Ματαδίδες Urbinas et Mediceis, fortasse hoc quoque pro Μαγαδίδα, ut dixi ad Steph. vol. 5, p. 630 C. Est gens ignota.

Κυπρίων καὶ Αἰγυπτίων] V. 6, 2, 10; 8, 6, 20. Sed hic quoque repugnat Herodoto, qui demum a Cambyse Cyri filio Aegyptios esse devictos narrat. ZEUN.

5. τῷ ἀφ' ἑαυτοῦ φόβῳ] Conf. 3, 3, 54, Hipparch. 8, 14. ZEUN. Anab. 7, 2, 37. Infra 6, 3, 27.

τῇ αὐτοῦ γνώμῃ] Pronomen sic præponitur etiam 3, 2, 27, ubi contraria τὰ αὐτῶν πράγματα et τὰ ἐκείνων, et ne locum quidem habet αὐτῶν, quod hic inferunt nonnulli, ut Anab. 6, 2, 14: Ὅπως μηδεὶς μετᾴσχοι, ἀλλ' αὐτοὶ καὶ οἱ αὐτῶν στρατιῶται ἐκπλεύσειαν, διὰ ταῦτα συνεβούλευε.

καὶ διελθεῖν ἔργον ἐστίν, ὅποι ἂν ἄρξηται τις πορεύεσθαι ἀπὸ τῶν βασιλείων, ἣν τε πρὸς ἑω ἣν τε πρὸς ἐσπέραν ἣν τε πρὸς ἄρκτον ἣν τε πρὸς μεσημβρίαν. ἡμεῖς μὲν δὴ ὡς ἄξιον ὄντα θαυμάζεσθαι τοῦτον τὸν ἄνδρα ἐσκεψάμεθα τίς ποτ' ὦν γενεὰν καὶ ποῖαν τινὰ φύσιν ἔχων καὶ ποῖα τινὶ παιδευθεὶς παιδεία τοσοῦτον διήνεγκεν εἰς τὸ ἄρχειν ἀνθρώπων. ὅσα οὖν καὶ ἐπυθόμεθα καὶ ἡσθήσθαι δοκοῦμεν περὶ αὐτοῦ, ταῦτα πειρασόμεθα διηγῆσασθαι.

ΚΕΦ. Β.

Πατὴρ μὲν δὴ ὁ Κῦρος λέγεται γενέσθαι Καμβύσου Περσῶν βασιλέως· ὁ δὲ Καμβύσης οὗτος τοῦ Περσείδων γένους ἦν· οἱ δὲ Περσεῖδαι ἀπὸ Περσέως κληίζονται· μητρὸς δὲ ὁμολογεῖται Μανδάνης γενέσθαι· ἡ δὲ Μανδάνη αὕτη Ἀστυάγους ἦν θυγάτηρ τοῦ Μήδων γενομένου βασιλέως. φῦναι δὲ ὁ Κῦρος λέγεται καὶ ἄδεται ἔτι καὶ νῦν

ὅπη A.D.M.T. ἂν τις ἄρξηται D.G. ἦν—ἦν] ἐάν—ἐάν D.G. loco primo et secundo. ἦν etiam Photius v. ἑως. 6. μὲν οὖν δὴ D. δὴ s.v. r. R. ἄξια G. pr., ut videtur. ἐπεσκεψάμεθα D. γενεὰν R.T. γενεὰν P. γέναν I. γέναν A.D.G. τινὶ] ποτὲ A.D.T. π. παιδία A.T. π. παιδεία E.H.R. παιδεία π. D.G. οὖν] γοῖν R. καὶ ἐπ.] ἐπ. D. περ' D., ε quasi in a mutato r. 1. ὁ κύρος λέγεται A.R., qui λέγουσι, ut videtur, s. v. r. λέγεται κύρος D.G.M. Apud Suidam, v. Κῦρος citantem πατὴρ—ἔνεκα, post γενέσθαι A. om. quæ ceteri addunt ὁ κύρος. καμβύσου G. καμβύσεω D.E.H.R. Suidas. καμβύσεως A., qui mg. ὅτι κύρος ἦν ἦν (sic) υἱὸς καμβύσου. ἦν om. A.R. Suidas. Περσέως] Περσέων A. Libri κληίζονται, καλοῦνται R. s. v. r. γενομένου om. G.M. post βασ. P. φῦναι] εἶναι A. ὁ κύρος A.R. Stobæus Fl. 44, 23 citans φῦναι—15. καθίστανται, Suidas. κύρος D.G.M.

διελθεῖν] Imitatur Aristides vol. 1, p. 121 (et ibid. quod est s. 4, οὐδ' ἂν τὰ ὀνόματα ἔχοι τις εἰπεῖν. WYTTENB.

ἑω] Photius: "Ἔως οὐχὶ ἡὼς τὸ Ἀττικόν ἐστι· Ξενοφῶν δὲ ἡὼς λέγει ποιητικῶς κατακόρως ἐν Κύρου παιδείᾳ· "Ἦν τε πρὸς ἡὼ ἣν τε πρὸς ἐσπέραν. Qui libri sui, ut alibi, vitio deceptus Xenophonti affinxit quod multo recentioris est consuetudinis et est in uno Anab. 2, 4, 24.

6. ἡσθήσθαι δοκοῦμεν] Animadvertisse, ut s. 2; 3, 1, 14. Αἰσθάνεσθαι ἐδόκει 8, 1, 22.

1. Καμβύσου] Formam Καμβύσεω, ut Ἀστυάγεω 1, 5, 2, 4, male intulerunt librarii. V. ad 1, 6, 9.

ἦν] Non præsterni non ab librario additum. V. ad Anab. 5, 2, 26.

Περσείδων] Herodotus 1, 125 ex φρήτρη Achæmenidarum deducit. De Cambyse ib. 107. SCHN. Probabilior enim esse Xenophontis narrationem regem Persarum perhibentis Cambysem disputat Ker Porter *Travels in Georgia, Persia etc.* vol. 1, p. 690. Græcorum Persicorumque historicorum de Cyri omninoque antiquiorum regum Persicorum historia dissensum persequitur Malcolm *History of Persia*, vol. 1, p. 518 seqq., Langlès ad Chardin *Voyages en Perse* vol. 10, p. 160 seq.

κληίζονται] Forma κληίζω a prosa non minus aliena quam ληίζομαι, ut dixi præf. ad Anab. p. ix.

Ἀστυάγους] V. ad 1, 5, 2. λέγεται καὶ ἄδεται] Conf. 1, 4, 25. De carminibus, quibus ἔργα θεῶν τε

ὑπὸ τῶν βαρβάρων εἶδος μὲν κάλλιστος, ψυχὴν δὲ φιλαν-
θρωπότατος καὶ φιλομαθέστατος καὶ φιλοτιμώτατος, ὥστε
πάντα μὲν πόνον ἀνατλήναι, πάντα δὲ κίνδυνον ὑπομῆναι
2 τοῦ ἐπαινέσθαι ἕνεκα. φύσιν μὲν δὴ τῆς μορφῆς καὶ τῆς [2]
ψυχῆς τοιαύτην ἔχων διαμνημονεύεται· ἐπαιδεύθη γε μὴν
ἐν Περσῶν νόμοις· οὗτοι δὲ δοκοῦσιν οἱ νόμοι ἄρχεσθαι
τοῦ κοινοῦ ἀγαθοῦ ἐπιμελόμενοι οὐκ ἔνθενπερ ἐν ταῖς
πλείσταις πόλεσιν ἄρχονται. αἱ μὲν γὰρ πλείσται πόλεις
ἀφείσαι παιδεύειν ὅπως τις ἐθέλει τοὺς ἑαυτῶν παῖδας, καὶ
αὐτοὺς τοὺς πρεσβυτέρους ὅπως ἐθέλουσι διάγειν, ἔπειτα
προστάττουσιν αὐτοῖς μὴ κλέπτειν, μὴ ἄρπάζειν, μὴ βία
εἰς οἰκίαν παριέναι, μὴ παίειν ὃν μὴ δίκαιον, μὴ μοιχεύειν,
μὴ ἀπειθεῖν ἄρχοντι, καὶ τᾶλλα τὰ τοιαῦτα ὡσαύτως· ἦν
3 δέ τις τούτων τι παραβαίνει, ζημίαν αὐτοῖς ἐπέθεσαν. οἱ [3]
δὲ Περσικοὶ νόμοι προλαβόντες ἐπιμέλονται ὅπως τὴν
ἀρχὴν μὴ τοιοῦτοι ἔσονται οἱ πολῖται οἷοι πονηροῦ τινος ἢ
αἰσχροῦ ἔργου ἐφίεσθαι. ἐπιμέλονται δὲ ὧδε. ἔστιν αὐτοῖς
ἐλευθέρα ἀγορὰ καλουμένη, ἔνθα τά τε βασιλεία καὶ τᾶλλα

καὶ φιλοτιμ. om. A. Stob. Suidas. εἶνεκα G.K.M. 2. τῆς μορφῆς καὶ
τῆς ψυχῆς A.E.H. τῆς ψυχῆς καὶ τῆς μορφῆς D.G. Stob. et qui β super
ψυχῆς, a super μορφῆς, R. μὴν] μὲν A. ἄρχειν K. ἐπιμελόμενοι R.
corr. ἐπιμελούμενοι A.D.G.R. pr. οὐκ ἔνθεν ὅθενπερ ἐν ταῖς G.K.M. Stob.
οὐκ ἔνθεν ὅθεν ἐν ταῖς D. οὐχ ὁμοίως γὰρ ταῖς A.G. mg. r. R. γρ. οὐχ ὁμοίως,
οὐκ ἔνθεν ὅθεν αἱ πλείσται πόλεις ἄρχονται I. βασιλεύονται super ἄρχονται
r. R. ἀφείσαι] καταλιποῦσαι s. v. r. R. παιδεύειν] τὸ παιδεύειν D.
ἑαυτῶν A.E.I.R. ἔπειτα προστ.] ἐπιτάσσουσιν A. et ττ s. v. r. posito R.
μὴδὲ ἀρπ. A.R. μὴ δὲ vel μὴδὲ ἀρπ. C.E.H. μὴδ' ἀρπ. Stob. μὴδὲ μ. D.
μὴδὲ α. r. D.K. τὰ ἄλλα D. ζημίας Stob. ἐπανάθεσαν A.R., qui ὥρισαν
s. v. r. 3. οἱοί] ὥστε A.R. Conf. var. scr. 1, 1, 5. δέ] δὴ A.G.
δὲ δὴ D. Stob. ἔνθα] ὅπου R. s. v. r. τὰ ἄλλα D.G.R. pr.

καὶ ἀνδρῶν τῶν ἀρίστων celebrarentur
apud Persas, Strab. 15, p. 733, citat
Zeunius, de Cyri facie Plut. Mor.
p. 172 E.; 831 E., ubi γυνὸς fuisse
dicitur.

2. ἔνθεν ὅθενπερ] Heindorfio place-
bat ἔνθεν ταῖς πλείσταις aut ἐνθένδε
ὅθεν. Negat enim ἔνθεν poni pro ἐν-
θένδε nisi in formulis ἔνθεν καὶ ἔνθεν,
aut cum genitivo, ἔνθεν τῆς ὁδοῦ.
SCHN. Rectius ὅθεν tantum sustulit
Hertleinius, quod cum ἔνθεν con-
fusum 5, 4, 51, Anab. 2, 3, 6 et for-
tasse 14. De alieno ab Atticis ἔνθεν
pro ἐντεῦθεν dixi ad Thes. Steph.

ἀφείσαι] Permittentes, ut 1, 4, 14.
SCHN. Aliter autem Lacedæmonii,
de quibus Xen. Reip. Lac. 2, 2,

Aristot. Eth. Nic. 10, 9, 13, citant in-
terpretes.

ἑαυτῶν] Refertur ad τις, ut infra
αὐτοῖς. Similia v. ad 2, 4, 23. Conf.
autem cum hoc l. Reip. Laced. 6, 1.

3. ἐλευθέρα ἀγορὰ] Aristot. Pol. 7,
12. in Thessalia talem esse tradit;
sed eum sua ex h. l. duxisse censuit
Muretus. Rerum venalium forum
apud Persas fuisse negant Herodotus
1, 153, et Strabo 15, p. 734. (Xeno-
phon loquitur de foro disciplinæ reip.
regundæ et judiciis habendis destinato.
Plura Brisson. De reg. Pers. princ. 2, 76.
WYTTEB.) Ceterum narrationem
Xenophonteam non ad universam
Persarum nationem pertinere, sed ad
δοιρίμων seu Pasargadarum gentem,

ἀρχεῖα πεποίηται. ἐντεῦθεν τὰ μὲν ὄνια καὶ οἱ ἀγοραῖοι καὶ αἱ τούτων φωναὶ καὶ ἀπειροκαλῖαι ἀπελήλυνται εἰς ἄλλον τόπον, ὥς μὴ μιγνύηται ἡ τούτων τύρβη τῇ τῶν 4 πεπαιδευμένων εὐκοσμία. διήρηται δ' αὕτη ἡ ἀγορὰ ἡ [4] περὶ τὰ ἀρχεῖα τέτταρα μέρη· τούτων δ' ἔστιν ἓν μὲν παισιν, ἓν δὲ ἐφήβοις, ἄλλο τελείοις ἀνδράσιν, ἄλλο τοῖς ὑπὲρ τὰ στρατεύσιμα ἔτη γεγυνοῦσι. νόμῳ δ' εἰς τὰς ἑαυτῶν χώρας ἕκαστοι τούτων πάρευσιν, οἱ μὲν παῖδες ἅμα τῇ ἡμέρᾳ καὶ οἱ τέλειοι ἄνδρες, οἱ δὲ γεραίτεροι ἡνίκ' ἂν ἑκάστῳ προχωρῇ, πλὴν ἐν ταῖς τεταγμέναις ἡμέραις, αἷς αὐτοὺς δεῖ παρῆναι. οἱ δὲ ἐφήβοι καὶ κοιμῶνται περὶ τὰ ἀρχεῖα σὺν τοῖς γυμνητικοῖς ὅπλοις πλὴν τῶν γεγαμη- 5 κώτων· οὗτοι δὲ οὔτε ἐπιζητοῦνται, ἣν μὴ προρρηθῇ παρ- 5 εἶναι, οὔτε πολλάκις ἀπείναι καλόν. ἄρχοντες δ' ἐφ' [5] ἑκάστῳ τούτων τῶν μερῶν εἰσι δώδεκα· δώδεκα γὰρ καὶ Περσῶν φυλαὶ διήρηνται. καὶ ἐπὶ μὲν τοῖς παισιν ἐκ τῶν γεραιτέρων ἡρημένοι εἰσὶν οἱ ἂν δοκῶσι τοὺς παῖδας βελ- τίστους ἀποδεικνύναι· ἐπὶ δὲ τοῖς ἐφήβοις ἐκ τῶν τελείων ἀνδρῶν οἱ ἂν αὖ τοὺς ἐφήβους βελτίστους δοκῶσι παρ- ἔχειν· ἐπὶ δὲ τοῖς τελείοις ἀνδράσιν οἱ ἂν δοκῶσι παρέχειν

οἱ ἀγοραῖοι] αἱ ἀγοραὶ R. ἀπ.] αἱ ἀπ. A.D.R. Stob. A. 4. ἡ περὶ] περὶ A.R. τὰ om. A. τέτταρα] εἰς τ. D.G.R. Stob. ἄλλο] ἄλλο δὲ D. D. Stob. ἄλλο δὲ D. τὰ om. A. τούτων om. D. παρῆσιν Stob. ἡνίκ' ἂν ἑκάστῳ προχωρῇ] ἥτοι ἀναγκαῖον ἔστι mg. et δυνατόν ὑπάρχει ἑκάστῳ s. v. r. R. ταγμέναις A. αἷς] ἐν αἷς D.G.R. δεῖ αὐτοὺς D.G. γυμνητικοῖς D.G. Zonaras vol. I, p. 146 C. ἣν R. pr. fortasse εἰ. ἐὰν G. ἂν Stob. προρρηθῇ] προλεχθῇ R. s. v. r. 5. ἐκάστοις D. Stob. περσῶν καὶ περσῶν D.G.R. καὶ φυλαὶ περσῶν Stob. καὶ om. etiam Zonaras. οἶ] οἶοι R. pr., ut bis infra. τοὺς π.—δοκῶσι G. mg. r. ἀποδ.] ἂν ὑποδ. A. ἂν ἀποδ. E.R. ἐκ] οἱ ἐκ A. αὖ τοὺς Stob., sed αὐτοὺς A., ut A. αὐτοὺς τοὺς D.G.R. βελτίους A.R. παρέξειν δοκῶσιν A.R. δοκῶσι παρ- ἔξειν Stob. ἐπὶ δὲ τοῖς τ.—δ. παρέχειν D. mg. r. οἶ] οἶοι R. pr. παρέξειν R. corr.

quæ sola ad munera publica et officia palatina admitteretur, censet Heeren. *Ideen*, vol. 2, p. 437. Poterat opinionem confirmare testimonio Xenophontis 7, 5, 85: "Ὡς περ ἐν Πέρσαις ἐπὶ τοῖς ἀρχείοις οἱ ὁμότιμοι διάγουσι etc. SCHN. Hunc locum in rem suam convertit Themist. Or. 21, p. 260 C. WYTTENB.

4. διήρηται τέτταρα μέρη] V. ad s. 5. τὰ στρατ. ἔτη] A 25 ad 50, infra s. 13, Reip. Lac. II, 1. ZEUN. γυμνητικοῖς] Sunt ἀγῶνες γυμνικοὶ

inde dicti, quod ibi nudi decertabant: igitur ὅπλα γυμνικὰ inepte dicuntur: at γυμνητικά sunt τῶν γυμνήτων. SCHN. Sunt autem τόξα etc. s. 9 extr.

5. δώδεκα] V. Herodotus I, 125, decem tantum numerans, qui similiter δύο μοίρας Λυδῶν πάντων διελόντα dixit I, 94, et Xen. Laced. rep. II, 4. SCHN. Vid. s. 4, et infra 7, 5, 13. H. Gr. I, 7, 23: Διηρημένων τῆς ἡμέρας τριῶν μερῶν.

αὐτοὺς μάλιστα τὰ τεταγμένα ποιούντας καὶ τὰ παρα-
γελλόμενα ὑπὸ τῆς μεγίστης ἀρχῆς· εἰσὶ δὲ καὶ τῶν
γεραιτέρων προστάται ἡρημένοι, οἱ προστατεύουσιν, ὅπως
6 καὶ οὗτοι τὰ καθήκοντα ἀποτελῶσιν. ἃ δὲ ἐκάστη ἡλικία [6]
προστέτακται ποιεῖν διηγησόμεθα, ὥς μᾶλλον δῆλον γένη-
ται ἢ ἐπιμέλονται ὥς ἂν βέλτιστοι εἶεν οἱ πολῖται. οἱ μὲν
δὴ παῖδες εἰς τὰ διδασκαλεῖα φοιτῶντες διάγουσι μανθά-
νοντες δικαιοσύνην· καὶ λέγουσιν ὅτι ἐπὶ τοῦτο ἔρχονται
ὥσπερ παρ' ἡμῖν οἱ τὰ γράμματα μαθησόμενοι. οἱ δ'
ἄρχοντες αὐτῶν διατελοῦσι τὸ πλεῖστον τῆς ἡμέρας δικά-
ζοντες αὐτοῖς. γίγνεται γὰρ δὴ καὶ παισὶ πρὸς ἀλλήλους
ὥσπερ ἀνδράσιν ἐγκλήματα καὶ κλοπῆς καὶ ἀρπαγῆς καὶ
βίας καὶ ἀπάτης καὶ κακολογίας καὶ ἄλλων οἷων δὴ εἰκός.
7 οὓς δ' ἂν γινῶσι τούτων τι ἀδικοῦντας, τιμωροῦνται. κο- [7]
λάζουσι δὲ καὶ ὃν ἂν ἀδίκως ἐγκαλοῦντα εὐρίσκωσι. δικά-
ζουσι δὲ καὶ ἐγκλήματος οὐ ἔνεκα ἄνθρωποι μισοῦσι μὲν
ἀλλήλους μάλιστα, δικάζονται δὲ ἥκιστα, ἀχαριστίας, καὶ
ὃν ἂν γινῶσι δυνάμενον μὲν χάριν ἀποδιδόναι, μὴ ἀποδι-
δόντα δὲ, κολάζουσι καὶ τοῦτον ἰσχυρῶς. οἶονται γὰρ τοὺς
ἀχαρίστους καὶ περὶ θεοὺς ἂν μάλιστα ἀμελῶς ἔχειν καὶ
περὶ γονέας καὶ πατρίδα καὶ φίλους. ἔπεσθαι δὲ δοκεῖ

παραγγελλόμενα A.G. pr. οἱ προστ.] προστ. δὲ A. οὗτοι] αὐτοὶ D.G.
ἡλικία] τῇ ἡλικίᾳ Stob. ἦ] εἰ R. 6. παῖδες] παῖδες οἱ D. Stob. δι-
δασκαλία A. πλεῖστον] μέρος add. A.D. mg. r. R. κλοπῆς] Ante hoc
πλωτοῦς, ut videtur, delet R. οἷων δὴ] οἷων A.R. Stob. 7. κολάζονται
A.I.R. οὓς—ἐγκαλοῦντας D.G., qui οὓς—δικάζουσι δὲ καὶ mg. r., Zonaras.
οὐ ἔνεκα] οὐνεκα A. μισήσουσι D. μισοῦσιν, omisso μὲν, R. δικάζονται—
ἡγεμῶν Stob. Ecl. eth. vol. 2, p. 724 Gaisf. ἥκιστα A.D. pr., οὐκ ἥκιστα D.
corr. οὐκ ἥκιστα G. Stob. bis, et qui μάλιστα s. v. r. R. ἀποδοῦναι D.
Stob. bis. καὶ τοῦτον] τοῦτον D.G. Stob. ἔχειν ἀμελῶς D. καὶ περὶ
πατρίδα καὶ περὶ φίλους D. Stob. bis.

6. καὶ ἄλλων] Conf. s. 16 et de mendacii debitive non soluti apud Persas ignominia Herodot. 1, 138, Plut. Mor. p. 829 C. ZEUN.

τιμωροῦνται, vindicant, κολάζουσι, castigant, ut τιμωρία referatur ad exigendam vindictam legibus debitam, κόλασις ad emendationem et cohibitionem peccantis. Ita ratio distinguit quæ usus subinde confundit. Vid. Gellius N. A. 6, 14. Aristot. Rhet. 1, 10: Διαφέρει δὲ τιμωρία καὶ κόλασις· ἡ μὲν γὰρ κόλασις τοῦ πάσχοντος ἔνεκά ἐστιν, ἡ δὲ τιμωρία τοῦ ποιούντος, ἵνα

ἀποπληρωθῇ. WYTTENB. Qui multa addit prioris voc. exempla. Schneiderus Plat. Protag. p. 324 C.: Τιμωροῦνται καὶ κολάζονται οὓς ἂν οἴωνται ἀδικεῖν.

7. ἀχαριστίας] Eandem legem memorat Ammianus 23 extr., Seneca Benef. 3, 6. SCHN. Themist. Orat. 22, p. 268 D. Conf. etiam Comment. 2, 2, 13, ubi ἀχαριστίας εἰς γονέας δίκην memorat. Pollux 8, 31 inter δικῶν ὀνόματα ponit etiam ἀχαριστίας. Xenophontis locum respicit Ælian. N. A. 8, 3.

μάλιστα τῇ ἀχαριστίᾳ ἢ ἀναισχυντία· καὶ γὰρ αὕτη με-
 8 γίστη δοκεῖ εἶναι ἐπὶ πάντα τὰ αἰσχυρὰ ἡγεμών. διδάσκου- [8]
 σι δὲ τοὺς παῖδας καὶ σωφροσύνην· μέγα δὲ συμβάλλεται
 εἰς τὸ μαθάνειν σωφρονεῖν αὐτοὺς ὅτι καὶ τοὺς πρεσβυ-
 τέρους ὁρῶσιν ἀνὰ πᾶσαν ἡμέραν σωφρόνως διάγοντας.
 διδάσκουσι δὲ αὐτοὺς καὶ πείθεσθαι τοῖς ἄρχουσιν· μέγα
 δὲ καὶ εἰς τοῦτο συμβάλλεται ὅτι ὁρῶσι τοὺς πρεσ-
 βυτέρους πειθομένους τοῖς ἄρχουσιν ἰσχυρῶς. διδάσκουσι
 δὲ καὶ ἐγκράτειαν γαστρὸς καὶ ποτοῦ· μέγα δὲ καὶ εἰς
 τοῦτο συμβάλλεται ὅτι ὁρῶσι τοὺς πρεσβυτέρους οὐ
 πρόσθεν ἀπίοντας γαστρὸς ἕνεκα πρὶν ἂν ἀφῶσιν οἱ ἄρ-
 χοντες, καὶ ὅτι οὐ παρὰ μητρὶ σιτοῦνται οἱ παῖδες, ἀλλὰ
 παρὰ τῷ διδασκάλῳ, ὅταν οἱ ἄρχοντες σημήνωσι. φέρον-
 ται δὲ οἴκοθεν σῖτον μὲν ἄρτον, ὄψον δὲ κάρδαμον, πιεῖν
 δὲ, ἣν τις διψῇ, κώθωνα, ὡς ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ ἀρύσασθαι.
 πρὸς δὲ τούτοις μαθάνουσι καὶ τοξεύειν καὶ ἀκοντίζειν.
 μέχρι μὲν δὴ ἕξ ἢ ἑπτακαίδεκα ἔτων ἀπὸ γενεᾶς οἱ παῖδες
 ταῦτα πράττουσιν, ἐκ τούτου δὲ εἰς τοὺς ἐφήβους ἐξέρ-
 9 χονται. οὗτοι δ' αὖ οἱ ἐφηβοὶ διάγουσιν ὧδε. δέκα ἔτη [9]
 ἀφ' οὗ ἂν ἐκ παίδων ἐξέλθωσι κοιμῶνται μὲν περὶ τὰ
 ἀρχεῖα, ὥσπερ προειρήκαμεν, καὶ φυλακῆς ἕνεκα τῆς

μάλιστα δοκεῖν A. et qui δοκεῖ R. ἡ] καὶ ἡ R. om. Stob. bis. 8. σω-
 φροσύνης, ut videtur, R. pr. διδάσκουσι—ισχυρῶς om. A. R. εἰς
 τοῦτο] ἐν τούτῳ G. pr. συλλαμβάνεται D. καὶ ante τοὺς πρεσβ.,
 add. D. Stob., ante πειθ. G. δὲ καὶ] καὶ R. ἐγκράτειαν A. R. Zonaras.
 ἐγκρατεῖς εἶναι D. G. Stob. καὶ γ. Stob. σημήνωνται R. pr. φέρονται
 s. v. r. R. σῖτα G. M. ἄρτους D. G. M. Stob. ποιεῖν A. ἣν] ἂν D.
 ἐάν Stob. τοῦ om. D. πρὸς δὲ τούτοις] πρὸ δὲ τούτων A. R., hic s. v. r.
 ponens post voc. obscurum τῆς διατριβῆς ὧν εἶπεν ἄνω. καὶ τοξ.] τοξ. G.
 Zonaras. ἑπτὰ καὶ δέκα L. ταῦτα] τοῦτο R. αὐτὰ G. ἔρχονται A. R.
 9. τὰ] α in ras. G. s. v. hic et infra, pr. fortasse τε vel τ', quasi τὰρχεῖα.
 προεῖρηται D. G. Stob.

8. γαστρὸς] τροφῆς Zonaras.
 κάρδαμον] De καρδάμον natura et
 usu Suidas in h. v.: Ἐπισχετικά οὐ-
 ρων. Conf. Cicero Fin. 2, 28. Tusc.
 5, 34. SCHN. Conf. de ὄψω καρ-
 δάμῳ Wyttenb. ad Plut. Mor. p.
 101 D.

κώθωνα] Poculum fictile, proprie
 Laconicum et militare, cujus formam
 referebat id quo utebatur Persæ.
 Quantum ex Plutarcho Lyeurg. c. 9,
 Poll. 6, 96, 97, Athen. 11, 10, et He-
 sych. colligere licet, altius paulo erat,

unam ansam habens et ἄμβωνας, i. e.
 cujus non recta assurgunt latera, sed
 protuberant. HUTCH. Persas ὑ-
 δροποτόντας memorat Herodot. 1, 71.
 SCHN. V. infra 1, 5, 12.

ἕξ ἢ ἑπτακαίδεκα] Herodot. 1, 136,
 annum vicesimum, Strabo 15, p. 733
 vicesimum et quartum præfinit.
 SCHN. Conf. de ἕξ pro ἑκκαίδεκα
 posito annot. ad H. Gr. 4, 5, 17,
 infra 1, 4, 16.

εἰς τοὺς ἐφήβους ἐξέρχονται] Sic
 infra 1, 2, 13. STEPH.

πόλεως καὶ σωφροσύνης· δοκεῖ γὰρ αὕτη ἡ ἡλικία μά-
 λιστα ἐπιμελείας δεῖσθαι· παρέχουσι δὲ καὶ τὴν ἡμέραν
 ἑαυτοὺς τοῖς ἄρχουσι χρῆσθαι ἣν τι δέωνται ὑπὲρ τοῦ
 κοινοῦ. καὶ ὅταν μὲν δέη, πάντες μένουσι περὶ τὰ ἀρχεῖα·
 ὅταν δὲ ἐξῇ βασιλεὺς ἐπὶ θήραν, ἐξάγει τὴν ἡμίσειαν τῆς
 φυλακῆς· ποιεῖ δὲ τοῦτο πολλάκις τοῦ μηνός. ἔχειν δὲ δεῖ
 τοὺς ἐξιόντας τόξα καὶ παρὰ τὴν φαρέτραν ἐν κολεῷ
 κοπίδα ἢ σάγαριν, ἔτι δὲ γέρρον καὶ παλτὰ δύο, ὥστε τὸ
 10 μὲν ἀφίεναι, τῷ δ', εἰ δέη, ἐκ χειρὸς χρῆσθαι. διὰ τοῦτο [10]

καὶ] κατὰ s. v. r. R. χρῆσθαι] σθαι et sequens ἦν in lit. G., ut χρή-
 σασθαι et, ut Stob., ἂν fortasse fuerit pr. δέωνται] τῶν παίδων δηλον-
 ὅτι s. v. r. R. δέη] δέη τι D. Stob. μένουσι] μὲν εἰς sic s. v. r. R.
 ἐξῇ] ἐξαγάγη D. litteras ιη et β in ras. G. ἐξάρη Stob. ἐξάγει τὴν ἡμ.
 τῆς φυλακῆς A.E.R. τὰς ἡμισείας φυλακὰς καταλείπει D.G. et qui τὰς δ' I.M.
 τὰς ἡμισείας φυλὰς καταλείπει Stob., sed ἡμίσεως Trinc., φυλακὰς A., uterque
 omisso τ' ante ἡμισείας, quod vulgo additur. ἐξάγει μὲν τὴν ἡμισείαν τῆς φυ-
 λακῆς, τὰς δὲ ἡμισείας φυλακὰς καταλείπει K. Zonaras vol. I, p. 147 A.: "Ὅταν
 δὲ ἐπὶ θήραν ἐξῇ ὁ βασιλεὺς, ἐξῆγε τῆς μοίρας αὐτῶν τὴν ἡμίσειαν, ἐθήρων δὲ
 κοινῇ, ὅτι συγγενῆς αὐτοῖς ἐδόκει (I. αὐτῇ) ἡ μελέτῃ τῇ ἀσκήσει τῇ πρὸς τὸν
 πόλεμον. καὶ ante παρὰ om. D. post φαρέτραν s. v. r. G. κολεῷ B.D.
 corr. κωλεῷ R. pr. κοπίδια A.R., nisi hic quidem κοπίδα potius, etiam s. 13
 simili ductu scriptum. ἀφίεναι G.M. ἐν ἀφίεναι D. δ' ἂν] δὲ εἰ δέη Stob.

9. φυλακῆς] φυλὰς præter s. 5, ubi
 δώδεκα φυλαί, s. 12: Αἱ δ' αὖ μένουσαι
 φυλαί. Sed hic non solum φυλὰς,
 quamvis necessarium, si pluralis pon-
 nitur, unius Stobæi fide nititur, verum
 etiam manifesto duplex antiquitus ex-
 stitit scriptura, quæ conjuncta, ut in
 K., fide caret.

Φαρέτραν—σάγαριν] Anab. 4, 4, 16:
 "Ἄνδρα ἔχοντα τόξον Περσικὸν καὶ φα-
 ρέτραν καὶ σάγαριν. STEPH. Strabo
 15, p. 734, de Persis: "Ὀπλίζονται δὲ
 γέρρω ῥομβοειδεῖ, παρὰ δὲ τὰς φαρέ-
 τρας σαγάρεις ἔχουσι καὶ κοπίδας.

παλτὰ δύο] V. ad Anab. 1, 5, 15.

εἰ δέη] In formis ἂν, εἰ δέη, ἦν Xeno-
 phontis quoque libri ita variant ut
 non solum in singulis fides eorum ad-
 modum sit levis, sed etiam omnis ab
 eo usus formæ ἂν, quamvis nunc in
 illis non minus fere crebræ quam in
 libris Platonis, alienus videatur, sicut
 Thucydidem ἦν tantum et εἰ δέη dixisse
 ex grammaticorum testimoniis colligi
 dixi ad Thes. Steph. v. 'Εὰν p. 4 A., ἂν
 autem libris esse relinquentum p. 6
 A. In Cyropædia quidem libro primo
 quum triginta fere numerentur exem-
 pla formæ ἦν, duo vel quattuor, libris

inter ἦν et εἰ δέη interdum variantibus,
 formæ εἰ δέη, semel tantum ἂν est in om-
 nibus 1, 3, 18, aliquoties illatum pro
 ἦν, ut 1, 1, 3, vel pro εἰ δέη, ut 1, 6, 16,
 ubi plerique ἂνπερ, quum alibi apud
 Xenophontem εἰ δέη sit et ἦνπερ, et
 hoc ipso loco, ubi εἰ δέη Stobæus, qui
 paullo ante ἂν τι pro ἦν τι. Et quan-
 quam in aliis Xenophontis scriptis
 non eadem est triplicis formæ testi-
 moniorum inter se ratio, modo εἰ δέη
 prævalente modo ἦν, ἂν tamen omni-
 num minimum habet fidei et ab libris
 ipsis præsidii. Quibuscum consenti-
 entis Anab. 1, 5, 3, in ἂν τις Athenæi
 9, p. 390 C. non majorem esse aucto-
 ritatem quam codicum, hos autem in
 omni hoc rerum genere sæpissime fal-
 lere ita ut rectas verasque formas tan-
 tum non prorsus aboleverint, dixi
 præf. ad Anab. p. viii. seqq. Non
 minus enim mirum sit si in ead. 6, 6,
 15, Xenophon maluerit Ἀγασίαν, ἂν
 φῆση, pro ἦν vel εἰ δέη, quam ib. 24, νό-
 μιζε δέ, ἂν ἐμὲ νῦν ἀποκρίνης, et H.
 Gr. 2, 4, 16, νῦν δέ, ἂν ἀφῆτε' 3, 9, 11,
 καὶ νῦν γε, ἂν, Hier. 3, 1, δέ, ἂν, se-
 quente mox δέ, εἰ δέη, pro δ' εἰ δέη et γ'
 εἰ δέη, aut hic δ' ἂν, pro δ' εἰ δέη, quod ex

δὲ δημοσίᾳ τοῦ θηρᾶν ἐπιμέλονται, καὶ βασιλεὺς ὥσπερ καὶ ἐν πολέμῳ ἡγεμὼν ἐστὶν αὐτοῖς καὶ αὐτός τε θηρᾶ καὶ τῶν ἄλλων ἐπιμέλεται ὅπως ἂν θηρῶσιν, ὅτι ἀληθεστάτη αὐτοῖς δοκεῖ εἶναι αὕτη ἡ μελέτη τῶν πρὸς τὸν πόλεμον. καὶ γὰρ πρὸ ἀνίστασθαι ἐθίζει καὶ ψυχὴ καὶ θάλπη ἀνέχεσθαι, γυμνάζει δὲ καὶ ὁδοιπορίαις καὶ δρόμοις, ἀνάγκη δὲ καὶ τοξεύσαι θηρίον καὶ ἀκοντίσαι ὅπου ἂν παραπίπτῃ. καὶ τὴν ψυχὴν δὲ πολλάκις ἀνάγκη θήγεσθαι ὅταν τι τῶν ἀλκίμων θηρίων ἀνθιστῇται· παίειν μὲν γὰρ δήπου δεῖ τὸ ὁμόσε γιγνόμενον, φυλάξασθαι δὲ τὸ ἐπιφερόμενον· ὥστε οὐ ῥάδιον εὐρεῖν τί ἐν τῇ θήρᾳ ἄπesci τῶν ἐν πολέμῳ
 11 παρόντων. ἐξέρχονται δὲ ἐπὶ τὴν θήραν ἄριστον ἔχοντες [11] πλείον μὲν, ὡς τὸ εἰκὸς, τῶν παίδων, τᾶλλα δὲ ὅμοιον. καὶ θηρῶντες μὲν οὐκ ἂν ἀριστήσειαν, ἣν δέ τι δεήσῃ ἡ

10. ἐπιμέλονται A. αὐτοῖς ἐστι D.G. Stob. Libri ἐπιμελείται. θηρῶσιν] θηρῶεν D.G. αὐτοῖς om. G. εἶναι post πόλεμον D.G., quorum hic mg. r. (τ) τὸ θηρᾶν πρὸς τὸ πολεμεῖν. αὕτη D. τῶν] πραγμάτων R. s. v. r. Libri πρωί. ψυχῇ—θάλπει G. corr. s. v. r. ἀνάγκη δὲ] ἀνάγκη D. θήγεσθαι] θάλπεισθαι A.R. omisso quod D.G. add. ἐν τῇ θήρᾳ. ἀνίσταται D. ἀνθίστηται R. μὲν in lit. G., post γὰρ L. δήπου om. G., δεῖ D., qui δήπου pr., sed δείπου corr. ὁμόσε] ἦτοι κατ' εὐθείαν s. v. r. R. ἐπιφερόμενον] θηρίον s. v. r. R. τι—ἄπesci] τί ἐν τῇ θήρᾳ ὁ ἄπesci Stob. ἐν τῇ θήρᾳ τί ἄπesci D.G.M. τῷ ante πολέμῳ om. D.G. 11. ἐπὶ τὴν θήραν] ἐν τῇ θήρᾳ D. pr., corr. in mg. et textu. πλείον Stob. τὸ εἰκὸς] εἰκὸς D.G.M. καὶ εἰκότως Stob., qui om. τῶν. τᾶλλα A.R. sæpius. μὲν om. R. Libri ἀριστήσαιεν, sed ἀριστήσιν in ras. G. δεῖ τι] μὴ τι A.R. δεήσῃ] δεῇ D.G. ἡ om. D.G.

Stobæo restitui, idemque faciendum puto locis omnibus quibus ἂν sive pro ἦν sive pro ἐὰν librarii intulerunt Xenophonti.

10. ἐπιμέλονται—ἐπιμελείται] De tollenda apud Xenophontem forma contracta v. pæf. ad Anab. p. xiii. Nihilo plus tribuendum videtur exemplis Platoniciis, ut hic quoque barytona tantum usus sit, etiam apud Thucydidem in libris nonnullis in alteram mutata, ut sæpissime in Xenophonteis, per Cyropædiam quidem sic ut vel A. et G., multo sæpius D. et illi inter se discrepent. V. dicta ad Thes. Stephani. Maxime vero infinitivum expulerunt librarii, ut ejus et in Cyropædia pauca relicta sint exempla in melioribus, velut 4, 5, 39, 46; 5, 2, 20, et apud alios perrara sint vestigia, ut dixi ad Steph.

αὕτη] Articulus in libris Xen. et Stobæi omnibus interpositus et repe-

titus a Zonara delendus videtur, ut Comment. 4, 6, 15: Νομίζων ταύτην τὴν ἀσφάλειαν εἶναι λόγον, ubi expunxi cum Coraei, sæpissime sic post οὗτος ab librariis interpositum, velut H. Gr. 7, 1, 44, infra 8, 7, 24. Ceterum eadem de venatione infra 8, 1, 34: Ταύτην ἡγεύμενος ἀρίστην ἀσκήσιν πολεμικῶν εἶναι. Cyneg. 12, 1 seqq., Dio Chrys. Or. 3, vol. 1, p. 142.

πρῶ] V. ad 1, 4, 16. Conf. autem cum his Œcon. 5, 4.

θήγεσθαι] Infra 2, 1, 13: Θήγειν τὸ φρόνημα· 6, 2, 33: Ὁ τὴν λόγῃν ἀκουὼν ἐκείνος καὶ τὴν ψυχὴν τι παρακονᾷ. ut in Œcon. 21, 3, ἀκονᾶν τὰς ψυχὰς. STEPH.

11. ὡς τὸ εἰκὸς] Sic Anab. 3, 1, 21; Ages. 2, 31, et alibi, sed sæpe etiam ὡς εἰκόσ.

ἀριστήσαιεν] Etsi formis optativi singularis in aus et ai pro eas et eie sæpe usus est Xenophon, pluralis

θηρίου ἔνεκα ἐπικαταμεῖναι ἢ ἄλλως ἐβελήσωσι διατρίψαι
περὶ τὴν θήραν, τὸ ἄριστον τοῦτο δειπνήσαντες τὴν ὑστε-
ραίαν αὖ θηρῶσι μέχρι δείπνου, καὶ μίαν ἄμφω τούτῳ τὴν
ἡμέρα λογίζονται, ὅτι μιᾶς ἡμέρας σίτον δαπανῶσι. τοῦτο
δὲ ποιοῦσι τοῦ ἐθίξεσθαι ἔνεκα, ἵν' ἐάν τι καὶ ἐν πολέμῳ
δεήσει, δύνωνται τοῦτο ποιεῖν. καὶ ὅψον δὲ τοῦτο ἔχουσιν
οἱ τηλικούτοι ὅ τι ἂν θηράσωσιν· εἰ δὲ μή, τὸ κάρδαμον.
εἰ δέ τις αὐτοὺς οἶεται ἢ ἐσθίειν ἀηδῶς, ὅταν κάρδαμον
μόνον ἔχωσιν ἐπὶ τῷ σίτῳ, ἢ πίνειν ἀηδῶς, ὅταν ὕδωρ
πίνωσιν, ἀναμνησθήτω πῶς μὲν ἡδὺ μᾶζα καὶ ἄρτος πει-
12 νῶντι φαγεῖν, πῶς δὲ ἡδὺ ὕδωρ πιεῖν διψῶντι. αἱ δ' αὖ [12]
μένουσai φυλαὶ διατρίβουσι μελετῶσαι τὰ τε ἄλλα ἃ
παῖδες ὄντες ἔμαθον καὶ τοξεύειν καὶ ἀκοντίζειν, καὶ δια-
γωνιζόμενοι ταῦτα πρὸς ἀλλήλους διατελοῦσιν. εἰσὶ δὲ καὶ

ἐβελήσωσι A. θελήσωσι I. ἐβελήσωσιν R., qui mox ἐνδιατρίψαι, deleteo
ἐν et s. v. r. βραδύναι. βουληθῶσι D.G. τὸ] τὸ οὖν A. τὸ γοῦν R.
τὴν ὑστέραν A. τὴν αὐρίον s. v. r. R. αὖ om. A.R. τούτῳ τῷ ἡμέρα
Stob. τούτῳ (sed ω fort. corr.) τὰ ἡμέρα (pr. ἡμερα) D. τὴν ἡμέρα, sed
sed ut erasum aliquid videatur super α, e alia m. s. v. τούτῳ et mg. r. τὰ ἡ-
μέρα G. τούτῳ τῷ ἡμέρα K. et qui ἡμέραι M. τούτῳ τῷ ἡμέραι, sed as super
τῷ τῷ et ra aliā m., ut fiat τούτας, L. ταύτας τὰς ἡμέρας A.I. τὰς ἡμέρας ταύ-
τας Zonaras. ἔνεκεν R., sed εν in lit., pr. α. ἵν' ἐάν τι καὶ A.R. ἵνα καὶ
ἐάν τι D.G. et qui ἂν Stob. δύνονται A. et o in lit. R. εἰ δέ] ἦν δέ R.
pr. ἔχωσιν] ἐσθίωσιν Stob. αἰδῶς R. pr. ὕδωρ] ἔχωσι post hoc
delet R. μὲν ἡδὺ A.R. Stob. ἡδὺ μὲν D.G. Libri μᾶζα. φαγεῖν s. v. D.
ἡδὺ om. A. πιεῖν διψῶντι A.R. Stob. διψῶντι πιεῖν D.G. 12. μέ-
νουσι pr. G., corr. s. v. r. φυλαὶ] αἱ in ras. G., pr. fortasse φυ-
λακαί. διατρίβουσι] ι in ras. G., pr. fortasse -σαι, ut R. s. v., qui μελετῶσι
et sai s. v. ἐμάνθανον Stob. καὶ ante διαγ. om. D.

tamen in αἰεν exempla omnia fere adeo
sunt incerta ut librorum hic in ἀριστή-
σαιεν consensui non plus tribuendum
videatur quam apud Demosth. p.
1257, 10, ubi ἀριστήσαιεν Dionysius
vol. 6, p. 987, 5, aut eorundem et
Suidæ v. Ὑποπέμψαιεν in hoc, Anab.
2, 4, 22, ubi solus ille ipse Suidas
servavit μέναιεν, in libris Xenophontis
in μέναιεν, μέναιεν, μέναιεν mutatum,
sicut Reip. Athen. 2, 15, στασιάζαιεν
conjungitur cum στασιάζαιεν, libris
in utroque consentientibus, qui alibi
sæpe inter utrumque variant.

ἔχωσιν] Cic. Tusc. 5, 34, 99: "Xe-
nophon Persas negat ad panem adhi-
bere quidquam præter nasturtium,"
confert Steph., prælaturus alioqui
Stob. ἐσθίωσιν, ut sequitur πίνωσιν.

ἀναμνησθήτω πῶς ἡδὺ] πῶς cum ad-

jectivo vel adverbio conjunctum, non
ut ὥς cum ipso conjungitur adverbio
vel adjectivo et est quam, sed ad
totam sententiam refertur vertendum-
que est ut. Anab. 7, 7, 27: "Ἴθι δὴ
ἀναμνησθήτι πῶς μέγα ἡγοῦ τότε κατα-
πράξαι ἃ νῦν καταστρεψάμενος ἔχεις.
Comment. 4, 2, 23: Νῦν δὲ πῶς οἶει
με ἀθύμως ἔχειν; Julianus Epist. 6:
Οἷσθα πῶς εἰμι βραδύς.

ἡδὺ] Loci sententiam expressit A-
thenæus 4, p. 157 E. SCHN. Qui
quod posuit μᾶζαν καὶ κάρδαμα, de eo
multis disceptat Steph., recteque ani-
madvertit ἄρτον comparandi causa
post μᾶζαν memorari, cui anteponatur
vel in prov. ἀγαθὴ καὶ μᾶζα μετ' ἄρτον.
Conf. 6, 2, 28. Κάρδαμα autem A-
thenæum ex præcedentibus intulisse
vidit Hutchinson.

δημόσιοι τούτων ἀγῶνες καὶ ἄθλα προτίθεται· ἐν ᾗ δ' αὖ
 τῶν φυλῶν πλείστοι ὥσι δαημονέστατοι καὶ ἀνδρικώτατοι
 καὶ εὐπιστότατοι, ἐπαινοῦσιν οἱ πολῖται καὶ τιμῶσιν οὐ
 μόνον τὸν νῦν ἄρχοντα αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ ὅστις αὐτοὺς
 παῖδας ὄντας ἐπαίδευσεν. χρώνται δὲ τοῖς μένουσι τῶν
 ἐφήβων αἱ ἀρχαί, ἣν τι ἢ φρουρῆσαι δεῖσιν ἢ κακούργους
 ἐρευνῆσαι ἢ ληστὰς ὑποδραμεῖν ἢ καὶ ἄλλο τι ὅσα ἰσχύος
 τε καὶ τάχους ἔργα ἐστί. ταῦτα μὲν δὴ οἱ ἔφηβοι πράτ-
 τουσιν. ἐπειδὰν δὲ τὰ δέκα ἔτη διατελέσωσιν, ἐξέρχονται
 13 εἰς τοὺς τελείους ἄνδρας. ἀφ' οὗ δ' αὖ ἐξέλθωσι χρόνου [13]
 οὗτοι αὖ πέντε καὶ εἴκοσιν ἔτη διάγουσιν ὧδε. πρῶτον μὲν
 ὥσπερ οἱ ἔφηβοι παρέχουσιν ἑαυτοὺς ταῖς ἀρχαῖς χρῆσθαι,
 ἣν τι δέη ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ, ὅσα φρονούντων τε ἤδη ἔργα
 ἐστί καὶ ἔτι δυναμένων. ἣν δέ που δέη στρατεῦεσθαι, τόξα
 μὲν οἱ οὕτω πεπαιδευμένοι οὐκέτι ἔχοντες οὐδὲ παλτὰ
 στρατεύονται, τὰ δ' ἀγχέμαχα ὅπλα καλούμενα, θώρακά
 τε περὶ τοῖς στέρνοις καὶ γέρρον ἐν τῇ ἀριστερᾷ, οἷόνπερ
 γράφονται οἱ Πέρσαι ἔχοντες, ἐν δὲ τῇ δεξιᾷ μάχαιραν ἢ

δημόσια I. τῶν φυλῶν A.R. φυλῇ D.G. Stob. ἀνδρείοτατοι R. pr., ut vi-
 detur. καὶ εὐπ. in mg. r. G. νῦν s. v. r. G. om. K.L. ὅστις αὐτοὺς παῖδας
 ὄντας ἐπαίδευσεν R. et qui ἐπαίδευσεν A.D. et G. corr. r., qui pr. αὐτοὺς, οἱ παῖδας
 ὄντας ἐπαίδευσαν, ut L. ὅστις παῖδας ὄντας αὐτοὺς ἐπαίδευσεν Stob. μένουσι τῶν
 μένουσιν D. ἀρχαί] πᾶσαι add. Stob. ex s. 13. ἢ φρ.] φρ. A.R. δε-
 ήση] δέη R. Stob. κακούργους] ουρ in lit. D. ἄλλο τι] ἄλλα Stob.
 ἰσχύος τε καὶ τάχους D.G.M. ἰσχύος ἢ τάχους ἄλλα A. et qui ἢ in lit. et τά-
 χους s. v. r. R. τάχους καὶ ἰσχύος Stob. τὰ] τὰ ἐν τοῖς ἐφήβοις I. δια-
 τελέσωσιν D.I.R. Stob. τελέσωσιν A.G.M. 13. ἐκ τῶν ἐφήβων post
 χρόνου om. A. R. αὖ] δ' αὖ D.R., qui delet δ' et mox bis ponit πέντε.
 διάγουσιν ὧδε A.R., ut s. 9. ὧδε διάγουσι G. Stob., cujus A. om. ὧδε, et qui
 -σιν D.K.M. μὲν s. v. r. R. ἣν] ἐάν Stob. ὑπὲρ A.I.R. περὶ D.G.
 Stob. ἥδη om. A. ἣν] εἰαν Stob. δέ] δὴ D. δέη A.R. Stob.
 δεήση D.G. παιδευόμενοι Stob. ἀγχίμαχα fortasse D. pr., qui ε in
 lit. καλούμενα] a corr. D. τε om. A.R. οἷόνπερ—ἔχοντες om.
 Stob. Zonaras.

12. εὐπιστότατοι] De scriptura per
 ε, ut ἀπιστεῖν dicitur et ἀπιστία, post
 Æm. Portum et Stephanum, qui
 recte repudiavit Leonclavii ei infe-
 rentis opinionem, v. Valckenar. ad
 Herodot. 6, 108.

ληστὰς ὑποδραμεῖν] Cursu compre-
 hendere vel fugientem reprehendere
 interpretatur Budæus Comment. p.
 389. Possis etiam interpretari Cursu
 subsequi etprehendere. STEPH. Thes.
 v. Ὑποτρέχω p. 459 A. Est potius

antequam aufugiant subire et præver-
 tere.

τὰ δέκα] Intell. τὰ ἐν τοῖς ἐφήβοις
 δέκα, ut I, 5, 4. STEPH. Respicit s. 9.
 ἄλλο τι] Refertur ad δεήση.

δυναμένων] I. 9. ἀκμαζόντων, ut
 Plut. Mor. p. 793 C.: Ἀκμάζων καὶ δυ-
 νάμενος ἀνὴρ. Dio Chr. Or. 27, vol. 1,
 p. 529: Εἰ γένοιτο ἀδύνατος ἐκ δυνα-
 μένου. Quod addito dativo dicit Ly-
 sias p. 195, 30: Οἱ μὲν οὐκέτι τοῖς
 σώμασιν, οἱ δ' οὕτω δυνάμενοι, et alibi.

κοπίδα. καὶ αἱ ἀρχαὶ δὲ πᾶσαι ἐκ τούτων καθίστανται πλὴν οἱ τῶν παίδων διδάσκαλοι. ἐπειδὴν δὲ τὰ πέντε καὶ ἑκοσιν ἔτη διατελέσωσιν, εἴησαν μὲν ἂν οὗτοι πλείον τι γεγονότες ἢ τὰ πεντήκοντα ἔτη ἀπὸ γενεᾶς· ἐξέρχονται δὲ τηνικαῦτα εἰς τοὺς γεραιτέρους ὄντας τε καὶ καλουμένους.

14 οἱ δ' αὖ γεραιτέροι οὗτοι στρατεύονται μὲν οὐκέτι ἔξω τῆς [14] ἑαυτῶν, οἳ δὲ μένοντες δικάζουσι τά τε κοινὰ καὶ τὰ ἴδια πάντα. καὶ θανάτου δὲ οὗτοι κρίνουσι, καὶ τὰς ἀρχὰς οὗτοι πάσας αἰροῦνται· καὶ ἦν τις ἢ ἐν ἐφήβοις ἢ ἐν τελείοις ἀνδράσιν ἐλλίπη τι τῶν νομίμων, φαίνουσι μὲν οἱ φύλαρχοι ἕκαστοι καὶ τῶν ἄλλων ὁ βουλόμενος, οἱ δὲ γεραιτέροι ἀκούσαντες ἐκκρίνουσιν· ὁ δὲ ἐκκριθεὶς ἄτιμος διατελεῖ τὸν λοιπὸν βίον.

15 Ἵνα δὲ σαφέστερον δηλωθῇ πᾶσα ἡ Περσῶν πολιτεία, [15] μικρὸν ἐπάνειμι· νῦν γὰρ ἐν βραχυτάτῳ ἂν δηλωθείη διὰ τὰ προειρημένα. λέγονται μὲν γὰρ Πέρσαι ἀμφὶ τὰς δώδεκα μυριάδας εἶναι· τούτων δ' οὐδεὶς ἀπελήλαται νόμῳ

καὶ αἱ om. D. καθίστανται] γίνονται s. v. r. R. ἑκοσι A.D. ἂν om. A.R. pr. πλείον τι A.R. πλείον D.G.M. πλέον Stob. γ. ἢ τὰ π. ἔτη A.R. et sine τὰ I. ἢ π. ἔτη γ. D.G. Stob. 14. ἑαυτῶν] αὐτῶν Stob. τά τε κοινὰ καὶ ῥάδια πάντα A. et qui τὰ ἴδια R. eodemque ordine Zonaras. πάντα post κοινὰ D.G. Stob. θανάτου] κρίσεις R. s. v. r. αἰροῦνται πάσας Stob. ἐκλέγονται s. v. r. R. ἦν] εἰάν Stob. ἢ prius om. D.G. ἦν A. ἐλλίπη Junt. ἐλλέπει R., sed ult. in η mutans, ἐκλίπη G., qui s. κ erasit quid simile lit. λ, K.M. ἐκλείπη A. Stob. A. ἐπιλείπη D. ἐκφαίνουσι D. ἕκαστοι A.I.L. corr. R. ἕκαστον D.G. Stob. ὁ βουλόμενος] οἱ βουλόμενοι G. pr., ut videtur. ἐκκρίνουσιν] ἐκχωρίζουσιν R. s. v. r. διατελεῖ τὸν λοιπὸν βίον R. et, qui λοιπὸν s. v., A. eodemque ordine Zonaras. τὸν λοιπὸν βίον διατελεῖ D.G. 15. ἢ om. A.R. erasit fere D. ἂν post γὰρ D. δηλωθείην fortasse D. pr., ut B. δηλωθῇ pr., fortasse R. μὲν om. A.

13. ἀγχίμαχα] In Stobæi ἀγχιμα fortasse ἀγχίμαχα latet hic et 7, 4, 15, ut ἀγχίλους et similia dicuntur. SCHN. De mirabili consensu grammaticorum in tuendo ε pro ι, quamvis nullus probaverit ἀγχεμαχητῆς, v. Lobeck. ad Phryn. p. 685.

οἷον περ γράφονται] Fischerus ad hæc verba adscripserat: Si verba genuina, neque a Grammaticis adscripta. SCHN. Omittunt Stobæus et Zonaras: atque etiamsi Xenophon cogitare Persas in prælio Marathonio pictos in stoa Pœcile, tamen non erat quod æqualibus, qui etiam vivos sæpe vidissent, ita demonstraret.

μάχαιραν] Supra s. 9, σάγαριν vocavit, quod vocabulum etiam h. 1.

restitui vult Wytttenbach. Sic iterum 2, 1, 9, et 4, 2, 22. sed 2, 1, 19, μάχαιρα δὲ ἡ σάγαρις ἐν τῇ δεξιᾷ. Nihil igitur novandum censeo. SCHN. Conf. de his Persarum pugionibus, quos Græci ἀκινάκας dicunt, Ker Porter. *Travels in Georgia, Persia* etc. vol. 1, p. 596. Xen. Eq. 12, 11: Ὡς δὲ τοὺς ἐναντίους βλάπτειν, μάχαιραν μὲν μᾶλλον ἢ ξίφος ἐπαινοῦμεν. ἐφ' ὑψηλοῦ γὰρ ὄντι τῷ ἵππεί κοπίδος μᾶλλον ἢ πληγῇ ἢ ξίφος ἀρκέσει.

καὶ αἱ ἀρχαὶ δὲ πᾶσαι] Strabo 15, p. 734: Στρατεύουσιν δὲ καὶ ἄρχουσιν ἀπὸ εἰκοσιν ἐτῶν ἕως πεντήκοντα πεζοὶ τε καὶ ἵππεις. SCHN.

15. δώδεκα] Hunc esse numerum gentis Pasargadarum seu ὁμοτίμων in-

τιμῶν καὶ ἀρχῶν, ἀλλ' ἔξῃστι πᾶσι Πέρσαις πέμπειν τοὺς
 ἑαυτῶν παῖδας εἰς τὰ κοινὰ τῆς δικαιοσύνης διδασκαλεῖα.
 ἀλλ' οἱ μὲν δυνάμενοι τρέφειν τοὺς παῖδας ἀργοῦντας πέμ-
 πουσιν, οἱ δὲ μὴ δυνάμενοι οὐ πέμπουσιν. οἱ δ' ἂν παι-
 δευθῶσι παρὰ τοῖς δημοσίοις διδασκάλοις, ἔξῃστιν αὐτοῖς
 ἐν τοῖς ἐφήβοις νεανισκεύεσθαι, τοῖς δὲ μὴ διαπαιδευθεῖσιν
 οὕτως οὐκ ἔξῃστιν. οἱ δ' ἂν αὖ ἐν τοῖς ἐφήβοις διατελέ-
 σωσι τὰ νόμιμα ποιοῦντες, ἔξῃστι τούτοις εἰς τοὺς τελείους
 ἄνδρας συναλίσσεσθαι καὶ ἀρχῶν καὶ τιμῶν μετέχειν, οἱ δ'
 ἂν μὴ διαγέωνται ἐν τοῖς ἐφήβοις, οὐκ εἰσέρχονται εἰς
 τοὺς τελείους. οἱ δ' ἂν αὖ ἐν τοῖς τελείοις διαγέωνται
 ἀνεπίληπτοι, οὗτοι τῶν γεραιτέρων γίνονται. οὕτω μὲν
 δὴ οἱ γεραιτέροι διὰ πάντων τῶν καλῶν ἐληλυθότες καθί-
 στανται· καὶ ἡ πολιτεία αὕτη ἐστὶν ἡ Περσῶν καὶ ἡ ἐπι-
 16 μέλεια αὕτη, ἣ οἴονται χρώμενοι βέλτιστοι ἂν εἶναι. καὶ [16]
 νῦν δὲ ἔτι ἐμμένει μαρτύρια καὶ τῆς μετρίας διαίτης αὐτῶν

πᾶσι om. R. διδασκαλίας δίκαια D. καιοσύνης in ras. G. παῖδας]
 ἑαυτῶν παῖδας Stob. οἱ δὲ—πέμπουσιν om. D. οὐ in ras. G. οἱ δ'
 ἂν] οἱ in lit., pr. οἴσι, et αὐ post ἂν s. v. r. R. ἴνα Stob. νεανισκεύεσθαι
 citat Pollux 2, 20. νεανιεύεσθαι G. corr. mg. r. συναυλ. A. G. R. οἱ δ'
 ἂν μὴ διαγέωνται ἐν τοῖς ἐφήβοις D. G. M. οἱ δ' ἂν αὖ ἐν τοῖς παισὶ μὴ διατελέ-
 σωσιν ἢ ἐν τοῖς ἐφήβοις A. R., qui pr. ἐφήβοις pro παισὶ, et qui διαγέωνται
 Stob. εἰσέρχονται A. R. ἔρχονται D. G. M. Stob. οὕτως A. δὴ om.
 R. διεληλ. Stob. πολιτεία αὕτη ἢ A. G. R. πολιτεία αὕτη ἐστὶν ἡ περ-
 σῶν καὶ ἐπιμέλεια αὕτη ἢ D. M. ἐστὶν ἡ περσῶν καὶ ἡ ἐπιμέλεια αὕτη addit G.
 mg. r. οἴονται] ε s. ai A. οἱ s. v. et τ cum seq. χ ductu quodam conjungit
 D. 16. μαρτύρια A. μαρτυρία sine accentu D. R. μαρτυρία G.

ter Persas, non universæ nationis, cen-
 set Heeren *Ideen* etc. vol. 2, p. 438.
 SCHN.

ἀργοῦντας] Otiantes liberaliter, vacuos a necessario quærendi victus negotio. Xenophon cum in rerum iudicio tum in verborum usu subinde λακωνίζει. Laco videns Atheniensem ἀργίας condemnari ἐκέλευσεν ἐπιδείξαι αὐτῷ τὸν τὴν ἐλευθέριον δίκην ἡττη-
 ῆντα, ut est in Plut. Apophth. p. 221 C. Huc spectabat Lycurgi institutum in Vita Plut. c. 24. Ut igitur ἔργον erat opus illiberale, ita ἀργία etiam liberale, occupatum in actionibus liberalibus. Aliter et contra apud alios Græcos, auctore Hesiodo Op. 309: "Ἔργον δ' οὐδὲν ὄνειδος, ἀεργίη δ' ἔ' τ' ὄνειδος. De quo v. Xen. Comment. 1, 2, 56 s. 'Ἀργίαν sapientis otium philosophi dixit Eur. Med. 294: de Lacedæmoniis Isocr. Busir. p. 225 B.

Ælian. tamen V. H. 2, 5, eos vehementer tempori pepercisse neminique civium concessisse ῥασιωνεῖν μηδὲ ῥαθυμεῖν: scilicet hoc erat nihil agere, illud nil illiberalis operis agere. Idem 10, 14, Socratis dictum refert ὅτι ἡ ἀργία ἀδελφὴ τῆς ἐλευθερίας ἐστὶ. Martialis 12, 4, ingenuam pigritiam dixit. WYTTENB.

καλῶν] Conf. 8, 7, 6.
 νεανισκεύεσθαι] Juventutem transigere; νεανιεύεσθαι, juveniliter gloriari. V. ad Plut. Mor. p. 12 B. WYTTENB.

καὶ ἡ πολιτεία—αὕτη] Molestum duplex αὕτη, quorum prius tacito delevit Schneiderus, suspectum facit additamentum ἐστὶν—αὕτη, etiam a Wytttenbachio ejectum, quod etsi facile potuit excidere, satis tamen erat πολιτείαν dici, ut s. 15.

16. καὶ νῦν δὲ—διαίτης] De Persis

καὶ τοῦ ἐκπονεῖσθαι τὴν διαίταν. αἰσchrὸν μὲν γὰρ ἔτι καὶ νῦν ἔστι Πέρσαις καὶ τὸ ἀποπτύειν καὶ τὸ ἀπομύττεσθαι καὶ τὸ φύσης μεστοὺς φαίνεσθαι, αἰσchrὸν δὲ ἔτι καὶ τὸ ἰόντα ποι φανερόν γενέσθαι ἢ τοῦ οὐρῆσαι ἔνεκα ἢ καὶ ἄλλου τινὸς τοιούτου. ταῦτα δὲ οὐκ ἂν ἐδύναντο ποιεῖν, εἰ μὴ καὶ διαίτη μετρία ἐχρῶντο καὶ τὸ ὑγρὸν ἐκπονοῦντες ἀνήλυσκόν, ὥστε ἄλλη πη ἀποχωρεῖν. ταῦτα μὲν δὴ κατὰ πάντων Περσῶν ἔχομεν λέγειν· οὐ δ' ἔνεκα ὁ λόγος ὠρμήθη, νῦν λέξομεν τὰς Κύρου πράξεις ἀρξάμενοι ἀπὸ παιδός.

καὶ τὸ ἀπομ.] καὶ ἀπομ. A. et qui ἀποπτύειν καὶ s. v. et delet καὶ ἀποπτύειν post ἀπομ. R. φύσης] πνεύματος s. v. r. R. ἔτι] ἔστι A. I. R. τὸ] τὸν A. ποι Heindorfius. Libri pon. πη] ποι G. R. ἔχω D. et λέγειν mg. ὁ] δδε ὁ D. ὠρμήθη] prius η in ras. D. et mg. πράξεις.

hodiernis Olivier *Voyage dans la Perse* vol. 5, p. 19 : “ Nous fûmes surpris lorsque nous vîmes, à Kermanschah, à Téhéran, à Ispahan et partout où nous avons passé, la petite quantité de nourriture qui suffit à un Persan, et dont il se contente lors même qu’il peut se livrer sans dépense à tout son appétit. Il mange en général fort peu de viande, et ne fait guère usage, parmi elles, que du mouton, de l’agneau, du chevreau et de la poule; il touche rarement au bœuf, au chameau, au pigeon, et jamais au porc, au gibier et au poisson; il préfère se nourrir de riz, de laitage, d’herbage et de fruits. Il aime beaucoup les sucreries, les confitures, les bonbons de tout espèce; il prépare une infinité des sorbets avec le suc de fruits, qu’il aromatise avec le muse, l’ambre, l’eau de rose, l’eau de saule, l’essence de girofle et celle de canelle, etc.” V. ad 1, 3, 4.

ἐκπονεῖσθαι τὴν διαίταν] Victum, id est cibum et potum. Comment. 1, 2, 4 : “Ὅσα γ’ ἡδέως ἡ ψυχὴ δέχεται, ταῦτα ἱκανῶς ἐκπονεῖν. SCHN.

ἀποπτύειν — ἀπομύττεσθαι] Coram aliis videlicet, ἀντίον ἄλλου, ut ait Herodotus 1, 133. SCHN. Schol. Aristoph. Thesm. 616 : Ἐπισχετικά ἐστὶν οὖρον τὰ κάρδαμα καὶ πτύσματος. καὶ διὰ τοῦτο φασὶ τοὺς Πέρσας αὐτοῖς χρῆσθαι. ὅτι μὲν γὰρ χρῶνται, καὶ Ξενο-

φῶν φησι, Φυλάττονται πολλὰ οὐρεῖν, ὥσπερ καὶ πτύειν καὶ ἀπομύττεσθαι. Ubi notabile πτύειν pro ἀποπτύειν, etiam 8, 8, 8, illato pro simplici, quod est in omnibus 8, 1, 42, et hic quoque restituendum videtur. Et πτύειν ἀντίον Herodotus 1, 99, πτύειν ἐν τῷ φανερῷ Dio Chr. Or. 13, vol. 1, p. 429, item de Persis.

φύσης—φαίνεσθαι] i. e. ἀποφοβεῖν, seu turpiore verbo πέρδεσθαι. SCHN. ἢ τοῦ—τοιούτου] Deleturus erat Valcken. ad Herodot. 4, 113, “Nisi Zonaras eadem in suo codice legisse videretur Annal. 3, p. 110 B. (148 A.)” Sed Zonaræ non gravior quam codicum auctoritas. Agnoscit vero etiam schol. Aristoph. modo cit., et ἐς ποταμὸν οὔτε ἐνουρέουσι οὔτε ἐμπτύουσι Herodot. 1, 138 et 133, οὐρῆσαι ἀντίον ἄλλου.

ἄλλη—πη] Per sudores exhalatur. Ammianus 23 extr. “Super his nec stando mingens nec ad requisita naturæ secedens facile visitur Persa: ita observantius hæc aliaque pudenda declinant.” Varronis locum apud Nonium: “Persæ propter exercitationes pueriles modicas eam sunt consecuti corporis emittentem, ut neque spuerent neque emungerent, sufflatoque corpore essent:” comparavit Victorius V. L. 10, 15, et Muretus V. L. 4, 14. SCHN.

οὐ] Cyri.

ΚΕΦ. Γ.

Κῦρος γὰρ μέχρι μὲν δώδεκα ἐτῶν ἢ ὀλίγω πλείον
ταύτῃ τῇ παιδείᾳ ἐπαιδεύθη, καὶ πάντων τῶν ἡλικίων δια-
φέρων ἐφαίνετο καὶ εἰς τὸ ταχὺ μαρθάνειν ἅ δέοι καὶ εἰς
τὸ καλῶς καὶ ἀνδρείως ἕκαστα ποιεῖν. ἐκ δὲ τούτου τοῦ
χρόνου μετεπέμψατο Ἀστυάγης τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα καὶ
τὸν παῖδα αὐτῆς· ἰδεῖν γὰρ ἐπεθύμει, ὅτι ἤκουεν αὐτὸν
καλὸν κάγαθόν εἶναι. ἔρχεται δ' αὐτὴ τε ἡ Μανδάνη πρὸς
2 τὸν πατέρα καὶ τὸν Κῦρον τὸν υἱὸν ἔχουσα. ὥς δὲ ἀφί- [2]
κετο τάχιστα καὶ ἔγνω ὁ Κῦρος τὸν Ἀστυάγην τῆς μητρὸς
πατέρα ὄντα, εὐθὺς οἷα δὴ παῖς φύσει φιλόστοργος ὢν
ἡσπάζετό τε αὐτὸν ὥσπερ ἂν εἴ τις πάλαι συντεθραμμένος
καὶ πάλαι φιλῶν ἀσπάζοιτο, καὶ ὁρῶν δὴ αὐτὸν κεκοσμη-
μένον καὶ ὀφθαλμῶν ὑπογραφῇ καὶ χρώματος ἐντρίψει
καὶ κόμαις προσθέτοις, ἃ δὴ νόμιμα ἦν ἐν Μῆδοις· ταῦτα
γὰρ πάντα Μηδικὰ ἐστὶ, καὶ οἱ πορφυροῖ χιτῶνες καὶ οἱ
κάνδυες καὶ οἱ στρεπτοὶ οἱ περὶ τῇ δέρῃ καὶ τὰ ψέλια τὰ

1. γὰρ μέχρι μὲν A.D.I. γὰρ μέχρι G.M. μὲν γὰρ δὴ μέχρι μὲν δὴ, delete altero
δὴ, R. πλείον] πλείω fortasse pr. R. πλειόνων D.G. correctus in v.
αὐτῆς] ἐαυτῆς A. γὰρ] γὰρ αὐτὸν D.M. et s.v.r. G. αὐτὸν post κάγα-
θὸν D.G. καὶ ἀγαθὸν A.M.R. αὐτῇ τε] τε s. v. R. 2. φύσει φ. ὢν
A. R. φ. φύσει D.G. φιλῶν] φιλῶν A. προσθέταις D.R. pr. γὰρ]
γὰρ δὴ D. οἱ κἀνδυες] χιτῶνες περσικοὶ s. v. A. οἱ περὶ A.H.R. περὶ D.G.
δέρῃ A.R. ψέλια A.D. ψέλλια G.R. ut s. 3. τὰ περὶ H. περὶ A.D.G.R.

1. αὐτῇ τε] Similiter verbo post-
ponitur Comment. 2, 1, 9: Πράγματα
ἔχειν αὐτοὺς τε καὶ ἄλλους παρέχειν.
Thuc. 5, 16: Πόνων πεπαῦσθαι καὶ αὐ-
τὸς καὶ τοὺς πολίτας παῦσαι· 8, 55: Ὁ
Πεδάρητος αὐτὸς τε καὶ τὸ περὶ αὐτὸν
ἐπικουρικὸν ἔχων.

τὸν Κῦρον τὸν υἱὸν] Sic Conv. 9, 1:
Ὁ Λύκων ὁ πατήρ, quæ adeo sunt in-
solentia ut nomina glossematis spe-
ciem habeant.

2. ἀσπάζοιτο] Ad hoc exemplum
Longus Past. 4, p. 120 ed. Vill. in-
formavit Daphnidem, qui agnitis veris
parentibus τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα
πρὸ τῶν ἄλλων ἐφιλοφρονεῖτο καὶ ὥς
πάλαι εἰδὼς προσεστερνίζετο. WYT-
TENB.

ὀφθαλμῶν ὑπογραφῇ etc.] Ambi-
tiosam hanc ornatus rationem gentes
orientales in luxum effusiores excogi-
tarunt. Ita olim Jezebelem, ut re-
giam præ se ferret gravitatem, oculos

fusco ornasse legimus 2 Reg. 9. 30.
Ad quem locum LXXXII. habent ἐστιμ-
μίσατο τοὺς ὀφθαλμούς, i. e. stibio de-
pinxit. Hoc enim lapide ideo in pin-
gendis oculis homines, decoris nimium
studiosi, utebantur, quod eos non ni-
gravit tantum, sed etiam dilatavit; ut
Plin. N. H. 33. 6. Medos vero in-
primis hujusmodi se cultu ornasse
testatur etiam Plutarch. Crass. c. 24,
ubi de Surena Μηδικώτερον ἐσκενασ-
μένος ἐντρίμμασι προσώπου καὶ κόμης
διακρίσει. HUTCH. Econ. 10, 5:
Τοὺς ὀφθαλμούς ὑπαλειφόμενος ἀνδρει-
κέλῳ· 10, 2, ἐντετριμμένην ψιμνθίῳ—
ἐγχοῦσῃ.

Μηδικὰ] Conf. 8, 1, 40.

οἱ κἀνδυες] Candys, Persarum vestis,
quam Medis acceptam referunt. Ab
his enim teste Strabone 11, p. 525 s.
ad illos vestitus omnisque adeo vitæ
ratio manavit. HUTCH. Conf. autem
Anab. 1, 5, 8.

περὶ ταῖς χερσίν, ἐν Πέρσαις δὲ τοῖς οἴκοι καὶ νῦν ἔτι πολὺ καὶ ἐσθῆτες φαυλότεραι καὶ αἱ δίαται εὐτελέστεραι· ὁρῶν δὴ τὸν κόσμον τοῦ πάππου, ἐμβλέπων αὐτῷ ἔλεγεν, ὦ μῆτερ, ὡς καλὸς μοι ὁ πάππος· ἐρωτώσης δὲ αὐτὸν τῆς μητρὸς πότερος καλλίων αὐτῷ δοκεῖ εἶναι, ὁ πατὴρ ἢ οὗτος, ἀπεκρίνατο ἄρα ὁ Κῦρος, ὦ μῆτερ, Περσῶν μὲν πολὺ κάλλιστος ὁ ἐμὸς πατὴρ, Μῆδων μέντοι ὅσων ἐόρακα, ἐγὼ καὶ ἐν ταῖς ὁδοῖς καὶ ἐπὶ ταῖς θύραις πολὺ οὗτος ὁ ἐμὸς πάππος κάλλιστος. ἀντασπαζόμενος δὲ ὁ [3] πάππος αὐτὸν καὶ στολὴν καλὴν ἐνέδυσσε καὶ στρεπτοῖς καὶ ψελίοις ἐτίμα καὶ ἐκόσμη, καὶ εἴ που ἐξελαύνει, ἐφ' ἵππου χρυσοχαλίνου περιῆγεν, ὥσπερ καὶ αὐτὸς εἰώθει πορεύεσθαι. ὁ δὲ Κῦρος ἅτε παῖς ὢν καὶ φιλόκαλος καὶ φιλότιμος ἤδετο τῇ στολῇ, καὶ ἱππεύειν μανθάνων ὑπέρεχαιρεν· ἐν Πέρσαις γὰρ διὰ τὸ χαλεπὸν εἶναι καὶ τρέφειν ἵππους καὶ ἱππεύειν ἐν ὀρεινῇ οὕσῃ τῇ χώρᾳ καὶ ἰδεῖν ἵππον σπάνιον. δειπνῶν δὲ ὁ Ἀστυάγης σὺν τῇ θυγατρὶ καὶ τῷ [4] Κῦρῳ, βουλόμενος τὸν παῖδα ὡς ἥδιστα δειπνεῖν, ἵνα ἦττον τὰ οἴκαδε ποθοίῃ, προσήγαγεν αὐτῷ καὶ παροψίδας

ταῖν χερσίν G. ἐσθῆτος G. corr. s.v.r. λαμ ante φαυλότεραι delet
 R. αἱ δίαται A.R. δίαται D.G. ἐμβλ.] καὶ ἐμβλ. D. ὡς
 κ. μοι ὁ π. ὦ μῆτερ Hermogenes Walz. Rhett. vol. 3, p. 306, 11. ἐρωτη-
 σίσης D. αὐτὸν τῆς μ.] τῆς μ. αὐτὸν D.G. καλλίων αὐτῷ δοκεῖ] καλ-
 λίων δοκεῖ αὐτῷ D. δοκεῖ καλλίων αὐτῷ G. Libri ἐώρακα. ἐπὶ] ἐν D.G.
 ταῖς θύραις] θύραις A.R. 3. ὁ πάππος αὐτὸν A.I.R. αὐτὸν ὁ ἀστυάγης D.G.
 εἰώθει] ult. in lit. D. καὶ ἰδεῖν] ἰδεῖν A. σπάνιον G.M. πᾶν σπάνιον ἦν
 A. πᾶν σπάνιον D. σπάνιον ἦν K.R. 4. δέ] δὲ δὴ A.D. et qui δὴ in lit. R.
 τῷ] σὺν τῷ A.D. ὡς om. A. ἦττον R. in lit., pr. fortasse εἴτω, ἦσσαν
 A. ὡς ἦσσαν G.M. ὡς ἦκιστα D. τὰ om. A. προσήγαγεν] προσήγεν
 A.R. Athen. 9, p. 368 A. αὐτῷ καὶ] αὐτῷ Athen.

ταῖς χερσίν] Sic Anab. I. c., quum ἐν χερσίν pro χερσίν male inferant nonnulli infra 2, 3, 20.

ἐπὶ ταῖς θύραις] regiæ. Ad has enim aulici homines obambulare solebant, ut præsto semper essent, si qua in re rex eorum opera uti vellet. HUTCH. V. ad Anab. I, 9, 3. Malcolm *History of Persia*, vol. I, p. 481 sec. ed. "The name Deri is derived from *Der*, the Greek *θύρα*, the German *Thür*, and our *door*. For it was the usage of the Persians, as it is of the Ottoman *Porte*, to name what approaches royalty from the gate, while we name it from the *court* within the gate: so

that the Deri language may be rendered precisely by the *lingua cortegiana* of the Italians."

3. ἐτίμα] V. 8, 2, 10, Anab. I, 2 extr., Joseph. Ant. Jud. II, 6, 10. ZEUN. Iisdem muneribus hodie donari quos rex Persarum honoret narrat Morier *A second Journey through Persia*, p. 93.

ἱππεύειν μανθάνων] Conf. Herodot. I, 136. ZEUN. V. ad 4, 3, 23.

ὀρεινῇ] V. ad 7, 5, 67.

4. τὰ οἴκαδε] Pro οἴκοι dictum propter ποθοίῃ. Alioqui aut τὰ οἴκοι aut οἴκαδε dicendum fuisse animadvertit Wytenb. Et alterum præbet A.

καὶ παντοδαπὰ ἐμβάσματα καὶ βρώματα. τὸν δὲ Κῦρον ἔφασαν λέγειν, ὦ πάππε, ὅσα πράγματα ἔχεις ἐν τῷ δεῖπνῳ, εἰ ἀνάγκη σοι ἐπὶ πάντα τὰ λεκάρια ταῦτα διατείνειν τὰς χεῖρας καὶ ἀπογεύεσθαι τούτων τῶν παντοδαπῶν βρωμάτων. Τί δὲ, φάναι τὸν Ἀστυάγην, οὐ γὰρ πολὺ σοι δοκεῖ εἶναι κάλλιον τόδε τὸ δεῖπνον τοῦ ἐν Πέρσαις; τὸν δὲ Κῦρον πρὸς ταῦτα ἀποκρίνασθαι λέγεται, Οὐχί, ὦ πάππε, ἀλλὰ πολὺ ἀπλουστέρα καὶ εὐθυτέρα παρ' ἡμῖν ἢ ὁδός ἐστιν ἐπὶ τὸ ἐμπλησθῆναι ἢ παρ' ὑμῖν· παρ' ἡμῖν μὲν γὰρ ἄρτος καὶ κρέα εἰς τοῦτο ἄγει, ὑμεῖς δὲ εἰς μὲν τὸ αὐτὸ ἡμῖν σπεύδετε, πολλοὺς δὲ τινὰς ἐλιγμοὺς ἄνω καὶ κάτω πλανώμενοι μόλις ἀφικνεῖσθε ὅποι ἡμεῖς πάλαι ἤκομεν. Ἀλλ', ὦ παῖ, φάναι τὸν Ἀστυάγην, οὐκ ἀχθόμενοι [5] ταῦτα περιπλανώμεθα· γευόμενος δὲ καὶ σὺν, ἔφη, γνῶσει ὅτι ἡδέα ἐστίν. Ἀλλὰ καὶ σέ, φάναι τὸν Κῦρον, ὁρῶ, ὦ πάππε, μυσταττόμενον ταῦτα τὰ βρώματα. καὶ τὸν Ἀστυάγην ἐπερέσθαι, Καὶ τίνι δὴ σὺ τεκμαιρόμενος, ὦ παῖ, λέγεις; Ὅτι σε, φάναι, ὁρῶ, ὅταν μὲν τοῦ ἄρτου ἄψῃ, εἰς οὐδὲν τὴν χεῖρα ἀποψώμενον, ὅταν δὲ τούτων τινὸς θίγῃς, εὐθὺς ἀποκαθαίρει τὴν χεῖρα εἰς τὰ χειρόμακτρα, ὡς πάντῃ ἀχθόμενος ὅτι πλέα σοι ἀπ' αὐτῶν ἐγέ-

ὅσα] ὅσα τε A. Supra v. aliquid ut δὴ R. τὰ om. A. λεκάρια A. et, ut videtur, G. pr. λεκάνια nunc, ut L.R. λεκανίδια B.I. ἀγγεία D. εἶναι post δοκεῖ A.R. post δεῖπνον D.G. οὐχί] οὐκ A. et qui κ in lit. R. παρ' ἡμῖν ἢ ὁδός] ἢ ὁδός παρ' ἡμῖν D. παρ' ἡμῖν μὲν] μὲν B. ἡμᾶς μὲν D.G. κρέας D.G. ἄγει] ἀπάγει A. et qui ἀποδιώκει s.v.r. R. ὅποι D.R. ὅπη A.G.M. πάλαι s.v.R. 5. γευόμενος A. καὶ σὺν ἔφη] ἔφη καὶ σὺν D.G. Libri γνῶση. ἡδέα] ταῦτα add. D.G. mg. ἀλλὰ om. G.M. ὁρῶ post κύρον A.G.M. et s.v. R. post βρώματα D. ἐπερέσθαι hic et s. 8. A.D.G.R. ἐπαίρεσθαι R. pr. λέγεις A.G.M. et s.v.R. ταῦτα λέγεις I. ταῦτα λέγεις οὕτως D. θίγῃς] στείχῃς, ut videtur, R. pr. ἀποκαθαίρει] ἀποκαθαίρῃ G. ἀποκάθαυε libri Athen. 9, p. 410 C. afferentis ὅταν—ἐγένετο. ἀποκαθαίρεις A.D.G. et s.v.r. R. πλέα A.G.L. (cui καταπλέα falso tribuit Wytttenb.) R., qui πεπληρωμ cum compendio ενη s.v.r. καταπλέα D.I. Athen.

παροψίδας] Ut ambigue dictum notat Athen. 9, p. 368 A, ubi de duplici agit signif. Vasis et Obsonii, quarum hanc probat, priorem rejicit Phrynichus p. 176. Obsonii significationem poscere ἐμβάσματα recte iudicat Hemsterh. ad Poll. 10, 87, cui nihil adversatur sequens λεκάρια.

λεκάρια] De forma λεκάριον etiam apud Phrynichum p. 176 Lob. et Pollucem 10, 86, aliosque reperta et fortasse alibi quoque pro λεκάνια resti-

tuenda dixi ad Steph. v. Λεκάνιον. Hic quidem λεκάριον A. clarissime, G. vero ita exhibet ut litteræ ν, scriptæ fere ut ρ, pars superior alio atramento imposita videatur ρ superne clauso, certe colore nonnihil differat pars litteræ superior et aperta ab inferiori et pr., ut videtur, clausa superne.

ἄρτος καὶ κρέα] Etiam Strabo 15, p. 734, quotidianum Persarum victum post exercitationes esse perhibet κρέα ὁπτά ἢ ἐφθὰ ἐξ ὕδατος. SCHN.

6 νετο. πρὸς ταῦτα δὲ τὸν Ἀστυάγην εἰπεῖν, Εἰ τοίνυν οὕτω [6]
 γινώσκεις, ὦ παῖ, ἀλλὰ κρέα γε εὐωχοῦ, ἵνα νεανίας
 οἴκαδε ἀπέλθῃς. ἅμα δὲ ταῦτα λέγοντα πολλὰ αὐτῷ
 παραφέρειν καὶ θήρεια καὶ τῶν ἡμέρων. καὶ τὸν Κῦρον,
 ἐπεὶ ἑώρα πολλὰ τὰ κρέα, εἰπεῖν, Ἡ καὶ δίδως, φάναι, ὦ
 πάππε, πάντα ταυτά μοι τὰ κρέα ὅ τι βούλομαι αὐτοῖς
 7 χρῆσθαι; Νῆ Δία, φάναι, ὦ παῖ, ἔγωγέ σοι. ἐνταῦθα δὲ
 τὸν Κῦρον λαβόντα τῶν κρεῶν διαδιδόναι τοῖς ἀμφὶ τὸν
 πάππον θεραπευταῖς, ἐπιλέγοντα ἐκάστῳ, Σοὶ μὲν τοῦτο
 ὅτι προθύμως με ἱππεύειν διδάσκεις, σοὶ δ' ὅτι μοι παλτὸν
 ἔδωκας· νῦν γὰρ τοῦτ' ἔχω· σοὶ δ' ὅτι τὸν πάππον καλῶς
 θεραπεύεις, σοὶ δ' ὅτι μου τὴν μητέρα τιμᾷς· τοιαῦτα
 8 ἐποίει, ἕως διεδίδου πάντα ἃ ἔλαβε κρέα. Σάκκα δὲ, φάναι [7]
 τὸν Ἀστυάγην, τῷ οἰνοχόῳ, ὃν ἐγὼ μάλιστα τιμῶ, οὐδὲν
 δίδως; ὁ δὲ Σάκας ἄρα καλὸς τε ὦν ἐτύγχανε καὶ τιμὴν
 ἔχων προσάγειν τοὺς δεομένους Ἀστυάγους καὶ ἀποκω-
 λύειν οὐς μὴ καιρὸς αὐτῷ δοκοίη εἶναι προσάγειν. καὶ τὸν
 Κῦρον ἐπερῆσθαι προπετῶς ὥς ἂν παῖς μηδέπω ὑποπτήσ-
 σων, Διὰ τί δὴ, ὦ πάππε, τοῦτον οὕτω τιμᾷς; καὶ τὸν
 Ἀστυάγην σκώψαντα εἰπεῖν, Οὐχ ὀρᾷς, φάναι, ὥς καλῶς
 οἰνοχοεῖ καὶ εὐσχημόνως; οἱ δὲ τῶν βασιλέων τούτων
 οἰνοχόοι κομψῶς τε οἰνοχοοῦσι καὶ καθαρείως ἐγχέουσι καὶ

6. δὲ] η s. v. r. G. δὴ L. γε om. M. θήρεια Stephanus. θηρία vel
 θηρία A.D.G.R. δίδως] δίδως μοι D.L. φάναι om. D. πάντα ταυτά
 μοι A.G. ταῦτα πάντα D. ταυτά μοι R. ὅ τι] ἂν add. D. et βούλομαι pr.
 νῆ] νι A. ναὶ D. ἔγωγέ σοι ὦ παῖ D. 7. βασιλέως ψυχῆς τὸ διαδοτικὸν
 καὶ τὸ μνημονεύειν ὧν ὑφ' εὐ πάθοι τοι mg. G. διαδόναι A. σοὶ] σὺ G.
 pr. ter et in tertio corr. R. τοῦτο] δίδωμι add. D. με] μεν A. ἔδω-
 κας] τοῦτο add. D. ἐποίει] ποιεῖν D. διαδόναι D. 8. σακά D.
 erasa lit. post ἂ, et infra σακάs, σακάw, σακά. ὦν] τὸν A.G.R. τε] γε A.
 G.R. δοκεῖ A. εἶναι om. R. παῖς] ἐποίει add. K. δῆ] δε (sic) D.
 οὕτως D. καθαρείως citant Pollux 6, 27, Eustath. Od. p. 1402, 56. καθα-
 ρίως A.D.G. καθαρῶς R. ἐκχέουσιν D. ὥς οἰνοχοοῦσιν οἱ μῆδοι mg. G.

6. νεανίας] Ut adolescens et ro-
 bustus, non, ut nunc es, puer et in-
 firmus, domum redeas. Hinc νεανι-
 κός, magnus, νεανικὸν κρέας ap. Ari-
 stoph. Pl. 1137. WYTTENB.

7. τοῦτ' ἔχω] παλτόν. Scilicet huc-
 usque equitans ἀκοντίῳ usus fuerat.
 Conf. 6, 2, 16. SCHN.

8. ὃν ἐγὼ μάλιστα τιμῶ] Nam ὦνο-
 χόουν, teste Athenæo 10, p. 424 E.,
 παρὰ τοῖς ἀρχαίοις οἱ εὐγενέστατοι
 παῖδες, ὥς ὁ τοῦ Μενελάου υἱὸς Hom.
 Od. O, 141. HUTCH.

ὑποπτήσσω] Pro ὑποπτήσσοντα
 dictum quasi præcedentia recta ora-
 tione enuntiata fuissent, ut infra 1, 4,
 26: Κῦρον λέγεται καὶ ἦν εἶχε στολὴν
 ἐκδύντα δοῦναι τινι, δηλῶν ὅτι τοῦτον
 μάλιστα ἠσπάσατο. Hom. Il. B, 350:
 Φημί γὰρ οἶον κατανεύσαι ὑπερμενέα
 Κρονίωνα—ἀστράπτειν ἐπιδέξια. Conf.
 ad 8, 8, 10. Ὡς ἂν sic est 5, 4, 29.
 τούτων] Abest infra s. 9, etsi iidem
 utrobique dicuntur.
 καθαρείως] Hanc formam metrum
 poscit in locis poetarum, de quibus

διδόασι τοῖς τρισὶ δακτύλοις ὀχοῦντες τὴν φιάλην καὶ προσφέρουσιν ὡς ἂν ἐνδοῖεν τὸ ἔκπωμα εὐληπτότατα τῷ 9 μέλλοντι πίνειν. Κέλευσον δὴ, φάναι, ὦ πάππε, τὸν [8] Σάκαν καὶ ἐμοὶ δοῦναι τὸ ἔκπωμα, ἵνα καγὼ καλῶς σοι πιεῖν ἐγχείας ἀνακτήσωμαί σε, ἣν δύνωμαι. καὶ τὸν κελεύσαι δοῦναι. λαβόντα δὴ τὸν Κῦρον οὕτω μὲν δὴ εὖ κλύσαι τὸ ἔκπωμα ὥσπερ Σάκαν ἑώρα, οὕτω δὲ στήσαντα τὸ πρόσωπον σπουδαίως καὶ εὐσχημόνως πως προσενεγκεῖν καὶ ἐνδοῦναι τὴν φιάλην τῷ πάππῳ ὥστε τῇ μητρὶ καὶ τῷ Ἀστυάγει πολὺν γέλωτα παρασχεῖν. καὶ αὐτὸν δὲ τὸν Κῦρον ἐγελάσαντα ἀναπηδήσαι πρὸς τὸν πάππον καὶ φιλοῦντα ἅμα εἰπεῖν, ὦ Σάκα, ἀπόλωλας· ἐκβαλῶ σε ἐκ τῆς τιμῆς· τά τε γὰρ ἄλλα, φάναι, σοῦ κάλλιον οἰνοχοήσω καὶ οὐκ ἐκπίομαι αὐτὸς τὸν οἶνον. οἱ δ' ἄρα τῶν βασιλέων οἰνοχόοι, ἐπειδὰν διδῶσι τὴν φιάλην, ἀρύσαντες ἀπ' αὐτῆς τῷ κυάθῳ εἰς τὴν ἀριστερὰν χεῖρα

τὰς φιάλας D. ἐκδοῖεν D.M. ἔκπομα hic et infra A.G. et partim corr. s. v. L.M.R. εὐληπτότατον A. τα alterum s. v. r. G. πιεῖν M. 9. κέλευσον] κάλεσον D. φάναι om. D. ὦ om. A.G.R. τὸν σάκα G. pr. M. ω s. τὸν et a s. a in an mutatum r. G. τῷ σάκα L. corr. ἐγχείας A.G.M. ἐνχείας R. ἀνακτήσωμαι D. corr. R. pr. σε s. v. D. κελεύσαι] καλέσαι D. corr. s. v. δὴ] δὲ D. μὲν δὴ] μὲν D. κλύσαι] καθῆραι s. v. r. R. τὸν σ. D.R. τὸ s. v. D. πῶς A.D.G.M. ἀστυάγει B.D.R. pr. δὲ] δὴ G.M. ἀποπηδήσαι M. φάναι om. M. ἐκπίομαι D., sed fortasse corr. in ω. δ' ἄρα] γὰρ D.M. ὡς ἀπορροφῶσιν οἱ οἰνοχόοι τῶν βασιλέων καὶ διὰ τί mg. G. δίδωσι A.G.M. ἐνδιδῶσι D. corr. ἐνδίδωσι pr.

dictum ad Thes. Steph., etsi aliis aliorum locis ibidem citatis scribitur καθαρίως et καθαρίως et plerumque καθαρίωτης, apud Eustathium tamen in Opusc. καθαριότης. Libri Pollucis in omnibus his variant inter i et ei.

τοῖς τρισὶ δακτύλοις] Hoc fere modo pocula sustinere solebat elegantior quivis pincerna. Philostr. Epist. 23: Πάντα με αἶρει τὰ σά· καὶ ὁ λινοῦς χιτῶν—καὶ τῶν τριῶν δακτύλων αἱ συνθέσεις, ἐφ' ὧν ὀχεῖται τὸ ποτήριον. Heliodor. Aeth. 7, 27: Καὶ ἅμα προσέφερε τῇ Ἀρσάκῃ προσηνές, κερασάμενος εὐρυθμόν τε τι καὶ ἄκροις τοῖς δακτύλοις ἐποχεῖται τὴν φιάλην. HUTCH. Gregor. Naz. Orat. 16, p. 249 B.: Παῖδας παρεστάναι.. κύλικας ἐπ' ἄκρων δακτύλων ἔχοντας, ὡς οἶόν τε εὐπρεπέστατα τε ὁμοὶ καὶ ἀσφαλέστατα. Qui æmulatus videtur Philonem Jud. vol. 1, p. 478 s. WYT-

TENB. Eumath. Ism. 5, p. 166: 'Ο δὲ πεισθεὶς πρὸς αὐτὴν ἐκόμισε τὸ ποτήριον· ἡ δ' ὄλαις χερσὶν ὑπέδεξάτο, κὰν ὡς παρθένος ἄκροις δακτύλοις ἐδέξατο.

9. πῶς] Damnavit Schæfer. ad Gregor. p. 1025, nec equidem ejus usum intelligo, cum supra s. 8, simplex εὐσχημόνως de eadem re positum sit. SCHN. εὖ πῶς confert contra se ipsum Schæfer. ad Plut. vol. 5, p. 480.

ἀπ' αὐτῆς] Al. ἐπ' αὐτῆς, quæ scriptura falsa est, si poculum phialæ institit. Scilicet Wytténbach. Ecl. Hist. p. 375, censuit phialam fuisse ollam planiorem ac latiore, in qua positum poculum pincerna convivis porrigeret. Itaque ab hac specie Timotheum Athenæi 10, p. 433 D. clypeum vocasse φιάλην Ἀρεως. Laudat deinde locos Athenæi 5, p. 199 B.; 11, p. 495 B. et p. 501 B.; 502 A. B.

ἐγχεάμενοι καταρροφούσι, τοῦ δὴ εἰ φάρμακα ἐγχείοιεν μὴ
 10 λυσιτελεῖν αὐτοῖς. ἐκ τούτου δὴ ὁ Ἀστυάγης ἐπισκώ- [9]
 πτων, Καὶ τί δὴ, ἔφη, ὦ Κῦρε, τᾶλλα μιμούμενος τὸν
 Σάκαν οὐκ ἀπερρόφησας τοῦ οἴνου; Ὅτι, ἔφη, νὴ Δία
 ἐδεδόικεν μὴ ἐν τῷ κρατῆρι φάρμακα μεμιγμένα εἶη. καὶ
 γὰρ ὅτε εἰστίσας σὺ τοὺς φίλους ἐν τοῖς γενεθλίοις,

ἐκχεάμενοι A.G. corr. s. v. M. καταρροφῶσι G. corr. s. v. καταρροφού-
 σιν R., addito s. v. ρ, omisiss autem τοῦ δὴ—αὐτοῖς. ἐγχείοιεν A.G. corr. s. v.
 ἔχιοιεν D. pr. 10. τούτων D. τί δὴ] δὴ τί R. ἔφη post ἐπισκώ-
 πτων (sic pr.) add. D. τᾶλλα] τὰ ἄλλα D. νὴ δία ἔφη B.D. ἐδεδόικην
 E.M. γὰρ om. D. εἰστίσας A.R. εἰστίς D. εἰστίσας cum compendio
 syllabae as super σ, sed in ras., pr. fortasse σαι, ut L. εἰστίς σαι σὺ, et mg.
 εἰστέας σὺ. ἐκχεάντα A.R. pr. ἐγχεόντα D.

Postremo contenti erimus. Nam e
 locis poetarum ibi apposisis satis ap-
 paret vasis latioris genus fuisse. At-
 tici argenteas ἀργυρίδας, aureas χρυ-
 σίδας dixerunt. Homerus II. 23, 270.
 ἀμφίθετον ἀπύρωτον φιάλην celebra-
 vit, de qua multa dubitarunt Gram-
 matici. Cratinus φιάλας βαλανειομ-
 φάλους, i. e. tholi instar cavas, dixit.
 Ion Chius juxta κύπελλα easdem me-
 moravit μεσομφάλους vocans. Theo-
 pompus in Althæa: Λαβοῦσα πλήρη
 χρυσέαν μεσόμφαλον φιάλην. Quæ si
 vino plena fuit, poculum insistere in
 ea non potuit. Pherocrates ὀμφαλω-
 τὰς χρυσίδας nuncupavit. Χρυσίδι
 σπένδων est in Cratini versu. In al-
 tero Hermippi: Χρυσίδ' οἴνου πανσέ-
 ληνον ἐκπιὼν ὑφέιλετο. Unde patet
 et forma et usus ad bibendum. Pin-
 darus Olymp. 7. initio φιάλαν ἀμπέ-
 λου ἔνδον καχλάζουσιν δρόσῳ nominat,
 ubi morem vetustum sequitur, quo
 socer genero lecto in convivio propi-
 nabat phialam vino plenam: de quo
 Aristoteles apud Athenæum 13, p.
 576. et Chares ibidem p. 575. In
 Isthmion. 6, 58, phiala libat Hercu-
 les: item Jason Pyth. 4, 343. Vi-
 num distribuitur convivis φιάλαις ἀρ-
 γυρέαις Nem. 9, 122. Quid? quod
 ipse Xenophon Conv. 2, 23, καὶ ὁ
 παῖς ἐγχεάτω μοι τὴν μεγάλην φιάλην.
 Hinc facilis erit loci hujus nostri in-
 terpretatio, ubi a phiala distingui vi-
 deri possit s. 8, τὸ ἔκπωμα. Sed sta-
 tim sectione sequente 9, τὸ ἔκπωμα
 synonymum est phialæ. Itaque du-
 bitari non potest scripturam ἐπ' αὐτῆς
 plane ferri non posse, sed esse absur-
 dam. Dubitationem mihi fecerat ob-

servatio Wytttenbachiana, quæ vana
 et falsa esse e locis supra positus
 facile convincitur. SCHN.

τῷ κυάθῳ] Κύαθος erat trulla ænea,
 qua vinum de cratera hauriebant, et
 ab usu tali ἀρυστήρ appellatur a Pol-
 luce 6, 19; 10, 75. HUTCH. Plura
 Athen. 10, p. 424 A., etiam e Xeno-
 phonte citans.

ἐγχεάμενοι] Sibi infundentes, ut
 Conv. 2, 26: "Ἦν μὲν ἀθρόον τὸ ποτὸν
 ἐγγεώμεθα, et alibi, ut dixi ad Steph.
 v. Ἐγχεῶ, quum ἐγγέοιεν non ad ip-
 sos referri possit pincernas.

καταρροφούσι] Persas primos insti-
 tuisse ut ministri cibos prægustarent,
 Suidas tradit ad Ἐδέατρος, quod dicit
 ὄνομα Ἑλληνικὸν, ἣ δὲ χρεία Περσική·
 ἦν δὲ προγεύσσης τὸ πρῶτον καὶ προη-
 σθιεν τοῦ βασιλέως εἰς ἀσφάλειαν.
 HUTCH. Καταρροφεῖν est sorbere
 et in ventrem demittere, ἀπορροφεῖν,
 aliquantum e vino sorbere. WYT-
 TENB.

τοῦ—μὴ λυσιτελεῖν] Conf. 1, 6, 40.

γενεθλίοις] Herodotus 1, 133: Ἡ-
 μέρην δὲ ἀπάσῶν μάλιστα ἐκείνην τι-
 μᾶν νομίζουσι τῇ ἑκάστος ἐγένετο· ἐν
 τῇ οἱ εὐδαίμονες αὐτῶν βοὺν καὶ ἵππον
 —προτιθέεται ὅλους ὅπουδ' ἐν καμῖ-
 νοισι. Plat. Alc. 1, p. 121 C.: Ἐπει-
 δὴν γένηται ὁ παῖς ὁ πρεσβύτατος (regis
 Persarum), οὐπὲρ ἡ ἀρχή, πρῶτον μὲν
 ἐορτάζουσι πάντες οἱ ἐν τῇ βασιλείᾳ,
 ὧν ἂν ἀρχή, εἴτα εἰς τὸν ἄλλον χρόνον
 ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ βασιλείᾳ γενέθλια ἀπα-
 σα θύει καὶ ἐορτάζει ἡ Ἀσία. Zosi-
 mus Hist. 2, 27, 2: Τοῦ πατρὸς αὐτοῦ
 Περσῶν βασιλεύοντος, καὶ τὴν γενέθ-
 λιον ἐπιτελοῦντος κατὰ τὸν Περσῶν
 νόμον ἡμέραν. HUTCH.

σαφῶς κατέμαθον φάρμακα ὑμῖν αὐτὸν ἐγχεάντα. Καὶ πῶς δὴ σὺ τοῦτο, ἔφη, ὦ παῖ, κατέγνως; Ὅτι νῆ Δί' ὑμᾶς ἐώρων καὶ ταῖς γνώμαις καὶ τοῖς σώμασι σφαλλομένους. πρῶτον μὲν γὰρ ἃ οὐκ ἔατε ἡμᾶς τοὺς παῖδας ποιεῖν, ταῦτα αὐτοὶ ἐποιεῖτε. πάντες μὲν γὰρ ἅμα ἐκεκράγετε, ἐμανθάνετε δὲ οὐδὲν ἀλλήλων, ἦδετε δὲ καὶ μάλα γελοίως, οὐκ ἀκροώμενοι δὲ τοῦ ἄδοντος ὤμνυτε ἄριστα ἄδειν· λέγων δὲ ἕκαστος ὑμῶν τὴν ἑαυτοῦ ῥώμην, ἔπειτ' εἰ ἀνασταίητε ὀρχησόμενοι, μὴ ὅπως ὀρχεῖσθαι ἐν ῥυθμῷ, ἀλλ' οὐδ' ὀρθοῦσθαι ἐδύνασθε. ἐπελέλησθε δὲ παντάπασι σύ τε ὅτι βασιλεὺς ἦσθα, οἱ τε ἄλλοι ὅτι σὺ ἄρχων. τότε γὰρ δὴ ἔγωγε καὶ πρῶτον κατέμαθον ὅτι τοῦτ' ἄρ' ἦν ἡ ἰσηγορία ὃ ὑμεῖς τότε ἐποιεῖτε· οὐδέποτε γοῦν ἐσιωπᾶτε.

11 καὶ ὁ Ἀστυάγης λέγει, Ὁ δὲ σὸς πατήρ, ἔφη, ὦ παῖ, [10] πίνων οὐ μεθύσκεται; Οὐ μὰ Δί', ἔφη. Ἀλλὰ πῶς ποιεῖ; Διψῶν παύεται, ἄλλο δὲ κακὸν οὐδὲν πάσχει· οὐ γὰρ οἶμαι, ὦ πάππε, Σάκας αὐτῷ οἰνοχοεῖ. καὶ ἡ μήτηρ εἶπεν, Ἀλλὰ τί ποτε σὺ, ὦ παῖ, τῷ Σάκα οὕτω πολεμεῖς;

σὺ τοῦτο ἔφη] ἔφη σὺ τοῦτο D., sed pr. fortasse ἔφησ. τοῦτο ante κατέγνωσ delet L., pallidissimo atramento add. G. ὅτι] ὅταν D. δία] δι' ἔφη D. δία ἔφη R. μὲν γὰρ] γὰρ D. ἃ post ταῦτα A.G. pr. εἴατε A.G. et corr. R. ποιεῖτε A., pr. fortasse ποιεῖτε, G. pr. ἐκεκράγετε] ei in lit. D.R., pr. η. οὐδὲν] οὐδὲ ἐν D. pr. μᾶλλα A. δέ] μὲν s. v. R. ὠμνύετε D.G. ὠμνύετε δὲ A.R. δέ] δὴ R. ἄδειν ἄρ. D. ἑαυτοῦ A.G. pr. ἔπειτ' εἰ I.R. ἐπεὶ τε A.G. ἔπειτε L. ἐπεὶ D.L. mg. M. ὀρχεῖσθε M.R. pr. ὀρθοῦσθε G. pr. ἡδύνασθαι D. pr. R. pr. ἐπελέλησθε] ἐπελέλησθας G., sed i s. e et sθε s. θας. ἡ ante ἰσ. om. D.L. 11. λέγει] εἶπεν D. ἔφη om. D. παῖ] πε D. pr. μεθύσκεται A. Hic mg. G. ὁ κομπὸς οἰνοχόος μέθης ποιητικός. σὺ ὦ] ὦ σὺ ὦ D. οὕτω τῷ σακά B.

ἐμανθάνετε] Aristot. Eth. 6, p. 267 ed. Oxon.: Λέγομεν τὸ μανθάνειν συνιέναι πολλάκις. HUTCH.

ἐκεκράγετε] Qui nunquam -εισαν dixerunt Attici; ne -ειτε quidem dicere potuisse videntur, sed -ειτε, ut scribendum sit ἐκεκράγετε. Quam formam præbent libri qui Demosth. p. 586, 16, inferunt verbum ab illo non scriptum illic. Sic ἀπωλώλετε conieci H. Gr. 3, 5, 8. Hanc enim primæ et secundæ pers. plur. plusquamperf. formam certis poetarum exemplis confirmavit Elmslejus ad Aristoph. Ach. 323, quum diphthongus in illis certo careat exemplo.

ὠμνύετε] ὠμνυτε potius Xenophon-

teum videri dicetur ad 6, 4, 6. Sic 1, 4, 10 ἐπεδείκνυε illatum pro ἐπεδείκνυ. ὠμνυτε omnes Anab. 2, 5, 32.

ἰσηγορία] Tangit Atheniensium ἰσηγορίαν.

11. διψῶν παύεται] I.e. non ad ebrietatem usque bibit, sed ut sitim tantum restinguat. Herodot. 1, 133: Σίτοισι δὲ ὀλίγοισι χρέονται, ἐπιφορήμασι δὲ πολλοῖσι καὶ οὐκ ἀλέσιν· καὶ διὰ τοῦτό φασι Πέρσαι τοὺς Ἕλληνας σιτεομένους πεινῶντας παύεσθαι, ὅτι σφι ἀπὸ δειπνου παραφορέεται οὐδὲν λόγου ἄξιον· εἰ δέ τι παραφέροιτο, ἐσθίουσας ἂν οὐ παύεσθαι.

πολεμεῖς] Alia verbi improprie dicti exempla v. ap. Steph. Thes.

- τὸν δὲ Κῦρον εἰπεῖν, Ὅτι νῆ Δία, φάναι, μισῶ αὐτόν·
πολλάκις γάρ με πρὸς τὸν πάππον ἐπιθυμοῦντα προσδρα-
μεῖν οὗτος ὁ μιαιώτατος ἀποκωλύει. ἀλλ' ἵκετεύω, φάναι,
ὦ πάππε, δός μοι τρεῖς ἡμέρας ἄρξαι αὐτοῦ. καὶ τὸν
Ἀστυάγην εἰπεῖν, Καὶ πῶς ἂν ἄρξαις αὐτοῦ; καὶ τὸν
Κῦρον φάναι, Στὰς ἂν ὥσπερ οὗτος ἐπὶ τῇ εἰσόδῳ, ἔπειτα
ὁπότε βούλοιο παριέναι ἐπ' ἄριστον, λέγοιμ' ἂν ὅτι οὐπω
δυνατὸν τῷ ἀρίστῳ ἐντυχεῖν· σπουδάξει γὰρ πρὸς τινὰς·
εἴθ' ὁπότε ἦκοι ἐπὶ τὸ δεῖπνον, λέγοιμ' ἂν ὅτι λούται· εἰ δὲ
πάνυ σπουδάξοι φαγεῖν, εἴποιμ' ἂν ὅτι παρὰ ταῖς γυναι-
ξίν ἐστιν· ἕως παρατείναιμι τοῦτον ὥσπερ οὗτος ἐμέ
12 παρατείνει ἀπὸ σοῦ κωλύων. τοσαύτας μὲν αὐτοῖς εὐ- [11]
θυμίας παρείχεν ἐπὶ τῷ δεῖπνῳ· τὰς δ' ἡμέρας, εἴ
τινος αἰσθοῖτο δεόμενον ἢ τὸν πάππον ἢ τὸν τῆς μη-
τρὸς ἀδελφόν, χαλεπὸν ἦν ἄλλον φθάσαι τοῦτο ποιή-
σαντα· ὅ τι γὰρ δύναίτο ὁ Κῦρος ὑπερέχαιρεν αὐτοῖς
χαριζόμενος.
- 13 Ἐπεὶ δὲ ἡ Μανδάνη παρεσκευάζετο ὡς ἀπιούσα πάλιν
πρὸς τὸν ἄνδρα, ἐδεῖτο αὐτῆς ὁ Ἀστυάγης καταλιπεῖν
τὸν Κῦρον. ἡ δὲ ἀπεκρίνατο ὅτι βούλοιο μὲν ἅπαντα τῷ
πατρὶ χαρίζεσθαι, ἄκοντα μέντοι τὸν παῖδα χαλεπὸν εἶναι
14 νομίζειν καταλιπεῖν. ἔνθα δὴ ὁ Ἀστυάγης λέγει πρὸς τὸν [12]
Κῦρον, ὦ παῖ, ἣν μένης παρ' ἐμοὶ, πρῶτον μὲν τῆς παρ'
ἐμέ εἰσόδου σοι οὐ Σάκας ἄρξει, ἀλλ' ὁπότεαν βούλῃ
εἰσιέναι ὡς ἐμέ, ἐπὶ σοὶ ἔσται· καὶ χάριν σοι εἴσομαι
ὅσῳ ἂν πλεονάκις εἰσῆς ὡς ἐμέ. ἔπειτα δὲ ἵπποις τοῖς
ἐμοῖς χρήσει καὶ ἄλλοις ὁπόσοις ἂν βούλῃ, καὶ ὁπότεαν
φάναι om. D.M. μισοί A. et fortasse G. pr. ἐπιθυμῶν R. pr. προ-
δραμεῖν G. corr. s. v. ἂν] δὴ ἂν D. παριέναι] εἰσιέναι D.G. s. v. r.
οὐπω] οὐ D. ὁπότε] Libri ὁπότεαν, nisi quod εἰ δὲ πάλιν D. pro εἴθ' ὁπότεαν.
Conf. 8, 1, 44. ἦκοι] η prius in ras. D., οι in lit. R., ut οι an η sit dubites.
λούται R. λούεται A.D.G. εἰ] ἐπειδὴν A.G.R. σπουδάξῃ et οι s. η L.M.
σπουδάξει R. pr. —η corr. 12. βασιλικὸν τὸ χαρίζεσθαι τὰ δυνατὰ
mg. G. τοιαύτας D. τινος] ος G. in ras. τινὰ A., sed a in lit., D.R.
π. τοῦτο D. 13. ἐπεὶ] ἐπειδὴ D. μανδάνῃ] αὐτῇ ἤδη add. D. ἂν
post μέν s. v. r. G. 14. χαρίσθαι et σα s. v. L. 14. ἣν μένης] ἐὰν μεί-
νης D. μέν s. v. R. βούλει bis G. et infra ante λέγων. σοι] σοι ἔφη
μᾶλλον D. Libri χρήσῃ, sed D. alterum η in ras., itemque mox πορεύσῃ,
διώξῃ, sed πορεύσαι pr. et διώξεις R. ὁπότεαν] ὅταν D.

σπουδάξει πρὸς τινὰς] Seria agit
cum aliis, cujus signif. exempla attu-
limus ad Steph. Thes. p. 621 A.
παρατείναιμι] Recte cum Casaubono

ad Athenæum p. 285, mora excru-
ciare interpretatur Zeunius. Conf.
Comment. 3, 13, 6. SCHN.
14. ὁδὸν] V. supra 4. ZEUN.

ἀπίης, ἔχων ἅπει οὓς ἂν αὐτὸς ἐθέλῃς. ἔπειτα δὲ ἐν τῷ
 δέϊπνῳ ἐπὶ τὸ μετρίως σοι δοκοῦν ἔχειν ὅποιαν βούλει
 ὁδὸν πορεύσει. ἔπειτα τὰ τε νῦν ἐν τῷ παραδείσῳ θηρία
 δίδωμί σοι καὶ ἄλλα παντοδαπὰ συλλέξω, ἃ σὺ ἐπειδὴν
 τάχιστα ἱππεύειν μάθῃς, διώξῃ, καὶ τοξεύων καὶ ἀκοντί-
 ζων καταβαλεῖς ὥσπερ οἱ μεγάλοι ἄνδρες. καὶ παῖδας δέ
 σοι ἐγὼ συμπαίκτορας παρέξω, καὶ ἄλλα ὅποσα ἂν βούλη
 15 λέγων πρὸς ἐμὲ οὐκ ἀτυχήσεις. ἐπεὶ ταῦτα εἶπεν ὁ [13]
 Ἀστυάγης, ἡ μήτηρ διηρώτα τὸν Κῦρον πότερον βού-
 λοιτο μένειν ἢ ἀπέναι. ὁ δὲ οὐκ ἐμέλλησεν, ἀλλὰ ταχὺ
 εἶπεν ὅτι μένειν βούλοιτο. ἐπερωτηθεὶς δὲ πάλιν ὑπὸ τῆς
 μητρὸς διὰ τί εἰπεῖν λέγεται, Ὅτι οἴκοι μὲν τῶν ἡλίκων
 καὶ εἰμὶ καὶ δοκῶ κράτιστος εἶναι, ὦ μήτερ, καὶ ἀκοντίζων
 καὶ τοξεύων, ἐνταῦθα δὲ οἶδ' ὅτι ἱππεύων ἤττων εἰμὶ τῶν
 ἡλίκων· καὶ τοῦτο εὖ ἴσθι, ὦ μήτερ, ἔφη, ὅτι ἐμὲ πάννυ
 ἀνιᾶ. ἣν δέ με καταλίπῃς ἐνθάδε καὶ μάθω ἱππεύειν, ὅταν
 μὲν ἐν Πέρσαις ὦ, οἶμαί σοι ἐκείνους τοὺς ἀγαθοὺς τὰ
 πεζικὰ ῥαδίως νικήσειν, ὅταν δ' εἰς Μήδους ἔλθω, ἐνθάδε
 16 πειράσομαι τῷ πάππῳ ἀγαθῶν ἱππέων κράτιστος ὦν ἱπ- [14]
 πὺς συμμαχεῖν αὐτῷ. τὴν δὲ μητέρα εἰπεῖν, Τὴν δὲ δικαιο-
 σύνην, ὦ παῖ, πῶς μαθήσει ἐνθάδε, ἐκεῖ ὄντων σοι τῶν

ἅπει] ἀπίοις A. ἀπίης B.G. ἀποίης L. correcti mg. δὲ ἐν] μὲν A.G. corr.
 s. v. r. τὸ] τῷ G. corr. s. v. ὅποιαν] ὅπου ἂν D. βούλη A. νῦν]
 νῦν ὄντα D. συμπαίκτορας A.R. pr. σ s. κ r. G. συμπαίστορας D. ὅποσα]
 ὅσα D.G. 15. ἐπεὶ] ἐπεὶ δὲ D. ἡρώτα D. πότερον] α ante ον
 erasit D. et post hoc pergit ποτε βούλοι. ἡμέλησεν G. corr. in pr. εἶπε
 omissis ὅτι μένειν R. καὶ εἰμὶ] εἰμὶ r. G. καὶ τ. καὶ ἀκ. D. ἐνθάδε D.
 οἶδ'] εὖ οἶδ' D.G. s. v. ὦ μήτερ post ἔφη D. οἶμαί σοι] οἶομαι D.
 ἀγαθῶν ἱππέων] ἀγαθὸς ἱππέων D. ἀγαθῶς ἱππεύων A.G. corr. 16. καὶ
 ante τὴν delet R. μαθήσῃ A.D.G., sed D. ult. in ras.

ἐν τῷ παραδείσῳ] Feras paradisis
 inclusas alere voluptatisque simul et
 corporis exercendi causa agitare con-
 sueverunt Persarum reges. Ita Xen.
 Anab. I, 2, 7: Ἐνταῦθα Κύρῳ βασι-
 λεία ἦν καὶ παράδεισος μέγας ἀγρίων
 θηρίων πλήρης, ἃ ἐκεῖνος ἐθήρενεν ἀπὸ
 ἵππου, ὅποτε γυμνάσαι βούλοιτο ἑαυτὸν
 τε καὶ τοὺς ἵππους· et infra 8, 1, 38.
 Philostr. Vit. Apollon. c. 38, p. 46:
 Μέλλων δὲ ποτε πρὸς θήραν γίνεσθαι
 τῶν ἐν τοῖς παραδείσοις θηρίων, ἐς οὓς
 λέοντες τε ἀπόκεινται τοῖς βαρβάροις
 καὶ ἄρκτοι καὶ παρδάεις. Curt. 8, 1,
 11: "Barbaræ opulentia in illis locis
 haud ulla sunt majora indicia quam

magnis nemoribus saltibusque nobi-
 lium ferarum greges clausi. Spatio-
 sas ad hoc eligunt silvas, crebris
 perennium aquarum fontibus amœ-
 nas. Muris nemora cinguntur, tur-
 resque habent venantium recepta-
 cula." HUTCH. Œcon. 9, 13, Gell.
 N. A. 2, 20, Plin. 8, 25, ipsumque
 vocabulum Persicum perhibentem
 Poll. 9, 13, addit Zeunius.

15. ὅταν εἰς Μήδους ἔλθω, ἐνθάδε
 πειράσομαι] Interpungendum potius
 ἐνθάδε πειράσομαι, quam ut in A.D.G.
 et vulgo fit, ὅταν δ' εἰς Μήδους ἔλθω
 ἐνθάδε. Et sic ed. Amstelod. et Schæ-
 ferus.

διδασκάλων; καὶ τὸν Κῦρον φάναι, Ἄλλ', ὦ μήτερ, ἀκριβῶ ταυτὰ γε ἤδη. Πῶς σὺ οἶσθα; τὴν Μανδάνην εἰπεῖν. Ὅτι, φάναι, ὁ διδάσκαλός με ὥς ἤδη ἀκριβοῦντα τὴν δικαιοσύνην καὶ ἄλλοις καθίστη δικάζειν. καὶ τοίνυν, φάναι, ἐπὶ μιᾷ ποτε δίκη πληγὰς ἔλαβον ὥς οὐκ ὀρθῶς
 17 δικάσας. ἦν δὲ ἡ δίκη τοιαύτη. παῖς μέγας μικρὸν ἔχων χιτῶνα παῖδα μικρὸν μέγαν ἔχοντα χιτῶνα, ἐκδύσας αὐτὸν τὸν μὲν ἑαυτοῦ ἐκείνον ἡμφίεσε, τὸν δ' ἐκείνου αὐτὸς ἐνέδυ. ἐγὼ οὖν τούτοις δικάζων ἔγνω βέλτιον εἶναι ἀμφοτέροις τὸν ἀρμόττοντα ἐκάτερον χιτῶνα ἔχειν. ἐν τούτῳ αὖ με ἔπαισεν ὁ διδάσκαλος, λέξας ὅτι ὅποτε μὲν τοῦ ἀρμόττοντος εἶην κριτῆς, οὕτω δέοι ποιεῖν, ὅποτε δὲ κρῖναι δέοι ποτέρου ὁ χιτῶν εἶη, τοῦτ' ἔφη σκεπτέον εἶναι τίς κτῆσις δικαία ἐστὶ, πότερα τὸν βία ἀφελόμενον ἔχειν ἢ τὸν ποιησάμενον ἢ πριάμενον κεκτηῖσθαι· ἐπεὶ δ', ἔφη, τὸ

ἀκριβῶ I.R. ἀκριβῶς A.D.G. ταῦτα A.G. pr. R. et qui τε pro γε I. ταῦτην D.G. corr. ἤδη A.G. pr., ut videtur, in quo οἶδα et ἤδη ita conjuncta ut utrum fuerit pr. nescias, I.R. οἶδα D. εἰπεῖν τὴν μ. D. ποτε] δήποτε D. 17. τοιαύτε D. μικρὸν] ὀλίγον R. pr. ἕτερον παῖδα D. ἀμφίασε G. pr., qui mg. κύρου κρίσις, et alia m. δίκη παιδὸς μικροῦ μέγαν χιτῶνα ἔχοντος καὶ μικρὸν μεγάλου, δι' ἣν ἐπλήγη ὁ κύρος παῖς ὢν. ἐγὼ γοῦν R. pr. Libri ἀρμόζοντα. ἐν δὲ τούτῳ omisso αὐ D. ἐν τούτῳ δ' αὐ R. λέγων D. ὅτι om. A.D.G.M.R., add. Junt. ἀρμόττοντος D. ἀρμόττοντος fortasse M. ἀρμόζοντος A.G.R. εἶην] εἶη A.G. pr. R. κατασταθεῖν ante τοῦ ἀρμ. D. ποτέρου] ὀποτέρου D.G. πότερον D. βία] μία A. rescriptus. τὸν ποιησάμενον] τὸ ποιῆσαι μόνον A. πονησάμενον G. mg. r. R. ἢ τὸν pr. D. ἐπεὶ δ' ἔφη R. ἐπεὶ γ' ἔφη H. ἔπειτα δ' ἔφη D.G. s. v. r. ἐπειδὴν δὲ γινώ G. pr. ἐπειδὴν δ' ἔγνω G. corr. A.

αὐτῷ] Repetitum post nomen notavimus ad Anab. 6, 5, 17. Sic infra 17.

16. ἀκριβῶ ταυτὰ γε ἤδη] Etsi sequens οἶσθα commendare videatur οἶδα, quod cum ἀκριβῶς conjungit Xen. Econ. 2, 3, et alibi, Aristoph. Nub. 100, Av. 156, Demosth. p. 28, 11, alterum tamen prætuli quum propter se ipsum tum propter eandem depravationem s. 17. Sic Hesychius Ἡκρίβωτο, ἀκριβῶς ἤδει. Similiter autem apud Dionys. Ant. Rom. 4, 81: Ὅπου ὁ γενόμενος ἐξ ιδιῶτου τύραννος πᾶσαν ἀκριβοῖ τὴν τυραννικὴν κακίαν, hæc codicis Vaticani scriptura in ἀκριβῶς διεξήλασε depravata. Ταῦτα sunt τὰ δίκαια s. 17.

17. ἀρμόττων] Xenophonti constanter reddendum esse in quo libri plerumque consentiunt ἀρμόττω, ter

tantum ad alterum aberrantes, ut paullo infra et 1, 4, 18, nonnulli, et omnes 2, 1, 16; 7, 5, 59; 8, 4, 21, Eq. 12, 1, exceptis tamen locis libri de rep. Laced., ubi de Spartanorum harmostis dici videtur Laconice, pluribus dictum ad Thes. Steph.

ἐν τούτῳ αὐ] Scriptura ἐν τούτῳ δ' αὐ mihi olim ad δ' οὖν ducere visa est, quæ attissimæ hic particulæ sunt, quum αὐ insolentius, δὲ autem correctoris videatur. Pro ἐν Weiskius ἐπὶ, ut 2, 3, 10, ἐπ' αὐτῷ τούτῳ παιόμενος. Paullo aliter 4, 2, 36.

ποιησάμενον] Medium utramque hic potestatem habet, qui sibi vestem ipse fecit et qui vestem ab alio sibi confici curavit. WYTTENB.

ἔπειτα δὲ ἔφη] Heindorfius malebat, ἐπειδὴ, ἔφη, ut infiniti modi ab ἐπειδὴ pendente: qua de structura

μὲν νόμιμον δίκαιον εἶναι, τὸ δ' ἄνομον βίαιον, σὺν τῷ νόμῳ ἐκέλευεν αἰεὶ τὸν δικαστὴν τὴν ψῆφον τίθεσθαι. οὕτως ἐγὼ σοι, ὦ μῆτερ, τά γε δίκαια παντάπασιν ἤδη ἀκριβῶς ἦν δέ τι ἄρα προσδέωμαι, ὁ πάππος με, ἔφη, 18 οὗτος ἐπιδιδάξει. Ἄλλ' οὐ ταῦτα, ἔφη, ὦ παῖ, παρὰ τῷ [15] πάππῳ καὶ ἐν Πέρσαις δίκαια ὁμολογεῖται. οὗτος μὲν γὰρ τῶν ἐν Μήδοις πάντων ἑαυτὸν δεσπότην πεποιήκεν, ἐν Πέρσαις δὲ τὸ ἴσον ἔχειν δίκαιον νομίζεται. καὶ ὁ σὸς πρῶτος πατὴρ τὰ τεταγμένα μὲν ποιεῖ τῇ πόλει, τὰ τεταγμένα δὲ λαμβάνει, μέτρον δὲ αὐτῷ οὐχ ἡ ψυχὴ, ἀλλ' ὁ νόμος ἐστίν. ὅπως οὖν μὴ ἀπολεῖ μαστιγούμενος, ἐπειδὴ οἰκοὶ ἧς, ἂν παρὰ τούτου μαθὼν ἡκῆς ἀντὶ τοῦ βασιλικοῦ τὸ τυραννικόν, ἐν ᾧ ἐστὶ τὸ πλείον οἶεσθαι χρῆναι πάντων ἔχειν. Ἄλλ' ὁ γε σὸς πατὴρ, εἶπεν ὁ Κῦρος, δεινότερός ἐστιν, ὦ μῆτερ, διδάσκειν μείον ἢ πλείον ἔχειν. ἢ οὐχ ὀρᾷς, ἔφη, ὅτι καὶ Μήδους ἅπαντας δεδίδαχεν ἑαυτοῦ μείον ἔχειν; ὥστε θάρρει, ὡς ὁ γε σὸς πατὴρ οὐτ' ἄλλον οὐδένα οὐτ' ἐμὲ πλεονεκτεῖν μαθόντα ἀποπέμψει.

ΚΕΦ. Δ.

Τοιαῦτα μὲν δὴ πολλὰ ἐλάλει ὁ Κῦρος· τέλος δὲ ἡ μὲν μῆτηρ ἀπῆλθε, Κῦρος δὲ κατέμενε καὶ αὐτοῦ ἐτρέφετο. καὶ ταχὺ μὲν τοῖς ἡλικιώταις συνεκέκρατο ὥστε οἰκείως

μὲν s. v. r. R. οὖν ante ἐκέλευεν add. D., s. v. r. L.R., qui pr. fortasse νῦν. ἐκέλευεν αἰεὶ A.G.R. ἐκέλευσε αἰεὶ M. ἐκέλευεν δεῖν D. L. mg. τὴν om. A.G.R. σοι σοι, ἔφη D. ὦ om. G. ἤδη ἀκριβῶς οἶδα ἀκριβῶς G. mg. r. et, ut videtur, M. ἔφη post οὗτος initio versus, ut promineat, D. 18. παρὰ] παρὰ τε D.R.L. s. v. r. καὶ—δίκαια] τὰ δίκαια ἐν Πέρσαις D. δεσπότην ἑαυτὸν D. ἐν] καὶ ἐν D. τὰ bis om. et ποιεῖ ἀποιεῖ D.R., alterum τὰ om. A, τύχη G.R. ψ s. v. r. G. ἀπολεῖ R. pr.—ἢ corr. ἀπόλει et η s. v. D. ἀπόλη A.G. ἀπολή L. ἧς Heindorfius. Libri ἧς, εἷς G. corr., qui mg. τυραννικόν ἢ πλεονεξία. πλεόν D.R. ἀπάντων D. μείον ἢ πλείον] invertit D., sed β s. πλείον, α s. μείον ponens. ἢ—ἔχειν om. A.G. mg. r. αὐτοῦ R. πλ. μαθόντα] μὴ διδάξας πλ. D. ἀποπέμψεται D.

adire jubet Wolfium ad Platonis Sympos. p. 9. SCHN. Ἐπεὶ, quod restitui, et ἐπειδὴ cum infinitivo conjuncta notavimus ad Thes. Steph. Ἐγνω αὐτὸν factum videtur ex ascripto γνω i. e. γνώμη, ut D. mg. habet compendium voc. ὥραϊον.

18. πρῶτος] Ordo naturalis postulabat καὶ ὁ σὸς πατὴρ πρῶτος. SCHN. Conf. autem 3, 1, 11; 5, 1, 13.

ἢ ψυχῇ] Tribuit τῇ ψυχῇ Xen. quodvis appetentiæ genus earumque etiam rerum cum quibus alioqui nihil commune illam habere et quarum desiderio corpus potius quam eam affici vulgo creditur. Qua de re copiose Schediasm. 1, 1, dissero. STEPH.

τοῦ βασιλικοῦ τὸ τυρ.] Discrimen exponit Comment. 4, 6, 12. ZEUN.

διακεῖσθαι, ταχὺ δὲ τοὺς πατέρας αὐτῶν ἀνήρτητο, προσιών
καὶ ἔνδηλος ὢν ὅτι ἡσπάζετο αὐτῶν τοὺς υἱεῖς, ὥστε εἴ τι
τοῦ βασιλέως δέοιντο, τοὺς παῖδας ἐκέλευον τοῦ Κύρου
δεῖσθαι διαπράξασθαι σφισιν. ὁ δὲ Κύρος, εἰ δέοιντο
αὐτοῦ οἱ παῖδες, διὰ τὴν φιланθρωπίαν καὶ φιλοτιμίαν
2 περὶ παντὸς ἐποιεῖτο διαπράττεσθαι. καὶ ὁ Ἀστυάγης ὅ τι [2]
δέοιτο αὐτοῦ ὁ Κύρος οὐδὲν ἐδύνατο ἀντέχειν μὴ οὐ χαρί-
ζεσθαι. καὶ γὰρ ἀσθενήσαντος αὐτοῦ οὐδέποτε ἀπέλειπε
τὸν πάππον οὐδὲ κλάων ποτὲ ἐπαύετο, ἀλλὰ δῆλος ἦν
πᾶσιν ὅτι ὑπερεφοβεῖτο μή οἱ ὁ πάππος ἀποθάνῃ· καὶ γὰρ
ἐκ νυκτὸς εἴ τινας δέοιτο Ἀστυάγης, πρῶτος ἡσθάνετο
Κύρος καὶ πάντων ἀοκνότερα ἀνεπήδα ὑπηρετήσων ὅ τι
οἶοιτο χαριεῖσθαι, ὥστε παντάπασιν ἀνεκτῆσατο τὸν Ἀστυ-
άγην.

3 Καὶ ἦν μὲν ἴσως πολυλογώτερος, ἅμα μὲν διὰ τὴν παι- [3]
δείαν, ὅτι ἡναγκάζετο ὑπὸ τοῦ διδασκάλου καὶ διδόναι
λόγον ὧν ἐποίει καὶ λαμβάνειν παρ' ἄλλων ὅποτε δικάζοι,
ἔτι δὲ καὶ διὰ τὸ φιλομαθὲς εἶναι πολλὰ μὲν αὐτὸς ἀεὶ
τοὺς παρόντας ἀνηρώτα πῶς ἔχοντα τυγχάνοι, καὶ ὅσα
αὐτὸς ὑπ' ἄλλων ἐρωτῶτο, διὰ τὸ ἀγχίνους εἶναι ταχὺ
ἀπεκρίνετο, ὥστ' ἐκ πάντων τούτων ἡ πολυλογία συνε-
λέγετο αὐτῷ· ἀλλ' ὥσπερ γὰρ ἐν σώματι, ὅσοι νέοι ὄντες
μέγεθος ἔλαβον, ὅμως ἐμφαίνεται τὸ νεαρὸν αὐτοῖς ὁ κατη-
γορεῖ τὴν ὀλιγοετίαν, οὕτω καὶ Κύρου ἐκ τῆς πολυλογίας
οὐ θράσος διεφαίνετο, ἀλλ' ἀπλότης καὶ φιλοστοργία,

1. ἀνήρτητο] ἀνεκτῆσατο A.G. corr. s. v. r. σα s. τη r. D. ἀνηρτήσατο L.M.
ἀσπάζοιτο R. pr. ὥστε] καὶ add. D. εἴ τι] ἐπεὶ A.G. corr. mg. τοῦ
κύρου] κύρου D.R. εἴ] ὅ, τι D. 2. ἀστ.] δὲ add. D. ἀντιλέγειν
D.G. mg. R. γὰρ D. mg. ἀπέλειπε Stephanus. Libri ἀπέλιπε. Libri
κλαίων. ἀλλὰ δῆλος] δῆλος δὲ D. μὴ] ὅτι μὴ A.G. ἀποθάνοι D. ἐν
νυκτὶ I.R. corr., pr. νυκτός. κύρος] ὁ κύρος D. 3. ἴσως] ὁ κύρος add.
D.R. κύρος G.M. Hic G. et L. mg. ἢ (κ' sic fere G.) ὥσπερ (ὡς L.) παιδίσκος
ἔτι ἀνηβος ὢν, quæ sic ut sunt in L. post πολυλ. inserit D. δικάζειν A.
ἔτι δὲ καὶ—παρεῖναι Stob. Fl. 36, 31, qui om. ἀεὶ. τυγχάνει G.M.R.
ἀπεκρίνατο A.G. σώμασιν D. Stob. σ s. τ r. G. τὸ ν. αὐτοῖς] τι s. τὸ r.
G. τι ν. αὐτοῖς I.K. τι αὐτοῖς ν. K. Stob. δ] ὅτι A. κύρου] ὁ κύρος D., et
mox θρασύς. ἀπλότης] τις add. D. πραότης τις Stob., sed πραὸς A.

1. ἀνήρτητο] ἀνεκτῆσατο in libros
meliores irrepit ex s. 2, vel 1, 3, 9,
quos locos contulit Steph. in marg.

2. ἀντέχειν] Ita usurpavit H. Gr. 2,
2, 16. SCHN.

τὸν πάππον—ὁ πάππος] Repetitur
αὐτοῦ ipso nomine, quo Cyrus quasi

loquens informat. Sic Anab. 2, 6,
8: Ἰκανὸς ἐμποιεῖσαι τοῖς παροῦσιν ὡς
πειστέον εἶη Κλεάρχῳ. WYTTENB.

3. τὸ νεαρὸν] Plut. Pomp. c. 2: Τῷ
νεαρῷ καὶ ἀνθούντι διέφαιεν ἡ ἀκμὴ
τὸ γεραρὸν καὶ τὸ βασιλικὸν τοῦ
ἡθους. ZEUN.

ὥστ' ἐπεθύμει ἂν τις ἔτι πλείω αὐτοῦ ἀκούειν ἢ σιωπῶντι παρῆναι.

- 4 Ὡς δὲ προῆγεν αὐτὸν ὁ χρόνος σὺν τῷ μεγέθει εἰς ὥραν [4]
τοῦ πρόσηβον γενέσθαι, ἐν τούτῳ δὴ τοῖς μὲν λόγοις βρα-
χυτέροις ἐχρήτο καὶ τῇ φωνῇ ἡσυχαιτέρα, αἰδοῦς δ' ἐνε-
πίμπλατο, ὥστε καὶ ἐρυθραίνεσθαι ὅποτε συντυγχάνοι
τοῖς πρεσβυτέροις, καὶ τὸ σκυλακῶδες τὸ πᾶσιν ὁμοίως
προσπίπτειν οὐκέθ' ὁμοίως προπετὲς εἶχεν. οὕτω δὲ ἡσυ-
χαίτερος μὲν ἦν, ἐν δὲ ταῖς συνουσίαις πάμπαν ἐπίχαρις.
καὶ γὰρ ὅσα διαγωνίζονται πολλάκις ἥλικες πρὸς ἀλλή-
λους, οὐχ ἂ κρείττων ἦδει ὢν, ταῦτα προυκαλεῖτο τοὺς
συνόντας, ἀλλ' ἅπερ εὔ ἦδει ἑαυτὸν ἦττονα ὄντα, ἐξῆρχε,
φάσκων κάλλιον αὐτῶν ποιήσειν, καὶ κατῆρχεν ἡδὴ
ἀναπηδῶν ἐπὶ τοὺς ἵππους ἢ διατοξενσόμενος ἢ διακον-
τιούμενος ἀπὸ τῶν ἵππων οὐπω πάνυ ἔποχος ὢν, ἡττώ-
5 μενος δὲ αὐτὸς ἐφ' ἑαυτῷ μάλιστα ἐγέλα. ὥς δ' οὐκ ἀπε- [5]
δίδρασκεν ἐκ τοῦ ἡττᾶσθαι εἰς τὸ μὴ ποιεῖν ὃ ἡττῶτο, ἀλλ'
ἐκαλινδεῖτο ἐν τῷ πειρᾶσθαι αὐθις βέλτιον ποιεῖν, ταχὺ

ὥστ'] ὥστε καὶ D.M. ἐπεθύμει ἂν τις D.G. mg. r. ἐπιθυμίαν τις εἶχεν
A.G. et qui εἶχε R. ἀκούειν αὐτοῦ D. Stob. 4. προσῆγεν A. ὁ χρ.
αὐτὸν D. γίνεσθαι D. βραχυτέροις] μανωτέροις D. ἡσυχαιτέρα G.
pr. et fortasse D. pr. ἐνεπίμπλατο] ἐνπιμπλατο A. ἐνεμπίπλατο D. ἐνεπί-
πλατο R. ἐρυθραίνεσθαι A. ὅποτε καὶ σ. G.M. πᾶσιν ὁμοίως] πᾶσιν
D. οὐκέθ' ὁμοίως A. οὐκέτι ὁμοίως D. προπετῶς D.G. s. v. r. δὴ] δὲ
G. s. v. πάμπαν om. D. ἦδει ὢν] ἦδη ἦν A.G. ἐξῆρχε] ταῦτα ἐξῆρχε
D.R.G. mg. r. ἦδη ἀναπηδῶν] ἢ διαναπηδῶν A.G.R. ἐπὶ τοὺς ἵππους] ἐν
τοῖς ἵπποις, corr. s. v., D. et ἢ διακοντιζόμενος ἢ διατοξενσόμενος. 5. ἂ
ἡττωτο D. ἂ ἡττῶτο Stob. Fl. 29, 72, citans οὐκ ἀπεδ. — ἄμεινον ποιεῖν. Hic
mg. G. r. ὅτι ἡσσώμενος καὶ μὴ ὀργιζόμενος ἀλλ' ἐπαναλαμβάνων ἐπὶ τὸ τέλειον
ἀφικνεῖται. ἐκυλινδ. R. Stob. βελτίων D.

ἢ ab ἐπεθύμει pendet, ut jam Ho-
merus dixit βούλεσθαι ἢ et post eum
alii.

σκυλακῶδες] Imitatur Synesius de
Prov. p. 90 A. WYT'TENB. Alia ra-
tione usus est comparatione catulorum
Plato Reip. 7, p. 539 B. SCHN.

ταῦτα προυκαλεῖτο] Præpos. εἰς,
quam addit Plut., ubi huc respicit,
Mor. p. 514 B.; 632 C., omissæ ex-
empla Plat. et Demosthenis v. in
Thes. Steph.

ἐξῆρχε—κατῆρχεν] ἐξάρχω magis
valet de ratione et primo initio i. e.
consilio: κατάρχω, de facto et quasi
posteriore initio. Sic inter ἄρχω et

ἐπάρχω, καταρροφῶ et ἀπορροφῶ va-
riatur 1, 1, 4; 3, 9 et 10. WYT'-
TENB.

ἦδη ἀναπηδῶν] ἢ διαναπηδῶν pro-
bavit Wyttenbach. in Eclogis histor.
p. 378. Sed certamen æqualium non
in eo erat, quis melius et celerius
equum ascenderet; hic enim primus
equitationis artis gradus non poterat
Cyrus diu morari, qui jam aliqua-
tenus ἔποχος erat, et se firmiter in
equo tenere poterat. Igitur arte jacu-
landi ex equis invicem æmulabantur.
SCHN.

5. ἀλλὰ] Post τί sic est etiam 1, 5,
14. Eur. Heracl. 805-7.

μὲν εἰς τὸ ἴσον ἀφίκετο τῇ ἵππικῇ τοῖς ἥλιξι, ταχὺ δὲ παρ-
 ρῆει διὰ τὸ ἐρᾶν τοῦ ἔργου, ταχὺ δὲ τὰ ἐν τῷ παραδείσῳ
 θηρία ἀνηλώκει διώκων καὶ βάλλων καὶ κατακαίνων, ὥστε
 ὁ Ἀστυάγης οὐκέτ' εἶχεν αὐτῷ συλλέγειν θηρία. καὶ ὁ
 Κῦρος αἰσθόμενος ὅτι βουλόμενος οὐ δύναίτο οἱ ζῶντα
 πολλὰ παρέχειν, ἔλεγε πρὸς αὐτὸν, ὦ πάππε, τί σε δεῖ
 θηρία ζητοῦντα πράγματ' ἔχειν; ἀλλ' ἐὰν ἐμέ ἐκπέμψῃς
 ἐπὶ θήραν σὺν τῷ θεῷ, νομῶ ὅσα ἂν ἴδω θηρία, ἐμοὶ
 6 ταῦτα τρέφεσθαι. ἐπιθυμῶν δὲ σφόδρα ἐξιέναι ἐπὶ τὴν [6]
 θήραν οὐκέθ' ὁμοίως λιπαρεῖν ἐδύνατο ὥσπερ παῖς ὢν, ἀλλ'
 ὁ κνηρότερον προσήει. καὶ ἃ πρόσθεν τῷ Σάκα ἐμέμφετο
 ὅτι οὐ παρίει αὐτὸν πρὸς τὸν πάππον, αὐτὸς ἤδη Σάκας
 ἐαυτῷ ἐγίγνετο· οὐ γὰρ προσήει, εἰ μὴ ἴδοι εἰ καιρὸς εἴη,
 καὶ τοῦ Σάκα ἐδεῖτο πάντως σημαίνειν αὐτῷ ὅποτε ἐγχω-
 ροίη· ὥστε ὁ Σάκας ὑπερεφίλει ἤδη καὶ οἱ ἄλλοι
 πάντες.

7 Ἐπεὶ δ' οὖν ἔγνω ὁ Ἀστυάγης σφόδρα αὐτὸν ἐπιθυ- [7]
 μῶντα ἔξω θηρᾶν, ἐκπέμπει αὐτὸν σὺν τῷ θεῷ καὶ φύ-
 λακας συμπέμπει ἐφ' ἵππων πρεσβυτέρους, ὅπως ἀπὸ τῶν
 δυσχωριῶν φυλάττοιεν αὐτὸν καὶ εἰ τῶν ἀγρίων τι φανεῖη
 θηρίων. ὁ οὖν Κῦρος τῶν ἐπομένων προθύμως ἐπυνθάνετο

δὲ τὰ] δὲ καὶ τὰ D. παραδείσῳ A. οὐκ ἐπέειχεν A. οὐκ ἐπέειγεν
 G., sed mg. r. οὐκ ἔτ' εἶχεν. δύναίτο] δύναται D.G. οἱ om. A. εἶν]
 ἦν D. νομῶ G. mg. r. ἐμοὶ—τρ.] σέ μοι ταῦτα τρέφειν D. 6. οὐ-
 κέθ' R. οὐκέτι A.D.G. πρὸς τὸν om. G., πρὸς addens r. ἐγίγνετο A. ἐγένετο
 G. ἴδοι] προῖδοι D. ἐγχωροίη] ἐν καιρῷ εἴη εἰσιέναι D.R. Et post hæc
 καὶ ὅποτε οὐκ ἐν καιρῷ, ut post ἐγχωροίη mg. M., καὶ ὅποτε καιρὸς εἴη pro
 iisdem A.G.M. in textu, quæ delevit Zeunius, οὐ tacito post ὅποτε addito tole-
 rabiliora fecit Stephanus, quæ in annot. memorat tanquam “ non necessariam
 adjectionem.”
^β ἤδη ^α ὑπὲρ R. αὐτὸν ὥσπερ post ἤδη add. D.G. mg. r.
 οἱ om. A.G. ἔξω θηρᾶν] τῆς ἔξω θήρας D. συμπέμπει] ἐκπέμπει
 B.M. δυσχωριῶν Stephanus post Philadelphum. δυσχερειῶν A.D.G. δυσ-
 χειριῶν M. θηρίων] θηρίον A.R. s. v. r. θηρῶν D. corr. mg. οὖν] γοῦν
 R. pr.

6. ἃ—ἐμέμφετο, αὐτὸς—ἐγίγνετο] Anab. 3, 5, 5: “ Ἀ γὰρ ὅτε ἐσπένδοντο διεπράττοντο, μὴ κἀκεῖν τὴν βασιλέως χάραν, νῦν αὐτοὶ κάουσιν ὡς ἄλλοιαν. ἐγχωροίη] H. G. 2, 3, 16: “ Ὁ δὲ ἀντέλεγεν ὅτι οὐκ ἐγχωροίη τοῖς πλεονεκτεῖν βουλομένοις μὴ οὐκ ἐκποδῶν ποιέσθαι τοὺς ἱκανωτάτους διακαλύειν.

7. θηρᾶν] “ If we refer to the Cyropædia (l. 1), we shall find that little change has taken place in the mode

of hunting in Persia since the days of Cyrus. The slaughter of game is sometimes immense on these parties; for when the beasts are driven into the valleys, they find an enemy behind each rock, and the firing that is kept up incessantly alarms them so much, that they know not where to go to for safety.” Morier, *A second Journey through Persia*, p. 393.

ποίοις οὐ χρή θηρίοις πελάζειν καὶ ποῖα χρή θαρροῦντα διώκειν. οἱ δ' ἔλεγον ὅτι ἄρκτοι πολλοὺς ἤδη πλησιάσαντας διέφθειραν καὶ κάπροι καὶ λέοντες καὶ παρδάλεις, αἱ δὲ ἔλαφοι καὶ δορκάδες καὶ οἱ ἄγριοι οἶες καὶ οἱ ὄνοι οἱ ἄγριοι ἄσινεῖς εἰσιν. ἔλεγον δὲ καὶ τοῦτο, τὰς δυσχωρίας ὅτι δέοι φυλάττεσθαι οὐδὲν ἦπτον ἢ τὰ θηρία· πολλοὺς 8 γὰρ ἤδη αὐτοῖς τοῖς ἵπποις κατακρημνισθῆναι. καὶ ὁ [8] Κῦρος πάντα ταῦτα ἐμάνθανε προθύμως· ὥς δὲ εἶδεν ἔλαφον ἐκπηδήσασαν, πάντων ἐπιλαθόμενος ὧν ἤκουσεν ἐδίωκεν οὐδὲν ἄλλο ὁρῶν ἢ ὕπῃ ἔφευγε. καί πως διαπηδῶν αὐτῷ ὁ ἵππος πίπτει εἰς γόνατα, καὶ μικροῦ κάκεινον ἐξετραχήλισεν. οὐ μὴν ἀλλ' ἐπέμεινεν ὁ Κῦρος μόλις πως, καὶ ὁ ἵππος ἐξανέστη. ὥς δ' εἰς τὸ πεδίον ἦλθεν, ἀκοντίσας καταβάλλει τὴν ἔλαφον, καλόν τι χρῆμα καὶ μέγα. καὶ ὁ μὲν δὴ ὑπερέχαιρεν· οἱ δὲ φύλακες προσελάσαντες ἐλοιδοροῦν αὐτὸν καὶ ἔλεγον εἰς οἶον κίνδυνον ἔλθοι, καὶ ἔφασαν κατερεῖν αὐτοῦ. ὁ οὖν Κῦρος εἰστήκει καταβεβηκὼς, καὶ ἀκούων ταῦτα ἡνιάτο. ὥς δ' ἦσθετο κραυγῆς, ἀνεπήδησεν ἐπὶ τὸν ἵππον ὥσπερ ἐνθουσιῶν, καὶ ὥς εἶδεν ἐκ τοῦ ἀντίου κάπρον προσφερόμενον, ἀντίος ἐλαύνει καὶ διατεινόμενος εὐστόχως βάλλει εἰς τὸ μέτωπον καὶ κατέσχε 9 τὸν κάπρον. ἐνταῦθα μέντοι ἤδη καὶ ὁ θεῖος αὐτῷ ἐλοιδο- [9] ρεῖτο, τὴν θρασύτητα ὁρῶν. ὁ δ' αὐτοῦ λοιδορουμένου ὅμως ἐδεῖτο ὅσα αὐτὸς ἔλαβε, ταῦτα ἑᾶσαι εἰσκομίσαντα δοῦναι τῷ πάππῳ. τὸν δὲ θεῖον εἰπεῖν φασιν, Ἄλλ' ἦν αἰσθηται ὅτι ἐδίωκες, οὐ σοὶ μόνον λοιδορήσεται, ἀλλὰ καὶ ἐμοί, ὅτι σε εἶον. Καὶ ἦν βούληται, φάναι αὐτὸν, μαστιγωσάτω, ἐπειδὴν γε ἐγὼ δῶ αὐτῷ. καὶ σύγε, εἰ

ὁποίοις—ὁποῖα D. ἄρκτοι] ἄρκτοι τε D. λέοντες καὶ κάπροι D. οἶες libri, οἶες R. pr. οἱ ὄνοι ἄγριοι A. οἱ ἄγριοι ὄνοι G. ἄσινεῖς om. A. ἔασιν A. 8. ταῦτα πάντα D. ἐκπηδήσαντα A.R. corr. mg. σαν L. in lit. ὅπῃ A.M. ὅποι D.G.R. ἐπέμεινεν D.R. καὶ ὁ] ὁ D. ἀντίου] ἐναντίου D. εὐστόχως] εὐτυχῶς A.G. corr. mg., M. 9. ἑᾶσαι] αὐτὸν add. D. ἐδίωκες] ἔδωκας A. et fortasse G. pr. μόνῳ I. καὶ ἦν] κἀν D. αὐτὸν φάναι D.

δορκάδες] V. ad 2, 4, 20.

οἱ ὄνοι οἱ ἄγριοι] V. ad 2, 4, 20.

χρῆμα] Herodot. I, 36: Ἐν τῷ

Μυσίῳ Οὐλύμπῳ ὑδὸς χρῆμα γίνεται μέγα, et ὑδὸς χρῆμα μέγιστον. HUTCH.

βάλλει] Conf. Xen. Cyneg. 10, 16 cum annot. Schneideri.

κατέσχε τὸν κάπρον] Sili Pun. 2, 97:

“Ille procul campo linquentem retia cervum vulnere sistebat,” confert Fischerus.

9. σύγε] Hoc praecipit Apollon. De pron. p. 68 A.: Σύγε Ἀττικοὶ καθάπερ καὶ τὸ ἔγωγε· τινὲς ἐν δυσι μέρεσι λόγον, τοῦ γε ἐν παραθέσει κειμένου, ἐπεὶ αἱ ἐπεκτεινόμεναι ἐν πρώ-

βούλει, ἔφη, ὦ θεῖε, τιμωρησάμενος ὃ τι βούλει ταῦτα ὁμως χάρισαί μοι. καὶ ὁ Κυμαξάρης μέντοι τελευτῶν εἶπε, Ποίει ὅπως βούλει· σὺ γὰρ νῦν γε ἡμῶν ἔοικας βασιλεὺς
 10 εἶναι. οὕτω δὲ ὁ Κῦρος εἰσκομίσας τὰ θηρία ἐδίδου τε τῷ [10] πάππῳ καὶ ἔλεγεν ὅτι αὐτὸς ταῦτα θηράσειεν ἐκείνῳ. καὶ τὰ ἀκόντια ἐπεδείκνυ μὲν οὐ, κατέθηκε δὲ ἡματωμένα ὅπου ᾤετο τὸν πάππον ὄψεσθαι. ὁ δὲ Ἀστυάγης ἄρα εἶπεν, Ἄλλ', ὦ παῖ, δέχομαι μὲν ἔγωγε ἡδέως ὅσα σὺ δίδως, οὐ μέντοι δέομαί γε τούτων οὐδενός, ὥστε σε κινδυνεύειν. καὶ ὁ Κῦρος ἔφη, Εἰ τοίνυν μὴ σὺ δέει, ἰκετεύω, ὦ πάππε, ἐμοὶ δὸς αὐτὰ, ὅπως τοῖς ἡλικιώταις ἐγὼ διαδῶ.
 Ἄλλ', ὦ παῖ, ἔφη ὁ Ἀστυάγης, καὶ ταῦτα λαβὼν διαδί-
 11 δου ὅτῳ σὺ βούλει καὶ τῶν ἄλλων ὅποσα ἐθέλεις. καὶ ὁ [11] Κῦρος λαβὼν ἐδίδου τε ἄρας τοῖς παισὶ καὶ ἅμα ἔλεγεν, ὦ παῖδες, ὡς ἄρα ἐφλυαροῦμεν ὅτε τὰ ἐν τῷ παραδείσῳ θηρία ἐθαρῶμεν· ὅμοιον ἔμοιγε δοκεῖ εἶναι οἷόν περ εἴ τις δεδεμένα ζῶα θηρήῃ. πρῶτον μὲν γὰρ ἐν μικρῷ χωρίῳ ἦν, ἔπειτα λεπτὰ καὶ ψωραλέα, καὶ τὸ μὲν αὐτῶν χολὸν ἦν, τὸ δὲ κολοβόν· τὰ δ' ἐν τοῖς ὄρεσι καὶ λειμῶσι θηρία ὡς μὲν καλὰ, ὡς δὲ μεγάλα, ὡς δὲ λιπαρὰ ἐφαίνετο. καὶ αἰ

βούλη G. ei in lit. η hic et post ὅπως D. ἔφη om. D. ὃ τι βούλει add. D.R. om. A.G. ταῦτα] τοῦτο D.M. mg. R. ὁμως] ὅπως A.G. ὁ πάππος B. χάρισαί μοι] χαρίσαιμι A.G. pr. ἡμῶν post βασιλεὺς D. 10. ἐπεδείκνυ μὲν οὐ M. et G. corr. ἐπεδείκνυ μὲν οὐ L. corr., uterque pr. ἐπιδεικνυμένου. ἐπιδεικνύμενος A. ἐδείκνυ μὲν οὐ D. ἐδείκνυ μὲν οὐ R. κατέθηκε δὲ R. pr. τέθεικε δὲ M.R. corr. et G. corr., pr., ut videtur, καὶ τέθεικεν, ut L. pr. καὶ τέθεικε, nunc κατέθηκε δέ. κατέθηκεν A. κατέθηκεν δὲ B. ὁ δέ] καὶ ὁ B. σὺ] μοι D. γε om. D. σε om. A. μὴ σὺ] σὺ μὴ R. Libri δέη, sed η R. in lit. ὦ om. D. τοῖς ἡλ. post διαδῶ D. δια- διδῶ R. ὅτῳ] ὅτι R. pr. σὺ om. D. θέλεις A.G. 11. ἄρας] ἄρα M., ut videtur, et corr. s. v. alia m. D. ὅτε] ὅτι A.R. ὅμοιον] ὅμοιον γὰρ D.R. ἐδόκει A.G.R. δοκεῖ ἐκεῖνα D. ζῶα D. ζῶα A.G.R. θηρεῖν A. θηρεῖοι D. λεπτὰ] καὶ λεπτὰ I.

τοῖς καὶ ἐν τρίτοις. ἐν μὲν οὖν τῷ τόνῳ οὐχ οἷόν τε διελέγξαι τὴν παραγωγὴν, ἐν δὲ τῇ Δωρικῇ τύγῃ οὕση συνάγεται καὶ τὸ σύγε. Libri plerumque sic ut dignosci vix possit conjuncte an divise sit legendum.

τιμωρησάμενος] Additum in nonnullis ὃ τι βούλει conf. cum H. Gr. 4, 8, 6, τιμωρῆσασθαι ὃ τι δύναιτο, sed hic fortasse est varietas proximi εἰ βούλει potius quam cum illo moleste conjungendum.

σὺ γὰρ] Xenophonti obversatum videtur regium illud ludicrum in per-

vulgata de puero Cyro historia ap. Herodot. I, 114, 115. WYTTENB.

ἐθέλεις] In formis θέλω et ἐθέλω ita ludunt libri Xenophontis, ut operam sit perditurus qui ex illis legem quandam velit eruere, secundum quam aut hiatus vitandi caussa, quæ nonnullorum fuit opinio, formam θέλω prætulere, aut in formulis quibusdam, velut ἦν θεὸς θέλη, hoc maluerit quam ἐθέλη. Itaque ego semper illi quoque, ut aliis multis, velut Herodoto, restituendum duco ἐθέλω.

μὲν ἔλαφοι ὥσπερ πτηναὶ ἥλλοντο πρὸς τὸν οὐρανὸν, οἱ δὲ κάπροι ὥσπερ τοὺς ἄνδρας φασὶ τοὺς ἀνδρείους ὁμόσε ἐφέροντο· ὑπὸ δὲ τῆς πλατύτητος οὐδὲ ἀμαρτεῖν οἶόν τ' ἦν αὐτῶν· καλλίω δὲ, ἔφη, ἔμοιγε δοκεῖ καὶ τεθνηκότα εἶναι ταῦτα ἢ ζῶντα ἐκεῖνα τὰ περιφοδομημένα. ἀλλ' ἄρα ἂν, ἔφη, ἀφείεν καὶ ὑμᾶς οἱ πατέρες ἐπὶ θήραν; Καὶ ῥαδίως
 12 γ' ἂν, ἔφασαν, εἰ Ἀστυάγης κελεύοι. καὶ ὁ Κῦρος εἶπε, [12]
 Τίς οὖν ἂν ἡμῖν Ἀστυάγει μνησθείη; Τίς γὰρ ἂν, ἔφασαν, σοῦ γε ἱκανώτερος πείσαι; Ἀλλὰ μὰ τὸν Δία, ἔφη, ἐγὼ μὲν οὐκ οἶδ' ὅστις ἄνθρωπος γεγένημαι· οὐδὲ γὰρ οἶός τ' εἰμὶ λέγειν ἔγωγε οὐδ' ἀναβλέπειν πρὸς τὸν πάππον ἐκ τοῦ ἴσου ἔτι δύναμαι. ἦν δὲ τοσοῦτον ἐπιδιδῶ, δέδοικα, ἔφη, μὴ παντάπασι βλάξ τις καὶ ἡλίθιος γένωμαι. παιδάριον δ' ὦν δεινότατος λαλεῖν ἐδόκουν εἶναι. καὶ οἱ παῖδες εἶπον, Πονηρὸν λέγεις τὸ πρᾶγμα, εἰ μὴδ' ὑπὲρ ἡμῶν, ἂν τι δέη, δυνήσῃ πράττειν, ἀλλ' ἄλλου τινὸς τὸ ἐπὶ σέ
 13 ἀνάγκη ἔσται δεῖσθαι ἡμᾶς. ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Κῦρος [13]
 ἐδήχθη, καὶ σιγῇ ἀπελθὼν διακελευσάμενος ἑαυτῷ τολμᾶν εἰσηλθεν, ἐπιβουλεύσας ὅπως ἂν ἀλυπότατα εἴποι πρὸς τὸν πάππον καὶ διαπράξειεν αὐτῷ τε καὶ τοῖς παισὶν ὧν ἐδέοντο. ἤρξατο οὖν ὧδε.

Εἰπέ μοι, ἔφη, ὦ πάππε, ἦν τις ἀποδρᾶ σε τῶν οἰκετῶν καὶ λάβης αὐτὸν, τί αὐτῷ χρήσει; Τί ἄλλο, ἔφη, ἢ δῆσας ἐργάζεσθαι ἀναγκάσω; Ἦν δὲ αὐτόματος πάλιν ἔλθῃ, πῶς ποιήσεις; Τί δὲ, ἔφη, εἰ μὴ μαστιγώσας γε, ἵνα μὴ

ἥλλοντο G. corr. s. v. ἥλοντο D.R. πρὸς] εἰς G. δὴ] δ' D. ἄρα A.R. τὴν θήραν D. γ'] τ' A.R. et in ras. G. κελεύει A.R. 12. οὖν ἂν] ἂν οὖν D. ἡμῖν] ὑμῖν D. ὑμῶν M. ἀστυάγει] πρὸς ἀστυάγην D.R. πρὸς mg. r. et ἀγῇ in lit. L. τὸν Δία] τὴν ἥραν D. λέγειν ἔ. οἶός τ' εἰμὶ D. δεινότατος Leonclavius. Libri δεινότατον. πρᾶγμα] εἶναι add. D. ἂν D. om. A.G. s. v. r. δυνήσῃ D. δυνήσῃ A.G.R. σέ] σοὶ D.R. δεῖσθαι —ἐδ. καὶ G. mg. r. 13. εἰσηλθεν καὶ ἐπιβ. D. πῶς D. αὐτῷ D. οὖν om. D. γούρ R. pr. ἀποδρᾶ σε A. ἀποδράσῃ D.R. ἀποδρᾶ G.M. et mox οἰκετῶν σε. χρήσει B. pr. χρήσῃ A.B. corr. G.R. χρῇ D., idemque ἀναγκάσω, ποιείς, χρῶμαι, M. ἄλλο] δ' ἄλλο D. δὴ ἄλλο M. δῆσας] αὐτὸν add. D. πάλιν ἔλθῃ] σοὶ πάλιν ἐπέλθῃ D. σοὶ πάλιν ἔλθῃ R. ποιήσης G.R. pr. εἰ μὴ] ἢ R. μαστ.—ἀρχῆς D. in summa pagina.

11. ἥλλοντο πρὸς τὸν οὐρανὸν] Conf. ad 6, 1, 3. SCHN. Theocritus 5, 144: 'Es οὐρανὸν ὕμῃν ἀλεῖμαι.

12. τὸν Δία] τὴν ἥραν, ut D., 8, 4, 12, et alibi sæpe ap. Xenoph.

13. χαρίεν] Hunc adjectivi, alterum adverbii accentum perhibet Eustath.

ad Anab. 3, 5, 12 citatus.

ἀποβουκολῆσαιμι] Si, ut malus bulcus, a grege seducens perderem. WYTTENB. Qui plurima addidit simplicis et compositorum exempla, quæ cum aliis v. in Thes. Steph.

αὐτῷ τοῦτο ποιῇ, ἐξ ἀρχῆς χρήσομαι; ὦρα ἂν, ἔφη ὁ Κῦρος, σοὶ παρασκευάζεσθαι εἴη ὅτῳ μαστιγώσεις με, ὡς βουλευομαι γε ὅπως σε ἀποδρῶ λαβὼν τοὺς ἡλικιώτας ἐπὶ θήραν. καὶ ὁ Ἀστυάγης, Καλῶς, ἔφη, ἐποίησας προειπών· ἐνδοθεν γάρ, ἔφη, ἀπαγορεύω σοι μὴ κινεῖσθαι. χαρίεν γάρ, ἔφη, εἰ ἔνεκα κρεαδίων τῇ θυγατρὶ τὸν παῖδα ἀποβου-
 14 κολήσαιμι. ἀκούσας ταῦτα ὁ Κῦρος ἐπείθετο μὲν καὶ [14] ἔμεινεν, ἀνιαρὸς δὲ καὶ σκυθρωπὸς ὢν σιωπῇ διήγεν. ὁ μέντοι Ἀστυάγης ἐπεὶ ἔγνω αὐτὸν λυπούμενον ἰσχυρῶς, βυλόμενος αὐτῷ χαρίζεσθαι ἐξάγει ἐπὶ θήραν, καὶ πεζοὺς πολλοὺς καὶ ἱππέας συναλίσας καὶ τοὺς παῖδας καὶ συν-
 ελάσας εἰς τὰ ἱππάσιμα χωρία τὰ θηρία ἐποίησε μεγάλην θήραν. καὶ βασιλικῶς δὴ παρὼν αὐτὸς ἀπηγόρευε μηδένα βάλλειν, πρὶν Κῦρος ἐμπλησθεῖν θηρῶν. ὁ δὲ Κῦρος οὐκ εἶα κωλύειν, ἀλλ', Εἰ βούλει, ἔφη, ὦ πάππε, ἡδέως με θηρᾶν, ἄφες τοὺς κατ' ἐμὲ πάντας διώκειν καὶ ἀγωνίζεσθαι
 15 ὅπως ἕκαστος κράτιστα δύναιτο. ἐνταῦθα δὲ ὁ Ἀστυάγης [15] ἀφίησι, καὶ στὰς ἐθεᾶτο ἀμιλλωμένους ἐπὶ τὰ θηρία καὶ φιλονεικοῦντας καὶ διώκοντας καὶ ἀκοντίζοντας. καὶ Κύρῳ ἦδετο οὐ δυναμένῳ σιγᾶν ὑπὸ τῆς ἡδονῆς, ἀλλ' ὥσπερ

ποιῇ M. ποιοί A.D.G. ποιεί R. ἐξ] ἔπειτα ἐξ D.G. s. v. r. R. πα-
 ρασκ. σοι D. ὅτῳ με μαστιγώσης D. πῶς D. καὶ ὁ ἄ. G. mg. r.
 καλῶς ἔφη] ἔφη καλῶς R. γάρ ἔφη] γὰρ D. χαρίεν D. χάριεν A.G.R.
 εἰ ἔνεκα] εἶναι εἰ εἵνεκα G. et qui ἔνεκα M.R. εἶναι εἵνεκα I. εἶναι εἰ ἔνεκα M.
 κρεαδίων] Pollux 6, 33. 14. ἀκούσας δὴ ταῦτα D. ἔμεινεν D. ὢν]
 ὢν καὶ D. χαρίσασθαι D. πολλοὺς ante πεζοὺς G. post ἱππέας B., qui
 pr. fortasse ἱππεῖς. τὰ θηρία om. D. δι] δὲ D. αὐτὸς παρὼν D.
 ἀπηγόρευεν fortasse D. pr. ἐμπλησθῇ R., sed ἡ in lit. θηρῶν] βάλλον D.
 εἰ] ἡ A. ἔφη om. D. πάντας τοὺς κατ' ἐμὲ D. διαγωνίζεσθαι D.
 κράτιστα] τὰ κράτιστα D. 15. φιλονικ. A. κύρῳ] τῷ κύρῳ D.

ἔρα ἂν—εἴη] Sine οὖν sic s. 28. et infra 3, 1, 43; 4, 4, 5. SCHN.

14. πρὶν Κῦρος ἐμπλησθεῖν θηρῶν] Nepotem Astyagis insigni beneficio demereri studet, ideoque regium illi quendam honorem comites præstare voluit. Apud Persas autem in venatione nemini, priusquam rex telum emisisset, bestiam ferire licuit. Unde Ctesias Pers. ap. Phot. cod. 72, p. 41, 35: Μετεώρου δὲ φερομένου τοῦ θηρίου, βάλλει ἀκοντίῳ Μεγάβυζος καὶ ἀνααίρει. καὶ ὀργίζεται Ἀρτοξέρξης, ὅτι πρὶν ἢ αὐτὸς τύχη Μεγάβυζος ἔβαλε, καὶ προστάσσει τὴν κεφαλὴν τὸν Μεγά-

βυζον ἀποτμηθῆναι. Quem morem sustulisse Artaxerxem Longimanum testatur Plutarch. Apophth. p. 173 D: Πρῶτος δὲ πρωτοβολεῖν ἐκέλευσε τῶν συγκυνηγετούντων τοὺς δυναμένους καὶ βυλομένους. HUTCH.

δύναιτο] Optativum post imperativum restitui 8, 2, 16: Κέλευε αὐτοὺς ὅποσα ἕκαστος δύναιτο πορίσαι μοι χρήματα. 3, 2, 30: Τοῖς παρ' ὑμῶν ὑμεῖς αὐτὸ ἐπιστέλλετε ὅτι ὑμῖν σύμφορον δοκοίη εἶναι.

15. ἀμιλλωμένους ἐπὶ τὰ θηρία] Anab. 3, 4, 44: Ὁρμησαν ἀμιλλάσθαι ἐπὶ τὸ ἄκρον.

σκύλακι γενναίῳ ἀνακλάζοντι, ὅποτε πλησιάζοι θηρίῳ, καὶ ταρακαλοῦντι ὀνομαστὶ ἕκαστον. καὶ τοῦ μὲν καταγε-
λῶντα αὐτὸν ὀρῶν ἡφραίνετο, τὸν δέ τινα καὶ ἐπαινοῦντα
αὐτὸν ἡσθάνετο οὐδ' ὅπωςτιοῦν φθονερῶς. τέλος δ' οὖν
πολλὰ θηρία ἔχων ὁ Ἀστυάγης ἀπήει. καὶ τὸ λοιπὸν
οὕτως ἡσθη τῇ τότε θήρᾳ ὥστε αἰεὶ ὅποτε οἶόν τ' εἴη συν-
εξήει τῷ Κύρῳ, καὶ ἄλλους τε πολλοὺς παρελάμβανε καὶ
τοὺς παῖδας Κύρου ἔνεκα. τὸν μὲν δὴ πλείστον χρόνον
οὕτω διηγεν ὁ Κῦρος, πᾶσιν ἡδονῆς μὲν καὶ ἀγαθοῦ τινος
συναίτιος ὦν, κακοῦ δὲ οὐδενός.

- 16 Ἀμφὶ δὲ τὰ πέντε ἢ ἑκαίδεκα ἔτη γενομένου αὐτοῦ ὁ [16]
υἱὸς τοῦ Ἀσσυρίων βασιλέως γαμεῖν μέλλων ἐπεθύμησεν
αὐτὸς θηρᾶσαι εἰς τοῦτον τὸν χρόνον. ἀκούων οὖν ἐν τοῖς
μεθορίοις τοῖς τε αὐτῶν καὶ τοῖς Μήδων πολλὰ θηρία εἶναι
ἀθήρευτα διὰ τὸν πόλεμον, ἐνταῦθα ἐπεθύμησεν ἐξελθεῖν.
ὅπως οὖν ἀσφαλῶς θηρώῃ, ἱππέας τε προσέλαβε πολλοὺς
καὶ πελταστὰς, οἵτινες ἐμελλον αὐτῷ ἐκ τῶν λασίων τὰ
θηρία ἐξελᾶν εἰς τὰ ἐργάσιμά τε καὶ εὐήλατα. ἀφικόμενος
δὲ ὅπου ἦν αὐτοῖς τὰ φρούρια καὶ ἡ φυλακὴ, ἐνταῦθα
17 ἔδειπνοποιεῖτο, ὥς πρῶ τῇ ὑστεραίᾳ θηράσων. ἥδη δὲ [17]
ἑσπέρας γενομένης ἡ διαδοχὴ τῇ πρόσθεν φυλακῇ ἔρχεται
ἐκ πόλεως καὶ ἱππεῖς καὶ πεζοί. ἔδοξεν οὖν αὐτῷ πολλή

ἀναγκάζοντι D.G. πλησιάσει, sed ei s. v. in lit. R. ὀνόματι R. pr.
τοῦ] τὸν D. καταγελῶντος A.G. pr. ὅπωςτιοῦν] ὅπως γοῦν A.G.
ὅπωςτιοῦν R. ἡσθη τῇ τότε θήρᾳ] ἡδeto τῇ θήρᾳ D. δὴ] οὖν G. οὐ-
δενί D. 16. δέ] γοῦν B. ἐκδέκα D. γενομένου αὐτοῦ H.R. γνομέ-
νου αὐτοῦ A.G. αὐτοῦ γιγνομένου D. τοῦ] ὁ τοῦ τῶν D. αὐτῶν A.R. ἀθή-
ρευτα] ἄτε ἀθ. ὄντα D. λασίων R. pr. εἰς] ἐς A.G.R. ἡ om. A.R.
πρῶ] πρὸ, ut videtur, G. pr., qui πρῶι (sic) corr. πρὸς A.L.R. πρῶ inserto s. v.
i D. 17. γιγνομένης D. πόλεος A. ἱππῆς D.

εὐφραίνετο] In ἡφραίνετο consen-
tiunt libri 2, 2, 5, augmentum, ut
omnes hoc loco, in talibus plerumque
negligentes. Quod constanter resti-
tuendum dixi præf. ad Anab. p. xi.

οὐδ' ὅπωςτιοῦν φθονερῶς ad ἐπαι-
νοῦντα refertur.

τὸ λοιπὸν dictum ut 2, 3, 24, et
alibi pro postea.

ἡδονῆς—κακοῦ] Est fere locus com-
munis in significatione regiæ indolis
ac beneficiæ. Ecphantus Stob.
Serm. 46, p. 335: Ἀγαθῶν μὲν πάν-
των αἴτιος ἐστίται, κακῶν (l. κακῶ L.
DIND.) δὲ οὐδενός. Plat. Epin. p.
699 E., Philo p. 346 C., etc. Aristides

vol. 1, p. 83, Ælian. V. H. 1, 30.
WYTTENB.

τῶν Ἀσσυρίων βασιλέως] Regis no-
men tacet etiam 1, 5, 2; 4, 1, 8, quod,
ut in re ficta, ipse ignoraret, ut jam
Zeunius animadvertit.

πρῶ] Forma legitima plerumque
abolita apud Xenophontem, ut dixi ad
H. Gr. 1, 1, 30, et præf. ad Anab. p. ix,
hic ipsæ librorum varietates ostendunt
quomodo librariorum obstupescerit.

17. διαδοχῇ—τῇ φυλακῇ] Sic ver-
bum διαδέχσθαι dativo jungitur infra
8, 6, 13. SCHN. Sic ἐκ διαδοχῆς ἀλ-
λῆλοις Demosth. p. 46, 1, et alii ad
Thes. Steph. citati.

στρατιὰ παρεῖναι· δύο γὰρ ὁμοῦ ἦσαν φυλακαὶ, πολλοὺς τε αὐτὸς ἦκεν ἔχων ἱππέας καὶ πεζοὺς. ἐβουλευσατο οὖν κράτιστον εἶναι λεηλατῆσαι ἐκ τῆς Μηδικῆς, καὶ λαμπρότερόν τ' ἂν φανῆναι τὸ ἔργον τῆς θήρας καὶ ἱερείων ἂν πολλὴν ἀφθονίαν ἐνόμιζε γενέσθαι. οὕτω δὴ πρὸ ἀναστὰς ἦγε τὸ στράτευμα, καὶ τοὺς μὲν πεζοὺς κατέλιπεν ἀθρόους ἐν τοῖς μέθορις, αὐτὸς δὲ τοῖς ἵπποις προσελάσας πρὸς τὰ τῶν Μήδων φρούρια, τοὺς μὲν βελτίστους καὶ πλείστους ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ ἐνταῦθα κατέμεινεν, ὥς μὴ βοηθοῖεν οἱ φρουροὶ τῶν Μήδων ἐπὶ τοὺς καταθέοντας, τοὺς δ' ἐπιτηδείους ἀφῆκε κατὰ φυλὰς ἄλλους ἄλλοσε καταθεῖν, καὶ ἐκέλευσε περιβαλλομένους ὅτῳ τις ἐπιτυχάνοι ἐλαύνειν πρὸς ἑαυτόν. οἱ μὲν δὴ ταῦτα ἔπραττον.

- 18 Σημανθέντων δὲ τῷ Ἀστυάγει ὅτι πολέμοί εἰσιν ἐν τῇ [18] χώρα, ἐξεβοήθει καὶ αὐτὸς πρὸς τὰ ὄρια σὺν τοῖς περὶ αὐτὸν καὶ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὡσαύτως σὺν τοῖς παρατυχοῦσιν ἱππόταις, καὶ τοῖς ἄλλοις δὲ ἐσήμαινε πᾶσιν ἐκβοηθεῖν. ὥς δὲ εἶδον πολλοὺς ἀνθρώπους τῶν Ἀσσυρίων συντεταγμένους καὶ τοὺς ἱππέας ἡσυχίαν ἔχοντας, ἔστησαν καὶ οἱ Μῆδοι. ὁ δὲ Κῦρος ὁρῶν ἐκβοηθοῦντας καὶ τοὺς ἄλλους πασσυδι, ἐκβοηθεῖ καὶ αὐτὸς πρῶτον τότε ὄπλα ἐνδύς, οὐποτε οἰόμενος· οὕτως ἐπεθύμει αὐτοῖς ἐξοπλίσασθαι·

γὰρ] μὲν D. μὲν R. ὁμοῦ ἦσαν φυλάξαι A.G. pr., κ s. v. r. φυλακαὶ ὁμοῦ οὐσαι D. pr., ἦσαν corr., R. πολλοὺς τε] καὶ πολλοὺς τε A.G.R. πολλοὶ δὲ οὐς D. ἱερίων D. ἂν πολλὴν] παμπόλλην A.G. et ἂν addens s. v. R. γενήσεσθαι D. Libri πρωί. τὸ στράτευμα] στράτευμα G. τὸν στρατὸν D. καταλείπει D. προσελάσας B. μεθ' αὐτοῦ (sic) D. ἐκέλευε D.G.R. Suidas v. Περιβαλλομένους. περιβαλομ. A. ὅτῳ] ὅπως A.D. corr. G.R. Suidas. ἐπιτυχάνει R. Suidas. ἐπιτυχάνει ἐντυχάνοι D. ἑαυ- τόν] τοῦτον A.G.R. αὐτόν Suidas. 18. ἀστυάγει D. ἐν τῇ χώρᾳ] ἐπὶ τῆς χώρας R. pr. ἐκβοηθεῖ D. πρὸς] εἰς R. pr. ὄρια D. ἐσή- μαινε] αἶνε in lit. D. ἀνθρώπων R. ὁ δὲ] ὁ D. πανσυδιά D. pr. abraso a. πασσυδεῖ R. pr.

ἱερείων] Pecudum, non victimarum, ut Anab. 4, 4, 9; 5, 7, 13, et apud alios multos. HUTCH.

περιβαλλομ.] Conf. H. Gr. 4, 8, 18. 18. ἀνθρώπους] Pedites. SCHN.

ὁρῶν ἐκβοηθοῦντας καὶ τοὺς ἄλλους πασσυδι, ἐκβοηθεῖ καὶ αὐτός] Sic sæpe in utroque membro ponitur particula. Aristoph. Plut. 1084: "Ὅμως δ' ἐπειδὴ καὶ τὸν οἶνον ἡξίους πίνειν, ξυνεκποτέ ἐστί σοι καὶ τὴν τρύγα. Infra 7, 5, 47. πασσυδι] Quum H. Gr. 4, 4, 9 et

Agēs. 2, 19 πασσυδιά pro πασσυδι re- stitutum sit ex bonis omnibus, mirum nisi hic quoque verum sit πασσυδιά, ut ego conjeceram ad Agēsilaum. V. ad Thes. Steph.

οὐποτε οἰόμενος] H. Gr. 2, 4, 13: Νῦν τοι παραγεγνήνται οὐ οὔτοι μὲν οὐποτε ὄντο, ἡμεῖς δὲ αἰεὶ νύχόμεθα. ἐξοπλίσασθαι] Verbum ἐξοπλί- ζεσθαι quid differat a simpliciter ὀπλί- ζεσθαι, docui in Indice ad Anabasin v. Τιθένα p. 465 ed. Oxon. SCHN.

μάλα δὲ καλὰ ἦν καὶ ἀρμόττοντα αὐτῷ ἃ ὁ πάππος περὶ
τὸ σῶμα ἐπεποίητο. οὕτω δὲ ἐξοπλισάμενος προσήλασε
τῷ ἵππῳ. καὶ ὁ Ἀστυάγης ἐθαύμασε μὲν τίνος κελεύσαν-
19 τος ἦκοι, ὅμως δὲ εἶπεν αὐτῷ μένειν παρ' ἐαυτόν. ὁ δὲ [19]
Κῦρος ὡς εἶδε πολλοὺς ἱππέας ἀντίους, ἤρετο, ἦ οὐτοι,
ἔφη, ὦ πάππε, πολέμοι εἰσιν, οἱ ἐφ'esτήκασιν τοῖς ἵπποις
ἡρέμα; Πολέμοι μέντοι, ἔφη. ἦ καὶ ἐκεῖνοι, ἔφη, οἱ
ἐλαύνοντες; Κἀκεῖνοι μέντοι. Νὴ τὸν Δί', ἔφη, ὦ
πάππε, ἀλλ' οὖν πονηροὶ γε φαινόμενοι καὶ ἐπὶ πονηρῶν
ἱππαρίων ἄγουσιν ἡμῶν τὰ χρήματα· οὐκοῦν χρὴ ἐλαύνειν
τινας ἡμῶν ἐπ' αὐτούς. Ἀλλ' οὐχ ὅρας, ἔφη, ὦ παῖ,
ὅσον τὸ στῖφος τῶν ἱππέων ἔστηκε συντεταγμένον; οἱ ἦν
ἐπ' ἐκείνους ἡμεῖς ἐλαύνωμεν, ὑποτεμῶνται ἡμᾶς πάλιν
ἐκεῖνοι· ἡμῖν δὲ οὐπω ἡ ἰσχὺς πάρεστιν. Ἀλλ' ἦν σὺ
μένης, ἔφη ὁ Κῦρος, καὶ ἀναλαμβάνης τοὺς προσβοηθούν-
τας, φοβήσονται οὐτοι καὶ οὐ κινήσονται, οἱ δ' ἄγοντες
εὐθὺς ἀφήσουσι τὴν λείαν, ἐπειδὰν ἴδωσί τινας ἐπ' αὐτοὺς
ἐλαύνοντας.

20 Ταῦτ' εἰπόντος αὐτοῦ ἔδοξε τι λέγειν τῷ Ἀστυάγῃ. [20]
καὶ ἅμα θαυμάζων ὡς καὶ ἐφρόνει καὶ ἐγρηγόρει κελεύει

καὶ] καὶ εὖ D. ἀρμόζοντα A.G.R. ὁ ἀστυάγης] ἀστυάγης ἰδὼν D.
ἦκει R., sed ei fortasse in lit. ἐαυτόν] ἐαυτῷ B. 19. ἐναντίους D.
ἔφη om. R. ἡρεμῶντες D. κἀκεῖνοι] καὶ ἐκεῖνοι D. πονηροὶ] Her-
mogenes Walz. Rhett. vol. 3. p. 306, 11 ex h. l. αὐτοὶ τε πονηροὶ εἰσι καὶ ἐπὶ
πονηρῶν ἵππων ὀχοῦνται. χρήματα D. κτήματα D. χρῆ] χρῆ ἔφη D.
ἐλαύνειν A. ἐπ' in lit. R. συντεταγμένον] σὺν τοῖς ἵπποις A.G. et post
συντετ. I.M., ut videtur, etsi γρ. συντεταγμένον tribuitur M. mg., R., σὺν s. v.
posito. οἱ ἦν] οἱ ἂν D. pr. ἡ ἂν D. corr. ἡ ἦν G. ἦν—πάρεστιν Suidas
v. Ὑποτεμίσθαι. οὐπω ἡ] οὐδέπω D. ἦν] ἐὰν D. φοβηθήσονται D.M.
ἀφήσουσιν εὐθὺς D. 20. εἰπόντος αὐτοῦ] εἰπὼν D.R. ἀστυάγῃ D.

ἃ ὁ πάππος ἐπεποίητο] Recte ἃ οἱ ὁ
πάππος corrigebat Weiskius. SCHN.
Pronomen eidem verbo deest Anab. 4,
5, 14: Καὶ γὰρ ἦσαν, ἐπειδὴ ἐπέλιπε
τὰ ἀρχαῖα ὑποδήματα, καρβάτιναι πε-
ποιημένοι ἐκ τῶν νεοδάρτων βοῶν, ubi
nonnulli addiderunt αὐτοῖς.

τῷ ἵππῳ] Reiskius in Actis Erudit.
1750, p. 306, conjecit τῷ πάππῳ, non
male. SCHN. Hæc constructio sæ-
pius est ap. Xen., alteri nihil prodest
προσήλανε μάλα ἰσχυρῶς ἰδρῶντι τῷ
ἵππῳ H. Gr. 4, 5, 7.

μένειν παρ' ἐαυτόν] Conf. 4, 2, 23.
19. ἐπὶ πονηρῶν ἱππαρίων] Infra 5,
1, 14, eadem forma ad majorem

contemptum, μοχθηρὰ ἀνθρώπια.
STEPH.

καὶ ἐκεῖνοι—κἀκεῖνοι] De crasi modo
facta modo neglecta, ut bis in D.,
conf. præf. ad Anab. p. xiii.

οἱ—ἐκεῖνοι] Demosth. p. 86, 6: Ὅς
τὸν μὲν Καρύστιον, ὑπὲρ οὗ ἡμεῖς τρεῖς
πρεσβείας ἐπέμψατε ἀπαιτοῦντες, τοῦ-
τον τὸν ἄνδρα ἐκείνος οὕτω σφόδρα
ὑμῖν ἐβούλετο χαρίσασθαι.

20. ταῦτα εἰπόντος αὐτοῦ ἔδοξε τε
λέγειν] Demosth. p. 272, 11: Ὅτε
τούτου μέλλοντος λέγειν ἀπήλασεν αὐ-
τὸν ἡ βουλή. ZEUN. Similia nota-
vimus ad Anab. 5, 2, 24.

τὸν υἱὸν λαβόντα τάξιν ἱππέων ἐλαύνειν ἐπὶ τοὺς ἄγοντας
τὴν λείαν. ἐγὼ δέ, ἔφη, ἐπὶ τούσδε, ἣν ἐπὶ σέ κινῶνται,
ἐλῶ, ὥστε ἀναγκασθῆναι ἡμῖν προσέχειν τὸν νοῦν. οὕτω
δὴ ὁ Κυμαξάρης λαβὼν τῶν ἐρρωμένων ἵππων τε καὶ ἀν-
δρῶν προσελαύνει. καὶ ὁ Κῦρος ὡς εἶδεν ὀρμωμένους,
ἐξορμᾷ, καὶ αὐτὸς πρῶτος ἡγήετο ταχέως, καὶ ὁ Κυμαξάρης
μέντοι ἐφείπετο, καὶ οἱ ἄλλοι δὲ οὐκ ἀπελείποντο. ὡς δ'
εἶδον αὐτοὺς πελάζοντας οἱ λεηλατοῦντες, εὐθὺς ἀφέντες
21 τὰ χρήματα ἔφευγον. οἱ δ' ἀμφὶ τὸν Κῦρον ὑπετέμνοντο, [21]
καὶ οὓς μὲν κατελάμβανον εὐθὺς ἔπαιον, πρῶτος δὲ ὁ
Κῦρος, ὅσοι δὲ παραλλάξαντες αὐτῶν ἔφθασαν, κατόπιν
τούτους ἐδίωκον, καὶ οὐκ ἀνίεσαν, ἀλλ' ἦρουν τινὰς αὐτῶν.
ὥσπερ δὲ κύων γενναῖος ἄπειρος ἀπρονοήτως φέρεται πρὸς
κάπρον, οὕτω καὶ ὁ Κῦρος ἐφέρετο, μόνον ὀρῶν τὸ παίειν
τὸν ἀλίσκόμενον, ἄλλο δ' οὐδὲν προνοῶν. οἱ δὲ πολέμοι
ὡς ἑώρων πονοῦντας τοὺς σφετέρους, προκίνησαν τὸ
στίφος, ὡς παυσομένους τοῦ διωγμοῦ, ἐπεὶ σφᾶς ἴδοιεν
22 προορμήσαντας. ὁ δὲ Κῦρος οὐδὲν μᾶλλον ἀνίει, ἀλλ' [22]
ὑπὸ τῆς χαρμονῆς ἀνακαλῶν τὸν θεῖον ἐδίωκε καὶ ἰσχυρὰν
τὴν φυγὴν τοῖς πολεμίοις κατέχων ἐποίει, καὶ ὁ Κυμαξάρης

ἐλαύνει] ἐλάσαι D. ἦν] ἦ in lit., pr. fortasse ἃ, R. ἐλῶ] ἐλάσω A.G.R.
ἀναγκασθῆναι R. ἀν ἀναγκασθῆναι A.G. ἀναγκασθῆσονται D. οὕτως A.
λαβὼν] τινας, ut videtur, s. v. r. R. ἱππέων A., et qui punctum sub ε ponit
G., R. συνεξορμᾷ G. s. v. r. συνεξορμᾷ εὐθὺς D. ἀπελείποντο R. pr.
κτήματα D. 21. ὑπετέμνοντο] Supra hoc aliquid, quod male ἀνεχαιτί-
ζοντο legit Schneiderus, quum sit aliud quid, obscure R. αὐτὸν A. ἀνῆ-
σαν D.G. pr. ἀλλ' ἀλλὰ καὶ D. κύων] παραβολὴ mg. D. παρὰ-
δειγμα ἀπὸ γενναίου κυνὸς mg. G. ὥσπερ—φέρεται afferens Demetrius De eloc.
s. 89, 274, priori loco omittit ἄπειρος. utroque ἐπὶ κάπρον φέρεται. οὕτως D.
προκίνησαν R. προεκίνησαν D.G.M. προκίνησαν A. ἐπὶ fortasse G. pr.
22. ἀνίει A.G.R. ἰσχυρὰν φυγὴν τοῖς πολεμίοις ἰσχυρῶς κατεῖχε καὶ φεύ-
γειν πάντας ἐποίει B. et omissis verbis καὶ φεύγειν πάντας, sed cum vacuo spa-
tio capiendis iis idoneo, A. ἰσχυρὰν φυγὴν τοῖς πολεμίοις ἰσχυρῶς κατεῖχε
ἐποίει C. et qui κατεῖκεν V. ἰσχυρὰν τὴν φυγὴν τοῖς πολεμίοις (mg. alia m.
addit ἰσχυρῶς καθὼς εἶχεν) ἐποίει κατέχων (hoc punctis infra notans) ἐποίει D.
ἰσχυρὰν φυγὴν τοῖς πολεμίοις ἰσχυρῶς καθὼς εἶχεν ἐποίει G.M. ἰσχυρὰν φυγὴν
τοῖς πολεμίοις ἐποίει R. ἰσχυρὰν τὴν φ. τοὺς πολεμίους (sed s. v. bis οἱς) ἰσχυ-
ρῶς κατέχων (sed ω s. ei) ἐποίει H. ἰσχυρὰν φ. τοῖς π. κατέχων (et s. v. καὶ
ἰσχυρῶς) ἐποίει I.

ἐλῶ] Librorum meliorum scriptura
ἐλάσω coarguit eandem formam A-
nab. 7, 7, 55. Nam constanter Xe-
nophonti futurum est ἐλᾶν.

21. πρὸς κάπρον] Demetrii ἐπὶ κά-
προν φέρεται conf. cum Cyneg. 3, 10,
ἀπρονοήτως ἐπὶ τοῦτο φέρονται. SCHN:

κατέχων] Verbum κατέχειν partici-
pio junctum habet Plut. Arati c. 29,
κατεῖχε διώκων. Arrianus Anab.
2, 27, 6: Τοῖς τε βέλεσιν ἐπὶ πολὺ
κατεῖχον οἱ Μακεδόνες ἀναστέλλοντες
τοὺς προμάχους. Similiter κατέχοντα
κυνοδρομεῖν Xenoph. Cyneg. 6, 22, et

μέντοι ἐφείπετο, ἴσως καὶ αἰσχυρόμενος τὸν πατέρα, καὶ οἱ ἄλλοι δὲ εἶποντο, προθυμότεροι ὄντες ἐν τῷ τοιούτῳ εἰς τὸ διώκειν καὶ οἱ μὴ πάνν πρὸς τοὺς ἐναντίους ἄλκιμοι ὄντες. ὁ δὲ Ἀστυάγης ὡς ἑώρα τοὺς μὲν ἀπρονοήτως διώκοντας, τοὺς δὲ πολεμίους ἀθρόους τε καὶ τεταγμένους ὑπαντῶντας, δείσας περὶ τε τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ Κύρου μὴ εἰς παρεσκευασμένους ἀτάκτως ἐμπεσόντες πάθοιεν τι, 23 ἡγείτο εὐθὺς πρὸς τοὺς πολεμίους. οἱ δ' αὖ πολέμοι ὡς [23] εἶδον τοὺς Μήδους προκινήθοντας, διατεινόμενοι οἱ μὲν τὰ παλτά, οἱ δὲ τὰ τόξα εἰστήκεσαν, ὡς ἐπειδὴ εἰς τόξευμά γε ἀφίκοντο στησομένους, ὥσπερ τὰ πλείστα εἰώθεσαν ποιεῖν. μέχρι γὰρ τοσούτου, ὁπότε ἐγγύτατα γένοιτο, προσήλανον ἀλλήλοις καὶ ἡκροβολίζοντο πολλάκις μέχρι ἑσπέρας. ἐπεὶ δὲ ἑώρων τοὺς μὲν σφετέρους φυγῇ εἰς ἑαυτοὺς φερομένους, τοὺς δ' ἀμφὶ τὸν Κύρον ἐπ' αὐτοὺς ὁμοῦ φερομένους, τὸν δὲ Ἀστυάγην σὺν τοῖς ἵπποις ἐντὸς γιγνόμενον ἤδη τοξεύματος, ἐκκλίνουσι καὶ φεύγουσιν ὁμόθεν διώκοντας ἀνὰ κράτος· ἤρουν δὲ πολλοὺς· καὶ τοὺς μὲν ἀλίσκομένους ἔπαιον καὶ ἵππους καὶ ἄνδρας, τοὺς δὲ πίπτοντας κατέκαιον· καὶ οὐ πρόσθεν ἔστησαν πρὶν πρὸς τοῖς πεζοῖς τῶν Ἀσσυρίων ἐγένοντο. ἐνταῦθα μέντοι δεί-

ἀφείπετο G.M. ἴσως] ἴσως μὲν D. οἱ] εἰ R. pr. ἀπαντ. fortasse pr. R. εὐθὺς] αὐτοῖς D. πολεμίους] ἐναντίους B. 23. ἴδον D. εἰστήκεσαν M.R. εἰστήκεσαν A.G. ἔστησαν D. ὡς ἐπειδὴ εἰς] ἀλλ' εἰς A. et qui ὡς s. v. r. G. ὡς ἂν ἐπειδὴ εἰς D.R. τόξευμά γε] τόξευμα A.G.R. ἀφίκοντο A.G. στησόμενοι D. corr. G. corr. R. εἰώθεσαν D. μέχρι γὰρ] μέχρι καὶ R. γίγνουντο D. μέχρι R. μέχρις A.D.G. ἕως B. τὸν om. D. ὁμοῦ ἐπ' αὐτοὺς ἀγομένους D. et qui ἀγομένους s. v. M. ἐγκλί- νουσι C. ἐγκλίνουσιν D. ὁμόθεν διώκοντας] οἱ δὲ ἅτε ὁμόθεν διώκοντες D.R. ἀνακράτος A., ut infra 25, διαστόματος, R. ἀνὰ κράτος· ἤρουν δὲ πολλοὺς] ἤρουν πολλοὺς κατὰ κράτος D. Spiritum in ἤρουν G. corr., ut videtur. δὲ cum interp. post κράτος om. etiam R. μὲν om. R. καὶ ἄνδρας καὶ ἵππους B. κατέκαιον A. ἔκαιον D. et v s. v. al. m. πρὶν] Librī πρὶν ἢ vel πρηνή.

9, 20: ῥιπτοῦσι δὲ καὶ εἰς τὴν θάλατταν, ἂν κατέχωνται. SCHN. Qui eadem ad H. Gr. 4, 6, 10: Μάλα κατεῖχον βάλλοντες καὶ ἀκοντίζοντες οἱ Ἀκαρνανες. Dio Chrys. Or. 20, vol. 1, p. 495: Κατέχει διώκουσα (canis) δι' ὁποίων ἂν ποτε ἦ χωρίων. Alia v. in Thes. Steph. Ἰσχυρὰ φυγῇ est 7, 1, 26: Ὅστε ταχὺ ἰσχυρὰ φυγῇ ἐγένετο τοῖς πολεμίοις. Schneider autem quod putabat duplicem fuisse scripturam in libris ἰσχυρὰν τὴν φυγὴν τοῖς πολεμίοις ἐποίει et ἐδίωκε καὶ ἰσχυρῶς κατεῖχε καὶ φυγεῖν πάντας ἐ-

ποίει, confirmat R. Ejeci certe ἰσχυρῶς.

23. ὧς] ἂν correctoris aditamentum, qualis etiam 1, 6, 1, ὡς cum futuro conjunctum auxit particula ab Atticis nunquam cum futuro conjuncta. Sed quum ἀλλ' quid sit non liqueat, posui quod potuit scribere Xenophon ὡς ἐπειδὴ.

ἐκκλίνουσι] Anab. 1, 8, 19: Πρὶν δὲ τόξευμα ἐξικνεῖσθαι, ἐκκλίνουσιν οἱ βάρβαροι καὶ φεύγουσι.

πρὶν] ἢ sic deleui etiam Ages. 2, 4, ubi omittit H. Gr. 4, 3, 8. V. ad Anab. 4, 5, 1.

σαντες μὴ καὶ ἐνέδρα τις μείζων ὑπείη, ἐπέσχον. ἐκ τοῦ-
 24 του δὴ ἀνήγεν ὁ Ἀστυάγης, μάλα χαίρων καὶ τῇ ἵππο- [24]
 κρατία, καὶ τὸν Κῦρον οὐκ ἔχων ὅτι χρή λέγειν, αἴτιον μὲν
 ὄντα εἰδὼς τοῦ ἔργου, μαινόμενον δὲ γινώσκων τῇ τόλμῃ.
 καὶ γὰρ τότε ἀπιόντων οἴκαδε μόνος τῶν ἄλλων ἐκείνος
 οὐδὲν ἄλλο ἢ τοὺς πεπτωκότας περιελαύνων ἐθεᾶτο, καὶ
 μόλις αὐτὸν ἀφελκύσαντες οἱ ἐπὶ τοῦτο ταχθέντες προσή-
 γαγον τῷ Ἀστυάγῃ, μάλα ἐπίπροσθεν ποιούμενοι τοὺς
 προσάγοντας, ὅτι ἑώρα τὸ πρόσωπον τοῦ πάππου ἡγριω-
 μένον ἐπὶ τῇ θεᾷ τῇ αὐτοῦ.

25 Ἐν μὲν δὴ Μήδοις ταῦτα ἐγεγένητο, καὶ οἱ τε ἄλλοι [25]
 πάντες τὸν Κῦρον διὰ στόματος εἶχον καὶ ἐν λόγῳ καὶ ἐν
 ᾧδαῖς, ὅ τε Ἀστυάγης καὶ πρόσθεν τιμῶν αὐτὸν τότε
 ὑπερεξέπληκτο ἐπ' αὐτῷ. Καμβύσης δὲ ὁ τοῦ Κύρου
 πατὴρ ἦδετο μὲν πυνθανόμενος ταῦτα, ἐπεὶ δ' ἤκουσεν
 ἔργα ἀνδρὸς ἡδὴ διαχειριζόμενον τὸν Κῦρον, ἀπεκάλει δὴ,
 ὅπως τὰ ἐν Πέρσαις ἐπιχώρια ἐπιτελοίη. καὶ ὁ Κῦρος δὲ
 ἐνταῦθα λέγεται εἰπεῖν ὅτι ἀπιέναι βούλοιο, μὴ ὁ πατὴρ
 τι ἄχθοιτο καὶ ἡ πόλις μέμφοιτο. καὶ τῷ Ἀστυάγῃ δὲ
 ἐδόκει εἶναι ἀναγκαῖον ἀποπέμπειν αὐτόν. ἔνθα δὴ ἵππους
 τε αὐτῷ δοὺς οὓς αὐτὸς ἐπεθύμει λαβεῖν καὶ ἄλλα συσκευ-
 ᾶσας πολλὰ ἔπεμπε καὶ διὰ τὸ φιλεῖν αὐτὸν καὶ ἅμα ἐλπί-
 δας ἔχων μεγάλας ἐν αὐτῷ ἄνδρα ἔσσεσθαι ἱκανὸν καὶ
 φίλους ὠφελεῖν καὶ ἐχθροὺς ἀνιᾶν. ἀπιόντα δὲ τὸν Κῦρον

ἐνεδρά τις R. 24. ἀνήγαγεν D. μάλα] μάλα A. μάλλον G.
 καὶ τῇ] τῇ R. ὑποκρατία A. ὅτι χρή λέγειν] λέγειν ὅτι χρή D. εἰδὼς
 ὄντα D. τῶν ἄλλων μόνος D. μόνως A. κείνος A. ἐθεᾶτο καὶ μόλις
 αὐ om. A.G. mg. r. ἀστυάγῃ D. μάλλα A. ἐπίπροσθε A.G. ποι-
 ούμενοι A. pr. προάγοντας D. αὐτοῦ A.G.R. ἐαυτοῦ D. Suidas v. Ἐπί-
 προσθεν, τὸν δὲ κύρον ἀφελκύσαντες ἦγον ἐπ. π. τοὺς π. ὅτι—ἡ ρ. 25. ἐγέ-
 νετο B. διὰ] ἐπὶ D. πρόσθε A. πατὴρ s. v. r. G. ἐπειδὴ D.
 ἀνδρὸς ἡδὴ ἔργα D. διαχ.] διαπραττόμενον D. δὴ om. D. ἐπὶ χεῖρα
 A.G. corr. mg. r. ἀποτελοίη D.R. καὶ ὁ κύρος δὲ] καὶ τὸν κύρον δὴ D.
 corr. s. v. r. καὶ ὁ κύρος R. λέγεται] λεγε in lit. D. μέμφοιτο] αὐτῷ
 add. D. καὶ τῷ ἀστυάγῃ δὲ] τῷ οὖν ἀστυάγῃ D. ἀστυάγῃ] εἰ in ras. G.,
 in lit. R. ἀν. εἶναι D. ἵππους τε] ἵππους G. δοὺς] δὴ R. αὐτὸς]
 αὐτῷ, sed delens, R. πολλὰ] παντοδαπά D. ἀπέπεμπε D. ἔχειν D.
 ἀπιόντα] Ante hoc nonnihil vacui spatii A.

24. καὶ τῇ ἵπποκρατία—μαινόμενον]
 Recte Stephanus ab Homero sumptum
 putat, Π. E, 185 : Οὐχ ὄγ' ἀνευθε θεοῦ
 * τὰδε μαινεται· Θ, 355 : Ὁ δὲ μαινεται
 οὐκέτ' ἀνεκτῶς, ubi ἐνθουσιᾷ πρὸς μά-
 χην explicat Eustathius. HUTCH.

V. 8, 3, 30. Respondent autem in-
 ter se καὶ τῇ ἵπποκρατία et καὶ τὸν Κῦ-
 ρον.

θέα] Refertur ad ἐθεᾶτο. WEISK.

25. καὶ ἐν λόγῳ καὶ ἐν ᾧδαῖς] Conf.
 I, 2, I, λέγεται καὶ ᾄδεται.

προϋπεμπον ἅπαντες καὶ παῖδες καὶ ἥλικες καὶ ἄνδρες καὶ γέροντες ἐφ' ἵππων καὶ Ἀστυάγης αὐτὸς, καὶ οὐδένα 26 ἔφασαν ὄντιν' οὐ δακρύνοντ' ἀποστρέφεσθαι. καὶ Κῦρον [26] δὲ αὐτὸν λέγεται σὺν πολλοῖς δακρύοις ἀποχωρῆσαι. πολλὰ δὲ δῶρα διαδοῦναί φασιν αὐτὸν τοῖς ἡλικιώταις ὧν Ἀστυάγης αὐτῷ ἐδεδώκει, τέλος δὲ καὶ ἦν εἶχε στολὴν τὴν Μηδικὴν ἐκδύντα δοῦναί τι, δηλῶν ὅτι τοῦτον μάλιστα ἡσπάζετο. τοὺς μέντοι λαβόντας καὶ δεξαμένους τὰ δῶρα λέγεται Ἀστυάγει ἀπενεγκεῖν, Ἀστυάγην δὲ δεξάμενον Κύρῳ ἀποπέμψαι, τὸν δὲ πάλιν τε ἀποπέμψαι εἰς Μήδους καὶ εἰπεῖν, Εἰ βούλει, ὦ πάππε, ἐμὲ καὶ αὖθις ἰέναι ὥς σὲ μὴ αἰσχυνόμενον, ἔα ἔχειν εἴ τῷ τι ἐγὼ δέδωκα. Ἀστυάγην δὲ ταῦτα ἀκούσαντα ποιῆσαι ὥσπερ Κῦρος ἐπέστειλεν.

27 Εἰ δὲ δεῖ καὶ παιδικοῦ λόγου ἐπιμνησθῆναι, λέγεται, [27] ὅτε Κῦρος ἀπῆει καὶ ἀπηλλάττοντο ἀπ' ἀλλήλων, τοὺς συγγενεῖς φιλοῦντας τῷ στόματι ἀποπέμπεσθαι αὐτὸν νόμῳ Περσικῷ· καὶ γὰρ νῦν ἔτι τοῦτο ποιοῦσι Πέρσαι· ἄνδρα

πάντες A.G. ἵππων] Post hoc εἵτεπερ D., sed ei partim erasum, cetera punctis notata. ὅστις D. pr. ὅστις corr. δακρύνοντ' ἀποτρέπεσθαι R. Hic mg. r. G. ἀποχωρεῖ κύρος δακρύνοντ' ἐς πέρσας καὶ διαδιδούς. 26. λέγεται post δακρύοις D. δάκρυσι R. δοῦναι D. αὐτὸν φασιν D. στολὴν τὴν] στολὴν D., qui mox δηλῶν ὅτι τούτῳ ὄν μ. ἡσπ. Hic mg. r. G. ὃ τὰ ἴδια ἐνδύματα δίδονται ἐκείνους μᾶλλον ἀσπαστός. ἀποπέμψαι] εἰς μὴ δὲ (duplici accentu) πάλιν ἀποπέμψαι add. A. ὦ πάππε εἰ βούλει με D. αὖθις] πάλιν A.D.R. ἰέναι D. in mg. ὥς] εἰς R. σε] σε ἡδέως καὶ D. ἡδέως add. mg. r. G. Idem al. m. in altero mg. αἱ τῶν βασιλέων δωρεὰ ἀρρηναῖα μενέτωσαν, ἵνα ἀναίσχυνοι ζῶεν οἱ βασιλεῖς. αἰσχυνόμενον A. εἴ τῷ] ὅτῳ D. τι s. v. r. R. ἔδωκα R. ἀπέστειλεν G.R. 27. φιλοῦντας] τὸν κύρον add. D. αὐτὸ G. pr. νόμῳ] νόμῳ R.

οὐδένα ὄντινα] Plat. Theæt. p. 170 A: Καί φασιν οὐδένα ὄντινα οὐ τὰ μὲν αὐτὸν ἡγέσθαι τῶν ἄλλων σοφώτερον, τὰ δὲ ἄλλους ἑαυτοῦ. Thucyd. 3, 39: Τίνα οἴεσθε ὄντινα οὐκ ἀποστήσεσθαι. iterum 3, 46. Plura Heind. ad Phæd. p. 233. SCHN. Alia Thes. Steph.

δηλῶν] De nominativo post accusativum v. ad 1, 3, 8.

26. στολὴν] De qua 1, 3, 3. Ceterum Araspæ dedit vestem. V. 5, 1, 2. SCHN.

λαβόντας καὶ δεξαμένους] Ammonius λαβεῖν μὲν ἔστιν, inquit, τὸ κείμενόν τι ἀνελεῖσθαι, δέξασθαι δὲ τὸ διδόμενον ἐκ

χειρός. Ipse potius cum Stephano crediderim λαβόντας dici simpliciter qui sumpsissent quod in manus tradebatur; at vero δεξαμένους qui in accipiendo ea se grata habere et beneficentiam ea tradentis agnoscere ostendissent. HUTCH.

27. παιδικοῦ λόγου] Zeunius jocum, sermonem amatorium vertit. Contra Agesilai 8, 2: Μετείχε μὲν ἥδιστα παιδικῶν λόγων, συνεσπούδαξε δὲ πᾶν ὃ τι δέοι φίλοις, rectius simpliciter jocos interpretatur, ut in Œcon. 2, 7, πράγματα παιδικὰ sunt ludi, res ludicræ. SCHN.

ἄνδρα] Artabazum 7, 5, 48.

δέ τινα τῶν Μῆδων μάλα καλὸν κάγαθον ὄντα ἐκπεπλη-
χθαι πολὺν τινα χρόνον ἐπὶ τῷ κάλλει τοῦ Κύρου, ἥνικα
δὲ ἑώρα τοὺς συγγενεῖς φιλοῦντας αὐτὸν, ὑπολειφθῆναι·
ἐπεὶ δ' οἱ ἄλλοι ἀπῆλθον, προσελθεῖν τῷ Κύρῳ καὶ εἰπεῖν,
Ἐμὲ μόνον οὐ γινώσκεις τῶν συγγενῶν, ὦ Κύρε; Τί δέ,
εἰπεῖν τὸν Κύρον, ἥ καὶ σὺ συγγενῆς εἶ; Μάλιστα, φά-
ναι. Ταῦτ' ἄρα, εἰπεῖν τὸν Κύρον, καὶ ἐνεώρας μοι
πολλάκις γὰρ δοκῶ σε γινώσκειν τοῦτο ποιῶντα.
Προσελθεῖν γάρ σοι, ἔφη, αἰὲ βουλόμενος ναὶ μὰ τοὺς
θεοὺς ἡσχυνόμεν. Ἄλλ' οὐκ ἔδει, φάναι τὸν Κύρον, συγ-
28 γενῇ γε ὄντα· ἅμα δὲ προσελθόντα φιλήσαι αὐτόν. καὶ [28]
τὸν Μῆδον φιληθέντα ἐρέσθαι, Ἡ καὶ ἐν Πέρσαις νόμος
ἐστὶν οὗτος συγγενεῖς φιλεῖν; Μάλιστα, φάναι, ὅταν γε
ἴδωσιν ἀλλήλους διὰ χρόνου ἢ ἀπίωσί ποι ἀπ' ἀλλήλων.
Ὡρα ἂν εἶη, ἔφη ὁ Μῆδος, μάλα πάλιν σε φιλεῖν ἐμέ·
ἀπέρχομαι γὰρ, ὡς ὀράς, ἤδη. οὕτω καὶ τὸν Κύρον φιλή-
σαντα πάλιν ἀποπέμπειν καὶ ἀπιέναι. καὶ ὁδόν τε οὕτω
πολλὴν διηνύσθαι αὐτοῖς καὶ τὸν Μῆδον ἦκειν πάλιν
ἰδρῶντι τῷ ἵππῳ· καὶ τὸν Κύρον ἰδόντα, Ἄλλ' ἦ, φάναι,
ἐπελάθου τι ὦν ἐβούλου εἰπεῖν; Μὰ Δία, φάναι, ἀλλ' ἦκω
διὰ χρόνου. καὶ τὸν Κύρον εἰπεῖν, Νῆ Δί', ὦ σύγγενες, δι'

δέ R. δὴ A.D.G. μάλα] ἄνδρα A.G. τινα] δὴ τινα D. λειφθῆ-
ναι A., initio vocabuli evanido. ὃ κ. τῶν σ. D.R. τί] τῷ A.D. corr.
G.R. σὺ om. A.R. ἐνεώρας A.G. pr. R. γὰρ δοκῶ σε A.R., qui dele-
vit σε post γὰρ, δοκῶ γάρ σε D., πολλάκις cum præcedentibus jungens. γάρ
σε δοκῶ G. ναὶ μὰ] νῆ D. μὰ R. οὐκ ἔδει] οὐ δοκεῖ A.G. corr. mg. r.
28. ἐρέσθαι A. ἔρεσθαι D.G.R. μάλιστα A. εἶη om. G. εἶη σοι post
ἔφη D. μάλα om. et σε s. v. al. m. D. πάλιν] πάνν R. οὕτως A.
om. D. præcedentibus jungit R., ut A. πάλιν φ. D. τε om. D. πολ-
λὴν post αὐτοῖς D. διενύσθαι A.G. pr. et qui al. m. η super ε et εἰ super
υ L. διεληλύσθαι D. αὐτοὺς A.D. pr. G. αὐτῷ R. πάλιν ἦκειν R.
ἰδρῶντι D. ἡβούλου A.G., qui hic mg. μακρὸς ὁ τοῦ πόθου χρόνος τοῖς πο-
θοῦσι δοκεῖ. σύγγενες] συγγενές A. es s. v. in ras. in ης mutat G.

τοὺς συγγενεῖς] Honor nominis multis tributus a rege. Hinc Darius præmii loco Zorobabelicum appellari voluit cognatum Darii, narrante Josepho Antiq. 11, 3. De Alexandro refert Arrianus Anab. 7, 11, 2: Καὶ ὅσους (τῶν Περσῶν τοὺς ἐπιλέκτους scilicet) συγγενεῖς ἀπέφηνε, τούτοις δὲ νόμιμον ἐποίησε φιλεῖν αὐτὸν μόνοις. Hæc cum Casaubono ad Athenæum p. 99 et Hutchinsono Zeenus. Addit Weiskius (ad 8, 6, 16) Curtii locum 3, 3, qui XV millia cognatorum regis in exercitu Darii memorat, et com-
parare jubet Brissonium de regno

Persarum p. 132, Freinsheimiumque ad Curtium. SCHN.

28. νόμος] Conf. 5, 5, 6, Ages. 5, 4. Herod. 1. 134: Ἐντυγχάνοντες δ' ἀλλή-
λοισι ἐν τῇσι ὁδοῖσι τῷδε ἂν τις διαγνοίη
εἰ ὁμοιοὶ εἰσὶ οἱ συντυγχάνοντες· ἀντὶ γὰρ
τοῦ προσαγορεύειν ἀλλήλους φιλέουσι
τοῖσι στόμασι κ.τ.λ. Strabo 15, p. 734.
ZEUN. Schol. Dionis Chrys. (ad Or.
7, vol. 1, p. 242) vol. 2, p. 583. Regios
Persarum principes ita inter se salu-
tantes conspexerat Ker Porter *Travels
in Georgia, Persia, etc.* vol. i. p. 290.
ἰδρῶντι τῷ ἵππῳ] Sic Anab. 1, 8, 1;
H. Gr. 4, 5, 7. ZEUN.

ὀλίγου γε. Ποίου ὀλίγου; εἰπεῖν τὸν Μῆδον. οὐκ οἶσθα, φάναι, ὦ Κῦρε, ὅτι καὶ ὅσον σκαρδαμύττω χρόνον, πάνυ πολὺς μοι δοκεῖ εἶναι, ὅτι οὐχ ὁρῶ σε τότε τοιοῦτον ὄντα; ἐνταῦθα δὴ τὸν Κῦρον γελάσαι τε ἐκ τῶν ἔμπροσθεν δακρύων καὶ εἰπεῖν αὐτῷ θαρρεῖν ἀπιόντι, ὅτι παρέσται αὐτοῖς ὀλίγου χρόνου, ὥστε ὁρᾶν ἐξέσται καὶ βούληται ἀσκαρδαμυκτί.

ΚΕΦ. Ε.

Ὁ μὲν δὴ Κῦρος οὕτως ἀπελθὼν ἐν Πέρσαις ἐνιαυτὸν λέγεται ἐν τοῖς παισὶν ἔτι γενέσθαι. καὶ τὸ μὲν πρῶτον οἱ παῖδες ἔσκωπτον αὐτὸν ὥς ἡδυπαθεῖν ἐν Μήδοις μεμαθηκώς ἦκοι· ἐπεὶ δὲ καὶ ἐσθίοντα αὐτὸν ἐώρων ὥσπερ καὶ αὐτοὶ ἡδέως καὶ πίνοντα, καὶ εἰ ποτ' ἐν ἐορτῇ εὐωχία γένοιτο, ἐπιδιδόντα μᾶλλον αὐτὸν τοῦ ἑαυτοῦ μέρους ἡσθάνοντο ἢ προσδόμενον, καὶ πρὸς τούτοις δὲ τᾶλλα κρατιστεύοντα αὐτὸν ἐώρων ἑαυτῶν, ἐνταῦθα δὴ πάλιν ὑπέπτησσαν αὐτῷ οἱ ἥλικες. ἐπεὶ δὲ διελθὼν τὴν παιδείαν ταύτην ἤδη εἰσῆλθεν εἰς τοὺς ἐφήβους, ἐν τούτοις αὖ ἐδόκει κρατιστεῦν καὶ μελετῶν ἃ χρῆν καὶ καρτερῶν καὶ αἰδούμενος τοὺς πρεσβυτέρους καὶ πειθόμενος τοῖς ἄρχουσι.

- 2 Προϊόντος δὲ τοῦ χρόνου ὁ μὲν Ἀστυάγης ἐν τοῖς Μή- [2] δοῖς ἀποθνήσκει, ὁ δὲ Κναξάρης ὁ τοῦ Ἀστυάγου παῖς,

καὶ ὅσον] ὅσον L. πρόσθε D. ἀπιόντα D. βούληται] ται erasit R. ἀσκαρδαμυκτί E.H.R. Pollux 2, 67. ἀσκαρδαμυκτεῖ A., qui—εί, D.G., sed D. pr. σκαρδαμυκτεῖ, a et κ s.v. 1. εἰς πέρσας D. ἐνιαυτὸν] μὲν add. D. ἔτι s.v. al. m. D. μεμ. ἐν Μήδοις D. ὥσπερ καὶ] ὥσπερ D. γένοιτο] προσγένοιτ' ἂν D. αὐτὸν] ἐαυτὸν D. δέ] δέ καὶ D. τᾶλλα] τὰ ἐλλα s. v. r. G. τ' ἀκρατιστεύοντα L. ἐαυτῶν] περὶ ἅπαντα D. et addito ταῦτα R. οἱ ἦ. αὐτῷ D. διῆλθε—καὶ εἰσῆλθεν D. Hic mg. G. ἐναντιοῦται ἡροδότῳ. χρῆν Zeunius. Libri χρή. χρὶ pr. L. καρτερῶν] ἃ εἶδει add. D.R. 2. ἀστυάγω D.

2. Ἀστυάγους] Cum Xenophonte unus consentire videtur Josephus, qui quem X. vocat Cyaxarem eundem appellat Darium Medum Ant. Jud. 10, 11. (Ut Zonaras vol. i, p. 148 A.: Ἀστυάγους τὴν ζωὴν μεταλλάξαντος, ὁ παῖς ἐκείνου Κναξάρης, οὗτος δὲ καὶ Δαρείος ὠνόμαστο, τὴν πατρικὴν ἀρχὴν διεδέξατο.) Sed ceteri scriptores, ut Herodotus, Ctesias (de quo Photius cod. 72: Οὐχ Ἡροδότῳ δὲ μόνῳ τὰναντία ἱστορεῖ, ἀλλὰ καὶ πρὸς Ξενοφῶντα τὸν Γρύλλου ἐπ' ἐνίων διαφωνεῖ. φησὺν οὖν αὐτίκα περὶ τοῦ Ἀστυάγου ὥς οὐδὲν αὐτοῦ (immo αὐτῷ) Κῦρος πρὸς γένος ἐχρημάτιζεν· οὗτος δὲ αὐτὸν

καὶ Ἀστυάγον καλεῖ. Λυχνοποιὸν Cyri dicit Dio Chrys. Or. 15, vol. i, p. 453. L. D.), Justinus, Strabo, Eusebius, Polyænus, ignorant Cyaxarem Astyagis filium, et Astyagen faciunt ultimum Medorum regem, Herodotus 1, 109, etiam ἄπαιδα ἔρσεως γόνου. Recentiores, ut Hutchinsonus, qui fidem Xenophontis defendere conantur, omnem operam perdere recte existimantur: quem satis apparet aliud spectasse quam fidem historicam. ZEUN. Non minus inanes sunt disputationes de sequenti ὁ τῶν Ἀστυρίων βασιλεὺς ejusque nomine, ut dictum ad 1, 4, 16.

τῆς δὲ Κύρου μητρὸς ἀδελφὸς, τὴν βασιλείαν ἔσχε τὴν Μήδων. ὁ δὲ τῶν Ἀσσυρίων βασιλεὺς κατεστραμμένος μὲν πάντας Σύρους, φύλον πάμπλου, ὑπήκοον δὲ πεποιημένους τὸν Ἀραβίων βασιλέα, ὑπηκόους δὲ ἔχων ἤδη καὶ Ὑρκανίους, πολιορκῶν δὲ καὶ Βακτρίους, ἐνόμιζεν, εἰ τοὺς Μήδους ἀσθενεῖς ποιήσεις, πάντων γε τῶν πέριξ ῥαδίως ἄρξαι· ἰσχυρότατον γὰρ τῶν ἐγγὺς φύλων τοῦτο ἐδόκει εἶναι. οὕτω δὲ διαπέμπει πρὸς τε τοὺς ὑπ' αὐτὸν πάντας [3] καὶ πρὸς Κροῖσον τὸν Λυδῶν βασιλέα καὶ πρὸς τὸν Καππαδοκῶν καὶ πρὸς Φρύγας ἀμφοτέρους καὶ πρὸς Παφλαγόνας καὶ Ἰνδοὺς καὶ πρὸς Κᾶρας καὶ Κίλικας, τὰ μὲν καὶ διαβάλλων τοὺς Μήδους καὶ Πέρσας, λέγων ὡς μεγάλα τ' εἴη ταῦτα ἔθνη καὶ ἰσχυρὰ καὶ συνεστηκότα εἰς ταῦτο, καὶ ἐπιγαμίας ἀλλήλοις πεποιημένοι εἶεν, καὶ κινδυνεύουσι, εἰ μὴ τις αὐτοὺς φθάσας ἀσθενώσῃ, ἐπὶ ἐν ἑκάστῳ τῶν ἔθνων ἰόντες καταστρέψασθαι. οἱ μὲν δὲ καὶ τοῖς λόγοις

βασιλείαν ἔσχε I. (hunc enim dicere opinor Valckenarii MS.) P. βασιλείαν εἶχεν A.L. et haud dubie G. pr., qui corr. ita ut pr. agnosci nequeat ἀρχὴν ἔλαβε, ut D. τὴν A.G. pr. τῶν D.R. Hic autem mg. G.M. τὸν βαλτάσαρρα λέγει τὸν τοῦ ναβουχοδονόσορος ἔγγονον. κατεστραμμένος D. καταστρεψάμενος A.G. καταστρατευσάμενος H.R. μὲν om. D. σύρους] ἀσυρίους A.R., ut solent, ἀσσυρίους G. πάμπλου] οὐ μικρὸν D. τὸν] τῶν A.G.R. Ἀραβίων G.R. καὶ βακτρίους] βακτρίους D. γε om. D. τῶν] αὐτῶν D. ἂν τῶν R. φύλων A.G. pr. R. ἐδόκει τοῦτο D. 3. διαπέμπεται D.R. ὑπ' αὐτὸν] ὑφ' ἐαυτὸν D., qui hic in mg. ἐνθα κροῖσος ἐπὶ μήδους καὶ πέρσας κεκίνηται, Zonaras. τὸν λυδῶν] τῶν λυδῶν G.R. pr. et fortasse A. pr. καὶ πρὸς τῶν (sic etiam D.) κ. G. mg. r. om. A. φρύγας] τοὺς φρύγας A.G. παφλαγόνας] τοὺς παφλαγόνας G. ἰνδοὺς] ἰνδοὺς δὲ D. κᾶρας καὶ ante παφλαγόνας D. μὲν καὶ] μὲν G. τοὺς μήδους] πρὸς αὐτοὺς μήδους D.R. λέγων] τὰ δὲ καὶ λέγων H.R. ταῦτα] ταῦτα τὰ B.D. ταῦτα G. corr. τοῦτο A.G. pr. τὸ αὐτὸ D.R. εἶεν] καὶ συνεστήκειεν εἰς ἐν add. D.R. ἐν mg. r. G. κινδυνεύουσι D. κινδυνεύουσιεν G. κινδυνεύειεν et os. v. R., qui etiam ἀσθενώσῃ in lit. ω et οι. ἰόντες D. ε. s. v. al. m. L. ἰόντας A.G.

κατεστραμμένος] Quum perpetua sit perfectorum et aoristorum in participio maxime permutatio, huic similitudo est infra 7, 5, 53, ubi καταστρεψάμεθα E. pro κατεστράμμεθα.

Ἀραβίων βασιλέα] Infra 2, 1, 2, est idem ὁ Ἀράβιος, nomine Μάραγδος. SCHN.

3. Κροῖσον] Secundum Herodot. 1, 46, 77, Cræsus potius inita societate cum Babyloniiis bellum intulit Persis, horum ut opes frangeret, quæ bello subactis Medis valde auctæ erant. ZEUN.

τὰ μὲν καὶ διαβάλλων] Anab. 7, 5, 8: Ὁ γὰρ Ἡρακλείδης καὶ τοῦτο διεβεβλήκει ὡς οὐκ ἀσφαλὲς εἶη τείχη παρα-

διδόναι ἀνδρὶ δύναμιν ἔχοντι. Nihil autem opus correctoris additamento τὰ δὲ καὶ ante λέγων, quum ne λέγων quidem desideraretur omisum. Nec minus recte dicitur τὰ μὲν non sequente τὰ δὲ quam τὰ δὲ non præcedente τὰ μὲν.

συνεστηκότα εἰς ταῦτο] Idem esse quod Herodianus dicat 4, 10, 5: Τὰ λοιπὰ ἔθνη εὐάλωτα ἔσεσθαι αὐτοῖς κατὰ ἔθνη καὶ κατὰ συστήματα ἀρχόμενα, Xenophon vero non ita, sed τὸ κοινόν, pluribus disputat Steph. ad 1, 1, 4.

κινδυνεύουσιεν] Dicitur de periculis et metuendis, ut Anab. 5, 6, 19: Ὅτι κινδυνεύσει μέναι τοσαύτη δύναμις ἐν Πόντῳ.

τούτοις πειθόμενοι συμμαχίαν αὐτῷ ἐποιοῦντο, οἱ δὲ καὶ δώροις καὶ χρήμασιν ἀναπειθόμενοι· πολλὰ γὰρ καὶ τοιαῦτα ἦν αὐτῷ. Κναξάρης δὲ ὁ τοῦ Ἀστυάγου παῖς [4] ἐπεὶ ἤσθάνετο τὴν τ' ἐπιβουλὴν καὶ τὴν παρασκευὴν τῶν συνισταμένων ἐφ' ἑαυτὸν, αὐτὸς τε εὐθὺς ὅσα ἐδύνατο ἀντιπαρεσκευάζετο καὶ εἰς Πέρσας ἔπεμπε πρὸς τε τὸ κοινὸν καὶ πρὸς Καμβύσην τὸν τὴν ἀδελφὴν ἔχοντα καὶ βασιλεύοντα ἐν Πέρσαις. ἔπεμπε δὲ καὶ πρὸς Κύρον, δεόμενος αὐτοῦ πειράσθαι ἄρχοντα ἐλθεῖν τῶν ἀνδρῶν, εἴ τινας πέμποι στρατιώτας τὸ Περσῶν κοινόν. ἤδη γὰρ καὶ ὁ Κύρος διατετελεκὼς τὰ ἐν τοῖς ἐφήβοις δέκα ἔτη ἐν τοῖς 5 τελείοις ἀνδράσιν ἦν. οὕτω δὲ δεξαμένου τοῦ Κύρου οἱ [5] βουλευόντες γεραίτεροι αἰροῦνται αὐτὸν ἄρχοντα τῆς εἰς Μήδους στρατιᾶς. ἔδοσαν δὲ αὐτῷ καὶ προσελέσθαι διακοσίους τῶν ὁμοτίμων, τῶν δ' αὖ διακοσίων ἐκάστῳ τέτταρας ἔδωκαν προσελέσθαι καὶ τούτους ἐκ τῶν ὁμοτίμων· γίγγονται μὲν δὴ οὗτοι χίλιοι· τῶν δ' αὖ χιλίων τούτων ἐκάστῳ ἔταξαν ἐκ τοῦ δήμου τῶν Περσῶν δέκα μὲν πελταστὰς προσελέσθαι, δέκα δὲ σφενδονήτας, δέκα δὲ τοξότας· καὶ οὕτως ἐγένοντο μύριοι μὲν τοξόται, μύριοι δὲ πελτασταὶ, μύριοι δὲ σφενδονῆται· χωρὶς δὲ τούτων οἱ χίλιοι 6 ὑπῆρχον. τοσαύτη μὲν δὴ στρατιὰ τῷ Κύρῳ ἐδόθη. ἐπεὶ [6]

ποιοῦνται D. ταῦτα D.R. 4. ἀστυάγου R. ἀστυάγω A.D.G.
 τε om. D. ἐπιβουλὴν] καὶ τὴν ἐνέδραν add. A. τῶν συνισταμένων] αὐτῷ
 συνισταμένην D. ἐφ' ἑαυτὸν] ἐπ' αὐτὸν in litura R. εὐθὺς R. παρα-
 σκευάζετο D. πέρσας] δὲ add. D. πρὸς] καὶ πρὸς A. τε] γε A.G.
 πρὸς] πρὸς τὸν D. δεόμενος] v, ut videtur, post δε erasit G. πέμπει G.
 ἐκπέμπει B. 5. δεξαμένου] δοξαζομένου A.G. τῆς] ἧς in ras.,
 ut pr. aliud, velut ὧν, fuisse videatur, G. στρατιᾶς] βοηθείας D., qui
 paullo ante in mg. ση. τὴν κύρου στρατιάν. καὶ—ὅμ.] διακ. τῶν ὅμ. προσε-
 λέσθαι D. τέτταρας ἔδωκαν] τέτταρας ἀνδρας ἐκ τῶν ὁμοίων ἔδοσαν D. ἀν-
 δρας post τέσσαρας add. G. mg. r. καὶ—ὁμοτίμων om. D. ἐκ om. A.
 μὲν om. G. ἐκάστῳ ἔταξαν] ἔδοσαν προσελέσθαι ἐκάστῳ D. ἐγγιγοντο
 sic R. μύριοι μὲν] μὲν μύριοι D. δέκα σφενδονήτας D. mg. r., ut mox
 μύριοι σφενδονῆται. τῷ om. D.

τὰ—δέκα ἔτη] V. 1, 2, 12.

5. τῆς εἰς Μήδους στρατιᾶς] Exercitus mittendi auxilio Medorum, non, ut Stephanus, στρατείας, expeditionis adversus Medos. ZEUN. Thuc. 3, 26: Ἐπειδὴ τὰς ἐς τὴν Μυτιλήνην δύο καὶ τεσσαράκοντα ναῦς ἀπέστειλαν, confert Hertleinius.

τῶν ὁμοτίμων] Hi fuere principes quidam viri, sic dicti, quod honore

erant et dignitate pares: qui, ut proceres fere alii omnes, ad fores regiae morari consueverunt: ut infra 7, 5, 85: Ὡσπερ ἐν Πέρσαις ἐπὶ τοῖς ἀρχείοις οἱ ὁμότιμοι διάγουσιν, etc. HUTCH.

ἔδοσαν προσελέσθαι] Hæc ex scholio irrepsisse putabat Stephanus. Sed similis repetitio I, 1, 3; 7, 2, 11; 8, 8, 3. HUTCH.

δὲ ἡρέθη τάχιστα, ἤρχετο πρῶτον ἀπὸ τῶν θεῶν· καλλιερησάμενος δὲ τότε προσηρέιτο τοὺς διακοσίους. ἐπεὶ δὲ προσείλοντο καὶ οὗτοι δὴ τοὺς τέτταρας ἕκαστοι, συνέλεξεν αὐτοὺς καὶ εἶπε τότε πρῶτον ἐν αὐτοῖς τάδε.

7 Ἄνδρες φίλοι, ἐγὼ προσειλόμην μὲν ὑμᾶς, οὐ νῦν πρῶ- [7]
τον δοκιμάσας, ἀλλ' ἐκ παίδων ὁρῶν ὑμᾶς ἃ μὲν καλὰ ἢ
πόλιν νομίζει, προθύμως ταῦτα ἐκπονοῦντας, ἃ δὲ αἰσχροὶ
ἡγείται, παντελῶς τούτων ἀπεχομένους. ὧν δ' ἕνεκα αὐτὸς
τε οὐκ ἄκων εἰς τόδε τὸ τέλος κατέστην καὶ ὑμᾶς παρεκά-
8 λεσα δηλῶσαι ὑμῖν βούλομαι. ἐγὼ γὰρ κατενόησα ὅτι οἱ [8]
πρόγονοι χεῖρονες μὲν ἡμῶν οὐδὲν ἐγένοντο· ἀσχοῦντες
γούν κἀκείνοι διετέλεσαν ἅπερ ἔργα ἀρετῆς νομίζεται· ὅτι
μύντοι προσεκτέσαντο τοιοῦτοι ὄντες ἢ τῷ τῶν Περσῶν
9 κοινῷ ἀγαθὸν ἢ αὐτοῖς, τοῦτ' οὐκέτι δύναμαι ἰδεῖν. καίτοι [9]
ἐγὼ οἶμαι οὐδεμίαν ἀρετὴν ἀσκέσθαι ὑπ' ἀνθρώπων ὥς
μηδὲν πλεῖον ἔχουσιν οἱ ἐσθλοὶ γενόμενοι τῶν πονηρῶν,
ἀλλ' οἳ τε τῶν παραντίκα ἡδονῶν ἀπεχόμενοι οὐχ ἵνα μη-
δέποτε εὐφρανθῶσι, τοῦτο πράττουσιν, ἀλλ' ὥς διὰ ταύτην
τὴν ἐγκράτειαν πολλαπλάσια εἰς τὸν ἔπειτα χρόνον εὐφρα-
νούμενοι οὕτω παρασκευάζονται· οἳ τε λέγειν προθυμού-
μενοι δεινοὶ γενέσθαι οὐχ ἵνα εὖ λέγοντες μηδέποτε παύ-
σωνται, τοῦτο μελετῶσιν, ἀλλ' ἐλπίζοντες τῷ λεγεῖν εὖ
πείθοντες ἀνθρώπους πολλὰ καὶ μεγάλα ἀγαθὰ διαπρά-
ξασθαι· καὶ οἱ ταῦτα τὰ πολεμικὰ ἀσχοῦντες οὐχ ὥς μαχό-
μενοι μηδέποτε παύσωνται, τοῦτ' ἐκπονοῦσιν, ἀλλὰ νομί-

6. ἐπειδὴ δὲ D. ἤρχετο] ἤρξατο μὲν D. το s. v. ponens. Hic mg. G. ἱσοκράτης, πρῶτον μὲν εὐσέβει τὰ πρὸς τοὺς θεοὺς. προήρηντο A.G. pr. προσείλοντο—ἕκαστοι] προσείλετο D. εἶπε—τάδε] εἶπε πρῶτον ἐν αὐτοῖς ταῦτα G. τότε om. R. 7. προσειλόμην A.G. μὲν] μᾶλλον add. D. εἶναι ἡγείται D. τε om. A. προεκάλεσα A. 8. οὐδὲν χείρους ἡμῶν D. et res super vs. χείρους etiam R. μὲν om. G. ἐκείνοι B.R. pr. τῶν om. D. αὐτοῖς codices, nisi quod R. spir. in lit. ἢ αὐτοῖς bis G. οὐκέτι τι δύναμαι G. οὐ δύναμαι D.R. εἰδεῖν A. κατιδεῖν D. συνιδεῖν R. pr. 9. ἔγωγε D. Stob. Fl. 29, 74, citans καίτοι—10. ἀφρ. οὐδὲ μίαν A.G.R. πλεόν D.R. Stob. ἐσθλοὶ] ἀγαθοὶ D.G. mg. r. Stob. οἳ τε] οἳ γε A.G.R. ὥς—εὐφρανούμενοι] ὅπως—εὐφραίνονται Stob. et qui εὐφραίνονται s. v.posito νόμενοι D. παύσονται L.R., qui pr. fortasse παύωνται, ω in ras. D. ἐλπίζουσι A.G.R. πολλοὺς ἀνθρώπους μεγάλα D. διαπράξασθαι D.G.R. correcti. οἱ ταῦτα τὰ A.G. pr., καὶ οἳ τε αὖ τὰ corr. οἳ τε αὖ τὰ D. οἳ τ' αὖ τὰ Stob. παύσονται R. ἐκπονοῦνται D. νομίζουσι Stob.

7. τέλος] Imperium. Schol. Hom. II. K, 56: Τέλος σημαίνει ποτὲ τὰς ἀρχὰς καὶ τὰ ἀξιώματα, ὥς ἔστιν εὐρεῖν παρὰ τε Θουκυδίδῃ καὶ Ξενοφῶντι καὶ Εὐριπίδῃ.

9. ὥς εὐφρανούμενοι οὕτω παρασκευάζονται] Conf. 5, 1, 27: 7, 5, 45, et ubi cum accus. participii, 5, 5, 47. διαπράξασθαι] V. ad 2, 4, 23.

ζοντες καὶ οὗτοι τὰ πολεμικὰ ἀγαθοὶ γενόμενοι πολὺν μὲν ὄλβον, πολλὴν δὲ εὐδαιμονίαν, μεγάλας δὲ τιμὰς καὶ
 10 ἑαυτοῖς καὶ πόλει περιάψειν. εἰ δέ τινες ταῦτα ἐκπονήσαντες [10]
 πρὶν τινα καρπὸν ἀπ' αὐτῶν κομίσασθαι περιεΐδον αὐτοὺς
 γήρα ἀδυνάτους γενομένους, ὅμοιον ἔμοιγε δοκοῦσι πεπον-
 θέναι οἷον εἴ τις γεωργὸς ἀγαθὸς προθυμηθεὶς γενέσθαι καὶ
 εὖ σπεύρων καὶ εὖ φυτεύων, ὅποτε καρποῦσθαι ταῦτα δέοι,
 ἐφ' ἣν τὸν καρπὸν ἀσυγκόμιστον εἰς τὴν γῆν πάλιν καταρ-
 ρεῖν. καὶ εἴ τίς γε ἀσκητὴς πολλὰ πονήσας καὶ ἀξιόνομος
 11 γενόμενος ἀναγώνιστος διατελέσειεν, οὐδ' ἂν οὗτός μοι
 11 δοκεῖ δικαίως ἀναίτιος εἶναι ἀφροσύνης. ἀλλ' ἡμεῖς, ὦ [11]
 ἄνδρες, μὴ πάθωμεν ταῦτα, ἀλλ' ἐπέειπερ σύνισμεν ἡμῖν
 αὐτοῖς ἀπὸ παίδων ἀρξάμενοι ἀσκηταὶ ὄντες τῶν καλῶν
 κάγαθων ἔργων, ἴωμεν ἐπὶ τοὺς πολεμίους, οὓς ἐγὼ σαφῶς
 ἐπίσταμαι ἰδιώτας ὄντας ὥς πρὸς ἡμᾶς ἀγωνίζεσθαι. οὐ
 γάρ πω οὗτοι ἱκανοὶ εἰσιν ἀγωνισταί, οἱ ἂν τοξεύωσι καὶ
 ἀκοντίζωσι καὶ ἱππεύωσιν ἐπιστημόνως, ἣν δέ που πονήσαι
 δέη, τούτῳ λείπονται, ἀλλ' οὗτοι ἰδιῶταί εἰσι κατὰ τοὺς
 πόνους· οὐδέ γε οἵτινες ἀγρυπνήσαι δέον ἡττώνται τού-
 του, ἀλλὰ καὶ οὗτοι ἰδιῶται κατὰ τὸν ὕπνον· οὐδέ γε οἱ
 ταῦτα μὲν ἱκανοὶ, ἀπαίδευτοι δὲ ὥς χρὴ καὶ συμμάχοις καὶ
 πολεμίοις χρῆσθαι, ἀλλὰ καὶ οὗτοι δῆλον ὥς τῶν μεγίστων
 12 παιδευμάτων ἀπείρως ἔχουσιν. ὑμεῖς δὲ νυκτὶ μὲν δῆπου [12]
 ὅσαπερ οἱ ἄλλοι ἡμέρα δύνασθ' ἂν χρῆσθαι, πόνους δὲ

καὶ ἑαυτοῖς καὶ πόλει A.G.R. καὶ αὐτοῖς καὶ τῇ πόλει D. καὶ τῇ πόλει καὶ αὐ-
 τοῖς Stob. 10. εἴ] οἱ G. et qui ei s. v. al. m. ἀπ' αὐτῶν καρπὸν
 Stob. ἑαυτοῖς B. γενομένους περιεΐδον Stob. ὅποτε
 αὐτὸν καρποῦσθαι D.G. mg. r. ὅτε ἀποκαρποῦσθαι Stob. γε om. Stob.
 ἀσκητὴς ἀλλή- τῆς D.G. corr. r. Stob. οὐδ' ἂν om. D. μοι] ἔμοιγε D.
 Stob. 11. εἴπερ D. κάγαθων] καὶ τῶν ἀγαθῶν D. ἐπίσταμαι] αὐτοὺς
 ἰδὼν add. D. αὐτὸς ἰδὼν G. mg. r. ὑμᾶς A.D.R. γάρ] γάρ τι D. ἀγω-
 νισταί] ἀγωνίζεσθαι et s. v. οὐταί D. καί—καί] ἡ—ἡ D. δέη] δέσι A.G.
 τοῦτο R. λείπονται G. οὐδέ] οὐδ' οἱ A.G. pr., ut videtur, R. εἵτινες
 A.D.R. pr. ἰδιῶται] εἵτιν add. D. οὐδέ γε οἱ] οὐδ' οἱ γε οἱ A. οὐδ'
 οἱ γε οἱ G. pr., ut videtur, L., qui etiam ὅ in litura R. ὥς] ὅτι D., sed ὅ
 s. v. r. 12. δύνασθ' ἂν] δύνασθε D. πόνους—νομίζετε citans Longin.
 De subl. c. 28, πόνον ἡγεμόνα bis, tum κάλλιστον—χαίρετε.

10. ἀσκητὴς] Vulgatum ἀθλητὴς
 correxī. Non quivis ἀσκητὴς est ἀθλη-
 τὴς, sed omnis ἀθλητὴς est etiam
 ἀσκητὴς. Conf. dicta ad Comment. 3,
 12, 1, H. Gr. 6, 3, 16. Ita etiam me-
 lius convenit sequens ἀσκηταὶ ὄντες.
 SCHN. Ἀναγώνιστος ex h. l. citans
 Suidas male interpretatur ὁ μὴ ἀγω-

νισάμενος pro ἀγωνιζόμενος.

12. ὅσαπερ] H. Gr. 6, 1, 15: ἱκανὸς
 νυκτὶ ὅσαπερ ἡμέρα χρῆσθαι. Ages.
 6, 6.

πόνους] Eadem sententia apud
 Pind. Nem. 1, 109, Oppian. Cyn. 1,
 54, infra 7, 5, 80, Liv. 5, 4. HUTCH.
 Gell. N. A. 16, 1. VALCK.

τοῦ ζῆν ἡδέως ἡγεμόνας νομίζετε, λιμῶ δὲ ὅσαπερ ὄψω
 διαχρήσθε, ὑδροποσίαν δὲ ῥᾶον τῶν λεόντων φέρετε, κάλ-
 λιστον δὲ πάντων καὶ πολεμικώτατον κτήμα εἰς τὰς ψυχὰς
 συγκεκόμισθε· ἐπαινούμενοι γὰρ μᾶλλον ἢ τοῖς ἄλλοις
 ἅπασι χαίρετε. τοὺς δ' ἐπαινῶν ἐραστὰς ἀνάγκη κτᾶσθαι
 τὰ αἷτια. διὰ τοῦτο πάντα μὲν πόνον, πάντα δὲ κίνδυνον
 13 ἡδέως ὑποδύεσθε. εἰ δὲ ταῦτα ἐγὼ λέγω περὶ ὑμῶν ἄλλη [13]
 γινώσκων, ἐμαυτὸν ἐξαπατῶ· ὅτι γὰρ μὴ τοιοῦτον ἀπο-
 βήσεται παρ' ὑμῶν, εἰς ἐμέ τὸ ἐλλείπον ἥξει. ἀλλὰ πιστεύω
 τοι τῇ πείρᾳ καὶ τῇ ὑμῶν εἰς ἐμέ εὐνοίᾳ καὶ τῇ τῶν πολε-
 μίων ἀνοίᾳ μὴ ψεύσειν με ταύτας τὰς ἀγαθὰς ἐλπίδας.
 ἀλλὰ θαρροῦντες ὁρμώμεθα, ἐπειδὴ καὶ ἐκποδὼν ἡμῖν γεγέ-
 νηται τὸ δόξαι τῶν ἀλλοτρίων ἀδίκως ἐφίεσθαι. νῦν γὰρ
 ἔρχονται μὲν οἱ πολέμιοι ἄρχοντες ἀδίκων χειρῶν, καλοῦσι
 δὲ ἡμᾶς ἐπικούρους οἱ φίλοι· τί οὖν ἐστὶν ἢ τοῦ ἀλέξασθαι
 14 δικαιότερον ἢ τοῦ τοῖς φίλοις ἀρήγειν κάλλιον; ἀλλὰ μὴν [14]
 κακείνο οἶμαι ὑμᾶς θαρρεῖν, τὸ μὴ παρημεληκότα με τῶν
 θεῶν τὴν ἔξοδον ποιῆσθαι· πολλὰ γάρ μοι συνόντες ἐπί-
 στασθε οὐ μόνον τὰ μεγάλα ἀλλὰ καὶ τὰ μικρὰ πειρώ-
 μενον ἀεὶ ἀπὸ θεῶν ὁρμᾶσθαι. τέλος εἶπε, Τί δεῖ ἔτι
 λέγειν; ἀλλ' ὑμεῖς μὲν τοὺς ἄνδρας ἐλόμενοι καὶ ἀναλα-
 βόντες καὶ τᾶλλα παρασκευασάμενοι ἴτε εἰς Μῆδους· ἐγὼ
 δ' ἐπανελθὼν πρὸς τὸν πατέρα πρόειμι δὴ, ὅπως τὰ τῶν
 πολεμίων ὡς τάχιστα μαθὼν οἶά ἐστι παρασκευάζωμαι ὅτι

διαχρῆσθαι D. κάλλιστον δὲ καὶ πάντων πολ. D. πολεμικώτατον D.I.
 Longinus. πολιτικώτατον A.G.R. πᾶσι D. ἐπαινῶν] τοῦ ἐπαινῶν D.
 ἐπαινῶν R. διὰ τοῦτο] ἐπὶ τούτῳ D. pr., ut videtur, M. κτᾶσθαι τὰ αἷτια
 D. mg. r. om. M.R. ὑποδύεσθαι D. et in lit. R., unde καὶ ante διὰ τοῦτο ad-
 didit Zeunius ex Philolpho. 13. ἄλλη A.D. pr. G. (qui ἄλλῃ) L. pr. R. ἄλλως
 ἢ D. γὰρ G. s. v. m. ant. γὰρ μὴ] γὰρ μοι R. παρ' ὑμῶν ἀποβ. D. τῇ
 πείρᾳ καὶ τῇ ὑμετέρᾳ καὶ τῇ D., mg. r. addens ὑμῶν εἰς ἐμέ εὐνοίᾳ καὶ τῇ, et post
 πολεμίαν s. v. ead. m. r. ἀνοίᾳ. ψεύσειν] εἰ a corr. et v s. v. D. ταύτας
 s. v. R. ἐκποδὼν A.D.G. pr. ὑμῖν D. μὲν G. s. v. r. ἄρχοντες in lit.
 D., ut agnoscī nequeat quid pr. οἱ φ. ἐπικούρους D. 14. ἀλλὰ μὴν καὶ
 διὰ τοῦτο ὑμᾶς οὐχ ἥκιστα οἶμαι θαρρεῖν D. μὴν καὶ in lit. R. ἐκείνο διὰ τοῦτο
 οὐχ ἥκιστα G. mg. r. κακείνο N. καὶ ἐκείνο A. οἶμαι A.G.R. με]
 μετὰ A.G. pr., ut videtur, με, τὰ corr. καὶ] τὸ καὶ A. καὶ τὸν G., qui hic
 mg. εὐσεβῶς, ut B. ὅρα λόγον ἀσεβοῦς. V. id. 8, 7, 17. εἶπε] ἔφη D. λέγειν ἔτι D.
 ἐλόμενοι καὶ ἀναλαβόντες] ἐλόμενοι τε ἅμα D. τᾶλλα om. D. παρασκευασμένοι
 ἴτε A.G.R. παρασκευασάμενοι τε D. ἐς A.G.R. δὴ] ἤδη D. παρασκευάσω
 ὑμῖν D.

λεόντων] Qui nullum præter aquam
 expetunt potum. BRODÆUS.

πολεμικώτατον] Alienum ab hac
 oratione πολιτικώτατον, in qua de πο-
 λεμικοῖς maxime agitur, ut s. 9, est

ταῦτα τὰ πολεμικά, frustra defendit
 Schæfer. ad Gregor. p. 934, loco
 Athenæi 14, p. 627 C: Οἱ παλαιοὶ τὴν
 ἀνδρείαν ὑπελάμβανον εἶναι μεγίστην
 τῶν πολιτικῶν ἀρετῶν.

ἀν δέωμαι, ὅπως ὥς κάλλιστα σὺν θεῷ ἀγωνιζώμεθα. οἱ μὲν δὴ ταῦτα ἔπραττον.

ΚΕΦ. 5.

Κῦρος δὲ ἐλθὼν οἴκαδε καὶ προσευξάμενος Ἑστία πατρῷα καὶ Διὶ πατρῷ καὶ τοῖς ἄλλοις θεοῖς ὠρμάτο ἐπὶ τὴν στρατείαν, συμπρούεμπε δὲ αὐτὸν καὶ ὁ πατήρ. ἐπειδὴ δὲ ἔξω τῆς οἰκίας ἐγένοντο, λέγονται ἀστραπαὶ καὶ βρονταὶ αὐτῷ αἰσιοὶ γενέσθαι. τούτων δὲ φανέντων οὐδὲν ἄλλο ἔτι οἰωνιζόμενοι ἐπορεύοντο, ὥς οὐδένα λήσοντα τὰ τοῦ μεγίστου θεοῦ σημεῖα.

² Προϊόντι δὲ τῷ Κύρῳ ὁ πατήρ ἤρχετο λόγον τοιούδε. [²]

Ἦ παῖ, ὅτι μὲν οἱ θεοὶ ἰλεῶ τε καὶ εὐμενεῖς πέμπουσὶ σε καὶ ἐν ἱεροῖς δῆλον καὶ ἐν οὐρανίοις σημείοις· γινώσκεις δὲ καὶ αὐτός. ἐγὼ γάρ σε ταῦτα ἐπίτηδες ἐδίδαξάμην, ὅπως μὴ δι' ἄλλων ἐρμηνέων τὰς τῶν θεῶν συμβουλίας συνείης, ἀλλ' αὐτὸς καὶ ὁρῶν τὰ ὁρατὰ καὶ ἀκούων τὰ ἀκουστὰ γινώσκεις καὶ μὴ ἐπὶ μάντεσιν εἴης, εἰ βούλονται σε ἐξαπατᾶν ἕτερα λέγοντες ἢ τὰ παρὰ τῶν θεῶν σημαινόμενα, μηδ' αὖ, εἰ ποτε ἄρα ἀνευ μάντεως γένοιο,

δύναμαι D.G. corr. ἀγωνιζόμεθα D.R. I. ὠρμάτο D. τὴν στρατείαν A. duplici accentu et ei in ι, vel vicissim, mutato. τὴν στρατείαν D. στρατιάν G. τὴν στρατιάν R. καὶ s. v. r. G. om. R. ἐπεὶ D.R. αἰσιοὶ R. ἄλλο om. D. οὐθένα D. pr., ut videtur, qui δ in ras. et accentum pr. gravem, ut a in fine versus ad οὐδὲν additum videri possit, quamvis ead. m. et eodem atramento, sed paullo nigrius, scriptum videatur. ἀν post οὐδένα add. A.D.G.R. ἀνα L. λήσοντα] λήσαντα A. ἄλλο οὐ ᾧ (littera, velut ν, erasa et in λ mutata) ἢ (hoc ὦ in mutat corr.) σαντα D. λύσαντα R. et qui a s. λ. ead. fortasse m., G. et qui λήσαντα mg. al. m. L. τὰ s. v. al. m. D. 2. ὅτι μὲν ὦ παῖ θεοὶ σε D., omisso mox σε. δῆλον καὶ ἐν G. ing. r. δὲ καὶ] δὲ A. ε in ras. G., ut καὶ compendio scriptum et anguste insertum fortasse non sit pr. manus. συμβουλὰς D. συνίης A.G.R. ἀλλ' αὐτὸς s. v. R. αὐτὸς καὶ] καὶ αὐτὸς D. γινώσκεις A.D.G. pr. γινώσκης G. corr. et qui oi s. v. al. m. L. γινώσκεις vel γινώσκης in lit. R. εἴης R. corr. ἣς A.G. ἣς D. pr., ut videtur, qui εἴης corr., G. s. v. m. ant. addito ab alio corr. εἴης in mg. ἀπατᾶν D. ἢ add. D.G. s. v. m. ant. om. A.R. τὰ παρὰ] παρὰ τὰ R.

I. Ἑστία πατρῷα] Manifestum est nationis suae deos, ceremonias et cognomina deorum assignari Persis a Xenophonte. SCHN. V. 7, 5, 57. De diis πατρῷοις sive gentis auctoribus Thes. Steph. v. Πατρώιος p. 620—621.

οὐδένα λήσοντα] Particulæ ἀν locum non esse animadvertit Schæfer. ad Demosth. vol. I, p. 277, sustuleratque aliter hæc corrigens jam Reiskius Act. Erudit. a. 1750, p. 306. Futuro

hic opus esse intellexerat jam Zeunius.

2. ἱεροῖς—σημείοις] Extis et fulguribus s. tonitribus. ZEUN.

ὁρατὰ—ἀκουστὰ] Ut fulgur, avium volatus, exta, omina, cantus avium, tonitru. ZEUN.

αὐτός] Ut Xenophon Anab. 5, 6, 29. ἕτερα λέγοντες] Locum Xenophontis in mente habuisse videtur Arrian. Anab. 4, 4, 3: Ἀρίστανδρος δὲ οὐκ ἔφη παρὰ τὰ ἐκ τοῦ θεοῦ σημαινόμενα ἄλλα ἀποδείξεσθαι, ὅτι ἄλλα ἐθέλει

ἀποροῖο θείοις σημείοις ὅ τι χρῶό γε, ἀλλὰ γιγνώσκων διὰ
 τῆς μαντικῆς τὰ παρὰ τῶν θεῶν συμβουλευόμενα, τούτοις
 3 πείθοιο. Καὶ μὲν δὴ, ὦ πάτερ, ἔφη ὁ Κῦρος, ὡς ἂν ἴλεω [3]
 οἱ θεοὶ ὄντες ἡμῖν συμβουλεύειν ἐθέλωσιν, ὅσον δύναμαι
 κατὰ τὸν σὸν λόγον διατελῶ ἐπιμελόμενος· μέμνημαι
 γὰρ, ἔφη, ἀκούσας ποτέ σου ὅτι εἰκότως ἂν καὶ παρὰ θεῶν
 πρακτικώτερος εἴη ὥσπερ καὶ παρ' ἀνθρώπων ὅστις μὴ
 ὁπότε ἐν ἀπόροις εἴη, τότε κολακεύοι, ἀλλ' ὅτε τὰ ἄριστα
 πράττοι, τότε μάλιστα τῶν θεῶν μεμνῶτο· καὶ τῶν φίλων
 4 δ' ἔφησθα χρῆναι ὡσαύτως οὕτως ἐπιμέλестhai. Οὐκοῦν [4]
 νῦν, ἔφη, ὦ παῖ, διὰ γ' ἐκείνας τὰς ἐπιμελείας ἥδιον μὲν
 ἔρχει πρὸς τοὺς θεοὺς δεησόμενος, ἐλπίζεις δὲ μᾶλλον
 τεύξεσθαι ὧν ἂν δέῃ, ὅτι συνειδέναι σαυτῷ δοκεῖς οὐπώ-
 ποτ' ἀμελήσας αὐτῶν; Πάνυ μὲν οὖν, ἔφη, ὦ πάτερ, ὡς
 5 πρὸς φίλους μοι ὄντας τοὺς θεοὺς οὕτω διακίμαι. Τί γάρ, [5]

ἀρα om. A.R.G. mg. r. μάντεως ἄνευ D. ἀποροῖς] oi in ras. et lit. G.,
 qui pr. fortasse η vel ει, ἀποροῖο E.R. θείοις in lit. R., pr. fortasse ποίοις,
 ὅτι χρῶό γε] ὅπως χρῶω D. βουλευόμενα A.G.R. σημαίνόμενα M. 3.
 ἔφη ὦ πάτερ D. Stob. Fl. 48, 68, citans s. 3—6. ὦ om. R. ὡς ἂν M. ὦν ἂν
 A.G. ὅπως ἂν Stob. ὅπoταν R. θέλωσιν A.D. δύνωμαι A.G. διατε-
 λέσω D.G. mg. r. R. Stob. Libri ἐπιμελούμενος. ἔφη om. D. Stob. τῶν
 θεῶν D.G. s. v. r. Stob. κολακεύειν R. pr. κολακεύει sic B. τὰ om. A.
 Stob. μεμνῶτο] ἡ s. v. r. G. μεμνήτο L. μεμνοῖτο D. μέμνηται Stob. οὐ-
 πως om. D.R. punctis notat G. Libri ἐπιμελίσθαι. 4. διὰ γ' δὲ D. Stob.
 Libri ἔρχη. δεησόμενος] θεοὺς ὄντας οὕτω διακειμένους G. mg. r. τεύξεσθαι D.
 συνειδέναι ἑαυτῷ Stob. προσφιλῆς μοι τοὺς θεοὺς ὄντας D. Stob.

ἀκούσαι Ἀλέξανδρος, quod in non-
 nullis in τοῦ—σημαινόμενου corrup-
 tum. Frequentius autem pron. ἄλλος
 et ἕτερος constructionis eum παρὰ
 exempla v. in Thes. Steph., si ἕ-
 τερα λέγοντες παρὰ τὰ παρὰ potius
 quam inserto ἡ scribendum, ut con-
 jecit Poppo, etsi exigua est unius R.
 fides, et Comment. I, 3, 4: Οὔτινες
 παρὰ τὰ παρὰ τῶν θεῶν σημαίνόμενα
 ποιοῦσι τι, Stephani tantum est con-
 jectura pro παρὰ τὰ vel τὰ παρὰ vel, ut
 est in bonis duobus, παρὰ τὰ ὑπό.

ἀποροῖς] Optativi in οἷς vel οἷ pro
 οἷς vel οἷη, hic ne ad sonum quidem
 suavis, exempla apud Xenophontem
 quum nullius omnia sint fidei et legi-
 timorum copia obruantur, hoc loco
 etiam var. ἀποροῖο dubium reddit quæ
 vera sit forma. Medio certe, ut alibi
 activo, usus est Anab. 7, 3, 29: Ἐ-
 πορείτο τί (al. ὅ τι) ποιήσει. Ven. 8,
 3: Ὁ λαγῶς ἀπορούμενος ὅπου κατα-
 κλινῇ. Contra H. Gr. 3, 5, 1: Ἀπο-
 ρῶν τί χρῶτο τοῖς πράγμασιν, omissio

etiam γε, hic quoque inutili.

3. παρὰ θεῶν] Plut. Mor. p. 465 B:
 Ὡσπερ ὁ Ξενοφῶν παρήγει τῶν θεῶν
 εὐτυχοῦντας μάλιστα μεμνήσθαι καὶ
 τιμᾶν, ὅπως ὅταν ἐν χρεῖα γενόμεθα,
 θαρροῦντες αὐτοὺς παρακαλῶμεν, ὡς εὐ-
 μενεῖς ὄντας ἦδη καὶ φίλους. HUTCH.
 μεμνῶτο ex Xenophonte laudat
 Etym. M. p. 579, 1, et Schol. Hom. II.
 Ψ, 36: Παρὰ μέντοι Ξενοφῶντι ἄνευ
 τοῦ ε (ut apud. Hom. μεμνῶτο) ἐστὶν
 ὁ σχηματισμὸς καὶ προπερισπάται, ἐν
 Κύρου παιδείας πρώτῳ, Ἄλλ' ὅτε τὰ
 ἄριστα πράττοι, τότε μάλιστα τὸν θεὸν
 μεμνῶτο. τὸ δὲ ἀνάλογον διὰ τοῦ η προσ-
 κειμένου τοῦ ι, παρ' Ἀριστοφάνει ἐν
 Πλούτῳ δευτέρῳ (92), Ἴνα τοῦμὸν ἱμά-
 τιον φορῶν μεμνήτό μου. Formam
 μεμνήτο reperies in Platonis Reip.
 7, p. 134. Apud Andoc. p. 18, 30 legi-
 tur nunc εἰκότως δ' ἂν αὐτῶν μεμνήσθε,
 ubi codex Vratisl., μεμνήσθαι sed με-
 μνήσθε saltem erat scribendum. V. ad
 Anab. I, 7, 5. SCHN.

ἔφη ὁ πατήρ, μέμνησαι ἐκεῖνα ἃ ποτε ἐδόκει ἡμῖν ὡς ἅπερ
 δεδώκασιν οἱ θεοὶ μαθόντας ἀνθρώπους βέλτιον πράττειν ἢ
 ἀνεπιστήμονας αὐτῶν ὄντας καὶ ἐργαζομένους μᾶλλον
 ἀνύτειν ἢ ἀργοῦντας καὶ ἐπιμελομένους ἀσφαλέστερον διά-
 γειν ἢ ἀφυλακτοῦντας τούτων, παρέχοντας οὖν τοιούτους
 ἑαυτοὺς οἷους δεῖ, οὕτως ἡμῖν ἐδόκει δεῖν καὶ αἰτεῖσθαι
 6 τὰγαθὰ παρὰ τῶν θεῶν; Ναὶ μὰ Δί', ἔφη ὁ Κῦρος, μέ- [6]
 μνημαι μέντοι τοιαῦτα ἀκούσας σου· καὶ γὰρ ἀνάγκη με
 πείθεσθαι τῷ λόγῳ· καὶ γὰρ οἶδά σε λέγοντα αἰεὶ ὡς οὐδὲ
 θέμις εἶη αἰτεῖσθαι παρὰ τῶν θεῶν οὔτε ἱππεύειν μὴ μα-
 θόντας ἵππομαχοῦντας νικᾶν, οὔτε μὴ ἐπισταμένους το-
 ξεύειν τοξεύοντας κρατεῖν τῶν ἐπισταμένων, οὔτε μὴ ἐπι-
 σταμένους κυβερνᾶν σῶζειν εὖχεσθαι ναῦς κυβερνῶντας,
 οὐδὲ μὴ σπείροντάς γε σῖτον εὖχεσθαι καλὸν αὐτοῖς φύ-
 εσθαι, οὐδὲ μὴ φυλαττομένους γε ἐν πολέμῳ σωτηρίαν
 αἰτεῖσθαι· παρὰ γὰρ τοὺς τῶν θεῶν θεσμούς· πάντα τὰ
 τοιαῦτα εἶναι· τοὺς δὲ ἀθέμιτα εὐχομένους ὁμοίως ἔφησθα
 εἰκὸς εἶναι παρὰ θεῶν ἀτυχεῖν ὥσπερ καὶ παρὰ ἀνθρώπων
 ἀπρακτεῖν τοὺς παράνομα δεομένους.

7 Ἐκείνων δὲ, ὦ παῖ, ἐπελάθου ἃ ποτε ἐγὼ καὶ σὺ ἐλογί- [7]
 ζόμεθα ὡς ἱκανὸν εἶη καὶ καλὸν ἀνδρὶ ἔργον, εἴ τις δύναιτο
 ἐπιμεληθῆναι ὅπως ἂν αὐτός τε καλὸς καὶ ἀγαθὸς δοκίμως
 γένοιτο καὶ τὰπιτήδεια αὐτός τε καὶ οἱ οἰκέται ἱκανῶς ἔχοιεν;
 τὸ δὲ, τούτου μεγάλου ἔργου ὄντος, οὕτως ἐπίστασθαι ἀν-

5. ὁ πατήρ] ὦ παῖ D.R. Stob. ἐκεῖνα μέμνησαι D. ὡς ἅπερ] ὅπόσαπερ δή-
 που D., πο punctis notans 1., ὅπόσα γὰρ δήπου Stob. ὡς ὅπερ R. δεδώκασιν]
 ἡμῖν add. Stob. ἀνύειν D. Stob. ἀνύττειν G. pr. R. in lit. ἐπιμελομένους D.R.
 Stob. ἐπιμελουμένους A.G. διάγειν Stephanus. Libri et Stob. ἀν διάγειν.
 τούτων] καὶ Stob. οὖν τοιούτους om. D. Stob. τὰ ἀγαθὰ D. 6. τοι-
 αῦτα] ταῦτα D. τοιούτων G. μέ] ἦν D. Stob. λόγῳ τούτῳ D. Stob.
 καὶ γὰρ οἶδά σε λέγοντα αἰεὶ] καὶ οἶδά σε ἐπιτιθέντα αὐτῷ D. καὶ οἶδα προσι-
 θέντα αὐτῷ Stob. ἐπιτιθέντα αὐτῷ G. mg. r. ἐπισταμένων] τοξεύειν add. D.
 Stob. εὖχεσθαι A. ναῦν Stob. σπείραντας Stob. γε s. v. R. αὐτοῖς]
 αὐτοῖς σῖτον D. G. mg. r. Stob. παρὰ] περὶ G. πάντα τὰ τοιαῦτα] ταῦτα καὶ τὰ
 τοιαῦτα D. et addito πάντα Stob. ἀθέμιτα D.E.H.R. et G. pr., qui litteræ τ
 præfixum habet a corr. minutissimum σ. ἀθέμιστα A.L.M. θεῶν] τῶν θεῶν R.
 7. δέ] δ' ἔφη D. δέ ἔφη G. mg. r. ἃ ποτε] ὅποτε R. ἂν om. D. δο-
 κίμως om. R. Libri τὰ ἐπιτήδεια bis. αὐτός] ὅπως αὐτός D. οἱ om.
 G. s. v. R. οὕτως ὄντος D. ἐπίστασθαι] ἔφη ante hoc L. ὑφίστασθαι D.R.

5. ἀσφαλέστερον διαγείν] Non minus
 absurde inter μᾶλλον et δύνασθε inter-
 positum ἂν delevi (Econ. 7, 30.

τούτων] Distinctio vulgaris, ubi
 post verba ἀφυλακτοῦντας τούτων semi-
 colon positum erat, errandi causam
 dedit viris doctis. Apodosis enim,
 quæ particulæ ὡς respondeat, sequitur

in verbis παρέχοντας οὖν etc. Contra
 periodus arcte vineta plane dissol-
 vitur in membra plura, si cum Ste-
 phano scribas ὥσαπερ δεδ. SCHN.
 Comment. 1, 1, 9: Ἐφη δὲ δεῖν ἂ μὲν
 μαθόντας ποιεῖν ἔδωκαν οἱ θεοὶ μαθηά-
 νειν.

6. ἀθέμιτα] Eadem forma ex libris re-

θρώπων ἄλλων προστατεύειν ὅπως ἔξουσιν πάντα τὰπιτή-
 δεια ἔκπλεω καὶ ὅπως ἔσονται πάντες οἷους δεῖ, τοῦτο
 8 θαυμαστὸν δῆπου ἡμῖν ἐφαίνετο εἶναι. Ναὶ μὰ Δί', ἔφη, [8]
 ὦ πάτερ, μέμνημαι καὶ τοῦτό σου λέγοντος· συνεδόκει οὖν
 καὶ ἐμοὶ ὑπερμέγεθες εἶναι ἔργον τὸ καλῶς ἄρχειν· καὶ νῦν
 γ', ἔφη, ταῦτά μοι δοκεῖ ταῦτα, ὅταν πρὸς αὐτὸ τὸ ἄρχειν
 σκοπῶν λογίζωμαι. ὅταν μέντοι γε πρὸς ἄλλους ἀνθρώ-
 πους ἰδὼν κατανοήσω οἷοι ὄντες διαγίγνονται ἄρχοντες καὶ
 οἷοι ὄντες ἀνταγωνιστὰι ἡμῖν ἔσονται, πάνυ μοι δοκεῖ αἰ-
 σχρὸν εἶναι τὸ τοιούτοις ὑποπτῆξαι καὶ μὴ ἐθέλειν ἰέναι
 αὐτοῖς ἀνταγωνιζομένους· οὗς, ἔφη, ἐγὼ αἰσθάνομαι ἀρξά-
 μενος ἀπὸ τῶν ἡμετέρων φίλων τούτων ἡγουμένους δεῖν
 τὸν ἄρχοντα τῶν ἀρχομένων διαφέρειν τῷ καὶ πολυτε-
 λέστερον δειπνεῖν καὶ πλεόν ἔχειν ἔνδον χρυσίον καὶ
 πλείονα χρόνον καθεύδειν καὶ πάντα ἀπονώτερον τῶν ἀρ-
 χομένων διάγειν. ἐγὼ δὲ οἶμαι, ἔφη, τὸν ἄρχοντα οὐ τῷ
 ῥαδιουργεῖν χρήναι διαφέρειν τῶν ἀρχομένων, ἀλλὰ τῷ
 9 προνοεῖν καὶ φιλοπονεῖν προθυμούμενον. Ἀλλὰ τοι, ἔφη, [9]
 ὦ παῖ, ἐνία ἔστιν ἃ οὐ πρὸς ἀνθρώπους ἀγωνιστέον, ἀλλὰ
 πρὸς αὐτὰ τὰ πράγματα, ὧν οὐ ῥάδιον εὐπόρως περιγε-
 νέσθαι· αὐτίκα δῆπου οἶσθα ὅτι εἰ μὴ ἔξει τὰπιτήδεια ἢ
 στρατιὰ, καταλελύσεται σου εὐθὺς ἡ ἀρχή. Οὐκοῦν ταῦτα

ἔξουσιν ἅπαντα D. καὶ τοῦτο—φιλοπονεῖν Stob. Fl. 48, 69. 8. σου] ὅτε
 σοῦ D. οὖν om. D. Stob. ἔργον εἶναι Stob. γ' om. R. Stob.
 ταῦτά μοι δοκεῖ Stob. ταῦτά μοι τὰ αὐτὰ A.G. et addito δοκεῖ R. λογίζομαι
 A. μέντοι γε] γε om. D. Stob. οἷοι—καὶ om. A.G. mg. r., ubi διαγι-
 γνῶνται, ut L. οἷοι] οἷοι τε D. ἡμῶν D. ἔσονται G. s. v. r. τὸ om. D.
 τοιούτοις] τοιούτους αὐτοὺς ὄντας D.R. τοιούτους potius quam τοιούτοις et s. v. r.
 αὐτοὺς ὄντας G. ἐθέλειν D.R. θέλειν A.G. ἀνταγωνιζομένους] οι s. v. D.
 ἀνταγωνιζόμενον R. τούτων] τοῦτο D. το s. v. r. G., qui hic mg. οἷς διαφέ-
 ρουσιν οἱ ὀνόματι μόνῳ ἄρχοντες τῶν ἀρχομένων. τῷ καὶ] τὸ D. πλείστον
 D. πλείον Stob. οἶμαι Stob. τῷ ῥ.] τὸ ῥ. G. pr. solus. διαφέρειν G. pr.,
 qui hic mg. οἷς διαφέρει τῶν ἀρχομένων ὁ ἀληθὴς ἄρχων. καὶ] τε καὶ D. καὶ
 φιλοπονεῖν G. s. v. r. προθυμούμενον D. mg. r. om. Stob. 9. τοι] τι
 A. εὐπόρως] εὐκόλως R. οἶσθα] ἔφη add. D.G. s. v. r. ἢ στρ. τὰ ἐπ. D.
 στρατεῖα A. pr. Libri τὰ ἐπιτήδεια. καταλελύσεται Cobetus Var. Lect.
 p. 117. Libri καταλύσεται. εὐθὺς om. A.R.G. s. v. r.

tituenda Comment. I, 1, 9. V. ad 8, 8, 5.

ὑποπτῆξαι] Verbi cum dat. et accus. conjuncti exempla v. in Thes. Steph.

Dativo utitur I, 5, 1.

φίλων] Medorum.

καθεύδειν] Hom. II. B, 24: Οὐ χρὴ

παννύχιον εὐδεν βουληφόρον ἄνδρα.

Conf. Prodicus ap. Xen. Comment. 2,

I, 24. ZEUN.

8. μέντοι γε] Dobræi ad Aristoph.

Thesm. 716 p. (146) judicium de exemplis particulæ γε post μέντοι positæ apud prosæ scriptores antiquiores tanquam levis momenti confirmant quodammodo varietates librorum hic et 5, 5, II, 24.

τὰπιτήδεια] Crasin modo factam modo neglectam in libris restitui constanter, ut dixeram ad H. Gr. 7, 2, 18.

9. καταλελύσεται] Similiter Cobetus

μὲν, ἔφη, ὦ πάτερ, Κυαξάρης φησὶ παρέξειν τοῖς ἐντεῦθεν
 ἰοῦσι πᾶσιν ὅποσοι ἂν ὦσι. Τούτοις δὴ σὺ, ὦ παῖ,
 πιστεύων ἔρχει τοῖς παρὰ Κυαξάρη χρήμασιν; Ἐγώ,
 ἔφη ὁ Κῦρος. Τί δέ, ἔφη, οἶσθα ὅποσα αὐτῷ ἔστι; Μὰ
 τὸν Δί', ἔφη ὁ Κῦρος, οὐ μὲν δῆ. Ὅμως δὲ τούτοις
 πιστεύεις τοῖς ἀδῆλοις; ὅτι δὲ πολλῶν μὲν δεήσει, πολλὰ
 δὲ καὶ ἄλλα νῦν ἀνάγκη δαπανᾶν, ἐκείνο οὐ γινώσκεις;
 Γινώσκω, ἔφη ὁ Κῦρος. Ἦν οὖν, ἔφη, ἐπιλίπη αὐτὸν ἢ
 δαπάνη ἢ καὶ ἐκὼν ψεύσεται, ὦ παῖ, πῶς ἄρ' ἔξει τὰ τῆς
 στρατιᾶς; Δῆλον ὅτι οὐ καλῶς. ἀτάρ, ἔφη, ὦ πάτερ, σὺ
 10 εἰ ἐνορᾷς τινα πόρον καὶ ἀπ' ἐμοῦ ἂν προσγενόμενον, ἕως [10]
 ἔτι ἐν φιλίᾳ ἐσμέν, λέγε. Ἐρωτᾷς, ἔφη, ὦ παῖ, ποῦ ἂν
 ἀπὸ σοῦ πόρος προσγένοιτο; ἀπὸ τίνος δὲ μᾶλλον εἰκὸς
 ἔστι πόρον προσγενέσθαι ἢ ἀπὸ τοῦ δύναμιν ἔχοντος; σὺ
 δὲ πεξὴν μὲν δύναμιν ἐνθύνδε ἔχων ἔρχει ἀνθ' ἧς οἶδ' ὅτι
 πολλαπλασίαν ἄλλην οὐκ ἂν δέξαιο, ἵππικὸν δέ σοι, ὅπερ
 κράτιστον, τὸ Μῆδων σύμμαχον ἔσται. ποῖον οὖν ἔθνος
 τῶν πέριξ οὐ δοκεῖ σοι καὶ χαρίζεσθαι βουλόμενον ὑμῖν
 ὑπηρετήσῃ καὶ φοβούμενον μή τι πάθῃ; ἂ χρή σε κοινῇ
 σὺν Κυαξάρη σκοπεῖσθαι μήποτε ἐπιλίπη τι ὑμᾶς ὧν δεῖ
 ὑπάρχειν, καὶ ἔθους δὲ ἕνεκα μηχανᾶσθαι προσόδου πόρον.
 τότε δὲ πάντων μάλιστά μοι μέμνησο μηδέποτε ἀναμένειν

πᾶσιν ἰοῦσιν D. δὴ σὺ ὦ παῖ] δὲ ἔφη ὦ παῖ σὺ D. δὲ s. v. et ἔφη post δὲ
 mg. r. G. δὴ σὺ ἔφη ὦ παῖ R. Libri ἔρχη. κυαξάρε D., ut s. 10.
 κυαξάρω A.G.R. ὁ κύρος—οἶσθα om. A.G. mg. r. ὁ κύρος. οὐ μὲν δῆ
 οἶσθα D. δὲ] διὰ G. corr. s. v. r. μὲν σοι δεήσει D. μὲν σοι δεήσει R.
 πολλὰ δὲ ἀνάγκη αὐτὸν νῦν δαπανᾶν D. ἐκείνο οὐ γινώσκεις; D. mg. r.
 εἰαν οὖν ἔφη αὐτὸν ἢ δαπάνη ὑπολείπη D. ἐπιλείπη R. pr. ἢ s. v. r. G.
 ψεύσεται E.H.M. ψεύσεται G. ψευδῇ A. ψεύδεται D. ὦ παῖ om. D.R.
 πῶς ἄρ' ἔξει G., nisi quod ἄρ'. πῶς ὀρέξη A. πῶς οὐ ἔξει D.R. οὐ καλῶς
 δῆλον ὅτι D. ὦ πάτερ ἔφη D. προσγιν. A.G. 10. 2] τοῦτο ὦ
 D.G. mg. r. Stob. Fl. 48, 70, citans ἐρωτᾷς—ἔχοντος. ποῦ] εἰς D.G.
 mg. r., et qui ἂν om. Stob. πῶς R. γένοιτο A.G. pr., qui hic mg. τακτι-
 κόν, R. ἔστι om. D. Stob. γενέσθαι D. Stob. μὲν om. D. ἔχων
 ἐνθύνδε D. Libri ἔρχη. οἶδ'] εἰδ' οἶδ' D.G. mg. r. σύμμαχον om. R.
 δοκεῖ σοι] δοκεῖ τι, ut videtur, D. καὶ partim in lit. R. κυαξάρε A.D.L.
 et in lit. R. ὑπολείπη D. μηχανώμενον D. τότε] τὸ A.G., qui mg.
 ποριστέον ὅτ' οὐκ ἀποροῦμεν. τότε—κακῶς Stob. Fl. 48, 71. μηδέποτε—δο-
 κῶν εἶναι anon. Boisson. Anecd. vol. 1, p. 113.

6, 2, 37, ἀπολελύσονται in ἀπολύσονται
 corruptum et alibi sæpe notat pec-
 catum. Sic κατακόψεσθαι pro κατακε-
 κόψεσθαι meliores Anab. 1, 5, 16.

9. τοῖς παρὰ Κυαξάρω χρήμασιν]
 Suspectum etiam ob genitivi formam,

quam notavi ad 1, 2, 1. Itaque re-
 stitui Κυαξάρη, etsi Κυαξάρου si esset in
 libris, ferendum foret.

10. ποῦ] Idem fere ac quomodo, ut
 Soph. Aj. 1100: Ποῦ σὺ στρατηγείς
 τοῦδε; V. Thes. Steph.

τὸ πορίζεσθαι τὰπιτήδεια ἔστ' ἂν ἡ χρεία σε ἀναγκάσῃ·
 ἀλλ' ὅταν μάλιστα εὐπορήσῃς, τότε πρὸ τῆς ἀπορίας μηχανῶ.
 καὶ γὰρ τεύξει μᾶλλον παρ' ὧν ἂν δέῃ μὴ ἄπορος δοκῶν
 εἶναι, καὶ ἔτι ἀναίτιος ἔσει παρὰ τοῖς σαυτοῦ στρατιώταις·
 ἐκ τούτου δὲ μᾶλλον καὶ ὑπ' ἄλλων αἰδοῦς τεύξει, καὶ ἥν
 τινες βούλῃ ἢ εὖ ποιῆσαι τῇ δυνάμει ἢ κακῶς, μᾶλλον ἕως
 ἂν ἔχωσι τὰ δέοντα οἱ στρατιῶται ὑπηρετήσουσί σοι, καὶ
 πειστικωτέρους, σάφ' ἴσθι, λόγους δυνήσει τότε λέγειν
 ὅτανπερ καὶ ἐνδείκνυσθαι μάλιστα δύνῃ καὶ εὖ ποιεῖν
 11 ἱκανὸς ὧν καὶ κακῶς. Ἄλλ', ἔφη, ὦ πάτερ, ἄλλως τέ [11]
 μοι καλῶς δοκεῖς ταῦτα λέγειν πάντα, καὶ ὅτι ὧν μὲν νῦν
 λέγονται λήψεσθαι οἱ στρατιῶται, οὐδεὶς αὐτῶν ἐμοὶ τού-
 των χάριν εἴσεται· ἴσασι γὰρ ἐφ' οἷς αὐτοὺς Κναξάρης
 ἄγεται συμμάχους· ὁ τι δ' ἂν πρὸς τοῖς εἰρημένοις λαμ-
 βάνῃ τις, ταῦτα καὶ τιμὴν νομιοῦσι καὶ χάριν τούτων
 εἰκὸς εἰδέναι τῷ διδόντι. τὸ δ' ἔχοντα δύναμιν ἢ ἔστι μὲν
 φίλους εὖ ποιοῦντα ἀντωφελεῖσθαι, ἔστι δὲ ἐχθροὺς ἔχοντα
 πειρᾶσθαι τίσασθαι, ἔπειτ' ἀμελεῖν τοῦ πορίζεσθαι, οἷε τι,

τὸ om. Stob. et anon. Libri τὰ ἐπιτήδεια. ἔστ' ἕως R. ὅτε—εὐ-
 πορεῖς D. εὐπορεῖς pr. etiam R. μηχανῶ] μᾶλλον μηχανῶ D.G. mg. r.
 Stob. τεύξει] τοξεύη A. τεύξῃ G.R. Stob. A. ἄπορος δοκῶν εἶναι A.
 anon. Boiss. et omisso δοκῶν G. et qui mg. r. addit ante ἄπορος L. ἀπορεῖν δο-
 κῶν D. Stob. ἔτι] αἷτι A. om. D. Stob. ἔσει] ἔσῃ A.G.R. αὐτοῦ
 A.L. pr. εἰνατοῦ D. σεαυτοῦ fortasse pr. R., qui s in lit. δέ] δῆ G.
 ὑπ'] ὑπὸ τῶν D. Stob. Libri τεύξῃ. ἥν τινα G. fortasse pr.: vix enim
 dignosci potest s utrum sit pr. an a corr. additum. ἂν τινα D. εἰν τινα
 Stob. βούλει G. pr. η s. v. r. ἢ εὖ] εὖ D. ποιεῖσθαι R. pr., ut vi-
 detur. τῇ δυνάμει post βούλῃ D. Stob. ἕως ἂν ἔχωσιν ὑπ. σοι οἱ στρ.
 ἔχοντες τὰ δέοντα D. ὑπηρετήσουσιν οἱ στρ. ἔχοντες τὰ δέοντα Stob. καὶ
 πιστικωτάτους δὲ λόγους σάφ' ἴσθι D. Stob. πειστ. Steph. πιστ. A.G.R. Libri
 δυνήσῃ, sed D. η in lit., pr. ei. τότε ante δυν. D. Stob. δυνήσῃ λόγους τότε λέ-
 γειν R. ὅτανπερ] ὅθενπερ A. ὅσαπερ G. ποιεῖν ἱκανὸς ὧν καὶ εὖ D.
 Stob. 11. δοκεῖς ταῦτα πάντα καλῶς λέγειν D. ὅτι ἂ μὲν νῦν λήφονται
 D.R. et qui μὲν αὖ νῦν mg. r. μὲν ὧν G. ἄγεται κναξάρης D. εἰκὸς]
 πλείστην εἰκὸς D. πλείστην add. etiam G. mg. r. τὸν D. pr., qui δ' for-
 tasse add. a corr., R. ἔχοντι G. pr. ποιοῦντας A.D. corr. G. ἔστι]
 ἔτι A. τίσασθαι] τι κτάσθαι D.R. ἔπειτ' ἀπ' αὐτῶν D.R. πορίζειν R.
 τι] τοι R.

10. τότε πρὸ τῆς ἀπορίας] Similis
 exegesis Anab. 7, 5, 13: Τέως δὲ
 ἔλεγον πρὶν ὀρίσασθαι ἀρπάζοντας πολ-
 λούς ὑπ' ἀλλήλων ἀποθνήσκειν.

ἐνδείκνυσθαι est re et facto demon-
 strare. Thucyd. 4, 126: Οἱ τοιοῦτοι
 ὄχλοι τοῖς μὲν τὴν πρώτην ἔφοδον δεξα-
 μένοις ἀπώθεν ἀπειλαῖς τὸ ἀνδρείον
 μελλήσει ἐπικομποῦσιν, οἱ δ' ἂν εἰξῶσιν
 αὐτοῖς, κατὰ πόδας (διώκοντες) τὸ εὖ-

ψυχον, ἐν τῷ ἀσφαλεῖ ὀξεῖς, ἐνδείκνυ-
 ται. Utitur verbo Plato sæpe in Po-
 litico ita, ut significet quod alibi
 σαφῶς δεκνύναι dicit. SCHN. Alia
 v. in Thes. Steph.

11. οἷε τι—ἡττόν τι] De duplici
 τις v. ad Thes. Steph. v. Tis, vol. 7,
 p. 229 A. Inscr. apud Franz. Corp.
 Inscr. vol. 3, p. 988, n. 6572, 8:
 Πλὴν εἰ μὴ τι αὐτὸς ὁ Ἀχιλλεὺς πάθοι

ἔφη, ἡττόν τι τοῦτο εἶναι αἰσχροῦν ἢ εἴ τις ἔχων μὲν ἀγροὺς, ἔχων δὲ ἐργάτας οἷς ἂν ἐργάζοιτο, ἔπειτ' ἐφ' ἡ τὴν γῆν ἀργοῦσαν ἀνωφέλητον εἶναι; Ὡς γ' ἐμοῦ, ἔφη, μηδέποτε ἀμελήσοντος τοῦ τὰπιτήδεια τοῖς στρατιώταις συμμηχανᾶσθαι μήτ' ἐν φιλίᾳ μήτ' ἐν πολεμίᾳ οὕτως ἔχε τὴν γνώμην.

- 12 Τί γάρ, ἔφη, ὦ παῖ, τῶν ἄλλων ὧν ἐδόκει ποθ' ἡμῖν [12] ἀναγκαῖον εἶναι μὴ παραμελεῖν, ἢ μέμνησαι; Οὐ γάρ, ἔφη, μέμνημαι ὅτε ἐγὼ μὲν πρὸς σέ ἦλθον ἐπ' ἀργύριον, ὅπως ἀποδοῖν τῷ φάσκοντι στρατηγεῖν με πεπαιδευκέναι, σὺ δὲ ἅμα διδούς μοι ἐπηρώτας ὧδέ πως, Ἄρά γε, εἶπες, ὦ παῖ, ἐν τοῖς στρατηγικοῖς καὶ οἰκονομίᾳ τί σοι ἐπεμνήσθη ὁ ἀνὴρ ὃς τὸν μισθὸν φέρεις; οὐδὲν μέντοι ἡττον οἱ στρατιῶται τῶν ἐπιτηδείων δέονται ἢ οἱ ἐν οἴκῳ οἰκέται. ἐπεὶ δ' ἐγὼ σοι λέγων τάληθ' εἶπον ὅτι οὐδ' ὅτιοῦν περὶ τούτου ἐπεμνήσθη, ἐπήρου με πάλιν εἴ τί μοι ὑγείας πέρι ἢ ῥώμης ἔλεξεν, ὥς δεῆσον καὶ τούτων ὥσπερ καὶ τῆς
- 13 στρατηγίας τὸν στρατηγὸν ἐπιμέλεισθαι. ὥς δὲ καὶ ταύτ' ἀπέφησα, ἐπήρου με αὖ πάλιν εἴ τινες τέχνας ἐδίδαξεν

ἔφη (i. e. ἔφη) τοῦτο αἰσχροῦν ἡττον εἶναι D. τι] τοι in lit. R. ἀργόν (nisi f super γ positum est ἦν) οὐσαν D. ἐφ' ἡ] δὴ add. G. mg. ὥς γ' ἐμοῦ] ὥστε μου A.G. ὥς ἐμοῦ D. et supra scripto, ut videtur, τε R. Libri τὰ ἐπιτήδεια. 12. τῶν ἄλλων ὦ παῖ D. ποθ'] ποτε A.G.R. παραμένειν A.G. pr. ἢ om. D. μεμνήσθαι A.G. pr. R. οὐ] ἢ s. v. R. μέμνησαι R. ὅτε] ὅτι A.D. pr., ut videtur. ἀργυρον A.G. με στρατηγεῖν D. διαδούς A. διαδιδούς G.R. ἐπερωτᾶς A.G. pr. R. pr. ἀρά γε D.G. corr. r. ἀρα A.R. εἶπες om. D. οἱ om. G. ὅτι οὐδ' D.G. s. v. r. R. οὐδ' A.G. ὑγείας G.R. πέρι ἔλεξε καὶ ῥώμης D. δέισον A. δεῆσοι G. τὰ ἀληθ' A.G., hic quidem τὰ s. v. ead. m. καὶ τούτων] τούτων A.G.R. ὥσπερ καὶ τῆς στρατηγίας E.H.R. ὥσπερ καὶ ὑπὲρ τῆς στρατηγίας A.G. πρὸ τῆς στρατείας D.M. mg. Libri ἐπιμελείσθαι. ἀπέφην A.G. εἴ—γέ- νοιντο] εἴ τινα ἐπιμέλειαν ἐδίδαξε με ὥς ἂν ἕκαστα τῶν π. ἔργων κράτιστοι οἱ σ. γίγνοιντο D. et qui κράτιστοι ἂν σύμμαχοι γένοιντο R. τέχνας] ἐπιμελείας G. mg. r., sed ut pr. habuisse videatur v pro s, quod est in ras., non item accentus. Idem in altero mg. r. τέχναι αἷς κράτιστοι γένοιντο ἐν τοῖς πολεμικοῖς, et paullo post προθυμίας δεῖ, sed ut ante π littera rubra, ut in duobus proximis scholiis rubrae sunt τ et μ, pallore evanuerit.

τι ἀνθρώπων. Ἡττόν τι H. Gr. 2, 3, 16: Εἰ δὲ, ὅτι τριάκοντά ἐσμεν καὶ οὐχ εἷς, ἡττόν τι οἷε ὥσπερ τυραννίδος ταύτης τῆς ἀρχῆς χρῆναι ἐπιμέλεισθαι; ὥς γ' γ' latere visum in τ', saepe sic interpositum in respondendo.

12. ὅτε] V. ad H. Gr. 6, 5, 46 et 6, 4, 5. SCHN.

ὥσπερ καὶ τῆς στρατηγίας] Non improbabilis Mureti conjectura καὶ τούτων ὑπὲρ τῆς στρατιᾶς, fere ut D., scribentis. Non minus enim inane illud ὥσπερ καὶ τῆς στρατηγίας quam aptum ὑπὲρ τῆς στρατιᾶς, ut constet cujus dicatur valetudo.

αἷς τῶν πολεμικῶν ἔργων κράτιστοι ἂν σύμμαχοι γέ-
 νοντο. ἀποφῆσαντος δέ μου καὶ τοῦτο ἀνέκρινας αὖ σὺ
 καὶ τότε εἴ τί μ' ἐπαίδευσεν ὥς ἂν δυναίμην στρατιᾷ προ-
 θυμίαν ἐμβαλεῖν, λέγων ὅτι τὸ πᾶν διαφέρει ἐν παντὶ
 14 ἔργῳ προθυμία ἀθυμίας. ἐπεὶ δὲ καὶ τοῦτο ἀνένευον,
 ἤλεγχες αὖ σὺ ἐῖ τινα λόγον ποιήσαιτο διδάσκων περὶ τοῦ
 πείθεσθαι τὴν στρατιάν, ὥς ἂν τις μάλιστα μηχανῶτο.
 ἐπεὶ δὲ καὶ τοῦτο παντάπασιν ἄρρητον ἐφαίνετο, τέλος δὴ
 μ' ἐπήρου ὃ τι ποτὲ διδάσκων στρατηγίαν φαίη με δι-
 δάσκειν. καὶ γὰρ δὴ ἐνταῦθα ἀποκρίνομαι ὅτι τὰ τακτικά.
 καὶ σὺ γελάσας διηλθές μοι παρατιθεῖς ἕκαστον τί εἴη
 ὄφελος στρατιᾷ τακτικῶν ἄνευ τῶν ἐπιτηδείων, τί δ' ἄνευ
 τοῦ ὑγιαίνειν, τί δ' ἄνευ τοῦ ἐπίστασθαι τὰς ἡνρημένας εἰς
 πόλεμον τέχνας, τί δ' ἄνευ τοῦ πείθεσθαι. ὥς δέ μοι κατα-
 φανὲς ἐποίησας ὅτι μικρόν τι μέρος εἴη στρατηγίας τὰ
 τακτικά, ἐπερομένου μου εἴ τι τούτων σὺ με διδάξαι ἱκανὸς
 εἴης, ἀπρίοντα με ἐκέλευσας τοῖς στρατηγικοῖς νομιζομένοις
 ἀνδράσι διαλέγεσθαι καὶ πυθέσθαι πῇ ἕκαστα τούτων
 15 γίγνεται. ἐκ τούτου δ' ἐγὼ συνῆν τούτοις οὓς μάλιστα
 φρονίμους περὶ τούτων ἤκουον εἶναι. καὶ περὶ μὲν τροφῆς
 ἐπέισθην ἱκανὸν εἶναι ὑπάρχον ὃ τι Κναξάρης ἐμελλε
 παρέξειν ἡμῖν, περὶ δὲ ὑγείας, ἀκούων καὶ ὁρῶν ὅτι καὶ

τὸ πᾶν] ποτ' ἂν A.G. pr. ἐπεὶ] ἐπειδὴ D. περὶ τοῦ s. v. G. r. στρα-
 τεϊάν A. 14. ἐπεὶ] ἐπειδὴ D. τὸ τέλος—ἱκανὸς εἴης Stob. Fl. 48, 72.
 ὃ om. D. ἀπεκρινάμην D. τί] ὃ s. v. et post illud οὐδὲν D. mg. r. ὅτι
 οὐδὲν A.G. εἴη ὄφελος] ὄφελος εἴη A.G. στρατηγία D.R. Stob. εὐ-
 रिμένας D. εἰρημένας A.G. corr. s. v. r. R. τὸν πόλεμον R. μοι om.
 Stob. μικρόν τι] κατὰ μικρόν τι A., omisso ὅτι. μικρόν D. κατὰ μικρόν L.
 εἴη post στρατηγίας G. s. v. r. M. ἐπερωμένου δέ μου D. ἐπηρόμην Stob.
 ἀνδράσι v. εἶναι D. πυθάνεσθαι D. 15. δὴ συνῆν τούτοις ἐγὼ D.
 ἤκουον G. s. v. r. ὑπάρχων (sic) delet R. ἤμελλεν D. ὑμῖν G. corr.
 s. v. r. καὶ] τε καὶ D.

14. τέχνας] Etsi fieri potuit ut post hoc membrum intercederet tale, τί δ' ἄνευ τοῦ πρόθυμον εἶναι, ut ex s. 13, 19, 26 collegit Poppo, non desunt tamen exempla similis scriptorum incuriae, de qua Ernestus De grata negligentia orationis Opusc. philolog. p. 131 ed. alt. contulit ipsius locum Xen. Comment. 3, 1, 4, ubi in priori comparationis parte ponitur citharista qui in contraria omittitur, et quem Marklandus lacunosum putaverat

Maximi Tyrii Diss. 10, 9, p. 134 ed. Reisk.

τὰ τακτικά] Conf. s. 43; 8, 5, 15. Comment. 3, 1, 6: Τὰ τακτικά πολ-
 λιστὸν μέρος ἐστὶ στρατηγίας. Infimam dici rei militaris partem, quae hodie exercendis militibus adhibetur, animadvertunt editores Turic. Scriptt. milit. vol. 2, p. 242.

15. ὑπάρχων] Si in promptu esset. ZEUN. Conf. ad 8, 8, 20. SCHN.

πόλεις αἱ χρῆζουσai ὑγιαίνειν ἰατροὺς αἰροῦνται καὶ οἱ στρατηγοὶ τῶν στρατιωτῶν ἔνεκεν ἰατροὺς ἐξάγουσιν, οὕτω καὶ ἐγὼ ἐπὶ ἐν τῷ τέλει τούτῳ ἐγενόμην, εὐθὺς τούτου ἐπεμελήθη, καὶ οἶμαι, ἔφη, ὦ πάτερ, πάνυ ἱκανοὺς
 16 τὴν ἰατρικὴν τέχνην ἔξειν μετ' ἑμαυτοῦ ἄνδρας. πρὸς [13] ταῦτα δὴ ὁ πατὴρ εἶπεν, Ἄλλ', ὦ παῖ, ἔφη, οὗτοι μὲν οὐς λέγεις, ὥσπερ ἱματίων ῥαγέντων εἰσὶ τινες ἡπηταί, οὕτω καὶ οἱ ἰατροὶ, ὅταν τινὲς νοσήσωσι, τότε ἰῶνται τούτους· σοὶ δὲ τούτου μεγαλοπρεπεστέρα ἔσται ἢ τῆς ὑγείας ἐπιμέλεια· τὸ γὰρ ἀρχὴν μὴ κάμνειν τὸ στράτευμα, τούτου σοὶ δεῖ μέλειν. Καὶ τίνα δὴ ἐγὼ, ἔφη, ὦ πάτερ, ὁδὸν ἰὼν τοῦτο πράττειν ἱκανὸς ἔσομαι; Ἦν μὲν δὴπου χρόνον τινὰ μέλλης ἐν τῷ αὐτῷ μένειν, ὑγιεινοῦ πρῶτον δεῖ στρατοπέδου μὴ ἀμελήσαι· τούτου δὲ οὐκ ἂν ἀμάρτοις, εἴανπερ μελήσῃ σοι. καὶ γὰρ λέγοντες οὐδὲν παύονται οἱ ἄνθρωποι περὶ τε τῶν νοσηρῶν χωρίων καὶ περὶ τῶν ὑγιεινῶν· μάρτυρες δὲ σαφεῖς ἑκατέροις αὐτῶν παρίστανται τά τε σώματα καὶ τὰ χρώματα. ἔπειτα δὲ οὐ τὰ χωρία μόνον ἀρκεῖ σκέψασθαι, ἀλλὰ μνήσθητι σὺ πῶς πειρᾶ σαυτοῦ ἐπιμέ-
 17 λεσθαι ὅπως ὑγιαίνει. καὶ ὁ Κύρος εἶπε, Πρῶτον μὲν νη [14] Δία πειρῶμαι μηδέποτε ὑπερεμπίμπλασθαι· δύσφορον γάρ· ἔπειτα δὲ ἐκπονῶ τὰ εἰσιόντα· οὕτω γάρ μοι δοκεῖ ἢ τε

πόλεις] αἱ πόλεις D. ἔνεκα B., sed ut a videri possit in litura. τοῦτο A. οἶμαι D. ἄνδρας ἔχειν μετ' ἑμαυτοῦ D. ἑμαυτοῦ] ἐμοῦ τούτῳ L. a corr. ἐμοῦ R. 16. τοῦτο D. εἶπεν] ἔφη A.G. μένους] οὐς μὲν G. ἡπηταί] ἀκεσταὶ D. gram. Bekk. An. p. 364, 15. ῥάπται s. v. R. νοσῶσι R. σοὶ] σὺ A.R. pr. τὸ] ὥστε D. τοῦ R. ἀρχὴν] τὴν ἀρχὴν R. δὴ] δ' A.G.R. ἐγὼ om. D. post ἔφη R., sed cum β a super utrumque. ἂν D. δεῖ πρῶτον D. εἴανπερ E. ἄνπερ A.G. ἄπερ D., inserto, ut videtur, ν post α. μέλη D.G., hic quidem pr. μελή, corr. μέλη, ut μελήσοι fuerit pro μέλη σοι. σοι in lit. R. οἱ om. A.G. νοσῶδων R. περὶ om. R. καὶ μάρτυρες δὲ D. ἀρκέσει D. ἀλλὰ μνήσθητι πῶς πειρᾶ ἐπιμελείσθαι σεαυτοῦ ὅπως ὑγιαίνει D. ἀλλὰ μνήσθητι σὺ G. mg. r., qui ἀλλὰ μνησθῆναι τό σοι πῶς in textu. ἀλλὰ μνησθῆναι ἔτι σοι πῶς A. et omisso ἔτι σοι R. Libri ἐπιμελείσθαι. 17. πειρῶμαι νῆ διά D. ὑπερεμπίμπλασθαι D.G. corr. al. m., qui pr. fortasse ὑπερμπλασθαι, in quo ε post ρ anguste inseruit corr., μ et dimidium π est a pr. m., altera pars litterae et μπλα a corr. fortasse pro πλάσθαι illatum et σθαι s. v. ὑπερεμπίμπλασθαι L.R. ὑπερπύμπλασθαι A.

ἰατροὺς] De medicis in exercitu conf. Anab. 3, 4, 30, Reip. Laced. 13, 7. ἡπηταί] V. Hemst. ad Thom. p. 26. 16. ἀρχὴν] τὴν abest etiam Conv. 1, 15, adest supra 1, 2, 3; Anab. 7, 7, 28; Œcon. 2, 11; 8, 2. SCHN.

17. ὑπερεμπίμπλασθαι] Compositi ὑπερπύμπλασθαι exempla Sophoclis aliorumque antiquiorum, pariter atque alterius, quo recentiores magis utuntur, v. in Thes. Steph. De duplici μ v. ad 4, 2, 41. Conf. autem cum his Comment. 1, 2, 4.

ὕγεια μᾶλλον παραμένειν καὶ ἰσχύς προσγενέσθαι. Οὕτω τοίνυν, ἔφη, ὦ παῖ, τῶν ἄλλων δεῖ ἐπιμέλестhai. Ἡ καὶ σχολὴ ἔσται, ἔφη, ὦ πάτερ, σωμασκεῖν τοῖς στρατιώταις; Οὐ μὰ Δι', ἔφη ὁ πατήρ, οὐ μόνον γε, ἀλλὰ καὶ ἀνάγκη. δεῖ γὰρ δήπου στρατιὰν, εἰ μέλλει πράξειν τὰ δέοντα, μηδέποτε παύεσθαι ἢ τοῖς πολεμίοις κακὰ ποροσύνουσιν ἢ ἑαυτῇ ἀγαθὰ· ὥς χαλεπὸν μὲν καὶ ἓνα ἄνθρωπον ἀργὸν τρέφεσθαι, πολὺ δ' ἔτι χαλεπώτερον, ὦ παῖ, οἶκον ὅλον, πάντων δὲ χαλεπώτατον στρατιὰν ἀργὸν τρέφειν. πλείστα τε γὰρ τὰ ἐσθίοντα ἐν στρατιᾷ καὶ ἀπ' ἐλαχίστων ὁρμώμενα καὶ οἷς ἂν λάβῃ δαφυλέστατα χρώμενα, ὥστε οὐδέ-
 18 ποτε ἀργεῖν δεήσει στρατιάν. Λέγεις σὺν, ἔφη, ὦ πάτερ, [15] ὥς ἐμοὶ δοκεῖ, ὥσπερ οὐδὲ γεωργοῦ ἀργοῦ οὐδὲν ὄφελος, οὕτως οὐδὲ στρατηγοῦ ἀργοῦ οὐδὲν ὄφελος εἶναι. Τὸν δὲ γε ἐργάτην στρατηγὸν ἐγὼ, ἔφη, ἀναδέχομαι, ἣν μὴ τις θεὸς βλάβῃ, ἅμα καὶ τὰπιτήδεια μάλιστα ἔχοντας τοὺς στρατιώτας ἀποδείξειν καὶ τὰ σώματα ἄριστα ἔχοντας παρασκευάσειν. Ἀλλὰ μέντοι, ἔφη, τό γε μελετᾶσθαι

ὑγία L. pr., ut in mg. G. ὠφέλιμον πρὸς τὴν ὑγίαν et s. v. ei. Quæ 4 verba M. addit post *μνησθῆναι τι σοι*. ἢ τε] εἶτε A. ἰσχυρὸς A.G. pr. προσ- γίνεσθαι D. τοίνυν δὴ D. δεῖ] δὴ D. pr. Libri ἐπιμελίσθαι. ἔφη, ὦ πάτερ, ἔσται D. ἔσται, ὦ πάτερ, ἔφη R. et omisso ἔσται in folio excerptorum ex Cyrop. δεῖ— s. 19. διασώζειν Stob. Fl. 48, 73. μήποτε D. Stob. ἑαυτοῖς D. et ἢ s. v. αὐτοῖς Stob. δέ τι G. δέ τοι R. ὦ παῖ χαλ. Stob. στρατιάν A. ἀργὴν D.G. s. v. r. R. Stob. σημειώσαι περὶ ἀργίας G. mg. τε om. D. τὰ ἐσθ. ἐν στρατιᾷ] ἐσθίει στρατιᾷ Stob. οὔποτε A.G.R. χρω- μένη Trinc. Stob. δεήσει] προσήκει D.G. mg. r. R. ἀργεῖν post στρα- τιάν G. Stob. 18. ὥς ἐμοὶ] invertit G.M. ὥσπερ] ὅτι περὶ A. ὅτι περ ὡς G. ὅπερ ὡς L. pr. ὅτιπερ ὡς corr. ὅτιπερ R., qui τι s. v., ut solet. ὅτι ὥσπερ Fischerus. ἀργοῦ om. A.R.G. s. v. r. οὕτως—οὐδὲν ὄφελος G. mg. r. ἀργοῦ] ἀργοῦντος A.R. τὸν δὲ στρατηγὸν ἐργάτην ἔγωγε ἔφη D. Libri τὰ ἐπιτήδεια. ἔφη ante ἕκαστα D. Stob.

ποροσύνουσιν] Usus vocabuli poetici hic et alibi notavit Hermogenes Walz. Rhett. vol. 3, p. 393, 17.

πλείστα] Heindorfius: *a paucissimis ordiuntur*, i. e. *initio sunt paucissimis contenti*; *mox quæcunque accipiunt, iis utuntur sine ulla parsimonia*. Infra 2, 3, 8, Cyrus ad commilitones: Ἠγοῦμαι μὲν ἡμᾶς ἐκ τοῦ ἴσου νῦν ὁρμᾶσθαι πάντας εἰς τὸ ἀγωνίζεσθαι ubi de pari virtute instructis et exercitatus dicitur. Non admodum simile est hoc Thucydideum I, 143: Τὰ δὲ ἡμέτερα τούτων τε—ἀπηλλάχθαι δοκεῖ καὶ ἄλλα οὐκ ἀπὸ τοῦ ἴσου μεγάλα ἔχειν. sed geminum est quod sequitur cap. 144: Οἱ γοῦν πατέρες ἡμῶν ὑποστάτες

Μήδους, καὶ οὐκ ἀπὸ τοσῶνδε ὁρμώμενοι, ἀλλὰ καὶ τὰ ὑπάρχοντα ἐκλείποντες — τὸν τε βάρβαρον ἀπεώσαντο. Versio habet *quancquam a tantis nequaquam initiis orsi et progressi sunt*. Rectius Scholion οὐκ ἀπὸ τοσαύτης παρασκευῆς, ἀλλὰ ἐλάττωος, *tantis copiis non instructi*. Itaque h. l. interpretari malim: *et ut quisque minimis instructus copiis ad bellum gerendum exierit, ita quæcunque acceperit deinde, largissime et sine ulla parsimonia utitur et fruitur*. SCHN.

18. ἄριστα] Dicitur ut χεῖρον 2, 1, 15, et Econ. 21, 7, οἱ ἂν ἄριστα τὸ σῶμα ἔχωσι.

ἕκαστα τῶν πολεμικῶν ἔργων, ἀγῶνας ἂν τις μοι δοκεῖ, ἔφη, ὦ πάτερ, προειπὼν ἑκάστοις καὶ ἄθλα προτιθεῖς μάλιστα ποιεῖν εὐ ἀσκέσθαι ἕκαστα, ὥστε ὁπότε δέοιτο ἔχειν ἂν παρεσκευασμένοις χρῆσθαι. Κάλιστα λέγεις, ἔφη, ὦ παῖ· τοῦτο γὰρ ποιήσας, σάφ' ἴσθι, ὥσπερ χοροὺς τὰς τάξεις αἰεὶ τὰ προσήκοντα μελετώσας θεάσει.

- 19 Ἀλλὰ μὴν, ὁ Κύρος ἔφη, εἰς γε τὸ προθυμίαν ἐμβα- [16] λεῖν στρατιώταις οὐδέν μοι δοκεῖ ἱκανώτερον εἶναι ἢ τὸ δύνασθαι ἐλπίδας ἀγαθὰς ἐμποιεῖν ἀνθρώποις. Ἀλλ', ἔφη, ὦ παῖ, τοῦτό γε τοιοῦτόν ἐστιν οἶόν περ εἴ τις κύνας ἐν θήρᾳ ἀνακαλοῖτο αἰεὶ τῇ κλήσει ἥπερ ὅταν τὸ θηρίον ὀρᾷ. τὸ μὲν γὰρ πρῶτον προθύμως εὐ οἶδ' ὅτι ἔχει ὑπακουούσας· ἦν δὲ πολλάκις ψεύδεται αὐτάς, τελευτῶσαι οὐδ' ὁπότεν ἀληθῶς ὀρῶν καλῇ πείθονται αὐτῷ. οὕτω καὶ τὸ περὶ τῶν ἐλπίδων ἔχει· ἦν πολλάκις προσδοκίας ἀγαθῶν ἐμβαλὼν ψεύδεται τις, τελευτῶν οὐδ' ὁπότεν ἀληθεῖς ἐλπίδας λέγῃ ὁ τοιοῦτος πείθειν δύναται. ἀλλὰ τοῦ μὲν αὐτὸν λέγειν ἂ μὴ σαφῶς εἰδείῃ φείδεσθαι δεῖ, ὦ παῖ, ἄλλοι δ' ἐνετοὶ λέγοντες ταῦτ' ἂν διαπράττοιεν· τὴν δ' αὐτοῦ παρακάλεισιν εἰς τοὺς μεγίστους κινδύνους δεῖ ὥς

ἀγῶνα A. ἀγῶνας G. corr. R., D. in ras., sed ut pr. quoque ita habuisse videatur, Stob. τις] τινας D.G. corr. r. τινα R. δοκῇ G. ἔφη om. D. Stob. προστιθεῖς D. μάλιστ' ἂν D. μάλιστα ἂν R. ἂν G. s. v. r. εὐ om. D. Stob. in lit. R., qui pr. fortasse δεῖ. ὥστε ἕκαστα A.G.R. λέγεις D. mg. r. ἔφησεν D., ut supra ἔφη. θεάσει B. pr. D. θεάσῃ A. G.R. 19. ἔφη ὁ κύρος D. Stob. εἰς om. D. Stob. γε Stephanus. Libri τε. τὸ] τό τε D. Stob. ἐμβάλλειν D. ἀγαθὸς om. A. add. D. G. mg. r. Stob. ἀλλ' ἀλλὰ μὴν D. Stob. θήραις D. ἦ] εἴ A. ἢ D. in ras. οἷα Stob. εὐ om. D. pr. Stob. ὑπακούσαι A.G.R. τελευτῶσας A.G. τελευτῶσι, sed ai s. v., R. τὸ περὶ D.R. Stob. περὶ A.G. ἐμβάλλων A. ἐμβάλλων G. Stob. τελευτῶν add. D.G. mg. r. Stob. om. A.G.R. ὁπότεν] ὁπότε Stob. A. λέγει L. Stob. A. φείδεσθαι] εἴργεσθαι G.M., corr. uterque mg. εἴργασθαι A. δεῖ] εἰ in lit. et ras. G. pr. fort. δῆ. ἄλλοι—ἂν om. Stob. ἐνετοὶ] αἰνεται A.G. pr. αἰνέται B. ἐνίστε D.G. corr. om. H.R. ταῦτ'] ταῦτ' A.G.R. ταῦτ' L. τοῦτο D. ἂν δ.] δ. ἂν D. αὐτοῦ R. αὐτοῦ A.G. Stob. εαυτοῦ D. παρόρμησιν D. Stob. δεῖ] αἰεὶ D.

εὐ ἀσκέσθαι] Perspicuitatis gratia his repetitur praecedens τὸ μελετᾶσθαι, ut similia ad 1, 1, 1, collata. Aliter post τό γε constructio variatur s. 20. ὥσπερ χοροὺς] Conf. 3, 3, 70; Comment. 3, 4, 3, 4; 5, 6, et annot. ed. Turic. Scriptt. milit. vol. 2, p. 269. ἕκαστα conjungendum cum παρεσκευασμένοις foret, nisi multum praestaret transpositum ante ὥστε. 19. ἀνακαλοῖτο] Conf. Cyneg. 6, 17s.

ZEUN.

ἐλπίδας λέγῃ] Eadem locutio Anab. 1, 2, 11. φείδεσθαι] Sic H. Gr. 7, 1, 24: Ἐὰν σωφρονῇτε, τοῦ ἀκολουθεῖν ὅποι ἂν τις παρακαλῇ φείσεσθε. ZEUN. ἐνετοὶ] Vocabulum similiter in αἰνετῶς depravatum restitui etiam Anab. 7, 6, 41. παρόρμησιν] Παρόρμησις Hipparch. 1, 25. SCHN.

μάλιστα ἐν πίστει διασώζειν. Ἄλλὰ ναὶ μὰ τὸν Δί',
 ἔφη ὁ Κῦρος, καλῶς μοι, ὦ πάτερ, δοκεῖς λέγειν, καὶ ἐμοὶ
 20 οὕτως ἦδιον. τό γε μὴν πειθομένους παρέχεσθαι τοὺς [17]
 στρατιώτας, οὐκ ἀπείρως μοι δοκῶ αὐτοῦ ἔχειν, ὦ πάτερ·
 σὺ γάρ με εὐθὺς τοῦτο ἐκ παιδίου ἐπαίδευες, σαυτῷ πείθε-
 σθαι ἀναγκάζων· ἔπειτα τοῖς διδασκάλοις παρέδωκας, καὶ
 ἐκεῖνοι αὖ ταῦτο τοῦτο ἔπραττον· ἐπεὶ δ' ἐν τοῖς ἐφήβοις
 ἦμεν, ὁ ἄρχων τοῦ αὐτοῦ τούτου ἰσχυρῶς ἐπεμέλετο· καὶ
 οἱ νόμοι δέ μοι δοκοῦσιν οἱ πολλοὶ ταῦτα δύο μάλιστα
 διδάσκειν, ἄρχειν τε καὶ ἄρχεσθαι. καὶ τοίνυν κατανοῶν
 περὶ τούτων ἐν πᾶσιν ὁρᾶν μοι δοκῶ τὸ προτρέπον πεί-
 θεσθαι μάλιστα ὃν τὸ τὸν μὲν πειθόμενον ἐπαινεῖν καὶ τι-
 21 μᾶν, τὸν δὲ ἀπειθοῦντα ἀτιμάζειν τε καὶ κολάζειν. Καὶ [18]
 ἐπὶ μὲν γε τὸ ἀνάγκη ἔπεσθαι αὕτη, ὦ παῖ, ἡ ὁδὸς ἐστίν·
 ἐπὶ δὲ τὸ κρεῖττον τούτου πολὺ τὸ ἐκόντας πείθεσθαι ἄλλη
 ἐστὶ συντομωτέρα. ὃν γὰρ ἂν ἡγήσωνται περὶ τοῦ συμ-
 φέροντος ἑαυτοῖς φρονιμώτερον ἑαυτῶν εἶναι, τούτῳ οἱ
 ἄνθρωποι ὑπερηδέως πείθονται. γνοίης δ' ἂν ὅτι τοῦθ'
 οὕτως ἔχει ἐν ἄλλοις τε πολλοῖς καὶ δὴ καὶ ἐν τοῖς κάμ-
 νουσιν, ὥς προθύμως τοὺς ἐπιτάξοντας ὅ τι χρὴ ποιεῖν
 καλοῦσι· καὶ ἐν θαλάττῃ δὲ ὥς προθύμως τοῖς κυβερνή-
 ταις οἱ συμπλέοντες πείθονται· καὶ οὗς γ' ἂν νομίσωσί
 τινες βέλτιον αὐτῶν ὁδοὺς εἰδέναι, ὥς ἰσχυρῶς τούτων οὐδ'

ὦ πάτερ καλῶς μοι A.R. ὦ πάτερ καὶ καλῶς μοι D. 20. τοῦ D. corr. R.
 παρέχεσθαι] δεικνύειν s. v. R. αὐτοῦ om. D. σὺ] σὺ τε D.R. σαν-
 τῷ] αὐτὸν D. σοὶ R. corr. αὖ ταῦτο τοῦτο] αὐταντὸ τοῦτο D., sed super
 alterum a et v ead., ut videtur, manu το. αὖ post ἐκεῖνοι add. R.G. s. v. r.
 om. A., qui omnes το αὐτό. ἐπεὶ δ'] ἔπειτα ὡς D. ἄρχων] ἡμῶν add. D.
 τοῦ om. D. Libri ἐπεμελείτο. νόμοι— s. 21. συμπλ. πείθονται Stob. Fl.
 48, 74. οἱ πολλοὶ—δοκοῦσι μοι D. δύο in lit. R., pr. nescio an dh ó. μάλ-
 λιστα A. ἅπασιν D. μὲν om. A.G.R. καὶ] τε καὶ D. 21. ἔπε-
 σθαι] πείθεσθαι D.G. mg. r. ἔφη αὕτη D. πολὺ κρεῖττον τούτου D., sed v
 ultimum in ras. ἐκόντα D. Stob. συντ.] ὁδὸν add. D. τὰ συμφέροντα
 αὐτοῖς D. et qui ἑαυτοῖς Stob. αὐτοῖς etiam R. αὐτῶν R. τούτῳ] τοῦτο A.
 τοῦθ'] τούτῳ D. pr., ω in o mutans. γ'] δ' R. νομίζωσι D. ἑαυτῶν D.
 αὐτῶν A.G.R. τούτου A.G.

20. ἄρχειν τε καὶ ἄρχεσθαι] Conf. Reip. Lac. 8, 2. ZEUN.

κατανοῶν περὶ τούτων] Sic Polyb. 2, 15, 4. V. Thes. Steph.

21. ἔπεσθαι] Cum πείθεσθαι permutatum etiam Econ. 4, 19. ZEUN. Et ubi utrumque est in nonnullis

Anab. 1, 3, 6, Comment. 2, 2, 11, aliis alterum omittentibus, recte, ut videtur.

οὐδ' ἀπολείπεσθαι] Significantius verbum posuit pro eo quod ad ἰσχυρῶς appositurus erat ἔχονται.

ἀπολείπεσθαι ἐθέλουσιν· ὅταν δὲ οἴωνται πειθόμενοι κακόν τι λήψεσθαι, οὔτε ζημίαις πάνυ τι ἐθέλουσιν εἶκειν οὔτε δώροις ἐπαίρεσθαι. οὐδὲ γὰρ δῶρα ἐπὶ τῷ αὐτοῦ κακῷ
 22 ἐκὼν οὐδεὶς λαμβάνει. Λέγεις σὺ, ἔφη, ὦ πάτερ, εἰς τὸ [19] πειθομένους ἔχειν οὐδὲν εἶναι ἀνυσιμώτερον τοῦ φρονιμώτερον δοκεῖν εἶναι τῶν ἀρχομένων. Λέγω γὰρ οὖν, ἔφη. Καὶ πῶς δὴ τις ἂν, ὦ πάτερ, τοιαύτην δόξαν τάχιστα περὶ αὐτοῦ παρασχέσθαι δύναιτο; Οὐκ ἔστιν, ἔφη, ὦ παῖ, συντομωτέρα ὁδὸς περὶ ὧν βούλει δοκεῖν φρόνιμος εἶναι ἢ τὸ γενέσθαι περὶ τούτων φρόνιμον. καθ' ἓν δ' ἕκαστον σκοπῶν γνώσει ὅτι ἀληθῆ λέγω. ἦν γὰρ βούλη μὴ ὧν ἀγαθὸς γεωργὸς δοκεῖν εἶναι ἀγαθὸς, ἢ ἵππεὺς ἢ ἱατρὸς ἢ αὐλητῆς ἢ ἄλλ' ὅτιοῦν, ἐννόει πόσα σε δέοι ἂν μηχανᾶσθαι τοῦ δοκεῖν ἔνεκα. καὶ εἰ δὴ πείσαις ἐπαινεῖν τέ σε πολλοὺς, ὅπως δόξαν λάβοις, καὶ κατασκευὰς καλὰς ἐφ' ἑκάστῳ αὐτῶν κτήσαιο, ἄρτι τε ἐξηπατηκῶς εἴης ἂν καὶ ὀλίγῳ ὕστερον, ὅπου πείραν δοῆς, ἐξεληλεγμένος ἂν
 23 προσέτι καὶ ἀλαζῶν φαίνοιο. Φρόνιμος δὲ περὶ τοῦ συν- οἰσεῖν μέλλοντος πῶς ἂν τις τῷ ὄντι γένοιτο; Δῆλον, ἔφη, ὦ παῖ, ὅτι ὅσα μὲν ἔστι μαθόντα εἰδέναι, μαθὼν ἂν, ὥσπερ τὰ τακτικά ἐμαθες· ὅσα δὲ ἀνθρώποις οὔτε μαθητὰ οὔτε προορατὰ ἀνθρωπίνῃ προνοίᾳ, διὰ μαντικῆς ἂν παρὰ θεῶν πυνθανόμενος φρονιμώτερος ἄλλων ἂν εἴης· ὁ τι δὲ γνοίης βέλτιον ὢν πραχθῆναι, ἐπιμελόμενος ἂν τούτου ὥς ἂν πραχθείη. καὶ γὰρ τὸ ἐπιμέλεισθαι οὐ ἂν δέη

θέλουσιν A.G. ὁπόταν D. ὅταν—ἐθέλουσιν (sic) L. mg. al. m. οἴον-
 ται A.R. τι] τοι R. pr. τὰ δῶρα D. ἐπέρεσθαι G. pr., ut videtur.
 ἑαυτοῦ D.G. corr. αὐτοῦ A.G. pr. 22. σὺ] ἔφη add. D.G. mg. r. post
 πάτερ R. ἀνυσιμώτερον D. δοκεῖ G. pr. om. D., qui τῶν ἀρχ.—φρόνιμος
 εἶναι mg. r. ἔφη] ἔφη ὁ κύριος B. αὐτοῦ A. ἔστιν] ἔφη add. D.G.
 mg. r. R. δ' om. A. σκοπῶν] σκοπῶν περὶ τούτων R. γνώσει B. pr.
 γνώση A.B. corr. G.R. ὅτι] ὅτι ἐγὼ D.R. λέγω] λαλῶ D. corr. mg.
 ἦν] κἂν D. βούλει B.G. ἀλλ' ὅτιοῦν] ἄλλο ὅτιοῦν A.
 ἄλλο τι οἴοι D. ἄλλο τι ὅτιοῦν R. pr. πόσα σοι δέοι ἂν A. πόσα γε ἂν δέοι
 σε D. λάβης D.R. ὀλίγον A. ὅπου] ὅπου ἂν A.G.R. ἐξ. τ' ἂν εἴης
 καὶ pr. ἄλ. φαίνοιο D. 23. φρόνιμος— s. 28. πολίτας Stob. Fl. 48, 75.
 δῆλον ὅτι, ἔφη ὁ παῖ, ὅσα D. Stob. ἂν εἴης D.G. s. v. r. Stob. εἴης A.G.
 βέλτιον ὢν D. βέλτιον ἂν Stob. βέλτιον A.G.R. ἐπιμελούμενος G. ἂν
 ante πραχθείη om. Stob. προαχθείη G. pr. τὸ] τοῦ R. Libri ἐπιμε-
 λείσθαι. οὐ] τούτου οὐ D. Stob. Trinc.

22. ἀνυσιμώτερον] Eadem forma tantum uso.
 est non solum apud recentiores mul- οὐκ ἔστιν] Conf. Comment. i, 6, 22
 tis, sed sæpius etiam apud Platonem —7, 2. ZEUN.
 sine varietate, Xenophonte alibi altera

- 24 φρονιμωτέρου ἀνδρὸς ἢ τὸ ἀμελεῖν. Ἀλλὰ μέντοι ἐπὶ τὸ φιλεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀρχομένων, ὅπερ ἔμοιγε ἐν τοῖς μεγίστοις δοκεῖ εἶναι, δῆλον ὅτι ἡ αὐτὴ ὁδὸς ἥπερ εἴ τις ὑπὸ τῶν φίλων στέργεσθαι ἐπιθυμοίη· εὖ γὰρ οἶμαι δεῖν ποιῶντα φανερόν εἶναι. Ἀλλὰ τοῦτο μὲν, ἔφη, ὦ παῖ, χαλεπὸν τὸ αἰεὶ δύνασθαι εὖ ποιεῖν οὓς ἂν τις ἐθέλῃ· τὸ δὲ συνηδόμενόν τε φαίνεσθαι, ἣν τι ἀγαθὸν αὐτοῖς συμβαίνει, καὶ συναχθόμενον, ἣν τι κακὸν, καὶ συνεπικουρεῖν προθυμούμενον ταῖς ἀπορίαις αὐτῶν, καὶ φοβούμενον μὴ τι σφαλῶσι, καὶ προνοεῖν πειρώμενον ὡς μὴ σφάλλονται,
- 25 ταῦτά πως δεῖ μᾶλλον συμπαρομαρτεῖν. καὶ ἐπὶ τῶν πράξεων δὲ, ἣν μὲν ἐν θέρει ὥσι, τὸν ἄρχοντα δεῖ τοῦ ἡλίου πλεονεκτοῦντα φανερόν εἶναι· ἣν δὲ ἐν χειμῶνι, τοῦ ψύχους· ἣν δὲ διὰ μόχθων, τῶν πόνων· πάντα γὰρ ταῦτα εἰς τὸ φιλεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀρχομένων συλλαμβάνει. Λέγεις σὺ, ἔφη, ὦ πάτερ, ὡς καὶ καρτερώτερον δεῖ πρὸς πάντα τὸν ἄρχοντα τῶν ἀρχομένων εἶναι. Λέγω γὰρ οὖν, ἔφη. θάρρει μέντοι τοῦτο, ὦ παῖ· εὖ γὰρ ἴσθι ὅτι τῶν ὁμοίων σωματῶν οἱ αὐτοὶ πόνοι οὐχ ὁμοίως ἄπτονται ἄρχοντός τε ἀνδρὸς καὶ ἰδιώτου, ἀλλ' ἐπικουφίζει τι ἡ τιμὴ

24. ἐπὶ τὸ A.R. et qui post ἀρχομένων ponit ἐπὶ τὸ φ., sed litteris γ δ α β s. v. r. transposuit G. ἐπὶ γε τὸ D. Trinc. Stob. ὑπὸ om. R. ἔμοιγε] ἐμοὶ Stob. εἴπερ ἦτις D. pr., ut videtur. δεῖ Stob. χαλεπὸν] βραβερόν (sic) ante hoc delet R. τὸ αἰεὶ D.G. corr. R. Stob. ποιεῖν A.G. ἐθέλῃ D.R. θέλῃ A.G. Hic autem mg. G. φρονίμως πρὸς τὸν βίον. συμβαίνει] ν erasum in D. προφοβούμενον D. Stob. σφάλωσιν D.R. σφαλῶνται A. σφάλωνται G. corr. s. v. r. R. pr. ἐπὶ ante ταῦτα add. A.D.G. R. om. Stob. δεῖ παρομαρτεῖν Stob. 25. ἐπὶ] τὸ Stob., et, ut videtur, D. pr., qui τι in ras. 2 fere litt. δέ] γε Stob. δεῖ s. v. D. ἣν δέ] εἰ δέ G. διὰ μόχθων] δεῖ μοχθεῖν G. mg. r. δέη μοχθεῖν R. Stob. καρτερόν D. pr., qui οτε s. v. r., Stob. εἶναι] μᾶλλον εἶναι D. Stob. τοῦτο post ἴσθι D.

συμπαρομαρτεῖν] Infra 7, 5, 84: Τοῦτο γὰρ δεῖ συμπαρ. quem locum comparans facile senties ἐπὶ hic alieno loco et sententia aliena fuisse e sequenti membro huc translaturum. SCHN.

25. καρτερώτερον] καρτερικώτερον Stephanus et alii, ut Comment. 3, 1, 6: Στρατηγὸν εἶναι χρή καρτερικόν, et ib. 1, 2, 1: Σωκράτης ἦν πρὸς χειμῶνα καὶ θέρος καὶ πάντας πόνους καρτερικώτατος. Sed ψυχὴ καρτερὰ equi est

Eq. 3, 7, 11. Ad sententiam conf. Hipparch. 6, 1—4.

οὐ λανθάνει] Eadem sententia Ages. 5, 6, ut ib. 3 eadem fere et initio s. 25. εἰ μέλλοι γε πλεῖον ἔξειν] Eadem sententia Hipparch. 4, 13.

τόσῳ] De τόσῳ post ὅσῳ in libris interdum in τοσούτῳ vel τοσῶδε mutato v. ad Thes. Steph. v. Τόσος, p. 2319 A.

οὐχ ὁμοίως] Sententiam expressit ex h. l. Cic. Tuscul. 2, 26. HUTCH.

τοὺς πόρους τῷ ἄρχοντι καὶ αὐτὸ τὸ εἰδέναι ὅτι οὐ λανθάνει ὅτι ἂν ποιῇ.

- 26 Ὅποτε δὲ, ὦ πάτερ, σοι ἤδη ἔχοιεν μὲν τὰπιτήδεια οἱ στρατιῶται, ὑγιαίνοιεν δὲ, πονεῖν δὲ δύναιντο, τὰς δὲ πολεμικὰς τέχνας ἡσκηκότες εἶεν, φιλοτίμως δ' ἔχοιεν πρὸς τὸ ἀγαθοὶ φαίνεσθαι, τὸ δὲ πείθεσθαι αὐτοῖς ἥδιον εἴη τοῦ ἀπειθεῖν, οὐκ ἂν τηνικαῦτα σωφρονεῖν ἂν τίς σοι δοκοίη διαγωνίζεσθαι βουλόμενος πρὸς τοὺς πολεμίους ὡς τάχιστα; Ναὶ μὰ Δί', ἔφη, εἰ μέλλοι γε πλεῖον ἔξειν· εἰ δὲ μὴ, ἔγωγε ὅσῳ οἰοίμην καὶ αὐτὸς βελτίων εἶναι καὶ τοὺς ἐπομένους βελτίονας ἔχειν, τόσῳ ἂν μᾶλλον φυλαττοίμην, ὥσπερ καὶ τᾶλλα ἃ ἂν οἰώμεθα πλείστου ἡμῖν ἄξια εἶναι,
- 27 ταῦτα πειρώμεθα ὡς ἐν ἐχυρωτάτῳ ποιῆσθαι. Πλεῖον δ' ἔχειν, ὦ πάτερ, πολεμίων πῶς ἂν τις δύναιτο μάλιστα; Οὐ μὰ Δί', ἔφη, οὐκέτι τοῦτο φαῦλον, ὦ παῖ, οὐδαμῶς ἔργον ἐρωτᾶς· ἀλλ' εὖ ἴσθι ὅτι δεῖ τὸν μέλλοντα τοῦτο ποιήσῃν καὶ ἐπίβουλον εἶναι καὶ κρυψίνουν καὶ δολερὸν καὶ ἀπατεῶνα καὶ κλέπτην καὶ ἄρπαγα καὶ ἐν παντὶ πλεονέκτην τῶν πολεμίων. καὶ ὁ Κῦρος ἐπιγελάσας εἶπεν, ὦ Ἡράκλεις, οἶον σὺν λέγεις, ὦ πάτερ, δεῖν ἄνδρα με γενέσθαι. Οἷος ἂν, ἔφη, ὦ παῖ, δικαιοτάτος τε καὶ νομιμώτατος ἀνὴρ
- 28 εἴης. Πῶς μὲν, ἔφη, παῖδας ὄντας ἡμᾶς καὶ ἐφήβους τάναντία τούτων ἐδιδάσκετε; Ναὶ μὰ Δί', ἔφη, καὶ νῦν γε πρὸς τοὺς φίλους τε καὶ πολίτας· ὅπως δέ γε τοὺς

αὐτὸ τὸ] τὸ αὐτὸν D. Stob. ποιεῖ A. ποιοίη D. ποτε ποιῇ Stob.
 26. σοι punctis notat G. corr. om. D. Stob. μὲν s. v. R. Libri τὰ ἐπιτήδεια.
 δὲ πονεῖν δέ] τε πονεῖν τε A. G. R. τέχνας] τε τέχνας D. ἔσχηκότες R. pr.
 εἴη] ἡ A. G. τοῦ] ἡ τὸ R. μέλλει πλεόν R. ἂν] ἂν ἥδη D. εἰ δὲ
 μὴ D. mg. r. ἔγωγ' ἂν D. Stob. οἰοίμην] ἂν οἶμαι R. τόσῳ δ' ἂν
 D. Stob. τᾶλλα] τὰ ἄλλα D. Stob. ἃ] ἃ δ' A. G. pr. om. D. Stob., ut
 scribendum sit ἂν. ἄξια ἡμῖν D. Stob. 27. πλεόν D. Stob. μά-
 λιστα—ἔφη om. Stob. φαῦλον] μικρὸν s. v. R. οὐδαμῶς] οὐδ' ἀπλοῦν
 D. G. corr. r. R. οὐδὲ ἀπλοῦν Stob. ποιεῖν B. πλεονέκτην] περὶ πλεο-
 νεξίας ἐν πολέμῳ G. mg. εἴη D. Stob. 28. νῦν γε D. Stob. νῦν A. G. R.
 πολίτας] πρὸς τοὺς πολίτας D. τοὺς πολίτας Stob. δύνασθε A. D.

27. οὐκέτι—οὐδαμῶς] Aristoph. Vesp. 1126: Οὐ γὰρ οὐδαμῶς μοι ξύμφορον. Soph. Ant. 678: Οὗτοι γυναικῶν οὐδαμῶς ἡσσητέα. Postpositum autem infra 5, 2, 37: Γοργότεροι δὲ, σάφ' ἴσθι, οὐδαμῶς ἂν αὐτοῖς φανεῖημεν. Dio Chrys. Or. 2, vol. 1, p. 84: Οὐ γὰρ βασιλέως τὰ τοιαῦτα φιλοτιμήματα οὐδαμῶς 53, vol. 2, p. 274: Ὡς οὐ συμφέροντα τοῖς ἀνθρώποις οὐδαμῶς αὐτὸν εἰρηκότα.
 ἐπίβουλον] Conf. Comment. 3, 1, 6, Hipparch. c. 4 et 5. ZEUN.
 ἐδιδάσκετε] 1, 2, 6; 3, 16.

πολεμίους δύνασθε κακῶς ποιεῖν οὐκ οἶσθα μανθάνοντας
 ὑμᾶς πολλὰς κακουργίας ; Οὐ δῆτα, ἔφη, ἔγωγε, ὦ πάτερ.
 Τίνος μὴν ἔνεκα, ἔφη, ἐμανθάνετε τοξεύειν ; τίνος δ' ἔνεκα
 ἀκοντίζεις ; τίνος δ' ἔνεκα δολοῦν ὑς ἀγρίους καὶ πλέγμασι
 καὶ ὀρύγμασι ; τί δ' ἐλάφους ποδάγρας καὶ ἀρπεδόνας ;
 τί δὲ λέουσι καὶ ἄρκτοις καὶ παρδάλεσιν οὐκ εἰς τὸ ἴσον
 καθιστάμενοι ἐμάχεσθε, ἀλλὰ μετὰ πλεονεξίας τινὸς αἰὶ
 ἐπειρᾶσθε ἀγωνίζεσθαι πρὸς αὐτά ; ἢ οὐ πάντα γινώ-
 σκεῖς ταῦτα ὅτι κακουργίαι τέ εἰσι καὶ ἀπάται καὶ δολώσεις
 29 καὶ πλεονεξίαι ; Ναὶ μὰ Δί', ἔφη, θηρίων γε· ἀνθρώπων
 δὲ εἰ καὶ δόξαιμι βούλεσθαι ἐξαπατησαί τινα, πολλὰς
 πληγὰς οἶδα λαμβάνων. Οὐδὲ γὰρ τοξεύειν, οἶμαι, ἔφη,
 οὐδ' ἀκοντίζειν ἄνθρωπον ἐπετρέπομεν ὑμῖν, ἀλλ' ἐπὶ σκο-
 πὸν βάλλειν ἐδιδάσκομεν, ἵνα γε νῦν μὲν μὴ κακουργοίητε
 τοὺς φίλους, εἰ δέ ποτε πόλεμος γένοιτο, δύνασθε καὶ
 ἀνθρώπων στοχάζεσθαι. καὶ ἐξαπατᾶν δὲ καὶ πλεονεκτεῖν
 οὐκ ἐν ἀνθρώποις ἐπαιδεύομεν ὑμᾶς, ἀλλ' ἐν θηρίοις, ἵνα
 30 μὴδ' ἐν τούτοις τοὺς φίλους βλάπτετε, εἰ δέ ποτε πόλεμος
 γένοιτο, μὴδὲ τούτων ἀγύμναστοι εἴητε. Οὐκοῦν, ἔφη, ὦ
 πάτερ, εἴπερ χρήσιμά ἐστιν ἀμφοτέρα ἐπίστασθαι, εὖ τε
 ποιεῖν καὶ κακῶς ἀνθρώπους, καὶ διδάσκειν ἀμφοτέρα
 31 ταῦτα ἔδει ἐπ' ἀνθρώποις. Ἀλλὰ λέγεται, ἔφη, ὦ παῖ,
 ἐπὶ τῶν ἡμετέρων προγόνων γενέσθαι ποτὲ ἀνὴρ διδάσκα-
 λος τῶν παιδῶν, ὃς ἐδίδασκεν ἄρα τοὺς παῖδας τὴν δικαιο-
 σύνην, ὥσπερ σὺ κελεύεις, μὴ ψεύδεσθαι καὶ ψεύδεσθαι,
 καὶ μὴ ἐξαπατᾶν καὶ ἐξαπατᾶν, καὶ μὴ διαβάλλειν καὶ
 διαβάλλειν, καὶ μὴ πλεονεκτεῖν καὶ πλεονεκτεῖν. διώριζε

ὑμᾶς om. R. ἔγωγε ἔφη πάτερ D. ἔφη ἔνεκα D. μανθάνετε A.G.
 pr. δολοῦν C.D. pr., ut videtur, in quo o apicibus additis mutatum in ou
 videtur, L.R. δουλοῦν A.G. καὶ πλέγμασι] πλέγμασιν D. μάχεσθε
 A.G. pr. αἰεὶ A.G. ἐπειρᾶσθε] ἐπαίρεσθαι A.G. pr. ἀγωνίζεσθε
 A.G. pr. αὐτὰ] ταῦτα D. γινώσκεις ὅτι ταῦτα πάντα D. τέ εἰσι]
 τινὲς D. 29. ἔφη] ὁ κύριος add. D. οἶμαι] ἔφη add. D.G. s. v. r.
 ἐπὶ σκοποῦ ἐδίδασκεν D., sed corr. in ultima. δύνασθε A.D. δύνεσθε
 R. pr. ἐξαπατᾶν δὲ] ἐξαπατᾶν A.G.R. μὴδὲ] μὴδέποτε A.G. 30. τε
 om. G. pr. καὶ κακῶς ἀνθρώπους] ἀνθρώπους καὶ κακῶς G. ἐπ'] ἐν D.
 31. ἡμετέρων] ἡμερῶν τῶν G. corr. mg. r. ὥσπερ] ὥσπερ καὶ R. τὴν]
 τὴν τε D. διωρίζετο G. s. v. r.

28. δολοῦν] Plut. Mor. p. 757 D: confert L. Bos. Observ. Misc. p. 15.
 Δορκάδας μὲν θηρεύουσι καὶ λαγούς, ἐξαπατᾶν] Supplantando, quod di-
 εὐχονται δ' Ἀρισταίφω δολοῦντες ὀρύ- citur ὑποσκελίζειν. FISCHER.
 γμασι καὶ βρόχοις λύκους καὶ ἄρκτους,

δὲ τούτων ἃ τε πρὸς τοὺς φίλους ποιητέον καὶ ἃ πρὸς
 ἐχθροὺς. καὶ ἔτι γε ταῦτα ἐδίδασκεν ὥς καὶ τοὺς φίλους
 δίκαιον εἶη ἐξαπατᾶν ἐπὶ γε ἀγαθῷ, καὶ κλέπτειν τὰ τῶν
 32 φίλων ἐπὶ ἀγαθῷ. ταῦτα δὲ διδάσκοντα ἀνάγκη καὶ γυμ-
 νάζειν ἦν πρὸς ἀλλήλους τοὺς παῖδας ταῦτα ποιεῖν, ὥσπερ
 καὶ ἐν πάλῃ φασὶ τοὺς Ἑλλήνας διδάσκειν ἐξαπατᾶν, καὶ
 γυμνάζειν δὲ τοὺς παῖδας πρὸς ἀλλήλους τοῦτο δύνασθαι
 ποιεῖν. γενόμενοι οὖν τινες οὕτως εὐφυνεῖς καὶ πρὸς τὸ εὖ
 ἐξαπατᾶν καὶ πρὸς τὸ εὖ πλεονεκτεῖν, ἴσως δὲ καὶ πρὸς
 τὸ φιλοκερδεῖν οὐκ ἀφυνεῖς ὄντες, οὐκ ἀπέσχοντο οὐδ' ἀπὸ
 33 τῶν φίλων τὸ μὴ οὐ πλεονεκτεῖν αὐτῶν πειραῖσθαι. ἐγέ-
 νετο οὖν ἐκ τούτων ῥήτρα, ἥ καὶ νῦν χρώμεθα ἔτι, ἀπλῶς
 διδάσκειν τοὺς παῖδας ὥσπερ τοὺς οἰκέτας πρὸς ἡμᾶς
 αὐτοὺς διδάσκομεν ἀληθεύειν καὶ μὴ ἐξαπατᾶν καὶ μὴ
 πλεονεκτεῖν· εἰ δὲ παρὰ ταῦτα ποιοῖεν, κολάζειν, ὅπως σὺν
 34 τοιούτῳ ἔθει ἐθισθέντες πρᾶότεροι πολῖται γένοιτο. ἐπεὶ
 δὲ ἔχοιεν τὴν ἡλικίαν ἦν σὺ νῦν ἔχεις, ἥδη καὶ τὰ πρὸς
 τοὺς πολεμίους νόμιμα ἐδόκει ἀσφαλὲς εἶναι διδάσκειν. οὐ
 γὰρ ἂν ἔτι ἐξενεχθῆναι δοκέιτε πρὸς τὸ ἄγριοι πολῖται
 γενέσθαι ἐν τῷ αἰδεῖσθαι ἀλλήλους συντεθραμμένοι· ὥσ-
 περ γε καὶ περὶ ἀφροδισίων οὐ διαλεγόμεθα πρὸς τοὺς
 ἄγαν νέους, ἵνα μὴ πρὸς τὴν ἰσχυρὰν ἐπιθυμίαν αὐτοῖς

ποιητέον] ἦν add. D. ἐχθροὺς] τοὺς ἐχθροὺς D.R. pr. καὶ ἔτι γε] καὶ
 ἐπὶ γε καὶ A. καὶ ἐπεὶ γε B. καὶ ἐπὶ γε G. καὶ ἔτι δὲ προβάς D. καὶ ἔτι R.
 ἐδίδασκέ τε G. φίλων ἐπὶ γε] φίλων ἐπὶ γαγε A. φίλων ἐπὶ G. 32. ταῦτα
 δὲ] ταῦτα D. καὶ τὰδε G. ἦν] ταῦτα R. pr. ἐν πάλῃ] τὰ ἐν πάλῃ D.
 οὖν] δέ G. οὕτω A. εὐφυνεῖς] πρὸς τὸ κλέπτειν add. D.G. mg. r.
 εὖ his om. D., alterum πρὸς τὸ R. ἀπείχοντο D.G. οὐδ' ἀπὸ] οὐδέ R.
 οὐ] οὐχὶ D.G. s. v. r. R. om. G. pr. αὐτῶν] παρ' αὐτῶν D.R. 33.
 φρήτρα A.G. pr. corr. mg. r. ῥήτορα D. ἦν D. pr., ut videtur. ἔτι
 add. D.G. s. v. r. R. om. A. ἐδιδάσκομεν R. ἐξαπατᾶν] μὴδὲ κλέπτειν
 add. D.G. mg. r. καὶ μὴ] μὴδὲ D. εἰ—ποιοῖεν] τὸν δὲ παρὰ ταῦτα ποι-
 οῦντα D. 34. ἦν] ἦν περ καὶ D. ἦν καὶ R. ἐδόκει post ἀσφαλὲς B.
 post διδάσκειν D. οὐ] οὐδέ D. ἔτι ἂν D. ἀλλήλοις A.G. τὴν
 ἰσχυρὰν ἐπιθυμίαν—γενομένης A.G., qui ἃ q s. v. r. et πρὸς addit infra v., sed
 τὴν non corr., R. τῇ ἰσχυρᾷ ἐπιθυμίᾳ—προσγ. D.

32. τὸ μὴ] Comparabat Heindorf-
 ius Plat. Reip. i. extrem. οὐκ ἀπε-
 σχόμεν τοῦ μὴ οὐκ ἐπὶ τοῦτο ἐλθεῖν,
 ubi meliores τὸ μὴ. In Hipparchico
 9, 5, est τῶν σφόδρα ἀπεχομένων μὴ
 ἱππεύειν, ubi plura dicuntur. SCHN.
 Conf. annot. ad Anab. 3, 5, 11; H.
 Gr. 4, 8, 5. Articulum τὸ vel τοῦ
 interpositum delevi Anab. i, 3, 2.

33. σὺν τοιούτῳ] Heindorfio ἐν τ.

scribendum videbatur. Ἐν τοιούτοις
 ἔθεσι τέθραφθε habet Plato Leg. i, p.
 625 A. SCHN. Non immerito of-
 fendit Heindorfium, quum aut σὺν
 supervacuū videatur, ut apud Soph.
 Œd. T. 17: Οἱ δὲ σὺν γῆρα βαρεῖς,
 aut ἐθισθέντες, cui ἀναιρουμένους 2, 3,
 17 conferunt interpretes. Μαθόντες
 καὶ ἐθισθέντες dicit Eq. 3, 8.

- ῥαδιουργίας προσγενομένης ἀμέτρως αὐτῇ χρῶντο οἱ νέοι.
- 35 Νῆ Δι', ἔφη· ὡς τοίνυν ὀψιμαθῇ ὄντα ἐμέ τούτων τῶν πλεονεξιῶν, ὦ πάτερ, μὴ φείδου εἴ τι ἔχεις διδάσκειν ὅπως πλεονεκτήσω ἐγὼ τῶν πολεμίων. Μηχανῶ τοίνυν, ἔφη, ὁπόση ἐστὶ δύναμις, τεταγμένοις τοῖς σαυτοῦ ἀτάκτους λαμβάνειν τοὺς πολεμίους καὶ ὀπλισμένοις ἀόπλους καὶ ἐγρηγορόσι καθεύδοντας, καὶ φανερούς σοι ὄντας ἀφανῆς αὐτὸς ὦν ἐκείνοις καὶ ἐν δυσχωρίᾳ αὐτοὺς γενομένους ἐν
- 36 ἐρυμνῷ αὐτὸς ὦν ὑποδέξει. Καὶ πῶς ἂν, ἔφη, τις τοιαῦτα, ὦ πάτερ, ἀμαρτάνοντας δύναιτ' ἂν τοὺς πολεμίους λαμβάνειν; Ὅτι, ἔφη, ὦ παῖ, πολλὰ μὲν τούτων ἀνάγκη ἐστὶ καὶ ὑμᾶς καὶ τοὺς πολεμίους παρασχεῖν· σιτοποιεῖσθαι τε γὰρ ἀνάγκη ἀμφοτέρους, κοιμᾶσθαι τε ἀνάγκη ἀμφοτέρους, καὶ ἔωθεν ἐπὶ τὰναγκαῖα σχεδὸν ἅμα πάντας δεῖ ἵεσθαι, καὶ ταῖς ὁδοῖς, ὁποῖαι ἂν ὦσι, τοιαύταις ἀνάγκη χρῆσθαι. ἂ χρή σε πάντα κατανοοῦντα, ἐν ᾧ μὲν ἂν ὑμᾶς γινώσκης ἀσθενεστάτους γιγνομένους, ἐν τούτῳ μάλιστα φυλάττεσθαι· ἐν ᾧ δ' ἂν τοὺς πολεμίους αἰσθάνῃ εὐχει-

ῥαδιουργίας] εὐκολίας s. v. R. 35. νῆ] ναὶ D. ἔφη D.G. s. v. r. R. om. A. ὄντα ἐμέ] με ὄντα D. ὦ om. A.G. εἴτι, fortasse etiam ε cum seq. χ conjunctum in ras. G., sed ab eadem, ut videtur, manu. ὁπόση ἐστὶ δύναμις] ὅπως εἰς τὴν δύναμιν D. σαυτοῦ R. αὐτοῦ A.G. αὐτοῖς D. ἀτάκτως R. αὐτὸς ὦν] ὦν αὐτοῖς D. ὦν αὐτὸς R. ἐκείνοις] ἐν ἐκείνοις D. ἐκείνοις—ὦν G. mg. r. δυσχωρίας D.G. mg. γιγνομένους D.G. mg. R. ἐρυμνῷ] ἀσφαλεῖ s. v. R. ὑποδέξει B. ὑποδέξῃ A.D.G. 36. δύναιτ' ἂν] δύναιτο D. τοὺς πολεμίους—καὶ ὑμᾶς καὶ om. A. παρασχεῖν] πᾶσχειν D.G. mg. r. κοιμᾶσθαι] καὶ κοιμᾶσθαι D. Suidas, et ἀνάγκη om. cum D.R. τὰναγκαῖα G. τὰ ἀναγκαῖα A.D.R. δεῖ ἵεσθαι] δὲ ἵεσθαι A. δὲ ἵεσθαι G. pr. R. ἀποχωρεῖν (sic) δεῖσθαι D. δεῖσθαι G. corr., addens mg. r. ante hoc ἀποχωρεῖν, L. γινώσκεις ἀσθενεστέρους D. εὐχειρωτότατους Stephanus. Libri εὐχειρωτότατους, nisi quod R. ο in lit., pr. ω. Hic mg. G. παραίνεσις ὑπὸ καμβύσου πρὸς τὸν παῖδα κύρον περὶ πολέμου.

ῥαδιουργίας] εὐκολία, ut R., apud Xen. interpretatur Photius s. Suidas, fortasse h. l. dicentes. Est *lascivia*, ut Reip. Laced. 14, 4, et ῥαδιουργεῖν infra 1, 6, 8, et illic 2, 2; 4, 4. χρῶντο] Optativus ponitur conditionis causa quam continent illa ῥαδιουργίας προσγενομένης.

35. σαυτοῦ] Hoc malui quam αὐτοῦ, ut infra 44, librariis saepissime sic peccantibus. V. ad 5, 1, 21.

36. πολλὰ μὲν] His respondent quæ sunt s. 37.

σιτοποιεῖσθαι] Recte Suidas in σιτομετρεῖν vocabulo τροφήν λαμβά-

νειν interpretatur: σιτοποιεῖν est cibum parare, imprimis frumentum molere, farinam subigere, et similia. SCHN. Conf. infra 7, 5, 59.

τὰναγκαῖα] Crasin servarunt libri H. Gr. 6, 2, 30, OEcon. 3, 6, negligunt 20, 1, et, ubi item οἱ ἐπὶ τὰναγκαῖα ἀπώντες memorantur, Reip. Laced. 12, 4. V. præf. ad Anab. p. xiii.

δεῖ ἵεσθαι] Etsi fieri potest ut δεῖ quoque additum sit a correctore, lenius tamen visum servare, fere ut Valck. ad Herodot. 4, 113, qui ἵεσθαι δεῖ.

εὐχειρωτότατους] Vitium hic illa-

ρωτοτάτους γιγνομένους, ἐν τούτῳ μάλιστα ἐπιτίθεσθαι.
 37 Πότερον δ', ἔφη ὁ Κῦρος, ἐν τούτοις μόνον ἔστι πλεονεκ-
 τεῖν ἢ καὶ ἐν ἄλλοις τισί; Καὶ πολὺ γε μᾶλλον, ἔφη, ὦ
 παῖ· ἐν τούτοις μὲν γὰρ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ πάντες ἰσχυρὰς
 φυλακὰς ποιοῦνται, εἰδότες ὅτι δέονται. οἱ δὲ ἑξαπατῶντες
 τοὺς πολεμίους δύνανται καὶ θαρρήσαι ποιήσαντες ἀφυ-
 λάκτους λαμβάνειν καὶ διώξαι παραδόντες ἑαυτοὺς ἀτάκ-
 τους ποιῆσαι καὶ εἰς δυσχωρίαν φυγῇ ὑπαγαγόντες ἐνταῦθα
 38 ἐπιτίθεσθαι. δεῖ δὴ, ἔφη, ὦ παῖ, φιλομαθῇ σε τούτων ἀπάν-
 των ὄντα οὐχ οἷς ἂν μάθης τούτοις μόνοις χρῆσθαι, ἀλλὰ
 καὶ αὐτὸν ποιητὴν εἶναι τῶν πρὸς τοὺς πολεμίους μηχανημά-
 των, ὥσπερ καὶ οἱ μουσικοὶ οὐχ οἷς ἂν μάθωσι τούτοις
 μόνον χρῶνται, ἀλλὰ καὶ ἄλλα νέα πειρῶνται ποιεῖν. καὶ
 σφόδρα μὲν καὶ ἐν τοῖς μουσικοῖς τὰ νέα καὶ τὰ ἀνθηρὰ
 εὐδοκιμεῖ, πολὺ δὲ καὶ ἐν τοῖς πολεμικοῖς μᾶλλον τὰ καινὰ
 μηχανήματα εὐδοκιμεῖ· ταῦτα γὰρ μᾶλλον καὶ ἑξαπατᾶν
 39 δύνανται τοὺς ὑπεναντίους. εἰ δὲ σύγε, ἔφη, ὦ παῖ, μηδὲν
 ἄλλο ἢ μετενέγκοις ἐπ' ἀνθρώπους τὰς μηχανὰς ἅς καὶ
 πάνυ ἐπὶ τοῖς μικροῖς θηρίοις ἐμχανῶ, οὐκ οἶε ἂν, ἔφη,
 πρόσω πάνυ ἐλάσαι τῆς πρὸς τοὺς πολεμίους πλεονεξίας;
 σὺ γὰρ ἐπὶ μὲν τὰς ὄρνιθας ἐν τῷ ἰσχυροτάτῳ χειμῶνι

37. πότερα D. τούτοις] v in ras. G. καὶ om. G. πολὺ γ' ἔφη
 μᾶλλον D. τὸ s. v. D. οἷ] εἰ s. v. r. G. θαρρήσαι τι D. παριδόν-
 τες A.G. αὐτοὺς R. ἀτάκτως R. δυσχωρίαν] an s. v. D. ὑπάγον-
 τες A.G.R. ἐπιτίθεσθαι A. 38. δεῖ G. δεῖ—μηχανημάτων Suidas
 v. φιλομαθῆς. ἔφη] ἔφη ὦ παῖ D. σε add. D.G. s. v. r., R. om. A.
 πάντων D. ὄντα G. in ras. αὐτὸν om. Suidas. ποιητὴν s. v. R. μό-
 νοις R. νέα] μέλη D., quod add. G. mg. r., s. v. al. m. R. τὰ ἀνθηρὰ]
 ἀνθηρὰ D.R. Suidas v. ἀνθηρὰ ex h. l. ὥσπερ ἐν τοῖς μ. τὰ—εὐδοκιμεῖν. Et
 εὐδοκιμεῖν A. πολὺ—εὐδοκιμεῖ L. mg. al. m. δύνανται A. δύνανται post
 ἐναντίους D. 39. ἄλλο μ. ἐπ' α. ἢ τὰς A.D. corr., G. ἅς καὶ ἐπὶ
 τοῖς πάνυ μικροῖς ἐμχανῶ θηρίοις D. ἂν πάνυ πρόσω D. μὲν om. G.
 ἐπὶ μὲν τοὺς ὄρνιθας τῷ ἰσχ. χ. Athen. 9, p. 373 D, tanquam ex l. 2. Et τοὺς
 ter R. et in αὐταῖς ult. in lit., ut αὐτῆς videatur, sed mox αὐτάς.

tum redit 7, 5, 59, OEcon. 8, 9 aliis-
 que locis ad Steph. citatis.

38. ποιητὴν] Similia v. in Thes.
 Steph. Plut. Alex. c. 60: 'Ο τῆς μάχης
 ποιητής.

εὐδοκιμεῖ] Posterius εὐδοκιμεῖ deleri
 malebat Muretus. Contra Heindorfius
 comparabat Comment. 2, 10, 3. 1, 1,
 extr. OEcon. 7, 22. Sententia est
 etiam Hom. Od. 1, 351, Pind. Ol. 9,
 74. SCHN. Timoth. apud Athen. 3,
 p. 122 C. De repetito verbo eodem

v. ad H. Gr. 6, 3, 10: Ταῦτα εἰπὼν
 σιωπὴν μὲν παρὰ πάντων ἐποίησεν, ἡδο-
 μένους δὲ τοὺς ἀχθομένους—ἐποίησε.

καὶ πάνυ conjungendum cum ἐμη-
 χανῶ spectatque illud ἐν τῷ ἰσχυρο-
 τάτῳ χειμῶνι ἐπορεύου et quæ alia
 operose Cyrus fecerat. Nihil igitur
 huc pertinent quæ Schneiderus de
 πολλὸν ἔτι ἐκ λαμπροτέρων et similibus
 attulit exempla.

ὄρνιθας] Aream aucupatoriam, qual-
 em hodieque aucupes instruunt, de-

ἀνιστάμενος ἐπορεύου νυκτὸς, καὶ πρὶν κινεῖσθαι τὰς ὀρνι-
 θας ἐπεποίητό σοι αἱ πάγαι αὐταῖς καὶ τὸ κекινημένον
 χωρίον ἐξείκαστο τῷ ἀκινήτῳ· ὀρνιθες δ' ἐπεπαίδευντό σοι
 ὥστε σοὶ μὲν τὰ συμφέροντα ὑπηρετεῖν, τὰς δὲ ὁμοφύλους
 ὀρνιθας ἐξαπατᾶν· αὐτὸς δὲ ἐνήδρενες, ὥστε ὁρᾶν μὲν
 αὐτάς, μὴ ὁρᾶσθαι δὲ ὑπ' αὐτῶν· ἡσκήσεις δὲ φθάνειν
 40 ἔλκων ἢ τὰ πτηνὰ φεύγειν. πρὸς δ' αὖ τὸν λαγῶ, ὅτι
 μὲν ἐν σκότει νέμεται, τὴν δ' ἡμέραν ἀποδιδράσκει, κύνας
 ἔτρεφες αἱ τῇ ὁσμῇ αὐτὸν ἀνηύρισκον. ὅτι δὲ ταχὺ ἔφευ-
 γεν, ἐπεὶ εὐρεθείη, ἄλλας κύνας εἶχες ἐπιτετηδευμένας πρὸς
 τὸ κατὰ πόδας αἰρεῖν. εἰ δὲ καὶ ταύτας ἀποφύγοι, τοὺς
 πόρους αὐτῶν ἐκμανθάνων καὶ πρὸς οἷα χωρία φεύγοντες
 αἰροῦνται οἱ λαγῶ, ἐν τούτοις δίκτυα δυσόρατα ἐνεπετάν-
 νυς ἂν, καὶ τῷ σφόδρα φεύγειν αὐτὸς ἑαυτὸν ἐμπεσὼν
 συνέδει. τοῦ δὲ μηδ' ἐντεῦθεν διαφεύγειν σκοποὺς τοῦ γιγνο-
 μένου καθίστης, οἱ ἐγγύθεν ταχὺ ἔμελλον ἐπιγενήσεσθαι·
 καὶ αὐτὸς μὲν σὺ ὅπισθεν κραυγῇ οὐδὲν ὑστεριζούσῃ τοῦ
 λαγῶ βοῶν ἐξέπληττες αὐτὸν, ὥστε ἀφρόνως ἀλίσκεσθαι,

ἀνιστάμενος A.G. pr. ἐπεποίηντο] ἐπεπήγοιτο G. et ei s. v. r. σοι] ἐπὶ
 τούτῳ add. G. mg. r. ἐπεπαίδευντο Juntina. ἐπεπαίδευοντο D. ἐξεπαιδεύ-
 οντο A.G.R. ὥστε] ὡς A.G. ἡσκήσεις—φεύγειν] εἶχες δὲ ἐπιμέλειαν τοῦ
 φθάνειν ἐκὼν τὰ πετεινὰ πρὸς τοῦ φεύγειν D. et qui φυγεῖν G. mg. r. φθά-
 νων ἔλκειν A.G. 40. αὖ τὸν] αὐτὸς D. λαγῶ D.R. εὐρίσκον A.G.R. ἀ-
 νευρίσκον D. πρὸς] ἐπὶ R. αἶρειν A.G. pr. ἀποφύγοιεν A.
 ἀποφεύγοι R. φεύγειν D. λαγωὶ A. et qui pr. fortasse λαγῶ, nunc οἱ
 s. v. R. et οι punctis notans G. δίκτυα] τὰ δίκτυα D. Libri ἐνεπετάννυες.
 αν καὶ] ἵνα ἐν D.L. mg. r. et qui ὅπου s. v. R. ἐμπίπτων D. συνέδει]
 ἐνέδει et v. s. i. r. D. v. s. v. r. G. τοῦ δὲ] τοῦ D.G. σκοπὸς καθίστη σοι
 A.G. pr. ἢ μέλλων A. ἤμελλον G. corr. s. v. r. ἔμελλον R., et s. o.
 al. m. e L. Atque etiam G. pr. habuisse videtur ἢ μέλλων, quum erasus sit
 gravis super η, acutus super ε, et super ο, quod pr. fuit ω, erasum apparet
 εν, quod corr. posuerat super ων, deceptus illo σκοπός. σὺ] οὖν A.G.
 Idem hic mg. ἔθος τῆς θήρας. κραυγῇ] κραυγῇ δ' A.G. τοῦ λαγῶ] τὸν
 λαγῶν A. et G., sed ut utrumque v. videatur correctoris et alterum certe sit in
 in ras. οὐ et ὦ s. v. r. τοῦ λαγῶ L. λαγῶ mg. r. βοῶν] φοβῶν D.
 ἀφθόνως A.G. pr.

scriptam accurate vides a Xenophonte
 venationis amantissimo. Nostri vo-
 cant *Vogel-Heerd*. SCHN.

ἢ—φεύγειν] Sequitur verbum φθά-
 νειν solenniter πρὶν, hic in libris qui-
 busdam πρό. Structura sequente ἢ
 exemplum posuit Heindorf. Theocri-
 teum 2, 116. Ἡ ῥά με, Σιμαίθα, τόσον
 ἔφθασας, ὅσον ἐγὼ θην Πράν ποκα
 τὸν χαρίεντα τρέχων ἔφθαξα Φίλινον,
 Ἐς τὸ τεὸν καλέσασα τόδε στέγος, ἢ με
 παρήμεν. SCHN.

40. ὁσμῇ] Fortasse fuit in libris
 quibusdam ὁδμῇ ionicum, quod Xe-
 nophonti exprobravit Phrynichus.
 SCHN. V. ad Thes. Steph.

ἐνεπετάννυς] V. ad 6, 4, 6.
 τοῦ—διαφεύγειν] Conf. 1, 3, 9.
 σκοποὶ sunt qui de Venatione 6, 5
 dicuntur ἀρκυωροί. SCHN.

βοῶν] Placet φοβῶν: nimis enim
 tautologum κραυγῇ βοῶν mihi videtur.
 Comparabat tamen Heindorf. φυγῇ
 φεύγων et similes phrases. SCHN.

τοὺς δ' ἔμπροσθεν σιγᾶν διδάξας ἐνεδρεύοντας λανθάνειν
 41 ἐποίεις. ὥσπερ οὖν προεῖπον, εἰ τοιαῦτα ἐθελήσῃς καὶ ἐπὶ
 τοῖς ἀνθρώποις μηχανᾶσθαι, οὐκ οἶδ' ἔγωγε εἶ τινα λίποις
 ἂν τῶν πολεμίων. ἦν δέ ποτε ἄρα ἀνάγκη γένηται καὶ ἐν
 τῷ ἰσοπέδῳ καὶ ἐκ τοῦ ἐμφανοῦς καὶ ὀπλισμένους ἀμφο-
 τέρους μάχην συνάπτειν, ἐν τῷ τοιούτῳ δέ, ὦ παῖ, αἱ ἐκ
 πολλοῦ παρεσκευασμένοι πλεονεξίαι μέγα δύνανται. ταύ-
 τας δ' ἐγὼ λέγω εἶναι, ἦν τῶν στρατιωτῶν εὖ μὲν τὰ
 σώματα ἡσκημένα ἦ, εὖ δ' αἱ ψυχαὶ τεθηγμέναι, εὖ δ' αἱ
 42 πολεμικαὶ τέχναι μεμελετημένα ὥσιν. εὖ δέ χρὴ καὶ τοῦτο
 εἰδέναι ὅτι ὁπόσους ἂν ἀξιοῖς σοι πείθεσθαι, καὶ ἐκείνοι
 πάντες ἀξιώσουσι σὲ πρὸ ἐαυτῶν βουλευέσθαι. μηδέποτ'
 οὖν ἀφροντίστως ἔχε, ἀλλὰ τῆς μὲν νυκτὸς προσκόπει τί
 σοι ποιήσουσιν οἱ ἀρχόμενοι, ἐπειδὰν ἡμέρα γένηται, τῆς δ'
 43 ἡμέρας ὅπως τὰ εἰς νύκτα κάλλιστα ἔξει. ὅπως δέ χρὴ
 τάττειν εἰς μάχην στρατιὰν ἢ ὅπως ἄγειν ἡμέρας ἢ νυκτὸς
 ἢ στενὰς ἢ πλατείας ὁδοὺς ἢ ὀρεινὰς ἢ πεδινὰς, ἢ ὅπως
 στρατοπεδεύεσθαι, ἢ ὅπως φυλακὰς νυκτερινὰς ἢ καὶ ἡμε-
 ρινὰς καθιστάναι, ἢ ὅπως προσάγειν πρὸς πολεμίους ἢ
 ἀπάγειν ἀπὸ πολεμίων, ἢ ὅπως παρὰ πόλιν πολεμίαν ἄγειν
 ἢ ὅπως πρὸς τεῖχος ἄγειν ἢ ἀπάγειν, ἢ ὅπως νάπη ἢ ποτα-
 μούς διαβαίνειν, ἢ ὅπως ἰππικὸν φυλάττεσθαι ἢ ὅπως
 ἀκοντιστὰς ἢ τοξότας, καὶ εἰ γε δὴ σοι κατὰ κέρας ἄγοντι
 πολέμοι ἐπιφανεῖν, πῶς χρὴ ἀντικαθιστάναι, καὶ εἰ σοι
 ἐπὶ φάλαγγος ἄγοντι ἄλλοθεν ποθεν οἱ πολέμοι φαίνονται

τοὺς] τούτους R. ἔμπροσθε A. 41. τοιαῦτα ἐπὶ τοῖς ἀνθρώποις ἐθελή-
 σαις D. τοὺς ἀνθρώπους G. s. v. r. τινας A.G. λείποις D.R. ἦν]
 εἶν D. καὶ ἐκ] ἐκ D. καὶ ante ὀπλ. om. D. δέ] δὴ D. αἱ] ἄς A.
 αἰεῖ αἱ R. παρασκευασμένοι D. ταῦτα D. ἦν] ὅταν D. mg. r. G.
 εὖ μὲν] μὲν εὖ, sed βα s. v. r., G. 42. χρὴ et ὅτι s. v. r. G. ἀξιώ-
 σουσι] ἀξιοῦσι R. αὐτῶν R. βουλευεῖν D.G. mg. r. μηδέποτ' οὖν]
 μὴ οὖν ποτε D. προσκόπει A. τῇ θ' (sic) ἡμέρα A.G. τῇ δ' ἡμέρα R.
 ἔξει G. pr. 43. δέ] τε A.G.R. στρατεῖαν G. pr. ἢ καὶ] καὶ D.
 ἢ ὅπως] ὅπως A.G. πρὸς π. προσάγειν D. ἀπὸ πολεμίων—ἀπάγειν om.
 A.G. mg. τεῖχος] τὸ τεῖχος D. νάπην A. νάπην R. νάπην s. v.
 ἄγειν—παραβαίνειν ἢ ὅπως D. mg. δὴ om. D. πολέμοι] οἱ πολέμοι D.
 ἂν ἀντικ. A. ποθεν] που R. φαίνονται] φανεῖν D.

41. ἐπὶ τοῖς ἀνθρώποις] Supra s. 39:
 'Ἐπὶ τοῖς μικροῖς θηρίοις ἐμχανῶ.
 SCHN.

εἶ τινα λίποις] 4, 2, 18: Τούτων
 μηδένα λιπεῖν et 24: Ὡς ἐλαχίστους

τῶν πολεμίων λιπεῖν.

κατὰ κέρας] Fronte angusta, sed
 longo agmine, ut ἐπὶ φάλαγγος, fronte
 lata, sed brevi agmine, ut 7, 1, 26.

ἢ κατὰ πρόσωπον, ὅπως χρή ἀντιπαράγειν, ἢ ὅπως τὰ τῶν πολεμίων ἂν τις μάλιστα αἰσθάνοιτο, ἢ ὅπως τὰ σὰ οἱ πολέμοι ἦκιστα εἰδείεν, ταῦτα δὲ πάντα τί ἂν ἐγὼ λέγοιμί σοι; ὅσα τε γὰρ ἔγωγε ἤδειν, πολλάκις ἀκήκοας, ἄλλος τε ὅστις ἐδόκει τι τούτων ἐπίστασθαι, οὐδενὸς αὐτῶν ἡμέληκας οὐδ' ἀδαῆς γεγένησαι. δεῖ οὖν πρὸς τὰ συμβαίνοντα, οἶμαι, τούτοις χρῆσθαι ὁποῖον ἂν συμφέρειν σοι τούτων δοκῇ.

- 44 Μάθε δέ μου καὶ τάδε, ὦ παῖ, ἔφη, τὰ μέγιστα· παρὰ γὰρ ἱερὰ καὶ οἰωνοὺς μῆτ' ἐν σαυτῷ μηδέποτε μῆτ' ἐν στρατιᾷ κινδυνεύσης, κατανοῶν ὥς ἄνθρωποι μὲν αἰροῦνται πράξεις εἰκάζοντες, εἰδότες δὲ οὐδὲν ἀπὸ πύκτας ἔσται
45 αὐτῶν τάγαθά. γνοίης δ' ἂν ἐξ αὐτῶν τῶν γιγνομένων· πολλοὶ μὲν γὰρ πόλεις ἔπεισαν καὶ ταῦτα οἱ δοκοῦντες σοφώτατοι εἶναι πόλεμον ἄρασθαι πρὸς τούτους ὑφ' ὧν οἱ πεισθέντες ἐπιθέσθαι ἀπώλουντο, πολλοὶ δὲ πολλοὺς ἠΰξησαν καὶ ἰδιώτας καὶ πόλεις ὑφ' ὧν αὖξήθέντων τὰ μέγιστα κακὰ ἔπαθον, πολλοὶ δὲ οἷς ἐξῆν φίλοις χρῆσθαι καὶ εὖ ποιεῖν καὶ εὖ πάσχειν, τούτοις δούλοις μᾶλλον βουληθέντες ἢ φίλοις χρῆσθαι, ὑπ' αὐτῶν τούτων δίκην ἔδοσαν· πολλοῖς δ' οὐκ ἤρκεσεν αὐτοῖς τὸ μέρος ἔχουσι ζῆν ἡδέως, ἐπιθυμήσαντες δὲ πάντων κύριοι εἶναι, διὰ ταῦτα καὶ ὧν εἶχον ἀπέτυχον· πολλοὶ δὲ τὸν πολύευκτον πλοῦτον κατα-
46 κτησάμενοι, διὰ τοῦτον ἀπώλουντο. οὕτως ἡ ἀνθρωπίνη

πῶς χρή ἀντιπεριάγειν D. ἢ ὅπως—αἰσθάνοιντο om. A.G. mg. r., post sequens εἰδείεν ponit R., qui om. τῶν et ἂν τις s. v. ἦκιστα οἱ πολέμοι D. δὲ πάντα D.G. mg. r. δὲ Ἀ.Γ. σοι om. R. ἔγωγε] ἐγὼ D. ἄλλος τε ὅστις A. ἄλλως τε ὅστις G. sed εἴ s. v. r., et qui ἄλλ' R. ἄλλως τε εἴ τις D. οἶμαι om. R. ὁποῖον ἂν σοι αἰεὶ συμφέρειν τούτων δοκεῖ D. ὁποίοις etiam G. s. v. r. et δοκεῖ A.L.R. pr. 44. τάδε] ταῦτα G. ὦ παῖ post μου D. post ἔφη R. μῆτ' ἐν D.G. corr. r., L. corr., ut videtur. μῆτε ἐν R. μῆτε A. σαυτῷ D.G. mg. r., σεαυτῷ R. pr. σαυτῷ corr. εαυτῷ A.G. μῆτ' ἐν D.G. corr. r. μῆτε A.G. κινδυνεύσας R. αὐτῶν] αὐτοῖς D.G. s. v. r. τάγαθὰ] τὰ ἀγαθὰ A.G.R. τάγαθόν D. 45. μὲν γὰρ] γὰρ ἦδη D. γὰρ αὖ R. τούτοις D. ὑφ'] ἀφ' G. pr. corr. s. v. r. ἐπιθέσθαι] ἀγωνίσσασθαι s. v. r. R. ἠΰξησαν] ἠΰξησαν ἦδη D. πάσχειν] παθεῖν D. αὐτοῖς om. D. ἡδέως D. ἰδίως G. mg. r. ἐπιθυμησάντων G. corr. s. v. al. m. κύριοι εἶναι πάντων G. πλοῦτον] χρυσόν D.G. mg. r. κτησάμενοι D. 46. ἡ] ἡ γὰρ D.

45. ὑπ' αὐτῶν τούτων δίκην ἔδοσαν] mente habens, alteris sua relinquentes, quorum loco aliter sequentia enuntiat.
p. xiv.

αὐτοῖς si recte additum, dicit in

σοφία οὐδὲν μᾶλλον οἶδε τὸ ἄριστον αἰρεῖσθαι ἢ εἰ κλη-
 ρούμενος ὅ τι λάχοι τοῦτό τις πράττοι. θεοὶ δὲ, ὧ παῖ,
 αἰεὶ ὄντες πάντα ἴσασι τά τε γεγενημένα καὶ τὰ ὄντα καὶ ὅ
 τι ἐξ ἐκάστου αὐτῶν ἀποβήσεται, καὶ τῶν συμβουλευομέ-
 νων ἀνθρώπων οἷς ἂν ἴλεω ᾧσι, προσημαίνουσιν ἅ τε χρὴ
 ποιεῖν καὶ ἅ οὐ χρὴ. εἰ δὲ μὴ πᾶσιν ἐθέλουσι συμβου-
 λεύειν, οὐδὲν θαυμαστόν· οὐ γὰρ ἀνάγκη αὐτοῖς ἐστὶν ὧν
 ἂν μὴ ἐθέλωσιν ἐπιμέλεσθαι.

αἰεὶ A.G.R. πάντα—τε] καὶ ἴσασι τὰ D. προσημαίνουσὶ τε ἅ χρὴ D.
 ἐθέλωσιν R. θέλωσιν A.D.G. Libri ἐπιμελεῖσθαι.

ὧν ἂν μὴ ἐθέλωσιν] Statim ab ini- οἱ θεοὶ ὄντες ἐθέλωσι συμβουλεύειν.
 tio s. 3 et 4 curare jubebat ut ἴλεω SCHN.

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ

ΚΥΡΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑ.

ΒΙΒΛΙΟΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ.

ΚΕΦ. Α.

Τοιαῦτα μὲν δὴ ἀφίκοντο διαλεγόμενοι μέχρι τῶν ὁρίων τῆς Περσίδος· ἐπεὶ δ' αὐτοῖς αἰτὸς δεξιὸς φανείς προηγείτο, προσευξάμενοι θεοῖς καὶ ἥρωσι τοῖς Περσίδα γῆν κατέχουσιν ἱλέως καὶ εὐμενεῖς πέμπειν σφᾶς, οὕτω διέβαινον τὰ ὅρια. ἐπειδὴ δὲ διέβησαν, προσηύχοντο αὖθις θεοῖς τοῖς Μηδῖαν γῆν κατέχουσιν ἱλέως καὶ εὐμενεῖς δέχεσθαι αὐτούς. ταῦτα δὲ ποιήσαντες, ἀσπασάμενοι ἀλλήλους ὥσπερ εἰκὸς, ὁ μὲν πατήρ πάλιν εἰς πόλιν ἀπῆει, 2 Κῦρος δὲ εἰς Μήδους πρὸς Κναξάρην ἐπορεύετο. ἐπεὶ δὲ [2] ἀφίκετο ὁ Κῦρος εἰς Μήδους πρὸς τὸν Κναξάρην, πρῶτον μὲν ὥσπερ εἰκὸς ἡσπάσαντο ἀλλήλους, ἔπειτα δὲ ἤρετο τὸν Κῦρον ὁ Κναξάρης πόσον ἄγοι τὸ στράτευμα. ὁ δὲ

1. τοιαῦτα] ταῦτα G. corr. mg. δὴ om. A.G. ἐπεὶ] ἐπειδὴ D.
κατέχουσιν] ἔχουσιν D. εὐμενεῖς σφᾶς αὐτοὺς π. D. διέβαινον B. προσ-
εύχοντο A.D. προσηύξαντο D. πόλιν] πέρσας G. mg. D. 2. τὸν
om. B.D. πόσον] εἰ A.C.I. in ras. fortasse item super εἰ G. πόσον τι D.
ἄγοι τὸ] ἄγοι A. ἄγοιτο C.D.G.M.

1. θεοῖς καὶ ἥρωσι] Conf. 3, 3, 21, Thuc. 2, 74, ubi ἔχειν, ut 8, 3, 24. Altero verbo Pancrates apud Athen. 7, p. 283 A: Τοῖς τὴν Σαμοθράκην κατέχουσι θεοῖς. Ceterum conf. Herodot. 7, 53: Νῦν δὲ διαβαίνωμεν ἐπευξάμενοι τοῖσι θεοῖσι οἱ Περσίδα γῆν λελόγχασι.

εἰς πόλιν] 8, 5, 21: Ἐπεὶ δὲ ἐπὶ τοῖς Περσῶν ὁρίοις ἐγένετο πορευόμενος, τὸ μὲν ἄλλο στράτευμα αὐτοῦ κατέλιπεν, αὐτὸς δὲ σὺν τοῖς φίλοις εἰς τὴν πόλιν ἐπορεύετο. Sine articulo etiam 1, 4, 17, ἡ διαδοχή τῇ πρόσθεν φυλακῇ ἔρχεται ἐκ πόλεως.

ἔφη, Τρισμυρίους μὲν γε, οἱ καὶ πρόσθεν ἐφοίτων πρὸς ὑμᾶς μισθοφόροι· ἄλλοι δὲ καὶ τῶν οὐδέποτε ἐξεληθόντων προσέρχονται τῶν ὁμοτίμων. Πόσοι τινές; ἔφη ὁ Κυα-
 3 ξάρης. Οὐκ ἂν ὁ ἀριθμὸς σε, ἔφη ὁ Κῦρος, ἀκούσαντα εὐφράνειεν· ἀλλ' ἐκείνο ἐννόησον ὅτι ὀλίγοι ὄντες οὗτοι οἱ ὁμοτίμοι καλούμενοι πολλῶν ὄντων τῶν ἄλλων Περσῶν ῥαδίως ἄρχουσιν. ἀτὰρ, ἔφη, δέει τι αὐτῶν ἢ μάτην ἐφο-
 βήθης, οἱ δὲ πολέμιοι οὐκ ἔρχονται; Ναὶ μὰ Δί', ἔφη, καὶ
 4 πολλοί γε. Πῶς τοῦτο σαφές; Ὅτι, ἔφη, πολλοὶ ἦκον-
 τες αὐτόθεν ἄλλος ἄλλον τρόπον πάντες ταὐτὸ λέγουσιν. Ἀγωνιστέον μὲν ἄρα ἡμῖν πρὸς τοὺς ἄνδρας. Ἀνάγκη γὰρ, ἔφη. Τί οὖν, ἔφη ὁ Κῦρος, οὐ καὶ τὴν δύναμιν ἐλεξάς μοι, εἰ οἴσθα, πόση ἢ προσιοῦσα, καὶ πάλιν τὴν ἡμετέραν, ὅπως εἰδότες ἀμφοτέρας πρὸς ταῦτα βουλευ-
 σόμεθα ὅπως ἂν ἄριστα ἀγωνιζόμεθα. Ἄκουε δὴ, ἔφη ὁ Κυαξάρης.

5 Κροίσος μὲν ὁ Λυδὸς ἄγειν λέγεται μυρίους μὲν ἱπ-
 πέας, πελταστὰς δὲ καὶ τοξότας πλείους ἢ τετρακισμυ-
 ρίους. Ἀρτακάμαν δὲ τὸν τῆς μεγάλης Φρυγίας ἄρχοντα
 λέγουσιν ἱππέας μὲν εἰς ὀκτακισχιλίους ἄγειν, λογχοφό-
 ρους δὲ σὺν πελτασταῖς οὐ μείους τετρακισμυρίων. Ἀρί-
 βαιον δὲ τὸν τῶν Καππαδοκῶν βασιλέα ἱππέας μὲν ἑξα-
 κισχιλίους, τοξότας δὲ καὶ πελταστὰς οὐ μείους τρισμυ-

τρисμυρίους Aldina. δισμυρίους A.D.G. μὲν γε οἱ] μὲν οἷσι D. ἄλ-
 λοι δὲ καὶ] καὶ ἄλλοι δὲ D.L. m. recentissima. οὐδέποτε] οὐδεπώποτε D.
 σε om. pr. G. εὐφρανεῖ A.G. οὗτοι in ras. D. δέει] Libri δέη,
 nisi quod δὴ δέη D., sed ἐη in ras., ut hic quoque εἰ pr. fuisse videatur pro ἡ,
 ut alibi. ταὐτὸ] αὐτὸν G. pr. ταυτὰ corr. αὐτὸ L. ταῦτα ante πάντες D.
 μὲν om. D. γὰρ om. D. et mox ἔφη, tum οὐκ ἐλεξάς μοι τὴν δύναμιν.
 πόση] πόση τις D. προῖοῦσα A.G. βουλευσόμεθα A.G. pr. βουλευσώ-
 μεθα corr. βουλευόμεθα D. δὴ] δὲ G. pr. 5. ἀριθμὸς τῆς τῶν ἐχθρῶν
 δυνάμεως mg. G. μὲν] μὲν γὰρ D. ἱππεῖς A.G. δέ] τε D. πλείον D.
 ἀρτακάμαν D. et κα s. v. L. r. ἀρτάμαν A.G. ἄγειν] ἄ in ras. et acutum s.
 γ D., ut pr. compositum habuisset videatur. δὲ om. D. et συμπελτασταῖς.
 μείους] πλείους A.L. ἀρύβαιον D. ἀρ. δὲ καὶ τὸν κ. β. A. in marg. ead. m.
 ἐξ.] εἰς ἐξ. D. μείους] πλείους A.L.

τρисμυρίους] Convenit numerus cum 1, 5, 5, etsi infra 4, 2, ταξίαρχοι tantum ducenti memorantur. SCHN.

4. Ἀγωνιστέον μὲν ἄρα] V. annot. ad Anab. 7, 6, 11: Ἀλλὰ πάντα μὲν ἄρα ἄνθρωπον ὄντα προσδοκᾶν δεῖ. Plat. Alc. 1, p. 110 D.

5. Ἀρτάμαν] Infra 8, 6, 7, Artaca-

mas satrapa in Phrygiā majorem mittitur. Et in Anabasi 7, 8, 25, Phrygiæ satrapa Artacamas nominatur. SCHN. Ἀρτάμης Bactrius est Aesch. Pers. 318. Sed hic probabilius alterum, etsi diversi sunt ab hoc quos alibi memorat Xenophon.

ρίων, τὸν Ἀράβιον δὲ Ἀραγδὸν ἱππέας τε εἰς μυρίους καὶ ἄρματα εἰς ἑκατὸν καὶ σφενδονητῶν πάμπολύ τι χρήμα. τοὺς μέντοι Ἕλληνας τοὺς ἐν τῇ Ἀσίᾳ οἰκοῦντας οὐδὲν πω σαφὲς λέγεται εἰ ἔπονται. τοὺς δὲ ἀπὸ Φρυγίας τῆς πρὸς Ἑλλησπόντῳ συμβαλεῖν φασὶ Γάβαιδον ἔχοντα εἰς Καῦστριον πεδῖον ἑξακισχιλίους μὲν ἱππέας, πελταστὰς δὲ εἰς δισμυρίους. Κᾶρας μέντοι καὶ Κίλικας καὶ Παφλαγόνας παρακληθέντας οὐ φασιν ἔπεσθαι. ὁ δὲ Ἀσσύριος ὁ Βαβυλῶνά τε ἔχων καὶ τὴν ἄλλην Ἀσσυρίαν ἐγὼ μὲν οἶμαι ἱππέας μὲν ἄξει οὐκ ἐλάττους δισμυρίων, ἄρματα δ' εὖ οἶδ' οὐ μείον διακοσίων, πεζοὺς δὲ, οἶμαι, 6 παμπολλοὺς· εἰώθει γοῦν ὅποτε δεῦρ' ἐμβάλοι. Σὺ, ἔφη ὁ Κῦρος, πολεμίους λέγεις ἱππέας μὲν ἑξακισμυρίους εἶναι, πελταστὰς δὲ καὶ τοξότας πλείον ἢ ἑκοσι μυριάδας. ἄγε δὴ τῆς σῆς δυνάμεως τί φῆς πλῆθος εἶναι; Εἰσὶν, ἔφη, Μήδων μὲν ἱππεῖς πλείους τῶν μυρίων· πελτασταὶ δὲ καὶ τοξόται γένοιντ' ἂν ὥς ἐπὶ τῆς ἡμετέρας καὶ ἑξα-

ἀράβιον] ἀρίβαιον A. et qui corr. s. v. G. μάραγδον D. ἐποι-
 κούνας D. πῶς A. παρ' ἐλλήσποντον D. συμβάλλειν D.
 γαβαῖον D. καῦστρον D. et s. v. G. al. m. ἑξάκις μὲν χιλίους D.
 ἱππεῖς A. G. δισμυρίους] μυρίους D. αὐτὸς post ἀσσύριος add. D. L.
 ἱππεῖς A. G. οὐκ ἐλάττους] οὐ μείον D. εὖ οἶδ' om. D. μείον D. et
 G. s. v. al. m. πλείω A. D. G. pr. γοῦν] δὲ G. ἐμβάλοι C. D. ἐμβάλλοι
 A. G. 6. λέγεις π. D. ἱππεῖς A. G. ἑξάκ.] εἰς ἑξάκ. D. πελταστὰς]
 ας in ras. s. v. D. πλέον D. τῆς δυνάμεως τῆς σῆς G. M. πλῆθος φῆς D.
 μὲν ἱππεῖς] ἱππῆς μὲν D. γένοιντ' ἐγὼ μὲν οἶομαι γένοιτ' (sic) D. ἡμέ-
 ρας, ut videtur, G. pr. καὶ] καὶ D.

Ἀράβιον] Arabios Mesopotamiæ meridionalis Σκηνίτας vocatos Xenophon in Cyrop. et Anab. I, 5, 1. (et 7, 8, 25.) dicit, quorum equitatum tantum fuisse miratur et de fide Xenophontis dubitat Weiskius, nulla dubitationis edita caussa. Suspicio autem ex verbis viri docti, *ullum Arabiæ populum*, eum a vera horum Arabum sede aberrasse. SCHN. V. annot. ad l. pr. Anab. Forma eadem pro Ἀραβας restituta supra I, 1, 4.

τοὺς μέντοι Ἕλληνας] Quasi sequeretur λέγουσιν, non λέγεται. SCHN. Aristoph. Av. 1269: Δεινὸν γε τὸν κῆρυκα τὸν παρὰ τοὺς βροτοὺς οἰχόμενον, εἰ μηδέποτε νοστήσει πάλιν. HUTCH. V. ad 8, 1, 10.

οἰκοῦντας] Ἐποικοῦντας alii, ut infra

6, 2, 10. SCHN.

τοὺς δὲ ἀπὸ Φρυγίας — συμβαλεῖν φασὶ Γάβαιδον ἔχοντα] Ordine verborum eodem Anab. I, 2, 21: Καὶ ὅτι τριήρεις ἦκουε περιπλεούσας ἀπ' Ἰωνίας εἰς Κιλικίαν Ταμῶν ἔχοντα τὰς Λακεδαιμονίων.

πρὸς Ἑλλησπόντῳ] παρ' Ἑλλήσποντον 4, 2, 30, et 8, 6, 7, περὶ Ἑλλήσποντον 7, 4, 8. ZEUN.

Καῦστριον] In Anabasi I, 2, 11, est εἰς Καῦστριον πεδῖον, πόλιν οἰκουμένην, et ultra Mæandri fontes collocatur: contra campum Caystrium in Ionia Diodorus 14, 80, in finibus agri Ephesii Stephanus Byz. ponit. SCHN. ὥς ἐπὶ τῆς ἡμετέρας] Haec verba jam Schneidero, sive quis verteret cum Philépho, ut in nostro scilicet

κισμύριοι. Ἀρμενίων δ', ἔφη, τῶν ὁμόρων ἡμῖν παρ-
έονται ἱππεῖς μὲν τετρακισχίλιοι, πεζοὶ δὲ δισμύριοι.
Λέγεις σὺν, ἔφη ὁ Κῦρος, ἱππέας μὲν ἡμῖν εἶναι μείον ἢ
τρίτον μέρος τοῦ τῶν πολεμίων ἱππικοῦ, πεζοὺς δὲ ἀμφὶ
7 τοὺς ἡμίσεις. Τί οὖν; ἔφη ὁ Κναξάρης, ὀλίγους νομί-
ζεις Περσῶν εἶναι οὓς σὺ φῆς ἄγειν; Ἀλλ' εἰ μὲν ἀνδρῶν
προσδεῖ ἡμῖν, ἔφη ὁ Κῦρος, εἴτε καὶ μὴ, αὐθις βουλευσό-
μεθα· τὴν δὲ μάχην μοι, ἔφη, λέξον ἐκάστων ἥτις ἐστί.
Σχεδὸν, ἔφη ὁ Κναξάρης, πάντων ἡ αὐτή· τοξόται γὰρ
εἰσι καὶ ἀκοντισταὶ οἱ τ' ἐκείνων καὶ οἱ ἡμέτεροι. Οὐκοῦν,
ἔφη ὁ Κῦρος, ἀκροβολίζεσθαι ἀνάγκη ἐστὶ τοιούτων γε
8 τῶν ὅπλων ὄντων. Ἀνάγκη γὰρ οὖν, ἔφη. Οὐκοῦν ἐν
τούτῳ μὲν τῶν πλείονων ἡ νίκη· πολὺ γὰρ ἂν θάπτον οἱ
ὀλίγοι ὑπὸ τῶν πολλῶν τιτρωσκόμενοι ἀναλωθείησαν ἢ οἱ
πολλοὶ ὑπὸ τῶν ὀλίγων. Εἰ οὖν οὕτως ἔχει, ὦ Κῦρε, τί
ἂν ἄλλο τις κρεῖττον εὔροι ἢ πέμπειν εἰς Πέρσας, καὶ ἅμα
μὲν διδάσκειν αὐτοὺς ὅτι εἴ τι πείσονται Μῆδοι, εἰς Πέρ-
σας τὸ δεινὸν ἥξει, ἅμα δὲ αἰτεῖν πλεῖον στράτευμα;
'Αλλὰ τοῦτο μὲν, ἔφη ὁ Κῦρος, εὖ ἴσθι, οὐδ' εἰ πάντες

ἱππῆς D. δέ] δὲ καὶ D. τὸ τρίτον D. ἀμφὶ] σχεδὸν ἀμφὶ D.G.
mg. 7. ὀλίγους] οὐκ ὀλίγου D. ἀνδρῶν—αὐθις] ἄνθρωπος δεῖ ὁ κύρος εἴπε
καὶ αὐθις A. ἀνο (unde corr. fecit ἀνδρ) δεῖ (corr. s. v. ante hoc inserit προσ et
post δεῖ in ipso versu ἡμῖν addito s. v. ἔφη substituit litteris 3 vel 4 erasis) ὁ
κύρος εἴτε (sed pr. fortasse εἴ, unde εἴτε fecit corr.) καὶ (μὴ addit corr. s. v.)
αὐθις G. ἀνδεῖ (margo m. recentissima ἀνδρῶν) προσδεῖ ἡμῖν ἔφη ὁ κύρος εἴτε
καὶ μὴ αὐθις L. συμβουλευσόμεθα A.G. μάχην ἔφη λέξον μοι ἥτις ἐκάστων
ἐστίν D. ἔφη] ὁ κναξάρης add. D. 8. μὲν post οὐκοῦν G. τῶν]
ἔφη ὁ κύρος τῶν D. οἱ πολλοὶ] οἱ in ras. D. ἔχει] ἔφη add. D. et corr.
G. ἄλλος L. εὔροι κρ. D. ἐς A.G. εἰς Πέρσας] Πέρσαις D.
ἴσθι] ὅτι add. D.

regno sive pro ratione et magnitudine
regionis nostrae, adeo molesta visa
sunt ut partim nixus vitiosus hic D.
parum apta conjectura tentaret τοξό-
ται γένοιτ' ἂν, ὥς ἐγὼ οἶμαι, τῆς ἡμε-
τέρας καὶ ἑξακισμύριοι. Mihi credi-
bilius ex margine illatam esse lectoris
annotationem simillimam ei quam ex
L. ad 8, 8, 6, annotavi in praefatione.
Sed quum Xenophon vix scripturus
fuisse videatur γένοιτ' ἂν κἂν ἑξα-
κισμύριοι, his sublati ex D. asciscen-
dum erit καὶ aut scribendum γένοιτο.

7. ὀλίγους] Numerum nunc iterum

Persarum extorquere Cyro Cyaxares
artificio conatur, quem is jam antea
edere detrectaverat: ambigam igitur
adhibet interrogationem, cui aptius
ὀλίγους sine negatione. SCHN. Re-
spicit s. 3.

βουλευσόμεθα] V. ad 5, 3, 22.
μάχην] Dicitur ut 3, 9 et 11 et
alibi, ratio pugnandi.

8. εἴ τι πείσονται] Conf. 4, 5, 48:
Μήτι πάθῃτε.

ἥξει] I, 5, 13: Εἰς ἐμὲ τὸ ἐλλείπον
ἥξει. Demosth. p. 241, 4: Ἐφ' ἐαν-
τοὺς τὸ δεινὸν ἥξειν. ZEUN.

ἔλθοιεν Πέρσαι, πλήθει γε οὐχ ὑπερβαλοίμεθ' ἂν τοὺς 9 πολεμίους. Τί μὴν ἄλλο ἐνορᾶς ἄμεινον τούτου; Ἐγὼ μὲν ἂν, ἔφη ὁ Κῦρος, εἰ ἔχοιμι, ὥς τάχιστα ὅπλα ἐποιοῦμένην πᾶσι Πέρσαις τοῖς προσιούσιν οἷάπερ ἔχοντες ἔρχονται οἱ παρ' ἡμῶν οἱ τῶν ὁμοτίμων καλούμενοι· ταῦτα δ' ἐστὶ θώραξ μὲν περὶ τὰ στέρνα, γέρρον δὲ εἰς τὴν ἀριστεράν, κοπίς δὲ ἡ σάγαρις εἰς τὴν δεξιάν· καὶ ταῦτα παρασκευάσης, ἡμῖν μὲν ποιήσεις τὸ ὁμόσε τοῖς ἐναντίοις ἰέναι ἀσφαλέστατον, τοῖς πολεμίοις δὲ τὸ φεύγειν ἢ τὸ μένειν αἰρετώτερον. τάττομεν δὲ, ἔφη, ἡμᾶς μὲν αὐτοὺς ἐπὶ τοὺς μένοντας· οἳ γε μεντὰν αὐτῶν φεύγωσι, τούτους 10 ὑμῖν καὶ τοῖς ἵπποις νέμομεν, ὥς μὴ σχολάζωσι μήτε μένειν μήτε ἀναστρέφεσθαι. Κῦρος μὲν οὕτως ἔλεξε· τῷ [3] δὲ Κναξάρῃ ἔδοξέ τε εὖ λέγειν, καὶ τοῦ μὲν πλείους μεταπέμπεσθαι οὐκέτι ἐμέμνητο, παρεσκευάζετο δὲ ὅπλα τὰ προειρημένα. καὶ σχεδόν τε ἔτοιμα ἦν καὶ τῶν Περσῶν οἱ ὁμότιμοι παρήσαν ἔχοντες τὸ ἀπὸ Περσῶν στράτευμα. 11 ἐνταῦθα δὴ εἰπεῖν λέγεται ὁ Κῦρος συναγαγὼν αὐτοὺς, [4]

πλήθει γε] πλήθει A.G. οὐκ ἂν ὑπερβαλοίμεθα D. 9. ἄλλο ἐνορᾶς] τι s. ὁ al. m. G. ἄλλο τι σὺ ὁρᾶς D. ἄλλο τι ἐνορᾶς L. et σὺ al. m. s. v. ἔχοιμι in ras. D., haud dubie pro εἶην, ut E. ποιοῦμένην D. ἔχοντες ἔρχονται οἱ παρ' ἡμῶν A. ἔρχονται ἔχοντες οἱ ὑπὲρ ἡμῶν G. ἔχοντες προσέρχονται παρ' ἡμῶν D. μὲν περὶ D.G. s. v. περὶ A. γέρρον—δεξιάν Suidas v. γέρρον. παρασκευάσης D.G. corr. παρασκευάσῃ A. τοῖς δὲ π. D. τάσσοιμεν L. r. et νέμοιμεν. τούτοις G. μένειν D.G. in ras. φεύγειν A. 10. κύρος] ante hoc totidem fere litterarum spatium in A. κναξάρῃ D. παρασκευάζειν D. τῶν π.—τὸ G. mg. al. m., unde in G. quidem ex seq. τὸ ante περσῶν factum ἀπὸ, quod addit L. mg. στράτευμα] στρατεύματι G. pr., ut A., qui ἔτοιμα ἦν· καὶ τῷ π. στρ., et B., qui ἔτοιμα ἦν καὶ τῷ στρ. τῶν περσῶν. 11. ἐνθα δὴ λέγει ὁ κ. D. αὐτοὺς] τάδε add. s. v. al. m. G.

ὑπερβαλοίμεθα] Numerum Persarum supra 1, 2, 15, Xenophon posuit δώδεκα μυριάδας. SCHN.

9. οἱ τῶν ὁμοτίμων καλούμενοι] Soph. Œd. T. 1042: Τῶν Λαῖον δῆπου τις ὠνομάζετο. Diodori 1, 38: Θαλῆς εἰς τῶν ἐπτά σοφῶν ὀνομαζόμενος. Quæ loco ejusdem Excerpt. Vales. p. 551, 45: Ὀνομάσθη μὲν εἰς τῶν ἐπτά σοφῶν ab Reiskii conjectura ὀνομαζόμενον defenduntur. 4, 76: Δαίδαλος εἰς τῶν Ἑρεχθειδῶν ὀνομαζόμενος, ubi ὀνομαζόμενον vertit Poggius. Itaque frustra Heindorfius apud Schneiderum “καλονμένων, intelligens οἱ χίλιοι, qui numerantur supra 1, 5, 5.” ὅπλα] Conf. 1, 2, 9.

10. καὶ σχεδόν τε ἔτοιμα ἦν] Anab. 4, 6, 2: Καὶ ἤδη τ' ἦν ἐν τῷ τρίτῳ σταθμῷ καὶ ὁ Χειρίσοφος αὐτῷ ἐχάλε- πάνθη, ὅτι οὐκ εἰς κόμας ἦεν. Locum annotavit cum aliis Heindorf. ad Platonis Phæd. §. 155. In hac scilicet formula primum καὶ transitum facit, τε pertinet ad enunciatum illud ἔτοιμα ἦν τὰ ὅπλα. SCHN.

ἔδεια] Timui; igitur consului salutis vestræ, et providi arma, similia vestris, quibus milites vos secuti armarentur. SCHN.

11. εἰπεῖν] Conf. de hac oratione Dionys. A. rh. 8, 11, p. 302; 9, 12, p. 358.

Ἄνδρες φίλοι, ἐγὼ ὑμᾶς ὁρῶν αὐτοὺς μὲν καθωπλισμένους οὕτω καὶ ταῖς ψυχαῖς παρεσκευασμένους ὡς χεῖρας συμμίζοντας τοῖς πολεμίοις, τοὺς δὲ ἐπομένους ὑμῖν Πέρσας γινώσκων ὅτι οὕτως ὥπλισμένοι εἰσὶν ὡς ὅτι προσωτάτω σταθέντες μάχεσθαι, ἔδεια μὴ ὀλίγοι καὶ ἔρημοι συμμάχων συμπίπτοντες πολεμίοις πολλοῖς πάθοιτέ τι. νῦν οὖν, ἔφη, σώματα μὲν ἔχοντες ἀνδρῶν ἦκετε οὐ μεμπτά· ὅπλα δὲ ἔσται αὐτοῖς ὅμοια τοῖς ἡμετέροις· τὰς γε μέντοι ψυχὰς θήγειν αὐτῶν ἡμέτερον τὸ ἔργον. ἄρχοντος γάρ ἐστιν οὐχ ἑαυτὸν μόνον ἀγαθὸν παρέχειν, ἀλλὰ δεῖ καὶ τῶν ἀρχομένων ἐπιμέλεισθαι ὅπως ὡς βέλτιστοι ἔσονται.

12 Ὁ μὲν οὕτως εἶπεν· οἱ δ' ἡσθησαν μὲν πάντες, νομί- [5]

ζοντες μετὰ πλειόνων ἀγωνιεῖσθαι· εἰς δ' αὐτῶν καὶ ἔλεξε

13 τοιαῦδε. Ἀλλὰ θαυμαστά, ἔφη, ἴσως δόξω λέγειν, εἰ Κύρῳ συμβουλεύσω τι εἰπεῖν ὑπὲρ ἡμῶν, ὅταν τὰ ὅπλα λαμβάνωσιν οἱ ἡμῖν μέλλοντες συμμάχεσθαι· ἀλλὰ γινώσκω γάρ, ἔφη, ὅτι οἱ τῶν ἰκανωτάτων καὶ εὖ καὶ κακῶς ποιεῖν λόγοι οὗτοι καὶ μάλιστα ἐνδύονται ταῖς ψυχαῖς τῶν ἀκουόντων· καὶ δῶρα διδῶσιν οἱ τοιοῦτοι, καὶ ἂν μείω τυγχάνῃ ὄντα ἢ τὰ παρὰ τῶν ὁμοίων, ὅμως μεί-

ἄνδρες] νουθεσία κύρου A. mg. νουθεσία mg. G. οὕτως D. τῇ ψυχῇ A. τὴν ψυχὴν G.K.M. χεῖρας] εἰς ante hoc add. D. et L. m. recentissima.

συμμιζάντας τοὺς πολεμίους D. σταθέντες] ταχθέντες et ταχ s. v. al. m. L. G. om. D. ὀλίγοι] στάντες add. D.L. et s. v. al. m. G. μὲν post νῦν A.G. ἦκετε] οὐ μεμπτά addit G.D. mg. οὐ μεμπτά· ὅπλα δέ] οὐ μεμπτά δ' ὅπλα A.D.G. corr. αὐτῶν θήγειν D. qui hic mg. ὠραῖον, ut G., et γνώμη. ἡμ. ὕ s. v. al. m. G. τὸ om. D. οὐ (hoc in fine versus) καὶ τὸν ἀγαθὸν μόνον εἶναι D. δεῖ] δὴ G. om. D. Libri ἐπιμελεῖσθαι. 13. θαυμαστά] μὲν add. D. δόξω A. κύρον A.D. τι om. D. ὑπὲρ ἡμῶν εἰπεῖν G. συμμαχεῖσθαι D.G. mg. et in altero σημειῶσαι. καὶ δῶρα] καὶ δῶρά γε ἦν D. καὶ ἂν] καὶ D. μείω] μείον pr. D., ut videtur. μειζῶως A.

ἦκετε] In verbo ἦκετε hæsi jam olim propter adjunctum ἔχοντες. Sensisse difficultatem videtur Fischerus ita annotans: ἦκετε arbitror pertinere non tantum ad ὁμοτίμους, sed etiam ad ceteros Persarum milites: præsertim cum Cyrus deinceps ipse ostendat adjuvandos esse eorum animos, non item corpora. Vertit igitur: Nunc igitur corpora habentes militum venistis non contemnenda: et arma ceteri accipient nostris similia. Sed hanc Cyri orationem ad solos ὁμοτίμους pertinere manifestum est: igitur

ἦκετε non potest comprehendere ceteros etiam Persas. Itaque olim ἀγωντες malui scriptum: contra Heindorfius ἦκουσι scribendum censuit: quod verum puto. SCHN. Illud ipsum ἦκουσι (sic, non ἦκουσιν) correctoris videtur conjectura in marg. L.

τὸ ἔργον] Male τὸ om. D. Conf. ad Comment. 3, 3, 3. SCHN.

13. Ἀλλὰ] Initio orationis ponitur ἀλλὰ infra 2, 3, 5. SCHN.

μάλιστα ἐνδύονται] Eadem sententia apud Eurip. Hec. 293.

καὶ ἂν] V. ad s. 15.

ζονος αὐτὰ τιμῶνται οἱ λαμβάνοντες. καὶ νῦν, ἔφη, οἱ Πέρσαι παραστάται ὑπὸ Κύρου πολὺ μᾶλλον ἡσθήσονται ἢ ὑφ' ἡμῶν παρακαλούμενοι, εἰς τε τοὺς ὁμοτίμους καθιστάμενοι βεβαιοτέρως σφίσιν ἡγήσονται ἔχειν τοῦτο ὑπὸ βασιλέως τε παιδὸς καὶ ὑπὸ στρατηγοῦ γενόμενον ἢ εἰ ὑφ' ἡμῶν τὸ αὐτὸ τοῦτο γίγνοιτο. ἀπείναι μέντοι οὐδὲ τὰ ἡμέτερα χρῆ, ἀλλὰ παντὶ τρόπῳ δεῖ τῶν ἀνδρῶν θῆγειν πάντως τὸ φρόνημα. ἡμῖν γὰρ ἔσται τοῦτο χρήσιμον ὅ τι ἂν οὗτοι βελτίονες γένωνται.

- 14 Οὕτω δὴ ὁ Κύρος καταθεῖς τὰ ὄπλα εἰς τὸ μέσον καὶ [6] συγκαλέσας πάντας τοὺς Περσῶν στρατιώτας ἔλεξε τοιά-
 15 δε. Ἄνδρες Πέρσαι, ὑμεῖς καὶ ἔφυτε ἐν τῇ αὐτῇ ἡμῖν καὶ ἐτράφητε, καὶ τὰ σώματά τε οὐδὲν ἡμῶν χείρονα ἔχετε, ψυχὰς τε οὐδὲν κακίονας ὑμῖν προσήκει ἡμῶν ἔχειν. τοιοῦτοι δ' ὄντες ἐν μὲν τῇ πατρίδι οὐ μετείχετε τῶν ἴσων ἡμῖν, οὐχ ὑφ' ἡμῶν ἀπελαθέντες ἀλλ' ὑπὸ τοῦ τὰ-πιτήδεια ἀνάγκην ὑμῖν εἶναι πορίζεσθαι. νῦν δὲ ὅπως μὲν ταῦτα ἔξετε ἐμοὶ μελήσει σὺν τοῖς θεοῖς· ἔξεστι δ' ὑμῖν, εἰ βούλοισθε, λαβόντας ὄπλα οἰάπερ ἡμεῖς ἔχομεν εἰς τὸν αὐτὸν ἡμῖν κίνδυνον ἐμβαίνειν, καὶ ἅν τι ἐκ τούτων καλὸν
 16 κάγαθον γίγνηται, τῶν ὁμοίων ἡμῖν ἀξιούσθαι. τὸν μὲν οὖν πρόσθεν χρόνον ὑμεῖς τε τοξόται καὶ ἀκοντισταὶ ἦτε

τιμῶνται] *σι σ. ὦν Α.* παραστάται] *παρακληθέντες D.G. mg.* βεβαιο-
 τέρως] *ως in ras. G. s. v., nec tamen βεβαιότερον fuit pr., ut accentus ostendit:*

βεβαιοτερ^{ως}. γιγνόμενον D. εἰ s. v. G. τὸ αὐτὸ τοῦτο γίγνοιτο] *εἰς τὸ αὐτὸ τοῦτο ἄγοιτο D. τὰ φρονήματα D. et corr. G.* 14. καθεῖς A.G. pr. εἰς τὸ μέσον om. A.G. ἔλεγε A.G. pr. τοιαῦτα D. 15. πέρσαι D. mg. ἡμῖν] *χώρα add. D.G. s. v. r.* τε] *γε A.G.* ἡμῶν οὐδὲν D. χείρον A.G. pr. οὐδὲν κακίονας ὑμᾶς προσήκει D. μετείχετε] *ει in ras. et χετε s. v. G. ead. m.* τὰ ἐπιτ. D.L. βούλεσθε D. λαβοῦσιν D. ἔχομεν] *καὶ εἴ τι χείρονες ἡμῶν ἐστὲ add. A.G. et al. m. mg. D.* κίνδυνον ἡμῖν G. καὶ ἂν] *in ras. 2 fere litt. nihil D. nisi Δ, et mg. al. m. Δ κᾶν.* τι—καλὸν κάγαθον] *τι καλὸς κάγαθὸς D. et corr. al. m. G.* γίνεταί G.

Πέρσαι παραστάται, non παραστά-
 ται παρακαλούμενοι, conjungenda.

τὸ αὐτὸ] De crasi hic neglecta, alibi vero servata in hoc, v. præf. ad Anab. p. xiii.

14. καταθεῖς—εἰς τὸ μέσον] Recte Fischerus interpretatur arma, nempe loricas, scuta, gladios, bipennes, deponenda curare ibi, ubi conspici pos-
 sint ab omnibus, et ita ut capī ab

omnibus possint. Huc refertur illud s. 18: Ὅρατε τὰ ὄπλα· ὁ μὲν χρήζων λαμβανέτω. Formula dicendi eadem est in Œcon. 7, 26. SCHN.

15. ἀπελαθέντες] Conf. 1, 2, 15. ZEUN.

καὶ ἂν] De crasi hic, ut s. 13. neglecta, ibidemque servata, v. præf. ad Anab. p. xiii.

- καὶ ἡμεῖς, καὶ εἴ τι χείρους ἡμῶν ταῦτα ποιεῖν ἦτε, οὐδὲν θαυμαστόν· οὐ γὰρ ἦν ὑμῖν σχολὴ ὥσπερ ἡμῖν τούτων ἐπιμέλεισθαι· ἐν δὲ ταύτῃ τῇ ὀπλίσει οὐδὲν ἡμεῖς ὑμῶν προέξομεν. θώραξ μὲν γε περὶ τὰ στέρνα ἀρμόττων ἐκάστῳ ἔσται, γέρρον δὲ ἐν τῇ ἀριστερᾷ, ὃ πάντες εἰθίσμεθα φορεῖν, μάχαιρα δὲ ἢ σάγαρις ἐν τῇ δεξιᾷ, ἣ δὴ παίειν τοὺς ἐναντίους δεήσει οὐδὲν φυλαττομένους μὴ τι
- 17 παίοντες ἐξαμάρτωμεν. τί οὖν ἂν ἐν τούτοις ἕτερος ἐτέρου διαφέρει ἡμῶν πλὴν τόλμη; ἦν οὐδὲν ὑμῖν ἥττον προσήκει ἢ ἡμῖν ὑποτρέφεσθαι. νίκης τε γὰρ ἐπιθυμεῖν, ἢ τὰ καλὰ πάντα καὶ τὰγαθὰ κτᾶται τε καὶ σώζει, τί μᾶλλον ἡμῖν ἢ ὑμῖν προσήκει; κράτους τε, ὃ πάντα τὰ τῶν ἡττόνων τοῖς κρείττοσι δωρεῖται, τί εἰκὸς ἡμᾶς μᾶλλον ἢ καὶ
- 18 ὑμᾶς τούτου δεῖσθαι; τέλος εἶπεν, Ἀκηκόατε πάντα· ὁρᾶτε τὰ ὄπλα· ὁ μὲν χρήζων λαμβανέτω ταῦτα καὶ ἀπογραφέσθω πρὸς τὸν ταξίαρχον εἰς τὴν ὁμοίαν τάξιν ἡμῖν· ὅτῳ δ' ἀρκεῖ ἐν μισθοφόρου χώρα εἶναι, καταμενέτω ἐν
- 19 τοῖς ὑπηρετικοῖς ὅπλοις. ὁ μὲν οὕτως εἶπεν. ἀκούσαντες δὲ [7] οἱ Πέρσαι ἐνόμισαν, εἰ παρακαλούμενοι ὥστε τὰ ὅμοια ποιοῦντες τῶν αὐτῶν τυγχάνειν μὴ ἐθελήσουσι ταῦτα ποιεῖν, δικαίως ἂν διὰ παντὸς τοῦ αἰῶνος ἀμχανοῦντες βιοτεύειν. καὶ οὕτω δὴ ἀπογράφονται πάντες ἀνέλαβόν τε τὰ ὄπλα πάντες.
- 20 Ἐν ᾧ δὲ οἱ πολέμοι ἐλέγοντο μὲν προσιέναι, παρήσαν δὲ οὐδέπω, ἐν τούτῳ ἐπειρᾶτο ὁ Κῦρος ἀσκεῖν μὲν τὰ σώματα τῶν μεθ' ἑαυτοῦ εἰς ἰσχὺν, διδάσκειν δὲ τὰ τακτικά,

16. χείρονες D. ἦν s. v. al. m. L. ὥσπερ] ὡς A. G. ὑμῖν ἢ s. v.posito D. Libri ἐπιμελεῖσθαι. ταύτῃ] τῇδε D. ὑμῶν om. A. add. D. G. mg. γε] γὰρ D. Libri ἀρμόζων. δὴ om. D. παίσαντες D., sed mg. al. m. ἢ παίοντες. ἕτερος ἐν τούτοις ἐτέρου διαφέρει D. ἡμῶν διαφέρει D. τόλμῃ] εἰ ante hoc add. A. ἢ L. erasit G. τολμῆς D. G. r. προσήκει ἥττονα D. ἢ ἡμῖν] ἡμῶν D. ὑποτρέφεσθαι] παρέχεσθαι D. et mg. r. G. τὰ ἀγαθὰ D. πάντα om. D. τούτου] τοῦτο L. τούτου r. 18. εἶπεν D. pr. εἶναι] ἰέναι A. G. pr. 19. εἰ] οἱ A. τῶν αὐτῶν τυγχάνειν, μὴ ἐθελήσουσι ταῦτα ποιεῖν] ὁμοίως βιοτεύειν (βιωτεύειν A., ut infra), τυγχάνοιεν μὴ ἐθέλοντες ταῦτα A. G. pr., ὁμοίων βιοτεύειν (hoc punctis infra positis notat G., erasit L. et τῶν αὐτῶν in marg.) μὴ ἐθελήσουσι ταῦτα ποιεῖν G. corr. θελήσουσιν D. καὶ om. D. ἀνέλαβον] ἔλαβον D. ὅπλων ἀνάληψις mg. G. 20. μὲν om. D. οὐπω D. μεθ' αὐτοῦ sic D. εἰς] πρὸς D. διδ. δέ] διδ. τε A. G.

16. ὀπλίσει] De qua conf. s. 9.
μάχαιρα] V. ad 1, 2, 13.

17. τούτου] κράτους.
18. τοῖς ὑπηρ. ὅπλοις] Conf. 7, 4, 15.

21 θήγειν δὲ τὰς ψυχὰς εἰς τὰ πολεμικά. καὶ πρῶτον μὲν [8]
 λαβὼν παρὰ Κναξάρου ὑπηρέτας προσέταξεν ἐκάστοις
 τῶν στρατιωτῶν ἱκανῶς ὧν ἐδέοντο πάντα πεπονημένα
 παρασχεῖν· τοῦτο δὲ παρασκευάσας οὐδὲν αὐτοῖς ἐλελοίπει
 ἄλλο ἢ ἀσκεῖν τὰ ἀμφὶ τὸν πόλεμον, ἐκεῖνο δοκῶν κατα-
 μεμαθηκέναι ὅτι οὗτοι κράτιστοι ἕκαστα γίγνονται οἱ ἂν
 ἀφέμενοι τοῦ πολλοῖς προσέχειν τὸν νοῦν ἐπὶ ἐν ἔργον
 τράπωνται. καὶ αὐτῶν δὲ τῶν πολεμικῶν περιελὼν καὶ τὸ
 τόξω μελετᾶν καὶ ἀκοντίῳ κατέλιπε τοῦτο μόνον αὐτοῖς τὸ
 σὺν μαχαίρᾳ καὶ γέρρῳ καὶ θώρακι μάχεσθαι· ὥστε εὐθὺς
 αὐτῶν παρεσκεύασε τὰς γνώμας ὡς ὁμόσε ἰτέον εἴη τοῖς
 πολεμίοις, ἢ ὁμολογητέον μηδενὸς εἶναι ἀξίους συμμαχούς·
 τοῦτο δὲ χαλεπὸν ὁμολογήσαι οἵτινες ἂν εἰδῶσιν ὅτι οὐδὲ
 δι' ἐν ἄλλο τρέφονται ἢ ὅπως μαχοῦνται ὑπὲρ τῶν τρε-
 22 φόντων. ἔτι δὲ πρὸς τούτοις ἐννοήσας ὅτι περὶ ὀπόσων [9]
 ἂν γένωνται ἀνθρώποις φιλονεικίαι, πολὺ μᾶλλον ἐθέλουσι
 ταῦτ' ἀσκεῖν, ἀγωνάς τε αὐτοῖς προείπεν ἀπάντων ὀπόσα
 ἐγίνγνωσκεν ἀσκεῖσθαι ἀγαθὸν εἶναι ὑπὸ στρατιωτῶν καὶ
 προείπε τάδε, ἰδιώτῃ μὲν ἑαυτὸν παρέχειν εὐπειθῇ τοῖς
 ἄρχουσι καὶ ἐθελόπονον καὶ φιλοκίνδυνον μετ' εὐταξίας καὶ
 ἐπιστήμονα τῶν στρατιωτικῶν καὶ φιλόκαλον περὶ ὅπλα
 καὶ φιλότιμον ἐπὶ πᾶσι τοῖς τοιούτοις, πεμπαδάρχῳ δ'
 αὐτὸν ὄντα οἶόνπερ τὸν ἀγαθὸν ἰδιώτην καὶ τὴν πεμπαδά

21. κναξάρους D. ὑπερέτας D. corr. s. v. ἱκανῶς L. mg. r. ἱκανοὺς
 A. D. G. παρέχειν D. ἄλλο ἐλελ. D. ἀμφέμενοι A. τὸ] τῷ G.
 ἰτέον] super i ras. in D. in ras. G. εἴη] ἐπὶ (sed ut super e erasum quid
 videatur) D., quod addit mg. L. τοὺς πολεμίους D. pr., ut videtur, corr.
 in utroque i. μηθενὸς A. G. ἀξίους εἶναι D. τουτὶ G. μάχωνται
 D. G. s. v. 22. γένωνται] γενταί et on s. v. A. ἐγγένηται D. et φιλονεικία.
 τε om. D. καὶ προείπε] προείπε A. ἀ δὲ προείπε D. παρέχειν αὐτὸν D.
 ἐθελόπονον D. πενταδάρχῳ A. et πεντάδα. δ' αὐτὸν] δ' ἑαυτὸν A.
 δ' ἑαυτῷ G.

21. Κναξάρους pro Κναξάρου Zen-
 nius, multa de scriptura disputans ad
 1, 6, 9. ubi docet sæpius codices
 præferre hanc formam, ad quam reli-
 quos reformandos esse. SCHN.
 Male.

ὑπηρέτας] V. ad s. 31.
 ἱκανῶς] ἱκανοὺς, quod est in libris,
 si verum est, olim pertinuit ad ὑπηρέ-
 τας, alio loco positum. SCHN.

καὶ αὐτῶν—μάχεσθαι] Suidas v.
 Γέρροι, ex h. l.: Κῦρος περιελὼν τὰ
 πολλὰ τῶν π. κατέλιπε μόνον τὸ συνόν

τοῖς στρατιώταις μαχαίρα—μάχεσθαι.

22. γένωνται—φιλονεικία] Cum D.
 conf. Reip. Lac. 4, 2: 'Ορῶν οἷς ἂν
 μάλιστα φιλονεικία ἐγγένηται κ. τ. λ.
 Plur. infra 8, 2, 26.

φιλόκαλον περὶ ὅπλα] Conf. Anab.
 3, 2, 7.

πεμπαδάρχῳ] Eadem quæ hic va-
 rietas Hipparch. 4, 9, et H. Gr. 7, 2,
 6. SCHN. Sed infra 2, 3, 21 πεμπ-,
 qui hic πεντ, ut πεμπ- ubique præfe-
 rendum videtur, quod optimi tuerentur
 H. Gr. l. c.

εἰς τὸ δυνατόν τοιαύτην παρέχειν, δεκαδάρχω δὲ τὴν δεκάδα ὡσαύτως, λοχαγῷ δὲ τὸν λόχον, καὶ ταξιάρχῳ ἀνεπίκητον αὐτὸν ὄντα ἐπιμέλεσθαι καὶ τῶν ὑφ' αὐτῷ ἀρχόντων ὅπως ἐκείνοι αὐτῶν ἄρχουσι παρέξουσιν τὰ δέοντα
 23 ποιοῦντας. ἄλλα δὲ προύφηγε τοῖς μὲν ταξιάρχοις ὡς [10]
 τοὺς κρατίστας δόξαντας τὰς τάξεις παρεσκευάσθαι χιλιάρχους ἔσεσθαι, τῶν δὲ λοχαγῶν οἱ κρατίστους δόξειαν τοὺς λόχους ἀποδεικνύναι, εἰς τὰς τῶν ταξιάρχων χώρας ἐπαναβήσεσθαι, τῶν δ' αὖ δεκαδάρχων τοὺς κρατίστους εἰς τὰς τῶν λοχαγῶν χώρας καταστήσεσθαι, τῶν δ' αὖ πεμπαδάρχων ὡσαύτως εἰς τὰς τῶν δεκαδάρχων, τῶν γε μὴν ἰδιωτῶν τοὺς κρατιστεύοντας εἰς τὰς τῶν πεμπαδάρχων. ὑπῆρχε δὲ πᾶσι τούτοις τοῖς ἄρχουσι πρῶτον μὲν θεραπεύεσθαι ὑπὸ τῶν ἀρχομένων, ἔπειτα δὲ καὶ ἄλλαι τιμαὶ αἱ πρέπουσαι ἐκάστοις συμπαρείποντο. ἐπανετείνοντο δὲ καὶ μείζονες ἐλπίδες τοῖς ἀξίοις ἐπαίνου, εἴ τι ἐν τῷ ἐπίοντι
 24 χρόνῳ ἀγαθὸν μείζον φαίνοιτο. προεῖπε δὲ νικητήρια καὶ [11]
 ὅλαις ταῖς τάξεσι καὶ ὅλοις τοῖς λόχοις, καὶ ταῖς δεκάσιν ὡσαύτως καὶ ταῖς πεμπάσιν, αἱ ἂν φαίνωνται εὐπιστόταται τοῖς ἄρχουσιν εἶναι καὶ προθυμότατα ἀσκούσαι τὰ

δεκάρχῳ G. corr. mg. r. ὡσαύτως δὲ λοχαγῷ τὸν λόχον ὡς δ' αὐτως ταξιάρχῳ ὡς δ' αὐτως τῶν ἄλλων ἀρχόντων ἐκάστῳ ἀνεπίκητον αὐτὸν ὄντα D. post ταξιάρχῳ G. mg. r. add. ὡσαύτως ἐκάστῳ τῶν ἄλλων ἀρχόντων. λοχαγῷ] λόχῳ A. ἀνεπίκητον G. posito κ super η, i. e. ἀνεπίκητον, ut Welchiana, potius quam ἀνεπίκητον. Pollux 8, 68: Ἀνεπίκητον, ἀνεπίκητον, ὡς Ξενοφῶν, ἀφ' οὗ τὸ ἀνεπίκητος Θουκυδίδης. ἀνεπίκητον, quod voluit corr. G., D.M. Libri ἐπιμελίσθαι. αὐτῷ] αὐτῶν A.G. αὐτὸν E. αὐτῶν] αὐτῶν A.G. pr. ἄρχουσι A.D. ἄρχωσι G., unde ἂν ἄρχωσι Aldina. 23. προύφαινε A.G. τοῖς μὲν] τοῖς A.G. ταξιάρχεις G. s. v. ὡς τοὺς—παρεσκευάσθαι] οἱ κρατίστας δόξαιεν τὰς τάξεις παρασκευάσαι add. G. mg. r. post ταξιάρχους. et qui δόξειεν D. in textu, omissis ὡς τοὺς—παρεσκευάσθαι. κράτιστα A. δόξαντας] δόξοντας A.G. τάξεις] πράξεις G. pr. δόξαιεν A.G. ταξιάρχων A.G. et δεκαδάρχων bis. πενταδάρχων A. et qui al. m. s. v. μπ G. πεμπαδάρχων L. δὲ om. G. τούτοις πᾶσι G. ἐπανετείνε—μείζονας ἐλπίδας D. μείζους Suidæ codex Brux. in Ἐπανετ. ἐπαίνου] ἐπαινοὶ τε A.G. ἐπαινοὶ τε καὶ Suidas. ἀγαθὸν] ἀγαθὸν εἶναι A.G. Suidas. 24. πεντάσιν A. αἱ ἂν] Libri ἐάν. εἶναι] οὖσαι D.G. corr.

ἀνεπίκητον] Utroque voc., inter quæ hic variatur, præter Xenophontem utitur etiam Thucydides.

δόξαιεν] V. ad 1, 2, 11.

καταστήσεσθαι] Signif. passiva dicitur, ut Anab. 1, 3, 8.

τιμαὶ] V. s. 30; 4, 9.

24. ἐὰν φαίνωνται] Quum 1, 2, 12 sit: Ἐν ᾗ δ' ἂν φυλῇ πλείστοι ὦσι δαημονέσται . . καὶ εὐπιστότατοι, hic quoque αἱ ἂν scripsisse Xenophontem conjeci ad Thes. Steph. v. Εὐπιστος. εἶναι] Infinitivum correctores sustulerunt bis etiam 2, 2, 1.

προειρημένα. ἦν δὲ ταῦτα νικητήρια οἶα δὴ εἰς πλήθος
 πρέπει. ταῦτα μὲν δὴ προείρητό τε καὶ ἡσκεῖτο ἡ στρατιά.
 25 σκηνὰς δ' αὐτοῖς κατεσκεύασε, πλήθος μὲν ὅσοι ταξίαρχοι [12]
 ἦσαν, μέγεθος δὲ ὥστε ἱκανὰς εἶναι τῇ τάξει ἐκάστη· ἡ δὲ
 τάξις ἦν ἑκατὸν ἄνδρες. ἐσκήνουν μὲν δὴ οὕτω κατὰ
 τάξεις· ἐν δὲ τῷ ὁμοῦ σκηνοῦν ἐδόκουν μὲν αὐτῷ ὠφε-
 λείσθαι πρὸς τὸν μέλλοντα ἀγῶνα τοῦτο ὅτι ἐώρων ἀλλή-
 λους ὁμοίως τρεφομένους καὶ οὐκ ἐνῆν πρόφασις μειονεξίας
 ὥστε ὑφίεσθαι τινα κακίῳ ἐτέρου εἶναι πρὸς τοὺς πολε-
 μίους. ὠφελείσθαι δ' ἐδόκουν αὐτῷ καὶ πρὸς τὸ γινώσκειν
 ἀλλήλους ὁμοῦ σκηνοῦντες. ἐν δὲ τῷ γινώσκεισθαι καὶ
 τὸ αἰσχύνεσθαι πᾶσι δοκεῖ μᾶλλον ἐγγίγνεσθαι, οἱ δ'
 ἀγνοοῦμενοι ῥαδιουργεῖν πως μᾶλλον δοκοῦσιν, ὥσπερ ἐν
 26 σκότει ὄντες. ἐδόκουν δ' αὐτῷ καὶ εἰς τὸ τὰς τάξεις ἀκρι- [13]
 βοῦν μεγάλα ὠφελείσθαι διὰ τὴν συσκηνίαν. εἶχον γὰρ
 οἱ μὲν ταξίαρχοι ὑφ' ἑαυτοῖς τὰς τάξεις κεκοσμημένας

ταῦτα ν.] ταύταις τὰ ν. D. δὴ] η in ras. D. ἀσκέιτο A. ἡσκητο D.
 ἡ στρατιά] ὑπὸ τῆς στρατιάς D.G. mg. 25. ὥστε] ὡς D. τῇ τάξει
 ἐκάστη· ἡ δὲ τάξις] τῇ τάξει· ἐκάστη δ' ἡ τάξις A.G. οὕτως A. ὁμοῦ
 σκηνοῦν] ὁμοσκηνοῦν D. ὅτι ἐν τῷ ὁμοῦ σκηνοῦν τοὺς στρατιώτας—ὄντες libe-
 rius Suidas v. Συσκηνία. τοῦτο] τούτου D. ἀλλήλοις D., i in ras.
 κακίῳ] κακίωτερον A. Suidas. κακίῳ ἔτερον D., sed ω in ras. γινώσκεισθαι
 ἀλλήλοις D.G. mg. ὁμοσκηνοῦντες D. ἐν γὰρ τὸ (sic) D. δοκεῖ]
 ἐδόκει D.L. mg. r. καὶ ὅτι ἐγίνωσκον ἀλλήλους, καὶ τὸ αἰσχύνεσθαι πᾶσιν ἐδόκει
 ἐγγίγνεσθαι Suidas, et mox ἀγνοοῦντες ῥαδιουργοῦσιν, ὥσπερ ἐν σκότει ὄντες. E
 Xenophonte Eustath. II. p. 239, 7: Ἐνταῦθα δὲ γράφουσιν οἱ παλαιοὶ καὶ ὅτι
 τὸ μὲν γινώσκειν ἀλλήλους αἰσχ. ποιεῖ, οἱ δὲ ἀγνοοῦντες ῥ. ὥσπερ ἐν σ. ὁ. ἐν]
 οἱ ἐν D.G. mg. m. ant. σκώτει G. 26. καὶ εἰς τὸ τὰς] εἰς τὸ καὶ

A.G.M. μέγαλα] μέγα D. γὰρ με G. eraso post a sive λα sive ως, quum
 a simile sit litt. λ. μεγάλως L. corr. μέγαλα pr. συσκηνίαν] ὁμοσκηνίαν D.
 κεκοσμημένας G. m. recentissima, M. κοιμωμένας A.G. pr. κεκομημένας D., σ
 s. v.

οἶα δὴ εἰς πλήθος πρέπει] Ex Anthologia, ἐς ἀμφοτέρους ἔπρεπε, attulit Steph. in Thes.

ταῦτα—ἡσκεῖτο] Galen. vol. 8, p. 833: Ἀκηκοὺς εἰς ἄκρον ἡσκήσθαι μετὴν ἀνατομικὴν θεωρίαν. Alia verbi sic cum accusativo juncti exempla attulit Steph. in Thes., velut Gregorii εἰ λόγους ἀσκούμενοι κακίαν μάθοιεν, alterum nescio cujus, ἀσκούμενος τὴν κυνικὴν ἀσκήσιν ὑπὸ τῷ Ῥοδίῳ. Hujus structuræ ignari correctores imperiti libris quibusdam intulerunt ὑπὸ τῆς στρατιάς. Ceterum schol. Aphthonii in Walz. Rhett. vol. 2, p. 566, 12:

Γυμνάζεσθαι κυρίως ἐστὶ τὸ γυμνὸς (γυμνοῦς) ἀγωνίζεσθαι καὶ ἐκμανθάνειν εἴτε πολεμικὴν ἀσκήσιν εἴτε ἀμιλλητηρίους ἀγῶνας—ὥσπερ Ξ. ἐν τῇ Κύρου παιδείᾳ τὸν Κύρον αὐτὸν ποιεῖν μετὰ τῶν ἐταίρων ἔγραφεν, ἀσκούμενον τὰ πολεμικά.

25. ὑφίεσθαι—εἶναι] Alia hujus constructionis exempla de medio ex H. Gr. 7, 4, 9, et Comment. 4, 8, 6, attulit Schneider. ad Œcon. 12, 14, activi ex Anab. 3, 5, 5.

ἐν τῷ γινώσκεισθαι] Fons sententiæ videtur esse II. 5, 530. SCHN.

26. κεκοσμημένας] Verbum de or-

ὥσπερ ὅποτε εἰς ἓνα πορεύοιτο ἡ τάξις, οἱ δὲ λοχαγοὶ τοὺς
 λόχους ὡσαύτως, οἱ δὲ δεκάδαρχοι δεκάδας, πεμπάδαρχοι
 27 πεμπάδας. τὸ δὲ διακριβοῦν τὰς τάξεις σφόδρα ἐδόκει
 αὐτῷ ἀγαθὸν εἶναι καὶ εἰς τὸ μὴ ταραττέσθαι καὶ εἰ ταρα-
 χθεῖεν θάττον καταστήναι, ὥσπερ γε καὶ λίθων καὶ ξύλων
 ἂν δέη συναρμοσθῆναι, ἔστι, καὶ ὅπως οὖν καταβεβλη-
 μένα τύχη, συναρμόσαι αὐτὰ εὐπετῶς, ἣν ἔχη γνωρίσματα
 ὥστ' εὐδηλον εἶναι ἐξ ὅποιās ἕκαστον χώρας αὐτῶν ἐστίν.
 28 ἐδόκουν δ' ὠφελείσθαι αὐτῷ ὁμοῦ τρεφόμενοι καὶ πρὸς τὸ
 ἦττον ἀλλήλους ἐθέλιν ἀπολείπειν, ὅτι ἐώρα καὶ τὰ θηρία
 τὰ συντρεφόμενα δεινὸν ἔχοντα πόθον, ἣν τις αὐτὰ διασπᾷ
 29 ἀπ' ἀλλήλων. ἐπεμέλετο δὲ καὶ τούτου ὁ Κῦρος ὅπως μή- [14]
 ποτε ἀνίδρωτοι γενόμενοι ἐπὶ τὸ ἄριστον καὶ τὸ δεῖπνον
 εἰσίοιεν. ἡ γὰρ ἐπὶ θήραν ἐξάγων ἰδρώτα αὐτοῖς παρέιχεν,
 ἡ παιδιὰς τοιαύτας ἐξηύρισκεν αἱ ἰδρώτα ἔμελλον παρ-
 ἔχειν, ἡ καὶ πράξαι εἴ τι θεόμενος τύχοι, οὕτως ἐξηγείτο τῆς
 πράξεως ὡς μὴ ἐπανόιοιεν ἀνιδρωτί. τοῦτο γὰρ ἡγείτο καὶ
 πρὸς τὸ ἡδέως ἐσθίειν ἀγαθὸν εἶναι καὶ πρὸς τὸ ὑγιαίνειν
 καὶ πρὸς τὸ δύνασθαι πονεῖν, καὶ πρὸς τὸ ἀλλήλοις δὲ
 πρατότεροι εἶναι ἀγαθὸν ἡγείτο τοὺς πόνους εἶναι, ὅτι καὶ
 οἱ ἵπποι συμπονοῦντες ἀλλήλοις πρατότεροι συνεστήκασιν.
 πρὸς γε μὴν τοὺς πολεμίους μεγαλοφρονέστεροι γίνονται
 οἱ ἂν συνειδῶσιν ἑαυτοῖς εὖ ἡσκηκότες.

δὲ om. D., interpungens post λόχους. δέκαρχοι D. corr. s. v. δε-
 κάδας] τὰς δεκάδας D. G. corr. πεντάδαρχοι A. καὶ οἱ πεμπάδαρχοι D.
 πεμπάδας] πεντάδας A. v. et ut videtur τ super ada m. r. G. τὰς πεμπάδας D.
 27. διακριβοῦν] ἀκριβοῦν D. εἰ] εἰς τὸ εἰ D. ἂ om. A. G. s. v. m. ant.,
 ut scribendum videatur ἂν δέη. V. ad s. 31. ἔστι] ἔτι A. ὅπως οὖν D.
 αὐτὰ] ταῦτα D. ἣν D. ἂν A. G. χώρας ἕκαστον D. 28. θέλιν ἀπολεί-
 πειν A. G. ἂν ἐθέλιν ἀπολιπεῖν D. συντρ.] ὁμοῦ τρ. D. διασπάσῃ D.
 29. ἐπεμέλειτο D. τούτου] τοῦδε D. ἀνίδρωτοι] ὅσον ἀγαθὸν ἐν
 τῷ ἰδρωκέειν G. mg. τὸ δ.] ἐπὶ τὸ δ. D. ἐξ.] αὐτοὺς ἐξ. D. 29. Libri
 ἐξεύρισκεν. ἡμελλον A. G. παρασχέσειν D. corr. s. v. πράξαι D.
 corr. πράξας A. G. et, ut videtur, D. pr. τι] τι ἄλλο D. ἡγείτο] ἦδει
 A. et fortasse G., in quo tam anguste scriptum ἡγείτο ut ἦδει subesse videatur
 multumque scriptura differt ab sequenti ἡγείτο. πονεῖν] τι πονεῖν D.
 πρατότερον A. D. συνειδῶσιν A. ξυνειδῶσιν D.

dinibus militum usitatum jam Hom.
 Il. Γ, 1: Αὐτὰρ ἐπεὶ κόσμηθεν ἅμ'
 ἡγεμόνεσσιν ἕκαστοι' Od. I, 157, et
 passim. Dionys. Ant. Rom. vol. 1,
 p. 212 ed. Oxon: 'Εκοσμεῖτο ἐν τοῖς
 ἀγῶσι μετὰ τοὺς προμάχους' ib. p.
 691: 'Ἐξῆγε κεκοσμημένην τὴν στρα-
 τὴν. HUTCH.

28. συντρεφόμενα] Eadem sententia
 Comment. 2, 3, 4, apud Plutarch.
 Mor. p. 3 E. HUTCH.

29. ἀνιδρωτί] Suidas in 'Ανιδιτὶ, ex
 h. l.: 'Ανιδρωτὶ πρὸς τὸ ἄριστον οὐκ
 ἤρχοντο οἱ τοῦ Κύρου στρατιῶται, διὰ
 τὸ ἡδέως ἐσθίειν καὶ ὑγιαίνειν.

- 30 Κῦρος δ' ἑαυτῷ σκηνὴν μὲν κατεσκευάσατο ὥστε ἱκανὴν [15]
 ἔχειν οὓς καλοῖη ἐπὶ δεῖπνον. ἐκάλει δὲ ὡς τὰ πολλὰ τῶν
 ταξιάρχων οὓς καιρὸς αὐτῷ δοκοίη εἶναι, ἔστι δ' ὅτε καὶ
 τῶν λοχαγῶν καὶ τῶν δεκαδάρχων τινὰς καὶ τῶν πεμπα-
 δάρχων ἐκάλει, ἔστι δ' ὅτε καὶ τῶν στρατιωτῶν, ἔστι δ'
 ὅτε καὶ τὴν πεμπάδα ὅλην καὶ δεκάδα ὅλην καὶ λόχον
 ὅλον καὶ τάξιν ὅλην. ἐκάλει δὲ καὶ ἐτίμα ὅποτε τινὰς ἴδοι
 τοιοῦτόν τι ποιήσαντας ὃ αὐτὸς ἐβούλετο ποιεῖν. ἦν δὲ τὰ
 παρατιθέμενα αἰὲν ἴσα αὐτῷ τε καὶ τοῖς καλουμένοις ἐπὶ
 31 δεῖπνον. καὶ τοὺς ἀμφὶ τὸ στράτευμα δὲ ὑπηρέτας ἰσομοί- [16]
 ρους πάντων αἰὲν ἐποιεῖτο· οὐδὲν γὰρ ἦττον τιμᾶν ἄξιον
 ἐδόκει αὐτῷ εἶναι τοὺς ἀμφὶ τὰ στρατιωτικὰ ὑπηρέτας οὔτε
 κηρύκων οὔτε πρέσβων. καὶ γὰρ πιστοὺς ἡγάετο δεῖν
 εἶναι τούτους καὶ ἐπιστήμονας τῶν στρατιωτικῶν καὶ
 συνετοὺς, προσέτι δὲ καὶ σφοδροὺς καὶ ταχεῖς καὶ ἀόκνους
 καὶ ἀταράκτους. πρὸς δ' ἔτι ἃ οἱ βέλτιστοι νομιζόμενοι
 ἔχουσιν ἐγίνωσκεν ὁ Κῦρος δεῖν τοὺς ὑπηρέτας ἔχειν, καὶ
 τοῦτο ἀσκεῖν ὡς μηδὲν ἀναίνοντο ἔργον, ἀλλὰ πάντα νο-
 μίζοιεν πρέπειν αὐτοῖς πράττειν ὅσα ὁ ἄρχων προστάττοι.

ΚΕΦ. Β.

Ἀεὶ μὲν οὖν ἐπεμέλετο ὁ Κῦρος, ὅποτε συσκηνοῖεν,
 ὅπως εὐχαριστότατοί τε ἅμα λόγοι ἐμβληθήσονται καὶ

30. δ' ἑαυτῷ A. δὲ αὐτῷ G. δὲ αὐτὸς D. ὥστε ἱκανὴν ἔχειν] ὡς ἱκανὴν
 εἶναι D. δεῖπνον] τὸ δεῖπνον D. ταξιάρχων A.G. αὐτῷ] αὐ-
 τοῖς A.G. pr., ut videtur. λοχαγῶν καὶ τῶν om. A.G. mg. r. δεκα-
 δαρχῶν G. πενταδάρχων A. πεντεδάρχων G. et mp m. r. super τ. πεμ-
 παδάρχων L. ἔστι δ' ὅτε καὶ τῶν λ.] ἔστιν ὅτε καὶ τῶν λ. D. τὴν πεμ-
 πάδα] τὴν πεντάδα A. πεμπάδα D. καὶ δεκάδα ὅλην K. ἐκάλει καὶ δεκάδα
 ὅλην C. ἐκάλει δὲ καὶ δεκάδα ὅλην D.H. om. A.G. καὶ λόχον ὅλον καὶ τάξιν
 ὅλην G. mg. r. ὅτε G. καὶ ὅποτε H. τοιοῦτο A.D. αὐτὸς] πάντας
 D.G. mg. τὰ] μὲν add. D.G. s. v. r. αὐτῷ τε] αὐτῷ A. δεῖπνον] τὸ
 s. v. add. G. r. 31. αἰὲν πάντων D. ἐποιεῖ D. προσέτι] ἔτι D.
 ἀταράχους D.G. corr. r. πρὸς δ' ἔτι] πρὸς δὲ τούτοις D. πρὸς τούτοις καί,
 super πρὸς addito δέ, G. mg. r. ἃ] ὅσα D.G. m. r. αὐτοῖς A.D.G.
 πρέπειν] τὸ τοῖς ὑπηρέταις πρέπον mg. G. ὃ] om. A.G. et qui m. r. addit
 ἂν ὁ L., ut D. Itaque ἄρχων scribendum videtur, ut 27. ἂν. προστάττοι]
 πράττοι D. corr. s. v. I. ἐπεμελείτο D.

31. ὑπηρέτας] Conf. de his ὑπη-
 ρέταις, plerumque nuntiis imperatoris,
 raro pugnantis, ed. Turic. Scrip-
 torum milit. vol. 2, p. 250.

ὅσα ἔχουσιν est de moribus, ut Lat.
Cæsar hoc habet. SCHN.

I. Conf. Plut. Mor. p. 630 A.
 εὐχαριστότατοι] Gregor. Cor. Walz.
 Rhett. vol. 7, part. 2, p. 1343, 8: Συμ-
 πόσια δὲ Σωκρατικά διὰ σπουδαίων καὶ
 γελῳίων ἐκφέρονται, τούτεστι διὰ τινων
 εὐαρέτων λόγων καὶ συνετῶν καὶ ἀναγ-

παρορμῶντες εἰς τὰγαθόν. ἀφίκετο δ' οὖν καὶ εἰς τόνδε ποτὲ τὸν λόγον. Ἄρα γε, ἔφη, ὦ ἄνδρες, ἐνδεέστεροί τι ἡμῶν διὰ τοῦτο φαίνονται εἶναι οἱ ἐταῖροι ὅτι οὐ πεπαίδευνται τὸν αὐτὸν τρόπον ἡμῖν, ἢ οὐδὲν ἄρα διοίσειν ἡμῶν οὐτ' ἐν ταῖς συνουσίαις οὔτε ὅταν ἀγωνίζεσθαι πρὸς τοὺς 2 πολεμίους δέη; καὶ Ὑστάσπας ὑπολαβὼν εἶπεν, Ἄλλ' ὁποῖοι μὲν τινες ἔσονται εἰς τοὺς πολεμίους οὐπω ἔγωγε ἐπίσταμαι· ἐν μέντοι τῇ συνουσίᾳ δύσκολοι ναὶ μὰ τοὺς θεοὺς ἐνιοὶ αὐτῶν φαίνονται. πρῶν μὲν γε, ἔφη, Κναξάρχης ἔπεμψεν εἰς τὴν τάξιν ἐκάστην ἱερεῖα, καὶ ἐγένετο κρέα ἐκάστῳ ἡμῶν τρία ἢ καὶ πλείω τὰ περιφερόμενα. καὶ ἤρξατο μὲν ἀπ' ἐμοῦ τὴν πρώτην περίοδον περιφέρειν· ὅτε δὲ τὸ 3 δεύτερον εἰσῆει περιόισων, ἐκέλευσα ἐγὼ ἀπὸ τοῦ τελευταίου ἄρχεσθαι καὶ ἀνάπαλιν περιφέρειν. ἀνακραγὼν οὖν τις τῶν κατὰ μέσον τὸν κύκλον κατακειμένων στρατιωτῶν Μὰ Δί', ἔφη, τῶνδε μὲν οὐδὲν ἴσον ἐστὶν, εἴγε ἀφ' ἡμῶν γε τῶν ἐν μέσῳ οὐδεὶς οὐδέποτε ἄρξεται. καὶ ἐγὼ ἀκούσας ἡχθέσθην, εἴ τι μείον δοκοῖεν ἔχειν, καὶ ἐκάλεσα εὐθὺς αὐτὸν πρὸς ἐμέ. ὁ δὲ μάλα γε τοῦτο εὐτάκτως ὑπήκουσεν.

τὸ ἀγαθόν D. ἀφ. — λόγον om. A. δ' οὖν] δὲ D. εἶναι om. D. ἔτεροι A.G. διοίσουσι D. 2. ὑστάσπης A.G. ὁ ὑστάσπης D. ναὶ erasit D. ἐνιοι om. D. post αὐτῶν B. αὐτῶν] ἥδη ante hoc add. D. post hoc s. v. r. G. κναξάρχης] τότε ante κ. add. A. post κ. punctis infra positus G. ὅτε ante κ. D. ἐγένοντο A. et s. v. posito r. ετο G. κρέα post τρία D. ἢ post τρία om. A.G. s. v. r. μὲν] μὲν δὴ D. ἐμοῦ] ὁ μάγειρος add. D. et mg. al. m. L. περιῆει εἰσοίσων A.G. pr. πάλιν A.G. corr. s. v. περιφέρειν] περι s. v. D. 3. ἀνακειμένων D. εἴγε] εἰ D. οὐθεὶς A. ἡχθέσθην τε D. δοκοῖη D. ἐκάλεσα] ἐκέλευσα G. pr.

καίων καὶ ἀξίων σπουδῆς, καὶ διὰ τῶν πρὸς εὐθυμίαν καὶ ἡδονὴν κινούντων, οὓς εὐχαριτωτέρους λόγους εἶναι φησιν ὁ Ξενοφῶν, ὡς πρὸς χάριν κινούντας· διὰ μὲν γὰρ τῶν περὶ ἀρετῶν λόγων κοσμεῖται τῶν σοφῶν τὸ συμπόσιον, διὰ δὲ τῶν χαριέντων πρὸς εὐθυμίαν κινεῖται. Cujus codex Vindob. εὐχαριστοτέρους. Hermogenes ib. vol. 3, p. 444, 10: Ἀεὶ μὲν οὖν ἐπεμελεῖτο ὁ Κύρος, ὅποτε συσκηνοῖεν, ὅπως εὐχαριτές τε λόγοι ῥηθήσονται καὶ παρορμῶντες εἰς ἀρετὴν. Ubi codd. Monac. et Vindob. εὐχαριτωτέρω τε. Hic εὐχαριτωτάτοι malebat Stephanus, cujus vocabuli exempla fere sunt dubia, ut dictum ad Thes. Stephani. V. ad s. 11.

2. Ὑστάσπης libri hic et 15; 4, 2,

46, 47, meliores 7, 1, 19, Ὑστάσπας constanter 7, 4, et 8, 4. Quod commendat Ἀράσπας et Γαδάτας similiter saepe depravatum, ut dixi ad 5, 4, 1.

ἐγένετο] Eadem quae hic inter singularem et pluralem cum neutro pluralis conjunctum librorum variatio est infra aliquoties. Quibus locis omnibus nihil plus tribuendum videri quam ubi vel omnes in neutro consentiunt, dixi praef. ad Anab. p. xiii.

ἤρξατο] ὁ μάγειρος additamentum non minus supervacuum hic quam s. 4, ubi ἄρξεται, praesertim quum ἄρταμος sit ibidem paullo post, ubi item illatum μάγειρος, quod vix credibile hic, illic ἄρταμος scripsisse Xenophontem.

ὥς δὲ τὰ περιφερόμενα ἦκε πρὸς ἡμᾶς, ἄτε, οἶμαι, ὑστάτους λαμβάνοντας, τὰ μικρότατα λελειμμένα ἦν. ἐνταῦθα δὴ ἐκεῖνος πάνν ἀνιαθεῖς δῆλος ἦν καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Τῆς 4 τύχης, τὸ ἐμὲ νῦν κληθέντα δεῦρο τυχεῖν. καὶ ἐγὼ εἶπον, Ἀλλὰ μὴ φρόντιζε· αὐτίκα γὰρ ἀφ' ἡμῶν αὐτῷ ἄρξεται καὶ σὺ πρῶτος λήψει τὸ μέγιστον. καὶ ἐν τούτῳ περιέφερε τὸ τρίτον, ὅπερ δὴ λοιπὸν ἦν τῆς περιφορᾶς. κακεῖνος ἔλαβε· κατ' ἔδοξεν αὐτῷ μείον λαβεῖν· κατέβαλεν οὖν ὃ ἔλαβεν ὥς ἕτερον ληψόμενος. καὶ ὁ ἄρταμος οἴομενος αὐτὸν οὐδέν τι 5 δεῖσθαι ὄψου, ὥχτο παραφέρων πρὶν λαβεῖν αὐτὸν ἔτε- λωτο μὲν ὃ εἰλήφει, ὅσον δ' ἔτι αὐτῷ λοιπὸν ἦν τοῦ ἐμ-

οἶμαι A.G. σμικρ. D. ἦν] ἐγένετο D. αὐτὸν] αὐτὸν A.G. ἑαυ- τὸν D. βληθέντα G. corr. s. v. δεῦρο τυχεῖν] δευτεροτυχεῖν A.G. corr. s. v. δεύτερον τυχεῖν B. 4. αὐτὸν D. λήψει B. λήψη A.D.G. τοσοῦτῳ D. ἔλαβε. κατ' ἔδοξεν αὐτῷ μείον λαβεῖν. κατέβαλεν οὖν A.G. pr., nisi quod κατέβαλλεν habuisse videtur pr. Supplet autem post ἔλαβε mg. r. μετ' ἐμὲ δεύτερος· ὥς δ' ὁ τρίτος ἔλαβε et αὐτῷ μείον s. v. corrigiit αὐτὸν μείον αὐτοῦ. Cum G. pr. consentit H., nisi quod ἔλαβεν. κατ', et L., nisi quod ἔδοξεν αὐτῷ μείον αὐτοῦ λαβεῖν scribit. ἔλαβεν μετ' ἐμὲ δεύτερος· ὥς δ' ὁ τρί- 5 τος ἔλαβεν καὶ ἔδοξεν αὐτὸν μείον ἑαυτοῦ λαβεῖν, καταβάλλει D. Ad quæ Valek. notavit ἔδοξεν αὐτῷ μείον λαβεῖν ex I.M. μείον ex N., αὐτῷ ex K., κατέβαλεν οὖν ex M. ἄρταμος] μάγειρος D.G. mg. r. οὐδέν ante οἴομενος D. οὐθέν A. τι] ἔτι K. post δεῖσθαι D. 5. οὕτως A.D. μὲν] αὐτῷ add. D. et s. v. G. r. εἰλήφει D. ὅσον] Libri ὄψον. Post quod ὁ om. A. et qui pr. interpunxerat post εἰλήφει, corr. post ὄψον, G. pr., addit s. v. r., ut D. δ' ἔτι] δέ τι A.G. δέ τι D. ἐμβάπτεσθαι] ἐμβάμ- 6 ματος K. intinctionis Philelphus, liquaminis Gabrieliu.

4. περιέφερε] ὁ μάγειρος, qui et in ἄρξεται intelligendus erat. SCHN.

ἕτερον] Ἀelian. N. A. 2, 11: Τῆς μοίρας τῆς μείζονος ἀρπακτικὸς, ὥς ὁ Πέρσης ὁ παρὰ Ξενοφῶντι τῷ χρυσῷ. Qui an jam habuerit in libro suo μεί- 7 ζον certo dici non potest. Ego libros optimos sum sequutus, quum in de- teriorum scriptura parum inter se conveniant πρῶτος et μετ' ἐμὲ δεύτε- 8 ρος, nihil autem in illorum scriptura sit quod reprehendatur, sublato levi mendo αὐτῷ pro αὐτῷ, unde altera omnis est enata. Conf. autem cum μείον λαβεῖν s. 3, εἰ τι μείον δοκοῖεν ἔχειν.

παραφέρων] Athen. 9, p. 380 D: Ἐδοξεν οὖν ἐπ' ἄλλο τι τῶν παραφερο- μένων τὰς χεῖρας ἐπιβάλλειν. καὶ ὁ Οὐδῖπιανὸς ἔφη—ποῦ κεῖται τὸ παρα- 9 φέρειν. καὶ ὁ Μάγνης ἔφη, Ἀριστοφά- νης ἐν Προαγῶνι, τί οὐκ ἐκέλευσας

παραφέρειν τὰ ποτήρια; Σώφρων δ' ἐν Γυναικείοις—Παράφερε, Κοικόα, τὸν σκύφον μεστόν. καὶ Πλάτων δ' ἐν Λά- κωσιν ἔφη, Πάσας παραφερέτω. Ἀλε- 10 ξις Παμφίλῃ, Παρέθηκε τὴν τράπεζαν, εἴτα παραφέρων ἀγαθῶν ἀμάξας· 11, p. 464 F, ubi pass. HUTCH. Conf. Synes. Egypt. p. 107 A.

5. ὥστε ἀνήλωτο μὲν etc.] Conf. 1, 1, 4: Τοσοῦτον διήνεγκε τῶν ἄλλων βασιλέων, ὥσθ' ὁ μὲν Σκύθης ἀγαπαῇ 12 ἂν εἰ τοῦ ἑαυτοῦ ἔθνους ἄρχων διαγέ- νοιτο, Κύρος δὲ κ. τ. λ. Similis mem- brorum per μὲν et δὲ divisio 4, 2, 46; 5, 3, 47 et alibi.

τοῦ ἐμβάπτεσθαι] Medium est, eu- jus exempla v. in Thes. Stephani. Restituto autem ὅσον sublata est con- structio, similis Theocriteo 10, 53: Τὸν τὸ πιεῖν ἐγχεῖντα, et Automedontis Anth. P. 12, 34, 4: Εἰς ἔφερεν τὸ φαγεῖν.

βάπτεσθαι, τοῦτό πως ὑπὸ τοῦ ἐκπεπλήχθαι τε καὶ τῇ
τύχῃ ὀργίζεσθαι δυσθετούμενος ἀνέτρεψεν. ὁ μὲν δὴ λο-
χαγὸς ὁ ἐγγύτατα ἡμῶν ἰδὼν συνεκρότησε τὸ χεῖρε καὶ τῷ
γέλῳτι ἡψφραίνετο. ἐγὼ μέντοι, ἔφη, προσεποιούμην βήπ-
τειν· οὐδὲ γὰρ αὐτὸς ἐδυνάμην τὸν γέλῳτα κατασχεῖν.
τοιούτου μὲν δὴ σοι ἓνα, ὦ Κῦρε, τῶν ἐταίρων ἐπιδεικνύω,
6 ἔφη. ἐπὶ μὲν δὴ τούτῳ ὥσπερ εἰκὸς ἐγέλασαν. ἄλλος δέ[2]
τις ἔλεξε τῶν ταξιάρχων, Οὗτος μὲν δὴ, ὦ Κῦρε, ὡς ἔοι-
κεν, οὕτω δυσκόλῳ ἐπέτυχεν. ἐγὼ δὲ, ὡς σὺ διδάξας ἡμᾶς
τὰς τάξεις ἀπέπεμψας καὶ ἐκέλευσας διδάσκειν τὴν ἑαυτοῦ
ἑκαστον τάξιν ἃ παρὰ σοῦ ἐμάθομεν, οὕτω δὴ καὶ ἐγὼ,
ὥσπερ καὶ οἱ ἄλλοι ἐποιοῦν, ἐλθὼν ἐδίδασκον ἓνα λόχον.
καὶ στήσας τὸν λοχαγὸν πρῶτον καὶ τάξας δὴ ἐπ' αὐτῷ
ἄνδρα νεανίαν καὶ τοὺς ἄλλους ἧ ὥμην δεῖν, ἔπειτα στὰς
ἐκ τοῦ ἔμπροσθεν βλέπων εἰς τὸν λοχαγόν, ἥνικα μοι
7 ἐδόκει καιρὸς εἶναι, προϊέναι ἐκέλευσα. καὶ ἀνὴρ σοι ὁ νεα-
νίας ἐκείνος προελθὼν τοῦ λοχαγοῦ πρότερος ἐπορεύετο.
καὶ ἐγὼ ἰδὼν εἶπον, Ἄνθρωπε, τί ποιεῖς; καὶ ὃς ἔφη, Προ-
έρχομαι ὥσπερ σὺ κελεύεις. καὶ ἐγὼ εἶπον, Ἄλλ' οὐκ ἐγὼ
σέ μόνον ἐκέλευον, ἀλλὰ πάντας προϊέναι. καὶ ὃς ἀκούσας

ὀργ. τῇ τ. D. δυσφορούμενος D. et corr. G. ἀνέστρεψεν A.G.
συνεκρότησέν με τὸ D. ἡψφραίνετο—γέλῳτα G. mg. r., unde γέλῳτα pr. in
γέλῳτι mutavit corr. ἡψφράνετο (sic)—γέλῳτα L. mg. r. γέλῳτι—τὸν om. A.
ἡδυνάμην G. καταχεῖν A. κατέχειν τὸν γέλῳτα D. τοιούτου μέντοι σοι ἓν
λέγω (i. e. ἓνα ἐγὼ) ὦ κῦρε D. ἐτέρων G. corr. G. s. v. ἔφη om. D.
τούτῳ N. τοῦτο A.D.G. τοῦτον G. s. v. 6. ταξιάρχων· οὕτως D. ὦ
κῦρε] ἔφη ὦ κῦρε, G. s. v. r. ὦ κῦρε ἔφη D. Hic autem mg. A. ἐν συμποσίῳ
διάλεξις κύρου καὶ τῶν στρατηγῶν, ut G. paullo ante. δυσκόλῳ A.G. pr.
ἐπέτυχεν D.G. corr. ἐπέμψας A.G. ἃ] τὰ A.G. pr. λόγον G. pr.
δὴ] δῆτα D.G. mg. r. αὐτὸν A.G. et ὦ s. v. r. ἧ] ἃ A.G., ἧ corr.
ὥμην A.G. λοχαγόν] λοχαγωγόν G. positus infra γω punctis et s. v. r.
λόχον. λόγον fort. D. pr., nunc λόχον, ut L. εἶναι καιρὸς B. προσιέναι
D. et corr. G., qui hic mg. σημειῶσαι. 7. ἀνὴρ] ἀνὴρ A.G. pr., ὁ s. v. r.
ὁ ἀνὴρ D.L. προσελθὼν D. λοχαγοῦ G., punctis infra γω positus, sed
pr. fort. λοχαγοῦ τοῦ. Post quod ἔμπροσθεν add. D. et G. mg. r. καὶ
ἐγὼ] καὶ D. ὦ ἄνθρωπε D. προέρχομαι] ἔρχομαι A.G. pr., προ
s. v. r. καὶ γὰρ D. καὶ ἐγὼ A.G. οὐκ ἐγὼ] ἐγὼ οὐ D. προσιέναι D.G.
corr.

τῷ γέλῳτι ἡψφραίνετο] Risui indul-
gebat vel ridiculo delectabatur. SCHN.
Potius prius, ut 8, 1, 33: Χαίροντα
ὑβριστικῶς γέλῳτι.

6. ἐλθὼν] V. ad 4, 1, 12.

ἄνδρα νεανίαν] Nominat tironem
plebeium. SCHN.

7. ἀνὴρ—ἄνδρες] V. ad 2, 3, 15.
Eandem librariorum incuriam mon-
strant libri in duplici καὶ γὰρ, quorum
prius ita scriptum in edd. vett., in
libris καὶ ἐγὼ ut s. 6 et alibi. V.
praef. ad Anab. p. xiii.

τοῦτο μεταστραφεῖς πρὸς τοὺς λοχίτας εἶπεν, Οὐκ ἀκούετε, ἔφη, λοιδορουμένου; προΐεναι, ἔφη, πάντας κελεύει. καὶ ἄνδρες πάντες παριόντες τὸν λοχαγὸν ἦσαν πρὸς ἐμέ.
 8 ἐπεὶ δὲ ὁ λοχαγὸς αὐτοὺς ἀνεχώριζεν, ἐδυσφόρουν καὶ ἔλεγον, Ποτέρῳ δὴ πείθεσθαι χρή; νῦν γὰρ ὁ μὲν κελεύει προΐεναι, ὁ δ' οὐκ ἔᾶ. ἐγὼ μέντοι ἐνεγκὼν ταῦτα πρῶως ἐξ ἀρχῆς αὐτὸν καταχωρίσας εἶπον μηδένα τῶν ὀπισθεν κινεῖσθαι πρὶν ἂν ὁ πρόσθεν ἡγῆται, ἀλλὰ τοῦτο μόνον ὁρᾶν,
 9 πάντας τῷ πρόσθεν ἔπασθαι. ὥς δ' εἰς Πέρσας τις ἀπὼν ἦλθε πρὸς ἐμέ καὶ ἐκέλευσέ με τὴν ἐπιστολὴν ἣν ἔγραψα οἴκαδε δοῦναι, καὶ γὰρ ὁ λοχαγὸς ἦδει ὅπου ἔκειτο ἡ ἐπιστολὴ, ἐκέλευσα αὐτὸν δραμόντα ἐνεγκεῖν τὴν ἐπιστολὴν, ὁ μὲν δὴ ἔτρεχεν, ὁ δὲ νεανίας ἐκείνος εἶπετο τῷ λοχαγῷ σὺν αὐτῷ τῷ θώρακι καὶ τῇ κοπίδι, καὶ ὁ ἄλλος δὲ πᾶς λόχος ἰδὼν ἐκείνον συνέτρεχε· καὶ ἦκον οἱ ἄνδρες φέροντες τὴν ἐπιστολὴν. οὕτως, ἔφη, ὃ γ' ἐμὸς λόχος σοι
 10 ἀκριβοῖ πάντα τὰ παρὰ σοῦ. οἱ μὲν δὴ ἄλλοι ὥς εἰκὸς [3] ἐγέλων ἐπὶ τῇ δορυφορίᾳ τῆς ἐπιστολῆς· ὁ δὲ Κῦρος εἶπεν, Ὡ Ζεῦ καὶ πάντες θεοὶ, οἷους ἄρα ἡμεῖς ἔχομεν ἄνδρας ἐταίρους, οἳ γε εὐθεράπευτοι μὲν οὕτως εἰσὶν ὥστ' εἶναι αὐτῶν καὶ μικρῷ ὄψῳ παμπόλλους φίλους ἀνακτῆσθαι,

εἶπεν ante οὐκ in mg. D. λοιδ.—κελεύει] προστάττοντος s. λοιδ. m. r. G., ut pro illo D., omissis mox ἔφη et κελεύει. L. postquam deleverat et punctis notaverat λοιδ. κελεύει, in mg. ead. m.: προστάττοντος προΐεναι ἔφη πάντας κελεύει καὶ ἄνδρες (πάντας—ἄνδρες linea deletis et s. v. n. πάντας καὶ οἱ ἄνδρες) προσελθόντες πάντες τὸν λοχαγὸν ἦσαν πρὸς ἐμέ. ἄνδρες] ἄνδρες A.G. et mg. L. οἱ ἄνδρες D. παριόντες] περιόντες A.G. pr., παρελθόντες post πάντες D.G. corr. (in quo β corr. super hoc, a super πάντες), προσελθόντες L. mg., de quo v. paullo ante. Scripsi παριόντες. πάντες om. A. ἦσαν] ἦσαν A. οἱ ἦσαν in ras. et in mg. ἦσαν B.D. et qui ἦε in ras. G. 8. ἐδυσφοροῦντο D. ποτ. χρή πείθ. D. νῦν] νῦν μὲν D. οὐκ ἔᾶ] οὐ, καὶ A.G. pr. οὐκ ἔᾶ. καὶ G. corr. αὐτὸν καταχωρίσας] αὐτίκα χωρίσας A.G. κατὰ s. v. r. μηθένα A. ὁ om. D. τῷ] τὸ D. 9. δοῦναι post ἐπιστολὴν D. ὁ δὲ νεανίας ἐκείνος εἶπετο] ὁ δέ τοι μετ' ἐκείνον ἔπεται D. δέ] δὴ A.G. λόχος πᾶς G. συνέτρεχον A.G. pr. συνέτρεχεν, ut solet, D. οὗτος D. σοι λόχος D. 10. ἄνδρας ἔ. D. ἐτέρους G. pr. οἳ γε] εἰ γάρ D. ὥστ' εἶναι] ὥστε τίνas D. τινὰς s. v. G. αὐτῶν] εἶναι add. D. in ras. ἔστι fort. pr., ut L. mg. r. παμπόλλους] πάντ D. pr., qui corr. παμ, ascripto s. v. πόλλους, L. mg. r. ἀν. φίλους D.

ἦσαν] Abolitam fere in libris Xenophontis formam hoc uno loco monstrant meliores, ut apud Thucyd. 1, 1. Quam utrique constanter esse reddendam pluribus dictum præf. ad Anab. p. x.

9. συνέτρεχε] συνέτρεχον, quod est

in libris melioribus, conferendum foret cum iis quæ tetigimus ad 2, 4, 20, et quod Anab. 6, 4, 20: Σχεδὸν τι πᾶσι ἡ στρατιὰ διὰ τὸ μέλειν ἀπασιν ἐκυκλοῦντο est in melioribus pro ἐκυκλοῦτο, ubi v. annot. Sed idem hic facile per sequens ἦκον potuit inferri.

- πιθανοὶ δ' οὕτως εἰσὶ τινες ὥστε πρὶν εἰδέναι τὸ προστατ-
τόμενον πρότερον πείθονται. ἐγὼ μὲν οὐκ οἶδα ποίους
τινὰς χρὴ μᾶλλον εὔξασθαι ἢ τοιούτους στρατιώτας ἔχειν.
- 11 ὁ μὲν δὲ Κῦρος ἅμα γελῶν οὕτως ἐπήνεσε τοὺς στρατιώ- [4]
τας. ἐν δὲ τῇ σκηνῇ ἐτύγχανέ τις ὢν τῶν ταξιάρχων
'Αγλαϊτάδας ὄνομα, ἀνὴρ τὸν τρόπον τῶν στρυφνοτέρων
ἀνθρώπων, ὃς οὕτωςί πως εἶπεν· Ἡ γὰρ οἶει, ἔφη, ὦ
Κῦρε, τούτους ἀληθῆ λέγειν ταῦτα; Ἀλλὰ τί μὴν βουλό-
μενοι, ἔφη ὁ Κῦρος, ψεύδονται; Τί δ' ἄλλο γε, ἔφη, εἰ
μὴ γέλωτα ποιεῖν ἐθέλοντες ὑπὲρ οὗ λέγουσι ταῦτα καὶ
- 12 ἀλαζονεύονται; καὶ ὁ Κῦρος, Εὐφήμει, ἔφη, μηδὲ λέγε[5]
ἀλαζόνας εἶναι τούτους. ὁ μὲν γὰρ ἀλαζῶν ἔμοιγε δοκεῖ
ὄνομα κεῖσθαι ἐπὶ τοῖς προσποιουμένοις καὶ πλουσιωτέροις
εἶναι ἢ εἰσὶ καὶ ἀνδρειοτέροις καὶ ποιήσιν ἅ μὴ ἱκανοί
εἰσιν ὑπισχνουμένοις, καὶ ταῦτα φανεροῖς γιγνομένοις ὅτι
τοῦ λαβεῖν τι ἔνεκα καὶ κερδᾶναι ποιοῦσιν. οἱ δὲ μηχανώ-
μενοι γέλωτα τοῖς συνοῦσι μήτε ἐπὶ τῷ αὐτῶν κέρδει μήτ'
ἐπὶ ζημίᾳ τῶν ἀκούοντων μήτε ἐπὶ βλάβῃ μηδεμιᾶ, πῶς
οὐχ οὗτοι ἀστείοι ἂν καὶ εὐχάριτες δικαιότερον ὀνομάζοντο
- 13 μᾶλλον ἢ ἀλαζόνες; ὁ μὲν δὲ Κῦρος οὕτως ἀπελογίσαστο
περὶ τῶν τὸν γέλωτα παρασχόντων· αὐτὸς δὲ ὁ ταξιάρχος [6]

ὥστε D.G. s. v. Photius s. Suidas. v. Πιθανοὺς citantes πιθανοί—πείθεσθαι.
ὡς A.G. τασσόμενον A.G. προστασόμενον G. s. v. r. προσταττόμενον D.
πραττόμενον Photius s. Suid. εὔχεσθαι D. ἔχειν—στρατιώτας om. A.
addit G. r. 11. ἀγλαϊτάδας D. ὃς—εἶπεν] οὗτος ὧδέ πως εἶπεν D.
ῆ] τί A.G., et antea εἶπε. ἀληθῶς A.G. pr. ἄλλο γε] ἄλλο A. ἄλλο γ' D.G.
pr. λέγουσι] λέγουσί τε D.G. corr. 12. μηδὲ] μὴ D. ὁ μὲν—
ἀλαζόνες Stob. Fl. 22, 44. αὐτῶν A. αὐτῷ D. pr. G. pr. ἐαυτῶν G. corr.
μὴ δὲ μιᾶ A. ἂν om. D. εὐχάριτες] εὐχάριστοι Stob. δικ. ὄν. μᾶλλον]
ὄν. δικ. Stob. τί ἐστὶ ἀλαζῶν et τίς ὁ ἀστείος mg. G. 13. αὐτὸς] αὐθὺς
G.D. ταξιάρχος H. s. v. λοχαγὸς A.D.G.

11. 'Αγλαϊτάδας] Mirum in Persa
nomen idem est Laconis in Ps.-Xe-
nophontis Epistola apud Stob. Fl.
66, 8.

στρυφνοτέρων] Aristoph. Vesp. 872:
Παῦσον δ' αὐτοῦ τοῦτ' ὃ λίαν στρυφνὸν
καὶ πρίνινον ἦθος. HUTCH. Conf.
quæ post Ruhnk. ad Tim. diximus
ad Thes. Steph.

τί δ' ἄλλο γε] De formula v. Hein-
dorffium ad Plat. Phæd. p. 32. SCHN.
Similiter ut hic variant libri Plat.
Phædr. p. 268 B.

εὐχάριτες] Stobæus εὐχάριστοι. In

usu hujus et germani εὐχάριστος vel
εὐχάριτος mire variant scripturam
libri veteres, et in judicando eo fluc-
tuavit etiam H. Stephanus. SCHN.
Εὐχάριστος clare scriptum vidi in re-
centissimo codice Cyropædiæ. V. ad
s. 1.

13. ταξιάρχος] Pro λοχαγὸς resti-
tuit hic et 15, 16 ex Philelpho, qui
vertit *ordinis centurio*, quomodo con-
stanter reddit ταξιάρχος, sed λοχαγὸς
semper *primipilum*. Primum enim
in hoc Cyri convivio non fuerunt λο-
χαγοί, minorum gentium duces. De-

ὁ τὴν τοῦ λόχου χαριτίαν διηγησάμενος ἔφη, ὅπου ἂν, ἔφη, ὦ Ἀγλαϊτάδα, εἴ γε κλάειν ἐπειρώμεθά σε ποιεῖν, σφόδρ' ἂν ἡμῖν ἐμέμφου, ὥσπερ ἔνιοι καὶ ἐν ᾠδαῖς καὶ ἐν λόγοις οἰκτρά τινα λογοποιοῦντες εἰς δάκρυα πειρῶνται ἄγειν, ὅποτε γε νῦν καὶ αὐτὸς εἰδὼς ὅτι εὐφραίνειν μὲν τί σε βουλόμεθα, βλάψαι δ' οὐδὲν, ὅμως οὕτως ἐν πολλῇ
 14 ἀτιμία ἡμᾶς ἔχεις. Ναὶ μὰ Δί', ἔφη ὁ Ἀγλαϊτάδας, καὶ [7] δικαίως γε, ἐπεὶ καὶ αὐτοῦ τοῦ κλάειν καθίζοντος τοὺς φίλους πολλαχοῦ ἔμοιγε δοκεῖ ἐλάττονος ἄξια διαπράττεσθαι ὁ γέλωτα αὐτοῖς μηχανώμενος. διὸ, ἔφη, καὶ σὺ νῦν, ἣν ὀρθῶς λογίζῃ, ἐμὲ ἀληθῆ λέγοντα εὐρήσεις. κλαύμασι μὲν γε καὶ πατέρες υἱοῖς σωφροσύνην μηχανῶνται καὶ διδάσκαλοι παισὶν ἀγαθὰ μαθήματα, καὶ νόμοι γε πολίτας διὰ τοῦ κλάοντος καθίζειν εἰς δικαιοσύνην προτρέπονται· τοὺς δὲ γέλωτα μηχανωμένους ἔχοις ἂν εἰπεῖν ἢ σώματα ὠφελοῦντας ἢ ψυχὰς οἰκονομικωτέρας τι ποιοῦν-
 15 τας ἢ πολιτικωτέρας; ἐκ τούτου ὁ Ὑστάσπας ὧδέ πως [8] εἶπε· Σὺ, ἔφη, ὦ Ἀγλαϊτάδα, ἣν ἐμοὶ πείθῃ, εἰς μὲν τοὺς πολεμίους θαρρῶν δαπανήσεις τοῦτο τὸ πολλοῦ ἄξιον, καὶ κλάοντας ἐκείνους πειράσει καθίζειν· ἡμῖν δὲ πάντως, ἔφη,

λόγου A.G. s. v. ἔφη alterum om. D. punctis infra notat G. κλάειν
 G. κλαίειν A.D.L. σε G. s. v. r. καὶ ἐν ᾠδαῖς om. A. καὶ ἐν ᾠ-
 δαῖς καὶ ἐν λόγοις οἰκτρά G. mg. al. m. τινα] ἅττα D.L. ἅττα G. al. m. in
 ras. εἰς om. A.G. pr. βλάπτειν D. 14. ναὶ] καὶ ναὶ A.G.
 Libri κλαίειν. πολλαχῇ D.G. corr. διὸ—νῦν] εὐρήσεις δὲ καὶ σὺ D.
 et νῦν L. mg. al. m. Margo G. hic perὶ τοῦ κλαίειν καὶ γελᾶν. ἣν] ἂν A.G.
 εὐρήσεις om. D. τοῦ] τοὺς compendio scriptum G. Libri κλαίοντας
 hic et 15. ἐς A. τι s. v. D. ποιοῦντα G. corr. 15. ὑστάσπας
 A. mg. rubro colore, ut mox ἀγλαϊτάδας, κύρος, χρυσάντας. ὑστάσπης A.D.G.
 εἰπεῖν A. εἶπεν D., ut solet, G., sed ε in ras. ὧ om. D. εἰς] ἐς A. ὡς D.
 δαπανήσεις] ποιήσεις A.G., corr. mg. r. Libri περάσῃ—ἐπιδαψιλεύσῃ.
 πολλοῦ] τοῦ πολλοῦ D.

inde diserte is qui illam rem ridiculam narravit, vocatur ταξίαρχος s. 6. Denique eadem confusa 2, 2, 28. ZEUN. Et 2, 3, 24.

ὥσπερ—ἄγειν] Etsi collocatio horum verborum excusari possit locis similibus 1, 2, 9, ubi ποιεῖ δὲ, et 8, 2, 14, ubi ἢ δὴ separatur verbis nonnullis ab vocabulo, ad quod maxime pertinet, tamen ipsum totum hoc additamentum adeo est supervacuum ut lectoris potius otiosi videatur quam

Xenophontis. Formula καὶ ἐν λόγοις καὶ ἐν ᾠδαῖς utitur Synes. De prov. p. 91 B.

14. κλάειν καθίζοντος] Quod plerumque cum καθίζειν conjungitur et solum cum eo jungi grammatica patitur κλάοντα, id in infinitivum mutatum est propter sententiam, quæ in καθίζειν inest eadem ac si ποιεῖν dictum esset. De usu verbi Pollux 3, 89: Ξενοφῶν τὸ ἐκάθισεν ἀντὶ τοῦ καθίσαι ἐποίησεν.

- καὶ τοῖσδε τοῖς φίλοις τούτου τοῦ ὀλίγου ἀξίου γέλωτος ἐπιδαφιλεύσει. καὶ γὰρ οἶδ' ὅτι πολὺς σοί ἐστιν ἀποκείμενος· οὔτε γὰρ αὐτὸς χρώμενος ἀνησίμωκας αὐτὸν, οὐδὲ μὴν φίλοις οὐδὲ ξένοις ἐκὼν εἶναι γέλωτα παρέχεις· ὥστε οὐδεμία σοι πρόφασίς ἐστιν ὡς οὐ παρεκτέον σοι ἡμῖν γέλωτα. καὶ ὁ Ἀγλαϊτάδας εἶπε, Καὶ οἶει γε, ὦ Ὑστάσπα, γέλωτα ποιεῖν ἐξ ἐμοῦ; καὶ ὁ ταξίαρχος εἶπε, Ναὶ μὰ Δί', ἀνόητος ἄρα ἐστίν· ἐπεὶ ἐκ γε σοῦ πῦρ, οἶμαι, ῥᾶον ἂν τις
- 16 ἐκτρίψειεν ἢ γέλωτα ἐξαγάγοιτο. ἐπὶ τούτῳ μὲν δὴ οἱ τε [9] ἄλλοι ἐγέλασαν, τὸν τρόπον εἰδότες αὐτοῦ, ὃ τ' Ἀγλαϊτάδας ἐπεμειδίασε. καὶ ὁ Κῦρος ἰδὼν αὐτὸν φαιδρωθέντα, Ἀδικεῖς, ἔφη, ὦ ταξίαρχε, ὅτι ἄνδρα ἡμῖν τὸν σπουδαιότατον διαφθείρεις γελᾶν ἀναπείθων, καὶ ταῦτα, ἔφη, οὕτω πολέμιον ὄντα τῷ γέλῳ. ταῦτα μὲν δὴ ἐνταῦθ' ἔληξεν. [10]
- 17 ἐκ δὲ τούτου Χρυσάντας ὧδ' ἔλεξεν.
- 18 Ἀλλ' ἐγὼ, ἔφη, ὦ Κῦρε καὶ πάντες οἱ παρόντες, ἐννοῶ ὅτι ἐξεληλύθασιν μὲν σὺν ἡμῖν οἱ μὲν καὶ βελτίονες, οἱ δὲ

τοῖσδε] καὶ τοῖσδε C. ἐν τοῖς τοιοῖσδε D., omisso τοῖς φίλοις, sed φίλοις mg. al. m. τοῦ ante γ. om. D. puncto infra posito notat G. ἐπιδαφιλή, et s. v. a. m. λεύση D. σοί] σὺ D. pr. ἀνησίμωκας] ἀναισίμωκας A. et qui ἀνήλωκας s. v. B. et haud dubie G.L. pr., qui in ras. ἀνήλωκας, ut D. φίλοις] φίλοις γε D. ὁ γλαϊτάδας D. οἶει γε] σὺ γε G. corr. M. σὺ δ' αὖ D. Libri ὑστάσπη. ποιεῖν H.I. περιποιεῖν A.G. pr., ut videtur, qui corr. πειρᾶ ποιεῖν. πειρᾶ ποιεῖν D. πειρᾶ ποεῖν (sic) L. ταξίαρχος] Libri λοχαγός, præter K., nī fallor, qui etiam s. 16. ταξίαρχε, ubi cet. λοχαγέ. V. ad s. 13. ἐξαγάγοι D. Demetr. De eloc. s. 134, hinc citat ῥᾶον ἐστὶ πῦρ ἐκτρίψαι ἀπὸ σοῦ ἢ γ. 16. δὴ om. A.G. εἰδόντες A. αὐτοῦ] τοῦ ἀγλαϊτάδα D. ὃ τ' A. καὶ αὐτὸς G. corr., qui pr. haud dubie ὃ τ'. καὶ αὐτὸς ὁ D. ἐπεμειδίασε] inter ε et μ 2 vel 3 litt. erasit G. ταξίαρχε] V. ad s. 15. οὕτως D. 17. δὴ ἐνταῦθ' ἔληξεν] δὴ ἐνταῦθ' ἔλεξεν D. δὴ τοι ἐνταῦθα ἔληξεν αὐτὰ ἐλέγοντο I. δὴ τοιαῦτα ἐλέγοντο A.G. et mg. r. ἐνταῦθα ἔληξεν, I.M. mg. δὴ τοιαῦτα ἐλέγετο E. 18. ἐγὼ] ἔγωγ' D. σὺν ἡμῖν D.G. corr. r. ἡμῖν A. βελτίονος G. corr. γένηται D. καὶ τι A.

15. ἀνησίμωκας] Ita correxi ad Anab. 3, 2, 3 librorum meliorum scripturam ἀναισίμωκας, quod verbum ab Herodoto et Hippocrate usurpatum per ἀναλίσκειν, ut ἀναισίμωμα per ἀνάλωμα, explicant grammatici. Sed augmentum, quod omittunt libri Herodoti, Xenophon non magis potuit omittere quam in κατησίμωκα Epini-cus apud Athen. 10, p. 432 B, et in κατησίμωται Eubulus apud eund. 13, p. 622 E, ubi cod. Laur. κατασίμωται.

17. ἔληξεν] Conv. 4, 5 et 9, 1: Οὗτος μὲν δὴ ὁ λόγος ἐνταῦθα ἔληξεν. SCHN. Cum altero Jacobsius confert 2, 3, 1: Τοιαῦτα μὲν δὴ καὶ γελοῖα καὶ σπουδαῖα καὶ ἐλέγετο καὶ ἐπράττετο ἐν τῇ σκηνῇ. (Et 8, 4, 36: Καὶ ταῦτα μὲν οὕτως ἐλέχθη.) Sed eo ipso refellitur pluralis, ut credibile sit illud τοιαῦτα ἐλέγοντο correctoris esse commentum ex ἔλεξε pro ἔληξε hic ut 8, 4, 27, illato ductum.

καὶ μείονος ἄξιοι· ἣν δέ τι γίγνηται ἀγαθόν, ἀξιώσουσιν οὗτοι πάντες ἰσομοιρεῖν. καίτοι ἔγωγε οὐδὲν ἀνισώτερον νομίζω ἐν ἀνθρώποις εἶναι ἢ τοῦ ἴσου τὸν τε κακὸν καὶ τὸν ἀγαθὸν ἀξιουῖσθαι. καὶ ὁ Κῦρος εἶπε πρὸς τοῦτο, Ἐγὼ οὖν, ἔφη, πρὸς τῶν θεῶν, ὦ ἄνδρες, κράτιστον ἡμῖν ἐμβαλεῖν περὶ τούτου βουλὴν εἰς τὸ στράτευμα, πότερα δοκεῖ, ἣν τι ἐκ τῶν πόνων δῶ ὁ θεὸς ἀγαθόν, ἰσομοίρους πάντας ποιεῖν, ἢ σκοποῦντας τὰ ἔργα ἐκάστου πρὸς ταῦτα καὶ τὰς τιμὰς
 19 ἐκάστω προστιθέναι; Καὶ τί δεῖ, ἔφη ὁ Χρυσάντας, ἐμβα- [11]
 λεῖν λόγον περὶ τούτου, ἀλλ' οὐχὶ προειπεῖν ὅτι οὕτω ποι-
 ῆσεις; οὐ καὶ τοὺς ἀγῶνας οὕτω προεῖπας καὶ τὰ ἄθλα;
 Ἀλλὰ μὰ Δί', ἔφη ὁ Κῦρος, οὐχ ὅμοια ταῦτα ἐκείνοις· ἃ
 μὲν γὰρ ἂν στρατευόμενοι κτήσωνται, κοινὰ οἶμαι ἑαυτῶν
 ἡγήσονται εἶναι· τὴν δὲ ἀρχὴν τῆς στρατιᾶς ἐμὴν ἴσως ἔτι
 οἴκοθεν νομίζουσιν εἶναι, ὥστε διατάττοντα ἐμὲ τοὺς ἐπι-
 20 στάτας οὐδὲν, οἶμαι, ἀδικεῖν νομίζουσιν. Ἡ καὶ οἶε, ἔφη ὁ [12]
 Χρυσάντας, ψηφίσασθαι ἂν τὸ πλῆθος συνελθὸν ὥστε μὴ
 ἴσων ἕκαστον τυγχάνειν, ἀλλὰ τοὺς κρατίστους καὶ τιμαῖς
 καὶ δώροις πλεονεκτεῖν; Ἐγώ, ἔφη ὁ Κῦρος, οἶμαι, ἅμα
 μὲν ἡμῶν συναγορευόντων, ἅμα δὲ καὶ αἰσχυρὸν ὄν τὸ ἀν-
 τιλέγειν μὴ οὐχὶ τὸν πλείστα καὶ πονοῦντα καὶ ὠφελοῦντα
 τὸ κοινὸν τοῦτον καὶ μεγίστων ἀξιουῖσθαι. οἶμαι δ', ἔφη,
 καὶ τοῖς κακίστοις συμφέρον φανεῖσθαι τοὺς ἀγαθοὺς
 21 πλεονεκτεῖν. ὁ δὲ Κῦρος ἐβούλετο καὶ αὐτῶν ἕνεκα τῶν [13]

ἐν] τῶν ἐν D.G. corr. ἢ τοῦ ἴσου] τοῦ τῶν ἴσων D., qui pr. τούτων, G.
 corr. ἔφη om. D.G. οὖν] οὐ et v s. v. D. κρ. ἡμῖν ὦ ἄνδρες D.
 ἐμβαλλεῖν D. τὸ στράτευμα] τὸν στρατὸν D. ἢ—προστιθέναι om. A.I.G.
 mg. r. προτιθέναι D. 19. δεῖ] δὴ et in mg. al. m. γρ. δεῖ D. ἐμ-
 βαλλεῖν A.G. οὐ] ἢ οὐ σὺ D.G. corr. οὕτω H. ἔφη οὕτως A. ἔφη D.
 om. G. προεῖπας τὰ ἄθλα, ἀλλὰ μὰ Δί' add. G. mg. r. ἑαυτοῖς D.G. s.v.
 στρατείας D. οὐθέν A. οἴομαι D. 20. ἡμῶν σ. D. σ. ἡμῶν G. ὃν
 om. A.G. pr. τὸ om. D. τὸ κοινὸν] τοι A. τι G. σύμφερον D.

8. οὐδὲν—τῶν ἐν ἀνθρώποις] Com-
 ment. 3, 6, 2: Καλὸν εἶ περ τι καὶ
 ἄλλο τῶν ἐν ἀνθρώποις. Ages. 8, 6:
 Πᾶν τὸ ἐν ἀνθρώποις χρυσίον. SCHN.
 Sine articulo τῶν infra 7, 5, 56.

τοῦ ἴσου] Hom. II. 1, 319: Ἐν δὲ ἡ
 τιμὴ ἡμὲν κακός, ἡ δὲ καὶ ἐσθλός. Eur.
 Hec. 306: Ἐν τῷδε γὰρ κάμνουσιν αἱ
 πολλαὶ πόλεις, ὅταν τις ἐσθλὸς καὶ
 πρόθυμος ὦν ἀνὴρ μὴδὲν φέρηται τῶν
 κακιόνων πλέον. HUTCH.

ἀντιλέγειν μὴ οὐχὶ] Conv. 3, 3: Οὐ-
 δεῖς ἀντιλέγει τὸ μὴ οὐ λέγειν. Dio
 Chr. Or. 61, vol. 2, p. 320: Οὐκ ἀν-
 τιλέγω τὸ μὴ οὐ φρόνιμον εἶναι τὴν
 Χρυσήϊδα. Quomodo hic fuerunt qui
 inverterent αἰσχυρὸν ὄν ἀντ. τὸ μὴ
 οὐχί.

20. φανεῖσθαι] Neminem certe dic-
 turum pro ignavis et contraria sen-
 tentia. SCHN.

ὁμοτίμων γενέσθαι τούτο τὸ ψήφισμα· βελτίους γὰρ ἂν καὶ αὐτοὺς ἡγήετο τούτους εἶναι, εἰ εἶδεῖεν ὅτι ἐκ τῶν ἔργων καὶ αὐτοὶ κρινόμενοι τῶν ἀξίων τεύξονται. καιρὸς οὖν ἐδόκει αὐτῷ νῦν ἐμβαλεῖν περὶ τούτου τὴν ψήφον, ἐν ᾧ καὶ οἱ ὁμότιμοι ὥκνουν τὴν τοῦ ὄχλου ἰσομοιρίαν. οὕτω δὲ συνεδόκει τοῖς ἐν τῇ σκηνῇ συμβαλέσθαι περὶ τούτου λόγους καὶ συναγορεύειν ταῦτα ἔφασαν χρήναι ὅστις περ ἀνὴρ οἴοιτο εἶναι.

- 22 Ἐπιγελάσας δὲ τῶν ταξιάρχων τις εἶπεν, Ἄλλ' ἐγὼ, [14] ἔφη, ἄνδρα οἶδα καὶ τοῦ δήμου ὃς συνερῇ ὥστε μὴ εἰκῇ οὕτως ἰσομοιρίαν εἶναι. ἄλλος δ' ἀντήρετο τοῦτον τίνα λέγοι. ὁ δ' ἀπεκρίνατο, Ἔστι νῆ Δί' ἀνὴρ ἡμῖν σύσκηνος, ὃς ἐν παντὶ μαστεύει πλέον ἔχειν. ἄλλος δ' ἐπήρετο αὐτὸν, Ἡ καὶ τῶν πόνων; Μὰ Δί', ἔφη, οὐ μὲν δὴ· ἀλλὰ τοῦτό γε ψευδόμενος ἐάλωκα. καὶ γὰρ πόνων καὶ τῶν ἄλλων τῶν τοιούτων ὁρῶ πάνν θαρραλέως βουλόμενον μείον ἔχειν παρ' 23 ὄντιναοῦν. Ἄλλ' ἐγὼ μὲν, ἔφη ὁ Κῦρος, ὦ ἄνδρες, γι- [15] γνώσκω τοὺς τοιούτους ἀνθρώπους οἷον καὶ οὗτος νῦν λέγει, εἶπερ δεῖ ἐνεργὸν καὶ πειθόμενον ἔχειν τὸ στρατεύμα, ἐξαιρετέους εἶναι ἐκ τῆς στρατιᾶς. δοκεῖ γάρ μοι τὸ

21. ἡγ. τούτους] τούτους ἡγ. D. εἰδοῖεν G. Post ἔργων G. ὅτι punctis infra notatum. τεύξονται D.G. s. v. αὐτῷ ἐδόκει D. νῦν] εἶναι νῦν D. νῦν δεῖν G. corr. τούτων D.G. s. v. τὴν om. D. ἐμβαλέσθαι D.L. mg. r. τούτων D.G. s. v. λόγον D. 22. ταξιαρχῶν A.D.G. καὶ τοῦ δ. οἶδα D. ἐστίν] ante hoc ἢ ἔστιν ἥδη punctis infra positus notat D. ἡμῖν σύσκηνος] ἐμὸς σύσκηνος G. corr., ut in ἐμὸς pr. tantum sit μ, et sine β α L. σύσκηνος ἐμὸς D. δ'] δ' αὖ D.G. corr. οὐ μὲν δὴ om. A.G. οὐ αν δὴ D. eraso ante α, ut videtur μ. τοῦτο γε] καὶ τοῦτο A.G. ὁρῶ— ὄντιναοῦν] πάνν πρῶως αἰὲ ἐὰ τὸν βουλόμενον πλέον ἔχειν D.M. ὁρῶ. πάνν πρῶως αἰὲ ἐὰ τὸν βουλόμενον πλέον ἔχειν παρὸντιναοῦν G., sed a corr. πρῶως αἰὲ ἐὰ τὸν et πλε et, ut videtur, ν in ἔχειν. μείον Schneiderus. αὐτὸν A. et G. pr., quem in πλε correctum dixi paullo ante. πλέον D. 23. ὃ om. A.G. οὗτος νῦν] αὐτὸς νῦν A. νῦν ὅδε D. δεῖ] δὴ D. pr. G. pr. ἐξαι- ρετέους Stephanus. Libri ἐξαιρετέους. στρατιωτῶν] ἀνθρώπων D.

21. συμβαλέσθαι] Anab. 4, 6, 14 est ἀτὰρ τί ἐγὼ περὶ κλοπῆς συμβάλλομαι, quid ego de furto et artificio furandi loquor? Similis est locus 6, 3, 3, συνεβάλλοντο δὲ καὶ λόφον, de colle inter eos convenit. Dialogus de corruptæ eloquentiæ causis c. 42, de his rursus conferemus, scilicet sermonem. SCHN.

συναγορεύειν ταῦτα] Συναγορεύειν τινὶ de persona, cui assentimur, συναγ. τι, de re, quam approbamus consensu nostro, dicitur. Conf. 7, 5, 57: Συναγορεύειν αὐτῷ κατὰ ταῦτα πολλοί. SCHN. 22. οὐ μὲν δὴ] Conf. 1, 6, 9; 6, 3, 10, Conv. 4, 52.

μὲν πολὺ τῶν στρατιωτῶν εἶναι οἷον ἔπεσθαι ἢ ἂν τις
 ἡγήται· ἄγειν δ', οἶμαι, ἐπιχειροῦσιν οἱ μὲν καλοὶ κάγαθοι
 24 ἐπὶ τὰ καλὰ κάγαθα, οἱ δὲ πονηροὶ ἐπὶ τὰ πονηρά. καὶ
 πολλάκις τοίνυν πλείονας ὁμογνώμονας λαμβάνουσιν οἱ
 φαῦλοι ἢ οἱ σπουδαῖοι. ἡ γὰρ πονηρία διὰ τῶν παραντίκα
 ἡδονῶν πορευομένη ταύτας ἔχει συμπειθούσας πολλοὺς
 αὐτῇ ὁμογνωμονεῖν· ἡ δ' ἀρετὴ πρὸς ὄρθιον ἄγουσα οὐ
 πάννυ δεινὴ ἐστίν ἐν τῷ παραντίκα εἰκῇ συνεπισπᾶσθαι,
 ἄλλως τε καὶ ἣν ἄλλοι ὥσιν ἐπὶ τὸ πρᾶνές καὶ τὸ μαλα-
 25 κὸν ἀντιπαρακαλοῦντες. καὶ τοίνυν ὅταν μὲν τινες βλακεῖα
 καὶ ἀπονοία μόνον κακοὶ ὦσι, τούτους ἐγὼ νομίζω ὥσπερ
 κηφῆνας δαπάνῃ μόνον ζημιοῦν τῆς κοινωνίας· οἱ δ' ἂν
 τῶν μὲν πόνων κακοὶ ὦσι κοινωνοὶ, πρὸς δὲ τὸ πλεο-
 νεκτεῖν σφοδροὶ καὶ ἀναίσχυντοι, ἡγεμονικοὶ εἰσι πρὸς τὰ
 πονηρά· πολλάκις γὰρ δύνανται τὴν πονηρίαν πλεο-
 νεκτοῦσαν ἀποδεικνύναι· ὥστε παντάπασιν ἐξαιρετέοι ἡμῖν
 26 οἱ τοιοῦτοὶ εἰσι. μηδὲ μέντοι σκοπεῖτε ὅπως ἐκ τῶν πολι-
 τῶν ἀντιπληρώσετε τὰς τάξεις, ἀλλ' ὥσπερ ἵπποι οἱ ἂν
 ἄριστοι ὦσιν, οὐχ οἱ ἂν πατριῶται, τούτους ζητεῖτε, οὕτω
 καὶ ἀνθρώπους ἐκ πάντων οἱ ἂν ὑμῖν δοκῶσι μάλιστα
 συνισχυριεῖν τε ὑμᾶς καὶ συγκοσμήσειν, τούτους λαμβά-
 νετε. μαρτυρεῖ δέ μοι καὶ τόδε πρὸς τὸ ἀγαθόν· οὔτε γὰρ

ἢ] οἱ G. s. v. r. ἄγειν] ὄλον add. A. punctis notatum G. Natum est ex
 οἷον. 24. πονηρία] πονηρίας καὶ ἀρετῆς διαφορὰ mg. G. et in sinistro ὥραϊον.
 ταύτας] ταύτη A.G. pr. πάντη, sed as s. v., B. συναναπειθούσας D.K.
 αὐτῇ] αὐτοῖς D. 25. ὅταν] ἣν D. βλακεῖα A.L. ἀπονοία G. pr.
 ζημιοῦντας D.G. τῆς κοινωνίας] τοὺς κοινωνοὺς D.G. corr. δ' ἂν] δ'
 αὐ G. pr. τῶν μὲν] μὲν τῶν, sed r. s. v. β a G. ὦσι] ὦσι σοὶ L.
 πλεονεκτεῖν] πλείον ἔχειν D. σφοδροὶ] ὦσι κοινωνοὶ add. B. ἡγ.] οὗτοι
 καὶ ἡγ. D.G. corr. πλεονεκτοῦσαι D. corr. ἐξαιρετοὶ D. οἱ τ.
 ἡμῖν εἰσίν D. 26. μηδὲ] καὶ μηδὲ D. et mg. L. r. σκοπεῖτε D. ἵπποι]
 ἵππους D.G. corr. ὦσιν, οὐχ οἱ ἂν] ὦσι καὶ οὐχὶ A.G. ζητεῖτε] super
 τε et seq. τε (ται B.) ras. in G. οὕτως D. πάντων] ἀνθρώπων add. A.G.
 ἡμῖν D. μ. δοκῶσι D. συνισχύσειν D. μοι] οἱ in ras. s. v. G. τὸ
 om. A.G., ut τὰγαθὸν scribendum videatur.

24. τῶν παραντίκα] Comment. 2,
 1, 20: Αἱ ἐκ τοῦ παραχρήμα ἡδοναὶ
 sunt. Conf. supra 1, 5, 9, et infra 8,
 1, 32. SCHN.
 πρὸς ὄρθιον] Respicit verba et sen-
 tentiam Hesiodi Op. 287 seqq. SCHN.
 εἰκῇ] Tam facile aut passim inter-
 pretor. Diversa notione est s. 22.
 SCHN.

25. κηφῆνας] V. Ælian. N. A. 1, 9.
 ZEUN.
 26. ἵπποι οἱ ἂν ἄριστοι ὦσιν] V. ad
 Anab. 3, 1, 6: Ἀνείλεν αὐτῷ δ' Ἀπόλ-
 λων θεοῖς οἷς ἔδει θύειν.
 πρὸς τὸ ἀγαθόν] Ad comprobendam
 rei utilitatem hoc etiam testimonii
 loco accedit. SCHN.

ἄρμα δῆπου ταχὺ γένοιτ' ἂν βραδέων ἵππων ἐνότων οὔτε
 δίκαιον ἀδίκων συνεζευγμένων, οὔδ' οἶκος δύναιτ' ἂν εἶ
 οἰκέσθαι πονηροῖς οἰκέταις χρώμενος, ἀλλὰ καὶ ἐνδεόμενος
 27 οἰκετῶν ἥττον σφάλλεται ἢ ὑπὸ ἀδίκων ταραττόμενος. εἶ
 δ' ἴστε, ὦ ἄνδρες, ἔφη, φίλοι, ὅτι οὔδ' τοῦτο μόνον ὠφε-
 λήσουσιν οἱ κακοὶ ἀφαιρεθέντες ὅτι κακοὶ ἀπέσονται, ἀλλὰ
 καὶ τῶν καταμενόντων οἱ μὲν δὴ ἀνεπίμπλαντο ἤδη κακίας,
 ἀποκαθαροῦνται πάλιν ταύτης, οἱ δὲ ἀγαθοὶ τοὺς κακοὺς
 ἰδόντες ἀτιμασθέντας πολὺ εὐθυμότερον τῆς ἀρετῆς ἀνθέ-
 28 ξονται. ὁ μὲν οὕτως εἶπε· τοῖς δὲ φίλοις πᾶσι συνέδοξε [16]
 ταῦτα, καὶ οὕτως ἐποίουν.

Ἐκ δὲ τούτου πάλιν αὐτοῖς σκώμματος ἤρχετο ὁ Κῦρος.
 κατανοήσας γάρ τινα τῶν λοχαγῶν σύνδειπνον καὶ παρα-
 κλίτην πεποιημένον ἄνδρα ὑπέρδασύν τε καὶ ὑπέραισχρον,
 ἀνακαλέσας τὸν λοχαγὸν ὀνομαστὶ εἶπεν ὧδε· Ὡ Σαμ-
 βαύλα, ἔφη, ἀλλ' ἢ καὶ σὺ κατὰ τὸν Ἑλληνικὸν τρόπον,
 ὅτι καλὸν ἐστί, περιάγεις τοῦτο τὸ μειράκιον τὸ παρακατα-

οὔδ' γε οἶκος δύναται εἶδ' D. 27. ἔφη post ἴστε A. τοῦτο] τοῦτον G.
 ἀλλὰ καὶ] ἀλλὰ D. κατὰ μένωντων D. οἱ] ὅσοι D. δὴ ἀνεπίμπλαντο]
 ἂν ἀνεπίμπλαντο G. corr. ἀνεπίμπλαντο D. corr. ἂν ἐπίμπλαντο pr. ταύ-
 της] αὐτήν D. εὐθυμ.] θυ in ras. G., pr. fortasse φη. εὐθυμ. A. 28. μὲν
 δ' D. ἀπασι D. αὐτοῖς] αὐ καὶ D. αὐ καὶ σκώμματος G. mg. r. ἤρ-
 χεν D. τινας A. λοχαγῶν] ταξιαρχῶν D. σύνδειπνον] ἀγόμενον add.
 D. mg. G. r. λοχαγὸν] ταξιαρχον D. ἀλλ' ἢ om. A.G. s. v. περιάγει
 alia m. s. v. addito σ et η quasi in ei mutato D.

ἄρμα] Est non simpliciter *currus*,
 sed equis junctus; ideo ταχὺ dicitur.
 SCHN.

δίκαιον] Currum æquabilitatem
 in eundo servantem interpretatur
 Ruhnken. ad Comment. 4, 4, 5,
 qui ἵππους ἀδίκους equos inæquales
 vel robore vel velocitate esse ait. Ita
 equus δίκαιος et ἀδικος τὴν γνάθον δι-
 κύει, qui maxillam utramque æqua-
 lem vel inæqualem, id est alteram du-
 ram, alteram mollem, habet. Singu-
 laris est locus Comment. 4, 4, 5: Καὶ
 ἵππον καὶ βοῦν τῷ βουλομένῳ δικαίους
 ποιήσασθαι πάντα μεστὰ εἶναι τῶν δι-
 δαξόντων: ubi est idoneos facere ad
 justa exsequenda. Igitur h. l. non
 tam virtus peculiaris aliqua equorum
 et currus juncti postulari mihi nunc
 videtur, quæ celeritati vel opponatur
 vel cum ea componatur, sed potius
 generatim currus equique iusti, idonei
 prohibere dici videntur. SCHN.

28. ἤρχετο] ἄρχην σκώμματος est
 præire exemplum joci aliis, ἄρχεσθαι
 τοῦ σκώμματος jocari incipere. SCHN.
 V. ad 6, 1, 6.

ὑπέρδασυν] Plut. Mor. p. 632 A:
 Οὐ μὴν ἀλλὰ πρῶτά μοι δοκεῖ τὰ λυ-
 ποῦντα τοὺς ἐνόχους σκώμματα τοῖς
 μακρὰν οὖσι τῆς διαβολῆς ἡδονὴν τινα
 καὶ χάριν ποιεῖν, οἷον ὁ Ξενοφῶν τὸν
 ὑπέραισχρον καὶ ὑπέρδασυν ἐκείνον, ὡς
 παιδικὰ τοῦ Σαμβαύλα σκωπτόμενον
 εἰσάγει μετὰ παιδιᾶς.

Ἑλληνικὸν τρόπον] Credemusne jam
 isto tempore famam amoris istius ge-
 neris ex Græcia ad Persas perlatam
 increbuisse? Scilicet finxit hæc Xe-
 nophon, ut infra de sophista 3, 1, 14.
 SCHN.

περιάγεις] Sic 1, 3, 3, περιῆγεν.
 Medio, quod voluisse videtur D.,
 Comment. 1, 7, 2: Ἀκολουθοῦς πολ-
 λούς περιάγονται.

κείμενόν σοι; Νῆ τὸν Δί', ἔφη ὁ Σαμβαύλας, ἦδομαι
 29 γοῦν καὶ ἐγὼ συνών τε καὶ θεώμενος τοῦτον. ἀκούσαντες
 ταῦτα οἱ σύσκηνοι προσέβλεψαν· ὥς δὲ εἶδον τὸ πρόσω-
 πον τοῦ ἀνδρὸς ὑπερβάλλον αἴσχει, ἐγέλασαν πάντες. καί^[17]
 τις εἶπε, Πρὸς τῶν θεῶν, ὦ Σαμβαύλα, ποῖω ποτέ σε
 30 ἔργῳ ὁ ἀνὴρ οὗτος ἀνήρηται; καὶ ὃς εἶπεν, Ἐγὼ ὑμῖν νῆ
 τὸν Δία, ὦ ἄνδρες, ἐρῶ. ὅποσάκις γὰρ αὐτὸν ἐκάλεσα εἴτε
 νυκτὸς εἴτε ἡμέρας, οὐπώποτε μοι οὐτ' ἀσχολίαν προϋφασί-
 σατο οὔτε βάδην ὑπήκουσεν, ἀλλ' αἰετὶ τρέχων· ὅποσάκις τε
 αὐτῷ πράξαι τι προσέταξα, οὐδὲν ἀνδρωτί ποτε αὐτὸν εἶδον
 ποιοῦντα. πεποίηκε δὲ καὶ τοὺς δεκαδέας πάντας τοιοῦτους,
 31 οὐ λόγῳ ἀλλ' ἔργῳ ἀποδεικνὺς οἷους δεῖ εἶναι. καὶ τις εἶπε,
 Κᾶπειτα τοιοῦτον ὄντα οὐ φιλεῖς αὐτὸν ὥσπερ τοὺς συγ-
 γενεῖς; καὶ ὁ αἰσχυρὸς ἐκείνος πρὸς τοῦτο εἶπε, Μὰ Δία,
 ἔφη· οὐ γὰρ φιλόπονός ἐστιν· ἐπεὶ ἥρκει ἂν αὐτῷ, εἰ ἐμὲ
 ἤθελε φιλεῖν, τοῦτο ἀντὶ πάντων γυμνασίων.

ΚΕΦ. Γ.

Τοιαῦτα μὲν δὴ καὶ γελοῖα καὶ σπουδαῖα καὶ ἐλέγετο
 καὶ ἐπράττετο ἐν τῇ σκηνῇ. τέλος δὲ τὰς τρίτας σπονδὰς

νῇ] ἢ in ras. D. σαμβαυλάς et 29. σαμβαυλᾷ D. γοῦν] γε οὖν A.G.
 τε] τε τούτῳ D.L. τοῦτον] αὐτόν D. 29. ἀκούσαντες] ἀκούσαντες
 δὲ D. ὥς] οὐ G. pr., qui corr. ὦ (sic fere), οὐ, et al. m. s. v. ὥς. ὑπερ-
 βάλλον αἴσχει] ὑπέραισχυρον A.G. σε] σύ D. pr. ὁ ἀνὴρ] ἀνὴρ D. fort.
 pro ἀνὴρ. ἀνήρηται Muretus. Libri ἀνήρηται, nisi quod ἀνήρηται in
 eodem est cod. recentissimo quem memoravi ad s. 12. 30. ὃ om. A.G.
 δεινοῦ ὑπηρετοῦ τρόπος mg. G. προφασίσσατο et v in ras. s. v. D. προεφασί-
 σατο G. pr., ut videtur, qui v in ras. ἐπροφασίσσατο L., qui é corr. οὐδὲ A.
 πράξαι τι αὐτῷ D. ποτε] πώποτε D. εἶδον αὐτόν D. δεκάδας D.
 ἅπαντας D. οἷους] μέλους A. 31. ἐκείνος μὰ Δία, οὐ πρὸς τοῦτο ἔφη
 A.G. pr., sed corr. erasit οὐ, quod om. L., et post τοῦτο in mg. ascripsit εἶπε
 μὰ Δί'. πρὸς τοῦτο εἶπε delet Schneiderus. γυμνασίων] τῶν γυμνασίων D.G.
 I. δέ] δὴ G. s. v. τὰς om. A.

29. ὑπερβάλλον αἴσχει] Verbi tam in bonam quam in malam partem dicti exempla cum hoc composuit Stephanus in Thes. Quamquam ejus hic adeo exigua est fides ab libris ut, nisi ὑπέραισχυρον ex s. 28 illatum videretur, interpretatio ejus videri posset, ut Hesychius ὑπέρχολος explicat ὑπερβαλλόντως ὀργιζόμενος.

βάδην ὑπήκουσεν] Reip. Laced. 8, 2: Ἐν τῇ Σπάρτῃ οἱ κράτιστοι καὶ ὑπέρχονται μάλιστα τὰς ἀρχὰς καὶ—μεγαλύνονται τῷ ὅταν καλῶνται τρέ-

χοντες, ἀλλὰ μὴ βαδίζοντες ὑπακούειν. Quibuscum conf. Plut. Mor. p. 817 A.

31. συγγενεῖς] V. I, 4, 27. ZEUN. I. τρίτας σπονδὰς] Ternas convivii Græci libationes Persis tribuit, de quibus Athenæus p. 36, scholia ad Pindari Isthm. 6. 11, Suidas in Κρατῆρ et alii tradunt. Ceterum pro ποιήσαντες medium est 3, 3, 40, et 6, 4, 1. SCHN. Activo vero utitur etiam Anab. 4, 3, 14, quum medium sit ceteris locis Cypor.

ποιήσαντες καὶ εὐξάμενοι τοῖς θεοῖς τὰγαθὰ τὴν σκηνὴν εἰς κοίτην διέλκουν. τῇ δ' ὑστεραίᾳ ὁ Κῦρος συνέλεξε πάντας τοὺς στρατιώτας καὶ ἔλεξε τοιαύδε.

- 2 "Ἄνδρες φίλοι, ὁ μὲν ἀγὼν ἐγγὺς ἡμῖν· προσέρχονται [2] γὰρ οἱ πολέμοι. τὰ δ' ἄθλα τῆς νίκης, ἣν μὲν ἡμεῖς νικῶμεν, τοῦτο γὰρ, ἔφη, δεῖ λέγειν καὶ ποιεῖν, δῆλον ὅτι οἱ τε πολέμοι ἡμέτεροι καὶ τὰ τῶν πολεμίων ἀγαθὰ πάντα· ἣν δὲ ἡμεῖς αὖ νικῶμεθα, καὶ οὕτω τὰ τῶν νικωμένων 3 πάντα τοῖς νικῶσιν αἰεὶ ἄθλα πρόκειται. οὕτω δὲ, ἔφη, δεῖ ὑμᾶς γινώσκειν ὥς ὅταν μὲν ἄνθρωποι κοινωνοὶ πολέμου γενόμενοι ἐν ἑαυτοῖς ἕκαστοι ἔχωσιν, εἰ μὴ αὐτός τις προ-

τὰ ἀγαθὰ D. διέλκουν] v super erasis oi D. τοὺς στρ. πάντας D.
2. ἄνδρες φίλοι] πέρσαι D. ἡμῖν ἐγγὺς D. προσέρχονται A.G. pr. τοῦτο γὰρ ἔφη δεῖ λέγειν καὶ ποιεῖν A. τοῦτο γὰρ δὴ (ut videtur, pr., corr. αἰεὶ et s. v. καὶ) λέγειν ἔφη καὶ ποιεῖν addito mg. al. m. δεῖ G. τοῦτο γὰρ δὴ καὶ λέγειν ἔφη καὶ ποιεῖν δεῖ L. τοῦτο γὰρ αἰεὶ καὶ λέγειν καὶ ποιεῖν δεῖ M. τοῦτο γὰρ δεῖ λέγειν ἔφη καὶ ποιεῖν H. om. D. et post sequens νικῶμεθα, quod in νικῶμεν mutat, infert τοῦτο γὰρ αἰεὶ καὶ λέγειν καὶ ποιεῖν δεῖ. δηλονότι—νικῶμεθα om. A.G. mg. r. δηλ. ὅτι οἱ τε π.] οἱ τε π. δηλ. ὅτι M. ἡμέτεροι M. ἂν ἡμέτεροι D.G., qui ἡμέτεροι s. v. καὶ οὕτω] καὶ οὕτως D. οὕτω O. καὶ οὐ τὰ A.G. νικωμένων] ἡττωμένων D. πάντα] ἀγαθὰ πάντα L.M. et G. s. v. ἂ I. ἄθλον I. προσεῖται A.B. pr. 3. δὴ ἔφη om. G. ἔχωσιν ἕκαστοι D. διανοῶνται post ἔχωσιν add. B. εἰ] s. v. al. m. L. ὥς εἰ substituens, quod hic G. s. v., punctis infra notans, ante εἰ D., omittens infra. προθυμηθήσεται G. s. v.

τὰγαθὰ] Voluitne Xenophon dicere, quod in Comment. 1, 3, 2: Εὐχετο πρὸς τοὺς θεοὺς ἀπλῶς τὰ ἀγαθὰ διδόναι? Ita ib. 3, 14, 3: "Ὅταν γε οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι τοῖς θεοῖς εὐχῶνται πολυκαρπίαν, εἰκότως ἂν οὗτος πολυνοστήαν εὐχοίτο. SCHN.

σκηνήν—διέλκουν] Infra 3, 2, 31, est τότε μὲν διαλύσαντες τὴν σκηνὴν ἀνεπαύοντο. Uno verbo διασκηνεῖν ἐξ ἀρίστου dixit H. Gr. 4, 8, 18. SCHN.

2. ποιεῖν] Ponere sive fingere interpretatur Hutchinsonus, ut Anab. 5, 7, 9: Ποιῶ δ' ὑμᾶς—ἥκειν εἰς Φᾶσιν: etsi totum hoc additamentum sequenti ἣν δὲ ἡμεῖς αὖ νικῶμεθα ita tollitur quodammodo, ut sublatum velis cum D., nisi ille mox inferret. Ceterum duplex hic anacoluthia, una in membri initio, τὰ ἄθλα τῆς νίκης—οἱ πολέμοι ἡμέτεροι, quam peperit interposita parenthesis τοῦτο—ποιεῖν; altera quæ τὰ τῶν νικωμένων πάντα τοῖς νικῶσιν αἰεὶ ἄθλα πρόκειται tanquam apodosin illorum ἣν ἡμεῖς νικῶμεθα infert,

quod generali sententia scriptor uti maluit quam quod debebat ponere πάντα τὰ ἡμέτερα τῶν νικῶντων ἐστί. Pro νικωμένων quod libri deteriores præbent ἡττωμένων, id ob oculos habuisse videatur Plutarchus qui dicitur De educ. puer. p. 8 D: Τὰ γὰρ τῶν ἡττωμένων ἐν ταῖς μάχαις ἀγαθὰ τοῖς νικῶσιν ἄθλα πρόκειται, ubi præter locum Xenophontis Platonicum annotavit Wyttenbachius Leg. 1, p. 626 B: Πάντα δὲ τὰ τῶν νικωμένων ἀγαθὰ τῶν νικῶντων γίνεσθαι. Quibus tamen locis non vindicatur supervacuum post prius alterum ἀγαθὰ.

ἐν ἑαυτοῖς ἔχωσιν ὥς οὐδὲν ἐσόμενον] Soph. El. 495: Πρὸ τῶνδ' ἐγὼ μὲν ἔχει μῆποθ' ἡμῖν ἀνφεφὲς πελᾶν τέρας τοῖς δρῶσι καὶ συνδρῶσιν, ubi similia interpretes, etsi ibi excidit aliquid post ἔχει. Cum ὥς conf. Anab. 1, 8, 10: Ἡ δὲ γνώμη ἣν ὥς ἐλῶντα. El. μὴ autem ante ὥς ponitur, ut εἰ 7, 5, 49.

θυμήσεται, ὥς οὐδὲν ἐσόμενον τῶν δεόντων, ταχὺ πολλὰ καὶ καλὰ διαπράττονται· οὐδὲν γὰρ αὐτοῖς ἀργεῖται τῶν πρᾶττεσθαι δεομένων· ὅταν δ' ἕκαστος διανοηθῇ ὥς ἄλλος ἔσται ὁ πρᾶττων καὶ μαχόμενος, καὶ αὐτὸς μαλακίζεται, τούτοις, ἔφη, εὖ ἴστε ὅτι πᾶσιν ἅμα πάντα ἤκει τὰ χαλεπὰ 4 φερόμενα. καὶ ὁ θεὸς οὕτω πως ἐποίησε· τοὺς μὴ θέλοντας ἑαυτοῖς προστάττειν ἐκπονεῖν τάγαθὰ ἄλλους αὐτοῖς ἐπιτακτῆρας δίδωσι. νῦν οὖν τις, ἔφη, λεγέτω ἐνθάδε ἀναστὰς περὶ αὐτοῦ τούτου ποτέρως ἂν τὴν ἀρετὴν μᾶλλον οἶεται ἀσκέσθαι παρ' ἡμῖν, εἰ μέλλοι ὁ πλείστα καὶ πονεῖν καὶ κινδυνεύειν ἐθέλων πλείστης καὶ τιμῆς τεύξεσθαι, ἢ ἂν εἰδῶμεν ὅτι οὐδὲν διαφέρει κακὸν εἶναι· ὁμοίως γὰρ πάντες 5 τῶν ἴσων τευξόμεθα. ἐνταῦθα δὴ ἀναστὰς Χρυσάντας, εἰς [3] τῶν ὁμοτίμων, ἀνὴρ οὔτε μέγας οὔτε ἰσχυρὸς ἰδεῖν, φρονήσει δὲ διαφέρων, ἔλεξεν, Ἄλλ' οἶμαι μὲν, ἔφη, ὦ Κῦρε, οὐδὲ διανοούμενόν σε ὥς δεῖ ἴσον ἔχειν τοὺς κακοὺς τοῖς ἀγαθοῖς ἐμβαλεῖν τούτον τὸν λόγον, ἀλλ' ἀποπειρώμενον εἴ τις ἄρα ἔσται ἀνὴρ ὅστις ἐβελήσει ἐπιδείξαι ἑαυτὸν ὥς διανοεῖται μηδὲν καλὸν κάγαθὸν ποιῶν, ἃ ἂν ἄλλοι τῇ ἀρετῇ καταπρά- 6 ξωσι, τούτων ἰσομοιρεῖν. ἐγὼ δ', ἔφη, οὔτε ποσὶν εἰμι ταχὺς οὔτε χερσὶν ἰσχυρὸς, γινώσκω τε ὅτι ἐξ ὧν ἂν ἐγὼ τῷ ἐμῷ σώματι ποιήσω, οὐ κριθεῖν οὔτε ἂν πρῶτος οὔτε ἂν

πολλὰ τε καὶ D.G. s. v. οὐθὲν A. ὅταν] ὁπόταν D. μαχόμενος] ὁ μαχόμενος G. s. v. ὁ μαχοῦμενος D. καὶ D. τούτοις] τοῖς τοιούτοις D. εὖ ἴστε ἔφη G. ἤξει D.G. pr. 4. οὕτω πως A. πως οὕτως D. τοῖς —θέλουσιν D.G. s. v. L. pr., qui τοὺς θέλοντας in litura. ἔφη λεγέτω τις D. πότερος D. μᾶλλον post οἶεται D.G. ἴδωμεν D. et ὅτι mg. al. m. 5. ὁ χρυσάντας A.G. φρονήσει δὲ διαφέρων om. A.G., qui add. r. ἔλεξεν] ὥδε add. D. ἔφη om. D. διανοοῦμην G. pr., s. v. al. m. posito ov. σε] γε A.G. pr. ὥς δεῖ om. A.G. mg. r. τοὺς ἀγ. τοῖς κ. ἔχειν D. ἀλλ' ἀπειρώμενον A. ἀλλὰ πειρώμενον G. et ἀπο s. v. r. ἀποδείξαι A.G. μη- θὲν A. hic et ὅ. κακὸν A. 6. εἰμὶ μὲν οὔτε ποσὶν ταχὺς D. τε] δὲ D. et corr. in δ G. οὐκ ἂν κρ. οὔτε πρῶτος οὔτε δεύτερος, οἶμαι δὲ οὐδὲ χ., ἴσως δὲ οὐδὲ μ. ἀλλὰ καὶ ἐκ. σ. D.

ἀργεῖται] Propter socordiam negligitur aut omittitur. Sic Hier. 9, 9: οὐδ' αὐτὴ ἂν ἡ σκέψις ἀργοῖτο. SCHN. τῶν πρᾶττεσθαι δεομένων] Econ. 12, 11: Τὸ μεθύειν λήθην ἐμποιεῖ πάντων τῶν πρᾶττειν δεομένων. Legendum πρᾶττεσθαι.

4. τοὺς μὴ θέλοντας—αὐτοῖς] 1, 3, 15: Πειράσομαι τῷ πάππῳ ἀγαθῶν ἱππέων κράτιστος ὧν ἱππεὺς συμμαχεῖν

αὐτῷ· 17: Παῖς μέγας μικρὸν ἔχων χιτῶνα παῖδα μικρὸν μέγαν ἔχοντα χιτῶνα ἐκδύσας αὐτὸν τὸν μὲν ἑαυτοῦ ἐκείνον ἡμφίεσε.

ὁμοίως γὰρ πάντες τῶν ἴσων τευξόμεθα dicuntur tanquam ex mente eorum qui sciant ὅτι οὐδὲν διαφέρει κακὸν εἶναι.

Χρυσάντας] De quo 8, 4, 19 seq. ZEUN.

δεύτερος, οἶμαι δ' οὐδ' ἂν χιλιοστὸς, ἴσως δ' οὐδ' ἂν μυριο-
στὸς· ἀλλ' ἐκείνο, ἔφη, σαφῶς ἐπίσταμαι ὅτι εἰ μὲν οἱ δυ-
νατοὶ ἐρρωμένως ἀντιλήφονται τῶν πραγμάτων, ἀγαθοῦ
τινὸς μοι μετέσται τοσοῦτον μέρος ὅσον ἂν δίκαιον ᾗ· εἰ δ'
οἱ μὲν κακοὶ μηδὲν ποιήσουσιν, οἱ δ' ἀγαθοὶ καὶ δυνατοὶ
ἀθύμως ἔξουσιν, δέδοικα, ἔφη, μὴ ἄλλου τινὸς μᾶλλον ἢ
7 τοῦ ἀγαθοῦ μεθέξω πλείον μέρος ἢ βούλομαι. Χρυσάντας [4]
μὲν δὴ οὕτως εἶπεν. ἀνέστη δ' ἐπ' αὐτῷ Φεραύλας Πέρσης
τῶν δημοτῶν, Κύρω πως ἔτι οἴκοθεν συνήθης καὶ ἀρεστὸς
ἀνὴρ, καὶ τὸ σῶμα οὐκ ἀφυῆς καὶ τὴν ψυχὴν οὐκ ἀγενεῖ
ἀνδρὶ εἰκῶς, καὶ ἔλεξε τοιάδε.

8 Ἐγὼ, ἔφη, ὦ Κῦρε καὶ πάντες οἱ παρόντες Πέρσαι, [5]
ἡγοῦμαι μὲν ἡμᾶς πάντας ἐκ τοῦ ἴσου νῦν ὀρμᾶσθαι εἰς τὸ
ἀγωνίζεσθαι περὶ ἀρετῆς· ὁρῶ γὰρ ὁμοίᾳ μὲν τροφῇ πάν-
τας ἡμᾶς τὸ σῶμα ἀσκούοντας, ὁμοίας δὲ συνουσίας πάντας
ἀξιουμένους, ταῦτα δὲ πᾶσιν ἡμῖν πρόκειται. τὸ γὰρ τοῖς
ἄρχουσι πείθεσθαι πᾶσιν ἐν κοινῷ κέεται, καὶ ὅς ἂν φανῇ
τοῦτο ἀπροφασίστως ποιῶν, τοῦτον ὁρῶ παρὰ Κύρου
τιμῆς τυγχάνοντα· τό τ' αὖ πρὸς τοὺς πολεμίους ἄλκιμον
εἶναι οὐ τῷ μὲν προσήκον τῷ δ' οὐ, ἀλλὰ πᾶσι καὶ τοῦτο
9 προκέκριται κάλλιστον εἶναι. νῦν δ', ἔφη, ἡμῖν καὶ δέ-
δεικται μάχη, ἣν ἐγὼ ὁρῶ πάντας ἀνθρώπους φύσει ἐπι-
σταμένους, ὥσπερ γε καὶ τᾶλλα ζῶα ἐπίσταται τινα

ἐρρ.—ἀγαθοῦ G. mg. r. μέρος τοσ. D. εἰ] οἱ A. δυνάμειοι D.
ἔφη] γε A. πλείον D. ἢ ἐγὼ β. D.G. s. v. r. 7. πως ἔτι] προσέτι
A.G. συνήθης καὶ et οὐκ ἀφυῆς om. A.G. s. v. r., interpungens pr. post
ἀρεστὸς. 8. ἐγὼ] ἐγὼ δὴ L. δ' s. v. r. G. ὕμᾶς D. πάντας post
ὀρμᾶσθαι D. μὲν] τε A.G. τὸ σῶμα] τὰ πάντα A.G. δὲ om. A.G.
πάντα A. ταῦτα—πρόκειται] τὰ δὲ αὐτὰ καλὰ πᾶσιν προκείμενα ἡμῖν D.
Et καλὰ et προκείμενα etiam G. corr. ταῦτα A.G. τὸ] τό τε D.L. corr.
πᾶσιν om. D. ὁρῶν A. κυρῶ D. τ' αὖ] τε τὰ A. τοὺς πολεμίους]
τούτους A. τούτοις pr. G., qui corr. τοὺς et mg. r. πολεμίους. ἀλκίμους
A.G. corr. s. v. r. προσήκον om. D. 9. δ', ἔφη, ἡμῖν] δ' ἐφ' ἡμῖν
G. δὲ φημι D.L. mg. r. φύσει π. ἀ. D. ἐπίστανται A.G. pr., cum
puncto sub ν. τινὰ] τὴν A.

8. ἐκ τοῦ ἴσου ὀρμᾶσθαι] V. ad 1,
6, 17. SCHN. Respicit huc Xen.
infra 8, 3, 5.

τὸ σῶμα] Victu curare corpus. In-
fra 3, 1, 20, τὸ σῶμα ἀσκήσαι est cor-
pori vires addere cibo, et 2, 1, 20, est
τὰ σώματα πρὸς ἰσχὴν ἀσκεῖν. Com-
positum σωμασκεῖν et σωμασκέα simi-
liter a Xenophonte de corporis exer-
citatione athletica et militari dicitur,
ut docebitur ad 3, 1, 20. Igitur hoc
etiam in loco cum victu exercitatio-

nem conjungi puto, et locum conver-
tendum ita: *Simili enim nos omnes
victu et corporis exercitatione uti vi-
deo.* Conf. 3, 3, 36: Ἐφ' οἷς τε ἐτρε-
φόμεθα ὑπὸ Κναξάρους, ἃ τε ἡσκού-
μεν, ἐφ' ἃ τε αὐτοὺς παρακεκλήκαμεν.
SCHN.

συνουσίας] V. 2, 1, 30. ZEUN.
προκέκριται—εἶναι] Alia hujus con-
structionis exempla Xenophontis et
aliorum v. in Thes. Steph.

μάχην ἑκάστα οὐδὲ παρ' ἐνὸς ἄλλου μαθόντα ἢ παρὰ τῆς φύσεως, οἷον ὁ βοῦς κέρατι παίειν, ὁ ἵππος ὀπλῇ, ὁ κύων στόματι, ὁ κάπρος ὀδόντι. καὶ φυλάττεσθαι γ', ἔφη, ἅπαντα ταῦτα ἐπίσταται ἀφ' ὧν μάλιστα δεῖ, καὶ ταῦτα
 10 οἷς οὐδενὸς διδασκάλου πώποτε φοιτήσαντα. καὶ ἐγὼ, ἔφη, ἐκ παιδίου εὐθὺς προβάλλεσθαι ἠπιστάμην πρὸ τούτων ὅτι ὦμην πληγῆσεσθαι· εἰ δὲ μὴ ἄλλο μηδὲν ἔχοιμι, τὼ χεῖρε προέχων ἐνεπόδιζον ὅτι ἐδυνάμην τὸν παίοντα· καὶ τοῦτο ἐποιοῦν οὐ διδασκόμενος, ἀλλὰ καὶ ἐπ' αὐτῷ τούτῳ παιόμενος, εἰ προβαλοίμην. μάχαιράν γε μὴν εὐθὺς παιδίου ὦν ἥρπαζον ὅπου ἴδοιμι, οὐδὲ παρ' ἐνὸς οὐδὲ τοῦτο μαθὼν ὅπως δεῖ λαμβάνειν ἢ παρὰ τῆς φύσεως, ὥς ἐγὼ φημι. ἐποιοῦν γοῦν καὶ τοῦτο κωλυόμενος, οὐ διδασκόμενος· ὥσπερ καὶ ἄλλα ἔστιν ἃ εἰργόμενος καὶ ὑπὸ μητρὸς καὶ ὑπὸ πατρὸς ὑπὸ τῆς φύσεως πράττειν ἠναγκαζόμεν. καὶ ναὶ μὰ Δί' ἔπαιόν γε τῇ μαχαίρᾳ πᾶν ὅτι δυναίμην λανθάνειν. οὐ γὰρ μόνον φύσει ἦν, ὥσπερ τὸ βαδίζειν καὶ τρέχειν, ἀλλὰ καὶ ἡδὺ πρὸς τῷ πεφυκέναι τοῦτο ἐδόκει
 11 μοι εἶναι. ἐπεὶ δ' οὖν αὕτη, ἔφη, ἡ μάχη καταλείπεται, ἐν ἣ προθυμίας μᾶλλον ἢ τέχνης ἔργον ἐστὶ, πῶς ἡμῖν οὐχ ἡδέως πρὸς τούσδε τοὺς ὁμοτίμους ἀγωνιστέον; ὅπου γε τὰ μὲν ἄθλα τῆς ἀρετῆς ἴσα πρόκειται, παραβαλλόμενοι δὲ

ὁ βοῦς—ὀδόντι Hermogenes Walz. Rhett. vol. 3, p. 308, 19, ad quæ Planud. vol. 5, p. 530, 17. γ'] δὲ D. ἅπαντα ταῦτα] ταῦτα πάντα D. ἐπίσταται post ἔφη D. ἐπίστανται A.G. cum puncto sub ν. 10. ἔφη om. D. εὐθὺς] μὲν add. D.G. s. v. r. ἐπιστάμην G. corr. s. v. τούτου G. s. v. ὅτι] ὅτ' A.D.G. ὅτῳ mg. L. r. οἰοίμην D. εἰ δὲ] εἰ D. καὶ εἰ M. μὴ ἄλλο μηδὲν] μηδὲν ἄλλο M. μηδὲν] μηθέν A. προσέχων D. ἡδυνάμην G. s. v. r. προβαλλοίμην D. ὦν M., ut videtur. ὦν A.D.G., sed D. fort. corr. δέοι D. ἢ] ἄλλου ἢ D.G. corr. ὥς om. A.G. pr. γοῦν vel potius οὖν in ἐποιοῦν om. D., addito initio versus γ ante οὖν. κωλυόμενος om. A. add. G. r. ὑπὸ πατρὸς καὶ ὑπὸ μητρὸς D. πράττειν] ἀπαιτεῖν A.G. post ἠναγκ. ponentes, D. corr. in mg. al. m. γε τῇ om. A.G. πᾶν ὅτι] ὅτι πᾶν A.G. τῷ] τὸ D. τοῦτο] τοῦτο ποιεῖν D. 11. δ' om. D. ἔφη αὕτη A.D.

10. τούτων ὅτι] V. ad 3, 67.
 ὑπὸ μητρὸς καὶ ὑπὸ πατρὸς] Eodem ordine 8, 7, 14: Τὴν αὐτὴν μητέρα καὶ τὸν αὐτὸν πατέρα προσαγορεύοντες. Et in Anabasi 3, 1, 17, ὁμομήτριος καὶ ὁμοπάτριος.
 ἠναγκαζόμεν] Sequebar naturæ instinctum. Hinc τὰ ἀναγκαῖα, necessitates naturæ, ad quæ voluptas etiam

coeundi refertur Comment. 4, 5, 9. Sunt etiam ἀναγκαῖα, quorum eventus est necessarius et legis naturæ præfinitus, ibidem 1, 1, 6, ἀνάγκαι etiam 1, 1, 15, sunt leges naturæ invariabiles. SCHN.
 παραβαλλόμενοι] Est belli periculis objicere, periclitari. SCHN.

- οὐκ ἴσα εἰς τὸν κίνδυνον ἵμεν, ἀλλ' οὗτοι μὲν ἔντιμον βίον,
 ὅσπερ μόνος ἥδιστος, ἡμεῖς δὲ ἐπίπονον μὲν, ἄτιμον δὲ,
 12 ὅσπερ, οἶμαι, χαλεπώτατος. μάλιστα δὲ, ὦ ἄνδρες, τοῦτό
 με εὐθύμως εἰς τὸν ἀγῶνα τὸν πρὸς τούσδε παρορμᾷ ὅτι
 Κῦρος ὁ κρίνων ἔσται, ὃς οὐ φθόνῳ κρίνει, ἀλλὰ σὺν
 θεῶν ὄρκῳ λέγω ἢ μὴν ἐμοὶ δοκεῖ Κῦρος οὕστινας ἂν ὀρᾷ
 ἀγαθοὺς φιλεῖν οὐδὲν ἥττον ἑαυτοῦ· τούτοις γοῦν ὀρῶ
 αὐτὸν ὅ τι ἂν ἔχη ἥδιον διδόντα μᾶλλον ἢ αὐτὸν ἔχοντα.
 13 καίτοι, ἔφη, οἶδα ὅτι οὗτοι μέγα φρονοῦσιν ὅτι πεπαί-
 δυνται δὴ καὶ πρὸς λιμὸν καὶ δίψαν καὶ πρὸς ῥίγος καρ-
 τερεῖν, κακῶς εἰδότες ὅτι καὶ ταῦτα ἡμεῖς ὑπὸ κρείττονος
 διδασκάλου πεπαιδευμένα ἢ οὗτοι. οὐ γὰρ ἔστι διδάσκαλος
 οὐδεὶς τούτων κρείττων τῆς ἀνάγκης, ἢ ἡμᾶς καὶ λίαν
 14 ταῦτ' ἀκριβοῦν ἐδίδαξε. καὶ πονεῖν οὗτοι μὲν τὰ ὄπλα φέ-
 ροντες ἐμελέτων, ἃ ἔστιν ἅπασιν ἀνθρώποις ἡρῆμένα ὥς
 ἂν εὐφορώτατα εἴη, ἡμεῖς δὲ γ', ἔφη, ἐν μεγάλοις φορτίοις
 καὶ βαδίζειν καὶ τρέχειν ἡναγκαζόμεθα, ὥστε νῦν ἐμοὶ
 δοκεῖν τὸ τῶν ὀπλων φόρημα πτεροῖς μᾶλλον ἐοικέναι ἢ
 15 φορτίῳ. ὥς οὖν ἐμοῦ γε καὶ ἀγωνιουμένου καὶ ὁποῖος ἂν [6]
 τις ὦ κατὰ τὴν ἀξίαν με τιμᾶν ἀξιόσποντος, οὕτως, ἔφη, ὦ

ἵμεν] ὅμεν A.D. s. v. al. m. G. pr. βίον om. A.G. s. v. r. ὅσπερ
 μόνος] ὃς μόνος περ A.C.I.M. ὅσπερ D. ἥδιστος] βίῳ add. A.C.G. χα-
 λεπώτερος A.G. 12. τὸν πρὸς] τὸν om. A.G. s. v. r. ἔσται ὁ κρίνων
 D. κρίνει] κρίνων A.G. κρίνειν G. s. v. r. κρινεῖ fort. L. pr., ut Schnei-
 derus. θεῶν ὄρκῳ δοκεῖν κυροῦν (omissis tum λέγω ἢ μὴν ἐμοὶ δοκεῖ κύρος)
 A.G. et qui erasit v in δοκεῖν L. λέγω ἢ μὴν ἐμοὶ punctis infra positis notat D.
 ἂν om. A.G. ἑαυτοῦ] ἢ ἑαυτὸν D.G. s. v. r. γοῦν] γε οὖν G. ἥδιον
 om. A.G. 13. καὶ πρὸς δίψος D. Et os s. v. G. r. ῥίγος A.G., sed hic os
 s. v. r. ταῦτα om. A.G. τούτων οὐδεὶς D. κρείττων] κρείσσων ἂν A.G.
 ἀκριβοῦν ταῦτα D. 14. πονεῖν] μὲν add. G. s. v. r. μὲν] μὲν δὴ D.
 Libri εὐρ. εὐφόρως A.G. corr. mg. r. ἐμοὶ νῦν δοκεῖ D. τὰ—φορή-
 ματα D. 15. ἂν τις] τις ἂν D. ὦ L. mg. r., quod in G. rubro colore scriptum
 supra v. prominet, ut s. 5. ὁ ante χρυσάντας et aliæ sæpe litteræ tam primæ
 vocabulorum quam mediæ, ut σ in ἀπελογήσατο 2, 2, 13. 15. τιμᾶν]
 ἀσθαι s. v. r. G. punctis notatum post ἂν L. οὕτω A.

12. εὐθύμως mihi displicet: εὐθυ-
 μον ποιεῖ καὶ παρορμᾷ si esset, magis
 tolerarem. SCHN. Non minus in-
 solens Hist. Gr. 3, 1, 18: Νομίζον-
 τος ἀθυμοτέραν καὶ τὴν προσβολὴν ἐ-
 σεσθαι, ubi ἀθυμοτέρους πρὸς τὴν π.
 Cobetus.

ὄρκον θεῶν habet Pind. Ol. 7, 119.
 SCHN. Alia v. in Thes. Steph.
 ἥδιον—μᾶλλον] V. ad 2, 4, 10.

13. κακῶς εἰδότες] Nescientes, ig-
 nari. Harpocration v. κακῶς εἰδότες.
 SCHN.

ἀνάγκης] Eadem sententia apud
 Eur. Alc. 965, Hel. 514 et alibi.

14. εὐφορώτατα] Pheraulas hyper-
 bole utitur de armis nobilium leviori-
 bus quæ quidem ab hominibus un-
 quam potuerunt inveniri, levissimis.
 SCHN.

Κῦρε, γίγνωσκε. καὶ ὑμῖν γ', ἔφη, ὧ ἄνδρες δημόται, πα-
 ραίνῳ εἰς ἔριν ὀρμᾶσθαι ταύτης τῆς μάχης πρὸς τοὺς πε-
 παιδευμένους τούσδε· νῦν γὰρ ἄνδρες εἰλημμένοι εἰσὶν ἐν
 16 δημοτικῇ ἀγωνίᾳ. Φεραύλας μὲν δὴ οὕτως εἶπεν. ἀνί-
 σταντο δὲ καὶ ἄλλοι πολλοὶ συναγορεύοντες. ἔδοξε κατὰ
 τὴν ἀξίαν τιμᾶσθαι ἕκαστον, Κῦρον δὲ τὸν κρίνοντα εἶναι.
 ταῦτα μὲν δὴ οὕτω προυκεχωρήκει. [7]

17 Ἐκάλεσε δ' ἐπὶ δεῖπνον ὁ Κῦρος καὶ ὅλην ποτὲ τάξιν
 σὺν τῷ ταξιάρχῳ, ἰδὼν αὐτὸν τοὺς μὲν ἡμίσεις τῶν ἄν-
 δρῶν τῆς τάξεως ἀντιτάξαντα ἐκατέρωθεν εἰς ἐμβολήν, θώ-
 ρακας μὲν ἀμφοτέρους ἔχοντας καὶ γέρρα ἐν ταῖς ἀριστε-
 ραῖς, εἰς δὲ τὰς δεξιὰς νάρθηκας παχεῖς τοῖς ἡμίσεσιν
 ἔδωκε, τοῖς δ' ἐτέροις εἶπεν ὅτι βάλλειν δεῖσοι ἀναιρουμέ-
 18 νους ταῖς βώλοισι. ἐπεὶ δὲ παρεσκευασμένοι οὕτως ἔστησαν,
 ἐσήμηνεν αὐτοῖς μάχεσθαι. ἐνταῦθα δὴ οἱ μὲν βάλλοντες

γ'] δ' D.G. s. v. r. ὀρμ. εἰς ἔριν D. Libri ἄνδρες. 16. φεαύρας G.
 πολλοὶ] ἐκατέροις add. G. s. v. ἐκατέρω D. συναγορεύοντες] συναγορευόν-
 των δὲ A. ἔδοξε] ν s. v. L., addens deinde οὖν, quod G. s. v., δ' οὖν D.
 τὴν om. A. προυκεχωρήκει Juntina, G., in quo ou corr. fecit ex o et kei po-
 suit super κε, ut fortasse κεισαν voluerit, προκεχωρήκει D. προκεχωρήκεσαν A.
 G. pr. προκεχωρήκεισαν L. 17. ὁ κύρος om. A. add. D.G. mg. a. m.
 ποτὲ om. A.G. ἰδὼν] ἰδὼν δ' A.G. τοὺς μὲν] τοὺς D. εἰς D. al.
 m. s. v. ἐμβολήν] κύκλω addit D. punctis notatum. μὲν] μὲν δὴ D.
 ἐν om. D. in ras. et mox δὲ τὰς. ἀναιρουμένους] ἐνηγμένους A. (qui deῖσοιεν
 ἡγμένους, spiritu ita picto ut lenis an asper sit dubites) G., qui in marg. m. r.
 γρ. ἀναιρουμένους, L., qui mg. m. recentissima γρ. ἐνηγμένους capiteles, i. e. αἰ-
 νυμένους. αἰνυγμένους ex Florentino et αἰνυγμένους ex duobus vetustis codd.
 memorat Stephanus. 18. παρσκευασμένοι A.G. οὕτως om. A.G.
 ἐσήμηνεν M. ἐσήμηναν A.G. corr. s. v. ἐσήμαινεν D. βάλλοντες] ἔβαλλον
 ταῖς βώλοισι καὶ D. Et βώλοισι καὶ G. add. mg. r.

15. δημόται] Sunt plebei, ut infra
 8, 3, 5. Lexicon Parisiense apud
 Larcherum ad Herodotum 2, 172,
 p. 511. [Zonaras p. 494.] ait solum
 Xenophontem præter Ionas vocabu-
 lum ita usurpasse. SCHN. Poeta-
 rum exempla plurima v. in Thes.
 Steph.

εἰς ἔριν ὀρμᾶσθαι ταύτης τῆς μάχης]
 Homerī aliorumque Epicorum ἔριν
 vel ἔριδα, νείκος πολέμοιο confert Wer-
 nick. ad Tryphiodor. 4.

ἄνδρες recte restitutum ab Schnei-
 dero tetigi ad 2, 2, 7, et H. Gr. 4, 8,
 22.

ἀγωνία] Photius et Suidas, gram.
 Bekkeri p. 333, 19: Ἀγωνία Ξενοφῶν
 ἀντὶ τοῦ ἀγωνι. Aliorum exempla v. in
 Thes. Steph. Democrates apud Stob.

Flor. Append. p. 39: Οὔτε γράμματα
 οὔτε μουσικὴν οὔτε ἀγωνίην. Dio
 Chrys. Or. 24, vol. 1, p. 518: Οἱ δὲ
 περὶ ἀγωνίαν, οἱ δὲ περὶ μουσικὴν
 ἐσπουδάκασιν. Sed apud Xenophonem
 idem obtinet discrimen quod
 apud Herodotum 2, 91: Ἀγῶνα γυ-
 μνικὸν τιθεῖσι διὰ πάσης ἀγωνίης ἔχον-
 τα, recte declaravit Hesychius: Ἀγω-
 νίης, τῆς ἐν ἀγωνί ἀμύλλης.

16. ταῦτα—προυκεχωρήκει] Plura-
 lem in eadem formula inferunt non-
 nulli 8, 4, 23.

17. ἀναιρουμένους] Suspectum
 propter librorum dissensum vocabu-
 lum non satis vindicat 8, 3, 27: Ὡς
 βαλὼ γε ταύτῃ τῇ βώλῳ, ἔφη ἀνελό-
 μενος.

ἔστιν οἱ καὶ ἐτύγχανον καὶ θωράκων καὶ γέρρων, οἱ δὲ καὶ μηροῦ καὶ κνημίδος. ὅπου δὲ ὁμόσε γένοιτο, οἱ τοὺς νάρθηκας ἔχοντες ἔπαιον τῶν μὲν μηρῶν, τῶν δὲ χειρᾶς, τῶν δὲ κνήμας, τῶν δὲ καὶ ἐπικυπτόντων ἐπὶ βώλους ἔπαιον τοὺς τραχήλους καὶ τὰ νῶτα. τέλος δὲ τρεψάμενοι ἐδίωκον οἱ νερθηκοφόροι παίοντες σὺν πολλῷ γέλῳ καὶ παιγνίᾳ. ἐν μέρει γε μὴν οἱ ἕτεροι λαβόντες πάλιν τοὺς νάρθηκας ταῦτα ἐποίησαν τοὺς ταῖς βώλοις
 19 βάλλοντας. ταῦτα δ' ἀγασθεὶς ὁ Κῦρος, τοῦ μὲν ταξι- [8] ἀρχου τὴν ἐπίνοιαν, τῶν δὲ τὴν πειθῶν, ὅτι ἅμα μὲν ἐγυμνάζοντο, ἅμα δ' εὐθυμοῦντο, ἅμα δ' ἐνίκων οἱ εἰκασθέντες τῇ τῶν Περσῶν ὀπλίσει, τοῦτοις δ' ἡσθεὶς ἐκάλεσέ τ' ἐπὶ δεῖπνον αὐτοὺς καὶ ἐν τῇ σκηνῇ ἰδὼν τινὰς αὐτῶν ἐπιδεδεμένους, τὸν μὲν τινὰ ἀντικνήμιον, τὸν δὲ χεῖρα,
 20 ἡρώτα τί πάθοιεν. οἱ δ' ἔλεγον ὅτι πληγείεν ταῖς βώλοις. ὁ δὲ πάλιν ἐπῆρώτα πότερον ἐπεὶ ὁμοῦ ἐγένοντο ἢ ὅτε πρόσω ἦσαν. οἱ δ' ἔλεγον ὅτε πρόσω ἦσαν. ἐπεὶ δὲ ὁμοῦ ἐγένοντο, παιδιὰν ἔφασαν εἶναι καλλίστην οἱ νερθηκοφόροι· οἱ δὲ συγκεκομμένοι τοῖς νάρθηξιν ἀνέκραγον ὅτι οὐ σφίσι δοκοίη παιδιὰ εἶναι τὸ ὁμόθεν παῖεσθαι· ἅμα δὲ ἐπεδείκνυσαν τῶν νερθηκῶν τὰς πληγὰς καὶ ἐν χερσὶ καὶ ἐν τραχήλοις, ἔνιοι δὲ καὶ ἐν προσώποις. καὶ τότε μὲν ὥσπερ εἰκὸς ἐγέλων ἐπ' ἀλλήλοις. τῇ δ' ὑστεραίᾳ μεστὸν ἦν τὸ πεδίον πᾶν τῶν τούτους μιμουμένων· καὶ εἰ μὴ ἄλλο τι σπουδαιότερον πράττειεν, ταύτῃ τῇ παιδιᾷ ἐχρῶντο.

οἱ καὶ] οἱ D. μηρῶν καὶ κνημίδας A.G. pr., ut videtur. ὅπου δὲ ὁμόσε] ἐπεὶ δὲ ὁμοῦ D. τῶν δὲ κνήμας om. A.G., mg. r. addens κνήμας. τῶν δὲ om. D. ἐπὶ βώλους om. A.G. s. v. r. παιγνία A. παιγνίῳ H. παιδιᾷ D.G. fortasse corr., qui an aliud quid pr. habuerit non satis apparet, sed παιδιᾷ longe aliter scriptum in secunda quam s. 20. Suidas v. Παιγνία e Xenophonte: Οἱ δὲ ν. ἐδίωκον σὺν π. γ. καὶ παιγνία. πάλιν λ. D.L. ταῦτα D. 19. δ' ἐθυμοῦντο A.G. corr. mg. r. δ' ἡσθεὶς] δὴ ἡσθεὶς D. τινὰ] αὐτῶν add. A.G. ἐπικνήμιον A. et, ut videtur, G. pr. ταῖς β. πληγείεν D. 20. ἢ ὅτε—ἐγένοντο om. A.G. mg. r. δὲ] δὲ αὐ G. s. v. r. δ' αὐ D. σφίσι] σφίσιν γε D. σφίσι γε L. πᾶν τῶν Stephanus. πάντων A.D.G. εἰ] αἰ G. corr. et ὁπότε G. mg. r. αἰ ὁπότε D.

ἔστιν οἱ] Rarum apud antiquiores ἔστιν οἱ notavi ad Anab. 6, 2, 6, ubi deteriores εἰσιν. Plat. Min. p. 320 A: Οὐκ ἔστιν οἷτινες. Suspectum autem præter deletum ante hoc ταῖς βώλοις sequens ἐπὶ βώλους.

18. παιγνία] Formæ hujus exem-

plum Aristophanis addit Suidas, Herodoti et alia v. in Thes. Steph.

19. ὀπλίσει] 2, 1, 9.

20. μεστὸν ἦν τὸ πεδίον πᾶν] H. Gr. 3, 4, 16: Ἐκ τούτου παρὴν ὁρᾶν τὰ μὲν γυμνάσια πάντα μεστὰ ἀνδρῶν τῶν γυμναζομένων κ. τ. λ. ZEUN.

21 Ἄλλον δὲ ποτε ἰδὼν ταξίαρχον ἄγοντα τὴν τάξιν ἀπὸ [9] τοῦ ποταμοῦ ἐπὶ τὸ ἄριστον ἐφ' ἐνὸς, καὶ ὁπότε δοκοίη αὐτῷ καιρὸς εἶναι, παραγγέλλοντα τὸν ὕστερον λόχον παράγειν, καὶ τὸν τρίτον καὶ τὸν τέταρτον, εἰς μέτωπον, ἐπεὶ δ' ἐν μετώπῳ οἱ λοχαγοὶ ἐγένοντο, παρηγγύησεν εἰς δύο ἄγειν τὸν λόχον· ἐκ τούτου δὴ παρήγον οἱ δεκάδαρχοι εἰς μέτωπον· ὁπότε δ' αὖ ἐδόκει αὐτῷ καιρὸς εἶναι, παρήγγειλεν εἰς τέτταρας τὸν λόχον· οὕτω δὴ οἱ πεμπάδαρχοι αὖ παρήγον εἰς τέτταρας· ἐπεὶ δὲ ἐπὶ θύραις τῆς σκηνῆς ἐγένοντο, παραγγείλας αὖ εἰς ἓνα ἰόντων εἰσήγε τὸν πρῶτον λόχον, καὶ τὸν δεύτερον τούτου κατ' οὐρὰν ἐκέλευσεν ἔπεσθαι, καὶ τὸν τρίτον καὶ τὸν τέταρτον ὡσαύτως παραγγείλας ἡγήετο ἔσω· οὕτω δ' εἰσαγαγὼν κατέκλινεν ἐπὶ τὸ δεῖπνον ὥσπερ εἰσεπορεύοντο· τούτου οὖν ὁ Κῦρος ἀγαθoὶς τῆς τε πραότητος τῆς διδασκαλίας καὶ τῆς ἐπιμε-

21. ἄριστον] ἀριστερόν B. pr., ut videtur, D.G. mg. r., L. pr., et postquam ἄριστον intulerat corr., s. v., M. καιρὸς δοκοίη αὐτῷ G. παραγγέλλοντα D.G. δεκάδαρχαι A.G., οι s. v. r., sed fortasse corr. in αι. δεκάδαρχοι (sic) L. εἰς τέτταρας] ὡς praeponunt et ἡ ὁ λόχος add. D. (qui ἡ in ras. et pr. fort. ἴοι vel, ut M., εἴη) G. mg. r. ἐπεὶ] ἐπειδὴ D. ἐπὶ τῇ θύρᾳ D. αὖ] δύο A. pr. G. pr. διο εἶπω prope v A. nunc. εἰς] ὡς εἰς D. ὡς G. s. v. r. ἔπεσθαι ἐκέλευεν D. ἔσω A.G. δ'] δὴ D. εἰσεπορεύετο A.G. τούτου] ταῦτ' A.G. οὖν om. G. ὁ om. G. τῆς δ.] καὶ δ. G.

21. ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ] In quo loti erant, ne sudore polluti ad prandium accederent. Conf. 2, 1, 29. ZEUN.

ἄριστον] Al. ἀριστερόν, quod damnavit Leuncl., quoniam Græce ἐπὶ ἀριστερὰ, ut ἐπὶ δεξιὰ, dicatur. Contra ἄριστον alii, quod recte rejecit Weisk. Neque enim milites ad suum ἄριστον ducuntur nunc, ad δεῖπνον vero deinde a Cyro vocantur. Superest igitur ut dicamus cum Hutchinsono aliisque ἄριστον et δεῖπνον esse synonyma, sec. Athen. 1, p. 11, Eustath. Il. p. 1833, quod facere dubitabit, qui Xenophontem legit. Quare ad lectionem ἀριστερόν redeundum esse censui. Infra etiam 4, 2, Cyrus jubet παράγειν ἐν δεξιᾷ ἔχοντα ἑαυτὸν, igitur ἐπ' ἀριστερόν, ad sinistram conversum. SCHN. Ἀριστερόν pro ἄριστον illatum etiam Plut. Nicias c. 20, neque aptum hic ἀριστερόν.

παράγειν] Ab altitudine ducere in frontem sive latitudinem. Conf. Schneider. ad Hipparch. 4, 9.

παρήγγειλεν εἰς τέτταρας et paullo post παραγγείλας εἰς ἓνα dictum fere ut Anab. 1, 5, 13: Παραγγέλλει εἰς τὰ ὅπλα.

ὡς εἰς τέτταρας ἴοι ὁ λόχος] Inepte his repetitur quod jam antecessit factum: Παρήγγειλεν εἰς τέτταρας ἄγειν τὸν λόχον; quod quum factum esset, οἱ πεμπάδαρχοι αὖ παρήγον, scilicet εἰς μέτωπον. Ita perfecta est evolutio. Præclare vitium vidit unus Stephanus, et conjecit legendum: ὁπότε δ' αὖ — καιρὸς εἶναι παράγειν εἰς τέτταρας τὸν λόχον, οὕτω δὴ — παρήγον, ὡς. Verum sic ἄγειν præstat in loco verbi παράγειν. SCHN. Id ipsum Stephanus ex “quodam vet. libro” (Philelpho, ut suspicatur Schneiderus) ante τὸν λόχον inseruit editione altera.

ἰόντων] ἰέναι οὕτως Stephanus. Alioqui delendum ἰόντων, quod sic dici non potuit. Sed ipsæ librorum varietates ostendunt jam olim hic fuisse turbatum.

λείας ἐκάλεσε ταύτην τὴν τάξιν ἐπὶ τὸ δεῖπνον σὺν τῷ ταξίαρχῳ.

- 22 Παρὼν δέ τις ἐπὶ τῷ δείπνῳ κεκλημένος ἄλλος ταξι- [10]
 αρχος, Τὴν δ' ἐμὴν, ἔφη, τάξιν, ὦ Κῦρε, οὐ καλεῖς εἰς
 τὴν σκηνήν; καὶ μὴν ὅταν γε παρήγῃ ἐπὶ τὸ δεῖπνον,
 πάντα ταῦτα ποιεῖ· καὶ ὅταν τέλος ἡ σκηνὴ ἔχῃ, ἐξάγει
 μὲν ὁ οὐραγός, ἔφη, ὁ τοῦ τελευταίου λόχου τὸν λόχον,
 ὑστάτους ἔχων τοὺς πρώτους τεταγμένους εἰς μάχην· ἔπει-
 τα ὁ δεύτερος τοὺς τοῦ ἑτέρου λόχου ἐπὶ τούτοις, καὶ ὁ
 τρίτος καὶ ὁ τέταρτος ὡσαύτως, ὅπως, ἔφη, καὶ ὅταν
 ἀπάγειν δέῃ ἀπὸ πολεμίων, ἐπίστανται ὡς δεῖ ἀπιέναι.
 ἐπειδὴν δὲ, ἔφη, καταστῶμεν ἐπὶ τὸν δρόμον ἔνθα περιπα-
 τοῦμεν, ὅταν μὲν πρὸς ἑῷ ἴωμεν, ἐγὼ μὲν ἡγοῦμαι, καὶ ὁ
 πρῶτος λόχος πρῶτος, καὶ ὁ δεύτερος ὡς δεῖ, καὶ ὁ τρίτος
 καὶ ὁ τέταρτος, καὶ αἱ τῶν λόχων δεκάδες καὶ πεμπάδες,
 ἕως ἂν παραγγέλλω ἐγώ· ὅταν δ', ἔφη, πρὸς ἐσπέραν
 ἴωμεν, ὁ οὐραγός τε καὶ οἱ τελευταῖοι πρῶτοι ἀφηγοῦνται·
 ἐμοὶ μέντοι οὕτω πείθονται ὑστέρω ἰόντι, ἵνα ἐθίζονται καὶ
 23 ἔπεσθαι καὶ ἡγεῖσθαι ὁμοίως πειθόμενοι. καὶ ὁ Κῦρος [11]
 ἔφη, Ἡ καὶ αἰ τοῦτο ποιεῖτε; Ὅποσάκις γε, ἔφη, καὶ
 δειπνοποιούμεθα νῆ Δία. Καλῶ τοίνυν, ἔφη, ὑμᾶς, ἅμα
 μὲν ὅτι τὰς τάξεις μελετᾶτε καὶ προσιόντες καὶ ἀπιόντες,
 ἅμα δ' ὅτι καὶ ἡμέρας καὶ νυκτὸς, ἅμα δ' ὅτι τὰ τε σώμα-
 τα περιπατοῦντες ἀσκεῖτε καὶ τὰς ψυχὰς ὠφελεῖτε διδά-
 σκοντες. ἐπεὶ οὖν πάντα διπλᾶ ποιεῖτε, διπλὴν ὑμῖν δί-

ἐκέλευσε Α. ταύτην] αὐτὴ καὶ ταύτην D.G. s. v. r. τὸ δεῖπνον] τῷ
 δείπνῳ G. 22. τῷ δείπνῳ A. corr. etiam in accentu super ι, qui pr.
 videtur circumflexus fuisse. ὦ κύρε τάξιν D. καλέσεις A.G. ὅταν
 γε] ὅταν A.G. παρή D. ἡ σκηνὴ om. A.G. add. D.G. mg. r. ἔφη
 om. D. ὁ τοῦ] οὐ τοῦ G. τοῦ D. τὸν λόχον om. A.G. add. D.G. mg. r.
 εἰς μ. τ. D. ἔπειτα] δ' οὐραγὸς add. D. ὁ δεύτερος τοὺς τοῦ] ὁ τοῦ D.
 ἔφη om. D. ἐπὶ τούτοις] ὅπως A.G. pr. δέῃ ἀπάγειν D. ἐπιστάν-
 ται A.G. ἔφη om. D. ἐπὶ] εἰς D. περιπατοῦμεν] ω s. v. r. G.
 πρὸς ἑῷ ἴωμεν] προσίωμεν A. προῖωμεν G. pr. corr. s. v. r. μὲν om. D.
 δεῖ] δὲ A.G. pr. καὶ τέταρτος A.G. λόχων] λοχαγῶν D. πεντάδες A.
 ἕως] ὅ A.G. corr. mg. r. παραγγέλλω A.G. ἐγὼ om. D. ὁ om. A.G.
 οὕτω] ὅμως D.G. s. v. r. ὅμως οὕτω L. πείθονται D. ὄντι A.G.
 ἀφηγεῖσθαι D.G. s. v. r. 23. γε] τε D. δειπνοποιούμεθα] θ in ras. et a
 s. v., quasi pr. μὲν fuerit, G. ἅμα μὲν ὅτι] ὅτι ἅμα μὲν A.G. ἅμα δ' ὅτι
 —νυκτὸς om. A.

22. ταῦτα] Eadem, ταῦτὰ, Camerar. etiam τάξεις exercitia eadem ordine
 ZEUN. inverso repetere solebat. SCHN.

23. νυκτὸς] Quod post coenam ἅμα μὲν ὅτι—ἅμα δ' ὅτι] Sic 6, I, 24.

24 καιον καὶ τὴν εὐωχίαν παρέχειν. Μὰ Δί', ἔφη ὁ ταξι-
 αρχος, μήτοι γ' ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ, εἰ μὴ καὶ διπλᾶς ἡμῖν τὰς
 γαστέρας παρέξεις. καὶ τότε μὲν δὴ οὕτω τὸ τέλος τῆς
 σκηνῆς ἐποιήσαντο. τῇ δ' ὑστεραία ὁ Κῦρος ἐκάλεσεν
 ἐκείνην τὴν τάξιν, ὥσπερ ἔφη, καὶ τῇ ἄλλῃ. αἰσθόμενοι
 δὲ ταῦτα καὶ οἱ ἄλλοι τὸ λοιπὸν πάντες αὐτοὺς ἐμιμούντο.

ΚΕΦ. Δ.

Ἐξέτασιν δέ ποτε πάντων τοῦ Κύρου ποιουμένου ἐν
 τοῖς ὅπλοις καὶ σύνταξιν ἦλθε παρὰ Κναξάρου ἄγγελος
 λέγων ὅτι Ἰνδῶν παρεῖη πρεσβεία· κελεύει οὖν σε ἐλθεῖν
 ὡς τάχιστα. φέρω δέ σοι, ἔφη ὁ ἄγγελος, καὶ στολὴν τὴν
 καλλίστην παρὰ Κναξάρου· βούλεται γάρ σε ὡς λαμπρό-
 τατα καὶ εὐκοσμώτατα προσάγειν, ὡς ὀψομένων τῶν Ἰν-
 2 δῶν ὅπως ἂν προσίης. ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Κῦρος παρήγ-
 γειλε τῷ πρώτῳ τεταγμένῳ ταξιάρχῳ εἰς μέτωπον στήναι
 ἐφ' ἐνὸς ἄγοντα τὴν τάξιν, ἐν δεξιᾷ ἔχοντι ἑαυτὸν, καὶ τῷ
 δευτέρῳ ἐκέλευσε ταὐτὸ τοῦτο παραγγεῖλαι, καὶ διὰ πάν-
 των οὕτω παραδιδόναι ἐκέλευσεν. οἱ δὲ πειθόμενοι ταχὺ [2]

καὶ τὴν] τὴν A.G. 24. ταξιάρχος] λοχαγὸς A.G. pr., ταξιάρχος corr.
 r., I. μήτοι E. μῆτι A.D.G. γ'] γ' ἔφη A.G. ἐν om. A.G. pr. add.
 s. v. r. μιᾷ] μιᾷ γε D. οὕτως τέλος τῆς σκηνῆς ἕως ἐποιήσατο D. ἐποιή-
 σατο etiam L. ἐκάλεσεν ἐκείνην] ἐκάλεσε ταύτην D.G. corr. αἰσθανό-
 μενοι—τούτους D. 1. τοῦ κύρου πάντων D. κναξάρους D. hic et
 infra. παρεῖη] παρεῖκη L. In G. scriptum παρεί. ὡς τάχιστα add.
 D.G. mg. r. om. A.G. τῶν καλλίστων D.G. s. v. r. ἐβού-
 λετο D. ὡς εὐκ. καὶ λαμπρότατα D. εὐκοσμώτατα] εὐσώματα A.G.
 pr. προσάγειν] προσελθεῖν D. προσίοις A.G. 2. δὲ om. D.
 ἔχοντι] ἄγοντα D. pr. ἔχοντα L., qui etiam præcedens τα in litura. ταὐτὸ
 τοῦτο A.G. corr. ταυτὸν τοῦτο G. pr. ταῦτα τοῦτον D. οἱ D.G. corr. ὡς
 A.G. pr.

μήτοιγε] Geminatum hic in D. ex-
 emplis comprobavit Heindorf. ad Platonis Euthyd. 15, p. 319, quibus addit
 Aristoph. Pac. 930, Eur. Hippol. 480, Soph. Antig. 739. SCHN.

ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ] Sic 3, 1, 17. Inter
 præp. additum et omissam variant
 libri Anab. 4, 8, 8: Παρήγαγον ἐν
 τρισὶν ἡμέραις, ubi deteriores omit-
 tunt, ut 5, 7, 17: Ταῦτα δ' ἦν ἐν τῇ
 ἡμέρᾳ ἢ κ. τ. λ., quum 1, 5, 16 omnes
 conveniant in ἐν τῇδε τῇ ἡμέρᾳ.

24. τέλος] Supra s. 22: Ὅταν τέλος

ἡ σκηνὴ ἔχῃ. D. postea ἕως ἐποιήσατο.
 An voluit convivium per totam noctem
 ad diluculum tractum fuisse? SCHN.

τῇ ἄλλῃ] τῇ τρίτῃ, ut τῇ ἐτέρᾳ 4, 6,
 10. Sed Anab. 2, 1, 3: Ὅτι ταύτην
 μὲν τὴν ἡμέραν περιμενείεν ἂν—τῇ δὲ
 ἄλλῃ ἀπιέναι φαίη. 3, 4, 1: Μείναντες
 δὲ ταύτην τὴν ἡμέραν, τῇ ἄλλῃ ἐπο-
 ρεύοντο. postridie. SCHN.

2. ἔχοντι recte sequitur post ἄγοντα,
 quod cum στήναι sine interpunctione
 conjungunt codices.

μὲν παρήγγελον, ταχὺ δὲ τὰ παραγγελόμενα ἐποιοῦν, ἐν ὀλίγῳ δὲ χρόνῳ ἐγένοντο τὸ μὲν μέτωπον ἐπὶ τριακοσίων, τοσοῦτοι γάρ ἦσαν οἱ ταξίARCHOI, τὸ δὲ βάθος ἐφ' 3 ἐκατόν. ἐπεὶ δὲ κατέστησαν, ἔπεσθαι ἐκέλευσεν ὡς ἂν αὐτὸς ἡγήται· καὶ εὐθὺς τροχάζων ἡγείτο. ἐπεὶ δὲ κατενόησε τὴν ἀγυιὰν τὴν πρὸς τὸ βασίλειον φέρουσιν στενωτέραν οὖσαν ἢ ὡς ἐπὶ μετώπου πάντας διέναι, παραγγείλας τὴν πρώτην χιλιοστὴν ἔπεσθαι κατὰ χώραν, τὴν δὲ δευτέραν κατ' οὐρὰν ταύτης ἀκολουθεῖν, καὶ διὰ παντὸς οὕτως, αὐτὸς μὲν ἡγείτο οὐκ ἀναπαυόμενος, αἱ δ' ἄλλαι [3] χιλιοστῆες κατ' οὐρὰν ἐκάστη τῆς ἔμπροσθεν εἶποντο. 4 ἔπεμψε δὲ καὶ ὑπηρέτας δύο ἐπὶ τὸ στόμα τῆς ἀγυιάς, ὅπως εἴ τις ἀγνοοίῃ, σημαίνειν τὸ δέον ποιεῖν. ὡς δ' ἀφίκοντο ἐπὶ τὰς Κναξάρου θύρας, παρήγγειλε τῷ πρώτῳ ταξίARCHῳ τὴν τάξιν εἰς δώδεκα τάττειν βάθος, τοὺς δὲ δωδεκάρχους ἐν μετώπῳ καθιστάναι περὶ τὸ βασίλειον, καὶ τῷ δευτέρῳ ταῦτα ἐκέλευσε παραγγεῖλαι, καὶ διὰ παντὸς 5 οὕτως. οἱ μὲν δὴ ταῦτ' ἐποιοῦν· ὁ δ' εἰσῆι πρὸς τὸν [4] Κναξάρην ἐν τῇ Περσικῇ στολῇ οὐδέν τι ὑβρισμένη. ἰδὼν

μὲν] μὲν τι D. τὰ om. A.G. ἐγένετο D. τριακοσίων Muretus.
Libri διακοσίων. 3. ἐπειδὴ δὲ D. ἡγήται] αἱ in ras. D. στενωτέ-
ραν D. διέναι] ἰέναι D. χιλιοστὴν A. τὴν δὲ] τὴν A.G. ταύτη
A.G. pr. ἀκολουθεῖν] ἔταξε add. A.G. τῆς] τῇ A. 4. τὸ στόμα]
στόμα A.G. ἀγνοοίῃ] ο prius s. v. D. σημαίνειν A.G. pr. κναξάρους D.
πρώτῳ om. A.G. s. v. r. τάττειν om. A.G. τοὺς δὲ δωδεκάρχους om.
A.G. addens τοὺς δωδεκάρχους mg. r. δὲ om. L. δωδεκάρχους E. δωδεκάρχας L.
δωδεκαδάρχας D. ταῦτα D. 5. εἰσῆι D. οὐδέν τι] οὐδέν A.G.

τριακοσίων] Hoc vulgato διακοσίων ex correctione Mureti, Camerarii et Leunclavii substituit, ut numerus militum responderet narrationi 1, 5, 5, et 2, 1, 2, ubi triginta millia Persarum numerantur sub Cyro militantium; numerus vero vulgaris in h. l. viginti tantum millia efficit, si scilicet centurionum numerum in agminis fronte collocatorum multiplicaveris per numerum militum in agminis altitudine subsequentium. SCHN.

3. ἀγυιὰν] Pollux 9, 35: 'Ἀγυιαί κατὰ Ξενοφῶντα καὶ καθ' Ὅμηρον. Suidas: 'Ἀγυιὰν, τὸν στενωπὸν Ξ. καὶ ὅλως πολλὰ τὰ γλωσσηματικά παρ' αὐτῷ. Schol. Od. B, 388: Τὰ ἀμφόδα ἀγυιάς Ἀργεῖοι καλοῦσιν. Est ἀγυιάς

κνισάν in oraculis apud Aristophanem et Demosthenem, et apud eosdem Apollo Ἀγυιεύς ex oraculo cultus Athenis in vicis urbis, de quo Varro apud schol. Horatii ad Carm. 4, 6, 28. ZEUN.

στενωτέρας] V. ad 6, 3, 3.

4. ἐπὶ τὸ στόμα τῆς ἀγυιάς] Anab. 5, 2, 26: Οἱ δὲ κατὰ στόμα δὴ ἔτι μόνον ἐλύπον, deteriores κατὰ τὸ στόμα.

5. ὑβρισμένη] Non magnifica aut delicata, cum Medica comparata, sed vili. Conf. Ἀλῆαν V. H. 1, 31. ibique Interpretes. SCHN. Eur. Phœn. 1118: Οὐ σημειῖ ἔχων ὑβρισμέν, ἀλλὰ σωφρόνως ἄσημ' ὅπλα, addit L. Bos. Observ. misc. p. 17.

δὲ αὐτὸν ὁ Κναξάρης τῷ μὲν τάχει ἦσθη, τῇ δὲ φανυλότητι
 τῆς στολῆς ἡχθέσθη, καὶ εἶπε, Τί τοῦτο, ὦ Κῦρε; οἶον πε-
 ποίηκας οὕτω φανεῖς τοῖς Ἰνδοῖς; ἐγὼ δ', ἔφη, ἐβουλόμην
 σε ὡς λαμπρότατον φανῆναι· καὶ γὰρ ἐμοὶ ἂν κόσμος ἦν
 τοῦτο, ἐμῆς ὄντα ἀδελφῆς υἱὸν ὅτι μεγαλοπρεπέστατον
 6 φαίνεσθαι. καὶ ὁ Κῦρος πρὸς ταῦτα εἶπε, Καὶ ποτέρως [5]
 ἂν, ὦ Κναξάρη, μᾶλλον σε ἐκόσμου, εἴπερ πορφυρίδα
 ἐνδὺς καὶ ψέλια λαβὼν καὶ στρεπτὸν περιθέμενος σχολῇ
 κελεύοντι ὑπήκουόν σοι, ἢ νῦν ὅτε σὺν τοιαύτῃ καὶ τοσαύ-
 τη δυνάμει οὕτω σοι ὀξέως ὑπακούω διὰ τὸ σὲ τιμᾶν
 ἰδρῶτι καὶ σπουδῇ καὶ αὐτὸς κεκοσμημένος καὶ τοὺς ἄλλους
 ἐπιδεικνύς σοι οὕτω πειθομένους; Κῦρος μὲν οὖν ταῦτα
 εἶπεν. ὁ δὲ Κναξάρης νομίσας αὐτὸν ὀρθῶς λέγειν ἐκάλεσε
 7 τοὺς Ἰνδοὺς. οἱ δὲ Ἰνδοὶ εἰσελθόντες ἔλεξαν ὅτι πέμψει [6]
 σφᾶς ὁ Ἰνδῶν βασιλεὺς κελεύων ἐρωτᾶν ἐξ οὗ ὁ πόλεμος
 εἴη Μήδοις τε καὶ τῷ Ἀσσυρίῳ· ἐπεὶ δὲ σοὺ ἀκούσασιν,
 ἐκέλευσεν ἐλθόντας αὐτὸν πρὸς τὸν Ἀσσύριον κἀκείνου ταῦτα
 πυθέσθαι· τέλος δ' ἀμφοτέροις εἰπεῖν ὑμῖν ὅτι ὁ Ἰνδῶν
 βασιλεὺς, τὸ δίκαιον σκεψάμενος, φαίη μετὰ τοῦ ἡδίκημέ-
 8 νου ἕσεσθαι. πρὸς ταῦτα ὁ Κναξάρης εἶπεν, Ἐμοῦ μὲν [7]
 τοῖνυν ἀκούετε ὅτι οὐκ ἀδικοῦμεν τὸν Ἀσσύριον οὐδέν·

αὐτὸν ὁ κ.] ὁ κ. αὐτὸν G. ὦ om. D. ἡβουλόμην A.G. κόσμος
 ἂν D. ὄντα] ὄντα σε D. 6. ἐνδὺς] εὐθύς A. ψέλια A.G. κε-
 λεύοντι] σαλεύων D. τοσαύτη καὶ τοιαύτη D. οὕτως A. οὕτως ὀξέως
 σοι D. ὑπακούων G. corr. κεκοσμημένος] καὶ σὲ κοσμών add. D. σοι
 οὕτω] οἱ οὕτως A. οἱ οὕτω G. pr., hic etiam gravi super ἐπιδεικνύς in acutum
 mutato. νομήσας D. ἐκάλεσε] ἐκέλευσεν ἄγειν D. κελεύων] καὶ κε-
 λεύσειεν D. 7. πέμψειεν A. οὗ] ὅτου D. αὐτὸν ante ἐλθόντας D.,
 ubi G. s. v. rursus delevit. καὶ ἐκείνου D. τὰ αὐτὰ ταῦτα D. ταῦτα
 ταῦτα L., et tā autā ing. r. ταῦτα A.G. τὰ αὐτὰ δὲ πυθέσθαι κἀκείνου Zonaras.
 πυθέσθαι G. pr. δὲ] δ' αὐ D. ὑμῖν εἰπεῖν D. ὁ om. D. φαίη σκ.
 τὸ δ. D. ἀδικουμένου D. 8. ἐμοῦ μὲν] ἐμὲ D.

6. κελεύοντι] σαλεύων, quod est in
 aliis, fastuosi hominis incesum mol-
 lem pingit verbum. Apud Aristoph.
 Plut. 291 est τοῖν ποδοῖν ὡδὶ παρεν-
 σαλεύων. SCHN.

ἡδίκημένον] Rectum etiam vulga-
 tum ἀδικουμένου esse, ut deinceps est
 §. 8 ἀδικεῖσθαι, docuit Heind. ad
 Platon. Prot. p. 463. SCHN.

ἀκούετε] Legati Indorum causam
 belli ut sciscitarentur, missi erant, ἐξ
 ὅτου ὁ πόλεμος εἴη. Cyaxares, homo

superbus, causam belli non exponit,
 sed brevibus verbis defungitur, οὐκ
 ἀδικοῦμεν τὸν Ἀσσύριον οὐδέν. Augēt
 vel magis arguit superbiam, quod ad-
 dit, εἰ δεῖσθε, si vobis libet, aut si
 jussa regis vestri exsequi vos oportet,
 adite nunc etiam Assyrium regem
 audituri, quid iste aiat. Cyrus igitur
 orationis Cyaxaris superbiam mollire
 conatur arbitrio ad Indorum regem
 delato. SCHN.

ἐκείνου δ', εἰ δεῖσθε, ἐλθόντες νῦν πύθεσθε ὃ τι λέγει. παρὼν δὲ ὁ Κῦρος ἤρετο τὸν Κναξάρην, Ἦ καὶ ἐγὼ, ἔφη, εἶπω ὃ τι γινώσκω; καὶ ὁ Κναξάρης ἐκέλευσεν. Ὑμεῖς τοίνυν, ἔφη, ἀπαγγεῖλατε τῷ Ἰνδῶν βασιλεῖ τάδε, εἰ μὴ τι ἄλλο Κναξάρη δοκεῖ, ὅτι φαμέν ἡμεῖς, εἰ τί φησιν ὑφ' ἡμῶν ἀδικεῖσθαι ὁ Ἀσσύριος, αἰρεῖσθαι αὐτὸν τὸν Ἰνδῶν βασιλέα δικαστήν. οἱ μὲν δὴ ταῦτα ἀκούσαντες ὥχοντο. [8]

9 Ἐπεὶ δὲ ἐξῆλθον οἱ Ἰνδοὶ, ὁ Κῦρος πρὸς τὸν Κναξάρην ἤρξατο λόγου τοιοῦδε.

Ω Κναξάρη, ἐγὼ μὲν ἦλθον οὐδέν τι πολλὰ ἔχων ἴδια χρήματα οἴκοθεν· ὅποσα δ' ἦν, τούτων πάνν ὀλίγα λοιπὰ ἔχω· ἀνήλωκα δὲ, ἔφη, εἰς τοὺς στρατιώτας· καὶ τοῦτο ἴσως, ἔφη, θαυμάζεις σὺ πῶς ἐγὼ ἀνήλωκα σοῦ αὐτοὺς τρέφοντος· εὖ δ' ἴσθι, ἔφη, ὅτι οὐδὲν ἄλλο ποιῶν ἢ τιμῶν
10 καὶ χαριζόμενος, ὅταν τινὶ ἀγασθῶ τῶν στρατιωτῶν. δοκεῖ γάρ μοι, ἔφη, πάντας μὲν οὓς ἂν τις βούληται ἀγαθοὺς συνεργοὺς ποιεῖσθαι ὁποίου τινὸς οὖν πράγματος, ἥδιον εἶναι εὖ τε λέγοντα καὶ εὖ ποιοῦντα παρορμᾶν μᾶλλον ἢ λυποῦντα καὶ ἀναγκάζοντα· οὓς δὲ δὴ τῶν εἰς τὸν πόλεμον ἔργων ποιήσασθαι τις βούλοιο συνεργοὺς προθύμους,

εἰ δεῖσθε om. D. νῦν om. D. πυνθάνεσθαι D. πίθεσθε G. pr. πύ-
θοισθε, sed ε al. m. s. oi, L. εἶπω ὅτι] ὅτι εἶπω L. et qui s. v. al. m. β α,
G. εἶπω τί D. ἐκέλευεν Α. ὑμεῖς μὲν τοίνυν D. κναξάρει D. ὁ
s. v. A. ead. m. αἰρεῖσθαι] αἰρούμεθα D. L. mg. r. τὸν] τῶν D.
9. ἐπειδὴ δὲ οἱ ἰ. ἐξ. D. ὁ κύρος] κύρος A. G. ἤρχετο D. πολλῶ
A. et à G. in ras. μὲν ἦλθον] μέντοι ἦλθον μὲν D. ἔφη om. D. τοῦτο
ἴσως] τοῦτοισ ὡς fortasse D. pr. ἔφη et σὺ om. D. ἀνήλωκα ἐγὼ D.
δ' om. D. 10. τινα A. L. mg. al. m. G. super τιν erasit litteram, ut videtur, α,
et quod post τιν habet i cum accentu α corr. addito, fortasse ipsam quoque
est α corr.

9. ἤρξατο λόγου τοιοῦδε] Ut 1, 6, 2, ἤρχετο λόγον τοιοῦδε. Alia et diversa est ratio loci 3, 2, 28. SCHN.

ὅταν τινὶ ἀγασθῶ] Conv. 8, 19: Ὅσαν ψυχὰς ἀγασθεῖν, ubi imperitus corrector in marg. Paris. A. ψυχὰς. De quo dixi præf. ad Conv. p. 6. Et sic Reip. Laced. 1, 7: Ὅποιον ἀνδρὸς σῶμά τε καὶ ψυχὴν ἀγασθεῖν. Sed Suidas s. Bekk. Anecd. p. 324, 32: Ἀγασθῶ τινι, ἀντὶ τοῦ θαυμάσω τινά. Ξενοφῶν. Ὅταν τινὶ ἀγασθῶ τῶν στρατιωτῶν. Et sic infra 6, 4, 9.

10. ἥδιον] Infra 5, 5, 4, postquam præcesserat ἔργω βέλτιον εἶναι τὸ

στράτευμα μένειν ἐν τοῖς μεθορίοις, repetit ὁρῶν οὖν καὶ τούτους πολλὰ σινο-
μένους τὴν Μηδικήν, τούτων αὖ ἐδόκει ἥδιον ἀπαλλαγῆναι μᾶλλον ἢ ἄλλον εἰσδέξασθαι. [Sed hic omittunt ple-
rique.] Μᾶλλον esse *potius* monuit Fischer. ad Weller. 2, p. 138. Supra 2, 3, 12: Τούτοις γοῦν ὁρᾷ αὐτὸν, ὃ τι ἂν ἔχη, ἥδιον διδόντα μᾶλλον ἢ αὐτὸν ἔχοντα. SCHN.

τῶν εἰς τὸν πόλεμον ἔργων] Sic Anab. 1, 9, 5. Omisso ἔργα 6, 4, 14; 8, 8, 27, ut alibi τὰ πρὸς τὸν πόλεμον. Frustra delet Bisschop. Annot. ad Anab. p. 17, ut supra 1, 6, 12 in dete-

- τούτους παντάπασιν ἔμοιγε δοκεῖ ἀγαθοῖς θηρατέον εἶναι καὶ λόγοις καὶ ἔργοις. φίλους γὰρ, οὐκ ἐχθροὺς, δεῖ εἶναι τοὺς μέλλοντας ἀπροφασίστους συμμαχοὺς ἔσσεσθαι καὶ μήτε τοῖς ἀγαθοῖς τοῦ ἄρχοντος φθονήσοντας μήτ' ἐν τοῖς
- 11 κακοῖς προδώσοντας. ταῦτ' οὖν ἐγὼ οὕτω προγιγνώσκων χρημάτων δοκῶ προσδεῖσθαι. πρὸς μὲν οὖν σέ πάντα ὄραν, ὃν αἰσθάνομαι πολλὰ δαπανῶντα, ἄτοπόν μοι δοκεῖ εἶναι· σκοπεῖν δ' ἀξιώ κοινῇ καὶ σέ καὶ ἐμέ ὅπως σέ μὴ ἐπιλείψει χρήματα. εἰ γὰρ σὺ ἄφθονα ἔχῃς, οἶδ' ὅτι καὶ ἐμοὶ ἂν εἴη λαμβάνειν ὅποτε δεοίμην, ἄλλως τε καὶ εἰ εἰς τοιοῦτόν τι λαμβάνοιμι ὃ μέλλοι καὶ σοὶ δαπανηθὲν βέλτιον εἶναι.
- 12 ἔναγχος οὖν μέμνημαί σου ἀκούσας ὥς ὁ Ἀρμένιος καταφρονοῖ σου νῦν, ὅτι ἀκούει τοὺς πολεμίους προσιόντας ἡμῖν, καὶ οὔτε τὸ στράτευμα πέμποι οὔτε τὸν δασμὸν ὃν ἔδει ἀπάγει. Ποιεῖ γὰρ ταῦτα, ἔφη, ὦ Κῦρε, ἐκείνος· ὥστ' ἔγωγε ἀπορώ πότερόν μοι κρείττον στρατεύεσθαι καὶ πειρᾶσθαι ἀνάγκην αὐτῷ προσθεῖναι ἢ λυσιτελεῖ ἔασαι ἐν τῷ παρόντι, μὴ καὶ τοῦτον πολέμιον πρὸς τοῖς ἄλλοις
- 13 προσθώμεθα. καὶ ὁ Κῦρος ἐπήρετο, Αἰ δ' οἰκήσεις αὐτῷ[9]

τοῖς] ἐπὶ τοῖς D. G. s. v. r. φρον D. pr. προδώσοντας] ὀρρωδήσοντας D. ὀρρωδήσοντας G., manifesto corr. in ὥρρο, et, ut videtur, in η. 11. γινώσκων D. δοκῶν puncto infra ν posito D. ὄραν ὃν] ὄραν A.G. corr. s.v.r. σε post δαπανῶντα add. A.G. punctis duobus infra notat L. ἄτοπόν (ἄστοτον fortasse D. pr.) μοι δοκεῖ εἶναι add. D.L. et G. mg. r. om. A. καὶ σέ m.g. al. m. D. ὑπολείψει A.G. εἰ γὰρ] ἢ D. σοὶ D. οἶδ'] οὐδ' D. pr. ἂν om. D. μέλλει D. 12. οὖν] μὲν οὖν G. ἔναγχος οὖν ποτε σου μέμνημα ἀκούσας D. ἡμῖν] ἐφ' ἡμᾶς D. πέμπει—ἀπάγει A.G. τὸ στράτευμα Schneiderus. Libri στράτευμα. τὸν δασμὸν D.G. s. v. al. m. δασμὸν A.G. ταῦτα] αὐτὰ A.G. ἔγωγε] ἐγὼ τε D. στρατεύσαι D. προσθεῖναι D., ut videtur, G. ἢ λυσιτελεῖ D. ἢ λυσιτελεῖν G. corr. ἢ νῦν A.G. ἔασαιεν A. 13. ἐπείρετο A. αἰ διοικήσεις G.

rioribus ἔργοις additum ad στρατηγικοῖς, et in omnibus Oecon. 20, 6, ubi præcesserat ἔργα.

11. πρὸς μὲν οὖν σε πάντα ὄραν] Πάντα accipiendum sic ut est 1, 6, 8: Ἐγούμενους δεῖν τὸν ἄρχοντα τῶν ἀρχομένων διαφέρειν τῷ—πάντα ἀπονώτερον τῶν ἀρχομένων διάγειν. Schneiderus ex A. G. duci posse opinabatur πρὸς μὲν οὖν σε πάντων ὁρώντων αἰσθάνομαι πολλὰ δαπανῶντα σε· σκοπεῖν δ' ἀξιώ.

12. ἔναγχος ποτε etiam Aristoph. Nub. 639. SCHN. ὥς ὁ Ἀρμένιος] Armenius nempe

quum audisset Assyriorum regem tot gentes (1, 5, 3 memoratas) ad arma contra Cyaxarem capienda concitasse, ratus se jam felicem recuperandæ libertatis occasionem nactum esse, neque auxilium illi misit neque tributum solvit; contra pacta conventa quæ ab Astyage bello superatus cum Medis hac de re inerat. HUTCH.

στράτευμα—δασμὸν] Si contuleris s. 14, 22, mecum statues τὸ addendum esse etiam ante στράτευμα. SCHN.

Ποιεῖ γὰρ ταῦτα] Recte meministi; facit enim hæc ille. SCHN.

13. ἐν ἀσφαλεῖ εἶναι τοῦ μὴ αὐτὸς γε

πότερον ἐν ἐχυροῖς χωρίοις εἰσὶν ἢ καὶ πού ἐν εὐεφόδοις ; καὶ ὁ Κναξάρης εἶπεν, Αἱ μὲν οἰκήσεις οὐ πάντῃ ἐν ἐχυροῖς· ἐγὼ γὰρ τούτου οὐκ ἡμέλουν· ὅρη μέντοι ἔστιν ἔνθα δύναται ἂν ἀπελθὼν ἐν τῷ παρακρήμα ἐν ἀσφαλεῖ εἶναι τοῦ μὴ αὐτός γε ὑποχείριος γενέσθαι, μηδὲ ὅσα ἐνταῦθα δύναται ὁ ὑπεκκομίσασθαι, εἰ μὴ τις πολιορκοίῃ προσκαθή-
 14 μενος, ὥσπερ ὁ ἐμὸς πατήρ τοῦτο ἐποίησεν. ἐκ τούτου δὴ ὁ Κῦρος λέγει τάδε· Ἄλλ' εἰ θέλοις, ἔφη, ἐμὲ πέμψαι, ἱππέας μοι προσθεῖς ὅπόσοι δοκοῦσι μέτριοι εἶναι, οἷμαι ἂν σὺν τοῖς θεοῖς ποιῆσαι αὐτὸν καὶ τὸ στράτευμα πέμψαι καὶ ἀποδοῦναι τὸν δασμόν σοι· ἔτι δ' ἐλπίζω καὶ φίλον αὐτὸν
 15 μᾶλλον ἡμῖν γενήσεσθαι ἢ νῦν ἔστι. καὶ ὁ Κναξάρης εἶπε, [10] Καὶ ἐγὼ, ἔφη, ἐλπίζω ἐκείνους ἐλθεῖν πρὸς σὲ μᾶλλον ἢ πρὸς ἐμέ· ἀκούω γὰρ ὅτι καὶ συνθηρευτάς τινας τῶν παίδων σοι γενέσθαι αὐτοῦ· ὥστ' ἴσως ἂν καὶ πάλιν ἔλθοιεν πρὸς σέ· ὑποχειρίων δὲ γενομένων αὐτῶν πάντα πρᾶχθείη ἂν ἢ ἡμεῖς βουλόμεθα. Οὐκοῦν σοι δοκεῖ, ἔφη ὁ Κῦρος, σύμφορον εἶναι τὸ λεληθῆναι ἡμᾶς ταῦτα βουλευούτας ;

αὐτῷ] αὐτῶν A.G. καὶ πού om. D. ἐν om. A.G. τούτου οὐκ ἡμέλουν] τούτο οὐκ ἡμέλουν G. corr. τοῦτο οἶδα A.G. pr. γε μέντοι D. ἔστιν] pro hoc + D. μὴ] μήτε G. corr. γενέσθαι] εἶναι D. ὑποκομίσασθαι A.G. ὑποκομίσασθαι cum puncto infra prius κ D. τοῦτο] ποτε D., quod ante τοῦτο inserit G. mg. r. 14. δὴ] δὲ D. εἴ θε θέλοις A. θέλεις D., qui θέλς, G. Verum videtur εἰ θέλοις. ἔφη om. D. δοκοῦσι μέτριοι] δοκοῦσιν ἱκανοί D. L. mg. r. οἷμαι ἂν] οἷομαι γὰρ D. πέμπειν D. δασμόν] inter δ et α litteram erasit G. γενήσεσθαι] ἔσεσθαι D. 15. ἐγὼ ἔφη] ἔγωγε D. ἐλθεῖν] ἐλθεῖν ἂν D. ἡμᾶς] ἐμὲ D. ὅτι om. D. ὅτι G. corr. συνθήρους D. αὐτοῦ σοι γ. D. ἔλθοιε A. αὐτῶν] τινῶν αὐτῶν D.G. al. m. πάντ' ἂν πρ. D. ἢ] ἦν D. (puncto sub ν posito) G. al. m. δοκεῖ σοι D. σύμφερον G. s. v. al. m.

ὑποχείριος γενέσθαι] 3, 3, 31 : Εἰδότες ὅτι ἐν ἀσφαλεῖ εἰσὶ τοῦ μηδὲν παθεῖν. Similiter 2, 4, 23 : Οὐς δὲ μὴ δύναντο λαμβάνειν, ἀποσοβοῦντες ἂν ἐμποδῶν γίγνουτο τοῦ μὴ ὁρᾶν αὐτοὺς τὸ ὅλον στράτευμά σου, ubi unus L. γίγνου cum το s. v. alia m. scripto. Et 3, 1, 27 : Μὴ ἐπιθήσεις αὐτοῖς ζυγὰ τοῦ μὴ ὑβρίσαι. Qui etsi satis magnus exemplorum numerus videtur, nihilominus suspectus est genitivus cum μὴ conjunctus, quem librariorum saepe intulisse pro accusativo Xenophontis et aliorum exemplis ostendi ad H. Gr. 4, 8, 5 ; Anab. 2, 5, 22 ; 3, 5, 11, et infra 23 refelli simillimo Anabasis loco, qui

accusativum habet. Sic autem ἀσφάλειαν εἶναι sequente μὴ vel μηδὲν cum infinitivo sine articulo dixit Thucydides, et similiter Xen. H. Gr. 2, 2, 10, σωτηρίαν μὴ παθεῖν. Quibus in formulis libri variant non solum inter genitivum et accusativum, sed etiam in articulo addito et omisso, ut in ἐξέφυγε τοῦ μὴ, τὸ μὴ, μὴ καταπετρωθῆναι Anab. 1, 3, 2, et ipso H. Gr. loco postremo, ubi plerique, εἰ μὴ, unus τοῦ μὴ, Xenophon autem haud dubie solum μὴ posuerat.

15. ἀκούω ὅτι—γενέσθαι] Etsi facile inferri potuit ὅτι, nec multum tribuendum videri potest locis ubi libri

Μάλλον γὰρ ἂν, ἔφη ὁ Κυμαξάρης, καὶ ἔλθοι τις αὐτῶν εἰς
 χεῖρας, καὶ εἴ τις ὀρμῶτο ἐπ' αὐτοὺς, ἀπαράσκειν αὐν λαμ-
 16 βάνοιτο. Ἄκουε τοίνυν, ἔφη ὁ Κῦρος, ἣν τί σοι δόξω [11]
 λέγειν. ἐγὼ πολλάκις δὴ σὺν πᾶσι τοῖς μετ' ἐμοῦ τεθή-
 ρακα ἀμφὶ τὰ ὄρια τῆς τε σῆς χώρας καὶ τῆς τῶν Ἀρμε-
 νίων, καὶ ἱππέας τινὰς ἤδη προσλαβὼν τῶν ἐνθένδε ἐταί-
 ρων ἀφικόμην. Τὰ μὲν τοίνυν ὅμοια ποιῶν, ἔφη ὁ Κυ-
 μαξάρης, οὐκ ἂν ὑποπτεύοιο· εἰ δὲ πολὺ πλείων ἢ δύναμις
 φαίνοιτο ἧς ἔχων εἴωθας θηρᾶν, τοῦτο ἤδη ὑποπτον ἂν γέ-
 17 νοιτο. Ἄλλ' ἔστιν, ἔφη ὁ Κῦρος, καὶ πρόφασιν κατα- [12]
 σκευάσαι καὶ ἐνθάδε οὐκ ἄπιστον, καὶ ἣν τις ἐκέισε ἐξαγ-
 γείλῃ, ὡς ἐγὼ βουλοίμην μεγάλην θήραν ποιῆσαι· καὶ
 ἱππέας, ἔφη, αἰτοῖν αὐν σε ἐκ τοῦ φανεροῦ. Κάλλιστα
 λέγεις, ἔφη ὁ Κυμαξάρης· ἐγὼ δέ σοι οὐκ ἐβελήσω διδόναι
 πλὴν μετρίους τινὰς, ὡς βουλόμενος πρὸς τὰ φρούρια ἐλ-
 θεῖν τὰ πρὸς τῇ Συρίᾳ. καὶ γὰρ τῷ ὄντι, ἔφη, βούλομαι
 ἐλθὼν κατασκευάσαι αὐτὰ ὡς ἐχυρώτατα. ὁπότε δὲ σὺ
 προεληλυθοῖς σὺν ἧ ἔχοις δυνάμει καὶ θηρώῃς καὶ δὴ δύο
 ἡμέρας, πέμψαιμι αὐν σοι ἱκανοὺς ἱππέας καὶ πεζοὺς τῶν

ἂν] οὖν D. καὶ ἔλθοι D.G. s. v. al. m. ἔλθοι A. ὀρμῶτο D.
 ἀπαράσκειν] ἀπαρασκεύαστοι A.G. ἀπαρασκευαστότεροι D. ἂν λαμβ.]
 ἀναλαμβάνοιτο, sed v al. m. s.v. D. 16. ἂν τί σοι A.G. ἣν τι D. Idem
 interpungit post ἐγὼ. σὺν πᾶσιν] συμπᾶσιν D. ἐμοῦ] πέρις add.
 D.L. mg. r. τε om. D. τινὰς ἤδη] δὲ ἤδη τινὰς D. προλαμβάνων
 A.G. προσλαμβάνων M. ὅμοια ποιῶν] ὁρῶν A. et qui ὁ tantum pr., μοι
 corr. et a ποιῶν s. v. r. G. πλείων v s. v. addito D. ἧς] η, ut videtur, in ras.
 G. τῆς σῆς A. εἴωθας ἔχων D. τοῦτο om. A.G. s. v. r. γίγνοιτο D.
 17. ἣν] ἂν A.G. ἐξαγγείλῃ] ἐξαιτῇ δὴ A. ἐξαγγείλῃ δὴ L.M. et qui αγγείλῃ
 a corr. G. αἰτοῖν αὐν D. αἰτοῖν νυν A. αἰτοῖν G. κάλλιστ' ἔφη λέγεις D.
 δέ σοι] δέ A.G. σοι add. G. in fine versus r. γέ σοι D. συρίᾳ] ἄσσυρία
 D.G. corr. r. βούλομαι ἔφη G. ἔχῃ super ἰσχυ G. r. ἰσχυρώτατα L.
 corr. ἰσχυρώτατα A. προεληλυθῶς A. προεληλύθεις E.K. προεληλύθης
 et οἰς super ης M. ἔχεις D.G. αὐν σοι D. σοι A.G.

inter infinitivum et indicativum vel optativum variant, ut Anab. 3, 1, 9; 7, 5, 8, tamen sunt etiam qui omnem prohibeant leniorem mutationem, velut H. Gr. 3, 4, 27: Τοῦτο δ' ἐποίησαν οἱ Λακεδαιμόνιοι τοῖωδε λογισμῷ, ὡς εἰ ὁ αὐτὸς ἀμφοτέρων ἄρχοι, τό τε πεζὸν πολὺν ἂν ἰσχυρότερον εἶναι—τό τε ναυ-
 τικόν. Cui loco simillimus est Cyrop. 8, 1, 25. V. ad 7, 4, 7.

ἀπαρασκεύαστοι] Xenophonti constanter reddendam esse formam ἀπα-
 ράσκενος, inter quam libri variant ali-
 quoties in Anabasi, vix dubitabit qui

aut constantem apud Thucydidem formæ ἀπαράσκενος usum aut eandem librorum apud alios scriptores in his formis fluctuationem perpenderit, velut apud Diodorum, cui item ubique reddendum ἀπαράσκενος. V. Thes. Steph.

16. ὅμοια ποιῶν] ὁρῶν si pro δρῶν positum in A.G., τὰ mutandum foret in ταῦτα. Sed credibilis propter veteris codicis lacunam ὁ... ἰῶν trans-
 isse in ὁρῶν.

Συρίᾳ] I. q. Ἀσσυρία, a qua alibi distinguitur.

προεληλυθοῖς conferendum cum

παρ' ἐμοὶ ἡθροισμένων, οὓς σὺ λαβὼν εὐθὺς ἀνίοις· καὶ αὐτὸς δὲ ἔχων τὴν ἄλλην δύναμιν πειρώμενη μὴ πρόσω ὑμῶν εἶναι, ἴνα, εἴ που καιρὸς εἴη, ἐπιφανείην.

18 Οὕτω δὲ ὁ μὲν Κναξάρης εὐθέως πρὸς τὰ φρούρια [13] ἡθροίζειν ἱππέας καὶ πεζοὺς, καὶ ἀμάξας δὲ σίτου προύπεμπε τὴν ἐπὶ τὰ φρούρια ὁδόν. ὁ δὲ Κῦρος ἐθύετο ἐπὶ τῇ πορείᾳ, καὶ ἅμα πέμπων ἐπὶ τὸν Κναξάρην ἥτει τῶν νεωτέρων ἱππέων. ὁ δὲ πάνυ πολλῶν βουλομένων ἔπεσθαι οὐ πολλοὺς ἔδωκεν αὐτῷ. προεληλυθότος δ' ἥδη τοῦ Κναξάρου σὺν δυνάμει πεζῇ καὶ ἱππικῇ τὴν πρὸς τὰ φρούρια γίγνεται τῷ Κύρῳ τὰ ἱερὰ ἐπὶ τὸν Ἀρμένιον καλά·

19 καὶ οὕτως ἐξάγει ὥς εἰς θήραν παρεσκευασμένος. πορευο- [14] μένῳ δ' αὐτῷ εὐθὺς ἐν τῷ πρώτῳ χωρίῳ ὑπανίσταται λαγῶς· αἰετὸς δ' ἐπιπτόμενος αἰσίοις, κατιδὼν τὸν λαγῶ

σὺ λαβὼν] συλλαβὼν A. δέ] δ' ἂν D. πον] ποι A.C.D. πη et s. v. νυ G. 18. εὐθέως] εὐθύς G. ἱππέας τε καὶ D. ἀμάξας A.D.G. ἐθύετο] εὐθύς ἐθύετο A.G. Libri προέπεμπε hic quidem pr. εὐθύετο pro ἐθύετο. ἥτει] ι sub η G. r. ἔπεσθαι D.G. corr. r. Ἀπέρχεσθαι κναξάρους D. πεζῇ καὶ ἱππικῇ] καὶ πεζῇ καὶ ἱππικῇ L. et qui καὶ prius s. v. r. G. καὶ ἱππικῇ καὶ πεζικῇ D. φρούρια] ὁδόν add. D.L. ἀρμένιον] ἀρμένιον A.D., qui sic etiam 3, 1, 3 et alibi, G. Cui ἰέναι add. G. mg. r. D. ἐξάγει] ἐξάγειν δὴ D. παρεσκευασμένους A.G. et os s. v. r. 19. λαγῶς D.G. αἰετὸς L. et fortasse D. pr. δ'] δέ γ' A.G., qui hic mg. οἰωνὸς τῷ κύρῳ αἰσίοις. δέ γε L. Libri ἐπιπτάμενος. κατιδὼν] ὃς κατιδὼν A.G. ὃς κατειδὼν D. pr., ut videtur, ὡς κατειδε corr. λαγῶ] λαγῶ A. λαγῶν D.G.

ἐροίης 3, 1, 14, et similibus apud alios, quam affirmet tria illa inutilia vocabula ὁδόν, ἰέναι, καλά non esse omnia perinde grammatici additamenta, etsi ὁδόν sic fuit paullo ante.

940, ubi v. Elmsl. ἀμάξας σίτου] Sic 7, 4, 12, ἀμάξας πολλῶν χρημάτων. H. Gr. 1, 1, 35, πλοῖα σίτου.

προέπεμπε] In προύπεμπον consentiunt libri 1, 4, 25, et alibi, variantes etiam in aliis compositis inter προε- et προν-, ut dixi præf. ad Anab. p. xiii, Xenophonteis formæ προε- exemplis nihilo plus tribuens quam Thucydideis. Nullum tamen in libris Xenophontis vestigium formæ προύχω, Thucydidi constanter restituendæ.

18. πέμπων—ἥτει] Plutarch. Mor. p. 772 D: Πέμψας ἥτει παρ' αὐτῶν νεανίας χιλίους. Infra 5, 2, 13: Ἴνα σε τούτων τινὰ αἰτήσωμαι παῖδά μοι γένεσθαι. HUTCH.

ἰέναι] Additur sic in locis positus ad Anab. 2, 2, 3. SCHN. De καλά in hac formula interdum addito ab librariis v. ad Anab. 6, 4, 9, et var. scr. 7, 2, 17. Hic quidem suspectum est etiam propter sequens καὶ, nec quis-

quam affirmet tria illa inutilia vocabula ὁδόν, ἰέναι, καλά non esse omnia perinde grammatici additamenta, etsi ὁδόν sic fuit paullo ante.

19. λαγῶς præcipere grammaticos pluribus dixi ad Thes. Steph.

αἰετὸς] Aquilam veteres præ sagam prosperi successus alitem existimabant. Unde Seneca Natural. Quæst. 2, 32: Cur Aquilæ hic honos datus est ut magnarum rerum faceret auspicia? Et Hom. Il. Θ, 247: Αὐτῖκα δ' αἰετὸν ἦκε τελειότατον πετεηνῶν. HUTCH.

ἐπιπτόμενος] Aoristum priorem alienum a prosa Atticorum et poetis, de quibus v. Porson. ad Eur. Med. 1, relinquendum recte iudicat Cobetus Var. Lect. p. 305. Librorum enim quæ sit fides ostendunt codices Platonis. Itaque ἐπιπτόμενος hic restitui ad Thes. Steph.

αἰσίοις, ut 1, 6, 1, locum designat, unde aquila advolans omen fecit: est igitur δεξιὸς, a dextro latere visa. Conf. Æsch. Agam. 113. seqq. SCHN.

φεύγοντα, ἐπιφερόμενος ἔπαισέ τε αὐτὸν καὶ συναρπάσας
 ἐξῆρε, κάπενεγκὼν ἐπὶ λόφον τινὰ οὐ πρόσω ἐχρήτο τῇ
 ἄγρᾳ ὅ τι ἤθελεν. ἰδὼν οὖν ὁ Κῦρος τὸ σημεῖον ἦσθη τε
 καὶ προσεκύνησε Δία βασιλέα, καὶ εἶπε πρὸς τοὺς παρόν-
 τας, Ἡ μὲν θήρα καλὴ ἔσται, ὦ ἄνδρες, ἣν ὁ θεὸς θελήσῃ.
 20 ὥς δὲ πρὸς τοῖς ὁρίοις ἐγένετο, ὥσπερ εἰώθει ἐθήρα· καὶ [15]
 τὸ μὲν πλῆθος τῶν πεζῶν καὶ τῶν ἱππέων ὤγμενον αὐτῷ,
 ὥς ἐπίοντες τὰ θηρία ἐξανισταῖεν· οἱ δὲ ἄριστοι καὶ πεζοὶ
 καὶ ἱππεῖς διέστασαν καὶ τάνιστάμενα ὑπεδέχοντο καὶ ἐδί-
 ωκον· καὶ ἦρουν πολλοὺς καὶ σὺς καὶ ἐλάφους καὶ δορ-
 κάδας καὶ ὄνους ἀγρίους· πολλοὶ γὰρ ἐν τούτοις τοῖς
 τόποις καὶ νῦν ἔτι γίνονται. ἐπεὶ δ' ἔληξε τῆς θήρας,
 προσμίζας πρὸς τὰ ὅρια τῶν Ἀρμενίων ἐδειπνοποίησατο·
 καὶ τῇ ὑστεραίᾳ αὐθις ἐθήρα προσελθὼν πρὸς τὰ ὄρη ὧν
 21 ὠρέγετο. ἐπεὶ δ' αὖ ἔληξεν, ἐδειπνοποιεῖτο. τὸ δὲ παρὰ [16]
 Κυαξάρου στράτευμα ὥς ἦσθητο προσιὼν, ὑποπέμψας
 πρὸς αὐτοὺς εἶπεν ἀπέχοντας αὐτοῦ δειπνοποιεῖσθαι ὥς δύο

κάπενεγκὼν] καὶ ἀπενεγκὼν D. οὖν] δὲ οὖν L. ὁ om. D. θελήσῃ]
 θέλη D. 20. ἐγένετο D. ὥσπερ] εὐθὺς ὥσπερ D. εἰώθει D. ὤγμενον
 αὐτῷ] ὥρμησεν A.G. et D. mg. al. m. ἐξανίστασθαι A. corr. ἐξανίστασθαι pr.
 ἐξανίστασθαι G. ἱππῆς D. corr. διέστησαν D. τὰ ἀνιστάμενα D.
 τόποις] τόποις ὄνοι D. τῆς ἁρμενίας D. τῶν ἁρμενίων G. ἐπεὶ δ' αὖ]
 ἐπειδὴ οὖν A.G. 21. ἔληξεν D.G. s.v.r. κυαξάρους D. προῖον
 D. corr. in altero o. δειπνοποιῆσθαι D.

Δία βασιλέα] Tanquam ominis auc-
 torem, ut Anab. 6, 1, 22, 23.

20. ὄνους ἀγρίους] V. supra 1, 4, 7 ;
 Anab. 1, 5, 2, Dion. Chrys. Or. 5,
 p. 189, et modum venandi apud Poll.
 5, 84. Descripsit pictumque exhibuit
 quem Xenophon ὄνον ἄγριον, recen-
 tiores ὄναγρον, Persæ hodie *Khur* vel
Gour dicunt, Ker Porter *Travels in*
Georgia, Persia, etc. vol. 1, p. 459
 seqq., additque esse “*a species little*
known in Europe, but which the Per-
sians prize above all other animals as
an object of chase.” Hodie in monti-
 bus et desertis Persiæ tantum con-
 spici tradit Olivier *Voyage* vol. 4,
 p. 383.

ὤγμενον] Dicitur ὀγμεύω proprie de
 messoribus, qui longa serie, ordine
 procedentes, in arvis segetibusque
 metunt. Photius: “Ὀγμενον, Ξενοφῶν
 ἐν β', ἀντὶ τοῦ ἐπορεύοντο, παρὰ τὸν
 ὄγμον, τὸν σημαίνοντα τὴν κατὰ τάξιν

ὁδὸν τῶν θεριζόντων. Et Hesychius ;
 “Ὀγμος ἢ ἐφεξῆς φυτεία· μεταφορικῶς
 δὲ, καὶ ὅταν πορεύωνται ἐφ' ἑνα τετα-
 γμένοι κατὰ στίχον, ὄγμον λέγουσι· ὁ
 δὲ τῶν θεριζόντων στίχος ὀγμεύειν λέ-
 γεται. Verbum ὀγμεύω sic ponit
 Sophocles *Philoct.* 164 : Δῆλον ἐμοί γ'
 ὥς φορβῆς χρεῖα στίβον ὀγμεύει τόνδε
 πέλας πον. Ubi Schol. ἀντὶ τοῦ ἐφεξῆς
 πορεύεται. Pollux 5, 77 : Ἀλίσκονται
 δὲ (cervi) δικτύοις μὲν, εἴτις ὀγμεύσας
 αὐτὰς συνελάσσει. HUTCH. Apud
 Suidam exstat locus Anonymi vitiosus
 scriptus et ex nostro corrigendus in
 ὀργμύοντες· Ἦσαν δὲ ὄρη παντοίων
 θηρίων ἀνάπλα, ἃ κατὰ κύκλους ὀργμύ-
 οντες οἱ στρατιῶται πολλὰ τῶν θηρίων
 ἦρουν. SCHN. Pluralis autem cum
 πλῆθος est infra 3, 3, 60.

δορκάδας] Conf. 2, 4, 20 ; Anab. 1,
 5, 2 ; 5, 3, 10. Hodie quoque pluri-
 mas esse in Persia narrat Morier
A sec. Journey through Persia, p. 206.

παρασάγγας, καὶ τοῦτο προῖδὼν ὡς συμβαλεῖται πρὸς τὸ
λανθάνειν· ἐπεὶ δὲ δειπνήσειαν, εἶπε τῷ ἄρχοντι αὐτῶν
παρεῖναι πρὸς αὐτόν. μετὰ δὲ τὸ δεῖπνον τοὺς ταξιάρχους
παρεκάλει· ἐπεὶ δὲ παρήσαν, ἔλεξεν ὧδε.

- 22 Ἄνδρες φίλοι, ὁ Ἀρμένιος πρόσθεν μὲν καὶ σύμμαχος [17]
ἦν καὶ ὑπήκοος Κυαξάρη· νῦν δ' ὡς ἦσθετο τοὺς πολε-
μίους ἐπιόντας, καταφρονεῖ καὶ οὔτε τὸ στράτευμα πέμπει
ἡμῖν οὔτε τὸν δασμὸν ἀποδίδωσι· νῦν οὖν τοῦτον θηρᾶσαι,
ἣν δυνώμεθα, ἤλθομεν. ὧδ' οὖν, ἔφη, δοκεῖ ποιεῖν. σὺ μὲν,
ὦ Χρυσάντα, ἐπειδὴν ἀποκοιμηθῆς ὅσον μέτριον, λαβὼν
τοὺς ἡμίσεις Περσῶν τῶν σὺν ἡμῖν ἴθι τὴν ὀρεινὴν καὶ
23 καταφεύγειν· ἡγεμόνας δέ σοι ἐγὼ δώσω. φασὶ μὲν οὖν
καὶ δασέα τὰ ὄρη ταῦτα εἶναι, ὥστ' ἐλπίς ὑμᾶς μὴ ὀφθῆ-
ναι· ὅμως δὲ, εἰ προπέμποις πρὸ τοῦ στρατεύματος τοῦ
σεαυτοῦ ἄνδρας λησταῖς εἰκότας καὶ τὸ πλῆθος καὶ τὰς
στολὰς, οὔτοι ἄν σοι, εἴ τιμι ἐντυγχάνοιεν τῶν Ἀρμενίων,
τοὺς μὲν ἂν συλλαμβάνοντες αὐτῶν κωλύοιεν τῶν ἐξαγ-
γελίων, οὓς δὲ μὴ δύναιντο λαμβάνειν, ἀποσοβοῦντες ἂν
ἐμποδῶν γίγνοιτο τὸ μὴ ὁρᾶν αὐτοὺς τὸ ὅλον στράτευμά

καὶ om. D. συμβάλλεται D. ἐπεὶ] ἐπειδὴ G. Libri δειπνήσαιεν.
μετὰ τὸ δεῖπνον δὲ D. ἐκάλει D. παρ punctis infra notat G. 22. ἄνδρες
φίλοι om. A. G. mg. r. πρόσθε G. κυαξάρι A.D.G. ἦσθηται D.
τοὺς om. D. τὸ om. D. τοῦτον] τοῦτον δὴ D. ἦν] ἂν A.G. ἤλθο-
μεν D. mg. al. m. ὧδὲ μοι οὖν δοκεῖ ἔφη ποιεῖν D. ἀποκοιμηθῆς A.G.
pr. ὅσον μέτριον] εἰς τὸ μέτριον G. corr. εἰς τὸ ὄριον A.G. pr. ἴθι] ἴθι A.
ἴσθι cum puncto sub σ D. τι] τινὰ D. καταφεύγει A. 23. οὖν
om. A.G. s. v. r. ταῦτα τὰ ὄρη D. ἡμᾶς A.G. προπέμποις G. et
qui o s. v. A. τοῦ σεαυτοῦ] τοὺς ἐαυτοῦ sic A. τοὺς εὐζώνους G. corr., in quo
pr. tantum τοὺς ἐ spiritu semieraso, ut lenis fiat ex aspero, υζώνους corr. τοὺς
εὐζώνους L. εὐζώνους D. ληστὰς A. τιμι] τισιν D. pr. τισι L. mg. r.
ἐντυγχάνοι, posito ei super oi et corr. εν, G. τοὺς] οὓς D.G. corr. ἐμ-
ποδῶν A. τὸ] Libri τοῦ.

21. παρασάγγας] Mensura viæ apud
Persas sec. Herodotum 2, 6; 5, 53, tri-
ginta stadiorum, sed varians infra
supraque hunc numerum apud alios
inter 21—60. V. Ind. ad Anab.

δειπνήσειαν] De aliena a Xeno-
phonte forma δειπνήσαιεν v. ad 1, 2,
11.

23. ἐλπίς μὴ ὀφθῆναι] 4, 5, 25 : Δια-
λέγου δὲ αὐτῷ ὅποσα ἐλπίς γενέσθαι
ἀγαθὰ. Et Anab. 2, 1, 19, (ut Phala-
ris in annot. a me collatus), σωθῆναι.

H. Gr. 6, 3, 20; 5, 35, δεκατεθῆναι.
Aliorum exempla contuli ad Steph. v.
'Ελπίς p. 786 D. 'Ελπίζω ἐλθεῖν 2, 4,
15. Conf. ad 1, 5, 9.

τοῦ σεαυτοῦ] Sic continuo τὸ ὅλον
στράτευμά σου.

στολὰς] Altius velut ad cursum
cinctas intelligit Weiskius. SCHN.

τιμι] Singularem sequitur pluralis,
ut 1, 1, 2; 3, 1, 27; 7, 4, 5; 5, 35 et
alibi. V. ad 1, 2, 2.

τὸ μὴ ὁρᾶν pro τοῦ restituì ad Anab.

- 24 σου, ἀλλ' ὡς περὶ κλωπῶν βουλευέσθαι. καὶ σὺ μὲν, ἔφη, οὕτω ποίει· ἐγὼ δὲ ἅμα τῇ ἡμέρᾳ τοὺς ἡμίσεις μὲν τῶν πεζῶν ἔχων, πάντας δὲ τοὺς ἱππέας, πορεύσομαι διὰ τοῦ πεδίου εὐθὺς πρὸς τὰ βασίλεια. καὶ ἦν μὲν ἀνθιστῆται, δῆλον ὅτι μάχεσθαι δεήσει· ἦν δ' αὖ ὑποχωρῇ τοῦ πεδίου, δῆλον ὅτι μεταθεῖν δεήσει· ἦν δ' εἰς τὰ ὄρη φεύγῃ, ἐνταῦθα δὴ, ἔφη, σὸν ἔργον μηδένα ἀφίεναι τῶν πρὸς σέ ἀφικνου-
 25 μένων. νόμιζε δὲ ὥσπερ ἐν θήρᾳ ἡμᾶς μὲν τοὺς ἐπιζη- τοῦντας ἔσεσθαι, σὲ δὲ τὸν ἐπὶ ταῖς ἄρκυσι· μέμνησο οὖν ἐκεῖνο ὅτι φθάνειν δεῖ πεφραγμένους τοὺς πόρους πρὶν κινεῖσθαι τὴν θήραν. καὶ λεληθέναι δὲ δεῖ τοὺς ἐπὶ τοῖς στόμασιν, εἰ μέλλουσι μὴ ἀποτρέψειν τὰ προσφερόμενα.
 26 μὴ μέντοι, ἔφη, ὦ Χρυσάντα, οὕτως αὖ ποίει ὥσπερ ἐνίοτε διὰ τὴν φιλοθηρίαν· πολλάκις γὰρ ὅλην τὴν νύκτα ἄνπνος πραγματεύει· ἀλλὰ νῦν ἑᾶσαι χρὴ τοὺς ἄνδρας τὸ μέτριον
 27 ἀποκοιμηθῆναι, ὥς ἂν δύνωνται ὑπνομαχεῖν· μηδέ γε, ὅτι οὐχ ἡγεμόνας ἔχων ἀνθρώπους πλανᾷ ἀνὰ τὰ ὄρη, ἀλλ' ὅπῃ ἂν τὰ θηρία ὑφηγῇται, ταύτῃ μεταθεῖς, μήτι καὶ νῦν οὕτω τὰ δύσβατα πορεύου, ἀλλὰ κέλευέ σοι τοὺς ἡγε- μόνας, εἰ μὴ πολὺ μᾶσσων ἢ ὁδὸς ἦ, τὴν ῥάστην ἡγεῖ-

σου om. D. κλωπῶν G. 24. ἡμίσεις A. ἡμίσεις μὲν D.G. s. v. r. ἅπαντας D. εὐθὺς πρὸς τὰ βασίλεια, καὶ ἦν μὲν ἀνθιστῆται (sic) om. A.G. mg. r. δεήσει· ἦν δ' αὖ ὑποχωρῇ D., nisi quod αὖ sine circumfl. δεήσει ἦν δ' ἂν ὑποχωρῇ G., sed δεήσει tantum pr., cetera corr. δεήσει· ἦν δ' ἂν ὑποχωρῇ L. δὲ ἦν δέη ἐπὶ A. τοῦ] διὰ τοῦ D. μεταμαθεῖν G. δὴ et ἔφη om. D. πρὸς] εἰς D. 25. μὲν] δὲ G. ἐπιζητοῦντας Stephanus. Libri ἐπιζητήσοντας. σὲ] σὺ D. τὸν] τῶν G. s. v. r. om. A.G. pr. τὸν θῆρα D. pr., qui ἢ pro o in ras., I. δὲ δεῖ] δεῖ M. δεῖ αὐτὸν A.G. τοὺς ἐπὶ τοῖς στόμασιν Stephanus. τοῖς ἐπὶ τοῖς στόμασιν A.G., sed mg. r. τοὺς ἐπὶ τούτοις τεταγμένους, ut D. ἀποστρέφειν D. 26. οὕτως λυποῖς A. οὕτω λυποῖς G. pr. αὖ ποίει corr., servato οὕτω. πραγματεύει (sic) D. πραγματεύῃ A.G. ὑπνομαχεῖν] ὑπνου τυχεῖν A.G. pr. 27. γε] γε σὺ D.L. mg. r. πλανᾷ G. s. v. r. μεταθεῖς] μεμάθηκας μετιέναι D. corr. mg. r. μεταθεῖς G. πορεύου] ἢ G. s. v. r. εἰ] ἂν A.G. πολὺ] πάννυ πολὺ D.G. s. v. r. μᾶσσων] ἐλάσσων D.G. corr. Suidas: Μᾶσσων, μακροτέρα I. Ξενοφών. * Ἀν μὴ πολὺ μᾶσσων ὁδὸς ἦ. ῥάστην] ἀρίστην A.G. corr. s. v. r.

4, 8, 14: Οὗτοί εἰσι μόνοι ἔτι ἡμῖν ἐμ- ποδῶν τὸ μὴ ἤδη εἶναι ἐνθα πάλα ἐσπεύ- δομεν. V. annot. ad s. 13.

24. ἦν δ' αὖ ὑποχωρῇ τοῦ πεδίου] A. fortasse voluit ἦν δὲ ἢ ἐπὶ τοῦ πεδίου, ut Anab. I, 3, 20: Κἂν μὲν ἦ ἐκεῖ, τὴν δίκην ἔφη χρῆζειν ἐπιθεῖναι αὐτῷ· ἦν δὲ φεύγῃ, ἡμέεις ἐκεῖ πρὸς ταῦτα βουλευ- σόμεθα. Intelligitur autem δ' Ἀρμένιος.

25. πρὶν κινεῖσθαι τὸν θῆρα] I, 6,

39: Πρὶν κινεῖσθαι τὰς ὄρνιθας, ἐπε- ποιήντό σοι αἱ πάγαι αὐταῖς.

26. ὑπνομαχεῖν] Moeris p. 376: Ξ. Παιδείας β' (sic enim pro γ' Sallierius) μόνος. Synesii Epist. 129, p. 165 C, et anonymi exempla addunt Thomas Mag. p. 871 et Suidas, apud quem male verbis Synesii præfixum Ἀρι- στοφάνης.

27. μᾶσσων] Eadem forma Reip.

- 28 σθαι· στρατιᾷ γὰρ ἡ ῥάστη ταχίστη. μηδέ γε σὺν, ὅτι
 δύνασαι τρέχειν ἀνὰ τὰ ὄρη, μήτι δρόμῳ ἡγήσῃ, ἀλλ' ὥς
 αὖ δύνηται σοι ὁ στρατὸς ἔπεσθαι, τῷ μέσῳ τῆς σπουδῆς
 29 ἡγοῦ. ἀγαθὸν δὲ καὶ τῶν δυνατωτάτων καὶ προθύμων ὑπο-
 μένοντάς τινας ἐνίοτε παρακελεύεσθαι· ἐπειδὰν δὲ παρέλθῃ
 τὸ κέρας, παροξυντικὸν εἰς τὸ σπεύδειν πάντας τὸ παρὰ
 τοὺς βαδίζοντας τρέχοντας ὁρᾶσθαι.
 30 Χρυσάντας μὲν δὴ ταῦτα ἀκούσας καὶ ἐπιγαυρωθεὶς τῇ [18]
 ἐντολῇ τοῦ Κύρου, λαβὼν τοὺς ἡγεμόνας, ἀπελθὼν καὶ
 παραγγέλλας ἅ ἔδει τοῖς ἅμα αὐτῷ μέλλουσι πορεύεσθαι,
 ἀνεπαύετο. ἐπεὶ δὲ ἀπεκοιμήθησαν ὅσον ἐδόκει μέτριον
 εἶναι, ἐπορεύετο ἐπὶ τὰ ὄρη. Κύρος δὲ, ἐπειδὴ ἡμέρα ἐγέ-
 νετο, ἄγγελον μὲν προύπεμπε πρὸς τὸν Ἀρμένιον, εἰπὼν
 31 αὐτῷ λέγειν ὧδε· Κύρος, ὦ Ἀρμένιε, κελεύει οὕτω ποιεῖν
 σε ὅπως ὡς τάχιστα ἔχων οἴσεις καὶ τὸν δασμὸν καὶ τὸ
 στράτευμα. ἦν δ' ἐρωτᾷ ὅπου εἰμὶ, λέγε τάληθ' ὅτι ἐπὶ
 τοῖς ὀρίοις. ἦν δ' ἐρωτᾷ εἰ καὶ αὐτὸς ἔρχομαι, λέγε κἀν-
 ταῦθα τάληθ' ὅτι οὐκ οἶσθα. εἰ δ' ὅπόσοι ἐσμὲν πυνθά-
 32 νηται, συμπέμπειν τινὰ κέλευε καὶ μαθεῖν. τὸν μὲν δὴ [19]
 ἄγγελον ἐπιστείλας ταῦτα ἔπεμψε, νομίζων φιλικώτερον

στρατεία A. ῥάστη] ἀρίστη L. τάχιστα A.G. corr. s.v. r. 28. μηδέ
 γε ὅτι σὺ εἴθισαι D. στρατὸς] στρατιώτης A.G. pr. ἡγοῦ] ἡ vel ἡ
 τὸ sequentibus jungentes A.G. pr. 29. ὑπομένοντα A.G. corr. s.v. r.
 τὸ—τρέχοντας] τοὺς παρατρέχοντας G.K. παρὰ τοὺς τρέχοντας A. 30. ὁ
 μὲν δὴ—κύρου Suidas v. Ἐπιγαυρωθεὶς. τοῦ om. A. ἅμα] σὺν D. ἀνε-
 παύοντο A.G. pr. ἐπεὶ] ἐπειδὰν A.G. ἀνεκοιμήθησαν G. ἐπορεύοντο G.
 31 ἐπειδὴ] ἐπεὶ D. Librī προέπεμπε. μὲν om. D. εἰπὼν] προειπὼν A.G.
 οἴσεις] οἴσοις A. ἀπίης, ut Juntina, D. pr., ut videtur, qui οἴσει in ras. nec
 nisi ησ pr. εἰ] ἢ G. pr. κἀνταῦθα τάληθ' D.G. corr. καὶ τάληθ' A. καὶ
 ταῦτ' ἀληθ' G. pr. εἰ] ἢ D. κελεύειν καὶ μαθεῖν A.G. pr. καὶ μαθεῖν
 κέλευε D. 32. ἔπεμψεν A.

Laced. 12, 5: Δεῖ δὲ οὔτε περίπατον
 οὔτε δρόμον ἐλάσσω ποιεῖσθαι ἢ ὅσον
 αὖ ἡ μόρα ἐφήκη, restituta ex conjec-
 tura. Alia v. in Thes. Steph.

29. ὑπομένοντας] Subsistentes.
 SCHN.

τὸ παρὰ τοὺς βαδίζοντας τρέχοντας
 ὁρᾶσθαι] παρατρέχοντας pro his vi-
 deri possunt voluisse A.G., quo verbo
 sæpius usus Xenophon.

31. προειπὼν] In verbo προειπὼν
 hæreo. Sequitur quidem s. 32, προ-
 εἶπε τοῖς στρατιώταις μηδένα ἀδικεῖν
 sed est ibi publico edicto monere

milites. Legatus autem edicto non
 admonetur aut docetur publice. Et
 sequitur de eadem re ἐπιστείλας.
 SCHN. Expectatur simplex εἰπὼν.
 Quod præbuit D.

οἴσεις] Zonaras: Ὁ δὲ Κύρος πέμ-
 ψας πρὸς τὸν Ἀρμένιον ἐκέλευεν ὡς
 τάχιστα οἴσειν καὶ τὸν δασμὸν καὶ τὸ
 στράτευμα. Sed mire dictum οἴσειν
 στράτευμα, et, quum exiguæ sit fidei
 ἀπίης, unde ego olim ἀπίη, ut 3, 1,
 35, verum fortasse quod vertit Phil-
 elphus, et quam primum venias tri-
 butum et exercitum habens, et con-

οὕτως εἶναι ἢ μὴ προειπόντα πορεύεσθαι. αὐτὸς δὲ συνταξάμενος ἢ ἄριστον καὶ πρὸς τὸ ἀνύτειν τὴν ὁδὸν καὶ πρὸς τὸ μάχεσθαι, εἴτι δέοι, ἐπορεύετο. προεῖπε δὲ τοῖς στρατιώταις μηδένα ἀδικεῖν, καὶ εἴ τις Ἀρμενίων τῷ ἐντυγχάνοι, θαρρεῖν τε παραγγέλλειν καὶ ἀγορὰν τὸν θέλοντα ἄγειν ὅπου ἂν ὦσιν, εἴτε σῖτα εἴτε ποτὰ τυγχάνοι πωλεῖν βουλόμενος.

εἶναι οὕτως D. ἢ A. ἀνύτειν D.H. ἀνύττειν A.G. μηδένα D.G. s. v. r. μηδὲν A.G. τῷ post Ἀρμενίων add. D.G. s. v. r. om. A.G. παραγγέλειν D. θέλοντα] βουλόμενον D. εἴτε σιτεια εἴτε ποτὰ D. corr., pr. εἴτις.—ἢ σιτία A.G. βουλόμενος] ὁ μὲν—ἐξεπλάγη ex initio libri seq. addit D. eadem illic ponens.

jecit Bornemannus, ἥξεις. Sic fere ἀπάξει in ἀποίσει depravarunt meliores Anab. I, 3, 13. Cum οὕτω ποιεῖν autem conf. 4, 5, 25: Οὕτως οὖν δεῖ ποιεῖν ἐμὲ καὶ σὲ ὅπως ὁ ἀποκαλῶν οὗτος καὶ αὐτὸς μένειν παρ' ἡμῖν βουλήσεται.

32. ἐντυγχάνοι] τῷ si deletur, contra quam est s. 22, ἐντυγχάνοι esset

adiret, quod non aptum.

σῖτα potius quam σιτία καὶ ποτὰ dixisse antiquiores certe, etsi apud Xenophontem et Platonem libri sæpe σιτία, persuadent libri σιτία sæpe vel contra versum inferentes apud poetas.

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ

ΚΥΡΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑ.

BIBLION TRITON.

ΚΕΦ. Α.

Ὁ μὲν δὴ Κῦρος ἐν τούτοις ἦν· ὁ δὲ Ἀρμένιος ὡς ἤκουσε τοῦ ἀγγέλου τὰ παρὰ Κύρου, ἐξεπλάγη, ἐννοήσας ὅτι ἀδικοίη καὶ τὸν δασμὸν λιπὼν καὶ τὸ στράτευμα οὐ πέμπων, καὶ τὸ μέγιστον, ἐφοβείτο, ὅτι ὀφθήσεσθαι ἔμελλε τὰ βασιλεία οἰκοδομεῖν ἀρχόμενος, ὡς ἂν ἱκανὰ ἀπομά-
² χεσθαι εἴη. διὰ ταῦτα δὴ πάντα ὁκνῶν ἅμα μὲν διέπεμπεν ἀθροίζων τὴν ἑαυτοῦ δύναμιν, ἅμα δ' ἔπεμπε εἰς τὰ ὄρη τὸν νεώτερον υἱὸν Σάβαριν καὶ τὰς γυναῖκας, τὴν τε ἑαυτοῦ καὶ τὴν τοῦ υἱοῦ, καὶ τὰς θυγατέρας· καὶ κόσμον δὲ καὶ κατασκευὴν τὴν πλείστου ἀξίαν συνέπεμπε προπομποὺς δοὺς αὐτοῖς. αὐτὸς δὲ ἅμα μὲν κατασκεψομένους ἔπεμπε τί πράττοι Κῦρος, ἅμα δ' συνέταττε τοὺς παραγιγνομένους τῶν Ἀρμενίων· καὶ ταχὺ παρήσαν ἄλλοι

1. ἤκουσεν Α. κύρου] τοῦ κύρου D. sub finem l. 2, hic κύρου. λεί-
πων D. pr. 2. δι' ἅπαντα δὴ ταῦτα D. ὁκνῶ Α. ἑαυτοῦ] αὐ-
τοῦ D. κόσμον δὲ] κόσμον τε Α. G. συναπέπεμπε, ut videtur, D. pr.,
qui éin ras. κατασκεψομένους D. κατασκεψόμενος G. s. v. r. παραγεν. D.
παραγιν. G. αὐτὸς] οὗτος D.

1. τὸν δασμὸν λιπὼν] τὴν φορὰν in-
fra s. 34. SCHN.

2. ἔπεμπε εἰς τὰ ὄρη] More harum
gentium, ut Anab. I, 2, 24, et hodie.
V. Morier, *A second Journey through
Persia*, p. 261.

κατασκευὴν] Nisi legendum σκευὴν,
quod aptius est huic loco et facile per
proximum καὶ potuit inferri.

2. αὐτὸς est terribilis ille cum
maxime Armenio Cyrus. SCHN.

λέγοντες ὅτι καὶ δὴ αὐτὸς ὁμοῦ. ἐνταῦθα δὲ οὐκέτι ἔτλη
 3 εἰς χεῖρας ἐλθεῖν, ἀλλ' ὑπεχώρει. ὥς δὲ τοῦτ' εἶδον ποιή- [2]
 σαντα αὐτὸν οἱ Ἀρμένιοι, διεδίδρασκον ἥδη ἕκαστος ἐπὶ τὰ
 ἑαυτοῦ, βουλόμενοι τὰ ὄντα ἐκποδὼν ποιεῖσθαι. ὁ δὲ
 Κῦρος ὥς ἑώρα διαθεόντων καὶ ἐλαινόντων τὸ πεδίον με-
 στὸν, ὑποπέμπων ἔλεγεν ὅτι οὐδενὶ πόλεμος εἴη τῶν με-
 νόντων· εἰ δέ τινα φεύγοντα λήψοιτο, προηγόρευεν ὅτι ὥς
 πολεμίῳ χρήσοιτο. οὕτω δὲ οἱ μὲν πολλοὶ κατέμενον,
 4 ἦσαν δ' οἱ ὑπεχώρουν σὺν τῷ βασιλεῖ. ἐπεὶ δ' οἱ σὺν ταῖς
 γυναιξὶ προϊόντες ἐνέπεσον εἰς τοὺς ἐν τῷ ὄρει, εὐθὺς
 κραυγὴν τε ἐποίουν καὶ φεύγοντες ἠλίσκοντο πολλοί γε
 αὐτῶν. τέλος δὲ καὶ ὁ παῖς καὶ αἱ γυναῖκες καὶ αἱ θυγα-
 τὲρες ἐάλωσαν καὶ χρήματα ὅσα σὺν αὐτοῖς ἀγόμενα ἔτυ-
 χεν. ὁ δὲ βασιλεὺς αὐτῶν ὥς ἦσθετο τὰ γιγνόμενα, ἀπο-
 5 ρῶν ποῖ τράποιτο, ἐπὶ λόφον τινὰ καταφεύγει. ὁ δ' αὖ [3]
 Κῦρος ταῦτα ἰδὼν περιμίσταται τὸν λόφον τῷ παρόντι
 στρατεύματι, καὶ πρὸς Χρυσάνταν πέμψας ἐκέλευε φυλα-
 κὴν τοῦ ὄρους καταλιπόντα ἤκειν. τὸ μὲν δὲ στράτευμα
 ἠθροίζετο τῷ Κύρῳ· ὁ δὲ πέμψας πρὸς τὸν Ἀρμένιον
 κήρυκα ἤρετο ὧδε· Εἰπέ μοι, ἔφη, ὦ Ἀρμένιε, πότερα
 βούλει αὐτοῦ μένων τῷ λιμῷ καὶ τῷ δίψει μάχεσθαι ἢ
 εἰς τὸ ἰσόπεδον καταβὰς ἡμῖν διαμάχεσθαι; ἀπεκρίνατο ὁ
 6 Ἀρμένιος ὅτι οὐδετέροις βούλοιο μάχεσθαι. πάλιν ὁ
 Κῦρος πέμψας ἡρώτα Τί οὖν κάθησαι ἐνταῦθα καὶ οὐ
 καταβαίνεις; Ἀπορῶν, ἔφη, ὅ τι χρὴ ποιεῖν. Ἀλλ' οὐ-
 δὲν, ἔφη ὁ Κῦρος, ἀπορεῖν σε δεῖ· ἔξεστι γάρ σοι ἐπὶ δι-

3. εἶδε G. pr., ut videtur, in quo o in ras. et ν s. v. r. αὐτὸν ποιήσαντα
 D. βουλόμενος D. ἐκποδῶν A.D. μεστὸν] o in ras. G., pr.
 fortasse ω. πολέμιος D.G. corr. 4. κραυγὴν τε εὐθὺς D. γε
 om. D. χρήματα] τὰ χρήματα D.G. s. v. r. ἔτυχον D. et qui pr.,
 ut videtur, ἔτυχεν L. τράποιτο] τράποι A.G. pr. 5. τῷ λόφῳ D.
 πρὸς] om. D. πρὸς τὸν L. χρυσάντα A.D. φυλακὴν] τὴν ante
 hoc mg. r. L. κήρυκα ἤρετο D. ἤρετο κήρυκα A.L. et qui βα s. v. r. G.
 πότερα] ερα corr. G., qui pr. fort πότε. τῇ δίψει D. εἰς τὸ ἰσόπεδον]
 εἰσόπεδον D. ἢ εἰς—διαμάχεσθαι om. A. οὐδετέροις] οὐδενὶ B.
 διαμάχεσθαι G. 6. κάθισαι A.G. ἐνταῦθα G. corr., in quo
 τ tantum, et o ex a factum, tum θ, a. m. pr. ἀνταύθι (sic) L., sed quod αὐτόθι
 fuisse videtur. οὐκ ἀποβαίνεις A.G. corr. s. v. r.

3. πόλεμος] Anab. 2, 1, 22: Ἀπιοῦσι τοῦ υἱοῦ] τοῦ πρεσβυτέρου s. 7.
 πόλεμος. κραυγὴν ἐποίουν] Eadem locutio
 5. κήρυκα, quod suspectum reddunt Anab. 2, 2, 17. Antiatt. Bekk. p. 103,
 libri meliores, tanquam ex margine il- 10: Κραυγὴν ποιῆσαι ἀντὶ τοῦ κραυ-
 latum, deest etiam s. 3, 6. V. ad 2, 4, 18. γάσαι.

κην καταβαίνειν. Τίς δ', ἔφη, ἔσται ὁ δικάζων; Δῆλον [4]
ὅτι ᾧ ὁ θεὸς ἔδωκε καὶ ἄνευ δίκης χρῆσθαί σοι ὅ τι βού-
λοιτο. ἐνταῦθα δὴ ὁ Ἀρμένιος γινώσκων τὴν ἀνάγκην
καταβαίνει· καὶ ὁ Κῦρος λαβὼν εἰς τὸ μέσον κάκεινον καὶ
τᾶλλα πάντα ἐστρατοπεδεύσατο ὁμοῦ ἥδη πᾶσαν ἔχων
τὴν δύναμιν.

7 Ἐν τούτῳ δὲ τῷ χρόνῳ ὁ πρεσβύτερος παῖς τοῦ Ἀρμε-
νίου Τιγράνης ἐξ ἀποδημίας τινὸς προσήει, ὃς καὶ σύν-
θηρός ποτε ἐγένετο τῷ Κύρῳ· καὶ ὡς ἤκουσε τὰ γεγενη-
μένα, εὐθὺς πορεύεται ὥσπερ εἶχε πρὸς τὸν Κῦρον. ὡς δ'
εἶδε πατέρα τε καὶ μητέρα καὶ ἀδελφούς καὶ τὴν ἑαυτοῦ
γυναικα αἰχμαλώτους γεγενημένους, ἐδάκρυσεν, ὥσπερ εἰ-
8 κός. ὁ δὲ Κῦρος ἰδὼν αὐτὸν ἄλλο μὲν οὐδὲν ἐφιλοφρο-
νήσατο αὐτῷ, εἶπε δ' ὅτι Εἰς καιρὸν ἤκεις, ἔφη, ὅπως τῆς
δίκης ἀκούσης παρὼν τῆς ἀμφὶ τοῦ πατρός. καὶ εὐθὺς
συγκαλεῖ τοὺς ἡγεμόνας τοὺς τε τῶν Περσῶν καὶ τοὺς
τῶν Μήδων· προσεκάλει δὲ καὶ εἴ τις Ἀρμενίων τῶν ἐντί- [5]
μων παρῆν· καὶ τὰς γυναῖκας ἐν ταῖς ἀρμαμάξαις παρού-
9 σας οὐκ ἀπήλασεν, ἀλλ' εἴα ἀκούειν. ὁπότε δὲ καλῶς
εἶχεν, ἤρχετο τοῦ λόγου, ὦ Ἀρμένιε, ἔφη, πρῶτον μὲν
σοι συμβουλευέω ἐν τῇ δίκῃ τάληθῇ λέγειν, ἵνα σοι ἔν γε

δίκη D. ἔσται om. D. ᾧ ὡς A. χρῆσθαί σοι] σοι χρήσασθαι D.
καὶ ἐκείνον A.G. Libri τὰ ἄλλα. περιεστρατ. D.G. s.v.r. ἔχων
πᾶσαν ἥδη G. 7. δὲ] δὴ D. πρεσβύτατος D. προσείη D.
καὶ om. D. ἐγεγένητο D. ὥσπερ] ὡς D. τε om. D. ἀδελ-
φούς Juntina. Libri et Zonaras p. 150 A., qui articulos adjiciens τὰς addit,
excepto fortasse E. ἀδελφάς. αὐτοῦ D. 8. ἤκεις ἔφη] ἤσκεις D.
ἔφη punctis notat G. τῆς] σὺ τῆς D. ἀκούσεις D. συνεκάλει D.
ἀρμάξαις A. ἀμάξαις G. 9. κύρου καὶ ἀρμενίου δικολογία margo D.
ᾧ] καὶ ᾧ G. corr. συμβουλευέσω G.

ἀδελφούς] I. e. fratrem et sorores
s. 2. memoratos.

ἐφιλοφρονήσατο] Eadem construc-
tione Œcon. 4, 20: Ὁ Κῦρος λέγεται
Λυσάνδρῳ ἄλλα τε φιλοφρονεῖσθαι
κ. τ. λ.

ἐν ταῖς ἀρμαμάξαις] Curtius 3, 3:
“Quindecim inde quas *harmataxas*
appellant sequebantur.” Mollis autem
et fere muliebris vehiculi genus fuisse
constat: nam ubi apud Xen. *harmata-
xarum*, ibi et mulierum mentio fieri
solet. Persis eas præcipue in usu

fuisse testatur Max. Tyr. dissert. 34
init.: Ἐὰν δὲ Σπαρτιάτης εἶναι λέγων
καὶ Ἑλλήν καὶ Δωριεὺς καὶ Ἡρακλείδης,
θανμάζης τιάραν Μηδικήν—καὶ ἀρμά-
μαξαν Περσικὴν, περσίζεις etc.
HUTCH. Quum ἄμαξαι ab ἀρμα-
μάξαι distinguantur 4, 3, 1, etsi
utrumque vocabulum promiscue usur-
patur ab Æliano V. H. 12, 64, ubi v.
Perizon., nihil tamen hic tribuendum
videtur libris permutantibus quæ
etiam alibi confundi notavit Periz.

- ἀπὴ τὸ εὐμισητότατον· τὸ γὰρ ψευδόμενον φαίνεσθαι εἶ
 ἴσθι ὅτι καὶ τοῦ συγγνώμης τινὸς τυγχάνειν ἐμποδῶν μά-
 λιστα ἀνθρώποις γίνεται· ἔπειτα δ', ἔφη, συνίστασι μέν
 σοι καὶ οἱ παῖδες καὶ αἱ γυναῖκες αὐταὶ πάντα ὅσα ἔπραξας,
 καὶ Ἀρμενίων οἱ παρόντες· ἦν δὲ αἰσθάνωνταί σε ἄλλα
 ἢ τὰ γενόμενα λέγοντα, νομιοῦσί σε καὶ αὐτὸν καταδι-
 κάζειν σεαυτοῦ πάντα τὰ ἔσχατα παθεῖν, ἦν ἐγὼ τάληθῇ πύ-
 θωμαι. Ἀλλ' ἐρώτα, ἔφη, ὦ Κῦρε, ὅ τι βούλει, ὡς τάληθῇ
 10 ἐροῦντος· τούτου ἔνεκα καὶ γενέσθω ὅ τι βούλεται. Λέγε [6]
 δὴ μοι, ἔφη, ἐπολέμησάς ποτε Ἀστυάγει τῷ τῆς ἐμῆς
 μητρὸς πατρὶ καὶ τοῖς ἄλλοις Μήδοις; Ἐγὼ γ', ἔφη.
 Κρατηθεὶς δ' ὑπ' αὐτοῦ συνωμολόγησας δασμὸν οἴσειν
 καὶ συστρατεύσεσθαι ὅποι ἐπαγγέλλοι καὶ ἐρύματα μὴ
 ἔξειν; Ἦν ταῦτα. Νῦν οὖν διὰ τί οὔτε τὸν δασμὸν
 ἀπῆγες οὔτε τὸ στράτευμα ἔπεμψες, ἐτείχιζες τε τὰ ἐρύ-
 ματα; Ἐλευθερίας ἐπεθύμουν· καλὸν γάρ μοι ἐδόκει εἶναι
 καὶ αὐτὸν ἐλεύθερον εἶναι καὶ παισὶν ἐλευθερίαν καταλι-
 11 πεῖν. Καὶ γὰρ ἔστιν, ἔφη ὁ Κῦρος, καλὸν μάχεσθαι,
 ὅπως μήποτε τις δοῦλος μέλλοι γενήσεσθαι· ἦν δὲ δὴ
 πολέμῳ κρατηθεὶς ἢ καὶ ἄλλον τινὰ τρόπον δουλωθεὶς
 ἐπιχειρῶν τις φαίνεται τοὺς δεσπότας ἀποστερεῖν ἑαυτοῦ,
 τοῦτον σὺ πρῶτος πότερον ὡς ἀγαθὸν ἄνδρα καὶ καλὰ
 πράττοντα τιμᾶς ἢ ὡς ἀδικοῦντα, ἦν λάβης, κολάζεις;
 12 Κολάζω, ἔφη· οὐ γὰρ ἕως σὺ ψεύδεσθαι. Λέγε δὴ σαφῶς, [7]

ὅτι G. s. v. r. τοῦ] τοῖς, ut videtur, D. pr. idemque ἐμποδῶν. Hic mg.
 G. r. ^ω γν παρόντες] ar in ras. G., qui pr. fort er. αἰσθάνονται D.,
 corr. etiam in ai, ut super ω, quod in litura, erasit fort. ο G. solus. συν-
 τοῦ D. ἦν] ἦν μὴ G. et qui μὴ punctis notat L., ut qui extremo versui
 alia m. addit D. ἢ μὴ A. εἵνεκα A.G. καὶ om. D. 10. τῆς] τε
 A.G. συστρατεύσεσθαι Stephanus. συστρατεύσασθαι A.G. συστρατεύ-
 εσθαι D. ὅποι] Libri ὅπου. ἐπαγγέλοι D. οὔτε] οὐδὲ D. ἀπῆ-
 γαγες D. τὸ om. D. ἀπέπεμψες A.L. ἀπέπεμψες G. ἐρύματα]
 καὶ ὅς ἔφη add. G. mg. r. δοκεῖ D. καὶ—εἶναι om. D. ὅσον
 γλυκὺ ἢ ἐλευθερία mg. G. 11. δὴ ἢ πολέμῳ D.G. s. v. r. τρόπον
 τινὰ A. πρῶτος] εἰπέ add. G. mg. r. τιμήσας A.G. ἦν λάβης]
 εἰ λάβης G. corr., qui pr. pro utroque aliud quid (spatium caperet λαβῶν)
 habuit.

9. σε καὶ αὐτὸν] Plato Phædonis
 s. 66: Ἐμοῦ γε βία καὶ αὐτοῦ. et s. 7.
 Δοκεῖ τί μοι καὶ αὐτῷ λέγειν Κέβης.
 SCHN.

10. ὅποι] ὅπου pro illo suppositum

ustuli etiam 8, 3, 23. Conf. 7, 4, 9:
 Στρατεύειν ὅποι Κῦρος ἐπαγγέλλοι. H.
 Gr. 5, 2, 8: Συνεστρατεύοντο ὅποι
 ἡγούντο.

11. πρῶτος] V. ad 1, 3, 18.

- ἔφη ὁ Κῦρος, καθ' ἐν ἑκαστον· ἦν ἄρχων τις τύχη σοι καὶ ἀμάρτη, πότερον ἕως ἄρχειν ἢ ἄλλον καθίστης αὐτ' αὐτοῦ; Ἄλλον καθίστημι. Τί δέ, ἦν χρήματα πολλὰ ἔχῃ, ἕως πλουτεῖν ἢ πένητα ποιεῖς; Ἀφαιρούμαι, ἔφη, ἂν ἔχων τυγχάνῃ. Ἦν δὲ καὶ πρὸς πολεμίους γιγνώσκῃς αὐτὸν ἀφιστάμενον, τί ποιεῖς; Κατακαίνω, ἔφη· τί γὰρ δεῖ ἐλεγχθέντα ὅτι ψεύδομαι ἀποθανεῖν μᾶλλον ἢ
- 13 τὰληθῇ λέγοντα; ἔνθα δὴ ὁ μὲν παῖς αὐτοῦ ὡς ἤκουσε [8] ταῦτα, περισπάσατο τὴν τιάραν καὶ τοὺς πέπλους κατερρήξατο, αἱ δὲ γυναῖκες ἀναβοήσασαι ἐδρύπτοντο, ὡς οἰχομένου τοῦ πατρὸς καὶ ἀπολωλότων πάντων σφῶν ἤδη. καὶ ὁ Κῦρος σιωπῆσαι κελεύσας εἶπεν, Εἶεν· τὰ μὲν δὴ σὰ δίκαια ταῦτα, ὦ Ἀρμένιε· ἡμῖν δὲ τί συμβουλευεῖς ἐκ τούτων ποιεῖν; ὁ μὲν δὴ Ἀρμένιος ἀπορῶν ἐσιώπα πότερα συμβουλευοὶ τῷ Κύρῳ κατακαίνειν αὐτὸν ἢ τάναντία δι-
- 14 δάσκει ὧν αὐτὸς ἔφη ποιεῖν. ὁ δὲ παῖς αὐτοῦ Τιγράνης ἐπήρετο τὸν Κῦρον, Εἰπέ μοι, ἔφη, ὦ Κῦρε, ἐπεὶ ὁ πατὴρ ἀποροῦντι ἔοικεν, ἢ συμβουλευσω περὶ αὐτοῦ ἂν οἶμαί σοι βέλτιστα εἶναι; καὶ ὁ Κῦρος, ἡσθημένος, ὅτε συνεθήρα αὐτῷ ὁ Τιγράνης, σοφιστὴν τινα αὐτῷ συνόντα καὶ θαυμαζόμενον ὑπὸ τοῦ Τιγράνου, πάνν ἐπεθύμει αὐτοῦ ἀκοῦσαι ὅ τι ποτ' ἐροίῃ· καὶ προθύμως ἐκέλευσε λέγειν ὅ τι γιγνώσκει.
- 15 Ἐγὼ τοίνυν, ἔφη ὁ Τιγράνης, εἰ μὲν ἄγασαι τοῦ πατρὸς [9]

12. κύρος] ὡδε add. G. s. v. r. ἂν ἂν] ἂν D., fortasse pro ἂν. αὐτὸν γιγνώσκῃς D. κατακαίνω] ἀναιρῶ mg. A. ead. m. ἔφη om. D. δὴ] δεῖ G. ei s. v. r. 13. ἐνταῦθα D. κατερρήξατο A. ἐδρύπτοντο] ἐκόπτοντο mg. A. ead. m. πάντων D. s. v. al. m. G. mg. r. εἶπεν] πάλιν εἶπεν D. ταῦτα om. G. ἐσιώπα ἀπορῶν D. L. s. v. συμβουλευεῖ A. G. pr. κατακαίνειν G. pr., v. s. v. al. m. αὐτὸν A. G. εἰπόντων D. 14. ὦ κύρε ἔφη D. ἢ A. οἶμαι A. G. σοι] σε L. pr., corr. s. v. al. m., et fortasse G., qui oi in ras. s. v. ἐπεθύμη corr. s. v. al. m. D.

13. καὶ τοὺς πέπλους κατερρήξατο] Pollux 7, 50: Ξ. καὶ ἀνδρείον οἶεται φόρημα εἶναι τὸν πέπλον· τὸν γὰρ Ἀρμένιον ἔφη κατασχίσασθαι (sic) τοὺς πέπλους, εἰ μὴ ἄρα ὅτι οἱ βάρβαροι καὶ ταῖς θηλυπρεπεστέραις τῶν ἐσθῆτων ἔχαιρον. Rectius defenditur usu poetarum Atticorum, quum Tragici quoque de virili et pluralem de unius amictu dixerint.

ὁ παῖς] Sabaris.
ταῦτα] hoc tu jure adversus alium uteris, seu ita de alio statuere, tu justum putas. SCHN.

14. σοφιστὴν] De quo infra 38 s.
ἐροίῃ] Hinc, ut animadvertit Elmsl. ad Soph. Œd. T. 538, Etym. M. p. 379, 30: Ἐροίῃ ὡς περιπατοίῃ. Libanii exempla v. apud interpretes Thomæ p. 366.

ἢ ὅσα βεβούλευται ἢ ὅσα πέπραχε, πάνυ σοὶ συμβουλεύω
 τοῦτον μιμῆσθαι· εἰ μέντοι σοι δοκεῖ πάντα ἡμαρτηκέναι,
 συμβουλεύω τοῦτον μὴ μιμῆσθαι. Οὐκοῦν, ἔφη ὁ Κῦρος,
 τὰ δίκαια ποιῶν ἤκιστ' ἂν τὸν ἁμαρτάνοντα μιμοίμην.
 Ἔστιν, ἔφη, ταῦτα. Κολαστέον ἄρ' ἂν εἴη κατὰ γε τὸν
 σὸν λόγον τὸν πατέρα, εἴπερ τὸν ἀδικοῦντα δίκαιον κολά-
 ζειν. Πότερα δ' ἡγεί, ὦ Κῦρε, ἄμεινον εἶναι σὺν τῷ σῷ
 ἀγαθῷ τὰς τιμωρίας ποιῆσθαι ἢ σὺν τῇ σῇ ζημίᾳ; Ἐμαν-
 16 τὸν, ἔφη, οὕτω γ' ἂν τιμωροίμην. Ἀλλὰ μέντοι, ἔφη ὁ
 Τιγράνης, μεγάλα γ' ἂν ζημιοῖο, εἰ τοὺς σεαυτοῦ κατα-
 καίνοις τότε ὅποτε σοι πλείστου ἄξιοι εἶεν κεκτῆσθαι. Πῶς
 δ' ἂν, ἔφη ὁ Κῦρος, τότε πλείστου ἄξιοι γίνοντο ἄνθρω-
 ποι ὅποτε ἀδικοῦντες ἀλίσκοντο; Εἰ τότε, οἶμαι, σῶ-
 φρονες γίνοντο. δοκεῖ γάρ μοι, ὦ Κῦρε, οὕτως ἔχειν,
 ἄνευ μὲν σωφροσύνης οὐδ' ἄλλης ἀρετῆς οὐδέν ὄφελος
 εἶναι· τί γὰρ ἂν, ἔφη, χρήσαιτ' ἂν τις ἰσχυρῷ ἢ ἀνδρείῳ
 μὴ σῶφρονι, τί δ' ἵππικῷ, τί δὲ πλουσίῳ, τί δὲ δυναστίῃ
 ἐν πόλει; σὺν δὲ σωφροσύνῃ καὶ φίλος πᾶς χρήσιμος καὶ
 17 θεράπων πᾶς ἀγαθός. Τοῦτ' οὖν, ἔφη, λέγεις ὥς καὶ ὁ [10]
 σὸς πατήρ ἐν τῇδε τῇ μιᾷ ἡμέρᾳ ἐξ ἄφρονος σῶφρων
 γεγένηται; Πάνυ μὲν οὖν, ἔφη. Πάθημα ἄρα τῆς ψυχῆς
 σὺ λέγεις εἶναι τὴν σωφροσύνην, ὥσπερ λύπην, οὐ μά-
 θημα· οὐ γὰρ ἂν δήπου, εἴγε φρόνιμον δεῖ γενέσθαι τὸν
 μέλλοντα σῶφρονα ἔσεσθαι, παραχρῆμα ἐξ ἄφρονος σῶ-
 18 φρων ἂν τις γένοιτο. Τί δ', ἔφη, ὦ Κῦρε, οὕτω ἦσθου
 καὶ ἓνα ἄνδρα δι' ἀφροσύνην μὲν ἐπιχειροῦντα κρείττονι
 ἑαυτοῦ μάχεσθαι, ἐπειδὴν δὲ ἡττηθῇ, εὐθὺς πεπαυμένον τῆς

15. συμβουλεύσω A.G. εἰ—μιμῆσθαι om. A. mg. m. recentissima add.
 B.G. Eadem om. L., qui post πέπραχε mg. al. m. τοῦ δοκεῖν πάντα ἡμαρτη-
 κέναι. μέντοι B., qui hæc in mg., H.M. μέντι D.G. συμβουλεύσω D.G.
 οὐ συμβουλεύω σοι αὐτὸν μ. mg. B. σ. σοι αὐτὸν μὴ μ. Ald. σὸν om. A.G.
 ἡγῇ A.G. ἑμαντὸν] ἄρα add. D. 16. ἀλλὰ] σὺ add. G. s. v. r. γ' ἂν]
 κἂν A.G. σεαυτοῦ] ἑαυτοῦ corr. s. v. D. τότε om. G. εἶεν—ἄξιοι G.
 mg. r. δ' ἂν] δ' D. ἄνθρωποι] οἱ ἄνθρωποι D. γίνονται A. οὐδε-
 ρός D. pr. ἰσχυρῷ] ἐχυρῷ, ut videtur, D. ἦ om. D. τί δ' H. ἢ A.G.
 μὴδ' ἰσχυρῷ ἢ pro his D. 17. σῶφρων] σω in litura, quæ affecit etiam v in

ἄφρον, G. σοι λέγεις τῆς ψυχῆς D. λύπην A. παραχρῆμα om.
 A.G. mg. r. ἂν τις] τις ἂν D. 18. ἀφροσύνης D.

πάθημα—οὐ μάθημα] Conf. Com- s. 18, additum, sequens ἐξ ἄφρονος in
 ment. I, 2, 19, 8. ἐξαίφνης mutandum foret. Φρόνιμον
 παραχρῆμα si recte deest A.G. et ex autem tempore fieri putat Xenophon.

πρὸς τοῦτον ἀφροσύνης; πόλιν δ', ἔφη, οὐπω ἑώρακας ἀντιταττομένην πρὸς πόλιν ἑτέραν, ἧς ἐπειδὰν ἡττηθῇ, παραχρῆμα ταύτῃ ἀντὶ τοῦ μάχεσθαι πείθεσθαι ἐθέλει;

19 Ποίαν δ', ἔφη ὁ Κῦρος, καὶ σὺ τοῦ πατρὸς ἦτταν λέγων [11] οὕτως ἰσχυρίζεαι σεσωφρονίσθαι αὐτόν; Ἦν νὴ Δι', ἔφη, σύννοιδεν ἑαυτῷ ἐλευθερίας μὲν ἐπιθυμήσας, δοῦλος δ' ὡς οὐδεπώποτε γενόμενος, ἃ δὲ ῥήθη χρῆναι λαθεῖν ἢ φθάσαι ἢ ἀποβιάσασθαι, οὐδὲν τούτων ἱκανὸς γενόμενος διαπράξασθαι. σὲ δὲ οἶδεν, ἐπεὶ ἐβουλήθης ἐξαπατήσαι αὐτόν, οὕτως ἐξαπατήσαντα ὥσπερ ἂν τις τυφλοὺς καὶ κωφοὺς καὶ μῆδ' ὅτιοῦν φρονούντας ἐξαπατήσειεν· ἃ δὲ ῥήθης λαθεῖν χρῆναι, οὕτω σὲ οἶδε λαθόντα ὥστε ἃ ἐνόμιζεν ἑαυτῷ ἔχυρὰ χωρία ἀποκεῖσθαι, σὺ εἰρκτὰς ταῦτα ἔλαθες προκατασκευάσας· τάχει δὲ τοσοῦτον περιεγένου αὐτοῦ ὥστε πρόσωθεν ἔφθασας ἐλθὼν σὺν πολλῷ στόλῳ πρὶν

20 τοῦτον τὴν παρ' ἑαυτῷ δύναμιν ἀθροίσασθαι. Ἐπειτα [12] δοκεῖ σοι, ἔφη ὁ Κῦρος, καὶ ἡ τοιαύτη ἡττα σωφρονίζει ἱκανὴ εἶναι ἀνθρώπους, τὸ γνῶναι ἄλλους ἑαυτῶν βελτίονας ὄντας; Πολύ γε μᾶλλον, ἔφη ὁ Τιγράνης, ἢ ὅταν μάχῃ τις ἡττηθῇ. ὁ μὲν γὰρ ἰσχύι κρατηθεὶς ἔστιν ὅτε ῥήθη σωμασκήσας ἀναμαχεῖσθαι· καὶ πόλεις γε ἀλοῦσαι

πρὸς τοῦτον D. pr. πόλιν] πάλιν D. G. corr. Libri ἑώρακας, nisi quod ω in D. fortasse fuit pr. ο, ut I, 1, 3. ἀντιτ.] πόλιν ἀντιτ. D. G. corr. ἧς] ἦτις D. G. corr. θέλει D. 19. ποίαν] ν in lit. G. ἰσχυρίζεαι Schneiderus. ἰσχυρίζεις A. et qui η s. v. r. G. ἰσχυρίζῃ D. pr. ἰσχυρίζῃς D. corr. L. σεσωφρονίσθαι G. ἦν νὴ δι' ἐν ἦν ἢ, suppleto in mg. δι', D. αὐτῷ σύννοιδεν D. οὐδέποτε G. ἢ ante ἀποβιάσασθαι add. C. D. om. A. G. διατάξασθαι A. G. corr. s. v. r. ἐπεὶ] ἃ μὲν D. α s. v. r. G. ἐπεὶ ἃ L. ῥήθη G. pr. οὕτως A. D. ἑαυτῷ] αὐτῷ D. ἰσχυρὰ G. σὺν εἰρκτὰς ταῦτα] σοὶ εἰρκτὰς ταῦτα A. G., in quo puncta sub σοί. ταῦτα σὺν εἰρκτὰς αὐτῷ D. ἔλαθε A. G. πρόσωθεν C. πρόσωπον D. πρόσθεν A. G. στόλῳ] στόλος G. mg. r. instar lemmatis. 20. τὸ] τοῦ D. G. s. v. r. ἄλλους] ἀλλήλους A. L. post ἑαυτῶν ponens, et G. pr., ut videtur. ἑαυτοῦ D. πολὺ γε] G. om. A. G. pr. τὸ σῶμα ἀσκήσας D. σῶμ' ἀσκήσας et τὸ s. v. r. G. τὸ σῶμ' ἀσκήσας L.

19. λαθεῖν—ἀποβιάσασθαι] H. Gr. 6, 1, 15, contulit Bejotus; Φρόνιμος οὕτω στρατηγὸς ἐστὶν ὡς ὅσα τε λανθάνειν καὶ ὅσα φθάνειν καὶ ὅσα βιάζεσθαι ἐπιχειρεῖ, οὐ μᾶλα ἀφαρμάρταται. Unde ἡ βιάσασθαι conjicias pro ἀποβιάσασθαι, ut est in A. G., quod ipsum probans Zeunius φθάσαι ἀποβιάσασθαι conjungebat, vertens prius uti vi aperta, ut λαθεῖν explicaretur verbis σὲ

δὲ οἶδεν—προκατασκευάσας, alterum verbis τάχει δὲ—ἀθροίσασθαι. Cujus constructionis exempla v. in Thes. Stephani.

20. σωμασκήσας] Supra 1, 6, 17, σωμασκεῖν dicitur, ut Comment. 3, 5, 15. Hinc σωμασκία ib. 3, 9, 11. V. supra ad 2, 3, 8. SCHN. οὗς δ' ἂν—ἡγήσονται] Conf. 1, 6, 21 seq.

- 21 συμμαχους προσλαβοῦσαι οἶονται ἀναμαχέσασθαι ἄν· οὗς
 δ' ἂν βελτίους τινὲς ἐαυτῶν ἡγήσωνται, τούτοις πολλάκις
 καὶ ἄνευ ἀνάγκης ἐθέλουσι πείθεσθαι. Σὺ, ἔφη, εἰκας οὐκ
 οἶεσθαι τοὺς ὑβριστὰς γινώσκειν τοὺς ἐαυτῶν σωφρονε-
 στέρους, οὐδὲ τοὺς κλέπτας τοὺς μὴ κλέπτοντας, οὐδὲ τοὺς
 ψευδομένους τοὺς τἀληθῇ λέγοντας, οὐδὲ τοὺς ἀδικοῦντας
 τοὺς τὰ δίκαια ποιοῦντας· οὐκ οἶσθα, ἔφη, ὅτι καὶ νῦν ὁ
 22 σὸς πατὴρ ἐψεύσατο καὶ οὐκέτ' ἡμπέδου τὰς πρὸς ἡμᾶς
 συνθήκας, εἰδὼς ὅτι ἡμεῖς οὐδ' ὅτιοῦν ὦν Ἀστυάγης συνέ-
 θετο παραβαίνομεν; Ἄλλ' οὐδ' ἐγὼ ταῦτα λέγω ὡς τὸ
 γνῶναι μόνον τοὺς βελτίονας σωφρονίζει ἄνευ τοῦ δίκην [13]
 διδόναι ὑπὸ τῶν βελτιόνων, ὥσπερ ὁ ἐμὸς πατὴρ νῦν δί-
 23 δωσιν. Ἄλλ', ἔφη ὁ Κῦρος, ὃ γε σὸς πατὴρ πέπονθε
 μὲν οὐδ' ὅτιοῦν πῶ κακόν· φοβεῖται γὰρ μέντοι εὖ οἶδ' ὅτι
 μὴ πάντα τὰ ἔσχατα πάθῃ. Οἶει οὖν τι, ἔφη ὁ Τιγράνης,
 μᾶλλον καταδουλοῦσθαι ἀνθρώπους τοῦ ἰσχυροῦ φόβου;
 οὐκ οἶσθ' ὅτι οἱ μὲν τῷ ἰσχυροτάτῳ κολάσματι νομιζο-
 μένῳ σιδήρῳ παιόμενοι ὅμως ἐθέλουσι καὶ πάλιν μάχεσθαι
 τοῖς αὐτοῖς; οὗς δ' ἂν σφόδρα φοβηθῶσιν ἄνθρωποι, τού-
 24 τοις οὐδὲ παραμυθουμένοις ἔτι ἀντιβλέπειν δύνανται; Λέγεις [14]
 σὺ, ἔφη, ὡς ὁ φόβος τοῦ ἔργῳ κακοῦσθαι μᾶλλον κολάζει
 τοὺς ἀνθρώπους. Καὶ σύ γε οἶσθα ὅτι ἀληθῇ λέγω· ἐπί-
 στασαι γὰρ ὅτι οἱ μὲν φοβούμενοι μὴ φύγωσι πατρίδα καὶ
 οἱ μέλλοντες μάχεσθαι δεδιότες μὴ ἡττηθῶσιν ἀθύμως

τινὰς G. s. v. r. αὐτῶν D. ἡγήσονται D. θέλουσιν A. G.
 21. τἀληθῇ D. E. H. ἀληθῇ A., sed in τοὺς ita corr., ut pr. τὰ τἀληθῇ fuisse
 videatur, G. ἐψεύσατο καὶ οὐκ D. mg. al. m. οὐκέτ' ἡμπέδου]
 Libri οὐκ ἐξημπέδου. 22. περὶ φόβου hic mg. G. ταῦτα] τοῦτο D.
 σωφρονίζειν B. G. 23. τι οὖν D. οἶσθ' οἶδ' A. παραμυ-
 θούμενοι A. et corr. s. v. G. παραμυθουμένων D. 24. γε] γε ἔφη
 D. G. mg. r. μέλλοντες] μὲν μέλλοντες D. ἀθύμως] βαθύμως D. ρ
 puncto notans. διάγωσιν D.

21. τἀληθῇ λέγοντας] Conf. 2, 4, 31;
 3, 1, 9, 12. Ubi contrarium ψεύδεσθαι.
 Sed ἀληθῇ λέγειν, i. q. recte judicare,
 4, 1, 23; 5, 5, 33.
 οὐκ ἐξημπέδου] Verbum non aliunde
 cognitum quam ex Hesychii glossa,
 ubi contraria significatione ponitur
 Ἐξημπέδου (cod. Ἐξηπέδου) ἔλκε ἔμ-
 πεδα, recte sustulit Cobetus Var. Lect.
 p. 120, nisi quod οὐκέτι scripsit quod
 οὐκέτ' erat scribendum, ut apud Stob.

Fl. vol. 3, p. 300, οὐκ ἐξανέστησαν
 pro οὐκέτ' ἀνέστησαν scriptum in ver-
 bis Axiochi p. 367 B. Nisi utrique
 praestat οὐκ ἡμπέδου, quum οὐκ ἐξημ-
 πέδου in B. ita sit scriptum ut de pr.
 manu οὐκ πέδου tantum appareat,
 ἐξημ autem anguste sit insertum ead-
 dem, ut videtur, manu, pro litteris
 2 vel 3, ut aut ἡμ fuerit pr. aut ἐνε,
 sicut variatur 8, 8, 2.

διάγουσι, καὶ οἱ πλείοντες μὴ ναυαγῆσωσι, καὶ οἱ δουλείαν
 καὶ δεσμὸν φοβούμενοι, οὗτοι μὲν οὔτε σίτου οὔθ' ὕπνου
 δύνανται λαγχάνειν διὰ τὸν φόβον· οἱ δὲ ἤδη μὲν φυγάδες,
 ἤδη δ' ἥττημένοι, ἤδη δὲ δουλεύοντες, ἔστιν ὅτε δύνανται
 25 καὶ μᾶλλον τῶν εὐδαιμόνων ἐσθίειν τε καὶ καθεύδειν. ἔτι
 δὲ φανερώτερον καὶ ἐν τοῖσδε οἷον φόρημα ὁ φόβος· ἔνιοι
 γὰρ φοβούμενοι μὴ ληφθέντες ἀποθάνωσι προαποθνή-
 σκουσιν ὑπὸ τοῦ φόβου, οἱ μὲν ρίπτοῦντες ἑαυτοὺς, οἱ δ'
 ἀπαγχόμενοι, οἱ δ' ἀποσφαττόμενοι· οὕτω πάντων τῶν
 δεινῶν φόβος μάλιστα καταπλήττει τὰς ψυχὰς. τὸν δ'
 ἐμὸν πατέρα, ἔφη, νῦν πῶς δοκεῖς διακεῖσθαι τὴν ψυχὴν,
 ὃς οὐ μόνον περὶ ἑαυτοῦ, ἀλλὰ καὶ περὶ ἐμοῦ καὶ περὶ γυ-
 26 ναικὸς καὶ περὶ πάντων τῶν τέκνων δουλείας φοβεῖται; καὶ [15]
 ὁ Κῦρος εἶπεν, Ἄλλὰ νῦν μὲν ἔμοιγε οὐδὲν ἄπιστον τοῦ-
 τον οὕτω διακεῖσθαι· δοκεῖ μέντοι μοι τοῦ αὐτοῦ ἀνδρὸς
 εἶναι εὐτυχοῦντα ἐξυβρίσαι καὶ πταίσαντα ταχὺ πτῆξαι,
 καὶ ἀνεθέντα γε πάλιν αὖ μέγα φρονῆσαι καὶ πάλιν αὖ
 27 πράγματα παρέχειν. Ἄλλὰ ναὶ μὰ Δί', ἔφη, ὦ Κῦρε,
 ἔχει μὲν προφάσεις τὰ ἡμέτερα ἀμαρτήματα ὥστ' ἄπιστεῖν
 ἡμῖν· ἔξεστι δέ σοι καὶ φρούρια ἐντειχίζειν καὶ τὰ ἐχυρὰ
 κατέχειν καὶ ἄλλο ὅ τι ἂν βούλη πιστὸν λαμβάνειν. καὶ
 μέντοι, ἔφη, ἡμᾶς μὲν ἔξεις οὐδέν τι τούτοις μέγα λυπου-
 μένους· μεμνησόμεθα γὰρ ὅτι ἡμεῖς αὐτῶν αἰτιοὶ ἐσμεν· εἰ
 δέ τιτι τῶν ἀναμαρτήτων παραδοὺς τὴν ἀρχὴν ἀπιστῶν
 αὐτοῖς φανεῖ, ὅρα μὴ ἅμα τε εὖ ποιήσεις καὶ ἅμα οὐ φίλον

δασμὸν D. corr. s. v. G. s. v. r. λαγχάνειν] τυγχάνειν G. s. v. r. ὅτε]
 ὅταν D. καὶ μᾶλλον] μᾶλλον A. G. 25. δὲ post φαν. D.
 ἔνιοι γὰρ] ἔνιοι δὲ A. ὑπὸ τοῦ φόβου pr. G. φόβος] ὁ φόβος D.
 διακεῖσθαι] αἰκίζεσθαι D. alterum al. m. mg. περὶ γυναικὸς] γυναικὸς D.
 26. τοῦτον οὕτως A. οὕτω τοῦτον D. τούτων G. pr. εὐτυχοῦντα]
 καὶ εὐτυχοῦντα D. G. s. v. r. εὐτυχοῦντα δὲ B. πτήξαντα A. G. corr.
 s. v. μέγα φρονῆσαι καὶ πάλιν αὖ om. A. G. mg. r. παρασχέιν D.
 27. ὥστ' ὥστ' ἂν A. G. βούλει A. G. τούτοις] v s. v. r. G. μετα-
 λυπ. G. corr. s. v. r. παραδοὺς E. παρεδίδους A. G. pr. παραδιδούς D. G.
 corr. ἀπιστῶ. A., sed os s. v. et B. mg. ων. ἀπιστῶν G. corr. ἀπιστος pr.
 ἀπιστος L. pr., ἀπιστῶν corr., uterque erasis aliquot litteris post hoc.
 αὐτὸς D. G. s. v. r. L. pr., qui infra v. r. οἷς, mg. r. αὐτῶ. φανεί D. φανείς
 A. ei, vi videtur, G. pr., qui corr. φανῇ, ut D. s. v. ποιήσεις E. L.
 ποιήσης A. D. G.

25 φόβος μάλιστα καταπλήττει] 27. οὐ φίλον] Conf. Comment. 2, 6,
 Conf. Dio Chrys. Orat. 6, vol. I, p. q. ZEUN.

νομιούσί σε· εἰ δ' αὖ φυλαττόμενος τὸ ἀπεχθάνεσθαι μὴ ἐπιθήσεις αὐτοῖς ζυγὰ τοῦ μὴ ὑβρίσαι, ὅρα μὴ ἐκείνους αὖ δεήσει σε σωφρονίζειν ἔτι μᾶλλον ἢ ἡμᾶς νῦν ἐδέησεν.

28 Ἀλλὰ ναὶ μὰ τοὺς θεοὺς, ἔφη, τοιούτοις μὲν ἔγωγε ὑπηρέ- [16]
ταις, οὓς εἰδείην ἀνάγκη ὑπηρετοῦντας, ἀηδῶς ἂν μοι δοκῶ
χρηῖσθαι· οὓς δὲ γιννώσκειν δοκοῖν ὅτι εὐνοία καὶ φιλία
τῇ ἐμῇ τὸ δέον συλλαμβάνοιεν, τούτους ἂν μοι δοκῶ καὶ
ἀμαρτάνοντας ῥᾶον φέρειν ἢ τοὺς μισοῦντας μὲν, ἔκπλεω
δὲ πάντα ἀνάγκη διαπονουμένους. καὶ ὁ Τιγράνης εἶπε
πρὸς ταῦτα, Φιλίαν δὲ παρὰ τίνων ἂν ποτε λάβοις τοσαύ-
την ὅσῃν σοι παρ' ἡμῶν ἔξεστι κτήσασθαι νῦν; Παρ'
ἐκείνων, οἶμαι, ἔφη, παρὰ τῶν μηδέποτε πολεμίων γεγενη-
μένων, εἰ ἐθέλοιμι εὐεργετεῖν αὐτοὺς ὥσπερ σὺ νῦν με
29 κελεύεις εὐεργετεῖν ὑμᾶς. Ἡ καὶ δύναιο ἂν, ἔφη, ὦ Κῦρε, [17]
ἐν τῷ παρόντι νῦν εὑρεῖν ὅτῳ ἂν χαρίσαιο ὅσαπερ τῷ ἐμῷ
πατρί; αὐτίκα, ἔφη, ἦν τινα ἑᾶς ζῆν τῶν σε μηδὲν ἡδίκη-
κότων, τίνα σοι τούτου χάριν οἶε αὐτὸν εἴσεσθαι; τί δ',
ἦν αὐτοῦ τέκνα καὶ γυναῖκα μὴ ἀφαιρῇ, τίς σε τούτου
ἔνεκα φιλήσει μᾶλλον ἢ ὁ νομίζων προσήκειν αὐτῷ ἀφαι-
ρεθῆναι; τὴν δ' Ἀρμενίων βασιλείαν εἰ μὴ ἔξει, οἶσθ' ἂν
τινα, ἔφη, νῦν λυπούμενον μᾶλλον ἢ ἡμᾶς; οὐκοῦν καὶ
τοῦτ', ἔφη, δῆλον ὅτι ὁ μάλιστα λυπούμενος εἰ μὴ βασι-
λεὺς εἴη, οὗτος καὶ λαβὼν τὴν μεγίστην ἂν σοι χάριν
30 εἰδείη. εἰ δέ τί σοι, ἔφη, μέλει καὶ τοῦ ὡς ἥκιστα τετα-
ραγμένα τάδε καταλιπεῖν, ὅταν ἀπίης, σκόπει, ἔφη, πό-
τερον ἂν οἶε ἡρμεστέρωσ ἔχειν τὰ ἐνθάδε καινῆς ἀρχομέ-

νομιούσι D. νομίσουσι A.G. εἰ] οὐ D. ἐπιθήσεις G. corr., pr. fortasse
ut L. ἐπιθυμήσεις αὐ om. D. δεήσει] δεήση A.G. 28. ὑπηρε-
ταις] αἰς in ras. G. οὓς] οἷσι G. mg. r. δοκῶ s. v. r. G. δοκοῖν]
ν s. v. G. τούτοις D. εἶπε om. D. et add. ἔφη post δέ. λάβοις ἂν
ποτε G. οἶομαι D. μηδεπώποτε D. νῦν με κελεύεις] με κελεύεις B.
νῦν κελεύεις με D. νῦν με κελεύεις με νῦν L. Et με νῦν s. v. erasum G.
29. χάριν τούτου D. οἶσεσθαι D. corr., G. ἦν] ἂν D. ἀφέρῃς D. et
η super ε. εἵνεκα G. ὁ D. s. v. αὐτῷ A.G. ἐαυτῷ D. νῦν om. D.
μᾶλλον] ἄλλον A.G. pr. τούτου D. βασιλεὺς εἴη] βασιλεύσει D. τὴν]
ἀρχὴν add. D.G. mg. r., τὴν ἀρχὴν L. mg. al. m. 30. ἡρμεστέρωσ et
εστ s. v. r. G. ἀρχομένης] γενομένης D.

28. συλλαμβάνοιεν] Adminiculentur, adjuvent. SCHN.

τὴν μεγίστην χάριν] Comment. 1, 2, 7: Μὴ τὴν μεγίστην χάριν ἔξοι. Conv. 4, 12: Ἡμέρα καὶ ἡλίφ τὴν μεγίστην

χάριν οἶδα ὅτι μοι Κλεινίαν ἀναφαίνουσιν. Male ἀρχὴν vel τὴν ἀρχὴν addiderunt correctores, qui non intelligerent λαβὼν referri ad τὴν Ἀρμενίων βασιλείαν, quod facile ex illo suppletur.

νης ἀρχῆς ἢ τῆς εἰωθυίας καταμενούσης· εἰ δέ τί σοι μέλει καὶ τοῦ ὡς πλείστην στρατιὰν ἐξάγειν, τίν' ἂν οἶε μάλλον ἐξετάσαι ταύτην ὀρθῶς τοῦ πολλάκις αὐτῇ κεχρημένου ; εἰ δὲ καὶ χρημάτων δεήσει, τίνα ἂν ταῦτα νομίζεις κρείττον ἐκπορίσαι τοῦ καὶ εἰδότος καὶ ἔχοντος πάντα τὰ ὄντα ; ὠγαθὲ, ἔφη, Κῦρε, φύλαξαι μὴ ἡμᾶς ἀποβαλὼν σαντὸν ζημιώσης πλείω ἢ ὁ πατὴρ ἐδυνήθη σε βλάψαι. ὁ μὲν [18] τοιαῦτα ἔλεγεν.

- 31 Ὁ δὲ Κῦρος ἀκούων ὑπερήδετο, ὅτι ἐνόμιζε περαίνεσθαι πάντα αὐτῷ ὅσαπερ ὑπέσχετο τῷ Κναξάρῃ πράξειν· ἐμνητο γὰρ εἰπὼν ὅτι καὶ φίλον οἶοιτο μάλλον ἢ πρόσθεν ποιήσιν. καὶ ἐκ τούτου δὴ τὸν Ἀρμένιον ἐρωτᾷ, Ἦν δὲ δὴ ταῦτα πείθωμαι ὑμῖν, λέγε μοι, ἔφη, σὺ, ὦ Ἀρμένιε, πόσην μὲν στρατιάν μοι συμπέμψεις, πόσα δὲ χρήματα
32 συμβαλεῖ εἰς τὸν πόλεμον ; πρὸς ταῦτα δὴ λέγει ὁ Ἀρμένιος, Οὐδὲν ἔχω, ὦ Κῦρε, ἔφη, ἀπλούστερον εἰπεῖν οὐδὲ δικαιότερον ἢ δεῖξαι μὲν ἐμὲ πᾶσαν τὴν οὖσαν δύναμιν, σὲ δὲ ἰδόντα ὅσην μὲν ἂν σοι δοκῇ στρατιὰν ἄγειν, τὴν δὲ καταλιπεῖν τῆς χώρας φυλακὴν. ὡς δ' αὕτως περὶ χρημάτων δηλῶσαι μὲν ἐμὲ δίκαιόν σοι πάντα τὰ ὄντα, σὲ δὲ τούτων αὐτὸν γνόντα ὁπόσα ἂν
33 βούλῃ φέρεσθαι καὶ ὁπόσα ἂν βούλῃ καταλιπεῖν. καὶ ὁ [19] Κῦρος εἶπεν, Ἴθι δὴ λέξον μοι πόση σοι δύναμις ἐστι, λέξον δὲ καὶ πόσα χρήματα. ἐνταῦθα δὴ λέγει ὁ Ἀρμένιος, Ἰππεῖς μὲν τοίνυν εἰσὶν Ἀρμενίων εἰς ὀκτακισχιλίους, πεζοὶ δὲ εἰς τέτταρας μυριάδας· χρήματα δ', ἔφη, σὺν τοῖς θησαυροῖς οἷς ὁ πατὴρ κατέλιπεν ἔστιν εἰς ἀργύριον λογι-
34 σθέντα τάλαντα πλείω τῶν τρισχιλίων. καὶ ὁ Κῦρος οὐκ ἐμέλλησεν, ἀλλ' εἶπε, Τῆς μὲν τοίνυν στρατιᾶς, ἐπεὶ σοι,

στρατιάν A.D.G. pr.

ὦ γαθὲ A. ὦ ἀγαθὲ D. ὦ γαθὲ G.

ἡδυνήθη

A.G. 31. ὑπέσχετο] πάντα add. A.G., punctis notatum L. et τῷ post

πάντα G. κναξάρει A.D. μάλλον] αὐτοῦ punctis notatum add. D. πεί-

θομαι D., sed ut erasum videatur ω super o. ἔφη σὺ] σὺ ἔφη D. μὲν

στρατιάν μοι] στρατιάν D. συμβαλεῖ B. συμβαλῇ A.D.G. 32. ἔχω

—ἔφη] ἔφη—ἔχω D. τὴν δ. τὴν οὖσαν D. ὡς δ' αὕτως] ὡς δ' αὕτως

A.D. ὡσαντως G. τούτων G. αὐτῶν D. corr. ὁπόσα] τε add. D.

βούλει bis codices. 33. δὴ] δὲ A. om. D. δεῖ punctis notatum ei add. L.

λέξον] δεῖξον G., sed δεῖ in ras. et s. v. r. λε. ὁπόση D. δὲ] δὴ G.

ἀρμ. εἰσὶν D. σὺν τοῖς] ἐν s. v. r. G. αὐτοῖς A. εἰς om. G. 34. μέλ-

λησεν D., etsi εἰ in fine versus erasum videtur. ἐμέλλησεν G. σοι] τε

A.G. pr.

32. τὴν δὲ] Conf. 4, 5, 46, eodem modo positum οἱ δέ.

- ἔφη, οἱ ὄμοροι Χαλδαῖοι πολεμοῦσι, τοὺς ἡμίσεις μοι σύμπεμπε· τῶν δὲ χρημάτων, ἀντὶ μὲν τῶν πεντήκοντα ταλάντων ὧν ἔφερες δασμὸν διπλάσια Κναξάρη ἀπόδος, ὅτι ἔλιπες τὴν φοράν· ἐμοὶ δ', ἔφη, ἄλλα ἑκατὸν δάνεισον· ἐγὼ δέ σοι ὑπισχνούμαι, ἣν ὁ θεὸς εὖ διδῶ, ἀνθ' ὧν ἂν ἐμοὶ δανείσης ἄλλα πλείονος ἄξια εὐεργετήσῃν ἢ τὰ χρήματα ἀπαριθμήσῃν, ἣν δύνωμαι· ἣν δὲ μὴ δύνωμαι, ἀδύνατος ἂν φαινοίμην, οἶμαι, ἄδικος δ' οὐκ ἂν δικαίως κρινοίμην. καὶ ὁ Ἀρμένιος, Πρὸς τῶν θεῶν, ἔφη, ὦ Κῦρε, μὴ οὕτω λέγε· εἰ δὲ μὴ, οὐ θαρροῦντά με ἔξεις· ἀλλὰ νόμιζε, ἔφη, ἃ ἂν καταλίπῃς μηδὲν ἥττον σὰ εἶναι ὧν ἂν ἔχων ἀπίης. Εἶεν, ἔφη ὁ Κῦρος· ὥστε δὲ τὴν γυναῖκα ἀπολαβ[20] εῖν, ἔφη, πόσα ἂν μοι χρήματα δοίης; Ὅποσα ἂν δυναίμην, ἔφη. Τί δέ, ὥστε τοὺς παῖδας; Καὶ τούτων, ἔφη, ὅποσα ἂν δυναίμην. Οὐκοῦν, ἔφη ὁ Κῦρος, ταῦτα μὲν ἤδη διπλάσια τῶν ὄντων. σὺ δέ, ἔφη, ὦ Τιγράνη, λέξον μοι πόσου ἂν πρίαίω ὥστε τὴν γυναῖκα ἀπολαβεῖν. ὁ δὲ ἐτύγχανε νεόγαμος ὧν καὶ ὑπερφιλῶν τὴν γυναῖκα. Ἐγὼ μὲν, ἔφη, ὦ Κῦρε, καὶ τῆς ψυχῆς πριαίμην ὥστε μήποτε λατρεύσαι ταύτην. Σὺ μὲν τοῖνυν, ἔφη, ἀπάγου τὴν σὴν· οὐδὲ γὰρ εἰληφθαι ἔγωγε αἰχμάλωτον ταύτην νομίζω σοῦ γε μηπώποτε φυγόντος ἡμᾶς. καὶ σὺ δέ, ὦ Ἀρμένιε, ἀπάγου τὴν γυναῖκα καὶ τοὺς παῖδας μηδὲν αὐτῶν καταθεῖς, ἵν' εἰδῶσιν ὅτι ἐλεύθεροι πρὸς σὲ ἀπέρχονται· καὶ νῦν, ἔφη, δειπνεῖτε παρ' ἡμῖν· δειπνήσαντες δὲ ἀπελαύνετε ὅπου ὑμῖν θυμός. οὕτω δὴ κατέμειναν.
- 38 Διασκηνοῦντων δὲ μετὰ δείπνον ἐπήρετο ὁ Κῦρος, Εἰπέ[21]

συμπέπετε D. σύμπεπε, inserto μ s. v. r. G.

Ante ταλάντων D. ἄρ.

δῶν] ὄν B. διπλάσιονα D. κναξάρει A.D. ἔλιπε et s add. s. v. r. G.

ἣν ὁ] ἂν D. ἄλλα] ἢ ἄλλα D. φανοίμην G. corr. s. v. r. οἶμαι]

εἶναι B. 35. ὦ κύρε—3, 2, 5, ὑμεῖς δὲ L. in foliis duobus manu alia, sed non multo recentiori scriptis. ὥς] οὐ s. v. r. G. ἔφη πόσα] πόσα D.

πόσα—δοίης om. A. δέ] δαὶ D.G. ὥς D. ὅποσα] ὅσα A.G.

36. ὁπόσου D. νεόγαμός τε ὧν D. 37. μήποτε A.G. φεύγοντος

A.G. τήν] τήν τε D. νῦν] νῦν μὲν D. ὅπου D. 38. ἐπέ-

ρετο A.

34. ἣν ὁ θεός] Infra c. 2, 29: *Ἦν θεὸς ἀγαθὸν τέλος διδῶ. 5, 4, 21: *Ἦν θεὸς θέλη. Ceterum similiter Euripides Suppl. 463: Κακοῖσιν ὅταν δαίμων διδῶ καλῶς. SCHN.

35. καὶ τούτων] Similiter s. 37. μηδὲν αὐτῶν καταθεῖς. et damnavit insertum ab Stephano ἀντὶ Valcken. ad Theocriti I, 57. SCHN.

38. διασκηνοῦντων] Est quod supra

μοι, ὦ Τιγράνη, ποῦ δὴ ἐκείνός ἐστιν ὁ ἀνὴρ ὃς συνεθήρα
 ἡμῖν καὶ σύ μοι μάλα ἐδόκεις θαυμάζειν αὐτόν. Οὐ γὰρ,
 ἔφη, ἀπέκτεινεν αὐτὸν οὕτως ὁ ἐμὸς πατήρ; Τί λαβὼν
 ἀδικοῦντα; Διαφθείρειν αὐτὸν ἔφη ἐμέ. καίτοι γ', ἔφη, ὦ
 Κῦρε, οὕτω καλὸς καγαθὸς ἐκείνος ἦν ὡς καὶ ὅτε ἀποθνή-
 σκειν ἔμελλε προσκαλέσας με εἶπε, Μῆτι σὺν, ἔφη, ὦ Τι-
 γράνη, ὅτι ἀποκτείνει με, χαλεπανθῆς τῷ πατρί· οὐ γὰρ
 κακονοία τινὶ τοῦτο ποιεῖ, ἀλλ' ἀγνοία· ὅποσα δὲ ἀγνοία
 ἀνθρωποι ἐξαμαρτάνουσι, πάντ' ἀκούσια ταῦτα ἐγὼ νο-
 39 μίζω. ὁ μὲν δὴ Κῦρος ἐπὶ τούτοις εἶπε, Φεῦ τοῦ ἀνδρός. ὁ [22]
 δ' Ἀρμένιος ἔλεξεν, Οὔτοι, ἔφη, ὦ Κῦρε, οὐδ' οἱ ταῖς
 ἐαυτῶν γυναιξὶ λαμβάνοντες συνόντας ἀλλοτρίους ἀνδρας
 οὐ τοῦτο αἰτιώμενοι αὐτοὺς κατακτείνουσιν ὡς ἀφρονεστέ-
 ρας ποιούντας τὰς γυναῖκας, ἀλλὰ νομίζοντες ἀφαιρεῖσθαι
 αὐτοὺς τὴν πρὸς αὐτοὺς φιλίαν, διὰ τοῦτο ὡς πολεμίοις
 αὐτοῖς χρώνται. καὶ ἐγὼ ἐκείνῳ ἐφθόνην, ὅτι μοι ἐδόκει

μοι] μοι ἔφη D. οὐτοσὶ om. A.G. mg. r. γ' ἔφη om. D. ἦν ἐκεῖ-
 νος D. ὦ τιγράνη ἔφη D. ἀποκτείνει D. pr., ut videtur, in quo erasum
 quid inter ε et ν et insertum ε. χαλεπανθῆς] θη in ras. D., ut an et ἰσ tan-
 tum de pr. conspiciantur, quæ et ipsa χαλεπανθηῖς fuisse videtur potius quam
 χαλεπανθείης, ut corr. nihil nisi pr. nescio quomodo corruptam reduxerit.
 τινὶ] τῇ σῇ D. ὅποσα δὲ ἀγνοία ἀνῶ om. A.G. mg. r. ἀνθρωποι] οἱ ἀν-
 θρωποι L. ἔγωγε D. 39. δὴ om. L. τούτοις] τοῦτ' A.G. οὔτοι
 οὔτοι A.D.G. οὕτως G. s. v. r. V. 8, 7, 19. ἔφη om. D. συνόντας] ὄντας
 A.G. corr. s. v. r. τούτω D. ἀφρονεστέρας I. σωφρονεστέρας A.G.
 ἀμαθεστέρας D. ποιούντας A.G. αὐτοὺς] αὐτὰς G. s. v. r. αὐτοῖς]
 αὐτοὺς A.G. ἐαυτοὺς D. ἐκείνῳ] ἐκείνῳ ἔφη D.G. mg. r. ἐφθόνησα D.

διαλύειν τὴν σκηνὴν dixit. Ita etiam
 Anab. 4, 4, 5, et 6, 5, 3; H. Gr. 4, 8,
 18, ubi recte Morus verbum est in-
 terpretatus. SCHN. Contrarium
 συσκηρεῖν infra 3, 2, 25.

ἐκείνος ὁ ἀνὴρ] σοφιστῆς dictus
 supra s. 14.

χαλεπανθῆς] Anab. 4, 6, 2: Χει-
 ρίσσοφος αὐτῷ ἐχαλεπάνθη. Ubi Lo-
 beck. ad Phryn. p. 36 ἐχαλέπηνε, ut
 hic Aldus intulit χαλεπήνης, quod in
 nullo inventum codice propagavit Ste-
 phanus. Nec tale quid fuit in D. pr.

ἀκούσια] ἀκούσια εἶναι τὰ βία ἢ δι'
 ἄνοιαν γιγνόμενα pluribus explicat
 Aristot. Eth. Nic. 3, 1. ZEUN.

39. ἀφρονεστέρας] ἀφρονεῖν de libi-
 dine Eurip. Bacch. 310. μωρία Hip-
 pol. 649, 919. Electr. 1042. ἀνόητος
 libidinosus. Conf. Heindorf. ad Platon.
 Gorg. p. 158, et ad Comment. 1,

3, 9, dicta. Xenoph. Hier. 3, 3, ubi
 lex Attica eadem commemoratur,
 quam Lysia oratio p. 34 tractat: Ὅτι
 λυμαντήρας αὐτοὺς νομίζουσι τῆς τῶν
 γυναικῶν φιλίας πρὸς τοὺς ἀνδρας εἶναι·
 ἐπεὶ ὅταν γε ἀφροδισιασθῇ κατὰ συμ-
 φοράν τινα γυνή, οὐδὲν ἤττον τοῦτον
 ἔνεκα τιμῶσιν αὐτὰς οἱ ἄνδρες, ἐάν περ
 ἢ φιλία δοκῇ αὐτοῖς ἀκήρατος διαμένειν.
 Igitur hic verba ὡς ἀφρονεστέρας—
 γυναῖκας sic intelligenda censeo, quasi
 scriptum esset ὡς αἰτίους ὄντας τοῦ
 ἀφροδισιάζεσθαι τὰς γυναῖκας aut ὅτι
 ἡφροδισιάσθησαν αἱ γυναῖκες. Ean-
 dem legis Atticæ et pœnæ capitalis
 adulterorum blanditiis propositæ ra-
 tionem interpretatur Lysias. SCHN.
 Conf. infra 5, 5, 30, Conv. 8, 20.
 ZEUN.

ἐφθόνην] Xenophontem in animo
 habuisse Socratein ejusque mortem

40 τοῦτον ποιεῖν αὐτὸν μάλλον θαυμάζειν ἢ ἐμέ. καὶ ὁ Κῦρος εἶπεν, Ἀλλὰ ναὶ μὰ τοὺς θεοὺς, ὦ Ἀρμένιε, ἀνθρώπινά μοι δοκεῖς ἀμαρτεῖν· καὶ σὺ, ὦ Τιγράνη, συγγίγνωσκε τῷ [23] πατρί. τότε μὲν δὴ τοιαῦτα διαλεχθέντες καὶ φιλοφρονηθέντες ὥσπερ εἰκὸς ἐκ συναλλαγῆς, ἀναβάντες ἐπὶ τὰς ἀρμαμάξας σὺν ταῖς γυναιξὶν ἀπήλαινον εὐφραινόμενοι.

41 Ἐπεὶ δ' ἦλθον οἴκαδε, ἔλεγον τοῦ Κύρου ὁ μὲν τις τὴν σοφίαν, ὁ δὲ τὴν καρτερίαν, ὁ δὲ τὴν πραότητα, ὁ δὲ τις καὶ τὸ κάλλος καὶ τὸ μέγεθος. ἔνθα δὴ ὁ Τιγράνης ἐπήρετο τὴν γυναῖκα, Ἡ καὶ σοὶ, ἔφη, ὦ Ἀρμενία, καλὸς ἐδόκει ὁ Κῦρος εἶναι; Ἀλλὰ μὰ Δί', ἔφη, οὐκ ἐκείνον ἐθεώμην. Ἀλλὰ τίνα μὲν; ἔφη ὁ Τιγράνης. Τὸν εἰπόντα νῆ Δία ὡς τῆς αὐτοῦ ψυχῆς ἂν πρίαιτο ὥστε μὴ με δουλεύειν. τότε μὲν δὴ ὥσπερ εἰκὸς ἐκ τοιούτων ἀνεπαύοντο σὺν ἀλλήλοις.

42 Τῇ δ' ὑστεραίᾳ ὁ Ἀρμένιος Κύρῳ μὲν καὶ τῇ στρατιᾷ ἀπάσῃ ξένια ἔπεμπε, προεῖπε δὲ τοῖς ἑαυτοῦ, οὓς δεήσοι στρατεύεσθαι, εἰς τρίτην ἡμέραν παρεῖναι· τὰ δὲ χρήματα ὧν εἶπεν ὁ Κῦρος διπλάσια ἀπηρίθμησεν. ὁ δὲ Κῦρος ὅσα εἶπε λαβὼν τᾶλλα ἀπέπεμψεν· ἦρετο δὲ πότερος ἔσται ὁ τὸ στράτευμα ἄγων, ὁ παῖς ἢ αὐτός. εἰπέτην δὲ ἅμα ὁ μὲν πατήρ οὕτως, Ὅποτερον ἂν σὺ κελεύῃς· ὁ δὲ παῖς οὕτως, Ἐγὼ μὲν οὐκ ἀπολείφομαί σου, ὦ Κῦρε, οὐδ' ἂν σκευο-
43 φόρον ἐμὲ δέῃ σοι συνακολουθεῖν. καὶ ὁ Κῦρος ἐπιγελάσας εἶπε, Καὶ ἐπὶ πόσῳ ἂν, ἔφη, ἐθέλοις τὴν γυναῖκά σου

τοῦτον Schneiderus. τοῦτο A.G. τὸν ἐμὸν νῖον D., quæ G. mg. al. m., post τοῦτο inserit L. θαυμάζειν] ὀνομάζειν A.G. et qui θαυμάζειν mg. r. L.

40. θεοὺς] θεοὺς ἔφη D. ταῖς ἀρμαμάξαις A.G. et qui corr. r. L. τὰς ἀμάξας D. εὐφραίνονται A.G. pr. et corr. in mg. B. 41. παντοδαποὶ κύρου ἔπαινοι G. mg. ἢ om. D. σὺ A.G. pr. αὐτοῦ codices. Hic G. mg.

θαυμαστὴ γυναικὸς σωφροσύνη. ἂν om. A.G. s. v. r. με om. A.

42. πάσῃ D. οὓς] οὐ A.G. pr. τὰ ἅλλα ἔπεμψεν D. κελεύεις G. με D. δέῃ σοι Stephanus. δεήσοι A.D.G. 43. πόσῳ ἐθέλοις ἂν D.

sub persona Sophistæ cum Tigra-
ne versati induxisse animadvertit Bro-
dæus. Inimicorum criminatione hæc
erat maxima apud Xen. Comment. I,
2, 52: Οὕτω διατιθέναι τοὺς ἑαυτῷ
συνόντας ὥστε μηδαμῶ παρ' αὐτοῖς
τοὺς ἄλλους εἶναι πρὸς ἑαυτόν. SCHN.

41. τὸ κάλλος] V. I, 2, 1.

ὦ Ἀρμενία] Nullum enim ejus

nomen proprium finxit Xenophon.

ἀνεπαύοντο] Homericam Alexandri
et Helenæ consuetudinem II. Γ, 447,
comparat Zeunius. SCHN.

43. ἐπὶ πόσῳ] Plato Apolog. p. 41 A:
'Επὶ πόσῳ ἂν τις δέξαιτ' ἂν. Xen.
Comment. 2, 2, 8: Λέγει ἂ οὐκ ἂν τις
ἐπὶ τῷ βίῳ παντὶ βούλοιο ἀκοῦσαι.

SCHN.

ἀκούσαι ὅτι σκευοφορεῖς ; Ἄλλ' οὐδὲν, ἔφη, ἀκούειν δεήσει αὐτήν· ἄξω γὰρ, ὥστε ὁρᾶν ἐξέσται αὐτῇ ὅ τι ἂν ἐγὼ πράττω. Ὡρα ἂν, ἔφη, συσκευάζεσθαι ὑμῖν εἶη. Νόμιζε δ', ἔφη, συνεσκευασμένους παρέσεσθαι ὅ τι ἂν ὁ πατήρ δῶ. τότε μὲν δὴ ξενισθέντες οἱ στρατιῶται ἐκοιμήθησαν.

ΚΕΦ. Β.

Τῇ δ' ὑστεραία ἀναλαβὼν ὁ Κῦρος τὸν Τιγράνην καὶ τῶν Μήδων ἱππέων τοὺς κρατίστους καὶ τῶν ἑαυτοῦ φίλων ὁπόσους καιρὸς ἐδόκει εἶναι, περιελαύνων τὴν χώραν κατεθεάτο, σκοπῶν ποῦ τειχίσειε φρούριον. καὶ ἐπ' ἄκρον τι ἐλθὼν ἐπηρώτα τὸν Τιγράνην ποῖα εἴη τῶν ὁρέων ὀπότεν οἱ Χαλδαῖοι καταθέοντες λήζονται. καὶ ὁ Τιγράνης ἐδείκνυ. ὁ δὲ πάλιν ἤρετο, Νῦν δὲ ταῦτα τὰ ὄρη ἔρημά ἐστιν ; Οὐ μὰ Δί', ἔφη, ἀλλ' αἰεὶ σκοποὶ εἰσὶν ἐκείνων οἱ σημαίνουσι τοῖς ἄλλοις ὅ τι ἂν ὁρώσι. Τί οὖν, ἔφη, ποιούσιν, ἐπὴν αἰσθωνται ; Βοηθοῦσιν, ἔφη, ἐπὶ τὰ ἄκρα, 2 ὥς ἂν ἕκαστος δύνηται. ταῦτα μὲν δὴ ὁ Κῦρος ἠκηκόει· σκοπῶν δὲ κατενόει πολλὴν τῆς χώρας τοῖς Ἀρμενίοις ἔρημον καὶ ἀργὸν οὔσαν διὰ τὸν πόλεμον. καὶ τότε μὲν ἀπῆλθον ἐπὶ τὸ στρατόπεδον καὶ δειπνήσαντες ἐκοιμήθη-

αὐ ante αὐτήν D. αὐτῇ om. A.G. mg. r. εἶη] ἀνάγκη B. νόμιζε' ἔφη D.
1. λαβὼν D. τειχισθεῖεν D. φρούριον om. A.G. mg. r. ὁρᾶν A.G.
Libri ληζονται. Libri ἐδείκνυν. ἀλλ' αἰεὶ] ἀλλὰ D. ἐπεὶ D.
2. ηκησθεῖς A. sine spiritu super η. ηκηκόει B. mg. D.G. corr. in ei, quod est
in ras., L. πολλήν] μὲν πολλήν G. δειπνήσαντες] tes s. v. r. G.

σκευοφορεῖς] Plut. Mor. p. 634 B: Οἷον ἂν τις σκώπηται τῆς γυναικὸς παρούσης εἰς τὸ ἀνέραστον ἐτέρων, ἐκείνης δὲ δοῦλον καὶ θεραπευτικόν, ὥς ὁ Τιγράνης ὑπὸ τοῦ Κύρου, τί δ', ἂν σε ἡ γυνὴ σκευοφοροῦντα ἀκούσῃ ; Ἄλλ' οὐκ ἀκούσεται, εἶπεν, ὅψεται δὲ αὐτὴ παροῦσα.

1. φρούριον τειχίζειν est s. II, ut casu omissum videatur in A.G., etsi χώραν τειχίζειν dixerunt Demosth. p. 326, I, Aeschines p. 65, 33. Isocr. p. 224 A.

ὁρέων] Al. ὁρῶν. Sed Grammaticus apud Suidam in ἀνθρών admonet Xenophontem βελέων, ὁρέων et similia divisim scripsisse. SCHN. V. ad Thes. Steph. v. Ὀρος, et Anab. I, 2, 25. De ἐδείκνυν v. ad 6, 4, 6.

Χαλδαῖοι] Non Chaldaei in Babylonia, sed iidem qui Chalybes, finitimi Armeniis. V. Strabo 12, p. 548, 549, Steph. Byz. v. Χαλδαῖοι, Constantin. Them. I, p. 12. HUTCH.

ἐπὴν] V. de formæ hujus apud Atticos usu ad H. Gr. 2, I, 24.

2. ἠκηκόει] Etsi ἠκηκόει addito sequenti σ facile potuit in ἠκησθεῖς depravari, tamen ipsum illud ἠκηκόει adeo est inane ut credibilis ducam ἠκουεν vel ἠκουσεν ἡσθεῖς, postquam verbum prius in ηκ esset decurtatum, sic esse a correctore correctum, quum etiam in G. non solum ultima ei sit in rasura, sed fortasse etiam κο pro litteris σθ elutis suppositum, ut alia alibi. Inversa constructione 3, I, 31: Ὁ δὲ Κῦρος ἀκούων ὑπερήθετο.

3σαν. τῇ δ' ὑστεραίᾳ αὐτός τε ὁ Τιγράνης παρὴν συνε- [2]
σκευασμένος καὶ ἵππεις εἰς τοὺς τετρακισχιλίους συνελέ-
γοντο αὐτῷ καὶ τοξόται εἰς τοὺς μυρίους, καὶ πελτασταὶ
ἄλλοι τοσοῦτοι. ὁ δὲ Κῦρος ἐν ᾧ συνελέγοντο ἐθύετο·
ἐπεὶ δὲ καλὰ τὰ ἱερὰ ἦν αὐτῷ, συνεκάλεσε τοὺς τε τῶν
4Περσῶν ἡγεμόνας καὶ τοὺς τῶν Μήδων. ἐπεὶ δ' ὁμοῦ
ἦσαν, ἔλεξε τοιαύδε.

"Ανδρες φίλοι, ἔστι μὲν τὰ ὄρη ταῦτα ἃ ὁρῶμεν Χαλ-
δαίων· εἰ δὲ ταῦτα καταλάβοιμεν καὶ ἐπ' ἄκρου γένοιτο
ἡμέτερον φρούριον, σωφρονεῖν ἀνάγκη ἂν εἴη πρὸς ἡμᾶς
ἀμφοτέροις, τοῖς τε Ἀρμενίοις καὶ τοῖς Χαλδαίοις. τὰ
μὲν οὖν ἱερὰ καλὰ ἡμῖν. ἀνθρωπίνῃ δὲ προθυμίᾳ εἰς τὸ
πραχθῆναι ταῦτα οὐδὲν οὕτω μέγα σύμμαχον ἂν γένοιτο
ὥς τάχος. ἦν γὰρ φθάσωμεν πρὶν τοὺς πολεμίους συλλε-
γῆναι ἀναβάντες, ἢ παντάπασιν ἀμαχεὶ λάβοιμεν ἂν τὸ
ἄκρον ἢ ὀλίγοις τε καὶ ἀσθενέσι χρησαίμεθ' ἂν πολεμίους.
5τῶν οὖν πόνων οὐδεὶς ῥάων οὐδ' ἀκινδυνότερος, ἔφη, ἐστὶ
τοῦ νῦν καρτερεῖσθαι σπεύδοντας. ἴτε οὖν ἐπὶ τὰ ὄπλα. καὶ
ὕμεις μὲν, ὧ Μῆδοι, ἐν ἀριστερᾷ ἡμῶν πορεύεσθε· ὑμεῖς
δὲ, ὧ Ἀρμένιοι, οἱ μὲν ἡμίσεις ἐν δεξιᾷ, οἱ δ' ἡμίσεις ἔμ-
προσθεν ἡμῶν ἡγείσθε· ὑμεῖς δ', ὧ ἱππεῖς, ὀπισθεν ἔπεσθε
παρακελευόμενοι καὶ ὠθοῦντες ἄνω ἡμᾶς, ἣν δέ τις μαλα-
6κύνηται, μὴ ἐπιτρέπετε. ταῦτ' εἰπὼν ὁ Κῦρος ἡγείτο ὁρ- [3]
θίους ποιησάμενος τοὺς λόχους. οἱ δὲ Χαλδαῖοι ὥς ἔγνω-
σαν τὴν ὁρμὴν ἄνω οὔσαν, εὐθύς ἐσήμαινόν τε τοῖς ἑαυτῶν
καὶ συνεβόων ἀλλήλους καὶ ἡθροίζοντο. ὁ δὲ Κῦρος παρ-
ηγγύα, "Ανδρες Πέρσαι, ἡμῖν σημαίνουσι σπεύδειν. ἦν

3. τε om. A.G. pr. [συνεσκευασμένος] παρεσκευασμένος G. τοὺς ante
τετρ. om. D. ἦν τὰ ἱερὰ D. 4. ἡμέτερον] τὸ ἡμέτερον D.G. corr.
s. v. r. ἀμφοτέροις] καὶ ἀμφοτέροις L. οἱς G. s. v. al. m. et fortasse a in ras.
συμμάχων D. pr. συλλέγειν A. ἀναβάντας G. pr., corr. s. v. r. χρη-
σαίμεθα D. 5. οὐδεὶς ῥάων] οὐδὲν ῥάων A.G. pr., ut videtur. τοῦ]
τοὺς A.G. pr. σπεύδοντας] σπουδάζοντας A.G., corr. mg. r. ἱππῆς D.
in ras. ὀπισθ' A.G. pr. διακελευόμενοι D. 6. εὐθύς G. mg. r.
ἀλλήλους Schneiderus. Libri ἀλλήλοις. συνηθροίζοντο D. παρηγγύα]
η in ras. G.

6. ὁρθίους] I. e. quorum major esset
altitudo quam longitudo s. latitudo.
V. Ælian. Tact. c. 29, p. 51, Arrian.
Tact. p. 63, ed. Scheffer. HUTCH.
συνεβόων ἀλλήλους] Vulgatum ἀλ-

λήλοις correxi. Anab. 6, 1, 6: Συνε-
βόων τε ἀλλήλους καὶ συνελέγοντο ἐρ-
ρωμένως τῆς νυκτός. Sensus diverso
est infra 7, 5, 26, συνεβόων αὐτοῖς.
SCHN.

γὰρ φθάσωμεν ἄνω γενόμενοι, οὐδὲν τὰ τῶν πολεμίων δυνήσεται.

- 7 Εἶχον δ' οἱ Χαλδαῖοι γέρρα τε καὶ παλτὰ δύο· καὶ πολεμικώτατοι δὲ λέγονται οὗτοι τῶν περὶ ἐκείνην τὴν χώραν εἶναι· καὶ μισθοῦ στρατεύονται, ὅποταν τις αὐτῶν δέηται, διὰ τὸ πολεμικοὶ τε καὶ πένητες εἶναι· καὶ γὰρ ἡ χώρα αὐ-
- 8 τοῖς ὀρεινῇ τέ ἐστι καὶ ὀλίγη ἡ τὰ χρήματα ἔχουσα. ὥς δὲ [4] μᾶλλον ἐπλησίαζον οἱ ἀμφὶ τὸν Κῦρον τῶν ἄκρων, ὁ Τιγράνης σὺν τῷ Κύρῳ πορευόμενος εἶπεν, ὦ Κῦρε, ἄρ' οἶσθ', ἔφη, ὅτι αὐτοὺς ἡμᾶς αὐτίκα μάλα δεήσει μάχεσθαι; ὥς οἱ γε Ἀρμένιοι οὐ μὴ δέξωνται τοὺς πολεμίους. καὶ ὁ Κῦρος εἰπὼν ὅτι εἰδείη τοῦτο, εὐθὺς παρηγγύησε τοῖς Πέρσαις παρασκευάζεσθαι, ὥς αὐτίκα δεῖσον διώκειν, ἐπειδὰν ὑπαγάγῃσι τοὺς πολεμίους ὑποφεύγοντες οἱ Ἀρ-
- 9 μένιοι ὥστ' ἐγγὺς ἡμῖν γενέσθαι. οὕτω δὲ ἡγοῦντο μὲν οἱ Ἀρμένιοι· τῶν δὲ Χαλδαίων οἱ παρόντες, ὥς ἐπλησίαζον οἱ Ἀρμένιοι, ἀλαλάξαντες ἔθεον, ὥσπερ εἰώθεσαν, εἰς αὐτούς· οἱ δὲ Ἀρμένιοι, ὥσπερ εἰώθεσαν, οὐκ ἐδέχοντο.
- 10 ὥς δὲ διώκοντες οἱ Χαλδαῖοι εἶδον ἐναντίους μαχαιοφό- [5] ρους ἱεμένους ἄνω, οἱ μὲν τινες αὐτοῖς πελάσαντες ταχὺ ἀπέβησκον, οἱ δ' ἔφευγον, οἱ δὲ τινες καὶ ἐάλωσαν αὐτῶν· ταχὺ δὲ εἶχετο τὰ ἄκρα. ἐπεὶ δὲ τὰ ἄκρα εἶχον οἱ ἀμφὶ τὸν Κῦρον, καθεώρων τε τῶν Χαλδαίων τὰς οἰκήσεις καὶ
- 11 ἡσθάνοντο φεύγοντας αὐτοὺς ἐκ τῶν ἐγγὺς οἰκήσεων. ὁ δὲ Κῦρος, ὥς πάντες οἱ στρατιῶται ὁμοῦ ἐγένοντο, ἀριστοποιεῖσθαι παρήγγειλεν. ἐπεὶ δὲ ἡριστήκεσαν, καταμαθὼν ἔνθα αἱ σκοπαὶ ἦσαν τῶν Χαλδαίων ἐρυμνὸν τε ὃν καὶ ἔνυδρον,

7. γέρα A. πελτὰ D. corr. s. v. δέηται] δε in ras. D. πολεμικοὶ] πολεμικώτατοι D. 8. τὸν κύρον τῶν ἄκρων] τῶν ἄκρων τὸν κύρον G., sed s. v. r. γ δ α β litteris transponens. δέξονται G. εὐθὺς om. D. παρεγγύησε G. ὑπάγωσι D. 9. τῶν χαλδαίων D., addito δ' post χαλδαίων m. r. ἀλ.] ταχὺ ἀλ. D. G. mg. r. ἀλαλάζοντες A. εἰς] ἐπ' D. 10. ἱεμένους A. αὐτοῖς] αὐτῶν D. πελάσαντες] εἰ ante π, ut videtur, G. pr. ἔφευγον] eu corr. A., pr. fort. v. εἶχετο] εἶχον D. τὸν om. D. 11. ἀριστοποιῆσαι D. δὲ post ἡριστήκεσαν add. G. corr. ἦσαν] ἦσαν αἰ D.

7. χρήματα vel agros cultos ipsos vel agrorum fructus opesque rusticas significat. Xenophon H. Gr. 3, 4, 24, χρήματα dicit quæ alii λείαν, prædam, iterumque 3, 5, 3, ἐλάσαι

χρήματα. SCHN.

9. ἀλαλάξαντες] Morem pugnam clamore ineundi sæpe memorant præter Xenophontem Polybius, Arrianus, Plutarchus aliique historici. HUTCH.

εὐθὺς ἐτείχιζε φρούριον· καὶ τὸν Τιγράνην ἐκέλευε πέμπειν ἐπὶ τὸν πατέρα καὶ κελεύειν παραγενέσθαι ἔχοντα ὅποσοι εἶεν τέκτονες τε καὶ λιθοτόμοι. ἐπὶ μὲν δὴ τὸν Ἀρμένιον [6] ὄρχετο ἄγγελος· ὁ δὲ Κῦρος τοῖς παροῦσιν ἐτείχιζεν.

- 12 Ἐν δὲ τούτῳ προσάγουσι τῷ Κύρῳ τοὺς αἰχμαλώτους δεδεμένους, τοὺς δὲ τινὰς καὶ τετρωμένους. ὥς δὲ εἶδεν, εὐθὺς λύειν μὲν ἐκέλευσε τοὺς δεδεμένους, τοὺς δὲ τετρωμένους ἰατροὺς καλέσας θεραπεύειν ἐκέλευσεν· ἔπειτα δὲ ἔλεξε τοῖς Χαλδαίοις ὅτι ἤκοι οὔτε ἀπολέσαι ἐπιθυμῶν ἐκείνους οὔτε πολεμεῖν δεόμενος, ἀλλ' εἰρήνην βουλόμενος ποιῆσαι Ἀρμενίοις καὶ Χαλδαίοις. Πρὶν μὲν οὖν ἔχεσθαι τὰ ἄκρα οἶδ' ὅτι οὐκ ἐδεῖσθε εἰρήνης· τὰ μὲν γὰρ ὑμέτερα ἀσφαλῶς εἶχε, τὰ δὲ τῶν Ἀρμενίων ἤγατε καὶ ἐφέρετε· νῦν
- 13 δὲ ὁρᾶτε δὴ ἐν οἷῳ ἐστέ. ἐγὼ οὖν ἀφίημι ὑμᾶς οἵκαδε τοὺς εἰλημμένους, καὶ δίδωμι ὑμῖν σὺν τοῖς ἄλλοις Χαλδαίοις βουλευσασθαι εἴτε βούλεσθε πολεμεῖν ἡμῖν εἴτε φίλοι εἶναι. καὶ ἦν μὲν πόλεμον αἰρήσθε, μηκέτι ἤκετε δεῦρο ἄνευ ὅπλων, εἰ σωφρονεῖτε· ἦν δὲ εἰρήνης δοκῆτε δεῖσθαι, ἄνευ

ἐκέλευε ἐπέμπεῖν sic A. ἐκέλευεν ἐκπέμπεῖν B. ἔχοντα] καὶ ἔχοντα A.G. Libri λιθοδόμοι, sed D. δ et μ in ras. Et Brodæus: "Alii codices λιθοτόμοι, ποὺ λιθοδόμοι." τοῖς] σὺν s. v. B. 12. τινὰς καὶ D. mg. al. m., et pr. τοῖς δὲ τετρωμένοις, postea in τοὺς δὲ τετρωμένους mutatum propter omissa deinde ὥς δὲ—δεδεμένους. λύειν μὲν] μὲν λύειν G. ἐκέλευσε] ἐκέλευε B. ἀπολέσαι] ἀπελάσειν A.G. corr. mg. r. ποιῆσαι βουλόμενος D. ποι- εἶσθαι, ut videtur, G. pr., qui η corr. et post σ ras. οὐκ] οὐδὲν D. 13. τοὺς] καὶ τοὺς D. ὑμῖν] Syllabæ in compendium in ὑν mutat D. corr. βούλεσθε] βούλεσθαι A. corr. s. v. ead. m. ἡμῖν] ὑμῖν D. καὶ ἦν] καὶ D. αἰρεῖσθε A. αἰρήσησθε D. pr. δοκεῖτε D. pr., corr. ead. m. ἄνευ ὅπλων ἤκετε] ἤκετε D.

II. λιθοτόμοι] Pollux 7, 118: Καὶ λιθοτόμον δὲ Ξενοφῶν ἐν τῷ τρίτῳ τῆς Παιδείας εἴρηκεν. Ubi item olim λιθοτόμον, quod eximendum eidem I, 161: Οἱ δὲ πρὸς τοῦτο ἐπιτίθεται λιθοτόμοι, λιθολόγοι, τέκτονες· et Procopio Ædif. I, 7, p. 18 D: Ἡνίκα οἱ λιθοτόμοι διώρυσσον οὐπὲρ ἐπεμνήσθην ἀρτίως, quorum ignarus locorum jam Valckenarius Adnot. crit. in N. F. Opusc. vol. 2, p. 288 recte judicaverat de locis Xen. et priori Pollucis, nec minus recte Piersonus ad Mœrin p. 254, miræ vocem compositionis dicens λιθοδόμος. Λιθοτόμος vero habent Diog. L. 3, 42, et Tacticus MS. apud Bandin. Bibl. Medic. vol. 2,

p. 228 B: Ῥητέον ὅτι παντὸς τοῦ ἐν τῇ στρατείᾳ (potius στρατιᾷ) πλῆθους τὸ μὲν ἐστὶ μάχιμον, ὃ καὶ ἀπειλητικὸν καὶ ἔνοπλον καὶ στρατεύμα καὶ στρατὸς ὀνομάζεται· τὸ δὲ τεχνικόν, οἷον λιθοτόμοι, χαλκεῖς, τέκτονες καὶ τὰ ὅμοια, οὓς οὐ μόνον διὰ τὰς πολιορκίας, ἀλλὰ καὶ τὰλλα συνεπιφέρειν ἀνάγκη. Pier-sonus quod Valckenarium Xenophonti restituere perhibet λιθολόγοι, fieri potest ut habuerit D. pr., in quo non solum δ manu recentissima scriptum in spatio multo ampliori quam τ potuit occupare, sed etiam μ super alia scriptum littera, quæ supra verum eminuit altius quam μ.

ὅπλων ἤκετε· ὥς δὲ καλῶς ἔξει τὰ ὑμέτερα, ἣν φίλοι γέ-
 14 νησθε, ἐμοὶ μελήσει. ἀκούσαντες δ' οἱ Χαλδαῖοι ταῦτα, [7]
 πολλὰ μὲν ἐπαινέσαντες, πολλὰ δὲ δεξιωσάμενοι ᾤ-
 χοντο οἴκαδε.

Ὁ δὲ Ἀρμένιος ὥς ἤκουσε τὴν τε κλῆσιν τοῦ Κύρου
 καὶ τὴν πρᾶξιν, λαβὼν τοὺς τέκτονας καὶ ἄλλα ὅσων
 15 ᾤετο δεῖν, ἦκε πρὸς τὸν Κύρον ὥς ἐδύνατο τάχιστα. ἐπεὶ
 δὲ εἶδε τὸν Κύρον, ἔλεξεν, ὦ Κύρε, ὥς ὀλίγα δυνάμενοι
 προορᾶν ἄνθρωποι περὶ τοῦ μέλλοντος πολλὰ ἐπιχειροῦ-
 μεν πράττειν. νῦν γὰρ δὴ καὶ ἐγὼ ἐλευθερίαν μὲν μηχα-
 νᾶσθαι ἐπιχειρήσας δοῦλος ὥς οὐδεπώποτε ἐγενόμην· ἐπεὶ
 δ' ἐάλωμεν, σαφῶς ἀπολωλέναι νομίσαντες νῦν ἀναφαινό-
 μεθα σεσσωσμένοι ὥς οὐδεπώποτε. οἱ γὰρ οὐδεπώποτε
 ἐπαύοντο πολλὰ κακὰ ἡμᾶς ποιοῦντες, νῦν ὁρῶ τούτους
 16 ἔχοντας ὥσπερ ἐγὼ ἡνύχόμην. καὶ τοῦτο ἐπίστω, ἔφη, ὦ
 Κύρε, ὅτι ἐγὼ ὥστε ἀπελάσαι Χαλδαίους ἀπὸ τούτων
 τῶν ἄκρων πολλαπλάσια ἂν ἔδωκα χρήματα ὧν σὺ νῦν
 ἔχεις παρ' ἐμοῦ· καὶ ἃ ὑπισχνοῦ ποιήσιν ἀγαθὰ ἡμᾶς
 ὅτ' ἐλάβμβανες τὰ χρήματα, ἀποτετέλεσταί σοι ἤδη, ὥστε
 καὶ προσοφείλοντές σοι ἄλλας χάριτας ἀναπεφήναμεν,
 αἱς ἡμεῖς γε, εἰ μὴ κακοὶ ἐσμεν, αἰσχυνοίμεθ' ἂν σοι μὴ
 17 ἀποδιδόντες. ὁ μὲν Ἀρμένιος τοσαῦτα ἔλεξεν. [8]

Οἱ δὲ Χαλδαῖοι ἤκον δεόμενοι τοῦ Κύρου εἰρήνην σφίσι
 ποιῆσαι. καὶ ὁ Κύρος ἐπήρετο αὐτοὺς, Ἄλλο τι, ἔφη, ὦ
 Χαλδαῖοι, ἢ τούτου ἕνεκα εἰρήνης νῦν ἐπιθυμεῖτε ὅτι νομί-

ἡμέτερα G. pr., ut videtur. γένησθε] η in oi mutat D. r. ἐμοὶ] ἐμοὶ
 ἔφη A. 14. ταῦτα οἱ χ. D. δεξιωσάμενοι] τὸν κύρον add. D. ὁ
 δέ—16. παρ' ἐμοῦ Gregor. Cor. in Hermog. Walz. Rhett. vol. 7, p. 1195, 15.
 τοὺς om. D. ἄλλα] τᾶλλα D. ἄλλα ὅσα Gregor. ἡδύνατο A.G. ἄνθρ.
 πρ. Greg. οὐδέποτε Greg. σεσ. ὡς οὐδέποτε L. Greg. οἱ γὰρ] οὐδὲ γὰρ
 Greg. Ad οἱ G. mg. r. γρ. χαλδαῖοι. ὅρα Greg. εὐχόμην A.G. εὐχο-
 μαι D. corr. s. v. ead. m. 16. σοι] σοι ἤδη D. ἀναπεφήναμεν C.D.
 ἂν ἀπεφήναμεν A.G. ἀποδιδόντες] ἃ καὶ ἀποδιδόντες οὐδὲν ἄξιον οὐδὲ οὕτως
 πρὸς εὐεργέτην καταλαμβανόμεθα τοσοῦτον ποιοῦντες (—τᾶς L.) add. G. mg. r.
 L.M. 17. τοσαῦτα] ταῦτ' D. εἰρήνης A. σφίσιν A. ἄλλο
 τι] ἄλλον του L. mg. al. m. ἐπιθυμεῖτε] ε in ras. D., pr. ai.

οἱ—ποιοῦντες] ποιεῖν πρὸς τινα sic habet ab libris, ut omittendum dux-
 est 1, 6, 31, 32; 7, 4, 3, Comment. 1, erim quod Aldus, qui σοι μὴ ἀποδιδό-
 1, 6; 4, 2, 16. Nihilominus totum vai, tolerabile reddidit ἃ in ᾧ mutato,
 hoc membrum tam exiguum fidem Muretus in οἷ.

ζετε ἀσφαλέστερον ἂν δύνασθαι ζῆν εἰρήνης γενομένης ἢ
 πολεμοῦντες, ἐπειδὴ ἡμεῖς τὰδ' ἔχομεν; ἔφασαν οἱ Χαλ-
 18 δαῖοι. καὶ ὁσ' Τί δ', ἔφη, εἰ καὶ ἄλλα ὑμῖν ἀγαθὰ προσ-
 γένοιτο διὰ τὴν εἰρήνην; Ἔτι ἂν, ἔφασαν, μᾶλλον εὐ-
 φραϊνοίμεθα. Ἄλλο τι οὖν, ἔφη, ἢ διὰ τὸ γῆς σπανίζειν
 ἀγαθῆς νῦν πένητες νομίζετ' εἶναι; συνέφασαν καὶ τοῦτο.
 Τί οὖν; ἔφη ὁ Κῦρος, βούλοισθ' ἂν ἀποτελοῦντες ὅσαπερ
 οἱ ἄλλοι Ἀρμένιοι ἐξεῖναι ὑμῖν τῆς Ἀρμενίας γῆς ἐργά-
 ζεσθαι ὁπόσῃν ἂν θέλητε; ἔφασαν οἱ Χαλδαῖοι, εἰ πι-
 19 στεύοιμεν μὴ ἀδικήσεσθαι. Τί δέ, σὺ, ἔφη, ὦ Ἀρμένιε, [9]
 βούλοιο ἂν σοι τὴν νῦν ἀργὸν οὖσαν χώραν ἐνεργὸν γε-
 νέσθαι, εἰ μέλλοιεν τὰ νομιζόμενα παρὰ σοὶ ἀποτελεῖν οἱ
 ἐργαζόμενοι; ἔφη ὁ Ἀρμένιος πολλοῦ ἂν τοῦτο πρίασθαι
 20 πολὺν γὰρ ἂν αὐξάνεσθαι τὴν πρόσοδον. Τί δ', ὑμεῖς,
 ἔφη, ὦ Χαλδαῖοι, ἐπεὶ ὅρη ἀγαθὰ ἔχετε, ἐθέλοιτ' ἂν ἕαν
 νέμειν ταῦτα τοὺς Ἀρμενίους, εἰ ὑμῖν μέλλοιεν οἱ νέμοντες
 τὰ δίκαια ἀποτελεῖν; ἔφασαν οἱ Χαλδαῖοι· πολλὰ γὰρ ἂν
 ὠφελείσθαι οὐδὲν πονοῦντας. Σὺ δέ, ἔφη, ὦ Ἀρμένιε,
 ἐθέλοις ἂν ταῖς τούτων νομαῖς χρῆσθαι, εἰ μέλλοις μικρὰ
 ὠφελῶν Χαλδαίους πολὺν πλείω ὠφεληθῆσεσθαι; Καὶ σφό-
 δρα ἂν, ἔφη, εἰ οἰοίμην ἀσφαλῶς νέμειν. Οὐκοῦν, ἔφη,
 ἀσφαλῶς ἂν νέμοιτε, εἰ τὰ ἄκρα ἔχοιτε σύμμαχα; ἔφη ὁ

ἂν om. D. ἐπειδὴ Fischerus. ἐπεὶ δὲ A.G. ἐπεὶ D. τὰδ' τὰλλ' D.
 18. τί δ' τί οὖν D. ἔτι ὅτι A.G. ἔφη ὁ κύρος] ὁ κύρος A.G. βού-
 λουισθ' ἢ βούλοισθ' D. ἄλλοι et γῆς D. mg. al. m. θέλητε] βούλησθε D.
 19. σοι D. s. v. al. m. ἀργὸν Ald. et, ut videtur, H. M. ἀργὴν A.D.G.
 χώραν] γῆν D. ἐνεργὸν] post hoc ποιῆσαι punctis notat D. οἱ om. A.
 s. v. r. G. 20. ὠφελῆσθαι D. ὠφελείσθε G. ποιοῦντας A. πονοῦν-
 τες D. μέλλεις G. ὠφεληθῆσεσθαι] ὠφελήσεσθαι D.H. εἰ οἰοί-
 μην om. G., de quo v. paullo post. εἴπερ οἰοίμην B. ἀσφαλῶς] ἀσφαλές L.
 et qui mg. r. addit εἰ ἡμῖν ἀσφαλές νέμειν—οὐκ ἂν, sequens autem ἡμεῖς habet
 corr. in ras., pr. εἰ οἰοίμην, quod corr. mg. supplevit illo εἰ ἡμῖν, unde ἀσφα-
 λῶς mutare debuit in ἀσφαλές, G. νέμειν—ἀσφαλῶς om. A. ἔφη οἶν.
 G., quī, ut modo dictum, hæc omnia mg. r. ἂν νέμοιτε] νέμοιτε ἂν D.

18. γῆς σπανίζειν ἀγαθῆς] Chalybum
 s. Chaldeorum terræ sterilitatem no-
 tat etiam Apoll. Rh. 2, 374, Dionys.
 Per. 768. HUTCH.

ἀποτελοῦντες, quod non cum βού-
 λουισθε sed cum ἐξεῖναι coniungendum
 fuerat, quum scriberet, in mente ha-
 bebat tale quid ut ἐξουσίαν λαμβάνειν.
 Simili ratione mox dicuntur οἱ ἄλλοι
 Ἀρμένιοι pro οἱ ἄλλοι οἱ ἐργαζόμενοι

τὴν Ἀρμενίαν, qui sunt Armenii.

20. ὠφεληθῆσεσθαι] Varietas quæ
 hic est in codicibus sæpius redit in
 Comment. et apud Platonem, libris
 modo consentientibus in ὠφεληθῆσε-
 σθαι modo inter utramque formam
 variantibus, ut in aliis huiusmodi fu-
 turorum formis, velut τιμηθήσομαι, de
 quo dixi ad Stephanum v. Τιμάω, et
 φοβηθήσομαι, de quo ad 3, 3, 30.

- 21 Ἀρμένιος. Ἀλλὰ μὰ Δί', ἔφασαν οἱ Χαλδαῖοι, οὐκ ἂν [10]
 ἡμεῖς ἀσφαλῶς ἐργαζοίμεθα μὴ ὅτι τὴν τούτων, ἀλλ' οὐδ'
 ἂν τὴν ἡμετέραν, εἰ οὗτοι τὰ ἄκρα ἔχοιεν. Εἰ δ' ὑμῖν αὖ,
 ἔφη, τὰ ἄκρα σύμμαχα εἴη; Οὕτως ἂν, ἔφασαν, ἡμῖν
 καλῶς ἔχοι. Ἀλλὰ μὰ Δί', ἔφη ὁ Ἀρμένιος, οὐκ ἂν
 ἡμῖν αὖ καλῶς ἔχοι, εἰ οὗτοι παραλήψονται πάλιν τὰ ἄκρα
 22 ἄλλως τε καὶ τετειχισμένα. καὶ ὁ Κῦρος εἶπεν, Οὕτωςι
 τοίνυν, ἔφη, ἐγὼ ποιήσω· οὐδετέροις ὑμῶν τὰ ἄκρα παρα-
 δώσω, ἀλλ' ἡμεῖς φυλάξομεν αὐτά· καὶ ἀδικῶσιν ὑμῶν
 ὁπότεροι, σὺν τοῖς ἀδικουμένοις ἡμεῖς ἐσόμεθα.
 23 Ὡς δ' ἤκουσαν ἀμφότεροι ταῦτα, ἐπῆνεσαν καὶ ἔλεγον [11]
 ὅτι οὕτως ἂν μόνως ἢ εἰρήνῃ βεβαία γένοιτο. καὶ ἐπὶ τού-
 τοις ἔλαβον καὶ ἔδοσαν πάντες τὰ πιστὰ, καὶ ἐλευθέρους
 μὲν ἀμφοτέρους ἀπ' ἀλλήλων εἶναι συνετίθεντο, ἐπιγαμίας
 δ' εἶναι καὶ ἐπεργασίας καὶ ἐπινομίας, καὶ ἐπιμαχίαν
 24 κοινὴν, εἰ τις ἀδικοῖη ὁποτέρους. οὕτω μὲν οὖν τότε διε-
 πράχθη· καὶ νῦν δὲ ἔτι οὕτω διαμένουσιν αἱ τότε γεγόμεναι
 συνθήκαι Χαλδαίοις καὶ τῷ τὴν Ἀρμενίαν ἔχοντι. ἐπεὶ δὲ
 αἱ συνθήκαι ἐγεγέννητο, εὐθὺς συνετείχιζόν τε ἀμφότεροι
 προθύμως ὥς κοινὸν φρούριον καὶ τὰπιτῆδεια συνεισήγον.
 25 ἐπεὶ δ' ἐσπέρα προσήει, συνδείπνους ἔλαβεν ἀμφοτέρους [12]
 πρὸς ἑαυτὸν ὥς φίλους ἤδη. συσκηνοῦντων δὲ εἶπέ τις
 τῶν Χαλδαίων ὅτι τοῖς μὲν ἄλλοις σφῶν πᾶσι ταῦτ'
 εὐκτὰ εἴη· εἰσὶ δέ τινες τῶν Χαλδαίων οἱ ληζόμενοι ζῶσι
 καὶ οὗτ' ἐπίστανται ἐργάζεσθαι οὗτ' ἂν δύναιτο, εἰθισμέ-
 νοι ἀπὸ πολέμου βιοτεύειν· αἰεὶ γὰρ ἐλήζοντο ἢ ἐμισθοφό-
 ρουν, πολλάκις μὲν παρὰ τῷ Ἰνδῶν βασιλεῖ, καὶ γὰρ,

21. τὰ ἄκρα σ.] τὰ σ. D., versum inchoans ab σ. εἴη] εἶεν A.G.
 22. ἔφη post ποιήσω D. ὁπότεροι] ὁποτεροῖν D. corr., qui pr. ὁπότεροι
 οὖν. ἐσ. ἡμεῖς D. 23. ταῦτα ἀμφοτέροι D. μόνως] εἴη μόνως D.
 βεβαία γένοιτο] βεβαίως et a s. v. D. ἔδοσαν καὶ ἔλαβον D. aβ in ras.
 corr. G. ἀμφοτέρους om. D. συνετ. εἶναι D. ἐπεργασίας] ἐνεργείας
 sed ei in ι mutato D. Illud Pollux 7, 142, et ἐπινομία 184. ἐπιμαχίαν]
 ἐπισυμμαχίαν A.G. κοινὴν] δὲ κοινὴν D. ὁποτέρους] ποτέρους A. et qui
 s. v. add. ὁ et οὖν D. ὁποτέρους οὖν D. 24. οὖν om. A.D. γεγέννητο A.G.
 ἐγένοντο D. συνετείχιζοντο ἀμφ. D. Librī τὰ ἐπιτῆδεια. συνήγον D.
 et eis s. v. ead. m. 25. προσείη G. ἔλαβον G. pr. πᾶσιν εὐκτὰ
 ταῦτα D. εἰσὶ] εἶεν D. Librī ληζόμενοι et ἐλήζοντο. ἐπίστανται]
 ἂν ἐπίσταντο D. αἰεὶ A.G. ἦ] καὶ D. Ἰνδῶν] τῶν Ἰνδῶν G.

22. ὁπότεροι—23. ὁποτέρους] I. q. 25. παρὰ τῷ Ἰνδῶν βασιλεῖ] Duæ
 ὁποτεροῖν, ut 7, 4, 5. fuerunt nationes, quibus Indorum

ἔφασαν, πολύχρυσος ὁ ἀνὴρ, πολλάκις δὲ καὶ παρ' Ἀστυ-
26 ἀγεί. καὶ ὁ Κῦρος ἔφη, Τί οὖν οὐ καὶ νῦν παρ' ἐμοὶ
μισθοφοροῦσιν; ἐγὼ γὰρ δώσω ὅσον τις καὶ ἄλλος
πλείστον δῆποτε ἔδωκε. συνέφασαν, καὶ πολλοὺς γε
ἔσεσθαι ἔλεγον τοὺς ἐβελήσοντας.

27 Καὶ ταῦτα μὲν δὴ οὕτω συνωμολογεῖτο. ὁ δὲ Κῦρος ὡς [13]
ἤκουσεν ὅτι πολλάκις πρὸς τὸν Ἰνδὸν οἱ Χαλδαῖοι ἐπο-
ρεύοντο, ἀναμνησθεῖς ὅτι ἦλθον παρ' αὐτοῦ κατασκεψό-
μενοι εἰς Μήδους τὰ αὐτῶν πράγματα καὶ ὥχοντο πρὸς
τοὺς πολεμίους, ὅπως αὖ καὶ τὰ ἐκείνων κατίδωσιν, ἐβού-
28 λετο μαθεῖν τὸν Ἰνδὸν τὰ ἑαυτῷ πεπραγμένα. ἤρξατο οὖν
λόγου τοιοῦδε Ὡς Ἀρμένιε, ἔφη, καὶ ὑμεῖς ὦ Χαλδαῖοι,
εἴπατέ μοι, εἴ τινα ἐγὼ νῦν τῶν ἐμῶν ἀποστέλλοιμι πρὸς
τὸν Ἰνδὸν, συμπέμψαιτ' ἂν μοι τῶν ὑμετέρων οἵτινες αὐτῷ
τὴν ὁδὸν ἡγοῖντο ἂν καὶ συμπράττοιεν ὥστε γενέσθαι ἡμῖν
παρὰ τοῦ Ἰνδοῦ ἂ ἐγὼ βούλομαι; ἐγὼ γὰρ χρήματα μὲν
προσγενέσθαι ἔτι ἂν βουλοίμην ἡμῖν, ὅπως ἔχω καὶ μισθὸν
ἀφθόνης διδόναι οἷς ἂν δέη καὶ τιμᾶν καὶ δωρεῖσθαι τῶν

ὁ om. D. i. e. ἀνὴρ. V. ad H. Gr. 4, 8, 22.

ad dunt libri. ἐβελήσαντας D.

Ἰνδὸν D. Ἰνδὸν] ἰδὼν A. pr.

σκεψάμενοι. αὐτῷ D. pr.

ἀποστέλλοιμην A.D. corr. G.

26. συνέφασαν] οἱ ad-

27. οὕτως A.D.

πολλάκις post

κατασκεψόμενοι Stephanus. Libri κατα-

28. ἀρμένιοι G. pr. ε s. v. νῦν om. D.

τὴν] τὴν τε D.

pariter nomen tribuerunt Veteres. Harum una in India Orientali proprie dicta, quæ inter Gangem Indumque jacet; altera in Æthiopia sedem nacta est. Neque hæc neque illa Indorum natio est, de qua hic agit Xenophon; cujus historiæ ratio postulat ut Indos etiam non longe ab Armenia Chaldæorumque seu Chalybium regione distantes investigemus. HUTCH. Conf. ad 4, 2, 1.

26. συνέφασαν] Delevi adjectum ab librario inutile pronomen, ut Anab. 3, 1, 5; 7, 8, 10, quod sic dici non potuisse ab scriptore Attico animadverterat jam Heindorfius. Recentiorum exempla attulimus ad Thes. Steph. v. Oδ, vol. 5, p. 2354 B.

αὐτῶν] Rarum apud antiquiores pronominis hujus inter articulum et nomen collocationem tetigi ad 1, 1, 5. Sæpius sic recentiores. Dio Chrys. Or. 2, vol. 1, p. 98: Ὡς κρείττω μὲν

αὐτὸν φανῆναι, κρείττω δὲ τὴν αὐτοῦ ἀγέλην' 6, p. 205: Μῆτε Χείρωνος μῆτε Ἀσκληπιοῦ μῆτε τῶν Ἀσκληπιαδῶν ἰωμένων μηδὲν αὐτοῖς ὄφελος εἶναι διὰ τὴν αὐτῶν ἀκολασίαν καὶ πονηρίαν. Sed apud eundem Or. 7, vol. 1, p. 248, τὸν ἄνδρα αὐτῆς pro αὐτῆς ἄνδρα, quod αὐτῆς illic scribi posset, restitutum ex codd. Rursus ib. p. 260: Οἷον εἰώθασι λοιδορούμενοι προφέρειν πολλάκις οὐ μόνον τὰς αὐτῶν ἐργασίας, ἀλλὰ καὶ τῶν γονέων. Inscr. apud Curtium Anecd. Delph. p. 74, n. 39, 6, 18: Μηδὲ τὰ αὐτῶν ὑπάρχοντα. Farnesiana Corp. Inscr. vol. 3, p. 810, n. 5984, 28: Φονεύσας Ἰππολύταν καὶ τὰν αὐτὰς πόλιν Ἡρακλῆς ἐλὼν. Dio Cassius 62, 27: Τῷ τε Νέρωνι καὶ τοῖς αὐτοῦ φίλοις.

28. καὶ τιμᾶν καὶ δωρεῖσθαι] Apud Persas moris erat antiqui eorum omnium beneficia qui fortiter quid ac præclare gesserant aut de rep. bene

συστρατευομένων τοὺς ἀξίους· τούτων δὲ ἔνεκα βούλομαι
 ὥς ἀφθονώτατα χρήματα ἔχειν, δεῖσθαι τούτων νομίζων.
 τῶν δὲ ὑμετέρων ἡδὺ μοι ἀπέχεσθαι φαίνεται· φίλους γὰρ
 ὑμᾶς ἤδη νομίζω· παρὰ δὲ τοῦ Ἰνδοῦ ἡδέως ἂν λάβοιμι, εἰ
 29 διδοίη. ὁ οὖν ἄγγελος, ᾧ κελεύω ὑμᾶς ἡγεμόνας δοῦναι
 καὶ συμπράκτορας γενέσθαι, ἐλθὼν ἐκείσε ὧδε λέξει·
 Ἐπεμψέ με Κῦρος, ᾧ Ἰνδὲ, πρὸς σέ· φησὶ δὲ προσ- [14]
 δεῖσθαι χρημάτων, προσδεχόμενος ἄλλην στρατιὰν οἴκοθεν
 ἐκ Περσῶν· καὶ γὰρ προσδέχομαι, ἔφη· ἦν οὖν αὐτῷ
 πέμψης ὅποσα σοι προχωρεῖ, φησὶν, ἦν θεὸς ἀγαθὸν τέλος
 διδῶ αὐτῷ, πειράσεσθαι ποιῆσαι ὥστε σε νομίζειν καλῶς
 30 βεβουλευσθαι χαρισάμενον αὐτῷ. ταῦτα μὲν ὁ παρ' ἐμοῦ
 λέξει· τοῖς δὲ παρ' ὑμῶν ὑμεῖς αὐτὸ ἐπιστέλλετε ὅ τι ὑμῖν
 σύμφορον δοκοίη εἶναι. καὶ ἦν μὲν λάβωμεν, ἔφη, παρ'
 αὐτοῦ, ἀφθονωτέροις χρῆσόμεθα· ἦν δὲ μὴ λάβωμεν,
 εἰσόμεθα αὐτῷ ὅτι οὐδεμίαν χάριν ὀφείλομεν, ἀλλ' ἐξέσται
 ἡμῖν ἐκείνου ἔνεκεν πρὸς τὸ ἡμέτερον συμφέρον πάντα
 31 τίθεσθαι. ταῦτ' εἶπεν ὁ Κῦρος, νομίζων τοὺς ἰόντας Ἀρ-
 μενίων καὶ Χαλδαίων τοιαῦτα λέξειν περὶ αὐτοῦ οἷα αὐτὸς
 ἐπεθύμει πάντας ἀνθρώπους λέγειν καὶ ἀκούειν περὶ αὐτοῦ.
 καὶ τότε μὲν δὴ, ὅποτε καλῶς εἶχε, διαλύσαντες τὴν σκη-
 νὴν ἀνεπαύοντο.

ΚΕΦ. Γ.

Τῇ δ' ὑστεραίᾳ ὃ τε Κῦρος ἔπεμπε τὸν ἄγγελον ἐπι-
 στείλας ὅσαπερ ἔφη καὶ ὁ Ἀρμένιος καὶ οἱ Χαλδαῖοι
 συνέπεμψαν οὓς ἱκανωτάτους ἐνόμιζον εἶναι καὶ συμπράξαι

στρατευομένων G. δὴ] μὲν δὴ D.G. s. v. r. δεῖσθαι] δὲ add. D.G.
 s. v. r. νομίζων C.D. νομίζω A.G. δὲ] μὲν D. ἀπέχεσθαι] φείδεσθαι
 B. mg. al. m., D.G. mg. r. φαίνεται D. mg. al. m. ἡδὺ ὑμᾶς G.
 29. φασιν A.G. s. v. r. πειράσασθαι σε ποιήσειν D. σε om. G. χα-
 ρισάμενος A.G. 30. συμφέρον B. mg. G. s. v. r. δοκοίη] δοκεῖ ante
 σύμφορον D. ἔφη om. D. αὐτῷ post οὐδεμίαν D. οὐδὲ μίαν G.
 ὀφείλομεν A.G. ἔνεκα D. ἡμέτερον] ἐκείνου D. corr. mg. σύμ-
 φορον D. 31. ἰόντας] ἰδιώτας D. ἐπιθυμεί A.G. λέγειν A.G. καὶ
 λέγειν καὶ ἀκούειν D. καὶ ἀκούειν G. s. v. r. 1. συνέπεμπον D.

meriti erant, prolixè cumulateque re-
 munerari, teste Herodoto 3, 154, et
 de militaribus præmiis Plut. Artax.
 c. 14. HUTCH.

30. σύμφορον] Pro συμφέρον ex

melioribus restitui etiam Anab. 7, 7,
 21, quum utraque forma utatur Xe-
 nophon.

δοκοίη] V. ad 1, 4, 14.

καὶ εἰπεῖν περὶ Κῦρου τὰ προσήκοντα. ἐκ δὲ τούτου κατασκευάσας ὁ Κῦρος τὸ φρούριον καὶ φύλαξιν ἱκανοῖς καὶ τοῖς ἐπιτηδείοις πᾶσι καὶ ἄρχοντ' αὐτῶν καταλιπὼν Μῆδον ὃν ᾤετο Κναξάρῃ ἂν μάλιστα χαρίσασθαι, ἀπῆει συλλαβὼν τὸ ἕτερον στράτευμα ὅσον τε ἦλθεν ἔχων καὶ ὁ παρ' Ἀρμενίων προσέλαβε, καὶ τοὺς παρὰ Χαλδαίων εἰς τετρακισχιλίους, οἱ ᾤοντο καὶ συμπάντων τῶν ἄλλων κρείττονες ² εἶναι. ὥς δὲ κατέβη εἰς τὴν οἰκουμένην, οὐδεὶς ἔμεινεν ἔνδον [2] Ἀρμενίων οὔτ' ἀνὴρ οὔτε γυνή, ἀλλὰ πάντες ὑπήντων ἠδόμενοι τῇ εἰρήνῃ καὶ φέροντες καὶ ἄγοντες ὃ τι ἕκαστος ἄξιον εἶχε. καὶ ὁ Ἀρμένιος τούτοις οὐκ ἤχθετο, οὕτως ἂν νομίζων καὶ τὸν Κῦρον μᾶλλον ἡδεσθαι τῇ ὑπὸ πάντων τιμῇ. τέλος δ' οὖν ὑπήντησε καὶ ἡ γυνὴ τοῦ Ἀρμενίου, τὰς θυγατέρας ἔχουσα καὶ τὸν νεώτερον υἱόν, καὶ σὺν ἄλλοις δώροις τὸ χρυσίον ἐκόμιζεν ὁ πρότερον οὐκ ἤθελε ³ λαβεῖν Κῦρος. καὶ ὁ Κῦρος ἰδὼν εἶπεν, Ὑμεῖς ἐμὲ οὐ ποι- [3] ἦσετε μισθοῦ περιόντα εὐεργετεῖν, ἀλλὰ σὺν, ὧ γύναι, ἔχουσα ταῦτα τὰ χρήματα ἃ φέρεις ἄπιθι, καὶ τῷ μὲν Ἀρμένιῳ μηκέτι δῶς αὐτὰ κατορύξαι, ἔκπεμπε δὲ τὸν υἱὸν ὥς κάλλιστα ἀπ' αὐτῶν κατασκευάσασα ἐπὶ τὴν στρατιάν· ἀπὸ δὲ τῶν λοιπῶν κτῶ καὶ σπαντῇ καὶ τῷ ἀνδρὶ καὶ ταῖς θυγατράσι καὶ τοῖς υἱοῖς ὃ τι κεκτημένοι καὶ κεκοσμημένοι κάλλιον καὶ ἥδιον τὸν αἰῶνα διάξετε· εἰς δὲ τὴν γῆν, ἔφη, ἀρκεῖτω τὰ σώματα, ὅταν ἕκαστος τελευτήσῃ, κατα- ⁴ κρύπτειν. ὁ μὲν ταῦτ' εἰπὼν παρήλασεν· ὁ δ' Ἀρμένιος [4] συμπρούπεμπε καὶ οἱ ἄλλοι πάντες ἄνθρωποι, ἀνακαλοῦν-

κατασκευάσας Porro. παρασκευάσας A.G. ἐπιτελέσας D. post κύρος. ἱκανοῖς καὶ] οἷς καὶ in ras. D. in ἱκανῶς mutatum videtur. μῆδων D. corr. in hoc et in καταλιπὼν, pr. —π. κναξάρει A.D. ἕτερον om. D. συμ- πάντων G. 2. ὑπὸ πάντων] ὑπαντων D. pr. ὑπ' αὐτων corr. sine accentu. δ' οὖν] δὲ D. τὸ καὶ τὸ D. 3. ἰδὼν] λαβὼν A.G. ποιήσετε] θ (sic, non σθ) D. pro τ corr. περιόντα D. et i s. v. r. τὰ χρήματα om. G. ἔκπεμψαι G. pr., μ et ον corr., ἔκπεμψον D. τὸν σὺν D.G. s. v. r. ἀπ' αὐτῶν] ἀπάντων D. στρατείαν D. κεκοσμημένοι] κοσμήσεσθε D. μενου s. v. al. m. διάξετε] ε prius in ras. D. ἔφη ἀρκεῖτω D. pr. G. ἔφη ἀρκείσθω corr. ἐφ' ἣν ἂν κείσθω A. 4. παρήλανεν D. συμπρόπεμπε G. pr., v s. v. r., et ε priori a corr. inserto, pr. s. v. eraso. προύπεμπε D. ἄλλοι] λοιποὶ A.L. Conf. var. scr. Anab. i, 9, 2.

2. φέροντες] De muneribus quæ Id est καὶ ὅτῳ κεκοσμημένοι. V. ad H. Gr. 6, i, 13.
regi Persarum ii quorum fines transiret offerre solebat v. Ælian. V. H. i, κατακρύπτειν] Respiciunt hæc superiora μηκέτι δῶς αὐτὰ κατορύξαι.
31. HUTCH. SCHN.
3. ὅτι κεκτημένοι καὶ κεκοσμημένοι]

τες τὸν εὐεργέτην, τὸν ἄνδρα τὸν ἀγαθόν· καὶ τοῦτ' ἐποίουν, ἕως ἐκ τῆς χώρας ἀπῆν. συναπέστειλε δ' αὐτῷ καὶ ὁ 5 Ἀρμένιος στρατιὰν πλείονα, ὡς εἰρήνης οἴκοι οὔσης. οὕτω δὴ ὁ Κῦρος ἀπῆει κεχρηματισμένος οὐχ ἅ ἔλαβε μόνον χρήματα, ἀλλὰ πολὺ πλείονα τούτων ἡτοιμασμένος διὰ τὸν τρόπον, ὥστε λαμβάνειν ὅποτε δέοιτο. καὶ τότε μὲν ἐστρατοπεδεύσατο ἐν τοῖς μεθορίοις. τῇ δ' ὑστεραίᾳ τὸ μὲν [5] στράτευμα καὶ τὰ χρήματα ἔπεμψε πρὸς Κναξάρην· ὁ δὲ πλησίον ἦν, ὥσπερ ἔφησεν· αὐτὸς δὲ σὺν Τιγράνῃ καὶ Περσῶν τοῖς ἀρίστοις ἐθήρα ὅπουπερ ἐπιτυγχάνοιεν θηρίοις καὶ ἠϋφραίνετο.

6 Ἐπεὶ δ' ἀφίκετο εἰς Μήδους, τῶν χρημάτων ἔδωκε τοῖς αὐτοῦ ταξιάρχοις ὅσα ἐδόκει ἐκάστῳ ἱκανὰ εἶναι, ὅπως καὶ ἐκεῖνοι ἔχοιεν τιμᾶν, εἰ τινες ἄγαιντο τῶν ὑφ' ἑαυτούς· ἐνόμιζε γὰρ, εἰ ἕκαστος τὸ μέρος ἀξιάπαινον ποιήσῃ, τὸ ὅλον αὐτῷ καλῶς ἔχειν. καὶ αὐτὸς δὲ ὅ τι πού καλὸν ἴδοι εἰς στρατιὰν, τοῦτο κτώμενος διεδωρεῖτο τοῖς αἰὲ ἀξιώτατοις, νομίζων ὅ τι καλὸν καὶ ἀγαθὸν ἔχοι τὸ στράτευμα, τούτοις ἅπασιν αὐτὸς κεκοσμήσθαι. ἡνίκα δὲ αὐτοῖς διεδίδου ὦν ἔλαβεν, ἔλεξεν ὧδέ πως εἰς τὸ μέσον τῶν ταξιάρχων καὶ λοχαγῶν καὶ πάντων ὅσους ἐτίμα. Ἄνδρες φίλοι, [6] δοκεῖ ἡμῖν εὐφροσύνη τις νῦν παρεῖναι, καὶ ὅτι εὐπορία τις προσγεγένηται καὶ ὅτι ἔχομεν ἀφ' ὧν τιμᾶν ἔξομεν οὐδ' ἂν 8 βουλώμεθα, καὶ τιμᾶσθαι ὡς ἂν ἕκαστος ἀξίος ᾖ. πάντως δὴ ἀναμνησκόμεθα τὰ ποῖ' ἄττ' ἔργα τούτων τῶν ἀγαθῶν ἐστὶν αἰτία· σκοπούμενοι γὰρ εὐρήσετε τό τε ἀγρυνῇσαι ὅπου ἔδει καὶ τὸ πονῆσαι καὶ τὸ σπεῦσαι καὶ τὸ μὴ εἶξαι τοῖς πολεμίοις. οὕτως οὖν χρὴ καὶ τὸ λοιπὸν ἄν-

ταῦτ' D. ἀπῆν] ἐξέπεμψαν D. καὶ ὁ] ὁ D. στρατιὰν] καὶ στρατιὰν D. 5. ἐτοιμασάμενος D. ἐστρατοπεδεύσαντο D. τὰ om. A.G. δὲ om. D. pr. ὅπου D. εὐφραίνεται A.D.G. ἐφαίνεται B. ἠϋφραίνετο mg. 6. αὐτοῦ A.G. ἑαυτοῦ D. ὅσα] ὡς D. ὅπως καὶ] καὶ ὅπως καὶ A.G. εἰ τινες] οἵτινες A. οἵτινες G. ἄγαιντο D. pr. G. s. v. r. ἄγαιντο D. corr. ἑαυτοῖς A. ἑαυτοῖς et ou s. v. r. G., in quo erasum quid inter i et s, etsi i non fuit v. ποιήσῃ τὸ] ποιήσαι τὸ L. ποιήσαιο A.G. ἴδοι ante καλὸν A. εἴδοιεν D. ἴδοιεν corr. ἐς A.G. ταῦτα D. ἐδωρεῖτο D. αἰὲ om. D. ὅ τι] εἰ post hoc D. s. v. r. 7. ταξιάρχων A.D.G. οὐδ' D. γεγένηται D. ἀξίος ᾖ] ἀξιώσῃ A. ἀξιώσοι G. corr. mg. 8. δὴ] δὲ E. ἀναμνησκόμεθα A. ποῖ' ἄττ'] ποῖα ἄττα A.D. ποῖ' ἄτ' G. ποῖα τ' M. sed ἄττα mg. ἔργα (etsi hoc ita partim resectum partim evanidum ut vix agnoscat) — γὰρ G. mg. r. τοῦ λοιποῦ B.

δρας ἀγαθοὺς εἶναι, γινώσκοντας ὅτι τὰς μεγάλας ἡδονὰς καὶ τὰγαθὰ τὰ μεγάλα ἢ πειθῶ καὶ ἢ καρτερία καὶ οἱ ἐν τῷ καιρῷ πόνοι καὶ κίνδυνοι παρέχονται.

- 9 Κατανοῶν δὲ ὁ Κῦρος ὡς εὖ μὲν αὐτῷ εἶχον τὰ σώματα [7] οἱ στρατιῶται πρὸς τὸ δύνασθαι στρατιωτικούς πόνους φέρειν, εὖ δὲ τὰς ψυχὰς πρὸς τὸ καταφρονεῖν τῶν πολεμίων, ἐπιστήμονες δ' ἦσαν τὰ προσήκοντα τῇ ἐαυτῶν ἑκάστοι ὀπλίσει, καὶ πρὸς τὸ πείθεσθαι δὲ τοῖς ἄρχουσιν ἑώρα πάντας εὖ παρεσκευασμένους, ἐκ τούτων οὖν ἐπεθύμει τι ἤδη τῶν πρὸς τοὺς πολεμίους πράττειν, γινώσκων ὅτι ἐν τῷ μέλλειν πολλάκις τοῖς ἄρχουσι καὶ τῆς καλῆς παρα-
10 σκευῆς ἀλλοιοῦνται τι. ἔτι δ' ὁρῶν ὅτι φιλοτίμως ἔχοντες, ἐν οἷς ἀντηγωνίζοντο, πολλοὶ καὶ ἐπιφθόνως εἶχον πρὸς ἀλλήλους τῶν στρατιωτῶν, καὶ τῶνδε ἔνεκα ἐξάγειν αὐτοὺς ἐβούλετο εἰς τὴν πολεμίαν ὡς τάχιστα, εἰδὼς ὅτι οἱ κοινοὶ κίνδυνοι φιλοφρόνως ποιοῦσιν ἔχειν τοὺς συμμαχοὺς πρὸς ἀλλήλους, καὶ οὐκέτι ἐν τούτῳ οὔτε τοῖς ἐν ὅπλοις κοσμου-
11 μένοις φθονοῦσιν οὔτε τοῖς δόξης ἐφιεμένοις, ἀλλὰ μᾶλλον καὶ ἐπαινοῦσι καὶ ἀσπάζονται οἱ τοιοῦτοι τοὺς ὁμοίους, νο-
12 μίζοντες συνεργοὺς αὐτοὺς τοῦ κοινοῦ ἀγαθοῦ εἶναι. οὕτω [8] δὴ πρῶτον μὲν ἐξώπλισε τὴν στρατιὰν καὶ κατέταξεν ὡς ἐδύνατο κάλλιστά τε καὶ ἄριστα, ἔπειτα δὲ συνεκάλεσε μυριάρχους καὶ χιλιάρχους καὶ ταξιάρχους καὶ λοχαγούς. οὗτοι γὰρ ἀπολελυμένοι ἦσαν τοῦ καταλέγεσθαι ἐν τοῖς τακτικοῖς ἀριθμοῖς, καὶ ὅποτε δέοι ἢ ὑπακούειν τῷ στρατηγῷ ἢ παραγγέλλειν τι, οὐδ' ὥς οὐδὲν ἄναρχον κατελεί-
12 πετο, ἀλλὰ δωδεκαδάρχους καὶ ἐξαδάρχους πάντα τὰ κατα-
λειπόμενα διεκοσμεῖτο. ἐπεὶ δὲ συνήλθον οἱ ἐπικαίριοι,

τὰγαθὰ] τὰ ἀγαθὰ D.G.

νεῖν] φρονεῖν κατὰ A.G. corr. r.

10. ἀντιγων. G. πολλοὶ] δὲ add. G. corr.

ὅπλοις] ἐνόπλοις D. corr., G.

ἦσαν post hoc ponens.

ἐν τοῖς] αὐτοῖς G.

κατελείπετο D.

δωδεκαδάρχοις] ad s. v. ead. m. A.

9. εἶχον] ei in ras. corr. D.

ἑκάστος D. pr.

10. τῶνδε] τούτων δὲ A.G.

11. ἀπολειμμένοι pr. et καταδεδεσθαι D.

τῶν στρατηγῶν A.G. pr.

καταφρο-

νεῖν] φρονεῖν κατὰ A.G. corr. r.

10. ἀντιγων. G. πολλοὶ] δὲ add. G. corr.

ὅπλοις] ἐνόπλοις D. corr., G.

ἦσαν post hoc ponens.

ἐν τοῖς] αὐτοῖς G.

κατελείπετο D.

δωδεκαδάρχοις] ad s. v. ead. m. A.

8. πειθῶ de obedientia dictum ut supra 2, 3, 19, et mox 59.

9. ἑώρα] Structuræ negligentia orta eo quod scriptor orationis initium quomodo fecisset oblitus erat propter interposita. Similis locus H.Gr. 3, 5, 23.

10. τῶνδε] Refertur tam ad præcedentia quam ad sequentia εἰδὼς ὅτι — ποιοῦσιν.

11. ἀριθμοῖς] Recensus copiarum dicit.

παράγων αὐτοὺς ἐπεδείκνυ τε αὐτοῖς τὰ καλῶς ἔχοντα καὶ ἐδίδασκεν ἢ ἕκαστον ἰσχυρὸν ἢν τῶν συμμαχικῶν. ἐπεὶ δὲ κακέινους ἐποίησεν ἐρωτικῶς ἔχειν τοῦ ἤδη ποιεῖν τι, εἶπεν αὐτοῖς νῦν μὲν ἀπιέναι ἐπὶ τὰς τάξεις καὶ διδάσκειν ἕκαστον τοὺς ἑαυτοῦ ἅπερ αὐτὸς ἐκείνους, καὶ πειραῖσθαι ἐπιθυμίαν ἐμβαλεῖν πᾶσι τοῦ στρατεύεσθαι, ὅπως εὐθυμότατα πάντες ἐξορμῶντο, πρῶ δὲ παρῆναι ἐπὶ τὰς Κναξάρου
 13 θύρας. τότε μὲν δὴ ἀπιόντες οὕτω πάντες ἐποιοῦν. τῇ δ' [9] ὑστεραία ἅμα τῇ ἡμέρᾳ παρῆσαν οἱ ἐπικαίριοι ἐπὶ θύραις. σὺν τούτοις οὖν ὁ Κῦρος εἰσελθὼν πρὸς τὸν Κναξάρην ἤρχετο λόγου τοιοῦδε.

Οἶδα μὲν, ἔφη, ὦ Κναξάρη, ὅτι ἂ μέλλω λέγειν σοὶ πάλαι δοκεῖ οὐδὲν ἦττον ἢ ἡμῖν· ἀλλ' ἴσως αἰσχύνηι λέγειν ταῦτα, μὴ δοκῆς ἀχθόμενος ὅτι τρέφεις ἡμᾶς ἐξόδου
 14 μεμνησθαι. ἐπεὶ οὖν σὺ σιωπᾷς, ἐγὼ λέξω καὶ ὑπὲρ σοῦ καὶ ὑπὲρ ἡμῶν. ἡμῖν γὰρ δοκεῖ πᾶσιν, ἐπεὶ περ παρεσκευάσμεθα, μὴ ἐπειδὰν ἐμβάλωσιν οἱ πολέμιοι εἰς τὴν σὴν χώραν, τότε μάχεσθαι, μηδ' ἐν τῇ φιλίᾳ καθημένους ἡμᾶς
 15 ὑπομένειν, ἀλλ' ἰέναι ὡς τάχιστα εἰς τὴν πολεμίαν. νῦν μὲν γὰρ ἐν τῇ σῇ χώρᾳ ὄντες πολλὰ τῶν σῶν σινόμεθα ἄκοντες· ἢν δ' εἰς τὴν πολεμίαν ἴωμεν, τὰ ἐκείνων κακῶς
 16 ποιήσομεν ἠδόμενοι. ἔπειτα νῦν μὲν σὺ ἡμᾶς τρέφεις πολλὰ δαπανῶν, ἢν δ' ἐκστρατευσώμεθα, θρεψόμεθα ἐκ
 17 τῆς πολεμίας. ἔτι δὲ εἰ μὲν μείζων τις κίνδυνος ἔμελλεν ἡμῖν εἶναι ἐκεῖ ἢ ἐνθάδε, ἴσως τὸ ἀσφαλέστατον ἦν αἰρετέον. νῦν δὲ ἴσοι μὲν ἐκείνοι ἔσονται, ἢν τε ἐνθάδε ὑπομένωμεν ἢν τε εἰς τὴν ἐκείνων ἰόντες ὑπαντῶμεν αὐτοῖς· ἴσοι δὲ ἡμεῖς ὄντες μαχούμεθα, ἢν τε ἐνθάδε ἐπιόντας αὐτοὺς δεχώμεθα ἢν τε ἐπ' ἐκείνους ἰόντες τὴν μάχην συν-

12. ἐπεδείκνυ τε A.G. ἐπεδεικνύετε corr. in ult. D. καὶ ἐκείνους A.G.
 πειραῖσθαι αὐτοὺς add. D.G. mg. r. ἐμβάλλειν A.G. Libri πρωί.
 δε] δὲ καὶ A.G. θήρας D. pr. 13. οὕτω πάντες] οὕτω D. ἐπί-
 κουροι A.G. corr. mg. θύραις] τὰς θύρας D. ἐλθὼν A.G. ἤρχετο D.
 ἢ om. A.G. pr. Libri αἰσχύνη. ταῦτα] αὐτὰ D. 14. καὶ ὑπὲρ σοῦ]
 ὑπὲρ σοῦ D. ἐπεὶ περ] ἐπεὶ A.G. 15. χώρα] πόλει D. πολεμίων G.
 corr. s. v. ποιήσωμεν D. 16. νῦν] δὲ νῦν D. τρέφης G. corr.
 s. v. ἐκστρατευσώμεθα D. ἐκστρατευσώμεθα A.G. 17. εἰ] ἢν G.
 ἡμῖν ὁ κ. ἔμελλεν D. ἢν αἰρετέον G. corr. et ἂν s. v. r. εἰ ἂν αἰρητέον L.
 εἶναι ῥητέον A.G. pr. ἢν τε—ἢν] ἑάντε—ἑάν D. priori loco. ἐπιόντας αὐ-
 τοὺς δεχώμεθα D. ἐπιόντας αὐτοῖς μαχώμεθα A.G., qui ous δεχω s. v. r. ἐκεί-
 νοις G. corr. συνάπομεν D.

- 18 ἀπτωμεν. πολὺ μέντοι ἡμεῖς μὲν βελτίοσι καὶ ἐρρωμενε-
 στέραις ταῖς ψυχαῖς τῶν στρατιωτῶν χρησόμεθα, ἣν ἴωμεν
 ἐπὶ τοὺς ἐχθροὺς καὶ μὴ ἄκοντες ὁρᾶν δοκῶμεν τοὺς πολε-
 μίους· πολὺ δὲ κακείνοι μᾶλλον ἡμᾶς φοβήσονται, ὅταν
 ἀκούσωσιν ὅτι οὐχ ὥς φοβούμενοι πτήσομεν αὐτοὺς οἱκοι
 καθήμενοι, ἀλλ' ἐπεὶ αἰσθανόμεθα προσιόντας, ἀπαντῶμέν
 τε αὐτοῖς, ἣν ὥς τάχιστα συμμίζωμεν, καὶ οὐκ ἀναμένομεν
 ἕως ἂν ἡ ἡμετέρα χώρα κακῶται, ἀλλὰ φθάνοντες ἤδη δη-
 19 οὔμεν τὴν ἐκείνων γῆν. καίτοι, ἔφη, εἴ τι ἐκείνους μὲν φο-
 βερωτέρους ποιήσομεν, ἡμᾶς δ' αὐτοὺς θαρραλεωτέρους,
 πολὺ τοῦτο ἡμῖν ἐγὼ πλεονέκτημα νομίζω, καὶ τὸν κίνδυν-
 ον οὕτως ἡμῖν μὲν ἐλάττω λογίζομαι, τοῖς δὲ πολεμίοις
 μείζω [πολὺ ἂν μᾶλλον]. καὶ ὁ πατὴρ αἰὲ λέγει καὶ σὺ
 φῆς, καὶ οἱ ἄλλοι δὲ πάντες ὁμολογοῦσιν ὥς αἱ μάχαι κρί-
 νονται μᾶλλον ταῖς ψυχαῖς ἢ ταῖς τῶν σωμάτων ῥώμας.
 20 ὁ μὲν οὕτως εἶπε· Κυαξάρης δὲ ἀπεκρίνατο, Ἄλλ' ὅπως [10]
 μὲν, ὦ Κῦρε καὶ οἱ ἄλλοι Πέρσαι, ἐγὼ ἄχθομαι ὑμᾶς τρέ-
 φων μὴδ' ὑπονοεῖτε· τό γε μέντοι ἵεναι εἰς τὴν πολεμίαν
 ἤδη καὶ ἐμοὶ δοκεῖ βέλτιον εἶναι πρὸς πάντα. Ἐπεὶ
 τοίνυν, ἔφη ὁ Κῦρος, ὁμογνωμονοῦμεν, συσκευαζώμεθα
 καὶ ἦν τὰ τῶν θεῶν ἡμῖν θάπτον συγκαταίνῃ, ἐξίωμεν ὥς
 τάχιστα.
 21 Ἐκ τούτου τοῖς μὲν στρατιώταις εἶπον συσκευάζεσθαι [11]
 ὁ δὲ Κῦρος ἔθνε πρῶτον μὲν Διὶ βασιλεῖ, ἔπειτα δὲ καὶ

18. Ante μέντοι erasit fortasse γε D., quod post μέντοι add. H. μὲν om.
 D.G. δοκῶμεν ὁρᾶν D. φοβηθήσονται D. ὥς s. v. al. m. D. πτή-
 σομεν D.G. ἀναμένομεν D.G. 19. ποιήσομεν D.G. αὐτοῖς]
 εἰς τοὺς D. τοῖς s. v. et πολεμίοις δὲ D. πολὺ γὰρ μᾶλλον D. Delet Schnei-
 derus. αἰεὶ A.G. μάχαιραι G., corr. mg. r. Idem κρίνονται, ut videtur,
 al. m., ut ῥ post μάχαι fortasse spectet ad ῥώννυνται pro κρίνονται positum in
 marg. ed. Steph. 20. ἀλλὸ πῶς D. et ο in ras. τρέφων ὑμᾶς D.
 συσκευαζώμεθα D. pr. συγκαταίνῃ D. corr. mg. et s. v. 21. εἰπὼν D.
 ὁ δὲ] ὁ D. διὸ—θεοῖς] ἀκαθάρτοις δαίμοσιν D. mg.

19. ταῖς ψυχαῖς] Conf. Anab. 3, 1, 42. ZEUN.

20. ἦν—θάπτον] *Quum primum dii et auguria addixerint*. Sic ἐπειδὴν vel ἐπειδὴ τάχιστα est supra 1, 3, 14; 1, 5, 6; 5, 4, 21, ἐπεὶ τάχιστα mox s. 22. Comparativum Anab. 6, 5, 20: *ἂν θάπτον ἐκεῖ γενώμεθα, θάπτον ἐξίεναι πάλιν sed 3, 1, 9: Ἐπειδὴν τάχιστα ἡ στρατεία λήξῃ, εὐθὺς ἀπο-

πέμψει αὐτόν. SCHN. Alia compa-
 rativi exempla sunt apud Platonem
 et alios.

21. Διὶ βασιλεῖ] Regiæ gentis auc-
 tori et patrono. Idem tanquam pa-
 triæ tutor et patronus s. 22, et 8, 7,
 3, πατῶρος dicitur. Darius apud Plu-
 tarchum p. 338 F: Ζεὺ πατῶρε Περ-
 σῶν καὶ βασιλεῖοι θεοί. Conf. Ar-
 riani Anab. 4, 20. SCHN.

- τοῖς ἄλλοις θεοῖς, οὓς ἡτέϊτο ἵλεως καὶ εὐμενεῖς ὄντας ἡγεμόνας γενέσθαι τῇ στρατιᾷ καὶ παραστάτας ἀγαθοὺς καὶ
 22 συμμάχους καὶ συμβούλους τῶν ἀγαθῶν. συμπαρεκάλει δὲ καὶ ἥρωας γῆς Μηδίας οἰκήτορας καὶ κηδεμόνας. ἐπεὶ δ' ἐκαλλιέρησε καὶ ἀθρόον ἦν αὐτῷ τὸ στράτευμα πρὸς τοῖς ὀρίοις, τότε δὴ οἰωνοῖς χρησάμενος αἰσίοις ἐνέβαλεν εἰς τὴν πολεμίαν. ἐπεὶ δὲ τάχιστα διέβη τὰ ὄρια, ἐκεῖ αὖ καὶ Γῆν ἱλάσκετο χοαῖς καὶ θεοὺς θυσίαις καὶ ἥρωας Ἀσσυρίας οἰκήτορας ἡμενίζετο. ταῦτα δὲ ποιήσας αὖθις Διὶ πατρὶ φέβετο, καὶ εἴ τις ἄλλος θεῶν ἀνεφαίνετο, οὐδενὸς ἡμέλει.
- 23 Ἐπεὶ δὲ καλῶς ταῦτα εἶχεν, εὐθὺς τοὺς μὲν πεζοὺς [12] προαγαγόντες οὐ πολλὴν ὁδὸν ἐστρατοπεδεύοντο, τοῖς δ' ἵπποις καταδρομὴν ποιησάμενοι περιεβάλλοντο πολλὴν καὶ παντοίαν λεῖαν. καὶ τὸ λοιπὸν δὲ μεταστρατοπεδευόμενοι καὶ ἔχοντες ἄφθονα τάπιτήδεα καὶ δηοῦντες τὴν χώραν
 24 ἀνέμενον τοὺς πολεμίους. ἡνίκα δὲ προσιόντες ἐλέγοντο οὐκέτι δέχ' ἡμερῶν ὁδὸν ἀπέχειν, τότε δὴ ὁ Κῦρος λέγει, ὦ Κναξάρη, ὥρα δὴ ἀπαντᾶν καὶ μήτε τοῖς πολεμίοις δοκεῖν μήτε τοῖς ἡμετέροις φοβουμένους μὴ ἀντιπροσιέναι,
 25 ἀλλὰ δῆλοι ὦμεν ὅτι οὐκ ἄκοντες μαχούμεθα. ἐπεὶ δὲ [13] ταῦτα συνέδοξε τῷ Κναξάρη, οὕτω δὴ συντεταγμένοι προῆσαν τοσοῦτον καθ' ἡμέραν ὅσον ἐδόκει αὐτοῖς καλῶς ἔχειν. καὶ δεῖπνον μὲν αἰὲ κατὰ φῶς ἐποιοῦντο, πυρὰ δὲ

ἄλλοι G. pr. οὓς] καὶ D. ἡτέϊτο A.G. pr. γίνεσθαι D. γῆς] τῆς A.G. pr. 22. μηδείας D. δὲ καλλιέρησαν A.G., unde frustra ἐκαλλιέρησατο Schneiderus. Inter ι et ε erasit quid D. καὶ] τε καὶ D. ἐνέβαλεν D. καὶ ἥρωας] καὶ s. v. D. Libri εὐμενίζετο. δέ] δὴ G. s. v. r., om. pr. ἐφαίνετο D. 23. ἐπεὶ δὲ ταῦτα ἐποίησαν, εὐθὺς τοῖς μὲν πεζοῖς προαγαγόντες πολλὴν ὁδὸν D. προαγαγόντες A. ἐστρατοπεδεύσαντο D. ποιήσαντες D. περιεβάλλοντο A. D. G. Libri τὰ ἐπιτήδεα. δέ] δὴ A. 24. ἰόντες D. κναξάρεϊ L. ἀπαντᾶν D. pr. ἐξαπατᾶν G. et v. s. v. r. ἐξαπαντᾶν A. φοβουμένοις D. pr. 25. κναξάρεϊ D. pr. συντ.] αἰὲ add. D. Libri προῆσαν, sed προσῆσαν D.G. s. v. r. αἰὲ A.G. πυρὰν cum puncto sub ν D. a inserit anguste et fort. in litura G., ut pr. videri possit πυρῇ.

22. γῆς Μηδίας] Conf. 2, 1, 1. ἀνεφαίνετο] Significabatur ab incolis vel a magis. Conf. 7, 5, 57; 8, 3, 11, et infra 34. ZEUN.
 23. καταδρομὴν π.] Huc Snidæ gl. Περιεβ. Οἱ δὲ καταδραμόντες τὴν χώραν

περιεβάλλοντο λεῖας πληθος, refert Abreschius.
 μεταστρ.] Conf. Reip. Lac. 12, 5.
 25. Dolum repetit in Anabasi 7, 2, 18, et H. Gr. 6, 2, 29. Conf. Lucretius 4, 338 sqq. SCHN.

νύκτωρ οὐκ ἔκαον ἐν τῷ στρατοπέδῳ· ἔμπροσθεν μέντοι τοῦ στρατοπέδου ἔκαον, ὅπως ὁρῶεν μὲν εἰ τινες νυκτὸς προσίοιεν διὰ τὸ πῦρ, μὴ ὁρῶντο δ' ὑπὸ τῶν προσιόντων. πολλάκις δὲ καὶ ὅπισθεν τοῦ στρατοπέδου ἐπυρπόλουν ἀπάτης ἕνεκα τῶν πολεμίων· ὥστ' ἔστιν ὅτε καὶ κατὰσκοποι ἐνέπιπτον εἰς τὰς προφυλακὰς αὐτῶν, διὰ τὸ ὅπισθεν τὰ πυρὰ εἶναι ἔτι πρόσω τοῦ στρατοπέδου οἰόμενοι εἶναι.

- 26 Οἱ μὲν οὖν Ἀσσύριοι καὶ οἱ σὺν αὐτοῖς, ἐπεὶ ἤδη ἐγγὺς [14] ἀλλήλων τὰ στρατεύματα ἐγίγνετο, τάφρον περιεβάλλοντο, ὅπερ καὶ νῦν ἔτι ποιοῦσιν οἱ βάρβαροι βασιλεῖς, ὅπου ἂν στρατοπεδεύωνται, τάφρον περιβάλλονται εὐπετῶς διὰ τὴν πολυχειρίαν· ἴσασι γὰρ ὅτι ἱππικὸν στράτευμα ἐν νυκτὶ ταραχῶδές ἐστι καὶ δύσχρηστον ἄλλως τε καὶ βάρβαρον.
- 27 πεποδισμένους τε γὰρ ἔχουσι τοὺς ἵππους ἐπὶ ταῖς φάτναις, καὶ εἰ τις ἐπ' αὐτοὺς ἴοι, ἔργον μὲν νυκτὸς λῦσαι ἵππους, ἔργον δὲ χαλινῶσαι, ἔργον δ' ἐπισάξαι, ἔργον δὲ θωρακίσασθαι, ἀναβάντας δ' ἐφ' ἵππων ἐλάσαι διὰ στρα-

ἔκαον G. pr., ἔκαον corr. r., etsi mox ἔκαον. προίοιεν D. ὁρῶεν] ὁρῶντο G. pr. μὴ] καὶ A. ὅπιθε vel ὅπισθε D. pr. ἐπὶ πρόσω A. ἔτι πόρρω D. ἐπιπρόσω G. 26. ἐπεὶ ἤδη] ἐπειδὴ D. ἐγίγνετο] ἐγίγοντο A.G. περιεβάλλοντο D. ὅπου ἂν] ὅπου A.G. mg. r. στρατοπεδεύονται A. pr., ut videtur, D. pr. G. pr., corr. s. v. r. δύσοιστον A.G. pr., δύσχρηστον corr. r. ἄλλως τε om. A. G. mg. r. 27. τε om. D. ἐπειράξει G. Citant Pollux 7, 186, et ex h. l. schol. Bodl. Anab. 3, 4, 35. ἐπιθωρακ. D.G. s. v. r. ἀναβάντα D. ἵππων A.G. corr. ἱππέων D. τοῦ στρατ. D.

26. ποιοῦσιν—περιβάλλονται] Euripides Heraclid. 177: Μηδ' ὅπερ φιλέιτε δρᾶν, πάθης σὺ τοῦτο, τοὺς ἀμείνονας παρὸν φίλους ἐλίσσθαι, τοὺς κακίονας λάβης. Conf. 8, 1, 6 extr. Anab. 7, 3, 22: Πρώτος τοῦτο ἐποίει Σεύθης, ἀνελόμενος τοὺς—ἄρτους διέκλα. Dio Chr. Or. 21, vol. 1, p. 502. βάρβαροι] Persæ etiam, teste Xenophontis Anabasi 3, 4, 35. Vegetius 3, 10: "Persæ imitantes Romanos ductis fossis castra constituunt." Debebat imitatores Romanos dicere. SCHN. Græci vero fossæ ducendæ laborem fugientes loca natura munita eligebant. V. Polyb. 6, 42. ZEUN.

27. πεποδισμένους] Suo tempore Persas eodem more usos narrat Olearius Itinerarii p. 573, et repetit Xenophon narrationem Anab. 3, 4,

35. Vaccas inter mulgendum impediri solitas fuisse in Græcia docet Idyllion inter Theocritea 25, 103. SCHN.

θωρακίσασθαι] Hoc verbum quam omnes interpretes ad equos referunt, quos laminis ferreis inter se connexis tectos fuisse novimus ex Curtio 3, 11, et 4, 9, mihi tamen ad equites ipsos referendum potius videtur. Primum enim, si equos respicere nos voluisset Xenophon, ἐπιθωρακίσαι vel θωρακίσαι dixisset: deinde locus Anab. antea citatus idem suadere videtur: Δεῖ ἐπισάξαι τὸν ἵππον καὶ χαλινῶσαι δεῖ, καὶ θωρακισθέντα ἀναβῆναι ἐπὶ τὸν ἵππον: denique ipse Xenophon Anabas. 2, 2, 14, θωρακίζεσθαι de pedite thoracem induente dixit. SCHN. Ad utrosque referre

- τοπέδον παντάπασιν ἀδύνατον. τούτων δὴ ἔνεκα πάντων
καὶ οἱ ἄλλοι καὶ ἐκείνοι τὰ ἐρύματα περιβάλλονται, καὶ
ἅμα αὐτοῖς δοκεῖ τὸ ἐν ἐχυρῷ εἶναι ἐξουσίαν παρέχειν ὅταν
28 βούλωνται μάχεσθαι. τοιαῦτα μὲν δὴ ποιοῦντες ἐγγὺς ἀλ- [15]
λήλων ἐγίνοντο. ἐπεὶ δὲ προσιώντες ἀπείχον ὅσον παρα-
σάγγην, οἱ μὲν Ἀσσύριοι οὕτως ἐστρατοπεδεύοντο ὥσπερ
εἴρηται, ἐν περιτεταφρευμένῳ μὲν καταφανεῖ δὲ, ὁ δὲ Κῦρος
ὡς ἐδύνατο ἐν ἀφανεστάτῳ, κώμας τε καὶ γηλόφους ἐπί-
προσθεν ποιησάμενος, νομίζων πάντα τὰ πολέμια ἐξαίφνης
ὁρώμενα φοβερώτερα τοῖς ἐναντίοις εἶναι. καὶ ἐκείνην μὲν
τὴν νύκτα ὥσπερ ἔπρεπε προφυλακὰς ποιησάμενοι ἐκάτε-
ροι ἐκοιμήθησαν.
- 29 Τῇ δ' ὑστεραία ὁ μὲν Ἀσσύριος καὶ ὁ Κροῖσος καὶ οἱ [16]
ἄλλοι ἡγεμόνες ἀνέπανον τὰ στρατεύματα ἐν τῷ ἐχυρῷ.
Κῦρος δὲ καὶ Κναξάρης συνταξάμενοι περιέμενον, ὡς εἰ
προσίοιεν οἱ πολέμοι, μαχούμενοι. ὡς δὲ δῆλον ἐγένετο
ὅτι οὐκ ἐξίοιεν οἱ πολέμοι ἐκ τοῦ ἐρύματος οὐδὲ μάχην
ποιήσουντο ἐν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ, ὁ μὲν Κναξάρης καλέσας
τὸν Κῦρον καὶ τῶν ἄλλων τοὺς ἐπικαιρίους ἔλεξε τοιάδε·
- 30 Δοκεῖ μοι, ἔφη, ὦ ἄνδρες, ὥσπερ τυγχάνομεν συντεταγμέ-
νοι οὕτως ἵεναι πρὸς τὸ ἔρυμα τῶν ἀνδρῶν καὶ δηλοῦν ὅτι
θέλομεν μάχεσθαι. οὕτω γὰρ, ἔφη, εἰ μὴ ἀντεπεξίωσιν
ἐκείνοι, οἱ μὲν ἡμέτεροι μᾶλλον θαρρήσαντες ἀπίασιν, οἱ
πολέμοι δὲ τὴν τόλμαν ἰδόντες ἡμῶν μᾶλλον φοβήσονται.
- 31 τοῦτ' αὖ μὲν οὕτως ἐδόκει. ὁ δὲ Κῦρος, Μηδαμῶς, ἔφη, πρὸς [17]

μὴ μάχεσθαι D. 28. γηλόφους E. γεωλόφους A.D.G. ἐπίπροσθε
A.D. pr. πολεμικὰ D. ἐξαίφνης] inter ξ et a litteram erasit D.
ἔπρεπε] ἔμπροσθεν A. et, ut videri potest, G. pr., in quo ἔπρεπε paullo nigriori
atramento scriptum prodere videtur correctorem etiam litteras paullo aliter
pingentem, etsi nolim affirmare non esse primæ manus, quæ non erasa, sed
eluta fuerit necesse est, si ἔπρεπε est secundæ. φυλακὰς προποιοῦσάμενοι
A.G. 29. ὁ κροῖσος] κροῖσος D. οἱ om. D. περιέμενον om. A.
ὅτι G. mg. r. ποιήσαντο D. ἐν om. D. τῶν ἄλλων τοὺς ἐπικαιρίους A.
τοὺς ἄλλους τῶν ἐπικαιρίων G. τοὺς ἄλλους τοὺς ἐπικαιρίους D. τοιάδε om. G.
30. ἔφη om. G. πρὸς mg. D. εἰ μὴ] ἐπειδὴ D. pr. μὲν] μὲν οὖν G.
θαρρήσαντες] tes in ras. et litura D. ἀπίασιν] ἐπιάσιν A. ἀπιάσιν G. pr., et
ε s. v. r. ἀν ἀπιάσιν D., inserto a corr. ι. οἱ δὲ πολέμοι D. τόλμην ἰδο-
τες A. Libri φοβηθήσονται. 31. ἔφη μηδ. D.

licet, ut 6, 1, 50: Περὶ τοὺς τεθωρα-
κισμένους ἵππους τε καὶ ἱππέας.

στρατοπέδου] De articulo omisso v.
ad Anab. 6, 5, 4.

28. προφυλακὰς] Sic 4, 1, 7: Φυ-

λακὰς καταστησάμενοι, ὡς ᾄδει, ἐκοιμή-
θησαν. SCHN.

30. φοβήσονται] Male libri φοβε-
θήσονται, ut solent in talibus peccare.

Conf. supra s. 18; 1, 4, 19.

τῶν θεῶν, ὃ Κναξάρη, οὕτω ποιήσωμεν. εἰ γὰρ ἤδη ἐκ-
φανέντες πορευσόμεθα, ὥς σὺ κελεύεις, νῦν τε προσιόντας
ἡμᾶς οἱ πολέμοι θεάσονται οὐδὲν φοβούμενοι, εἰδότες ὅτι
ἐν ἀσφαλεῖ εἰσι τοῦ μηδὲν παθεῖν, ἐπειδάν τε μηδὲν ποιή-
σαντες ἀπίωμεν, πάλιν καθορῶντες ἡμῶν τὸ πλήθος πολλὸν
ἐνδέεστερον τοῦ ἑαυτῶν καταφρονήσουσι, καὶ αὖριον ἐξΐασι
32 πολλὸν ἔρρωμενεστέrais ταῖς γνώμαις. νῦν δ', ἔφη, εἰδότες
μὲν ὅτι πάρεσμεν, οὐχ ὀρώντες δὲ ἡμᾶς, εἰ τοῦτο ἐπίστω,
οὐ καταφρονοῦσιν, ἀλλὰ φροντίζουσι τί ποτε τοῦτ' ἔστι,
καὶ διαλεγόμενοι περὶ ἡμῶν ἐγῶ δ' ὅτι οὐδὲν παύονται.
ὅταν δ' ἐξίωσι, τότε δεῖ αὐτοῖς ἅμα φανεροῦς τε ἡμᾶς γε-
νέσθαι καὶ ἰέναι εὐθὺς ὁμόσε, εἰληφότας αὐτοὺς ἔνθα πάλα
33 ἐβουλόμεθα. λέξαντος δὲ οὕτω Κύρου συνέδοξε ταῦτα καὶ
Κναξάρη καὶ τοῖς ἄλλοις. καὶ τότε μὲν δειπνοποιησάμενοι
καὶ φυλακὰς καταστησάμενοι καὶ πυρὰ πολλὰ πρὸ τῶν
34 φυλακῶν καύσαντες ἐκοιμήθησαν. τῇ δ' ὑστεραίᾳ πρῶ [18]
Κῦρος μὲν ἐστεφανωμένος ἔθνε, παρήγγειλε δὲ καὶ τοῖς
ἄλλοις ὁμοτίμοις ἐστεφανωμένοις πρὸς τὰ ἱερὰ παρῆναι.
ἐπεὶ δὲ τέλος εἶχεν ἡ θυσία, συγκαλέσας αὐτοὺς ἔλεξεν,
"Ἄνδρες, οἱ μὲν θεοὶ, ὥς οἱ τε μάντις φασὶ καὶ ἐμοὶ συν-
δοκεῖ, μάχην ἔσεσθαι προαγγέλλουσι καὶ νίκην διδόασιν καὶ
35 σωτηρίαν ὑπισχνοῦνται ἐν τοῖς ἱεροῖς. ἐγὼ δὲ ὑμῖν μὲν
παραινῶν ποίους τινὰς χρὴ εἶναι ἐν τῷ τοιῷδε κἂν
αἰσχυνοίμην ἄν· οἶδα γὰρ ὑμᾶς ταῦτα ἐπισταμένους καὶ με-

ὃ κ. πρὸς τῶν θεῶν D. ἐμφανέντες corr. s. v. r. G. ὡς] ἢ D. pr., ut
videtur, qui ὡς in ras. τοῦ om. D. V. ad 2, 4, 13. ἐξΐασι A.D. corr., G.
32. ἐγῶ δ' A. εἰ οἶδ' G. ἐγὼ εἰ οἶδ' D. δεῖ] δεῖν D.G. 33. καὶ
ταῦτα Κναξάρει D. φύλακας—φυλάκων D. 34. Libri πρωί. μά-
χην] μάχην τ' D. παραγγέλλουσι A. παραγγέλουσι G. προαγγέ-
λουσι D. προῦπισχνοῦνται D. 35. μὲν om. A. ὁποίους D.
κἂν αἰσχ.] αἰσχ. D. ταῦτα A.D. pr. G. pr. ταῦτα D. corr. G.
corr. Εἰ ἐμοὶ add. D. corr., qui pr. ὑμᾶς, ut videtur. μεμελετη-
κότας] ταυτὰ (ταῦν scriptum) add. D. et post ταυτὰ idem καὶ ἀκηκοότας, solum
ἀκηκοότας G. mg. r.

34. ἐστεφανωμένος] Lætitia et boni
ominis causa sacrificia coronati per-
agebant Græci; et Lacedæmonii statim
a sacrificio ad pugnam pergebant,
teste Xenophonte Reip. Laced. 13, 8.
Ipsos Persas coronatos sacrificare so-
litos tradit Herodotus 1, 132. SCHN.
μάντις] Magos interpretantur Hutch.
et Zeun. ex Herodoto 1, 132, Æliano

V. H. 2, 17, Strabone 16, p. 762, Phi-
lostr. V. Ap. 1, 29, Cicerone de Divi-
nat. 1, 41, et Ammiano 23, 6. SCHN.
35. κἂν ante αἰσχυνοίμην omis-
sum in D. non est in locis similibus infra
5, 1, 20; H. Gr. 3, 4, 9: Εἰ μὴ ἐπι-
σταίμην ἀντιτιμᾶν, αἰσχυνοίμην ἄν·
Dionis Chrys. vol. 1, p. 250; est
vol. 2, p. 60.

μελετηκότας καὶ ἀκούοντας διὰ τέλους οἰάπερ ἐγὼ, ὥστε
 36 καὶ ἄλλους εἰκότως ἂν διδάσکوιτε. τάδε δὲ εἰ μὴ τυγχά-
 νετε κατανενοηκότες, ἀκούσατε· οὓς γὰρ νεωστὶ συμμα-
 χους τε ἔχομεν καὶ πειρώμεθα ἡμῖν αὐτοῖς ὁμοίους ποιεῖν,
 τούτους δὲ ἡμᾶς δεῖ ὑπομνήσκειν ἐφ' οἷς τε ἐτρεφόμεθα
 ὑπὸ Κναξάρου, ᾧ τε ἡσκούμεν, ἐφ' ᾧ τε αὐτοὺς παρακε-
 κλήκαμεν, ὧν τε ἄσμενοι ἀνταγωνισταὶ ἔφασαν ἡμῖν
 37 ἔσεσθαι. καὶ τοῦτο δ' αὐτοὺς ὑπομνήσκετε ὅτι ἥδε ἡ
 ἡμέρα δείξει ὧν ἕκαστός ἐστιν ἄξιος. ὧν γὰρ ἂν ὀψιμα-
 θεῖς ἄνθρωποι γένωνται, οὐδὲν θαυμαστὸν εἴ τινες αὐτῶν
 καὶ τοῦ ὑπομνήσκοντος δέοντο, ἀλλ' ἀγαπητὸν εἰ καὶ ἐξ
 38 ὑποβολῆς δύναιντο ἄνδρες ἀγαθοὶ εἶναι. καὶ ταῦτα μέντοι
 πράττοντες ἅμα καὶ ὑμῶν αὐτῶν πείραν λήψεσθε. ὁ μὲν
 γὰρ δυνάμενος ἐν τῷ τοιῷδε καὶ ἄλλους βελτίους ποιεῖν
 εἰκότως ἂν ἦδη καὶ ἑαυτῷ συνειδείῃ τελείως ἀγαθὸς ἀνὴρ
 ὧν, ὁ δὲ τὴν τούτων ὑπόμνησιν αὐτὸς μόνος ἔχων καὶ
 39 τοῦτ' ἀγαπῶν εἰκότως ἂν ἡμιτελῇ αὐτὸν νομίζοι. τούτου
 δ' ἔνεκα οὐκ ἐγὼ, ἔφη, αὐτοῖς λέγω, ἀλλ' ὑμᾶς κελεύω λέ-
 γειν, ἵνα καὶ ἀρέσκειν ὑμῖν πειρῶνται· ὑμεῖς γὰρ καὶ πλη-
 σιάζετε αὐτοῖς ἕκαστος τῷ ἑαυτοῦ μέρει. εὖ δ' ἐπίστασθε
 ὡς ἦν θαρροῦντας τούτοις ὑμᾶς αὐτοὺς ἐπιδεικνύητε, καὶ
 τούτους καὶ ἄλλους πολλοὺς οὐ λόγῳ ἀλλ' ἔργῳ θαρρεῖν
 40 διδάξετε. τέλος εἶπεν ἀπionτας ἀριστᾶν ἐστεφανωμένους [19]
 καὶ σπονδὰς ποιησαμένους ἤκειν εἰς τὰς τάξεις αὐτοῖς στε-
 φάνοις. ἐπεὶ δ' ἀπῆλθον, αὖθις τοὺς οὐραγοὺς προσεκά-
 λεσε, καὶ τούτοις τοιαύδε ἐνετέλλετο.

οἰάπερ] ἄπερ D. καὶ] καὶ D. delet et mg. r. καὶ L. εἰκότως ἂν]
 ἂν εἰκότως D. διδάσκητε G. δέ] ἃ A.D. corr., qui pr. δέ, G.,
 τάδε praeedentibus jungentes et post εἰ ponentes. Transposuit Heindorf-
 ius. μὴ] μὲν G. pr. 36. δὲ ἡμᾶς δεῖ] δεῖ ὑμᾶς D. κναξά-
 ρου D. παρακεκλήκαμεν, ὧν τε] παρακεκλημένων τε A.G. pr. παρακεκλήκα-
 μεν ὥστε D.G. corr. ἡμῖν ἔφασαν D. 37. τούτου D. ἥδε ἡ] ἥδε A.
 ἦδη D. ἄξιος ἐστιν D. ἀνθρ. ὀψιμαθεῖς D. ὑπομνήσκοντος δέονται D.
 δύναντ' ἂν A.G. 38. πράττοντες—γὰρ G. mg. r. λήψεσθαι A. ἦδη
 καὶ D.G. s. v. r. ἦδη A. τελείως D. αὐτὸν codices. νομίζει A.
 39. εὖ] εἰ D. ὡς ἦν] ἔφη ἔως ἂν D. ἂν addit etiam L. ἔως ἂν G. s. v. r.
 τούτοις om. D. οὐ λόγῳ] οὐκ ἐν λόγῳ G. sed corr. in λο et ἐν fortasse a
 corr. inserto. 40. ἀπionτες A. τάξεις] πράξεις G. corr. s. v. r. δ']
 δὲ οἶτοι D. αὖθις] αὐτοὺς A.G. corr. s. v. al. m. τούτοις] αὖ add. D.G.
 s. v. al. m. ἐντέλλετο A. ἐνετέλλετο G. ἔλεξε D.

διὰ τέλους ἀκούοντας est quod alias
 dici solet ἀκούοντας διατελούντας; sed
 vitavit Xenophon participiorum con-
 cursum et obscuritatem. SCHN.

36. νεωστὶ] V. 2, 1, 2.
 40. σπονδὰς] Negat Herodotus 1,
 132 Persas libatione usos; sed cum
 Xen. facit Ammianus 23, 6. ZEUN.

- 41 Ἄνδρες Πέρσαι, ὑμεῖς καὶ τῶν ὁμοτίμων γεγόνατε καὶ ἐπιλελεγμένοι ἐστέ, οἱ δοκεῖτε τὰ μὲν ἄλλα τοῖς κρατίστοις ὅμοιοι εἶναι, τῇ δ' ἡλικίᾳ καὶ φρονιμώτεροι. καὶ τοίνυν χώραν ἔχετε οὐδὲν ἥττον ἐντιμον τῶν πρωτοστατῶν· ὑμεῖς γὰρ ὅπισθεν ὄντες τοὺς τ' ἀγαθοὺς ἂν ἐφορῶντες καὶ ἐπι-
 42 κελεύοντες αὐτοῖς ἔτι κρείττους ποιοῖτε, καὶ εἴ τις μαλακί-
 ζοιτο, καὶ τοῦτον ὀρώντες οὐκ ἂν ἐπιτρέποιτε αὐτῷ. συμ-
 φέρει δ' ὑμῖν, εἴπερ τῷ καὶ ἄλλῳ, τὸ νικᾶν καὶ διὰ τὴν
 ἡλικίαν καὶ διὰ τὸ βάρος τῆς στολῆς. ἦν δ' ἄρα ὑμᾶς καὶ
 οἱ ἔμπροσθεν ἀνακαλοῦντες ἔπεσθαι παρεγγυῶσιν, ὑπα-
 κούετε αὐτοῖς, καὶ ὅπως μὴδ' ἐν τούτῳ αὐτῶν ἡττηθήσεσθε,
 ἀντιπαρακελευόμενοι αὐτοῖς θάπτον ἡγείσθαι ἐπὶ τοὺς πο-
 λεμίους. καὶ ἀπιώντες, ἔφη, ἀριστήσαντες καὶ ὑμεῖς ἦκετε
 43 σὺν τοῖς ἄλλοις ἐστεφανωμένοι εἰς τὰς τάξεις. οἱ μὲν δὴ [20]
 ἀμφὶ Κῦρον ἐν τούτοις ἦσαν· οἱ δὲ Ἀσσύριοι καὶ δὴ ἡρι-
 στηκότες ἐξῆσάν τε θρασέως καὶ παρετάπτοντο ἐρρωμένως.
 παρέταπτε δὲ αὐτοὺς αὐτὸς ὁ βασιλεὺς ἐφ' ἄρματος παρε-
 λαύνων καὶ τοιάδε παρεκελεύετο.
- 44 Ἄνδρες Ἀσσύριοι, νῦν δεῖ ἄνδρας ἀγαθοὺς εἶναι. νῦν
 γὰρ ὑπὲρ ψυχῶν τῶν ὑμετέρων ἀγὼν καὶ ὑπὲρ γῆς ἐν ἣ

41. ἀπειλεγμένοι D. ἐντιμον] ἡμῶν A., quod erasit B., G., qui ἐντιμον
 post ἡμῶν add. mg. r. πρωτοστατῶν] Libri προστατῶν. ποιοῖτε C.D.
 ποιεῖτε A.G. καὶ εἴ] εἴ τε D. 42. συμφέρειν D. pr. τῷ καὶ] καὶ
 τῷ A.G. pr. καὶ τῷ corr. ἦν] ἂν D. ἡμᾶς fortasse G. pr., et ἀνα in ras.
 αὐτοῖς om. G., qui in mg. r. supplet ὅπως—ἡττηθήσεσθε ἀντιπαρα, quorum
 pars litteræ o et σε a bibliopago resecta: sed αὐτοῖς ne mg. quidem habuisse
 videtur. μὴδ' ἐν] μὴδὲ A. ἡγείσθαι Stephanus. Libri ἡγείσθε. ἀρι-
 στήσαντες] ἦσ in ras. G. στεφανωμένοις ἄλλοις A. et qui ἐστεφ. G. εἰς
 vel ἐς D. pr. εἰς τὰς corr. 43. καὶ ἥδη ἀριστηκότες A. καὶ ἥδη ἡριστηκό-
 τες G. ἐξῆσαν] ἐξῆσαν A.G. pr. ἐξήεσαν G. corr. D. ἐρρωμένοι D.
 αὐτοὺς om. D. ὁ om. A.G. pr. V. s. 48, 68. 44. ὑπὲρ] περὶ D.
 Qui hic in mg. δημηγορία τοῦ ἀσσυρίου σημειῶσαι τὴν τῆς δημηγορίας μέθοδον
 ὅπως μεθώδευται αὐτῷ, ut G. δημηγορία ὥραϊα. ἀγὼν] ἀγὼν A.G. pr. ὁ
 ἀγὼν D.G. corr. r. ὑπὲρ] περὶ D.

41. ἀπειλεγμένοι] Idem quod hic vi-
 tium ex libris correctum vel corrigend-
 dum H. Gr. 2, 4, 16, Hipparch. 2, 2 et
 6, redit infra 6, 3, 27. ἡμῶν autem
 qui addidit, non vidit ortum esse ex
 ἐντιμον, quod vicissim deest libris
 illud præbentibus. Ceterum conf. de
 his οὐραγοῖς ed. Turic. Scriptt. milit.
 vol. 2, p. 258.

ἐφορῶντες] Conf. 6, 3, 27. SCHN.
 43. στολῇ] Armatura, ut ap. Ælian.
 V. H. 3, 24: Ξενοφάντι ἐμελε τῶν
 ἄλλων σπουδαίων, καὶ οὖν καὶ ὅπλα καλὰ
 ἔχειν. Νικῶντι γὰρ ἔλεγε τοὺς πολε-

μίους τὴν καλλίστην στολὴν ἀρμόττειν
 καὶ ἀποθνήσκοντα ἐν τῇ μάχῃ κείσθαι
 καλῶς ἐν καλῇ τῇ πανοπλίᾳ. ubi v. Pe-
 rizon. HUTCH. V. autem de ἡλικίᾳ
 et στολῇ 1, 2, 13; 2, 1, 16. ZEUN.

ἡγείσθαι] Quum Philelphus ita ver-
 tisset quasi ἀντιπαρακελεύεσθε—ἡγεί-
 σθαι legisset, Ipsos adhortamini ut celer-
 rime antecedant adversus hostes, recte
 Stephanus ed. sec. restituit ἡγείσθαι,
 ut est s. 59, et Anab. 3, 4, 49, τοῖς
 ἔμπροσθεν ὑπάγειν παρεκελεύετο.

43. αὐτὸς ὁ βασιλεὺς] Conf. s. 48.
 SCHN.

ἔφυτε καὶ περὶ οἰκῶν ἐν οἷς ἐτράφητε, καὶ ὑπὲρ γυναικῶν δὲ καὶ τέκνων καὶ περὶ πάντων ὧν πέπασθε ἀγαθῶν. νικήσαντες μὲν γὰρ ἀπάντων τούτων ὑμεῖς ὥσπερ πρόσθεν κύριοι ἔσεσθε· εἰ δ' ἡττηθήσεσθε, εὖ ἴστε ὅτι παραδώσετε
 45 ταῦτα πάντα τοῖς πολεμίοις. ἅτε οὖν νίκης ἐρῶντες μένοντες μάχεσθε. μωρὸν γὰρ τὸ κρατεῖν βουλομένους τὰ τυφλὰ τοῦ σώματος καὶ ἄσπλα καὶ ἄχειρα ταῦτα ἐναντία τάττειν τοῖς πολεμίοις φεύγοντας· μωρὸς δὲ καὶ εἴ τις ζῆν βουλόμενος φεύγειν ἐπιχειροίη, εἰδὼς ὅτι οἱ μὲν νικῶντες σώζονται, οἱ δὲ φεύγοντες ἀποθνήσκουσι μᾶλλον τῶν μενόντων· μωρὸς δὲ καὶ εἴ τις χρημάτων ἐπιθυμῶν ἡτταν προσίεται. τίς γὰρ οὐκ οἶδεν ὅτι οἱ μὲν νικῶντες τὰ τε ἑαυτῶν σώζουσι καὶ τὰ τῶν ἡττωμένων προσλαμβάνουσιν, οἱ δὲ ἡττώμενοι ἅμα ἑαυτοὺς τε καὶ τὰ ἑαυτῶν πάντα
 46 ἀποβάλλουσιν; ὁ μὲν δὴ Ἀσσύριος ἐν τούτοις ἦν. [21]

Ὁ δὲ Κναξάρης πέμπων πρὸς τὸν Κῦρον ἔλεγεν ὅτι ἤδη καιρὸς εἶναι ἄγειν ἐπὶ τοὺς πολεμίους· εἰ γὰρ νῦν, ἔφη, ὀλίγοι ἔτι εἰσὶν οἱ ἔξω τοῦ ἐρύματος, ἐν ᾧ ἂν προσίωμεν πολλοὶ ἔσονται· μὴ οὖν ἀναμείνωμεν ἕως ἂν πλείους ἡμῶν γένωνται, ἀλλ' ἴωμεν ἕως ἔτι οἰόμεθα εὐπετῶς ἂν αὐτῶν
 47 κρατῆσαι. ὁ δ' αὖ Κῦρος ἀπεκρίνατο, ὦ Κναξάρη, εἰ μὴ

ἐγράφητε A. ὑπὲρ] περὶ D. δὲ] τε A.G. τέκνων] περὶ τέκνων A.G.
 ὑπὲρ τέκνων L. πέπασθε] κέκτησθε D.G. corr. r. πρόσθε A.G. pr.
 ἡττήσεσθε D. 45. ἅτε Castalio. οἱ τε A.D.G. pr. εἴτε D. s. v. G. corr. r.
 μάχεσθαι A. pr. βουλομένους A.G. τυφλὰ D. ζεῖν G. pr.
 ἐπιχειροί D. ἡττωμένων] πολεμίων ἡττωμένων A. πολεμίων καὶ ἡττωμένων G.
 Αὐτ' ἡττωμένων verum aut solum πολεμίων. ἑαυτοῖς D. 46. ἔτι ὀλί-
 γοι D.G. οἱ om. D. προσίεμεν G. pr. corr. s. v. r. ἀναμείνωμεν D.
 ἕως ἂν ἔτι οἰόμεθα A.G. εὐπετῶς αὐτῶν κρατῆσαι ἂν D.

44. ὑπὲρ—περὶ] Ita μάχεσθαι ὑπὲρ τῶν τρεφόντων et ὑπὲρ τῆς χώρας 2, 1, 21; 5, 3, 5; περὶ τῶν ἀγαθῶν Anab. 2, 1, 12.

πέπασθε] Conf. de hoc verbo etiam alibi a Xenophonte usurpato (et Anab. 7, 7, 41 per κέκτηται explicato in schol.) Valcken. ad Theocr. Adon. p. 384 A, qui codicem hic non dicit Leidensem, κέκτησθε exhibentem, sed unde H. Steph. margo petiit A.

εἰ δὲ] Eadem sententia 2, 1, 17; 2, 3, 2. ZEUN.

45. καὶ ἄχειρα] Partes corporis ad pugnam et hostem a corpore defendendum ineptas nominare voluit, ut

Sallustius Jug. c. 115: "Nec quemquam decere, qui manus armaverit, ab inermis pedibus auxilium petere, in maximo metu nudum et cecum corpus ad hostes vertere." SCHN. Conf. Bell. Cat. c. 61, Hom. Il. Θ, 94. HUTCH.

ταῦτα] Anab. 1, 6, 9: 'Ὡς σχολὴ ἢ ἡμῖν τὸ κατὰ τοῦτον εἶναι τοὺς ἐθελοντὰς φίλους τούτους εὖ ποιεῖν. V. ad 6, 1, 17.

οἱ νικῶντες σώζονται] Conf. Anab. 3, 1, 43; 2, 39. Reip. Lac. 9, 1, Hom. Il. E, 531: Αἰδομένων ἀνδρῶν πλείους σοοὶ ἢ ἐπέφανται. HUTCH. Tyrtaeus Stob. Fl. 50, 7, 11. Infra 4, 5, 1.

ὑπὲρ ἡμῶν αὐτῶν ἔσονται οἱ ἡττηθέντες, εὖ ἴσθι ὅτι ἡμᾶς
 μὲν ἐροῦσι φοβουμένους τὸ πλῆθος τοῖς ὀλίγοις ἐπιχειρή-
 σαι, αὐτοὶ δὲ οὐ νομοῦσιν ἡττηθῆναι, ἀλλ' ἄλλης σοι
 μάχης δεήσει, ἐν ᾗ ἄμεινον ἂν ἴσως βουλευσάιντο ἢ νῦν
 βεβούλευνται, παραδόντες ἑαυτοὺς ἡμῖν ταμεύεσθαι ὥσθ'
 48 ὅποσους ἂν βουλόμεθα αὐτῶν μάχεσθαι. οἱ μὲν δὲ ἄγγε- [22]
 λοι ταῦτ' ἀκούσαντες ᾤχοντο.

Ἐν τούτῳ δὲ ἦκε Χρυσάντας τε ὁ Πέρσης καὶ ἄλλοι
 τινὲς τῶν ὁμοτίμων αὐτομόλους ἄγοντες. καὶ ὁ Κῦρος
 ὥσπερ εἰκὸς ἡρώτα τοὺς αὐτομόλους τὰ ἐκ τῶν πολεμίων.
 οἱ δ' ἔλεγον ὅτι ἐξίοιεν τε ἡδὴ σὺν τοῖς ὅπλοις καὶ παρα-
 τάττοι αὐτοὺς αὐτὸς ὁ βασιλεὺς ἔξω ὦν καὶ παρακελεύοιτο
 μὲν δὴ τοῖς αἰὲ ἔξω οὔσι πολλά τε καὶ ἰσχυρὰ, ὥς ἔφασαν
 49 λέγειν τοὺς ἀκούοντας. ἐνθα δὲ ὁ Χρυσάντας εἶπε, Τί δ', [23]
 ἔφη, ὦ Κῦρε, εἰ καὶ σὺ συγκαλέσας ἕως ἔτι ἔξεστι παρα-
 κελεύσαι, εἰ ἄρα τι καὶ σὺ ἀμείνους ποιήσας τοὺς στρα-
 50 τιώτας; καὶ ὁ Κῦρος εἶπεν, ὦ Χρυσάντα, μηδὲν σε λυπούν-
 των αἱ τοῦ Ἀσσυρίου παρακελεύσεις· οὐδεμία γάρ ἐστιν
 οὕτω καλὴ παραίνεσις ἥτις τοὺς μὴ ὄντας ἀγαθοὺς αὐθη-
 μερὸν ἀκούσαντας ἀγαθοὺς ποιήσει· οὐκ ἂν οὖν τοξότας
 γε, εἰ μὴ ἔμπροσθεν τοῦτο μεμελετηκότες εἶεν, οὐδὲ μὴν
 ἀκοντιστὰς, οὐδὲ μὴν ἵππείας, ἀλλ' οὐδὲ μὴν τὰ γε σώματα
 51 ἱκανοὺς πονεῖν, ἣν μὴ πρόσθεν ἡσκηκότες ὦσι. καὶ ὁ Χρυ- [24]
 σάντας εἶπεν, Ἀλλ' ἀρκεῖ τοι, ὦ Κῦρε, ἣν τὰς ψυχὰς αὐτῶν
 ἀμείνονας παρακελευσάμενος ποιήσης. Ἡ καὶ δύναται ἂν,
 ἔφη ὁ Κῦρος, εἰς λόγος ρηθεῖς αὐθημερὸν αἰδοῦς μὲν ἐμπλη-

47. νομίζουσι D. pr. ἀλλ' ἄλλης] ἄλλης οὖν D. δεήσει, ἐν Schnei-
 derus. Libri δέησειεν. ἦ] ἡ A.G. pr. ἄμεινον ἂν] ἂν ἄμεινον D.
 βεβούλευται A. ὁπόσους D. pr. et ταμεύεσθαι, cum e s. v. 48. δὲ ἦκε]
 δ' ἦλθεν D. τε om. D. αὐτοὺς αὐτὸς] αὐτοὺς D. παρακελεύετο B.
 δὴ] ἡδὴ A.G. αἰεὶ A. 49. ἐνθα δὴ] ἐνταῦθα D. Hic G. mg. καλὴ
 διάλεξις χρυσάντα καὶ κύρου. εἶπεν ὁ χρ. D. ὥς A.G. pr. παρακέ-
 λευσαι D. et o s. v. ποιήσας D. corr. ποιῆσαι A.D. corr. G. 50. μη-
 δέ D. λυπούντων] ἡγουν λυπεύωσαν L. mg. al. m. οὕτως ἐστὶν D.
 τοῦτο] τοῦτου L. οὐδὲ μὴν ἀκ.] οὐ δ' ἀκ. D. ἱππείας A.G. ἀλλ' om. D.
 οὐδὲ] οὐγε A.L. πονεῖν] ποιεῖν A. corr. s. v. r. ἦν] εἰ Bekk. Anecd.
 p. 144, 29, et deteriores quidam. 51. ἀρκεῖ τοι] ἀρκεῖτο A. ἀρκεῖ τι D.
 corr., qui pr. ἀρκείται vel ἀρκεῖτο, G. ἦν] εἰ D. παρακ. ἀμείνονας
 ποιήσεις D. ἦ D.

47. ταμεύεσθαι] Eadem formula
 Anab. 2, 5, 18, Hipparch. 7, 11,
 infra 4, 1, 18. SCHN.

50. οὐδεμία] Sententiam eandem trac-

tat Sallustius Catilinarium belli c. 61.
 SCHN. Quem contulerat B. Mar-
 tin. Var. Lect. p. 26. Conf. Xen. H.
 Gr. 7, 4, 32.

σαι τὰς ψυχὰς τῶν ἀκουσάντων ἢ ἀπὸ τῶν αἰσχυρῶν κωλύ-
 σαι, προτρέψαι δὲ ὡς χρὴ ἐπαίνων ἕνεκα πάντα μὲν πόνον,
 πάντα δὲ κίνδυνον ὑποδύεσθαι, λαβεῖν δ' ἐν ταῖς γνώμαις
 βεβαίως τοῦτο ὡς αἰρετώτερόν ἐστι μαχομένους ἀποθνή-
 52 σκειν μᾶλλον ἢ φεύγοντας σώζεσθαι; ἄρ' οὐκ, ἔφη, εἰ
 μέλλουσι τοιαῦται διάνοιαι ἐγγραφῆσθαι ἀνθρώποις καὶ
 ἔμμονοι ἔσεσθαι, πρῶτον μὲν νόμους ὑπάρξαι δεῖ τοιούτους
 δι' ὧν τοῖς μὲν ἀγαθοῖς ἔντιμος καὶ ἐλευθέριος ὁ βίος
 παρασκευασθῆσεται, τοῖς δὲ κακοῖς ταπεινός τε καὶ ἀλ-
 53 γεινὸς καὶ ἀβίωτος ὁ αἰὼν ἐπανακείσεται; ἔπειτα δὲ διδα-
 σκάλους, οἷμαι, δεῖ καὶ ἄρχοντας ἐπὶ τούτοις γενέσθαι οἵ-
 τινες δείξουσὶ τε ὀρθῶς καὶ διδάξουσιν καὶ ἐθιοῦσι ταῦτα
 δρᾶν, ἔστ' ἂν ἐγγίγηται αὐτοῖς τοὺς μὲν ἀγαθοὺς καὶ εὐ-
 κλεεῖς εὐδαιμονεστάτους τῷ ὄντι νομίζεω, τοὺς δὲ κακοὺς
 καὶ δυσκλεεῖς ἀθλιωτάτους ἀπάντων ἡγέσθαι. οὕτω γὰρ
 δεῖ διατεθῆναι τοὺς μέλλοντας τοῦ ἀπὸ τῶν πολεμίων
 54 φόβου τὴν μάθησιν κρείττονα παρέξεσθαι. εἰ δέ τοι ἰόντων

ἀκουόντων D. κωλύσαι] κωλύειν A., qui pr. κωλείειν, ut videtur, G. corr.
 s. v. r. κωλύειν γε L. ἐπαίνων ἕνεκα πάντα] ἐπαίνου μὲν εἰς ἅπαντα D. μα-
 χουμένους D. σωθῆναι D. 52. ἐντραφήσεσθαι D. pr. ἔμμονοι A.
 ἔμμόνοις D. pr. μὲν om. D. δεῖ om. D. pr. 53. δὲ om. D., qui
 δὲ pro δεῖ. οἵ τινες] τίνες A. G. pr. τε ὀρθῶς καὶ διδάξουσιν om. A. G. pr.,
 add. mg. r. ἐθιοῦσι D. ἔς τ' G. ἕως D. ἐγγίγηται D. εὐκλεεῖς]
 καὶ add. G. πάντων D. δεῖ om. D. μάθησιν] μάχην A. G. 54. δέ
 τοι] δέ τι D. corr.

λαβεῖν δ' ἐν ταῖς γνώμαις] Hip-
 parchici 6, 6: Πρὸς δὲ τούτοις κἂν
 ἐκεῖνο λάβωσιν εἰς τὴν γνώμην, ὡς οὐτ'
 ἂν εἰκῇ οὐτ' ἀνευ θεῶν—ἡγήσαιτ' ἂν ἐπὶ
 πολεμίου. SCHN.

52. ἐγγραφῆσεσθαι] Similes locu-
 tiones comparavit B. Martinus Var.
 Lect. 4, 5, p. 206 s., ubi contra scrip-
 turam ἐντραφήσεσθαι disputat. Con-
 tra Schneiderus "Scripturam ἐγγρα-
 φῆσεσθαι defendunt esse exquisitio-
 rem, et dici eleganter de rebus et sens-
 ibus firmis et constantibus. Recte
 vero. At enim prius erat dicere
 sensus hos animis hominum insinuari
 debere; deinde vero omni ratione
 connitendum est ut ibi quasi coa-
 lescant cum naturalibus sensibus et
 cupiditatibus, neque unquam ex animo
 effluent. Hoc est ἔμμονοι γίνονται.
 Præterea debebat esse non ἀνθρώποις,
 sed potius ταῖς ψυχαῖς τῶν ἀνθρώπων.
 Sic inscribere in animo, in mentibus in-

sculpere apud Ciceronem. Cato R. R.
 5, 5, scribit in mente familiæ. Nemo
 dicat recte sensum vel cogitationem in-
 scribere vel insculpere homini. Ac-
 cedit usus ejusdem verbi ἐγγενέσθαι
 s. 53, a Xenophonte adhibiti." Sed
 similiter Plato Tim. p. 26 C: "Ὡστε
 οἷον ἐγκαύματα ἀνεκπλύνον γραφῆς ἔμ-
 μονά μοι γέγονε, quod Plut. Mor.
 p. 759 C dixit οἷον ἐν ἐγκαύμασι γρα-
 φόμεναι διὰ πυρός.

53. τοὺς ἀγαθοὺς—εὐδαιμονεστάτους
 νομίζεω] Reip. Laced. 9, 3: Ἐκεῖνος
 (Lycurgus) σαφῶς παρεσκεύασε τοῖς
 ἀγαθοῖς εὐδαιμονίαν, τοῖς δὲ κακοῖς κα-
 κοδαιμονίαν.

μάθησιν κρ. παρέξεσθαι] Est præ-
 cepta diligenti disciplina tradita et
 diuturna exercitatione percepta factorum
 exemplis comprobare et exsequi,
 nec pati ut timor hostium et instantis
 prælii sibi præcepta omnia subito ex-
 cutiat. SCHN.

εἰς μάχην σὺν ὄπλοις, ἐν ᾧ πολλοὶ καὶ τῶν παλαιῶν μα-
 θημάτων ἐξίστανται, ἐν τούτῳ δυνήσεται τις ἀπορραψωδή-
 σας παραχρῆμα ἄνδρας πολεμικοὺς ποιῆσαι, πάντων ἂν
 ῥᾶστον εἶη καὶ μαθεῖν καὶ διδάξαι τὴν μεγίστην τῶν ἐν
 55 ἀνθρώποις ἀρετὴν. ἐπεὶ ἐγὼ γ', ἔφη, οὐδ' ἂν τούτοις ἐπί-
 στενον ἐμμόνοις ἔσεσθαι οὓς νῦν ἔχοντες παρ' ἡμῖν αὐτοῖς
 ἡσκούμεν, εἰ μὴ καὶ ὑμᾶς ἐώρων παρόντας, οἱ καὶ παρα-
 δείγματα αὐτοῖς ἔσεσθε οἷους χρὴ εἶναι καὶ ὑποβαλεῖν δυ-
 νήσεσθε, ἣν τι ἐπιλανθάνονται. τοὺς δ' ἀπαιδεύτους παν-
 τάπασιν ἀρετῆς θαυμάζοιμ' ἂν, ἔφη, ὦ Χρυσάντα, εἴ τι
 πλέον ἂν ὠφελήσκει λόγος καλῶς ῥηθεὶς εἰς ἀνδραγαθίαν ἢ
 τοὺς ἀπαιδεύτους μουσικῆς ᾄσμα μάλα καλῶς ᾄσθ' εἰς
 μουσικὴν.

56 Οἱ μὲν ταῦτα διελέγοντο. ὁ δὲ Κυμαξάρης πάλιν πέμ- [25]
 πων ἔλεγεν ὅτι ἐξαμαρτάνοι διατρίβων καὶ οὐκ ἄγων ὥς
 τάχιστα ἐπὶ τοὺς πολεμίους. καὶ ὁ Κῦρος ἀπεκρίνατο δὴ
 τότε τοῖς ἀγγέλοις, Ἄλλ' εὖ μὲν ἴστω, ἔφη, ὅτι οὐπω
 εἰσὶν ἔξω ὅσους δεῖ· καὶ ταῦτα ἀπαγγέλλετε αὐτῷ ἐν
 57 ᾅπασιν· ὅμως δὲ, ἐπεὶ ἐκείνῳ δοκεῖ, ἄξω ἡδὴ. ταῦτ' εἰπὼν
 καὶ προσευξάμενος τοῖς θεοῖς ἐξῆγε τὸ στράτευμα. ὥς δ'
 ἤρξατο ἄγειν, θᾶπτον ἡγείτο, οἱ δ' εἶποντο εὐτάκτως μὲν
 διὰ τὸ ἐπίστασθαι καὶ μεμελετηκέναι ἐν τάξει πορεύεσθαι,
 ἐρρωμένως δὲ διὰ τὸ φιλονείκως ἔχειν πρὸς ἀλλήλους καὶ
 διὰ τὸ τὰ σώματα ἐκπεπονῆσθαι καὶ διὰ τὸ πάντας ἄρχον-
 τας τοὺς πρωτοστάτας εἶναι, ἡδέως δὲ διὰ τὸ φρονίμως
 ἔχειν· ἡπίσταντο γὰρ καὶ ἐκ πολλοῦ οὕτως ἐμεμαθήκεισαν
 ἀσφαλέστατον εἶναι καὶ ῥᾶστον τὸ ὁμόσε ἰέναι τοῖς πο-

ῥᾶστον] ἄριστον A.G. corr. mg. r. καὶ μαθεῖν] μαθεῖν G. 55. ἐπεὶ]
 ἐπεὶ δ' D. οὐδ'] οὐκ A.G. ἐν μόνος D. pr. μὴ καὶ] μὴ D. παρόν-
 τας] o in ras. D. πάντας G. mg. παράδειγμα A.D. ἔσεσθαι A. corr.
 s. v. ead. m. ὑποβάλλειν D. ἣν] ἂν D. χρύσαντες D. a super es po-
 sito. μάλλα A. om. D.L. pr. 56. τοιαῦτα D. πέμπων πάλιν G.
 ἐπὶ] ὥς G. δεῖ] ἔδει D. ἀπάγγελε D., sed λ in ras., et τε s. v. al. m.
 57. θεοῖς] αὐτοῦ add. D. θᾶπτον Zeunius. ἐπεὶ θᾶσσον A. (sed ἐπεὶ ita cum
 ἐπὶ confusum, ut utrum pr. dubites) G., sed ἔτι G. mg. r. D. ἡγείτο] ὁ
 μὲν ἡγείτο G. corr. r. ἐπίστασθαι τε καὶ D. ἡπίστατο G. pr., corr.
 s. v. r.

56. ἐν ᾅπασιν] Coram omnibus, ad
 augendam Medorum de Persis opi-
 nionem.

57. θᾶπτον] Conf. ὥς τάχιστα s. 56.
 πρωτοστάτας] Hanc aciem Lacedæ-

moniorum exponit De republica eorum
 c. 11, 5, et Hipparchici 2, 6. SCHN.
 τοξόταις] Tria hæc vocabula cum
 vocabulo πολεμίους jungenda sunt.
 SCHN.

λεμίους, ἄλλως τε καὶ τοξόταις καὶ ἀκοντισταῖς καὶ ἵπ-
 58 πεύσιν. ἕως δ' ἔτι ἕξω βελῶν ἦσαν, παρηγγυὰ ὁ Κῦρος [26]
 σύνθημα Ζεὺς σύμμαχος καὶ ἡγεμών. ἐπεὶ δὲ πάλιν ἦκε
 τὸ σύνθημα ἀνταποδιδόμενον, ἐξῆρχεν αὖ ὁ Κῦρος παιᾶνα
 τὸν νομιζόμενον· οἱ δὲ θεοσεβῶς πάντες συνεπήχησαν με-
 59 γάλη τῇ φωνῇ· ἐν τῷ τοιούτῳ γὰρ δὴ οἱ δεισιδαίμονες ἦτ-
 τον τοὺς ἀνθρώπους φοβοῦνται. ἐπεὶ δ' ὁ παιᾶν ἐγένετο,
 ἅμα πορευόμενοι οἱ ὁμότιμοι φαιδροὶ, πεπαιδευμένοι, καὶ
 παρορῶντες εἰς ἀλλήλους, ὀνομάζοντες παραστάτας, ἐπι-
 στάτας, λέγοντες πολὺ τὸ "Ἀγετ', ἄνδρες φίλοι, "Ἀγετ', ἄν-
 60 δρες ἀγαθοὶ, παρεκάλουν ἀλλήλους ἔπεσθαι. οἱ δ' ὅπισθεν
 αὐτῶν ἀκούσαντες ἀντιπαρεκελεύοντο τοῖς πρώτοις ἡγεῖ-
 σθαι ἐρρωμένως. ἦν δὲ μεστὸν τὸ στράτευμα τῷ Κύρῳ
 προθυμίας, φιλοτιμίας, ῥώμης, θάρρους, παρακελευσμοῦ,
 σωφροσύνης, πειθοῦς, ὅπερ οἶμαι δεινότατον τοῖς ὑπεναν-
 60 τίοις. τῶν δ' Ἀσσυρίων οἱ μὲν ἀπὸ τῶν ἁρμάτων προμα- [27]
 χοῦντες, ὥς ἐγγὺς ἦδη προσεμίγνυ τὸ Περσικὸν πλήθος,
 ἀνέβαινον τε ἐπὶ τὰ ἅρματα καὶ ὑπεξῆγον πρὸς τὸ ἑαυτῶν

58. ξύνθημα G. ἐπεὶ δὲ] ἐπεὶ δὴ A. ἐπειδὴ G. ὁ om. L. ὁ
 κύρος] διοσκούροις D. add. G. mg. r. ἦττον] εἰσι A.G. pr. 59. πε-
 παιδ.] τε πεπαιδ. A.G. περιορῶντες D. ὀνομάζοντας G. corr. s. v. r.
 τὸ om. A.G. φιλοτιμίας om. D. ἐναντίοις D. 60. μὲν ead. et ἀπὸ
 al. m. s. v. D. ῥυμάτων C. corr. mg., D. pr. ἐρυμάτων G. s. v. al. m.
 προσεμίγνυτο D. pr. προσεμίγνυε τὸ D. corr. G. s. v. r. προσεμίγνον A.G.
 τε om. D. ὑπεξῆγον] ἀνεχώρουν D.G. mg. r.

58. βελῶν] Codices βελῶν, sed βελῶν
 Xenophontem ubique posuisse, ut ἀν-
 θέων, ὀρέων et similia, Grammaticus
 nescio quis apud Suidam in vocabulo
 ἀνθέων docet. Conf. Pierson. ad
 Moerin p. 456, et Kœn. ad Gregor.
 de Dial. p. 380. SCHN. Credibile
 est talia multa esse ab librariis sub-
 lata. V. ad 8, 1, 26.

σύνθημα] De tessera, ore et voce
 tradita, non, ut apud Romanos, ta-
 bula, et ad imperatorem redeunte com-
 para Anabasin 1, 8, 11. SCHN.
 Erant plerumque fausti voces ominis
 aut numinum quorundam nomina, a
 quibus felicem inceptorum exitum
 expectabat imperator. Conf. infra
 7, 1, 10 etc. HUTCH.

δεισιδαίμονες] Sunt religiosi ho-
 mines et reverentia deorum pleni.
 Cantiorum et præanum vicem apud
 Lacedæmonios tibiæ sonus gere-

bat; hodieque musici modi fere apud
 omnes gentes in locum præanum suc-
 cesserunt. SCHN.

59. παρορῶντες εἰς ἀλλήλους] Infra
 8, 1, 4, παρορᾶν πρὸς τὸ σημεῖον est.
 Οἱ πεπαιδευμένοι, hic et s. 70, intelli-
 gendi exercitatione militari exculi.

ὀνομάσαντες] Nomine compellantes,
 ut 7, 1, 19.

οἱ δ' ὅπισθεν] Sunt οἱ ἐπιστάται,
 ut οἱ πρῶτοι deinde οἱ πρωτοστάται.
 SCHN.

60. προσεμίγνον] V. ad 2, 4, 20.
 Verum haud dubie, quod restitui,
 προσεμίγνυ, de quo ad 6, 4, 6.

ὑπεξῆγον] Sensim se subducebant.
 Fugiant igitur οἱ ἀπὸ τῶν ἁρμάτων
 προμαχοῦντες, ante aciem stantes:
 post eos collocatis ipsis curribus ἀπε-
 στραμμένοις ὥσπερ εἰς φυγὴν, ut est
 infra 6, 2, 17. Hostem timentes et
 fugam capessentes currum adscendunt

πλήθος· οἱ δὲ τοξόται καὶ ἀκοντισταὶ καὶ σφενδονῆται αὐ-
 61 τῶν ἀφίεσαν τὰ βέλη πολὺ πρὶν ἐξικνεῖσθαι. ὥς δ' ἐπιόν-
 τες οἱ Πέρσαι ἐπέβησαν τῶν ἀφειμένων βελῶν, ἐφθέγγατο
 δὴ ὁ Κῦρος, Ἕνδρες ἄριστοι, ἤδη θάπτόν τις ἰὼν ἐπι-
 δεικνύτω ἑαυτὸν καὶ παρεγγυάτω. οἱ μὲν δὴ παρεδίδοσαν
 ὑπὸ δὲ προθυμίας καὶ μένους καὶ τοῦ σπεύδειν συμμίξαι
 δρόμου τινὲς ἤρξαν, συνεφείπετο δὲ καὶ πᾶσα ἡ φάλαγξ
 62 δρόμῳ. καὶ αὐτὸς δὲ ὁ Κῦρος ἐπιλαθόμενος τοῦ βάδην
 δρόμῳ ἡγείτο, καὶ ἅμα ἐφθέγγετο Τίς ἔψεται; Τίς ἀγα-
 θός; Τίς ἄνδρα πρῶτος καταβαλεῖ; οἱ δὲ ἀκούσαντες
 ταῦτο τοῦτο ἐφθέγγοντο, καὶ διὰ πάντων δὴ ὥσπερ παρ-
 63 ηγγυὰ οὕτως ἐχώρει Τίς ἔψεται; Τίς ἀγαθός; οἱ μὲν δὴ [28]
 Πέρσαι οὕτως ἔχοντες ὁμόσε ἐφέροντο· οἳ γε μὴν πολέμιοι
 οὐκέτι ἐδύναντο μένειν, ἀλλὰ στραφέντες ἔφευγον εἰς τὸ
 64 ἔρμα. οἱ δ' αὖ Πέρσαι κατὰ τε τὰς εἰσόδους ἐφεπόμενοι
 ὠθουμένων αὐτῶν πολλοὺς κατεστρώννυσαν, τοὺς δ' εἰς
 τὰς τάφρους ἐμπίπτοντας ἐπεισπηδῶντες ἐφόνεον ἄνδρας
 ὁμοῦ καὶ ἵππους· ἕνια γὰρ τῶν ἀρμάτων εἰς τὰς τάφρους
 65 ἠναγκάσθη φεύγοντα ἐμπεσεῖν. καὶ οἱ τῶν Μήδων δ' ἵπ-
 πεῖς ὀρῶντες ταῦτα ἤλαυνον εἰς τοὺς ἵππεας τοὺς τῶν πο-
 λεμίων· οἱ δ' ἐνέκλιναν καὶ τούτοις. ἔνθα δὴ καὶ ἵππων

σφαῖ (erasum videtur ε) δονῆτε A. σφενδονηται D. 61. ἀπέβησαν A.G.
 pr. ἐφειμένων D. δὴ] ἤδη A.G. ἤδη om. D. ἐπιδεικνύντω D.G.
 s. v. r. αὐτὸν L. δὴ om. D. παρεδ. τοῦτο D. ἀπὸ A. καὶ μέ-
 νους] a et ous in ras. D. τινος D.G. s. v. r. ἤρξαν D. pr. H. ἤρξαντο
 A.D. s. v. G. συνέπετο A.G. pr. συνάπτετο L., s. v. al. m. εἶπε. Conf.
 var. scr. Anab. 7, 4, 6. 62. ἐφθέγγοντο A.G. pr. ἔψεται] ἐφέπεται
 A.G. πρῶτος ἄνδρα D. καταβαλεῖ G. pr. τὸ αὐτὸ D. δὴ] δὲ D.
 παρηγγυὰ] ε in lit. G. 63. τὸ ἔρμα] τὰ ἐρύματα A.G. 64. τε om. D.
 ἐπόμενοι D. κατεστρώννυσαν] ἀπέκτεινον D. ἐμπεσεῖν] συνεμπεσεῖν D.
 corr. συνεισπεσεῖν D. pr. 65. ἵππεῖς] ἵππῃς D. pr. ἵππεας] ἵπ-
 πεῖς D. ἐνέκλιναν A.G. corr. s. v. r. τούτους D.G. corr. ἔνθα—ἀμ-
 φοτέρων G. mg. r.

et aufugiunt. ubi vide annotata. E-
 tiam infra in exercitu Assyriorum 7,
 1, 29, currus bellici, statim ubi Abra-
 datas cum curribus falcatis impetum
 facit, fugiunt, τὰ μὲν ἀναλαβόντα τοὺς
 παραιβάτας, τὰ δὲ καὶ ἀπολιπόντα.
 Igitur bellatores non curribus insis-
 tentes pugnabant, sed ubi se in fugam
 dare cogitabant, currum pone re-
 lictum adscendebant. SCHN.

63. ἔρμα] Ita liber Philelpi cum

Guelferb. et Zonara: ceteri cum Pa-
 ris. τὰ ἐρύματα habent, quæ sunt loca
 munita, ut 4, 2, 5. SCHN. Singu-
 laris est s. 66; 4, 1.

65. ἐνέκλιναν καὶ τούτοις] Cum ac-
 cus. Polyb. 14, 8, 8: Ἄμα δὲ τῷ γε-
 νέσθαι τὴν πρώτην ἔφοδον εὐθέως οἱ
 Νομάδες ἐνέκλιναν τοὺς Ἰταλικούς ἵπ-
 πεῖς. Sed cum dat. improprie Dio-
 nys. Ant. Rom. 5, 54: Ἀπαγγέλλετε
 ἀπιόντες πρὸς τὸ κοινὸν τῶν Λατίνων

66 διωγμὸς ἦν καὶ ἀνδρῶν καὶ φόνος ἐξ ἀμφοτέρων. οἱ δ' [29]
 ἐντὸς τοῦ ἐρύματος τῶν Ἀσσυρίων ἐστηκότες ἐπὶ τῆς κε-
 φαλῆς τῆς τάφρου τοξεύειν μὲν ἢ ἀκοντίζειν εἰς τοὺς κατα-
 καίνοντας οὔτε ἐφρόνουσιν οὔτε ἐδύναντο διὰ τὰ δεινὰ ὀρά-
 ματα καὶ διὰ τὸν φόβον. τάχα δὲ καὶ καταμαθόντες τῶν
 Περσῶν τινὰς διακεκοφότας πρὸς τὰς εἰσόδους τοῦ ἐρύμα-
 67 τος ἐτράποντο καὶ ἀπὸ τῶν κεφαλῶν τῶν ἔνδον. ἰδοῦσαι
 δ' αἱ γυναῖκες τῶν Ἀσσυρίων καὶ τῶν συμμάχων ἤδη
 φυγὴν καὶ ἐν τῷ στρατοπέδῳ ἀνέκραγον καὶ ἔθεον ἐκπε-
 πληγμέναι, αἱ μὲν καὶ τέκνα ἔχουσιν, αἱ δὲ καὶ νεώτεραι,
 καταρρηγνύμεναι τε πέπλους καὶ δρυπτόμεναι, καὶ ἰκετεύ-
 οῦσι πάντας ὅτῳ ἐντυχάνοιεν μὴ φεύγειν καταλιπόντας
 αὐτάς, ἀλλ' ἀμύναι καὶ αὐταῖς καὶ τέκνοις καὶ σφίσιν αὐ-
 68 τοῖς. ἔνθα δὴ καὶ αὐτοὶ οἱ βασιλεῖς σὺν τοῖς πιστοτάτοις
 στάντες ἐπὶ τὰς εἰσόδους καὶ ἀναβάντες ἐπὶ τὰς κεφαλὰς
 69 καὶ αὐτοὶ ἐμάχοντο καὶ τοῖς ἄλλοις παρεκελεύοντο. ὥς δ' [30]
 ἔγνω ὁ Κῦρος τὰ γινόμενα, δείσας μὴ καὶ εἰ βιάσαιντο

ἀνδρῶν] τῶν ἀνδρῶν L. ἐξαμφοτέρων A. 66. ἦ] καὶ D. κατα-
 καίνοντας] ἀποκτείνοντας D. διὰ τὰ] διὰ τε τὰ D. διὰ τὰς κεκοφότας
 A.G. pr. τῶν ἔνδον] ἔφευγον D. ἔφυγον post ἔνδον add. G. mg. r.
 67. φυγὴν ἤδη D. καταρην. A. πέπλους] τοὺς πέπλους H. Zonaras
 p. 151 A. ἰκετεύουσαι D. καὶ αὐταῖς καὶ τέκνοις] καὶ τέκνοις καὶ ἑαυταῖς D.
 69. τὸ γινόμενον D. καὶ εἰ] εἰ καὶ D.

ὅτι ὁ Ῥωμαίων δῆμος οὔτε πρότερον
 Ταρκυνίταις ἀξιοῦσιν ἐχαρίσαιο τὴν
 τῶν τυράννων κάθοδον οὔθ' ὕστερον
 ἅπασιν Τυρρηνοῖς ἐνέκλινεν.

ἐξ ἀμφοτέρων] Nisi ad Persas Me-
 dosque refertur, sed ad ἵππους et ἄν-
 δρας, delendum ἐξ, ut conjecit Hert-
 leinius et verterat Walzsius.

66. κεφαλῆς τῆς τάφρου] Aggerem
 juxta fossam interpretatur Camerarius.
 Κατὰ κεφαλὴν τινας εἶναι in supe-
 riore loco stare et eminere supra ali-
 quem est. V. ad H. Gr. 7, 2, 8.
 SCHN.

τοξεύειν οὔτε ἐφρόνουσιν οὔτε ἐδύναντο]
Cogitabant, ut Hom. h. Apoll. 247:
 Ἐνθάδε δὴ φρονέω περικαλλέα νηὸν
 ἀνθρώπων τεύξαι χρηστήριον, et 258, 287.
 διακεκοφότας πρὸς τὰς εἰσόδους]
 Delendum videtur πρὸς, additum ab
 eo qui inepte hæc cum ἐτράποντο
 junxisset, ut D. interpungit post δια-
 κεκοφότας, et facile quivis faciat inserto

πρὸς, unde explicandum deteriorum
 ἔφευγον, deficiente rursus illic verbo.
 Erant enim jam s. 64, κατὰ τὰς εἰσόδους
 ἐφεπόμενοι.

67. καταρρηγνύμεναι] Conf. 3, 1, 13.
 πάντας ὅτῳ] Conf. 7, 4, 14, Hom.
 Od. M, 39: Πάντας ἀνθρώπους, ὅτις
 σφέας εἰσαφίκεται. HUTCH. V. ad
 Anab. 6, 3, 15.

68. οἱ βασιλεῖς] Præter Cræsum
 Assyriorum rex, qui ibi cecidit, ut
 Xen. narrat 4, 6, 2, de cujus morte
 scriptum aliquid hoc in loco periisse
 suspicatur Weiskius. Verum qui
 potuit vir doctus ponere Xenophontem
 altero illo in loco ex facto prorsus
 ignoto, cujus nullam ipse mentionem
 fecerit, argumentari? Hoc quidem in
 loco nihil attinebat mortem regis com-
 memorari; altero vero mors simul
 editur et in causa tristitiæ publicæ
 ponitur, loco sane commodissimo.
 SCHN.

εἶσω, ὀλίγοι ὄντες ὑπὸ πολλῶν σφαλεῖέν τι, παρηγγύησεν
 70 ἐπὶ πόδ' ἀνάγειν ἔξω βελῶν καὶ πείθεσθαι. ἔνθα δὲ ἔγνω
 τις ἂν τοὺς ὁμοτίμους πεπαιδευμένους ὥς δεῖ· ταχὺ μὲν
 γὰρ αὐτοὶ ἐπείθοντο, ταχὺ δὲ τοῖς ἄλλοις παρήγγελλον.
 ὥς δ' ἔξω βελῶν ἐγένοντο, ἔστησαν κατὰ χώραν, πολὺ
 μᾶλλον χοροῦ ἀκριβῶς εἰδότες ὅπου ἔδει ἕκαστον αὐτῶν
 γενέσθαι.

πεπαιδ.] καὶ πεπαιδ. D. om. G., sed mg. r. add. resecto, ut videtur, καί.
 παρήγγελον D. pr. παρήγγειλον G. ὅπου ἔδει] ὅτι οὐδεὶς A.G. pr. αὐτῶν om. D.

69. ἐπὶ πόδα ἀνάγειν] Facie hostibus
 obversa retrogredi. Quod est referre
 pedem, cum in eodem veluti vestigio
 pedem retro cedendo ponimus. Po-
 lybius ἀναχωρεῖν et ὑποχωρεῖν ἐπὶ πόδα
 dicere solet; cuius locum pessime ha-
 bitum a librariis 2, 68, 8, et in quo
 nuperus interpretes ita lapsus est, ut
 miram differentiam inter ἐπὶ πόδα et
 ὑπὸ πόδα comminisceretur, obiter hic
 emendatum ponere licebit: Οὐ γὰρ
 ἀπολιπόντες αὐτοῖς ἀναχώρησιν, προσ-
 δεξάμενοι δ' ἀκεραίους ἄμα καὶ συνεστῶ-
 σας τὰς σπείρας, εἰς τοῦτο δυσχρη-
 στίας ἦλθον, ὥστε δι' αὐτῆς τοῦ λόφου
 κορυφῆς διαμάχεσθαι πρὸς τοὺς βιαζο-
 μένους. εὐθέως δὲ οἱ μὲν Ἰλλυριοὶ τὴν

κατάστασιν ἐλάμβανον, οἱ δὲ περὶ τὸν
 Εὐκλείδην διὰ τὸ μὴ καταλείπεσθαι τό-
 πον εἰς ἀναχώρησιν τὴν ἐπὶ πόδα καὶ
 μετάστασιν ἑαυτοῖς, τὸ λοιπὸν ὅσον ἐκ
 ποδὸς ἐπιέσθησαν τῷ βάρει τοῦ καθο-
 πλισμοῦ καὶ τῆς συντάξεως, ἔξ οὗ τα-
 χέως συνέβη τραπέντας αὐτοὺς ὀλεθρίῳ
 χρήσασθαι φυγῇ, κρημνώδῃ καὶ δύσβα-
 τον ἐχόντων ἐπὶ πολὺ τὴν ἀναχώρησιν
 τῶν τόπων, ubi nihil aut parum in
 verbis, multum vero in ordine eorum
 mutatum vides. SCHN.

πείθεσθαι] Imperato parere quum
 milites etiam injus si debeant, mihi φεί-
 δεσθαι scribendum esse visum est.

70. χοροῦ] V. ad 1, 6, 18.

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ

ΚΥΡΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑ.

BIBAION TETARTON.

ΚΕΦ. Α.

Μείνας δὲ ὁ Κῦρος μέτριον χρόνον αὐτοῦ σὺν τῷ στρατεύματι καὶ δηλώσας ὅτι ἔτοιμοί εἰσι μάχεσθαι, εἴ τις ἐξέρχοιτο, ὥς οὐδεὶς ἀντεξήει, ἀπήγαγεν ὅσον ἐδόκει καλῶς ἔχειν καὶ ἐστρατοπεδεύσατο. φυλακὰς δὲ καταστησάμενος καὶ σκοποὺς προπέμψας, στάς εἰς τὸ μέσον συνεκάλεσε 2 τοὺς ἑαυτοῦ στρατιώτας καὶ ἔλεξε τοιάδε. "Ἄνδρες Πέρ- [2] σαι, πρῶτον μὲν τοὺς θεοὺς ἐγὼ ἐπαινῶ ὅσον δύναμαι, καὶ ὑμεῖς δὲ πάντες, οἶμαι· νίκης τε γὰρ τετυχήκαμεν καὶ σωτηρίας. τούτων μὲν οὖν χρή χαριστήρια ὧν ἂν αἰεὶ ἔχωμεν τοῖς θεοῖς ἀποτελεῖν. ἐγὼ δὲ σύμπαντας μὲν ὑμᾶς ἤδη ἐπαινῶ· τὸ γὰρ γεγενημένον ἔργον πᾶσιν ὑμῖν καλὸν ἀποτετέλεσται· ὧν δ' ἕκαστος ἄξιος, ἐπειδὰν παρ' ὧν προσήκει πύθωμαι, τότε τὴν ἀξίαν ἐκάστω καὶ ἔργῳ καὶ λόγῳ 3 πειράσομαι ἀποδιδόναι. τὸν δ' ἐμοῦ ἐγγύτατα ταξίαρχον Χρυσάνταν οὐδὲν ἄλλων δέομαι πυνθάνεσθαι, ἀλλ' αὐτὸς

1. ἔτοιμοι] ἔτιμοι G., pr. ut videtur. ἐξέρχεται D. pr., ut H. ὥς] ὡς δὴ D. ἐξήει et pr. ἐξείη D. καὶ κατεστρατοπ. D. φυλακὰς H. et fortasse M. φύλακας A.D.G. τὸ G. s. v. r. 2. ἐγὼ] ἐγὼ τε D. αἰεὶ om. D. ἀποτελεῖν G. corr., pr. ejusmodi quid ut απαιτεῖν. ξύμπαντας G. πασιν] σὺν s. v. r. G. σὺν πᾶσιν L. σύμπασιν D. παρ' ὧν D. mg. r. καὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ D. 3. ἐγγυτάτῳ D. χρυσάντα A. χρυσάντ et αν s. v. corr. G. οὐδὲν in ras. G. corr. ἄλλων] παρ' ἄλλων D.G. corr., pr. haud dubie ἄλλο, ut L., qui παρ' s. v. al. m., ut G. in ras., et pr. ἄλλο, ut G. eraso o compendium syllabæ ων habet s. v.

2. αἰεὶ] V. ad 2, 3, 2. 3. παρ'] Similiter, ut videtur, interpositum notavi ad Anab. I, 2, 5.
ἥδη] Demosth. p. 664, 23, τὴν ἥδη
χάριν. Conf. s. 4, et ad Anab. I, 4, 16.

οἶδα οἷος ἦν· τὰ μὲν γὰρ ἄλλα ὅσαπερ, οἶμαι, καὶ πάντες
 ὑμεῖς ἐποίειτε· ἐπεὶ δ' ἐγὼ παρηγγύησα ἐπανάγειν καλέσας
 αὐτὸν ὀνομαστί, ἀνατεταμένος οὗτος τὴν μάχαιραν, ὡς
 παίσων πολέμιον, ὑπήκουσέ τε ἐμοὶ εὐθὺς ἀφείς τε ὁ
 ἔμελλε ποιεῖν τὸ κελευόμενον ἔπραττεν· αὐτὸς τε γὰρ ἐπα-
 νῆγε καὶ τοῖς ἄλλοις μάλα ἐπισπερχῶς παρηγγύα, ἔστ'
 ἔφθασεν ἔξω βελῶν τὴν τάξιν ποιήσας πρὶν τοὺς πολε-
 μίους κατανοῆσαι ὅτι ἀνεχωροῦμεν καὶ τόξα ἐντείνασθαι
 καὶ τὰ παλτὰ ἐπαφεῖναι· ὥστε αὐτὸς τε ἀβλαβὴς καὶ
 τοὺς αὐτοῦ ἄνδρας ἀβλαβεῖς διὰ τὸ πείθεσθαι παρέχεται.
 4 ἄλλους δ', ἔφη, ὁρῶ τετρωμένους, περὶ ὧν ἐγὼ σκεψά-
 μενος ἐν ὁποίῳ χρόνῳ ἐτρώθησαν, τότε τὴν γνώμην περὶ
 αὐτῶν ἀποφανοῦμαι. Χρυσάνταν δὲ καὶ ὡς ἐργάτην τῶν
 ἐν πολέμῳ καὶ φρόνιμον καὶ ἄρχεσθαι ἱκανὸν καὶ ἄρχειν
 χιλιαρχία μὲν ἤδη τιμῷ· ὅταν δὲ καὶ ἄλλο τι ἀγαθὸν
 5 διδῶ ὁ θεὸς, οὐδὲ τότε ἐπιλήσομαι αὐτοῦ. καὶ πάντας δὲ
 βούλομαι ὑμᾶς, ἔφη, ὑπομῆσαι· ἃ γὰρ νῦν εἶδετε ἐν τῇ
 μάχῃ τῇδε, ἐνθυμούμενοι μήποτε παύεσθε, ἵνα παρ' ὑμῖν
 αὐτοῖς αἰὲ κρίνητε πότερον ἢ ἀρετὴ μᾶλλον ἢ ἡ φυγὴ
 σώζει τὰς ψυχὰς καὶ πότερον οἱ μάχεσθαι ἐθέλοντες ῥᾶον
 ἀπαλλάττουσιν ἢ οἱ οὐκ ἐθέλοντες, καὶ ποῖαν τινὰ ἡδονὴν

ὅπερ D. et sa s. v. r. ὑμεῖς (et pr. ἡμεῖς) πάντες D. ἐποίει D., corr.
 s. v. ἐποίειτε. ὀνομαστί αὐτὸν D. ἐμοί] ου s. v. r. G. ἀφείς] καὶ
 s. v. r. G. καὶ ἀφείς D. τε om. D. erasit G. ποεῖν L. ἐπανήγαγεν
 D. ἔστ'] ἔστ' G. ὥστ' D. κατανοῆσαι] τε add. D. G. r. πελτὰ for-
 tasse D. pr., corr. in a. ἐπαφεῖναι D. ἀβλαβὴς] ἀπο βλάβης A. ἀπὸ
 βλάβης G., sed corr. in accentibus, ut o gravem habeat r., tum in fine versus
 quasi littera sit erasa, accentus super a in ras., et super s sit ras. αὐτοῦ] αὐτοῦ
 A. G. αὐτοῦ D. 4. τετρωμένους L. pr., corr. s. v. al. m. ρῶ G. in
 ras. χρυσάντα A. ὡς καὶ D. ἐν πολέμῳ] πολεμικῶν D. διδῶ
 ὁ θεός] ὁ θεὸς δῶ D. οὔτε D. 5. ὑμᾶς βούλομαι D. ὑμᾶς post
 ἔφη add. G. corr. post βούλομαι D. ἐνθ.] ταῦτα ἐνθ. D. G. s. v. r. αἰεὶ
 A. G. κρίνεται D. ἢ] εἴη A. εἰ G. pr. ἀρετὴ A. τὰς ψυχὰς
 G. mg. r. μάχεσθαι θέλοντες G.

ἐποίειτε plus habet ab libris praesidii
 quam ἐποίει. Utroque modo loquuntur
 Graeci. Conviv. 2, 17: Εἰ τοιούτων
 γυμνασίων ἐπιθυμῶ, μὴ ὥσπερ οἱ δολι-
 χοδρόμοι τὰ σκέλη μὲν παχύνονται,
 τοὺς ὤμους δὲ λεπτύνονται, μηδ' ὥσπερ
 οἱ πύκται τοὺς μὲν ὤμους παχύνονται,
 τὰ δὲ σκέλη λεπτύνονται, ἀλλὰ παντὶ
 διαπνῶν τῷ σώματι πᾶν ἰσόρροπον
 ποιεῖν. Thuc. I, 82, 1.

ἀνατεταμένος] Plutarchus in Quaest.
 Romanis p. 273 F, ubi h. l. respicit,

καὶ τὴν κοπίδα διηρμένους, ἀκούσας τὸ
 ἀνακλητικόν, ἀφῆκε τὸν ἄνδρα laudat.
 In Marcelli et Pelopidæ Comparat. 2:
 Ὃς διηρμένος κοπίδα καὶ παίειν μέλλων
 πολέμιον, ὡς ὑπεσήμενεν ἡ σάλπιγξ
 ἀνακλητικόν, ἀφείς τὸν ἄνδρα μάλα
 πρᾶως καὶ κοσμίως ἀνεχώρησεν. SCHN.
 Conf. id. Apophth. Iac. 68, p. 236 E.
 ZEUN. Epictet. Diss. 2, 6, 15.

5. ἡ φυγὴ σώζει] V. ad 3, 3, 45.
 ZEUN.

τὸ νικᾶν παρέχει· ταῦτα γὰρ νῦν ἄριστ' ἂν κρίναιτε πείραν
 τε αὐτῶν ἔχοντες καὶ ἄρτι γεγεννημένου τοῦ πράγματος.
 6 καὶ ταῦτα μὲν, ἔφη, αἰὲ διαανοούμενοι βελτίους ἂν εἴητε·
 νῦν δὲ ὡς θεοφιλεῖς καὶ ἀγαθοὶ καὶ σῶφρονες ἄνδρες δει-
 πνοποιεῖσθε καὶ σπονδὰς τοῖς θεοῖς ποιεῖσθε καὶ παιᾶνα
 7 ἐξάρχεσθε καὶ τὸ παραγγελλόμενον προνοεῖτε. εἰπὼν δὲ [3]
 ταῦτα ἀναβὰς ἐπὶ τὸν ἵππον ἤλασε καὶ πρὸς Κνωξάρην
 ἦλθε· καὶ συνησθεὶς ἐκείνῳ κοινῇ ὡς εἰκὸς καὶ ἰδὼν τᾶκεῖ
 καὶ ἐρόμενος εἴ τι δέοιτο, ἀπήλυνεν εἰς τὸ αὐτοῦ στρα-
 τευμα. καὶ οἱ μὲν δὴ ἀμφὶ Κῦρον δειπνοποιησάμενοι καὶ
 φυλακὰς καταστησάμενοι ὡς ἔδει ἐκοιμήθησαν.
 8 Οἱ δὲ Ἀσσύριοι, καὶ τεθνηκότος τοῦ ἄρχοντος καὶ σχε-
 δὸν σὺν αὐτῷ τῶν βελτίστων, ἠθύμουν μὲν πάντες, πολλοὶ
 δὲ καὶ ἀπεδιδρασκον αὐτῶν τῆς νυκτὸς ἐκ τοῦ στρατο-
 πέδου. ὀρώντες δὲ ταῦτα ὃ τε Κροῖσος καὶ οἱ ἄλλοι σύμ-
 μαχοι αὐτῶν πάντες ἠθύμουν· πάντα μὲν γὰρ ἦν χαλεπά·
 ἀθυμίαν δὲ πλείστην παρέιχε πᾶσιν ὅτι τὸ ἡγούμενον τῆς
 στρατιᾶς φῦλον διεφθάρθαι ἐδόκει ταῖς γνώμασι. οὕτω δὴ
 ἐκλείπουσι τὸ στρατόπεδον καὶ ἀπέρχονται τῆς νυκτὸς.
 9 ὥς δ' ἡμέρα ἐγένετο καὶ ἔρημον ἀνδρῶν ἐφάνη τὸ τῶν [4]
 πολεμίων στρατόπεδον, εὐθὺς διαβιβάζει ὁ Κῦρος τοὺς
 Πέρσας πρώτους· κατελέλειπτο δὲ ὑπὸ τῶν πολεμίων
 πολλὰ μὲν πρόβατα, πολλοὶ δὲ βόες, πολλὰ δὲ ἄμαξαι
 πολλῶν ἀγαθῶν μεσταί· ἐκ δὲ τούτου διέβαινον ἥδη καὶ οἱ

ἄριστα κρίναιτ' ἂν D. 6. αἰὲ om. D. ὥς] ὡς καὶ D. καὶ σπ.—
 ποιεῖσθε om. A.G. mg. r. παιᾶνας A.G. ἐξάρχετε D. καὶ] καὶ ἅμα
 D.G. s. v. r. παραγγελλόμενον G. 7. εἰπὼν δὲ Zeunius. εἰπὼν τε
 A.G. εἰπὼν D. ἦλθε] ἔλθων D. συνησθεὶς] συγγενόμενος A. συγγι-
 νόμενος G., sed συνησθεὶς corr. τᾶκεῖ] τὰ ἐκεῖ A.D. corr. G. δέοιτο]
 δεῖ] A.G. ἀπήλασεν D. αὐτοῦ] αὐτοῦ A.G. ἑαυτοῦ D. ὡς ἔδει om.
 A.G. s. v. r. 8. ἀσσύριοι] ἄτε add. D. γε add. G. et s. v. m. primæ
 simili ἄτε, γε ἄτε L. πάντες om. D. πᾶσιν πλείστην παρέιχεν D. φῦ-
 λον τῆς στρατιᾶς D. διέφθαρτο τὰς γνώμας D. 9. κατελέλειπτο
 H.K. καταλέλειπτο A.D.G. βοῦς A.G. ἐκ τούτου δὲ G.

7. κοινῇ est invicem, inter se, recte monente Weiskio, ut 3, 2, 23, συμ-μαχία κοινῇ. Aristoph. Nub. 67, κοινῇ ξυνέβημεν. SCHN.

ὡς ἔδει] Omittunt nonnulli. Sed supra 3, 3, 28, similiter est ὥσπερ ἔπρεπε, προφυλακὰς ποιησάμενοι ἑκάτεροι ἐκοιμήθησαν. SCHN. Et 7, 2, 1: Φυλακὰς καταστρησάμενοι, ὥσπερ ἔδει, ἐκοιμήθησαν, et ib. 5, φυλάτ-

οντας τὴν ἄκραν ὥσπερ ἔδει. Οἷς ἔδει similiter omittit D. 5, 4, 10.

8. ἄτε sic additum etiam 4, 2, 6, ut ib. 4, οἷα δὴ vel ὡς δὴ.

τῶν βελτίστων] Curtius 3, 11, 9: "Circa currum Darii jacebant nobilissimi duces." etc. HUTCH.

9. στρατόπεδον] Zonaras recte χαράκωμα dixit; castra enim munita erant. SCHN.

- ἀμφὶ Κναξάρην Μῆδοι πάντες καὶ ἡριστοποιοῦντο ἐνταῦθα.
 10 ἐπεὶ δὲ ἡρίστησαν, συνεκάλεσεν ὁ Κῦρος τοὺς αὐτοῦ
 ταξιάρχους καὶ ἔλεξε τοιάδε. Οἶά μοι δοκοῦμεν καὶ ὅσα, [5]
 ἄνδρες, ἀγαθὰ ἀφείναι, θεῶν ἡμῖν αὐτὰ διδόντων. νῦν γὰρ
 ὅτι οἱ πολέμιοι ἡμᾶς ἀποδεδράκασιν αὐτοὶ ὁρᾶτε· οἷτινες
 δὲ ἐν ἐρύματι ὄντες ἐκλιπόντες τοῦτο φεύγουσι, πῶς ἂν
 τις τούτους οἶοιτ' ἂν μεῖναι ἰδόντας ἡμᾶς ἐν τῷ ἰσοπέδῳ;
 οἷτινες δὲ ἡμῶν ἄπειροι ὄντες οὐχ ὑπέμειναν, πῶς νῦν γ'
 ἂν ὑπομείναιεν, ἐπεὶ ἤττηνται τε καὶ πολλὰ κακὰ ὑφ' ἡμῶν
 πεπόνθασιν; ὧν δὲ οἱ βέλτιστοι ἀπολώλασι, πῶς οἱ πονη-
 11 ρότεροι ἐκείνων μάχεσθαι ἂν ἡμῖν ἐθέλοιεν; καὶ τις εἶπε, [6]
 Τί οὖν οὐ διώκομεν ὡς τάχιστα, καταδήλων γε οὕτω τῶν
 ἀγαθῶν ὄντων; καὶ ὃς εἶπεν, Ὅτι ἵππων προσδεόμεθα· οἱ
 μὲν γὰρ κράτιστοι τῶν πολεμίων, οὓς μάλιστα καιρὸς ἦν
 ἢ λαβεῖν ἢ κατακαίνειν, οὗτοι ἐφ' ἵππων νέονται· οὓς ἡμεῖς
 τρέπεσθαι μὲν σὺν τοῖς θεοῖς ἱκανοὶ, διώκοντες δὲ αἰρεῖν
 12 οὐχ ἱκανοί. Τί οὖν, ἔφασαν, οὐκ ἐλθὼν Κναξάρη λέγεις
 ταῦτα; καὶ ὃς εἶπε, Συνέπεσθε τοίνυν μοι πάντες, ὡς εἰδῇ
 ὅτι πᾶσιν ἡμῖν ταῦτα δοκεῖ. ἐκ τούτου εἰποντό τε πάντες
 καὶ ἔλεγον οἷα ἐπιτήδεια ἐδόκουν εἶναι ὑπὲρ ὧν ἐδέοντο. [7]
 13 Καὶ ὁ Κναξάρχης ἅμα μὲν ὅτι ἐκείνοι ἦρχον τοῦ λόγου,
 ὥσπερ ὑπεφθόνη· ἅμα δ' ἴσως καλῶς ἔχειν ἐδόκει αὐτῷ

10. αὐτοῦ] αὐτοῦ A.G. εἰ αὐτοῦ D. ταξιάρχας A.G. μοι] μὲν A.G.
 ἄνδρες ἀγαθὰ A.G. add. s. v. r. δ. ἀγαθὰ ὧ ἄνδρες D. ἀφείναι] ἐφί-
 ενται A.G. pr. (ut spatium ostendit quod occupat ἀφείναι, penitus eraso pr.
 ἐφίενται.) διδόντων] ἤγουν διδότησαν L. mg. al. m. ὅτι] ὅτι μὲν D.
 ἡμᾶς] φοβούμενοι ἡμᾶς D.G. mg. r. ἐρύμασιν—ταῦτα B. ἂν τις τούτους
 οἶοιτ' ἂν] τούτους οἶεται ἂν τις D. ἄπειροι ἡμῶν D. ὑπομείναιεν A.G. τε
 om. B.D. πονηρότεροι A. πονηρότατοι G. φανυλότεροι D.G. mg. r. 11.
 ἦν D. s. v. r. κατακαίνειν] κατακαίνειν A.G., sed hic κ in lit. κατακτείνειν D.
 οὗτοι] οὗτοι αὐτῶν A.G. νέονται D. pr. E. "Legitur in MS. A. marg. ut
 conj. alia m." Valck. ἔσονται A.D. corr. G. αἰρεῖν D. αἰρεῖν A.G.
 12. κναξάρει A.D.G. corr. ταῦτα λέγεις D. συνέπεσθαι D. pr. εἰ-
 δεῖν A.D. corr. G. ὑμῖν D. pr. 13. ἦρχοντο D. ὑπό τι
 ἐφθόνη D., οτι punctis notans. ἱππότης D. mg. r. G. mg. r. ead. m. ἐδό-
 κει ἔχειν D.

11. νέονται] Vocabulum poeticum,
 de quo v. Thes. Steph.

12. ἐλθὼν] Sic Anab. 1, 3, 14, ubi
 v. annot.; 7, 4, 12. Et supra 2, 2, 6.

13. ἦρχον] ἦρχοντο esset verba
 facere cœperant. At ἦρχον est primi
 mentionem injicere et monere ea de re
 ausi erant, ut apparet ex 6, 1, 6.
 SCHN. Ita falsum ἐξάρχετε s. 6.

ὑπεφθόνη] Quod pauci præbent ὑπό
 τι ἐφθόνη, non ita reconditum est
 quin etiam ab recentissimis scrip-
 toribus frequentetur. V. Dobræi
 Aristoph. ad Vesp. 1281, p. 143.
 Quare nihil tribuendum libris qui
 locutionem Xenophonti non alibi
 usurpatam inferunt.

μὴ πάλιν κινδυνεύειν· καὶ γὰρ αὐτός τε περὶ εὐθυμίαν
 ἐτύγχανεν ὢν καὶ τῶν ἄλλων Μήδων ἑώρα πολλοὺς τὸ
 14 αὐτὸ ποιοῦντας· εἶπε δ' οὖν ὧδε. ὦ Κύρε, ἀλλ' ὅτι μὲν [8]
 τῶν ἄλλων μᾶλλον ἀνθρώπων μελετᾶτε ὑμεῖς οἱ Πέρσαι
 μηδὲ πρὸς μίαν ἡδονὴν ἀπλήστως διακείσθαι καὶ ὀρῶν καὶ
 ἀκούων οἶδα· ἐμοὶ δὲ δοκεῖ τῆς μεγίστης ἡδονῆς πολὺ
 μᾶλλον συμφέρειν ἐγκρατὴ εἶναι. μεῖζω δὲ ἡδονὴν τί παρ-
 15 ἔχει ἀνθρώποις εὐτυχίας ἢ νῦν ἡμῖν παραγεγένηται; ἦν
 μὲν τοίνυν, ἐπεὶ εὐτυχοῦμεν, σωφρόνως διαφυλάττωμεν
 αὐτὴν, ἴσως δυναίμεθ' ἂν ἀκινδύνως εὐδαιμονοῦντες γηρᾶν·
 εἰ δ' ἀπλήστως χρώμενοι ταύτῃ ἄλλην καὶ ἄλλην πειρα-
 σόμεθα διώκειν, ὁρᾶτε μὴ πάθωμεν ἅπερ πολλοὺς μὲν
 λέγουσιν ἐν θαλάττῃ πεπονθέναι, διὰ τὸ εὐτυχεῖν οὐκ
 ἐθέλοντας παύσασθαι πλέοντας ἀπολέσθαι· πολλοὺς δὲ
 νίκης τυχόντας ἐτέρας ἐφιεμένους καὶ τὴν πρόσθεν ἀπο-
 16 βαλεῖν. καὶ γὰρ εἰ μὲν οἱ πολέμοι ἦττους ὄντες ἡμῶν
 ἔφηνον, ἴσως ἂν καὶ διώκειν τοὺς ἦττους ἀσφαλῶς εἶχε·
 νῦν δὲ κατανόησον πόσῳ μέρει αὐτῶν πάντες μαχεσά-
 μενοι νενικήκαμεν· οἱ δ' ἄλλοι ἄμαχοί εἰσιν· οὓς εἰ μὲν
 μὴ ἀναγκάσομεν μάχεσθαι, ἀγνοοῦντες καὶ ἡμᾶς καὶ ἐαν-
 τοὺς δι' ἀμαθίαν καὶ μαλακίαν ἀπίασιν· εἰ δὲ γινώσκονται
 ὅτι ἀπιόντες οὐδὲν ἦττον κινδυνεύουσιν ἢ μένοντες, ὅπως
 μὴ ἀναγκάσωμεν αὐτοὺς, καὶ μὴ βούλωνται, ἀγαθοὺς γε-
 17 νέσθαι. ἴσθι δ' ὅτι οὐ σὺ μᾶλλον τὰς ἐκείνων γυναικας
 καὶ παῖδας λαβεῖν ἐπιθυμεῖς ἢ ἐκεῖνοι σῶσαι. ἐννόει δ' ὅτι

πάλαι G. corr. s. v. r. τε] τε καὶ D. αὐτὸ] αὐτὸ τοῦτο D. εἶπε δ']
 εἶπεν A. εἶ et πε s. v. r. G. 14. ὦ κύρε ἀλλ' ἀλλ' ὦ κύρε D. τῶν ἄλλων
 μᾶλλον] μάλιστα D. ἀνθρώπων] εὐ ἀνθρώπων A. G. διακείσθε D.
 μᾶλλον] μάλιστα A. D. συμφέρει D. ἡδονὴ παρέχει A. ἡδονὴν παρέχει
 G. et τί s. v. r. εὐτυχία A. G. 15. σωφρόνως] σοφῶς A. B. corr. s. v.
 G. corr. mg. r. γηρᾶν] θηρᾶν αὐτὴν A. G., sed hic γ s. v. r. ἀπλήστως] η
 hic et infra in ras. D. παύσασθαι D. πλέοντας post ἐθέλοντας A. G.
 ἀπολέσθαι] ἕως ἂν ἀπόλωνται D. καὶ τὴν] τὴν D. 16. πόσῳ]
 πρὸς τῷ G. pr., ut videtur. αὐτῶν μέρει D. οἱ δ' ἄλλοι—εἰ μὲν om. A. G.
 mg. r. ἀναγκάσομεν Weckherlinus. ἀναγκάσωμεν A. G. ἀναγκάσοιμεν D.
 αὐτοὺς D. ἀπίασιν A. G. ὅτι] ὅτι καὶ D. κινδυνεύουσιν D. καὶ G.
 εἰ s. v. r. καὶ εἰ D. 17. δ'] γάρ D. τὰς om. D. ἐπιθυμεῖς
 λαβεῖν D. ἐννόει ὅτι αἱ ὄφθῳτιν D.

εὐθυμίαν] Describit 4, 5, 8. ZEUN.

14. Egregie fingitur persona Cy-
 xaris, qui pulcris utitur sententiis ad
 ignaviam suam tegendam. Sic in
 comœdiis, ut quisque est ignavissi-

mus, ita maxime sententiosus repe-
 ritur. Conf. Donatus ad Terent.
 Phorm. I, 1, 7. ZEUN.

ἄμαχοι] ὁ μὴ μαχόμενος (potius ὁ μή-
 πω μεμαχημένος) ex h. l. Suidas.

- καὶ αἱ σύες ἐπειδὰν ὀφθῶσι, φεύγουσι, καὶ πολλὰ ὦσι, σὺν τοῖς τέκνοις· ἐπειδὰν δέ τις αὐτῶν θηρᾷ τι τῶν τέκνων, οὐκέτι φεύγει οὐδ' ἦν μία τύχη οὔσα, ἀλλ' ἔται ἐπὶ
 18 τὸν λαμβάνειν πειρώμενον. καὶ νῦν μὲν κατακλείσαντες ἑαυτοὺς εἰς ἔρυμα παρέσχον ἡμῖν ταμιεύεσθαι ὥστε ὁπόσοις ἐβουλόμεθα αὐτῶν μάχεσθαι· εἰ δ' ἐν εὐρυχωρίᾳ πρόσμιεν αὐτοῖς καὶ μαθήσονται χωρὶς γενόμενοι οἱ μὲν κατὰ πρόσ-
 ωπον ἡμῖν ὥσπερ καὶ νῦν ἐναντιοῦσθαι, οἱ δ' ἐκ πλαγίου, οἱ δὲ καὶ ὀπισθεν, ὅρα μὴ πολλῶν ἐκάστω ἡμῶν χειρῶν δεήσει καὶ ὀφθαλμῶν. προσέτι δ' οὐδ' ἂν ἐθέλοιμι, ἔφη, ἐγὼ νῦν, ὁρῶν Μήδους εὐθυμουμένους, ἐξαναστήσας ἀναγκάζειν κινδυνεύοντας ἰέναι.
- 19 Καὶ ὁ Κῦρος ὑπολαβὼν εἶπεν, Ἀλλὰ σύγε μηδένα[9] ἀναγκάσης, ἀλλὰ τοὺς ἐθέλοντάς μοι ἔπεσθαι δός· καὶ ἴσως ἂν σοι καὶ τῶν σῶν φίλων τούτων ἤκοιμεν ἐκάστω ἄγοντες ἐφ' οἷς ἅπαντες εὐθυμήσεσθε. τὸ μὲν γὰρ πλῆθος ἡμεῖς γε τῶν πολεμίων οὐδὲ διωξόμεθα· πῶς γὰρ ἂν καὶ καταλάβοιμεν; ἦν δέ τι ἀπεσχισμένον τοῦ στρατεύματος λάβωμεν ἢ τι ὑπολειπόμενον, ἥξομεν πρὸς σὲ ἄγοντες.
- 20 ἐννόει δ', ἔφη, ὅτι καὶ ἡμεῖς, ἐπεὶ σὺ ἐδέου, ἤλθομεν σοὶ χαριζόμενοι μακρὰν ὁδόν· καὶ σὺ οὖν ἡμῖν δίκαιος εἰ ἀντι-

ἐπειδὴ A.G. φεύγειν A. οὐδὲ ἂν μία τύχοι D. ἔται A.G.
 18. αὐτοὺς sine spiritu D. ταμιεύσασθαι D. ὥστε—μάχεσθαι om. A.G.
 mg. r. προσίεμεν D. μαχήσονται A.G. [ἐναντιοῦσθαι] ἀντίοις
 ἐξ ἐναντίου A.G. ἐναντιοῦσθαι in ἐναντίοι mutat et ἐξ ἐναντίου s. v. r. D.
 πλαγίου] καὶ ἄλλοι ἐκ τοῦ ἐτέρου πλαγίου add. D. καὶ ὁ. καὶ χ. δεήσει D.
 πρὸς δ' ἔτι ἔφη οὐ βουλοίμην ἔγωγε νῦν D. ἐθέλοιμι, ἔφη Porpo. ἐθέλοι-
 μεν ἢ A.G. pr. ἐθέλοιμι G. corr. ὁρῶ A.G. pr. solus. ἀναγκάζειν] κιν-
 δυνεύειν ἀναγκάζειν A.L. et punctis sub κινδυνεύειν positis G. 19. μη-
 δένα A. μηδένα post ἀλλὰ D. ἐκάστω ἤκοιμεν D. πάντες D. γε]
 τε A.G. pr. οὐ D. ἦν] εἰν D. δέ τι] δέ τι ἢ D. ἐπιλειπόμενον A.G.
 corr. s. v. r. 20. ἐπεὶ] ἐπειδὴ D. ἀντιχαρίζεσθε A.D. pr.

17. αἱ σύες] Similia Cyneg. 10, 23.
 HUTCH. De forma dixi ad Thes.
 Steph.

18. Μήδους] Simulat se aliorum
 causa facere quod ipse maxime cu-
 piebat sua causa. ZEUN.

κινδυνεύοντας ἰέναι] Sic 5, 5, 21.
 Anab. 5, 3, 6.

μαθήσονται] Speciosam librorum
 meliorum scripturam redarguit forma
 μαχήσομαι, quod μαχοῖμαι dicturum
 fuisse Xenophontem ostendunt quæ
 de aliena ab antiquioribus forma priori

diximus ad Thes. Steph.

19. ὑπολειπόμενον] Ut meliores, sic
 omnes Anab. 1, 8, 18: Ὡς δὲ πορευ-
 ομένων ἐξεκύμαινέ τι τῆς φάλαγγος, τὸ
 ἐπιλειπόμενον ἤρξατο δρόμῳ θείν. Sed
 quum tot aliis locis sit ὑπολείπεσθαι
 et apud Xenophontem, ut in simillimo
 Hipparch. 7, 9: Πορευομένων ἀταξία
 οἱ μὲν προέρχονται, οἱ δὲ ὑπολείπονται
 πλεόν τοῦ καιροῦ, et apud alios omnes,
 nunc mihi utroque scribendum vi-
 detur ὑπολειπόμενον.

- χαρίζεσθαι, ἵνα καὶ ἔχοντές τι οἴκαδ' ἀφικώμεθα καὶ μὴ εἰς
 21 τὸν σὸν θησαυρὸν πάντες οἶδε ὀρώμεν. ἐνταῦθα δὲ ἔλεξεν ὁ [10]
 Κναξάρης, Ἄλλ' εἰ γε μέντοι ἐθέλων τις ἔποιτο, καὶ χάριν
 ἔγωγέ σοι εἰδείην ἄν. Σύμπεμφον τοίνυν μοί τινα, ἔφη,
 τῶν ἀξιοπίστων τούτων, ὃς ἐρεῖ ἅ ἂν σὺ ἐπιστείλῃς.
 22 Λαβὼν δὲ ἴθι ὄντινα ἐθέλεις τούτων. ἐνθα δὲ ἔτυχε παρὼν
 ὁ φήσας ποτὲ συγγενὴς αὐτοῦ εἶναι καὶ φιληθείς. εὐθύς
 οὖν ὁ Κῦρος εἶπεν, Ἀρκεῖ μοι, ἔφη, οὐτοσί. Οὗτος τοίνυν
 σοι ἐπέσθω. καὶ λέγε σὺ, ἔφη, τὸν ἐθέλοντα ἰέναι μετὰ
 23 Κύρου. οὕτω δὲ λαβὼν τὸν ἄνδρα ἐξῆι. ἐπεὶ δ' ἐξῆλθεν, [11]
 ὁ Κῦρος εἶπε, Νῦν δὲ σὺ δηλώσεις εἰ ἀληθῆ ἔλεγες, ὅτε
 ἔφης ἦδεσθαι θεώμενος ἐμέ. Οὐκουν ἀπολείψομαί γέ σου,
 ἔφη ὁ Μῆδος, εἰ τοῦτο λέγεις. Οὐκοῦν καὶ ἄλλους, ἔφη,
 προθύμως ἐξάξεις; ἐπομόσας οὖν ἐκείνος Νῆ τὸν Δί,
 24 ἔφη, ἔστε γ' ἂν ποιήσω καὶ σέ ἐμέ ἡδέως θεᾶσθαι. τότε δὲ
 καὶ ἐκπεμφθεὶς ὑπὸ τοῦ Κναξάρου τά τε ἄλλα προθύμως
 ἀπήγγελλε τοῖς Μῆδοις καὶ προσετίθει ὅτι αὐτὸς γε οὐκ
 ἀπολείψοιτο ἄνδρὸς καλλίστου καὶ ἀριστου, καὶ τὸ μέ-
 γιστον, ἀπὸ θεῶν γεγονότος.

τὸν] τὸ D. pr. οἶδε om. D. ἄν om. A.G., ut *kān* pro καὶ scribendum
 videatur. σύμπεμφον G. pr. μοι τῶν ἁ. τούτων τινὰ, ὃς D. ἐπιστέλῃς D.
 δὴ om. D. ἴθι] ἴθι ἔφη D. τουτωνί D. 22. ἔτυχεν ὦν A. ἔτυχε
 ὦν sic, sed *ν* in ras. a corr., qui affecit etiam sequens *ο*, spiritumque ei for-
 tasse imposuit, D. ἐντύχανεν ὦν G., sed παρὼν mg. r., ut L. mg. ead. m. M.
 φιληθείς] παρὼν add. D. ἀρκεῖ, ἔφη, ἔμοιγε D. οὐτοσί A. σοι] ἔφη
 σοι D.G. s.v. r. σοι ἔφη L. θέλοντα D.G. 23. ὁ] εὐθύς ὁ D.
 νῦν δὲ—λέγεις. καὶ ὁ κύρος εἶπεν D. mg. ead. m. ὅτε] ὅτι fortasse G. pr.,
 qui *ε* in ras. ἦδεσθαί με θεώμενος D. εἰ] εἰς G. pr. λέγεις] καὶ ὁ
 κύρος εἶπεν add. D. καὶ ὁ κύρος G. mg. r. ἔφη om. D. ἐξάξεις] ἀξάξεις A.
 ἐξα in lit. D., qui pr. fortasse λέξεις, ut H., qui ἄλλοις, sed utrumque corr.
 mg. ἐπομόσας οὖν ἐκείνος] κακέινος ἐπομόσας D. ἔστε γ' ἂν vel ἔστε γ'
 ἂν A. ἔως ἂν γε D. ἔως ἂν G. corr., pr. ἔστε γ', quod erasum. ἔστι γ' ἂν L.
 corr., mg. al. m. γρ. ἔως. ἡδέως ἐμέ D. θεάσασθαι A.G. 24. τότε
 F.G. corr. ὅτε A.D.G. pr. καὶ om. D. κναξάρου puncto sub σ po-
 sito D. ἀπήγγειλεν D. ἀπήγγειλε G. ἀπήγγειλε L. pr. ἀπήγγειλε corr.
 αὐτὸς τε D. αὐτοί—ἀπολείψονται A.G. pr. αὐτὸς—ἀπολείψονται L. *ν*
 puncto notans. καλλίστου καὶ om. D.

22. ποτε] 1, 4, 27. Conf. 6, 1, 9.
 οὐτοσί] De forma οὐτοῦν v. Thes.
 Steph.

23. ἔφης] 1, 4, 28. Apud Dionem
 Chr. Or. 59, vol. 2, p. 306, ἔφησθα
 codex pro ἔφης, quod suspectum
 etiam Or. 14, vol. 1, p. 438, ubi v.
 Reiskius, ut Xenophonte formæ a
 Phrynicho p. 236: Ἐφης· ἔστι μὲν
 παρὰ τοῖς ἀρχαίοις, ἀλλ' ὀλίγον· τὸ δὲ

πλείστον ἔφησθα, non omnino impro-
 batæ exemplo pariterque Platonis et
 Oratorum nonnullis nihilo plus tri-
 buendum videatur, quum omnes al-
 tera quoque utantur. Paullo ante
 malis ἐξῆλθον.

οὐκουν ἀπολείψομαί γέ σου] Conf.
 7, 5, 73.

24. ἀπὸ θεῶν γεγονότος] A Perseo
 Jovis f., 1, 2, 1. Conf. 7, 2, 24.

ΚΕΦ. Β.

Πράττοντος δὲ τοῦ Κύρου ταῦτα θείως πως ἀφικνούν-
ται ἀπὸ Ὑρκανίων ἄγγελοι. οἱ δὲ Ὑρκάνιοι ὁμοροὶ τῶν
Ἀσσυρίων εἰσὶν, ἔθνος δ' οὐ πολὺ· διὸ καὶ ὑπήκοοι ἦσαν
τῶν Ἀσσυρίων· εὐῖπποι δὲ καὶ τότε δὴ ἐδόκουν καὶ νῦν
δοκοῦσιν εἶναι· διὸ καὶ ἐχρῶντο αὐτοῖς οἱ Ἀσσύριοι ὥσπερ
καὶ οἱ Λακεδαιμόνιοι τοῖς Σκιρίταις, οὐδὲν φειδόμενοι αὐ-
τῶν οὔτ' ἐν πόνοις οὔτ' ἐν κινδύνοις· καὶ δὴ καὶ τότε ὀπι-
σθοφυλακεῖν ἐκέλευον αὐτοὺς ὡς χιλίους ἰππέας ὄντας,
ὅπως εἴ τι ὀπίσθεν δεινὸν εἴη, ἐκείνοι πρὸ αὐτῶν τοῦτ'
2 ἔχοιεν. οἱ δὲ Ὑρκάνιοι, ἅτε μέλλοντες ὕστατοι πορεύ- [2]
εσθαι, καὶ τὰς ἀμάξας τὰς ἐαυτῶν καὶ τοὺς οἰκέτας ὑστά-
τους εἶχον. στρατεύονται γὰρ δὴ οἱ κατὰ τὴν Ἀσίαν
ἔχοντες οἱ πολλοὶ μεθ' ὧν περ οἰκοῦσι· καὶ τότε δὴ ἐστρα-
3 τεύοντο οὕτως οἱ Ὑρκάνιοι. ἐννοηθέντες δὲ οἷά τε πάσχου-
σιν ὑπὸ τῶν Ἀσσυρίων καὶ ὅτι νῦν τεθναίῃ μὲν ὁ ἄρχων
αὐτῶν, ἡττημένοι δ' εἶναι, φόβος δ' ἐνείη τῷ στρατεύματι,

1. ταῦτα τοῦ κύρου D. ἀπὸ G. pr. τῶν] μὲν τῶν D.G. s. v. r.
πολλοὶ G. τῶν ἂ. ἦσαν D. Priscian. 18, 30, 299, citans διὸ—ἦσαν. εὐ-
ῖπποι Fischerus. Libri εἕπιπποι. καὶ om. D. δὴ] δὲ A. om. D. ἐδό-
κουν εἶναι καὶ νῦν—ἔτι δοκοῦσιν D. κίρίταις A. σκείρίταις D. ἰππέας—
ὅπως] ὄντας ἰππέας ἵνα D. ἐαυτῶν D. ταῦτ' A. 2. ἀμάξας τὰς]
ἀμάξας A.G. pr., τὰς mg. in fine versus γ. Idem mg. ἔθος τῶν Ὑρκανίων τοῦ
στρατεύεσθαι. δὴ] οἱ D. pr. κατὰ A.G. οἱ κατὰ D. pr. δὴ κατὰ corr.
οἰκοῦσι] καὶ οἰκοῦσιν D. οἱ ὅ. οὕτως D. 3. ἡσώμενοι G. δ'
ἐνείη] δὲ πολὺς εἴη D. πολὺς post φόβος s. v. r. G. ante δ' ἐνείη add. L.

1. οἱ δὲ Ὑρκάνιοι] At secundum Ptolemæum, Strabonem aliosque tam veteres quam recentiores geographos tota fere Media inter Hyrcaniam jacet et Assyriam. Et aliis quidem de causis hæc Xenophontea gentis istius descriptio incolis Hyrcaniæ juxta mare Caspium sitæ parum accommodata videtur. HUTCH. Conf. quæ de Bactriis dicuntur ad 5, 1, 3, et de Indis dicta ad 3, 2, 25.

ἔπιπποι] Philéphus vertit strenui equites: unde Fischerus εὐῖπποι, ut infra 5, 5, 5, est de iisdem Hyrcanis. SCHN. Vertere sic potuit Philéphus etiam ἔπιπποι.

Σκιρίταις] Λόχος Σκιρίτης erat ex Arcadibus sociis selectus, in comitatu regio, et in cornu sinistro positus

pugnabat. Thucyd. 7, 67, Diodor. 15, 63, Xenoph. de Laced. rep. 13, 6. SCHN. Erant autem pedites levis armaturæ.

ὡς cum χιλίους jungendum.

2. στρατεύονται] Morem eundem Persarum memorat Herodotus 7, 83, Curtius 4, 14, 11, Germanorum Tacitus Germ. 7 et 8. SCHN. Maxim. Tyr. Diss. 30, 7, addit Hutch. V. ad 4, 3, 2.

οἰκέτας] Schol. Aristid. p. 520, 16: Οἰκέται] ἐνταῦθα οὐ λέγει δούλους, ἀλλ', ὡς Ξενοφῶν, τοὺς οἰκείους οὕτως ἐκάλε-
σεν. Eandem signif. Pollux, Hesy-
chius alique notant grammatici.

3. ἐννοηθέντες—ἔδοξεν αὐτοῖς] V. ad 6, 1, 31.

οἱ δὲ σύμμαχοι αὐτῶν ὡς ἀθύμως ἔχοιεν καὶ ἀπολείποιεν, ταῦτα ἐνθυμουμένοις ἔδοξεν αὐτοῖς νῦν καλὸν εἶναι ἀποστῆναι, εἰ θέλοιεν οἱ ἀμφὶ Κῦρον συνεπιθέσθαι. καὶ πέμπουσιν ἀγγέλους πρὸς Κῦρον· ἀπὸ γὰρ τῆς μάχης τὸ 4 τούτου ὄνομα μέγιστον ἡῤῥητο. οἱ δὲ πεμφθέντες λέγουσι [3] Κῦρῳ ὅτι μισοῖέν τε τοὺς Ἀσσυρίους δικαίως, νῦν τ', εἰ βούλοιο ἵνα ἐπ' αὐτοὺς, καὶ σφεῖς σύμμαχοι ὑπάρξοιεν καὶ ἡγήσονται· ἅμα δὲ πρὸς τούτοις διηγοῦντο τὰ τῶν πολεμίων ὡς ἔχοι, ἐπαίρειν βουλόμενοι μάλιστα στρατεύ- 5 εσθαι αὐτόν. καὶ ὁ Κῦρος ἐπήρετο αὐτοὺς, Καὶ δοκεῖτε ἂν, ἔφη, ἔτι ἡμᾶς καταλαβεῖν αὐτοὺς πρὶν ἐν τοῖς ἐρύμασιν εἶναι; ἡμεῖς μὲν γὰρ, ἔφη, μάλα συμφορὰν τοῦτο ἡγούμεθα ὅτι ἔλαθον ἡμᾶς ἀποδράντες. ταῦτα δ' ἔλεγε βουλό- 6 μενος αὐτοὺς ὡς μέγιστον φρονεῖν ἐπὶ σφίσιν. οἱ δὲ ἀπεκρίναντο ὅτι καὶ αὔριον ἔωθεν εἰ εὗζωνοι πορεύονται, καταλήψονται· ὑπὸ γὰρ τοῦ ὄχλου καὶ τῶν ἀμαξῶν σχολῇ πορεύεσθαι αὐτούς· καὶ ἅμα, ἔφασαν, τὴν προτέραν νύκτα ἀγρυπνήσαντες νῦν μικρὸν προελθόντες ἐστρατοπέδευνται.

οἱ δὲ] οἱ τε D. ξύμμαχοι G. ὡς om. D. ἐνθυμουμένοις] ου s. v. D. νῦν] καὶ ὡς νῦν D. οἱ s. v. al. m. D. ἀμφὶ] μ s. v. D. συνεπιθέσθαι A.G. συνεπιθέσθαι D. τὸ τούτου] τούτου A.G. ἡῤῥητο D. 4. τε om. D. τ'] δ' G. βούλοιο G. s. v. r. σφεῖς] σφίν L. in s. v. G. ὑπάρχοιεν A.G. ἡγήσονται D. v s. v. posito. ἔχοιεν D., addens οἷα δὴ punctis notatum, ὡς δὴ L. mg. r. μάλιστα] ὡς μάλιστα D. 5. ἡμᾶς ἔτι D. ἡγούμεθα] εἶναι add. D. σφίσιν A.D. pr. 6. καὶ ἦν αὔριον ἔωθεν εὗζωνοι πορεύονται A.G., sed εἰ L. mg. r. post ἔωθεν. ἦν post καὶ mg. r. add. et spiritum super e in e mutat D. κὰν αὔριον ε. π. εὗζωνοι Zonaras p. 151 D. ἀμαξῶν A.G. pr. σχολῇ] ἡγουν μόλις L. mg. al. m. τὴν] ἄτε τὴν D. προελθόντες Zeunius. προσελθόντες A.G. πορευθέντες D. ἐστρατοπεδέεασιν D. pr.

τὸ τούτου ὄνομα μέγιστον ἡῤῥητο] Plato Tim. p. 72 D: Μέγας καὶ ὑπο-
λος αὐξάνεται. Reip. 8, p. 565 C:
Τούτου τρέφειν τε καὶ αὔξειν μέγαν.

5. μάλα συμφορὰν τοῦτο ἡγούμεθα] V. ad H. Gr. 6, 2, 39.

ἐπὶ σφίσιν] Cyri copis.

αὔριον ἔωθεν εἰ εὗζωνοι πορεύονται] εἰ sic postpositum supra 1, 6, 9, et H. Gr. 6, 1, 9: Οἷμαι ἂν αὐτῶν εἰ καλῶς τις ἐπιμελοῖτο etc.

ἔωθεν — πορεύονται] Persæ ante ortum solem exercitum non movebant, teste Curtio 3, 3. Conf. Herodot. 7, 54. HUTCH.

εὗζωνοι] Morier, A second Journey through Persia, p. 209: "He (the

Persian *chappar*, or courier) wore a long linen bandage that was tightly wound about him in many folds, which the Persians say is of great support to the body. This will perhaps explain what Herodotus means by εὗζωνῳ ἀνδρί. If it be intended to denote a man on foot, the many bandages with which the Persian *cossids*, or foot-messengers, bind themselves, will also afford a good illustration. They are generally so tightly zoned that they can scarcely stoop, and they also bandage their legs, and tighten their trowsers, to be less encumbered in walking."

- 7 καὶ ὁ Κῦρος ἔφη, Ἐχετε οὖν ὧν λέγετε πιστόν τι ἡμᾶς [4]
 διδάσκειν ὡς ἀληθεύετε; Ὀμήρου γ', ἔφασαν, ἐθέλομεν
 αὐτίκα ἐλάσαντες τῆς νυκτὸς ἀγαγεῖν· μόνον καὶ σὺ ἡμῖν
 πιστὰ θεῶν πεποίησο καὶ δεξιὰν δὸς, ἵνα φέρωμεν καὶ τοῖς
 8 ἄλλοις ταῦτά ᾗπερ ἂν αὐτοὶ λάβωμεν παρὰ σοῦ. ἐκ τού-
 του πιστὰ δίδωσιν αὐτοῖς ἢ μὴν, ἐὰν ἐμπεδώσωσιν ἃ λέ-
 γουσιν, ὡς φίλοις καὶ πιστοῖς χρήσεσθαι αὐτοῖς, ὡς μήτε
 Περσῶν μήτε Μήδων μείον ἔχειν παρ' ἑαυτῷ. καὶ νῦν
 ἔστιν ἔτι ἰδεῖν Ὑρκανίους καὶ πιστευσόμενους καὶ ἀρχὰς
 ἔχοντας, ὥσπερ καὶ Περσῶν καὶ Μήδων οἱ ἂν δοκῶσιν
 ἄξιοι εἶναι.
- 9 Ἐπεὶ δ' ἐδείπνησαν, ἐξῆγε τὸ στράτευμα ἔτι φάους [5]
 ὄντος, καὶ τοὺς Ὑρκανίους περιμένειν ἐκέλευσεν, ἵνα
 ἅμα ἴοιεν. οἱ μὲν δὴ Πέρσαι, ὥσπερ εἰκὸς, πάντες ἔξω
 10 ᾗσαν, καὶ Τιγράνης ἔχων τὸ αὐτοῦ στράτευμα· τῶν δὲ
 Μήδων ἐξῆσαν οἱ μὲν διὰ τὸ παιδὶ ὄντι Κύρῳ παῖδες
 ὄντες φίλοι γενέσθαι, οἱ δὲ διὰ τὸ ἐν θήραις συγγενόμενοι
 ἀγασθῆναι αὐτοῦ τὸν τρόπον, οἱ δὲ διὰ τὸ καὶ χάριν εἰδέ-
 ναι ὅτι μέγαν αὐτοῖς φόβον ἀπεληλακέναι ἐδόκει, οἱ δὲ καὶ
 ἐλπίδας ἔχοντες διὰ τὸ ἄνδρα φαίνεσθαι ἀγαθὸν καὶ εὐτυχῇ
 καὶ μέγαν ἔτι ἰσχυρῶς ἔσεσθαι αὐτὸν, οἱ δὲ, ὅτε ἐτρέφετο ἐν
 Μήδοις, εἴ τι ἀγαθὸν τῷ συνέπραξεν, ἀντιχαρίζεσθαι ἐβού-

7. διδάσκειν om. A.G. mg. r. ἐθέλομεν ἐλάσαντες αὐτίκα D. θέλομεν αὐ-
 τίκα ἐλάσαντες A.G. θεῶν τε πιστὰ ποιήσον D. τὰ αὐτὰ A.G. ταῦτα D.
 8. πιστὰ] τὰ πιστὰ D. ἢ] εἰ G. corr. ἐὰν D. pr. ἂν A.G. ἐμπεδώσιν D.
 λέγωσιν A.G. μείον] πλείον D. pr. ἑαυτῷ E. ἑαυτοῦ A.D.G. καὶ
 νῦν δ' ἔτ' ἔτι ἰδεῖν ἔστιν D., eraso δ' et punctis sub ἔτ' positis. 9. ἐπεὶ]
 ἐπειδὴ D. φάους] φωτὸς D.G. mg. r. ὄντος καὶ αὐτὸς καὶ τοὺς ὑρκανίους
 μένειν ἅμα ἴοιεν G., sed peri ante μένειν et ἐκέλευσεν ἵνα post hoc s. v. r. ὄντος
 καὶ αὐτὸς καὶ τοὺς ὑ. περιμένειν ἐκέλευσεν, ἵνα ἅμα ἴοιεν L. ὄντος] καὶ αὐτὸς
 add. A.G. ὑρκανοὺς D. ἐκέλευεν D. δὴ] γὰρ A.G. πάντες ὥσπερ
 εἰκὸς εὐθὺς ἔξω D. ἑαυτοῦ D. αὐτοῦ A.G. 10. Libri ἐξῆσαν.
 κύρῳ ὄντι D. τὸ καὶ] τὸ D. χάριν] χάριν εἰς A. χάριν αἰς G. ἐδόκει
 ἐκεῖ D. εἴ τιιν ἀγαθὸν τι συνέπραξεν D. Super τι erasum quid, quasi n, G.
 ἔπραξεν A.G. ἡβούλοντο A.G.

7. διδάσκειν] Zonaras p. 151 C:
 Καὶ ὁ Κῦρος πίστει ἤτει ὡς ἀλη-
 θεύοιεν.

δεξιὰν δὸς] Conf. 8, 8, 2. Diodor.
 16, 43, ubi πίστις βεβαιότητι παρὰ
 τοῖς Πέρσαις dicitur. ZEUN. Δεξιὰς
 φέρειν παρὰ βασιλέως, ut hic, Anab.
 2, 4, 1.

8. πιστὰ δίδωσιν αὐτοῖς] Anab. 7, 4,

22: Πιστὰ λαμβάνειν ἐκέλευον.

καὶ νῦν ἔστιν ἔτι ἰδεῖν] 8, 6, 5: Καὶ
 νῦν εἰσὶν ἔτι τοῖς ἀπογόνους τῶν τότε
 κ. τ. λ.

9. φάους] Sic 26, (28 φάος,) Econ.
 9, 3. ZEUN. V. de hac forma Thes.
 Steph.

10. συνέπραξεν] Cum ἔπραξεν conferas
 5, 5, 14: Ἐὰν δὲ δὴ καὶ ἀγαθὰ σοι πε-

- λοντο· πολλοῖς δὲ πολλὰ διὰ φιланθρωπίαν παρὰ τοῦ
 πάππου ἀγαθὰ διεπέπρακτο· πολλοὶ δ', ἐπεὶ καὶ τοὺς Ὑρ-
 κανίους εἶδον καὶ λόγος διήλθεν ὥς ἡγήσονται ἐπὶ πολλὰ
 11 ἀγαθὰ, ἐξῆσαν καὶ τοῦ λαβεῖν τι ἔνεκα. οὕτω δὲ ἐξῆλθον [6]
 σχεδὸν πάντες καὶ οἱ Μῆδοι πλὴν ὅσοι σὺν Κναξάρῃ
 ἔτυχον σκηνοῦντες· οὗτοι δὲ κατέμενον καὶ οἱ τούτων ὑπή-
 κοι· οἱ δ' ἄλλοι πάντες φαιδρῶς καὶ προθύμως ἐξωρμών-
 το, ἅτε οὐκ ἀνάγκη, ἀλλ' ἐβελούσιοι καὶ χάριτος ἔνεκα ἐξι-
 12 όντες. ἐπεὶ δ' ἐξῶ ἦσαν, πρῶτον μὲν πρὸς τοὺς Μήδους
 ἐλθὼν ἐπήγεσέ τε αὐτοὺς καὶ ἐπηύξατο μάλιστα μὲν θεοὺς
 αὐτοῖς ἴλεως ἡγεῖσθαι καὶ σφίσιν, ἔπειτα δὲ καὶ αὐτὸς δυ-
 νασθῆναι χάριν αὐτοῖς ταύτης τῆς προθυμίας ἀποδοῦναι.
 τέλος δ' εἶπεν ὅτι ἡγήσονται μὲν αὐτοῖς οἱ πεζοὶ, ἐκείνους
 δ' ἔπεσθαι σὺν τοῖς ἵπποις ἐκέλευσε· καὶ ὅπου ἂν ἀναπαύ-
 ωνται ἢ ἐπίσχωσι τῆς πορείας, ἐντείλατο αὐτοῖς πρὸς
 13 αὐτὸν παρελαύνειν τινὰς, ἵνα εἰδῶσι τὸ αἰεὶ καίριον. ἐκ [7]
 τούτου ἡγεῖσθαι ἐκέλευε τοὺς Ὑρκανίους. καὶ οἱ ἡρώτων
 Τί δέ, οὐ γὰρ ἀναμένεις, ἔφασαν, τοὺς ὁμήρους ἕως ἂν
 ἀγάγωμεν, ἵνα ἔχων καὶ σὺ τὰ πιστὰ παρ' ἡμῶν πορεύῃ;
 καὶ τὸν ἀποκρίνασθαι λέγεται, Ἐννοῶ γὰρ, φάναι, ὅτι
 ἔχομεν τὰ πιστὰ ἐν ταῖς ἡμετέραις ψυχαῖς καὶ ταῖς ἡμετέ-

παρὰ] διὰ D. παρὰ s. v. ead. m. ἐπεὶ καὶ] ἐπεὶ D. λόγος διήλθεν]
 λόγος διεδόθη D., sed ut erasum sit aliquid super os. λόγος ἐδόθη G. corr., ut
 ἐδόθη sit in ras. et s videatur ex parte corr., ut pr. habuisse videatur quod L.
 λόγους διήλθον. λόγος ἐδόθη G. mg. r. L. ead. m., ut G. idem habeat in mg.
 quod in textu corr. Libri ἐξῆσαν. 11. οὕτω δὲ καὶ μῆδοι σχεδὸν
 ἅπαντες ἐξῆλθον D. κναξάρεϊ D. κατέμειναν D. οὔνεκα A.G.
 ἐξιόντες] o in ras. D. 12. ἐλθὼν] ἐξ s. v. r. G. ἐξελθὼν L. ἐπεύ-
 ξατο A.D. pr. ἴλεως] ἡδέως D. pr., corr. in λ. ἡγεῖσθαι] ὄν-
 τας ἡγεῖσθαι D. σφίσιν A.D. δυνασθῆναι] η s. v. r. et puncta
 sub ασ G. δυναθῆναι D. et corr. L., pr. ασ vel ησ. δ'] δ' οὖν D. ἐκέ-
 λευεν D. αὐ] ἢ add. D.G. s. v. r. ἀναπαύωνται] ω in ras. et lit. G.
 ἐπιστήσῳσι A.G. ἐντείλατο] ἐκέλευσεν D. αὐτὸν] αὐτὸν A.G. εἰαυτὸν D.
 ἴδωσι G. pr. αἰεὶ] δὴ A.G. 13. ἐκέλευσεν D. οὐκ ἀναμένεις D.
 ἔφασαν] ὡς ἐπαγγέλαντο add. G. mg. m. recentiss. in ras. καὶ σὺ ἔχων D.
 ἔχομεν] ἔχομεν πάντες D. πάντες add. etiam G. mg. r.

πραχῶς δῆλος ᾧ. Sed cum συνέ-
 πραξεν melius convenit διεπέπρακτο,
 quod cum illo sic conjungitur Anab.
 7, 4, 12, 13.

λόγος διήλθεν] Anab. 1, 4, 7: Δι-
 ἤλθε λόγος ὅτι διώκει αὐτοὺς Κῦρος,
 ubi deteriores διήλθεν ὁ λόγος, ut

omnes Thucydidis 6, 46: Ἐπειδὴ δι-
 ἤλθεν ὁ λόγος ὅτι οὐκ εἴη ἐν τῇ Ἐγέστῃ
 τὰ χρήματα.

12. ἐπίσχωσι τῆς πορείας] Anab. 3,
 4, 36: Χρόνον μὲν τινα ἐπέσχον τῆς
 πορείας οἱ βάρβαροι.

- rais χερσίν. οὕτω γὰρ δοκοῦμεν παρεσκευάσθαι ὡς ἦν μὲν ἀληθεύητε, ἱκανοὶ εἶναι ὑμᾶς εὖ ποιεῖν· ἦν δὲ ἐξαπατᾶτε, οὕτω νομίζομεν ἔχειν ὡς οὐχ ἡμᾶς ἐφ' ὑμῖν ἔσεσθαι, ἀλλὰ μᾶλλον, ἦν οἱ θεοὶ θέλωσιν, ὑμᾶς ἐφ' ἡμῖν γενέσθαι. καὶ μέντοι, ἔφη, ὦ Ὑρκάνιοι, ἐπεὶ περ φατέ ὑστάτους ἔπεσθαι τοὺς ὑμετέρους, ἐπειδὴν ἴδητε αὐτοὺς, σημῆνατε ἡμῖν ὅτι οἱ
- 14 ὑμέτεροί εἰσιν, ἵνα φειδώμεθα αὐτῶν. ἀκούσαντες δὲ ταῦτα [8] οἱ Ὑρκάνιοι τὴν μὲν ὁδὸν ἡγοῦντο ὥσπερ ἐκέλευε, τὴν δὲ ῥώμην τῆς ψυχῆς ἐθαύμαζον· καὶ οὔτε Ἀσσυρίους οὔτε Λυδοὺς οὔτε τοὺς συμμάχους αὐτῶν ἔτι ἐφοβοῦντο, ἀλλὰ μὴ παντάπασιν ὁ Κύρος μικράν τινα αὐτῶν οἶοιτο ῥοπὴν εἶναι καὶ προσόντων καὶ ἀπόντων.
- 15 Πορευομένων δὲ ἐπεὶ νύξ ἐπεγένετο, λέγεται φῶς τῷ Κύρῳ καὶ τῷ στρατεύματι ἐκ τοῦ οὐρανοῦ προφανὲς γενέσθαι, ὥστε πᾶσι μὲν φρίκην ἐγγίγνεσθαι πρὸς τὸ θεῖον, θάρρος δὲ πρὸς τοὺς πολεμίους. ὡς δ' εὖζωνοὶ τε καὶ ταχὺ ἐπορεύοντο, εἰκότως πολλήν τε ὁδὸν διήνυσαν καὶ ἅμα κνέφα πλησίον γίνονται τοῦ τῶν Ὑρκανίων στρατεύματος.
- 16 ὡς δ' ἔγνωσαν οἱ ἄγγελοι, καὶ τῷ Κύρῳ λέγουσιν ὅτι [9] οὗτοί εἰσιν οἱ σφέτεροι· τῷ τε γὰρ ὑστάτους εἶναι γινώσκειν ἔφασαν καὶ τῷ πλήθει τῶν πυρῶν· ἐκ τούτου πέμπει τὸν ἕτερον αὐτῶν πρὸς αὐτοὺς, τάξας λέγειν, εἰ φίλοι εἰσιν, ὡς τάχιστα ὑπαντᾶν τὰς δεξιὰς ἀνατείναντας· συμ-

ἦν—ἦν] εἶν—εἶν D. ἐξαπατῆτε A.G. corr. s. v. r. νομίζομεν D. pr. οὐχ ἡμᾶς] μὴ ἡμᾶς D., qui post ὑμῖν (pr. ἡμῖν, ut A.) mg. r. (resectum et detritum initium) σθαι, ἀλλὰ ἦν οἱ (θεοὶ) θέλωσιν, ὑμᾶς (ἐ)φ' ἡμῖν. γενέσθαι] γενήσεσθαι D., ησ punctis notans. ἐπειδήπερ D. ἔφατε A.G. ἔπεσθαι] πορεύεσθαι D. σημῆνατε] σημάνετε A. σημαίνετε D. σημάνετε G. pr., sed ι post ι inserto ν. σημῆνετε L., sed corr. in altero ε. ὑμέτεροι Brodæus. Libri ἡμέτεροι. 14. ἀκούοντες D. δὲ om. D. οὔτε—οὔτε] οὐχὶ τοὺς ἀ. οὐδὲ τοὺς λ. οὐδὲ D. ἔτι om. A.G. s. v. r. αὐτῶν] ἐαυτῶν D. προσόντων] παρόντων D. 15. ἐγένετο D. προφανῶς D., ε s. v. ead. m. φρίκην D. mg. r. πρὸς τὸ θεῖον ε. D. δ'] τ' A.G. κνέφα G. κνέφαι A. κνέφαϊ D. 16. ὡς δ'] ὥστ' A.G. καὶ—λέγουσιν] λέγουσιν τῷ κύρῳ D. πλήθη A. 17. τάξας] προστάξας D. ὑπαντᾶν] α s. v. r. G. ἀπατᾶν, et ν s. v. r. D. τινα] unum Philelphus. τινας A.D.G.

13. σημῆνατε] Male α pro η inferunt nonnulli, ut 4, 5, 36. Quod recte damnat Phrynichus p. 24 Lob. et p. 62, 19 Bekk. Restitui vero aoristum. 15. φῶς] Conf. 1, 6, 1, Hom. II. Δ, 76; Θ, 76; K, 8. ZEUN. ἅμα κνέφα] Conf. H. Gr. 7, 1, 15.

SCHN.

17. τάξας] προστάττειν pro τάττειν illatum etiam infra 4, 3, 3; 5, 3, 50, ut eadem verba permutantur ap. Diod. 1, 55. Thucyd. 3, 22, 7: Οἷς ἐτέτακτο παραβοηθεῖν et alia contuli ad Steph. Thes. v. Τάττω.

πέμπει δέ τινα καὶ τῶν σὺν ἑαυτῷ καὶ λέγειν ἐκέλευσε τοῖς Ὑρκανίοις ὅτι ὡς ἂν ὀρώσιν αὐτοὺς προσφερομένους, οὕτω καὶ αὐτοὶ ποιήσουσιν. οὕτω δὲ ὁ μὲν μένει τῶν ἀγγέλων παρὰ τῷ Κύρῳ, ὁ δὲ προσελαύνει πρὸς τοὺς Ὑρ-
 18 κανίους. ἐν ᾧ δ' ἐσκόπει τοὺς Ὑρκανίους ὁ Κύρος ὃ τι [10] ποιήσουσιν, ἐπέστησε τὸ στράτευμα· παρελαύνουσι δὲ πρὸς αὐτὸν οἱ τῶν Μήδων προεσθηκότες καὶ ὁ Τιγράνης καὶ ἐπερωτῶσι τί δεῖ ποιεῖν. ὁ δὲ λέγει αὐτοῖς ὅτι τοῦτ' ἐστὶ τὸ πλησίον Ὑρκανίων στράτευμα καὶ οἴχεται ὁ ἕτερος τῶν ἀγγέλων πρὸς αὐτοὺς καὶ τῶν ἡμετέρων τις σὺν αὐτῷ, ἐροῦντες, εἰ φίλοι εἰσὶν, ὑπαντιάζειν τὰς δεξιὰς ἀνατείναν-
 19 τας πάντας. ἦν μὲν οὖν οὕτω ποιῶσι, δεξιούσθ' τε αὐτοὺς καθ' ὃν ἂν ἡ ἕκαστος καὶ ἅμα θαρρύνετε· ἦν δὲ ὅπλα αἰ-
 20 ρωνται ἢ φεύγειν ἐπιχειρῶσι, τούτων, ἔφη, εὐθὺς δεῖ πρῶ-
 των πειρᾶσθαι μηδένα λιπεῖν. ὁ μὲν τοιαῦτα παρήγγειλεν. [11]
 οἱ δὲ Ὑρκανιοὶ ἀκούσαντες τῶν ἀγγέλων ἥσθησάν τε καὶ ἀναπηδήσαντες ἐπὶ τοὺς ἵππους παρήσαν τὰς δεξιὰς, ὥσπερ εἶρητο, προτείνοντες· οἱ δὲ Μῆδοι καὶ Πέρσαι ἀν-
 20 τεδεξιούντο τε αὐτοὺς καὶ ἐθάρρυνον. ἐκ τούτου δὲ ὁ Κύρος λέγει, Ἡμεῖς μὲν δὴ, ὦ Ὑρκανιοὶ, ἤδη ὑμῖν πι-
 στεύομεν· καὶ ὑμᾶς δὲ χρὴ πρὸς ἡμᾶς οὕτως ἔχειν. τοῦτο δ', ἔφη, πρῶτον ἡμῖν εἴπατε πόσον ἀπέχει ἐνθένδε ἔνθα αἱ ἀρχαὶ εἰσι τῶν πολεμίων καὶ τὸ ἀθρόον αὐτῶν. οἱ δ' ἀπε-
 κρίναντο ὅτι ὀλίγῳ πλέον ἢ παρασάγγην.

ποιήσωσιν A.G., sed hic ω fortasse in ras.

τῷ om. D. 18. ἐν ᾧ—ὁ κύρος om. A.G. mg. r. ἐπέστησε add. G.

mg. r. L. s. v. al. m., servantes ν in ποιήσουσιν. ἐπιστείλαι A. τῷ στρα-

τεύματι A.G. pr. τὸ στράτευμα L., sed pr. τὸ στρατεύματι. παρελαύνουσι

δε] καὶ παρελαύνουσιν D. ἐρωτῶσιν D. ὅτι om. D. στράτευμα G. mg. r.

τις] τινες D. ὑπαντᾶν D. εἰ μὲν οὖν οὕτως ὥσιν D. τε om. D. καθ'

καὶ καθ' D. Idem pr. fortasse ὡν et ἡ. ἦν] εἰαν D. πρῶτον δεῖ εὐθὺς

πειρᾶσθαι μηδένα λείπειν D. εὐθὺ A.G., sed s s. v. r. πρῶτον A.G.

μηδένα A. 19. προτείνοντες] ο in ras. G., qui pr. fortasse a. πέρσαι]

οἱ πέρσαι D. 20. καὶ ἐκ τούτου δὲ λέγει ὁ κύρος D. ἡμεῖς] εἰ ἡμεῖς

A.G. ἥδη ante ὑμῖν add. D. ὑμῖν om. A. s. v. r. G. ὑμεῖς A. ἡμᾶς G. pr.

ἡμῖν πρῶτον D. ὁπόσον D. εἰσὶ τῶν] Hinc lacuna in D. usque ad 5, 2,

27, ὁ γωβρύας. Unde scriptura simpliciter in lemmate posita est intelligenda

Juntinae.

τινα] Pro τινας restitui ex Philelpho, ut s. 18 τῶν ἡμετέρων τις. Praestat autem singularis, quod primum plures mittere nil attinebat, deinde unus Hyrcanus obses retinebatur a Cyro. ZÆUN.

18. ἐρωτῶσι] Conf. s. 12.

τοῦτ' ἔστι] V. ad Anab. 5, 4, 3: Ἐντεῦθεν λέγει ὁ Τιμησίθεος ὅτι πολέ-
 μιοι οὐτοὶ εἰσιν οἱ ἐκ τοῦ ἐπέκεινα. Conf. s. 16.

20. εἰ in melioribus ante ἡμεῖς repeti-
 tum videri potest ex εἰν ortum, quod ante μὲν δὴ est 3, 1, 13; 4, 3, 8.

21 Ἐνταῦθα δὴ λέγει ὁ Κῦρος, Ἄγετε δὴ, ἔφη, ὦ ἄνδρες [12]

Πέρσαι καὶ Μῆδοι καὶ ὑμεῖς, ὦ Ὑρκάνιοι, ἤδη γὰρ καὶ πρὸς ὑμᾶς ὡς πρὸς συμμάχους καὶ κοινωνοὺς διαλέγομαι, εὖ χρὴ εἰδέναι νῦν ὅτι ἐν τοιούτῳ ἐσμέν ἔνθα δὴ μαλακισάμενοι μὲν ἂν πάντων τῶν χαλεπωτάτων τύχοιμεν· ἴσασι γὰρ οἱ πολέμοι ἐφ' ἃ ἤκομεν· ἦν δὲ τὸ καρτερόν ἐμβαλόμενοι ἴωμεν ῥώμῃ καὶ θυμῷ ἐπὶ τοὺς πολεμίους, ἀντίκα μάλ' ὄψεσθε ὥσπερ δούλων ἀποδιδρασκόντων ἡύρημένων τοὺς μὲν ἱκετεύοντας αὐτῶν, τοὺς δὲ φεύγοντας, τοὺς δ' οὐδὲ ταῦτα φρονεῖν δυναμένους. ἡττημένοι τε γὰρ ὄφονται ἡμᾶς καὶ οὔτε οἰόμενοι ἦξιν οὔτε συντεταγμένοι οὔτε μάχεσθαι παρεσκευασμένοι κατεληγμένοι ἔσονται. εἰ οὖν ἡδέως βουλόμεθα καὶ δειπνήσαι καὶ νυκτερεῦσαι καὶ βιοτεύειν τὸ ἀπὸ τοῦδε, μὴ δώμεν τούτοις σχολὴν μήτε βουλεύσασθαι μήτε παρασκευάσασθαι ἀγαθὸν αὐτοῖς μηδὲν, μηδὲ γινῶναι πάμπαν ὅτι ἄνθρωποί ἐσμεν, ἀλλὰ γέρρα καὶ κοπίδας καὶ σαγάρεις ἅπαντα καὶ πληγὰς ἥκειν νομιζόντων. καὶ ὑμεῖς μὲν, ἔφη, ὦ Ὑρκάνιοι, ὑμᾶς αὐτοὺς προπετάσαντες ἡμῶν πορεύεσθε ἔμπροσθεν, ὅπως τῶν ὑμετέρων ὅπλων ὀρωμένων λανθάνωμεν ὅτι πλείστον χρόνον. ἐπειδὰν δ' ἐγὼ πρὸς τῷ στρατεύματι γένωμαι τῶν πολε-

21. κοινοὺς G. πάντων τῶν] πάντων A.G. τὸ] κατὰ ante hoc G. s. v. r. μᾶλλ' G. εὐρημένων A.G. καὶ εὐρημένων Aldina. ἡττημένοι γὰρ ὄφονται τε G. παρασκευασμένοι A. κατεληγμένοι A. 22. δειπνήσαι καὶ νυκτερεῦσαι] νυκτερεύσειν καὶ δειπνήσαι A. et qui εἶσαι s. v. r. G. ἐαυτοῖς] αὐτοῖς A.G. ἅπαντα] πάντας A.G. πάντα s. v. r. νομιζ.] κ super ν erasit G. 23. προπετάσαντες] προσπελάσαντες A. et qui τ super el erasit G. πορεύεσθαι G. corr. s. v. r.

21. ὡς πρὸς] Recte fortasse Junt. ὥς, ut meliores Anab. 3, 3, 2.

ἐφ' ἃ ἤκομεν] V. 4, 1, 17. ZEUN. κατὰ τὸ καρτερόν] Alii omittunt κατὰ; sed poetarum est τὸ καρτερόν pro καρτερῶς, ut τὸ καλὸν pro καλῶς. Sequens ἐμβαλόμενοι mihi displicet pro magis usitato ἐμβαλόντες positum. Quid si olim scriptum ἐμβάλωμεν ῥώμῃ καὶ θυμῷ τοῖς πολεμίους suspicer? ἐπὶ τοὺς πολεμίους postea fuit scriptum, quam ἐμβαλόμενοι ἴωμεν factum fuerat. SCHN. Formulæ τὸ καρτερόν et κατὰ τὸ καρτερόν exempla v. in Thes. Steph. vol. 4, p. 989 A, B. Sed ἐμβαλόμενοι quum nullo modo dici potuerit pro ἐμβαλόντες, deletο

κατὰ conjungenda ἐμβαλόμενοι τὸ καρτερόν, quo de usu verbi dixit Stephanus in Thes. v. Ἐμβάλλω vol. 3, p. 801 C; 803 C, etsi nullum attulit exemplum huic prorsus simile, ubi contraria μαλακισάμενοι et τὸ καρτερόν ἐμβαλόμενοι. Simile additamentum sequens καὶ in Aldina.

οὐδὲ ταῦτα] Nec fugam cogitantes nec preces, sed timore stupentes et mente dejectos. SCHN.

22. μηδὲ refertur non ad μήτε, sed ad μή. ZEUN.

ἅπαντα] Agesil. 2, 7: Ὀπλισέ τε οὕτως ὡς ἅπαντα μὲν χαλκὸν, ἅπαντα δὲ φωνικὰ φαίνεσθαι.

- μίων, παρ' ἐμοὶ μὲν καταλείπετε ἕκαστοι τάξιν ἱππέων, εἰάν
 24 τι δέωμαι, ὡς χρῶμαι μένων παρὰ τὸ στρατόπεδον. ὑμῶν
 δὲ οἱ μὲν ἄρχοντες καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἐν τάξει ἀθρόοι
 ἐλαύνετε, εἰ σωφρονεῖτε, ἵνα μήποτε ἀθρόω τινὶ ἐντυχόντες
 ἀποβιασθῆτε, τοὺς δὲ νεωτέρους ἐφίετε διώκειν· οὗτοι δὲ
 25 τῶν πολεμίων λιπεῖν. ἂν δὲ νικῶμεν, ἔφη, ὃ πολλοῖς δὴ
 κρατοῦσι τὴν τύχην ἀνέτρεψε, φυλάξασθαι δεῖ τὸ ἐφ' ἀρ-
 παγὴν τραπέσθαι· ὡς ὁ τοῦτο ποιῶν οὐκέτ' ἀνὴρ ἐστίν,
 ἀλλὰ σκευοφόρος, καὶ ἔξεστι τῷ βουλομένῳ χρῆσθαι δὴ
 26 τούτῳ ὡς ἀνδραπόδῳ. ἐκεῖνο δὲ χρὴ γινῶναι ὅτι οὐδὲν ἐστὶ
 κερδαλεώτερον τοῦ νικᾶν· ὁ γὰρ κρατῶν ἅμα πάντα συν-
 ἥρπακε, καὶ τοὺς ἄνδρας καὶ τὰς γυναῖκας καὶ τὰ χρήματα
 καὶ πᾶσαν τὴν χώραν. πρὸς ταῦτα τοῦτο μόνον ὁρᾷτε
 ὅπως τὴν νίκην διασωζόμεθα· εἰ γὰρ κρατηθῇ, καὶ αὐτὸς ὁ
 ἀρπάζων ἔχεται. καὶ τοῦτο ἅμα διώκοντες μέμνησθε, ἥκειν
 πάλιν ὡς ἐμὲ ἔτι φάους ὄντος· ὡς σκότους γενομένου οὐ-
 δένα ἔτι προσδεξόμεθα.
- 27 Ταῦτ' εἰπὼν ἀπέπεμπεν εἰς τὰς τάξεις ἑκάστους καὶ [13]
 ἐκέλευεν ἅμα πορευομένους τοῖς ἑαυτοῦ ἕκαστον δεκαδάρ-
 χους ταῦτ' ἀποφαίνειν· ἐν μετώπῳ γὰρ ἦσαν οἱ δεκάδαρχοι,
 ὥστε ἀκούειν· τοὺς δὲ δεκαδάρχους τῇ δεκάδι ἕκαστον κε-
 λεύειν παραγγέλλειν. ἐκ τούτου δὲ προηγούντο μὲν οἱ

ἱππῶν A.G. corr. s.v. r. εἰάν τι δέωμαι] ἢ ἂν τι δέωμαι (δέομαι G.) A.G. στρά-
 τευμα A.G. corr. s.v. r. 24. εἰς ὃ super εἰ σω G. r. ἵνα—ἀποβ. G. mg. r.
 μήποτε] μήποτε που A. ἐντυχάνοντες G. ἀποβιασθείητε A. καινόντων]
 ἀποκτείνοντων D. Cam. λιπεῖν] ἦν (δὲ s. v.) τὸ πολλοῖς συμβεβηκός κρατοῦ-
 σι τὴν τύχην ἀνατρέψαι γίγνηται add. G. mg. r. 25. ὃ om. A.G. s. v. r.
 δὴ] δέη A.G. pr. ἀνέτρεψε] ἀνέστρεψε A.G. δεῖ] δέ A.G. pr. τρά-
 πεσθαι A. fortasse G. pr., qui acc. super ε r. et erasit aliquid super a.
 26. κείνον A.G. pr. πάντας A. συνῆρπασε G. ἅμα post χώραν G.
 s. v. r. διασωζόμεθα G. εἰ γὰρ κρατηθῇ] ἐν γὰρ ταύτῃ V. Aldina.
 φάους] φωτὸς G. s. v. r. 27. ταῦτ' Zeunius. τὰ αὐτὰ A.G. ταῦτα Junt.
 τοὺς δὲ Aldina. τοὺς A.G. παραγγέλλειν G.

23. εἰάν τι δέωμαι] Hæc collocanda
 erant post ὡς χρῶμαι, nisi deleto ὡς
 legitur ἢ ἂν. V. annot. ad Anab. 3,
 2, 31.

μένων παρὰ τὸ στρατόπεδον] Eadem
 constructio 1, 4, 18.

τοὺς νεωτέρους διώκειν] Conf. ed.
 Turic. Scriptt. milit. vol. 2, p. 260.

25. πολλοῖς] Conf. Diod. 16, 20

med. Plat. Reip. 5, p. 376 ed. Cant.
 HUTCH.

26. ὁ γὰρ κρατῶν] Sic Alexander
 apud Curtium 3, 10, omnia victoria
 parari. Et Cyrus supra 2, 1, 17.
 HUTCH.

πρὸς ταῦτα] i. e. propterea, ut sæpe
 apud Tragicos. SCHN.

φάους] V. ad s. 9.

Ἑρκάνιοι, αὐτὸς δὲ τὸ μέσον ἔχων σὺν τοῖς Πέρσαις ἐπο-
 ρεύετο· τοὺς δὲ ἱππέας ἐκατέρωθεν, ὥσπερ εἰκὸς, παρέταξε.
 28 τῶν δὲ πολεμίων, ἐπεὶ φάος ἐγένετο, οἱ μὲν ἐθαύμαζον τὰ [14]
 δρώμενα, οἱ δ' ἐγίνωσκον ἤδη, οἱ δ' ἤγγελλον, οἱ δ'
 ἐβόων, οἱ δ' ἔλουν ἵππους, οἱ δὲ συνεσκευάζοντο, οἱ
 δ' ἐρρίπτουν τὰ ὄπλα ἀπὸ τῶν ὑποζυγίων, οἱ δ' ὥπλι-
 ζοντο, οἱ δ' ἀνεπήδων ἐπὶ τοὺς ἵππους, οἱ δ' ἐχαλί-
 νουν, οἱ δὲ τὰς γυναῖκας ἀνεβίβαζον ἐπὶ τὰ ὀχήματα, οἱ δὲ
 τὰ πλείστου ἄξια ἐλάμβανον ὥς διασωσόμενοι, οἱ δὲ κα-
 τορύττοντες τὰ τοιαῦτα ἡλίσκοντο, οἱ δὲ πλείστοι εἰς φυ-
 γὴν ὤρμων· οἴεσθαι δὲ δεῖ πολλά τε καὶ παντοδαπὰ καὶ
 ἄλλα ποιεῖν αὐτοὺς, πλὴν ἐμάχετο οὐδεὶς, ἀλλ' ἀμαχητὶ
 29 ἀπώλλυντο. Κροῖσος δὲ ὁ Λυδῶν βασιλεὺς, ὡς θέρος ἦν, [15]
 τὰς τε γυναῖκας ἐν ταῖς ἄρμαμάξαις προαπεπέμψατο τῆς
 νυκτὸς, ὡς ῥᾶον πορεύοιντο κατὰ ψύχος, καὶ αὐτὸς ἔχων
 30 τοὺς ἱππέας ἐπηκολούθει. καὶ τὸν Φρύγα τὰ αὐτὰ ταῦτα
 ποιῆσαί φασι τὸν τῆς παρ' Ἑλλήσποντον ἄρχοντα Φρυ-
 γίας. ὡς δὲ παρήσθοντο τῶν φευγόντων καὶ καταλαμβα-
 νόντων αὐτοὺς, πυθόμενοι τὸ γιγνόμενον ἔφευγον δὴ καὶ
 31 αὐτοὶ ἀνὰ κράτος. τὸν δὲ τῶν Καππαδοκῶν βασιλέα καὶ
 τὸν τῶν Ἀραβίων ἔτι ἐγγὺς ὄντας καὶ ὑποστάντας ἀθωρα-
 κίστους κατακαίνουσιν οἱ Ἑρκάνιοι. τὸ δὲ πλείστον ἦν
 τῶν ἀποθανόντων Ἀσσυρίων καὶ Ἀραβίων· ἐν γὰρ τῇ
 αὐτῶν ὄντες χώρα ἀσυντονώτατα πρὸς τὴν πορείαν εἶχον.

ἱππέας] ἱππεῖς A.G. Zonaras p. 152 A.

ἐγένετο] ἐγίνετο A.G. ἐρίπτουν G. ἱποζυγίων G. corr. mg. r. ἐπὶ

τοὺς om. A.G. διασωσόμενοι] διασώζόμενοι A.G. ἐς A.G. ἀμαχη-

τει A.G. 29. κροῖσος A. προαπέμψατο G. ὡς] ἂν add. G.

s. v. r. ἱππέας] ἱππεῖς A.G. Zonaras. 30. τὰ αὐτὰ om. Junt., ταῦ-

τα Zonaras. 31. καὶ τὸν τῶν ἀραβίων C. καὶ τῶν ἀραβίων G. mg. r.

om. A. ὄντας καὶ ὑποστάντας G. corr. r. ὄντα ὑποστάντα pr. ὄντα καὶ ὑπο-

στάντα A. ἀθωράκιστον A.G. pr. ἀσσυρίων καὶ ἀραβίων] ἀσσύριον καὶ

ἀράβιον D. Cam. αὐτῶν] αὐτῶν A.G. ἐαυτῶν Junt. συντομώτατα D. Cam.

27. τὸ μέσον ἔχων] Ex more Persa-

rum, 1, 8, 17. SCHN. Lucian. Na-

vig. c. 31 addit Hutch.

28. φάος] V. ad s. 9.

ἔλουν] V. 3, 3, 27.

ἀνεπήδων] Sic H. Gr. 4, 1, 39.

ἀμαχητὶ] Scribendum videri ἀμα-
 χεῖ, quod etiam apud Thucydidem
 mutatum in alterum, pluribus dixi ad
 Thes. Steph. Et sic Zonaras vol. 1,
 p. 152 A.

πολλά τε καὶ παντοδαπὰ καὶ ἄλλα]

Conv. 2, 9: Ἐν πολλοῖς μὲν καὶ ἄλλοις
 δῆλον καὶ ἐν οἷς δ' ἡ παῖς ποιεῖ.

29. ὡς] Conf. ad 6, 1, 37.

31. Ἀσσυρίων καὶ Ἀραβίων non
 cum ἀποθανόντων jungenda, sed seor-
 sum sunt capienda. 8, 4, 28: Καὶ νῦν
 ἔτι ἔχουσιν οἱ τοῦτων ἀπόγονοι· πλεί-
 στοι δ' εἰσὶ Μήδων καὶ Ἑρκανίων.

ἀσυντοιώτατα] σχολαίτατα in mar-
 gine Stephani ex Philelphi lente ad-
 modum fictum esse jam Leonclavius
 monuit. SCHN.

- 32 οἱ μὲν δὴ Μῆδοι καὶ Ὑρκάνιοι, οἷα δὴ εἰκὸς κρατοῦντας, [16]
 ταῦτα ἐποιοῦν διώκοντες. ὁ δὲ Κῦρος τοὺς παρ' ἑαυτῷ ἱπ-
 πέας καταλειφθέντας περιελαύνειν ἐκέλευε τὸ στρατόπεδον,
 καὶ εἰ τινες σὺν ὅπλοις ἴδοιεν ἐξιόντας, κατακαίνειν τοῖς
 δ' ὑπομένουσιν ἐκήρυξεν, ὅποσοι τῶν πολεμίων στρατιω-
 τῶν ἦσαν ἱππεῖς ἢ πελτασταὶ ἢ τοξόται, ἀποφέρειν τὰ
 ὅπλα συνδεδεμένα, τοὺς δὲ ἵππους ἐπὶ ταῖς σκηναῖς κατα-
 λείπειν· ὅστις δὲ ταῦτα μὴ ποιήσῃ, αὐτίκα τῆς κεφαλῆς
 στερήσεται· τὰς δὲ κοπίδας προχείρους ἔχοντες ἐν τάξει
 33 περιέστασαν. οἱ μὲν δὴ τὰ ὅπλα ἔχοντες ἐρρίπτουν, ἀπο-
 φέροντες εἰς ἓν χωρίον ὅποι ἐκέλευε· καὶ ταῦτα μὲν οἷς
 ἐπέταξεν ἔκαον.
- 34 Ὁ δὲ Κῦρος ἐνενόησεν ὅτι ἦλθον μὲν οὔτε σῖτα οὔτε [17]
 ποτὰ ἔχοντες, ἄνευ δὲ τούτων οὔτε στρατεύεσθαι δυνατόν
 οὔτ' ἄλλο ποιεῖν οὐδέν. σκοπῶν δ' ὅπως ἂν κάλλιστα καὶ
 τάχιστα ταῦτα γένοιτο, ἐνθυμεῖται ὅτι ἀνάγκη πᾶσι τοῖς
 στρατευομένοις εἶναι τινα ὅτῳ καὶ σκηνῆς μελήσει καὶ
 ὅπως τὰπιτήδεια παρεσκευασμένα τοῖς στρατιώταις εἰσιού-
 35 σιν ἔσται. καὶ τοίνυν ἔγνω ὅτι τούτους εἰκὸς μάλιστα
 πάντων ἐν τῷ στρατοπέδῳ νῦν κατελήφθαι ἦν διὰ τὸ
 ἀμφὶ συσκευασίαν ἔχειν· ἐκήρυξε δὴ παρεῖναι τοὺς ἐπι-
 τρόπους πάντας· εἰ δέ που μὴ εἴη ἐπίτροπος, τὸν πρεσβύ-
 τατον ἀπὸ σκηνῆς· τῷ δὲ ἀπειθοῦντι πάντα τὰ χαλεπὰ
 ἀνείπεν. οἱ δὲ ὁρῶντες καὶ τοὺς δεσπότας πειθομένους ταχὺ
 36 ἐπείθοντο. ἐπεὶ δὲ παρεγένοντο, πρῶτον μὲν ἐκέλευε καθί- [18]
 ζεσθαι αὐτῶν ὅσοις ἐστὶ πλέον ἢ δυοῖν μηνοῖν ἐν τῇ σκηνῇ

32. κρατοῦντας Castalio. Libri κρατοῦντες. ταῦτα] τοιαῦτα Junt. κα-
 ταλείπειν F. κατέλειπεν A. et qui a et πῖν s. v. r. G. ὅστις G. pr. μὴ
 ταῦτα G. ποιήσει A. pr., ut videtur. περιέστασαν A. G. Correxist
 Fischer ad Weller. 2, p. 450. 33. Libri ἔκαον. 34. σιτὰ A.
 τούτου A. στρατευομένοις] ἐστὶν s. v. r. add. G. Libri τὰ ἐπιτήδεια.
 παρασκ. G. pr. 35. νῦν om. A. G. s. v. r. ἦν] ἦν ἦν A. G. pr., ἂν ἦν
 corr., ut scribendum videatur κατελήφθαι νῦν ἦν. ἀμφὶ συ om. A. G.
 s. v. r. πάντα τὰ] τὰ add. G. s. v. r. om. A. G. pr.

32. οἷα—ταῦτα] Conf. 1, 6, 40.
 καταλειφθέντας] s. 23.
 τὸ στρατόπεδον] Hostium.
 ἔχοντες] Cyrus cum suis: conf.
 s. 23.
 34. ἦλθον] Omnis Cyri exercitus.
 35. συσκευασίαν] Quod adhuc es-

sent in vasis colligendis occupati, nec
 tam subito aufugere ut ceteri potuis-
 sent. SCHN.
 δεσπότας] Erant igitur ἐπίτροποι
 illi servi, qui mediastinorum vicibus
 in exercitu fungerentur et castris.
 SCHN.

τάπιτήδεια. ἐπεὶ δὲ τούτους εἶδεν, αὖθις ἐκέλευεν ὅσοις
 37 μὲν ἦν· ἐν τούτῳ σχεδὸν πάντες ἐκαθίζοντο. ἐπεὶ δὲ
 ταῦτα ἔμαθεν, εἶπεν ὧδε αὐτοῖς· "Ἀγετέ νυν, ἔφη, ὦ ἄν-
 δρες, εἴ τινες ὑμῶν τὰ μὲν κακὰ μισεῖτε, ἀγαθοῦ δέ τινος
 παρ' ἡμῶν βούλοισθ' ἂν τυγχάνειν, ἐπιμελήθητε προθύμως
 ὅπως διπλάσια ἐν τῇ σκηνῇ ἐκάστῃ σῖτα καὶ ποτὰ παρε-
 σκευασμένα ἢ ἢ τοῖς δεσπόταις καὶ τοῖς οἰκέταις καθ'
 ἡμέραν ἐποιεῖτε· καὶ τᾶλλα δὲ πάντα ὅποσα καλὴν δαῖτα
 παρέξει ἔτοιμα ποιεῖτε, ὥς αὐτίκα μάλα παρέσονται ὁπότε-
 ροι ἂν κρατῶσι καὶ ἀξιώσουσιν ἐκπλεῶ ἔχειν πάντα τὰπι-
 38 τήδεια. εὖ οὖν ἴστε ὅτι συμφέροι ἂν ὑμῖν ἀμέμπτως δέ-
 χεσθαι τοὺς ἄνδρας. οἱ μὲν δὴ ταῦτ' ἀκούσαντες πολλῇ [19]
 σπουδῇ τὰ παρηγγελμένα ἔπραττον· ὁ δὲ συγκαλέσας
 τοὺς ταξιάρχους ἔλεξε τοιάδε. "Ἄνδρες φίλοι, γινώσκω
 μὲν ὅτι νῦν ἕξεσθιν ἡμῖν προτέροις ἀπόντων τῶν συμ-
 μάχων ἀρίστου τυχεῖν καὶ τοῖς μάλιστα ἐσπουδασμέ-
 νοις καὶ σίτοις καὶ ποτοῖς χρῆσθαι· ἀλλ' οὐ μοι δοκεῖ

τὰ ἐπιτήδεια G. αὐτίς A. ἐκέλευεν A.G. 37. Libri
 ἄγετε νυν. εἴ] οἱ A. ἀγαθοῦ] μαλακοῦ A.G. pr. ἡμῶν G. s. v. r.
 παρασκευασμένα ἢ G. corr. et quæ παρεσκ. Junt. παρασκευασθῆναι A.G. pr.
 τοῖς οἰκέταις καὶ τοῖς δεσπόταις A.G. Post quæ ἢ ἂ om. A.G. s. v. r. ὁπότεροι
 Aldina. ὁπότε A.G. ἀξιώσωσι G. ἀξιώσουσι D. Cam. Libri τὰ ἐπιτήδεια.
 συμφέροι C.O. συμφέροι A.G. ἀμέμπτως G. μ infra v. addito.
 38. δέ] αὐ add. G. s. v. r. ταξιάρχους G. ing. r. ὑπάρχους A.G. pr. ἱππάρ-
 χους G. corr. γινώσκω μὲν O. γινώσκομεν A.G. ἕξεσθιν] ἔστιν A.G.
 corr. s. v. r. ἀπάντων G. corr. s. v. r. δοκεῖ τοῦτ' ἂν τὸ ἀριστον Junt.
 ἂν δοκεῖ τοῦτο ἄριστον A.G.

37. ἀγαθοῦ] Cum μαλακοῦ Schnei-
 derus confert 7, 2, 28, male tamen
 conjiciens ἀγαθοῦ δέ τινος ἢ μαλακοῦ,
 ut illic, ubi de femina, non, ut hic, de
 viris : quibus minus aptum μαλακοῦ.

διπλάσια ἢ—ἐποιεῖτε] Græce pro-
 nomem non additur ἂ post διπλάσια.
 Infra 8, 2, 18: Πολλαπλάσια εὐρεῖν ἢ
 ἔφη Κροίσος ἂν εἶναι ἐν τοῖς θησαυροῖς.
 Xenophon H. Gr. 4, 8, 22: Καὶ δὴ
 ἔπλεον διπλάσιαις τριήρεσιν ἢ αὐτὸς
 εἶχε. ubi ex hujus loci ratione debe-
 bat esse ἢ ἄς αὐτὸς εἶχε. De rep.
 Athen. 3, 8: "Ἀγούσι μὲν ἑορτὰς δι-
 πλάσιαις ἢ οἱ ἄλλοι est, non ἢ ἄς οἱ
 ἄλλοι. Thucyd. 1, 10: Διπλάσιαν ἂν
 τὴν δύναμιν εἰκάσκειν ἢ ἔστιν. Igitur
 mutavi scripturam vulgarem: Παρε-
 σκευασμένα ἢ τοῖς δεσπόταις καὶ τοῖς
 οἰκέταις, ἢ ἂ καθ' ἡμέραν ἐποιεῖτε. Co-
 dicum enim παρασκευασθῆναι præce-

dente ὅπως ferri non poterat. Solet
 enim Xenophon post ἐπιμελεῖσθαι po-
 nere ὅπως cum futuro indicativi;
 nusquam ὅπως infinitivo conjunxit
 nec ipse nec alius probatus scriptor.
 SCHN. Cujus conf. annot. ad H.
 Gr. 6, 2, 32, ubi pauca et suspecta
 notavi constructionis part. ὅπως cum
 infinitivo exempla, hic fortasse ex πα-
 ρασκευασθῇ ἢ nato. Econ. quidem 7,
 29: Πειρᾶσθαι ὅπως ὡς βέλτιστα τὰ
 προσήκοντα ἐκάτερον ἡμῶν διαπράτ-
 τεσθαι, in Guelf. ὅπως ita scriptum ut
 pro οἷον aliud quid fuisse videatur pr.,
 nunc erasum. Pronomen autem post
 διπλάσιαις insertum conferri quidem
 potest cum Hier. 1, 13: Πολλαπλάσια
 λαβόντες ἢ ὅσα—κτῶνται, sed hic exi-
 guæ est cum ipso ἢ fidei omisitque
 Zonaras p. 152 C.

38. τοὺς ταξιάρχους] Conf. 3, 3-

τοῦτ' ἂν τὸ ἄριστον πλεόν ὠφελῆσαι ἡμᾶς ἢ τὸ τῶν
 συμμάχων ἐπιμελεῖς φανῆναι, οὐδ' ἂν αὕτη ἡ εὐωχία ἰσχυ-
 ροτέρους τοσοῦτον ποιῆσαι ὅσον εἰ δυναίμεθα τοὺς συμ-
 39 μάχους προθύμους ποιεῖσθαι. εἰ δὲ τῶν νῦν διωκόντων καὶ
 κατακαινόντων τοὺς ἡμετέρους πολεμίους καὶ μαχομένων,
 εἴ τις ἐναντιοῦται, τούτων δόξομεν οὕτως ἀμελεῖν ὥστε
 καὶ πρὶν εἰδέναι πῶς πράττουσιν ἡρισθηκότες φαίνεσθαι,
 ὅπως μὴ αἰσχροὶ μὲν φανούμεθα, ἀσθενεῖς δ' ἐσόμεθα συμ-
 μάχων ἀποροῦντες. τὸ δὲ τῶν κινδυνευόντων καὶ πονούν-
 των ἐπιμεληθῆναι ὅπως εἰσιόντες τὰπιτήδεια ἔξουσιν, αὕτη
 ἂν ἡμᾶς ἡ θοίνη πλείω εὐφράνειεν, ὡς ἐγὼ φημι, ἢ τὸ πα-
 40 ραχρῆμα τῇ γαστρὶ χαρίσασθαι. ἐννοήσατε δ', ἔφη, ὡς
 εἰ μὴδ' ἐκείνους αἰσχυντέον ἦν, οὐδ' ὥς ἡμῖν νῦν προσήκει
 οὔτε πλησμονῆς πω οὔτε μέθης· οὐ γάρ πω διαπέπρακται
 ἡμῖν ἡ βουλόμεθα, ἀλλ' αὖ τὰ πάντα νῦν ἀκμάζει ἐπιμε-
 λείας δεόμενα. ἔχομεν γὰρ ἐν τῷ στρατοπέδῳ πολεμίους
 πολλαπλασίους ἡμῶν αὐτῶν, καὶ τούτους λελυμένους· οὐς
 καὶ φυλάττεσθαι ἴσως ἔτι προσήκει καὶ φυλάττειν, ὅπως
 ὧσι καὶ οἱ ποιήσονται ἡμῖν τὰπιτήδεια· ἔτι δ' οἱ ἵππεῖς
 ἡμῖν ἄπεισι, φροντίδα παρέχοντες ποῦ εἰσι, καὶ ἔλθωσιν,
 41 εἰ παραμενοῦσιν. ὥστ', ὦ ἄνδρες, νῦν μοι δοκεῖ τοιοῦτον
 σῖτον ἡμᾶς προσφέρεισθαι δεῖν καὶ τοιοῦτον ποτὸν ὁποῖον
 ἂν τι συμφωρότατον εἴη πρὸς τὸ μήτε ὕπνου μήτε ἀφρο-
 42 σύνης ἐμπίμπασθαι. ἔτι δὲ καὶ χρήματα πολλά ἐστὶν ἐν τῷ

αὕτη ἡ εὐωχία] νῦν τὴν εὐωχίαν A.G. pr., qui erasit quid super τ et utrum-
 que v. ἰσχυροτέρους] ους in lit. G. εἰ] ἡ A. et, ut videtur, G. pr.,
 δυνάμεθα G. corr. s. v. r. 39. ἀντιοῦται A.G. pr. πῶς] ὅτι G. s. v. r.
 ἐπιμεληθῆναι C.O. ἐπιμεληθῆναι τινα A.G. τὰ ἐπιτήδεια G. ἂν om. A.G.
 θοίνα A. 40. ἐννοήσατ' ἔφη A. ἐννοήσατε ἔφη G. μὴδ'] μὴ A.G.
 κείνους A.G. pr. πω οὔτε] πω οὔτε A. αὖ τὰ πάντα E. αὖ πάντα A.G.
 γάρ] δ' A. δὲ G. corr. s. v. r. ποιήσαντες A.G. Libri τὰ ἐπιτήδεια.
 οἱ om. G. πω] ὅπου G. corr. εἰ] ἡ G. s. v. r. παραμενοῦσιν E. πα-
 ραμενοῦσιν A.G. 41. τί] τις A. συμφωρότατον eraso super o accentu,
 τaton per compendium s. v. G. ἐμπίμπασθαι A. μ post ι infra v. r. G.

39. αἰσχροὶ] Dicitur ut αἰσχυντέον
 s. 40. De præcedenti ἐναντιοῦται v.
 ad 6, 3, 13.

40. φυλάττεσθαι, ne vim inferant;
 φυλάττειν, ne aufugiant. ZEUN.
 Conf. 4, 4, 7.

41. ὁποῖον ἂν τι συμφωρότατον εἴη]
 Infra 4, 5, 51: Κναξάρη ἐκλέξασθε
 ὁποῖον ἂν οἴσθε αὐτῷ μάλιστα χαρί-
 ζεσθαι. Anab. 2, 2, 2: Πράττετε

ὁποῖον ἂν τι ὑμῖν οἴσθε μάλιστα συμ-
 φέρειν. Qui conjunctivus hic quoque
 locum haberet.

ὕπνου ad cibum, ἀφροσύνης ad po-
 tum refertur. ZEUN.

ἐμπίμπασθαι] Non certior quam
 hic alterius μ fides ceteris est locis
 Xenophontis tam in hoc verbo quam
 in ἐμπιπράναι, ut dixi ad Steph. Thes.
 in utroque, ubi scriptorum inde ab

στρατοπέδῳ, καὶ οὐκ ἀγνοῶ ὅτι δυνατὸν ἡμῖν κοινῶν ὄντων τοῖς συγκατεληφόσι νοσφίσασθαι ὅποσα ἂν βουλώμεθα· ἀλλ' οὐ μοι δοκεῖ τὸ λαβεῖν κερδαλεώτερον εἶναι τοῦ διακαίους φαινομένους ἐκείνους τούτῳ πειρᾶσθαι ἔτι μᾶλλον
 43 ποιεῖν ἢ νῦν ἀσπάζεσθαι ἡμᾶς. δοκεῖ δ' ἔμοιγ', ἔφη, καὶ τὸ νεῖμαι τὰ χρήματα, ἐπειδὰν ἔλθωσι, Μήδοις καὶ Ὑρκανίοις καὶ Τιγράνῃ ἐπιτρέψαι, καὶ ἦν τι μείον ἡμῖν δάσονται, κέρδος ἡγεῖσθαι· διὰ γὰρ τὰ κέρδη ἥδιον ἡμῖν παρα-
 44 μενουῦσι. τὸ μὲν γὰρ νῦν πλεονεκτῆσαι ὀλιγοχρόνιον ἂν ἡμῖν τὸν πλοῦτον παράσχοι· τὸ δὲ ταῦτα προεμένους ἐκείνα κτήσασθαι ὅθεν ὁ πλοῦτος φύεται, τοῦτο, ὡς ἐγὼ δοκῶ, ἀεναώτερον ἡμῖν δύναται· ἂν τὸν ὄλβον καὶ πᾶσι τοῖς
 45 ἡμετέροις παρέχειν. οἶμαι δ', ἔφη, καὶ οἴκοι ἡμᾶς τούτου ἔνεκα ἀσκεῖν καὶ γαστρὸς κρείττους εἶναι καὶ κερδέων ἀκαίρων, ἵν', εἴ ποτε δέοι, δυναίμεθα αὐτοῖς συμφόρως χρῆσθαι· ποῦ δ' ἂν ἐν μείζοσι τῶν νῦν παρόντων ἐπιδει-
 46 ξαίμεθ' ἂν τὴν παιδείαν ἐγὼ μὲν οὐχ ὀρώ. ὁ μὲν οὕτως [20] εἶπε. συνεῖπε δ' αὐτῷ Ὑστάσπας ἀνὴρ Πέρσης τῶν ὁμοτίμων ὧδε· Δεινὸν γάρ τ' αὖν εἴη, ὦ Κύρε, εἴ ἐν θήρᾳ μὲν πολλάκις ἄσιτοι καρτεροῦμεν, ὅπως θηρίον τι ὑποχείριον ποιησώμεθα καὶ μάλα μικροῦ ἴσως ἄξιον· ὄλβον δὲ ὅλον πειρώμενοι θηρᾶν εἰ ἐμποδὼν τι ποιησαίμεθα γενέσθαι ἡμῖν ἂ τῶν μὲν κακῶν ἀνθρώπων ἄρχει, τοῖς δ' ἀγαθοῖς πείθε-
 47 ται, οὐκ ἂν πρόποντα ἡμῖν δοκοίημεν ποιεῖν. ὁ μὲν οὖν Ὑστάσπας οὕτως εἶπεν· οἱ δ' ἄλλοι πάντες ταῦτα συνήνουν. ὁ δὲ Κύρος εἶπεν, Ἄγε δὴ, ἔφη, ἐπειδὴ ὁμονοοῦμεν

42. κοινῶν] αὐτῶν add. G. mg. r. συγκατελ.] κατελ. A.G. ἂν βουλώμεθα] βουλώμεθα A. βουλόμεθα G. διακαίους] super ous erasit aliquid G. ἐκείνους τούτῳ G. corr. ἐκείνῳ τούτους A.G. pr. πειρᾶσθαι] super πειρ erasit aliquid G. 43. δέ μοι G. διὰ G. s. v. r. ἥδη A.G. pr. 44. ἡμῖν post ἂν add. G. mg. r. om. A.G. pr. ἀεναώτερον H. ἀεναούτερον G. s. v. r. πλειότερον A.G., fortasse pro τελειότερον. τὸν om. A.G. 45. ἔνεκεν Junt. κερδέων] ἐ in ras. et lit. G. μὲν] super μ erasim quid et ἐν in ras. et lit. G. 46. Libri ὑστάσπης, ut 47. G., qui hic mg. r. συνηγορεῖ ὑστάσπης κύρῳ. 47. οὕτως om. A.G. mg. r. ὁμοθυμοῦμεν A.G. corr. s. v. r.

Homero exempla sunt allata. V. var. scr, 8, 7, 27, ubi solus A. ἐμπιπλάναι, 3, 35, ubi A.G. ἐκμπιπλὰς pro ἐμπιπλὰς exhibentes ἐμπιπλὰς voluisse videntur. Sed ἐμπιμπράντων contra grammaticorum praeceptum

Volum. Herc. part. I, p. 57 D.

46. δεινὸν γάρ τ' αὖν εἴη quum poneret, in mente habebat membrum ita conformatum ὄλβον δὲ ὅλον πειρώμενοι θηρᾶν ἐμποδὼν τι ποιησαίμεθα γενέσθαι. Simillimus est locus Econ. 8, 17.

ταῦτα, πέμψατε ἀπὸ λόχου ἕκαστος πέντε ἄνδρας τῶν σπουδαιοτάτων· οὗτοι δὲ περιούντες, οὓς μὲν ἂν ὀρώσι πορσύνοντας τὰπιτήδεια, ἐπαινούντων· οὓς δ' ἂν ἀμελούντας, κολαζόντων ἀφειδέστερον ἢ ὥς δεσπότηται. οὗτοι μὲν δὴ ταῦτα ἐποιοῦν.

ΚΕΦ. Γ.

Τῶν δὲ Μήδων τινὲς ἤδη, οἱ μὲν ἀμάξας προωρμημένας καταλαμβάνοντες καὶ ἀποστρέψαντες προσήλαννον μεστὰς ὧν δεῖται στρατιὰ, οἱ δὲ καὶ ἄρμαμάξας γυναικῶν τῶν βελτίστων τῶν μὲν γνησίων, τῶν δὲ καὶ παλλακίδων διὰ τὸ κάλλος συμπεριαγομένων, ταύτας εἰληφότες προσ-
2 ἦγον. πάντες γὰρ ἔτι καὶ νῦν οἱ κατὰ τὴν Ἀσίαν στρατευόμενοι ἔχοντες τὰ πλείστου ἄξια στρατεύονται, λέγοντες ὅτι μᾶλλον μάχονται ἂν, εἰ τὰ φίλτατα παρείη· τούτοις γὰρ φασιν ἀνάγκην εἶναι προθύμως ἀλέξειν. ἴσως μὲν οὖν οὕτως ἔχει, ἴσως δὲ καὶ ποιοῦσιν αὐτὰ τῇ ἡδονῇ χαριζόμενοι.

3 Ὁ δὲ Κῦρος θεωρῶν τὰ τῶν Μήδων ἔργα καὶ Ὑρκα- [2]
νίων ὥσπερ κατεμέμφετο καὶ αὐτὸν καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ, εἰ οἱ ἄλλοι τοῦτον τὸν χρόνον ἀκμάζειν τε μᾶλλον ἑαυτῶν ἐδόκουν καὶ προσκτᾶσθαι τι, αὐτοὶ δ' ἐν ἀργοτέρᾳ χώρᾳ ὑπομένειν. καὶ γὰρ δὴ οἱ ἀπάγοντες καὶ ἀποδεκνύντες Κῦρῳ ἃ ἦγον πάλιν ἀπήλαννον, μεταδιώκοντες τοὺς ἄλλους· ταῦτα γὰρ σφισιν ἔφασαν τετάχθαι ποιεῖν ὑπὸ τῶν

1. ταύτας] ταῦτα A.G. pr. 2. οὖν om. A.G. mg. r. 3. αὐτὸν A.G. αὐτῷ A.G. εἰ] ὅτι G. mg. r. τοῦτον] ἂν τοῦτον A.G. τι, αὐτοὶ δὲ G. corr. τί δὲ αὐτοὶ A.G. pr. ἐν ἀργωτέρᾳ G. corr. ἐνεργωτέρᾳ A.G. pr. σφίσιν A. πρὸς ante τετάχθαι G. s.v. r.

πορσύνοντας] Procurantes et apparentes comineum cibumque. SCHN. V. ad 1, 6, 17.

1. ἀμάξας—μεστὰς] Anab. 1, 10, 18: Καταλαμβάνουσι—τὰς ἀμάξας μεστὰς ἀλεύρων καὶ οἴνου, ἃς παρεσκεύασατο Κῦρος, ἵνα εἴποιτε σφοδρὰ τὸ στρατεύμα λάβοι ἔνδεια, διαδιδόη τοῖς Ἕλλησιν.

2. ἴσως] Suspicionem Xenophontis de Asiaticorum libidine sequitur Ammianus extremo libro 23: "Effusius," inquit, "plerique soluti in Venerem ægreque contenti multitudine pelli-

cum pro opibus quisque adsciscunt matrimonia plura vel pauca." SCHN. V. ad 4, 2, 2.

3. ὥσπερ] Conf. 4, 1, 13. SCHN. ἀκμάζειν vigorem corporis cum promptitudine animi et factorum significare, argumento sunt verba ἐν ἀργωτέρᾳ χώρᾳ, quæ dicta sunt ut supra ἐν μισθοφόρῳ χώρᾳ εἶναι, hoc sensu: si ipsi subsidere hic et ignavis accenseri malle videbimur. SCHN.

τετάχθαι] V. ad 4, 2, 17.

ἀρχόντων. δακνόμενος δὴ ὁ Κῦρος ἐπὶ τούτοις ταῦτα μὲν ὁμῶς κατεχώριζε· συνεκάλει δὲ πάλιν τοὺς ταξιάρχους, καὶ στὰς ὅπου αὐτοῦ ἔμελλον ἀκούσεσθαι τὰ βουλευόμενα λέγει τὰδε.

- 4 Ὅτι μὲν, ὦ ἄνδρες φίλοι, εἰ κατὰσχοιμεν τὰ νῦν προ- [3]
φαινόμενα, μεγάλα μὲν ἂν ἅπασι Πέρσαις ἀγαθὰ γένοιτο, μέγιστα δ' ἂν εἰκότως ἡμῖν δι' ὧν πράττεται, πάντες, οἶμαι, γιγνώσκετε· ὅπως δ' ἂν αὐτῶν ἡμεῖς κύριοι γιγνοίμεθα, μὴ αὐτάρκεις ὄντες κτήσασθαι αὐτὰ, εἰ μὴ ἔσται οἰκείου ἵππι-
5 κὸν Πέρσαις, τοῦτο ἐγὼ οὐκέτι ὁρῶ. ἐννοεῖτε γὰρ δὴ, ἔφη· ἔχομεν ἡμεῖς οἱ Πέρσαις ὅπλα οἷς δοκοῦμεν τρέπεσθαι τοὺς πολεμίους ὁμόσε ἰόντες· καὶ δὴ τρεπόμενοι ποίους ἵππείας ἢ τοξότας ἢ πελταστὰς ἢ ἀκοντιστὰς ἄνευ ἵππων ὄντες δυ-
ναίμεθ' ἂν φεύγοντας ἢ λαβεῖν ἢ κατακαίνειν; τίνες δ' ἂν φοβοῖντο ἡμᾶς προσιόντες κακοῦν ἢ τοξόται ἢ ἀκοντισταὶ ἢ ἱππεῖς, εὖ εἰδότες ὅτι οὐδεὶς αὐτοῖς κίνδυνος ὑφ' ἡμῶν κακόν τι παθεῖν μᾶλλον ἢ ὑπὸ τῶν πεφυκότων δένδρων;
6 εἰ δ' οὕτω ταῦτ' ἔχει, εὐδηλον ὅτι οἱ νῦν παρόντες ἡμῖν ἱπ-
πεῖς νομίζουσι πάντα τὰ ὑποχείρια γιγνόμενα ἑαυτῶν εἶναι
7 οὐχ ἦττον ἢ ἡμέτερα, ἴσως δὲ νῆ Δία καὶ μᾶλλον. νῦν μὲν οὖν οὕτω ταῦτ' ἔχει κατ' ἀνάγκην. εἰ δ' ἡμεῖς ἵππικὸν κτησαίμεθα μὴ χεῖρον τούτων, οὐ πᾶσιν ἡμῖν καταφανὲς ὅτι τοὺς τ' ἂν πολεμίους δυναίμεθα καὶ ἄνευ τούτων ποιεῖν ὅσαπερ νῦν σὺν τούτοις, τούτους τε ἔχοιμεν ἂν τότε με-
τριώτερον πρὸς ἡμᾶς φρονούντας; ὁπότε γὰρ παρεῖναι καὶ ἀπιέναι βούλονται, ἦττον ἂν ἡμῖν μέλοι· καὶ γὰρ ἂν ἄνευ
8 τούτων ἀρκοῖμεν ἡμῖν αὐτοῖς. εἶεν· ταῦτα μὲν δὴ οἶμαι

δὴ] δὲ G. ταῦτα] τὰ A.G. ὅπως A.G. corr. s. v. r. βουλευό-
μενα] ενα in ras. G. 4. νῦν om. A.G. s. v. r. ἂν om. A.G. pr.
πράσσετε A. pr. G. γιγνώσκομεν G. s. v. r. 5. ἢ ἀκοντιστὰς om. A.G.
mg. r. κατακαίνειν] κατακαίνειν A.G. ἀποκτείναι Junt. προσιόντας A.G.
corr. s. v. r. κακόν τι] τι κακόν G. 6. νομίζουσι] κ super ν G. r.
ὑποχείρια A. pr. ὑποχείρια corr. 7. μὴ χεῖρον] μέχρι A.G. corr. mg. r.
τ' ἂν add. Junt. τε G. s. v. r. om. A.G. pr. δυναίμεθα] δυνάμεθα A.G.
παρεῖναι καὶ ἀπιέναι G., sed priora duo in lit., quid pr. non apparet. ἵεναι καὶ
ἀπιέναι A. ἢ παρεῖναι ἢ ἀπιέναι Junt. καὶ γὰρ] εἰ αὐτοὶ Junt. ἂν om. libri.
ἀρκοῖμεν A.G. 8. ταῦτα] τ prius in ras. G. r. οἶομαι A.G.

5. πεφυκότων] V. ad 1, 1, 3. SCHN. καὶ γὰρ ἂν—ἀρκοῖμεν] Aristoph.
6. ὑποχείρια] ὑπὸ χεῖρα, ut hic A. pr., Thesm. 196: Καὶ γὰρ ἂν μαινοίμεθ'
in Ages. 1, 22: Ὑπὸ χεῖρα ἐποιεῖτο. ἂν.
SCHN.

οὐδεὶς ἂν ἀντιγνωμονήσκει μὴ οὐχὶ τὸ πᾶν διαφέρειν Περ-
 σῶν γενέσθαι οἰκείον ἵππικόν· ἀλλ' ἐκείνο ἴσως ἐννοεῖτε
 πῶς ἂν τοῦτο γένοιτο. ἄρ' οὖν σκεψώμεθα, εἰ βουλοίμεθα
 9 καθιστάναι ἵππικόν, τί ἡμῖν ὑπάρχει καὶ τίνος ἐνδεῖ; οὐκ-
 οὖν ἵπποι μὲν οὗτοι πολλοὶ ἐν τῷ στρατοπέδῳ κατειλημ-
 μένοι καὶ χαλινοὶ οἷς πείθονται καὶ τᾶλλα ὅσα δεῖ ἵπποις
 ἔχουσι χρήσθαι. ἀλλὰ μὴν καὶ οἷς γε δεῖ ἄνδρα ἵππέα
 χρήσθαι ἔχομεν, θώρακας μὲν ἐρύματα τῶν σωμάτων,
 παλτὰ δὲ οἷς καὶ μεθιέντες καὶ ἔχοντες χρῶμεθ' ἅν. τί δὴ
 10 τὸ λοιπόν; δῆλον ὅτι ἀνδρῶν δεῖ. οὐκοῦν τοῦτο μάλιστα
 ἔχομεν· οὐδὲν γὰρ οὕτως ἡμέτερόν ἐστιν ὥς ἡμεῖς ἡμῖν αὐ-
 τοῖς. ἀλλ' ἐρεῖ τις ἴσως ὅτι οὐκ ἐπιστάμεθα. μὰ Δί', οὐδὲ
 γὰρ τούτων τῶν ἐπισταμένων νῦν πρὶν μαθεῖν οὐδεὶς ἠπί-
 στατο. ἀλλ' εἴποι ἅν τις ὅτι παῖδες ὄντες ἐμάνθανον.
 11 καὶ πότερα παῖδες εἰσι φρονιμώτεροι ὥστε μαθεῖν τὰ
 φραζόμενα καὶ δεικνύμενα ἢ ἄνδρες; πότεροι δὲ ἂν
 μάθωσιν ἱκανώτεροι τῷ σώματι ἐκπονεῖν, οἱ παῖδες ἢ οἱ
 12 ἄνδρες; ἀλλὰ μὴν σχολή γε ἡμῖν μαθάνειν ὅση οὔτε
 παισὶν οὔτε ἄλλοις ἀνδράσιν· οὔτε γὰρ τοξεύειν ἡμῖν μα-
 θητέον ὥσπερ τοῖς παισὶ· προεπιστάμεθα γὰρ τοῦτο· οὔτε
 μὴν ἀκοντίζειν· ἐπιστάμεθα γὰρ καὶ τοῦτο· ἀλλ' οὐδὲ μὴν,
 ὥσπερ τοῖς ἄλλοις ἀνδράσι τοῖς μὲν γεωργίαι ἀσχολίαν
 13 παρέχουσι, τοῖς δὲ τέχναι, τοῖς δὲ ἄλλα οἰκεία ἡμῖν δὲ
 στρατεύεσθαι οὐ μόνον σχολή, ἀλλὰ καὶ ἀνάγκη. ἀλλὰ
 μὴν οὐχ ὥσπερ ἄλλα πολλὰ τῶν πολεμικῶν χαλεπὰ μὲν,

ἂν om. A.G. τὸ πᾶν] τὰ πάντα A. γενέσθαι περσῶν G. ἴσως om.
 A.G. mg. r. ἄρ' οὖν E. ἂν A.G., cum γένοιτο jungentes. ἡμῖν A.G.
 ὑπάρξει G. s. v. r. 9. ἵππους G. s. v. r. ἔρυμα A.G. pr. χρῶ-
 μεθ' ἅν] χρῶμεθα A.G. 10. δὴ] δεῖ G. s. v. r. οὐθέν et mox οὐθεῖς A.
 11. πότεροι] πότερα A.G. corr. G. s. v. r. ἄνδρες] οἱ ἄνδρες A. 12. ἀν-
 δράσιν] ἀνδράσι A.G., qui om. οὔτε γὰρ—ἀνδράσι, quæ G. mg. r. Unde τοῖς
 μὲν γὰρ γεωργίαι A. καὶ τοῦτο F.H. τοῦτο G.

9. ὅσα δεῖ ἵπποις ἔχουσι χρήσθαι]
 Dicit equorum copiam esse ita omni-
 bus rebus instructorum ut oporteat
 quibus quis uti velit.

12. ἡμῖν δὲ στρατεύεσθαι οὐ μόνον
 σχολή] Dici debebat ἡμῖν ἀσχολίαν τι
 παρέχει et mox s. 13, ἵππικὴ χαλεπή
 ἐστίν. Sed mutatae similiter struc-
 turæ exempla sunt Agesil. 10, 1:
 Ταῦτα γὰρ οὐχ ὥσπερ εἰ θησαυρὸς τις
 ἐντύχοι, πλουσιώτερος μὲν ἂν εἴη—ὁ δὲ

καρτερίᾳ πρωτεύων οὗτος ἔμοιγε δοκεῖ
 δικαίως ἀνὴρ ἀγαθὸς παντελῶς ἂν νομί-
 ζεσθαι. Quod dicendum fuerat ταῦτα
 γὰρ—ἀνδρὸς παντελῶς ἀγαθοῦ ἔργα μοι
 δοκεῖ εἶναι. De Vectigal. 4, 6: Καὶ
 γὰρ οὐδ' ὥσπερ ὅταν πολλοὶ χαλκοτύ-
 ποι γένωνται—καταλύονται οἱ χαλκοτύ-
 ποι—ἀργυρίτις δὲ ὅσῳ ἂν πλείων φαί-
 νηται, τοσούτῳ πλείονες ἐπὶ τὸ ἔργον
 τοῦτο ἔρχονται.

χρήσιμα δέ· ἵππικὴ δὲ οὐκ ἐν ὁδῷ μὲν ἡδίων ἢ αὐτοῖν τοῖν ποδοῖν πορεύεσθαι; ἐν δὲ σπουδῇ οὐχ ἡδὺν ταχὺ μὲν φίλῳ παραγενέσθαι, εἰ δέοι, ταχὺ δὲ, εἴτε ἄνδρα εἴτε θῆρα δέοι διώκεσθαι, καταλαβεῖν; ἐκεῖνο δὲ οὐχὶ εὐπετέες τὸ ὅτι ἂν δέῃ ὄπλον φέρειν τὸν ἵππον τοῦτο συμφέρειν; οὐκ οὖν
 14 ταὐτό γ' ἐστὶν ἔχειν τε καὶ φέρειν. ὅ γε μὴν μάλιστ' ἂν τις φοβηθείη, μὴ εἰ δεήσει ἐφ' ἵππου κινδυνεύειν ἡμᾶς πρότερον πρὶν ἀκριβοῦν τὸ ἔργον τοῦτο, κᾶπειτα μήτε πεζοὶ ἔτι ὦμεν μήτε πῶ ἵππεῖς ἱκανοὶ, ἀλλ' οὐδὲ τοῦτο ἀμήχανον· ὅπου γὰρ ἂν βουλώμεθα, ἐξέσται ἡμῖν πεζοῖς εὐθὺς μάχεσθαι· οὐδὲν γὰρ τῶν πεζικῶν ἀπομαθησόμεθα ἵπ-
 15 πεύειν μαθάνοντες. Κῦρος μὲν οὕτως εἶπε· Χρυσάντας [4] δὲ συναγορεύων αὐτῷ ὧδε ἔλεξεν.

Ἄλλ' ἐγὼ μὲν, ἔφη, οὕτως ἐπιθυμῶ ἵππεύειν μαθεῖν ὡς νομίζω, ἣν ἵππεὺς γένωμαι, ἄνθρωπος πτηνὸς γενέσθαι.
 16 νῦν μὲν γὰρ ἔγωγε ἀγαπῶ ἣν γ' ἐξ ἴσου τῷ θεῖν ὀρμηθεὶς ἀνθρώπων μόνον τῇ κεφαλῇ πρόσχω, κὰν θηρίον παραθέον ἰδὼν δυνασθῶ διατεινόμενος φθάσαι ὥστε ἀκοντίσαι ἢ τοξεύσαι πρὶν πάνυ πρόσω αὐτὸ γενέσθαι· ἣν δ' ἵππεὺς γένωμαι, δυνήσομαι μὲν ἄνδρα ἐξ ὄψεως μήκους καθαιρεῖν,

13. αὐτοῖν] οὗς s. v. r. G. διώκεσθαι] κοντα s. v. r. G. τὸν] τὸ δ' A.G. συμφέρειν G. Libri οὐκ οὖν. ταὐτό] τὸ αὐτό A.G. ἔχειν τε G. s. v. r. 14. μάλιστ' μάλιστά γε A.G. μὴ om. A.G. s. v. r. τὸ ἔργον τοῦτο] τοῦτο ἔργον A.G., fortasse pro τοῦργον. οὐθὲν A. 15. οὕτω A. 16. δυνήθω G. corr. r. δυνήσωμαι G. pr. μὲν om. A.G. s. v. r.

13. εὐπετέες est commodum, commoditatem præbens. SCHN.

οὐκ οὖν ταὐτό γ' ἐστὶν ἔχειν τε καὶ φέρειν] Hoc eatenus verum est ut quod quis portet idem habeat necesse sit: atqui non id agendum erat Cyrus ut arma, si equites fierent, Persis non defutura demonstraret: quod minime metuebant: sed hoc potius ostendendum quanto commodius ea præsto habituri essent. Itaque sententia requiritur contraria οὐκ οὖν ταὐτό γ' ἐστὶν. Infra 5, 4, 44: Οὐ γὰρ τὸ αὐτὸ ἐστὶ προσάγειν τε καὶ παράγειν. Perpetuo autem libri variant inter ταὐτό et τὸ αὐτό.

14. ἀμήχανον] Huic rei facile est mederi vel providere. SCHN. Non temere autem hoc veretur Cyrus: nam passim docent historici, qui pe-

dites sint optimi, equestris artis fere esse imperitos, et vicissim. Hinc Constantium Julian. Orat. 1, p. 11, laudat quod inter equites pariter ac pedites emineret, ubi v. Spanhem. HUTCH.

15. πτηνὸς] Duriusculum est quod ex Platonis Reip. 5, p. 467 D, appositum Hutchinson.: Πτεροῦν χρηὶ παιδία ὄντα εὐθὺς, ἢ, ἂν τι δέῃ, πετόμενοι ἀποφεύγωσι. Πῶς λέγεις; ἔφη. Ἐπὶ τοὺς ἵππους, ἣν δ' ἐγὼ, ἀναβιβαστέον ὡς νεωτάτους καὶ διδασκομένους ἵππεύειν etc. SCHN. Πτηνὸς similiter Xen. Hipparch. 8, 3. ZEUN.

16. καθαιρεῖν] Est consequi et superare; opponitur enim τῷ ἐξ ἴσου ὀρμηθέντι. Comparsa Abresch. ad Æschylum 2, p. 42. SCHN.

δυνήσομαι δὲ θηρία διώκων τὰ μὲν ἐκ χειρὸς παίειν κατα-
 λαμβάνων, τὰ δὲ ἀκοντίζειν ὥσπερ ἐστηκότα· καὶ γὰρ ἐὰν
 ἀμφοτέρω ταχέα ᾖ, ὅμως ἐὰν πλησίον γίγνηται ἀλλήλων,
 17 ὥσπερ τὰ ἐστηκότα ἔσται. ὃ δὲ δὴ μάλιστα δοκῶ ζῶν,
 ἔφη, ἐξήλωκέναι, ἵπποκενταύρους, εἰ ἐγένοντο, ὥστε προ-
 βουλεύεσθαι μὲν ἀνθρώπου φρονήσει, ταῖς δὲ χερσὶ τὸ
 δέον παλαμᾶσθαι, ἵππου δὲ τάχος ἔχειν καὶ ἰσχύν, ὥστε τὸ
 μὲν φεῦγον αἰρεῖν, τὸ δ' ὑπομένον ἀνατρέπειν, οὐκοῦν
 ταῦτα πάντα καὶ ἐγὼ ἵππεὺς γενόμενος συγκομίζομαι πρὸς
 18 ἐμαυτόν. προνοεῖν μὲν γε ἔξω πάντα τῇ ἀνθρωπίνῃ γνώ-
 μῃ, ταῖς δὲ χερσὶν ὀπλοφορήσω, διώξομαι δὲ τῷ ἵππῳ,
 τὸν δ' ἐναντίον ἀνατρέψω τῇ τοῦ ἵππου ῥύμῃ, ἀλλ' οὐ
 19 συμπεφυκὼς δεδήσομαι ὥσπερ οἱ ἵπποκένταυροι· οὐκοῦν
 τοῦτό γε κρεῖττον ἢ συμπεφυκέναι. τοὺς μὲν γὰρ ἵππο-
 κενταύρους οἶμαι ἔγωγε πολλοῖς μὲν ἀπορεῖν τῶν ἀνθρώ-
 ποις ἡρμημένων ἀγαθῶν ὅπως δεῖ χρῆσθαι, πολλοῖς δὲ τῶν
 20 ἵπποις πεφυκότην ἡδέων πῶς αὐτῶν χρὴ ἀπολαύειν. ἐγὼ
 δὲ ἦν ἵππεύειν μάθω, ὅταν μὲν ἐπὶ τοῦ ἵππου γένωμαι, τὰ
 τοῦ ἵπποκενταύρου δήπουθεν διαπράξομαι· ὅταν δὲ κατα-
 βῶ, δειπνήσω καὶ ἀμφιέσομαι καὶ καθευδήσω ὥσπερ οἱ
 ἄλλοι ἄνθρωποι· ὥστε τί ἄλλο ἢ διαιρετὸς ἵπποκένταυρος
 21 καὶ πάλιν σύνθετος γίγνομαι; ἔτι δ', ἔφη, καὶ τοῖσδε
 πλεονεκτήσω τοῦ ἵπποκενταύρου· ὁ μὲν γὰρ δυοῖν ὀφθαλ-
 μοῖν προεωράτο καὶ δυοῖν ὥτοιιν ἤκουεν· ἐγὼ δὲ τέτ-
 ταρσι μὲν ὀφθαλμοῖς τεκμαροῦμαι, τέτταρσι δὲ ὥσιν

ἐὰν] ἂν A.G. ἐὰν] δ' ἂ Ald. δὲ A.G. Junt. πλησίον] πλησία A.G.
 γίγνηται] γίνεται A.G. ἔσται om. A.G. mg. r. 17. δ] φ D. Cam.
 δοκῶ ἔφη D. Cam. ζῶν A.G. corr. mg. r. ζῶων D. Cam. ὅρειν A.
 ταῦτα πάντα καὶ ἐγὼ G. πάντα καὶ ἐγὼ ταῦτα A. πάντα καὶ ἐγὼ ταῦτα D. Cam.
 18. διώξομαι δὲ] δὲ om. G. δ' om. A.G. s. v. r. ἐναντίον B. s. v. r. ἀν-
 τίων A.G. ῥύμη B. mg. r. ῥώμη A.G. δήπουθεν G. pr. Libri εὔρημένων.
 21. τέτταρσιν et μὲν om. A.G. s. v. r. τεκμαροῦμαι A.G. τέτταρσι]
 τέτρασι A.G. pr. τέσσαρσι corr. ὥσιν αἰσθ. et ὥσιν ἀκούοντα A.G. ὥσι προ-

17. ἵπποκενταύρους] Hæc vel s. 22
 respicere videtur Eustath. Opusc. p.
 220, 42.

ἐγένοντο ὥστε conjungenda, ut sit
 i. q. ἐγένοντο τοιοῦτοι ὥστε.

οὐκοῦν—πάντα] Hæc apodosin sen-
 tentiæ totius continent; ita tamen ut,
 quod fieri solet post longiorem pa-
 renthesin, verba initio non accurate
 respondeant. SCHN.

18. ῥύμη] Conf. 7, 1, 31.

19. πολλοῖς δὲ] Hoc ponitur vel
 propter χρῆσθαι, quod in mente habe-
 bat, sed in αὐτῶν—ἀπολαύειν mutavit,
 vel propter ἀπορεῖν, quod quum est
 stupere ad aliquid, dativo jungitur.

21. δυοῖν ὀφθαλμοῖν—αἰσθῆσομαι]
 Similem Plutarchi locum Arat. c. 25
 contulit Coraes, ubi προαίσθάνεται.

- αἰσθήσομαι· πολλὰ γάρ φασι καὶ ἵππον ἀνθρώπου τοῖς ὀφθαλμοῖς προορῶντα δηλοῦν, πολλὰ δὲ τοῖς ὠσὶν ἀκούοντα σημαίνειν. ἐμὲ μὲν οὖν, ἔφη, γράφε τῶν ἱππεύειν ὑπερεπιθυμούντων. Νῆ τὸν Δί', ἔφασαν οἱ ἄλλοι [5]
- 22 πάντες, καὶ ἡμᾶς γε. ἐκ τούτου δὴ ὁ Κῦρος λέγει, Τί οὖν, ἔφη, ἐπεὶ σφόδρα ἡμῖν δοκεῖ ταῦτα, εἰ καὶ νόμον ἡμῖν αὐτοῖς ποιησαίμεθα αἰσχυρὸν εἶναι, οἷς ἂν ἵππους ἐγὼ πορίσω, ἣν τις φανῇ πεζῇ ἡμῶν πορευόμενος, ἣν τε πολλὴν ἣν τε ὀλίγην ὁδὸν δέη διελθεῖν; ἵνα καὶ παντάπασιν ἱππο-
- 23 κενταύρους ἡμᾶς οἴωνται οἱ ἄνθρωποι εἶναι. ὁ μὲν οὕτως ἐπήρετο, οἱ δὲ πάντες συνῆνεσαν· ὥστ' ἔτι καὶ νῦν ἐξ ἐκείνου χρῶνται Πέρσαι οὕτω, καὶ οὐδεὶς ἂν τῶν καλῶν κάγαθῶν ἐκὼν ὀφθείη Περσῶν οὐδαμῇ πεζὸς ἰών. οἱ μὲν δὴ ἐν τούτοις τοῖς λόγοις ἦσαν.

ΚΕΦ. Δ.

- Ἡνίκα δ' ἔξω μέσον ἡμέρας ἐγένετο, προσήλανον μὲν οἱ Μῆδοι ἱππεῖς καὶ Ὑρκάνιοι, ἵππους τε ἄγοντες αἰχμαλώτους καὶ ἄνδρας· ὅσοι γὰρ τὰ ὄπλα παρεδίδοσαν, οὐ
- 2 κατέκανον· ἐπεὶ δὲ προσήλασαν, πρῶτον μὲν αὐτῶν ἐπυνθάνετο ὁ Κῦρος εἰ σωθείεν πάντες αὐτῶ· ἐπεὶ δὲ τοῦτ' ἔφασαν, ἐκ τούτου ἡρώτα τί ἔπραξαν. οἱ δὲ διηγοῦντο ἃ
- 3 τ' ἐποίησαν καὶ ὥς ἀνδρείως ἕκαστα ἐμεγαληγόρουν. ὁ δὲ

αἰσθήσομαι et ὥσὶ προακούοντα ceteri. οὖν om. G. ἔφασαν] ἔφησαν A.G.
 22. εἰ] ἦ A.G. νόμον] μόνον A.G. corr. s. v. r. ποιησαίμεθα] πορισαί-
 μεθα G. s. v. r. οἱ om. A. 1. μέσον G. ἡμέρα A.G. ἐγένετο A.G.
 κατέκανον] κατέκαιον A. κατέκαινον B.G. Correxī in ed. a. 1824. 2. σω-
 θείεν πάντες] σώοι οἱ πάντες εἶεν E.F.H. σώοι πάντες εἶεν Junt. αὐτῶ] αὐ-
 τῶν A.G.

22. αἰσχυρὸν] Conf. 8, 8, 19. Eu-
 stath. Opusc. p. 210, 1: Οὐκ ἀπαξίων
 τὸ πεζὸν κατὰ τὸ πάλαι Περσικὸν ὑψη-
 λόφρον, οἷς ἤρεσε νομοθετῆσαι δίχα
 τοῦ κατ' οἰκίαν περιπάτου λοιπὴν πο-
 ρεῖαν ἐφ' ἵππου τίθεσθαι. De rege
 Heraclides Cumæus apud Athen. 12,
 p. 514 C: Πεζὸς οὐδέποτε ἐωράθη ἔξω
 τῶν βασιλείων.

23. χρῶνται] Sic solum positum
 verbum illustravit Heindorf. ad Platon.
 Sophist. p. 274. SCHN.

οὐδεὶς ἂν—ὀφθείη Περσῶν οὐδαμῇ
 πεζὸς ἰών] "C'est ce qui se pratique

tout-à-fait aujourd'hui. Tout le monde
 va à cheval, jusqu'aux gens de bouti-
 que." Chardin *Voyages en Perse*,
 vol. 3, p. 264 ed. Langlès. Conf. id.
 p. 427, Ker Porter *Travels in Georgia*,
Persia etc. vol. 1, p. 291.

1. μέσον ἡμέρας] *Infra* 5, 3, 52:
 Ἡνίκα δ' ἦν ἐν μέσῳ νυκτῶν. *Anab.* 1,
 8, 8: Καὶ ἥδη τε ἦν μέσον ἡμέρας.
 7, 3, 44: Ἡνίκα ἦν μέσον ἡμέρας.
 SCHN.

2. σωθείεν] *Varietates librorum con-*
flatas videri ex scriptura σῶ εἶεν dixi
præf. ad Anab. p. ix.

διήκουέ τε ἡδέως πάντων ἃ ἐβούλοντο λέγειν, ἔπειτα δὲ καὶ ἐπῆνεσεν αὐτοὺς οὕτως· Ἀλλὰ καὶ δηλοί τοι, ἔφη, ἐστὲ ὅτι ἄνδρες ἀγαθοὶ ἐγένεσθε· καὶ γὰρ μείζους φαί-
 4 νεσθε καὶ καλλίους καὶ γοργότεροι ἢ πρόσθεν ἰδεῖν. ἐκ δὲ τούτου ἐπυνθάνετο ἡδὴ αὐτῶν καὶ ὁπόσῃ ὁδὸν διήλασαν καὶ εἰ οἰκοῖτο ἡ χώρα. οἱ δ' ἔλεγον ὅτι καὶ πολλὴν διελά-
 5 σειαν καὶ πᾶσα οἰκοῖτο καὶ μεστὴ εἴη οἰῶν καὶ αἰγῶν καὶ βοῶν καὶ ἵππων καὶ σίτου καὶ πάντων ἀγαθῶν. Δυσὼν [2] ἂν, ἔφη, ἐπιμελητέον ἡμῖν εἴη, ὅπως τε κρείττους ἐσόμεθα τῶν αὐτὰ ἐχόντων καὶ ὅπως οὗτοι μενοῦσιν· οἰκουμένη μὲν γὰρ χώρα πολλοῦ ἄξιον κτῆμα· ἐρήμη δ' ἀνθρώπων οὔσα
 6 ἐρήμη καὶ τῶν ἀγαθῶν γίγνεται. τοὺς μὲν οὖν ἀμυνομένους, ἔφη, οἶδα ὅτι κατεκάνετε, ὀρθῶς ποιοῦντες· τοῦτο γὰρ μάλιστα σώζει τὴν νίκην· τοὺς δὲ παραδιδόντας αἰχμαλώτους ἡγάγετε· οὓς εἰ ἀφείημεν, τοῦτ' αὐτὸ σύμ-
 7 φορον ἂν, ὥς ἐγὼ φημι, ποιήσαιμεν. πρῶτον μὲν γὰρ νῦν οὐκ ἂν φυλάττεσθαι οὐδὲ φυλάττειν ἡμᾶς τούτους δέοι, οὐδ' αὖ σιτοποιεῖν τούτοις· οὐ γὰρ λιμῶ γε δήπου κατακανοῦμεν αὐτούς· ἔπειτα δὲ τούτους ἀφέντες πλείοσιν αἰχμαλώ-
 8 τοις χρησόμεθα. ἦν γὰρ κρατῶμεν τῆς χώρας, πάντες ἡμῖν οἱ ἐν αὐτῇ οἰκοῦντες αἰχμάλωτοι ἔσονται· μᾶλλον δὲ τούτους ζῶντας ἰδόντες καὶ ἀφεθέντας μενοῦσιν οἱ ἄλλοι καὶ πείθεσθαι αἰρήσονται μᾶλλον ἢ μάχεσθαι. ἐγὼ μὲν οὖν
 9 οὕτω γινώσκω· εἰ δ' ἄλλο τις ὁρᾷ ἄμεινον, λεγέτω. οἱ δὲ

3. διήκουέ τε Schneiderus. διήκουε (et πάντα ἢ. ὅσα ἐβ.) Junt. διηκούετο A.G. ἡβούλοντο A.G. τοι] τε A. 4. οἰκεῖτο G. pr., ut videtur, qui o in ras. et lit., i s. v. r. οἰκοῖτο] ἡ χώρα add. G. mg. r. οἰῶν] ὡν A.G. 5. μὲν G. s. v. r. πολλοῦ] πολὺ A.G. 6. ἀμυνομένους] νν in ras. G. κατεκάνετε] κατεκαίνετε A.G. Correxī in ed. a. 1824. ξύμφορον G. 7. αὖ Castalio. Libri ἂν. γὰρ] γὰρ δὴ A.G. κατακανοῦμεν Zeunius. κατακαίνουμεν A.G. 8. οὖν om. A. ἄλλο—ἄμεινον C.E.F.H. ἀλλά—ἄμεινονα A. ἄλλος—ἄμεινονα G.

3. διήκουε] Videtur διήκουέ τε fuisse, quod mutarunt, qui in altero membro καὶ ex more non sequi, sed δὲ videbant. SCHN.

μείζους] V. ad 5, 2, 36.

5. Δυσὼν ἂν] Sic ὥρα ἂν εἴη sine οὖν, de quo ad I, 4, 13. SCHN. V. ad 7, 5, 25.

6. παραδιδόντας] τὰ ὅπλα ex s. i. repetitur. Nam quod Plato dixit Phædro p. 250 E. ἡδονῇ παραδοῦς cum hoc loco componi non potest.

7. φυλάττεσθαι οὐδὲ φυλάττειν] Conf. 4, 2, 40. ZEUN.

8. εἰ δ' ἄλλο τις ὁρᾷ ἄμεινον] Male plerique ἄλλος et ἄμεινονα, qua de forma dixi ad Steph. Thes. v. Ἀμείνων. Anab. 3, 2, 37: Εἰ μὲν οὖν ἄλλος τις βέλτιον ὁρᾷ, ἄλλως ἐχέτω, verrissime Muretus ἄλλο τις, ut 38: Εἰ δέ τις ἄλλο ὁρᾷ βέλτιον, λεξάτω. Ubi v. annot. Infra 6, 2, 39: Εἰ δέ τις τι καὶ ἄλλο δέον ἐνορᾷ.

- ἀκούσαντες συνήνουν ταῦτα ποιεῖν. οὕτω δὲ ὁ Κῦρος κα- [3]
 10 λέσας τοὺς αἰχμαλώτους λέγει τοιαύδε· Ἄνδρες, ἔφη, νῦν
 τε ὅτι ἐπέθεσθε τὰς ψυχὰς περιεποιήσασθε, τοῦ τε λοι-
 ποῦ, ἣν οὕτω ποιήτε, οὐδ' ὅτι οὖν κακὸν ἔσται ὑμῖν ἀλλ' ἢ
 οὐχ ὁ αὐτὸς ἄρξει ὑμῶν ὅσπερ καὶ πρότερον· οἰκήσετε δὲ
 τὰς αὐτὰς οἰκίας καὶ χώραν τὴν αὐτὴν ἐργάσεσθε καὶ γυ-
 ναιξὶ ταῖς αὐταῖς συνοικήσετε καὶ παίδων τῶν ὑμετέρων
 ἄρξετε ὥσπερ νῦν· ἡμῖν μέντοι οὐ μαχεῖσθε οὐδὲ ἄλλω
 11 οὐδενί· ἡνίκα δ' ἂν τις ὑμᾶς ἀδικῇ, ἡμεῖς ὑπὲρ ὑμῶν μα-
 χούμεθα· ὅπως δὲ μηδ' ἐπαγγέλλῃ μηδεὶς ὑμῖν στρατεύειν,
 τὰ ὅπλα πρὸς ἡμᾶς κομίσασθε· καὶ τοῖς μὲν κομίζουσιν
 ἔσται εἰρήνη καὶ ἃ λέγομεν ἀδόλως· ὅποσοι δ' ἂν τὰ πο-
 λεμικὰ μὴ ἀποφέρωσιν ὅπλα, ἐπὶ τούτους ἡμεῖς καὶ δὴ
 12 στρατευσόμεθα. ἂν δέ τις ὑμῶν καὶ ἰὼν ὥς ἡμᾶς εὐνοικῶς
 καὶ πράττων τι καὶ διδάσκων φαίνεται, τοῦτον ἡμεῖς ὥς
 εὐεργέτην καὶ φίλον, οὐχ ὥς δοῦλον περιέψομεν. ταῦτα
 13 οὖν, ἔφη, αὐτοὶ τε ἴστε καὶ τοῖς ἄλλοις διαγγέλλετε. ἦν δ'
 ἄρα, ἔφη, ὑμῶν βουλομένων ταῦτα μὴ πείθονται τινες,
 ἐπὶ τούτους ἡμᾶς ἄγετε, ὅπως ὑμεῖς ἐκείνων, μὴ ὑμεῖς ὑπ'
 ἐκείνων ἄρχησθε. ὁ μὲν δὴ ταῦτ' εἶπεν· οἱ δὲ προσεκύνουν
 τε καὶ ὑπισχνοῦντο ταῦτα ποιήσειν.

ΚΕΦ. Ε.

Ἐπεὶ δ' ἐκείνοι ὥχοντο, ὁ Κῦρος εἶπεν, ὦρα δὴ, ὦ
 Μῆδοι καὶ Ἀρμένιοι, δεῖπνεν πάσιν ἡμῖν· παρεσκεύασται

10. τοῦ τε] τε om. A. s. v. G. r.

ξεσθε A. οὐδενί] om. A. G.

μηδ' ἐπαγγέλλῃ] ὥς δ' ἐπαγγελθῇ A. G.

ἀποφέρωσιν] ἀνα s. v. r. G.

ἴστε] ἴετε A.

1. ἡμῖν] ὑμῖν A. G.

13. ἡμῶν G.

παρασκεύασθαι A. G. pr.

ὥσπερ G. Zonaras p. 152 D.

11. ἀδικῇ] ἦ in lit. et ras. G.

ἔστιν A. corr. G. pr., corr. s. v. r.

12. περιέψομεν C. περιόψοιμεν A. G.

ὑμεῖς ἐκείνων] ὅ in lit. et ras. G.

κακὸν] Zonaras καὶ τὸν ἔσται legisse videtur: Ἐν γάρ τι καὶ τὸν ἔσται ὑμῖν, πάντες αὐτῶν—τί ἔπραξαν—ἃ τ' ἐποίησαν. SCHN.

11. ἃ λέγομεν] Quæ promittimus. ZEUN.

13. ὅπως ὑμεῖς ἐκείνων] Intelligendum ex sequenti passivo activum ἄρχετε, ut vicissim passivum ex activo in locis Thucydidis quos conferunt

interpretes 2, 11: Ἀξιοῦσιν ἐπιόντες τὴν τῶν πέλας δημοῦν μᾶλλον ἢ τὴν ἑαυτῶν ὀράν· 6, 79: Ὅταν ὑπ' ἄλλων καὶ μὴ αὐτοὶ ὥσπερ νῦν τοὺς πέλας ἀδικῶσιν.

προσεκύνουν] Humi procumbentes more Persico, de quo Herodot. 1, 134, Aesch. Pers. 588, Ælian. V. H. 1, 21 et alii. HUTCH.

δὲ ὑμῖν τὰπιτήδεια ὡς ἡμεῖς βέλτιστα ἐδυνάμεθα. ἀλλ' ἴτε
καὶ ἡμῖν πέμπετε τοῦ πεπονημένου σίτου τὸν ἡμισυν· ἱκα-
νὸς δὲ ἀμφοτέροις πεποιῖται· ὄψον δὲ μὴ πέμπετε μηδὲ
πιεῖν· ἱκανὰ γὰρ ἔχομεν παρ' ἡμῖν αὐτοῖς παρεσκευασμένα.
2 καὶ ὑμεῖς δὲ, ὦ Ὑρκάνιοι, ἔφη, διάγετε αὐτοὺς ἐπὶ τὰς
σκηναῖς, τοὺς μὲν ἄρχοντας ἐπὶ τὰς μεγίστας, γινώσκετε
δὲ, τοὺς δ' ἄλλους ὡς ἂν δοκῇ κάλλιστα ἔχειν· καὶ αὐτοὶ
δὲ δειπνεῖτε ὅπουπερ ἡδιστον ὑμῖν· σῶ μὲν γὰρ ὑμῖν καὶ
ἀκέραιοι αἱ σκηναί· παρεσκευάσται δὲ καὶ ἐνθάδε ὥσπερ
3 καὶ τούτοις. καὶ τοῦτο δὲ ἴστε ἀμφοτέροι ὅτι τὰ μὲν ἔξω
ὑμῖν ἡμεῖς νυκτοφυλακήσομεν, τὰ δ' ἐν ταῖς σκηναῖς αὐτοὶ
ὀράτε καὶ τὰ ὅπλα εὖ τίθεσθε· οἱ γὰρ ἐν ταῖς σκηναῖς
4 οὐπω φίλοι ἡμῖν. οἱ μὲν δὴ Μῆδοι καὶ οἱ ἀμφὶ Τιγράνην [2]
ἐλούντο, καὶ, ἦν γὰρ παρεσκευασμένα, ἱμάτια μεταλαβόν-
τες ἐδείπνουν· καὶ οἱ ἵπποι αὐτοῖς εἶχον τὰπιτήδεια· καὶ
τοῖς Πέρσαις δὲ ἔπεμπον τῶν ἄρτων τοὺς ἡμίσεις· ὄψον

Libri τὰ ἐπιτήδεια. βέλτιστα] ὦ βέλτιστοι A.G. Zonaras p. 153 A.
πεπονημένου] πεπονημένον A.G. πιεῖν] ποιεῖν G. pr. ἱκανὰ—παρεσκευ-
ασμένα] ἱκανὸν—παρεσκευασμένον A.G. 2. διαγάγετε A. Zonaras p. 153 A.
αἱ] καὶ αἱ A.G. pr. μὲν s. v. r. G. εὖ τίθεσθε A. ἐν s. v. r. G. οὐπω
mg. r. B. Philadelphus, cod. Brodæi. οὗτοι A.G. οὗτοι B. corr., pr. fortasse
οὐτω. 4. ἐλούντο] ἐλούοντο A.G. καὶ γὰρ] καὶ ante ἱμάτια ponunt
libri. Correxist Poppo. Libri τὰ ἐπιτήδεια.

1. πεπονημένου—πεποιῖται] V. ad
8, 5, 5.

ὄψον—πιεῖν] V. s. 4.

2. σῶαι libri et Zonaras. Scriben-
dum esse σῶ dictum præf. ad Anab.
p. ix.

3. ἀμφοτέροι] Medi cum Armeniis,
ut s. 1, et Hyrcani.

εὖ τίθεσθε] Ut in promptu sint. V.
Schneider. Ind. Anab. v. Τιθεῖναι, p.
464, b, ed. Oxon. Hom. II. B, 381:
Εὖ μὲν τις δόρυ θηξάσθω, εὖ δ' ἀσπίδα
θέσθω, εὖ δὲ τις ἵπποισιν δείπνον δότω
ᾧκνυπέδουσιν, confert. ZEUN.

4. ἐλούντο] Inscitia librarij in C.
irrepsit ἐλούοντο, quod a Xenophonte
omnino amovendum docet Phrynichus:
Λούομαι ἐλούομην ἐλούοντο ἀδόκιμά
ἐστιν. εἰ δὲ δόκιμα βούλει αὐτὰ ποιῆ-
σαι, τὸ ε καὶ τὸ ο ἀφαίρει, καὶ λέγε
λούμαι, ἐλούομην, ἐλούντο. οὕτω γὰρ οἱ
ἀρχαῖοι λέγουσιν. Cui astipulatur
Thomas: Δούμαι πάντες οἱ Ἀττικοί.
HUTCH. V. var. ser. 1, 3, 11, et
ad Thes. Steph.

Verba ἦν γὰρ παρεσκευασμένα post
ἐλούντο vulgo collocata. quasi balinea
arte fuerint parata, cum liceret in
fluvio vicino lavari, recte post ἱμάτια
retraxit Weiskius. Vestes enim pu-
ras unde sumserint in castris milites,
lectoris intererat scire. SCHN. Li-
brorum scripturam sequutus Morier
A second Journey through Persia, p.
279: "Many of the great personages
have tents with boilers attached to
them, which they convert into hot
baths, as soon as they became sta-
tionary at one place for any time;
and we may suppose this to have been
the case formerly, for in the Cyrop. it
is mentioned that the Medes and the
soldiers of Tigranes bathed themselves
in camp, all matters for that purpose
having been provided." Sed ita παρε-
σκευασμένον dicendum foret.

ἱμάτια μεταλαβόντες] Citat Pollux 7,
44. Homero Od. Θ, 249; Ξ, 513,
εἴματα ἐξημοιβὰ et χιτῶνες ἐξημοιβοί.
ZEUN.

δὲ οὐκ ἔπεμπον οὐδ' οἶνον, οἰόμενοι ἔχειν τοὺς ἀμφὶ Κῦρον,
 ὅτι ἔφη ἄφθονα ταῦτα ἔχειν. ὁ δὲ Κῦρος ἔλεγεν ὅψον μὲν
 5 τὸν λιμὸν, πιεῖν δ' ἀπὸ τοῦ παραρρέοντος ποταμοῦ. ὁ μὲν [3]
 οὖν Κῦρος δειπνίσας τοὺς Πέρσας, ἐπεὶ συνεσκότασε,
 κατὰ πεμπάδας καὶ κατὰ δεκάδας πολλοὺς αὐτῶν διέπεμψε
 καὶ ἐκέλευσε κύκλῳ τοῦ στρατοπέδου κρυπτεῦν, νομίζων
 ἅμα μὲν φυλακὴν ἔσεσθαι, ἂν τις ἔξωθεν προσίῃ, ἅμα δὲ,
 ἂν τις ἔξω φέρων χρήματα ἀποδιδράσκη, ἀλώσεσθαι αὐ-
 τόν· καὶ ἐγένετο οὕτω· πολλοὶ μὲν γὰρ ἀπεδίδρασκον,
 6 πολλοὶ δὲ ἐάλωσαν. ὁ δὲ Κῦρος τὰ μὲν χρήματα τοὺς λα-
 βόντας εἶα ἔχειν, τοὺς δὲ ἀνθρώπους ἀποσφάξαι ἐκέλευσεν·
 ὥστε τοῦ λοιποῦ οὐδὲ βουλόμενος ἂν ἡῖρες ῥαδίως τὸν
 7 νύκτωρ πορευόμενον. οἱ μὲν δὴ Πέρσαι οὕτω διήγον· οἱ δὲ
 Μῆδοι καὶ ἔπινον [καὶ ἠύωχούντο] καὶ ἠύλουντο καὶ πάσης
 εὐθυμίας ἐνεπίμπλαντο· πολλὰ γὰρ καὶ τὰ τοιαῦτα ἦλω,
 ὥστε μὴ ἀπορεῖν ἔργου τοὺς ἐγρηγορούτας.
 8 Ὁ δὲ Κναξάρης ὁ τῶν Μήδων βασιλεὺς τὴν μὲν νύκτα [4]
 ἧ ἔξηλθεν ὁ Κῦρος αὐτός τε ἐμεθύσκετο μεθ' ὧν περ ἐσκή-
 νου ὡς ἐπ' εὐτυχία, καὶ τοὺς ἄλλους δὲ Μήδους ᾤετο παρ-
 εῖναι ἐν τῷ στρατοπέδῳ πλὴν ὀλίγων, ἀκούων θόρυβον
 πολύν· οἱ γὰρ οἰκέται τῶν Μήδων, ἅτε τῶν δεσποτῶν
 ἀπελθόντων, ἀνειμένως ἔπινον καὶ ἐθορύβουν, ἄλλως τε καὶ
 ἐκ τοῦ Ἀσσυρίου στρατεύματος καὶ οἶνον καὶ ἄλλα πολλὰ

ἔφη om. A.G. mg. r. ἔχειν om. A.G. s.v.r. 5. δειπνίσας Ald.
 δειπνήσας A.G. συνεσκότασε] συνεστηκότας ἴδεν A. et qui εἶδε G. πεν-
 τάδας A. καὶ κατὰ δεκάδας om. A.G. mg. r. ἐκέλευε A. τοῦ στρατο-
 πέδου] τὸ στρατόπεδον A.G. κρυπτεῦν] εν punctis notat r. G. ἀποδι-
 δράσκει G. erasa post ε littera. 6. τοὺς λαβόντας εἶα ἔχειν τοὺς in ras.
 et lit. r. G. εἶρες Junt. εἶρετο A.G. 7. καὶ ἔπινον] ἔπινον A.G. εὐω-
 χούντο καὶ ἠύλουντο] ἦδοντο A. et qui mg. r. add. καὶ ἠύλουντο G. ἦλω]
 ἐάλω G. mg. r. ἔργου] ἔργω A.G. 8. ἐν om. A.G. s.v.r. τε om. A.G. s.v.r.

5. πολλοῖ] Anaphoram esse ita intelligendam monuit Weiskius ut quicunque fuga elabi conati fuerint, omnes capti sint. SCHN.

7. εὐωχούντο] Infra 6, 1, 10: Εὐωχούμαι τὰ ἐκείνων καὶ πίνω τὰ τῶν πολέμων. Plato Reip. 6, p. 488: Πίνοντάς τε καὶ εὐωχουμένους. Nihilominus suspectum verbum omissum etiam a Polluce 6, 26: "Ἐπινον δὲ, ὡς οἱ νῦν, τὸ συνέπινον καὶ ποτοὺς ἐποιούντο Ξ. ἔφη. Οἱ δὲ Μῆδοι καὶ ἔπινον καὶ ἠύλουντο. Scribendum autem ἠύω-

χείτο, ut ap. Hesych. v. Ἐβρύαζεν. Quod augmentum fere evanuit ex libris.

ἠύλουντο] Anab. 6, 1, 11: Ἡσαν ἐν ῥυθμῷ πρὸς τὸν ἐνόπλιον ῥυθμὸν αὐλούμενοι, ubi v. annot. Dio Chr. Or. 33, vol. 2, p. 6: "Ἦκουσιν εἰς τὸν βίον αὐλούμενοι καὶ ἀδόμενοι καὶ μεθύνοντες.

ἦλω] Eadem forma cum altera, quæ est s. 5, conjungitur Anab. 4, 4, 21, et pluribus aliis locis cum forma soluta aoristi et perfecti alternat apud Xenophontem, ut apud eundem variatur inter ἡνοιγον et ἀνέωγον.

- 9 εἰληφότες. ἐπεὶ δὲ ἡμέρα ἐγένετο, καὶ ἐπὶ θύρας οὐδεὶς ἦκε [5]
 πλὴν οἷπερ καὶ συνεδείπνουν, καὶ τὸ στρατόπεδον ἦκουε
 κενὸν εἶναι τῶν Μήδων καὶ τῶν ἱππέων, καὶ ἑώρα, ἐπειδὴ
 ἐξῆλθεν, οὕτως ἔχοντα, ἐνταῦθα δὲ ἐβριμοῦτό τε τῷ Κύρῳ
 καὶ τοῖς Μήδοις τῷ καταλιπόντας αὐτὸν ἔρημον οἴχεσθαι,
 καὶ εὐθὺς, ὥσπερ λέγεται ὦμος εἶναι καὶ ἀγνώμων, τῶν
 παρόντων κελεύει τινὰ λαβόντα τοὺς ἑαυτοῦ ἱππέας πορεύ-
 εσθαι ὡς τάχιστα ἐπὶ τὸ ἀμφὶ Κῦρον στρατεύμα καὶ
 10 λέγειν τάδε. "Ωμην μὲν ἔγωγε οὐδ' ἂν σέ, ὦ Κῦρε,
 περὶ ἐμοῦ οὕτως ἀπρονοήτως βουλευῆσαι, εἰ δὲ Κῦρος οὕτω
 γιγνώσκει, οὐκ ἂν ὑμᾶς, ὦ Μῆδοι, ἐθελῆσαι οὕτως ἔρημον
 ἐμὲ καταλιπεῖν. καὶ νῦν, ἂν μὲν Κῦρος βούληται, εἰ δὲ μὴ,
 11 ὑμεῖς τὴν ταχίστην πάρεστε. ταῦτα δὲ ἐπέστειλεν. ὁ δὲ [6]
 ταπτόμενος πορεύεσθαι ἔφη, Καὶ πῶς, ὦ δέσποτα, ἐγὼ
 εὐρήσω ἐκείνους; "Οπη δὲ Κῦρος, ἔφη, καὶ οἱ σὺν αὐτῷ
 ἐφ' οὓς ἐπορεύοντο. "Οτι νῆ Δί', ἔφη, ἀκούω ἀφεστηκό-
 τας τῶν πολεμίων Ὑρκανίους τινὰς καὶ ἐλθόντας δεῦρο οἴ-
 12 χεσθαι ἡγουμένους αὐτῷ. ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Κναξάρης
 πολὺ μᾶλλον ἔτι τῷ Κύρῳ ὠργίζετο τῷ μὴ εἰπεῖν αὐτῷ
 ταῦτα, καὶ πολλῇ σπουδῇ μᾶλλον ἔπεμπε ἐπὶ τοὺς Μή-
 δους, ὡς φιλώσων αὐτὸν, καὶ ἰσχυρότερον ἔτι ἢ πρόσθεν

9. θύρας] θύραις A.G. οἷπερ] i super ρ et â vel tale quid post hoc
 erasit G. καὶ τὸ] καὶ G. καταλιπόντα A.G. pr. καὶ ἀγνώμων] ἀγνα-
 μόνως A.G. corr. s. v. r. κῦρον G. 10. οὕτως ἀπρονοήτως] οὕτως A.
 οὕτω G. corr. infra v. r. γιγνώσκει A. pr. ὑμᾶς] ὑμᾶς γε Junt. οὐ-
 τως om. A. al. m. initio versus add. G. κῦρος] ὁ κῦρος G. ὑμεῖς] ὑμεῖς
 γε Junt. 11. ἀπέστειλεν A. αὐτῷ E.F. αὐτῶν A.G.

9. ἐπὶ θύρας] Porta hic et alibi sæpe
 apud Xen. more Orientalium, ut hodie
 apud Turcas, pro aula s. regia, quæ
 cum persona principis in loca quævis,
 etiam castra, migrat. V. ad 1, 3, 2.
 HUTCH.

τῷ καταλιπόντας] τῷ iterum sic est
 s. 12. Conf. Heindorf. ad Phædon.
 p. 16. SCHN.

ὦμος] Conf. s. 19.

10. εἰ δὲ μὴ] V. ad 7, 5, 54.

11. "Οπη δὲ] Particulæ sic in re-
 sponsione positæ exempla Soph. Œd.
 T. 378: Κρέοντος ἡ σοῦ ταῦτα τάξεν-
 ρήματα;—Κρέων δὲ σοι πῆμ' οὐδέν,
 ἀλλ' αὐτὸς σύ σοι, et alia attulimus ad
 Staph. Thes. v. Δέ.

"Οτι] Œcon, 1, 6: Καὶ κτήματα αὐ-
 τῶν φήσομεν εἶναι τοὺς ἐχθροὺς;—Γε-
 λοῖον μεντὰν εἷη εἰ ὁ τοὺς ἐχθροὺς αὐ-
 ξων προσέτι καὶ μισθὸν τοῦτου φέροι.
 —"Οτι τοι ἡμῖν ἐδόκει οἶκος ἀνδρὸς
 εἶναι ὅπερ κτήσις. Utroque loco ὅτι
 ad priorem interrogationem refertur
 sic ut ejus reddat rationem. Conf.
 infra 7, 1, 42.

ἡγουμένους αὐτῷ] Hyrcanii duce-
 bant Cyrum contra hostes, a quibus
 ipsi discessionem fecerant. SCHN.

12. τῷ μὴ εἰπεῖν] V. s. 9. SCHN.
 ἀπεκάλει] Conf. 24, 25, et 29. Anab.
 7, 3, 35. Suidas: "Απεκάλει, ἀντὶ
 τοῦ ἀνεκάλει, μετεπέμπετο. Ξενοφῶν.
 SCHN.

τοῖς Μήδοις ἀπειλῶν ἀπεκάλει, καὶ τῷ πεμπομένῳ δὲ ἠπείλει, εἰ μὴ ἰσχυρῶς ταῦτα ἀπαγγέλλοι.

- 13 Ὁ μὲν δὴ πεμπομένος ἐπορεύετο ἔχων τοὺς ἑαυτοῦ ἱπ- [7]
πέας ὡς ἑκατὸν, ἀνιῶμενος ὅτι οὐ καὶ αὐτὸς τότε ἐπορεύθη
μετὰ τοῦ Κύρου. ἐν δὲ τῇ ὁδῷ πορευόμενοι διασχισθέντες
τρίβῳ τινὶ ἐπλανῶντο, καὶ οὐ πρόσθεν ἀφίκοντο ἐπὶ τὸ
φίλιον στρατεύμα πρὶν ἐντυχόντες ἀποχωροῦσιν τισι τῶν
Ἀσσυρίων ἠνάγκασαν αὐτοὺς ἡγεῖσθαι· καὶ οὕτως ἀφι-
κνοῦνται τὰ πυρὰ κατιδόντες ἀμφὶ μέσας πῶς νύκτας.
14 ἐπεὶ δ' ἐγένοντο πρὸς τῷ στρατοπέδῳ, οἱ φύλακες, ὥσπερ
εἰρημένον ἦν ὑπὸ Κύρου, οὐκ εἰσαφῆκαν αὐτοὺς πρὸ ἡμέ-
ρας. ἐπεὶ δὲ ἡμέρα ὑπέφαινε, πρῶτον μὲν τοὺς μάγους κα-
λέσας ὁ Κύρος τὰ τοῖς θεοῖς νομιζόμενα ἐπὶ τοῖς τοιούτοις
15 ἀγαθοῖς ἐξαιρεῖσθαι ἐκέλευε. καὶ οἱ μὲν ἀμφὶ ταῦτα εἶχον·
ὁ δὲ συγκαλέσας τοὺς ὁμοτίμους εἶπεν, Ἄνδρες, ὁ μὲν [8]
θεὸς προφαίνει πολλὰ καὶ ἀγαθὰ· ἡμεῖς δὲ οἱ Πέρσαι ἐν
τῷ παρόντι ὀλίγοι ἐσμέν ὡς ἐγκρατεῖς εἶναι αὐτῶν. εἴτε
γὰρ ὁπόσα ἂν προσεργασώμεθα, μὴ φυλάξομεν, πάλιν
ταῦτα ἀλλότρια ἔσται· εἴτε καταλείψομεν τινὰς ἡμῶν αὐ-
τῶν φύλακας ἐπὶ τοῖς ἐφ' ἡμῖν γιγνομένοις, αὐτίκα οὐδε-
16 μίαν ἰσχὺν ἔχοντες ἀναφανούμεθα. δοκεῖ οὖν μοι ὡς τά-
χιστα ἰέναι τινὰ ὑμῶν εἰς Πέρσας καὶ διδάσκειν ἅπερ ἐγὼ
λέγω, καὶ κελεύειν ὡς τάχιστα πέμπειν στρατεύμα, ἔπερ
ἐπιθυμοῦσι Πέρσαι τὴν ἀρχὴν τῆς Ἀσίας αὐτοῖς καὶ τὴν
17 κάρπωσιν γενέσθαι. ἴθι μὲν οὖν σὺ, ἔφη, ὁ πρεσβύτατος,
καὶ ἰὼν ταῦτα λέγε, καὶ ὅτι οὐς ἂν πέμπωσι στρατιώτας,
ἐπειδὰν ἔλθωσι παρ' ἐμέ, ἐμοὶ μελήσει περὶ τροφῆς αὐτοῖς.

12. τοῖς αὐτοῖς A.G. ἀπεκάλει C. ἐπεκάλει A.G. καὶ] καὶ post hoc
delet G. r. 13. ὅτι οὐκ ἐπορεύθη μετὰ G. διασχισθέντες] διασχιζο-
μένων ὁδῶν G. mg. r. φίλον A. 15. οἱ πέρσαι Bothius. Libri δὲ
πέρσαι. ὡς] ὥστε G. mg. r. ὁπόσα Porpo. ὁποῖα A.G. ὅσα Junt.
κατεργασώμεθα G. s. v. r. φυλάξομεν G. καταλείψομεν G.
ἐφ'] ὑφ' E.H. ἀναφανούμεθα G. pr. 16. κελεύειν ὡς] κελεύειν
ὥσπερ G., περ punctis notans r. κάρπωσιν] Pollux 7, 149. 17. ἴθι
μὲν] ἴοιμεν A. αὐτοῖς A. αὐτῶν, sed τῶν in ras. G., ut L. ὦν corr.

ἀμφὶ μέσας πῶς] Anab. 6, 2, 17 :
Κατὰ μέσον πῶς τῆς Θράκης. SCHN.

14. τοὺς μάγους] Medorum. V. ad
8, 1, 23. De medio ἐξαιρεῖσθαι ad 5, 3, 2.

15. δὲ Πέρσαι] οἱ Πέρσαι recte Bo-

thius. Nam alia ratio loci infra s. 22.
Eadem confusa 4, 5, 52 ; 6, 2, 41, si-
militerque peccatum 4, 5, 1.

17. τροφῆς αὐτοῖς] Thuc. 1, 5 : Τοῖς
ἀσθενέσι τροφῆς· 4, 6 ; 8, 57.

ἀ δ' ἔχομεν ἡμεῖς, ὁρᾷς μὲν αὐτὰ, κρύπτε δὲ τούτων μηδέν· ὅ τι δὲ τούτων ἐγὼ πέμπων εἰς Πέρσας καλῶς καὶ νομίμως ποιοῖν ἂν, τὰ μὲν πρὸς τοὺς θεοὺς τὸν πατέρα ἐρώτα, τὰ δὲ πρὸς τὸ κοινὸν τὰς ἀρχάς. πεμφάντων δὲ καὶ ὀπτήρας ὦν πράττομεν καὶ φραστήρας ὦν ἐρωτῶμεν. καὶ σὺ μὲν, ἔφη, συσκευάζου καὶ τὸν λόχον προπομπὸν ἄγε.

- 18 Ἐκ τούτου δὲ καὶ τοὺς Μήδους ἐκάλει, καὶ ἅμα ὁ παρὰ [9] τοῦ Κυαξάρου ἄγγελος παρίσταται, καὶ ἐν πᾶσι τὴν τε πρὸς Κύρον ὀργὴν καὶ τὰς πρὸς Μήδους ἀπειλὰς αὐτοῦ ἔλεγε· καὶ τέλος εἶπεν ὅτι ἀπιέναι Μήδους κελεύει, καὶ εἰ
- 19 Κύρος μένειν βούλεται. οἱ μὲν οὖν Μῆδοι ἀκούσαντες τοῦ ἀγγέλου ἐσίγησαν, ἀποροῦντες μὲν πῶς χρὴ καλοῦντος ἀπειθεῖν, φοβούμενοι δὲ πῶς χρὴ ἀπειλοῦντι ὑπακούσαι, ἄλλως
- 20 τε καὶ εἰδότες τὴν ὀμότητα αὐτοῦ. ὁ δὲ Κύρος εἶπεν, Ἄλλ' [10] ἐγὼ, ὃ ἄγγελέ τε καὶ Μῆδοι, οὐδὲν, ἔφη, θαυμάζω εἰ Κυαξάρης, πολλοὺς μὲν πολεμίους τότ' ἰδὼν, ἡμᾶς δὲ οὐκ εἰδὼς ὅ τι πράττομεν, ὁκνεῖ περὶ ἡμῶν καὶ περὶ αὐτοῦ· ἐπειδὰν δὲ αἰσθηται πολλοὺς μὲν τῶν πολεμίων ἀπολωλότας, πάντας δὲ ἀπεληλαμένους, πρῶτον μὲν παύσεται φοβούμενος, ἔπειτα γνώσεται ὅτι οὐ νῦν ἔρημος γίγνεται, ἡνίκα
- 21 οἱ φίλοι αὐτοῦ τοὺς ἐκείνου ἐχθροὺς ἀπολλύουσιν. ἀλλὰ μὴν μέμψεώς γε πῶς ἐσμεν ἄξιοι, εἴ τε ποιοῦντες ἐκείνου καὶ οὐδὲ ταῦτα αὐτοματίσαντες; ἀλλ' ἐγὼ μὲν ἐκείνου πείσας ἑασαί με λαβόντα ὑμᾶς ἐξελθεῖν τάδε ποιῶ· ὑμεῖς δὲ οὐχ ὥς ἐπιθυμοῦντες τῆς ἐξόδου ἠρωτήσατε εἰ ἐξίετε καὶ νῦν δεῦρο ἦκετε, ἀλλ' ὑπ' ἐκείνου κελευσθέντες ἐξιέναι

κρύπτε] κρύπτηται G. corr. s. v. r. μηθέν A. ποιοῖν] μ s. v. inter oi et η B. τὸ] τὸν A.G. ὀπτήρας] Pollux 2, 59. φραστήρας A.G. corr. s. v. r. προπομπὸν] πρῶτον A.G. corr. mg. r. 18. δέ] δὴ A.G. corr. s. v. r. παρὰ om. G. καὶ εἰ] εἰ καὶ G. s. v. r. 19. μὲν] μὲν οὖν A.G., punctis notans οὖν r. ἀπειλοῦντι] ei in lit. G. 20. οὐ- θέν A. περὶ ἡμῶν] περὶ αὐτῶν A. αὐτοῦ A.G. Libri ἀπολλύουσιν, ἀπολλούουσιν G. pr. 21. πέμψεως A. γε] τε A.G. τε] γε A.G. ἀλλ' ὑπ'] ἀλλ' om. A.G. pr.

τὸν πατέρα] Penes quem, ut fere in regnis omnibus antiquis, sacrorum erat omnium summa potestas et administratio. SCHN. Conf. 8, 5, 26. ὀπτήρας] Ut Spartani Reip. Laced. 13, 5. φραστήρας] Hesychius interpretatur

μηνυτάς. ZEUN. Redit 5, 4, 40. 18. μένειν] Intelligendum αὐτοῦς. 19. τὴν ὀμότητα] Conf. s. 9. 20. ἀπολλύουσιν] V. ad 6, 4, 6. 21. αὐτοματίσαντες ex hoc ipso loco Mæris interpretari videtur ἀφ' ἐαυτῶν τι πράξαντες. SCHN.

ὅτῳ ὑμῶν μὴ ἀχθομένῳ εἴη. καὶ ἡ ὀργὴ οὖν αὕτη σάφ'
οἶδα ὑπὸ τε τῶν ἀγαθῶν πεπανθήσεται καὶ σὺν τῷ φόβῳ
22 λήγοντι ἅπεισι. νῦν μὲν οὖν, ἔφη, σύ τε, ὦ ἄγγελε, ἀνά-
παυσαι, ἐπεὶ καὶ πετόνηκας, ἡμεῖς τε, ὦ Πέρσαι, ἐπεὶ
προσδεχόμεθα πολεμίους ἥτοι μαχουμένους γε ἢ πεισομέ-
νους παρέσεσθαι, ταχθῶμεν ὡς κάλλιστα· οὕτω γὰρ ὀρω-
μένους εἰκὸς πλεον προανύτειν ὧν χρῆζομεν. σὺ δ', ἔφη, ὁ
τῶν Ὑρκανίων ἀρχων, ὑπόμεινον προστάξας τοῖς ἡγεμόσι
23 τῶν σῶν στρατιωτῶν ἐξοπλίζειν αὐτούς. ἐπεὶ δὲ ταῦτα [11]
ποιήσας ὁ Ὑρκάνιος προσῆλθε, λέγει ὁ Κῦρος, Ἐγὼ δέ,
ἔφη, ὦ Ὑρκάνιε, ἡδομαι αἰσθανόμενος ὅτι οὐ μόνον φιλίαν
ἐπιδεικνύμενος πάρει, ἀλλὰ καὶ σύνεσιν φαίνει μοι ἔχειν.
καὶ νῦν ὅτι συμφέρεи ἡμῖν ταῦτά δηλον· ἐμοί τε γὰρ πο-
24 λέμιοι Ἀσσύριοι σοί τε νῦν ἐχθιόνες εἰσιν ἢ ἐμοί· οὕτως
οὖν ἡμῖν ἀμφοτέροις βουλευτέον ὅπως τῶν μὲν νῦν παρόν-
των μηδεὶς ἀποστατήσῃ ἡμῖν συμμάχων, ἄλλους δέ, ἐὰν
δυνώμεθα, προσληψόμεθα. τοῦ δὲ Μήδου ἥκουες ἀποκα-
λοῦντος τοὺς ἱππέας· εἰ δ' οὗτοι ἀπίασιν, ἡμεῖς μόνοι οἱ
25 πεζοὶ μενούμεν. οὕτως οὖν δεῖ ποιεῖν ἐμὲ καὶ σέ ὅπως ὁ
ἀποκαλῶν οὗτος καὶ αὐτὸς μένειν παρ' ἡμῖν βουλήσεται.
σὺ μὲν οὖν εὐρὼν σκηνην δὸς αὐτῷ ὅπου κάλλιστα διάξει
πάντα τὰ δέοντα ἔχων· ἐγὼ δ' αὖ πειράσομαι αὐτῷ ἔργον
τι προστάξαι ὅ τι αὐτὸς ἡδιδον πράξει ἢ ἅπεισι· καὶ δια-
λέγου δὲ αὐτῷ ὅποσα ἐλπίς γενέσθαι ἀγαθὰ πᾶσι τοῖς
φίλοις, ἣν ταῦτ' εὖ γένηται· ποιήσας μέντοι αὐτὰ ἦκε
πάλιν παρ' ἐμέ.

ἀχθομένων G. corr. s. v. r. αὐτὴ G. pr. 22. ἡμεῖς F. ὑμεῖς A.G.
πλέον] πλεονα A. πλειονα G. 23. ἐπεὶ δὲ] ἐπειδὴ A.G. corr. s. v. r.
Libri ξύνεσιν. Libri φαίνῃ, nisi quod B. η atramento paullo nigriori
quam pr. ὑμῖν A. ταῦτα A.G. corr. mg. r. 24. οὖν ἡμῖν] ἡμῖν
οὖν A.G. pr. συμμαχῶν A. ἄλλοις G. pr., ut videtur. ἐὰν] ἂν A.G.
ἀπίασιν A.G., qui πῶς add. s. v. r. 25. δεῖ] ἀεὶ A.G. pr. διάξει
πάντα τὰ δ. ἔχων] ἔξει πάντα τὰ δέοντα A.G. ἢ ἅπεισι om. A.G. καὶ
διαλέγου δὲ om. A.G. mg. r. αὐτῷ] πάντα τὰ δέοντα αὐτῷ A.G. ἦν] ἂν A.G.

πεπανθήσεται] Hom. Il. A, 81: Εἴ-
περ χόλον καταπέψῃ. SCHN.

22. ὑπόμεινον προστάξας] Operire
postquam imperaveris ἐξοπλίζεσθαι
tantum, non τάττεσθαι.

23. σύνεσιν] De forma ξύνεσις aliena
a Xenophonte, sed etiam alibi ei il-
lata, dixi præf. ad Anab. p. viii, ix.

Ubi addere licet ξυνιέναι ante δόξῃ il-
latum Aristoteli Eth. Nic. 7, 11, p.
1143, 13 ed. Bekk., qui ibidem sæ-
pius expulit formam illic et alibi apud
Aristotelem cum altera per librario-
rum incuriam alternantem.

24. οὖν ἡμῖν] ἡμῖν fortasse delendum.

25. ἐλπίς γενέσθαι] V. ad 2, 4, 23.

- 26 Ὁ μὲν δὴ Ὑρκάνιος τὸν Μῆδον ὥχετο ἄγων ἐπὶ [12]
 σκηνήν· ὁ δ' εἰς Πέρσας ἰὼν παρὴν συνεσκευασμένος· ὁ
 δὲ Κῦρος αὐτῷ ἐπέστελλε πρὸς μὲν Πέρσας λέγειν ἅ καὶ
 πρόσθεν ἐν τῷ λόγῳ δεδήλωται, Κναξάρη δὲ ἀποδοῦναι
 τὰ γράμματα. ἀναγνῶναι δέ σοι καὶ τὰ ἐπιστελλόμενα,
 ἔφη, βούλομαι, ἵνα εἰδὼς αὐτὰ ὁμολογῇς, ἕαν τί σε πρὸς
 ταῦτα ἐρωτᾷ. ἐνὴν δὲ ἐν τῇ ἐπιστολῇ τάδε.
- 27 Κῦρος Κναξάρη χαίρειν. ἡμεῖς σε οὔτε ἔρημον κατελί-
 πομεν· οὐδεὶς γάρ, ὅταν ἐχθρῶν κρατῇ, τότε φίλων ἔρημος
 γίγνεται· οὐδὲ μὴν ἀποχωροῦντές γέ σε οἰόμεθα ἐν κινδύνῳ
 καθιστάναι· ἀλλὰ ὅσῳ πλέον ἀπέχομεν, τοσούτῳ πλείονά
 28 σοι τὴν ἀσφάλειαν ποιεῖν νομίζομεν· οὐ γὰρ οἱ ἐγγύτατα
 τῶν φίλων καθήμενοι μάλιστα τοῖς φίλοις τὴν ἀσφάλειαν
 παρέχουσιν, ἀλλ' οἱ τοὺς ἐχθροὺς μήκιστον ἀπελαύνοντες
 29 μᾶλλον τοὺς φίλους ἐν ἀκινδύνῳ καθιστᾶσι. σκέψαι δὲ
 οἷῳ ὄντι μοι περὶ σέ οἷος ὢν περὶ ἐμέ ἔπειτά μοι μέμφει.
 ἐγὼ μὲν γέ σοι ἡγαγον συμμάχους, οὐχ ὅσους σὺ ἔπεισας,
 ἀλλ' ὁπόσους ἐγὼ πλείστους ἐδυνάμην· σὺ δέ μοι ἔδωκας
 μὲν ἐν τῇ φιλίᾳ ὄντι ὅσους πείσαι δυνασθείην· νῦν δ' ἐν
 τῇ πολεμίᾳ ὄντος οὐ τὸν θέλοντα ἀλλὰ πάντας ἀποκαλεῖς.
- 30 καὶ γὰρ οὖν τότε μὲν ὥμην ἀμφοτέροις ὑμῖν χάριν ὀφεί-
 λειν· νῦν δὲ σύ μ' ἀναγκάζεις σοῦ μὲν ἐπιλαθέσθαι, τοῖς

26. σκηνήν] σκηνῆς A.G. pr., post quod ἴν' add. A., erasit G. συνεσκευ-
 ασμένα A.G. pr. ἐπέστελε A. pr. κναξάρει G. corr., pr. fortasse -ῆ. εἰ-
 δῆς αὐτὰ ὁμολογήσει A. et haud dubie G. pr. v super ει B. ἂν A.G.
 27. κναξάρη E. κναξάει A.G. σε om. G. s. v. r. κατελίπομεν B. καταλίπο-
 μεν A. καταλείπομεν G. ἐχθρῶν] τῶν ante hoc G. s. v. r. σε] σου G.
 corr., addito mox σε ante καθιστάναι s. v. r. οἰώμεθα G. pr. πλείον] σου
 add. G. s. v. r. πλείονα] πλέονα A.G. 29. Librὶ μέμφη. ὅσους]
 οὓς A.G. corr. mg. r. ἔπεισας] ἐποίησας G. s. v. r. ἡδυνάμην A.G.
 δυνηθείην G. corr. r. 30. ὥόμην A. μ'] μὲν A.G.

26. ἰὼν] Iturus, profecturus. SCHN.
 πρόσθεν ἐν τῷ λόγῳ δεδήλωται]
 s. 17. Eadem formula 8, 1, 7, et
 initio Anabasis librorum qui nunc
 sunt 2, 3, 4, 5, 7. Ubi non libros
 dici quales grammatici, ut dixi ad 1,
 1, 1, fecerunt, sed narrationem, plu-
 ribus disputavit C. G. Lewis Musei
 Class. vol. 2, p. 15 s. Sic autem
 Xen. H. Gr. 6, 4, 37: Ἄχρι οὗ
 ὤδε ὁ λόγος ἐγράφετο. Herodotus
 5, 36, 5: Τὰ δὲ χρήματα ἦν ταῦ-

τα μεγάλα, ὥς δεδήλωταί μοι ἐν τῷ
 πρώτῳ τῶν λόγων' 7, 93: Οὗτοι δὲ
 οἵτινες πρότερον ἐκαλέοντο ἐν τοῖσι
 πρώτοισι τῶν λόγων εἴρηται. Aristot.
 Polit. 8, 5 init.: Περὶ δὲ μουσικῆς
 ἔνια μὲν διηπορήσαμεν τῷ λόγῳ καὶ
 πρότερον' et 1 fin.: Ἀφέντες ὥς τέλος
 ἔχοντας τοὺς νῦν λόγους ἄλλην ἀρχὴν
 ποιησάμενοι λέγωμεν' ne recentiores
 memorem, velut Pausaniam.

29. μοι—μοι] Sic με—με 6, 4, 7.
 V. ad Anab. 6, 6, 20.

- δὲ ἀκολουθήσασι πειραῖσθαι πᾶσαν τὴν χάριν ἀποδιδόναι.
 31 οὐ μέντοι ἔγωγε σοὶ ὅμοιος δύναμαι γενέσθαι, ἀλλὰ καὶ
 νῦν πέμπων ἐπὶ στράτευμα εἰς Πέρσας ἐπιστέλλω, ὅπόσοι
 ἂν ἴωσιν ὡς ἐμὲ, ἣν τι σὺ αὐτῶν δέῃ πρὶν ἡμᾶς ἐλθεῖν, σοὶ
 ὑπάρχειν, οὐχ ὅπως ἂν ἐθέλωσιν, ἀλλ' ὅπως ἂν σὺ βούλῃ
 32 χρῆσθαι αὐτοῖς. συμβουλεύω δέ σοι καίπερ νεώτερος ὢν
 μὴ ἀφαιρεῖσθαι ἅ ἂν δῶς, ἵνα μὴ σοι ἀντὶ χαρίτων ἔχθραι
 ὀφείλωνται, μηδ' ὄντινα βούλει πρὸς σέ ταχὺ ἐλθεῖν, ἀπει-
 λούντα μεταπέμπεσθαι, μηδὲ φάσκοντα ἔρημον εἶναι ἅμα
 πολλοῖς ἀπειλεῖν, ἵνα μὴ διδάσκης αὐτοὺς σοῦ μὴ φροντί-
 33 ζειν. ἡμεῖς δὲ πειρασόμεθα παρεῖναι, ὅταν τάχιστα δια-
 πραξώμεθα ἃ σοί τ' ἂν καὶ ἡμῖν νομίζομεν πραχθέντα
 κοινὰ γενέσθαι ἀγαθὰ. ἔρρωσο.
 34 Ταύτην αὐτῷ ἀπόδος καὶ ὃ τι ἂν σε τούτων ἐρωτᾷ, ἣ
 γέγραπται σύμφαθι. καὶ γὰρ ἐγὼ ἐπιστέλλω σοι περὶ
 Περσῶν ἥπερ γέγραπται. τούτῳ μὲν οὕτως εἶπε, καὶ δούς
 τὴν ἐπιστολὴν ἀπέπεμπε, προσεντειλάμενος οὕτω σπεύδειν
 ὥσπερ οἶδεν ὅτι συμφέρει ταχὺ παρεῖναι.
 35 Ἐκ τούτου δὲ ἑώρα μὲν ἐξωπλισμένους ἤδη πάντας καὶ [13]
 τοὺς Μήδους καὶ τοὺς Ὑρκανίους καὶ τοὺς ἀμφὶ Τι-
 γράνην· καὶ οἱ Πέρσαι ἐξωπλισμένοι ἦσαν· ἤδη δέ τινες
 36 πλησιόχωροι καὶ ἵππους ἀπῆγον καὶ ὅπλα ἀπέφερον. ὁ
 δὲ τὰ μὲν παλὰ ὅπουπερ τοὺς πρόσθεν καταβάλλειν
 ἐκέλευσε, καὶ ἔκαον οἷς τοῦτο ἔργον ἦν ὀπόσων μὴ αὐτοῖ
 ἐδέοντο· τοὺς δ' ἵππους ἐκέλευε φυλάττειν μένοντας τοὺς

31. καὶ om. G. τι σὺ] τις A.G. pr. θέλ. et βούλει A.G. χρῆσθαι
 αὐτοῖς om. A. G. mg. r. 32. συμβουλεύσω A.G. ἀφαιρεῖσθαι] ei in
 ras. et lit. G. ἅ ἂν δῶς] ἣ ἂν δῶσιν A.G. pr. 34. προσεντ.] καὶ
 προσεντ. A.G. συμφέρει G., et η s. v. r. 35. δέ] δὴ B. ἀπῆγον]
 ἀνήγαγον G. corr. ἀπέφερον G. corr. 36. ὅπουπερ] καὶ add. G.
 s. v. r. ἔκαον] ἔκαιον A. ἔκαον G., et καίειν s. v. r. οἷς] εἰς A. ἔρ-
 γον] τὸ ἔργον A. ἐκέλευσε Junt.

31. πρὶν ἡμᾶς ἐλθεῖν est priusquam redeamus. SCHN.

32. ὄντινα] Locus est egregius ad docendam prudentiam civilem. Haud scio an dedeceat personam Cyri, quamvis excusatione καίπερ νεώτερος ὢν usi erga Cyaxarem. SCHN. Conf. 5, 5, 11.

35. πλησιόχωροι] Thomas: Πρόσ-

χωρος λέγε, οὐ πλησιόχωρος. Πρόσ-χωρος Anab. 5, 3, 9, et infra 5, 3, 25, Utrumque habet Pollux 6, 113, et libri Platonis Leg. 5, p. 737 C, D. Πλησιόχωρος Aristophanes et Thuc. V. Thes. Steph.

ἀπέφερον] Sic infra 5, 2, 36; 5, 3, 25; 7, 5, 34. SCHN.

36. τοὺς πρόσθεν] 4, 3, 3.

ἀγαγόντας ἕως ἂν τις σημήνῃ αὐτοῖς· τοὺς δ' ἄρχοντας τῶν ἱππέων καὶ Ὑρκανίων καλέσας τάδε ἔλεξεν.

- 37 Ἄνδρες φίλοι τε καὶ σύμμαχοι, μὴ θανμάζετε ὅτι πολ- [14]
 λάκεις ὑμᾶς συγκαλῶ· καινὰ γὰρ ἡμῖν ὄντα τὰ παρόντα
 πολλὰ αὐτῶν ἐστὶν ἀσύντακτα· ἃ δ' ἂν ἀσύντακτα ἦ,
 ἀνάγκη ταῦτα ἀεὶ πράγματα παρέχειν, ἕως ἂν χώραν
 38 λάβῃ. καὶ νῦν ἐστὶ μὲν ἡμῖν πολλὰ τὰ αἰχμάλωτα χρή-
 ματα, καὶ ἄνδρες ἐπ' αὐτοῖς· διὰ δὲ τὸ μήτε ἡμᾶς εἰδέναι
 ποῖα τούτων ἐκάστου ἐστὶν ἡμῶν, μήτε τούτους εἰδέναι
 ὅστις ἐκάστῳ αὐτῶν δεσπότης, περαίνοντας μὲν δὴ τὰ
 δέοντα οὐ πάνυ ἐστὶν ὁρᾶν αὐτῶν πολλοὺς, ἀποροῦντας δὲ
 39 ὅ τι χρὴ ποιεῖν σχεδὸν πάντας. ὥς οὖν μὴ οὕτως ἔχη, διο-
 ρίσατε αὐτά· καὶ ὅστις μὲν ἔλαβε σκηνὴν ἔχουσιν ἱκανὰ
 καὶ σῖτα καὶ ποτὰ καὶ τοὺς ὑπηρετήσοντας καὶ στρωμνὴν
 καὶ ἐσθῆτα καὶ τᾶλλα οἷς οἰκεῖται σκηνὴ καλῶς στρατιω-
 τικῇ, ἐνταῦθα μὲν οὐδὲν ἄλλο δεῖ προσγενέσθαι ἢ τὸν λα-
 βόντα εἰδέναι ὅτι τούτων ὥς οἰκεῖον ἐπιμέλεσθαι δεῖ· ὅστις
 δ' εἰς ἐνδεόμενά του κατεσκήνησε, τούτοις ὑμεῖς σκεψάμενοι
 40 τὸ ἐλλεῖπον ἐκπλήσατε. πολλὰ δὲ καὶ τὰ περιττὰ οἶδ' ὅτι
 ἔσται· πλείω γὰρ ἅπαντα ἢ κατὰ τὸ ἡμέτερον πλῆθος
 εἶχον οἱ πολέμοι. ἦλθον δὲ πρὸς ἐμὲ καὶ χρημάτων
 ταμίαι, οἳ τε τοῦ Ἀσσυρίου βασιλέως καὶ ἄλλων δυνα-

τις σημήνῃ] τις σημάνῃ A. τι σημάνῃ G. pr. τι σημανῇ corr. 37. ξύμ-
 μαχοι G. ἃ δ' ἂν ἀσύντακτα ἦ] ἦν A.G. pr., corr. mg. r. ἀεὶ G. corr. r.
 εἰς τὰ A.G. pr. 38. αὐτῶν] ἐαυτῶν A.G. 39. οὖν om. G. ἔχη] ἔχει
 A.G. corr. s. v. r. ἔλαβε] ἐκέλευε A. καὶ τοὺς] καὶ G. s. v. r. στρο-
 μνὴν G. corr. s. v. r. τᾶλλ' Junt. τὰ ἄλλα A.G. οἰκεῖον G. pr. ἐπι-
 μελείσθαι Junt. δέοι A.G. του] που G. s. v. r. κατεσκήνωσε G.
 τούτοις E.Q. τούτους A.G. 40. ἀσσυρίου A.G.

τῶν ἱππέων] Sunt Μηδοί, ut ex s.
 43 apparet. SCHN.

σημήνῃ] V. ad 4, 2, 13. Thuc. 7,
 50: Παρασκευάσασθαι ὅταν τις σημήνῃ.

Ὑρκανίων] De quibus v. supra
 s. 23; infra 52; 6, 12; 5, 3, 2. ZEUN.

39. οἰκεῖται] Est in usu administra-
 tur. Proprie οἰκεῖται οἶκος; deinde
 πόλις, i. e. gubernatur, administratur,
 οἰκονομεῖται. Conf. 5, 4, 39. SCHN.
 εἰς ἐνδεόμενά του] Tabernacula in
 quibus deest aliquid eorum quæ
 modo memoraverat. ZEUN.

κατεσκήνησε] Forma κατεσκηνώκατε
 etsi omnibus est in codicibus 6, 2, 2,

Anab. 2, 2, 16, altera rursus in omni-
 bus est Anab. 7, 4, 11, et Suida tan-
 tum alteram præbente 3, 4, 32, me-
 lioribusque H. Gr. 4, 2, 23, ut
 neque hic G. neque Hist. Gr. 4,
 5, 2, uni B. pr. præbenti ω plus
 tribuendum sit quam infra 8, 3, 34,
 etsi formæ hujus in composito et sim-
 plici et voc. σκήνωμα tot sunt apud
 Xenophontem aliosque Atticos ex-
 empla ut libris invitis non videatur in
 alteram mutanda.

40. οἳ τε τοῦ] De particula hic ut 7,
 1, 28, posita v. ad H. Gr. 1, 1, 25 et
 Thes. Steph. v. Τε, p. 1916 D.

στῶν, οἱ ἔλεγον ὅτι χρυσίον εἶη παρὰ σφίσιν ἐπίσημον,
 41 δασμούς τινας λέγοντες. καὶ ταῦτα οὖν κηρύττετε πάντα
 ἀποφέρειν πρὸς ὑμᾶς ὅπου ἂν καθέξῃσθε· καὶ φόβον ἐπι-
 τίθεσθε τῷ μὴ ποιῶντι τὰ παραγγελλόμενα· ὑμεῖς δὲ διά-
 δοτε λαβόντες ἱππεῖ μὲν τὸ διπλοῦν, πεζῷ δὲ τὸ ἀπλοῦν,
 42 ἵνα ἔχητε, ἣν τινος προσδέσθε, καὶ ὅτου ὠνήσεσθε. τὴν
 δ' ἀγορὰν τὴν οὖσαν ἐν τῷ στρατοπέδῳ κηρυξάτω μὲν
 ἡδῆ, ἔφη, μὴ ἀδικεῖν μηδένα, πωλεῖν δὲ τοὺς καπήλους ὃ
 τι ἔχει ἕκαστος πράσιμον, καὶ ταῦτα διαθεμένους ἄλλα
 43 ἄγειν, ὅπως οἰκῇται ἡμῖν τὸ στρατόπεδον. καὶ ταῦτα μὲν [15]
 ἐκήρυττον εὐθύς. οἱ δὲ Μῆδοι καὶ Ὑρκάνιοι εἶπον ὧδε·
 Καὶ πῶς ἂν, ἔφασαν, ἡμεῖς ἄνευ σοῦ καὶ τῶν σῶν διανέ-
 44 μοιμεν ταῦτα; ὁ δ' αὖ Κῦρος πρὸς τοῦτον τὸν λόγον ὧδε
 προσηνέχθη· Ἡ γὰρ οὕτως, ἔφη, ὦ ἄνδρες, γινώσκετε
 ὥς ὃ τι ἂν δέῃ πραχθῆναι, ἐπὶ πᾶσι πάντας ἡμᾶς δεήσει
 παρῆναι, καὶ οὔτε ἐγὼ ἀρκέσω πράττων τι πρὸ ὑμῶν, ὃ τι
 ἂν δέῃ, οὔτε ὑμεῖς πρὸ ἡμῶν; καὶ πῶς ἂν ἄλλως πλείω
 μὲν πράγματα ἔχοιμεν, μείω δὲ διαπραττοίμεθα ἢ οὕτως;
 45 ἀλλ' ὁρᾶτε, ἔφη, ὑμεῖς· ἡμεῖς μὲν γὰρ διεφυλάξαμέν τε
 ὑμῖν τάδε, καὶ ὑμεῖς ἡμῖν πιστεύετε καλῶς διαπεφυλάχθαι·
 ὑμεῖς δέ γ' αὖ διανείματε, καὶ ἡμεῖς πιστεύσομεν ὑμῖν
 46 καλῶς διανενηκέναι. καὶ ἄλλο δέ τι αὖ ἡμεῖς πειρασό-
 μεθα κοινὸν ἀγαθὸν πράττειν. ὁρᾶτε γὰρ δῆ, ἔφη, νυνὶ

σφίσιν A.

cum ras. super hoc G.

41. ὑμᾶς] ἡμᾶς G. pr.

ἱππεῖς A.

ἐπιτίθησθε A. et corr. in η

ἐμπόρους add. G. r.

πράσιμον

42. μηθένα A.

καπήλους] καὶ

ἄλλα ἄγειν] λέγειν A. G. corr. mg. r.

43. καὶ om. A. G. mg. r.

44. ἦ]

εἰ s. v. r. G.

ἔφη post γὰρ punctis notat r. G.

ἀρκέσω]

ὑμῖν s. v. r.

add. G. ὑμεῖς] ἡμεῖς G. corr. s. v. r.

ἂν om. G.

μὲν om. A. G. mg. r.

45. διεφυλάξαμεν] ἐφυλάξαμεν A. G.

ἐπιστεύσατε G. s. v. r.

ὑμῖν] ἡμῖν

G. pr.

46. ἄλλο] ἄλλοις A. G., qui s. v. r. ἄλλό τι.

41. ἐπιτίθεσθε] Medii usum notavit
 Steph. in Thes. v. Ἐπιτίθημι, vol. 3,
 p. 1845 D. Φόβον ἐντιθέσθαι Anab. 7,
 4, 1.

42. τὴν ἀγορὰν τὴν οὖσαν ἐν τῷ
 στρατοπέδῳ] More Persico, ut Anab.
 1, 5, 6, et hodie secundum Morier *A
 second Journey through Persia*, p. 239.

κηρυξάτω] Intell. ὁ κήρυξ, ut in ἐκή-
 ρυξε Anab. 3, 4, 36.

καπήλους] Recte meliores omittunt
 καὶ ἐμπόρους. Nec ullus ἐμπόροις lo-
 cus esse in castris videtur, sed solis

καπήλοις, si memineris ex Platone
 aliisque scriptoribus Atticis, ἐμπόρους
 esse τοὺς πλανήτας ἐπὶ τὰς πόλεις, ἐὰν
 κατὰ θάλατταν ἢ ἐμπορία γίγνηται:
 contra καπήλους in foro prostare et
 merces ab ἐμπόροις allatas venales ha-
 bere: sed v. 6, 2, 38, Ages. 1, 27.
 SCHN.

οἰκῇται] Dicitur οἰκίσθαι στρατό-
 πεδον, ut supra s. 39, addito adverbio
 καλῶς. Ut sint tanquam incolæ in
 castris, ne sint inculta et deserta,
 Camerarius.

πρώτον ἵπποι ὅσοι ἡμῖν πάρειςιν, οἱ δὲ προσάγονται· τού-
 τους οὖν εἰ μὲν ἑάσομεν ἀναμβάτους, ὠφελήσουσι μὲν
 οὐδὲν ἡμᾶς, πράγματα δὲ παρέξουσιν ἐπιμέλестhai· ἣν δ'
 ἱππέας ἐπ' αὐτοὺς καταστήσωμεν, ἅμα πραγμάτων τε
 47 ἀπαλλαξόμεθα καὶ ἰσχὺν ἡμῖν αὐτοῖς προσθησόμεθα. εἰ
 μὲν οὖν ἄλλους ἔχετε οἷστισιν ἂν δοίητε αὐτοὺς, μεθ' ὧν
 ἂν καὶ κινδυνεύοιτε ἥδιον, εἴ τι δέοι, ἢ μεθ' ἡμῶν, ἐκείνοις
 δίδοτε· εἰ μέντοι ἡμᾶς ἂν βούλοισθε παραστάτας μάλιστα
 48 ἔχειν, ἡμῖν αὐτοὺς δότε. καὶ γὰρ νῦν ὅτε ἄνευ ἡμῶν
 προσελάσαντες ἐκινδυνεύετε, πολὺν μὲν φόβον ἡμῖν παρ-
 εῖχετε μὴ τι πάθῃτε, μάλα δὲ αἰσχύनेσθαι ἡμᾶς ἐποιήσατε
 ὅτι οὐ παρήμην ὅπουπερ ὑμεῖς· ἣν δὲ λάβωμεν τοὺς ἵπ-
 49 πους, ἐψόμεθα ὑμῖν. κὰν μὲν δοκῶμεν ὠφελεῖν πλεον ἐπ'
 αὐτῶν συναγωνιζόμενοι, οὕτω προθυμίας οὐδὲν ἐλλείψο-
 μεν· ἣν δὲ πεζοὶ γενόμενοι δοκῶμεν καιριωτέρως ἂν παρ-
 εῖναι, τὸ καταβῆναι ἐν μέσῳ καὶ εὐθὺς πεζοὶ ὑμῖν παρε-
 σόμεθα· τοὺς δ' ἵππους μηχανησόμεθα οἷς ἂν παραδοίη-
 50 μεν. ὁ μὲν οὕτως ἔλεξεν· οἱ δὲ ἀπεκρίναντο, Ἄλλ' ἡμεῖς [16]
 μὲν, ὦ Κῦρε, οὕτ' ἄνδρας ἔχομεν οὓς ἀναβιβάσαιμεν ἂν
 ἐπὶ τούτους τοὺς ἵππους, οὕτ' εἰ ἔχομεν, σοῦ ταῦτα βου-
 λομένου ἄλλο ἂν ἀντὶ τούτων ἡρούμεθα. καὶ νῦν, ἔφασαν,
 51 τούτους λαβὼν ποιεῖ ὅπως ἄριστόν σοι δοκεῖ εἶναι. Ἄλλα

ἀναβάτους G. corr. s. v. r. οὐθὲν A. ἀπαλλαγησόμεθα Junt. 47. τι-
 σιν ἂν] ἂν τισι G. ἂν τισιν M. δοίητε G. κινδυνεύετε A.G. μάλιστα]
 ἂν μάλιστα A.G. 48. παρέχετε A. 49. ἐλλείψομεν] ἂν λείψω-
 μεν A.G. τὸ A.G., sed in hoc ras. super τό, etsi nihil tribuendum
 accentui, qui sæpe sic ponitur etiam super ἂν et alibi in media oratione pro
 gravi. τό τε Junt. εὐθὺ A.G. corr. s. v. r. μηχανησόμεθα A.G.
 corr. s. v. r. παραδοίοιμεν G. 50. ἀναβιβάσαιμεν ἂν] ἀναβιβάσαιμεν
 A.G. εἶχομεν] ἔχομεν fortasse G. pr.

46. πράγματα παρέξουσιν ἐπιμέλε-
 σθαι] Aristoph. Vesp. 313: Τί με δῆτ',
 ὦ μέλᾳ μήτερ, ἔτικτες; — Ἴν' ἐμοὶ
 πράγματα βόσκειν παρέχης. Plat. Phæ-
 don. p. 115 A: Μὴ πράγματα ταῖς γυ-
 ναιξὶ παρέχειν νεκρὸν λούειν.

ἀπαλλαξόμεθα] Mœris p. 13: Ἄ-
 παλλάσσονται Ἀττικοί, ἀπαλλαγήσου-
 νται Ἑλληνες. Sed utriusque formæ
 exempla apud Xenophontem, Plato-
 nem, et Oratores, a Piersono anno-
 tata, falsum esse præceptum ostend-
 unt, etsi librorum quoque in talibus
 fides dissensus qui hic est elevat.
 V. ad 6, 1, 45.

48. μὴ τι πάθῃτε] Conf. 2, 1, 8: Εἴ
 τι πείσονται Μηδοί.

49. ἐν μέσῳ] In promptu est. Si-
 militer præter alios, de quibus dixi ad
 Steph. Thes. v. Μέσος, p. 82 C,
 Strabo 2, p. 80: Τῶν δὲ πλαγίων
 πλευρῶν τὴν ἐσπερίαν λέγει, ἣν ὁποῖα
 τίς ἐστίν, εἴτε μία εἴτε δύο, ἐν μέσῳ
 πάρεστι σκοπεῖν. Harpocrati v.
 Λευκάς addita in libris annotatio lec-
 toris: Ἐν μέσῳ δὲ καὶ τὸ Μενάνδρου
 δρᾶμα ἢ Λευκαδία.

51. Ἄλλα δέχομαι] Accipio vero.
 ut 5, 4, 32, et 5, 13, ἀλλ' ἀνάγκη.
 SCHN.

- δέχομαί τε, ἔφη, καὶ ἀγαθῇ τύχῃ ἡμεῖς τε ἵππεις γενοίμεθα
καὶ ὑμεῖς διέλοιτε τὰ κοινά. πρῶτον μὲν οὖν τοῖς θεοῖς,
ἔφη, ἐξαιρεῖτε ὃ τι ἂν οἱ μάγοι ἐξηγῶνται· ἔπειτα δὲ καὶ
Κναξάρῃ ἐκλέξασθε ὅποι' ἂν οἴσθε αὐτῷ μάλιστα χαρί-
52 ζεσθαι. καὶ οἱ γελάσαντες εἶπον ὅτι γυναικάς ἐξαιρετέον [17]
εἴη. Γυναῖκάς τε τοίνυν ἐξαιρεῖτε, ἔφη, καὶ ὃ τι ἄλλο
ἂν δοκῇ ὑμῖν. ἐπειδὴν δ' ἐκείνῳ ἐξέλητε, τοὺς ἐμοῖ, ὧ
´ρκάνιοι, ἐθελουσίους τούτους ἐπισπομένους ἀμέμπτους
53 πάντως ποιεῖτε εἰς δύναμιν. ὑμεῖς δ' αὖ, ὦ Μῆδοι, τοὺς
πρώτους συμμάχους γενομένους τιμᾶτε τούτους, ὅπως εὖ
βεβουλευσθαι ἡγήσωνται ἡμῖν φίλοι γενόμενοι. νείματε δὲ
πάντων τὸ μέρος καὶ τῷ παρὰ Κναξάρου ἦκοντι αὐτῷ τε
καὶ τοῖς μετ' αὐτοῦ· καὶ συνδιαμένειν δὲ παρακαλεῖτε, ὥς
ἐμοὶ τούτου συνδοκοῦντος· ἵνα καὶ Κναξάρῃ μᾶλλον
54 εἰδὼς περὶ ἐκάστου ἀπαγγείλῃ τὰ ὄντα. Πέρσαις δ', ἔφη,
τοῖς μετ' ἐμοῦ, ὅσα ἂν περιττὰ γένηται ὑμῶν καλῶς κατε-
σκευασμένων, ταῦτα ἀρκέσει· καὶ γὰρ, ἔφη, μάλα πως
ἡμεῖς οὐκ ἐν χλιδῇ τεθράμμεθα, ἀλλὰ χωριτικῶς, ὥστε
ἴσως ἂν ἡμῶν καταγελάσαιτε, εἰ τι σεμνὸν ἡμῖν περιτεθείη,
ὥσπερ, ἔφη, οἶδ' ὅτι πολὺν ὑμῖν γέλωτα παρέξομεν καὶ
ἐπὶ τῶν ἵππων καθήμενοι, οἶμαι δ', ἔφη, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς
καταπίπτοντες.
- 55 Ἐκ τούτου οἱ μὲν ᾗσαν ἐπὶ τὴν διαίρεσιν, μάλα ἐπὶ τῷ [18]
ἵππικῷ γελῶντες· ὁ δὲ τοὺς ταξiάρχους καλέσας ἐκέλευσε

51. κναξάρεϊ A.G. corr. ὅποι' ὅποι A.G. οἴεσθε G. 52. γυ-
ναῖκας] καλὰς G. mg. r. et ἂν post ἐξ. s. v. r. δ' om. A.G., qui ἐπεὶ δ' ἂν.
5] οἱ A.G. corr. s. v. r. ὕρκάνιοι] ὕρκανοὶ A.G. ἐθελουσίους G. corr.
ἐθελουσιν οὖς A.G. pr. ἐπισπομένους] ἐπιεπομένους A.G. ἀμέμπτους G.
corr. s. v. r. 53. ξυμμάχους G. βουλευσθαι A. Libri κναξάρους.
ἦκοντι] ἀγγέλω add. G. mg. r. ἐμοῖ] καὶ ante hoc G. s. v. r. Libri κναξάρεϊ.
54. οὐκ—χωριτικῶς Suidas v. Χλιδή. χωρητικῶς G. ἴσως G. s. v. r. erasa litt.
una vel altera post σ. περιτεθείητε A.G. περιθείητε Zonaras p. 153 B, qui
εἰ ἄσεμνον. 55. ἐκ τούτου G. mg. r. κατὰ τοῦτο A.G. Libri ᾗσαν.

οἱ μάγοι ἐξηγῶνται] Hesychius Μά-
γον, τὸν θεοσεβῆ καὶ θεολόγον καὶ ἱερέα
οἱ Πέρσαι οὕτως λέγουσι. Suidas iti-
dem, φιλοσόφους καὶ φιλοθέους sic
apud Persas appellari tradit. Magi
nempe circa deorum cultum potissim-
um erant occupati; regem popu-
lumque quo deus quisque ritu co-
lendus esset quæque dona singulis
essent tribuenda docebant. Nam

ἐξηγείσθαι sec. schol. Soph. El. 427
διασάφῃσιν θείων indicat, ut Joann.
1, 18: Θεὸν—ὁ μονογενὴς υἱὸς—ἐξη-
γήσατο. HUTCH. Dicuntur autem
magi Medorum, ut s. 14.

54. χωριτικῶς ἐβίω formulam ponit
Pollux 9, 13.

ἐπὶ τῆς γῆς καταπίπτοντες] Sic
3, 3, 27: Ἀναβάντας ἐφ' ἵππων ἐλά-
σαι.

τοὺς ἵππους λαμβάνειν καὶ τὰ τῶν ἵππων σκεύη καὶ τοὺς
 ἵπποκόμους ἀριθμήσαντας λαβεῖν, κληρωσαμένους εἰς
 56 τάξιν ἴσους ἐκάστοις. αὐτῆς δὲ ὁ Κῦρος ἀνειπεῖν ἐκέλευσεν,
 εἰ τις εἴη ἐν τῷ Ἀσσυρίων ἢ Σύρων ἢ Ἀραβίων στρατεύ-
 ματι ἀνὴρ δοῦλος ἢ Μήδων ἢ Περσῶν ἢ Βακτρίων ἢ
 57 Καρῶν ἢ Κιλικίων ἢ Ἑλλήνων ἢ ἄλλοθεν ποθεν βεβια-
 σμένος, ἐκφαίνεσθαι. οἱ δὲ ἀκούσαντες τοῦ κήρυκος ἄσμε-
 νοι πολλοὶ προυφάνησαν· ὁ δ' ἐκλεξάμενος αὐτῶν τοὺς [19]
 τὰ εἶδη βελτίστους ἔλεγεν ὅτι ἐλευθέρους αὐτοὺς ὄντας
 δεήσει ὅπλα ὑποφέρειν ἃ ἂν αὐτοῖς διδῶσι· τὰ δ' ἐπιτήδεια
 58 ὅπως ἔχωσιν ἔφη αὐτῷ μελήσειν. καὶ εὐθὺς ἄγων πρὸς
 τοὺς ταξιάρχους συνέστησεν αὐτοὺς, καὶ ἐκέλευσε τὰ τε
 γέρρα καὶ τὰς ψιλὰς μαχαίρας τούτοις δοῦναι, ὅπως ἔχον-
 τες τοῖς ἵπποις ἔπωνται, καὶ τὰπιτήδεια τούτοις ὥσπερ καὶ
 τοῖς μετ' αὐτοῦ Πέρσαις λαμβάνειν, αὐτοὺς δὲ τοὺς θώρα-
 κας καὶ τὰ ξυστὰ ἔχοντας ἐπὶ τῶν ἵππων ὀχεῖσθαι, καὶ
 αὐτὸς οὕτω ποιῶν κατήρχεν, ἐπὶ δὲ τοὺς πεζοὺς τῶν ὁμο-
 τίμων ὄνθ' αὐτοῦ ἕκαστον καθιστάναι ἄλλον ἄρχοντα τῶν
 ὁμοτίμων.

ΚΕΦ. Ζ.

Οἱ μὲν δὴ ἀμφὶ ταῦτα εἶχον. Γωβρύας δ' ἐν τούτῳ
 παρῆν Ἀσσύριος πρεσβύτης ἀνὴρ ἐφ' ἵππου σὺν ἱππικῇ
 θεραπείᾳ· εἶχον δὲ πάντες τὰ ἐφίππων ὅπλα. καὶ οἱ μὲν
 ἐπὶ τῷ τὰ ὅπλα παραλαμβάνειν τεταγμένοι ἐκέλευον παρα-
 διδόναι τὰ ξυστὰ, ὅπως κατακάοιεν ὥσπερ τ' ἄλλα. ὁ δὲ
 Γωβρύας εἶπεν ὅτι Κῦρον πρῶτον βούλοιο ἰδεῖν· καὶ οἱ
 ὑπηρέται τοὺς μὲν ἄλλους ἱππέας αὐτοῦ κατέλιπον, τὸν δὲ
 2 Γωβρύαν ἄγουσι πρὸς τὸν Κῦρον. ὁ δ' ὡς εἶδε τὸν Κῦρον,
 ἔλεξεν, ὦ δέσποτα, ἐγὼ εἰμι τὸ μὲν γένος Ἀσσύριος· ἔχω [2]

56. αὐτῆς A. αὐτὸς G. mg. r. ἄραβίων G. βεβιασμένος G. s. v. r.
 βεβιασμένος A. G. pr. 57. ἀκούσαντες] es s. v. r. G. προυφάνησαν
 F. H. προεφάνησαν A. G. ἃ ἂν αὐτοῖς G. mg. r. κἂν αὐτοὶ A. κἂν
 αὐτὰ G. 58. Libri τὰ ἐπιτήδεια. καὶ τὰ ξυστὰ λαμβάνειν καὶ ἐπὶ
 τῶν ἵππων ὀχ. D. Cam. αὐτοῦ] αὐτοῦ A. αὐτῶν G. s. v. r. ἐαυτῶν D. Cam.
 i. γωβρίας G. hic et infra, ut illic A. pr. τὰ G. πάντα τὰ A. ἐφίππων
 Schneiderus. Libri ἐφ' ἵππων. Libri κατακάοιεν. γωβρύην A. γω-
 βρίην G. pr. γωβρίαν G. corr. 2. ἔλεξεν] ἔλεξεν ὧδε Junt. μὲν post
 ἀσσύριος G. ἔχων—ὑπάρχων A. G. pr., corr. r.

δὲ καὶ τείχος ἰσχυρὸν καὶ χώρας ἐπάρχω πολλῆς· καὶ ἵππον ἔχω δισχιλίαν τριακοσίαν, ἣν τῷ τῶν Ἀσσυρίων βασιλεῖ παρειχόμεν καὶ φίλος ἦν ἐκείνῳ ὥς μάλιστα· ἐπεὶ δὲ ἐκεῖνος μὲν τέθνηκεν ὑφ' ὑμῶν ἀνὴρ ἀγαθὸς ὢν, ὁ δὲ παῖς ἐκείνου τὴν ἀρχὴν ἔχει ἔχθιστος ὢν ἐμοὶ, ἤκω πρὸς σέ καὶ ἰκέτης προσπίπτω καὶ δίδωμί σοι ἐμαυτὸν δοῦλον καὶ σύμμαχον, σὲ δὲ τιμωρὸν αἰτοῦμαι ἐμοὶ γενέσθαι· καὶ παῖδα οὕτως ὥς δυνατόν σε ποιοῦμαι· ἅπαις δ' εἰμὶ ἀρρέ-
 3 νων παίδων. ὃς γὰρ ἦν μοι μόνος καὶ καλὸς καὶ ἀγαθός, ὃ δέσποτα, καὶ ἐμὲ φιλῶν καὶ τιμῶν ὥσπερ ἂν εὐδαίμονα πατέρα παῖς τιμῶν τιθείη, τοῦτον ὁ νῦν βασιλεὺς οὗτος καλέσαντος τοῦ τότε βασιλέως, πατρὸς δὲ τοῦ νῦν, ὡς δώ-
 σοντος τὴν θυγατέρα τῷ ἐμῷ παιδί, ἐγὼ μὲν ἀπεπεμψά-
 μην μέγα φρονῶν ὅτι δῆθεν τῆς βασιλέως θυγατρὸς ὀψοίμην τὸν ἐμὸν υἱὸν γαμέτην, ὁ δὲ νῦν βασιλεὺς εἰς θήραν αὐτὸν παρακαλέσας καὶ ἀνείς αὐτῷ θηρὰν ἀνὰ κράτος, ὡς πολὺ κρείττων αὐτοῦ ἵππεὺς ἡγούμενος εἶναι, ὁ μὲν ὡς φίλῳ συνεθήρα, φανείσης δὲ ἄρκτου διώκοντες ἀμφοτέροι, ὁ μὲν νῦν ἄρχων οὗτος ἀκοντίσας ἤμαρτεν, ὡς μήποτε ὤφελεν, ὁ δ' ἐμὸς παῖς βαλὼν, οὐδὲν δέον, καταβάλλει
 4 τὴν ἄρκτον. καὶ τότε μὲν δὴ ἀνισθεὶς ἄρ' οὗτος κατέσχευεν ὑπὸ σκότου τὸν φθόνον· ὡς δὲ πάλιν λέοντος παρατυχόν-
 τος ὁ μὲν αὖ ἤμαρτεν, οὐδὲν θαυμαστὸν οἶμαι παθῶν, ὁ δ' αὖ ἐμὸς παῖς αὖθις τυχὼν κατειργάσατό τε τὸν λέοντα καὶ εἶπεν, Ἄρα βέβληκα δις ἐφεξῆς καὶ καταβέβληκα θῆρα ἑκατεράκις, ἐν τούτῳ δὴ οὐκέτι κατίσχει ὁ ἀνόσιος τὸν φθόνον, ἀλλ' αἰχμὴν παρά τινος τῶν ἐπομένων ἀρπάσας, παίσας εἰς τὰ στέρνα τὸν μόνον μοι καὶ φίλον παῖδα

δισχιλίαν L., sed ω s. a al. m. δὲ εἰς χιλίαν A. δ' εἰς χιλίων G., sed corr. in ων. εἰς χιλίαν M. Zonaras p. 153 C. τριακοσίαν om. A. τριακοσίων G. ἐκείνου] ὁ ἐκείνου A. 3. αὐτῷ] αὐτὸν L. κρείσσω, sed ν s. v. r. G. φίλος G. corr. s. v. r. ὡς] ὥστε A. G. 4. οὐθέν A. οἶμαι A. G. κ. τὸν λ.] Pollux 9, 153. Libri ἄρα. μιᾷ ante δις add. G. mg. r. θῆρα] s s. v. r. add. G. παίσας om. A. G. mg. r.

2. δοῦλον] Apud Persas omnes servi habebantur præter regem. V. ad Anab. 1, 9, 29. ZEUN.

3. εὐδαίμονα cum τιθείη copulandum. SCHN.

ὁ δὲ νῦν] Turbatus orationis ordo

congruit animo dolore commoto. SCHN.

ἀνείς αὐτῷ θηρὰν] Similem Artaxerxis in Megabyzum invidiam narrat Ctesias Photii Bibl. p. 41, 31.

5 ἀφείλετο τὴν ψυχὴν. καὶ γὰρ μὲν ὁ τάλας νεκρὸν ἀντὶ νυμφίου ἐκομισάμην καὶ ἔθαψα τηλικούτος ὢν ἄρτι γενειάσκοντα τὸν ἄριστον παῖδα τὸν ἀγαπητόν· ὁ δὲ κατακανὼν ὥσπερ ἐχθρὸν ἀπολέσας οὔτε μεταμελόμενος πώποτε φανερὸς ἐγένετο οὔτε ἀντὶ τοῦ κακοῦ ἔργου τιμῆς τινος ἡξίωσε τὸν κατὰ γῆς. ὁ γε μὴν πατὴρ αὐτοῦ καὶ συνώκτισέ με
6 καὶ δῆλος ἦν συναχθόμενός μοι τῇ συμφορᾷ. ἐγὼ οὖν, εἰ μὲν ἔζη ἐκεῖνος, οὐκ ἂν ποτε ἦλθον πρὸς σέ ἐπὶ τῷ ἐκείνου κακῷ· πολλὰ γὰρ φιλικὰ ἔπαθον ὑπ' ἐκείνου καὶ ὑπηρέτησα ἐκείνῳ· ἐπεὶ δ' εἰς τὸν τοῦ ἐμοῦ παιδὸς φονέα ἡ ἀρχὴ περιήκει, οὐκ ἂν ποτε τούτῳ ἐγὼ δυναίμην εὖνους γενέσθαι, οὐδὲ οὗτος ἐμέ εὖ οἶδ' ὅτι φίλον ἂν ποτε ἡγήσαιοτο. οἶδε γὰρ ὡς ἐγὼ πρὸς αὐτὸν ἔχω καὶ ὡς πρόσθεν φαιδρῶς βιοτεύων νῦν διάκειμαι, ἔρημος ὢν καὶ διὰ πένθους τὸ
7 γῆρας διάγων. εἰ οὖν σύ με δέχει καὶ ἐλπίδα τινὰ λάβοιμι τῷ φίλῳ παιδὶ τιμωρίας ἂν τινος μετὰ σοῦ τυχεῖν, καὶ ἀνηβῆσαι ἂν πάλιν δοκῶ μοι καὶ οὔτε ζῶν ἂν ἔτι αἰσχυνοίμην οὔτε ἀποθνήσκων ἀνιώμενος ἂν τελευτᾶν δοκῶ. ὁ [3]
8 μὲν οὕτως εἶπε· Κύρος δ' ἀπεκρίνατο, Ἄλλ' ἦν περ, ὦ Γωβρύα, καὶ φρονῶν φαίνῃ ὅσα περ λέγεις πρὸς ἡμᾶς, δέχομαί τε ἰκέτην σε καὶ τιμωρήσειν σοι τοῦ παιδὸς σὺν

5. ὦν] δ' ὦν A.G. ἄριστον] ν s. v. r. G. κατακανὼν H.Q. κατακαίνων A.G. οὔτε μ.] οὐ μ. A.G. corr. s. v. r. τινὸς τιμῆς G. συνώκτισεν A. συνώκτισε G. corr. s. v. r. μοι] μου G. s. v. r. ξυμφορᾷ G. 6. οὖν] μὲν οὖν G. περιήκει G. corr. mg. r. τούτῳ inter finem et initium paginæ om. G. ἐμέ] δέ με A.G. ἐμέ post ποτε add. Junt., om. hic, ubi restitui. πρόσθε A.G. corr. s. v. r. φαιδρῶς G. mg. r. βιοτεύω A.G. 7. δέχει B. pr., ut videtur. δέχη A.G. ἔτι αἰσχυνοίμην G. corr. ἐπαισχυνοίμην A.G. pr. 8. σοι G. corr., pr. fortasse σε. Post quod τὸν φονέα add. mg. r., post παιδὸς K.M.

5. ἀγαπητόν] I. q. μονογενῆ s. unicum.

8. ὦ Γωβρύα] Unde Cyrus divina-
verit hunc senem Gobryam vocari,
quærit Muretus V. L. 14, 16. Haud
dubie milites, qui eum perduxerant,
antea Cyro nomen senis indicaverant.
SCHN. Rectius Muretus Opp. vol. 3,
p. 598 addit talia multa reperiri apud
scriptores, præsertim fabularum.

τιμωρήσειν σοι τοῦ παιδὸς — ὑπὶ
σחנוῦμαι] De varia verbi τιμωρεῖν
construktionē dixi ad Thes. Steph.
vol. 7, p. 2207—8, deque hoc loco
p. 2207 A. Et quanquam inter ex-
empla illic citata nullum est activi

cum dativo personæ et genitivo rei
conjuncti, tamen, quum non solum
activum cum dativo personæ, sed
etiam medium cum genitivo construa-
tur rei, quamquam accusativo personæ
quam quis ulciscitur conjunctum, non
est cur activum non possit et cum ge-
nitivo rei construi et cum dativo per-
sonæ cui quis opitulatur, qua signi-
ficatione locum non habet medium,
sed activum, ut dictum ibidem p.
2208 D. Accedit quod activum sig-
nificatione puniendi vel alienum vi-
detur a prosa Atticorum, et poetis re-
linquendum, ut Thomas perhibet,

- θεοῖς ὑπισχνοῦμαι. λέξον δέ μοι, ἔφη, εἴαν σοι ταῦτα ποι-
 ῶμεν καὶ τὰ τεῖχη σε ἔχειν ἐῶμεν καὶ τὴν χώραν καὶ τὰ
 ὅπλα καὶ τὴν δύναμιν ἥνπερ πρόσθεν εἶχες, σὺ ἡμῖν τί
 9 ἀντὶ τούτων ὑπηρετήσεις; ὁ δὲ εἶπε, Τὰ μὲν τεῖχη, ὅταν [4]
 ἔλθῃς, οἰκόν σοι παρέξω· δασμὸν δὲ τῆς χώρας ὅνπερ
 ἔφερον ἐκείνῳ σοὶ ἀποίσω· καὶ ὅποι ἂν στρατεύῃ, συστρα-
 τεύσομαι τὴν ἐκ τῆς χώρας δύναμιν ἔχων. ἔστι δέ μοι,
 ἔφη, καὶ θυγάτηρ παρθένος ἀγαπητὴ γάμου ἥδη ὥραία, ἣν
 ἐγὼ πρόσθεν μὲν ὄρμην τῷ νῦν βασιλεύοντι γυναῖκα τρέ-
 φειν· νῦν δὲ αὐτὴ τέ μοι ἡ θυγάτηρ πολλὰ γοωμένη
 ἰκέτευσε μὴ δοῦναι αὐτὴν τῷ τοῦ ἀδελφοῦ φονεῖ, ἐγὼ τε
 ὡσαύτως γιγνώσκω. νῦν δέ σοι δίδωμι βουλευσασθαι καὶ
 περὶ ταύτης οὕτως ὥσπερ ἂν καὶ ἐγὼ βουλευὼν περὶ σέ [5]
 10 φαίνωμαι. οὕτω δὲ ὁ Κῦρος εἶπεν, Ἐπὶ τούτοις, ἔφη, ἐγὼ
 ἀληθευομένοις δίδωμί σοι τὴν ἐμὴν καὶ λαμβάνω τὴν σὴν
 δεξιάν· θεοὶ δ' ἡμῖν μάρτυρες ἔστων. ἐπεὶ δὲ ταῦτα
 ἐπράχθη, ἀπιέναι τε κελεύει τὸν Γωβρύαν ἔχοντα τὰ ὅπλα
 καὶ ἐπήρετο πόσις τις ὁδὸς ὡς αὐτὸν εἶη, ὡς ἦξων. ὁ δ'
 ἔλεγεν, Ἦν αὖριον ἴης πρὸς τῇ ἐτέρᾳ ἂν ἀνλίζοιο παρ'
 ἡμῖν.
- 11 Οὕτω δὲ οὗτος μὲν ὥχετο ἡγεμόνα καταλιπόν. οἱ δὲ [6]
 Μῆδοι παρήσαν, ἃ μὲν οἱ μάγοι ἔφασαν τοῖς θεοῖς ἐξελεῖν,

εἴαν] ἂν A. ποιῶμεν] ποιῶμαι A.G. καὶ τὰ ὅπλα om. G. 9. δ. δέ]
 τε G. s. v. r. γοωμένη] Pollux 3, 100. ἀδελφῷ G. pr. δίδωμι βου in
 ras. et lit. G. σέ] σοῦ G. s. v. r. φαίνομαι G. pr. 10. ἀληθευο-
 μένοις O. ἀληθευόμενος A.G. γωβρίαν G. Libri πρωί. 11. οὐ-
 τως A. et καταλιπόν. ἃ Stephanus. Libri τά. οἱ μάγοι C.O.D. Cam.
 V. συγῇ A.G.

cujus de sententia dixi ibid. p. 2207 A; 2209 A. Nam quem H. Stephanus citavit locum Xen. Reip. Lac. 2, 2: "Ἐδωκεν αὐτῷ καὶ τῶν ἡβώντων μαστιγοφόρους, ὅπως τιμωροῖεν ὅτε δέοι, referendus ad significationem opitulandi. Itaque ejeci verba ab optimis ommissa τὸν φονέα, pro quibus τὸν φόνον Zonaras p. 153 D.

καὶ τὰ ὅπλα, quæ unius auctoritate G. delevit Schneiderus tanquam ineptissima, non animadvertit confirmari s. 10, ἀπιέναι κελεύει τὸν Γωβρύαν ἔχοντα τὰ ὅπλα.

9. μοι cum γοωμένη jungendum.

10. ἔστων] Formam ἔστωσαν Xenon-

phonti, ut hic in nonnullis, in omnibus illatam Ven. 4, 6, Eq. 12, 4, et illic esse in ἔστων mutandam et apud Thuc. 8, 18, et Platonem locis ad Steph. v. Eὶμὶ citatis vol. 3, p. 261 C, ipse librorum hoc loco dissensus ita reddit probabile ut dixi ad Anab. p. xvi. Nec plus tribuendum Herodoti ibidem memorato exemplo 1, 147, aut Euripideo Ion. 1130: Παροῦσι δαῖτες ἔστωσαν φίλοις, prudenter jam ab Elmslejo rejecto. V. ad 7, 2, 14; 8, 6, 11.

τῇ ἐτέρᾳ] Die tertio, ut τῇ ἄλλῃ 2, 3, 24, quum alibi dicatur de secundo, ut dictum ad Anab. 2, 1, 3. Frequens autem in Cyrop. et Anabasi formula

ἀποδόντες τοῖς μάγοις, Κύρῳ δ' ἐξηρηκότες τὴν καλλίστην
 σκηνὴν καὶ τὴν Σουσίδα γυναῖκα, ἥ καλλίστη δὴ λέγεται
 ἐν τῇ Ἀσίᾳ γυνὴ γενέσθαι, καὶ μουσουργοὺς δὲ δύο τὰς
 κρατίστας, δεύτερον δὲ Κναξάρη τὰ δεύτερα· τοιαῦτα δὲ
 ἄλλα ὧν ἐδέοντο ἑαυτοῖς ἐκπληρώσαντες, ὥς μηδενὸς δεό-
 12 μνοι στρατεύονται· πάντα γὰρ ἦν πολλά. προσέλαβον
 δὲ καὶ Ὑρκάνιοι ὧν ἐδέοντο· ἰσόμοιρον δὲ ἐποίησαν καὶ
 τὸν παρὰ Κναξάρου ἄγγελον· τὰς δὲ περιττὰς σκηναὺς
 ὅσαι ἦσαν Κύρῳ παρέδωκαν, ὥς τοῖς Πέρσαις γένοιτο.
 τὸ δὲ νόμισμα ἔφασαν, ἐπειδὰν ἅπαν συλλεχθῇ, διαδώσειν·
 καὶ διέδωκαν.

λέγεται] τῶν s. v. r. add. G.
 κναξάρεϊ A. κναξάρη B.
 κναξάρους G. καὶ τὸν] τὸν A.G.
 συναχθῇ G.

τοὺς κρατίστας A. τοὺς κρατίστους B.
 12. ὑρκάνιοι] ιοι et accentus in ras. G.
 ἅπαντα G. pr. συλλεχθῇ]

αὔριον πρὸ restituenda est in illa 2, 2,
 1: Ἄλλ' εἰ βούλεσθε συναπιέναι, ἡκεῖν
 ἤδη κελεύει τῆς νυκτός· εἰ δὲ μὴ, αὐτὸς
 πρὸ ἀπιέναι φησίν. Ubi C. pr. pro
 αὐτὸς haud dubie habuit αὔριον.

11. μουσουργοὺς] Locos Athen. 13,
 p. 607 F: Παλλακίδας εὔρον τοῦ βασι-
 λέως (Δαρείου) τριακοσίας εἰκοσιεννέα.

Macrobii in Somn. Scip. 2, 3, et Suidæ
 in hoc vocabulo citavit Hutchinsonus;
 durat mos hodieque in Asia. SCHN.
 De psaltriis regis Persarum v. Hera-
 clides Cum. apud Athen. 12, p. 514 B.
 12. διαδώσειν καὶ διέδωκαν] Anab.
 4, 5, 15: Τὴν χιόνα εἵκαζον τετηκέναι
 καὶ ἐτετήκει κ. τ. λ.

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ

ΚΥΡΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑ.

BIBLION ΠΕΜΠΤΟΝ.

ΚΕΦ. Α.

Οἱ μὲν δὴ ταῦτ' ἔπραξαν τε καὶ ἔλεξαν· ὁ δὲ Κῦρος τὰ μὲν Κναξάρου ἐκέλευσε διαλαβόντας φυλάττειν οὓς ἦδει οἰκειοτάτους αὐτῷ ὄντας· καὶ ὅσα ἐμοὶ δίδοτε, ἡδέως, ἔφη, δέχομαι· χρήσεται δ' αὐτοῖς ὑμῶν ὁ αἰὲ μάλιστα δεόμενος. φιλόμουσος δέ τις τῶν Μήδων εἶπε, Καὶ μὴν ἐγὼ ὦ Κῦρε, τῶν μουσουργῶν ἀκούσας ἐσπέρας ὧν σὺ νῦν ἔχεις, ἡδέως ἤκουσά τε καὶ μοι δῶς αὐτῶν μίαν, στρατεύεσθαι αὖ μοι δοκῶ ἥδιον ἢ οἴκοι μένειν. ὁ δὲ Κῦρος εἶπεν, Ἄλλ' ἐγὼ, ἔφη, καὶ δίδωμί σοι καὶ χάριν οἰμαί σοι πλείω ἔχειν ὅτι ἐμὲ ἤτησας ἢ σὺ ἐμοὶ ὅτι λαμβάνεις· οὕτως ἐγὼ ὑμῖν διψῶ χαρίζεσθαι. ταύτην μὲν οὖν ἔλαβεν ὁ αἰτήσας.

2 Καλέσας δὲ ὁ Κῦρος Ἀράσπαν Μῆδον, ὃς ἦν αὐτῷ ἐκ [1]

1. οἱ μὲν—αἰτήσας om. G. pr. et mg. r. addit libro 4, ut Junt. δὴ om. G. τε καὶ ἔλεξαν om. A. κναξάρους G. ἐκέλευε A. ἐκέλευσε B. et post κύρος ponens G. φυλάττειν ἐκέλευσε Zonaras p. 153 A. ὅσα] ὅσα δὲ G. ἔφη] ἔφη ἐγὼ G. δέξομαι G. ὅσα ἐμοὶ δίδοτε, ἡδέως, ἔφη, δέχομαι etiam Zonaras. αἰὲ om. A. εἶπε καὶ μὴν ἐγὼ] εἶπεν ἐγὼ νῦν A. ἤκουσά τε ἡδέως καὶ ἦν G. μίαν om. A. ἔγωγε G. Libri οἴομαι. ἐμέ] με G. 2. ἀράσπην libri et Aristid. vol. 2, p. 512 citans κ. δὲ ἀράσπην, ὃς ἦν ἐκ π. αὐτῷ φίλος, ᾧ τὴν στολὴν ἔδωκε, Zonaras. ἐκ παιδὸς αὐτῷ G. αὐτῷ ἐκ παίδων Zonaras.

1. διαλαβόντας] Pluribus igitur servandam partem Cyaxaris de praeda dispersit Cyrus. Ita fere 5, 1, 29: Τοὺς δὲ Πέρσας διαλαβεῖν τὰς σκηνάς, τοῖς μὲν ἱππεύσι τὰς τούτοις προπούσας, τοῖς δὲ πεζοῖς τὰς τούτοις ἀρκού-

σας. SCHN.

διψῶ χαρίζεσθαι] Conf. de hoc verbo Athen. 10, p. 433 F, ubi ex τρίτῳ Παιδείας citat ἐγὼ ὑμῖν διψῶ χαρίσασθαι. Unde Eustath. Od. p. 1701, 30.

2. Ἀράσπην libri etiam infra. Ἀ-

παιδὸς ἐταῖρος, ᾧ καὶ τὴν στολὴν ἐκδὺς ἔδωκε τὴν Μηδικήν, ὅτε παρὰ Ἀστυάγους εἰς Πέρσας ἀπῆι, τοῦτον ἐκέλευσε διαφυλάττειν αὐτῷ τὴν τε γυναικα καὶ τὴν σκηνήν. 3 ἥν δὲ αὕτη ἡ γυνὴ τοῦ Ἀβραδάτου τοῦ Σουσίου· ὅτε δὲ ἠλίσκετο τὸ τῶν Ἀσσυρίων στρατόπεδον, ὁ ἀνὴρ αὐτῆς οὐκ ἔτυχεν ἐν τῷ στρατοπέδῳ ὦν, ἀλλὰ πρὸς τὸν τῶν Βακτρίων βασιλέα πρεσβεύων ᾤχετο· ἔπεμψε δὲ αὐτὸν ὁ Ἀσσύριος περὶ συμμαχίας· ξένος γὰρ ὦν ἐτύγγανε τῷ τῶν Βακτρίων βασιλεῖ. ταύτην οὖν ἐκέλευσεν ὁ Κῦρος 4 διαφυλάττειν τὸν Ἀράσπαν, ἕως ἂν αὐτὸς λάβῃ. κελευόμενος δὲ ὁ Ἀράσπας ἐπήρετο, Ἐόρακας δ', ἔφη, ὦ Κῦρε, τὴν γυναικα, ἣν με κελεύεις φυλάττειν; Μὰ Δί', ἔφη ὁ Κῦρος, οὐκ ἔγωγε. Ἀλλ' ἐγὼ, ἔφη, ἡνίκα ἐξηρῶμέν σοι αὐτήν· καὶ δῆτα, ὅτε μὲν εἰσῆλθομεν εἰς τὴν σκηνήν αὐτῆς, τὸ πρῶτον οὐ διέγνωμεν αὐτήν· χαμαὶ τε γὰρ ἐκάθητο καὶ αἱ θεράπαιναι πᾶσαι περὶ αὐτήν· καὶ τοίνυν ὁμοίαν ταῖς δούλαις εἶχε τὴν ἐσθῆτα· ἐπεὶ δὲ γινῶναι βουλόμενοι ποία εἴη ἡ δέσποινα πᾶσας περιεβλέψαμεν, ταχὺ καὶ πασῶν ἐφαίνετο διαφέρουσα τῶν ἄλλων, καίπερ καθη- 5 μένη κεκαλυμμένη τε καὶ εἰς γῆν ὀρώσα. ὥς δὲ ἀναστῆναι αὐτήν ἐκελεύσαμεν, συνανέστησαν μὲν αὐτῇ ἅπασαι αἱ ἀμφ' αὐτήν, διήνεγκε δ' ἐνταῦθα πρῶτον μὲν τῷ μεγέθει,

3. τοῦ ἀβραδάτου τοῦ σουσίου] ἀβραδάτα (-ου Zonaras) τοῦ σούσων βασιλέως Ald. Zonaras. βακτρίων bis E.F.H., ut Zonaras. βακτριανῶν bis A.G. συμμαχίας G. 4. Libri ἑώρακας. τὴν γ. ὦ κύρε G. ἐγὼ] ἔγωγε H.O. ἐξηρῶμεν C.O. ἐξηρῶμην A.G.

ράσπας 6, 1, 31; 3, 18; 4, 8. Isidor. Pel. Epist. 5, p. 606 C, Tzetzes Hist. 2, 99. V. dicta de Ὑστάσιης ad 2, 2, 2. τὴν τε γυν. καὶ τὴν σκηνήν] 4, 6, 11. ἔδωκε] 1, 4, 26.

3. Βακτριανῶν] Bactriani hic intelligi nequeunt incolae terrae Bactrianæ ultra Parthiam et mare Caspium sitæ; populum quendam sic dictum, a Susianis Assyriisque haud ita longe remotum, hujus postulat historiæ ratio. HUTCH. Est ipsius Xenophontis commentum, situm populorum quos memorat in Cyropædia, ut Hyrcaniorum 4, 2, 1, non magis quam alia quæ fingit contra historiam rei naturæ accommodantis. Formam Βακ-

τριανῶν notavi ad 1, 1, 4.

ἐτύγγανε] Abradatas.

4. ὁμοίαν ταῖς δούλαις] V. ad 6, 1, 50. καίπερ καθημένη κεκαλυμμένη] Haud aliam Judææ captæ figuram numi Vespasiani Titique exhibent. V. Spanhem. Diss. 4. HUTCH. Conjungenda autem καθημένη κεκαλυμμένη. Ad χαμαὶ καθημένη, ut 7, 3, 5, referendum quod Dio dicit de λυπουμένοις Or. 16, vol. 1, p. 458: Προσμηχανᾶσθαι μέλαιναν ἐσθῆτα καὶ ταπεινὰς καθέδρας.

5. τῷ μεγέθει] Quippe hominibus barbaris, Curtii verba sunt 6, 5, in corporum majestate veneratio est. Itaque Sisygambis ib. 3, 12 Hephæstionem pro rege habuit, quod habitu

ἔπειτα δὲ καὶ τῇ ἀρετῇ καὶ τῇ εὐσχημοσύνῃ, καίπερ ἐν ταπεινῷ σχήματι ἐσθηκυῖα. δῆλα δ' ἦν αὐτῇ καὶ τὰ δάκρυα στάζοντα, τὰ μὲν κατὰ τῶν πέπλων, τὰ δὲ καὶ ἐπὶ τοὺς 6 πόδας. ὡς δ' ἡμῶν ὁ γεραίτερος εἶπε Θάρρει, ὦ γύναι· καλὸν μὲν γὰρ κάγαθον ἀκούομεν καὶ τὸν σὸν ἄνδρα εἶναι νῦν μέντοι ἐξαιροῦμεν ἀνδρὶ σε εἰς ἴσθι ὅτι οὔτε τὸ εἶδος ἐκείνου χεῖρονι οὔτε τὴν γνώμην οὔτε δύναμιν ἥττω ἔχοντι, ἀλλ' ὡς ἡμεῖς γε νομίζομεν, εἴ τις καὶ ἄλλος ἀνὴρ, καὶ Κῦρος ἄξιός ἐστι θαυμάζεσθαι, οὐδ' σὺ ἔσει ἀπὸ τοῦδε· ὡς [3] οὖν τοῦτο ἤκουσεν ἡ γυνὴ, περικατερρήξατό τε τὸν ἄνωθεν 7 πέπλον καὶ ἀνωδύρατο· συνανεβόησαν δὲ καὶ αἱ δμῳαί. ἐν τούτῳ δὲ ἐφάνη μὲν αὐτῆς τὸ πλείστον μέρος τοῦ προσώπου, ἐφάνη δὲ ἡ δέρη καὶ αἱ χεῖρες· καὶ εἰς ἴσθι, ἔφη, ὦ Κῦρε, ὡς ἐμοὶ τε ἔδοξε καὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασιν τοῖς ἰδοῦσι μήπω φῦναι μηδὲ γενέσθαι γυνὴ ἀπὸ θνητῶν τοιαύτη ἐν τῇ 8 Ἀσίᾳ· ἀλλὰ πάντως, ἔφη, καὶ σὺ θέασαι αὐτήν. καὶ ὁ [4] Κῦρος ἔφη, Ναὶ μὰ Δία, πολὺ γε ἦττον, εἰ τοιαύτη ἐστὶν

5. τῇ εὐσχ.] εὐσχ. G.M. εὐσχηκυῖα G. corr. s. v. r. καὶ ἐπὶ] κατὰ A.G.
6. γεραίτατος D. Cam. εἴ in ras. G. Libri ἔση. τοῦτο] τούτου A.G.
corr. s. v. r. ἄνωθεν π.] π. ἀνωθεν G.M. 7. ἔφη om. G. ἐμοὶ τε] ἐμοίγε
A.G. φῦναι] φανῆναι B. γυνὴ om. G. τοιαύτη] ν s. η r. G.
θέασαι] η s. αι r. G. 8. περὶ ἔρωτος ἐξαίρετα mg. r. G.

corporis Alexandrum præstaret. Conf. Herodot. 7, 187, de Xerxe κάλλεός τε εἵνεκα καὶ μεγάρθεος ἀξιονικοτάτῳ, et 3, 20, de Æthiopibus regem eligentibus τὸν ἂν τῶν ἀστῶν κρίνωσι μέγιστόν τε εἶναι καὶ κατὰ τὸ μέγαθος ἔχειν τὴν ἰσχύν. HUTCH.

ἀρετῇ] Corporis forma, ut Hom. Od. Σ, 250, ubi Penelope queritur: Ἐμὴν ἀρετὴν εἰδὸς τε δέμας τε ὤλεσαν ἀθάνατοι. Pantheam talem fere Xenophon exhibit qualem pictam voluit Philostr. Imag. 2, 9. HUTCH.

ἐν ταπεινῷ σχήματι] Refertur ad ὁμοίαν ταῖς δούλαις ἐσθῆτα s. 4. Conf. Steph. Thes. v. Ταπεινός p. 1826 A.

αὐτῇ τὰ δ. καταστ.] Conf. 6, 4, 3.

6. γεραίτερος] Non improbabilis D. scriptura γεραίτατος, etsi hic superlativus non est apud Xenophontem, sed est apud alios, item confusus cum comparativo. V. Thes. Steph. v. Γεραίος.

τὸν ἄνωθεν πέπλον] Apparet peplum muliebre caput simul faciemque totam cum pectore et manibus obve-

lasse. Superiore enim ejus parte discissa demum Panthea faciem, collum et manus nudas conspiciendas præbebat. SCHN. Conf. Pollux 7, 50, qui citat π. τὸν ἀνωθεν πέπλον. Dictum autem hoc ut Demosth. p. 671, 20: Τῷ μὲν ὑπῆρχεν ἐπισιτισμὸς ἐκ τῆς ἄνωθεν Φρυγίας.

7. ἔδοξε φῦναι γυνὴ τοιαύτη] Accusativum pro nominativo post δοκεῖν illatum sustuli etiam Anab. 3, 1, 11.

φῦναι—γενέσθαι] Paulo aliter hæc verba conjunguntur infra 7, 2, 24: Πρώτων μὲν ἐκ θεῶν γεγονότι, ἔπειτα δὲ διὰ βασιλέων πεφυκότι. Hic distinguitur pulcherrima inter eas quæ natæ in Asia sint ab iis quæ aliunde venerint. Similis est locus Dionis Or. 29, vol. 1, p. 537: Αὐτὸς δὲ ἔφην κάλλιστος ἀνθρώπων οὐ τῶν νῦν μόνον, ἀλλ' ὡς ἐνεστὶν εἰκάζειν ἐκ τῆς ὑπερβολῆς καὶ ἀπάντων ἀπλῶς τῶν ἐξ ἀπαντος τοῦ χρόνου ὠνομασμένων ἐπὶ κάλλει ὅσοι θνητοὶ ἐγένοντο.

8. πολὺ γε ἦττον] Intell. θεάσσομαι. Repetit hæc Plutarchus Mor. p. 521 F.

οἶαν σὺ λέγεις. Τί δαί; ἔφη ὁ νεανίσκος. Ὅτι, ἔφη, εἰ νυνὶ σοῦ ἀκούσας ὅτι καλή ἐστι πεισθήσομαι ἐλθεῖν θεασόμενος, οὐδὲ πάνυ μοι σχολῆς οὔσης, δέδοικα μὴ πολὺ θάπτον ἐκείνη αὐθις ἀναπέισῃ καὶ πάλιν ἐλθεῖν θεασόμενον· ἐκ δὲ τούτου ἴσως ἂν ἀμελήσας ὦν με δεῖ πράττειν καθήμην ἐκείνην θεώμενος.

- 9 Καὶ ὁ νεανίσκος ἀναγελάσας εἶπεν, Οἶε γὰρ, ἔφη, ὦ [5]
 Κῦρε, ἱκανὸν εἶναι κάλλος ἀνθρώπου ἀναγκάζειν τὸν μὴ βουλόμενον πράττειν παρὰ τὸ βέλτιστον; εἰ μέντοι, ἔφη,
 10 τοῦτο οὕτως ἐπεφύκει, πάντας ἂν ἡνάγκαζεν ὁμοίως. ὁρᾷς, ἔφη, τὸ πῦρ, ὥς πάντας ὁμοίως καίει; πέφυκε γὰρ τοιοῦτον· τῶν δὲ καλῶν τῶν μὲν ἐρώσι τῶν δ' οὐ, καὶ ἄλλος γε ἄλλου. ἐθελούσιον γὰρ, ἔφη, ἐστὶ, καὶ ἐρᾷ ἕκαστος ὦν ἂν βούληται. αὐτίκ', ἔφη, οὐκ ἐρᾷ ἀδελφὸς ἀδελφῆς, ἄλλος δὲ ταύτης, οὐδὲ πατὴρ θυγατρὸς, ἄλλος δὲ ταύτης· καὶ γὰρ
 11 φόβος καὶ νόμος ἱκανὸς ἔρωτα κωλύειν. εἰ δέ γ', ἔφη, νόμος τεθείη μὴ ἐσθίωντας μὴ πεινῆν καὶ μὴ πίνοντας μὴ διψῆν μηδὲ ρίγων τοῦ χειμῶνος μηδὲ θάλπεσθαι τοῦ θέρους, οὐδεὶς ἂν νόμος δυνηθείη διαπράξασθαι ταῦτα πείθεσθαι ἀνθρώπους· πεφύκασι γὰρ ὑπὸ τούτων κρατεῖσθαι. τὸ δ' ἐρᾷ ἐθελούσιόν ἐστιν· ἕκαστος γοῦν τῶν καθ' ἑαυ-
 12 τὸν ἐρᾷ, ὥσπερ ἱματίων καὶ ὑποδημάτων. Πῶς οὖν, ἔφη [6]
 ὁ Κῦρος, εἰ ἐθελούσιόν ἐστι τὸ ἐρασθῆναι, οὐ καὶ παύσασθαι ἐστὶν ὅταν τις βούληται; ἀλλ' ἐγὼ, ἔφη, ἑώρακα καὶ κλαίοντας ὑπὸ λύπης δι' ἔρωτα, καὶ δουλεύοντας γε

δαί] δὴ A. δ' G. ἐλθεῖν πεισθ. G. καθήμην K. καθοίμην A.G.
 9. οἷη G. pr., ut videtur. ἀναγκάζειν G. mg. r. βουλόμενον ποιεῖν A.G.
 10. Librí καίει. τοιοῦτο A.G. v s. o r. G. τῶν δέ] δέ om. A.G. s. v. r.
 ἐθελούσιον G. s. v. r. ἐθέλουσι A.G. αὐτίκ'] Super κ erasum quid G.
 ἐρᾷ om. A.G. mg. r. 11. Librí ρίγουν. οὐθεῖς A. διαπρά-
 ξεσθαι A.G. γοῦν] γὰρ et οὖν G. s. v. r. 12. ὁ κύρος—ἑώρακα om.
 A.G. mg. r. ἑώρακα G. mg. r. ὁρᾷς A. et G. pr., in quo nunc elutum
 vocabulum totidem litterarum. Scripsi ἑώρακα. κλαίοντας G. pr., nisi
 etiam λ a corr. additum, ut í. κλαίοντας A.

ZEUN. Respicit Isidor. Pel. Epist. 5, p. 606 C.

πολὺ θάπτον] Conf. 5, 5, 41: 'Ἀμελείσθαι δὲ δοκοῦντες στρατιώται οἱ μὲν ἀγαθοὶ πολὺ ἀθυμότεροι γίγονται.

10. πέφυκε] Natura ita comparatum est, ut s. 11. Alienum a Xenophonte τοιοῦτο tollendum Com. 1, 1, 15;

Ec. 9, 9; Conv. 9, 3.

οὐκ ἐρᾷ ἀδελφὸς ἀδελφῆς] Contrarium apud Persas et Aegyptios in moribus receptum fuisse contra Xenophontem monuit Brodæus. SCHN.

11. ρίγων] Formam non Atticam ρίγουν Xenophonti quoque sæpe illam notavimus ad Thes. Steph.

τοῖς ἐρωμένοις καὶ μάλα κακὸν νομίζοντας πρὶν ἐρᾶν τὸ δουλεύειν, καὶ διδόντας γε πολλὰ ὧν οὐ βέλτιον αὐτοῖς στéρεσθαι, καὶ εὐχομένους ὥσπερ καὶ ἄλλης τινὸς νόσου ἀπαλλαγῆναι, καὶ οὐ δυναμένους μέντοι ἀπαλλάττεσθαι, ἀλλὰ δεδεμένους ἰσχυροτέρα ἀνάγκη ἢ εἰ ἐν σιδήρῳ ἐδέδεντο. παρέχουσι γοῦν ἑαυτοὺς τοῖς ἐρωμένοις πολλὰ καὶ εἰκῇ ὑπηρετοῦντας· καὶ μέντοι οὐδ' ἀποδιδράσκειν ἐπιχειροῦσι, τοιαῦτα κακὰ ἔχοντες, ἀλλὰ καὶ φυλάττουσι τοὺς ἐρωμένους μὴ ποι ἀποδρῶσι.

- 13 Καὶ ὁ νεανίσκος εἶπε πρὸς ταῦτα, Ποιοῦσι γὰρ, ἔφη, [7] ταῦτα· εἰσὶ μέντοι, ἔφη, οἱ τοιοῦτοι μοχθηροί· διόπερ, οἶμαι, καὶ εὐχονται μὲν αἰεὶ ὡς ἄθλιοι ὄντες ἀποθανεῖν, μυρίων δ' οὐσῶν μηχανῶν ἀπαλλαγῆς τοῦ βίου οὐκ ἀπαλλάττονται. οἱ αὐτοὶ δέ γε οὗτοι καὶ κλέπτειν ἐπιχειροῦσι καὶ οὐκ ἀπέχονται τῶν ἀλλοτρίων, ἀλλ' ἐπειδάν τι ἀρπάσωσιν ἢ κλέψωσιν, ὁρᾷς ὅτι σὺ πρῶτος, ὅτι οὐκ ἀναγκαῖον τὸ κλέπτειν, αἰτία τὸν κλέπτοντα καὶ ἀρπάζοντα,
- 14 καὶ οὐ συγγιγνώσκεις, ἀλλὰ κολάζεις. οὕτω μέντοι, ἔφη, καὶ οἱ καλοὶ οὐκ ἀναγκάζουσιν ἐρᾶν ἑαυτῶν οὐδ' ἐφίεσθαι ἀνθρώπους ὧν μὴ δεῖ, ἀλλὰ τὰ μοχθηρὰ ἀνθρώπια πασῶν, οἶμαι, τῶν ἐπιθυμιῶν ἀκρατῇ ἐστί, κᾄπειτα ἔρωτα αἰτιῶνται· οἱ δέ γε καλοὶ κἀγαθοὶ ἐπιθυμοῦντες καὶ χρυσίου καὶ ἵππων ἀγαθῶν καὶ γυναικῶν καλῶν, ὅμως πάντων τούτων δύνανται ἀπέχεσθαι ὥστε μὴ ἄπτεσθαι αὐτῶν
- 15 παρὰ τὸ δίκαιον. ἐγὼ γοῦν, ἔφη, ταύτην ἐορακὸς, καὶ πάννυ καλῆς δοξάσης μοι εἶναι, ὅμως καὶ παρὰ σοί εἰμι καὶ
- 16 ἱππεύω καὶ τᾶλλα τὰ ἐμοὶ προσήκοντα ἀποτελῶ. Ναὶ μὰ [8] Δί', ἔφη ὁ Κῦρος· ἴσως θᾶπτον ἀπῆλθες ἢ ἐν ὅσῳ χρόνῳ ἔρως πέφυκε συσκευάζεσθαι ἄνθρωπον· καὶ πυρὸς

γε ὧν πολλῶν οὐ βέλτιον A.G. γε πολλὰ οὐ βέλτιον G. mg. r. δεμένους
 G. corr. s. v. r. εἰ] ἢ A. 13. μέντοι] μέντι G. pr. οἰ] οὐ G. pr.
 αἰεὶ A.G. ἀρπάσωσιν] ἀρπάσωσί τι A.G. pr., qui corr. ἀρπάσωσι.
 14. οὐκ] καὶ οὐκ A.G. ἔρωτας G., sed corr., ut videtur. τούτων] ῥα-
 δίως add. G. mg. r. ἀπτεσθαι G. corr. ἐπέχεσθαι A.G. pr. 15. Libri
 ἔγωγ' οὖν. Libri ἑωρακός. ἐμοὶ E.F.P. μοι G. s. v. r. 'μοι Junt., quasi
 τᾶμοι. παρὰ σοὶ A.G. 16. συσκ. G. corr. s. v. r. σκ. A.G. pr.

13. πρῶτος] V. ad 1, 3, 18.
 ὅτι—ὅτι] Conferas ὅτι ὅτε 6, 1, 9.
 Deteriores ὡς οὐκ, de quo sine ὧν po-
 sito Schneid. citat Heindorf. ad Pla-
 tonis Protag. §. 37. p. 514.

ἀναγκαῖον quod vim cogendi a na-
 tura insitam habet. SCHN.
 16. ἔρως] Male libri nonnulli ὁ
 ἔρως, ut ὁ φόβος 3, 1, 25.
 συσκευάζεσθαι] Corripere et au-

γάρ τοι ἔστι θιγόντα μὴ εὐθὺς κάεσθαι καὶ τὰ ξύλα οὐκ
 εὐθὺς ἀναλάμπει· ὁμως δ' ἔγωγε οὔτε πυρὸς ἐκὼν εἶναι
 ἄπτομαι οὔτε τοὺς καλοὺς εἰσορῶ. οὐδέ γε σοὶ συμβου-
 λεύω, ἔφη, ὦ Ἀράσπα, ἐν τοῖς καλοῖς ἔαν τὴν ὄψιν δια-
 τρίβειν· ὥς τὸ μὲν πῦρ τοὺς ἀπτομένους κάει, οἱ δὲ καλοὶ
 καὶ τοὺς ἄπωθεν θεωμένους ὑφάπτουσιν, ὥστε αἰθεσθαι τῷ
 17 ἔρωτι. Θάρρει, ἔφη, ὦ Κῦρε· οὐδ' ἔαν μηδέποτε παύσω-
 μαι θεώμενος, οὐ μὴ κρατηθῶ ὥστε ποιεῖν τι ὧν μὴ χρή
 ποιεῖν. Κάλλιστα, ἔφη, λέγεις· φύλαττε τοίνυν, ἔφη,
 ὥσπερ σε κελεύω καὶ ἐπιμέλου αὐτῆς· ἴσως γὰρ ἂν πάνν
 18 ἡμῖν ἐν καιρῷ γένοιτο αὕτη ἢ γυνή. τότε μὲν δὴ ταύτ' [9]
 εἰπόντες διελύθησαν.

Ὁ δὲ νεανίσκος ἅμα μὲν ὁρῶν καλὴν τὴν γυναῖκα,
 ἅμα δὲ αἰσθανόμενος τὴν καλοκάγαθίαν αὐτῆς, ἅμα δὲ θε-
 ραπεύων αὐτὴν καὶ οἴόμενος χαρίζεσθαι αὐτῇ, ἅμα δὲ
 αἰσθανόμενος οὐκ ἀχάριστον οὔσαν, ἀλλ' ἐπιμελομένην
 διὰ τῶν αὐτῆς οἰκετῶν ὥς καὶ εἰσιόντι εἶη τὰ δέοντα, καὶ εἴ
 ποτε ἀσθενήσειεν, ὥς μηδενὸς ἂν δέοιτο, ἐκ πάντων τούτων
 ἡλίσκετο ἔρωτι, καὶ ἴσως οὐδὲν θαυμαστὸν ἔπασχε. καὶ
 ταῦτα μὲν δὴ οὕτως ἐπράττετο.
 19 Βουλόμενος δὲ ὁ Κῦρος ἐβελοντὰς μένειν μεθ' ἑαυτοῦ
 τοὺς τε Μῆδους καὶ τοὺς συμμάχους, συνεκάλεσε πάντας
 20 τοὺς ἐπικαιρίους· ἐπεὶ δὲ συνήλθον, ἔλεξε τοιάδε. Ἄνδρες [10]

Libri θιγόντα. κάεσθαι F. καίεσθαι A.G. οὔτε π. G. s. v. r. οὐ π.
 A.G. pr. ἀράσπη A.G. κάει F. καίει A.G. ἄπωθεν F. ἄποθεν A.G.
 ὑφάπτουσιν ὥστε] ὑφάπτουσί γε A.G. corr. mg. r. αἰσεσθαι A. αἰσθεσθαι
 G. pr. 17. Libri ἐπιμελοῦ. 18. καλὴν A.G. τὴν add. G.
 mg. r. ὑπερκαλλῇ τὴν Junt. ἐπιμελουμένην G. et ἀντὶ s. ἐπὶ r. ἀντε-
 πιμελουμένην Junt. Libri αὐτῆς. εἰσιόντι] εἰ οἶόν τε αὐτῷ G. mg. r.
 ἂν om. Junt. τούτων G. mg. r. 19. ἐβελοντὰς Stephanus. Libri
 ἐβέλοντας. μεθ'] με in lit. et ras. G.

ferre interpretatur Camerarius, La-
 queis quasi capere Steph. in Thes.,
 ubi Plut. Cat. min. c. 43: Οὓς μὲν δε-
 διξάμενοι τῶν πολιτῶν, οὓς δὲ συσκευ-
 ασάμενοι χάρισι καὶ δωροδοκίαις, et alia
 contulimus.

ἀπτομένους] Plutarch. apud Stob.
 Fl. 66, 5: μάλλον δὲ, ὡς φησιν ὁ Ξε-
 νοφῶν, τὸ μὲν πῦρ τοὺς ἀφαιμένους
 καίει μόνον, οἱ δὲ καλοὶ τοὺς μακρὰν
 ἐστῶτας ὑφάπτουσιν. Idem hujus l.
 meminit Q. Symp. 5, 7, p. 681 C,
 monente Ruhnkenio ad Comment. 1,

3, 13. SCHN. Quo loco et ἀψάμενα
 est et οὐδ' ἀπτόμενον.

ἄπωθεν] De forma vitiosa ἄποθεν v.
 Thes. Steph.

17. ἐν καιρῷ γένοιτο] V. ad 6, 1, 38.
 SCHN.

19. ἐπικαιρίους] Interpretatur Steph.
 homines rebus agendis et conficiendis
 negotiis idoneos, Latine opportunos:
 et Camerarius vertit quos opportunum
 esset convenire convocatos. SCHN.
 V. Ind.

Μῆδοι καὶ πάντες οἱ παρόντες, ἐγὼ ὑμᾶς οἶδα σαφῶς ὅτι οὔτε χρημάτων δεόμενοι σὺν ἐμοὶ ἐξήλθετε οὔτε Κυαξάρη νομίζοντες τοῦτο ὑπηρετεῖν, ἀλλ' ἐμοὶ βουλόμενοι τοῦτο χαρίζεσθαι καὶ ἐμὲ τιμῶντες νυκτοπορεῖν καὶ κινδυνεύειν
 21 σὺν ἐμοὶ ἠθελήσατε. καὶ χάριν τούτων ἐγὼ ὑμῖν ἔχω μὲν, εἰ μὴ ἀδικῶ· ἀποδιδόναι δὲ οὐπὼ ἀξίαν δύναμιν ἔχειν μοι δοκῶ. καὶ τοῦτο μὲν οὐκ αἰσχύνομαι λέγων· τὸ δ' Ἐὰν μένητε παρ' ἐμοὶ, ἀποδώσω, εὖ ἴστε, ἔφη, αἰσχυνοίμην ἂν εἰπεῖν· νομίζω γὰρ ἐμαυτὸν εἰκέναι λέγοντι ταῦτα ἔνεκα τοῦ ὑμᾶς μᾶλλον ἐθέλειν παρ' ἐμοὶ καταμένειν. ἀντὶ δὲ τούτου τάδε λέγω· ἐγὼ γὰρ ὑμῖν, καὶ ἡδὴ ἀπότη Κυαξάρη πειθόμενοι, ὅμως, ἂν ἀγαθόν τι πράξω, πειράσομαι
 22 οὕτω ποιεῖν ὥστε καὶ ἐμὲ ὑμᾶς ἐπαινεῖν. οὐ γὰρ δὴ αὐτὸς γε ἄπειμι, ἀλλὰ καὶ Ὑρκανίοις τοὺς ὄρκους καὶ τὰς δεξιὰς ἃς ἔδωκα ἐμπεδώσω καὶ οὐποτε τούτους προδιδοὺς ἀλώσομαι, καὶ τῷ νῦν διδόντι Γωβρῦα καὶ τείχη ἡμῖν καὶ χώραν καὶ δύναμιν πειράσομαι ποιεῖν μὴ μεταμελήσαι τῆς πρὸς
 23 ἐμὲ ὁδοῦ· καὶ τὸ μέγιστον δὴ, θεῶν οὕτω διδόντων περιφανῶς ἀγαθὰ καὶ φοβοίμην ἂν αὐτοὺς καὶ αἰσχυνοίμην ἀπολιπὼν ταῦτα εἰκῇ ἀπελθεῖν. ἐγὼ μὲν οὖν οὕτως, ἔφη, ποιήσω· ὑμεῖς δὲ ὅπως γιγνώσκετε, οὕτω καὶ ποιεῖτε, καὶ
 24 ἐμοὶ εἶπατε ὅ τι ἂν ὑμῖν δοκῇ. ὁ μὲν οὕτως εἶπε. [11]

Πρῶτος δ' ὁ φήσας ποτὲ συγγενὴς τοῦ Κύρου εἶναι εἶπεν, Ἄλλ' ἐγὼ μὲν, ἔφη, ὦ βασιλεῦ· βασιλεὺς γὰρ

20. κυαξάρη B. pr., ut videtur. κυαξάρεϊ A.G. 21. μένητε] μενήτε A.G. pr. μένετε B.. ἔφη om. G. νομίζοιμι G. s. v. r. ἐμαυτὸν G. s. v. r. ἐαυτὸν A.G. λέγοντι] ὅτι add. A. punctis notat. r. G. τούτου post ταῦτα add. G. mg. r. Librī κυαξάρεϊ. ὅπως A.G. corr. s. v. r. ἂν] ἦν Junt. et, ut videtur, M. ὥστε ὑμᾶς ἐμὲ Junt. 22. ὑρκανίους, ut videtur, A. et fortasse G. pr. 23. εἰκῇ] κάκει A.G. corr. mg. r. οὖν om. G. οὕτως A. 24. γὰρ] αἰεὶ add. G. s. v. r.

21. ἐμαυτὸν] ἐαυτὸν, quod pro altero sic inferunt meliores etiam Anab. 6, 6, 15, etsi est ubi primæ loco personæ ponatur (v. Steph. Thes. v. Ἐαυτοῦ, p. 13 A.), tamen sæpe sic inferitur ab librariis, ut in glossa Hesychii, de qua dixi ib. p. 12 B. et olim dixeram ad hunc locum, vel cum altero conjunctum est. Deteriores autem quod pro νομίζω ex antecedenti optativo repetitum supponunt νομίζοιμι, quasi ἂν ex prægresso possit suppleri, jam

ad Anab. 4, 6, 13. dixi exempla duo vel tria omisæ sic particulæ nullius esse fidei.

ἐγὼ γὰρ] Copulat orationem, et causam continet, cur Cyrus id dicere voluerit. SCHN.

22. μὴ μεταμελήσαι] Anab. 7, 1, 5: Ἐφη αὐτῷ ταῦτα συμπροθυμηθέντι ὅτι οὐ μεταμελήσει.

24. ποτε] I, 4, 27.

ἐγὼ μὲν] Continuat s. 26, ἐγὼ δέ.

- ἔμοιγε δοκεῖς φύσει πεφυκέναι οὐδὲν ἦττον ἢ ὁ ἐν τῷ σμήνει φυόμενος τῶν μελιττῶν ἡγεμών· ἐκείνῳ τε γὰρ αἱ μέλιτται ἐκοῦσαι μὲν πείθονται, ὅπου δ' ἂν μένη, οὐδεμία ἐντεῦθεν ἀπέρχεται· ἐὰν δέ που ἐξίῃ, οὐδεμία αὐτοῦ ἀπολείπεται· οὕτω δεινός τις ἔρως αὐταῖς τοῦ ἄρχεσθαι ὑπ' 25 ἐκείνου ἐγγίγνεται· καὶ πρὸς σέ δέ μοι δοκοῦσι παραπλησίως πως οἱ ἄνθρωποι οὗτοι διακεῖσθαι. καὶ γὰρ εἰς Πέρσας ὅτε παρ' ἡμῶν ἀπήεις, τίς Μήδων ἢ νέος ἢ γέρων σοῦ ἀπελείφθη τὸ μή σοι ἀκολουθεῖν ἔστω Ἀστυάγης ἡμᾶς ἀπέστρεψεν; ἐπειδὴ δ' ἐκ Περσῶν βοηθὸς ἡμῖν ὠρμήθης, σχεδὸν αὖ ἐωρῶμεν τοὺς φίλους σου πάντας ἐθελουσίους 26 συνεπομένους. ὅτε δ' αὖ τῆς δεῦρο στρατείας ἐπεθύμησας, πάντες σοι Μῆδοι ἐκόντες ἡκολούθησαν. νῦν δ' αὖ οὕτως ἔχομεν ὥς σὺν μὲν σοὶ ὅμως καὶ ἐν τῇ πολεμίᾳ ὄντες θαρροῦμεν, ἄνευ δέ σοῦ καὶ οἵκαδε ἀπιέναι φοβούμεθα. οἱ μὲν οὖν ἄλλοι ὅπως ποιήσουσιν αὐτοὶ ἐρῶσιν· ἐγὼ δέ, ὦ Κῦρε, καὶ ὦν ἐγὼ κρατῶ καὶ μενοῦμεν παρὰ σοὶ καὶ ὀρώμεν σέ ἀνεξόμεθα καὶ καρτερήσομεν ὑπὸ σοῦ εὐεργετούμενοι.
- 27 Ἐπὶ τούτῳ ἔλεξεν ὁ Τιγράνης ὧδε· Σὺ, ἔφη, ὦ Κῦρε, [12] μήποτε θαυμάσης, ἂν ἐγὼ σιωπῶ· ἡ γὰρ ψυχὴ, ἔφη, οὐχ ὥς βουλευσούσα παρεσκεύασται ἀλλ' ὥς ποιήσουςα ὅ τι 28 ἂν παραγγέλλῃς. ὁ δὲ Ὑρκάνιος εἶπεν, Ἄλλ' ἐγὼ μὲν, ὦ Μῆδοι, εἰ νῦν ἀπέλθοιτε, δαίμονος ἂν φαίην τὴν ἐπιβουλήν εἶναι τὸ μὴ ἑᾶσαι ὑμᾶς μέγα εὐδαίμονας γενέσθαι.

ἂν] ἐὰν A.G. οὐδὲ μία A.G., qui hic mg. ἡ τῶν μελιττῶν φύσις. ἐκείνου ἐγγίγνεται] ἐκείνους συγγεγνήται D. Cam., omissio αὐταῖς. 25. οὗτοι] οὕτω A.G. ἀπήεις G. s. v. r. ἀπῆς A.G. ἀπελείφθη] φ in ras. et lit. G. ἔστω F.H.Q. εἰς ὅτε A.G., qui ἔως s. v. r. περσῶν] ποδῶν A.G. pr. βοηθός] θ in ras. et lit. G. ἐωρῶμεν posuit in lemmate annot. et interpretatus est Camerarius, sed non tanquam ex D. ὀρώμεν A.G. στρατίας G. pr. σοι] οἱ A.G., ut s. 29. 26. δ' G. s. v. r. γ' A.G. pr. ὅμως G. s. v. r. ὁμοίως A.G. pr. ποιήσουσιν] ποιήσωσιν A.G. ἀνεξόμεθα] ἀνθεξόμεθα A.G. 27. γὰρ] μοι add. G. s. v. r. 28. ἀπέλθῃτε G.

25. τίς Μήδων] V. I, 4, 25. Forma ἀπήεις autem non melior quam ἔφης, de quo ad 4, I, 23.

26. ὅμως] Anab. 3, I, 10: Φοβούμενοι δὲ τὴν ὁδὸν καὶ ἄκοντες ὅμως οἱ πολλοὶ—συνηκολούθησαν. SCHN.

σὺν μὲν σοὶ—ἄνευ δέ σοι] Conf. Anab. 2, 5, 9.

ἀνεξόμεθα] Per ironiam, ut Com-

ment. 2, 6, 4, εὐ πάσχω ἀνέχεται. Respicitur autem Artabazi factum, qui Cyri aspectu satiari non poterat, I, 4, 27.

27. ἡ ψυχὴ] Eleganter Tigranes animum totum Cyro devotum pendere ab ejus imperio ait, nec ulla consultatione indigere. SCHN.

ἀνθρωπίνῃ δὲ γνώμῃ τίς ἂν ἢ φευγόντων τῶν πολεμίων
 ἀποτρέποιτο ἢ ὅπλα παραδιδόντων οὐκ ἂν λαμβάνοι ἢ
 ἑαυτοὺς διδόντων καὶ τὰ ἑαυτῶν οὐκ ἂν δέχοιτο, ἄλλως τε
 καὶ τοῦ ἡγεμόνος ἡμῖν ὄντος τοιούτου ὃς ἐμοὶ δοκεῖ, ὅμνυμι
 ὑμῖν πάντας τοὺς θεοὺς, εὖ ποιῶν ἡμᾶς μᾶλλον ἡδεσθαι ἢ
 29 ἑαυτὸν πλουτίζων. ἐπὶ τούτῳ πάντες οἱ Μῆδοι τοιαῦτά ἐλε-
 γον· Σὺ, ὦ Κῦρε, καὶ ἐξήγαγες ἡμᾶς καὶ οἴκαδε ὅταν
 ἀπιέναι καὶρὸς δοκῇ, σὺν σοὶ ἡμᾶς ἄγε. ὁ δὲ Κῦρος ταῦτα
 ἀκούσας ἐπηύξατο, Ἄλλ' ὦ Ζεῦ μέγιστε, αἰτοῦμαί σε, δὸς
 30 τοὺς ἐμὲ τιμῶντας νικῆσαί με εὖ ποιοῦντα. ἐκ τούτου ἐκέ- [13]
 λευσε τοὺς μὲν ἄλλους φυλακὰς καταστήσαντας ἀμφ' αὐ-
 τοὺς ἡδὴ ἔχειν, τοὺς δὲ Πέρσας διαλαβεῖν τὰς σκηναίς,
 τοῖς μὲν ἱππεῦσι τὰς τούτοις πρεπούσας, τοῖς δὲ πεζοῖς
 τὰς τούτοις ἀρκούσας· καὶ οὕτω καταστήσασθαι ὅπως
 ποιοῦντες οἱ ἐν ταῖς σκηναῖς πάντα τὰ δέοντα φέρωσιν
 εἰς τὰς τάξεις τοῖς Πέρσαις καὶ τοὺς ἵππους τεθερα-

ἀνθρωπίνῃ δὲ γνώμῃ τίς ἂν ἦν ἢ φευγόντων D. Cam.

ὅμνυμι] Libri ὡς ὅμνυμι.

ἐπεύξατο A.G.

καταστήσασθαι A.G.

29. ἀκούσας ταῦτα G.

30. φυλακὰς Stephanus. Libri φύλακας.

πάντα F.H.Q. πάντες A.G.

ἡμῖν] ὑμῖν A.G.

ἐπηύξατο F.Q.

οὕτως A.

28. ἀνθρωπίνῃ γνώμῃ] Male Schneider ἀνθρωπίνῃ γνώμῃ 3, 2, 4: Τὰ μὲν οὖν ἱερὰ καλὰ ἡμῖν· ἀνθρωπίνῃ δὲ προθυμίᾳ εἰς τὸ πραχθῆναι ταῦτα οὐδὲν οὕτω μέγα σύμμαχον ἂν γένοιτο ὡς τάχος. 8, 6, 12: Οὐ γὰρ ἂν δυναίμην ἐγὼ εἰς ὃν ἀνθρωπίνῃ ἀρετῇ τὰ πάντων ἰμῶν ἀγαθὰ διασώζειν.

ὡς ὅμνυμι] Similis oratio Pheraulæ 2, 3, 12: Ἀλλὰ σὺν θεῶν ὀρκῷ λέγω, ἢ μὴν ἐμοὶ δοκεῖν Κῦρον—ὅ τι ἂν ἔχη, ἡδῖον διδόντα μᾶλλον ἢ αὐτὸν ἔχοντα. Sed in hoc loco displicet mihi ante juramentum posita particula ὡς, quæ in simillimo loco infra 5, 4, 31, abest. Quare clausi. SCHN. Delevi.

30. φυλακὰς καταστήσαντας] Usum Xenophonteum si spectaveris, occurret καθίστασθαι ἐργάτας et δασμοφόρους infra 7, 6, 79. Supra 4, 5, 46, est ἱππέας καταστήσαι ἐπὶ τοὺς ἵππους pro ἀναβιβάζειν s. 50, sic 4, 5, 58, ἄρχοντα καθιστάναι, et 4, 3, 8, ἱππικὸν καθιστάναι. In Anabasi 3, 2, 2, sine varietate est προφύλακας καταστήσαντες, sed 6, 3, 21, φυλακὰς ποιησάμενοι ἐκάθευδον. In Econ. 12, 14, est ἐπιμελητὰς καθιστάναι. In Hipparchico

1, 9, ἱππέας καθιστάναι; sed 9, 3, est εἰ ἱππέας ξένους καταστήσαντο. De re ditibus 5, 1, est εἰρηνοφύλακας καθιστάναι; denique in republica Atheniensium 3, 4, est τριῖν ἄρχων καθιστανται et φύλακας δεσμοτῶν καταστήσαι. Quamvis vero Reip. Laced. 2, 2, et alibi sit αἱ ἀρχαὶ καθίστανται pro ἄρχοντες, sæpius tamen et rectius mihi καθιστάναι φύλακας dictum videtur pro facere, constituere, creare, usu formæ activæ et mediæ promiscuo: contra καθιστάναι de re dictum significat plerumque ordinare, corrigere vel restituere. Itaque φύλακας ubique scripsi. H. Gr. 3, 2, 14, est tamen ἱκανὰς φυλακὰς καταστήσαντες. SCHN. Quo ipso hic confirmatur φυλακὰς, ut προφυλακὰς in loco Anabasis.

πάντα τὰ δέοντα] Supra 2, 1, 22: Προσέταξε τοῖς ὑπὸν ἡγεταῖς ἐκάστοις τῶν στρατιωτῶν ἱκανῶς ὧν ἐδέοντο πάντα πεποιημένα παρασχεῖν. Unde mihi verba hujus loci ita construenda ordine nativo videbantur: Ὅπως οἱ ποιοῦντες ἐν ταῖς σκηναῖς τὰ δέοντα πάντα φέρωσιν εἰς—Πέρσας. SCHN.

πευμένους παρέχωσι, Πέρσαις δὲ μηδὲν ἄλλο ἢ ἔργον ἢ τὰ πρὸς τὸν πόλεμον ἐκπονεῖν. ταύτην μὲν οὖν οὕτω διήγον τὴν ἡμέραν.

ΚΕΦ. Β.

Πρὸς δ' ἀναστάντες ἐπορεύοντο πρὸς Γωβρύαν, Κῦρος μὲν ἐφ' ἵππου καὶ οἱ Περσῶν ἱππεῖς γεγενημένοι εἰς δισχυλίους· οἱ δὲ τὰ τούτων γέρρα καὶ τὰς κοπίδας ἔχοντες ἐπὶ τούτοις εἶποντο, ἴσοι ὄντες τὸν ἀριθμόν· καὶ ἡ ἄλλη δὲ στρατιὰ τεταγμένη ἐπορεύετο. ἕκαστον δ' ἐκέλευσε τοῖς καινοῖς ἑαυτῶν θεράπουσιν εἰπεῖν ὅτι ὅστις ἂν αὐτῶν ἢ τῶν ὀπισθοφυλάκων φαίνεται ὀπισθεν ἢ τοῦ μετώπου πρόσθεν ἢ ἢ κατὰ πλάγια ἔξω τῶν ἐν τῇ τάξει ὄντων ἀλίσκηται, 2 κολασθήσεται. δευτεράιοι δὲ ἀμφὶ δέιλῃν γίνονται πρὸς τῷ Γωβρύου χωρίῳ, καὶ ὁρῶσιν ὑπερίσχυρόν τε τὸ ἔρμα καὶ ἐπὶ τῶν τειχῶν πάντα παρεσκευασμένα ὥς ἂν κράτιστα ἀπομάχοιτο· καὶ βοῦς δὲ πολλοὺς καὶ πάμπολλα 3 πρόβατα ὑπὸ τὰ ἔρμυνα προσηγμένα ἐώρων. πέμψας δ' ὁ [2] Γωβρύας πρὸς τὸν Κῦρον ἐκέλευσε περιελάσαντα ἰδεῖν ἢ ἢ πρόσδοδος εὐπετεστάτῃ, εἶσω δὲ πέμψαι πρὸς ἑαυτὸν τῶν πιστῶν τινας, οἵτινες αὐτῷ τὰ ἔνδον ἰδόντες ἀπαγγελοῦ- 4 σιν. οὕτω δὲ ὁ Κῦρος αὐτὸς μὲν τῷ ὄντι βουλόμενος ἰδεῖν εἴ που εἴη αἰρέσιμον τὸ τεῖχος, εἰ ψευδὴς φαίνοιτο ὁ Γωβρύας, περιήλανε πάντοθεν, ἐώρα τε ἰσχυρότερα πάντα ἢ προσελθεῖν· οὓς δ' ἔπεμψε πρὸς Γωβρύαν, ἀπήγγελλον τῷ Κύρῳ ὅτι τοσαῦτα εἴη ἔνδον ἀγαθὰ ὅσα ἐπ' ἀνθρώπων γενεάν, ὥς σφίσι δοκεῖν, μὴ ἂν ἐπιλιπεῖν τοὺς ἔνδον 5 ὄντας. ὁ μὲν δὲ Κῦρος ἐν φροντίδι ἦν ὅ τι ποτ' εἴη ταῦτα, ὁ δὲ Γωβρύας αὐτὸς τε ἐξήει πρὸς αὐτὸν καὶ τοὺς

ἢ erasit G. 1. Libri πρωί. κεινοῖς et θεραπεύουσιν G. corr. s.v.r. ἢ F.H.Q. εἷν A.G. 2. προηγμένα A.G. 3. γωβρίας G. ἢ Camerarius, sed non diserte ex codice εἰ A.G. εἰ L. αὐτῷ Stephanus. Libri αὐτῶν. 4. εἷν om. A. εἰ Weiskius. Libri ἦ. ἢ προσ- ελθεῖν] ἢ προσῆλθεν A. et qui corr. ἦ G. ὥς σφισι Ald. ὥς φισιν A. ὥς σφίσιν G. ἐπιλιπεῖν E.F.H. ἐκλιπεῖν A.G.

μηδὲν ἄλλο] ἄλλο sic addunt deteriores 2, 3, 10. Conf. 7, 5, 41. ἐκπονεῖν] Infra 8, 1, 23: Τὰ περὶ τοὺς θεοὺς ἐκπονεῖν. et supra 2, 1, 21: Ἀσκεῖν τὰ ἀμφὶ τὸν πόλεμον. SCHN.

1. οἱ δὲ] V. 4, 5, 58. 3. εὐπετεστάτῃ] Ironice dictum. WEISK. γενεάν] Conf. 7, 5, 13.

ἐνδοθεν πάντας ἐξῆγε φέροντας οἶνον, ἄλφιστα, ἄλευρα, ἄλλους δὲ ἐλαύνοντας βούς, αἶγας, οἷς, σὺς, καὶ εἴ τι βρωτὸν, πάντα ἱκανὰ προσῆγον ὥς δειπνῆσαι πᾶσαν τὴν
 6 σὺν Κύρῳ στρατιάν. οἱ μὲν δὲ ἐπὶ τούτῳ ταχθέντες διή-
 ρουν τε ταῦτα καὶ ἐδειπνοποιοῦν. ὁ δὲ Γωβρύας, ἐπεὶ [3]
 πάντες αὐτῷ οἱ ἄνδρες ἔξω ἦσαν, εἰσιέναι τὸν Κύρον ἐκέ-
 λευσεν ὅπως νομίζοι ἀσφαλέστατον. προεισπένψας οὖν
 ὁ Κύρος προσκόπους καὶ δύναμιν αὐτὸς οὕτως εἰσῆει.
 ἐπεὶ δ' εἰσῆλθεν, ἀναπεπταμένας τὰς πύλας ἔχων παρεκά-
 λει τοὺς φίλους πάντας καὶ ἄρχοντας τῶν μεθ' ἑαυτοῦ.
 7 ἐπειδὴ δὲ ἐνδον ἦσαν, ἐκφέρων ὁ Γωβρύας φιάλας
 χρυσᾶς καὶ πρόχους καὶ κάλπιδας καὶ κόσμον παντοῖον
 καὶ δαρεικοὺς ἀμέτρους τινὰς καὶ πάντα καλὰ πολλὰ,
 τέλος τὴν θυγατέρα, δεινὸν τι κάλλος καὶ μέγεθος, πενθι-
 κῶς δ' ἔχουσαν τοῦ ἀδελφοῦ τεθνηκότος, ἐξάγων ὧδε εἶπεν·
 Ἐγὼ σοι, ὦ Κύρε, τὰ μὲν χρήματα ταῦτα δωροῦμαι, τὴν
 δὲ θυγατέρα ταύτην ἐπιτρέπω διαθέσθαι ὅπως ἂν σὺ βούλῃ·
 ἰκετεύομεν δὲ, ἐγὼ μὲν καὶ πρόσθεν τοῦ υἱοῦ, αὕτη δὲ νῦν
 τοῦ ἀδελφοῦ τιμωρὸν γενέσθαι σε.

8 Ὁ δὲ Κύρος πρὸς ταῦτα εἶπεν, Ἀλλ' ἐγὼ σοὶ μὲν καὶ [4]
 τότε ὑπεσχόμην ἀψευδούντός σου τιμωρήσειν εἰς δύναμιν·
 νῦν δὲ ὅτε σε ἀληθεύοντα ὁρῶ, ἥδη ὀφείλω τὴν ὑπόσχε-
 σιν· καὶ ταύτη ὑπισχνοῦμαι τὰ αὐτὰ ταῦτα σὺν θεοῖς
 ποιήσειν. καὶ τὰ μὲν χρήματα ταῦτα, ἔφη, ἐγὼ μὲν δέχομαι,

5. ἄλφιστα add. G. mg. r. om. A.G. pr. οἷς] οἷς A.G. pr., qui corr. ζεις.
 βρωτὸν] ἄρρητον A.G. pr. δειπνῆσαι] καλῶς add. G. mg. r. 6. τοῦ-
 το A. et fortasse G. pr. διήρουν Fischerus. Libri διηροῦντο. ἐδειπνο-
 ποιοῦν E.F.H.Q. ἐδειπνοποιοῦντο A.G. αὐτῷ F. αὐτῶν A.G., qui αὐτοῦ
 s. v. r. καλπίδας A. δαρεικοῖς potius quam δαρεικοὺς A. δαρεικὰς, ut
 videtur, G. pr. ἀμέτρους] Pollux 4, 167. ἔχουσα G. pr. αὕτη] αὕτη
 A.G. σέ] σοι G. pr., ut videtur. 8. νῦν δέ σοι ἐρῶ ὀφείλων A.G.
 corr. mg. r. ταῦτα ante σὺν om. A.

5. φέροντας—ἄλλους δέ] Similiter infra 6, 3, 9: "Οτι ἀπὸ τοῦ στρατοπέδου εἶεν προεληλυθότες ἐπὶ χιλὸν, οἱ δ' ἐπὶ ἔύλα. SCHN. Sæpe sic Pausanias.

οἷς] Mæris p. 274: Οἷς μονοσυλλάβως Ἄττικοι, πρόβατα Ἑλληνες. Conf. schol. Aristoph. Pac. 929. ZEUN.

6. δύναμιν] Partem copiarum.

7. δαρεικοὺς] Anachronismum dari-
 corum ante Darium memoratorum
 notat Muretus. Sed vocabulum non

ab nomine Δαρείος, sed a Persico Dara regem significante quemvis duci contendit præter alios Richardson Dissertat. p. 60.

πάντα καλὰ πολλὰ] 4, 6, 11: Πάντα γὰρ ἦν πολλὰ. Hic deteriores καλὰ καὶ, καλὰ πολλὰ καὶ M.

8. καὶ τότε] 4, 6, 8.

καὶ ταύτῃ] Huic filiae tuæ. SCHN. τὰ αὐτὰ ταῦτα] V. ad Anab. 5, 6, 21. Rectius autem ταῦτα, ut 1, 6, 8.

- δίδωμι δ' αὐτὰ τῇ παιδί ταύτῃ κάκινω ὅς ἂν γήμη αὐτήν. ἐν δὲ δῶρον ἄπειμι ἔχων παρὰ σοῦ ἀνθ' οὗ οὐδ' ἂν τὰ ἐν Βαβυλῶνι, [εἰ καὶ πλείστα ἐστίν,] οὐδὲ τὰ πανταχοῦ [ἀντὶ τούτου οὐ σύ μοι δεδώρησαι] ἥδιον ἂν ἔχων ἀπέλθοιμι. καὶ ὁ Γωβρύας θαυμάσας τε τί τοῦτ' εἶη καὶ ὑποπτεύσας μὴ τὴν θυγατέρα λέγει, οὕτως ἤρετο, Καὶ τί τοῦτ' ἐστίν, ἔφη, ὦ Κῦρε; καὶ ὁ Κῦρος ἀπεκρίνατο, Ὅτι, ἔφη, ἐγὼ, ὦ Γωβρύα, [5] πολλοὺς μὲν οἶμαι εἶναι ἀνθρώπους οἱ οὔτε ἀσεβεῖν ἂν ἐθέλοιεν οὔτε ἀδικεῖν οὔτε ἂν ψεύδοιντο ἐκόντες εἶναι· διὰ δὲ τὸ μηδένα αὐτοῖς ἠθελῆκεναι προέσθαι μήτε χρήματα πολλὰ μήτε τυραννίδα μήτε τείχη ἐρυμνὰ μήτε τέκνα ἀξίεραστα, ἀποθνήσκουσι πρότερον πρὶν δῆλοι γίνεσθαι οἷοι
- 10 ἦσαν· ἐμοὶ δὲ σὺ νυνὶ καὶ τείχῃ ἐρυμνὰ καὶ πλοῦτον παντοδαπὸν καὶ δύναμιν τὴν σὴν καὶ θυγατέρα ἀξιόκτητον ἐγχειρίσας πεποιήκας με δῆλον γενέσθαι πᾶσιν ἀνθρώποις ὅτι οὐτ' ἂν ἀσεβεῖν περὶ ξένους ἐθέλοιμι οὐτ' ἂν ἀδικεῖν χρημάτων ἔνεκα οὔτε συνθήκας ἂν ψευδοίμην ἐκὼν εἶναι.
- 11 τούτων ἐγὼ, εὖ ἴσθι, ἕως ἂν ἀνὴρ δίκαιος ὦ καὶ δοκῶν εἶναι τοιοῦτος ἐπαινῶμαι ὑπ' ἀνθρώπων, οὐποτ' ἐπιλήσομαι, ἀλλὰ πειράσομαί σε ἀντιτιμῆσαι πᾶσι τοῖς καλοῖς.
- 12 καὶ ἀνδρὸς δ', ἔφη, τῇ θυγατρὶ μὴ φοβοῦ ὥς ἀπορήσεις ἀξίου ταύτης· πολλοὶ γὰρ κάγαθοὶ φίλοι εἰσὶν ἐμοὶ, ὧν τις γαμῇ ταύτην· εἰ μέντοι χρήμαθ' ἔξει τοσαῦτα ὅσα δίδως ἢ καὶ ἄλλα πολλαπλάσια τούτων, οὐκ ἂν ἔχοιμι εἰπεῖν· σὺ μέντοι εὖ ἴσθι ὅτι εἰσὶ τινες αὐτῶν οἱ ὧν μὲν σὺ

εἰ καὶ Porpo. εἰ ἐκεῖ A.M.V. ἐκεῖ G. ἐν ἡ G. mg. r. 9. εἶναι om. A.G. ἐθέλοιεν F.H.Q. θέλοιεν A.G. μηθένα A. ἐγχειρήσας G. ἐθέλοισι] θέλοισι A.G. 11. τούτων] τοῦτ' οὖν G. corr. 12. κάγαθοι] καὶ ἀγαθοὶ A. ἐμοὶ G. mg. r. ἢ καὶ ἄλλα—δίδως om. A.G. mg. r.

ἀντὶ τούτου—δεδώρησαι] In priore editione secluseram hæc verba, quæ mihi non solum verborum structuram et compositionem mirifice impedire, sed etiam repetere inepte antea breviter dicta videntur. Defendere conatur Heindorffius comparans exempla mutata constructionis, quæ ipse apposuit ad Platonis Hippiam p. 145. SCHN. V. ad 8, 3, 34. Hic ego non solum verba ἀντὶ τούτου οὐ σύ μοι δεδώρησαι, sed etiam εἰ καὶ πλείστα ἐστίν perinde ex margine illata puto,

ut Hirschig. Philologi vol. 5, p. 293.

12. μὴ φοβοῦ ὥς ἀπορήσεις] Infra 6, 2, 30: Μὴ δέισητε ὥς οὐχ ἡδέως καθυδῆσθετε. ubi vide annot. SCHN.

μέντοι—μέντοι] Triplex μέντοι infra 5, 5, 11. Conf. Comment. 2, 1, 12, Heindorf. ad Plat. Parmen. p. 284. SCHN.

οὐ μέντοι] Ita Cyrus eleganter et humane significat Gobryæ apud se suosque virtutis gloriæque pretium multo esse majus quam omnium omnino divitiarum. SCHN.

- δίδως χρημάτων οὐδὲ μικρὸν τούτων ἕνεκά σε μάλλον θαν-
μάζουσιν· ἐμὲ δὲ ζηλοῦσι νυνὶ καὶ εὖχονται πᾶσι θεοῖς
γενέσθαι ποτὲ ἐπιδείξασθαι ὥς πιστοὶ μὲν εἰσιν οὐδὲν
ἡττον ἐμοῦ τοῖς φίλοις, τοῖς δὲ πολεμίοις ὥς οὔποτ' ἂν
ὑφείντο ζῶντες, εἰ μή τις θεὸς βλάβῃ· ἀντὶ δ' ἀρετῆς
καὶ δόξης ἀγαθῆς ὅτι οὐδ' ἂν τὰ Σύρων πρὸς τοῖς σοῖς καὶ
Ἀσσυρίων πάντα προέλουντο· τοιούτους ἄνδρας εὖ ἴσθι
- 13 ἐνταῦθα καθημένους. καὶ ὁ Γωβρύας εἶπε γελάσας, Πρὸς [6]
τῶν θεῶν, ἔφη, ὦ Κῦρε, δείξον δὴ μοι ποῦ οὗτοί εἰσιν, ἵνα
σε τούτων τινὰ αἰτήσωμαι παῖδά μοι γενέσθαι. καὶ ὁ
Κῦρος εἶπεν, Οὐδὲν ἐμοῦ σε δεήσει πυνθάνεσθαι, ἀλλ'
ἂν σὺν ἡμῖν ἔπῃ, αὐτὸς σὺ ἕξεις καὶ ἄλλω δεικνύναι
αὐτῶν ἕκαστον.
- 14 Τοσαῦτ' εἰπὼν δεξιάν τε λαβὼν τοῦ Γωβρύου καὶ
ἀναστὰς ἐξῆι, καὶ τοὺς μεθ' αὐτοῦ ἐξῆγεν ἅπαντας· καὶ
πολλὰ δεομένου τοῦ Γωβρύου ἔνδον δειπνεῖν οὐκ ἠθέλησεν,
ἀλλ' ἐν τῷ στρατοπέδῳ ἐδείπνει καὶ τὸν Γωβρύαν σύν-
- 15 δειπνον παρέλαβεν. ἐπὶ στιβάδος δὲ κατακλινεῖς ἦρετο [7]
αὐτὸν ὧδε· Εἰπέ μοι, ἔφη, ὦ Γωβρύα, πότερον οἶε σοὶ
εἶναι πλείω ἢ ἐκάστῳ ἡμῶν στρώματα; καὶ ὃς εἶπεν,
Ὑμῖν νῆ Δί' εὖ οἶδ' ὅτι, ἔφη, καὶ στρώματα πλείω ἐστὶ
καὶ κλῖναι, καὶ οἰκία γε πολὺ μείζων ἢ ὑμετέρα τῆς ἐμῆς,
οἳ γε οἰκία μὲν χρῆσθε γῇ τε καὶ οὐρανῷ, κλῖναι δ' ὑμῖν
εἰσιν ὅπόσαι εὐναὶ γένοιντ' ἂν ἐπὶ γῆς· στρώματα δὲ νο-
μίζετε οὐχ ὅσα πρόβατα φύει ἔρια, ἀλλ' ὅσα φρύγανα ὄρη

πᾶσι θεοῖς post γενέσθαι A.G., sed γ α β ponens s. v. r. καὶ ἑαυτοὺς ante
ἐπιδείξασθαι add. G. mg. r. 13. εἶπε] ἐπὶ G. s. v. r. ὦ om. G.
σε δεήσει] δεῖσῃ A. δεῖσοι G. σὺν] σὺ A.G. 14. γωβρύου] Libri γω-
βρύα bis. ἐξείη G. παρέλαβεν] μέγιστον δ' αὐτῷ—παράτιθεσθαι ex s. 19
addit G. mg. r., sed diversa a ceteris corr. manu. 15. χρῆσθαι A.G. pr.
νομίζεται A. pr. G. pr. φρύγανα om. A.G. pr.

13. γελάσας] Quod Gobryas sub-
ridet nec admiratione virtutis ab-
reptus stupet aut in lacrimas effundit-
ur, Weiskius causam ejus rei com-
mentus refert ad paternum Gobryæ
amorem, qui Cyrum pudore suspi-
cetur impediri quominus se statim
virginis maritum futurum profiteatur.
SCHN.

14. δεξιάν λαβών] Sic 5, 3, 20. Λα-
βόμενος τῆς δεξιᾶς 5, 7; 6, 1, 48.

Γωβρύου] Ita 5, 2, 2, ubi Zonaras
et al. per a. Sic infra Γαδάρα illatum
pro Γαδάτου.

15. στιβάδας] Ut de Lacedæmoniis
narrat Plut. Lycurg. c. 16, Cic. pro
Murena c. 35. Est autem στιβάς sec.
Hesychium ἀπὸ ῥάβδων καὶ χλωρῶν
χόρτων στρώσις καὶ φύλλων ἢ χαμαι-
κοίτη. ZEUN.

κατακλινεῖς] V. ad 8, 7, 4.

- 16 τε καὶ πεδία ἀνίησι. τὸ μὲν δὴ πρῶτον συνδειπνῶν αὐτοῖς [8]
 ὁ Γωβρύας καὶ ὁρῶν τὴν φαυλότητα τῶν παρατιθεμένων
 βρωμάτων πολὺ σφᾶς ἐνόμιζεν ἐλευθεριωτέρους εἶναι αὐτῶν·
 17 ἐπεὶ δὲ κατενόησε τὴν μετριότητα τῶν συσσίτων· ἐπ' οὐ-
 δὲν γὰρ βρώματι οὐδὲ πώματι Πέρσης ἀνὴρ τῶν πεπαι-
 δευμένων οὐτ' ἂν ὄμμασιν ἐκπεπληγμένος καταφανῆς γέ-
 νοιτο οὔτε ἀρπαγῇ οὔτε τῷ νῶ μὴ οὐχὶ προσκοπεῖν ἄπερ
 ἂν καὶ μὴ ἐπὶ σίτῳ ὦν· ἀλλ' ὥσπερ οἱ ἵππικοὶ διὰ τὸ μὴ
 ταράττεσθαι ἐπὶ τῶν ἵππων δύνανται ἅμα ἵππεύοντες καὶ
 ὁρᾶν καὶ ἀκούειν καὶ λέγειν τὸ δέον, οὕτω κακεῖνοι ἐν τῷ
 σίτῳ οἴονται δεῖν φρόνιμοι καὶ μέτριοι φαίνεσθαι· τὸ δὲ
 κεκινῆσθαι ὑπὸ τῶν βρωμάτων καὶ τῆς πόσεως πάννυ
 18 αὐτοῖς ὑκὸν καὶ θηριῶδες δοκεῖ εἶναι· ἐνενόησε δὲ αὐτῶν [9]
 καὶ ὡς ἐπηρώτων ἀλλήλους τοιαῦτα οἶα ἐρωτηθῆναι
 ἥδιον ἢ μὴ καὶ ἔσκωπτον οἶα σκωφθῆναι ἥδιον ἢ μὴ·
 ἃ τε ἔπαιζον ὥς πολὺ μὲν ὕβρεως ἀπῆν, πολὺ δὲ τοῦ
 αἰσχρόν τι ποιεῖν, πολὺ δὲ τοῦ χαλεπαίνεσθαι πρὸς ἀλ-
 19 λήλους. μέγιστον δ' αὐτῷ ἔδοξεν εἶναι τὸ ἐν στρατείᾳ

16. ἐλευθεριωτέρου A. ἐλευθεριωτέρους G. corr. s. v. r.

17. συσσίτων

Muretus. Libri σίτων. σιτίων F.K.M. Libri πώματι. ἐμπεπλ. G. καὶ

καταφ. A.G. pr. προσκοπεῖν] προνοεῖν G. mg. r. καὶ μὴ] καὶ A.G. corr.

s. v. r. ὑκὸν G. s. v. r. M. συκὸν A.G. pr. κυνικὸν G. corr. r., qui mg. r.

ἀκούετε ὃ γαστρώμαργοι (sic). δοκεῖ] ἐδόκει A.G. 18. ἐνενόησε] ἐνό-

ησε A.G. καὶ ὡς—ἢ ἢ μὴ om. A.G. mg. r. Habent etiam L.M., quibus-

cum omisi ὡς et ἢν. ποιεῖν] εἰπεῖν K. 19. αὐτῷ] ὦν s. v. r. G.

τὸ] τῷ A.G. pr. στρατεία mg. G. supra s. 14, ubi v. var. scr.,

στρατιά A.G.

17. ἐπεὶ] Absolvitur s. 20.

συσσίτων] Postulat causa quam statim edit. Xenophon. SCHN.

πώματι] Alienam ab Atticis formam πώμα sustuli Anab. 4, 5, 27, tollendam etiam Comment. 4, 7, 9.

Πέρσης] Eandem fere laudem Persis tribuit Ammianus 23 extr. ZEUN. Si καταφανῆς γίνεται ὄμμασι καὶ ἀρπαγῇ est oculis et raptu, seu cum aliis præripit cibos, prodere nimiam edendi cupiditatem, τῷ νῶ ἐκπεπλ. est is, et fit tum manifestus, καταφανῆς, cum consilii fit inops ejus, quod homo sobrius et jejunos capere potuisset. SCHN.

ἐπὶ σίτῳ ὦν] Conf. ad 6, 2, 27. SCHN.

ἐν τῷ σίτῳ φρόνιμοι καὶ μέτριοι] Eadem jungit Plato Tim. p. 59 D: Μέτριον ἂν ἐν τῷ βίῳ παιδιὰν καὶ φρό-

νιμον ποιοῖτο. Constructione eadem Theocr. Epigr. 12, 3: Μέτριος ἦν ἐν πάσι. Schneiderus hic quoque ἐπὶ contra libros, ut paullo ante deteriores ἐν.

18. ἐνενόησε] Infra 8, 1, 40: Καταμαθεῖν δὲ τοῦ Κύρου δοκοῦμεν, ὡς οὐ τούτῳ μόνον ἐνόμιζε χρῆναι διαφέρειν. SCHN. Conf. autem Plut. Mor. p. 629 E, F, ubi bis ἥδιον ἦν, ut in Junt., et καὶ ὡς. Macrob. Sat. 7, 2 addit Zeun.

πολὺ δέ—ποιεῖν] Nam verbum παίζειν et dicta et facta continet. SCHN. Simillima autem de Lacedæmoniorum conviviis Reip. Lac. 5, 6; Plut. l. c. et Lycurg. c. 12. ZEUN.

19. τὸ ἐν στρατείᾳ ὄντας—παρατίθεσθαι] Loquitur de iis quibuscum in Cyri tentorio cœnabat Gobryas: qui iisdem cibis atque reliqui milites ute-

ὄντας τῶν εἰς τὸν αὐτὸν κίνδυνον ἐμβαίνοντων μηδενὸς οἶσθαι δεῖν πλείω παρατίθεσθαι, ἀλλὰ τοῦτο νομίζειν ἡδίστην εὐωχίαν εἶναι τοὺς συμμαχεσθαι μέλλοντας ὅτι
 20 βελτίστους παρασκευάζειν. ἡνίκα δὲ Γωβρύας ὡς εἰς οἶκον [10] ἀπιὼν ἀνίστατο, εἰπεῖν λέγεται, Οὐκέτι θαυμάζω, ὦ Κῦρε, εἰ ἐκπώματα μὲν καὶ ἱμάτια καὶ χρυσίον ἡμεῖς ὑμῶν πλείονα κεκτήμεθα, αὐτοὶ δὲ ἐλάττονος ὑμῶν ἄξιοί ἐσμεν. ἡμεῖς μὲν γὰρ ἐπιμελούμεθα ὅπως ἡμῖν ταῦτα ὡς πλείστα ἔσται, ὑμεῖς δὲ μοι δοκεῖτε ἐπιμέλεσθαι ὅπως αὐτοὶ ὡς
 21 βέλτιστοι ἔσεσθε. ὁ μὲν ταῦτ' εἶπεν· ὁ δὲ Κῦρος, Ἄγ', ἔφη, ὦ Γωβρύα, ὅπως πρὸ παρέσει ἔχων τοὺς ἱππέας ἐξωπλισμένους, ἵνα τὴν δύναμιν σου ἴδωμεν, καὶ ἅμα διὰ τῆς σῆς χώρας ἄξεις ἡμᾶς, ὅπως ἂν εἰδῶμεν ἃ τε δεῖ φίλια καὶ πολέμια νομίζειν.
 22 Τότε μὲν δὴ ταῦτ' εἰπόντες ἀπῆλθον ἑκάτεροι ἐπὶ τὰ προσήκοντα.

Ἐπεὶ δὲ ἡμέρα ἐγένετο, παρῆν ὁ Γωβρύας ἔχων τοὺς [11] ἱππέας, καὶ ἡγήετο. ὁ δὲ Κῦρος, ὡς προσήκει ἀνδρὶ ἄρχοντι, οὐ μόνον τῷ πορεύεσθαι τὴν ὁδὸν προσεῖχε τὸν νοῦν, ἀλλ' ἅμα προῖον ἐπεσκοπεῖτο εἰ δυνατόν εἴη τοὺς πολεμίους ἀσθενεστέρους ποιεῖν ἢ αὐτοὺς ἰσχυροτέρους.
 23 καλέσας οὖν τὸν Ὑρκάνιον καὶ τὸν Γωβρύαν, τούτους γὰρ ἐνόμιζεν εἰδέναι μάλιστα ὧν αὐτὸς ᾔετο δεῖσθαι μαθεῖν, Ἐγὼ τοι, ἔφη, ὦ ἄνδρες φίλοι, οἶμαι σὺν ὑμῖν ἂν ὡς πιστοῖς βουλευόμενος περὶ τοῦ πολέμου τοῦδε οὐκ ἂν ἐξαμαρτάνειν· ὁρῶ γὰρ ὅτι μᾶλλον ὑμῖν ἢ ἐμοὶ σκεπτέον ὅπως ὁ Ἀσσύριος ἡμῶν μὴ ἐπικρατήσῃ. ἐμοὶ μὲν γὰρ, ἔφη, τῶνδε ἀποσφαλέντι ἔστιν ἴσως καὶ ἄλλη ἀποστροφή·

συμμαχεσθαι G. s. v. r. M. μάχεσθαι A. G. pr. 20. ἐκπώματα A. G.
 πλείονα A. G. Libri ἐπιμελούμεθα. ἐπιμελείσθαι G. s. v. r. ὡς om.
 A. G. 21. Libri πρῶτὴν παρέση. ἵνα] ἵνα καὶ A. 22. δὴ om.
 A. G. ἑκάτερος Junt. τοὺς om. A. G. τῷ om. A. G. s. v. r.
 προσίων G. s. v. r. αὐτοὺς A. G., qui δὲ add. s. v. r. 23. ὑρκάνιον et
 i s. v. r. G. εἰδέναι] εἶναι A. G. corr. s. v. r. μάλιστα G. βουλευο-
 μένοις G. pr., ut videtur. ὅτι] ἔτι G. s. v. r. M.

bantur ex instituto Cyri 2, 1, 30. δύνασθαι καὶ ὁ νόμος συνεπαινεῖ, v. ad Conf. 4, 2, 38. Media autem signif. Thes. Steph. v. Τε, p. 1917 A.

dicitur παρατίθεσθαι. 23. ὧν ᾔετο δεῖσθαι μαθεῖν] V. ad Anab. 5, 4, 9: Τί ἡμῶν δεήσεσθε χρήσασθαι;

21. ἃ τε δεῖ φίλια καὶ πολέμια νομίζειν] De omisso ante πολέμια relativo, ut Œc. 7, 16: Ἄ τε οἱ θεοὶ ἔφυσάν σε

ὑμῖν δ', εἰ οὗτος ἐπικρατήσει, ὁρῶ ἅμα πάντα τὰ ὄντα ἀλ-
 24 λότρια γιγνόμενα. καὶ γὰρ ἐμοὶ μὲν πολέμιός ἐστιν, οὐκ
 ἐμὲ μισῶν, ἀλλ' οἰόμενος ἀσύμφορον ἑαυτῷ μεγάλους
 εἶναι ἡμᾶς, καὶ στρατεύει διὰ τοῦτο ἐφ' ἡμᾶς· ὑμᾶς δὲ καὶ
 μισεῖ, ἀδικεῖσθαι νομίζων ὑφ' ὑμῶν. πρὸς ταῦτα ἀπεκρί-
 ναντο ἀμφοτέροι κατὰ ταῦτα περαίνειν ὅ τι μέλλει, ὥς
 ταῦτ' εἰδόσι σφίσι καὶ μέλον αὐτοῖς ἰσχυρῶς ὅπῃ τὸ
 μέλλον ἀποβήσεται.

- 25 Ἐνταῦθα δὴ ἤρξατο ὧδε· Λέξατε δὴ μοι, ἔφη, ὑμᾶς [12]
 νομίζει μόνους πολεμικῶς ἔχειν ὁ Ἀσσύριος πρὸς ἑαυτὸν,
 ἢ ἐπίστασθε καὶ ἄλλον τινὰ αὐτῷ πολέμιον; Ναὶ μὰ Δί',
 ἔφη ὁ Ὑρκάνιος, πολεμιώτατοι μὲν εἰσιν αὐτῷ Καδούσιοι,
 ἔθνος πολὺ τε καὶ ἄλκιμον· Σάκαι γε μὴν ὁμοροὶ ἡμῖν, οἱ
 κακὰ πολλὰ πεπόνθασιν ὑπὸ τοῦ Ἀσσυρίου· ἐπειράτο γὰρ
 26 κακέινους ὥσπερ καὶ ἡμᾶς καταστρέψασθαι. Οὐκοῦν,
 ἔφη, οἴεσθ' ἂν νῦν αὐτοὺς ἀμφοτέρους ἡδέως ἂν ἐπιβῆναι
 μεθ' ἡμῶν τῷ Ἀσσυρίῳ; ἔφασαν καὶ σφόδρ' ἂν, εἰ πῇ
 γε δύναιτο συμμίζειν. Τί δ', ἔφη, ἐν μέσῳ ἐστὶ τοῦ
 συμμίζειν; Ἀσσύριοι, ἔφασαν, τὸ αὐτὸ ἔθνος δι' οὐπερ
 27 νυνὶ πορεύει. ἐπεὶ δὲ ταῦτα ἤκουσεν ὁ Κῦρος, Τί γάρ, [13]
 ἔφη, ὦ Γωβρύα, οὐ σὺ τοῦ νεανίσκου τούτου, ὃς νῦν εἰς τὴν
 βασιλείαν καθέστηκεν, ὑπερηφανίαν πολλήν τινα τοῦ τρόπου
 κατηγορεῖς; Τοιαῦτα γὰρ, οἶμαι, ἔφη ὁ Γωβρύας, ἔπαθον

24. στρατεύει] ἐστράτευσεν G. s. v. r. κατὰ ταῦτά] κατὰ τὰ αὐτὰ G.
 mg. r. καὶ τὰ αὐτὰ A. G. παραίνειν A. μέλλει E. et Cam. μέλει A. G.
 σφίσι A. αὐτῆς A. τὸ μέλλον] τὰ νῦν παρόντα G. mg. r. ἀπο-
 βήσεται G. s. v. r. 25. ἐνόμιζε G. s. v. r. 26. Libri πορεύει.
 27. κατηγορεῖς Schneiderus. Libri κατηγορεῖς. ἔπαθον] rursus incipit D.
 post lacunam 4, 2, 20 notatam.

25. ὁμοροὶ] Intelligendum εἰσίν. Male οἱ debet Heindorfius.

Καδούσιοι] Artaxerxis expeditionem in Cadusios susceptam describit Plutarchus c. 24. SCHN.

27. Τί γάρ,—Γωβρύα] Post nomen Gobryæ signum interrogandi posui. Ita enim est 5, 5, 18, et 19. Conf. etiam 1, 6, 12, et Comment. 3, 10, 3. Longe diversa sit sententia, si verba continuaveris τί γάρ οὐ σὺ κατηγορεῖς. Fortasse etiam κατηγορεῖς scribendum fuerit. SCHN. V. 4, 6, 5.

εἰς τὴν βασιλείαν καθέστηκεν] Im-

perium vel regnum ingressus est. Simile est εἰς ἀπορίαν καταστῆναι Oecon. 2, 7, καταστήσαντες ἐπὶ θέαν ἀλιεῖς cap. 16, 7, vel potius καταστάντες, est consistere ad spectandum. Hist. Gr. 2, 3, 31, ἐν νηὶ διαπονεῖσθαι, ἕως ἂν εἰς οὐρὸν καταστῶσιν, dum rectam iterum viam ingressi fuerint cum vento secundo. De republ. Athen. 1, 20, οἱ δ' ἐντεῦθεν ἐπὶ τρυήρῃ κατέστησαν, i. e. inde translati triremem conscendebant. Κῦρος εἰς τὴν μάχην καθίστατο Anab. 1, 8, 6, est Cyrus pugnam ingrediebatur. SCHN.

ὑπ' αὐτοῦ. Πότερα δῆτα, ἔφη ὁ Κῦρος, εἰς σέ μόνον
 28 τοιοῦτος ἐγένετο ἢ καὶ εἰς ἄλλους τινάς; Νῆ Δί', ἔφη ὁ
 Γωβρύας, καὶ εἰς ἄλλους γε· ἀλλὰ τοὺς μὲν ἀσθενούντας
 οἶα ὑβρίζει τί δεῖ λέγειν; ἐνὸς δὲ ἀνδρὸς πολὺν δυνατωτέ-
 ρου ἢ ἐγὼ υἱὸν, καὶ ἐκείνου ἐταῖρον ὄντα ὥσπερ τὸν ἐμὸν,
 συμπίνοντα παρ' ἐαυτῷ συλλαβὼν ἐξέτεμεν, ὥς μὲν τινες
 ἔφασαν, ὅτι ἡ παλλακὴ αὐτοῦ ἐπήνεσεν αὐτὸν ὥς καλὸς
 εἶη καὶ ἐμακάρισε τὴν μέλλουσαν αὐτῷ γυναιῖκα ἔσεσθαι·
 ὥς δὲ αὐτὸς νῦν λέγει, ὅτι ἐπείρασεν αὐτοῦ τὴν παλλα-
 κίδα. καὶ νῦν οὗτος εὐνοῦχος μὲν ἐστὶ, τὴν δ' ἀρχὴν ἔχει,
 29 ἐπεὶ ὁ πατήρ αὐτοῦ ἐτελεύτησεν. Οὐκοῦν, ἔφη, οἷει ἂν [14]
 καὶ τοῦτον ἡδέως ἡμᾶς ἰδεῖν, εἰ οἶοιτο ἐαυτῷ βοηθοὺς
 ἂν γενέσθαι; Εὖ μὲν οὖν, ἔφη, οἶδα, ὁ Γωβρύας· ἀλλ'
 ἰδεῖν τοι αὐτὸν χαλεπὸν ἐστίν, ὦ Κῦρε. Πῶς; ἔφη ὁ
 Κῦρος. Ὅτι εἰ μέλλει τις ἐκείνῳ συμμίξειν, παρ' αὐτὴν
 30 τὴν Βαβυλῶνα δεῖ παριέναι. Τί οὖν, ἔφη, τοῦτο χαλε-
 πόν; Ὅτι νῆ Δί', ἔφη ὁ Γωβρύας, οἶδα ἐξελθοῦσαν ἂν
 δύναμιν ἐξ αὐτῆς πολλαπλασίαν ἥς σὺ ἔχεις νῦν· εὖ δ'
 ἴσθι, ἔφη, καὶ δι' αὐτὸ τοῦτο ἡττόν σοι νῦν ἢ τὸ πρότερον
 Ἀσσύριοι καὶ τὰ ὄπλα ἀποφέρουσι καὶ τοὺς ἵππους ἀπά-
 γουσιν, ὅτι τοῖς ἰδοῦσιν αὐτῶν ὀλίγη ἔδοξεν εἶναι ἡ σὴ
 δύναμις· καὶ ὁ λόγος οὗτος πολὺς ἤδη ἔσπαρται· δοκεῖ δέ
 μοι, ἔφη, βέλτιον εἶναι φυλαττομένους πορεύεσθαι.
 31 Καὶ ὁ Κῦρος ἀκούσας τοῦ Γωβρύου τοιαῦτα τοιάδε [15]

δῆτα] δ' D. ἔφη om. A.G. mg. r. ἄλλους τινάς] ἄλλον τινα D. 28. γε]
 γε πολλούς D. ἕτερον G. pr. ὄντα om. D. ὑβριξε D. συμπίνων A.
 et qui τα s. v. B.G. et qui συμπίνοντα mg. m. recentissima L. ἐαυτῷ] ε
 puncto notatum videtur in D. παλλακὶς D. ἐπήνεσεν] ἦνε in lit. D.
 τὴν γυναιῖκα τὴν μ. αὐτοῦ ἔσεσθαι D. αὐτὸς νῦν] οὗτος νῦν D. νῦν οὗτος G.,
 qui μέλλουσιν—ἐπείρασεν mg. r. 29. ἔφη om. D. ἡμᾶς ἰδεῖν ἡδέως D.
 ἐαυτοῦ A. αὐτῷ D. εὖ] σὺ D. pr. οἶδα ἔφη D. συμμίξει D.
 αὐτὴν δεῖ βαβ. παρῆναι D. 30. ὁ om. D. ἂν addidit Schæfer. ad
 Plut. vol. 2, p. 52. ἐξ αὐτῆς] αὐτόθεν D. ἢ σὺ νῦν ἔχεις D. ἔφη
 om. D. καὶ] ὅτι D. διὰ ταῦτα ἡττον D. ἡττον] καὶ ἡττον A. et
 qui καὶ punctis notat corr. G. σοι] σου D. pr. τὸ πρότερον] πρῶ-
 τον οἱ D. αὐτῶν] αὐτὴν G. s. v. r. σὴ s. v. al. m. D. οὗτος ὁ λό-
 γος D. δέ] δῆ A. φυλαττομένῳ A.G. corr. s. v. r.

28. ἐκείνου] V. 4, 2, 12; 4, 5, 20; et
 5, 2, 32, cum annotatione Heindorfii
 ad Platonis Phædon. §. 138. SCHN.
 31. τοιαῦτα seclisit Schneiderus,
 τοιάδε omisit F. Infra 5, 25: Ὁ

δὲ Κυαξάρης ἔλεξε πρὸς ταῦτα τάδε.
 Thuc. 1, 36: Τοιαῦτα μὲν οἱ Κορυ-
 ραῖοι εἶπον, οἱ δὲ Κορίνθιοι μετ' αὐτοὺς
 τοιάδε.

πρὸς αὐτὸν ἔλεξε. Καλῶς μοι δοκεῖς λέγειν, ὦ Γωβρύα, κελεύων ὡς ἀσφαλέστατα τὰς πορείας ποιεῖσθαι. ἐγὼ οὖν σκοπῶν οὐ δύναμαι ἐννοῆσαι ἀσφαλεστέραν οὐδεμίαν πορείαν ἡμῖν τοῦ πρὸς αὐτὴν Βαβυλῶνα ἵναι, εἰ ἐκεῖ τῶν πολεμίων ἐστὶ τὸ κράτιστον. πολλοὶ μὲν γάρ εἰσιν, ὡς σὺ φῆς· εἰ δὲ θαρροῦσι, καὶ δῆλοι ἡμῖν, ὡς ἐγὼ φημι, ἔσονται. 32 μὴ ὀρώντες μὲν οὖν ἡμᾶς, ἀλλ' οἰόμενοι ἀφανεῖς εἶναι διὰ τὸ φοβεῖσθαι ἐκείνους, σάφ' ἴσθι, ἔφη, ὅτι τοῦ μὲν φόβου ἀπαλλάσσονται ὅς αὐτοῖς ἐνεγένετο, θάρρος δ' ἐμφύσεται ἀντὶ τούτου τοσούτῳ μείζον ὅσῳ ἂν πλείονα χρόνον ἡμᾶς μὴ ὀρώσιν· ἂν δὲ ἤδη ἴωμεν ἐπ' αὐτοὺς, πολλοὺς μὲν αὐτῶν εὐρήσομεν ἔτι κλάοντας τοὺς ἀποθανόντας ὑφ' ἡμῶν, πολλοὺς δ' ἔτι τραύματα ἐπιδεδεμένους ἂν ὑπὸ τῶν ἡμετέρων ἔλαβον, πάντας δ' ἔτι μεμνημένους τῆς 33 μὲν τοῦδε τοῦ στρατεύματος τόλμης, τῆς δ' αὐτῶν φυγῆς τε καὶ συμφορᾶς. εὖ δ' ἴσθι, ἔφη, ὦ Γωβρύα, ἵνα καὶ τοῦτ' εἰδῆς, οἱ πολλοὶ ἄνθρωποι, ὅταν μὲν θαρρῶσιν, ἀνυπόστατον τὸ φρόνημα παρέχονται· ὅταν δὲ δέίσωσιν, ὅσῳ ἂν πλείους ὦσι, τοσούτῳ μείζω καὶ ἐκπεπληγμένον μᾶλλον 34 τὸν φόβον κέκτηνται. ἐκ πολλῶν μὲν γὰρ καὶ κακῶν λόγων ἠὺξημένος αὐτοῖς πάρεστιν, ἐκ πολλῶν δὲ καὶ πονηρῶν χρωμάτων, ἐκ πολλῶν δὲ καὶ δυσθύμων τε καὶ ἐξεστηκότων προσώπων ἡθροισται· ὥσθ' ὑπὸ τοῦ μεγέθους οὐ ῥάδιον αὐτὸν ἐστὶν οὔτε λόγοις κατασβέσαι οὔτε προσά-

31. ὦ γ. λέγειν D. ἔγωγ' D. οὐδεμίαν om. M. πορείαν ante οὐδεμίαν B. τοῦ Weckherlinus. Libri τῆς. πορείας post βαβυλῶνα add. A.G. κράτος G. πολὺ corr. s. v. r. D. θαρρήσουσι D. δῆλοι] δεινοὶ D. ἐσεσθαι D. 32. μὴ οὖν ὁ. μὲν ἡμᾶς G. et qui οὖν punctis notat L. ἐγένετο D. θάρρος sic D. τόσῳ D. ἦν D. δε] δὲ δὴ A. εὐρή- σωμεν D. pr. κλάοντας G. κλάοντας A.D. ἐλάμβανον G. τῆς τοῦδε μὲν τοῦ D. δὲ αὐτῶν A.D.G. Probabilius δ' ἐαυτῶν. ξυμφορᾶς G. 33. ἵνα—εἰδῆς] εἶναι καὶ τοῦτο ἤδη ὡς D.G. mg. r. θαρρήσωσιν D. τόσῳ μείζον D. ἐκπεπληγμ.] γ pr. om. G. 34. ἠὺξημένος] εὐρησόμενος A.G. corr. mg. r. χρωμάτων] χρημάτων D.G. corr. s. v. r. ὥστε D.

ἀσφαλεστέραν οὐδεμίαν πορείαν τοῦ ἵναι] Anab. 6, 2, 13: Νομίζων οὕτως ἀσφαλέστερον εἶναι ἢ ἰδίᾳ ἕκαστον στέλλεσθαι.

32. εὖ δ' ἴσθι, ἵνα καὶ τοῦτ' εἰδῆς] Mihi vulgata nec Græca nec ullo modo tolerabilis videbatur, sed orta ex varietate olim in margine adscripta: "Ἴνα δὲ καὶ τοῦτ' εἰδῆς, ὦ Γωβρύα, οἱ πολλοὶ

etc. SCHN.

33. οἱ πολλοὶ ἄνθρωποι dicuntur pro πολὺ πλῆθος ἀνθρώπων. WEISK.

34. ἠὺξημένος] ἠύρημενος, inserto post χρημάτων (σχημάτων Toup. ad Longin. p. 480, ut 6, 4, 20) ἠύρηται Schneiderus, probabiliter, etsi non placet ἠύρημενος.

γοντα πολεμίοις μένος ἐμβαλεῖν οὔτε ἀπαγαγόντα ἀναθρέψαι
 τὸ φρόνημα, ἀλλ' ὅσῳ ἂν μᾶλλον αὐτοῖς θαρρεῖν παρακελεύη,
 35 τοσοῦτῳ ἐν δεινότεροις ἡγούνται εἶναι. ἐκείνο μέντοι νῆ Δί',
 ἔφη, σκεψώμεθα ἀκριβῶς ὅπως ἔχει. εἰ μὲν γὰρ τὸ ἀπὸ τοῦδε
 αἱ νῆκαι ἔσονται ἐν τοῖς πολεμικοῖς ἔργοις ὁπότεροι ἂν
 πλείονα ὄχλον ἀπαριθμήσωσιν, ὀρθῶς καὶ σὺ φοβεῖ περὶ
 ἡμῶν καὶ ἡμεῖς τῷ ὄντι ἐν δεινοῖς ἐσμεν· εἰ μέντοι ὥσπερ
 πρόσθεν διὰ τοὺς εὖ μαχομένους ἔτι καὶ νῦν αἱ μάχαι κρί-
 νονται, θαρρῶν οὐδὲν ἂν σφαλείης· πολὺ γὰρ σὺν τοῖς
 θεοῖς πλείονας εὐρήσεις παρ' ἡμῖν τοὺς θέλοντας μάχεσθαι
 36 ἢ παρ' ἐκείνοις. ὥς δ' ἔτι μᾶλλον θαρρήης, καὶ τόδε κατα-
 νόησον· οἱ μὲν γὰρ πολέμιοι πολὺ μὲν ἐλάττωρές εἰσι νῦν
 ἢ πρὶν ἡττηθῆναι ὑφ' ἡμῶν, πολὺ δ' ἐλάττονες ἢ ὅτε ἀπέ-
 δρασαν ἡμᾶς· ἡμεῖς δὲ καὶ μείζονες νῦν ἢ πρὶν, ἐπεὶ νενι-
 κήκαμεν, καὶ ἰσχυρότεροι, ἐπεὶ ἡτύχηκαμεν· καὶ πλείονες
 δὲ, ἐπεὶ ὑμεῖς ἡμῖν προσεγένεσθε· μὴ γὰρ ἔτι ἀτίμαξε
 μηδὲ τοὺς σοὺς, ἐπεὶ σὺν ἡμῖν εἰσι· σὺν γὰρ τοῖς νικῶσι,
 σάφ' ἴσθι, ὦ Γωβρύα, θαρροῦντες καὶ οἱ ἀκόλουθοι ἔπον-
 37 ται. μὴ λανθανέτω δέ σε μηδὲ τοῦτο, ἔφη, ὅτι ἔξεστι μὲν
 τοῖς πολεμίοις καὶ νῦν ἰδεῖν ἡμᾶς· γοργότεροι δὲ, σάφ'
 ἴσθι, οὐδαμῶς ἂν αὐτοῖς φανείημεν μένοντες ἢ ἰόντες ἐπ'
 ἐκείνους. ὥς οὖν ἐμοῦ ταῦτα γινώσκοντος ἄγε ἡμᾶς εὐθὺ
 τὴν ἐπὶ Βαβυλῶνος.

ἀπάγοντα D. αὐτὸς θαρσεῖν D. τοσοῦτο A. τόσῳ D. 35. Libri
 φοβῆ. δεινῷ D. σφάλαιο D. πολὺ μὲν γὰρ D. σὺν θεοῖς παρ' ἡμῖν
 πλείονας εὐρ. D. 'παρ' ἡμῖν τοὺς θέλοντας] παρὰ τοὺς θέλοντας ἡμῶν G. pr.,
 ut videtur qui ἡμῖν τοὺς in ras. et ἡμῖν post θέλοντας addens, ut L., punctis
 notat. 36. θαρρήσεις A.G. εἰσι νῦν] εἰσιν D. πολὺ δ'] πολὺ δὲ
 μᾶλλον D. ἢ ὅτε] ἢ om. A.G. add. L. mg. manu recentissima. καὶ
 μείζονες G. mg. r. post νῦν. unde νῦν καὶ μείζονες L. ἢ πρὶν om. D. ἐνι-
 κήσαμεν D. ἰσχυροὶ A.G. pr., corr. s. v. r. ἐπεὶ—δὲ om. D. ἡτύχ.
 V. εὐτύχ. A.D.G. ἔτι om. D. 37. μὴ om. D. μένοντες om. D. ἢ
 ἰόντες om. A.G. mg. r. ἐπ'] ἔτι A.G. pr. ταῦτα] ὄντως D. pr. οὕτως corr.

35. νῆκαι ἔσονται] Intellige τούτων. Quia victoria non solum in bellicis rebus, sed in pacis operibus etiam locum habet, ideo additum est ἐν τοῖς πολεμικοῖς ἔργοις. SCHN.

ὁπότεροι] Anab. 3, I, 21: 'Ἐν μέσῳ κείτα ταῦτα τὰ ἀγαθὰ ἄλλα ὁπότεροι ἂν ἡμῶν ἄνδρες ἀμείνονες ὦσιν.

διὰ τοὺς εὖ μαχομένους] Si διὰ τῶν μαχομένων dixisset, hoc diceret fortes praelia discernere: nunc in fortibus ut discernantur praelia situm esse

dicit. Infra 8, I, 22: Αἰσθάνεσθαι μὲν γὰρ ἐδίδκει καὶ διὰ τοὺς γραφομέ- νους νόμους βελτίους γιγνομένους ἀνθρώπους. Quod contra dicitur 3, 3, 52: Νόμους ὑπάρξαι δεῖ τοιούτους δι' ὧν τοῖς μὲν ἀγαθοῖς ἐντιμος ὁ βίος παρασκευασθῆσεται.

36. ἀπέδρασαν] 4, I, 10. μείζονες] 4, 4, 3: Ἀλλὰ καὶ δηλοῖ τοι ἐστὲ, ὡς ἄνδρες ἀγαθοὶ ἐγένεσθε. καὶ γὰρ μείζους φαίνεσθε καὶ καλλίους καὶ γοργότεροι ἢ πρόσθεν ἰδεῖν. SCHN.

ΚΕΦ. Γ.

Οὕτω μὲν δὴ πορευόμενοι τεταρταῖοι πρὸς τοῖς ὀρίοις
 τῆς Γωβρύου χώρας ἐγένοντο. ὥς δὲ ἐν τῇ πολεμίᾳ ἦν,
 κατέστησε λαβὼν ἐν τάξει μεθ' ἑαυτοῦ τοὺς τε πεζοὺς καὶ
 τῶν ἱππέων ὅσους ἐδόκει καλῶς αὐτῷ ἔχειν· τοὺς δ' ἄλ-
 λους ἱππέας ἀφῆκε καταθεῖν, καὶ ἐκέλευσε τοὺς μὲν ὅπλα
 ἔχοντας κατακαίνειν, τοὺς δ' ἄλλους καὶ πρόβατα ὅσα ἂν
 λάβωσι πρὸς αὐτὸν ἄγειν. ἐκέλευσε δὲ καὶ τοὺς Πέρσας
 συγκαταθεῖν· καὶ ἦκον πολλοὶ μὲν αὐτῶν κατακεκυλισμέ-
 νοι ἀπὸ τῶν ἵππων, πολλοὶ δὲ καὶ λείαν πλείστην ἄγοντες.
 2 ὥς δὲ παρῆν ἡ λεία, συγκαλέσας τοὺς τε τῶν Μήδων [2]
 ἄρχοντας καὶ τῶν Ὑρκανίων καὶ τοὺς ὁμοτίμους ἔλεξεν
 ὧδε. "Ἄνδρες φίλοι, ἐξένισεν ἡμᾶς ἅπαντας πολλοῖς
 ἀγαθοῖς Γωβρύας. εἰ οὖν, ἔφη, τοῖς θεοῖς ἐξελόντες τὰ νο-
 μιζόμενα καὶ τῇ στρατιᾷ τὰ ἱκανὰ τὴν ἄλλην τούτῳ δοίη-
 μεν λείαν, ἂρ' ἂν, ἔφη, καλὸν ποιήσαιμεν τῷ εὐθὺς φανε-
 ροῖ εἶναι ὅτι καὶ τοὺς εὖ ποιοῦντας πειρώμεθα νικᾶν εὖ
 3 ποιοῦντες; ὥς δὲ τοῦτ' ἤκουσαν, πάντες μὲν ἐπήνουν,
 πάντες δ' ἐνεκωμιάζον· εἰς δὲ καὶ ἔλεξεν ὧδε. Πάνν, ἔφη, [3]
 ὦ Κῦρε, τοῦτο ποιήσομεν· καὶ γάρ μοι δοκεῖ, ἔφη, ὁ Γω-
 βρύας πτωχούς τινας ἡμᾶς νομίζειν, ὅτι οὐ δαρεικῶν
 μεστοὶ ἤκομεν οὐδὲ ἐκ χρυσῶν πίνομεν φιαλῶν· εἰ δὲ
 τοῦτο ποιήσομεν, γνοίῃ ἂν, ἔφη, ὅτι ἔστιν ἐλευθερίους
 4 εἶναι καὶ ἄνευ χρυσοῦ. "Ἀγε δὴ, ἔφη, τὰ τῶν θεῶν ἀπο-
 δόντες τοῖς μάγοις καὶ ὅσα τῇ στρατιᾷ ἱκανὰ ἐξελόντες

1. οὕτως A. πρὸς] ἐπὶ D. τεταρταῖοι] τ super tet G. r. γωβρύας D.
 ὁπόσους D. αὐτῷ καλῶς D. ἱππεῖς A.G. Zonaras. κατακαθεῖν D. pr. G.
 κατακλίνειν A. καὶ D. s. v. r. ἄγειν πρὸς αὐτόν D. 2. καὶ τοὺς]
 καὶ om. A.G. s. v. r. ὧδε] ὦ A.G. ὁ γωβρύας D. ἐξελόντες Ald. et
 alii codices Brodæi. ἀφελόντες A.D.G. ἱκανὰ] ἱκανὰ δοίημεν A.G. ἄρα
 L. mg. m. recentissima. ἄρα A.G. τῷ] τοῦ D.G. s. v. r. φανερούς A.G.
 3. ἤκουσαν] αν s. v. ead. m. et ras. post σ G., qui pr. fortasse ἤκουον. μὲν
 om. A. ἐνεκωμιάζον] ἐνεγκωμιάζον A. γ super εκ r. G. δὲ καὶ] δὲ G.
 ποιήσωμεν A.G. ἔμοιγε D. ἔφη δοκεῖ G. φιαλῶν ἐπίνομεν D.
 ποιήσωμεν A. ποιήσαιμεν D.G. s. v. r. ἐστίν post χρυσίου (sic) D.
 ἐλευθερος A.G. pr. ι s. v. r. ante os superscriptum addito, sed accentu non
 correcto. ἐλευθερούς et ι s. v. B. 4. ἄγε] ἴτε D. ἐξελ. ἱκανὰ A.G.

2. τοὺς τε respondet sequenti τοὺς
 ὁμοτίμους potius quam καὶ τῶν.
 ἐξελόντες] Medio de magis ipsis
 partem diis suis eximentibus 4, 5, 14.
 SCHN.

καλὸν] V. ad H. Gr. 6, 2, 39.
 3. ἐπαίνειν est assentiri alicui, pro-
 bare ejus sententiam; ἐγκωμιάζειν,
 laudare. SCHN.

τᾶλλα καλέσαντες τὸν Γωβρύαν δότε αὐτῷ· οὕτω δὲ λα-
βόντες ἐκείνοι ὅσα ἔδει τᾶλλα ἔδωσαν τῷ Γωβρύᾳ.

- 5 Ἐκ τούτου δὲ ἦι πρὸς Βαβυλῶνα παραταξάμενος [4]
ὥσπερ ὅτε ἡ μάχη ἦν. ὡς δ' οὐκ ἀντεξῆσαν οἱ Ἀσσύριοι,
ἐκέλευσεν ὁ Κύρος τὸν Γωβρύαν προσελάσαντα εἰπεῖν ὅτι
εἰ βούλεται ὁ βασιλεὺς ἐξίων ὑπὲρ τῆς χώρας μάχεσθαι,
κἂν αὐτὸς σὺν ἐκείνῳ μάχοιτο· εἰ δὲ μὴ ἀμυνεῖ τῇ χώρᾳ,
6 ὅτι ἀνάγκη τοῖς κρατοῦσι πείθεσθαι. ὁ μὲν δὲ Γωβρύας
προσήλασεν ἔνθα ἀσφαλὲς ἦν ταῦτα εἰπεῖν, ὁ δ' αὐτῷ ἐξέ-
πεμψεν ἀποκρινόμενον τοιαύδε· Δεσπότης ὁ σὸς λέγει, ὦ
Γωβρύα, Οὐχ ὅτι ἀπέκτεινά σου τὸν υἱὸν μεταμέλει μοι,
ἀλλ' ὅτι οὐ καὶ σὲ προσapéκτεινα. μάχεσθαι δὲ ἂν βού-
λησθε, ἦκετε εἰς τριακοστὴν ἡμέραν· νῦν δ' οὐπω ἡμῖν
7 σχολή· ἔτι γὰρ παρασκευαζόμεθα. ὁ δὲ Γωβρύας εἶπεν,
Ἀλλὰ μήποτε σοι λήξειεν αὕτη ἡ μεταμέλεια· δῆλον γὰρ
ὅτι ἀνιῶ σέ τι, ἐξ οὗ αὕτη σε ἡ μεταμέλεια ἔχει.

- 8 Ὁ μὲν δὲ Γωβρύας ἀπήγγειλε τὰ τοῦ Ἀσσυρίου· ὁ δὲ [5]
Κύρος ἀκούσας ταῦτα ἀπήγαγε τὸ στράτευμα· καὶ κα-
λέσας τὸν Γωβρύαν, Εἰπέ μοι, ἔφη, οὐκ ἔλεγες μέντοι σὺν
ὅτι τὸν ἐκτμηθέντα ὑπὸ τοῦ Ἀσσυρίου οἶε ἂν σὺν ἡμῖν
γενέσθαι; Εὖ μὲν οὖν, ἔφη, δοκῶ εἰδέναι· πολλὰ γὰρ δὴ
9 ἔγωγε κάκεῖνος ἐπαρρησιασάμεθα πρὸς ἀλλήλους. Ὅποτε
τοῖνυν σοι δοκεῖ καλῶς ἔχειν, πρὸς αὐτὸν πρόσιθι· καὶ
πρῶτον μὲν οὕτω ποίει ὅπως ἂν αὐτὸς λέγῃ εἰδῆτε· ἐπειδὰν

τὰ ἄλλα D. ἐκεῖνα G. οι s. v. r. τὰ ἄλλα D. ἔδωσαν D. pr. G.
5. ἦει] ἄγει D. G. corr. r. πρὸς] πρὸς αὐτὴν D. Libri ἀντεξήσαν.
ἐκέλευσεν ὁ κύρος] καὶ ὁ κύρος ἐκέλευσε A. G., sed G. ἐλεύσε alia m. in ras.
ἐξίων ὁ β. D. ἀμύνη D. 6. προσελάσας—εἶπεν D. pr., corr. r.
εἰπεῖν. ἐπεμψεν A. G. ὁ δ. ὁ Zon. μεταμελεῖ A. ἂν βούλοισθε D.
ἡμῖν οὐπω D. 7. ὁ δὲ] ὁ μὲν δὴ A. G. λήξει D. σέ τι] σε ἐγὼ D.
σ' ἔτι G. 8. ἀπήγγειλε D. pr. ἀπήγγελλε corr. ἐκτμ.] τ s. v. ead.
m. D. δοκῶ εἶναι ἔφη D. ἦδη D. καὶ ἐκείνος D. 9. ὅπ' οὐ
οὖν καλῶς σοι δοκεῖ ἔχειν, πρόσιθι πρὸς (hoc punctis notat corr.) πρὸς αὐτὸν D.
πρόιθι A. G. ὅπως ἂν αὐτὸς λέγῃ εἰδῆτε] ὅπως ἂν αὐτὸς λέγῃ ἦδη γε

5. τοῖς κρατοῦσι πείθεσθαι] Hæc de Gobrya dicta bene habent: ad Assyrium inepte referuntur ab iis, qui verba κἂν αὐτὸς—μάχοιτο ad Cyrum referunt. SCHN. Dicitur enim Gobryas cum Assyrio, ut socius.

8. οὐκ ἔλεγες μέντοι] Plato Protag. p. 309 A: Οὐ σὺ μέντοι Ὀμήρου ἐπαίνετης εἶ; Ubi v. Heindorf. SCHN.

μὲν οὖν] Infra s. 27: Εὖ μὲν οὖν,

ἔφη, οἶδα· σπεύσει γάρ. SCHN.
ἔγωγε] Scribendum potius ἐγὼ τε. Quæ confusa 5, 4, 37. Et Θεον. 7, 11: Βουλευόμενος δ' ἔγωγε ὑπὲρ ἐμοῦ καὶ οἱ σοὶ γονεῖς ὑπὲρ σοῦ, item ἐγὼ τε, ut sequitur ἐγὼ τε σὲ ἐξελεξάμην καὶ οἱ σοὶ γονεῖς ἐμέ.

9. ἂν] Crasis oblitterata, quam restitui hic ut 5, 5, 35, fecit ut in libris deterioribus ulterius hæc corrumperebantur.

- δὲ συγγένῃ αὐτῷ, ἔαν γνῶς αὐτὸν φίλον βουλόμενον εἶναι, τοῦτο δεῖ μηχανᾶσθαι ὅπως λάθῃ φίλος ὢν ἡμῖν· οὔτε γὰρ ἂν φίλους τις ποιήσειεν ἄλλως πῶς πλείω ἀγαθὰ ἐν πολέμῳ ἢ πολέμιος δοκῶν εἶναι οὔτ' ἂν ἐχθροὺς πλείω τις βλάβειεν ἄλλως πῶς ἢ φίλος δοκῶν εἶναι.
- 10 Καὶ μὲν, ἔφη ὁ Γωβρύας, οἶδ' ὅτι καὶ πρίατο Γαδάτας τὸ [6] μέγα τι ποιῆσαι κακὸν τὸν νῦν βασιλέα Ἀσσυρίων· ἀλλ'
- 11 ὅ τι ἂν δύναιτο, τοῦτο δεῖ καὶ ἡμᾶς σκοπεῖν. Λέγε δὴ μοι, ἔφη ὁ Κῦρος, εἰς τὸ φρούριον τὸ πρὸ τῆς χώρας, ὃ φατε Ὑρκανίοις τε καὶ Σάκαις ἐπιτετεχίσθαι τῇδε τῇ χώρᾳ πρόβOLON εἶναι τοῦ πολέμου, ἃρ' ἂν, ἔφη, οἶε ὑπὸ τοῦ φρουράρχου παρεθῆναι τὸν εὐνοῦχον ἐλθόντα σὺν δυνάμει; Σαφῶς γ', ἔφη ὁ Γωβρύας, εἴπερ ἀνύποπτος ὢν, ὥσπερ
- 12 νῦν ἐστίν, ἀφίκοιτο πρὸς αὐτόν. Οὐκοῦν, ἔφη, ἀνύ- [7] ποπτος ἂν εἴη, εἰ προσβάλομι μὲν ἐγὼ πρὸς τὰ χωρία αὐτοῦ ὥς λαβεῖν βουλόμενος, ἀπομάχοιτο δὲ ἐκείνος ἀνὰ κράτος, καὶ λάβοιμι δὲ αὐτοῦ τι ἐγὼ, ἀντιλάβοι δὲ κακεῖ-

A.G. pr. solus, ὅπως ἂν αὐτοὶ ὅτι ἂν λέγῃ εἰδῇτε G. corr. ἂν—αὐτῷ D. mg. r., corr. etiam in ὅπως, ubi pr. ι pro σ. ἔαν μὲν γνῶς αὐτὸν φίλον ἡμῶν β. D. ἡμῶν add. etiam G. s. v. r. τοῦτο δὲ A.G. pr. τοῦτ' ἤδη D. ποιήσειεν] ei in lit. et ras. D., pr. fortasse η et alia littera. πλείω ἀγαθὰ] πλείστα D. πλείονα ἀγαθὰ Stob. Fl. 54, 66, citans οὔτε—εἶναι. πλείω om. A.G. et Stobæi B., add. G. mg. r. ἄλλως πῶς post οὔτ' G. 10. καὶ ἡμᾶς δὴ (quod punctis notatum et mg. r. corr. δοκεῖ) τοῦτο σκοπεῖν D. δεῖ] δοκεῖ G. 11. εἰς] εἰς τοῦτο D. πρὸ D. s. v. r. ἂν om. D. οἶε ἔφη D. 12. ἀνυπόστατος et πο s. v. r. D. προσβάλομι D.G. μὲν om. D. ἀνὰ κράτος] ἀνκράτος K. δέ] μὲν D. ἀντιλάβοι A.G.

οὔτε γὰρ—φίλος δοκῶν εἶναι] Sic Araspas 6, 1, 31; 3, 14, Zopyrus apud Herodot. 3, 153, aliique multi apud Livium et alios. ZEUN.

10. πρίατο] Solennius πολλοῦ ἀδίδιτο, ut supra 3, 1, 36, πόσον ἂν πρίατο, ὥστε ἀπολαβεῖν. SCHN.

11. ὃ φατε] De hoc nihil supra traditum legitur. SCHN. Neque opus fuit. Ἐπιτετεχίσθαι autem de Assyriis dictum. De Sacis v. 5, 2, 25.

πρόβOLON τοῦ πολέμου] τοῦ delet Hirschig. Annot. crit. p. 95, ut est s. 23. Habet etiam Zonaras p. 154 D.

12. ἀνὰ κράτος] Uno hoc loco vestigium est in libris Xenophontis formæ quam ex Eq. 8, 10, ubi omnes ἱππον ἀνὰ κράτος ἐλαύνοντα citare videntur

Suidas p. 54 A, ubi libri nonnulli vel contra ordinem litterarum ἀνὰ κράτος, ut omnes p. 376 C, post ἀνθυπουργῆσαι, et gram. Bekk. Anecd. p. 329, 15, ubi ἀκράτως item contra seriem, et p. 337, 27: Ἀγκράτος ἐλαύνω, εἶπε Ξενοφῶν κατὰ συγκοπὴν ἀντὶ τοῦ ἀνὰ κράτος. σὺ δ' ἄμεινον ποιήσεις μὴ χρώμενος τῇ λέξει. Qui quum ἀμβολὰς et ἀμβάτης dixerit, quod interdum reliquerunt, interdum in ἀναβάτης mutarunt librarii, etiam ἀγκράτος dicere potuisse videtur.

καὶ λάβοιμι δέ] Refertur ad προσβάλομι μὲν. Quod non intelligens corrector in μὲν mutavit, ut mox intulit τι, ubi καὶ potius delendum videtur, et ἄλλοι τινὲς dicuntur qui s. 17 memorantur αἰχμάλωτοι.

- νος ἡμῶν ἢ ἄλλους τινὰς ἢ καὶ ἀγγέλους πεμπομένους ὑπ' ἐμοῦ πρὸς τούτους οὓς φατε πολεμίους τῷ Ἀσσυρίῳ εἶναι· καὶ οἱ μὲν ληφθέντες λέγοιεν ὅτι ἐπὶ στράτευμα ἀπέρχονται καὶ κλίμακας, ὥς ἐπὶ τὸ φρούριον ἄζοντες, ὃ δ' εὐνούχος ἀκούσας προσποιήσαιο προαγγεῖλαι βουλόμενος
- 13 ταῦτα παρῆναι. καὶ ὁ Γωβρύας εἶπεν ὅτι οὕτω μὲν γιγνομένων σαφῶς παρῆναι ἂν αὐτὸν, καὶ δέοιτό γ' ἂν αὐτοῦ μένειν ἕως ἀπέλθοις. Οὐκοῦν, ἔφη ὁ Κῦρος, εἰ γε ἅπαξ [8] εἰσέλθοι, δύναιτ' ἂν ἡμῖν ὑποχέριον ποιῆσαι τὸ χωρίον;
- 14 Εἰκὸς γοῦν, ἔφη ὁ Γωβρύας, τὰ μὲν ἔνδον ἐκείνου συμπαρασκευάζοντος, τὰ δ' ἔξωθεν σοῦ ἰσχυρότερα προσάγοντος. Ἴθι οὖν, ἔφη, καὶ πειρῶ ταῦτα διδάξας καὶ διαπραξάμενος παρῆναι· πιστὰ δὲ αὐτῷ οὐκ ἂν μείζω οὐτ' εἰποῖς οὔτε δείξαις ὧν αὐτὸς σὺ τυγχάνεις παρ' ἡμῶν εἰληφώς.
- 15 Ἐκ τούτου ὥρχeto μὲν ὁ Γωβρύας· ἄσμενος δὲ ἰδὼν [9] αὐτὸν ὁ εὐνούχος συνωμολόγει τε πάντα καὶ συνέθετο ἃ ἔδει. ἐπεὶ δὲ ἀπήγγειλεν ὁ Γωβρύας ὅτι πάντα δοκοίη ἰσχυρῶς τῷ εὐνούχῳ τὰ ἐπισταλέντα, ἐκ τούτου τῇ ὑστεραίᾳ προσέβαλε μὲν ὁ Κῦρος, ἀπεμάχeto δὲ ὁ Γαδάτας.
- 16 τῶν δὲ ἀγγέλων οὓς ἔπεμψεν ὁ Κῦρος προειπὼν ἢ πορεύσονται, τοὺς μὲν εἶασεν ὁ Γαδάτας διαφεύγειν, ὅπως

ἢ Ald. ἢ καὶ A.G. τι D. ἐπὶ στρατεύματος ἔρχεται D. ὥς ἐπὶ] ὥς A. ὥσπερ ὥσπερ D. in fine et initio paginæ. ὥσπερ εἰς ad ὥς G. mg. r. ἄζοντες] ἔξοντες G. corr., qui εἰ s. v. r. προσαγγεῖλαι D. ταῦτα om. D. 13. ὅτι om. D. σαφῶς] οἶδα add. D.G. mg. r. παρῆναι] παρίεναι A.G. ὅτι παρῆναι D. corr. ὅτι παρῆναι ἂν pr. δέοιτο A.G. pr. ἕως] ἔστω σὺ D. ἀπέλθης A.G. οὐκοῦν] οὐκοῦν ἂν D. 14. προσαγαγόντος D. ἴσθι A.G. pr. οὖν] νῦν D. εἰποῖς] εἴποῖς ἂν D. ὧν] in A. ita scriptum ut aī legi possit. 15. εὐνούχῳ] ἔχειν add. D.G. mg. r. προσέβαλλεν D. προσέβαλλε G. 16. ἦν δὲ καὶ ὁ ἔλαβε χωρίον ὁ κύρος ὁποῖον ἔφη ὁ γαδάτας post γαδάτας add. D.G. mg. r. ἔπεμψεν] ἔφησεν D. ἦ] οἱ D. corr., G. corr. πορεύσονται D. pr.

ἐπὶ στράτευμα] Ad exercitum adducendum. SCHN. Conf. s. 16. Aptius autem ita scribetur etiam ὥς ἐπὶ τὸ φρούριον, quo alludit etiam ὥσπερ, quam quod Schneiderus scripserat ὥς εἰς. ὥσπερ εἰς τὸ φ. alii codices Brodæi.

φατε] 5, 2, 25.

13. σαφῶς] Dictum ut s. 11 non intellexisse videtur corrector.

ἔως] Frequens in libris Xen. permutatio part. ἔως et ἔστω, quod for-

tasse præstat.

15. πάντα δοκοίη ἰσχυρῶς] Gadatas omnia ipsius consilia vehementissime probari, vertit Gabriellus, ut s. 34, est ἰσχυρῶς συνεπήνουν.

16. Verba ἦν δὲ—Γαδάτας omisit etiam Gabriellus et Valckenarii V. rejectque Muretus, tanquam redundantia, nec dubitavit ejicere, quamvis Zeunio necessaria visa ob s. 12, καὶ λάβοιμι αὐτοῦ τι ἐγώ, etsi facillime etiam negligi potuisse apparet.

ἄγοιεν τὰ στρατεύματα καὶ τὰς κλίμακας κομίζοιεν· οὓς δ' ἔλαβε, βασιανίζων ἐναντίον πολλῶν, ὡς ἤκουσεν ἐφ' ἃ ἔφασαν πορεύεσθαι, εὐθέως συσκευασάμενος ὡς ἐξαγγελῶν
 17 τῆς νυκτὸς ἐπορεύετο. τέλος δὲ πιστευθεὶς ὡς βοηθὸς εἰσέρχεται εἰς τὸ φρούριον· καὶ τέως μὲν συμπαρεσκευάζεν ὅτι δύναίτο τῷ φρουράρχῳ· ἐπεὶ δὲ ὁ Κῦρος ἦλθε, καταλαμβάνει τὸ χωρίον συννεργοὺς ποιησάμενος καὶ τοὺς παρὰ
 18 τοῦ Κύρου αἰχμαλώτους. ἐπεὶ δὲ τοῦτο ἐγένετο, εὐθὺς ὁ [10] εὐνοῦχος τὰ ἔνδον καταστήσας ἐξῆλθε πρὸς τὸν Κῦρον,
 19 καὶ τῷ νόμῳ προσκυνήσας εἶπε, Χαίρε, Κύρε. Ἀλλὰ ποιῶ ταῦτ', ἔφη· σὺ γάρ με σὺν τοῖς θεοῖς οὐ κελεύεις μόνον ἀλλὰ καὶ ἀναγκάζεις χαίρειν. εὐ γὰρ ἴσθι, ἔφη, ὅτι ἐγὼ μέγα ποιοῦμαι φίλιον τοῦτο τὸ χωρίον τοῖς ἐνθάδε συμμάχοις καταλείπων· σοῦ δ', ἔφη, ὦ Γαδάτα, ὁ Ἀσσύριος παῖδας μὲν, ὡς ἔοικε, τὸ ποιεῖσθαι ἀφείλετο, οὐ μέντοι τό γε φίλους δύνασθαι κτᾶσθαι ἀπεστέρησεν· ἀλλ' εὐ ἴσθι ὅτι ἡμᾶς τῷ ἔργῳ τούτῳ φίλους πεποιήσαι, οἳ σοι, εἰ
 20 εἰ παῖδας ἐκγόνους ἐκέκτησο. ὁ μὲν ταῦτ' ἔλεγεν. ἐν δὲ [11] τούτῳ ὁ Ὑρκάνιος ἄρτι ἡσθημένος τὸ γεγεννημένον προσθεῖ

κομίζοιεν] οι in ras., ut videtur, G. κομίζόμενοι A. ὡς] ὡς δ' D. ὡς δὲ G. s. v. r. συσκευασάμενος D. ἐξαγγέλλων A. ἐξαγγέλων D. pr. G. pr. 17. συμπαρεσκευάζετο A. G. ἐδύνατο D. φρουριάρχῳ A. παρὰ κύρῳ D. 18. ἐγένετο G. mg. r., post εὐθὺς M. γαδάτας post εὐθὺς add. A. G. ὁ γαδάτας D. Delevit Zeunius. τῷ κύρῳ D. pr. χαίροις ὦ κύρε D. 19. χαίρειν] εἰ in lit. G. φίλιον] φίλων G. s. v. r. φίλον A. D. G. καταλείπων H. καταλιπὼν A. G. καταλιπεῖν D. G. corr. ποιεῖν D. κτᾶσθαι σε δύνασθαι D. σε post δύνασθαι G. s. v. r. ἦν D. πειρασώμεθα A. G. χείρους D. ἢ s. v. ead. m. D. ἐκγόνους A. G. ἐγγόνους D. ἢ ἐκγόνους M. ἐκτήσω D. 20. ταῦτ' ἔλεγεν] τοιαῦτα ἔλεξεν D. τοῦ γεγεννημένου D. προσθεῖ] προσθεῖς G. corr. r. προσελθὼν D.

τὰ στρατεύματα] Conf. s. 12, ubi quum singularis sit, hic suspectus pluralis.

17. αἰχμαλώτους] In προσβολῇ s. 15, captos.

18. ἐγένετο nisi esset in A., scribendum conjicerem ἐπὶ δὲ τούτῳ. Suspectum enim illud facit etiam M.

προσκυνήσας] V. ad 4, 4, 13.

19. φίλον τοῦτο] G. a corr. φίλων. Voluit φίλιον, ut est s. 23. ZEUN.

ὡς ἔοικε] Uti facile intelligo, uti rei naturæ convenit, vertit Weiskius, qui

urbanitatem Græcorum etiam hoc in exemplo manifestam cum nostra comparat. SCHN.

19. παῖδας ἢ ἐκγόνους] Deleto ἢ vertendum fore, ex te procreatos, non adoptatos, animadvertit Zeunius. Alterum abesse malebat Schneiderus. Aptius fortiusque esse παῖδας ἐκγόνους quam alterutrum aut utrumque inter se distinctum ita est manifestum ut ejiciendum fuerit ἢ, etsi παῖδες ἐκγονοὶ qui sic dixerit non exstat præter Xenophontem.

- τῷ Κύρῳ καὶ λαβὼν τὴν δεξιὰν αὐτοῦ εἶπεν, ὦ μέγα ἀγαθὸν σὺ τοῖς φίλοις Κύρε, ὡς πολλήν με τοῖς θεοῖς
 21 ποιεῖς χάριν ὀφείλεις ὅτι σοί με συνήγαγον. Ἴθι νυν, ἔφη ὁ Κύρος, καὶ λαβὼν τὸ χωρίον, οὐπὲρ ἔνεκά με ἀσπάζει, διατίθει αὐτὸ οὕτως ὡς ἂν τῷ ὑμετέρῳ φύλῳ πλείστου ἄξιον ἦ καὶ τοῖς ἄλλοις συμμάχοις, μάλιστα δ', ἔφη, Γαδάτα τούτῳ, ὃς ἡμῖν αὐτὸ λαβὼν παραδίδωσι.
- 22 Τί οὖν; ἔφη ὁ Ὑρκάνιος, ἐπειδὴν Καδούσιοι ἔλθωσι [12] καὶ Σάκαι καὶ οἱ ἐμοὶ πολῖται, καλέσωμεν καὶ τοῦτον, ἵνα κοινῇ βουλευσώμεθα πάντες ὅσοις προσήκει πῶς ἂν συμ-
- 23 φορώτατα χρώμεθα τῷ φρουρίῳ; ταῦτα μὲν οὕτω συνήνευσεν ὁ Κύρος· ἐπεὶ δὲ συνήλθον οἷς ἔμελε περὶ τοῦ φρουρίου, ἐβουλευσάντο κοινῇ φυλάττειν οἷσπερ ἀγαθὸν ἦν φίλιον ὄν, ὅπως αὐτοῖς μὲν πρόβολος εἴη πολέμου, τοῖς δ' Ἀσσυρίοις ἐπιτετειχισμένον εἴη. τούτων γενομένων πολὺ [13] δὴ προθυμότερον καὶ πλείους καὶ Καδούσιοι συνεστρατεύοντο καὶ Σάκαι καὶ Ὑρκάνιοι· καὶ συνελέγη ἐντεῦθεν στράτευμα Καδουσιῶν μὲν πελτασταὶ εἰς δισμυρίους καὶ ἱππεῖς εἰς τετρακισχιλίους, Σακῶν δὲ τοξόται εἰς μυρίους καὶ ἱπποτοξόται εἰς χιλίους· καὶ Ὑρκάνιοι πεζοὺς τε ὀπίσους ἐδύναντο προσεξέπεμψαν καὶ ἱππέας ἐξεπλήρωσαν εἰς δισχιλίους· τὸ γὰρ πρόσθεν καταλελειμμένοι ἦσαν πλείους οἴκοι αὐτοῖς ἱππεῖς, ὅτε καὶ οἱ Καδούσιοι καὶ

με] μὲν A.G. corr. s. v. r. σοί] σύ D. pr. 21. ἴθι Ald. ἴσθι
 A.D.G. νυν] Libri νυν. ἀσπάζει D. ἀσπάζη A.D. s. v. r.,
 G. αὐτῷ A.D. pr. τῷ] τῷ τε D. φύλῳ D. pr. φίλῳ
 A.D. corr., G. ἦν G. γαδάτῃ D. ἡμῖν λαβὼν παρέ-
 δωκεν D. 22. ἐπειδὴν] εἰ ἐπειδὴν A. et eraso εἰ G. καλέσωμεν]
 καλέσαι μὲν D. pr. συμβουλευσώμεθα A.G. 23. οὕτως A.D.
 συνήνευσεν καὶ ὁ κύρος D. ἔμελε B. ἔμελλε A.D.G. φίλον G. ὄν
 om. D. ἑαυτοῖς D. μὲν G. s. v. r. εἴη] ἦοι A. ἦ G. εἴη
 om. D. 24. τούτων γενομένων] ἐπεὶ δὲ τοῦτο ἐγένετο D. πλείους
 καὶ] πλείους D. punctis καὶ notat G. καδουσιῶν D.G. s. v. r. ἐστρα-
 τεύοντο D. ἐνταῦθα D. ἱππῆς D. pr. χιλίους] δισμυρίους D.
 δισχιλίους G. s. v. r. Ὑρκάνιοι] Ὑρκάνιοι δὲ D. ὅσους D. προσέ-
 πεμψαν A.G. ἱππεῖς A.G. προσεπλήρωσαν D. χιλίους A.
 γὰρ] δὲ L. αὐτῶν D. ἱππῆς D. pr. ὅτι D.G. s. v. r. καὶ om. D.

21. νυν] V. ad H. Gr. 5, 1, 32.
 τὸ χωρίον] Conf. s. 11.
 22. ἵνα κοινῇ βουλευσώμεθα] Sic 8,
 3, 20: ἵνα κοινῇ βουλευόμενοι δια-
 πράττωμεν αὐτοῖς, et alii. Συμβουλευέ-
 σθαι hic per proximum συμφωρώτατα
 pro altero illatum supra 2, 1, 7, sustuli,

quamvis non immemor συμβουλευέ-
 σθαι sic dicentis Aristoph. Nub. 475.
 Ita apud Isocr. aliquoties συμβουλευέ-
 σθαι, apud Plut. συμβούλευμα, pro β.
 et συντεταγμένην pro τεταγμένην illa-
 tum 5, 3, 40.

- 25 Σάκαι τοῖς Ἀσσυρίοις πολέμιοι ἦσαν. ὅσον δὲ χρόνον ἐκαθέζετο ὁ Κῦρος ἀμφὶ τὴν περὶ τὸ φρουρίον οἰκονομίαν, τῶν Ἀσσυρίων τῶν κατὰ ταῦτα τὰ χωρία πολλοὶ μὲν ἀπῆγον ἵππους, πολλοὶ δὲ ἀπέφερον ὅπλα, φοβούμενοι ἤδη πάντας τοὺς προσχώρους.
- 26 Ἐκ δὲ τούτου προσέρχεται τῷ Κύρῳ ὁ Γαδάτας καὶ [14] λέγει ὅτι ἤκουσιν αὐτῷ ἄγγελοι ὥς ὁ Ἀσσύριος, ἐπεὶ πύθιοιτο τὰ περὶ τοῦ φρουρίου, χαλεπῶς τε ἐνέγκοι καὶ συσκευάζοιτο ὥς ἐμβαλὼν εἰς τὴν ἑαυτοῦ χώραν. ἐὰν οὖν ἀφῆς με, ὦ Κῦρε, τὰ τείχη ἂν πειραθείην διασῶσαι, τῶν
- 27 δ' ἄλλων μείων λόγος. καὶ ὁ Κῦρος εἶπεν, Ἐὰν οὖν ἦς νῦν, πότε ἔσει οἶκοι; καὶ ὁ Γαδάτας εἶπεν, Εἰς τρίτην δειπνήσω ἐν τῇ ἡμετέρᾳ. Ἡ καὶ τὸν Ἀσσύριον, ἔφη, οἶκε ἐκεῖ ἤδη καταλήψεσθαι; Εὖ μὲν οὖν, ἔφη, οἶδα σπεύσει
- 28 γὰρ ἕως ἔτι πρόσω δοκεῖς ἀπεῖναι. Ἐγὼ δ', ἔφη ὁ Κῦρος, ποσταῖος ἂν τῷ στρατεύματι ἐκείσε ἀφικοίμην; πρὸς τοῦτο δὴ ὁ Γαδάτας λέγει, Πολὺ ἤδη, ὦ δέσποτα, ἔχεις τὸ στράτευμα καὶ οὐκ ἂν δύναιο μείον ἢ ἐν ἑξ ἢ ἐπτά ἡμέραις ἐλθεῖν πρὸς τὴν ἐμὴν οἴκησιν. Σὺ μὲν τοίνυν, ἔφη ὁ Κῦρος, ἄπιθι ὥς τάχιστα· ἐγὼ δ' ὥς ἂν δυνατὸν ἢ πορεύ-
- 29 σομαι. ὁ μὲν δὴ Γαδάτας ὥχετο· ὁ δὲ Κῦρος συνεκάλεσε [15] πάντας τοὺς ἄρχοντας τῶν συμμαχῶν· καὶ ἤδη πολλοὶ τε ἐδόκουν καὶ καλοὶ κάγαθοι παρεῖναι· ἐν οἷς δὴ λέγει ὁ Κῦρος ταῦτα.

σάκαι] οἱ σάκαι D. οἰκοδομίαν] οἰκονομίαν D.G. s. v. r. τῶν κατ' αὐτὰ χωρίων A.G. τῶν ἀσσυρίων τῶν κατὰ ταῦτα τὰ χωρία D. τῶν ἀσσυρίων τῶν κατ' αὐτὰ χωρίων L. ἀσσυρίων inter τῶν et χωρίων s. v. r. G., qui in χωρίων alterum ω in lit., pr. fortasse a. πολὺ his D. pr. πολλοὶ corr. ἀπῆγον] ο in ras. et pr. fortasse ε G. 26. παρασκευάζοιτο D. ἐμβαλὼν A.D. αὐτοῦ D. ἦν D. πειρασθείην A. πειρώμην D. 27. ἦν οὖν D. νῦν om. A.G. Zonaras. ἔσει D. pr. ἔσῃ A.D. corr. G. σπεύσῃ G. pr., corr. s. v. r. ἕως—ἀπεῖναι] ὅσῳ σὺ δοκεῖς εἶναι πρόσω D. ὅσῳ σὺ et ἵεναι s. v. r. G. 28. ἂν] σὺν D. σὺν post ἂν mg. r. G. τὸ ante στράτευμα om. A.G. ἂν] ἐὰν A.G. pr. 29. ἐν οἷς δὴ καὶ ὁ κύρος λέγει τάδε D.

25. τῶν κατὰ ταῦτα τὰ χωρία] Meliorum scriptura alteram fraudis facit suspectam, ut aliud quid latere videatur, et in χωρίων quidem ἐγχωρίων.

προσχώρους] Hæc spectant Cadusiorum et Sacarum aliorumque ab Assyriis defectionem.

εἰς τρίτην] Intellige ἡμέραν, quod tamen ab Atticis semper additum fuisse tradit Mœris p. 152. Additum legitur in simili formula infra 6, 3, 11. SCHN.

28. οἴκῃσιν] H. Gr. 3, 2, 1: 'Ο Φαρνάβαζος νομίσας τὴν Αἰολίδα ἐπιτετεῖχισθαι τῇ ἑαυτοῦ οἰκῇσει Φρυγίᾳ.

- 30 Ἄνδρες σύμμαχοι, Γαδάτας διέπραξεν ἃ δοκεῖ πᾶσιν ἡμῖν πολλοῦ ἄξια εἶναι, καὶ ταῦτα πρὶν καὶ ὅτιοῦν ὑφ' ἡμῶν ἀγαθὸν παθεῖν. νῦν δὲ ὁ Ἀσσύριος εἰς τὴν χώραν αὐτοῦ ἐμβαλεῖν ἀγγέλλεται, δῆλον ὅτι ἅμα μὲν τιμωρεῖσθαι αὐτὸν βουλόμενος, ὅτι δοκεῖ ἀπ' αὐτοῦ μεγάλα βεβλάσθαι· ἅμα δὲ ἴσως κακείνῳ ἐννοεῖται ὥς εἰ οἱ μὲν πρὸς ἡμᾶς ἀφιστάμενοι μηδὲν ὑπ' ἐκείνου κακὸν πείσονται, οἱ δὲ σὺν ἐκείνῳ ὄντες ὑφ' ἡμῶν ἀπολοῦνται, ὅτι τάχα οὐδένα
- 31 εἰκὸς σὺν αὐτῷ βουλήσεσθαι εἶναι. νῦν οὖν, ὦ ἄνδρες, καλὸν τι ἂν μοι δοκοῦμεν ποιῆσαι, εἰ προθύμως Γαδάτα βοηθήσαιμεν, ἀνδρὶ εὐεργέτῃ· καὶ ἅμα δίκαια ποιούμεν ἂν χάριν ἀποδιδόντες· ἀλλὰ μὴν καὶ σύμφορά γ' ἂν, ὥς
- 32 ἐμοὶ δοκεῖ, πράξαιμεν ἡμῖν αὐτοῖς. εἰ γὰρ πᾶσι φαινοίμεθα τοὺς μὲν κακῶς ποιοῦντας νικᾶν πειρώμενοι κακῶς ποιοῦντες, τοὺς δ' εὐεργετοῦντας ἀγαθοῖς ὑπερβαλλόμενοι, εἰκὸς ἐκ τῶν τοιούτων φίλους μὲν πολλοὺς ἡμῖν βούλεσθαι γί-
- 33 γνεσθαι, ἐχθρὸν δὲ μηδένα ἐπιθυμεῖν εἶναι· εἰ δὲ ἀμελήσαι δόξαιμεν Γαδάτου, πρὸς τῶν θεῶν ποίοις λόγοις ἂν ἄλλον πείθοιμεν χαρίζεσθαι τι ἡμῖν; πῶς δ' ἂν τολμῶμεν ἡμᾶς αὐτοὺς ἐπαινεῖν; πῶς δ' ἂν ἀντιβλέψαι τις ἡμῶν δύναιτο Γαδάτα, εἰ ἡττώμεθ' αὐτοῦ εὖ ποιοῦντος τοσοῦτοι ὄντες
- 34 ἐνὸς ἀνδρὸς καὶ τούτου οὕτω διακειμένου; ὁ μὲν οὕτως [16] εἶπεν· οἱ δὲ πάντες ἰσχυρῶς συνεπήνουν ταῦτα ποιεῖν.

Ἄγετε τοίνυν, ἔφη, ἐπεὶ καὶ ὑμῖν συνδοκεῖ ταῦτα, ἐπὶ

30. γαδάτης D.	ἐδόκει A.G. pr.	πολλὰ G. pr.	ἀγαθὸν ὑφ'
ἡμῶν D.	ἐμβαλλεῖν D.	ἀγγέλλεται A.	μέγα βεβλάσθαι ὑπ' αὐτοῦ D.
καὶ ἐκείνο D.	κακείνος A.G. corr. s. v. r.	οἱ μὲν] οἷ τε D.	πήσονται A.G. pr.
τάχιστα D.	βούλεσθαι D.	31. δοκῶμεν G. s. v. r.	ἐμοὶ δοκῶ A.
γαδάτῃ D.	ποιούμεν A.G.	ξυμφορα G.	32. εὐεργέτας D.
ἐγὼ δοκῶ D.	πράττοιμεν D.	33. λόγοις ἄλλους πείθωμεν ἂν χαρίζεσθαι τι ἂν ἡμῖν D.	34. μὲν] δ'
ἡμῖν πολλοὺς D.	33. λόγους ἄλλους πείθωμεν ἂν χαρίζεσθαι τι ἂν ἡμῖν D.	τολμῶμεν] πολλῶν μὲν D. pr.	δ' ἂν] δ'
A.G. γαδάτῃ D.	τοσοῖδε D.	ἐνὸς] ὑφ' ἐνὸς A.G.	34. μὲν]
μὲν οὖν D.	σ. ἰσχυρῶς D.	ἄγε D.	ἐπεὶ] ἐπείπερ D.

30. πείσονται] De forma πῆσονται, etiam 5, 4, 24 illata in A. sæpe vicioso in vocabulis, v. ad Thes. Steph. Ad ὡς—ὅτι conf. infra 6, 4, 5; ad Anab. 7, 4, 5.

31. ὥς ἐμοὶ δοκῶ inferenti A. nihil tribuet qui idem pro eodem suppositum videat 5, 4, 37. Nec videtur ἐμοὶ δοκῶ antiquiores dixisse sic ut ver-

bum adjunctum ad alium referatur.

33. ἀνδρὸς] Cyrus pronunciato vocabulo ἀνδρὸς subito rediisse in recodationem mali videtur, quod erat Gadatas perpersus, cum castraretur. SCHN. Ποιούντος autem aptius hic quam, ut infra 5, 4, 32, Anab. 2, 3, 23. ποιούντες, propter ἀμελήσαι.

μέν τοῖς ὑποζυγίοις καὶ ὀχήμασι καταλείπωμεν ἕκαστοι τοὺς
 35 μετ' αὐτῶν ἐπιτηδαιοτάτους πορεύεσθαι. Γωβρύας δ' ἡμῖν
 ἀρχέτω αὐτῶν καὶ ἡγείσθω αὐτοῖς· καὶ γὰρ ὁδῶν ἔμπειρος
 καὶ τᾶλλα ἱκανός· ἡμεῖς δ', ἔφη, καὶ ἵπποις τοῖς δυνατω-
 τάτοις καὶ ἀνδράσι πορευόμεθα, τὰπιτήδεια τριῶν ἡμερῶν
 λαβόντες· ὅσῳ δ' ἂν κουφότερον συσκευασώμεθα καὶ εὐ-
 τελέστερον, τοσούτῳ ἥδιον τὰς ἐπιούσας ἡμέρας ἀριστήσο-
 36 μέν τε καὶ δειπνήσομεν καὶ καθευδήσομεν. νῦν δ', ἔφη,
 πορευόμεθα ὧδε· πρῶτον μὲν ἄγε σὺν, Χρυσάντα, τοὺς
 θωρακοφόρους, ἐπεὶ ὁμαλή τε καὶ πλατεία ἡ ὁδός ἐστι,
 τοὺς ταξιάρχους ἔχων ἐν μετώπῳ πάντας· ἡ δὲ τάξις
 ἐκάστη ἐφ' ἐνὸς ἵτω· ἀθρόοι γὰρ ὄντες καὶ τάχιστα καὶ
 37 ἀσφαλέστατα πορευοίμεθ' ἄν. τούτου δ' ἔνεκα, ἔφη, κε-
 λεύω τοὺς θωρακοφόρους ἡγείσθαι ὅτι τοῦτο βαρυτάτον
 ἐστι τοῦ στρατεύματος· τοῦ δὲ βαρυτάτου ἡγουμένου
 ἀνάγκη ῥαδίως ἐπεσθαι πάντα τὰ θάπτον ἰόντα· ὅταν δὲ
 τὸ τάχιστον ἡγῇται ἐν νυκτὶ, οὐδέν ἐστι θαυμαστὸν καὶ
 διασπᾶσθαι τὰ στρατεύματα· τὸ γὰρ προταχθὲν ἀποδι-
 38 δράσκει. ἐπὶ δὲ τούτοις, ἔφη, Ἀρτάβαζος τοὺς Περσῶν
 πελταστὰς καὶ τοξότας ἀγέτω· ἐπὶ δὲ τούτοις Ἀνδαμύας ὁ

ὀχήμασι] χρήμασι A.G. pr. καταλείπωμεν D. μετὰ τούτων ἐπιτηδαιο-
 τέρους D. 35. τᾶλλα A. pr. τᾶλλα corr. ἵπποις] σὺν ἵπποις G.
 s. v. r. Libri τὰ ἐπιτήδεια. συσκευαζώμεθα D. δ' ἂν] γὰρ A.
 τόσῳ D. ἥδιον post ἡμέρας D. 36. δ' om. A. δὲ s. v. r. G. πορευ-
 ούμεθα A. et fortasse D. pr., qui ω in lit., ut G. ἄγε σὺν] ἄγε A., addito σὺν
 s. v. ead. m., σὺν ἄγε D. ὃ χρυσάντα D. ἐπεὶ] ἄγε δὴ ἐπεὶ D. ἡ
 om. D. ἐκάστη] ἐκάστη σοι D. ἰέτω D. ἀθρόοι D. καὶ τάχιστα]
 τάχιστα D. ἂν πορευοίμεθα D. 37. κελεύω ante ἡγείσθαι D. τὰ
 θάπτον ἰόντα] τὰ ἐλάσσονα D.G. mg. r. ἡγῇται] ἦται in lit. G. διεσπᾶ-
 σθαι A.G. τὸ γὰρ προταχθὲν] τοιγὰρ ἀποσπασθέντα D. τὰ γὰρ ἀποσπα-
 σθέντα G. mg. r. 38. τούτοις] τούτῳ D., sed ω in lit., ut pr. τοῦτο vel
 τούτου fuisse videatur. In G. post τούτοις et ἀρτάβαζος erasa videntur com-
 mata, quale post ἔφη inseruit corr. ἀρταβάτας D. Περσῶν] βασιλείς
 addit D. ἀνδραμύας D.

35. ἵπποις] Sic infra c. 4, 20, est :
 'Ὡς οὐ δεῖ ποτε ἐλάττονι τινὶ μορίῳ ἰέ-
 ναι, ὅπου ἂν δέη. SCHN.

εὐτελέστερον] Herodian. 2, 11, 1 :
 'Ὁ Σεβήρος μηδένα διδοὺς καιρὸν ἀνα-
 βολῆς συσκευάσασθαι αὐτὸς ὥς ἐνι
 μάλιστα εὐτελέστατα ἐκέλευσε.

36. ἀθρόοι, ut D., præcipiunt gram-
 matici, nec dubium, si Plato et De-
 mosthenes, quorum libri sic sæpe,
 ἀθρόος scripserunt cum spiritu aspero,
 eundem ubique restituendum esse

Xenophonti.

37. βαρυτάτον] βραδυτάτον Anab. 7,
 3, 37.

38. πελταστὰς] Persarum hi pel-
 tastæ et sagittarii interim cum sup-
 plemento exercitus accessiti adve-
 nerant. V. 5, 5, 3. Ceteri enim jam
 antea ὁμοτίμων arma acceperant, recte
 monente Weiskio. SCHN.

Ἀνδαμύας] Forinæ huic similes sunt
 Ἐξαμύας, Λατταμύας, de quibus dixi
 ad Thes. Steph.

Μῆδος τὸ Μήδων πεζόν· ἐπὶ δὲ τούτοις Ἑμβας τὸ Ἀρ-
 μενίων πεζόν· ἐπὶ δὲ τούτοις Ἀρτούχας Ὑρκανίους· ἐπὶ δὲ
 τούτοις Θαμβράδας τὸ Σακῶν πεζόν· ἐπὶ δὲ τούτοις Δα-
 39 τάμας Καδουσίους. ἀγόντων δὲ καὶ οὗτοι πάντες ἐν μετώπῳ
 μὲν τοὺς ταξιάρχους ἔχοντες, δεξιοὺς δὲ τοὺς πελταστὰς,
 ἀριστεροὺς δὲ τοὺς τοξότας τοῦ ἑαυτῶν πλαισίου· οὕτω
 40 γὰρ πορευόμενοι καὶ εὐχρηστότεροι γίνονται. ἐπὶ δὲ τού-
 τοις οἱ σκευοφόροι, ἔφη, πάντων ἐπέσθων· οἱ δὲ ἄρχοντες
 αὐτῶν ἐπιμελέσθων ὅπως συνεσκευασμένοι τε ᾧσι πάντα
 πρὶν καθευδεῖν καὶ πρῶτ' σὺν τοῖς σκεύεσι παρῶσιν εἰς τὴν
 41 τεταγμένην χώραν καὶ ὅπως κοσμίως ἔπωνται. ἐπὶ δὲ τοῖς
 σκευοφόροις, ἔφη, τοὺς Πέρσας ἱππέας Μαδάτας ὁ Πέρσης
 ἀγέτω, ἔχων καὶ οὗτος τοὺς ἑκατοντάρχους τῶν ἱππέων ἐν
 μετώπῳ· ὁ δ' ἑκατόνταρχος τὴν τάξιν ἀγέτω εἰς ἓνα,
 42 ὥσπερ οἱ πέζαρχοι. ἐπὶ τούτοις Ῥαμβάκας ὁ Μῆδος
 ὡσαύτως τοὺς ἑαυτοῦ ἱππέας· ἐπὶ τούτοις σὺν, ᾧ Τιγράνη,
 τὸ σεαυτοῦ ἱππικόν· καὶ οἱ ἄλλοι δὲ ἱππαρχοὶ μεθ' ὧν
 ἕκαστοι ἀφίκοντο πρὸς ἡμᾶς. ἐπὶ τούτοις Σάκαι ἄγετε·

πεζόν] Libri ter πεζικόν. Sed ἐπὶ δὲ τούτοις ἔμβας τὸ ἀρμενίων πεζικόν om.
 D. ὕρκανίους] ἀγέτω add. D. θαμβράδας] θαμβάτας D. δατάμας
 Juntina. Libri δαμάτας. 39. μετώπῳ] τῷ μετώπῳ D. τοῦ ἑαυτῶν
 πλαισίου] τοὺς ἑαυτῶν πλαισίους A.G. corr. mg. r. πλεσίον D. corr. mg.
 40. ἐπὶ δὲ τοῦ (in fine versus) τούτοις ἔφη οἱ σκευοφόροι πάντων D. ἐπέ-
 σθασαν et ἐπιμελείσθων A.G. ἐπιμελείσθωσαν πάντων ὅπως ἂν D. πάντα
 om. G. καθευδεῖν A. Libri πρωί. εἰς] πρὸς D. συντεταγμένην
 A.G. κοσμίως G. mg. r. 41. μαδάτας D. ἱππων A.G. 42. ἐπὶ]
 ἐπὶ δὲ D. τούτοις ὁ ῥαμβάκας D. τοῦτο ἱερσομβάτας A. τοῦτω ἱερσομβάτας G.
 τούτῳ ἱερσομβάτας L. ὁ om. Ald. ἑαυτῶν A.G. ἐπὶ] ἐπὶ δὲ D.
 σεαυτοῦ D. ἕκαστος ἀφίκετο D. ὧν] οὗς A.G. pr., pro οὗ, ut videtur.
 σάκαι] καὶ compendio scriptum D. et mg. r. σάκαι.

πεζόν] Formam πεζικὸς sæpe pro altera illatam, ut in locis ad Thes. Steph. citatis, recte rejicit Thomas p. 697-9. Quæ Xenophonti, cujus haud raro alteram servant libri omnes, exempta 2, 4, 18, relinquenda tantum ubi non de hominibus dicitur, ut 1, 3, 15, τοὺς ἀγαθοὺς τὰ πεζικά, et 4, 3, 14, οὐδὲν τῶν πεζικῶν.

Ἀρτούχας] Anabasis 4, 3, 4. Ἀρτούχου mentionem facit, sed provinciam ejus non nominat. Brodæi libri Ἀρτόμας dabant. Lydiæ satrapam Ἀρτίμαν habet Anab. 7, 8, 25. SCHN.

39. Δατάμας] Similiter in hoc nomine peccatum 8, 3, 17.

ἐν μετώπῳ] Singulæ gentes in hac agminis forma πλαισίον constitue-

bant, ut in exercitu Artaxerxis Anab. 1, 8, 9. SCHN.

εὐχρηστότεροι] Usum demonstrat in Anab. 3, 2, 24, et 3, 4, 11. SCHN.

40. τεταγμένη] Al. συντεταγμένη. Sed συντεταγμένη χώρα dicitur de loco, qui inter duos convenit; hic vero locus a duce assignatur. SCHN.

ὅπως κοσμίως ἔπωνται] Cyneg. 10, 8: Ἐγκελεύειν ταῖς κυσὶν ἓνα τὸν ἐμπειρότατον, τοὺς δ' ἄλλους ἔπεισθαι κοσμίως ἀπολείποντας ἀπ' ἀλλήλων πολὺ.

42. Ῥαμβάκας] Simile nomen Ῥαμβακία vici Indiæ apud Arrianum Anab. 6, 21, 12, nihil confert ad vindicandum hoc nomen, quod in Ἱερσομβάτας ascitis ex τούτοις litteris ut nihilo probabilius mutant alii libri.

- ἔσχατοι δὲ, ὥσπερ ἦλθον, Καδούσιοι ἰόντων· Ἀλκεύνα, σὺ δὲ ὁ ἄγων αὐτοὺς ἐπιμέλου τὸ νῦν εἶναι πάντων τῶν ὀπισθεν καὶ μηδένα ἔα ὕστερον τῶν σῶν ἱππέων γίγνεσθαι.
- 43 ἐπιμέλεισθε δὲ τοῦ σιωπῇ πορεύεσθαι οἱ τε ἄρχοντες καὶ πάντες δὲ οἱ σωφρονοῦντες· διὰ γὰρ τῶν ὥτων ἐν τῇ νυκτὶ ἀνάγκη μᾶλλον ἢ διὰ τῶν ὀφθαλμῶν ἕκαστα καὶ αἰσθάνεσθαι καὶ πράττεσθαι· καὶ τὸ ταραχθῆναι δὲ ἐν τῇ νυκτὶ πολὺ μείζον ἐστὶ πρᾶγμα ἢ ἐν τῇ ἡμέρᾳ καὶ δυσκαταστατώτερον· οὐ ἔνεκα ἢ τε σιωπῇ ἀσκητέα καὶ ἡ τάξις
- 44 φυλακτέα. τὰς δὲ νυκτερινὰς φυλακὰς, ὅταν μέλλητε νυκτὸς ἀναστήσεσθαι, χρὴ ὡς βραχυτάτας καὶ πλείστας ποιεῖσθαι, ὡς μηδένα ἢ ἐν τῇ φυλακῇ ἀγρυπνία πολλὴ οὐσα λυμαινῆται ἐν τῇ πορείᾳ· ἡνίκα δ' ἂν ὥρα ἦ πορεύεσθαι, σημανεῖ τῷ κέρατι. ὑμεῖς δ' ἔχοντες ἅ δει ἕκαστοι πάρεστε εἰς τὴν ἐπὶ Βαβυλῶνα ὁδόν· ὁ δ' ὁρμώμενος αἰετῷ κατ' οὐρὰν παρεγγυάτω ἔπεσθαι.
- 46 Ἐκ τούτου δὴ ὄχοντο ἐπὶ τὰς σκηναὺς καὶ ἅμα ἀπιδόντες [17]

ἰόντων· ἀλκεύνα] ἀγόντων στράτευμα A.G., hic mg. r. addens ἀλκεύνα,posito super hoc ὧ. ἀγόντων στράτευμα ἀλκεύνα L. ὁ om. D. ἐπιμελλοῦ A. ἐπιμελοῦ D.G. τῶν om. A.G. ἔα om. D. 43. ἐπιμελείσθε A.G. ἐπιμελείσθαι D. δὲ om. G. οἱ τε om. G. καὶ αἰσθάνεσθαι] αἰσθάνεσθαι D. προϊστασθαι A.G. πράττεσθαι (sic) D. πράσσεσθαι M. παρὰ τὴν A.G. corr. mg. r. τῇ bis om. D. οὐ ἔνεκα] οὐνεκα A.G. οὐ s. v. r. G. οὐ ἔνεκα D. διαφυλακτέα D. 44. φυλακὰς] ἔφη φυλακὰς D. ἐξαναστήσεσθαι D. χρὴ] αἰεὶ χρὴ D. αἰεὶ ante χρὴ add. G. mg. r. πλείστας] ὡς πλείστας (pr. πλήστας) D. ἢ καὶ ἡ D. λυμαινέται G. s. v. r. σημαίνειν D. 45. βαβυλῶνος D. παρεγγυάτω ἔπεσθαι] ἐγγυάτω ἐπέσθω D.G. s. v. r. 46. δὴ] οὐν D. ἀπιδόντες A.G. pr.

Ἀλκεύνα] Nomen in στράτευμα corruptum fecisse videtur ut ἰόντων mutaretur in ἀγόντων, cui τὸ additum in uno Q., nullius auctoritatis libro, quo nihilo aptius fit illud ἀγόντων, sequente mox ὁ ἄγων αὐτοῦς. Recte hæc animadvertit Zeunius, additque ducis Cadusiorum nomen solum o-mitti vel propter s. 46, 47 non posse. De pron. σὺ δὲ post vocativum nota Porsoni disputatio ad Eur. Or. 614.

43. σιωπῇ] Hoc nomine laudatur acies Græcorum. Conf. Arriani Tact. p. 72. ZEUN.

πράττεσθαι] Suspecto tanquam correctoris commento πράσσεσθαι (potius πράττεσθαι) fuerunt qui προεπίστασθαι substituerent.

44. σημανεῖ] Sic s. 52, ἐσήμηνε τῷ κέρατι. Intellige ὁ σαλτικὴς. SCHN.

45. τὴν ἐπὶ Βαβυλῶνα ὁδόν] Anab. 6, 4, 24: Κατὰ τὴν ἐπὶ Κάλπην ὁδόν. Hic quoque deteriores Κάλπης. Sed quanquam omisso ὁδόν genitivum ponit Xen., ut supra 5, 2, 37, ἄγε ἡμᾶς εὐθὺ τὴν ἐπὶ Βαβυλῶνος, ubi nullius fidei est Βαβυλῶνα, et Hist. Gr. 7, 1, 28: Ἀπὴν τὴν ἐπὶ Σπάρτης, addito tamen accusativum habet 2, 4, 18: Τὴν ἐπὶ τὰ φρούρια ὁδόν 7, 2, 1: Τῆς ἐπ' οἶκον ὁδοῦ.

παρεγγυάτω] Silentium imperatur, ne milites colloquiis indulgeant per noctem atque ita forte distrahantur a se; quod tali cavetur παρεγγυήματι. SCHN.

διελέγοντο πρὸς ἀλλήλους ὡς μνημονικῶς ὁ Κῦρος ὁπό-
 47 σοις συνέταττε πᾶσιν ὀνομάζων ἐνετέλλετο. ὁ δὲ Κῦρος
 ἐπιμελεία τοῦτο ἐποίει· πάνν γὰρ αὐτῷ ἐδόκει θαυμαστὸν
 εἶναι εἰ οἱ μὲν βάνανσοι ἴσασι τῆς ἑαυτοῦ τέχνης ἕκαστος
 τῶν ἐργαλείων τὰ ὀνόματα, καὶ ὁ ἱατρὸς δὲ οἶδε καὶ τῶν
 ὀργάνων καὶ τῶν φαρμάκων οἷς χρήται πάντων τὰ ὀνό-
 ματα, ὁ δὲ στρατηγὸς οὕτως ἡλίθιος ἔσοιτο ὥστε οὐκ
 εἴσοιτο τῶν ὑφ' ἑαυτῷ ἡγεμόνων τὰ ὀνόματα, οἷς ἀνάγκη
 ἐστὶν αὐτῷ ὀργάνοις χρῆσθαι καὶ ὅταν καταλαβεῖν τι βού-
 ληται καὶ ὅταν φυλάξαι καὶ ὅταν θαρρῦναι καὶ ὅταν φο-
 βῆσαι· καὶ τιμῆσαι δὲ ὁπότε τινὰ βούλοιτο, πρέπον αὐτῷ
 48 ἐδόκει εἶναι ὀνομαστὶ προσαγορεύειν. ἐδόκουν δ' αὐτῷ οἱ [18]
 γινώσκεισθαι δοκοῦντες ὑπὸ τοῦ ἄρχοντος καὶ τοῦ καλόν
 τι ποιοῦντες ὀραῖσθαι μᾶλλον ὀρέγεσθαι καὶ τοῦ αἰσχρόν τι
 49 ποιεῖν μᾶλλον προθυμείσθαι ἀπέχεσθαι. ἡλίθιον δὲ καὶ
 τοῦτ' ἐδόκει εἶναι αὐτῷ τὸ ὁπότε τι βούλοιτο πραχθῆναι,

μνημονικὸς D. ὁπόσοις—47. κύρος om. A.G. mg. r. πᾶσιν Heindor-
 fius. Libri πῶς. 47. γὰρ] δὲ D. θαυμαστὸν ἐδόκει D. αὐτοῦ D.
 ἐαυτῶν G. s. v. r. τῶν] τῶν ἑαυτοῦ A. et punctis notans ἑαυτοῦ G. εἴσε-
 ται H. αὐτῷ D. ἐαυτὸν G. s. v. r. αὐτῷ] αὐτοῖς A.G. προκαταλαβεῖν D.G.
 s. v. r. φυλάξειν A.G. θρασῦναι D. καὶ πρὸς τὸ τιμῆσαι δὲ ὁπότε
 D.G. corr. r. καὶ ὅταν τιμῆσαι δὲ ποτε A.G. pr. Correxist Schneiderus.
 πρέπον] τὸ πρέπον A.G. εὐδοκεῖ D. pr., circumflexum super u delevit corr.,
 et lenem super ε relinquens alterum posuit super v. ὀνόματι A.G. pr.
 48. ποιοῦντος D. μᾶλλον ὀρέγεσθαι om. D. ποιεῖν] ποιοῦντος D.
 49. τοῦτο αὐτῷ ἐδόκει εἶναι D. τι βούλοιτο M. ὅτι βούλοιτο A.G. βούλοιτό
 τι D. πραχθῆναι αὐτῷ, προστάτειν D.

46. ὁπόσοις συνέταττε Leuncl. et
 Camerarius vertunt *si quid cum ali-*
quibus esset constituendum. Sane et
 sequens ἐνετέλλετο cognatum vel ejus-
 dem sensus verbum in priore mem-
 bro desiderat. Hesychius: Συνέταξεν,
 ἐνετείλατο, παρήγγειλεν. Idem: Συν-
 τάξει, παραγγελεῖ. Pro ordinare, *præ-*
cipere, instituere est in hac Cyri dis-
 ciplina duobus aliis in locis junctum
 particulæ ὅπως vel infinitivo sequente.
 Locus in Anabasi 7, 1, 35: Συντί-
 θεται αὐτοῖς εἰς τὴν ὑστεραίαν παρέσε-
 σθαι, ubi alii codd. συντάττεται, huc
 non pertinet. Diversa est enim verbi
 notio, quam sequior demum ætas fre-
 quentavit. Superest vitium in iis,
 quæ vulgo sequuntur, πῶς ὀνομάζων
 ἐνετέλλετο, ubi πῶς turbat sententiam
 et verborum structuram. Quare lu-
 bens adscivi conjecturam Heindorfii
 πᾶσιν. SCHN.

47. ἐπιμελεία] Latine *studio* sic
 dicitur. SCHN.

ἐαυτῷ] Supra 2, 1, 22: Τῶν ὑφ' αὐ-
 τῷ ἄρχόντων. Conf. supra 1, 5, 3,
 infra 6, 2, 11. SCHN. De accus.
 conf. Wytenb. ad Eunap. p. 185.

ἡγεμόνων] Hinc intelligitur errasse
 qui ex hoc loco retulerunt Cyrum te-
 nuisse omnium suorum militum no-
 mina, Plinius N. H. 7, 24, Solinus
 c. 7, Quintilianus Inst. 11, 2 extr.,
 et Valerius Max. 8, 7. Conf. Mureti
 V. L. 3, 1. ZEUN.

καταλαβεῖν] V. annot. ad Anab. 3,
 4, 39.

ὀνομαστὶ] Sententiam ex Hom. Il.
 M, 68, et Ciceronis Orat. pro Mu-
 ræna c. 36. illustrant viri docti.
 SCHN. De frequenti in libris vitio
 ὀνόματι pro ὀνομαστὶ v. ad Steph. v.
 Ὀνομαστί. Conf. autem Synes. p. 13
 D.

οὕτω προστάττειν ὥσπερ ἐν οἴκῳ ἔνιοι δεσπόται προστάτ-
 50 τουσιν, Ἴτω τις ἐφ' ὕδωρ, Ξύλα τις σχισάτω· οὕτω γὰρ
 ταπτομένων εἰς ἀλλήλους τε ὁρᾶν πάντες ἐδόκουν αὐτῷ καὶ
 οὐδείς περαίνειν τὸ προσταχθὲν καὶ πάντες ἐν αἰτία εἶναι
 καὶ οὐδείς τῇ αἰτία οὔτε αἰσχύνεσθαι οὔτε φοβεῖσθαι
 ὁμοίως διὰ τὸ σὺν πολλοῖς αἰτίαν ἔχειν· διὰ ταῦτα δὴ
 πάντας ὠνόμαζεν αὐτὸς ὅτῳ τι προστάττοι.

51 Καὶ Κῦρος μὲν δὴ περὶ τούτων οὕτως ἐγίνγνωσκεν. οἱ δὲ [19]
 στρατιῶται τότε μὲν δειπνήσαντες καὶ φυλακὰς καταστη-
 σάμενοι καὶ συσκευασάμενοι πάντα ἃ ἔδει ἐκοιμήθησαν.
 52 ἡνίκα δ' ἦν ἐν μέσῳ νυκτῶν, ἐσήμνηε τῷ κέρατι. Κῦρος
 δ' εἰπὼν τῷ Χρυσάντῳ ὅτι ἐπὶ τῇ ὁδῷ ὑπομενοὶ ἐν τῷ
 πρόσθεν τοῦ στρατεύματος ἐξήει λαβὼν τοὺς ἀμφ' αὐτὸν
 53 ὑπηρέτας· βραχεὶ δὲ χρόνῳ ὕστερον Χρυσάντας παρῆν
 ἄγων τοὺς θωρακοφόρους. τούτῳ μὲν ὁ Κῦρος δούς ἡγε-
 μόνας τῆς ὁδοῦ πορεύεσθαι ἐκέλευεν ἡσύχως· οὐ γάρ πω
 ἐν ὁδῷ πάντες ἦσαν· αὐτὸς δὲ ἐστηκὼς ἐν τῇ ὁδῷ τὸν μὲν
 προσιόντα προυπέμπετο ἐν τάξει, ἐπὶ δὲ τὸν ὑστερίζοντα

ὥσπερ] ὥσπερ καὶ D. πρ. δεσπόται D. Hic (σημείωσ resectum videtur)
 αἱ οἰκονομικόν τι G. mg. 50. προσταπτομένων D.G. corr. τε om. D.
 ἅπαντες D. ἐδόκουν] τε ἐδόκουν A.G. αὐτὸς πάντος ὧν. D. ὅτῳ τι]
 ὁπότε A.G. πράττοι D. 51. οὕτω περὶ τούτων D. μέσῳ D.
 ἐσήμνηε D. ἐσήμνηε fortasse G. pr., qui η in lit. 52. εἰπὼν—ἐξήει] εἶπε—
 ἐξήει δὲ A.G. ἐξείη D. pr. αὐτὸν A.D. ὁδῷ] ἔφ A.G. corr. mg. r.
 ὑπομενοὶ] ἐπόμενοι A. (qui ἐπ.) G. pr. ἐπιμένοιο D.G. corr. ὑπομενοιο Schnei-
 derus. ἐν] δὴ ἐν D. πρόσθε A. βραχὺ A.G. corr. s. v. r.
 παρῆν χρ. D. ἔχων D. 53. μὲν] μὲν οὖν D. δούς] δούς τοὺς D.
 ἐκέλευεν ἡσύχων D., qui addit ἕως ἄγγελος ἔλθαι, ut G. mg. r. L. ἕως ἄγ-
 γελος ἔλθη. οὐ—ἦσαν] ὅτι πάντες ἐν ὁδῷ D. τῇ ὁδῷ] τῷ αὐτῷ D.

50. ταπτομένων] V. ad 4, 2, 17.
 ὁμοίως] Non quantum si sic ut
 Cyrus faciebat ageretur, sive, ut
 Heindorfius, non perinde. Qui fre-
 quens est formulæ οὐχ ὁμοίως vel
 οὐκέθ' ὁμοίως, οὐκέθ' ὁμῶς, usus apud
 omnes.

πάντας—ὅτῳ] V. ad Anab. 6, 3, 15,
 H. Gr. 2, 2, 16. Infra 7, 4, 14; 8, 2,
 25.

51. μέσῳ] Formam dicendi refert
 Zeunius ad vigilias nocturnas, in quas
 nox dividi solet, unde πρώτη νύξ
 sæpe dicatur. SCHN.

52. ἐπὶ τῇ ὁδῷ] ἐπὶ τῇ ἔφ, quod est
 in melioribus, εἰς τὴν ἔω scribendum
 putavit Schneiderus, quo lenius foret
 ἐπὶ τὴν ἔω, ut apud Thucyd. 2, 84.

ὑπομένει] In codd. scriptura ἔπο-
 μένοι agnosces verbum ὑπομένει, quod
 solum huic loco conveniet, non vul-
 gatam ἐπιμένει, ut in Anab. 4, 3, 15,
 et supra 2, 4, 29. SCHN. Sed fu-
 turo opus, quod est apud Demosth.
 p. 1220, 15. Nisi futuri quoque
 forma præstat forma ὑπομενοίη, ut
 ἐροίη est 3, 1, 14, et de præsentī dixi
 ad 1, 6, 2. Quo additum in non-
 nullis δὴ referebat Hirschig. Annot.
 crit. p. 99.

53. ἡσύχως] Lento gradu, ut de-
 monstrat quod sequitur s. 54, θάττον
 ἄγε. SCHN. Conf. s. 55.

προυπέμπετο] dimittebat et progredi
 jubebat. προπέμπειν est deducere.
 Sic est Anab. 7, 2, 14. SCHN.

- 54 ἔπεμπε καλῶν. ἐπεὶ δὲ πάντες ἐν ὁδῷ ἦσαν, πρὸς μὲν [20]
 Χρυσάνταν ἱππέας ἔπεμψεν ἐρῶντας ὅτι ἐν ὁδῷ ἦδη πάν-
 55 τες· ἄγε οὖν ἦδη θάττον. αὐτὸς δὲ παρελαύνων τὸν ἵππον
 εἰς τὸ πρόσθεν ἥσυχος κατεθεᾶτο τὰς τάξεις· καὶ οὓς μὲν
 ἴδοι εὐτάκτως καὶ σιωπῇ ἰόντας, προσελαύνων αὐτοῖς τίνες
 τε εἶεν ἡρώτα καὶ ἐπεὶ πύθοιτο ἐπήνει· εἰ δέ τινας θορυ-
 βουμένους αἰσθοίτο, τὸ αἴτιον τούτου σκοπῶν κατασβεννύ-
 ναι τὴν ταραχὴν ἐπειράτο.
- 56 Ἐν μόνον παραλέλειπται τῆς ἐν νυκτὶ ἐπιμελείας αὐτοῦ, [21]
 ὅτι πρὸ παντὸς τοῦ στρατεύματος πεζοὺς εὐζώνους οὐ
 πολλοὺς προὔπεμπεν, ἐφορωμένους ὑπὸ Χρυσάντα καὶ
 ἐφορῶντας αὐτὸν, ὡς ὠτακουστοῦντες καὶ εἰ πως ἄλλως
 δύναιντο αἰσθάνεσθαι σημαίνουεν τῷ Χρυσάντῃ ὅτι καιρὸς
 δοκοίη εἶναι· ἄρχων δὲ καὶ ἐπὶ τούτοις ἦν ὃς καὶ τούτους
 ἐκόσμει, καὶ τὸ μὲν ἄξιον λόγου ἐσήμαινε, τὸ δὲ μὴ οὐκ
 57 ἡνώχλει λέγων. τὴν μὲν δὴ νύκτα οὕτως ἐπορεύοντο·
 ἐπεὶ δὲ ἡμέρα ἐγένετο, τοὺς μὲν Καδουσίων ἱππέας, ὅτι [22]
 αὐτῶν καὶ οἱ πεζοὶ ἐπορεύοντο ἔσχατοι, παρὰ τούτοις
 κατέλειπεν, ὡς μὴδ' οὗτοι ψιλοὶ ἱππέων ἴοιεν· τοὺς δ' ἄλ-
 λους εἰς τὸ πρόσθεν παρελαύνειν ἐκέλευσεν, ὅτι καὶ οἱ πο-
 λέμιοι ἐν τῷ πρόσθεν ἦσαν, ὅπως εἰ τί που ἐναντιοῖτο

54. ἦδη] ἦσαν D.
 αὐτοῖς B.D. corr.

ἦδη om. D.
 οἱ τίνες εἶεν D.

55. ὄντας D. pr. αὐτοῖς]
 ἡρώτα] ἦρετο A.G. αἰ-

σθάνοιτο D., qui pr. ἐσθ.

τὸν D.L.

ταραχὴν] ἀρχὴν D.

56. μόνον] οὐ add. s. v. r. G.

παραλείπεται A.D. corr. G.

στρα-

τοπέδου D. προέπεμπεν D.

ἐφορῶντας καὶ ἐφορῶντας Pollux

2, 55. ἐφορῶντες A.G. corr. s. v. r.

ὑπακουστοῦντες A.G., qui

a s. v. r., et ὠτακουστοῦντες mg. r., sed a s. v.

δύνανται D.

αἰσθά-

νεσθαί τι D.

ὅτι] ε s. i al. m. et ὅτε m. al. mg. L.

τούτοις] τούτων

εἰς D. τὸ ἄξιον μὲν D.

ἐνώχλει A.

57. ἐπορεύετο D.

τοὺς μὲν] τὸ μὲν A. τῶν μὲν G. τοὺς μὲν τῶν D.

ἔσχατοι ἐπορεύοντο D.

κατέλειπεν D.

εἶεν D.

ἐκέλευεν G.

εἰ τε A.G.

ἐναν-

τιοῖτο] ἐναντίον D.

ἀγε] Ad rectam orationem subito transit ab obliqua Xenophon, ut fiat narrationem gratiorem. SCHN.

56. παραλέλειπται] Prætermissum sine non expositum. SCHN.

ἐφορῶντας] Reddit Camerarius: quos spectaret Chrysantas, quique hunc vicissim. In nocte, etiam a luna plena illustrata, non adeo longe poterant ab agmine procedere speculatores, si spectare usque et respicere debebant Chrysantam; adeoque magnus eorum

in exploranda via usus esse non poterat. Τὰ πρόσω ἐφορᾶν dicuntur speculatores 6, 3, 5, sed 6, 3, 27, jubentur milites ἐφορᾶν τοὺς καθ' αὐτοὺς, id est observare, atque impedire quominus ordines deserant aut peccent. Quam significationem etiam hic tenendam censeo. Verbum ὠτακ. infra 8, 2, 10, ὠτακουστύν καὶ διοπτρεύειν. SCHN.

57. εἴ τι] Præstat fortasse εἴ τέ τι, ut infra, ubi eadem varietas.

αὐτῷ, ἀπαντῶν ἔχων τὴν ἰσχὺν ἐν τάξει καὶ μάχοιτο, εἴ τέ
 58 τί που φεῦγον ὀφθείη, ὥς ἐξ ἐτοιμοτάτου διώκοι. ἦσαν δὲ
 αὐτῷ αἰὲς τεταγμένοι οὓς τε διώκειν δέοι καὶ οὓς παρ' αὐτῷ
 59 μένειν· πᾶσαν δὲ τὴν τάξιν λυθῆναι οὐδέποτε εἶα. Κῦρος
 μὲν δὴ οὕτως ἦγε τὸ στράτευμα· οὐ μέντοι αὐτός γε μιᾷ
 χώρα ἐχρήτο, ἀλλ' ἄλλοτε ἀλλαχῇ περιελαύνων ἐφεώρα τε
 καὶ ἐπεμέλετο, εἴ του δέοιντο. οἱ μὲν δὴ ἀμφὶ Κῦρον
 οὕτως ἐπορεύοντο.

ΚΕΦ. Δ.

Ἐκ δὲ τοῦ Γαδάτου ἱππικοῦ τῶν δυνατῶν τις ἀνδρῶν
 ἐπεὶ ἑώρα αὐτὸν ἀφεστηκότα ἀπὸ τοῦ Ἀσσυρίου, ἐνόμισεν,
 εἴ τι οὗτος πάθοι, αὐτὸς ἂν λαβεῖν παρὰ τοῦ Ἀσσυρίου
 πάντα τὰ Γαδάτου· οὕτω δὴ πέμπει τινὰ τῶν ἑαυτοῦ
 πιστῶν πρὸς τὸν Ἀσσύριον καὶ κελεύει τὸν ἰόντα, εἰ κα-
 ταλάβοι ἤδη ἐν τῇ Γαδάτου χώρα τὸ Ἀσσύριον στρα-
 τευμα, λέγειν τῷ Ἀσσυρίῳ ὅτι εἰ βούλοιο ἐνεδρεῦσαι,
 2 λάβοι ἂν Γαδάταν καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ. δηλοῦν δὲ ἐνετέλ-
 λετο ὅσην τε εἶχεν ὁ Γαδάτας δύναμιν καὶ ὅτι Κῦρος οὐ
 συνείπετο αὐτῷ· καὶ τὴν ὁδὸν ἐδήλωσεν ἥ προσιέναι
 μέλλοι. προσεπέστειλε δὲ τοῖς αὐτοῦ οἰκέταις, ὥς πιστεύ-
 οιο μᾶλλον, καὶ τὸ τείχος ὃ ἐτύγχανεν αὐτὸς ἔχων ἐν τῇ
 Γαδάτου χώρα παραδοῦναι τῷ Ἀσσυρίῳ καὶ τὰ ἐνόντα·
 ἦξιεν δὲ καὶ αὐτὸς ἔφασκεν, εἰ μὲν δύναιτο, ἀποκτείνας

ὑφ' αὐτῷ ἔχων ἐν τάξει τὴν ἰσχὺν μάχοιτο D. τι om. A.G. pr. ὥς]
 ὅπως G. διώκοιεν D. 58. δὲ om. A. αἰεὶ A.D. τεταγμένοι] εἰ
 δέοι διωγμοῦ add. D. ἑαυτῷ D. αὐτῷ G. λυθῆναι] χ s. v. r. G.
 59. ἄλλοτε] ἄλλο τὰ A. ἀλλαχῇ] ἄλλη μάχη D. ἀφεώρα G. Libri ἐπεμελείτο.
 δέοιτο A. I. γαδάτου E. γαδάτα A.D.G. δυναστῶν G. ἐνό-
 μισεν—ἀσσυρίου G. ing. r. εἴ τι] ὅτι εἴ τι D.G. ἂν om. D. τὰ
 γαδάτου D. τὰγαθὰ A. τὰ ἀγαθὰ G., sed γαδάτα s. v. r. καταλάβη G.
 γαδάτου E. γαδάτα A.D.G. λάβοι ἂν] λαβεῖν A.G. pr. λαβεῖν ἂν G. corr. r.
 γαδάτην καὶ τοὺς ἄλλους τοὺς σὺν αὐτῷ D. 2. δύναμιν ὁ γαδάτης D.
 συνέπειτο D.G. s. v. r. ἥ μέλλοι προσιέναι ἐδ. D. προσεπέστειλεν δὲ καὶ
 τοῖς D. αὐτοῦ] αὐτοῦ A.G. ἑαυτοῦ D. γαδάτα D. δοῦναι D.
 ἐφη D.

59. ἄλλη potius quam ἀλλαχῇ Xe-
 nophontem dicere pluribus dicam ad
 7, 4, 7. Hic D. λαχῇ super λη monstrat.

I. Γαδάτου] Hanc genitivi formam
 in libris melioribus, ut antea in Γω-
 βρύας, modo servatam modo non,
 constanter Xenophonti esse restituen-

dam persuadet quod sequitur πάντα
 τὰ Γαδάτα, ubi sexies α, si quis forte
 quod est 5, 3, 9, τὸ ἀπὸ Γαδάτου ἀπο-
 στὰν in iisdem libris qui modo exhi-
 buerant τὸ Γαδάτα χωρίον, euphoniæ
 gratia prætulisse putet Xenophontem.
 Omnes in ov consentiunt 5, 3, 33.

Γαδάταν, εἰ δὲ μὴ, ὥς σὺν τῷ Ἀσσυρίῳ τὸ λοιπὸν ἐσό-
 3 μενος. ἐπεὶ δὲ ὁ ἐπὶ ταῦτα ταχθεὶς ἐλαύνων ὥς δυνατὸν ἦν [2]
 τάχιστα ἀφικνεῖται πρὸς τὸν Ἀσσύριον καὶ ἐδήλωσεν ἐφ'
 ᾧ ἦκοι, ἀκούσας ἐκεῖνος τό τε χωρίον εὐθὺς παρέλαβε καὶ
 πολλὴν ἵππον ἔχων καὶ ἄρματα ἐνήδρευεν ἐν κώμαις
 4 ἀθρόαις. ὁ δὲ Γαδάτας ὥς ἐγγὺς ἦν τούτων τῶν κωμῶν,
 πέμπει τινὰς προδιερευνησομένους. ὁ δὲ Ἀσσύριος ὥς
 ἔγνω προσιόντας τοὺς διερευνητὰς, φεύγειν κελεύει ἄρματα
 ἐξαναστάντα δύο ἢ τρία καὶ ἵππους ὀλίγους ἤδη, ὥς δὴ
 φοβηθέντας καὶ ὀλίγους ὄντας. οἱ δὲ προδιερευνηταὶ ὥς
 εἶδον ταῦτα, αὐτοὶ τε ἐδίωκον καὶ τῷ Γαδάτᾳ κατέσειον·
 καὶ ὅς ἐξαπατηθεὶς διώκει ἀνὰ κράτος. οἱ δὲ Ἀσσύριοι, ὥς
 ἐδόκει ἀλώσιμος εἶναι ὁ Γαδάτας, ἀνίστανται ἐκ τῆς ἐνέ-
 5 δρας. καὶ οἱ μὲν ἀμφὶ Γαδάταν ἰδόντες ὥσπερ εἰκὸς ἔφευ- [3]
 γον, οἱ δ' αὖ ὥσπερ εἰκὸς ἐδίωκον. καὶ ἐν τούτῳ ὁ ἐπιβου-
 λεύων τῷ Γαδάτᾳ παῖει αὐτὸν, καὶ καιρίας μὲν πληγῆς
 ἀμαρτάνει, τύπτει δὲ αὐτὸν εἰς τὸν ὦμον καὶ τιτρώσκει.
 ποιήσας δὲ τοῦτο ἐξίσταται, ἕως σὺν τοῖς διώκουσιν ἐγένε-
 νετο· ἐπεὶ δ' ἐγνώσθη ὅς ἦν, ὁμοῦ δὴ σὺν τοῖς Ἀσσυρίοις
 προθύμως ἐκτείνων τὸν ἵππον σὺν τῷ βασιλεῖ ἐδίωκεν.
 6 ἐνταῦθα δὴ ἠλίσκοντο μὲν δῆλον ὅτι οἱ βραδυτάτους ἔχον-
 τες τοὺς ἵππους ὑπὸ τῶν ταχίστων· ἤδη δὲ μάλα πάντες
 πιεζόμενοι διὰ τὸ κατατετρῦσθαι ὑπὸ τῆς πορείας οἱ τοῦ

γαδάτην D. σὺν] ἐν D. 3. παραλαμβάνοι D. πολλὸν G. pr.
 ἐνήδρευεν D. pr. ἀθρόαις D. 4. γαδάτης D. προερευν. D. ὥς
 δὲ ἔγνω ὁ ἄ. προσιόντας D., qui pr. ἰόντας et post pr. aliam litteram quam o.
 διερευνησοντας D. ὥς δὴ] ἡδέως δὴ A. ἡδέως δὲ G., punctis notans ἡδέε et η
 s. v. r. Unde addidi ἡδη post ὀλίγους. προδιερευνηταὶ A. προερευνη-
 ται D. v s. v. r. G. γαδάτη D. ἀνακράτος D. G. γαδάτης D., cui add.
 εὐθέως, quod om. A. G. mg. r. 5. γαδάτην D. ἔφευγον, οἱ δ' αὖ
 ὥς (sic M. quoque) εἰκὸς om. A. G. mg. r. γαδάτη D. πληγῆς] ἦς in lit.
 et ras. G. ἕως—διώκουσιν ἐγένετο] ὥς—διώκουσι γένοιτο D. ὅς] ὥς A. G.
 pr., corr. s. v. r. σὺν τοῖς ἀσσυρίοις] ὁ ἀσσύριος D. 6. μὲν om. D.
 ἵππους ἔχοντες D. ἡδη] ἦσαν D. G. mg. r. πιεζόμενοι A. κατατά-
 τεσθαι A. G. pr. κατατετρῦσθαι G. s. v. r. l. M. κατατετρώσθαι D. οἱ om. D.

3. ἀθρόαις] V. ad 5, 3, 36; 8, 6, 17. Eust. ad Od. A, 27.

5. ὁμοῦ δὴ] Anab. I, 10, 8: 'Ομοῦ δὴ πάλιν συναζάμενοι ἐπορεύοντο. 5, 4, 25.

6. κατατετρῦσθαι] In scriptura κατατάττεσθαι latere videtur κατατετάσθαι. SCHN. Id quum propius sit scripturæ optimorum, verum videtur,

ut correctorum conjecturæ sint κατατετρῦσθαι vel, ut C. P. Q., κατατετρύχθαι. Verbi sic positi exemplis ad Thes. Stephani citatis addere licet Dion. Chrys. Or. 17, vol. 1, p. 471: Κατατενόμεθα ὥσπερ στρατοπέδῳ τὰ ἐπιτήδεια συναρόντες. 30, vol. 1, p. 551: Κατατεῖσθαι καὶ στρεβλοῦσθαι.

- Γαδάτου ἱππεῖς καθορῶσι τὸν Κῦρον προσίοντα σὺν τῷ στρατεύματι· δοκεῖν δὲ χρὴ ἀσμένους καὶ ὥσπερ εἰς λιμένα 7 ἐκ χεიმῶνος προσφέρεσθαι αὐτούς. ὁ δὲ Κῦρος τὸ μὲν [4] πρῶτον ἐθαύμασεν· ὡς δ' ἔγνω τὸ πρᾶγμα, ἕως πάντες ἐναντίοι ἤλαννον, ἐναντίος καὶ αὐτὸς ἐν τάξει ἦγε τὴν στρατιάν· ὡς δὲ γνόντες οἱ πολέμιοι τὸ ὄν ἐτράπησαν εἰς φυγὴν, ἐνταῦθα ὁ Κῦρος διώκειν ἐκέλευσε τοὺς πρὸς τοῦτο τεταγμένους, αὐτὸς δὲ σὺν τοῖς ἄλλοις εἶπετο ὡς ᾤετο 8 συμφέρειν. ἐνταῦθα δὴ καὶ ἄρματα ἠλίσκετο, ἔνια μὲν καὶ ἐκπιπτόντων τῶν ἡνιόχων, τῶν μὲν ἐν τῇ ἀναστροφῇ, τῶν δὲ καὶ ἄλλως, ἔνια δὲ καὶ περιτεμνόμενα ὑπὸ τῶν ἱππέων ἠλίσκετο. καὶ ἀποκτείνουσι δὲ ἄλλους τε πολλοὺς καὶ τὸν 9 παῖσαντα Γαδάταν. τῶν μέντοι πεζῶν Ἀσσυρίων, οἱ ἔτυχον τὸ Γαδάτου χωρίον πολιορκοῦντες, οἱ μὲν εἰς τὸ τεῖχος κατέφυγον τὸ ἀπὸ Γαδάτου ἀποστὰν, οἱ δὲ φθάσαντες εἰς πόλιν τινὰ τοῦ Ἀσσυρίου μεγάλην, ἐνθα καὶ αὐτὸς σὺν τοῖς ἵπποις καὶ τοῖς ἄρμασι κατέφυνεν ὁ Ἀσσύριος.
- 10 Κῦρος μὲν δὴ διαπραξάμενος ταῦτα ἐπαναχωρεῖ εἰς τὴν [5] Γαδάτου χώραν· καὶ προστάξας οἷς ἔδει ἀμφὶ τὰ αἰχμά-

γαδάτου E. γαδάτα A.D.G. ἱππῆς D. pr. τὸν] δὲ τὸν D.G. s. v. r. δέ] δὴ D. χρὴ ἀσμένους καὶ D. χρησαμένους καὶ ἡδέως A.G. pr. χρὴ ἀσμένους καὶ ἡδέως G. corr. r. ἐς A.G. λιμένας D. ἐκ om. A.G. 7. ἕως N. ὡς A.G. ἔστε G. s. v. r. ἔστε μὲν D. ἀντίοι et ἀντίος καὶ αὐτὸς ἦγεν ἐν τάξει D. ἐτράπησαν] στράποντο, ε s. v. r. D. ὁ] δὴ ὁ D. om. G. ἐκέλευσε διώκειν D. εἶπετο σὺν τοῖς ἄλλοις D. 8. ἐνθα D. ἠλίσκοντο A.G. καὶ ἐν π.—τῶν μὲν om. A.G. mg. r. τῶν ἡν.] τῶν om. D. ἀποκτείνουσι δέ] ἀποκτείνουσιν D. γαδάτην D. 9. γαδάτου E. γαδάτα A.D.G. οἱ μὲν] οἱ πλείστοι αὐτῶν οἱ μὲν D. κατέφυγον D. Zonaras. κατέφυνον A.G. γαδάτα D. τοῦ om. A. τῶν D. ἄρμασι καὶ τοῖς ἵπποις D. κατέφυνεν D. κατέφυνεν A.G. 10. ἐπαναχωρεῖ D. ε ex altero a fecisse videtur corr. G., accentu non mutato. γαδάτα D. οἷς ἔδει om. D.

ἀσμένους] Hoc recepto pro ἀσμένως, quod est in nonnullis et librarii fere pro adjectivo supposuerunt, delendum duxi ἡδέως, quo ἀσμένως interpretantur grammatici, ut Hesychius. Καὶ αὐτεμ, quod et ipsum abjiciendum foret, si deesset D., servandum visum.

7. ἕως] Conf. s. 38; 5, 3, 13. De ἀντίος ad 6, 3, 13.

ἐτράποντο] Egregiam lectionem pro ἐτράπησαν debes Altorfino. Nulla pugna cum Cyri exercitu praecessit,

nec victi cesserunt, sed sponte sua fugam ceperunt. Ita est simplex ἐτράποντο Anabas. 5, 4, 24, et φυγῇ ἄλλος ἄλλη ἐτράπετο 4, 8, 19. SCHN. Τραπῆναι εἰς φυγὴν sic Lycophr. 463, et Herodian. 1, 12, 17.

8. ἠλίσκετο] Pluralem cum neutro conjunctum librariorum, ut hic certe sequens arguit singularis, culpa illatum notavi p. xiii.

9. φθάσαντες] Intellige κατέφυγον. SCHN.

λωτα ἔχειν, εὐθὺς ἐπορεύετο, ὡς ἐπισκέψαιτο τὸν Γαδάταν
 πῶς ἔχοι ἐκ τοῦ τραύματος. πορευομένῳ δὲ αὐτῷ ὁ Γαδά-
 τας ἐπιδεδεμένος ἤδη τὸ τραῦμα ἀπαντᾷ. ἰδὼν δὲ αὐτὸν ὁ
 Κῦρος ἤσθη τε καὶ εἶπεν, Ἐγὼ δὲ πρὸς σέ ἤα ἐπισκεψόμε-
 11 νος ὅπως ἔχεις. Ἐγὼ δὲ γ', ἔφη ὁ Γαδάτας, ναὶ μὰ τοὺς [6]
 θεοὺς σέ ἐπαναθεασόμενος ἤα ὁποῖός τις ποτε φαίνει ἰδεῖν
 ὁ τοιαύτην ψυχὴν ἔχων· ὅστις οὐτ' οἶδα ἔγωγε ὅ τι νῦν
 ἐμοῦ δεόμενος οὔτε μὴν ὑποσχόμενός γέ μοι ταῦτα πράξειν
 οὐτ' εὖ πεπονθὼς ὑπ' ἐμοῦ εἰς γε τὸ ἴδιον οὐδ' ὀτιοῦν, ἀλλ'
 ὅτι τοὺς φίλους ἔδοξά σοι τι ὀνήσαι, οὕτω μοι προθύμως
 ἐβοήθησας ὡς νῦν τὸ μὲν ἐπ' ἐμοὶ οἶχομαι, τὸ δ' ἐπὶ σοὶ
 12 σέσωσμαι. οὐ μὰ τοὺς θεοὺς, εἰ ἦν οἷος ἔφυν ἐξ ἀρχῆς καὶ
 ἐπαιδοποιησάμην, οὐκ οἶδ' ἂν εἰ ἐκτησάμην παῖδα τοιούτων
 περὶ ἐμέ· ἐπεὶ ἄλλους τε οἶδα παῖδας καὶ τοῦτον τὸν νῦν
 Ἀσσυρίων βασιλέα πολὺν πλείω ἤδη τὸν ἑαυτοῦ πατέρα
 13 ἀνιάσαντα ἢ σέ δύναται ἀνιᾶν. καὶ ὁ Κῦρος πρὸς ταῦτα [7]
 εἶπεν ὧδε· ὦ Γαδάτα, ἡ πολὺν μείζον παρεῖς θαῦμα ἐμὲ
 νῦν θαυμάζεις. Καὶ τί δὴ τοῦτ' ἔστιν; ἔφη ὁ Γαδάτας.
 Ὅτι τοσοῦτοι μὲν, ἔφη, Περσῶν ἐσπούδασαν περὶ σέ,
 τοσοῦτοι δὲ Μήδων, τοσοῦτοι δὲ Ὑρκανίων, πάντες δὲ οἱ
 14 παρόντες Ἀρμενίων καὶ Σακῶν καὶ Καδουσίων. καὶ ὁ
 Γαδάτας ἐπηύξατο, Ἀλλ', ὦ Ζεῦ, ἔφη, καὶ τούτοις πόλλ'
 ἀγαθὰ δοῖεν οἱ θεοὶ, καὶ πλείστα τῷ αἰτίῳ τοῦ καὶ τούτους

ἐπισκέψοιτο A.G. γαδάτην D. ὅπως ἔχει D. ἔχει pr. etiam G., ut
 videtur, qui oi in ras. et lit. τραύματος] στρατεύματος D. pr. ἤδη ὁ γα-
 δάτης ἐπ. τὸ τρ. ἀπαντα D. ὁ κύρος αὐτὸν D. πρὸς σέ (ἔφη add. mg.
 ead. m.) ἐπισκ. πῶς ἔχοις ἐπορευόμεν D. ἤα] ἤϊα A.G. 11. ἐγὼ δὲ
 εἶπεν ὁ γαδάτης D. ἤα] ἤϊα A.D.G. ὁποῖός τις ποτε] ὅστις A.G. Libri
 φαίνη. ἔγωγε ὅ τι νῦν] ἐγὼ ὅτι D. οὐτ' εὖ] οὔτε μὴν εὖ D. σοι ἔδο-
 ξά τι D. ὀνήσαι] ὀνήσαι A.G. pr., ut videtur. οὕτως A.D. τὸ μὲν—
 σέσωσμαι citat Priscian. vol. 2, p. 263, emendandus ex cod. Monac. ap.
 Spengel. ad Varron. p. 632. ἐπ' ἐμοὶ] ἐν ἐμοὶ D. 12. θεοὺς] ὧ κύρε
 add. D. οἷος] οἷς D. οὐκ οἶδα εἰ ἐκτησάμην παῖδα ποτ' ἂν D. τε
 om. D. τὸν νῦν] νῦν τὸν A.G. ἀσσύριον G. corr. s. v. r. ἤδη] δὴ D.
 αὐτοῦ D. δύναται] νῦν add. D. δύνανται G. puncto notans ν. δύναμιν, s. v.
 ead. m. ται, L. 13. περσῶν ἔφη D. ἀρμενίων in lit. D. 14. γα-
 δάτης D. ἐπηύξατο P. ἐπεύξατο A.D.G.

12. οὐκ οἶδ' ἂν εἰ ἐκτησάμην] De
 particula ἂν posita ante εἰ, quum
 verbo, quod regit εἰ, esset postpo-
 nenda, v. Elmslei. ad Eur. Med. 911.
 Legitimo ordine supra 1, 6, 41: Οὐκ
 οἶδα εἰ τινες λίποις ἂν τῶν πολεμίων, et

alibi. Uterius transposita particula
 Plato Tim. p. 26 B: Ἐγὼ γὰρ ἂ μὲν
 χθὲς ἤκουσα οὐκ ἂν οἶδα εἰ δυναίμην
 ἀπαντα ἐν μνήμῃ πάλιν λαβεῖν.

14. ἐπηύξατο] Sic est 4, 2, 12. V.
 præf. ad Anab. p. xi.

τοιούτους εἶναι. ὅπως μέντοι οὐς ἐπαινεῖς τούτους, ὦ Κῦρε, ξενίσωμεν καλῶς, δέχου τάδε ξένια οἷα ἐγὼ δύναμαι. ἅμα δὲ προσῆγε πάμπολλα, ὥστε καὶ θύειν τὸν βουλόμενον καὶ ξενίζεσθαι πᾶν τὸ στράτευμα ἀξίως τῶν καλῶς πεποι-
ημένων καὶ καλῶς συμβάντων.

- Ὁ δὲ Καδούσιος ὠπισθοφυλάκει καὶ οὐ μετέσχε τῆς [8]
διώξεως· βουλόμενος δὲ καὶ αὐτὸς λαμπρόν τι ποιῆσαι,
15 οὔτε ἀνακρινώσασθαι οὔτε εἰπὼν οὐδὲν Κῦρῳ καταθεῖ τὴν
πρὸς Βαβυλῶνα χώραν. διεσπαρμένοις δὲ τοῖς ἵπποις αὐ-
τοῦ ἀπὼν ὁ Ἀσσύριος ἐκ τῆς ἑαυτοῦ πόλεως, οἱ κατέφυγε,
συντυγχάνει μάλα συντεταγμένον ἔχων τὸ ἑαυτοῦ στρά-
τευμα. ὥς δ' ἔγνω μόνους ὄντας τοὺς Καδουσίους, ἐπιτί-
θεται, καὶ τὸν τε ἄρχοντα τῶν Καδουσίων ἀποκτείνει καὶ
16 ἄλλους πολλοὺς, καὶ ἵππους τινὰς λαμβάνει τῶν Καδου-
σίων καὶ ἦν ἄγοντες λείαν ἐτύγχανον ἀφαιρεῖται. καὶ ὁ
μὲν Ἀσσύριος διώξας ἄχρι οὗ ἀσφαλὲς ᾤετο εἶναι ἀπε-
τράπετο· οἱ δὲ Καδούσιοι ἐσώζοντο πρὸς τὸ στρατόπεδον
ἀμφὶ δείλην οἱ πρῶτοι. Κῦρος δὲ ὥς ᾔσθετο τὸ γεγονὸς,
ἀπήντα τε τοῖς Καδουσίοις καὶ ὄντινα ἴδοι τετρωμένον ἀνα- [9]
17 λαμβάνων τοῦτον μὲν ὡς Γαδάταν ἔπεμπεν, ὅπως θερα-
πεύοιτο, τοὺς δ' ἄλλους συγκατεσκήνου καὶ ὅπως τάπιτή-

ὅπως] καὶ ὅπως D. ξενίσωμεν] καὶ ξενίσωμεν G. καλῶς] καὶ ἄλλως
A.G. τάδε] τὰ D. πάμπολλα] πάντα πολλὰ A.G. pr. παμπολλὰ G.
corr. πάντα παμπολλὰ D. καλῶς π.] καλῶν π. A.G. corr. s. v. r. 15. οὐ-
δὲν εἰπὼν G. τῷ κύρῳ D. κατέθει D. pr. διεσπαρμένους A.G. pr., οἱς
s. v. r. διεσπασμένους D. pr., -οἱς corr. οἱ] Libri et Zonaras οὐ. Cui
δὴ add. D. μάλα] μάλα δὴ D. αὐτοῦ D. 16. τινὰς] δὲ πολλοὺς D.
δέ τινας M. ἄχρι H. ἄχρις A.G. μέχρι D. 17. ἀπήντα τε] ὑπήντα D.
γαδάτην D. ἀπέπεμπεν D. θεραπεύοιτο A.G. Libri τὰ ἐπιτήδεια.

πάμπολλα] Intellige aut ξένια aut
πρόβατα vel varii generis animalia.
Verum deinde θύειν distinguitur a ξε-
νίζεσθαι: itaque non sola pecora in-
telligenda videntur: nisi ξενίζεσθαι
cœnam sine sacrificio significat. Su-
pra 5, 3, 2: Ἐξένισεν ἡμᾶς πολλοῖς
ἀγαθοῖς ὁ Γωβρύας: ut commodè hic
intelligere πάμπολλα ἀγαθὰ liceat.
SCHN.

15. οἱ] De illato sæpe οὐδ' pro οἱ dixi
ad Thes. Steph. v. Οὐδ', vol. 5, p.
2359 A. Nec defendit οὐ Hist. Gr.
4, 5, 5: Οἱ ἐν τῷ Ἡραίῳ καταπεφευ-
γότες, Thuc. 4, 14, aut ἐνθα s. g. V.
Heindorf. ad Plat. Soph. p. 428.

17. συγκατεσκήνου] Si συγκατασκη-
νοῦν est omnes simul recipere in ta-
bernacula vel tentoria, tum vereor ne
male consultum fuerit curæ infirmo-
rum: quodsi voluit dicere Xen. as-
signatum et distributum tabernaculis
Persarum certum Cadusiorum ex fuga
redeuntium numerum fuisse, tum da-
tivus addi debuisse videtur. Sed in
usu præp. σὺν nimis liberalis fuit hic
librarius. Ita enim συνεπεμελείτο est
pro ἐπεμελείτο, cum sequatur συνεπι-
μελητάς. Deinde συνεπιπονεῖν Suidas
in ἐπιπονεῖν mutat. SCHN. Utrum-
que σὺν est una cum aliis.

- δεια ἔξουσι συνεπιμέλετο, παραλαμβάνων Περσῶν τῶν ὁμοτίμων συνεπιμελητάς· ἐν γὰρ τοῖς τοιούτοις οἱ ἀγαθοὶ
 18 ἐπιπονεῖν ἐθέλουσι. καὶ ἀνιώμενος μέντοι ἰσχυρῶς δῆλος ἦν, ὥς καὶ τῶν ἄλλων δειπνούντων, ἡνίκα ὥρα ἦν, Κῦρος ἔτι σὺν τοῖς ὑπηρέταις καὶ τοῖς ἰατροῖς οὐδένα ἐκὼν ἀτημέλητον παρέλειπεν, ἀλλ' ἢ αὐτόπτης ἐφεώρα ἢ εἰ μὴ αὐτὸς ἔξανύτοι, πέμπων φανερὸς ἦν τοὺς θεραπεύοντας.
- 19 Καὶ τότε μὲν οὕτως ἐκοιμήθησαν. ἅμα δὲ τῇ ἡμέρᾳ [10] κηρύξας συνιέναι τῶν μὲν ἄλλων τοὺς ἄρχοντας, τοὺς δὲ Καδουσίους ἅπαντας, ἔλεξε τοιαύδε.
- Ἄνδρες σύμμαχοι, ἀνθρώπινον τὸ γεγεννημένον· τὸ γὰρ ἁμαρτάνειν ἀνθρώπους ὄντας οὐδέν, οἶμαι, θαυμαστόν. ἀξιοί γε μέντοι ἐσμὲν τοῦ γεγεννημένου πράγματος τούτου ἀπολαῦσαί τι ἀγαθόν, τὸ μαθεῖν μήποτε διασπᾶν ἀπὸ τοῦ ὅλου δύναμιν ἀσθενεστέραν τῆς τῶν πολεμίων δυνάμεως.
- 20 καὶ οὐ τοῦτο, ἔφη, λέγω ὥς οὐ δεῖ ποτέ καὶ ἐλάττονι ἔτι μορίῳ ἰέναι, ὅπου ἂν δέῃ, ἢ νῦν ὁ Καδούσιος ὥχεται· ἀλλ' ἐάν τις κοινούμενος ὁρμᾶται τῷ ἱκανῶ βοηθῆσαι, ἔστι μὲν ἀπατηθῆναι, ἔστι δὲ τῷ ὑπομένοντι ἐξαπατήσαντι τοὺς πολεμίους ἄλλοσε τρέψαι ἀπὸ τῶν ἐξεληλυθόντων, ἔστι δὲ

ἔξουσι] ἔχοιεν D. Libri συνεπιμελεῖτο. τοῖς τοιούτοις] τοσούτοις D. συνεπιπονεῖν D.G. s. v. r. ἐθέλουσι] καὶ ἀνείν ἐθέλουσι add. A.G. Suidas: Ἄνείν· Ξενοφῶν· Ἐν γὰρ τοῖς τοιούτοις οἱ ἀγαθοὶ ἐπιπονεῖν ἐθέλουσι καὶ ἀνείν. 18. μέντοι] αὐτὸς add. D. ὥς] ὅς A.G. ἡνίκα] ἡνίκα ἥδη D. κατέλειπεν A.G. ἀφεώρα D. ἔξανύσοι G. θεραπεύοντας Juntina. θεραπεύοντας A.D.G. 19. πάντας D. ξύμμαχοι G. ἀνθρώπινον] μὲν add. D. τὸ γ.] πάθος add. D.G. mg. r. οἶμαι A.G. ἄξιον μέντοι γε ἡμῖν D. τούτου πρ. D. 20. οὐ] οὐχὶ M. δεῖ ποτέ] δήποτε D. δεῖ] η s. v. r. G. εἴτι ἐλλάσσουσι (sic) D. ὅπου ἂν M.P. που ἂν A.G. ὁπότ' ἂν D. ἐάν] ἦν D. κοινούμενος D.

ἐπιπονεῖν] Sic est in Rep. Laced. 2, 5, ἀντήσαντας ἐπιπονήσαι. Est labori justo adjudicare ultro, quod postulare nemo possit. Iterum Hist. Gr. 6, 1, 4: Ὅταν ἐπιπονήσαντες ἀγαθὸν τι πράξωσιν οἱ στρατιῶται. Verba καὶ ἀνείν, quæ inserunt nonnulli, Abreschius Obs. Misc. vol. 5, p. 96, in καὶ ἀνείν mutari voluit, sed de significatione verbi nihil extricavit. Mihi videntur ex sequentibus orta, quæ nullo modo hic tolerari posse pronuntiavit etiam Valckenar. ad Herodotum 7, 20. SCHN.

διασπᾶν] Conf. Anab. 6, 4, 10 s.

ZEUN.

20. ἐλάττονι μορίῳ] Infra 6, 1, 23: Εἴποτε καὶ πρόσω τῇ ἰσχύι ἀποστρατοπεδεύσαντο. SCHN.

ὅπου ἂν δέῃ] V. ad 7, 5, 68.

ἔστι μὲν ἀπατηθῆναι] Potest interdum aberrare et excidere ausis, qui hosti imprudenti insidiari cogitabat. At vero, si ita acciderit, potest tamen auxilium exercitus, qui remansit, sperare. Hoc est: ἔστι δὲ τῷ ὑπομένοντι ἐξαπατήσαντι — παρέχειν. SCHN. Quomodo hostes numero superiores possint lacessi exponit Hipparch. c. 8. ZEUN.

- ἄλλα παρέχοντα πράγματα τοῖς πολεμίοις τοῖς φίλοις ἀσφάλειαν παρέχειν· καὶ οὕτω μὲν οὐδ' ὁ χωρὶς ὧν ἀπέσται, ἀλλ' ἐξαρτήσεται τῆς ἰσχύος· ὁ δὲ ἀπεληλυθὼς μὴ ἀνακοινωσάμενος οὐδὲν διάφορον πάσχει ἢ εἰ μόνος ἐστρα-
 21 τεύετο. ἀλλ' ἀντὶ μὲν τούτου, ἔφη, ἐὰν θεὸς θέλῃ, ἀμν-
 νούμεθα τοὺς πολεμίους οὐκ εἰς μακράν. ἀλλ' ἐπειδὴν
 τάχιστα ἀριστήσητε, ἄξω ὑμᾶς ἔνθα τὸ πρᾶγμα ἐγένετο·
 καὶ ἅμα μὲν θάλομεν τοὺς τελευτήσαντας, ἅμα δὲ δείξο-
 μεν τοῖς πολεμίοις ἔνθα κρατῆσαι νομίζουσιν ἐνταῦθα
 ἄλλους αὐτῶν κρείττους, ἣν θεὸς θέλῃ· καὶ ὅπως γε μηδὲ
 τὸ χωρίον ἡδέως ὀρώσιν ἔνθα κατέκανον ἡμῶν τοὺς συμ-
 μάχους· ἐὰν δὲ μὴ ἀντεπεξίωσι, καύσομεν αὐτῶν τὰς
 κώμας καὶ δηώσομεν τὴν χώραν, ἵνα μὴ ἂ ἡμᾶς ἐποίησαν
 ὀρώντες εὐφραίνωνται, ἀλλὰ τὰ ἑαυτῶν κακὰ θεώμενοι
 22 ἀνιώνται. οἱ μὲν οὖν ἄλλοι, ἔφη, ἀριστᾶτε ἰόντες· ὑμεῖς
 δὲ, ὦ Καδουσίοι, πρῶτον μὲν ἀπελθόντες ἄρχοντα ὑμῶν
 αὐτῶν ἔλεσθε ἥπερ ὑμῖν νόμος, ὅστις ὑμῶν ἐπιμελήσεται
 σὺν τοῖς θεοῖς καὶ σὺν ἡμῖν, ἣν τι προσδέσθε· ἐπειδὴν δὲ
 ἔλῃσθε καὶ ἀριστήσητε, πέμψατε πρὸς με τὸν αἰρεθέντα.
 23 οἱ μὲν δὴ ταῦτ' ἔπραξαν· ὁ δὲ Κῦρος ἐπεὶ ἐξήγαγε τὸ [11]
 στρατεύμα, κατέστησεν εἰς τάξιν τὸν ἡρημένον ὑπὸ τῶν
 Καδουσίων καὶ ἐκέλευσε πλησίον αὐτοῦ ἄγειν τὴν τάξιν,
 ὅπως, ἔφη, ἂν δυνώμεθα, ἀναθαρρύνωμεν τοὺς ἄνδρας.
 οὕτω δὲ ἐπορεύοντο· καὶ ἐλθόντες ἔθαπτον μὲν τοὺς Κα-

οὐδ' ὁ] οὐδὲ A.G. ἀπελθὼν D. ἀνακοινωσάμενος] ὅπου ἂν ᾗ add. D.
 ὅπου ἂν εἴη G. mg. r. οὐδὲν διάφορον] οὐδὲν τι διάφορόν τι D. 21. ἣν D.
 τάχιστα om. D. ἄξω] ἔξω G. corr. s. v. r. ὑμᾶς] ὑμᾶς ἐγὼ D. τοὺς πολε-
 μίους D. νομίζουσιν A.G. pr. κατέκανον] κατέκαινον D. ἀπέκτειναν A.G.
 ἣν D. καύσομεν C. καύσομεν A.D.G. δηώσομεν A.G. 22. ἣν] ἂν A.G.
 προσδεῖ (in fine versus et novi initio) ησθε D. προσδεήσεσθε G. et L. pr.
 προσδέσθησθε L. corr. ἐπειδὴν—ἀριστήσητε] καὶ ἀριστήσαντες D. ἀριστή-
 σετε A.G. ἐμὲ D. 23. ἐπειδὴ D. κατέστησεν] καὶ κατέστησεν D.
 ἑαυτοῦ D. ἀναθαρρύνωμεν D. μὲν om. A.G.

21. ὅπως—ὀρώσιν dicta sunt quasi
 præmisso ποιήσομεν. Non multo
 aliter Anab. 7, 7, 30: Ποτέρως οὖν
 οἶε μάλλον ἂν φοβείσθαι τε αὐτοὺς καὶ
 σωφρονεῖν τὰ πρὸς σέ, εἰ ὀρφέν σοι
 τοὺς στρατιώτας οὕτω διακεμένους ὥς
 νῦν τε μένοντας ἂν, εἰ σὺν κελεούσι, αὖ-
 θις τ' ἂν ταχὺ ἐλθόντας, εἰ δέοι, ἄλλους
 τε τούτων περὶ σοῦ ἀκούοντας πολλὰ
 ἀγαθὰ ταχὺ ἂν σοι παραγενέσθαι—:

ubi aut παραγενομένους sequi post
 ὀρφέν aut δοκοῖεν ante παραγενέσθαι
 poni oportuerat.

22. προσδέσθε] Intell. ἡμῶν.

23. Verba τὰ ἐπιτήδεια—ἔχοντες
 demonstrant curam, quæ agrum Ga-
 datæ omnem et ditionem integram at-
 que illasam servare studuit Cyrus.
 SCHN.

δουσίους, ἐδῆουν δὲ τὴν χώραν. ποιήσαντες δὲ ταῦτα ἀπῆλθον τὰπιτήδεια ἐκ τῆς πολεμίας ἔχοντες πάλιν εἰς τὴν Γαδάτου.

- 24 Ἐννοήσας δὲ ὅτι οἱ πρὸς αὐτὸν ἀφεστηκότες ὄντες [12] πλησίον Βαβυλῶνος κακῶς πείσονται, ἣν μὴ αὐτὸς αἰὲ παρῇ, οὕτως ὅσους τε τῶν πολεμίων ἀφίει, τούτους ἐκέλευε λέγειν τῷ Ἀσσυρίῳ, καὶ αὐτὸς κήρυκα ἔπεμψε πρὸς αὐτὸν ταῦτα λέγοντα, ὅτι ἔτοιμος εἶη τοὺς ἐργαζομένους τὴν γῆν ἔαν καὶ μὴ ἀδικεῖν, εἰ κακείνος βούλοιτο ἔαν ἐργάζεσθαι τοὺς τῶν πρὸς ἑαυτὸν ἀφεστηκόντων ἐργάτας.
- 25 καίτοι, ἔφη, σὺ μὲν ἦν καὶ δύνῃ κωλύειν, ὀλίγους τινας κωλύσεις· ὀλίγη γάρ ἐστι χώρα ἢ τῶν πρὸς ἐμὲ ἀφεστηκόντων· ἐγὼ δὲ πολλὴν ἂν σοι χώραν ἐώην ἐνεργὸν εἶναι. εἰς δὲ τὴν τοῦ καρποῦ κομιδὴν, ἔαν μὲν πόλεμος ᾖ, ὁ ἐπικρατῶν, οἶμαι, καρπώσεται· ἔαν δὲ εἰρήνη, δῆλον, ἔφη, ὅτι σύ. ἔαν μέντοι τις ἢ τῶν ἐμῶν ὅπλα ἀνταίρηται σοὶ ἢ τῶν σῶν ἐμοὶ, τούτους, ἔφη, ὥς ἂν δυνώμεθα ἐκάτεροι
- 26 ἀμυννόμεθα. ταῦτα ἐπιστείλας τῷ κήρυκι ἔπεμψεν αὐτόν. [13] οἱ δὲ Ἀσσύριοι ὥς ἤκουσαν ταῦτα, πάντα ἐποιοῦν πείθοντες τὸν βασιλέα συγχωρῆσαι ταῦτα καὶ ὅτι μικρότατον τοῦ

ἔχοντες post ἐπιτήδεια B. Libri τὰ ἐπιτήδεια. γαδάτου E. γαδάτα A.D.
 24. καλῶς A.G. pr. πῆσονται A. ἂν A.G. αἰεὶ A.G. om. D. οὕτως —ἀφίει om. A. ἀφίει] ἀφίη D.G. τούτους] καὶ τούτους D.G. mg. r. ἐκέλευσε A.G. ἔπεμψε G. pr. ταῦτα] ταῦτα A.D.G. om. B. λέγων G. ἔαν post ἔτοιμος εἶη D. κακείνος] καὶ ἐκείνος A.G. ἐκείνος D. αὐτὸν D.
 25. ἦν] ἂν A.G. κωλύεις A.G. χώρα] γῆ D. ἂν om. A.G. χώ-
 ραν] γῆν D. ἔαν] ἦν D. κρατῶν D. ἦν δὲ εἰρήνη γένηται D. δῆ-
 λον ὅτι σὺ ἔφη D. ἦν D. ὅπλα] ὀπλιτῶν A.G. pr. 26. ἔπεμψεν
 αὐτόν] ἀπέπεμπε D. ὥς] ἐπεὶ D. πάντες D. ἐποιοῦν πείθοντες]
 ἐπέπειθόν τε A.G. σμικρότατον et εἰ s. v. r. D. εἰς σμικρότατον A. εἰς μι-
 κρότατον G.

24. ταῦτα] V. ad 6, 1, 25.
 τοὺς ἐργ.—ἔαν] Pactum egregium de parcendo agricolis inter arma verbis saltem translatum fuit in fœdus ictum inter Americanos colonos et regem Borussiae maximum Fridericum II, nisi fallor. Morem Indorum eundem commemoravit Diodorus 2, 36. SCHN. Ubi v. Wesseling. Tum κακείνος postulabat constans usus Xenophontis. V. ad Anab. 7, 6, 32.

25. εἰς δὲ τὴν] Camerarius vertit: quo tempore autem fruges percipi solent.

Est: quantum autem ad messem attinget. Sic infra 8, 8, 6: Εἰς γε μὴν χρήματα τῇδε ἀδικώτεροι. Anab. 1, 9, 16: Εἰς γε μὴν δικαιοσύνην, εἴ τις αὐτῷ φανερός γένοιτο ἐπιδείκνυσθαι βουλόμενος. SCHN. Recte Camerarius.

26. μικρότατον] Formæ σμικρὸς adeo exigua fides est 2, 2, 3; 6, 2, 4; 8, 6, 14, H. Gr. 7, 5, 5, Comment. 3, 11, 12, ut hic quoque tollendam duxerim neque Xenophonti tribuendam. Econ. 8, 11, Guelf. ἐν μικροτάτῳ addito ead. manu σ.

- 27 πολέμου λιπεῖν. καὶ ὁ Ἀσσύριος μέντοι εἶτε καὶ ὑπὸ τῶν ὁμοφύλων πεισθεὶς εἶτε καὶ αὐτὸς οὕτω βουλευθεὶς συνήνεσε ταῦτα· καὶ ἐγένοντο συνθήκαι τοῖς μὲν ἐργαζομένοις
 28 εἰρήνην εἶναι, τοῖς δὲ ὀπλοφόροις πόλεμον. ταῦτα μὲν δὴ διεπέρακτο περὶ τῶν ἐργατῶν ὁ Κῦρος· τὰς μέντοι νομάς τῶν κτηνῶν τοὺς μὲν ἑαυτοῦ φίλους ἐκέλευσε καταθέσθαι, εἰ βούλονται, ἐν τῇ ἑαυτῶν ἐπικρατείᾳ· τὴν μέντοι τῶν πολεμίων λείαν ἥγον ὁπόθεν δύναιντο, ὅπως εἴη ἡ στρατεία ἡδίων τοῖς συμμάχοις. οἱ μὲν γὰρ κίνδυνοι οἱ αὐτοὶ καὶ ἄνευ τοῦ λαμβάνειν τὰπιτήδεια, ἡ δ' ἐκ τῶν πολεμίων τροφή κουφοτέρην τὴν στρατείαν ἐδόκει παρέχειν.
 29 Ἐπεὶ δὲ παρεσκευάζετο ἤδη ὁ Κῦρος ὡς ἀπὼν, παρῆν[14] ὁ Γαδάτας ἄλλα τε δῶρα πολλὰ καὶ παντοῖα φέρων καὶ ἄγων ὡς ἂν ἐξ οἴκου μεγάλου, καὶ ἵππους δὲ ἦγε πολλοὺς ἀφελόμενος τῶν ἑαυτοῦ ἱππέων οἷς ἠπιστῆκει διὰ τὴν ἐπι-
 30 βουλήν. ὡς δ' ἐπλησίασεν, ἔλεξε τοιάδε. ὦ Κῦρε, νῦν μὲν σοι ἐγὼ ταῦτα δίδωμι ἐν τῷ παρόντι, καὶ χρῶ αὐτοῖς, ἐὰν δέη τι· νόμιζε δ' ἔφη, καὶ ἄλλα πάντα τὰμὰ σὰ εἶναι. οὔτε γὰρ ἔστιν οὐτ' ἔσται ποτὲ ὅτῳ ἐγὼ ἀπ' ἐμοῦ φύντι καταλείψω τὸν ἐμὸν οἶκον· ἀλλ' ἀνάγκη, ἔφη, σὺν ἐμοὶ τελευτῶντι πᾶν ἀποσβῆναι τὸ ἡμέτερον γένος καὶ
 31 ὄνομα. καὶ ταῦτα, ἔφη, ὦ Κῦρε, ὅμνυμί σοι θεοὺς, οἱ καὶ

27. εἶτε καὶ ὑπὸ] εἶτε ὑπὸ D. μὲν om. A.G. pr. 28. διεπ. post ἐργατῶν D. μέντοι] δὲ D.G. s. v. r. μὲν ἑαυτοῦ] v in ras. G. ἦγεν D. pr. δύναιντο] v s. v. r. D. εἶη] ἡ A.G. στρατιά D.G. Libri τὰ ἐπιτήδεια. στρατιῶν D. 29. ὁ κύρος ἤδη D. γαδάτης D. τε] γε A.G. δὲ ἦγε] γε et δὲ ἡ s. v. r. D. ἠπιστῆκει] ἐφειστήκει A.D. corr., G. 30. ἔλεξε τοιάδε] ἔλεξεν ὧδε D. ἐγὼ ταῦτα H. ἐγὼγ' αὐτὰ A.G. ἐγὼ ἄγω ταῦτα D., omisso δίδωμι, et mox ἵνα ἐν τῷ π. χρῶ, sed pr. χρῆ. ἂν τι δέη D. τὰμὰ] τὰ ἐμὰ D. ὅτῳ] ὅτε G. pr. ἀποσβεννύειν G.M. 31. τοὺς θεοὺς D.

28. νομάς κτηνῶν dicit greges pecorum armentorumque pascentium. SCHN. Anab. 3, 5, 2: Νομαὶ πολ-
 λαὶ βοσκημάτων. Hesychio βοσκή-
 ματα.

εἰ βούλονται] Ducibus sociorum permisit armenta et pecora sua congregare in regionem Cyri armis occupatam ibique quasi in loco tuto depo-
 nere, καταθέσθαι, cum interea hostium armenta undique compellerentur et prædæ loco haberentur. Weiskius sententiam loci hanc esse putabat: ut sociorum in sua quisque ditio-
 ne pasce-

ret, neque ea res communis habe-
 retur; contra ex hostico promiscue,
 unde quisque posset, pecudes abige-
 ret. SCHN. Recte Schneiderus.
 Ἐαυτῶν comprehendit Persas eorum-
 que socios.

λεία sunt armenta in hostium agris
 pascuis palantia. SCHN. Cum ge-
 nit. etiam Thuc. 6, 95: Ἐσβαλόντες
 ἐς τὴν Θυρεάτιν λείαν τῶν Λακεδαιμο-
 νίων πολλὴν ἔλαβον. HUTCH.

29. τὴν ἐπιβουλήν] 5, 4, 5.

31. ταῦτα—ἐπαθον] 5, 2, 28.

ὁρῶσι πάντα καὶ ἀκούουσι πάντα, οὔτε ἄδικον οὔτ' αἰσχροὺς οὐδὲν οὔτ' εἰπὼν οὔτε ποιήσας ἔπαθον. καὶ ἅμα ταῦτα λέγων κατεδάκρυσε τὴν ἑαυτοῦ τύχην καὶ οὐκέτι ἐδυνήθη πλείω εἰπεῖν.

- 32 Καὶ ὁ Κῦρος ἀκούσας τοῦ μὲν πάθους ᾧ κτερεῖν αὐτὸν, [15] ἔλεξε δὲ ὧδε. Ἀλλὰ τοὺς μὲν ἵππους δέχομαι, ἔφη· σέ τε γὰρ ὠφελήσω εὐνουστέροις δοὺς αὐτοὺς ἢ νῦν σοι εἶχον, ὥς ἔοικεν, ἐγὼ τε οὐ δὴ πάλαι ἐπιθυμῶ, τὸ Περσῶν ἵππικὸν θάττον ἐκπληρώσω εἰς τοὺς μυρίους ἱππέας· τὰ δ' ἄλλα χρήματα σὺ ἀπαγαγὼν φύλαττε, ἔστ' ἂν ἐμὲ ἴδῃς ἔχοντα ὥστε σοῦ μὴ ἡττᾶσθαι ἀντιδωρούμενον· εἰ δὲ πλείω μοι διδοὺς ἀπίοις ἢ λαμβάνοις παρ' ἐμοῦ, μὰ τοὺς
33 θεοὺς οὐκ οἶδ' ὅπως ἂν δυναίμην μὴ αἰσχύनेσθαι. πρὸς [16] ταῦτα ὁ Γαδάτας εἶπεν, Ἀλλὰ ταῦτα μὲν, ἔφη, πιστεύω σοι· ὁρῶ γὰρ σου τὸν τρόπον· φυλάττειν μέντοι ὅρα εἰ
34 ἐπιτηδεῖός εἰμι. ἕως μὲν γὰρ φίλοι ἦμεν τῷ Ἀσσυρίῳ, καλλίστη ἐδόκει εἶναι ἢ τοῦ ἐμοῦ πατρὸς κτῆσις· τῆς γὰρ μεγίστης πόλεως Βαβυλῶνος ἐγγὺς οὐσα ὅσα μὲν ὠφελείσθαι ἔστιν ἀπὸ μεγάλης πόλεως, ταῦτα ἀπελαύομεν, ὅσα δὲ ἐνοχλείσθαι, οἴκαδε δεῦρ' ἀπιόντες τούτων ἐκποδὼν ἦμεν· νῦν δ' ἐπεὶ ἐχθροὶ ἐσμεν, δῆλον ὅτι ἐπειδὰν σὺ ἀπέλθῃς, καὶ αὐτοὶ ἐπιβουλευσόμεθα καὶ ὁ οἶκος ὅλος, καὶ, οἶμαι, λυπηρῶς βιωσόμεθα ὅλως τοὺς ἐχθροὺς καὶ πλησίον
35 ἔχοντες καὶ κρείττους ἡμῶν αὐτῶν ὁρῶντες. τάχ' οὖν εἴποι

ἀκούουσι πάντα] ἀκούουσιν D. οὔτε αἰσχροὺς] οὐδὲ αἰσχροὺς A. οὐδ' αἰσχροὺς G. εἰπὼν] ω in lit. D., qui pr. etiam οὔτ' ἐποίησας. τὴν αὐτὸς αὐτοῦ D., αὐτὸς punctis notans infra positus. ἡδυνήθη A.G. ἐδυνάσθη D. 32. οἰκτρῶς mg. G. εὐνουστέροις] τοῖς εὐνουστέροις G. ἢ] οἱ add. D.G. s. v. r. οἱ I.M. οὐ] ὁ A.G. pr. οὐν D. ἐπιθυμῶν D. ἐπεθύμουν G. s. v. r. τοῦ—ἱππικοῦ D. Περσῶν] τῶν Περσῶν G. ἐκπλήσω D. ἱππεῖς A.G. corr. ἱπποῖς G. pr. σὺ ἀπαγαγὼν] συναπαγαγὼν A.G. corr. συναπαγαγὼν G. pr. φύλαττε] ἔφη add. D. ἐμὲ] με D. ἔστ' G. εἰδῆς A.D. pr. G. δοὺς D. οἶδ' ὅπως] οἶδα πῶς A.G. 33. γαδάτας D. ἔφη om. D. ὅρα εἰ] ἔφη ἄρα D. corr. ἄρα pr. ἄρα s. v. r. G. 34. καλλίστη δὴ D. ἐκποδῶν A.D.G. ὅλως om. D. 35. τις εἴποι D.

31. πάντα—πάντα] Conf. Comment. I, 4, 18. ZEUN.

ἐδυνήθη] In formis ἐδυνήθην et ἐδυνάσθην ita ludunt libri Xenophontis, ut etiam ubi in ἐδυνάσθην conveniunt (v. Schneider. ad H. Gr. 2, 3, 33) fallere videantur, ut libri Tragicorum, de quibus Elmslei. ad Soph. Œd. T.

1216.

32. Ἀλλὰ δέχομαι] V. 4, 5, 51.

εὐνουστέροις ἢ νῦν σοι εἶχον] Conf. 5, 4, 20. Demosth. p. 325, 18: Τὸν τειχισμὸν, ὃν σὺ μὲν διέσπυρες.

34. οὐσα] Conf. ἐφεπομένη 6, 3, 2. ὅλως] Nisi ex ὅλος natum, cum λυπηρῶς conjungendum.

- τις ἄν· τί δῆτα οὐχ οὕτως ἐνενοοῦ πρὶν ἀποστῆναι; ὅτι, ὦ Κῦρε, ἡ ψυχὴ μου διὰ τὸ ὑβρίσθαι καὶ ὀργίζεσθαι οὐ τὸ ἀσφαλέστατον σκοποῦσα διῆγεν, ἀλλ' αἰὲ τοῦτο κυοῦσα, ἅρά ποτε ἔσται ἀποτίσασθαι τὸν καὶ θεοῖς ἐχθρὸν καὶ ἀνθρώποις, ὃς διατελεῖ μισῶν, οὐκ ἦν τίς τι αὐτὸν ἀδικῆ, 36 ἀλλ' εἴαν τινα ὑποπτεύσῃ βελτίονα ἑαυτοῦ εἶναι. τοιγαροῦν, οἶμαι, αὐτὸς πονηρὸς ὢν πᾶσι πονηροτέροις ἑαυτοῦ συμμάχοις χρήσεται. εἴαν δέ τις ἄρα καὶ βελτίων αὐτοῦ φανῇ, θάρρει, ἔφη, ὦ Κῦρε, οὐδέν σε δεήσει τῷ ἀγαθῷ ἀνδρὶ μάχεσθαι, ἀλλ' ἐκείνος τούτῳ ἀρκέσει μηχανώμενος, ἕως ἂν ἔλῃ τὸν ἑαυτοῦ βελτίονα. τοῦ μέντοι ἐμὲ ἀνιᾶν καὶ σὺν πονηροῖς ῥαδίως, οἶμαι, κρείττων ἔσται.
- 37 Ἀκούσαντι ταῦτα τῷ Κύρῳ ἔδοξεν ἄξια ἐπιμελείας [17] λέγειν· καὶ εὐθὺς εἶπε, Τί οὖν, ἔφη, ὦ Γαδάτα, οὐχὶ τὰ μὲν τείχη φυλακῇ ἐχυρὰ ἐποιήσαμεν, ὅπως ἂν σοι σῶ ἢ χρηῖσθαι ἀσφαλῶς, ὅπόταν εἰς αὐτὰ ἴῃς· αὐτὸς δὲ σὺν ἡμῖν στρατεύει, ἵνα ἦν οἱ θεοὶ ὥσπερ νῦν σὺν ἡμῖν ὦσιν, οὗτος σὲ φοβῆται, ἀλλὰ μὴ σὺ τοῦτον; ὃ τι δὲ ἡδύ σοι ὁρᾶν τῶν σῶν ἢ ὅτῳ συνὼν χαίρεις, ἔχων σὺν ἑαυτῷ πορεύου. καὶ σύ τ' ἂν ἐμοὶ, ὥς γ' ἐμοὶ δοκεῖ, πάννυ χρήσιμος

τί] καὶ τί D. οὐχ οὕτως] ταῦτα οὐκ D. αἰὲ A.G. κύουσ' A.G. κύουσα D. ἀποτίσσεσθαι A.G. ισ in lit. D. διατελεῖ] ιατελ in lit. D. ἀδικήσῃ D. ἦν D. αὐτοῦ D. 36. αὐτοῦ D. ξυμμάχοις G. ἦν D. ἀρκέσει τοῦτο D. ἕως ἂν ἔλῃ E.P. ἕως ἀνέλῃ A.G. ὡς ἀπολέσει D. συμπονηροῖς A. σὺν τοῖς πονηροῖς D. 37. τῷ κύρῳ ταῦτα D. ἄξια mg. r. D. ἰσχυρὰ D. ἐποίησας D.G. corr. σῶ] σῶα A.G. om. D. ἢ] εἴη D. αὐτὸν D. εἴης D. pr. Libri στρατεύη. φοβεῖται D. ἢ] ἢ A.G. ἑαυτῷ] ἐμοὶ D. ὥς γ' ἐμοὶ δοκεῖ] ὥς γέ μοι δοκῶ A.G. ὥς ἐγὼ δοκῶ D. πάννυ] πάννυ ἂν D.

35. τί δῆτα] Conf. 7, 5, 46, 80. οὕτως] Vulgatum ταῦτα ἐννοεῖσθαι est considerare hæc, ut in Anab. 3, 1, 3: Ταῦτα ἐννοοῦμενοι καὶ ἀθύμως ἔχοντες. Idem plane est ἐνθυμῶμαι ταῦτα 2, 4, 5, ibidem. SCHN. κυοῦσα] Etsi libri Xenophontis hic et alibi consentiunt in accentu barytono, circumflexum jam ab Schneidero positum præferendum esse apud antiquiores docent quæ post Buttmannum dicta sunt in Thes. Steph. 36. Vulgarem distinctionem correxī, sublato commate post ἀρκέσει. Ita enim supra 4, 5, 44: Οὕτε ἐγὼ ἀρκέσω ὑμῖν πρᾶττων πρὸ ὑμῶν. CE-

con. 12, 4: Ὅστις μέλλει ἀρκέσειν, ὅταν ἐγὼ ἀπῶ, ἀντὶ ἐμοῦ ἐπιμελούμενος. SCHN.

τοῦ ἀνιᾶν] Genitivi cum infinito juncti sic ut articulus per ὥστε reddi possit, exempla alia huic loco comparavit Matthiæ Gr. §. 540, 2. Hic tamen τοῦ ἐμὲ ἀνιᾶν κρείττων nihil aliud quam δυνατὸς ἐμὲ ἀνιᾶν.

σῶα] σῶα scribendum videri dixi præf. ad Anab. p. ix. Vocabulum fortasse non intellectum omittit D., ut alii boni libri post σῶματα H. Gr. 1, 1, 24.

ὥς γ' ἐμοὶ δοκεῖ] Hoc verum esse persuadent loci 5, 3, 31, et, ubi σῶφρόν

38 εἴης, ἐγὼ τε σοὶ ὅσα ἂν δύνωμαι πειράσσομαι. ἀκούσας ταῦ-
 τα ὁ Γαδάτας ἀνέπνευσέ τε καὶ εἶπεν, Ἐγὼ οὖν, ἔφη, δυναί-
 μην ἂν συσκευασάμενος φθάσαι πρὶν σε ἐξιέναι; βούλομαι
 γάρ τοι, ἔφη, καὶ τὴν μητέρα ἄγειν μετ' ἑμαντοῦ. Ναὶ
 μὰ Δί', ἔφη, φθάσεις μέντοι· ἐγὼ γὰρ ἐπιστήσω ἕως ἂν
 39 φῆς καλῶς ἔχειν. οὕτω δὲ ὁ Γαδάτας ἀπελθὼν φύλαξι [18]
 μὲν τὰ τεῖχη σὺν Κύρῳ ὠχυρώσατο, συνεσκευάσατο δὲ
 πάντα ὁπόσοις ἂν οἶκος μέγας καλῶς οἰκοῖτο. ἤγετο δὲ καὶ τῶν
 ἑαυτοῦ τῶν τε πιστῶν οἷς ἤδετο καὶ ὧν ἠπίσται πολλοὺς,
 ἀναγκάσας τοὺς μὲν καὶ γυναικας ἄγειν, τοὺς δὲ καὶ ἀδελ-
 40 φας, ὡς δεδεμένους τούτοις κατέχει αὐτοὺς. καὶ τὸν μὲν
 Γαδάταν εὐθὺς ὁ Κύρος ἐν τοῖς περὶ αὐτὸν ἦει ἔχων καὶ
 ὁδῶν φραστῆρα καὶ ὑδάτων καὶ χιλοῦ καὶ σίτου, ὡς εἴη ἐν
 τοῖς ἀφθονωτάτοις στρατοπεδεύεσθαι.

41 Ἐπεὶ δὲ πορευόμενος καθεώρα τὴν τῶν Βαβυλωνίων [19]
 πόλιν καὶ ἔδοξεν αὐτῷ ἡ ὁδὸς ἣν ἦει παρ' αὐτὸ τὸ τεῖχος
 φέρειν, καλέσας τὸν Γωβρύαν καὶ τὸν Γαδάταν ἡρώτα εἰ
 42 εἴη ἄλλη ὁδὸς, ὥστε μὴ πάνυ ἐγγὺς τοῦ τείχους ἄγειν. καὶ
 ὁ Γωβρύας εἶπεν, Εἰσὶ μὲν, ὦ δέσποτα, καὶ πολλαὶ ὁδοί·
 ἀλλ' ἐγὼγ', ἔφη, ὄμνην καὶ βούλεσθαι ἂν σε νῦν ὅτι ἐγγυ-
 τάτω τῆς πόλεως ἄγειν, ἵνα καὶ ἐπιδείξαις αὐτῷ ὅτι τὸ

ἐγὼ τέ] ἔγωγέ A.G. ὅσα ἂν] ὡς ἂν D. 38. γαδάτης D. δυ-
 ναίμην] νῦν δυναίμην D. μετ' ἑμαντοῦ ἀγαγεῖν D. μετ' ἑμαντοῦ] μετ' αὐ-
 τοῦ G., ἔμ s. v. r. μετ' ἐμοῦ L. ἔστ' ἂν καλῶς σὺ φῆς ἔχειν D., sed corr. in
 accentu super ε̄ et η, ubi circumfl. mutat in gravem. 39. γαδάτης D.
 ἐφύλαξε—κύρω ἂ ὠχυρώσατο D. ἂν om. D. καλῶς om. D. οἷς ἠπί-
 σται πολλοὺς αὐτῶν D. ἀδελφούς A.G. pr., ἂς s. v. r. 40. γαδάτην D.
 εὐθὺς om. D. ἐν] σὺν D.G. s. v. r. αὐτὸν A. αὐτὸν D.G. ἦει ἔχων]
 ἔχων εἴη D. ἦει in lit. G., qui pr. fortasse εἴη. εἴη] ἀνεί D. i. e. αἰεί, ut αἰεί
 est in Juntina. καὶ σίτου om. A.G. στρατεύοιτο D. 41. κα-
 θώρα D. παρὰ τὸ D. γαδάτην D. ἄλλη ὁδὸς εἴη D. πάνυ πλη-
 σίον ἄγειν τοῦ τείχους D. 42. ὄμνην A.G. ὅτι ἐγγύτατα ἄγειν τῆς
 πόλεως D. ἵνα ἐπιδείξῃς D. ἐπιδείξαις L. corr. αὐτοῖς D. αὐτὸ G.
 pr., αὐτοῖς s. v. r. ὅτι—πολὺ] καὶ τὸ στράτευμα ὅτι ἦδη σοι πολὺ D.

μοι δοκεῖ διαπράσσεσθαι in δοκῶ cor-
 rumpunt nonnulli, Hist. Gr. 6, 2, 39,
 similiterque infra 7, 5, 25, vel δοκεῖ ἡ
 πόλις in δοκῶ. Gravius etiam Vect. 5,
 2, in ὡς ἐμῇ δόξῃ.

πειράσσομαι] Intellige χρήσιμος εἶναι.
 SCHN.

38. μέντοι] Est affirmantis, vero.
 SCHN.

39. φύλαξι ὀχυροῦσθαι idem quod
 anteα φυλακῇ ἐχυρὰ ποιεῖν. SCHN.

καλῶς οἰκοῖτο] Supra 4, 5, 39,

similiter οἷς οἰκεῖται σκηνὴ καλῶς, ubi
 Philéphus καλῶς [omissum in H. et
 aliis] non reddidit. SCHN. Sed ita
 sæpius Xen. εὖ, καλῶς οἰκεῖν.

τούτοις] Neutro genere dicitur.

40. εὐθὺς] Fortasse hic quoque, ut 4, 1,
 23; 2, 9, additum ab librario, pariter-
 que 1, 6, 9.

φραστῆρα] Suidas in v. εἶχε δὲ τού-
 τος ὁ κ. ὁδῶν φραστῆρας—χιλοῦ.

42. αὐτῷ] Assyrio.

στράτευμά σου ἤδη πολὺ τέ ἐστι καὶ καλόν· ἐπειδὴ καὶ ὅτε ἔλαττον εἶχες προσῆλθές τε πρὸς αὐτὸ τὸ τεῖχος καὶ ἐθεᾶτο ἡμᾶς οὐ πολλοὺς ὄντας· νῦν δὲ εἰ καὶ παρεσκευασμένος τί ἐστιν, ὥσπερ πρὸς σέ εἶπεν ὅτι παρασκευάζεται ὡς μαχοῦμενός σοι, οἶδ' ὅτι ἰδόντι αὐτῷ τὴν σὴν δύναμιν πάλιν ἀπαρασκευότατα τὰ ἑαυτοῦ φανείται.

- 43 Καὶ ὁ Κύρος πρὸς ταῦτα εἶπε, Δοκέεις μοι, ὦ Γωβρύα, [20] θαυμάζειν ὅτι ἐν ᾧ χρόνῳ πολὺ μείονα ἔχων στρατιὰν ἦλθον, πρὸς αὐτὸ τὸ τεῖχος προσῆγον· νῦν δ' ἐπεὶ πλείονα
44 δύναμιν ἔχω, οὐκ ἐθέλω ὑπ' αὐτὰ τὰ τεῖχη ἄγειν. ἀλλὰ μὴ θαύμαζε· οὐ γὰρ τὸ αὐτό ἐστι προσάγειν καὶ παράγειν. προσάγουσι μὲν γὰρ πάντες οὕτω ταξάμενοι ὥς ἂν ἄριστοι εἶεν μάχεσθαι· καὶ ἀπάγουσι δὲ οἱ σῶφρονες ἢ ἂν ἀσφα-
45 λέστατα, οὐχ ἢ ἂν τάχιστα ἀπέλθοιεν. παριέναι δὲ ἀνάγκη ἐστὶν ἐκτεταμέναις μὲν ταῖς ἀμάξαις, ἀνειργμένοις δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις σκευοφόροις ἐπὶ πολὺ· ταῦτα δὲ πάντα δεῖ προκεκαλύφθαι τοῖς ὅπλοφόροις καὶ μηδαμῇ τοῖς πολεμίοις
46 γυμνὰ ὅπλων τὰ σκευοφόρα φαίνεσθαι. ἀνάγκη οὖν οὕτω

ἐπεὶ D. προσήλθετε πρὸς D. προήλθες A.G. pr. ἐθεῶντο D.G.
s. v. r. εἰ καὶ] καὶ εἰ D. τι] τις D. πρὸς σέ εἶπεν G. corr. πρὸς σέ
εἶπεν A.G. pr. προείπεν D. παρασκευάσαιο D. σοι om. D. ὅτι]
ὅτι ὡς A.G. ἀπαρασκευαστότατα ἑαυτοῦ A.G. pr., addito s. v. τὰ r. ἀπαρα-
σκευάστα τὰ αὐτοῦ D. 43. ᾧ] ᾧ μὲν D. προσῆγον D. νῦν δὲ
πλείω δύναμιν ἔχων D. 44. ἀλλὰ γὰρ μὴ θαύμαζ' ἔφη D. καὶ] τε
καὶ D. προσάγουσι—ἐπὶ πολὺ Suidas v. Προσάγειν. ἅπαντες D. οὕτω
ταξάμενοι ὥς] οἱ παταξάμενοι ἢ Suidas. ἄριστοι εἶεν] οἶωνται ἄριστα D.
ἄριστα etiam Suidæ A. καὶ ἀπάγουσι δὲ] ἀπάγουσι μέντοι D. παράγουσι δὲ
Suidas. 45. δὲ ἀνάγκη] ἀνάγκη δὲ A.G. pr., et qui post παριέναι colon
ponit Suidas. Idem om. ἐστίν. δοκεῖ super δὲ ἐστίν B. ἐκτεταμέναις D.
ἀμάξαις G. ἀνειργμένοις A.G.M. Suidas. ἀνειργμένοις D. o super γμ r.
ἀνειργμένοις Suidæ V. δὲ δεῖ πάντα D. δὴ post δὲ s. v. al. m. L.

ὅτε ἔλαττον εἶχες—ὥσπερ πρὸς σέ
εἶπεν] 5, 3, 5 et 6.

ἀπαρασκευότατα] V. ad 2, 4, 15.

44. τὸ αὐτὸ] ταῦτόν hic ut 1, 3, 4;
5, 2, 26, et semper ante vocalem
scripsisse videtur Xenophon, ut Com-
ment. 3, 7, 4, Anab. 1, 5, 2. Ceterum
respondent inter se προσάγουσι μὲν—
παριέναι δέ.

45. ἀνειργμένοις ἐπὶ πολὺ] Propter
angustias viarum in longum sed tenue
agmen compulsos dicere videtur. Sed
id quum vix ita dici potuerit, conjeci
ἀνειργμένοις, ut συνείρον est 7, 5, 6.

Quomodo εἰρμένος in fr. Callimachi
apud schol. Nicandri Alex. 433: Ἀμ-
φί τε κέβλην εἰργμένος ἀγλῖθων οὐλον
ἔχει στέφανον, Bentlejus n. 140,
scriptum memorat, quod εἰρμένον
scribendum, et Hom. Il. E, 89, schol.
Vict. varietatem ἐερμέναι pro ἐεργμέ-
ναι. Muretus quod conjecit ἀνειμένοις
non convenit, neque ἀνοιγμένοις,
quod præbent Q. et alii codices Bro-
dæi. Conf. autem de hoc loco an-
not. ad Scriptt. rei milit. ed. Turic.
vol. 2, p. 288.

πορευομένων ἐπὶ λεπτόν καὶ ἀσθενὲς τὸ μάχιμον τετάχθαι·
 εἰ οὖν βούλονται ἀθροοὶ ἐκ τοῦ τείχους προσπесεῖν πη,
 ὅπῃ προσμίξειαν, πολὺ ἂν ἐρρωμενέστερον συμμιγνύοιεν
 47 τῶν παριόντων· καὶ τοῖς μὲν ἐπὶ μακρὸν πορευομένοις
 μακραὶ καὶ αἱ ἐπιβοήθειαι, τοῖς δ' ἐκ τοῦ τείχους βραχὺ
 48 πρὸς τὸ ἐγγὺς καὶ προσδραμεῖν καὶ πάλιν ἀπελθεῖν.
 ἦν δὲ μὴ μείον ἀπέχοντες παρίωμεν ἢ ἐφ' ὅσον καὶ
 νῦν ἐκτεταμένοι πορευόμεθα, τὸ μὲν πλῆθος κατόψον-
 ται ἡμῶν, ὑπὸ δὲ τῶν παρυφασμένων ὅπλων πᾶς ὄχλος
 49 δεινὸς φαίνεται. ἦν δ' οὖν τῷ ὄντι ἐπεξίωσί πη, ἐκ πολ-
 λοῦ προορῶντες αὐτοὺς οὐκ ἂν ἀπαράσκειοι λαμβανοί-
 μεθα. μᾶλλον δὲ, ὧ ἄνδρες, ἔφη, οὐδ' ἐπιχειρήσουσιν,
 ὁπότεν πρόσω δέῃ ἀπὸ τοῦ τείχους ἀπείναι, ἦν μὴ τῷ ὄλῳ
 ὑπολάβωσι τοῦ παντὸς κρείττους εἶναι· φοβερὰ γὰρ ἡ
 50 ἀποχώρησις. ἐπεὶ δὲ ταῦτ' εἶπεν, ἔδοξέ τε ὀρθῶς τοῖς [21]
 παροῦσι λέγειν καὶ ἦγεν ὁ Γωβρύας ὥσπερ ἐκέλευσε.
 παραμειβομένου δὲ τὴν πόλιν τοῦ στρατεύματος αἰὲ τὸ
 ὑπολειπόμενον ἰσχυρότερον ποιούμενος ἀπεχώρει.
 51 Ἐπεὶ δὲ πορευόμενος οὕτως ἐν ταῖς γιγνομέναις ἡμέραις
 ἀφικνεῖται εἰς τὰ μεθόρια τῶν Σύρων καὶ Μήδων, ἐνθεν περ
 ὥρμητο, ἐνταῦθα δὴ τρία ὄντα τῶν Σύρων φρούρια, ἐν μὲν

46. οὕτως A. μαχικόν D. μ corr. G. βούλονται A.G. pr. βούλονται
 ἐκ τοῦ τείχους ἀθροοὶ πη προσπесεῖν D. ποῖ A.G. om. E. προσμίξειε A.G.
 corr. s. v. r. πρόσμιξαιεν D. corr., qui pr. fortasse προσμίξειε. πολλῶ D.
 ἂν om. D. ἐρρωμενέστερον A.G. pr., ἐρρωμενέστερως corr. μιγνύειν
 A.G. 47. μακρῶ D. αἱ om. B.D.G. αἱ ἐπιβοήθειαι A. τοῖς]
 τοὺς D. τῶ τοὺς D. ἀνελθεῖν G. corr. L. ἐπελθεῖν pr. 48. ὁπό-
 στον D. κατόψονται ἡμᾶς post ὅσον add. A.G. καὶ νῦν—ἡμῶν om. A.G. mg. r.
 παρυφασμάτων B. μένων in lit. L. 49. ἂν δ' οὖν A.G. οὖν in lit. G. ἦν
 δ' ἄρα καὶ D.G. mg. r. τῷ ὄντι] οὕτως ἰόντων D.G. mg. r. πη] σιωπῇ
 G. mg. r. ἔφη ὧ ἄνδρες D. ἐπιχειροῦσιν D. ὅταν D. ἂν A.G.
 ὑπολάβωσι τοῦ παντός] πίστεως που πάντως D. φοβερὸν D.G. s. v. r.
 50. καὶ ὁ γ. ὥσπερ ἐκέλευσεν ἡγήτο D. τοῦ π. δὲ στρ. τὸ ὑ. αἰεὶ ἰσχυ-
 ρότερον A. et qui τὴν πόλιν mg. r. G. 51. εἰς] πρὸς D. Σύρων]
 ἀσσυρίων D.G. mg. r. ὥθεν περ D. ὥρμητο Hertleinius. Libri ὥρμητο.

46. ἐπὶ λεπτόν] Recte Camerarius: necesse est ordines militum extenuari debilitari. SCHN.

48. ἀπέχοντες] A Babylone. πᾶς ὄχλος δεινὸς φαίνεται] A re praesenti in communem sententiam deflectens, ut 2, 3, 2, non dixit φανεῖται, ut animadvertit Camerarius. Conf. Hipparch. 6, 6.

49. φοβερὰ] Cum φοβερὸν Zeunius confert H. Gr. 5, 3, 7, Eq. 6, 13, ἀπρονόητον ἡ ὀργή. Hier. 6, 9, ὁ πό-

λεμος φοβερὸν.

51. Σύρων] Etiam supra 3, 3, 22, Assyrios nominavit Xenophon, quem locum nunc respicit. Infra vero c. 5, 22, Syri iterum pro Assyriis nominantur. SCHN.

ὥρμητο] V. ad Anab. 1, 10, 1. Ubi inter utrumque, ut apud Thuc. 8, 76, variatur in libris. Sed ὥρμητο omnes H. Gr. 6, 4, 14. Et vitiose 6, 5, 20. ἐνθα περ—ἐξωρμήσατο pro ἐνθεν περ—ἐξώρμητο.

αὐτὸς τὸ ἀσθενέστατον βία προσβαλὼν ἔλαβε, τὼ δὲ δύο φρουρίῳ φοβῶν μὲν Κῦρος, πείθων δὲ Γαδάτας ἔπεισε παραδοῦναι τοὺς φυλάττοντας.

ΚΕΦ. Ε.

Ἐπεὶ δὲ ταῦτα διεπέπρακτο, πέμπει πρὸς Κυαξάρην καὶ ἐπέστελλεν αὐτῷ ἥκειν ἐπὶ τὸ στρατόπεδον, ὅπως περὶ τῶν φρουρίων ὧν εἰλήφεσαν βουλευσάιντο ὃ τι χρήσαιντο, καὶ θεασάμενος τὸ στράτευμα καὶ περὶ τῶν ἄλλων σύμβουλος γίγνοιτο ὃ τι δοκοίῃ ἐκ τούτου πράττειν· ἔαν δὲ κελεύῃ, εἰπὲ, ἔφη, ὅτι ἐγὼ ἂν ὥς ἐκείνον ἴοιμι στρατοπε-
2 δευσόμενος. ὁ μὲν ἄγγελος ὥχετο ταῦτ' ἀπαγγελῶν. ὁ δὲ Κῦρος ἐν τούτῳ ἐκέλευσε τὴν τοῦ Ἀσσυρίου σκηνὴν, ἣν Κυαξάρη οἱ Μῆδοι ἐξείλον, ταύτην κατασκευάσαι ὥς βέλτιστα τῇ τε ἄλλῃ κατασκευῇ ἣν εἶχον καὶ τὼ γυναιῖκε εἰσαγαγεῖν εἰς τὸν γυναικῶνα τῆς σκηνῆς καὶ σὺν αὐταῖς τὰς μουσουργοὺς, αἵπερ ἐξηρημέναι ἦσαν Κυαξάρη. οἱ μὲν

αὐτὸς] αὐτῶν D. προσβαλὼν βία D. προσλαβὼν G. pr. corr. s. v. r.
δύο A.G. γαδάτης D. 1. διεπράξατο D. ἐπέστελε ἥκειν αὐτὸν D.
στράτευμα D. περὶ τε τῶν D. χρήσονται D. καὶ] καὶ ὅπως D.G.
s. v. r. γίγνοιτο] γένεται A.G. δοκοίῃ] ἂν δοκοίῃ A.G. τούτων D.
ἔαν] ἣν D. κελεύῃ] ἧς s. v. r. G. ἐγὼ ἂν ὥς] ἔγνωσαν A. ἔγνω ὥς ἂν D.
corr. G. et v super ω r. ἔγνω ὥς ἂν L. ἴοιμι] ἴων A.D. corr. G. στρα-
τοπεδευσόμενος G. 2. μὲν] μὲν δὴ D. ἀπαγγέλλων] ἀπαγγέλλων A.G.
ἀπαγγέλων D.E. ἐπαγγελῶν P. ὁ δὲ κύρος ἐκέλευσεν (ἐν s. v. r.) τούτῳ τὸν
γαδάτην τὴν τοῦ ἀσ. D. ἣν κυαξ. D. κυαξ. ἣν A.G. ἣν οἱ Μῆδοι τῷ κυα-
ξάρη ἐξ. Zonaras. Codices κυαξάρει. βέλτιστα] κάλλιστα D. παρα-
σκευῇ A.G. Zonaras. εἶχε D. τῷ D. corr. r. τὸ pr. τῷ A.G. Zonaras.
γυναιῖκα A.D. corr. G. Zonaras. αὐταῖς D. pr. αὐτῇ corr. ταύτῃ A.G. Zo-
naras. κυαξάρει A.G.

φρουρίῳ] Supervacuum. Conf. 7, 1, 24: Καὶ οὕτω δὴ προσῆσαν τρεῖς φάλαγγες ἐπὶ τὸ Κύρου στράτευμα, ἡ μὲν μία κατὰ πρόσωπον, τῷ δὲ δύο, ἡ μὲν κατὰ τὸ δεξιόν, ἡ δὲ κατὰ τὸ εὐώνυ-
μον. Et omisit Zonaras p. 156 B: Τὸ μὲν ἐν αὐτὸς προσβαλὼν καὶ βιασάμε-
νος, τὰ δὲ δύο φοβῶν κ. τ. λ.

πείθων ἔπεισε] 6, 4, 18: Εἰ δὲ τῷ ὠθοῦντες ἐξώσων πιστεύουσιν. 8, 4, 9: Ἄλλ' ὑπακούων σχολῇ ὑπήκουσα. Conf. etiam 5, 5, 22.

2. ἀπαγγέλλων] V. ad H. Gr. 2, 1, 29. Anab. 7, 1, 32: Οἱ μὲν ταῦτα ὥ-
χοντο ἐροῦντες.

ἐκέλευσε] Gadatæ in curando Cyaxaris tabernaculo nullæ fuisse partes videntur; sequitur enim s. 3,

οἱ μὲν δὴ ταῦτ' ἐπραττον: nec infra 5, 5, 38, mentio fit Gadatæ, ubi Cyaxares inducitur in tabernaculum. SCHN.

ἣν Κυαξάρη] Pronominis ut hic in A.G. post nomen positi exempla poetarum, Platonis, Pausaniæ, attuli ad Thes. Steph. v. Ὅς, vol. 5, p. 2270 A, quibus alia licet addere aliorum. Apud Xenophontem quum unum hoc sit, ubi ἣν fortasse omissum et super-
scriptum deinde transpositum est, non multum ei tribuam.

κατασκευῇ] semper Xenophonti est instrumentum et ornamentum, παρασκευῇ apparatus, imprimis bellicus. SCHN.

τῷ γυναιῖκε] Cyaxari plures de præda muliereculas fuisse excentas testatur supra 4, 5, 52. WEISK.

- 3 δὴ ταῦτ' ἔπραττον. ὁ δὲ πεμφθεὶς πρὸς τὸν Κυαξάρην [2]
 ἐπεὶ ἔλεξε τὰ ἐντεταλμένα, ἀκούσας αὐτοῦ ὁ Κυαξάρης
 ἔγνω βέλτιον εἶναι τὸ στράτευμα μένειν ἐν τοῖς μεθορίοις.
 καὶ γὰρ οἱ Πέρσαι οὓς μετεπέμψατο ὁ Κῦρος ἦκον· ἦσαν
 4 δὲ μυριάδες τέτταρες τοξοτῶν καὶ πελταστῶν. ὁρῶν οὖν
 καὶ τούτους σινομένους πολλὰ τὴν Μηδικὴν, τούτων ἂν
 ἐδόκει ἥδιον ἀπαλλαγῆναι ἢ ἄλλον ὄχλον εἰσδέξασθαι. ὁ
 μὲν δὴ ἐκ Περσῶν ἄγων τὸν στρατὸν ἐρόμενος τὸν Κυα-
 ξάρην κατὰ τὴν Κύρου ἐπιστολὴν εἴ τι δέοιτο τοῦ στρα-
 τοῦ, ἐπεὶ οὐκ ἔφη δεῖσθαι, αὐθημερὸν, ἐπεὶ ἤκουσε παρόντα
 Κῦρον, ὥχετο πρὸς αὐτὸν ἄγων τὸ στράτευμα.
- 5 Ὁ δὲ Κυαξάρης ἐπορεύετο τῇ ὑστεραίᾳ σὺν τοῖς παρα-
 μείνασιν ἱππεῦσι Μήδων· ὥς δ' ἦσθετο ὁ Κῦρος προσι-
 όντα αὐτὸν, λαβὼν τοὺς τε τῶν Περσῶν ἱππέας, πολλοὺς
 ἦδη ὄντας, καὶ τοὺς Μήδους πάντας καὶ τοὺς Ἀρμενίους
 καὶ τοὺς Ὑρκανίους καὶ τῶν ἄλλων συμμάχων τοὺς εὐπ-
 ποτάτους τε καὶ εὐοπλοτάτους ἀπήντα, ἐπιδεικνὺς τῷ Κυα-
 6 ξάρη τὴν δύναμιν. ὁ δὲ Κυαξάρης ἐπεὶ εἶδε σὺν μὲν τῷ [3]
 Κύρῳ πολλοὺς τε καὶ καλοὺς ἀγαθοὺς ἐπομένους, σὺν
 ἑαυτῷ δὲ ὀλίγην τε καὶ ὀλίγου ἀξίαν θεραπείαν, ἄτιμόν τι
 αὐτῷ ἔδοξεν εἶναι καὶ ἄχος αὐτὸν ἔλαβεν. ἐπεὶ δὲ καταβὰς
 ἀπὸ τοῦ ἵππου ὁ Κῦρος προσῆλθεν ὥς φιλήσων αὐτὸν
 κατὰ νόμον, ὁ Κυαξάρης κατέβη μὲν ἀπὸ τοῦ ἵππου, ἀπε-
 στράφη δέ· καὶ ἐφίλησε μὲν οὐ, δακρύων δὲ φανερὸς ἦν.
 7 ἐκ τούτου δὴ ὁ Κῦρος τοὺς μὲν ἄλλους πάντας ἀποστάν-
 τας ἐκέλευσεν ἀναπαύεσθαι· αὐτὸς δὲ λαβόμενος τῆς δε-

3. κυαξάρη G. ὁ κ. αὐτοῦ D. ἐν τοῖς] αὐτοῖς G. et ἐν s. v. r., ἐν αὐτοῖς L.
 τέτταρες D. 4. τούτους] τοὺς A.G. corr. s. v. r. ἀπαλλαγῆναι]
 μάλλον add. D. στρατεύματος D. 5. τῇ ὑ. ἐπορεύετο D. μῆδων
 ἱππεῦσιν D. τῶν περσῶν] πέρσας D. πάντας] παρόντας A.G. καὶ
 τοὺς ὑρκανίους om. A.G. mg. r. ξυμμάχων G. τε καὶ εὐοπλοτάτους om.
 A. καὶ εὐοπλοτάτους G. mg. r. ἀπήντα] λαβὼν add. D. ἐπιδεικνὺς] καὶ
 ἐπιδείκνυσσι D. κυαξάρει A.G. 6. ἀγαθοὺς] καὶ ἀγαθοὺς codices.
 συνεπομένους D. σὺν ἑαυτῷ] καὶ αὐτῷ D. ἔδοξεν αὐτῷ D. ὁ κύρος
 ἀπὸ τοῦ ἵππου D. ἦλθεν D. φιλήσων] η in lit. D. ἐφίλησεν οὐ A.
 φανερώς D. pr., ut videtur. 7. δὴ] δέ D. ἅπαντας D. ἀναστάν-
 τας A.G. corr. s. v. r. ἀναπαύεσθαι D.

3. Πέρσαι] 4, 5, 31.

4. ἥδιον—μάλλον] Conf. ad 2, 4, 10.
 SCHN. Sed exigua hic alterius fides
 ab libris. ἥδιον solum s. g.

ἐπιστολὴν] Mandatum, ut Æsch.

Prom. 3 et alibi. HUTCH.

5. εὐοπλοτάτους] Infra 6, 2, 4:
 "Ὅπως αὐτοὶ ἕκαστοι φανούνηται καὶ εὐο-
 πλότατοι καὶ ἱπικώτατοι.

6. κατὰ νόμον] V. ad 1, 4, 28.

ξιάς τοῦ Κυαξάρου καὶ ἀπαγαγὼν αὐτὸν τῆς ὁδοῦ ἔξω
ὑπὸ φοίνικας τινας, τῶν τε Μηδικῶν πύλων ὑποβαλεῖν
ἐκέλευσεν αὐτῷ καὶ καθίσας αὐτὸν καὶ παρακαθισάμενος
εἶπεν ὧδε.

- 8 Εἰπέ μοι, ἔφη, πρὸς τῶν θεῶν, ὦ θεῖε, τί μοι ὀργίζει καὶ [4]
τί χαλεπὸν ὀρῶν οὕτω χαλεπῶς φέρεις; ἐνταῦθα δὲ ὁ
Κυαξάρης ἀπεκρίνατο, Ὅτι, ὦ Κῦρε, δοκῶν γε δὴ ἐφ'
ὅσον ἀνθρώπων μνήμη ἐφικνέεται καὶ τῶν πάλαι προγόνων
καὶ πατρὸς βασιλέως πεφυκέναι καὶ αὐτὸς βασιλεὺς νομι-
ζόμενος εἶναι, ἐμαυτὸν μὲν ὀρῶ οὕτω ταπεινῶς καὶ ἀναξίως
ἐλαύνοντα, σὲ δὲ τῇ ἐμῇ θεραπείᾳ καὶ τῇ ἄλλῃ δυνάμει
9 μέγαν τε καὶ μεγαλοπρεπῆ παρόντα. καὶ ταῦτα χαλεπὸν
μὲν οἶμαι καὶ ὑπὸ πολεμίων παθεῖν, πολὺ δ', ὦ Ζεῦ, χαλε-
πώτερον ὑφ' ὧν ἥκιστα ἐχρῆν ταῦτα πεπονθέναι. ἐγὼ μὲν
γὰρ δοκῶ δεκάκις ἂν κατὰ τῆς γῆς καταδύναι ἥδιον ἢ
ὀφθῆναι οὕτω ταπεινὸς καὶ ἰδεῖν τοὺς ἐμοὺς ἐμοῦ ἀμελή-
σαντας καὶ ἐπεγγελῶντας ἐμοί. οὐ γὰρ ἀγνοῶ τοῦτο, ἔφη,
ὅτι οὐ σύ μου μόνον μείζων εἶ, ἀλλὰ καὶ οἱ ἐμοὶ δοῦλοι
ἰσχυρότεροι ἐμοῦ ὑπαντιάζουσί μοι καὶ κατεσκευασμένοι
εἰσὶν ὥστε δύνασθαι ποιῆσαι μᾶλλον ἐμὲ κακῶς ἢ παθεῖν
10 ὑπ' ἐμοῦ. καὶ ἅμα ταῦτα λέγων πολὺ ἔτι μᾶλλον ἐκρατέετο [5]
ὑπὸ τῶν δακρύων, ὥστε καὶ τὸν Κῦρον ἐπεσπάσατο ἐμ-
πλησθῆναι δακρύων τὰ ὄμματα. ἐπισχὼν δὲ μικρὸν ἔλεξε
τοιαύδε ὁ Κῦρος.

Ἄλλὰ ταῦτα μὲν, ὦ Κυαξάρη, οὔτε λέγεις ἀληθῆ οὔτε
ὀρθῶς γινώσκεις, εἰ οἶε τῇ ἐμῇ παρουσίᾳ Μήδους κατε-

τοῦ] τῆς D. κυαξάρους D.G. corr. s. v. r., qui hic mg. τί διαφέρει
ἀνὴρ ἀνδρός. καὶ om. D. πύλων] ἀπ (sequitur littera erasa) ἰλῶν D. pr., sed
punctum positum sub a et r. accentus super i, erasus super ω. ὑποβάλλειν D.
παρακαθιστόμενος D. εἶπεν] ἤρετο D. 8. Libri ὀργίζη. οὕτως A.
ὁ om. D. ἀπεκρίνατο] αὐτῷ λέγει τοιαύδε D. ὅτι] ὅτι ἔφη D. ὅσων
A. et G. pr., ut videtur. ἀφικνέεται A.G. πεφυκῶς D.G. s. v. r.
ὀρῶν A.G. οὕτως A. hic et 9. 9. χαλεπώτατον D. δοκῶ] δοκῶ
ἔφη D. ἥδιον δύναι D. ἐμοὺς om. D. καὶ om. D. ἐπιγγελῶντας D.
μείζων G. corr. s. v. r. εἶ] ἡ D. pr. ἰσχυρότεροι D. pr. ὑπαντιάζουσι
ζουσι] ἀπαντῶσι A.G. pr., sed ὁ s. v. r. καὶ κατεσκευασμένοι εἰσὶν] ἐκατε-
σκευασμένοι D., inserto inter ε et κ r. γ. 10. ὁ om. G. ὦ κυαξάρη]
ἔφη ὦ θεῖε D. ἀληθῶς D.

7. τῶν Μηδικῶν πύλων] Hist. Gr. 4,
I, 30: Ὑποτιθέντων αὐτῷ τῶν θερα-
πόντων ράπτῃ, ἐφ' ὧν καθίζουσιν οἱ
Πέρσαι μαλακῶς.

9. κατὰ τῆς γῆς καταδύναι] V. ad
Anab. 7, I, 30.
ὑπαντιάζουσι] Hesychius: Ὑπαν-
τιάζει, ὑπαντᾷ. Conf. 4, 2, 18.

- 11 σκευάσθαι ὥστε ἱκανοὺς εἶναι σὲ κακῶς ποιεῖν. τὸ μέντοι σε θυμοῦσθαι οὐ θαυμάζω· εἰ μέντοι γε ἀδίκως ἢ δικαίως αὐτοῖς χαλεπαίνεις, παρήσω τοῦτο· οἶδα γὰρ ὅτι βαρέως ἂν φέροις ἀκούων ἐμοῦ ἀπολογουμένου ὑπὲρ αὐτῶν· τὸ μέντοι ἄνδρα ἄρχοντα πᾶσιν ἅμα χαλεπαίνειν τοῖς ἀρχομένοις, τοῦτο ἐμοὶ δοκεῖ μέγα ἀμάρτημα εἶναι. ἀνάγκη γὰρ διὰ τὸ πολλοὺς μὲν φοβεῖν πολλοὺς ἐχθροὺς ποιεῖσθαι, διὰ δὲ τὸ πᾶσιν ἅμα χαλεπαίνειν πᾶσιν αὐτοῖς ὁμόνοιαν
- 12 ἐμβάλλειν. ὦν ἔνεκα, εὖ ἴσθι, ἐγὼ οὐκ ἀπέπεμπον ἄνευ ἐμαυτοῦ τούτους, φοβούμενος μή τι γένοιτο διὰ τὴν σὴν ὀργὴν ὃ τι πάντας ἡμᾶς λυπήσοι. ταῦτα μὲν οὖν σὺν τοῖς θεοῖς ἐμοῦ παρόντος ἀσφαλῶς ἔχει σοι· τὸ μέντοι σε νομίζειν ὑπ' ἐμοῦ ἀδικεῖσθαι, τοῦτο ἐγὼ πάνυ χαλεπῶς φέρω, εἰ ἀσκῶν ὅσον δύναμαι τοὺς φίλους ὡς πλείστα ἀγαθὰ
- 13 ποιεῖν ἔπειτα τὰναντία τούτου δοκῶ ἐξεργάζεσθαι. ἀλλὰ γὰρ, ἔφη, μὴ οὕτως εἰκὴ ἡμᾶς αὐτοὺς αἰτιώμεθα· ἀλλ', εἰ δυνατὸν, σαφέστατα κατίδωμεν ποῖόν ἐστι τὸ παρ' ἐμοῦ ἀδίκημα. καὶ τὴν ἐν φίλοις δικαιοτάτην ὑπόθεσιν ἔχω ὑποτιθέναι· ἐὰν γάρ τί σε φανῶ κακὸν πεποιηκὼς, ὁμολογῶ ἀδικεῖν· ἐὰν μέντοι μηδὲν φαίνωμαι κακὸν πεποιηκὼς μηδὲ βουληθεῖς, οὐ καὶ σὺ αὐτὸ ὁμολογήσεις μηδὲν ὑπ' ἐμοῦ ἀδι-
- 14 κείσθαι; Ἄλλ' ἀνάγκη, ἔφη. Ἐὰν δὲ διὰ καὶ ἀγαθὰ σοι πεπραχὼς δῆλος ᾧ καὶ προθυμούμενος πράττειν ὡς ἐγὼ πλείστα ἐδυνάμην, οὐκ ἂν καὶ ἐπαίνου σοι ἄξιος εἴην μάλ-

ὥστε ἱκανοὺς εἶναι σέ] σοι ἱκανοὺς εἶναι A.G., sed ε super οι r. 11. θυ-
μοῦσθαι] καὶ φοβεῖσθαι add. D. μέντοι γε] μέντοι D. δικάως ἢ ἀδί-
κως D. ἐχαλεπαίνεις D. ἂν om. A. φέρης G. ἔμοιγε D. τὸ
πολλοὺς μὲν φοβεῖν] μὲν τοῦτο A.G. pr. ἅμα πᾶσιν D. 12. ἔνεκα]
οὐνεκα A.G. ἔκα D. corr. s. v. r. οὐχὶ D. γένοι D. pr. corr. s. v. r.
σὴν om. G. ἔξει D. χαλεπῶς πάνυ D. ἐναντία D. τούτω G.
13. μὴ om. A.G. s. v. r. ὁποῖον D. ἐγὼ ὑποτίθεμαι D. ἣν D. σε]
σ' ἐγὼ D. ὁμολογῶ—πεποιηκὼς om. D. ὁμολογήσης D. pr. ἀλλ'
om. D. 14. ἣν D. ἀγαθὰ πεπραγὼς σοι D. ὡς ἐγὼ] ὅποσα D.
ἡδυνάμην G. s. v. r. L. erasit aliquid ante ε. καὶ om. D. σοι om. A.G.

11. μέντοι γε] V. ad 1, 6, 8.

12. ὦν ἔνεκα] Librorum varietates fortasse ortæ ex οὐ ἔνεκα, quod est Conv. 4, 26. Conf. 1, 2, 7; 5, 3, 43. ὀργήν] V. 4, 5, 9.
πάνυ χαλεπῶς] Nisi hic quoque scribendum παγχαλέπως, ut ex libris optimis Anab. 7, 5, 16 restitui et 3, 3, 13 restituendum conjeci. V. præf.

p. xii. Librariorum licentiam hic arguit D. Sed πάνυ χαλεπῶς omnes Plat. Conv. p. 176 A.

13. δικαιοτάτην] Camerarius hæc interpretatur: *Atque ego eam, quæ est inter amicos acquissima, conditionem fero.* SCHN.

14. σοι] Frequens apud Xen. quoque dat. cum ἄξιος, quamvis hic exiguæ fidei.

- 15 λον ἢ μέμψεως; Δίκαιον γοῦν, ἔφη. Ἄγε τοίνυν, ἔφη ὁ [6]
 Κύρος, σκοπῶμεν τὰ ἐμοὶ πεπραγμένα πάντα καθ' ἐν ἑκα-
 στον· οὕτω γὰρ μάλιστα δῆλον ἔσται ὃ τι τε αὐτῶν ἀγα-
 16 θόν ἐστι καὶ ὃ τι κακόν. ἀρξώμεθα δ', ἔφη, ἐκ τῆσδε τῆς
 ἀρχῆς, εἰ καὶ σοὶ ἀρκούντως δοκεῖ ἔχειν. σὺ γὰρ δήπου
 ἐπεὶ ἦσθου πολλοὺς πολεμίους ἠθροισμένους, καὶ τούτους
 ἐπὶ σέ καὶ τὴν σὴν χώραν ὀρμωμένους, εὐθὺς ἔπεμψες πρὸς
 τε τὸ Περσῶν κοινὸν συμμάχους αἰτούμενος καὶ πρὸς ἐμέ
 ἰδίᾳ δεόμενος πειρᾶσθαι αὐτὸν ἐμέ ἐλθεῖν ἡγούμενον, εἴ
 τινες Περσῶν ἴοιεν. οὐκ οὖν ἐγὼ ἐπέισθην τε ταῦτα ὑπὸ
 σοῦ καὶ παρεγενόμην ἄνδρας ἄγων σοι ὥς ἦν δυνατόν
 17 πλείστους τε καὶ ἀρίστους; Ἥλθες γὰρ οὖν, ἔφη. Ἐν [7]
 τούτῳ τοίνυν, ἔφη, πρῶτόν μοι εἰπὲ πότερον ἀδικίαν τινά
 μου πρὸς σέ κατέγνως ἢ μᾶλλον εὐεργεσίαν; Δῆλον,
 18 ἔφη ὁ Κυαξάρης, ὅτι ἔκ γε τούτων εὐεργεσίαν. Τί γὰρ,
 ἔφη, ἐπεὶ οἱ πολέμοι ἦλθον καὶ διαγωνίζεσθαι ἔδει πρὸς
 αὐτοὺς, ἐν τούτῳ κατενόησάς πού με ἢ πόνου ἀποστάντα
 ἢ τινος κινδύνου φεισάμενον; Οὐ μὰ τὸν Δί', ἔφη, οὐ
 19 μὲν δῆ. Τί γὰρ, ἐπεὶ νίκης γενομένης σὺν τοῖς θεοῖς ἡμε-
 τέρας καὶ ἀναχωρησάντων τῶν πολεμίων παρεκάλουν ἐγώ
 σε ὅπως κοινῇ μὲν αὐτοὺς διώκοιμεν, κοινῇ δὲ τιμωροίμεθα,
 κοινῇ δὲ εἴ τι καλὸν καγαθὸν συμβαίνοι, τοῦτο καρποί-
 μεθα, ἐν τούτοις ἔχεις τινά μου πλεονεξίαν κατηγορῆσαι;

γ' οὖν D. 15. γὰρ] γὰρ δὲ D. κατάδηλα D. ὅτι αὐτῶν ἀγαθόν
 ἐστὶν ὅτι κακόν G. τε om. M. 16. ἐκ om. A.G. ἀρχῆς om. A. δοκεῖ ἀρ-
 κούντως D. σὺ] οὐ G. corr. mg. r. καὶ om. G. s. v. al. m. L. ὥρμημέ-
 νους D. κοινὸν Περσῶν G. αὐτόν με D. εἴ] οἱ G. s. v. r. ἴοι-
 μεν G. οὐκ οὖν codices. ἄγων] φέρον D. corr. mg. ἦν δυνατόν] ἐδυ-
 νάμην D. 17. τοίνυν ἔφη om. D. μοι πρῶτον D. τινά μου]
 ἐμοῦ D. ἔγνω D. ὅτι om. D. ἔν γε τούτῳ D. 18. ἐπεὶ
 Schneiderus. εἰπὲ A.G. ἐπειδὴ G. mg. r. εἰπὲ ἐπειδὴ L.M. 18. ἐπεὶ
 πόνου] πόνου τινὸς D. φεισάμενον] ν in ras., qui on s. v. G. τινος
 om. D. 19. γεμένης D. vo s. v. r. σε ἐγώ D. διώκοιμεν] διω-
 κοίμεν A.G. pr. τιμωρώμεθα D. τι ἀγαθὸν ἢ καλὸν D. καλὸν]
 κακὸν s. v. r. G.M. καγαθὸν] ἢ s. v. r. G.M. ἐμβαίνοι A.G. ἔχοις G.,
 sed o in litura. ἐμοῦ D.

16. ἀρχῆς] Quam ex Cyaxaris voto
 suscepserat I, 5, 4.

19. Conf. 3, 3, 56; 4, I, 11.
 καλὸν καγαθόν] V. ad 7, 2, 13.
 SCHN.

20. ἀφῆκα] Si verbum μετέχειν in
 antiqua scriptura locum suum tueri

velis, tum negationem addere oportebat, μὴ μετέχειν. Plato Philebi p. 50 D: ῥάδιον—ἀφείναι με μηκέτι ἐπ' ἐκείνα ἰόντα δεῖν μηκύνει τοὺς λόγους. Locum debeo Heindorfio. SCHN. Ita E., correctoribus quasi certantibus inter se inutilibus additamentis.

- 20 ὁ μὲν δὴ Κναξάρης πρὸς τοῦτο ἐσίγα· ὁ δὲ Κῦρος πάλιν [8]
 ἔλεγεν ὧδε· Ἄλλ' εἰ πρὸς τοῦτο σιωπᾶν ἡδίων σοι ἢ ἀπο-
 κρίνασθαι, τότε γ', ἔφη, εἰπὲ εἴ τι ἀδικεῖσθαι ἐνόμισας ὅτι
 ἐπεὶ σοι οὐκ ἀσφαλὲς ἐδόκει εἶναι διώκειν, σὲ μὲν αὐτὸν
 ἀφήκα τοῦ κινδύνου, ἱππέας δὲ τῶν σῶν συμπέμψαι μοι
 ἐδεόμην σου· εἰ γὰρ καὶ τοῦτο αἰτῶν ἡδίκουν, ἄλλως τε
 καὶ προπαρεσχηκὼς ἐμαυτὸν σοι σύμμαχον, τοῦτ' αὖ παρὰ
 21 σοῦ, ἔφη, ἐπιδεικνύσθω. ἐπεὶ δ' αὖ καὶ πρὸς τοῦτο ἐσίγα ὁ [9]
 Κναξάρης, Ἄλλ' εἰ μηδὲ τοῦτο, ἔφη, βούλει ἀποκρίνασθαι,
 σὺ δὲ τούντεῦθεν λέγε εἴ τι αὖ ἡδίκουν ὅτι σοῦ ἀποκρινα-
 μένου ἐμοὶ ὥς οὐκ ἂν βούλοιο, εὐθυμουμένους ὁρῶν Μή-
 δους, τούτου παύσας αὐτοὺς ἀναγκάζειν κινδυνεύοντας
 ἰέναι, εἴ τι αὖ σοι δοκῶ τοῦτο χαλεπὸν ποιῆσαι ὅτι ἀμελή-
 σας τοῦ ὀργίζεσθαί σοι ἐπὶ τούτοις πάλιν ἦτουν σε οὐ
 ἦδειν ὅτι οὔτε σοὶ μείον δοῦναι οὐδὲν οὔτε ῥᾶον Μήδοις ἐπι-
 ταχθῆναι· τὸν γὰρ βουλόμενον δήπου ἔπεσθαι ἦτησά σε
 22 δοῦναί μοι. οὐκοῦν τούτου τυχὼν παρὰ σοῦ οὐδὲν ἦνυτον,
 εἰ μὴ τούτους πείσαιμι. ἐλθὼν οὖν ἔπειθον αὐτοὺς καὶ οὗς
 ἔπεισα τούτους ἔχων ἐπορευόμην σοῦ ἐπιτρέψαντος. εἰ δὲ
 τοῦτο αἰτίας ἄξιον νομίζεις, οὐδ' ὃ τι ἂν διδῶς, ὥς ἔοικε,
 23 παρὰ σοῦ δέχεσθαι ἀναίτιόν ἐστιν. οὐκοῦν ἐξώρμησάμεν

20. δὴ om. D. ταῦτα D. εἰ] ἐπεὶ D. τότε] τό A.G. ὅτι] ὅτι
 οὐκ A. et οὐκ punctis notato G. ἐδόκει οὐκ ἀσφαλὲς D. διώκειν] τὸ διώ-
 κειν D. ἀφήκα] οὐκ ἀφήκα D. τοῦ] τούτου τοῦ D. κινδύνου] μετέ-
 χειν add. D. post ἀφήκα G. mg. al. m. ἱππεῖς D. πέμψαι A.G. μοι
 om. G. ἔφη παρὰ σοῦ D. 21. ταῦτα D. βούλει add. G. mg.
 ead. m. qua 20. μετέχειν. σὺν δέ] σὺν D. εὐθυμούμενος G. pr. τού-
 του Stephanus. Libri τούτους. ἀναγκάσειν A.G. τι] τε G. corr. s. v. r.
 δοκῶ σοι D. οὐ O. ὁ D. οὗς A.G. pr., eraso deinde vs. ἦδειν] ἡγγ' A., ut
 G. pr., qui in ras. ἦδειν. Post quod ὅτι om. D. erasit G. delet L. μείον]
 ἀμεινον A.G. pr. μείον corr. μείον ὃν D. δοῦναί μοι D.G. s. v. r. οὔτε]
 οὐδὲ A.G. ῥᾶδιον D. ἐπιταχθῆναι] οὐδὲν add. D. σε] σοι D. pr.
 22. ἦνυτον] ἦνυον G. corr., qui etiam sequens εἰ in ras. ἦν A.D. πεί-
 σαιμι—τούτους A.G. mg. r. ἔχων] λαβὼν D. εἰ δὲ τοῦτο] εἰ δὴ τοῦτό
 γε D. ἄξιον νομίζεις] ἀξιοῖς νομίζειν A.G. corr. s. v. r. διδῶς D. ὥς]
 ἴσω A. ἴσως B., spiritu certe, ut videtur, a corr. addito, M. ἴσως H.L. pr.
 δέχεσθαι παρὰ σοῦ D. 23. ἐξώρμησα μὲν G. ὥρμηθημεν D.

καὶ τοῦτο] Silentium Cyaxaris in-
 terim pro criminatione assumens Cy-
 rus ita pergit; huc refertur etiam se-
 quens τοῦτ' αὖ. SCHN.

21. Conf. 4, 1, 13 seq.

εἴ τι αὖ] Post interposita verba
 plura repetitur, quod supra diversis

verbis fuerat inchoatum, εἴ τι αὖ ἡδί-
 κουν. SCHN.

22. ἦνυτον recte Fischerus, quum
 alterius formæ exempla Xenophontea,
 velut Vect. 4, 37, non minus sint
 vitiosa quam hoc, ubi exigua syllaba-
 rum von fides.

οὕτως· ἐπειδὴ δ' ἐξήλθομεν, τί ἡμῖν πεπραγμένον οὐ φα-
 νερόν ἐστιν; οὐ τὸ στρατόπεδον ἤλωκε τῶν πολεμίων;
 οὐ τεθνᾶσι πολλοὶ τῶν ἐπὶ σέ ἐλθόντων; ἀλλὰ μὴν τῶν
 γε ζώντων ἐχθρῶν πολλοὶ μὲν ὅπλων ἐστέρηνται, πολλοὶ
 δὲ ἵππων· χρήματά γε μὴν τὰ τῶν φερόντων καὶ ἀγόντων
 τὰ σὰ πρόσθεν νῦν ὁρᾶς τοὺς σοὺς φίλους καὶ ἔχοντας καὶ
 24 ἄγοντας, τὰ μὲν σοὶ, τὰ δ' αὖ τοῖς ὑπὸ τὴν σὴν ἀρχήν. τὸ
 δὲ πάντων μέγιστον καὶ κάλλιστον, τὴν μὲν σὴν χώραν
 αὐξανομένην ὁρᾶς, τὴν δὲ τῶν πολεμίων μειουμένην, καὶ
 τὰ μὲν τῶν πολεμίων φρούρια ἐχόμενα, τὰ δὲ σὰ τὰ πρό-
 τερον εἰς τὴν Σύρων ἐπικράτειαν συγκατασπασθέντα νῦν
 τὰναντία σοὶ προσκεχωρηκότα· τούτων δὲ εἴ τι κακόν σοι
 ἢ εἴ τι μὴ ἀγαθόν σοι μαθεῖν μὲν ἔγωγε βούλεσθαι οὐκ οἶδ'
 25 ὅπως ἂν εἴποιμι· ἀκοῦσαι μέντοι γε οὐδὲν κωλύει. ἀλλὰ
 λέγε ὅ τι γινώσκεις περὶ αὐτῶν. ὁ μὲν δὴ Κῦρος οὕτως [10]
 εἰπὼν ἐπαύσατο· ὁ δὲ Κναξάρης ἔλεξε πρὸς ταῦτα τάδε.

Ἄλλ', ὦ Κῦρε, ὥς μὲν ταῦτα ἂ σὺ πεποίηκας κακὰ
 ἐστιν οὐκ οἶδ' ὅπως χρὴ λέγειν· εὖ γε μέντοι, ἔφη, ἴσθι
 ὅτι ταῦτα τὰγαθὰ τοιαυτά ἐστιν οἷα ὅσῳ πλείονα φαίνεται,
 26 τοσοῦτῳ μᾶλλον ἐμὲ βαρύνει. τὴν τε γὰρ χώραν, ἔφη,
 ἐγὼ ἂν τὴν σὴν ἐβουλόμην τῇ ἐμῇ δυνάμει μεῖζω ποιεῖν
 μᾶλλον ἢ τὴν ἐμὴν ὑπὸ σοῦ ὁρᾶν οὕτως αὐξανομένην· σοὶ
 μὲν γὰρ ταῦτα ποιοῦντι καλὰ, ἐμοὶ δὲ γέ ἐστὶ πη ταῦτα

ἐπεὶ D. ἤλωκε τῶν Schneiderus. ἤλωκότων A.G.I. ἤλω τὸ τῶν D. ἐπι-
 σελθόντων D. pr., ι in ει mutato corr. τῶν γε ζώντων] τῶν πεζῶν τῶν A.G.
 corr. s. v. r. πολλοὶ—ἵππων] οὐ πολλοὶ—ἵππων; D. στέρονται D.
 γε μὴν] μὲν γε δὴ A. (sed qui nunc μὴν) G. πρόσθεν] πρότερον D. ἄγον-
 τας καὶ ἔχοντας A.G. αὐ τοῖς D. corr. r., pr. αὐτοῖς, ut A.G. 24. καὶ
 κάλλιστον om. A. μὲν σὴν] σὴν μὲν G.M. τὰ—σύρων] εἰς τὴν σὴν
 πρότερόν σοι ὁρᾶς A.G. pr., ut videtur, qui in ras. nunc σοι tantum, ut L., pro
 σοι ὁρᾶς. συγκ.] συγκυροῦντα D. συγκατασπασθέντα νῦν τὰναντία σοι G.
 mg. r. προσκεχωρ. σ fere evanido D. μὴ punctis notat G. om. L.
 ἀγαθόν σοι] ἀγαθὸν D. μὲν om. G. μέντοι γε] μέντοι γε ἔφη D.
 μέντοι ἔφη Juntina, tacente de M. Valckenario. ὅ] εἴ G. corr. s. v. r.
 25. ὥς] εἰ D. καλὰ G. corr. r., M. ταῦτα τὰγαθὰ] ταῦτα τὰ ἀγαθὰ
 Juntina tacente de M. Valckenario. ταῦτα ἀγαθὰ A.D. ἀγαθὰ ταῦτα G. ὅσῳ]
 ὅσῳ μᾶλλον A. (pr., nunc ὅσα) G. πλείω D. φαίνεται A.G. το-
 σοῦτο A. τόσῳ D. ἐμὲ βαρύνει—26. μᾶλλον om. A.G. mg. r. μᾶλλον
 ἐμὲ] ἐπ' ἐμὲ μᾶλλον D. 26. ἐβουλόμην D. pr. ὁρᾶν ὑπὸ σοῦ G.
 δέ γε] γε δ' D. πη] που G. et D. corr. ita ut tamen pr. fuisse
 videatur η.

23. τῶν ζώντων] Conf. 4, 2, 32; 5,
 3, 25.

24. φρούρια] Conf. 5, 4, 51.
 μέντοι γε] V. ad 1, 6, 8.

27 ἀτιμίαν φέροντα. καὶ χρήματα οὕτως ἂν μοι δοκῶ ἥδιόν
 σοι δωρεῖσθαι ἢ παρὰ σοῦ οὕτω λαμβάνειν ὥς σὺ ἐμοὶ
 δίδως· τούτοις γὰρ πλουτιζόμενος ὑπὸ σοῦ καὶ μᾶλλον
 αἰσθάνομαι οἷς πενέστερος γίγνομαι. καὶ τοὺς γ' ἐμοὺς
 ὑπηκόους ἰδὼν μικρά γε ἀδικουμένους ὑπὸ σοῦ ἥττον ἂν
 δοκῶ λυπεῖσθαι ἢ νῦν ὁρῶν ὅτι μεγάλα ἀγαθὰ πεπόνθασιν
 28 ὑπὸ σοῦ. εἰ δέ σοι, ἔφη, ταῦτα δοκῶ ἀγνωμόνως ἐνθυ-
 μείσθαι, μὴ ἐν ἐμοὶ αὐτὰ ἀλλ' εἰς σέ τρέψας πάντα κατα-
 θέασαι οἷά σοι φαίνεται. τί γὰρ ἂν, εἴ τις κύνas, οὓς σὺ
 τρέφεις φυλακῆς ἕνεκα σαυτοῦ τε καὶ τῶν σῶν, τούτους
 θεραπεύων γνωριμωτέρους ἑαυτῷ ἢ σοὶ ποιήσειεν, ἂρ' ἂν
 29 σε εὐφράναι τούτῳ τῷ θεραπεύματι; εἰ δὲ τοῦτό σοι δοκεῖ
 μικρὸν εἶναι, ἐκείνο κατανόησον· εἴ τις τοὺς σέ θεραπεύον-
 τας, οὓς σὺ καὶ φρουρᾶς καὶ στρατείας ἕνεκα κέκτησαι,
 τούτους οὕτω διατιθεῖν ὥστ' ἐκείνου μᾶλλον ἢ σοῦ βού-
 λεσθαι εἶναι, ἂρ' ἂν ἀντὶ ταύτης τῆς εὐεργεσίας χάριν
 30 αὐτῷ εἰδείης; τί δὲ, ὃ μάλιστα ἀνθρωποὶ ἀσπάζονται τε
 καὶ θεραπεύουσιν οἰκειότατα, εἴ τις τὴν γυναῖκα τὴν σὴν
 οὕτω θεραπεύσειεν ὥστε φιλεῖν αὐτὴν μᾶλλον ποιήσειεν
 ἑαυτὸν ἢ σέ, ἂρ' ἂν σε τῇ εὐεργεσίᾳ ταύτῃ εὐφράναι;
 πολλοῦ γ' ἂν, οἶμαι, καὶ δέοι· ἀλλ' εὖ οἶδ' ὅτι πάντων ἂν
 31 μάλιστα ἀδικοῖή σε τοῦτο ποιήσας. ἵνα δὲ εἴπω καὶ τὸ μάλ-
 ιστα τῷ ἐμῷ πάθει ἐμφερές, εἴ τις οὓς σὺ ἤγαγες Πέρσας

27. χρήματα] γε ἔφη add. D. οὕτως—δωρεῖσθαι] ἐγὼ ἂν σοι δοκῶ
 ἥδιον οὕτω δωρεῖσθαι D. οὕτω] τι B. om. D. ὥς] s in lit. D., qui
 pr. ὧν. σὺ corr. σὺν A.G. pr. σὺ νῦν D. πλουτιζόμενος] τι in
 ras., ut eraso super ε accentu s G. μᾶλλον] μάλα D.G. s. v. r. γ']
 τε D. ὁρῶ D. 28. δοκῶ ταῦτα D. ἀγνωμόνως D. αὐτὰ
 ταῦτα D. εἰς σέ] ἐν σοὶ D. εἰς in ras. et σέ tantum pr. G. τρέψας]
 οἰεσθαι A. et G. pr., qui τρέψας in ras. ead. m. qui εἰς. καταθεῖσθαι A.G.
 pr., qui eraso θ accentum posuit super ε, sed circumflexum reliquit super α.
 ἂν] ἂν ἔφη D. εἴ τις D. mg. r. οὓς] ὧς D.G. s. v. r. τρέ-
 φοις D. τε om. D. ταύτας—ἑαυτῷ γνωριμωτέρας D. ταύτας G. s. v. r.
 hic autem D. mg. ead. m. ση. οἷα τὰ ἐνθυμηματα τῶν ἐπιχειρημάτων ἐξεύργα-
 σται. σοι] ι in ras. G. ἄρα A. ἂν ἔφη σε εὐφραῖνοι D. 29. κά-
 κεινο D. σε om. D. στρατείας] θεραπείας D. οὕτως A. hic
 et s. 30. 31. διαθείη D. ἢ σοῦ om. D. ἂρ' ἂν H. ἄρα A.G.
 ἂρ' ἂντι D. αὐτῷ om. D. 30. τις τῇν] τις D. αὐτὴν φιλεῖν D.
 ποιήσειν A.G. εὐφραῖνοι D. πολλοῦ τ' ἂν ἔφη οἶμαι D. εὖ
 οἶδ' om. A.G. mg. r. μάλιστα] μάλιστ' ἂν D. ἀδικοῖ A., et qui o
 in ras. G. 31. προσφερές D. ἤγαγες σὺ G.

27. οἷς πενέστερος] Conf. s. 37.

28. τί γὰρ ἂν et ἄρα ἂν ponuntur
 ἐκ παραλλήλου. Sed non male Fische-
 rus delet ἂν: quomodo aptius pro-

cedit oratio, seorsum posito τί γάρ
 quam cum εὐφράναι conjuncto. Et
 ita sequitur τί δέ;—ἂρ' ἂν.
 29. διατιθεῖν] Conf. Anab. I, 1, 5.

- οὕτω θεραπεύσειεν ὥστε αὐτῷ ἥδιον ἔπασθαι ἢ σοὶ, ἄρ' ἂν φίλον αὐτὸν νομίζοις; οἶμαι μὲν οὐ, ἀλλὰ πολεμιώτερον
- 32 ἂν ἢ εἰ πολλοὺς αὐτῶν κατακάνοι. τί δ', εἴ τις τῶν σῶν φίλων φιλοφρόνως σου εἰπόντος λαμβάνειν ὅποσα ἐθέλοι εἴτ' αὐτὸς τοῦτο ἀκούσας λαβὼν οἴχοιτο ἅπαντα ὅποσα δύναιτο, καὶ αὐτὸς μὲν γε τοῖς σοῖς πλουτοίη, σὺ δὲ μηδὲ μετρίοις ἔχοις χρῆσθαι, ἄρ' ἂν δύναιο τὸν τοιοῦτον ἅμεμ-
- 33 πτον φίλον νομίζειν; νῦν μέντοι ἐγὼ, ὦ Κῦρε, εἰ μὴ ταῦτα ἀλλὰ τοιαῦτα ὑπὸ σοῦ δοκῶ πεπονθέναι. σὺ γὰρ ἀληθῆ λέγεις· εἰπόντος ἐμοῦ τοὺς ἐθέλοντας ἄγειν λαβὼν ὄχρου πᾶσάν μου τὴν δύναμιν, ἐμὲ δὲ ἔρημον κατέλιπες· καὶ νῦν ἂ ἔλαβες τῇ ἐμῇ δυνάμει ἄγεις δὴ μοι καὶ τὴν ἐμὴν χώραν αὖξεις σὺν τῇ ἐμῇ ρώμῃ· ἐγὼ δὲ δοκῶ οὐδὲν συνναίτιος ὦν τῶν ἀγαθῶν παρέχειν ἐμαυτὸν ὥσπερ γυνὴ εὖ ποιεῖν, καὶ τοῖς τε ἄλλοις ἀνθρώποις καὶ τοῖσδε τοῖς ἐμοῖς ὑπηκόοις σὺ μὲν ἀνὴρ φαίνει, ἐγὼ δ' οὐκ ἄξιος
- 34 ἀρχῆς. ταῦτά σοι δοκεῖ εὐεργετήματ' εἶναι, ὦ Κῦρε; εὖ ἴσθ' ὅτι εἴ τι ἐμοῦ ἐκῆδου, οὐδενὸς ἂν οὕτω με ἀποστερεῖν ἐφυλάττου ὡς ἀξιώματος καὶ τιμῆς. τί γὰρ ἐμοὶ πλεόν τὸ τὴν γῆν πλατύνεσθαι, αὐτὸν δὲ ἀτιμάζεσθαι; οὐ γάρ τοι ἐγὼ Μήδων ἦρχον διὰ τὸ κρείττων αὐτῶν πάντων εἶναι, ἀλλὰ μᾶλλον διὰ τὸ αὐτοὺς τούτους ἀξιοῦν ἡμᾶς ἐαυτῶν πάντα βελτίονας εἶναι.
- 35 Καὶ ὁ Κῦρος ἔτι λέγοντος αὐτοῦ ὑπολαβὼν εἶπε, Πρὸς [11] τῶν θεῶν, ἔφη, ὦ θεῖε, εἴ τι καγὼ σοι πρότερον ἐχαρίσαμην, καὶ σὺ νῦν ἐμοὶ χάρισαι ἂν δεηθῶ σου· παῦσαι,
- σοὶ] σὼ fortasse G. pr., qui oi in ras. solus. νομίζεις G. oi s. v. r.
κατακάνοι] ἀποκτείνειν A. G. 32. λάμβανε τῶν ἐμῶν ὅποσα ἐθέλης D.
εἴτ' αὐτὸς] εἰ D. οἴχοιτο A. οἴχοιτο λαβὼν πάντα D. γε τοῖς σοῖς] τοῖς
σοῖς γε A. δύναιτο—γε D. mg. r. μηδὲ om. A. G. s. v. r. με-
τρίως A. G. ἔχεις G. 33. μέντοι] ἔφη add. D. ὦ om. G. δοκῶ
ὑπὸ σοῦ D. θέλοντας A. G. κατέλιπες A. ἄγεις—αὖξεις] λέγεις ἐμέ
καὶ τὴν ἐμὴν χ. αὖξειν D. ἐμοὶ A. οὐθὲν A. τοῖσδε] τοῖς τε G. corr.
s. v. r. Libri φαίνη. 34. ταῦτα] ταῦτα οὖν D. ἂν om. A. G.
s. v. r. κρείττων A. κρείττον D. pr. Et litteram post ω et accentum super
ei erasit G. πάντων αὐτῶν D. τὸ] τὸ καὶ D. αὐτῶν D. αὐτῶν G.
corr. ἐαυτῶν pr. 35. καγὼ] καὶ ἐγὼ D. ἂν] ἂν A. G. pr. ὁ ἂν D.
ὦν ἂν G. s. v. r. δεηθῶ σου] σου δεηθῶ D.

31. αὐτῷ] Sic s. 29 ἐκείνου, non ἐαυ-
τοῦ, ut 28, 29. Conf. Anab. I, 1, 5.

33. ἐθέλοντας] V. ad I, 4, 10.
παρέχειν ἐμαυτὸν εὖ ποιεῖν] Anab.
2, 3, 22: 'Ἡσυχύνημεν προδοῦναι αὐ-

τὸν, ἐν τῷ πρόσθεν χρόνῳ παρέχοντες
ἡμᾶς αὐτοὺς εὖ ποιεῖν. HUTCH.

35. ἂν] Crasin ut supra 5, 3, 9, resti-
tuit et usitatam constructionem. Ea-
dem latere videtur I, 6, 26; 4, 5, 32, 57.

- ἔφη, τὸ νῦν εἶναι μεμφόμενός μοι· ἐπειδὰν δὲ πείραν ἡμῶν
λάβης πῶς ἔχομεν πρὸς σέ, ἐὰν μὲν δὴ σοι φαίνεται τὰ
ὑπ' ἐμοῦ πεπραγμένα ἐπὶ τῷ σῶ ἀγαθῷ πεποιημένα, ἀσπα-
ζόμενον τέ μου σε ἀντασπάζου, εὐεργέτην τε νόμιζε, ἐὰν δ'
36 ἐπὶ θάτερα, τότε μοι μέμφου. Ἄλλ' ἴσως μέντοι, ἔφη ὁ
Κυαξάρης, καλῶς λέγεις· καὶ γὰρ οὕτω ποιήσω. Τί οὖν;
ἔφη ὁ Κύρος, ἧ καὶ φιλήσω σε; Εἰ σὺ βούλει, ἔφη. Καὶ
οὐκ ἀποστρέψει με ὥσπερ ἄρτι; Οὐκ ἀποστρέφομαι, ἔφη.
καὶ ὃς ἐφίλησεν αὐτόν.
- 37 Ὡς δὲ εἶδον οἱ Μῆδοί τε καὶ οἱ Πέρσαι καὶ οἱ ἄλλοι, [12]
πᾶσι γὰρ ἔμελεν ὃ τι ἐκ τούτων ἔσοιτο, εὐθὺς ἦσθησάν τε
καὶ ἐφαιδρύνθησαν. καὶ ὁ Κύρος δὲ καὶ ὁ Κυαξάρης ἀνα-
βάντες ἐπὶ τοὺς ἵππους ἡγοῦντο, καὶ ἐπὶ μὲν τῷ Κυαξάρῃ
οἱ Μῆδοι εἶποντο, Κύρος γὰρ αὐτοῖς οὕτως ἐπένευσεν, ἐπὶ
38 δὲ τῷ Κύρῳ οἱ Πέρσαι, οἱ δ' ἄλλοι ἐπὶ τούτοις. ἐπεὶ δὲ
ἀφίκοντο ἐπὶ τὸ στρατόπεδον καὶ κατέστησαν τὸν Κυα-
ξάρην εἰς τὴν κατεσκευασμένην σκηνὴν, οἷς μὲν ἐτέτακτο
39 παρεσκεύαζον τὰπιτήδεα τῷ Κυαξάρῃ· οἱ δὲ Μῆδοι ὅσον
χρόνον σχολὴν πρὸ δείπνου ἦγεν ὁ Κυαξάρης ἦσαν πρὸς
αὐτόν, οἱ μὲν καὶ αὐτοὶ καθ' ἑαυτοὺς, οἱ δὲ πλείστοι ὑπὸ
Κύρου ἐγκέλευστοι, δῶρα ἄγοντες, ὁ μὲν τις οἰνοχόον
καλὸν, ὁ δ' ὀψοποιὸν ἀγαθόν, ὁ δ' ἄρτοποιόν, ὁ δὲ μου-

ὅπως D. ἐὰν μὲν δὴ H. ἦν μὲν D. ἐὰν δὴ A.G. τῷ ἀγαθῷ τῷ σῶ
πεποιημένα D. πεποιημένα om. A.G. μου] ἐμοῦ D. ἀντασπάζου] με add.
D.L. s. v. νόμιζε] εἶναι add. D. ἐὰν] ἦν D. μου D. 36. μέν-
τοι] τοι D. pr., μὲν s. v. r. οὕτω ποιήσω] ποιήσω ταῦτα D. ἧ G. βούλη
D. pr. καὶ—ἔφη om. A.G. mg. r. ἀποστρέψει G. 37. τε om. D.
καὶ οἱ ἄλλοι] καὶ ἄλλοι δὲ πολλοὶ D. ἔμελεν ὅτι] ἔμελέ τι D. ἔμελλεν ὅτι
A.G. ἐφαιδρύνοντο D. κυαξάρι A.G. ἐπένευσεν A. οἱ δ' ἄλλοι
ἐπὶ τούτοις] ἐπὶ δὲ τούτοις οἱ ἄλλοι D. 38. κυαξάρη G. ἐπετέτακτο D.
Libri τὰ ἐπιτήδεα. κυαξάρι A.G., qui verba (τὰ ἐπ. resecta videntur) ιη-
δεα τῷ κυαξάρει ponit etiam in mg. 39. Libri ἦσαν. αὐτοὶ om.
Suidas v. Ἐγκέλευστοι ponens ex h. l. προσῆγον τῷ Κυαξάρει δῶρα, οἱ μὲν καθ'
ἑαυτοὺς, οἱ δὲ ὑπὸ K. ε. καθ' αὐτοὺς G. ἀφ' ἑαυτῶν D. ὑπὸ K. ἐγκέλευ-
στοι] ἐκέλευοντο ὑπὸ κύρου D. καλὸν om. A.G. s. v. r.

πεπραγμένα] Semel positum quod
bis debebat, ut Herodoti 8, 80: Ἴσθι
γὰρ ἐξ ἐμέο τὰ ποιούμενα ὑπὸ Μήδων,
aliisque locis, de quibus ad H. Gr. 2,
3, 19, si recte πεποιημένα om. A.G.
36. Post verba ἴσως μέντοι—λέγεις
breve silentii intervallum est interpo-
nendum legenti hæc: deinde subito
mutato et in contrariam verso senten-
tiam animo repetit καὶ γὰρ οὕτω ποι-

ήσω. SCHN.

ὥσπερ ἄρτι] s. 6.

38. οἷς ἐτέτακτο] Thuc. 3, 22, 7: Οἱ
τριάκιστοι αὐτῶν, οἷς ἐτέτακτο παρα-
βοθεῖν, εἰ τι δέοι. Sed altero verbo
Anab. locis in Ind. citatis.

39. ἐγκέλευστοι] Sic Anab. 1, 3, 13.
SCHN. Tum legendum videtur ἀρ-
τοκόπον, ut H. Gr. 7, 1, 38. Conf. var.
scr. Anab. 4, 4, 20, Plat. Gorg. p. 518 B.

σουργόν, οἱ δ' ἐκπώματα, οἱ δ' ἐσθήτα καλήν· πᾶς δέ τις
 40 ὥς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐν γέ τι ὦν εἰλήφει ἐδωρεῖτο αὐτῷ· ὥστε
 τὸν Κναξάρην μεταγινώσκειν ὥς οὔτε ὁ Κῦρος ἀφίστη
 αὐτοὺς ἀπ' αὐτοῦ οὔθ' οἱ Μῆδοι ἡττόν τι αὐτῷ προσεῖχον
 τὸν νοῦν ἢ καὶ πρόσθεν.

41 Ἐπεὶ δὲ δείπνου ὥρα ἦν, καλέσας ὁ Κναξάρης ἡξίου [13]
 τὸν Κῦρον διὰ χρόνον ἰδόντα αὐτὸν συνδειπνεῖν. ὁ δὲ
 Κῦρος ἔφη, Μῆ δὴ σὺ κέλευε, ὦ Κναξάρη· ἢ οὐχ ὀρᾷς
 ὅτι οὗτοι οἱ παρόντες ὑφ' ἡμῶν πάντες ἐπαιρόμενοι πάρε-
 σιν; οὐκουν καλῶς ἂν πράττοιμι εἰ τούτων ἀμελῶν τὴν
 ἐμὴν ἡδονὴν θεραπεύειν δοκοίην. ἀμελεῖσθαι δὲ δοκοῦντες
 στρατιῶται οἱ μὲν ἀγαθοὶ πολὺ ἀθυμότεροι γίνονται, οἱ
 42 δὲ πονηροὶ πολὺ ὑβριστότεροι. ἀλλὰ σὺ μὲν, ἔφη, ἄλλως
 τε καὶ ὁδὸν μακρὰν ἥκων δείπνει ἡδῆ· καὶ εἰ τινὲς σε
 τιμῶσιν, ἀντασπάζου καὶ εὐώχει αὐτοὺς, ἵνα σε καὶ θαρ-
 43 ρήσωσιν· ἐγὼ δ' ἀπιὼν ἐφ' ἅπερ λέγω τρέψομαι. αὔριον
 δ', ἔφη, πρὸ δεῦρ' ἐπὶ τὰς σὰς θύρας παρέσονται οἱ ἐπι-
 καίριοι, ὅπως βουλευσώμεθα πάντες σὺν σοὶ ὃ τι χρὴ
 ποιεῖν τὸ ἐκ τούδε. σὺ δ' ἡμῖν ἐμβαλε παρὼν περὶ τούτου
 πότερον ἔτι δοκεῖ στρατεύεσθαι ἢ καιρὸς ἡδῆ διαλύειν τὴν
 44 στρατιάν. ἐκ τούτου ὁ μὲν Κναξάρης ἀμφὶ δείπνον εἶχεν, [14]
 ὁ δὲ Κῦρος συλλέξας τοὺς ἱκανωτάτους τῶν φίλων καὶ
 φρονεῖν καὶ συμπράττειν, εἴ τι δέοι, ἔλεξε τοιαύδε.

Ἄνδρες φίλοι, ἃ μὲν δὴ πρῶτα ἠυξάμεθα, πάρεστι σὺν

οἱ—οἱ] ὁ—ὁ D. τις om. A.G. s. v. r. τὸ G. s. v. 40. ὁ om. D.
 ἀφίστη αὐτοὺς] φη et ous D. in lit. ι super αὐ et ὃν super ous r. G. 41. τὸν
 s. v. ead. m. A. ἔφη] εἶπεν D. μὴ δὴ] μὴ δὲ A.G. ἢ om. A.G.
 s. v. r. ὑφ'] ε s. v. ead. m. D. ἐπαιρόμενοι D. δοκοῖεν sine acc. D.
 ἀμελεῖσθαι] Suidas v. Ὑβριστότερος, οἱ ἀμ. δοκοῦντες στρ.—ὑβρ. πολὺ]
 πολὺ ἂν D. πολλ, ut videtur, G. pr., ut L., ὃ corr. ἀθυμώτεροι D. pr. γί-
 νοιυτο D. γίνονται G., sed ουντο in ras. πολλοὶ G. 42. εὐώχει D.
 θαρρήσωσιν] alterum ρ ex parte, ut videtur, in ras. D. λέγω] ἔλεγον D.
 43. Libri πρωί. οἱ] πάντες οἱ D.G. mg. r. πάντες punctis notat G. corr.
 ὃ τι] τί D. δοκεῖ Junt. δοκεῖς A.D.G. διαλύειν D. ἀλύειν L.
 44. τῶν φ. τοὺς ἱκ. G. εἴ] ὁ G. πρῶτον D. εὐξάμεθα A.G. εὐχόμεθα D.
 σὺν τοῖς θεοῖς πάρεστιν ἡμῖν D.

ὥς ἐπὶ τὸ πολὺ] Inter τὸ πολὺ et
 πολὺ libri etiam Anab. 3, 1, 42, 43
 ita variant ut articulus restituendus
 videatur Eq. 1, 12: Εὐχολότερον ὥς
 ἐπὶ πολὺ τὸν ἵππον παρέχεται.

42. ἵνα σε θαρρήσωσιν] Eur. Andr.
 993: Θάρσει γέροντος χεῖρα. De-
 mosth. p. 30, 15: Οὔτε Φίλιππος ἐθάρ-

ρει τούτους οὔθ' οὔτοι Φίλιππον. ZEUN.
 ἐμβαλε] Intellige λόγον, ut 2, 2, 19,
 et 6, 1, 13, βουλὴν ἐμβ. est 2, 2, 18.
 SCHN. Respondent autem inter se
 δοκεῖ et καιρὸς, ut s. 45 καιρὸς et δέοι.
 Utrumque ubi conjungitur 6, 1, 6,
 delendum potius videtur καιρὸς quam
 ut hic in altero membro ponendum.

θεοῖς· ὅπη γὰρ ἂν πορευόμεθα, κρατοῦμεν τῆς χώρας· καὶ
 μὲν δὴ τοὺς πολεμίους ὀρώμεν μειουμένους, ἡμᾶς δὲ αὖ-
 45 τοὺς πλείονάς τε καὶ ἰσχυροτέρους γιγνομένους. εἰ δὲ ἡμῖν
 ἔτι ἐθελήσειαν οἱ νῦν προσγεγενημένοι σύμμαχοι παρα-
 μέιναι, πολλῷ ἂν μᾶλλον ἀνύσαι δυναίμεθα καὶ εἴ τι βιά-
 σασθαι καιρὸς καὶ εἴ τι πείσαι δέοι. ὅπως οὖν τὸ μένειν ὡς
 πλείστοις συνδοκῇ τῶν συμμάχων, οὐδὲν μᾶλλον τοῦτο
 46 ἔργον ἐμὸν ἢ καὶ ὑμέτερον μηχανᾶσθαι, ἀλλ' ὥσπερ καὶ
 ὅταν μάχεσθαι δέῃ, ὁ πλείστους χειρωσάμενος ἀλκιμώτα-
 τος δοξάζεται εἶναι, οὕτω καὶ ὅταν πείσαι δέῃ, ὁ πλεί-
 στους ὁμογνώμονας ἡμῖν ποιήσας οὗτος δικαίως ἂν λεκτι-
 47 κώτατος καὶ πρακτικώτατος κρίνοιτο ἂν εἶναι. μὴ μέντοι
 ὡς λόγον ἡμῖν ἐπιδειξόμενοι οἷον ἂν εἴπητε πρὸς ἕκαστον
 αὐτῶν τοῦτο μελετᾶτε, ἀλλ' ὡς τοὺς πεπεισμένους ὑφ'
 ἑκάστου δήλους ἐσομένους οἷς ἂν πράττωσιν οὕτω παρα-
 48 σκευάζεσθε. καὶ ὑμεῖς μὲν, ἔφη, τούτων ἐπιμέλεσθε· ἐγὼ
 δὲ ὅπως ἂν ἔχοντες τὰπιτήδεια ὅσον ἂν ἔγωγε δύνωμαι οἱ
 στρατιῶται περὶ τοῦ στρατεῦσθαι βουλευόνται τούτου
 πειράσομαι ἐπιμέλεσθαι.

δῆ] δὴ καὶ D. μειομένους A. 45. θελήσειαν D. προσγεγόμε-
 νοι D. καὶ πολλῷ ἂν ἀνύσαι μᾶλλον δ. D. δυναίμεθα Junt. δυνάμεθα
 A.D.G. συνδόξαι D. συνδοκεῖ G., οἱ s.v. r. solus. τοῦτο μᾶλλον G.
 ἐμὸν ἔργον D. 46. ὥσπερ ὅταν μάχη ἦ D. οὕτως A. ὅταν πεί-
 σεσθαι δέῃ G., mg. r. βουλῆς. ὅταν που δέῃ βουλῆς D. λεκτικώτατος] τε
 addit D. erasit aliquid L. κρίνοιτο] φαίνοιτο D.G. s. v. r. ἂν om. D.
 47. εἴποιτε D. τοὺς] τοὺς τε A.G. τοὺς γε H. ἐσομένους] εἶναι G. s. v. r.
 οὕτως A. 48. Libri ἐπιμελείσθε. Libri τὰ ἐπιτήδεια. ὅσα D.
 ἐγὼ D. βούλωνται G. et λέυ s. v. r. τούτους A. τούτου om. D. Libri
 ἐπιμελείσθαι.

44. ὅπη] Frequens in libris Xen. 48. ὅσον ἂν ἔγωγε δύνωμαι] Jun-
 permutatio formarum ὅπη et ὅποι, ut genda hæc cum verbis τούτου πειρά-
 hic M., sequente πορεύεσθαι. V. I, I, σομαι ἐπιμέλεσθαι. SCHN.
 5; Anab. 7, 6, 37.

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ

ΚΥΡΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑ.

BIBLION EKTON.

ΚΕΦ. Α.

Ταύτην μὲν δὴ τὴν ἡμέραν οὕτω διαγαγόντες καὶ δειπνήσαντες ἀνεπαύοντο. τῇ δ' ὑστεραίᾳ πρῶ ἦκον ἐπὶ τὰς Κναξάρου θύρας πάντες οἱ σύμμαχοι. ἕως οὖν ὁ Κναξάρης ἐκοσμεῖτο, ἀκούων ὅτι πολὺς ὄχλος ἐπὶ ταῖς θύραις εἴη, ἐν τούτῳ οἱ φίλοι τῷ Κύρῳ προσῆγον οἱ μὲν Καδουσίους δεομένους αὐτοῦ μένειν, οἱ δὲ Ὑρκανίους, ὁ δέ τις Σάκας, ὁ δέ τις καὶ Γωβρύαν· Ὑστάσπας δὲ Γαδάταν ² τὸν εὐνοῦχον προσῆγε, δεόμενον τοῦ Κύρου μένειν. ἔνθα [2] δὴ ὁ Κύρος γινώσκων ὅτι Γαδάτας πάλαι ἀπωλώλει τῷ φόβῳ μὴ λυθείη ἡ στρατιὰ, ἐπιγελάσας εἶπεν, ὦ Γαδάτα, δῆλος εἶ, ἔφη, ὑπὸ Ὑστάσπου τοῦδε πεπεισμένος ταῦτα ³ γινώσκειν ἃ λέγεις. καὶ ὁ Γαδάτας ἀνατείνας τὰς χεῖρας πρὸς τὸν οὐρανὸν ἀπώμοσεν ἥ μὴν μὴ ὑπὸ τοῦ Ὑστάσπου πεισθεὶς ταῦτα γινώσκειν· ἀλλ' οἶδα, ἔφη, ὅτι ἦν ὑμεῖς ἀπέλθητε, ἔρρει τὰμὰ παντελῶς· διὰ ταῦτ', ἔφη, καὶ τούτῳ

1. Libri πρωί. ξύμμαχοι G. ἕως] ἐν ᾧ D. ταῖς θύραις] τὰς θύρας A.G. αὐτοῦ μένειν δεομένους G. ὁ δέ τις σάκας post γωβρύαν D. καὶ om. A.D. ὑστάσπας] Libri ὑστάσπης. γαδάτην D. 2. ὁ γαδάτης D. ὁ delet L. ἀπολώλει A. ἔφη εἰ D. ὑπὸ] ὑπὸ τοῦ A.G. τοῦδε] τούτου A.G. 3. γαδάτης D. πρὸς] εἰς G. ὑπὸ ὑστάσπου ταῦτα πεπείσθαι ἃ γινώσκοι D. ἂν A.G. ἐκρεί A.G. pr., ut videtur, qui ἔρρει in ras. τὰ ἐμὰ D. παντελῶς] λῶς partim in ras., sed ut nihil aliud fuerit pr., G. φη D., ἔ s. v. r.

1. σύμμαχοι] Duces sociorum, ut 5, 5, 43. SCHN.
ἐπὶ ταῖς θύραις] Dativum inter et accusativum variant libri etiam 3, 3, 13, ubi accusativus, ut hic et 8, 6, 10, ex praecedenti illatus videtur.

3. εἰς τὸν οὐρανὸν] πρὸς est supra 1, 4, 11, ἥλλοντο πρὸς τὸν οὐρανὸν, ubi similiter G. εἰς. Sed πρὸς οὐρανὸν est Oecon. c. 19, 9. Infra 6, 4, 9, similiter variant libri. SCHN.
ἔρρει τὰμὰ] Conv. 1, 15: Ἐπεὶ γὰρ

ἐγὼ αὐτὸς διελεγόμην, ἐρωτῶν εἰ εἰδείη τί ἐν νῶ ἔχεις ὑπὲρ 4 τῆς διαλύσεως τοῦ στρατεύματος ποιεῖν. καὶ ὁ Κῦρος [3] εἶπεν, Ἀδίκως ἄρα ἐγὼ Ὑστάσπου τοῦδε καταιτιῶμαι. Ἀδίκως μέντοι νῆ Δί', ἔφη ὁ Ὑστάσπας, ὦ Κῦρ' ἐγὼ γὰρ ἔλεγον τῷ Γαδάτα τῷδε τοσοῦτον μόνον ὥς οὐχ οἶόν τέ σοι εἶν στρατεύεσθαι, λέγων ὅτι ὁ πατήρ σε μεταπέμ- 5 πεται. καὶ ὁ Κῦρος, Τί λέγεις; ἔφη· καὶ σὺ τοῦτο ἐτόλ- μησας ἐξενεγκεῖν, εἰτ' ἐγὼ ἐβουλόμην εἶτε μή; Ναὶ μὰ Δί', ἔφη· ὁρῶ γάρ σε ὑπερεπιθυμοῦντα ἐν Πέρσαις περί- βλεπτον περιελθεῖν καὶ τῷ πατρὶ ἐπιδείξασθαι ἧ ἕκαστα διεπράξω. ὁ δὲ Κῦρος ἔφη, Σὺ δ' οὐκ ἐπιθυμεῖς οἴκαδε ἀπελθεῖν; Οὐ μὰ Δί', ἔφη ὁ Ὑστάσπας, οὐδ' ἄπειμί γε, ἀλλὰ μένων στρατηγήσω, ἕως ἂν ποιήσω Γαδάταν τουτονὶ τοῦ Ἀσσυρίου δεσπότην.

6 Οἱ μὲν δὴ τοιαῦτα ἔπαιζον σπουδῇ πρὸς ἀλλήλους. ἐν [4] δὲ τούτῳ Κναξάρης σεμνῶς κεκοσμημένος ἐξῆλθε καὶ ἐπὶ θρόνου Μηδικοῦ ἐκαθέζετο. ὥς δὲ πάντες συνῆλθον οὐς ἔδει καὶ σιωπὴ ἐγένετο, ὁ Κναξάρης ἔλεξεν ὧδε. Ἄνδρες σύμμαχοι, ἴσως, ἐπειδὴ παρὼν τυγχάνω καὶ πρεσβύτερός

διελεγόμην] προσήλθον D. τί—τῆς] τίνα γνώμην ἔχεις περὶ τῆς D.,
omisso deinde ποιεῖν. νῶ H. νόω A.G. 4. ἐγὼ] ὡς ἔοικεν add. D.
Ὑστάσπην αἰτιῶμαι D. ἀδίκως—ὥς οὐχ] καὶ ὁ Ὑστάσπης εἶπεν, ναὶ μὰ Δί'
ἔφη, ὦ κύρε ἀδίκως μὲν δὴ, ἐπεὶ ἔγωγε καὶ ἀντέλεγον γαδάτη ὥς οὐχ D. Ὑστά-
σπης A.G. τε om. G. pr. στρατεύεσθαι] μένειν D. μεταπέμπειτο
D.G. s. v. r. 5. τοῦτο σὺ D. εἰτ' ἐπεὶ A.G. corr. s. v. ὑπερε-
πιθ.] πι s. v. r. G. ἀπελθεῖν] διελθεῖν A. ἀπ in lit. G. οὐ μὰ] μὰ D.
Ὑστάσπης A.D.G. μένων] ν alterum s. v. r. G. ἕως] ἔστ' D. γαδά-
την D. δεσπότην τοῦ ἀσσυρίου D. 6. ὁ κναξάρης D. θρόνου]
θρό in lit. G. ὁ om. D. ἔλεξεν] εἶπεν D. ξύμμαχοι G. ἴσως
om. A.G. mg. r.

γέλως ἐξ ἀνθρώπων ἀπόλωλεν, ἔρρει τὰ ἐμὰ πράγματα, ubi non improbabilis conjectura eorum qui τὰμὰ, ut hic, deleto πράγματα, quod interdum sic additum, ut Demosth. p. 275, 16. Semper certe Xenophon dixerat τὰμὰ, hic et 5, 4, 30, ut in omnibus Anab. 7, 6, 33, in τὰ ἐμὰ divisum in nonnullis. 4. τῷ delendum videtur. Sic Ὑ- στάσπον τοῦδε s. 2 et 4.

5. ἐξενεγκεῖν illicitum quid significat, quod in publicum efferre nolente Cyro non debebat Hystaspes; atque hic est nuncius fictus, qui Cyrum in patriam arcesseret. SCHN.

6. ἔπαιζον σπουδῇ] Utebantur jocis

habentibus aliquid serii vertit Steph. in Thes.

ἴσως] Atticum est affirmando u- surpari ἴσως, ut absit confidens ar- rogantia. Sic etiam 5, 5, 36 Cyaxa- res ἀλλ' ἴσως μὲν τοι καλῶς λέγεις. deque hoc plura diximus in Politicis Aristotelis. Sæpe enim Aristoteles ita ἀπτικίζων loquutus est. CAME- RARIUS.

ἐπειδὴ—ἄρχειν με λόγου] H. Gr. 4, 1, 32: Μετὰ δὲ τοῦτο ἤρξατο λόγου ὁ Φαρνάβαζος· καὶ γὰρ ἦν πρεσβύτερος. Ubi activum exspectes, ut 3, 3, 61, δρόμου τινὲς ἤρξαν, multi mutant in ἤρξαντο. V. ad 2, 2, 28.

εἰμι Κύρου, εἰκὸς ἄρχειν με λόγου. νῦν οὖν δοκεῖ μοι εἶναι
 καιρὸς περὶ τούτου πρῶτον διαλέγεσθαι πότερον στρα-
 τεύεσθαι ἔτι καιρὸς δοκεῖ εἶναι ἢ διαλύειν ἤδη τὴν στρα-
 τιάν· λεγέτω οὖν τις, ἔφη, περὶ αὐτοῦ τούτου ἢ γιγνώ-
 7 σκει. ἐκ τούτου πρῶτος μὲν εἶπεν ὁ Ὑρκάνιος, "Ἄνδρες [5]
 σύμμαχοι, οὐκ οἶδα μὲν ἔγωγε εἰ τι δεῖ λόγου ὅπου αὐτὰ
 τὰ ἔργα δείκνυσι τὸ κράτιστον. πάντες γὰρ ἐπιστάμεθα
 ὅτι ὁμοῦ μὲν ὄντες πλείω κακὰ τοὺς πολεμίους ποιούμεν ἢ
 πᾶσχομεν· ὅτε δὲ χωρὶς ἡμεν ἀλλήλων, ἐκείνοι ἡμῖν
 ἐχρῶντο ὡς ἐκείνοις ἦν ἡδιστον, ἡμῖν γε μὴν ὡς χαλεπώ-
 8 τατον. ἐπὶ τούτῳ ὁ Καδούσιος εἶπεν, "Ἡμεῖς δὲ τί ἂν λέ- [6]
 γοιμεν, ἔφη, περὶ τοῦ οἴκαδε ἀπελθόντες ἕκαστοι χωρὶς
 εἶναι, ὅποτε γε οὐδὲ στρατευομένοις, ὡς ἔοικε, χωρίζεσθαι
 συμφέροι; ἡμεῖς γοῦν οὐ πολὺν χρόνον δίχα τοῦ ὑμετέρου
 πλήθους στρατευσάμενοι δίκην ἔδομεν ὡς καὶ ὑμεῖς ἐπί-
 9 στασθε. ἐπὶ τούτῳ Ἀρτάβαζος ὁ ποτε φήσας εἶναι Κύρου [7]
 συγγενὴς ἔλεξε τοιαύδε· "Εγὼ δ', ἔφη, ὦ Κναξάρη, τοσοῦ-
 τον διαφέρομαι τοῖς πρόσθεν λέγουσιν· οὗτοι μὲν γὰρ
 φασιν ὅτι δεῖ μένοντας στρατεύεσθαι, ἐγὼ δὲ λέγω ὅτι
 10 ὅτε μὲν οἴκοι ἦν, ἐστρατευόμεν· καὶ γὰρ ἐβοήθουν πολλὰ-

με ἄρχειν D. δοκεῖ μοι εἶναι καιρὸς] μοι δοκεῖ καιρὸς ἔφη εἶναι D. λέ-
 γεσθαι A.G. corr. s. v. λεχθῆναι M. διαλέγεσθαι ante πρῶτον D. ἔτι καιρὸς
 δοκεῖ εἶναι] δοκεῖ εἶναι ἔτι D. τις οὖν G. γινώσκειν A. 7. πρῶ-
 τος D.G. s. v. r. πρῶτον A.G. pr. λόγον D. δείκνυσι D. δεικνύει
 A.G. κ s. v. r. G. μὲν ὄντες Jacobsius. Libri μένοντες. κακὰ om.
 A.G. mg. r. ποιούμεν τοὺς πολεμίους D. ἡμῖν] καὶ ἡμῖν A. 8. τοῦ-
 το A.G. pr. ὅποτε] ὅπου D. διὰ τοῦ ὑμετέρου A.G. corr. mg. r. διὰ
 post δίχα punctis notat et η s. v. in υ mutat L. 9. ὁ συγγενὴς εἶναι
 ποτε φήσας κύρω εἶπε τάδε D. κύρω etiam H.M. ὅτι δεῖ] ἔτι δεῖν A. ἔτι
 δεῖ G. et ὁ s. v. r. ὅτε μὲν οἴκοι ἦν D. ὅτε οἴκοι ἦμην A.G.

καιρὸς] Duplex καιρὸς adeo est mo-
 lestum ut alterum una cum εἶναι de-
 lendum credam. V. 5, 5, 43.

7. ὡς χαλεπώτατον] ὡς antea erat
 ut, hic est quam.

8. δίκην ἔδομεν] V. 5, 4, 15.

9. ποτε] 1, 4, 27. V. 4, 1, 22; 5, 1, 24,
 ubi item genitivo. Sine eo 7, 5, 48.

ἡμην] Improbatur Phrynico Ecl.
 p. 152: "Ἡμην, εἰ καὶ εὐρίσκεται παρὰ
 τοῖς ἀρχαίοις, οὐκ ἐρεῖς, ἀλλ' ἦν ἐγώ,
 ceterisque Atticistis formam, habebat
 Lysias p. 111, 17, ubi illatam per
 præcedens ἐκεκτῆμην in εἴην recte mu-
 tavit Dobræus, et apud Eurip. Hel. 931:
 "Ἦν δ' Ἑλλάδ' ἔλθω κάπηβου Σπάρτης
 πάλιν, κλύοντες, εἰσιδόντες, ὡς τέχνας

θεῶν ὦλοντ', ἐγὼ δὲ προδότις οὐκ ἄρ'
 ἦν φίλων, Cheroeboscus in Theodos.
 vol. 2, p. 882, 10: Εὐρηται γὰρ τὸ
 ἡμην τὸ ἐπὶ τοῦ ὑπῆρχον, ὡς παρ' Εὐ-
 रिπίδῃ ἐν Ἑλένης ἀπαιτήσει, Ἐγὼ δὲ
 προδότης οὐκ ἦμην τέκνον, pro quibus
 libri Etym. M. p. 430, 15, ἀπηγόρευ-
 ται δέ· πλὴν εὐρήσεις vel εὐρηκα παρὰ
 Εὐρ. κ. τ. λ. Quod scholiastæ cujus-
 dam commentum coarguit schol.
 Hippol. 1012: Μάταιος ἄρ' ἦν, οὐδαμοῦ
 μὲν οὖν φρενῶν, qui, οὐδαμοῦ, φησὶ,
 συνέσεως ἡμην ἐγὼ τοιαῦτα ἐννοού-
 μενος. Haud dubie enim Euripides
 ne ἦν quidem, nedum ἡμην scripsit,
 sed ἦ. Tro. 474 autem quod Apsines
 p. 96, 5 ed. Bak. exhibet: "Ἡμην τύ-

- κῆς τῶν ἡμετέρων ἀγομένων καὶ περὶ τῶν φρουρίων ὥς ἐπιβουλευσομένων πολλάκις πράγματα εἶχον φοβούμενός τε καὶ φρουρῶν· καὶ ταῦτ' ἔπραττον τὰ οἰκεῖα δαπανῶν. νῦν δ' ἔχω μὲν τὰ ἐκείνων φρούρια, οὐ φοβοῦμαι δὲ ἐκείνους, εὐωχοῦμαι δὲ τὰ ἐκείνων καὶ πίνω τὰ τῶν πολεμίων. ὥς οὖν τὰ μὲν οἴκοι στρατεῖαν οὔσαν, τάδε δὲ ἑορτὴν, ἐμοὶ
- 11 μὲν οὐ δοκεῖ, ἔφη, διαλύειν τήνδε τὴν πανήγυριν. ἐπὶ τού- [8]
τῳ ὁ Γωβρύας εἶπεν, Ἐγὼ δ', ὦ ἄνδρες σύμμαχοι, μέχρι μὲν τοῦδε ἐπαινώ τὴν Κύρου δεξιάν· οὐδὲν γὰρ ψεύδεται ὧν ὑπέσχετο· εἰ δ' ἅπειςιν ἐκ τῆς χώρας, δῆλον ὅτι ὁ μὲν Ἀσσύριος ἀναπαύσεται, οὐ τίνων ποινὰς ὧν τε ὑμᾶς ἐπε-
χείρησεν ἀδικεῖν καὶ ὧν ἐμὲ ἐποίησεν· ἐγὼ δὲ ἐν τῷ μέρει ἐκείνῳ πάλιν δώσω δίκην ὅτι ὑμῖν φίλος ἐγενόμην.
- 12 Ἐπὶ τούτοις πᾶσι Κῦρος εἶπεν, ὦ ἄνδρες, οὐδ' ἐμὲ [9]
λανθάνει ὅτι ἐὰν μὲν διαλύωμεν τὸ στράτευμα, τὰ μὲν ἡμέτερα ἀσθενέστερα γίγνοιτ' ἂν, τὰ δὲ τῶν πολεμίων πάλιν αὐξήσεται. ὅσοι τε γὰρ αὐτῶν ὅπλα ἀφήρηται,

10. ἀγομένων καὶ περὶ τῶν σφετέρων om. A.G. mg. r. solum σφετέρων om. M. ἐπιβουλευομένων D. πράγματα] γράμματα A.G. pr. οὐ φοβοῦμαι δὲ] καὶ οὐ φοβοῦμαι D. καὶ ante οὐ add. G. r. καὶ πίνω τὰ] πίνω τε τὰ D. στρατεῖαν D. τάδε] τὰ A.G. 11. δ' om. A.G. ξύμμαχοι G. οὐδὲν] v. s. v. ead. m. A. μὲν om. D. ἅπειςιν D. ἡμᾶς G. pr. δὲ om. G. πάλιν ἐκείνῳ D. 12. τουτοῖσι A.G. οὐδέ με D. ἐὰν] ἦν νῦν D. ἐὰν νῦν M. νῦν G. s. v. r. γίγνοιτ' ἂν] γίγνεται D. ὅσα D. pr., ut videtur, qui i pro littera erasa, eademque m. r. mg. supplet ταχὺ ἄλλα ποι-
ήσονται, ὅσι τε ἵππους ἀπ. τε] μὲν D.

ραννος κῆς τύρανν' ἐγημάμην, in eodem libro Paris., qui καὶ εἰς τυράννου, aliis ναὶ μὴν, quod etiam apud Euripidem ascripsit Victorius, aliis καὶ μὴν scribentibus, nihilo felicior librarii conjectura est quam librorum Euripidis scriptura ἡμεν τυράννοι, correctore alio formam ἦ, quam ἡ μὲν scribens Elmsleius ad Soph. Œd. T. 588 restituit, ad ἡμεν τυράννοι, alio ad ἡμην τυράννος detorquentibus. Recentiores præter anonymum in Etym. M. cod. Ven. et apud Varinum Aldi Hort. p. 73 A, citatum: Ἡμην πότ' ἡμην τῶν σφρι-
γώντων ἐν λόγοις, (quem Comicum putat Meinekius Com. vol. 4, p. 654 s. vol. 2, p. 1224,) et alium ap. Dion. Chr. Or. 64, vol. 2, p. 329, cui Or. 44, p. 197, ἦν restitui pro ἡμην, memorant interpretes Phrynichi et grammatici. Et quum librariorum magna sit in talibus temeritas, ne dubitandum

quidem ἡμην hic per ἐστρατευομένηm illatum esse pro ἦν, quod etiam schol. Bodl. Anab. 7, 7, 43 interpretatur ἡμην, nisi μὴν natum ex omisso μὲν.

10. σφετέρων] Singularis apud scriptorem hujus ætatis usus pronominis significatione nostri suspectum facit, etiamsi non deesset in codice uno, quanquam etiam ἡμετέρων suppleto in marg., in melioribus autem aut omissum esset cum proximis aut recentiori m. suppletum. Videtur enim addidisse qui perverse intelligeret τὰ ἐκείνων φρούρια, ut sequitur. Poetarum epicorum et recentiorum exempla de prima vel secunda sing. vel plur. usurpantium v. in Thes. Steph.

11. ἐγὼ δὲ] Urbane hæc subjungit priori membro Gobryas, ubi expectabas ψεύσεται Κῦρος. SCHN.

ταχὺ ἄλλα ποιήσονται· ὅσοι τε ἵππους ἀπεστέρηται,
 ταχὺ πάλιν ἄλλους ἵππους κτήσονται· ἀντὶ δὲ τῶν ἀπο-
 θανόντων ἕτεροι ἐφηβήσουσι καὶ ἐπιγενήσονται· ὥστε
 οὐδὲν θαυμαστὸν εἰ πάννυ ἐν τάχει πάλιν ἡμῖν πράγματα
 13 παρέχειν δυνήσονται. τί δῆτα ἐγὼ Κναξάρην ἐκέλευσα [10]
 λόγον ἐμβαλεῖν περὶ καταλύσεως τῆς στρατιᾶς; εἰ ἴστε
 ὅτι φοβούμενος τὸ μέλλον. ὁρῶ γὰρ ἡμῖν ἀντιπάλους
 προσιόντας οἷς ἡμεῖς, εἰ ὧδε στρατευσόμεθα, οὐ δυνησό-
 14 μεθα μάχεσθαι. προσέρχεται μὲν γὰρ δήπου χειμῶν,
 στέγαι δὲ εἰ καὶ ἡμῖν αὐτοῖς εἰσιν, ἀλλὰ μὰ Δί' οὐχ
 ἵπποις οὐδὲ θεράπουσιν οὐδὲ τῷ δήμῳ τῶν στρατιω-
 τῶν, ὧν ἄνευ ἡμεῖς οὐκ ἂν δυνάμεθα στρατεῦεσθαι· τὰ
 δ' ἐπιτήδεια ὅποι μὲν ἡμεῖς ἐληλύθαμεν ὑφ' ἡμῶν ἀνήλω-
 ται· ὅποι δὲ μὴ ἀφίγμεθα, διὰ τὸ ἡμᾶς φοβεῖσθαι ἀνακε-
 κομισμένοι εἰσιν εἰς ἐρύματα, ὥστε αὐτοὶ μὲν ἔχειν, ἡμᾶς
 15 δὲ ταῦτα μὴ δύνασθαι λαμβάνειν. τίς οὖν οὕτως ἀγαθὸς ἢ
 τίς οὕτως ἰσχυρὸς ὃς λιμῷ καὶ ρίγῃ δύναιτ' ἂν μαχόμενος
 στρατεῦεσθαι; εἰ μὲν οὖν οὕτω στρατευσόμεθα, ἐγὼ μὲν [11]
 φημι χρῆναι ἐκόντας ἡμᾶς καταλύσαι τὴν στρατιὰν μάλ-
 λον ἢ ἄκοντας ὑπ' ἀμηχανίας ἐξελαθῆναι. εἰ δὲ βουλό-
 μεθα ἔτι στρατεῦεσθαι, τόδ' ἐγὼ φημι χρῆναι ποιεῖν, ὡς
 τάχιστα πειρᾶσθαι τῶν μὲν ἐκείνων ὀχυρῶν ὡς πλείστα
 παραιρεῖν, ἡμῖν δ' αὐτοῖς ὡς πλείστα ὀχυρὰ ποιεῖσθαι·

ἀντὶ] ἂν D. ἕτεροι καὶ ἐφηβήσονται D. πάννυ om. D. 13. κνα-
 ξάρην λόγον ἐκέλευσα D. ἐμβάλλειν A.G. στρατείας A.G. ἴστε]
 ἴστε ἔφη D. 14. χειμῶν δήπου A. οὐκ ἂν—ἡμεῖς G. mg. r.
 ὅποι] ὅπου A.D.G. ὅπη alii codices Brodæi. ὅπη M. ἀνακεκοσμι-
 μένοι A. ἀνακεκομισμένοι G. sed a s. v. r. αὐτοῖς D. 15. ἰσχυ-
 ρῶς D. ὃς om. A.G. οὕτως A. ἐγὼ] λέγω D. pr. χρῆναι—φημι
 om. A.G. mg. r. ἐξελασθῆναι (sic) D. πειρᾶσθαι ὡς τάχιστα D. ὡς]
 ἡμᾶς ὡς D.G. s. v. r. παραιρεῖν] παραινεῖν D. pr. G. corr. (in fine pa-
 ginæ: nam initio sequentis, ubi per errorem repetitur, non corr. est παραινεῖν)
 I., qui etiam ε super a et a super ai al. m., quæ voluit παραινεῖν. αὐτοῖς]
 αὐτὸς A. ἰσχυρὰ D.G. s. v. r.

12. ἐφηβήσουσι] Interpretatur Hein-
 dorfius, supplebitur paulatim hostium
 exercitus, quum alii brevi ad pubertate
 perventuri sint, alii posthac nasci-
 turi. SCHN.

13. ὧδε] Sicut nunc facimus, ut
 s. 15, οὕτω.

14. ἀνήλωται] Hanc formam etsi
 dampnat Thomas et Mæris, tuetur
 tamen Grammaticus Suidæ in ἀναλί-

σκεῖν. SCHN. Sic semper libri Xen.,
 nisi quod hic nonnulli per a.

ὅποι] V. ad 8, 5, 7.
 ἀνακεκομισμένοι] Conf. Anab. 4, 7,
 1, et 17. SCHN.

15. τῶν ἐκείνων ὀχυρῶν] Hoc si no-
 minativo diceretur, esset τὰ ἐκείνων
 ὀχυρὰ. Hist. Gr. 4, 8, 33: Ἀθηναίων
 ἢ τῶν ἐκείνων συμμάχων.

- ἐὰν γὰρ ταῦτα γένηται, τὰ μὲν ἐπιτήδεια πλείω ἔξουσιν
 ὁπότεροι ἂν πλείω δύνωνται λαβόντες ἀποτίθεσθαι, πολι-
 16 ορκήσονται δὲ ὁπότεροι ἂν ἦττους ὦσι. νῦν δ' οὐδὲν δια-
 φέρομεν τῶν ἐν τῷ πελάγει πλεόντων· καὶ γὰρ ἐκείνοι
 πλέουσι μὲν αἰεὶ, τὸ δὲ πεπλευσμένον οὐδὲν οἰκειότερον τοῦ
 ἀπλεύστου καταλείπουσιν. ἐὰν δὲ φρούρια ἡμῖν γένηται,
 17 δ' ὑπ' εὐδίαν μᾶλλον πάντ' ἔσται. ὃ δ' ἴσως ἂν τινες ὑμῶν [12]
 φοβηθεῖεν, εἰ δεήσει πόρρω τῆς ἐαυτῶν φρουρεῖν, μηδὲν
 τοῦτο ὀκνήσητε. ἡμεῖς μὲν γὰρ ἐπείπερ καὶ ὥς οἴκοθεν
 ἀποδημοῦμεν, φρουρήσειν ὑμῖν ἀναδεχόμεθα τὰ ἐγγύτατα
 χωρία τῶν πολεμίων, ὑμεῖς δὲ τὰ πρόσορα ὑμῖν αὐτοῖς τῆς
 18 Ἀσσυρίας ἐκεῖνα κτᾶσθε καὶ ἐργάζεσθε. ἐὰν γὰρ ἡμεῖς τὰ
 πλησίον αὐτῶν φρουροῦντες δυνώμεθα σώζεσθαι, ἐν πολλῇ
 ὑμεῖς εἰρήνῃ ἔσεσθε οἱ τὰ πρόσω αὐτῶν ἔχοντες· οὐ γὰρ,
 οἶμαι, δυνήσονται τῶν ἐγγὺς ἐαυτῶν κακῶν ὄντων ἀμε-
 λούντες τοῖς πρόσω ὑμῖν ἐπιβουλεύειν.
- 19 Ὡς δὲ ταῦτ' ἐρρήθη, οἳ τε ἄλλοι πάντες ἀνιστάμενοι [13]
 συμπροθυμήσεσθαι ταῦτ' ἔφασαν καὶ Κναξάρης. Γαδά-
 τας δὲ καὶ Γωβρύας καὶ τεῖχος ἐκάτερος αὐτῶν, ἣν ἐπιτρέ-

ἐὰν] εἰ D. πλείονα ἔξουσιν D. δύνωνται post δύνωνται erasit G.
 λαμβάνοντες D. δὲ om. D. ἦσους D. σ s. v. r. ἦττους G. s. v. r. M.
 κρείττους A.G. pr. 16. μὲν] μὲν γὰρ D. ἐὰν] ἦν D. δὴ]
 ἦδη D. ὑπεύδια D. ὑπ' εὐδίας G. s. v. r. ἡμῖν δ' εἰς λυσιστέλιαν ἔσται Zo-
 paras. ἔσται πάντα D. 17. ἡμῶν A.G. corr. s. v. r. δεήσοι A.
 φρουρεῖ A. μηδὲν] μὴ δὲ A. et qui ἐν s. v. r. G. τούτῳ G. s. v. r.
 ὀκνήσετε D.G. εἴπερ A.G. pr. καὶ erasit G. φρουρήσει D. ἀνα-
 δεχόμεθα D.H. ἀναδεχοίμεθα A.G. πρόσορια D. duplici accentu, sed sine
 spiritu. τῆς δὲ συρίας D. τοῖς ἀσσυριοῖς G. s. v. r. 18. ἣν D.
 πλησίον] πλείω A.G. corr. mg. r. δυνώμεθα φρουροῦντες D. φρουροῦν-
 τες—αὐτῶν om. A. εἰρήνῃ οἱ τὰ πρόσω αὐτῶν ἔχοντες βιοτεύεται D.
 ἔσεσθε] βιοτεύετε G. mg. r. πρόσω αὐτῶν] πρόσορα B. mg. supplens
 φρουροῦντες—πρόσορα. ἐαυτῶν] αὐτοῖς D. ἐαυτοῖς M. κακῶν om. A.G.
 s. v. r. ὄντων om. D. cum κακῶν H. 19. ἐρήθη G. οἳ τε] οἳ G.
 γαδάτης D. αὐτῶν ἐκατέροις D.

ὑπ' εὐδίαν] ἐπ' εὐδίας malebat Ste-
 phanus. Anab. 5, 8, 19, ἐν εὐδία εἶναι.
 SCHN. Alia vocabuli cum præp. ἐν
 vel εἰς conjuncti exempla v. in Thes.
 Steph. Singulare vero ὑπ' εὐδίαν, nec
 satis defensum formula ὑπ' αὐγὰς, ut
 præstet fortasse ὑπεύδια, de quo ib.
 Conf. autem 5, 4, 6.

17. εἰ] Eur. Androm. 61: Φόβω
 μὲν, εἴ τις δεσποτῶν αἰσθήσεται. Alia
 Elmsl. ad Heraclid. 791.

τὰ πρόσορα—ἐκεῖνα] Conf. 6, 2, 33;
 annot. ad 3, 3, 45.

τῶν πολεμίων jungendum cum ἐγ-
 γύτατα, ut Anab. 7, 3, 29: Ἐν τῷ
 πλησιαιτάτῳ δίφρῳ Σεύθη.

18. τῶν ὄντων] V. ad 8, 1, 38.

19. συμπροθυμήσεσθαι ταῦτα] Thuc.
 8, 1: Τοῖς ξυμπροθυμηθεῖσι τῶν ῥητό-
 ρων τὸν ἔκπλουν, et alia contuli ad
 Steph.

- ψωσιν οἱ σύμμαχοι, τειχιεῖσθαι ἔφασαν, ὥστε καὶ ταῦτα
 20 φίλια τοῖς συμμαχοῖς ὑπάρχειν. ὁ οὖν Κῦρος ἐπεὶ πάντας
 ἑώρα προθύμους ὄντας πράττειν ὅσα ἔλεξε, τέλος εἶπεν, Εἰ
 τοῖνυν περαίνειν βουλόμεθα ὅσα φαμὲν χρῆναι ποιεῖν, ὥς
 τάχιστ' ἂν δέοι γενέσθαι μηχανὰς μὲν εἰς τὸ καθαιρεῖν τὰ
 τῶν πολεμίων τείχη, τέκτονας δὲ εἰς τὸ ἡμῖν ὀχυρὰ πυρ-
 21 γοῦσθαι. ἐκ τούτου ὑπέσχετο ὁ μὲν Κυαξάρης μηχανὴν
 αὐτὸς ποιησάμενος παρέξειν, ἄλλην δὲ Γαδάτας καὶ
 Γωβρύας, ἄλλην δὲ Τιγράνης· αὐτὸς δὲ Κῦρος ἔφη δύο
 22 πειράσεσθαι ποιήσασθαι. ἐπεὶ δὲ ταῦτ' ἔδοξεν, ἐπορίζοντο
 μὲν μηχανοποιοῦς, παρεσκευάζοντο δ' ἕκαστοι εἰς τὰς μη-
 χανὰς ὧν ἔδει· ἄνδρας δ' ἐπέστησαν οἱ ἐδόκουν ἐπιτηδεύ-
 τατοι εἶναι ἀμφὶ ταῦτ' ἔχειν.
- 23 Κῦρος δ' ἐπεὶ ἔγνω ὅτι διατριβὴ ἔσται ἀμφὶ ταῦτα, [14]
 ἐκάθισε τὸ στράτευμα ἔνθα ᾤετο ὑγιεινότατον εἶναι καὶ
 εὐπροσοδώτατον ὅσα ἔδει προσκομίζεσθαι· ὅσα τε ἐρμυνό-
 τητος προσεδεῖτο, ἐποίησατο, ὥς ἐν ἀσφαλεῖ οἱ αἰὲ μένον-
 τες εἶεν, εἴ ποτε καὶ πρόσω τῇ ἰσχύϊ ἀποστρατοπεδεύοιτο.
- 24 πρὸς δὲ τούτοις ἐρωτῶν οὐς ᾤετο μάλιστα εἰδέναι τὴν
 χώραν ὁπόθεν ἂν ὥς πλείστα ὠφελοῖτο τὸ στράτευμα, ἐξ-
 ἦγεν αἰὲ εἰς προνομὰς, ἅμα μὲν ὅπως ὅτι πλείστα λαμβά-
 νου τῇ στρατιᾷ τὰπιτήδεια, ἅμα δ' ὅπως μᾶλλον ὑγιαίνουεν
 καὶ ἰσχύουεν διαπονούμενοι ταῖς πορείαις, ἅμα δ' ὅπως ἐν
 25 ταῖς ἀγωγαῖς τὰς τάξεις ὑπομινύσκοιντο. ὁ μὲν δὴ [15]
 Κῦρος ἐν τούτοις ἦν.

τειχιεῖσθαι] τειχίσασθαι A.G. 20. ἑώρα πάντας D. εἶπεν] ἔφη D.
 παραινεῖν A.G. pr. ὥς τάχιστα. ἂν ἂν D. ἑχυρὰ D.G. s. v. r. 21. ὁ
 om. D. γαδάτης τε καὶ γ. D. δὲ om. D., qui ante αὐτὸς delet ἄλλην δέ.
 αὐτὸς δέ] αὐτὸς ὁ D. ἔφη δύο] ηδύ in litura D., pr. fortasse ἔφατο. πει-
 ράσεσθαι C.H. πειρᾶσθαι A.D.G. ποιήσιν A.G. 22. ἐπορίζον D.G.
 s. v. r. ἔδει] δέi A.G. 23. διατριβὴ ἔστιν G. διατριβήσεται D.
 ἐκάθισε] μὲν add. D. ἔδει] δέi A.G. ὅσα τε ἐρμυνότητος] ἐρμυνὸν δ' εἴ πη D.
 αἰεῖ A.D.G. ἀποστρατοπεδεύοιτο A.G. 24. ὥς] τὰ D. ὅπως]
 ὥς D. πλείστα] πλείστα μὲν G. προσνομὰς A. Libri τὰ ἐπιτήδεια.
 ὑγιαίνουε καὶ ἰσχύουε G. corr. s. v. r. διαπορευόμενοι A.G. pr. δ'] θ'
 A.G. ὑπομινύσκοιτο A.

τειχιεῖσθαι ἔφασαν] De usu aoristi
 v. ad H. Gr. I, 6, 14, ubi addere licet
 Dion. Chr. Or. 74, vol. 2, p. 397,
 Sapph. ib. p. 128. Sed hic malui
 sequi D.

ἐκάθισε] Eur. Heracl. 664: Στρα-
 τὸν καθίζει τάσσεται θ' ὃν ἦλθ' ἔχων.
 Phæn. 1188: Ἐξω τάφρου καθίσεν

Ἀργείων στρατόν. Thuc. 2, 71; 4,
 90.

ἐρμυνότητος] ἐρμυνὰ sic 5, 2, 2; 7,
 4, 10. Eadem sunt ἐρύματα. SCHN.
 τῇ ἰσχύϊ] Sic supra 5, 4, 20, est
 ἐλάττονι μορίῳ ἵεναι. Conf. 1, 4, 17;
 6, 1, 42: Πάσῃ τῇ δυνάμει, παντὶ σθένει
 etc. SCHN.

Ἐκ δὲ Βαβυλῶνος οἱ αὐτόμολοι καὶ οἱ ἀλίσκόμενοι
 ταῦτ' ἔλεγον ὅτι ὁ Ἀσσύριος οἴχοιτο ἐπὶ Λυδίας, πολλὰ
 τάλαντα χρυσίου καὶ ἀργυρίου ἄγων καὶ ἄλλα κτήματα
 26 καὶ κόσμον παντοδαπόν. ὁ μὲν οὖν ὄχλος τῶν στρατιωτῶν
 ἔλεγεν ὡς ὑπεκτίθειτο ἤδη τὰ χρήματα φοβούμενος· ὁ δὲ
 Κῦρος γιγνώσκων ὅτι οἴχοιτο συστήσων εἴ τι δύναιτο ἀν-
 τίπαλον ἑαυτῷ, ἀντιπαρεσκευάζετο ἐρρωμένως, ὡς μάχης
 εἶτι δεῖσον· ὥστ' ἐξεπίμπλη μὲν τὸ τῶν Περσῶν ἵππικόν,
 τοὺς μὲν ἐκ τῶν αἰχμαλώτων, τοὺς δὲ τινας καὶ παρὰ τῶν
 φίλων λαμβάνων ἵππους· ταῦτα γὰρ παρὰ πάντων ἐδέ-
 χετο καὶ ἀπεωθείτο οὐδὲν, οὔτε εἴ τις ὄπλον διδοίη καλὸν
 27 οὔτ' εἴ τις ἵππον· κατεσκευάζετο δὲ καὶ ἄρματα ἕκ τε τῶν [16]
 αἰχμαλώτων ἀρμάτων καὶ ἄλλοθεν ὁπόθεν ἐδύνατο. καὶ
 τὴν μὲν Τρωικὴν διφρεῖαν πρόσθεν οὔσαν καὶ τὴν Κυρη-
 ναίων ἔτι καὶ νῦν οὔσαν ἀρματηλασίαν κατέλυσε· τὸν γὰρ
 πρόσθεν χρόνον καὶ οἱ ἐν τῇ Μηδίᾳ καὶ Συρίᾳ καὶ Ἀραβίᾳ

25. οἱ om. A.G. καὶ om. A.G. s. v. r. ταῦτ' Bothius. Codices ταῦτ'.
 ἀργυρίου καὶ χρυσίου D. καὶ κόσμον] κόσμον A.G. pr. corr. s. v. 26. ἔ-
 λεγεν] ὑπελάμβανον D. ὑπελάμβανεν G. mg. r. οἴχοιτο] οι alterum in ras.
 D. εἴτι] ὅτι D. ἑαυτὸν D.G. s. v. r. δεῖσοι D. ὥστ' Porpo. ὡς
 δ' A.G. καὶ D. ἐξεπίμπλα D.G. s. v. r. περσῶν] περσῶν D. οὔτ' εἴ
 τις] οὐδὲ ἂν A.G., sed tis s. v. r. διδοίη] ἐδίδου D. οὐδ' εἴ τις ἵππον A.G.
 οὔτε ἵππον D. 27. ἕκ τε] ἐκ D. δύναιτο D. τρωικὴν om. A.G.
 mg. r. δρωικὴν super δρ posito π (sic) L. διφρεῖαν A.D., qui di s. v. ead.
 m., G. pr. ἔτι νῦν D. οὔσαν om. A.G. s. v. r. μηδείᾳ A.G.

25. ταῦτ'] ταῦτ' Bothius recte hic
 ut 5, 4, 24. Conf. 6, 2, 11, ubi vel
 post σχεδὸν δὲ τοῦτοισι illatum ταῦτα
 ἔλεγον καὶ οἱ αἰχμαλῶται, pro ταῦτά,
 et 2, 1, 4. H. Gr. 2, 1, 7, Anab. 7, 3,
 13. Aptius τάδε 8, 3, 1.

27. Τρωικὴν]. Currus Trojani bijugi
 fuerunt, et pugnatores inde, cum res
 ferebat, desilire consueverant (v. Hom.
 II. Δ, 91 seq.; II, 426 s.): unus
 Hector quadrigis usus est, II. Θ, 158.
 Cyrenæi currus quadrijugi fuerunt,
 quibus pugnatores perpetuo insiste-
 bant. Philostratus Icon. 1, 17, de
 Pelopis curru: Τὸ δ' ἵππων ζύγεται
 τεττάρων· τοῦτ' ἂν ἐς μὲν τὰ πολεμικὰ
 οὐπω ἔθαρσείτο, οἱ δὲ ἀγῶνες ἐγίνωσκον
 τε αὐτὸ καὶ ἐτίμων. καὶ οἱ Λυδοὶ δὲ φι-
 λιππότατοι ὄντες ἐπὶ μὲν Πέλοπος τέ-
 θριπποι τοὺς ἦσαν καὶ ἤδη ἀρματίται, μετὰ
 δὲ ταῦτα τετραρῦμοι τοὺς ἦσαν καὶ λέ-
 γονται πρῶτοι τοὺς ὀκτὰ σχεῖν. SCHN.
 Conf. 6, 2, 8. Pollux 1, 141: Λίβυες

δὲ καὶ ἀπὸ διφρῶν καὶ ἵππων ἐπεξευγμέ-
 νων, ὥσπερ οἱ Ὀμήρου ἦρωες μάχονται·
 Ὅμηρος γὰρ οὐκ οἶδε μονίππους ἱππείας.
 ὦν οἱ μὲν ὑπὸ τῷ ζυγῷ ζύγιοι, οἱ δ'
 ἑκατέρωθεν παρήροροι καὶ παράσειροι καὶ
 σειραφόροι καὶ σειραῖοι, καὶ αἱ τούτων
 ἡνίαί σειραι καὶ παρηγοῖαι. ἐπιβεβήκα-
 σι δὲ τοῦ ἀρματείου δίφρου ἡνίοχος καὶ
 παραβάτης· ὃν ὁ Πλάτων ἀναβάτην μι-
 κράσπιδα ἐκάλεσε. καλεῖται δὲ τις Λι-
 βυκὴ διφρεῖα, ἡ δὲ Περσικὴ, ἡ δὲ Λα-
 κωνικὴ. Ephorus apud Stephanum
 Byz. v. Βοιωτία: Κυρηναῖοι περὶ τὴν
 διφρευτικὴν ἐπιστήμην ἡσχόληνται. Ar-
 rian. Tact. p. 53 Blanc.: Τῶν Ἀσια-
 νῶν πάλαι μὲν Πέρσαι ἐπὶ ἡσκησαν τὴν
 τῶν δρεπανηφόρων τε ἀρμάτων καὶ μα-
 ταφράκτων ἵππων διφρεῖαν ἀπὸ Κύρου
 ἀρξάμενοι, ἔτι δὲ πρὸ τούτων οἱ σὺν
 Ἀγαμέμνονι Ἕλληνες καὶ οἱ σὺν Πριά-
 μῳ Τρῶες τὴν τῶν ἀφράκτων, καὶ Κυρη-
 ναῖοι δ' ἐπὶ πολὺ ἀπὸ ἀρμάτων ἐμά-
 χοντο.

καὶ πάντες οἱ ἐν τῇ Ἀσίᾳ τοῖς ἄρμασιν οὕτως ἐχρῶντο
 28 ὥσπερ νῦν οἱ Κυρηναῖοι. ἔδοξε δ' αὐτῷ, ὁ κράτιστον εἰκὸς
 εἶναι τῆς δυνάμεως, ὄντων τῶν βελτίστων ἐπὶ τοῖς ἄρμασι,
 τοῦτο ἐν ἀκροβολιστῶν μέρει εἶναι καὶ εἰς τὸ κρατεῖν οὐδὲν
 μέγα μέρος συμβάλλεσθαι. ἄρματα γὰρ τριακόσια τοὺς
 μὲν μαχομένους παρέχεται τριακοσίους, ἵπποις δ' οὗτοι
 χρῶνται διακοσίους καὶ χιλίους· ἡνίοχοι δ' αὐτοῖς εἰσὶ μὲν
 ὡς εἰκὸς οἷς μάλιστα πιστεύουσιν, οἱ βέλτιστοι· ἄλλοι δὲ
 εἰς τριακοσίους οὗτοί εἰσιν, οἱ οὐδ' ὀτιοῦν τοὺς πολεμίους
 29 βλάπτουσι. ταύτην μὲν οὖν τὴν διφρέϊαν κατέλυσεν· ἀντὶ [17]
 δὲ τούτου πολεμιστήρια κατεσκευάσατο ἄρματα τροχοῖς τε
 ἰσχυροῖς, ὡς μὴ ῥαδίως συντρίβηται, ἄξοσί τε μακροῖς·
 ἦττον γὰρ ἀνατρέπεται πάντα τὰ πλατεῖα· τὸν δὲ δίφρον
 τοῖς ἡνίοχοις ἐποίησεν ὥσπερ πύργον ἰσχυρῶν ξύλων·
 ὕψος δὲ τούτων ἐστὶ μέχρι τῶν ἀγκώνων, ὡς δύνωνται
 ἡνιοχεῖσθαι οἱ ἵπποι ὑπὲρ τῶν δίφρων· τοὺς δ' ἡνίοχους

28. ἔδοξε δ'] ἔδοξεν A.G. corr. s.v. r. ἔδοξεν δὲ L. εἰκὸς] ἦν add. G.,
 sed litteris r. β a s. v. ponit ante εἰκὸς, ut D.M. et in fine versus L. corr., qui
 post εἰκὸς delet ἄν. αὐτὸν post εἰκὸς delet D. ὄντων τῶν] ὄν τῶν A.G. ὄντων
 add. G. mg. r. τούτῳ D. pr. ἐν] μὴ ἐν D. μέρος] βάρος A.M.G., sed hic
 mg. r. γρ., omisso, ut videtur, μέρος, quod M. in mg. συμβάλλεσθαι A.G.
 ἵππους A.G. pr. οὗτοι] αὐ et gravem super i r. G., unde αὐ ante hoc
 add. L. πιστεύουσιν D. s. v. r. G. ἄλλοι δὲ D. mg. r. δὲ punctis
 suppositis delet G. οὗτοι] δὲ add. D.G. s. v. r. τοῖς πολεμίους D. corr.
 ead. m. 29. διφρέϊαν D. κατεσκεύασε τὰ D. ἄξιοσί A. ἦσον
 et σ s. v. r. D. ἀγκώνων] ἀγώνων A. τοῦ ἡνίοχου add. D.

28. οὐδὲν μέγα μέρος συμβάλλονται]
 Exemplis hujus formulæ ad Steph. v.
 Μέρος et Συμβάλλομαι citatis addere
 licet Diodori Exc. Vat. p. 94 ed.
 Mai. et Synesii apud Krabinger. ad
 Encom. calv. p. 75. Μέγα tantum
 1, 2, 8.

29. ἀντὶ δὲ τούτου] Ad διφρέϊαν non
 reddit, sed ad τὸ διφρεῖν, unde illud
 vocabulum est derivatum. SCHN.
 Id nempe peculiare fuit quod hi cur-
 rus axes haberent longiores et rotas
 firmiores quam bigæ aut quadrigæ
 communes. Illud quoque animad-
 vertendum est, aurigam solum, non
 propugnatorem insuper aliquem hos
 conscendisse currus; hoc enim genere
 quicquid effici debebat, id efficiendum
 erat non per homines, sed currus
 ipsos falcibus armatos. HUTCH.

κατέσκευάσατο convenit cum forma

s. 27, et ἐποίησατο 8, 8, 24, contra ac-
 tivum est s. 30. (Medium cum dat.
 51.) SCHN.

πολεμιστήρια ἄρματα non diversa
 sunt ab iis, quibus insistebant bella-
 tores Trojani et Cyrenaici, sed eodem
 nomine appellantur. Infra 7, 1, 47,
 τὰ δρεπανηφόρα ἄρματα memorantur,
 et statim τὸ πολεμιστήριον τοῦτο sub-
 jungitur. sed 8, 8, 26, ubi mentio
 δρεπανηφόρων ἁρμάτων præcedit, τὰ
 πολεμιστήρια dicuntur apparatus bel-
 licus omnis, præcipue tamen cur-
 rum falcatorum. SCHN.

πάντα intellige τὰ ὑπερέχοντα, ut
 apparet ex 6, 2, 17. SCHN. Helio-
 dor. Æth. 9, 15 : Τούτῳ (τῷ κράνει) ἐκ
 κορυφῆς εἰς αὐχένα πάντα πλὴν τῶν
 ὀφθαλμῶν εἰς τὸ διοπτρεῖν σκεπόμενος.
 ZEUN.

30 ἐθωράκισε πάντα πλὴν τῶν ὀφθαλμῶν. προσέθηκε δὲ καὶ δρέπανα σιδηρὰ ὡς διπήχη πρὸς τοὺς ἄξονας ἔνθεν καὶ ἔνθεν τῶν τροχῶν καὶ ἄλλα κάτω ὑπὸ τῷ ἄξονι εἰς τὴν γῆν βλέποντα, ὡς ἐμβαλόντων εἰς τοὺς ἐναντίους τοῖς

30. σιδήρεα D. διπήχεα D.G. s. v. r. διπήχηα L. καὶ om. G. pr.
τῶν om. A.G. τὴν om. D. εἰσβαλόντων A.G.

30. προσέθηκε] Antea enim nudi inermesque erant. Persarum currus, quales Arrianus Tact. p. 9 ψιλὰ ἄρματα vocat, ubi quum nominatim Persicorum curruum meminerit, haud dubie respexit ad hoc institutum Cyri, ejusque ἄρματα δρεπανήφορα opposuit ψιλοῖς, et hæc Τρωικὰ, illa Περσικὰ vocavit. Quanquam autem apud Persas aliosque quosdam Asiæ incolæ Cyrus primus veterem immutavit vehiculorum bellicorum formam, currusque falcatos instituerit, tamen haud facile quisquam dixerit, quis curruum istorum apud ceteros Orientis populos primus exstiterit auctor. Ninus sec. Diod. 2, 5 istiusmodi currus habuit. Sed frustra est Schefferus de re vehic. 2, p. 193, qui ante Nini tempora tales apud Chananæos fuisse currus ex monumentis sacris se deprehendisse putat. Nam neque in iis quos appellat locis neque alibi, opinor, usquam Scriptura falcium ex curribus eminentium meminit, quum Jud. 1, 19; 4, 3, ubi vulg. *currus falcatos* perperam exhibet, intelligendi sint *currus ferrei* seu *ferrati*, i. e. *ferro tecti*, ne facile confringi aut securibus secari possent. HUTCH. Conf. autem annot. ad ed. Turic. Æliani Scriptt. milit. vol. 2, p. 265.

διπήχη] Ita διπήχη et τριπήχη est sine varietate in Anab. 4, 2, 28. SCHN. De part. ὡς v. ad H. Gr. 3, 2, 3.

ὑπὸ τῷ ἄξονι] Inter utramque rotam seu ὑπὸ τοῖς δίφροις, ut est in Anabasi, quod contra Perizonium in Curtio vindicato p. 167, negantem recte defendit Zeunius. Hic simul admonet Darii currus falcatos apud Curtium 4, 9, et 15, rotas ipsas et temones habuisse falcatos. SCHN. Conf. Wesseling. ad Diodor. 17, 53, ubi πρὸς ταῖς κατάλκεισι τῶν ἄξόνων restitui recteque judicasse ostendi Perizonium.

ὡς ἐμβαλόντων] Intellige τῶν ἡνιό-

χων. In Anabasi 1, 8, 10, est de exercitu Artaxerxis: Πρὸ δὲ αὐτῶν ἄρματα διαλείποντα συχνὸν ἅπ' ἀλλήλων τὰ δρεπανήφορα λεγόμενα. εἶχον δὲ τὰ δρέπανα ἐκ τῶν ἄξόνων εἰς πλάγιον ἀποτεταμένα, καὶ ὑπὸ τοῖς δίφροις εἰς γῆν βλέποντα, ὡς διακόπτειν ὄψω ἐντύχοιεν· ἡ δὲ γνώμη ἦν, ὡς εἰς τὰς τάξεις τῶν Ἑλλήνων ἐλόντων καὶ διακοφόντων ὄψω ἐντύχοιεν. Infra 6, 2, 17: Ἄρματα ἔρχεται, ἃ οὐχ οὕτως ἐστήξεται, ὥσπερ πρόσθεν, ἀπεστραμμένα ὥσπερ εἰς φυγὴν, ἀλλ' οἱ τε ἵπποι εἰσι καταθεωρακισμένοι οἱ ἐν τοῖς ἄρμασιν, οἱ τε ἡνιόχοι—δρέπανά τε σιδηρὰ περὶ τοῖς ἄξοσι προσήρμοσται, ὡς ἐλάντες καὶ οὗτοι εὐθὺς εἰς τὰς τάξεις τῶν ἐναντίων. Tertius est locus 8, 8, 24, de usu curruum a Cyro institutorum: Ὁ μὲν γὰρ τιμαῖς αὐξήσας τοὺς ἡνιόχους—εἶχε τοὺς εἰς τὰ ὄπλα ἐμβαλόντας· οἱ δὲ νῦν οὐδὲ γινώσκοντες τοὺς ἐπὶ τοῖς ἄρμασιν—οἱ δὲ ὁρμῶσι μὲν, πρὶν δ' ἐν τοῖς πολεμίοις εἶναι, οἱ μὲν ἐκόντες ἐκπίπτουσιν, οἱ δ' ἐξάλλονται. Quartus est 7, 1, 29, ubi Abradates impetum facit in hostes: καὶ τὰ μὲν ἄρματα ἐφευγον αὐτοὺς εὐθὺς, τὰ μὲν καὶ ἀναλαβόντα τοὺς παραβάτας, τὰ δὲ καὶ ἀπολιπόντα. Quintus denique est 3, 3, 6: Τῶν δ' Ἀσσυρίων οἱ μὲν ἀπὸ τῶν ἀρμάτων προμαχόντες, ὡς ἐγγὺς ἦδη προσεμίνυε τὸ Περσικὸν πλῆθος, ἀνέβαινον ἐπὶ τὰ ἄρματα, καὶ ὑπεξήγον πρὸς τὸ εἰσθῆναι πλῆθος. Ex his locis omnibus fit manifestum Babylonios eorumque socios curru quadrijuго vectos et ante aciem progressos mox relicto curru pedites pugnassee. Currus autem in vicinia stabant, inter propugnatores et primam aciem relictī, quos a tergo ascenderent propugnatores, si praelio excedere velent. A tergo currus bellicos ascendant etiam Homerici heroes: hinc currus relictī dicuntur *aversi quasi ad fugam spectare* 6, 2, 17, ἐστήξεται ἀπεστραμμένα ὥσπερ εἰς φυγὴν. Homerici heroes de curru item desiliunt et pedites pugnant ante

ἄρμασιν. ὥς δὲ τότε Κῦρος ταῦτα κατεσκεύασεν, οὕτως
 ἔτι καὶ νῦν τοῖς ἄρμασι χρώνται οἱ ἐν τῇ βασιλείῳ χώρᾳ.
 ἦσαν δὲ αὐτῷ καὶ κάμηλοι πολλαὶ παρά τε τῶν φίλων
 31 συνειλεγμένοι καὶ αἰχμάλωτοι πᾶσαι συνηθροισμένοι. καὶ [18]
 ταῦτα μὲν οὕτω συνεπεραίνετο.

Βουλόμενος δὲ κατάσκοπόν τινα πέμψαι ἐπὶ Λυδίας καὶ
 μαθεῖν ὅ τι πράττοι ὁ Ἀσσύριος, ἔδοξεν αὐτῷ ἐπιτήδειος
 εἶναι Ἀράσπας ἐλθεῖν ἐπὶ τοῦτο ὁ φυλάττων τὴν καλὴν
 γυναῖκα. συνεβεβήκει γὰρ τῷ Ἀράσπᾳ τοιάδε. ληφθεὶς
 ἔρωτι τῆς γυναικὸς ἠναγκάσθη προσενεγκεῖν λόγους αὐτῇ
 32 περὶ συνουσίας. ἡ δὲ ἀπέφησε μὲν καὶ ἦν πιστὴ τῷ ἀνδρὶ
 καίπερ ἀπόντι· ἐφίλει γὰρ αὐτὸν ἰσχυρῶς· οὐ μέντοι κα-
 τηγόρησε τοῦ Ἀράσπου πρὸς τὸν Κῦρον, ὀκνοῦσα συμ-
 33 βαλεῖν φίλους ἀνδρας. ἐπεὶ δὲ ὁ Ἀράσπας δοκῶν ὑπηρε-
 τήσῃ τῷ τυχεῖν ἃ ἐβούλετο ἠπέλιψε τῇ γυναικὶ ὅτι εἰ μὴ
 βούλοιοτο ἐκοῦσα, ἄκουσα ποιήσοι ταῦτα, ἐκ τούτου ἡ
 γυνὴ, ὥς ἔδωκε τὴν βίαν, οὐκέτι κρύπτει, ἀλλὰ πέμπει τὸν
 34 εὐνοῦχον πρὸς τὸν Κῦρον καὶ κελεύει λέξαι πάντα. ὁ δ' [19]
 ὥς ἤκουσεν, ἀναγέλασας ἐπὶ τῷ κρείττονι τοῦ ἔρωτος φά-

κατεσκεύαζεν A.G. οἱ] καὶ οἱ D. συνηλεγμένοι D. καὶ] nisi leg. καὶ αἱ.
 31. οὕτως A.D. ἐπεραίνετο D. συνεπαίνετο L., qui ep s. v., et fortasse G.,
 qui eraiνeτο in ras., quid pr. non liquet. τινα κατάσκοπον D. τὴν καλὴν
 γυναῖκα] τὴν γυναῖκα τὴν καλὴν G. γὰρ] δὲ G. συνηθείας A.G., qui on s.
 s. v. r. συμβάλλειν D. 33. δέ] οὖν G. ὑπηρετεῖν D. τῷ τυ-
 χεῖν] ἀπετύγχανεν D.G. mg. r. ἠβούλετο A.G. ποιήσοιτο D. ποιή-
 σει M. Zonaras p. 157 D. ἅπαντα D. 34. δ'] ὥς A.

aciem, hinc πρόμαχοι appellati: inter-
 dum tamen currui insistentes pugnant.
 Compara Excursus Heyniani de
 acie Homericæ ad Iliadis Δ, p. 654
 seqq. Apud Græcos usus curruum
 bellicorum memoratur ab Euripide
 Suppl. 675, ubi Thebanorum ἡνίοχοι
 et παραβάται pugnam incipiunt. Dio-
 dorus 12, 70, in exercitu Bæotorum
 ad pugnam apud Delium ducto me-
 morat eosdem: Προεμάχοντο δὲ πάν-
 των οἱ παρ' ἐκείνοις ἡνίοχοι καὶ παρα-
 βάται καλούμενοι, ἄνδρες ἐπιλεκτοὶ τρια-
 κόσιοι, quos Thucydides 4, 93, in
 enumeratione copiarum omisit. Idem
 Diodorus 20, 41, Ophellam ait dux-
 isse ἄρματα ἑκατὸν, ἡνίοχους δὲ καὶ
 παραβάτας πλείους τῶν τριακοσίων.
 Sed Ophellas Cyrenæus fuit. Cyre-
 næi igitur plures aut equos currui
 adjunxisse, et aurigas imposuisse

videntur; aut quadrijugis curribus
 plures et propugnatores et aurigas
 imposuerunt: de quo nunc quærere
 amplius non vacat. Thebanorum
 παραβάτας usumque curruum bellico-
 rum qui præterea commemoraverit,
 neminem equidem novi. SCHN.

31. βουλόμενος—ἔδοξεν αὐτῷ] Conf.
 4, 2, 3.

συνηθείας] Ita meliores, quod præ-
 stat vulgari συνουσίας. Verbum ἡ-
 ναγκάσθη significat effectum et vim
 cupiditatis incensæ. SCHN. Rarum
 præsertim apud veteres συνήθεια pro
 συνουσία, quod ad Steph. Thes. ab
 Hesychio per συνήθεια explicatum no-
 tavimus, et alia signif. positum in
 συνήθεια depravatum etiam apud Plu-
 tarch. Pericl. c. 6, Dion. c. 13. Fre-
 quentius συνουσία, de quo v. ibid.

34. φάσκοντι] 5, 1, 8.

- σκοντι εἶναι, πέμπει Ἀρτάβαζον σὺν τῷ εὐνούχῳ καὶ
 κελεύει αὐτῷ εἰπεῖν βιάζεσθαι μὲν μὴ τοιαύτην γυναῖκα,
 35 πείθειν δὲ εἰ δύναιτο, οὐκ ἔφη κωλύειν. ἐλθὼν δ' ὁ Ἀρτά-
 βαζος πρὸς τὸν Ἀράσπαν ἐλοιδώρησεν αὐτὸν, παρακατα-
 θήκην ὀνομάζων τὴν γυναῖκα, ἀσέβειάν τε αὐτοῦ λέγων
 ἀδικίαν τε καὶ ἀκράτειαν, ὥστε τὸν Ἀράσπαν πολλὰ μὲν
 δακρύνειν ὑπὸ λύπης, καταδύεσθαι δ' ὑπὸ τῆς αἰσχύνης,
 ἀπολωλέναι δὲ τῷ φόβῳ μὴ τι καὶ πάθοι ὑπὸ Κύρου.
 36 Ὁ οὖν Κῦρος καταμαθὼν ταῦτα ἐκάλεσεν αὐτὸν καὶ [20]
 μόνος μόνῳ ἔλεξεν, Ὁρῶ σε, ἔφη, ὦ Ἀράσπα, φοβούμε-
 νόν τε ἐμὲ καὶ ἐν αἰσχύνῃ δεινῶς ἔχοντα. παῦσαι οὖν τού-
 των· ἐγὼ γὰρ θεοὺς τε ἀκούω ἔρωτος ἡττησθαι, ἀνθρώ-
 πους τε οἶδα καὶ μάλα δοκοῦντας φρονίμους εἶναι οἷα πε-
 πόνθασιν ὑπ' ἔρωτος· καὶ αὐτὸς δ' ἐμᾶυτοῦ κατέγνων μὴ
 ἂν καρτερῆσαι ὥστε συνὼν καλοῖς ἀμελεῖν αὐτῶν. καὶ σοὶ
 δὲ τούτου τοῦ πράγματος ἐγὼ αἰτιὸς εἰμι· ἐγὼ γάρ σε
 37 συγκαθεῖρξα τούτῳ τῷ ἀμάχῳ πράγματι. καὶ ὁ Ἀράσπας
 ὑπολαβὼν εἶπεν, Ἀλλὰ σὺ μὲν, ὦ Κῦρε, καὶ ταῦτα ὅμοιος
 εἰ οἴός περ καὶ τᾶλλα, πρῶός τε καὶ συγγνώμων τῶν ἀν-
 θρωπίνων ἀμαρτημάτων· ἐμὲ δ', ἔφη, καὶ οἱ ἄλλοι ἀνθρω-

35. αὐτὸν om. D., qui ἐλοιδώρησεν. παρακ. τε ὃν. D. ὀνομάζων A.
 αὐτοῦ] ἐαυτοῦ A.G. ἀκράσιαν D.G. s. v. r. μήτι καὶ] μήτι D.
 36. ἐκάλεσέν τε αὐτὸν D. τε post γὰρ punctis notat D. ἔρωτος D. mg.
 al. m. ἡττᾶσθαι A.G. Zonaras. ἡσσᾶσθαι D. corr. in sa, pr. fortasse ἡσ-
 σῆσθαι, ut Juntina. φρονίμους δοκοῦντας D. ἀμελῆσαι D. συγκα-
 τήρξα A.G. συγκατεῖρξα G. s. v. r. 37. οἴός περ] ὥστερ G.

35. ἀσέβειάν τε] τε ad sequentia non præcedentia refertur.

ἀκράτειαν] Aliena ab Atticis forma ἀκρασία, ut hic nonnullis, constanter illata omnibus Comment. 4, 5, 6—9, Conv. 8, 27, 32, etiam Stobæi et Athenæi.

θεοὺς τε] Vulgarem amantium excusationem commemoravit etiam Terentius Eun. 3, 5, 43. SCHN. Soph. fr. Phædræ apud Stob. Fl. 63, 25.

36. ἐν αἰσχύνῃ δεινῶς ἔχοντα] Eurip. Suppl. 164: Ἐν μὲν αἰσχύναις ἔχω πίττειν πρὸς οὐδας· Bacch. 89: Ἐχουσ' ἐν ὠδίνων λοχίαις ἀνάγκαις. Aristoph. Ran. 704: Ἐχοντες κυμάτων ἐν ἀγκάλαις. Idem Thesm. 230: Ἐχ' ἀτρέμασαντὸν dixit ut mox est s. 37, ἐκποδῶν

ἔχειν ἐμᾶυτόν. Aesch. Prom. 344: Ἡσύχαζε σαντὸν ἐκποδῶν ἔχων. V. Steph. Thes. v. Ἐχω, p. 2621 C, 2618 D.

πράγματι] Aristoph. Eccl. 441: Γυναῖκα δ' εἶναι πρᾶγμ' ἔφη νομβυστικόν. Arrian. Epict. 1, 11, 2: Πῶς χρὴ τῷ πράγματι; ut 3, 3, 12, πραγμάτων, de puella, citat Hutch.

37. ὥστερ] Conv. 4, 37: Ὅμοιά μοι δοκοῦσι πάσχειν, ὥστερ εἰ τις πολλὰ ἐσθίων μηδέποτε ἐμπίμπλαιτο. Anab. 5, 4, 34: Ὅμοια ἔπραττον, ἅπερ ἂν μετ' ἄλλων ὄντες, ubi οἷός περ malim. Sic est infra s. 47. H. Gr. 4, 2, 11. Hier. 7, 5. Econ. 8, 9, ὁμοῖόν τε εἶναι, οἷόν περ εἰ γεωργός. SCHN. Nec falsum ἅπερ.

ποι καταδύουσι τῷ ἄχει. ὡς γὰρ ὁ θροῦς διήλθε τῆς ἐμῆς
 συμφορᾶς, οἱ μὲν ἐχθροὶ ἐφῆδονταί μοι, οἱ δὲ φίλοι προσι-
 38 οντες συμβουλευουσιν ἐκποδὼν ἔχειν ἐμαυτὸν, μή τι καὶ
 εἶπεν, Εὖ τοίνυν ἴσθι, ὦ Ἀράσπα, ὅτι ταύτη τῇ δόξῃ οἷός τ'
 εἰ ἐμοί τε ἰσχυρῶς χαρίσασθαι καὶ τοὺς συμμάχους μεγάλα
 ὠφελῆσαι. Εἰ γὰρ γένοιτο, ἔφη ὁ Ἀράσπας, ὅ τι ἐγὼ σοι
 39 ἐν καιρῷ ἂν γενοίμην αὐτῷ χρήσιμος. Εἰ τοίνυν, ἔφη,
 προσποιησάμενος ἐμὲ φεύγειν ἐθέλοις εἰς τοὺς πολεμίους
 ἐλθεῖν, οἶμαι ἂν σε πιστευθῆναι ὑπὸ τῶν πολεμίων.
 Ἔγωγε ναὶ μὰ Δί', ἔφη ὁ Ἀράσπας, καὶ ὑπὸ τῶν φίλων
 40 οἶδα ὅτι ὡς σὲ πεφευγὼς λόγον ἂν παρέχοιμι. Ἐλθοῖς
 ἂν τοίνυν, ἔφη, ἡμῖν πάντα εἰδὼς τὰ τῶν πολεμίων· οἶμαι
 δὲ καὶ λόγων καὶ βουλευμάτων κοινωνῶν ἂν σε ποιοῖντο
 διὰ τὸ πιστεύειν, ὥστε μηδὲ ἓν σε λεληθῆναι ὧν βουλό-
 μεθα εἰδέναι. Ὡς πορευσομένου, ἔφη, ἥδη νυνὶ καὶ γὰρ

καταλύουσι D.G. s. v. r. συμβουλεύειν A.G. pr. ἐκποδὼν A.D.G.
 τι s. v. r. G. ἡδίκηκός τ' A. 38. οἷός τ' εἰ om. A.G. mg. r.
 39. ἐμὲ] με in ras. G. οἶμαι A.G. ἔγωγε] ἐγὼ μὲν D. ὡς] ὁ G.
 corr. s. v. r. σέ] ἐ in ras. plurium litt. G. 40. μηδὲν λεληθῆναι D.
 πορευσομένου] πορεύσομαι οὖν D.G. infra v. r.

καταδύουσι τῷ ἄχει] Ut antea fuit
 καταδύομαι ὑπὸ τῆς αἰσχύνῃς, idemque
 addito κατὰ γῆς Anab. 7, 7, 11, ita
 additum esset οἱ ἄλλοι. SCHN.

ὡς] Conf. 4, 2, 29; 8, 1, 13. H. Gr.
 7, 2, 19: Ὡς δὲ τὴν νύκτα ἡγρύπνησαν,
 ἐκάθευδον μέχρι πόρρω τῆς ἡμέρας
 4, 37: Ὡς δὲ πολλοὶ οἱ εἰργόμενοι ἦσαν,
 — ἀπορῆσαι δὴ μάλιστα ἐποίησε—ὅτι
 Μαντινέας ὀλίγους πᾶν εἶχον. Primo
 illorum locorum quod pro ὡς θέρος
 ἦν Zonaras posuit θέρος γὰρ ἦν, sen-
 tentiam, non verba reddidit. Nun-
 quam enim, ubi ὡς ponitur pro γὰρ,
 membra illo inchoata anteponuntur,
 ut membra per γὰρ interposita.

ἡδίκηκός] Xenophon non scripsit
 ὡς ἡδίκηκός, quod olim mirabar, sed
 ἡδίκηκός ἐμοῦ, quia hæc ad præce-
 dentia οἱ δὲ φίλοι συμβουλ. referuntur.
 SCHN.

38. εἰ γὰρ est utinam, ut Odysseæ
 3, 205 et alibi. SCHN.
 ἐν καιρῷ] Hæc minime opportuna
 huic loco censens Weiskius suspicatur
 ἐν καιρῷ αὐτῷ γενοίμην, cujus glossema

sit αὐτῷ χρήσιμος. Recte. Ita supra 5,
 1, 16: Ἰσως γὰρ ἂν πᾶν ἡμῖν ἐν καιρῷ
 γένοιτο αὕτη ἡ γυνή. Hist. Gr. 3, 4, 9
 (ubi Plutarchus Agesil. c. 8, χρήσι-
 mos): Πειράσομαι ἐν καιρῷ σοὶ εἶναι.
 et 7, 4, 8: Ἰσως ἂν αὐθις ἔτι ποτὲ ἐν
 καιρῷ ὑμῖν γενοίμεθα. Ubi Andocidis
 locum p. 72, posui simillimum Xeno-
 phonteo 5, 1, 16: Καὶ ἔστιν ὑμῖν χρή-
 σθαι τοῖς τοῖς ὅπου ἂν ἐν καιρῷ τι ὑμῖν
 γένηται. SCHN. Εἴθε γὰρ, ὁ Ἀρά-
 σπας ἔφη, γενοίμην σοὶ χρήσιμος ἐν
 καιρῷ, Zonaras p. 158 B.

39. ὑπὸ] λόγον παρέχειν est venire
 in sermones, et idem quod λέγεσθαι:
 quare jungitur præpositioni ὑπὸ, ut
 ἀποβνήσκω ὑπὸ τινος, et similia verba.
 SCHN.

40. ὡς πορευσομένου] Plato Char-
 mid. p. 176 C: Ὡς ἀκολουθήσοντας καὶ
 μὴ ἀπολειψομένους—βιάσει ἄρα—ὡς
 βιασόμενον, ἔφη. Xenophon supra
 1, 6, 11: Ὡς οὖν ἐμοῦ μηδέποτε ἀμε-
 λήσοντας—οὕτως ἔχε τὴν γνώμην. 3, 1,
 9: Ἐρώτα—ὡς τὰ ληθῆ ἐροῦντος. 8, 4,
 22: Ὡς ἀναμενοῦντος καὶ οὐκ ἀποθα-
 νουμένου οὕτω παρασκευάζον. Simile

τοῦτο ἴσως ἐν τῶν πιστῶν ἔσται τὸ δοκεῖν με ὑπὸ σοῦ
 41 μελλήσαντά τι παθεῖν ἐκπεφευγέναι. Ἡ καὶ δυνήσκει
 ἀπολιπεῖν, ἔφη, τὴν καλὴν Πάνθειαν; Δύο γὰρ, ἔφη, ὧ
 Κῦρε, σαφῶς ἔχω ψυχάς· νῦν τοῦτο πεφιλοσόφηκα μετὰ
 τοῦ ἀδίκου σοφιστοῦ τοῦ Ἑρωτος. οὐ γὰρ δὴ μία γε οὔσα
 ἅμα ἀγαθὴ τέ ἐστι καὶ κακὴ, οὐδ' ἅμα καλῶν τε καὶ αἰ-
 σχρῶν ἔργων ἐρᾷ καὶ ταῦτά ἅμα βούλεται τε καὶ οὐ βού-
 λεται πράττειν, ἀλλὰ δῆλον ὅτι δύο ἐστὸν ψυχὰ, καὶ ὅταν

δοκεῖν με] δοκοῦμεν A. δοκοῦν με G. corr. s. v. r. μελλήσαντα] μελήσον-
 τα D. o s. v. r. G. 41. καὶ om. D. Libri δυνήσκει. πανθίαν D.
 ταῦτα Stephanus. ταῦτα A.D.G. δῆλον ὅτι om. G.M. βούλεται post ὅτι
 delet D. ἔστων A. ψυχὰι A.G. pr.

est 8, 7, 10: 'Ὡς οὖν παλαιὰ καὶ εἰδι-
 σμένα καὶ ἔννομα λέγοντος ἐμοῦ, οὕτως
 ἀποδέχεσθε. Comment. 2, 6, 33: 'Ὡς
 τοὺς μὲν καλοὺς φιλήσοντας μου—θαρ-
 ρῶν διδάσκει. Anab. 1, 3, 6: 'Ὡς ἐμοῦ
 οὖν ἰόντος—οὕτω τὴν γνώμην ἔχετε.
 ubi v. annot. SCHN.

41. Πάνθειαν] Xenophontis narra-
 tionem respiciunt Philostr. Imag. p.
 824 seq., cui Πάνθεια pro Πανθία re-
 stitutum ex libro, Lucian. Imag. c. 10,
 Plut. Mor. p. 1093 C. Eandem fabu-
 lam carmine Soterichus quidam
 apud Suidam in hoc n., Celer so-
 phista apud Philostr. V. Soph. 1, 22,
 3, oratione persecutus erat. Conf.
 etiam Dio Chrys. vol. 2, p. 328,
 Tzetzes Anteh. 240, qui Πανθείην.

δύο ἐστὸν ψυχὰ] Camerarius ad
 h. l. ita commentatus est: "De dua-
 bus animis Socraticæ sunt disputa-
 tiones expositæ copiose a Platone.
 Non esse autem unam vim animi vel
 non unum genus seu εἶδος, ita osten-
 ditur: quia unum et idem non possit
 simul efficere contraria, ut manus
 simul attrahere et rejicere una aliquid
 et idem simul eodem tempore con-
 sistere et moveri. Hæc disseruntur
 verbosè in quarto libro rerum publi-
 carum: estque ista divisio animi in
 partem præditam ratione, id est cogi-
 tantem et intelligentem (a Græcis vo-
 catur τὸ λογιστικὸν seu λογικὸν μέρος)
 et alteram quasi brutam, quæ est
 ἄλογος. Atque Plato aliud plane genus
 facit ejus animæ, quæ particeps est
 rationis, et aliud ejus, quæ experts;
 idque genus etiam mortale esse ait in
 Timæo, cum posuisset in Phædro, ὅτι
 πᾶσα ψυχὴ ἀθάνατος. Quæ argumen-

tatio mirabiliter arrisit Ciceroni.—
 Non fugit autem nos, posse hæc Xe-
 nophontea referri ad Platonicas etiam
 disputationes in 9 libro Legum, ubi
 inter alia dicitur: non esse pauciores
 animas duabus, bona una, altera
 mala: nam æternas causas boni atque
 mali in natura illum introduxisse
 scimus. Sed hæc jam magis etiam
 inextricabilia atque mirifica sunt. Illa
 itaque superiora aliquanto minus ab-
 horrentia a captu communi retinea-
 mus." Locus prior Platonis Reip. 4,
 p. 436 B, hic est: Δῆλον ὅτι ταῦτόν
 τὰναντία ποιεῖν ἢ πάσχειν κατὰ ταῦτόν
 γε καὶ πρὸς ταῦτόν οὐκ ἐβελήσει ἅμα·
 ὥστε, εἴαν πον εὐρίσκωμεν ἐν αὐτοῖς
 ταῦτα γιγνόμενα, εἰσόμεθα ὅτι οὐ ταῦ-
 τὸν ἦν, ἀλλὰ πλείω. Hac scilicet ar-
 gumentatione nititur quod sequitur
 p. 439 D: Οὐ δὲ ἀλόγως ἀξιόσωμεν
 αὐτὰ διττὰ τε καὶ ἕτερα ἀλλήλων εἶναι,
 τὸ μὲν, ὃ λογίζεται, λογιστικὸν προσα-
 γορεύοντες τῆς ψυχῆς, τὸ δέ, ὃ ἐρᾷ τε
 καὶ πεινῇ καὶ διψῇ καὶ περὶ τὰς ἄλλας
 ἐπιθυμίας ἐπτόηται, ἀλόγιστόν τε καὶ
 ἐπιθυμητικόν, πληρώσεών τινων καὶ ἡ-
 δονῶν ἐταῖρον. ταῦτα μὲν τοίνυν δύο
 ἡμῖν ὠρίσθω εἶδη ἐν ψυχῇ ἐνόντα. τὸ δέ
 τοῦ θυμοῦ καὶ ὃ θυμούμεθα—ἴσως τῷ
 ἐτέρῳ τῷ ἐπιθυμητικῷ ἂν εἴη ὁμο-
 φυές. In hoc loco non difficile
 est duas animas reperire, quas ex-
 inde duxisse creditur Xenophon.
 Potest tamen fieri ut is ex Platonis
 sermonibus cum discipulis habitis
 cognitam Platonis opinionem habu-
 erit, si eam omnino Xenophontem
 respexisse credideris; quod facere nos
 quid cogit? Alter Platonis locus,
 quem Camerarius in animo habuit,

μὲν ἡ ἀγαθὴ κρατῇ, τὰ καλὰ πράττεται, ὅταν δὲ ἡ πονηρὰ,
τὰ αἰσχρὰ ἐπιχειρεῖται. νῦν δὲ ὡς σὲ σύμμαχον ἔλαβε,
42 κρατεῖ ἡ ἀγαθὴ καὶ πάνυ πολὺ. Εἰ τοίνυν καὶ σοὶ δοκεῖ [22]
πορεύεσθαι, ἔφη ὁ Κύρος, ὧδε χρὴ ποιεῖν, ἵνα κακείοις
πιστότερος ᾖς· ἐξάγγελλέ τε αὐτοῖς τὰ παρ' ἡμῶν, οὕτω
τε ἐξάγγελλε ὡς ἂν αὐτοῖς τὰ παρὰ σοῦ λεγόμενα ἐμπο-
δῶν μάλιστ' ἂν εἴη ὧν βούλονται πράττειν. εἴη δ' ἂν
ἐμποδῶν, εἰ ἡμᾶς φαίης παρασκευάζεσθαι ἐμβαλεῖν που
τῆς ἐκείνων χώρας· ταῦτα γὰρ ἀκούοντες ἤττον ἂν παντὶ
σθένει ἀθροίζονται, ἕκαστός τις φοβούμενος καὶ περὶ τῶν
43 οἴκοι. καὶ μένε, ἔφη, παρ' ἐκείνοις ὅτι πλείστον χρόνον· ἃ
γὰρ ἂν ποιῶσιν ὅταν ἐγγύτατα ἡμῶν ᾦσι, ταῦτα μάλιστα
καιρὸς ἡμῖν εἰδέναι ἔσται. συμβούλευε δ' αὐτοῖς καὶ ἐκτάτ-
τεσθαι ὅπῃ ἂν δοκῇ κράτιστον εἶναι· ὅταν γὰρ σὺ ἀπέλθῃς
εἰδέναι δοκῶν τὴν τάξιν αὐτῶν, ἀναγκαῖον οὕτω τεφάχθαι
αὐτοῖς· μετατάττεσθαι γὰρ ὀκνήσουσι, καὶ ἦν πῃ ἄλλη
44 μετατάττωνται, ἐξ ὑπογούου ταραξονται. Ἀράσπας μὲν [23]
δὴ οὕτως ἐξελθὼν καὶ συλλαβὼν τοὺς πιστοτάτους θερά-
ποντας καὶ εἰπὼν πρὸς τινὰς ἃ ᾤετο συμφέρειν τῷ πράγ-
ματι ᾤχετο.

45 Ἡ δὲ Πάνθεια ὡς ᾗσθητο οἰχόμενον τὸν Ἀράσπαν,

ἐπιχειρεῖται G. 42. σοὶ om. D. σὺ G. pr. καὶ ἐκείνοις D. ᾗς]
εἰ D. ἐξάγγελε A., qui mox λ s. v., D. αὐτῷ D. et mox βού-
λοιτο. ἐκποδῶν A. ἐμποδῶν D. bis. εἴη δ' ἂν ἐμποδῶν om. A. G.
mg. r. ἀθροίζοντο A. ἀθροίζοντο D. ἀθροίζοντο G., addito ν s. v. r.
43. ἡμῖν καιρὸς D. ὅποι A. D. αὐτοῖς. μ. γὰρ om. A. G. mg. r.
ὀκνήσωσι A. G. ὑπογούου D. G. 44. καὶ om. D. ἃ] οἷα D. ξυμ-
φέρειν G. 45. πανθία D. ἄρασπαν D.

exstat Leg. 10, p. 896 D: Ψυχὴν—
μίαν ἢ πλείους; δυοῖν μὲν γέ που ἔλατ-
τον μηδὲν τιθῶμεν, τῆς τε εὐεργετιδὸς
καὶ τῆς τἀναντία δυναμένης ἐξεργάζε-
σθαι. Quibus tertius conf. Phædr.
p. 237 D: Ἡμῶν ἐν ἐκάστῳ δύο τινὲ
ἐστὸν ἰδέα ἄρχοντε καὶ ἄγοντε, οὖν ἐπό-
μεθα ἢ ἂν ἄγῃτον, ἢ μὲν ἔμφυτος οὖσα
ἐπιθυμία ἡδονῶν, ἄλλη δὲ ἐπὶ κτητος
δόξα ἐφιμεμένη τοῦ ἀρίστου etc. SCHN.
Conf. Comment. 1, 2, 12 seq., ubi de
moribus Critiæ, Alcibiadisque disse-
rit, qui quamdiu cum Socrate versa-
bantur, honeste, posteaquam ab eo
discessissent, turpiter se gesserunt.
HUTCH. Duas animæ partes me-
morat etiam Aristot. Polit. 7, 15 extr.,

verbis secundo Platonis loco simil-
limis.

σοφιστοῦ] Sic dicit etiam Plato
Conv. p. 203 D.

41. καὶ πάνυ πολὺ] Conf. Heindorf.
ad Plat. Phædon. p. 106. SCHN.

ἀθροίζειν, ut D., Atticis tribuunt
grammatici.

43. ὑπογούου] Alii ὑπογούου, quæ est
perpetua omnium scriptorum in libris
inter utramque formam fluctuatio.
Missis Grammaticorum etymologiis si
analogiam sequimur, ὑπόγυις non
magis dixerint veteres quam ἔγγυς,
ἀμφίγυς, κρήγυς cum diphthongo
dixerunt.

πέμψασα πρὸς τὸν Κῦρον εἶπε, Μὴ λυποῦ, ὦ Κῦρε, ὅτι Ἀράσπας οἴχεται εἰς τοὺς πολεμίους· ἦν γὰρ ἐμὲ εἰσὶν πέμψαι πρὸς τὸν ἐμὸν ἄνδρα, ἐγὼ σοι ἀναδέχομαι ἥξειν πολὺ Ἀράσπου πιστότερον φίλον· καὶ δύναμιν δὲ οἶδ' ὅτι ὁπόσῃν ἂν δύνῃται ἔχων παρέσται σοι. καὶ γὰρ ὁ μὲν πατήρ τοῦ νῦν βασιλεύοντος φίλος ἦν αὐτῷ· ὁ δὲ νῦν βασιλεύων καὶ ἐπεχείρησέ ποτε ἐμὲ καὶ τὸν ἄνδρα διασπᾶσαι ἀπ' ἀλλήλων· ὑβριστὴν οὖν νομίζων αὐτὸν εὖ οἶδ' ὅτι
 46 ἄσμενος ἂν πρὸς ἄνδρα οἷος σὺ εἶ ἀπαλλαγεῖν. ἀκούσας [24] ταῦτα ὁ Κῦρος ἐκέλευε πέμπειν πρὸς τὸν ἄνδρα· ἡ δ' ἔπεμψεν. ὥς δ' ἔγνω ὁ Ἀβραδάτας τὰ παρὰ τῆς γυναικὸς σύμβολα, καὶ τᾶλλα δὲ ἦσθετο ὥς εἶχεν, ἄσμενος πορεύεται πρὸς τὸν Κῦρον ἵππους ἔχων ἀμφὶ τοὺς χιλίους. ὥς δ' ἦν πρὸς τοῖς τῶν Περσῶν σκοποῖς, πέμπει πρὸς τὸν Κῦρον εἰπὼν ὅς ἦν. ὁ δὲ Κῦρος εὐθὺς ἄγειν κελεύει αὐτὸν
 47 πρὸς τὴν γυναικα. ὥς δ' εἰδέτην ἀλλήλους ἡ γυνὴ καὶ ὁ Ἀβραδάτας, ἡσπάζοντο ἀλλήλους ὥς εἰκὸς ἐκ δυσελπίστων. ἐκ τούτου δὴ λέγει ἡ Πάνθεια τοῦ Κύρου τὴν ὁσιότητα καὶ τὴν σωφροσύνην καὶ τὴν πρὸς αὐτὴν κατοίκτισιν. ὁ δὲ Ἀβραδάτας ἀκούσας εἶπε, Τί ἂν οὖν ἐγὼ ποιῶν, ὦ Πάνθεια, χάριν Κύρῳ ὑπὲρ τε σοῦ καὶ ἐμαυτοῦ ἀποδοίην; Τί δὲ ἄλλο, ἔφη ἡ Πάνθεια, ἢ πειρώμενος ὅμοιος εἶναι περὶ ἐκείνον οἷόσπερ ἐκείνος περὶ σέ;

ἦν] ἐὰν D. πρὸς] εἰς G. δύναιτο A.G. μὲν om. A.G. βασιλεύς ὦν D. βασιλεὺς G. s. v. r. αὐτὸν εὖ om. D. οἷος σὺ] οἷος G. s. v. r. οἷς pr. ἀπαλλαγῆσεται A.G. 46. κελεύει D. ἀβραδάτης D. τὰ ἄλλα D. δισχιλίους D. τῶν om. D. πέμπειν D. εὐθὺς om. A. post ἄγειν add. G. mg. r. 47. δὲ εἰδέτην A.G. ἀλλήλους C.H.M., ut videtur, et Q. ἀλλήλῳ P. Zonaras. ἀλλήλοις A.G. καὶ ὁ] καὶ D. ἀβραδάτης D.G. hic et infra. ἡσπάζοντο A. ἡσπάσαντο D. δυσελπίστου G. s. v. r. πανθία D. hic et infra. ἐαυτὴν D. κατοίκτισιν A. κατοίκτισιν D.G. pr. ὑπὲρ τε] ὑπὲρ D. ἐμαυτοῦ] ὑπὲρ ἐμοῦ G. ἀποδοίην D. ἔφη] φησὶν G. ὅμοιος om. G.M. περὶ ἐκείνον εἶναι D. οἷσπερ καὶ ἐκείνος D.

ἀπαλλαγεῖν] De ἀπαλλαγῆσεται hic in meliores illato v. ad 4, 5, 46.

46. τοὺς χιλίους] Infra s. 50 et 2, 7 Abradatas dicitur ex equitatu suo parasse currus centum: qui quum efficiant numerum 800 equorum, verosimilius est Abradatam adduxisse secum ἀμφὶ χιλίους ἵππους, non δισχιλίους. ZEUN. Alterum habebat Tzetzes Hist. 3, 682: Σὺν δισχιλίοις

ἔρχεται ἱππέων ἐπιλέκτοις.

47. ὅμοιος] Ex glossemate natum censet Zeunius. At supra s. 37, est καὶ ταῦτα ὅμοιος εἶ οἷόσπερ καὶ τᾶλλα. deinde concinnitatis et numeri ratio melius constare videtur in vulgata lectione. SCHN. Servat etiam Tzetzes Hist. 3, 688: Τὸ ὅμοιον γενέσθαι σε πρὸς τοῦτον οἷος ἐκείνος περὶ σέ.

- 48 Ἐκ τούτου δὴ ἔρχεται πρὸς τὸν Κῦρον ὁ Ἀβραδάτας [25]
καὶ ὡς εἶδεν αὐτὸν, λαβόμενος τῆς δεξιᾶς εἶπεν, Ἄνθ' ὧν
σὺ εὖ πεποίηκας ἡμᾶς, ὦ Κῦρε, οὐκ ἔχω τί μείζον εἶπω ἢ
ὅτι φίλον σοι ἔμεινον δίδωμι καὶ θεράποντα καὶ σύμ-
μαχον. καὶ ὅσα ἂν ὀρώ σε σπουδάζοντα, συνεργὸς πειρά-
49 σομαι γίγνεσθαι ὡς ἂν δύνωμαι κράτιστος. καὶ ὁ Κῦρος
εἶπεν, Ἐγὼ δὲ δέχομαι· καὶ νῦν μὲν σε ἀφήμι, ἔφη, σὺν
τῇ γυναικὶ δειπνεῖν· αὐθις δὲ καὶ παρ' ἐμοὶ δεήσει σε σκη-
νοῦν σὺν τοῖς σοῖς τε καὶ ἐμοῖς φίλοις.
- 50 Ἐκ τούτου ὁρῶν ὁ Ἀβραδάτας σπουδάζοντα τὸν Κῦρον [26]
περὶ τὰ δρεπανηφόρα ἄρματα καὶ περὶ τοὺς τεθωρακισμέ-
νους ἵππους τε καὶ ἱππείας, ἐπειράτο συντελεῖν αὐτῷ εἰς τὰ
ἐκατὸν ἄρματα ἐκ τοῦ ἱππικοῦ τοῦ ἑαυτοῦ ὅμοια ἐκείνῳ·
αὐτὸς δὲ ὡς ἡγησόμενος αὐτῶν ἐπὶ τοῦ ἁρματος παρε-
51 σκευάζετο. συνεζεύξατο δὲ τὸ ἑαυτοῦ ἄρμα τετράρρυνόν τε

48. ἀβραδάτης hic etiam A. et 50. 52. —as H.M. εὖ σὺ ἐποίησας D.
μείζον D. ξύμμαχον G. συνεργὸς] σοι add. D.G. s. v. r. γενέσθαι G.
49. δὲ δέχομαι] δέχομαι τε D.M. et servans δὲ G. corr. ἐμοῖς] ἐμοῦ D.
51. τετράρρυνον A.D. τετράριθμον G. corr. mg. r. Duplici ρ hic et infra H.
Alterum bis puncto notat L., qui pr., ut G., τετράριθμον.

50. τεθωρ.] Cataphractus equites
appellatos annotat Servius ad Virg.
Æn. 11, 770, qui et ipsi, ut equi,
ferro sunt muniti. Athen. 5, p. 194:
Τελευταία δ' ἦν ἡ κατάφρακτος ἵππος
οἰκείως τῇ προσσηγορίᾳ τῶν ἵππων καὶ
τῶν ἀνδρῶν ἐσκεπασμένων τοῖς ὅπλοις.
V. supra ad 3, 3, 27, Arrian. Tact.
p. 53 ed. Scheffer. HUTCH. Xen.
Eq. 12, 8. ZEUN.

ὅμοια ἐκείνῳ] Brevis dictum pro
τοῖς ἐκείνου. SCHN. Conf. 5, 1, 4.
Sic Hom. Il. P, 51: Κόμαι· Χαρίτεσσιν
ὁμοίαι, ubi alia interpretes.

51. τετράρρυνον] Temones quatuor ita
fuisse curru aptatos ut singuli cum
axe ipso juxta se committerentur, de-
inceps duo dextrorsum, statuit Sal-
masius in Plinianis Exerc.: contra
quem operose Schefferus de re vehi-
culari 1, 12, docere conatur alium post
alium temonem fuisse aptatum, ut
prior jungeretur ad caput posterioris,
et omnes in curru ipso directi instar
unius axis recta linea protenderentur.
Hanc Schefferi sententiam impugnat
Zeunius ad h. l. negans se videre quo-
modo temones alii post alios potue-
runt aptari, et quomodo quatuor juga
equorum alia post alia juncta potuerint

ab uno auriga regi. Cui occurrit
Weiskius ita ut dubitet quomodo se-
decim equi cataphracti æqua fronte
ad ipsum axem temonibus aptatis
juncti esse potuerint: requiri enim
axem infinitæ longitudinis. Neque
minus difficile fuisse sedecim equos
ita junctos ab uno regi auriga, præ-
sertim in ipso flexu currus. Quare
aut binis temonibus quaternos equos
ad ipsum axem junctos incessisse
putat, ita ut alii quaterni hos antece-
derent, et sic deinceps per reliqua
ζεύγη, aut assentiendum Scheffero
censet. Verum suspicor virum doctum
cogitasse, equos temonibus junctos
non tam jugo quam loris aut funibus,
more vecturæ nostræ. Verum more
antiquo unus terno atque unum jugum
duos equos jungebat. Deinde quadri-
gas temones duos juxta se positos iis-
que equos quatuor duobus jugis
junctos habuisse docet locus clarissi-
mus Pindari Nemeorum 2, 137.
Quadrigarum autem ad exemplum
factos fuisse currus τετραρύμους et
ὀκταρύμους res ipsa loquitur. SCHN.
Verba Xenophontis repetit Philostr.
Imag. 2, 9, p. 825, ubi de Panthea.
Conf. autem Blomf. ad Æsch. Pers. 47.

καὶ ἵππων ὀκτώ· τοὺς δὲ ἵππους τοῦ ἄρματος χαλκοῖς
 πᾶσι προβλήμασι κατεσκευάσατο.

52 Ἀβραδάτας μὲν ταῦτα ἔπραττε· Κῦρος δὲ ἰδὼν τὸ [27]
 τετράρρυμον αὐτοῦ ἄρμα κατενόησεν ὅτι οἶόν τε εἶη καὶ
 ὀκτάρρυμον ποιήσασθαι, ὥστε ὀκτὼ ζεύγεσι βοῶν ἄγειν
 τῶν μηχανῶν τὸ κατωτάτω οἶκημα· ἦν δὲ τοῦτο τριώ-

Post ὀκτὼ libri addunt ἡ δὲ πάνθεια (πανθία D.) ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἐκ τῶν ἐαντῆς
 χρημάτων χρυσοῦν τε αὐτῷ θώρακα ἐποίησατο καὶ χρυσοῦν κράνος, ὡσαύτως δὲ
 καὶ περιβραχιόνια (περιβραχίονα D. περὶ βραχιόνια G.). κατεσκευάζετο G.
 52. τετράρρυμον A.D.G. corr., qui pr. τετράριθμον. κατενόησεν om. G.
 ὅτι] ὡς D. om. G. ὀκτάρρυμον A.D.G. κατωτάτω] Librī κατώτατον.
 τετράρρυμον] τὸ τριώρυμον A. τριώρυμον et γ supra v., et in mg. τριόργγιον, B.
 τὸ τριώρων G. τριόργγιον mg. r., sed corr. in ov. τὸ τριόργγιον L. corr. P. τρι-
 ὄργγιον D.

τὸ κατώτατον] Equidem mirabar
 superiora tabulata non item vecta
 dici, causamque suspicabar esse eam,
 quod machinæ super inferiore tabu-
 lato exstruerentur postea quam in
 locum esset ventum. At tota turris
 pluribus tabulatis compacta dicitur
 deinde οἶκήματα, nec usquam partium
 separatim fit mentio, nec ullæ ma-
 chinæ superstruebantur, sed ipsæ
 turres solæ appellantur, etiam infra
 3, 8, et 28; 7, 1, 39; 7, 5, 52. Video
 etiam Weiskium hæsisse in hoc loco.
 Sed is alias dubitationis causas ha-
 buit. Nam cur τὸ κατώτατον οἶκημα
 tantum commemoretur, per se esse
 clarum ait. Cum enim tota turris
 propter magnitudinem curruī non
 posset imponi, tantum infimum ejus
 tabulatum, quod alias ex singulis
 partibus coagmentandum esset, (puto
 in ipso hostilis agminis conspectu et
 pugnæ procinctu) Cyrum in currum
 agi voluisse. Superius autem tabu-
 latum, ut angustius et levius, inter
 reliqua impedimenta sequi potuisset.
 Verum, ut dixi, turris ipsa tota, par-
 tibus omnibus bene coagmentatis, non
 curruī imposita, sed rotis primo tabu-
 lato subjectis agebatur, nec ullæ ejus
 partes separatæ vehebantur, ut in tur-
 ribus ambulatoriis, quas etiam disso-
 lutas in exercitu circumferebant.
 Quales descripsit Vitruv. 10, 13, 3.
 In c. 14, et alibi μηχανὰς ὑποτρόχους
 describit. Inferioris tabulati altitudi-
 nem, rotis innixi, trium orgyarum in-
 dicat Xenophon, latitudinem super-
 ioris licebit partim ex adjunctis peri-
 dromis et loricis, partem ex usu bel-

lico numeroque viginta bellatorum,
 denique ex numero temonum axi in-
 fixorum juxta se deinceps octo et
 equorum sedecim his adjunctorum
 aestimare. Quæ vero dubitavit Weis-
 kius cur ζεύγεσι βοῶν, non ἵππων?
 brevem habent responsionem et fa-
 cilem. Equis enim Cyrus ad equita-
 tum augendum maxime utebatur. De-
 inde etiam illa brevitās Weiskio est
 suspecta, quod non dicatur, vere
 tales currus factos esse, sed statim
 subjiciatur, cujus altitudinis fuerint.
 Haud dubie igitur totum locum esse
 mancum. Quod mihi non videtur,
 nec ex brevitāte illa extractum ad in-
 eptias narrationis longioris Xenophon-
 tem compellere placet. SCHN. Recte
 autem animadvertit Buttmannus
 Gram. vol. 2, p. 411 ed. pr. κατώτατον
 ab librario esse illatum ut ἀνωτάτη
 pro ἀνωτάτω in deteriores Anab. 7, 4,
 11, Diod. 2, 10, et alia similia alibi.
 Nihilo certiora sunt reliqua adjectivi
 exempla ad Thes. Steph. citata.

ἡ δὲ Πάνθεια—περιβραχιόνια ex 4,
 2 hic loco alieno esse repetita ani-
 madvertit Bornemannus. Habuit jam
 Tzetzes 3, 700: Ἐκ τοῦ καλλίστου
 κόσμου δὲ αὐτῆς τοῦ γυναικείου ἡ Πάν-
 θεια εἰργάσατο τότε τῷ Ἀβραδάτα χρυ-
 σοῦν ὁμοῦ τὸν θώρακα καὶ βραχιονιστή-
 ρας καὶ κράνος λιθοκόλλητον, χάριν
 ἀσπράπτον.

52. τριώρυγον] Formam hic prope-
 modum servatam in libris melioribus,
 Xenophonti Cyn. 2, 5: Τὸ δὲ μέγεθος
 τὰ μὲν ἐνόδια διώρυγα, τετράρυγα,
 πεντάρυγα, τὰ δὲ δίκτυα δεκάρυγα, εἰ-
 κοσάρυγα, τριακοντάρυγα, ubi, ut hic

53 ρυγον μάλιστα ἀπὸ τῆς γῆς σὺν τοῖς τροχοῖς. τοιοῦτοι δὲ
 πύργοι σὺν τάξει ἀκολουθοῦντες ἐδόκουν αὐτῷ μεγάλη μὲν
 ἐπικουρία γενέσθαι τῇ ἑαυτοῦ φάλαγγι, μεγάλη δὲ βλάβη
 τῇ τῶν πολεμίων τάξει. ἐποίησε δὲ ἐπὶ τῶν οἰκημάτων καὶ
 περιδρόμους καὶ ἐπάλξεις· ἀνεβίβαζε δ' ἐπὶ τὸν πύργον
 54 ἕκαστον ἄνδρας εἴκοσιν. ἐπεὶ δὲ πάντα συνειστήκει αὐτῷ [28]
 τὰ περὶ τοὺς πύργους, ἐλάμβανε τοῦ ἀγωγίου πείραν· καὶ
 πολὺ ῥᾶον ἦγε τὰ ὀκτὼ ζεύγη τὸν πύργον καὶ τοὺς ἐπ'
 αὐτῷ ἄνδρας ἢ τὸ σκευοφορικὸν βάρος ἕκαστον τὸ ζεύγος.
 σκευῶν μὲν γὰρ βάρος ἀμφὶ τὰ πέντε καὶ εἴκοσι τάλαντα
 ἦν ζεύγει· τοῦ δὲ πύργου, ὥσπερ τραγικῆς σκηνῆς τῶν
 ξύλων πάχος ἐχόντων, καὶ εἴκοσιν ἀνδρῶν καὶ ὄπλων,
 τούτων ἐγένετο ἔλαττον ἢ πεντεκαίδεκα τάλαντα ἕκαστω

53. μεγάλην ἐπικουρίαν ποιῆσαι D. ἑαυτῶν D. μεγάλην δὲ βλάβην D.
 corr. ἀνεβίβαζε δ'] ἀνεβίβαζεν G. τὸν πύργον A. τῶν πύργων D.
 54. συνεστήκει D. ἀγωγήμου D. ῥάδιον D. εἴκοσι καὶ πέντε D.
 ζεύγει τοῦ B. s. v., D. M. ζεύγη τοῦ A. G. pr. ζευγητοῦ G. corr. τρατηγικῆς G.
 pr. ξύλων] ὀκτὼ post hoc s. v. B. πάχος D. G. s. v. M. ἐχόντων G.
 s. v. r. M. ὄντων A. D. G. τούτων] Libri τούτους.

librarii, editores intulerant formas—ὄργυιους, vindicavit Boeckhius *Urkunden ueber das Seewesen des attischen Staates* p. 412, ubi: Νεία τὰ πλείστα πεντῶρυγα. Eandem Theophrasto H. Pl. 5, 8, 1: Μῆκος μὲν ἦν τῶν εἰς τὴν ἐνδεκῆρην τὴν Δημητρίου τηθέντων τρισκαίδεκόργυιους, ex vestigiis librorum Urbinatis et Medicei restitui ad Steph. Thes. v. Ὀργυιά, vol. 5, p. 2154 C, D. Sed hic quum τὸ ante τριῶρυγον addant libri meliores, ibid. v. Τετρώρυγος, p. 2090 B, id ex τετρώρυγον potius ortum conieci quam τὸ male esse repetitum.

53. τοιοῦτοι δὲ πύργοι] De quibus v. Veget. 4, 17, 18 et Stewech. ad 1. HUTCH.

σὺν τάξει] s. 55, est σὺν τῷ στρατεύματι. ἐν τάξει malim. SCHN.

περιδρόμους] Sunt iidem in turribus descriptis a Vitruvio 10, 13, 4, ut docui in annotatione p. 364. SCHN.

ἀγωγίου] Vulgatum ἀγωγίμου jam olim cum Brodæo Stephanus et Muretus in ἀγωγίον mutari voluerunt propter sequens ἀγώγιον, quod Suidas interpretatur τὸ ἀγόμενον βάρος ἐπὶ τῆς ἀμάξης. Contra Hutchinsonus statuit significationem ἀγωγίμου ab ἀγωγίου non solum diversam, sed huic

etiam loco aptam. τὸ ἀγώγιον igitur h. l. interpretatur facilitatem aut difficultatem vecturæ, quasi vectilitatem dicas. Verum differentiam istam, etsi vera sit, huic loco nostro non congruere docet comparatio ponderis impositi curribus impedimenta et turres agentibus; unde apparet βάρος esse synonymum vocabulo ἀγώγιον; nec alteri ἀγώγιμον ullum hic esse locum. SCHN. Suidæ e Xenophonte citantis gl. Photii est.

τραγικῆς σκηνῆς] De tribus scenarum generibus, tragicis, comicis et satyricis, v. Vitruv. 5, 8. HUTCH. Comparisonem cum scenæ tragicæ machinamentis nec intelligere nec interpretari hodie licet in tantis rei scenicæ Græcæ tenebris. SCHN. Quod G. corr. habet πάχος ἐχόντων est etiam in M., quantum ex Valckenarii silentio colligo, qui his ascripserat, *obscurissima sunt*. Nullo autem in libro est τούτων, quod ex Philippi *harum turrium* petitum reposuit Hutch. pro τούτοις, quum non minus commodum sit οὕτως.

ἕκαστῳ ζεύγει] ἕκαστῳ τῷ ζεύγει, ut præcesserat, Zeunius. Conf. var. scr. Anab. 1, 8, 9.

55 ζεύγει τὸ ἀγώγιον. ὥς δ' ἔγνω εὖπορον οὔσαν τὴν ἀγωγὴν, παρεσκευάζετο ὥς ἄξων τοὺς πύργους σὺν τῷ στρατεύματι, νομίζων τὴν ἐν πολέμῳ πλεονεξίαν ἅμα σωτηρίαν τε καὶ δικαιοσύνην εἶναι καὶ εὐδαιμονίαν.

ΚΕΦ. Β.

Ἦλθον δ' ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ καὶ παρὰ τοῦ Ἰνδοῦ χρήματα ἄγοντες καὶ ἀπήγγελλον αὐτῷ ὅτι ὁ Ἰνδὸς ἐπιστέλλει τοιάδε. Ἐγὼ, ὦ Κῦρε, ἤδομαι ὅτι μοι ἐπήγγειλας ὧν ἐδέου, καὶ βούλομαί σοι ξένος εἶναι καὶ πέμπω σοι χρήματα· καὶ ἄλλων δέῃ, μεταπέμπου. ἐπέσταλται
2 δὲ τοῖς παρ' ἐμοῦ ποιεῖν ὅ τι ἂν σὺ κελεύῃς. ἀκούσας δὲ ὁ [2] Κῦρος εἶπε, Κελεύω τοίνυν ὑμᾶς τοὺς μὲν ἄλλους μένοντας ἔνθα κατεσκηνώκατε φυλάττειν τὰ χρήματα καὶ ζῆν ὅπως ὑμῖν ἥδιστον· τρεῖς δέ μοι ἐλθόντες ὑμῶν εἰς τοὺς πολέμους ὥς παρὰ τοῦ Ἰνδοῦ περὶ συμμαχίας, καὶ τάκεί μαθόντες ὅ τι ἂν λέγωσί τε καὶ ποιῶσιν, ὥς τάχιστα ἀπαγγείλατε ἐμοί τε καὶ τῷ Ἰνδῷ· καὶ ταῦτά μοι καλῶς ὑπηρετήσητε, ἔτι μᾶλλον ὑμῖν χάριν εἶσομαι τούτου ἢ ὅτι χρήματα πάρεστε ἄγοντες. καὶ γὰρ οἱ μὲν δούλοις ἐοικότες κατὰσκοποι οὐδὲν ἄλλο δύνανται εἰδότες ἀπαγγέλλειν ἢ ὅσα πάντες ἴσασιν· οἱ δὲ οἰοίμην ὑμεῖς ἄνδρες πολλάκις
3 καὶ τὰ βουλευόμενα καταμανθάνουσιν. οἱ μὲν δὲ Ἰνδοὶ [3] ἡδέως ἀκούσαντες καὶ ξεμισθέντες τότε παρὰ Κῦρος, συσκευασάμενοι τῇ ὑστεραίᾳ ἐπορεύοντο, ὑποσχόμενοι ἡ

55. ἄξων] ἅμα ἄξων D.G. mg. r. πύργους] ἵππους G. mg. r. εἶ-
ναι post σωτηρίαν τ' D. καὶ δ. εἶναι om. M. 1. ἀπήγγελλον D. ἀπήγγει-
λον G. ἐπιστέλλει D. ὅτι ἀπήγγειλας ὧν ἐδέου A. ὧν ἐδέου ὅτι ἀπήγ-
γειλας G., sed μοι post ὅτι s. v. r. ὧν ἐδέου ἐπήγγειλας M. 2. δὲ om. D.
ὑμᾶς om. Zonaras. μὲν om. D. εἰς] ἐς A.G. τάκεί] Libri τὰ ἐκεί.
ποιῶσιν] ποιήσωσιν A.G. καὶ] καὶ G., ἂν s. v. r. ὑπηρετήσατε G. corr.
s. v. πάρεσται D. ἀπαγγέλλειν A.D. οἰοί] τοιοῦτοι οἰοί D.G.
mg. r. 3. δὴ om. G.M. ἀκ. ἡδέως D. ὑποσχόμενοι om. G.

55. ἀγωγὴν] Rationem curruum
turritorum promovendorum. SCHN.

εὐδαιμονίαν quam dicat docent 7, 1,
10 extr. 5, 42, 79, 83; 8, 1, 10, 23,
24.

ἦλθον] 3, 3, 27.

2. οἰοίμην ὑμεῖς] Vere dicitur le-

gatus publice ad hostem missus et in
castris ejus versatus magis idoneus
esse ad explorandum hostilis exer-
citus statum atque adeo ad impera-
toris consilia indaganda, quam specu-
lator vulgaris sub servi persona latens.
SCHN.

μὴν μαθόντες ὅσα ἂν δύνωνται πλεῖστα ἐκ τῶν πολεμίων ἥξειν ὥς δυνατόν τάχιστα.

- 4 Ὁ δὲ Κύρος τά τε ἄλλα εἰς τὸν πόλεμον παρεσκευάζετο μεγαλοπρεπῶς, ὥς δὴ ἀνὴρ οὐδὲν μικρὸν ἐπινοῶν πράττειν, ἐπεμέλετο δὲ οὐ μόνον ὧν ἔδοξε τοῖς συμμάχοις, ἀλλὰ καὶ ἔριν ἐνέβαλλε πρὸς ἀλλήλους τοῖς φίλοις ὅπως αὐτοὶ ἕκαστοι φανοῦνται καὶ εὐοπλότατοι καὶ ἵππικώτατοι καὶ ἀκοντιστικώτατοι καὶ τοξικώτατοι καὶ φιλοπονώτατοι.
- 5 ταῦτα δὲ ἐξεργάζετο ἐπὶ τὰς θήρας ἐξάγων καὶ τιμῶν τοὺς κρατίστους ἕκαστα· καὶ τοὺς ἄρχοντας δὲ οὓς ἑώρα ἐπιμελούμενους τούτου ὅπως οἱ αὐτῶν κράτιστοι ἔσονται στρατιῶται, καὶ τούτους ἐπαινῶν τε παρώξυνε καὶ χαριζόμενος
- 6 αὐτοῖς ὅ τι δύναιτο. εἰ δέ ποτε θυσίαν ποιοῖτο καὶ ἑορτὴν ἄγοι, καὶ ἐν ταύτῃ ὅσα πολέμου ἔνεκα μελετῶσιν ἀνθρωποι πάντων τούτων ἀγῶνας ἐποίει καὶ ἄθλα τοῖς νικῶσι μεγαλοπρεπῶς ἐδίδου, καὶ ἦν πολλὴ εὐθυμία ἐν τῇ στρατεύματι.

- 7 Τῷ δὲ Κύρῳ σχεδόν τι ἤδη ἀποτετελεσμένα ἦν ὅσα [4] ἐβούλετο ἔχων στρατεύεσθαι πλὴν τῶν μηχανῶν. καὶ γὰρ οἱ Πέρσαι ἱππεῖς ἔκπλεω ἤδη ἦσαν εἰς τοὺς μυρίους, καὶ τὰ ἄρματα τὰ δρεπανηφόρα, ἃ τε αὐτὸς κατεσκευάζεν, ἔκπλεω ἤδη ἦν εἰς τὰ ἑκατὸν, ἃ τε Ἀβραδάτας ὁ Σούσιος ἐπεχείρησε κατασκευάζειν ὅμοια τοῖς Κύρου, καὶ ταῦτα ἔκ-
8 πλεω ἦν εἰς ἄλλα ἑκατόν. καὶ τὰ Μηδικὰ δὲ ἄρματα ἐπεπείκει Κύρος Κναξάρην εἰς τὸν αὐτὸν τρόπον τούτον μετα-

δυνατόν] ἂν δύνωνται D. 4. εἰς] πρὸς D. et omisso τε ἄλλα Zonaras.
ὥς δὴ] ὥστε A.G. corr. s. v. r. σμικρὸν G.M. ὑπονῶν A.G. ἐπεμε-
λείτο D.L. corr., ἐπιμελείσθαι G. pr. ἐπιελείσθαι A. ὧν om. A.G. mg. r.
τῶν συμμάχων H. φανῶνται, ut videtur, G. pr., qui v s. v. r. εὐοπλό-
τατοι D. τοῖς φίλοις om. A.G. mg. r. 5. δὲ om. A.G. ἐπὶ]
τε add. G. ἕκαστα] D. G. mg. r. ἐπιμελουμένους D. τούτου] τού-
τους A. αὐτῶν Stephanus. αὐτοὶ A.G. αὐτοῦ D.G. s. v. r. μελετῶσιν]
πολεμῶσιν D. corr. mg. r. 7. ὅποσα D. ἱππῆς D. pr. ἔκ-
πλεω L. ἔκπλεα A.D.G. ἀβραδάτης A.D.G. ἔκπλεω] Libri ἔκπλεα.

4. τά τε ἄλλα] Huic respondet ἐπε-
μέλετο δέ.

5. τοὺς κρατίστους ἕκαστα] 2, I, 21:
Οὔτοι κράτιστοι ἕκαστα γίνονται.

6. ὅσα πολέμου] Conf. I, 6, 18; 2,
I, 22, unde Onesander ea fere omnia

elicuisse videtur quæ tradit c. 10.
HUTCH.

7. ἔκπλεω] Recte jam Castalio con-
stanter ἔκπλεω, ut postulat usus Xe-
nophontis. Formæ novitiæ ἔκπλεα
exempla attulimus ad Thes. Steph.

σκευάσαι ἐκ τῆς Τρωικῆς καὶ Λιβυκῆς διφρείας· καὶ ἔκ-
πλεω καὶ ταῦτα ἦν εἰς ἄλλα ἑκατόν. καὶ ἐπὶ τὰς κα-
μήλους δὲ τεταγμένοι ἦσαν ἄνδρες δύο ἐφ' ἑκάστην τοξό-
ται. καὶ ὁ μὲν πλείστος στρατὸς οὕτως εἶχε τὴν γνώμην
ὥς ἤδη παντελῶς κεκρατηκὼς καὶ οὐδὲν ὄντα τὰ τῶν
πολεμίων.

- 9 Ἐπεὶ δὲ οὕτω διακειμένων ἦλθον οἱ Ἴνδοι ἐκ τῶν πολε- [5]
μίων οὓς ἐπεπόμφει Κῦρος ἐπὶ κατασκοπὴν, καὶ ἔλεγον
ὅτι Κροῖσος μὲν ἡγεμὼν καὶ στρατηγὸς πάντων ἡρημένος
εἶη τῶν πολεμίων, δεδογμένον δ' εἶη πᾶσι τοῖς συμμαχοῖς
βασιλεῦσι πάσῃ τῇ δυνάμει ἕκαστον παρεῖναι, χρήματα δὲ
εἰσφέρειν πάμπολλα, ταῦτα δὲ τελεῖν καὶ μισθουμένους
10 οὓς δύναιντο καὶ δωρουμένους οἷς δέοι, ἥδη δὲ καὶ μεμι-
σθωμένους εἶναι πολλοὺς μὲν Θρακῶν μαχαιροφόρους,
Αἰγυπτίους δὲ προσπλεῖν· καὶ ἀριθμὸν ἔλεγον εἰς δώδεκα
μυριάδας σὺν ἀσπίσι ποδῆρεσι καὶ δόρασι μεγάλοις, οἰά-
περ καὶ νῦν ἔχουσι, καὶ κοπίσι· προσέτι δὲ καὶ Κυπρίων
στράτευμα· παρεῖναι δ' ἤδη Κίλικας πάντας καὶ Φρύγας
ἀμφοτέρους καὶ Λυκάονας καὶ Παφλαγόνας καὶ Καππαδό-
κας καὶ Ἀραβίους καὶ Φοίνικας καὶ σὺν τῷ Βαβυλῶνος
ἄρχοντι τοὺς Ἀσσυρίους, καὶ Ἰῶνας δὲ καὶ Αἰολέας καὶ
σχεδὸν πάντας τοὺς Ἑλληνας τοὺς ἐν τῇ Ἀσίᾳ ἐποικούν-

8. ἐς, ut videtur, A. Libri ἔκπλεα. 9. ἐπεὶ—πολεμίων D. mg. r.
πεπόμφει A. εἶη τῶν] ἐπὶ τῶν A.G. πάσῃ τῇ] πᾶσι D. δέει D.
10. ποδῆρεσι] ταῖς ποδῆρεσι D. καὶ δόρασι om. A.G. mg. r. προσέτι
προσπλεῖν D.G. s. v. r. κίλικας] καὶ κίλικας D. αἰολαίας D. ἀποικ. A.
κατοικ. G.M.

8. Λιβυκῆς διφρείας] Est quæ supra
6, 1, 27, ubi v. annot., Cyrenaica vocata
fuit. SCHN.

9. ἐπεὶ δὲ] Absolvitur oratio s. 12.
οὕτω διακειμένων] Male Zonaras in-
terpretatur: Οὕτω δὲ διατιθεμένων τῷ
Κύρῳ τῶν τοῦ πολέμου. SCHN.

ἐπὶ κατασκοπὴν] V. ad Hist. Gr. 1,
4, 11. Dativo, ut hic nonnulli, Pau-
san. 7, 7, 7, Procop. 1, 17, p. 50 B.
τελείν] Impendere, ut 8, 1, 13, et alibi.
V. Steph. v. Τελέω, p. 1983, B, C.

10. μαχαιροφόρους] Iisdem armis
instructos habet Thuc. 2, 96, et 98;
7, 27, ἀκοντίοις alii pugnabant, ut
Xenophon Comment. 3, 9, 1, narrat.
Cræsi cum Amasi Ægyptiorum et
Labyneto Assyriorum rege initam so-

cietatem belli adversus Cyrum narrat
Herodotus 1, 77, qui c. 26, Græcos
Asiam incolas a Cræso victos tes-
tatur, et c. 69, 77, et 82, belli socie-
tatem a Cræso cum Lacedæmoniiis
initam refert. SCHN.

Αἰγυπτίους] σὺν ποδῆρεσι καὶ ξυλί-
ναις ἀσπίσι de iisdem Ægyptiis est in
Anabasi 1, 8, 9. SCHN. Maximus
Tyr. Diss. 3 init.: Ἐπιόντος αὐτοῖς
βαρβαρικοῦ στόλου, ἵππου Μηδικῆς,
ἀρμάτων Περσικῶν, ἀσπίδων Αἰγυπτίων.
HUTCH. V. infra 7, 1, 33.

10. ἐποικούντας] Αἱ κατοικούντας,
sed ἔποικοι sunt coloni incolis ad-
iuncti; hi ἐποικεῖν dicuntur, non κα-
τοικεῖν. SCHN. Οἰκούντας 2, 1, 5,
ubi D. item ἐποικούντας.

- 11 τας σὺν Κροίσῳ ἡναγκάσθαι ἔπεσθαι, πεπομφέναι δὲ Κροῖσον καὶ εἰς Λακεδαίμονα περὶ συμμαχίας· συλλέγεσθαι δὲ τὸ στράτευμα ἀμφὶ τὸν Πακτωλὸν ποταμὸν, προῖέναι δὲ μέλλειν αὐτοὺς εἰς Θύμβραρα, ἔνθα καὶ νῦν ὁ σύλλογος τῶν ὑπὸ βασιλέα βαρβάρων τῶν κάτω Συρίας, καὶ ἀγορὰν πᾶσι παρηγγέλθαι ἐνταῦθα κομίζειν· σχεδὸν δὲ τούτοις ταῦτα ἔλεγον καὶ οἱ αἰχμάλωτοι· ἐπεμέλετο γὰρ καὶ τούτου ὁ Κῦρος ὅπως ἀλίσκονται παρ' ὧν ἔμελλε πύεσσεσθαι τι· ἔπεμπε δὲ καὶ δούλοις εὐκότας κατασκόπους ὡς
- 12 αὐτομόλους· ὡς οὖν ταῦτα ἤκουσεν ὁ στρατὸς τῷ Κύρῳ, [6] ἐν φροντίδι ἐγένετο, ὥσπερ εἰκὸς, ἡσυχαιτεροί τε ἢ ὡς εἰώθεσαν διεφοίτων, φαιδροί τε οὐ πάννυ ἐφαίνοντο, ἐκυκλοῦντό τε καὶ μεστὰ ἦν πάντα ἀλλήλους ἐρωτώντων περὶ τούτων καὶ διαλεγομένων.
- 13 Ὡς δὲ ἦσθητο ὁ Κῦρος φόβον διαθέοντα ἐν τῇ στρατιᾷ, συγκαλεῖ τούς τε ἄρχοντας τῶν στρατευμάτων καὶ πάντας ὁπόσων ἀθυμούντων ἐδόκει βλάβη τις γίγνεσθαι καὶ προθυμουμένων ὠφέλεια. προεῖπε δὲ τοῖς ὑπηρέταις, καὶ ἄλλος

11. θυμβραῖα A. θυμβραῖα G. θύβραρα D. καὶ om. D. τούτοις ταῦτα Juntina. τούτοις ταῦτα A.G. ταῦτα τούτοις D. ἐπεμελεῖτο A.G. παρ' om. G. 12. ἤκουσεν ταῦτα D. τοῦ κύρου D. Zonaras p. 159 B. ἐγίγνετο] τε ἕκαστος ἐγίγνετο D. ἡσυχαιτερον D. καὶ ἡσ. G. ἐώθεσαν A.G. pr. φαιδροί τε] φαιδροί τε οἱ πολλοί D. ἐκύκλουν τότε D. ἐλυποῦντο τε A.G. corr. mg. r. περὶ τ. post ἐρωτ. D. περὶ πάντων post ἐρωτ. A. post διαλ. G.M. 13. βλάβη ἐδόκει τις D. ἐδόκει τις βλάβη G.

ἡναγκάσθαι] Verum hic sequitur. Nam Græcos Asiam incolentes bello subactos vectigales factos esse a Cræso tradit Herodotus I, 26 s. ZEUN.

11. Θύμβραρα] Si de loco pugnae inter Assyrios et Cyrum commissæ constaret, situs loci Θύμβραρα definiri certius posset. Post pugnam enim sub vespem castra Cyrus Thymbraris posuit 7, 1, 45. Hinc unius diei itinere profectus esse videtur et pervenisse Sardes, quo etiam cadaver Abradatae in pugna occisi perlatum ab uxore curatur. Θύμβριον Anab. I, 2, 13, videtur diversum, quippe in Phrygia situm. SCHN. Steph. Byz.: Θύμβραρα, πόλις Ἀσίας τῷ Πακτωλῷ συνεχῆς, ὡς Ξενοφῶν. Τὸ ἐθνικὸν Θυμβραρεὺς ἔδει. Ξενοφῶν δὲ Θυμβραραῖός φησι. Quorum postrema

epitomes potius videntur quam Stephani. Nullum enim gentile est apud Xenophontem. Loci illius nomen in Θυνναρο... in inscriptione quadam latere putabat Lebas *Expédition scientifique de Morée* vol. 2, p. 77 s.

ἐνθα—ὁ σύλλογος] Similis locus Econ. 4, 6: Καὶ πάντας ἅμα συνάγων—ἐνθα δὲ ὁ σύλλογος καλεῖται. quocum alii compararunt locum Hist. Gr. 5, 1, 10: Ἐνθα ἡ Τριπυργία καλεῖται. SCHN. Conf. autem Anab. I, 9, 7.

12. ἐκυκλοῦντο] Anab. 6, 4, 20: Σχεδόν τι πᾶσα ἡ στρατιὰ διὰ τὸ μέλειν ἅπασιν ἐκυκλοῦντο περὶ τὰ ἱερά. HUTCH.

ἡσυχαιτεροί τε—φαιδροί τε] Prius τε hæc nectit tum præcedentibus, quod qui ad sequens referret καὶ addidit corrector in G., ut Anab. I, 8, 3, ubi v. annot.

εἴ τις βούλοιτο τῶν ὀπλοφόρων προσίστασθαι ἀκουσόμενος τῶν λόγων, μὴ κωλύειν. ἐπεὶ δὲ συνήλθον, ἔλεξε τοιάδε.

- 14 Ἄνδρες σύμμαχοι, ἐγὼ τοῖνυν ὑμᾶς συνεκάλεσα ἰδὼν [7] τινὰς ὑμῶν, ἐπεὶ αἱ ἀγγελίαι ἦλθον ἐκ τῶν πολεμίων, πάννυ εὐοκίας πεφοβημένοις ἀνθρώποις. δοκεῖ γάρ μοι θαυμαστὸν εἶναι εἴ τις ὑμῶν ὅτι μὲν οἱ πολέμοι συλλέγονται δέδοικεν, ὅτι δὲ ἡμεῖς πολὺ πλείους συνειλέγμεθα νῦν ἢ ὅτε ἐνικῶμεν ἐκείνους, πολὺ δὲ ἄμεινον σὺν θεοῖς παρεσκευάσμεθα νῦν ἢ πρόσθεν, ταῦτα δὲ ὁρῶντες οὐ θαρ-
- 15 ρεῖτε. ὦ πρὸς θεῶν, ἔφη, τί δῆτα ἂν ἐποιήσατε οἱ νῦν δεδαικότες, εἰ ἡγγελλόν τινες τὰ παρ' ἡμῖν νῦν ὄντα ταῦτα ἀντίπαλα ἡμῖν προσιόντα, καὶ πρῶτον μὲν ἡκούετε, ἔφη, ὅτι οἱ πρότερον νικήσαντες ὑμᾶς οὗτοι πάλιν ἔρχονται ἔχοντες ἐν ταῖς ψυχαῖς ἦν τότε νίκην ἐκτήσαντο· ἔπειτα δὲ οἱ τότε ἐκκόψαντες τῶν τοξοτῶν καὶ ἀκοντιστῶν τὰς ἀκροβολίσσεις νῦν οὗτοι ἔρχονται καὶ ἄλλοι ὅμοιοι τούτοις
- 16 πολλαπλάσιοι· ἔπειτα δὲ ὥσπερ οὗτοι ὀπλισάμενοι τοὺς πεζοὺς τότε ἐνίκων, νῦν οὕτω καὶ οἱ ἱππεῖς αὐτῶν παρεσκευασμένοι πρὸς τοὺς ἱππέας προσέρχονται, καὶ τὰ μὲν τόξα καὶ ἀκόντια ἀποδοδοκιμάκασιν, παλτὸν δὲ ἐν ἰσχυρὸν ἕκαστος λαβὼν προσελαύνειν διανενόηται ὥς ἐκ χειρὸς τὴν
- 17 μάχην ποιησόμενος· ἔτι δὲ ἄρματα ἔρχεται, ἃ οὐχ οὕτως ἐστήξει ὥσπερ πρόσθεν ἀπεστραμμένα ὡς εἰς φυγὴν,

προσίστασθαι C. προϊστασθαι A.D.G.

τοὶ D. συνεκάλεσα] συνέλεξα D.

λέγονται συλλέγεσθαι G. corr. r.

15. Libri ὦ.

ἡγγελον D. pr.

ὅτι om. A.

ὑμᾶς A.

ἄλλοι om. D.

ἐν G. mg. r.

φέντα D.

πρότερον H.M.

πρότερον A.G. corr. s. v. r.

πρότερον A.G. corr. s. v. r.

πρότερον A.G. corr. s. v. r.

πρότερον A.G. corr. s. v. r.

πρότερον A.G. corr. s. v. r.

πρότερον A.G. corr. s. v. r.

πρότερον A.G. corr. s. v. r.

πρότερον A.G. corr. s. v. r.

πρότερον A.G. corr. s. v. r.

14. ξύμμαχοι G.

τοῖνυν]

συλλέγονται]

συλλέγεσθαι λέγονται D.

θελῶ D.

ὑμῖν A.

ὑμῖν A.

ὑμῖν A.

ὑμῖν A.

ὑμῖν A.

ὑμῖν A.

ὑμῖν A.

ὑμῖν A.

ὑμῖν A.

ὑμῖν A.

ὑμῖν A.

ὑμῖν A.

ὑμῖν A.

ὑμῖν A.

ὑμῖν A.

ὑμῖν A.

ὑμῖν A.

ὑμῖν A.

ὑμῖν A.

13. προσίστασθαι] Est in circulo exteriore adsistere concioni. SCHN.

15. οἱ τότε ἐκκόψαντες] 3, 3, 60.

16. παλτὸν] Infra est de his ipsis equitibus 7, 1, 2, παλτῷ κρανεῖν ἐν ἑκάστος. SCHN.

17. ἐστήξεται] Eadem forma Cyneg. 10, 9, quum ἀφειστήξει sit Anab. 2, 4, 5, ubi tamen meliores ἀποσταίη vel ἀποστῇ. Utrouque loco ἐστήξει Elmslejus ad Aristoph. Ach. 590, ut

Eurip. Iph. A. 675, ἐστήξεις pro ἐστήξει vel ἐστήξει, et Platoni τεθνήξει ex libris restitutum pro τεθνήξεται.

17. ἀπεστραμμένα — ἐλῶντες] De sententia v. ad 6, 1, 30. Verba δρεπανά τε — προσήρμοσται quasi parentheses inseruit Xenophon, subjungens ἐλῶντες — ἐναντίων, quæ cum præcedentibus οἱ τε ἡνίοχοι — κράνεσι tantum coeunt, repugnant contra parentheses. SCHN. Ὡς εἰς αὐτὴν sic An. 1, 8, 23, etc.

- ἀλλ' οἳ τε ἵπποι εἰςὶ κατατεθωρακισμένοι οἳ ἐν τοῖς ἄρμα-
 σιν, οἳ τε ἡνίοχοι ἐν πύργοις ἐστᾶσι ξυλίνοις τὰ ὑπερ-
 έχοντα ἅπαντα συνεστεγασμένοι θώραξι καὶ κράνεσι, δρέ-
 πανά τε σιδηρὰ περὶ τοῖς ἄξοσι προσήρμοσται, ὥς ἐλὼν-
 18 τες καὶ οὗτοι εὐθὺς εἰς τὰς τάξεις τῶν ἐναντίων· πρὸς δ' ἔτι
 κάμηλοι εἰσὶν αὐτοῖς ἐφ' ὧν προσελῶσιν, ὧν μίαν ἐκάστην
 ἑκατὸν ἵπποι οὐκ ἂν ἀνάσχοιντο ἰδόντες· ἔτι δὲ πύργους
 προσίασιν ἔχοντες ἀφ' ὧν τοῖς μὲν ἑαυτῶν ἀρήξουσιν,
 ἡμᾶς δὲ βάλλοντες κωλύουσιν τοῖς ἐν τῷ ἰσοπέδῳ μά-
 19 χεσθαι· εἰ δὴ ταῦτα ἀπήγγελλέ τις ὑμῖν ἐν τοῖς πολεμίοις
 ὄντα, οἳ νῦν φοβούμενοι τί ἂν ἐποιήσατε; ὁπότε ἀπαγ-
 γελλομένων ὑμῖν ὅτι Κροῖσος μὲν ἦρηται τῶν πολεμίων
 στρατηγὸς, ὃς τοσούτῳ Σύρων κακίων ἐγένετο ὅσῳ Σύροι
 μὲν μάχῃ ἡττηθέντες ἔφυγον, Κροῖσος δὲ ἰδὼν ἡττημένους
 20 ἀντὶ τοῦ ἀρήγειν τοῖς συμμάχοις φεύγων ὥχεται· ἔπειτα δὲ
 διαγγέλλεται δήπου ὅτι αὐτοὶ μὲν οἳ πολέμιοι οὐχ ἱκανοὶ
 ἡγούνται ὑμῖν εἶναι μάχεσθαι, ἄλλους δὲ μισθοῦνται, ὥς
 ἄμεινον μαχουμένους ὑπὲρ σφῶν ἢ αὐτοί. εἰ μέντοι τισὶ
 ταῦτα μὲν τοιαῦτα ὄντα δεινὰ δοκεῖ εἶναι, τὰ δὲ ἡμέτερα
 φαῦλα, τούτους ἐγὼ φημι χρῆναι, ὦ ἄνδρες, ἀφεῖναι εἰς
 τοὺς ἐναντίους· πολὺ γὰρ ἐκεῖ ὄντες πλείω ἂν ἡμᾶς ἢ
 παρόντες ὠφελοῖεν.
- 21 Ἐπεὶ δὲ ταῦτα εἶπεν ὁ Κῦρος, ἀνέστη Χρυσάντας ὁ [8]
 Πέρσης καὶ ἔλεξεν ὧδε. ὦ Κῦρε, μὴ θαύμαζε εἰ τινες
 ἐσκυθρώπασαν ἀκούσαντες τῶν ἀγγελλομένων· οὐ γὰρ
 φοβηθέντες οὕτω διετέθησαν, ἀλλ' ἀχθεσθέντες· ὥσπερ
 γε, ἔφη, εἰ τινων βουλομένων τε καὶ οἰομένων ἤδη ἀριστή-

οἳ ἐν] ἐν D. συνεστεγασμένα A. pr. -ναι corr. περὶ] πρὸς D.
 ἐλόντες G. 18. εἰσὶν] ἐν A.G. pr., corr. mg. r. ἂν om. A.G. ἔχ.
 προσίασιν D. προσίασιν A. ἡμᾶς A.D. κωλύουσιν τοῖς] κωλύουσιν D.
 19. ἀπήγγειλε D. ἡμῖν A.G. ἐν τοῖς] αὐτοῖς A.G. ἀπαγγέλομ. D.
 corr. s. v. r. ὑμῖν om. D. τῶν πολεμίων] τοῖς πολεμίοις D. ἡττημέ-
 νους] συνηττημένους A.G. 20. δέ] δὲ δὴ A.G. ἡμῖν D. μαχο-
 μένους A.D.G. pr. εἰ om. A.G., interpungentes post τισί. ἐναντίους]
 πολεμίους D. ἂν om. A.G. ἢ παρόντες ὠφελοῖεν] οἳ παρόντες ὠφελοῖεν A.
 ὠφελοῖεν ἢ παρόντες D. 21. δέ om. D. μὴ] ἔφη μὴ D.

18. ἐκάστην] Conf. ad 7, 1, 27.
 19. ἀπαγγελλομένων] Oratio in-
 cepta non continuatur, sed structura
 abruptum per ἀνακολουθίαν: quod
 genus varias habet excusationes.

SCHN. Intelligendum ὁπότε φο-
 βείσθε.
 Σύροι] Syri sunt Assyrii, de quibus
 4, 2, 31. SCHN.
 Κροῖσος δέ] 4, 1, 8; 2, 29.

- σειν ἐξαγγελθείη τι ἔργον ὃ ἀνάγκη εἶη πρὸ τοῦ ἀρίστου ἐξεργάσασθαι, οὐδεὶς ἂν, οἶμαι, ἡσθείη ἀκούσας· οὕτω τοίνυν καὶ ἡμεῖς ἤδη οἰόμενοι πλουτήσιν, ἐπεὶ ἡκούσαμεν ὅτι ἐστὶ περίλοιπον ἔργον ὃ δεῖ ἐξεργάσασθαι, συνεσκυθρωπάσαμεν, οὐ φοβούμενοι, ἀλλὰ πεποῖσθαι ἂν ἤδη καὶ
 22 τοῦτο βουλόμενοι. ἀλλὰ γὰρ ἐπειδὴ οὐ περὶ Συρίας μόνον ἀγωνιούμεθα, ὅπου σῖτος πολὺς καὶ πρόβατά ἐστι καὶ φοίνικες οἱ καρποφόροι, ἀλλὰ καὶ περὶ Λυδίας, ἔνθα πολὺς μὲν οἶνος, πολλὰ δὲ σῦκα, πολὺ δὲ ἔλαιον, θάλαττα δὲ προσκλύζει καθ' ἣν πλείω ἔρχεται ἢ ὅσα τις ἐόρακεν ἀγαθὰ, ταῦτα, ἔφη, ἐννοοῦμενοι οὐκέτι ἀχθόμεθα, ἀλλὰ θαρροῦμεν ὡς μάλιστα, ἵνα θᾶπτον καὶ τούτων τῶν Λυδίων ἀγαθῶν ἀπολαύωμεν. ὁ μὲν οὕτως εἶπεν· οἱ δὲ σύμμαχοι [9] πάντες ἡσθησάν τε τῷ λόγῳ καὶ ἐπήνεσαν.
- 23 Καὶ μὲν δὴ, ἔφη ὁ Κῦρος, ὦ ἄνδρες, δοκεῖ μοι ἰέναι ἐπ' αὐτοὺς ὡς τάχιστα, ἵνα πρῶτον μὲν αὐτοὺς φθάσωμεν ἀφικόμενοι, ἣν δυνάμεθα, ὅπου τάπιτήδεα αὐτοῖς συλλέγεται· ἔπειτα δὲ ὅσῳ ἂν θᾶπτον ἴωμεν, τοσούτῳ μείω μὲν
 24 τὰ παρόντα εὐρήσομεν αὐτοῖς, πλείω δὲ τὰ ἀπόντα. ἐγὼ μὲν δὴ οὕτω λέγω· εἰ δέ τις ἄλλη πη γινώσκει ἢ ἀσφαλέστερον εἶναι ἢ ῥᾶον ἡμῖν, διδασκέτω. ἐπεὶ δὲ συνηγόρευον μὲν πολλοὶ ὡς χρεὼν εἶη ὅτι τάχιστα πορεύεσθαι ἐπὶ τοὺς πολεμίους, ἀντέλεγε δὲ οὐδεὶς, ἐκ τούτου δὴ ὁ Κῦρος ἤρχετο λόγου τοιοῦδε.
- 25 Ἄνδρες σύμμαχοι, αἱ μὲν ψυχαὶ καὶ τὰ σώματα καὶ τὰ [10]

ἀπαγγελθείη D. τι om. D. ἤδη] τε A.G., qui ἤδη addit mg. r. ἀκούσας] τοῦτο add. D.G. s. v. r. ὅτι ἐστὶ] ἐστὶν D. περίλοιπον] τι λοιπὸν D. 22. ἐπεὶ D. Libri ἐόρακεν. ἀλλὰ] ἀλλὰ γε D. θαρροῦμεν ὡς μάλιστα alii codices Brodæi P. θαρρῶμεν ὡς τάχιστα A. et ου s. ω ponens r. G. θαρροῦντες ὡς τάχιστα D. τούτων om. D. ἀπολαύσωμεν D. 23. μοί] καὶ add. D.G. s. v. r. Libri τὰ ἐπιτήδεα. ἂν om. A.G. μείω μὲν] μειούμενα A.G. αὐτοῖς εὐρήσομεν D. 24. ἄλλη πη] ἄλλως πως D.G. s. v. r. διδ.—συνηγ. μὲν om. A. μὲν] ἡμῖν E. et, ut videtur, G. pr. 25. ξύμμαχοι G.

21. πεποῖσθαι ἂν] Delendum videtur ἂν, ut 4, 2, 35, quod neque cum πεποῖσθαι neque cum sequenti βουλόμενοι recte conjungitur.

22. περὶ Συρίας—ὅπου σῖτος] Confirmit Anab. 1, 4, 19; 5, 10. ZEUN. φοίνικες οἱ καρποφόροι] V. ad Anab. 2, 3, 15. In Græcia autem fructus non maturescebant. Plut. Mor. p. 723 C.

περὶ Λυδίας] Conf. Herodot. 1, 71. ZEUN. De Assyria 1, 193.

τῶν Λυδίων ἀγαθῶν] Idem adj. Anab. 1, 5, 6: Ἐν τῇ Λυδίᾳ ἀγορὰ ἐν τῷ Κύρῳ βαρβαρικῶ. ZEUN.

ὡς χρεὼν εἶη] H. Gr. 7, 1, 28: Λεγόντων ὡς χρεὼν εἶη. Synesius p. 3 B; 96 B; et ubi εἶναι pro εἶη C.

ὄπλα οἷς δεήσει χρῆσθαι ἐκ πολλοῦ ἡμῖν σὺν θεῷ παρε-
 σκεύασται· νῦν δὲ τὰπιτήδεια δεῖ εἰς τὴν ὁδὸν συσκευά-
 ζεσθαι αὐτοῖς τε ἡμῖν καὶ ὁπόσοις τετράποσι χρώμεθα μὴ
 μείον ἢ εἴκοσιν ἡμερῶν. ἐγὼ γὰρ λογιζόμενος εὐρίσκω
 πλείονων ἢ πεντεκαίδεκα ἡμερῶν ἐσομένην ὁδὸν, ἐν ᾗ οὐδὲν
 εὐρήσομεν τῶν ἐπιτηδείων· ἀνεσκευάσται γὰρ τὰ μὲν ὑφ'
 26 ἡμῶν, τὰ δὲ ὑπὸ τῶν πολεμίων ὅσα ἐδύναντο. συσκευά-
 ζεσθαι οὖν χρὴ σῖτον μὲν ἱκανόν· ἄνευ γὰρ τούτου οὔτε
 μάχεσθαι οὔτε ζῆν δυναίμεθ' ἄν· οἶνον δὲ τοσοῦτον ἕκα-
 στον ἔχειν χρὴ ὅσος ἱκανὸς ἔσται ἐθίσαι ἡμᾶς αὐτοὺς
 ὑδροποτεῖν· πολλὰ γὰρ ἔσται τῆς ὁδοῦ αἰνος, εἰς ἣν οὐδ'
 27 ἂν πάννυ πολὺν οἶνον συσκευασώμεθα, διαρκέσει. ὥς οὖν
 μὴ ἐξαπίνης αἰνοὶ γενόμενοι νοσήμασι περιπίπτωμεν, ὧδε
 χρὴ ποιεῖν· ἐπὶ μὲν τῷ σίτῳ νῦν εὐθὺς ἀρχώμεθα πίνειν
 ὕδωρ· τοῦτο γὰρ ἤδη ποιοῦντες οὐ πολὺ μεταβαλοῦμεν. [11]
 28 καὶ γὰρ ὅστις ἀλφίτοσιτεῖ, ὕδατι μεμιγμένην αἰεὶ τὴν
 μᾶζαν ἐσθίει, καὶ ὅστις ἀρτοσιτεῖ, ὕδατι δεδευμένον τὸν
 ἄρτον, καὶ τὰ ἐφθὰ δὲ πάντα μεθ' ὕδατος τοῦ πλείστου

δεήσοι G. Libri τὰ ἐπιτήδεια. δεῖ om. A. ἐγὼ—ἡμερῶν om. A.G.
 mg. r. πλείονων P. πλεόνων D. πλέον ὃν G.M. ἡδύναντο A.G.
 26. σκευάζεσθαι γὰρ χρὴ τὸ ἱκανόν A. σκευάζεσθαι (sed s. v. r. σν, tum in ras.
 r. οὖν σίτον μὲν), ἱκανόν χρὴ G. χρὴ ἔχειν ἕκαστον D. ὅσος ἱκανὸς] ἐν
 ὅσῳ ἱκανὸν D. ἔστιν D. Suidas v. Συσκ. νῦν om. A.G. mg. r. ἀρχό-
 μεθα G. 28. καὶ ὅστις] ὅστις δὲ Suidas v. Ἀλφίτισσ. et Ἀρτοσ., ὅστις v.
 Μᾶζα. ὕδατι—ἀρτοσιτεῖ G. mg. r. μᾶζαν A.D.G.

25. ἀνεσκευάσται] Anab. 6, 2, 8: Τὴν ἀγορὰν εἴσω ἀνεσκευάσαν. Suidas cognatum ἀποσκευάζειν per ἀποτίθεσθαι interpretatur. SCHN.

26. ὑδροποτεῖν] Atticum ὑδροπωτεῖν. V. s. 29, et Steph. Thes.

27. νοσήμασι] Conf. Hippocr. Aphor. 2, 51, Celsi 1, 3. ZEUN.

ἐπὶ μὲν τῷ σίτῳ νῦν εὐθὺς] Quærendum quid sit ἐπὶ τῷ σίτῳ: quid deinceps μετὰ τὸν σίτον: quid denique μετὰ τὸ δείπνον. Formula ἐπὶ τῷ σίτῳ reperitur Cyrop. 1, 2, 11: Ὅταν κάρδαμον μόνον ἔχωσιν ἐπὶ τῷ σίτῳ. Supra 5, 2, 17, erat ἐν σίτῳ ὦν, et paullo post ἐν τῷ σίτῳ φρόνιμοι καὶ μέτριοι φαίνεσθαι. ubi codd. ἐπὶ σίτῳ. Diversa signif. est Comment. 3, 14, 2: Ἐσθίουσι πάντες ἐπὶ τῷ σίτῳ ὄψον. Est enim panis, ut sequens τὸ μὲν ὄψον οὐκ ἐπαύσατο ἐσθίων, ἄρτον δὲ προσέλαβεν docet. Igitur qui initio τοῦ μὲν σίτου πεπανμένους, τὸ δὲ ὄψον

αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ ἐσθίων, est qui panem sumere ad carnem desiderat. Hic vero σίτος aperte cœnam ipsam significat, ut adjecta vocabula μᾶζα et ἄρτος demonstrant. μετὰ τὸν σίτον tempus signant, ubi bellaria et mensa secunda apponitur. ὁ μετὰ τὸ δείπνον scilicet οἶνος dicitur, qui alibi solenni vocabulo πότος appellatur, ubi vinum meum bibitur. Sic est Comment. 1, 3, 5: Ἐπὶ τὸν σίτον ἵνα, ὥστε τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ σίτου ὄψον αὐτῷ εἶναι, ποτὸν δὲ πᾶν ἡδὺ ἦν. Eodem fere modo Homerus II. Δ, 629, κρόμμον dixit ἐπὶ ποτῷ ὄψον, quem locum interpretatus Xenophon Conv. 4, 8, ait: Εἰ δὴ τοῦτο καίμε τὰ δείπνον τρωξόμεθα. Delendum τὸ existimo, uti supra 5, 5, 39, est ὅσον χρόνον σχολὴν πρὸ δείπνου ἦγεν. Anab. 7, 4, 3: Τὸ ὕδωρ, ὃ ἐφέρετο ἐπὶ δείπνον. SCHN.

28. τοῦ πλείστου] τὰ πλείστα ex Polluce 10, 16, Schneiderus, ut De-

ἐσκεύασται. μετὰ δὲ τὸν σῖτον ἂν οἶνον ἐπιπίνωμεν, οὐδὲν
 29 μείον ἔχουσα ἢ ψυχὴ ἀναπαύσεται. ἔπειτα δὲ καὶ τοῦ μετὰ
 δεῖπνον ἀφαιρεῖν χρὴ, ἕως ἂν λάθωμεν ὑδροπόται γενό-
 μενοι. ἢ γὰρ κατὰ μικρὸν παράλλαξις πᾶσαν ποιεῖ φύσιν
 ὑποφέρειν τὰς μεταβολάς· διδάσκει δὲ καὶ ὁ θεὸς, ἀπάγων
 ἡμᾶς κατὰ μικρὸν ἐκ τοῦ χειμῶνος εἰς τὸ ἀνέχεσθαι ἰσχυρὰ
 θάλην ἐκ τε τοῦ θάλπους εἰς τὸν ἰσχυρὸν χειμῶνα· ὃν χρὴ
 μιμουμένους εἰς ὃ δεῖ ἐλθεῖν προειθισμένους ἡμᾶς ἀφικνεῖ-
 30 σθαι. καὶ τὸ τῶν στρωμάτων δὲ βάρος εἰς τὰπιτήδεια
 καταδαπανᾶτε· τὰ μὲν γὰρ ἐπιτήδεια περιττεύοντα οὐκ
 ἄχρηστα ἔσται· στρωμάτων δὲ ἐνδεθθέντες μὴ δείσητε ὥς
 οὐχ ἡδέως καθευδήσετε· εἰ δὲ μὴ, ἐμὲ αἰτιάσθε. ἐσθὴς
 μέντοι ὅτῳ ἐστὶν ἀφθονωτέρα παρούσα, πολλὰ καὶ ὑγιαί-
 31 νοντι καὶ κάμνοντι ἐπικουρεῖ. ὅψα δὲ χρὴ συνεσκευάσθαι
 ὅσα ἐστὶν ὀξέα καὶ δριμέα καὶ ἀλμυρά· ταῦτα γὰρ ἐπὶ
 σῖτόν τε ἄγει καὶ ἐπὶ πλείστον ἄρκει. ὅταν δ' ἐκβαίνωμεν
 εἰς ἀκέραια, ὅπου ἤδη εἰκὸς ἡμᾶς σῖτον λαμβάνειν, χειρο-
 μύλας χρὴ αὐτόθεν παρασκευάσασθαι αἷς σιτοποιησόμεθα·
 32 τοῦτο γὰρ κουφότατον τῶν σιτοποιικῶν ὀργάνων. συνε-
 σκευάσθαι δὲ χρὴ καὶ ὧν ἀσθενοῦντες δέονται ἀνθρώποι·

ἂν] εἰ A.G. 29. δεῖπνον] τὸ δεῖπνον D. ἀφαιρεῖν] ὁ ἀφαιρεῖν D.
 ἕως] ἔστ' D. ἔσται G. mg. r. μάθωμεν A.G. corr. mg. r. ὑδροπόται A.
 σμικρὸν G. μετάλλαξις D. Stob. Fl. 101, 25, citans ἢ γὰρ—ἀφικνεῖσθαι.
 ποιεῖ] μεταποιεῖ D. ἀπαγαγὼν D. ἐκ] ἕκ τε D. Stob. ἕκ τε] καὶ ἐκ
 D. Stob. ὃν] οὐ D. δεῖ ἐλθεῖν] διελθεῖν G. 30. τὰ ἐπιτ. D.
 ἐσθὴς] εὐθὺς D. ὑγιαίνουν A. 31. χρὴ] ἂ χρὴ A.G. συσκευάζε-
 σθαι D. ὀξέα] ὀξέα ἐπὶ πλείστον D.G. mg. r. ἡμᾶς εἰκὸς ἤδη D. σί-
 του D. χειρομύλας] μύλας D. χειρομύλους A. et cum a s. ου r.G. χρὴ
 om. et παρασκευάσασθε A.G.

mosthenes p. 986, 15 : Διοικητῶν καὶ μαρτύρων καὶ πάντων τῶν πλείστων, et Latini pleraque omnia. Supra 5, 5, 39 : Πᾶς δὲ τις ὥς ἐπὶ τὸ πολλὸν ἐν γέ τι ὧν εἰληφεί ἐδωρεῖτο αὐτῷ.

29. ἀπάγων] Deus hominem docet, quotquot anni decurrunt, tempestates coelique mutationes paulatim sensimque afferens et sanitati corporis nostri adtemperans. Conf. Comment. 4, 3, 9. SCHN. Dio Chr. vol. 1, p. 127. VALCK.

30. στρωμάτων] Conf. Anab. 3, 2, 28. ZEUN.

μὴ δείσητε ὥς] Aristoph. Equit. 112 : Δέδοικ' ὅπως μὴ τεύξομαι δαίμονος κακοδαίμονος. Pluti 200 : Δέδοικα, ὅπως

ἐγὼ τὴν δύναμιν, ἣν ὑμεῖς φατέ ἔχειν με, ταύτης δεσπότης γενήσομαι. Supra 5, 2, 12, est μὴ φοβοῦ, ὥς ἀπορήσεις. SCHN.

31. ἐπὶ σῖτον ἄγει] Hæc si philosophiæ studiosis, non militibus, præciperentur, a disciplina Socratis Xenophon descivisse dici poterat Weiskio, qui comparat Comment. 1, 3, 6. SCHN.

ἄρκει] Durant. Thucyd. 1, 71 : Τούτοις τῶν ἀνθρώπων τὴν ἡσυχίαν ἐπὶ πλείστον ἄρκειν. SCHN.

ἀκέραια] Sc. χωρία, loca hostium incursionibus intacta. SCHN.

32. Nisi perfecti ducis et ad minimarum etiam rerum curam se demit-

τούτων γὰρ ὁ μὲν ὄγκος μικρότατος, ἣν δὲ τύχη τοιαύτη
 γένηται, μάλιστα δεήσει. ἔχειν δὲ χρὴ καὶ ἱμάντας· τὰ γὰρ
 πλείστα καὶ ἀνθρώποις καὶ ἵπποις ἱμάσιν ἥρτηται· ὧν κα-
 τατριβομένων καὶ ῥηγνυμένων ἀνάγκη ἀργεῖν, ἣν μὴ τις
 ἔχη περίζυγα. ὅστις δὲ πεπαίδευται καὶ παλτὸν ξύσασθαι,
 33 ἀγαθὸν καὶ ξυήλης μὴ ἐπιλαθέσθαι. ἀγαθὸν δὲ καὶ ῥίνην
 φέρεσθαι· ὁ γὰρ λόγχην ἀκονῶν ἐκείνος καὶ τὴν ψυχὴν τι
 παρακονᾷ. ἔπεισι γάρ τις αἰσχύνῃ λόγχην ἀκονῶντα κακὸν
 εἶναι. ἔχειν δὲ χρὴ καὶ ξύλα περίπλεα καὶ ἄρμασι καὶ
 ἀμάξαις· ἐν γὰρ πολλαῖς πράξεσι πολλὰ ἀνάγκη καὶ τὰ
 34 ἀπαγορεύοντα εἶναι. ἔχειν δὲ δεῖ καὶ τὰ ἀναγκαϊότατα ὄρ-
 γανα ἐπὶ ταῦτα πάντα· οὐ γὰρ πανταχοῦ χειροτέχναι
 παραγίγνονται· τὸ δ' ἐφ' ἡμέραν ἀρκέσον ὀλίγοι τινὲς οἱ
 οὐχ ἱκανοὶ ποιῆσαι. ἔχειν δὲ χρὴ καὶ ἄμην καὶ σμινύην
 καθ' ἅμαξαν ἐκάστην, καὶ κατὰ τὸν νωτοφόρον δὲ ἀξίνην
 καὶ δρέπανον· ταῦτα γὰρ καὶ ἰδίᾳ ἐκάστω χρήσιμα καὶ
 35 ὑπὲρ τοῦ κοινοῦ πολλάκις ὠφέλιμα γίνονται. τὰ μὲν οὖν

32. ἐδέησείν D. δεήσει et ἔ et εν s. v. r. G. ἐδέησεν M. τοιαύτη] τοιάδε
 G. mg. r. τριβομένων D. Suidas v. Περίζυγα. καταρρηγνυμένων D.
 ἐπιλάθασθαι D. 33. ῥίνῃ] Pollux 7, 113. τι om. D. ἀμάξαις A.G.
 πολλὰ] πολλή D.G. corr. s. v. r. 34. ἀπανταχοῦ D. καθ' D. κατὰ A.G.
 τὸν] τὸ edd. vet., ad quod de M. tacet Valek. om. D. Pollux 2, 180: Καὶ
 παρὰ Ξενοφῶντι νωτοφόρος ἡμίονος καὶ ὄνος. χρήσιμα ἐκάστω D. ὠφέλημα G.

tentis exemplar proponere in Cyro Xenophon voluisse videretur, poterat sane hæc tanta minutiarum cura imperatore indigna, certe minor videri. Contra Weiskio pleraque jocularia et fere ridicula nonnulla videbantur, quorum curam Cyrus hic habendam præcipiat. SCHN.

ἥρτηται] Hipparch. 8, 4: Χρὴ δὲ, ἐπεὶ περ χαλινῶι καὶ ἐφίππια ἐξ ἱμάντων ἥρτημένα ἐστί, μήποτε τὸν ἵππαρχον τούτων ἔρημον εἶναι.

περίζυγα] περιττά sensum postulare vidit Zeunius; quæ notio in vocabulo περίζυγος quomodo inesse possit, exemplis vocabulorum περίεργος, περιλαλεῖν apposis docere conatus est Weiskius. Hesychio περίζυγος est ὁμόζυγος καὶ σύζυγος: alibi vocabulum non exstat. Equidem posui, quod locus Aristotelis Polit. 2, 3, 6, confirmabit facile, ubi παράζυγος vocat, qui in republica Platonis definitur civium numerum, quibus suæ possessiones

jam assignatæ sunt, excedunt, περιγεγόμενοι, quam vocem ante Gifanium ibi Perionius comparavit in Annot. ad versionem p. 542, ed. Basil. anni 1544, qui verum vidit vocabuli sensum; tentavit tamen idem quod Gifanium, περίζυγας scribens. SCHN. Qui male Παράζυγας. Non explicat Suidas. Dicitur ut περίπλεα s. 33.

33. ὁ ἀκονῶν ἐκείνος] V. ad 6, 1, 17.

περίπλεα] Esse videtur pro ὑπέρπλεα, idemque quod περιττά. SCHN. Rectius autem περίπλεω.

ἀπαγορεύοντα] Sunt ea, quæ in ipso usu paulatim deficiunt. SCHN.

34. ὄργανα] Similia de Lacedæmoniis Reip. Lac. II, 2.

ὀλίγοι τινὲς οἱ οὐχ ἱκανοὶ] Hoc dicit, quemvis etiam qui non sit exercitatus instrumentis instructum sarcire defecta in diem posse.

τὸν] τὸ si verum, ut videtur, dicitur ut τὰ σκευοφόρα.

εἰς τροφήν δέοντα οἱ ἡγεμόνες τῶν ὀπλοφόρων ἐξετάζετε
 τοὺς ὑφ' ὑμῖν αὐτοῖς· οὐ γὰρ δεῖ παρίεναι ὅτου ἂν τις τού-
 των δέηται· ἡμεῖς γὰρ τούτων ἐνδεεῖς ἐσόμεθα. ἃ δὲ κατὰ
 τὰ ὑποζύγια κελεύω ἔχειν, ὑμεῖς οἱ τῶν σκευοφόρων ἄρ-
 χοντες ἐξετάζετε, καὶ τὸν μὴ ἔχοντα κατασκευάζεσθαι
 36 ἀναγκάζετε. ὑμεῖς δ' αὖ οἱ τῶν ὁδοποιῶν ἄρχοντες ἔχετε
 μὲν ἀπογεγραμμένους παρ' ἐμοῦ τοὺς ἀποδοδοκιμασμένους
 καὶ τοὺς ἐκ τῶν ἀκοντιστῶν καὶ τοὺς ἐκ τῶν τοξοτῶν καὶ
 τοὺς ἐκ τῶν σφενδονητῶν· τούτων δὲ χρὴ τοὺς μὲν ἀπὸ
 τῶν ἀκοντιστῶν πέλεκυν ἔχοντας ξυλοκόπον ἀναγκάζειν
 στρατεύεσθαι, τοὺς δ' ἀπὸ τῶν τοξοτῶν σμινύην, τοὺς δ'
 ἀπὸ τῶν σφενδονητῶν ἄμην· τούτους δ' ἔχοντας ταῦτα
 πρὸ τῶν ἀμαξῶν κατ' ἵλας πορεύεσθαι, ὅπως ἦν τι δέη
 ὁδοποιίας, εὐθύς ἐνεργοὶ ᾗτε, καὶ ἐγὼ ἦν τι δέωμαι, ὅπως
 37 εἰδῶ ὅθεν δεῖ λαβόντα τούτοις χρῆσθαι. ἄξω δὲ καὶ τοὺς
 ἐν τῇ στρατιωτικῇ ἡλικίᾳ σὺν τοῖς ὀργάνοις χαλκέας τε
 καὶ τέκτονας καὶ σκυτοτόμους, ὅπως ἂν τι δέη καὶ τοιού-
 των τεχνῶν ἐν τῇ στρατιᾷ, μηδὲν ἐλλείπηται. οὗτοι δὲ

ὑφ'] ἐφ' A. ἡμῖν G. οὐ] εἰ A.G. pr. παρίεναι A. et, ut videtur,
 G. pr. ἐνδέχεται D. γὰρ om. A.G. s. v. r. ἃ δὲ κατὰ] ὅσα δὲ καὶ D.
 36. ὁδοποιῶν] ὁδῶν D. corr. mg. ead. m. καὶ τοὺς ἐκ τῶν τοξοτῶν] καὶ το-
 ξοτῶν D. ἐκ] ἀπὸ D. ἀπὸ τῶν] ἀπὸ A.G. pr. δε] οὖν mg. r. G.
 χρὴ om. A.G. mg. r. ξυλοτόμον A. ξυτόμον et lo s. v. r. G. πέλεκυς ξυλο-
 κόπος Pollux 7, 113. δ' ἀπὸ τῶν τ. Stephanus. δὲ τῶν τ. A.G. δ' ἐκ τῶν
 τ. D. τῶν σφ.] σφ. A.M. ἄμην D. ἀμαξῶν A.G. ἵλλας A.G.
 ἐνεργοίητε D. δεῖ] δὴ D. pr. 37. τε καὶ] καὶ D. ἂν τι δέη]
 ὅποσα ἂν δέηται D. ἐλλείπηται Castalio. ἐλλίπηται A.G. λίπηται D.

35. δέοντα] Necessaria ad victum; sequitur enim ὅσα δὲ κελεύω ἔχειν. SCHN.

36. ἀποδοδοκιμασμένους] Hæreo in hoc verbo; nam validos eligi debere et electos fuisse apparet. Ad militiam vero minus idoneos credere oportet eos, qui ἀποδοδοκιμασμένοι vocantur. An fortasse præpositio aliena est censenda? Infra s. 37, est οὗτοι ὀπλοφόρου τάξεως ἀπολελύσονται. SCHN. Ita hic ἀποδοδοκιμασμένοι.

37. ἐλλείπηται] Duo præter hunc loci sunt Xenophontis, ubi verbum hoc forma hac usurpatum legitur. Comment. 2, 6, 5: Φιλόνεικος πρὸς τὸ μὴ ἐλλείπεσθαι εἰ ποῖων τοὺς ἐνέργει-
 τούτας; sed ibi est pro ἀπολείπεσθαι. Ita Plato Sophistæ p. 258 B: Οὐδενὸς

τῶν ἄλλων οὐσίας ἐλλειπόμενόν ἐστι τὸ μὴ ὂν. quæ Heindorfius vertit: nullius ceterorum οὐσίαν non assequitur. Ficinus: nihilominus quam ceterorum quidquam essentiam habet. Alter est de Equit. 3, 8: Πολλοὶ γὰρ— διὰ τὸ ἄπειροι εἶναι τούτων ἐλλείπονται. Præcessit autem τὸν μὴ καλῶς πάνν ταῦτα ποιοῦντα, idem significans, quod hic ἐλλείπεσθαι. Nam τούτων potest etiam ad vocabulum ἄπειροι referri. Sed neuter horum locorum similis est nostro, ubi *deesse* significat verbum ἐλλείπεσθαι, quod potius ex usu Xenophonteo ἐλλείπειν dicendum erat. SCHN. Rarioris passivi exempla nonnulla v. in Thes. Steph. p. 765 B.

ὄπλοφόρου μὲν τάξεως ἀπολελύσονται, ἃ δὲ ἐπίστανται, τῷ βουλομένῳ μισθοῦ ὑπηρετοῦντες ἐν τῷ τεταγμένῳ 38 ἔσονται. ἣν δέ τις καὶ ἔμπορος βούληται ἔπεσθαι πωλεῖν τι βουλόμενος, τῶν μὲν προειρημένων ἡμερῶν τὰπιτήδεια ἔχειν ἣν τι πωλὼν ἀλίσκηται, πάντων στερήσεται· ἐπειδὰν δ' αὐταὶ παρέλθωσιν αἱ ἡμέραι, πωλήσει ὅπως ἂν βούληται. ὅστις δ' ἂν τῶν ἐμπόρων πλείστην ἀγορὰν παρέχων φαίνεται, οὗτος καὶ παρὰ τῶν συμμάχων καὶ παρ' ἐμοῦ 39 δώρων καὶ τιμῆς τεύξεται. εἰ δέ τις χρημάτων προσδεῖσθαι νομίζει εἰς ἐμπολὴν, γνωστῆρας ἐμοὶ προσαγαγὼν καὶ ἐγγυητὰς ἢ μὴν πορεύεσθαι σὺν τῇ στρατιᾷ, λαμβανέτω ὧν ἡμεῖς ἔχομεν. ἐγὼ μὲν δὴ ταῦτα προαγορεύω· εἰ δέ τις τι 40 καὶ ἄλλο δέον ἐνορᾷ, πρὸς ἐμὲ σημαινέτω. καὶ ὑμεῖς μὲν ἀπιόντες συσκευάζεσθε, ἐγὼ δὲ θύσομαι ἐπὶ τῇ ὁρμῇ· ὅταν δὲ τὰ τῶν θεῶν καλῶς ἔχῃ, σηματοῦμεν. παρεῖναι δὲ χρή ἅπαντας τὰ προειρημένα ἔχοντας εἰς τὴν τεταγμένην χώραν 41 πρὸς τοὺς ἡγεμόνας ἑαυτῶν. ὑμεῖς δὲ οἱ ἡγεμόνες τὴν ἑαυτοῦ ἕκαστος τάξιν εὐτρεπισάμενος πρὸς ἐμὲ πάντες συμβάλλετε, ἵνα τὰς ἑαυτῶν ἕκαστοι χώρας καταμάθῃτε.

ἀπολελεύσονται A. ἀπολύσονται G. corr. 38. Libri τὰ ἐπιτήδεια. ἣν τι Camerarius. Libri ἣν δέ τι. τι] τις G. τις E. δ' om. A.G.
 ὅπως] δ' ὅπως A. ξυμμάχων G. καὶ τιμῆς om. D. 39. προσά-
 γων D. ἐγγύους D. σὺν] ἐν M. στρατεία A.G. προσαγορεύω
 A.G. pr. ὁρᾷ D. 40. θύωμαι D. 41. συμβαλεῖται D. συμ-
 βαλεῖτε G. s. v. r. καταλάβετε G. s. v. r.

ἐν τῷ τεταγμένῳ] In certo et his constituto loco, ut recte Brodæus. SCHN. Inscr. Attica apud Boeckh. Œcon. Athen. vol. 2, p. 749, 46 ed. alt.: Φυλάττοντες τὴν σφετέραν αὐτῶν ἐν τῷ τεταγμένῳ ὄντων. Aristid. vol. 1, p. 525: Ἐπεὶ οἱ πολλοὶ παρέξουσιν ἑαυτοὺς ἐν τῷ τεταγμένῳ, δεῖ τοὺς ἡγουμένους αὐτοῦ τούτου πρῶτον αὐτοὺς ἡγεῖσθαι.

38. πωλεῖν τι βουλόμενος] Hæc ineptum glossatorem arguunt, aut ex vera scriptura vitio librariorum orta sunt. SCHN.

τῶν προειρημένων ἡμερῶν τὰπιτήδεια ἔχειν] i. e. ὧν vel εἰς ἃς προεῖρηται τὰ ἐπιτήδεια ἔχειν. Hist. Gr. 7, 1, 28:

Ὅτι ἐξήκοι αὐτῷ ὁ χρόνος ὃς εἰρημένος ἦν παραμένειν.

39. εἰς ἐμπολὴν] De coemendo dictum notat Pollux 3, 127: Ξ. δὲ καὶ τὴν ἐμπολὴν ἐπὶ τοῦ ἀγοράζειν ἔταξεν.

γνωστῆρας] Vulgo sua ætate γνωστὰς dici monet Mæris p. 116. Conf. Hemst. ad Pollucis 9, 151. Sunt qui Latine cognitores dicuntur apud Ciceronem, de quibus Clavis Ciceroniana Ernestii poterit comparari. SCHN. De forma v. ad H. Gr. 4, 8, 39. Τὸν πορεύεσθαι Steph., ut solent in talibus libri fallere.

40. ἑαυτῶν] τοὺς ἑαυτῶν aut ἑαυτῶν ἡγεμόνας exspectes.

ΚΕΦ. Γ.

Ἀκούσαντες δὲ ταῦτα οἱ μὲν συνεσκευάζοντο, ὁ δὲ Κῦρος ἐθύετο. ἐπεὶ δὲ καλὰ τὰ ἱερὰ ἦν, ὥρμητο σὺν τῷ στρατεύματι· καὶ τῇ μὲν πρώτῃ ἡμέρᾳ ἐξεστρατοπεδεύσατο ὡς δυνατὸν ἐγγύτατα, ὅπως εἴ τις τι ἐπιλελησμένος εἴη, μετέλθοι, καὶ εἴ τις τι ἐνδεόμενος γνοίῃ, τοῦτο ἐπιπαρασκευάσαιτο. Κυζάρης μὲν οὖν τῶν Μήδων ἔχων τὸ τρίτον μέρος κατέμενεν, ὡς μηδὲ τὰ οἴκοι ἔρημα εἴη. ὁ δὲ Κῦρος ἐπορεύετο ὡς ἐδύνατο τάχιστα, τοὺς ἱππέας μὲν πρώτους ἔχων, καὶ πρὸ τούτων διερευνητὰς καὶ σκοποὺς αἰὲ ἀναβιβάζων ἐπὶ τὰ πρόσθεν εὐσκοπώτατα· μετὰ δὲ τούτους ἦγε τὰ σκευοφόρα, ὅπου μὲν πεδινὸν εἴη, πολλοὺς ὄρμαθους ποιούμενος τῶν ἀμαξῶν καὶ τῶν σκευοφόρων· ὅπισθεν δὲ ἡ φάλαγξ ἐφεπομένη, εἴ τι τῶν σκευοφόρων ὑπολείποιτο, οἱ προστυγχάνοντες τῶν ἀρχόντων ἐπεμέλονται ὡς μὴ κωλύονται πορεύεσθαι. ὅπου δὲ στενωτέρα [2] εἴη ἡ ὁδός, διὰ μέσου ποιούμενοι τὰ σκευοφόρα ἔνθεν καὶ ἔνθεν ἐπορεύοντο οἱ ὀπλοφόροι· καὶ εἴ τι ἐμποδίζοι, οἱ κατὰ ταῦτα γιγνόμενοι τῶν στρατιωτῶν ἐπεμέλονται. ἐπο-

1. ὁ δὲ κύρος] ὁ δ' D. ἐστρατοπεδεύσατο D. ἐδύνατο D. τοῦτο] τοῦτο καὶ D. 2. κατέμενεν D. ἡδύνατο A.G. ἐπορεύετο post ἡδύνατο G. αἰεὶ A.D.G. πεδίον D. ὀρμάθους A.G. pr. ἀμαξῶν A.G. ὅπισθεν—σκευοφόρων om. A.G. mg. r. φάλαξ D. corr. s. v. r., ut mox προστυχ. ὑπολείποιτο] εἴ τῷ ὑπολείποιτο A.G. pr. ἐπιμέλονται A. ἐπεμέλλοντο G. κωλύοιεν D.G. s. v. r. 3. ὅποι A.G. στενωτέρα A.D.G. ἡ om. D. ἐμποδίζοι, οἱ] ἐμποδίζοιτο D. αὐ γιν. D.

1. **τι ἐνδεόμενος]** Suspectum mihi est **τι ἐνδεόμενος** pro **τινὸς ἐνδεόμενος**. Nam et 6, 2, 35 dixit ὅπου ἂν τις ἐνδέχεται τούτων· ita enim in quibusdam libris scriptum est, non δέχεται· et sequitur, ἡμεῖς γὰρ τούτων ἐνδεεῖς ἐσόμεθα. Sic et 4, 19, εἰ δὲ τις ἐνδείσθαι δοκεῖτε. Ut autem hic mendose legitur **τι ἐνδεόμενος** pro **τινὸς ἐνδεόμενος**, sic et illic perperam Flor. editio habet **τι ἐνδείσθαι** et ibidem οὐδὲν ἀπορήσομεν pro **τινὸς ἐνδείσθαι** et οὐδενὸς ἀπορήσομεν, ut in Aldina quoque editione legitur. STEPH.

2. **πρόσθεν]** Vocabulum equidem non desiderabam. SCHN.

μετὰ δὲ τούτους ἦγε] Conf. de hoc itinere Scriptt. rei milit. ed. Turic. vol. 2, p. 288.

ὅπισθεν—ἐφεπομένη] Sequi debebat ἐπεμέλετο, ὡς μὴ, Xenophon tamen maluit οἱ προστυγχάνοντες τῶν ἀρχόντων ἐπεμέλονται. SCHN. V. 5, 4, 34.

3. **στενωτέρα]** In formis per o et ω ita ludunt librarii ut iidem libri qui hic o, in ω consentiant 2, 4, 3. Sed recentioribus relinquendæ formæ illæ vitiosæ, quas recentissimi ulterius depravarunt in **στενωτέρος** vel **στενωτάτος**, ut apud Photium Bibl. p. 39, 16 ed. Bekk.

ρεύοντο δὲ ὡς τὰ πολλὰ αἱ τάξεις παρ' ἑαυταῖς ἔχουσαι τὰ σκευοφόρα· ἐπετέτακτο γὰρ πᾶσι τοῖς σκευοφόροις κατὰ τὴν ἑαυτοῦ ἕκαστον τάξιν ἰέναι, εἰ μὴ τι ἀναγκαῖον ἀποκω-
 4 λύοι. καὶ σημεῖον δὲ ἔχων ὁ τοῦ ταξιάρχου σκευοφόρος ἡγείτο γνωστὸν τοῖς τῆς ἑαυτοῦ τάξεως· ὥστ' ἀθρόοι ἐπο-
 ρεύοντο, ἐπεμέλοντό τε ἰσχυρῶς ἕκαστος τῶν ἑαυτοῦ ὡς μὴ ὑπολείποντο. καὶ οὕτω ποιοῦντων οὔτε ζητεῖν ἔδει ἀλλήλους ἅμα τε παρόντα ἅπαντα καὶ σαώτερα ἢν καὶ θάπτον τὰ δέοντα εἶχον οἱ στρατιῶται.

5 Ὡς δὲ οἱ προϊόντες σκοποὶ ἔδοξαν ἐν τῷ πεδίῳ ὄραν [3]
 ἀνθρώπους λαμβάνοντας καὶ χιλὸν καὶ ξύλα, καὶ ὑποζύγια
 δὲ ἑώρων ἕτερα τοιαῦτα ἄγοντα, τὰ δὲ καὶ νεμόμενα, καὶ
 τὰ πρόσω αὐ ἐφορῶντες ἐδόκουν καταμανθάνειν μετεωριζό-
 μενον καπνὸν ἢ κονιορτὸν, ἐκ τούτων πάντων σχεδὸν ἐγί-
 γνωσκον ὅτι εἴη πονηρὸν τὸ στράτευμα τῶν πολεμίων.
 6 εὐθὺς οὖν πέμπει τινὰ ὁ σκόπαρχος ἀγγελοῦντα ταῦτα τῷ
 Κύρῳ. ὁ δὲ ἀκούσας ταῦτα ἐκείνους μὲν ἐκέλευσε μένοντας
 ἐπὶ ταύταις ταῖς σκοπαῖς ὅτι ἂν αἰὲ καὶνὸν ὁρῶσιν ἐξαγ-
 γέλλειν· τάξιν δ' ἐπέμψεν ἱππέων εἰς τὸ πρόσθεν καὶ ἐκέ-
 λευσε πειραθῆναι συλλαβεῖν τινὰς τῶν ἀνὰ τὸ πεδίον ἀν-
 7 θρώπων, ὅπως σαφέστερον μάθοιεν τὸ ὄν. οἱ μὲν δὲ [4]
 7 ταχθέντες τοῦτο ἔπραττον. αὐτὸς δὲ τὸ ἄλλο στράτευμα

ἐπετέτακτο γὰρ om. D. ἑαυτῶν ἑκάστου A. et qui ἕκαστον s. v. r. G. ἑαυ-
 τοῦ ἑκάστου D. ἀποκωλύσειεν D. 4. ὁ post ταξιάρχου D. ἑαυ-
 τοῦ] ἑαυτῶν A.G. ὥστε ἀθρόοι τε D. Libri ἐπεμελούντο. ἕκαστοι
 A.D.G. pr. ὑπολείποντο Juntina. ὑπολίποντο A.D.G. σωότερα D.
 5. ὡς δὲ οἱ προϊόντες] οἱ δ' οὖν προσιόντες D. τὰ δὲ] τὰ τε A.G. ἀφο-
 ρῶντες D. καπνὸν] ἢ καπνὸν D.G. s. v. r. ἀπάντων D. σχεδὸν om. D.
 πον om. D. 6. τινὰ ὁ σκόπαρχος (σκόπαρχος E.) A.G. ὁ σκόπαρχος
 τινὰ D. αἰεὶ D. ἐξαγγέλλειν D.

5. ἕτερα τοιαῦτα] Camerarius inter-
 preatur: videbantur videre aliquos
 arripientes pabulum et ligna, cerne-
 bantque jumenta et quæ illa ducerent
 et quæ pascerentur. Aperte libri sui
 scripturam expressit, sed ἕτερα ταῦτα
 reddidisse videtur. SCHN.

6. σκόπαρχος] Illatum in libros
 plerosque σκόπαρχος suspectum facit
 quicquid hujusmodi formarum super-
 est apud Xenophontem, velut κωμάρ-
 χης, quæ forma sublata apud Pollucem

9, II, ubi καὶ κωμάρχης additum in
 deterioribus, ut in omnibus 6, 165,
 τριττῶν ἀρχῆς inter composita cum τρι,
 quibuscum nihil commune habet, quod
 τριττῶν ἀρχῆς scripturus fuisset Pollux,
 ut 8, 109, ne dicam de ἐνωμοτάρχῃς
 aut aliis, quæ ipsæ librorum varietates
 ostendunt nullius esse fidei.

ἀκούσας ταῦτα] Non infrequens
 apud Xenophontem moleste repeti-
 tum ταῦτα, quod in talibus modo
 addunt modo omittunt meliores.

αὐτοῦ κατεχόριζεν, ὅπως παρασκευάσαιντο ὅσα ᾤετο
 χρῆναι πρὶν πάνυ ὀμοῦ εἶναι. καὶ πρῶτον μὲν ἀριστῶν
 παρηγγύησεν, ἔπειτα δὲ μένοντας ἐν ταῖς τάξεσι τὸ πα-
 8 ραγγελλόμενον προνοεῖν· ἐπεὶ δὲ ἡρίστησαν, συνεκάλεσε
 καὶ ἱππέων καὶ πεζῶν καὶ ἀρμάτων ἡγεμόνας, καὶ τῶν μη-
 9 χανῶν δὲ καὶ τῶν σκευοφόρων τοὺς ἄρχοντας καὶ τῶν ἀρ-
 μαμαξῶν· καὶ οὗτοι μὲν συνῆσαν. οἱ δὲ καταδραμόντες
 εἰς τὸ πεδίου συλλαβόντες ἀνθρώπους ἡγάγον· οἱ δὲ συλ-
 ληφθέντες ἀνερωτῶμενοι ὑπὸ τοῦ Κῦρου ἔλεγον ὅτι ἀπὸ
 τοῦ στρατοπέδου εἶεν, προεληλυθότες ἐπὶ χιλὸν, οἱ δ' ἐπὶ
 ξύλα, παρελθόντες τὰς προφυλακάς· διὰ γὰρ τὸ πλήθος
 10 τοῦ στρατοῦ σπάνια πάντ' εἶναι. καὶ ὁ Κῦρος ταῦτα [5]
 ἀκούσας, Πόσον δὲ, ἔφη, ἀπεστὶν ἐνθένδε τὸ στράτευμα;
 οἱ δ' ἔλεγον ὅτι ὡς δύο παρασάγγας. ἐπὶ τούτοις ἤρετο ὁ
 Κῦρος, Ἡμῶν δ', ἔφη, λόγος τις ἦν παρ' αὐτοῖς; Ναὶ μὰ
 Δί', ἔφασαν, καὶ πολὺς γε ὡς ἐγγὺς ἤδη εἴητε προσιόντες.
 Τί οὖν; ἔφη ὁ Κῦρος, ἢ καὶ ἔχαιρον ἀκούοντες ἰόντας;
 τοῦτο δὲ ἐπήρετο τῶν παρόντων ἕνεκα. Οὐ μὰ Δί',
 εἶπον ἐκεῖνοι, οὐ μὲν δὴ ἔχαιρον, ἀλλὰ καὶ μάλα ἡμι-
 11 ὦντο. Νῦν δ', ἔφη ὁ Κῦρος, τί ποιοῦσιν; Ἐκτάττον-
 ται, ἔφασαν· καὶ ἐχθὲς δὲ καὶ τρίτην ἡμέραν τὸ αὐτὸ

7. παρεσκευάσαντο D. παριστῶν G. pr. παρεγγύησεν G. προσ-
 νοεῖν A.G. 8. ἡρίστησαν] i in lit. G. τοὺς ἡγεμόνας D. Libri
 συνῆσαν. 9. ληφθέντες D. προεληλυθόειν δ' ἐπὶ D. παρελθόν-
 τες] προελθόντες A. προσελθόντες G. corr. s. v. r. 10. ὅτι om. D.
 Zonaras p. 159 C. οἱ δὲ ὡς δύο π. εἶπον Suidas v. Παρασ. παρασάγγας D.
 pr. τούτοις] τούτων D. λόγοις A. ἔφησαν A.G. corr. s. v. r. ἤδη
 G. mg. r. εἴητε Heindorfius. ἦτε A.D.G. Zonaras. ἦ καὶ om. D.
 ἰόντας om. D. τοῦτο δὲ] ὁ δὲ τοῦτ' D. δὴ] δὴ γε A. δὴ καὶ G. ἀλλὰ
 om. D. χθὲς G.

7. τὸ παραγγελλόμενον προνοεῖν] Sic 4, 1, 6. SCHN.

9. οἱ δ' V. ad 5, 2, 5. SCHN.

10. οὐ μὲν δὴ γ' Conf. 1, 6, 9; 2, 22, et 5, 5, 18. Horum locorum alter huic plane similis est: Οὐ μὲν δὴ, ἀλλὰ τοῦτό γε ψευδόμενος εἰλόωκα. ubi codd. ἀλλὰ καὶ τοῦτο ψευδόμενος. Conv. 4, 52: Μὰ τὸν Δί', ἔφη, οὐ μὲν δὴ· ἀλλὰ καὶ δέδοικα. Sed Œcon. 13, 5, plane est οὐ μὲν δὴ ἀξιόν γε τὸ πρᾶγμα καταγέλωτος. SCHN. Sed δὴ γε valde suspectum apud antiquiores.

εἴητε] Librorum scriptura ἦτε conservata videtur forma εἴτε, quæ pariter

atque εἶμεν pro εἴημεν, εἶεν pro εἴησαν, Xenophonti aliisque Atticis constanter reddenda, ut dicetur ad 7, 1, 42.

11. τρίτην ἡμέραν] Zonaras Lex. p. 1745, de formula hac agens citat: Χθὲς καὶ τρίτην ἡμέραν ταῦτό τοῦτ' ἐπραττον, ostenditque quæ sit fides librorum Xenophontis in crasi et apostropho. Forma χθὲς in omnibus est 7, 5, 43, et Anab. 6, 4, 18, et Attica perhibetur a grammaticis ad Steph. Thes. citatis: sed ἐχθὲς omnes infra 7, 5, 53, alique Attici ibidem memorati. De formula v. Schneider. ad 5, 3, 27.

τοῦτο ἔπραττον. Ὁ δὲ τάττων, ἔφη ὁ Κῦρος, τίς ἐστιν ; οἱ δὲ ἔφασαν, Αὐτός τε Κροῖσος καὶ σὺν αὐτῷ Ἕλλην τις ἀνὴρ, καὶ ἄλλος δέ τις Μῆδος· οὗτος μέντοι ἐλέγετο φυγὰς εἶναι παρ' ὑμῶν. καὶ ὁ Κῦρος εἶπεν, Ἄλλ', ὦ Ζεῦ μέγιστε, λαβεῖν μοι γένοιτο αὐτὸν ὡς ἐγὼ βούλομαι.

- 12 Ἐκ τούτου τοὺς μὲν αἰχμαλώτους ἀπάγειν ἐκέλευσεν, [6] εἰς δὲ τοὺς παρόντας ὡς λέξων τι ἀνήγετο. ἐν τούτῳ δὲ παρὴν ἄλλος αὖ ἀπὸ τοῦ σκοπάρχου, λέγων ὅτι ἱππέων τάξις μεγάλη ἐν τῷ πεδίῳ προφαίνοντο· καὶ ἡμεῖς μὲν, ἔφη, εἰκάζομεν ἐλαύνειν αὐτοὺς βουλομένους ἰδεῖν τόδε τὸ στράτευμα. καὶ γὰρ πρὸ τῆς τάξεως ταύτης ἄλλοι ὡς τριάκοντα ἱππεῖς συχνὸν προελαύνουσι, καὶ μέντοι, ἔφη, κατ' αὐτοὺς ἡμᾶς, ἴσως βουλόμενοι λαβεῖν, ἦν δύνωνται, τὴν σκοπὴν· ἡμεῖς δ' ἐσμέν μία δεκάς οἱ ἐπὶ ταύτης τῆς
- 13 σκοπῆς. καὶ ὁ Κῦρος ἐκέλευσε τῶν περὶ αὐτὸν αἰεὶ ὄντων ἱππέων ἐλάσαντας ὑπὸ τὴν σκοπὴν ἀδύλους τοῖς πολεμίοις ἀτρεμίαν ἔχειν. Ὅταν δ', ἔφη, ἡ δεκάς ἡ ἡμετέρα λείπη τὴν σκοπὴν, ἐξαναστάντες ἐπίθεσθε τοῖς ἀναβαίνουσιν ἐπὶ τὴν σκοπὴν. ὡς δὲ ὑμᾶς μὴ λυπῶσιν οἱ ἀπὸ τῆς μεγάλης τάξεως, ἀντέξελθε σὺν, ἔφη, ὦ Ὑστάσπα, τὴν χιλιοστὺν τῶν ἱππέων λαβὼν καὶ ἐπιφάνηθι ἐναντίος τῇ τῶν πολεμίων τάξει. διώξει δὲ οὐδαμῇ εἰς ἀφανὲς, ἀλλ' ὅπως αἰ

ὁ κύρος] κύρος A.G. ἀλλ' ὦ] ἀλλὰ D. 12. ἐκέλευσεν ἀπάγειν D.
αὖ G. mg. r. ταύτης om. D. ἔφη om. D. συχνοὶ G. προελαύνουσι Stephanus. προελαύνουσι A.D.G. κατ' καὶ A.G. μία δεκάς
ἐπὶ ταύτῃ τῇ σκοπῇ D. οἱ] ἡ A.G. 13. ἐκέλευσε G. pr. αἰεὶ D.
ἐξαναστάντας—σκοπὴν om. D. δὲ om. D. ἀντέξελθετε ἔφη A.G. σὺ om. M. χιλιοστὴν A.G. ἀντίος D. Libri διώξεις. οὐδαμοὶ A. μηδαμῇ D.

12. ἀνήγετο] Plato Charmid. p. 155 D: Ἐνέβλεψέ τε μοι καὶ ἀνήγετο ὡς ἐρωτήσων. Eryx. p. 392 D: Ὅρῶν αὐτὸν ἀναγόμενον ὡς ἀδολεσχῆσονται. Lucian. Lexiph. c. 15: Ἀνηγόμεν ὡς ἀρχειολογήσων, tanquam de navigante. συχνόν] Anab. 1, 8, 10: Ἀρματα διαλείποντα συχνόν ἀπ' ἀλλήλων. SCHN. Alia v. ad Thes. Steph.

13. διώξεις] Supra 1, 3, 14, est διώξει. Similiter 4, 1, 19, et 4, 3, 18. Cyneg. 12, 4. SCHN. Sed Anab. 1, 4, 8: Ἀλλὰ μὰ τοὺς θεοὺς οὐκ ἔγωγε αὐτοὺς διώξω. Demosth. p. 989, 11. Nihilominus hic scripsi διώξει.

ἐναντίος] ἀντίος Junt. et Ald., ut sæpe meliores in Cyropædia et Ana-

basi ἀντίος præbent pro ἐναντίος, semel etiam ἀντιοῦσθαι supra 4, 2, 39 pro ἐναντιοῦσθαι, ut apud Thuc. 2, 40, ἡντιώμεθα pro ἡναντιώμεθα legebat Hesychius v. Ἠντησε. Quod ego illic non magis admittendum duxi quam 4, 3, 18, ἀντίον pro ἐναντίον. Thucydides enim ne ἀντίος quidem dixit, ut Xenophon et Tragicæ, ἐναντιοῦσθαι autem ipse pariter atque Xenophon toties ut mirum foret si uterque semel dixisset ἀντιοῦσθαι, ut Æschylus, et plerumque, nisi semper, Herodotus.

οὐδαμῇ] Forma οὐδαμοὶ est in libris nonnullis minus bonis Anab. 7, 6, 29: Μηδαμῇ κατ' ὀλίγους ἀποσκευαννυμέ-

σκοπαί σοι διαμένωσιν ἐπιμεληθεὶς πάριθι. ἦν δ' ἄρα ἀνα-
τείναντές τινες τὰς δεξιὰς προσελαύνωσιν ὑμῖν, δέχεσθε
φιλῶς τοὺς ἄνδρας.

- 14 Ὁ μὲν δὴ Ὑστάσπας ἀπὶ ὧν ὠπλίζετο· οἱ δ' ὑπηρεταί [7]
ἤλαυνον εὐθὺς ὡς ἐκέλευσεν. ἀπαντὰ δ' αὐτοῖς καὶ δὴ
ἐντὸς τῶν σκοπῶν σὺν τοῖς θεράπουσιν, ὁ πεμφθεὶς πάλαι
15 κατὰ σκοπος, ὁ φύλαξ τῆς Σουσίδος γυναικός. ὁ μὲν οὖν
Κῦρος ὡς ἤκουσεν, ἀναπηδήσας ἐκ τῆς ἔδρας ὑπήντα τε
αὐτῷ καὶ ἐδεξιούτο· οἱ δὲ ἄλλοι ὥσπερ εἰκὸς μηδὲν εἰδότες
ἐκπεπληγμένοι ἦσαν τῷ πράγματι, ἕως ὃ Κῦρος εἶπεν,
Ἄνδρες φίλοι, ἥκει ἡμῖν ἀνὴρ ἄριστος. νῦν γὰρ ἤδη
πάντας ἀνθρώπους δεῖ εἰδέναι τὰ τούτου ἔργα. οὗτος οὔτε
αἰσχροῦ ἡττηθεὶς οὐδενὸς ᾗχετο οὔτ' ἐμὲ φοβηθεὶς, ἀλλ' ὑπ'
ἐμοῦ πεμφθεὶς, ὅπως ἡμῖν μαθὼν τὰ τῶν πολεμίων σαφῶς
16 τὰ ὄντα ἐξαγγείλειεν. ἃ μὲν οὖν ἐγὼ σοι ὑπεσχόμην, ὦ
Ἀράσπα, μέμνημαί τε καὶ ἀποδώσω σὺν τούτοις πᾶσι.
δίκαιον δὲ καὶ ὑμᾶς ἅπαντας, ὦ ἄνδρες, τοῦτον τιμᾶν ὡς
ἀγαθὸν ἄνδρα· ἐπὶ γὰρ τῷ ἡμετέρῳ ἀγαθῷ καὶ ἐκινδύνευσε
17 καὶ αἰτίαν ὑπέσχευ, ἣ ἐβαρύνετο. ἐκ τούτου δὴ πάντες [8]
ἡσπάζοντο τὸν Ἀράσπαν καὶ ἐδεξιούντο. εἰπόντος δὲ
Κύρου ὅτι τούτων μὲν τοίνυν εἴη ἄλις, ἃ δὲ καιρὸς ἡμῖν
εἰδέναι, ταῦτ', ἔφη, διηγοῦ, ὦ Ἀράσπα· καὶ μηδὲν ἐλάττω
τοῦ ἀληθοῦς μηδὲ μείου τὰ τῶν πολεμίων. κρεῖττον γὰρ

διαμένουσιν D. corr. s. v. ead. m. ἐπιμεληθεὶς] ἐπι s. v. et μ r. G.
ἀν D. ἀνατείνοντες τὰς D. ὑμῖν τινες D. δέχεσθαι A. φιλῶς
D. G. s. v. r. 14. ὑστάσπης G. κέλευσεν D. pr. ἀράσπας post
σκοπῶν add. G. mg. r. ὁ ἀράσπας δηλαδὴ Zonaras p. 159 D. ὁ φύλαξ Bu-
dæus. ἡ φύλαξ A. G. φύλαξ D. 15. ἤκουσεν] εἶδεν D. G. corr. r.
ὑπήντα] B. pr. ὁ om. A. G. pr. οὐδενὸς om. D. 16. δε]
γὰρ D. G. s. v. r. 17. ἄλις εἴη D. δὲ καιρὸς—εἰδέναι] ἃ δ' ὁ εἰσάριος
—εἶδεν A. G. pr., qui corr. r. δ' ὁ καιρὸς—εἰδέναι. ἐλάττω] ἐλάσσου A. G.
μείου D., omissis mox μηδὲ μείου. Suidas v. Μείου citat Κῦρος ἔφη πρὸς
Ἀράσπαν τὸν κατὰ σκοπον, μηδὲν ἐλάσσου τῶν πολεμίων μηδὲ μείου τὰ τῶν π. κρείσ-
σον—εὐρίσκειν. κρεῖττον] κροίσσος A.

vous. V. ad Steph. Thes. v. Οὐδαμοί. Sed hic præstat οὐδαμῇ. Tum δια-
μενοῦσιν Schneiderus, ut ὑγιανεῖς I, 6,
16. Præsens bis Hipparch. I, 3.

17. εἰπόντος—ἔφη] V. ad H. Gr. 4,
8, 9.

τοῦ ἀληθοῦς] τῶν πολεμίων, ut Suidas v.
Μείου, scripsisse videtur Xenophon,
etsi crasis hujus exempla apud recen-

tiores non raræ nulla sunt apud
Thucydidem aut Platonem, quorum
libri etiam τὸ et τὰ sæpe præbent ubi
haud dubie τῶν πολεμίων et τῶν πολεμίων
scripserunt illi pariter atque Xenophon.

μηδὲ μείου] Satis est probabile
orta esse ex dittographia, verbo rariori
μείου cum ἐλάττω confuso, ut alte-
rum alteri substituunt scriptores cum

μείζω οἰθέντας μείονα ἰδεῖν ἢ μείω ἀκούσαντας ἰσχυρότερα
 18 εὐρίσκειν. Καὶ μὲν, ἔφη ὁ Ἀράσπας, ὡς ἂν ἀσφα-
 λέστατά γε εἰδείην ὁπόσον τὸ στράτευμά ἐστιν ἐποιοῦν·
 συνεξέταπτον γὰρ παρὼν αὐτοῖς. Σὺ μὲν ἄρα, ἔφη ὁ
 Κῦρος, οὐ τὸ πλήθος μόνον οἶσθα, ἀλλὰ καὶ τὴν τάξιν
 αὐτῶν; Ἐγὼ μὲν ναὶ μὰ Δί', ἔφη ὁ Ἀράσπας, καὶ ὡς
 διανοοῦνται τὴν μάχην ποιεῖσθαι. Ἀλλ' ὅμως, ἔφη ὁ
 Κῦρος, τὸ πλήθος ἡμῖν πρῶτον εἰπὲ ἐν κεφαλαίῳ.
 19 Ἐκεῖνοι τοίνυν, ἔφη, πάντες τεταγμένοι ἐπὶ τριάκοντα τὸ
 βάθος καὶ πεζοὶ καὶ ἵππεῖς πλὴν τῶν Αἰγυπτίων ἐπέχουσιν
 ἀμφὶ τὰ τετταράκοντα στάδια· πάνν γάρ μοι, ἔφη, ἐμέ-
 20 λησεν ὥστε εἰδέναι ὁπόσον κατεῖχον χωρίον. Οἱ δ' Αἰ- [9]
 γύπτιοι, ἔφη ὁ Κῦρος, πῶς εἰσι τεταγμένοι; ὅτι εἶπας
 Πλὴν τῶν Αἰγυπτίων. Τούτους δὲ οἱ μυρίαρχοι ἔταπτον
 εἰς ἑκατὸν πανταχῇ τὴν μυριοστὴν ἑκάστην· τοῦτον γὰρ
 σφίσι καὶ οἶκοι νόμον ἔφασαν εἶναι τῶν τάξεων. καὶ ὁ
 Κροῖσος μέντοι μάλα ἄκων συνεχώρησεν αὐτοῖς οὕτω τάτ-
 τεσθαι· ἐβούλετο γὰρ ὅτι πλείστον ὑπερφαλαγγῆσαι τοῦ
 σοῦ στρατεύματος. Πρὸς τί δὲ, ἔφη ὁ Κῦρος, τοῦτο ἐπι-
 θυμῶν; Ὡς ναὶ μὰ Δί', ἔφη, τῷ περιττῷ κυκλωσόμενος·
 καὶ ὁ Κῦρος εἶπεν, Ἀλλ' οὗτοι ἂν εἰδείεν εἰ οἱ κυκλούμενοι [10]

μείζω] μείζονα D. ἰσχυρότερα] μείζονα G. mg. r. 18. ὡς σα-
 φέστατά γ' ἂν εἰδείην ἢ ἐποιοῦν D. σαφε super ασφ G. r. ξυνεξ. A.G.
 αὐτοῦς D. ἄρα] γὰρ A.G. οἶσθας A.G. pr. διανοοῦντα A.
 19. ἐπὶ] εἰσὶν ἐπὶ A.G. ἐπέχουσιν] ἔχουσιν D. οἱ τοι δ' ἀμφέχουσιν
 A.G. pr. οἱ τοι δ' ἀπέχουσιν G. corr. κατεῖχον G. s. v. r. κατεῖχε A.G.
 κρ (in fine versus) τέ, i. e. κρατεῖ, D. 20. ὁ om. G. κύρος] κύρος.
 εἰπέ D. μυρίαρχοι E. μυρίαρχαι A.D.G. μυριοστὴν A.G. οἶκοι
 νόμον] οἰκονόμον D.G. mg. r. ἔφασαν] ἔθεσαν A.G. μέντοι] μὲν D.
 πλείστῳ D. ὑπερφαλαγγῆσαι D. οἱ om. D.

Xen. Hist. Gr. 3, 4, 9: Μειοῦν μὲν ἄρα σύγχε τοὺς φίλους ἡπίστω, collati in annot.

ἐπέχουσιν] Varietates in libris peperit non infrequens confusio præpositionum ἀμφὶ et ἐπὶ, cujus exempla sunt infra 7, 1, 1; 3, 2, Anab. 4, 1, 5. Numerum autem hostium Cyri conjiciendum relinquit Arasas e spatio quod acies tantæ quantæ dixerat altitudinis occuparet. De vulgata scriptura recte Schneiderus: "Mihi locus vitiosus videtur, gemino argumento pronominis οἱ τοι, quod aperte præcedenti ἐκεῖνοι oppositum ad Ægyptios

referri debebat, sed non potest: spatium enim stadiorum quadraginta exercitus Ægyptiorum occupare non potuit solus. Deinde ἀπέχουσι nullo modo potest locum verbi ἐπέχουσι obtinere. Jam nihil melius succurrit quam ex indicis D. scribere πάντες τεταγμένοι ἐπὶ τρ. τὸ βάθος καὶ πεζοὶ καὶ ἵππεῖς πλὴν τῶν Αἰγυπτίων ἐπέχουσιν ἀμφὶ etc." Jam Camerarius: "Est illud ἔχουσιν, ἐπέχουσιν."

20. οἱ τοι ἂν εἰδείεν] Recte Heindorfius interpretatur: At hi cognoscent, an qui cingunt cingi possint. Qui frequens est formulæ illius usus in

21 κυκλωθεῖεν. ἀλλ' ἃ μὲν παρὰ σοῦ καιρὸς μαθεῖν, ἀκηκόα-
μεν· ὑμᾶς δὲ χρῆ, ὧ ἄνδρες, οὕτω ποιεῖν· νῦν μὲν ἐπειδὰν
ἐνθένδε ἀπέλθητε, ἐπισκέψασθε καὶ τὰ τῶν ἵππων καὶ τὰ
ὑμῶν αὐτῶν ὅπλα· πολλάκις γὰρ μικροῦ ἐνδεία καὶ ἀνὴρ
καὶ ἵππος καὶ ἄρμα ἀχρεῖον γίγνεται· αὖριον δὲ πρῶ, ἕως
ἂν ἐγὼ θύωμαι, πρῶτον μὲν χρῆ ἀριστῆσαι καὶ ἄνδρας καὶ
ἵππους, ὅπως ὅ τι ἂν πράττειν αἰεὶ καιρὸς ἦ μὴ τούτου
ἡμῖν ἐνδέρῃ· ἔπειτα δὲ σὺ, ἔφη, ὧ Ἀράσπα, τὸ δεξιὸν
κέρας ἔχε ὥσπερ καὶ ἔχεις, καὶ οἱ ἄλλοι μυρίαρχοι ἥπερ
νῦν ἔχετε· ὁμοῦ δὲ τοῦ ἀγῶνος ὄντος οὐδενὶ ἄρματι και-
ρὸς ἵππους μεταξενγνύναι. παραγγείλατε δὲ τοῖς ταξι-
άρχοις καὶ λοχαγοῖς ἐπὶ φάλαγγος καθίστασθαι εἰς δύο
ἔχοντας ἕκαστον τὸν λόχον. ὁ δὲ λόχος ἦν ἕκαστος εἴκοσι
τέτταρες.

22 Καί τις εἶπε τῶν μυριάρχων, Καὶ δοκοῦμέν σοι, ἔφη, ὧ [11]
Κῦρε, ἱκανῶς ἔξειν εἰς τοσοῦτους τεταγμένοι πρὸς οὕτω
βαθεῖαν φάλαγγα; καὶ ὁ Κῦρος εἶπεν, Αἱ δὲ βαθύτεραι
φάλαγγες ἢ ὥς ἐξικνεῖσθαι τοῖς ὅπλοις τῶν ἐναντίων τί
σοι, ἔφη, δοκοῦσιν ἢ τοὺς πολεμίους βλάπτειν ἢ τοὺς

21. καιρὸς om. D. οὕτως A. ἐνθένδεν, ut videtur, G. pr. τὰ ὑμῶν] ὑμῶν D.
πολλάκις γὰρ] ὡς πολλάκις D. ἀληθῶς hic mg. r. G. Libri πρωί. ὅπως
ὅ τι] ὅ τι δ' A.G. pr. ἂν om. D. ἡμῖν] μῖν A.G. pr. μὲν] γε D.
ἦ] εἶη D. καὶ ἔχεις] κατέχεις D. μυρίαρχοι A.L. ἐμοῦ A. δέ]
γάρ D. τοὺς ἵππους D. τοῖς om. D. λόχος] λόχος
τί hic mg. r. G. 22. ἔφη om. D. εἰς τοσοῦτους] ὡς τοσοῦ-
του D. τεταγμένους A.G. corr. s. v. r. οὕτω] οὕτω τεταγμένοι D.
ἦ om. A.G. pr. δοκοῦσιν ἔφη D.

comminando, ut Soph. Œd. Col. 882: Τὰ γ' οὐ τελεί.—Ζεὺς ταῦτ' ἂν εἰδείη, σὺ δ' οὔ.

21. Ἀράσπα] Hæc verba Araspæ modo redeunt ex hostium castris non convenire ratus Ἀρίσβα conjecit, quicunque memoratum a Leonclavio nomen reperit. Nec alibi Araspas inter μυρίαρχους nominatur. V. etiam ad 7, 1, 3. SCHN. Εἶχες Poppo. Alioqui putandum hoc ipso loco significari Araspam factum fuisse myriarchum. Sed mirum quod hæc describens ita auxit Ἰζέτης Hist. 3, 709: Ἀμα ἡμέρα θύσας δὲ τῇ αὖριον ὁ Κῦρος συντάττει τὸ στράτευμα πρὸς προσβολὴν πολέμου, τῷ μὲν Ἀράσπα δεδωκὼς τὸ δεξιὸν τὸ κέρας, Ἰστάσπα τὸ εὐώνυμον, ἔχοντι τοὺς ἡμίσεις ἱππέας γένους τοῦ Περσῶν,

κεκροτημένους μάχαις, τοῖς ἄλλοις μυρίαρχαις δὲ ἄλλα ποιεῖν κελεύσας. Quibus addit quæ sunt s. 28. Qui quæ de Hystaspæ dixit, aut repetiit ex 7, 1, 19, aut exciderunt post κέρας ἔχε hæc fere: σὺ δὲ, ὧ Ἰστάσπα, τὸ εὐώνυμον ἔχε. Et certe Xenophon hic non posuerat illa ἔχοντι τοὺς ἡμίσεις etc., quæ infra 7, 1, 19, ut mirum quidem sit quod sinistrum cornu omittitur, sed Tzetzae non nimium sit tribuendum, quippe alterius loci non ignaro.

ἄρματι] Proverbii loco exemplum currus juncti poni recte admonet Camerarius. SCHN.

εἰς δύο] Altitudinem dici, non latitudinem, ostendit s. 22. V. ed. Turic. Scriptt. milit. vol. 2, p. 242.

- 23 συμμαχους ὠφελειν; ἐγὼ μὲν γάρ, ἔφη, τοὺς εἰς ἑκατὸν
 τούτους ὀπλίτας εἰς μυρίους ἂν μᾶλλον βουλοίμην τε-
 τάχθαι· οὕτω γὰρ ἂν ἐλαχίστοις μαχοίμεθα. ἐξ ὧσων
 μέντοι ἐγὼ τὴν φάλαγγα βαθυνῶ οἶμαι ὅλην ἐνεργὸν καὶ
 24 σύμμαχον ποιήσῃν αὐτὴν ἑαυτῇ. ἀκοντιστάς μὲν ἐπὶ τοῖς
 θωρακοφόροις τάξω, ἐπὶ δὲ τοῖς ἀκοντισταῖς τοὺς τοξό-
 τας. τούτους γὰρ πρωτοστάτας μὲν πῶς ἂν τις τάττοι, οἱ
 καὶ αὐτοὶ ὁμολογοῦσι μηδεμίαν μάχην ἂν ὑπομεῖναι ἐκ
 χειρός; προβεβλημένοι δὲ τοὺς θωρακοφόρους μενουσὶ τε,
 καὶ οἱ μὲν ἀκοντίζοντες, οἱ δὲ τοξεύοντες, ὑπὲρ τῶν
 πρόσθεν πάντων λυμανοῦνται τοὺς πολεμίους. ὅ τι δ' ἂν
 25 κακουργῇ τις τοὺς ἐναντίους, δῆλον ὅτι παντὶ τούτῳ
 τοὺς συμμαχους κουφίζει. τελευταίους μέντοι στήσω τοὺς
 ἐπὶ πᾶσι καλουμένους. ὥσπερ γὰρ οἰκίας οὔτε ἄνευ
 λιθολογήματος ὀχυροῦ οὔτε ἄνευ τῶν στέγην ποι-
 ούντων οὐδὲν ὄφελος, οὕτως οὐδὲ φάλαγγος οὐτ' ἄνευ
 τῶν πρώτων οὐτ' ἄνευ τῶν τελευταίων, εἰ μὴ ἀγαθοὶ
 26 ἔσονται, ὄφελος οὐδέν. ἀλλ' ὑμεῖς τ', ἔφη, ὡς παραγ-
 γέλλω τάττεσθε, καὶ ὑμεῖς οἱ τῶν πελταστῶν ἄρχοντες
 ἐπὶ τούτοις ὡσαύτως τοὺς λόχους καθίστατε, καὶ ὑμεῖς οἱ
 27 τῶν τοξοτῶν ἐπὶ τοῖς πελτασταῖς ὡσαύτως. σὺ δὲ, ὅς τῶν
 ἐπὶ πᾶσιν ἄρχεις, τελευταίους ἔχων τοὺς ἄνδρας παράγ-
 γελλε τοῖς ἑαυτοῦ ἐφορᾶν τε ἐκάστῳ τοὺς καθ' αὐτὸν καὶ
 τοῖς μὲν τὸ δέον ποιοῦσιν ἐπικελεύειν, τοῖς δὲ κακυνομένοις
 ἀπειλεῖν ἰσχυρῶς· ἣν δέ τις στρέφεται προδιδόναι θέλων,
 θανάτῳ ζημιοῦν. ἔργον γὰρ ἐστὶ τοῖς μὲν πρωτοστάταις

στρατηγικῶς hic mg. r. G.

λοίμην μᾶλλον D.

mg. ση. τὴν τάξιν.

post hoc καὶ erasit G.

τοι A.G. om. D.

θυροργήματος D.

εἰ—ἔσονται] ἦν—ᾧσιν D.

καθιστάτε D. καθίσταντε G. pr.

s. v. r.

κακυνομένοις] μάλακυνομένοις D.

23. εἰς μυρίους] διςμυρίους D.

βου-

μαχοίμεθα D.

ὧσων] οἷων D., qui hic

Libri οἶομαι.

24. μὲν] γάρ D.

τοὺς om. D.

πῶς H.

25. λι-

στέγειν A.

ὄφελος οὐδέν D.

26. τ' om. A.G.

τάττεσθαι D. pr.

27. ἄρχοις G. pr.

τοὺς] τοῖς G. corr.

ἔργῳ G.

προστάταις D.M.

23. τοὺς εἰς ἑκατὸν τούτους] s. 20.

24. τάξω] Conf. de hac τάξει edit.

Turic. Scriptt. milit. vol. 1, p. 55;

2, p. 245.

25. τοὺς ἐπὶ πᾶσι] Esse eosdem qui alias οἱ ὀπισθεν et οὐρὰ dicantur, tradit Weiskius; recte, dummodo hos de agmine, illos de acie, intelligas, quan-

quam locus Hist. Gr. 1, 1, 34, contrarius huic sententiæ esse videatur. Verum certi genus militis esse debere arguit additum καλουμένους. SCHN.

26. πελταστῶν] Sunt qui antea ἀκοντισταὶ vocantur. SCHN.

27. ἐαυτοῦ] Nisi legendum σαντοῦ, ut 1, 6, 35.

θαρρύνειν τοὺς ἐπομένους καὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ· ὑμᾶς δὲ δεῖ
 τοὺς ἐπὶ πᾶσι τεταγμένους πλείω φόβον παρέχειν τοῖς
 28 κακοῖς τοῦ ἀπὸ τῶν πολεμίων. καὶ ὑμεῖς μὲν ταῦτα ποι-
 εῖτε. σὺ δὲ, ὦ Εὐφράτα, ὃς ἄρχεις τῶν ἐπὶ ταῖς μηχαναῖς,
 οὕτω ποιεῖ ὅπως τὰ ζεύγη τὰ τοὺς πύργους ἄγοντα ἔψεται
 29 ὥς ἐγγύτατα τῆς φάλαγγος. σὺ δ', ὦ Δαοῦχε, ὃς ἄρχεις
 τῶν σκευοφόρων, ἐπὶ τοῖς πύργοις ἄγε πάντα τὸν τοιοῦτον
 στρατόν· οἱ δὲ ὑπέρεται σοῦ [τῶν ὅχλων] ἰσχυρῶς κολα-
 30 ζόντων τοὺς προϊόντας τοῦ καιροῦ ἢ λειπομένους. σὺ δὲ,
 ὦ Καροῦχα, ὃς ἄρχεις τῶν ἄρμαμαξῶν αἱ ἄγουσι τὰς γυ-
 ναῖκας, κατὰστησον αὐτὰς τελευταίας ἐπὶ τοῖς σκευοφό-
 ροις. ἐπόμενα γὰρ ταῦτα πάντα καὶ πλήθους δόξαν παρ-
 ἔχει καὶ ἐνεδρεῦν ἡμῖν ἐξουσία ἔσται καὶ τοὺς πολεμίους,
 ἣν κυκλοῦσθαι πειρῶνται, μείζω τὴν περιβολὴν ἀναγκάσει
 ποιεῖσθαι· ὅσῳ δ' ἂν μείζον χωρίον περιβάλλονται, τοσού-
 31 τῳ ἀνάγκη αὐτοὺς ἀσθενεστέρους γίγνεσθαι. καὶ ὑμεῖς μὲν
 οὕτω ποιεῖτε· σὺ δὲ, ὦ Ἀρτάοξε καὶ Ἀρταγέρσα, τὴν χι-
 λιοστὴν ἐκάτερος τῶν σὺν ὑμῖν πεζῶν ἐπὶ τούτοις ἔχετε.

θρασύνειν A.G. corr. mg. r. ὑμᾶς δὲ] καὶ ὑμᾶς A.G. ὑμᾶς M. φόβῳ D.
 28. εὐφράτα A.G. pr. βραδάτα G. corr. ἀβραδάτα D. πύργοις ἄγοντα]
 ὑπέρετας καὶ τοὺς πύργους φέροντα D. ὑπέρετας καὶ τοὺς post τοὺς G. mg. r.
 29. δαοῦχε G. σκευοφόρων] ἄρμαμαξῶν G. s. v. r. πύργοις] ἐπὶ ταῖς
 μηχαναῖς add. A.G. ἄγετε D. τῶν ὅχλων om. D. 30. καροῦχα
 A.G. pr. καρδοῦχε D.G. s. v. r. καδοῦρχα B. mg. r. παρέξει D. πάντα
 ταῦτα A. τοὺς πολεμίους Schneiderus. Libri τοῖς πολεμίους. πειρῶν-
 ται] βούλονται D. μείζον] μείζω A.D. περιβάλλονται D. 31. μὲν]
 μὲν αὖ (sic) D. μὲν οὖν G. ἀρτάοξε] ἀρτάοξε D. ἀρτάοξε G. corr. r.
 ἀρταγέρσα A. ἀρταγόρσα D. χιλιοστὴν bis A. ἡμῖν D. pr. ἐπὶ—
 ἔχετε om. D.

28. Εὐφράτα] Idem nomen est apud Athanasium in Montefalconii Collectione nova Patrum vol. 2, p. 21 A, Εὐφρατᾶς apud Theodoretum H. E. 2, 9, Suidam v. Μένανδρος Προτίκτωρ. Ἀβραδάτας autem ex s. 35 illatus. Sunt autem omnia hæc nomina in vocativo circumflectenda potius quam acuenda.

29. τῶν ὅχλων] Comment. 3, 7, 5, μᾶλλον ἐν τοῖς ὅχλοις ἢ ἐν ταῖς ἰδίαις ὁμιλίαις est diverso sensu pro concionibus populi, ut apud Platonem. SCHN. Qui omisit τῶν ὅχλων. Alia plur. exempla v. in Thes. Steph.

30. αἱ ἄγουσι τὰς γυναῖκας] Hæc glossematis speciem habere recte monuit Weiskius. Excusari possent, si

σκευοφόρων ἄρμαμαξῶν s. 29 essent a Xenophonte profecta. Sed s. 8. etiam distinguuntur ἀρμάμαξαι a σκευοφόροις. præterea 3, 1, 8, et 40; 4, 2, 29, et 4, 3, 1, ἀρμάμαξα ut vehiculum muliebre fuit jam sæpius nominata. SCHN.

τοὺς πολεμίους] Audacter ita vulgatum τοῖς πολεμίους correxi, a nemine interpretum tactum. SCHN.

Ἀρτάοξε καὶ Ἀρταγέρσα] Nomen Artagersis est in Anabasi 1, 7, 11, et 1, 8, 24, cum varietate aliqua scripturæ in libris. Ibidem 2, 4, 16; 5, 35, Ἀρτάοχος. SCHN. Ἀρταγέρσας, ut infra nonnulli, Tzetzes Hist. 3, 717.

32 καὶ σὺν, ὧ Φαρνοῦχε καὶ Ἀσιαδάτα, τὴν τῶν ἱππέων χιλι-
στὺν, ἧς ἑκάτερος ἄρχει ὑμῶν, μὴ συγκατατάττετε εἰς τὴν
φάλαγγα, ἀλλ' ὅπισθεν τῶν ἄρμαμαξῶν ἐξοπλίσθητε καθ'
ὑμᾶς αὐτούς· ἔπειτα πρὸς ἐμὲ ἦκετε σὺν τοῖς ἄλλοις ἡγε-
μόσιν. οὕτω δὲ δεῖ ὑμᾶς παρεσκευάσθαι ὡς πρῶτους
33 δεῆσον ἀγωνίζεσθαι. καὶ σὺν δὲ ὁ ἄρχων τῶν ἐπὶ ταῖς κα-
μήλοισι ἀνδρῶν, ὅπισθεν τῶν ἄρμαμαξῶν ἐκτάττον· ποίει
34 δ' ὁ τι ἂν σοι παραγγέλλῃ Ἀρταγέρσης. ὑμεῖς δ' οἱ τῶν
ἀρμάτων ἡγεμόνες διακληρωσάμενοι, ὁ μὲν λαχὼν ὑμῶν
πρὸ τῆς φάλαγγος τὰ μεθ' ἑαυτοῦ ἑκατὸν ἔχων ἄρματα
καταστησάτω· αἱ δ' ἕτεραι ἑκατοστῦες τῶν ἀρμάτων, ἡ
μὲν κατὰ τὸ δεξιὸν πλευρὸν τῆς στρατιᾶς στοιχοῦσα
ἐπέσθω τῇ φάλαγγι ἐπὶ κέρως, ἡ δὲ κατὰ τὸ εὐώνυμον.

35 Κῦρος μὲν οὕτω διέταττεν.

[12]

Ἀβραδάτας δὲ ὁ Σούσων βασιλεὺς εἶπεν, Ἐγὼ σοι,
Κῦρε, ἐθελούσιος ὑφίσταμαι τὴν κατὰ πρόσωπον τῆς
36 ἀντίας φάλαγγος τάξιν ἔχειν, εἰ μὴ τί σοι ἄλλο δοκεῖ. καὶ
ὁ Κῦρος ἀγασθεὶς αὐτὸν καὶ δεξιωσάμενος ἐπήρετο τοὺς
ἐπὶ τοῖς ἄλλοις ἄρμασι Πέρσας, Ἡ καὶ ὑμεῖς, ἔφη, ταῦτα
συγχωρεῖτε; ἐπεὶ δ' ἐκείνοι ἀπεκρίναντο ὅτι οὐ καλὸν εἶη
ταῦτα ὑφίεσθαι, διεκλήρωσεν αὐτοὺς, καὶ ἔλαχεν ὁ Ἀβρα-
δάτας ἥπερ ὑφίστατο, καὶ ἐγένετο κατὰ τοὺς Αἰγυπτίους.
37 τότε μὲν δὴ ἀπιόντες καὶ ἐπιμεληθέντες ὧν προεῖπον ἐδει-
πνοποιοῦντο καὶ φυλακὰς καταστησάμενοι ἐκοιμήθησαν.

32. φαρμενοῦχε D. ἀσιαδάτα A.G. ἀσιάδα D. ἦν A. ὑμῶν ἄρχει D.
συγκατάσσετε A. ὅπισθε A. οὕτως D. δεῆσον] δεῆσον ὑμᾶς D.
33. ὁ] ὁ A.D. τῶν om. A.G. s. v. r. ἀρταγέρσας D.G. s. v. r.
34. πρὸ τῆς] πρώτης D. πρὸς τῆς G. pr. ἑκατὸν] ἑκατος D. αἵκατο-
στῦες A. στείχουσα A.G. corr. s. v. r. κέρως D. 35. ἀβραδά-
της D. hic et infra. σὺν D. pr. ὑφίσταμαι A.G. corr. s. v. r.
36. ὑφίεσθε G. corr. s. v. r. ὁ ἀβρ.] ἀβρ. D. ὑφίστατο] ὑφ in ras. G.
37. φύλακας D.

32. Ἀσιαδάτα] Ἀσιαδάτας quidem etiam Tzetzes Hist. 3, 718. Sed verum videri Ἀσιδάτης dixi ad Anab. 7, 8, 9, ubi Ἀσιδάτης Persa memoratur, quocum Medum Ἀσπάδαν apud Diodorum 2, 34, et Persam Ἀσπαδάτην apud Ctesiam Photii cod. 72, p. 37, 31, contulit Schneiderus. Quæ diversæ stirpis nomina esse persuadet Ἀσπαμίτης ib. p. 39, 40; 40, 13.

34. ἐπὶ κέρως] Constanter in hac formula Xenophon utitur forma con-

tracta, alibi semper trisyllaba, nisi quod τοῦ δεξιοῦ κέρως est Anab. 1, 7, 1. Et κέρατα, οὐ μόνον κέρα, probat Antiatt. Bekkeri p. 104, 2, etsi illius non major fides quam librorum Xenophontis, quum bisyllaba utantur Thucydides et antiquiores.

37. προεῖπον] προεῖπεν scriptum malim, quod ad Cyrum referatur. SCHN. Προεῖπον refertur ad scrip-
torem.

ΚΕΦ. Δ.

Τῇ δ' ὑστεραία πρὸς Κῦρος μὲν ἐθύετο, ὁ δ' ἄλλος στρατὸς ἀριστήσας καὶ σπονδὰς ποιησάμενος ἐξωπλίζετο πολλοῖς μὲν καὶ καλοῖς χιτῶσι, πολλοῖς δὲ καὶ καλοῖς θώραξι καὶ κράνεσιν· ὥπλιζον δὲ καὶ ἵππους προμετωπίδιοις καὶ προστερνιδίοις· καὶ τοὺς μὲν μονίππους παραμηριδίοις, τοὺς δ' ὑπὸ τοῖς ἄρμασιν ὄντας παραπλευριδίοις· ὥστε ἥστραπτε μὲν χαλκῶ, ἦνθει δὲ φοινικίσι πᾶσα ἡ στρατιά.

2 Καὶ τῷ Ἀβραδάτᾳ δὲ τὸ τετράρρυνον ἄρμα καὶ ἵππων ὀκτὼ παγκάλως ἐκεκόσμητο. ἐπεὶ δ' ἔμελλε τὸν λινοῦν θώρακα, ὃς ἐπιχώριος ἦν αὐτοῖς, ἐνδύεσθαι, προσφέρει αὐτῷ ἡ Πάνθεια χρυσοῦν καὶ χρυσοῦν κράνος καὶ περι-

1. Libri πρωί. ὁ μὲν κύρος D. μὲν om. D. qui mg. hic ἐξόπλις. προμετωπίοις D. corr. mg. ead. m. μονίππους] ἵππους D. παραμη-
ριοῖς A.G. corr. s. v. r. τοὺς δ' ὑπὸ] τοῖς δ' ἐπὶ D. ὄντας om. D.
φοικίσι G. corr. s. v. r. ἡ στρατιά D. 2. ἀβραδάτα E.H. ἀβρα-
δάτη A.D.G. τετράρρυνον H. τετράρυνον A.D.G., qui mox mg. r. λινοῦς
θώραξ. πανθεία D. χρυσοῦν καὶ χρυσοῦν Meyerus. χρυσοῦν κράνος
A.G. Zonaras. καὶ χρυσοῦν κράνος D. περιβραχείονα D.

1. ὥπλιζον—παραπλευριδίοις] Conf. Pollux 1, 140, infra 7, 1, 2.

ἥστραπτε χαλκῶ] Anab. 1, 8, 5: Τάχα δὴ καὶ χαλκός τις ἥστραπτε. HUTCH.

φοινικίσι] Punicearum tunicarum usum apud Persas multi testantur veterum scriptorum loci. Apud Herodotum 9, 22, Masistius ἐντὸς θώρακα εἶχε χρύσειον λεπιδωτὸν, κατύπερθε δὲ τοῦ θώρακος κιθῶνα φοινίκεον. Conf. infra 7, 1, 2. SCHN.

λινοῦν] Nicetas Chon. Annal. p. 247 A: Ἐκ δὲ λίνου πεποιημένον ὕφασμα οἶνω αὐστηρῶ ἱκανῶς ἡλισμένῳ διάβροχον πολλάκις περιπτυχθέν δίκην θώρακος ἐνεδύετο· ἐς τοσοῦτον δ' ἦν ἀντιτυπὲς ἀλσί καὶ οἶνω συμπίληθῆν, ὥς καὶ βέλους εἶναι παντὸς στεγανώτερον. ἡριθμούντο δ' εἰς ὀκτωκαίδεκα καὶ πλείω τὰ τοῦ ὕφασματος συμπτύγματα. Pausanias 1, 21, 7: Οἱ θώρακες οἱ λινοὶ μαχομένοις μὲν οὐχ ὁμοίως εἰσὶ χρήσιμοι· διὰσι γὰρ καταβιαζόμενοι τὸν σιδήρουν· θηρεύοντας δὲ ὠφελούσιν· ἐναποκλῶνται γὰρ σφίσι καὶ λεόντων ὁ-

δόντες καὶ παρδάλεων. Chalybibus eundem tribuit Anab. 4, 7, 15: Εἶχον δὲ θώρακας λινοὺς μέχρι τοῦ ἦτρου, ἀντὶ δὲ τῶν πτερύγων σπάρτα πυκνὰ ἐστραμμένα. Homero Adrastus et Amphius Π. 2, 830, λινωθῶρηκες sunt et dicuntur. SCHN.

χρυσοῦν θώρακα καὶ] Verba θώρακα καὶ admonitu Buttmanni inserui e cap. 1. s. 51. SCHN. Probabilior conjectura Meyeri interpretis Germanici, quam recepi, etsi χρυσοῦν κράνος tantum memorant Philostratus Imag. 2, 9, p. 825, et qui ipsa fere Xenophontis verba repetit Zonaras: Ὀπλιζόμενῳ δὲ προσήγεν ἡ Πάνθεια χρυσοῦν κράνος καὶ περιβραχιόνια, quum Tzetzes, qui 701 repetiverat quæ ejecimus 6, 1, 51, 723 ponat tantum: Αὐτῇ δ' ἡ Πάνθεια χερσὶν ὥπλιζεν Ἀβραδάταν.

χρυσοῦν] Intelligendæ lorica et galea non aureæ, sed inauratæ, ut Anab. 1, 2, 27; 8, 28, ἀκινάκης χρυσοῦς, et 5, 3, 12, ἔδαρον χρυσοῦν, ubi v. annot.

βραχιόνια καὶ ψέλια πλατέα περὶ τοὺς καρποὺς τῶν χειρῶν καὶ χιτῶνα πορφυροῦν ποδῆρην στολιδωτὸν τὰ κάτω καὶ λόφον ὑακινθινοβαφῇ. ταῦτα δ' ἐποίησατο λάθρα τοῦ ἀνδρὸς ἐκμετρησαμένη τὰ ἐκείνου ὄπλα. ὁ δὲ ἰδὼν ἐθαύμασε τε καὶ ἐπήρετο τὴν Πάνθειαν, Σὺ δῆπου, ὦ γύναι, συγκόψασα τὸν σαυτῆς κόσμον τὰ ὄπλα μοι ἐποιήσω; Μὰ Δί', ἔφη ἡ Πάνθεια, οὐκουν τόν γε πλείστου ἄξιον· σὺ γὰρ ἔμοιγε, ἦν καὶ τοῖς ἄλλοις φανῆς οἷόσπερ ἐμοὶ δοκεῖς εἶναι, μέγιστος κόσμος ἔσει. ταῦτα δὲ λέγουσα ἅμα ἐνέδνε τὰ ὄπλα, καὶ λανθάνειν μὲν ἐπειράτο, ἐλείβετο δὲ αὐτῇ τὰ δάκρυα κατὰ τῶν παρειῶν.

Ἐπεὶ δὲ καὶ πρόσθεν ὢν ἀξιοθέατος ὁ Ἀβραδάτας ὠπλίσθη τοῖς ὅπλοις τούτοις, ἐφάνη μὲν κάλλιστος καὶ ἐλευθεριώτατος, ἅτε καὶ τῆς φύσεως ὑπαρχούσης· λαβὼν δὲ παρὰ τοῦ ὑφηγιόχου τὰς ἡνίας παρεσκευάζετο ὡς ἀναβησόμενος ἤδη ἐπὶ τὸ ἄρμα. ἐν δὲ τούτῳ ἡ Πάνθεια ἀποχωρῆσαι κελεύσασα τοὺς παρόντας πάντας ἔλεξεν, Ἄλλ' ὅτι μὲν, ὦ Ἀβραδάτα, εἴ τις καὶ ἄλλη πώποτε γυνὴ τὸν ἑαυτῆς ἄνδρα μείζον τῆς ἑαυτῆς ψυχῆς ἐτίμησεν, οἶμαί σε γινώσκειν ὅτι καὶ ἐγὼ μία τούτων εἰμί. τί οὖν ἐμὲ δεῖ καθ' ἐν ἑκάστον λέγειν; τὰ γὰρ ἔργα οἶμαί σοι πιθανώτερα παρεσχῆσθαι τῶν νῦν λεχθέντων λόγων. ὅμως δὲ οὕτως ἔχουσα πρὸς σέ ὥσπερ σὺ οἶσθα, ἐπομνύω σοι τὴν

ψέλλια A.G. στολιωτὸν D. φολιδωτὸν G. corr. s. v. r. τὰ om. D.
 ὄπλα G. s. v. r. 3. περὶ πανθείας καὶ ἀβραδάτου mg. G. ἤρετο D.
 πανθίαν D. σὺ] οὐ D. σαυτῆς] αὐτῆς D. πανθία D. hic et 5. ἦν]
 ἂν D. φανῆς οἷόσπερ] φάνηθι ὡς D. ἔση A.G. om. D. δὲ om. D.
 ἐνέδνε τε τὰ D. ἐπήρατο D. αὐτῆς A.G. pr. 4. ὦν] ἦν G.
 ἀβραδάτας E. ἀβραδάτης A.D.G. ἅτε καὶ] ἅτε D.M. ἡνιόχου A.G. corr.
 mg. r. 5. ὑποχ. D.G. s. v. r. Tzetzes. εἷτις καὶ] εἷτις D. αὐτῆς D.
 μείζω D. τούτων μία D. ἐν om. D. λόγων om. D. 6. ἐκούσα D.

τιάραν ὑακινθινοβαφῇ habet Chariton 6, 4, ubi v. Dorv., στολαὶ ὑακ. sunt in Arriani Anab. 6, 29, 9. SCHN. Themist. Orat. 24, p. 306 B: Τιάραν ἔχων ἐξ ὑακίνθου τε καὶ σμαράγδου.

στολιδωτὸν] Rugæ illæ, quæ in vestium fimbriis de industria ad ornatum iis aliquem conciliandum formantur, στολίδες dicuntur: Pollux 7, 54: Εἴη δ' ἂν τις καὶ στολιδωτὸς χιτῶν· στολίδες δ' εἰσὶν αἱ ἐξ ἐπιτήδες ὑπὸ δεσμοῦ γινόμεναι κατὰ τέλη τοῖς

χιτῶσιν ἐπιπτυχαί, μάλιστα ἐπὶ λινῶν χιτῶνων. Conf. Salmasius ad Tertull. p. 334. HUTCH. Gallis *falbelas*. SCHN.

3. κόσμος] Anab. 1, 9, 23, confert Lennep. ad Phalar. Ep. 35.

λανθάνειν] Charito 5, 2, p. 81: Ἄκων μὲν ἀλλὰ ἐπίθετο Χαίρεας· καὶ λανθάνειν μὲν ἐπειράτο, ἐλείβετο δ' αὐτοῦ τὰ δάκρυα κατὰ τῶν παρειῶν. ZEUN. Cum αὐτῇ conf. 5, 1, 5.

4. ὑφηγιόχου] Conf. 7, 1, 15.

6. ἐπομνύω] ἐπομνυμι Zonaras. Sed

ἐμὴν καὶ σὴν φιλίαν ἢ μὴν ἐγὼ βούλεσθαι ἂν μετὰ σοῦ
 ἀνδρὸς ἀγαθοῦ γενομένου κοινῇ γῆν ἐπιέσασθαι μᾶλλον ἢ

καὶ σὴν] καὶ τὴν σὴν D.

ἀνδρὸς bis D.

γῆ D.

ὁμνῶ est in omnibus Anab. 6, 1, 31; 7, 6, 18, si minoris momenti videantur talia, ut ὁμνούντες H. Gr. 4, 4, 5, et alibi, ὁμνύετε supra 1, 3, 10, quum ὁμνυτε sit in omnibus Anab. 2, 5, 32. Et ὁμνουν bis est in fœdere apud Thuc. 5, 19, 24, nec rara sunt apud Demosthenem talia, ut ὁμνυε p. 553, 16; ὁμνούντα p. 554, 22; δεικνύων p. 556, 23. Utrumque dici, sed μᾶλλον διὰ τοῦ ναί, perhibet Photius. Alteram formam sub mediam fere Aristophanis ætatem paullatim adhiberi ceptam animadvertit Porson. ad Eur. Med. 744. Librorum etiam apud Xenophontem fides incerta. V. var. scr. 6, 1, 7. Itaque ὁμνυτε pro ὁμνύετε restitui 1, 3, 10, invitis libris, qui in ὁμνυτε consentiunt Anab. 2, 5, 32, nec 1, 4, 10, ἐπεδείκνυ μὲν οὐ ex uno L. corr. dubitavi recipere et præferre nihilo melioris fidei scripturæ ἐπεδείκνυ, quum priorem confirment libri optimi in ἐπιδεικνύμενος consentientes. Quæ eadem forma conservata in F. Comment. 1, 1, 11, ubi ceteri omnes aut ἀπεδείκνυν cum Eusebio et Stobæo aut ἐπεδείκνυν, ut H. Gr. 1, 7, 4, B. V. ἐπεδείκνυ, ceteri ἐπεδείκνυ, forma librariorum adeo ignota ut Aristoph. Eq. 424: Τὸν θεὸν ἀπώμνον illatum sit in omnes pro ἀπώμνυν, et mirum sit quod διεδείκνυ intactum reliquerunt apud Synesium p. 92 D., quum ipse ille F. cum ceteris in ἐπεδείκνυν consentiat Comment. 1, 5, 6; 3, 4, 1; 3, 9, 11, hic quidem sequente ἐν, et Cyrop. 8, 4, 35, solus Zonaras servet εἰδείκνυ, qui vicissim 7, 5, 24, δεικνύετε, ut omnes 1, 6, 40, ἐνπετάννυ, et Platonis Tim. p. 76 A. περιημφίεννυ nonnulli certe depravant in -νεν. Cujusmodi de formis Elmslejus ad l. Medæ p. 192, ubi ὁμνυε quidam pro ὁμνυ: "Ὁμνυε infimæ quidem ætatis Comicos usurpaturos fuisse existimo. Hoc enim inter ὁμνυε et ὁμνύει interest, quod ὁμνυε brevem syllabam post u habet, ὁμνύει longam. Hanc autem formam non usurpasse videntur Comici, nisi quando u longam syllabam sibi subjectam habebat. Dixerunt ὁμνύω ὁμνύεις ὁμνύει ὁμνύων ὁμνύοντες,

minime vero ὁμνύομεν ὁμνύετε ὁμνουν (adde ὁμνυες et ceteras personas) ὁμνυε ὁμνύτω. Saltem nihil tale in eorum reliquiis offendi." Qui quod de Comicis qui post Euclidem vixerunt dixit, etiam de prosæ recentioris Atticæ scriptoribus verissimum videtur, etsi librariorum apud hos temeritas omnia pervertit. Est quidem in libris superstitis Demosthenis p. 1257, 17, κατεσκεδάννουν, sed κατεσκεδάννυσαν Dionysius. In præsentī librarii ludunt inter formas -ύσαι, -ύουσι, -ύσι, hujus tamen accentum aut omittentes, ut Paris. S. Demosth. p. 851, 5, aut in antepenultima ponentes, ut Anab. 6, 2, 2, in δεικνυσι; 7, 1, 17, in ἀναπετάννυσι. Et quamquam dubites horum fide testium illis restituere formam -ύσι, (quam Atticam dicit Mœris in Δεικνύσι et Ζευγνύσι, formam -νᾶσι recentioris Atticismi, in Ὀλλύασιν et Ῥηγνύασιν autem hanc simpliciter Atticam, formam -νουν sin vero ubique vulgarem,) nihil tamen ambigas de ejicienda e Xenophonte forma -νουν sin, si contuleris var. scr. Anab. 6, 3, 5, pariterque Thucydide 4, 25, 5, coll. var. scr. 7, 51, 2; 8, 10, 3; 42, 3; 106, 3, et Platone. Nec plures apud illos facienda videtur codicum auctoritas in reliquis ejusdem formæ exemplis, etiam quatenus a Comicis recentioribus usurpata fuit secundum observationem Elmsleji, qui recte animadvertit medii vel passivi formas in -νوماί prorsus esse inauditas, ut raro inferant vel librarii, qui in activo præter formas, de quibus supra, maxime supponere solent participium in feminino et casibus obliquis, rarius primam præsentis de forma in -νω: etsi consensui librorum ne in hæc quidem aut participii nominativus singularis apud Xenophontem multum tribuam, sed hæc quoque fallere puto.

τὴν ἐμὴν καὶ σὴν φιλίαν] Plat. Alcib. 1, p. 109 D: Μὰ τὸν Φίλιον τὸν ἐμόν τε καὶ σὸν, confert Dobr. Advers. vol. 2, p. 64.

ἐπιέσασθαι] Hesychius ἐπιέσασθαι γῆν interpretatur ταφῆναι, ubi vide annotationem Hemsterhusii vol. 1,

- 7 ζῆν μετ' αἰσχυνομένου αἰσχυνομένη· οὕτως ἐγὼ καὶ σέ
 τῶν καλλίστων καὶ ἑμνατὴν ἡξίωκα. καὶ Κύρῳ δὲ με-
 γάλην τινὰ δοκῶ ἡμᾶς χάριν ὀφείλειν, ὅτι με αἰχμάλωτον
 γενομένην καὶ ἐξαιρεθεῖσαν ἑαυτῷ οὔτε με ὡς δούλην ἡξί-
 ωσε κεκτηῆσθαι οὔτε ὡς ἐλευθέραν ἐν ἀτίμῳ ὀνόματι, διε-
 8 φύλαξε δὲ σοὶ ὥσπερ ἀδελφοῦ γυναῖκα λαβών. πρὸς δὲ
 καὶ ὅτε Ἀράσπας ἀπέστη αὐτοῦ ὁ ἐμὲ φυλάττων, ὑπεσχό-
 μην αὐτῷ, εἰ με ἑάσειε πρὸς σέ πέμψαι, ἥξειν αὐτῷ σέ
 πολὺ Ἀράσπου ἄνδρα καὶ πιστότερον καὶ ἀμείνονα.
- 9 Ἡ μὲν ταῦτα εἶπεν· ὁ δὲ Ἀβραδάτας ἀγασθεὶς τοῖς [4]
 λόγοις καὶ θιγὼν αὐτῆς τῆς κεφαλῆς, ἀναβλέψας εἰς τὸν
 οὐρανὸν ἐπηύξατο, Ἀλλ', ὦ Ζεῦ μέγιστε, δός μοι φανῆναι
 ἀξίῳ μὲν Πανθείας ἀνδρὶ, ἀξίῳ δὲ καὶ Κύρου φίλῳ τοῦ
 ἡμᾶς τιμήσαντος. ταῦτ' εἰπὼν κατὰ τὰς θύρας τοῦ ἄρμα-
 10 τείου δίφρου ἀνέβαινεν ἐπὶ τὸ ἄρμα. ἐπεὶ δὲ ἀναβάντος
 αὐτοῦ κατέκλεισε τὸν δίφρον ὁ ὑφηνίохος, οὐκ ἔχουσα ἡ
 Πάνθεια πῶς ἂν ἔτι ἄλλως ἀσπάζεταιτο αὐτὸν, κατεφίλησε
 τὸν δίφρον· καὶ τῷ μὲν προῆει ἤδη τὸ ἄρμα, ἡ δὲ λαθοῦσα
 αὐτὸν συνεφείπετο, ἕως ἐπιστραφεὶς καὶ ἰδὼν αὐτὴν ὁ
 Ἀβραδάτας εἶπε, Θάρρει, Πάνθεια, καὶ χαῖρε καὶ ἄπιθι
 11 ἤδη. ἐκ τούτου δὴ οἱ εὐνοῦχοι καὶ αἱ θεράπαιναι λαβοῦσαι
 ἀπήγον αὐτὴν εἰς τὴν ἀρμάμαξαν καὶ κατακλίναντες κατε-
 κάλυψαν τῇ σκηνῇ. οἱ δὲ ἄνθρωποι, καλοῦ ὄντος τοῦ

ἑαυτὴν D. corr. s. v. r. 7. δοκῶ post δὲ D. οὔτε με] οὔτε D.
 ἐν s. v. r. G. διεφύλαξε δὲ] διὸ ἐφύλαξεν δὲ D. 8. ἑάσεις D. ἑά-
 σει G. ἥξειν] ἔσεσθαι add. A. et punctis notatum r. G. ἀράσπα A. G.
 corr. s. v. r. 9. ἀβραδάτης A. D. et 10. τοῖς λόγοις] αὐτὴν D. G. mg. r.
 αὐτῆς τοῖς λ. M. θιγὼν A. D. G. εἰς] πρὸς D. ἐπεύξατο A. D. G. ἐπηύ-
 ξατο Zonaras p. 160 C. πανθίας D. et 10. δὲ καὶ] δὲ D. τὰς om. D.
 ἄρματιον D. 10. οὐκ] οὐδ' A. G. πῶς ἔτι ἄλλως ἡ ἀσπάζεταιτο D. τῷ
 μὲν] τὸ μὲν D. ὁ om. A. G. s. v. r. ἀβραδάτης D. 11. αὐτὴν
 ἀπήγον D. κατακλίναντες] κατέκλιναν καὶ D. Pollux 10, 52.

p. 1352, et Abresch. in Observ. Miscell. Belg. 6, 2, p. 404. Κοινὴν e Philostrati Icon. 2, 9, scribere non est opus. SCHN. V. Steph. Thes. v. Ἐπιέννυμι.

7. ἐν ἀτίμῳ ὀνόματι] Concubinæ, παλλακῆς, vocabulo noluit uti. SCHN.

8. ἀμείνονα] Mæris p. 34: Ἀμείνω Ἀττικοί, ἀμείνονα Ἕλληνες. Quem, sive singularem masculini sive pluralem neutrius dixit, recte præcepisse videri de prosa, etiamsi poeta Attici

talia admiserint, exiguumque esse fidem librorum tam in his quam ceteris similibus comparativorum formis, quippe sæpissime inter solutas et contractas variantium, dixi ad Thes. Steph. v. Ἀμείνον.

11. τῇ σκηνῇ Pollux 10, 52 interpretatur τὸ ἐστεγασμένον μέρος τῆς ἀμάξης, et καὶ κατέκλιναν καὶ κατεκάλυψαν τὴν σκηνὴν exhibit. Ita etiam Charito 5, 2, p. 82 (109 Lips.): Τὴν Καλλιπρόην εἰσεν ἐπὶ τῆς ἀρμαμάξης

θεάματος τοῦ τε Ἀβραδάτου καὶ τοῦ ἄρματος, οὐ πρόσθεν ἐδύναντο θεάσασθαι αὐτὸν πρὶν ἢ Πάνθεια ἀπήλθεν.

- 12 Ὡς δ' ἐκεκαλλιερῆκει μὲν ὁ Κῦρος, ἡ δὲ στρατιὰ παρε- [5]
τέτακτο αὐτῷ ὥσπερ παρήγγειλε, κατέχων σκοπὰς ἄλλας
πρὸ ἄλλων συνεκάλεσε τοὺς ἡγεμόνας καὶ ἔλεξεν ὧδε.
13 Ἄνδρες φίλοι καὶ σύμμαχοι, τὰ μὲν ἱερὰ οἱ θεοὶ ἡμῖν φαί-
νουσιν οἷάπερ ὅτε τὴν πρόσθεν νίκην ἔδοσαν· ὑμᾶς δ' ἐγὼ
βούλομαι ἀναμνησαί ὧν μοι δοκεῖτε μεμνημένοι πολὺ ἂν
14 εὐθυμότεροι εἰς τὸν ἀγῶνα ἰέναι. ἡσκήκατε μὲν γὰρ τὰ εἰς
τὸν πόλεμον πολὺ μᾶλλον τῶν πολεμίων, συντέτραφθε δὲ
καὶ συντέταχθε ἐν τῷ αὐτῷ πολὺ πλείω ἤδη χρόνον ἢ οἱ
πολέμιοι καὶ συννενικήκατε μετ' ἀλλήλων· τῶν δὲ πολε-
μίων οἱ πολλοὶ συνήττηνται μεθ' αὐτῶν, οἱ δὲ ἀμάχητοι
ἐκατέρων οἱ μὲν τῶν πολεμίων ἴσασιν ὅτι προδότας τοὺς
παραστάτας ἔχουσιν, ὑμεῖς δὲ οἱ μεθ' ἡμῶν ἴστε ὅτι μετ'
15 ἐθελόντων τοῖς συμμαχοῖς ἀρήγειν μάχεσθε. εἰκὸς δὲ τοὺς
μὲν πιστεύοντας ἀλλήλοις ὁμόνως μάχεσθαι μένοντας,

τε om. D.G. ἡ ἢ G. pr., ut videtur.
δὲ καλλιερῆκει D. δὲ κεκαλλιερῆκει G.
13. ξύμμαχοι G. ἡμῖν om. D.
ἢ A.G. οἱ om. D. συννενικήκατε G.
ἡττηνται D. μεθ' αὐτῶν μετ' αὐτῶν A.G. pr. μεθ' ἐαυτῶν D. καθ' ἐαυτῶν
G. corr. r. μετὰ θελόντων A.G. τῶν συμμαχῶν D.G. s. v. r. μά-
χεσθαι D. 15. Libri ὁμονόως.

12. δὲ καὶ καλλιερῆκει A.

ἔλεξεν ὧδε ἔλεξε τάδε G.

14. μὲν om. D. μᾶλλον μᾶλλον

πολλὰ πολλὰ μὲν D.G. corr. r.

μεθ' ἐαυτῶν D. καθ' ἐαυτῶν

τῶν συμμαχῶν D.G. s. v. r. μά-

χεσθαι D.

καὶ συνεκάλυψε τὴν σκηνήν. Ubi cum Hemsterhusio Dorvillius censet σκη-
νὴν apud Xenophontem scribendum,
ut σκηνή seu camera curulis velo aut
sindone obtegi dicatur. Sed erat
σκηνὴ κύκλῳ περιπεφραγμένη, ut Plu-
tarchus Themistocl. c. 26 ait, cujus
latera obtegebant παραπετάσματα, quæ
removeri et obduci poterant. Recte
ita τῇ σκηνῇ κατακλύπτειν τινὰ dici
potest. SCHN. Quod Polluci quo-
que restituebat Hutchinson. Memo-
rat talem curram etiam Diodorus 20,
25, sed ἄρμα σκηνὴν ἔχον dicens.
καλοῦ ὄντος Locum imitatione red-
dere studuit Charito p. 83, monente
jam Abreschio Lection. Aristænet.
p. 46. SCHN.

12. σκοπὰς ἄλλας πρὸ ἄλλων Per
intervalla dispositas ab acie Cyri ad
hostilem versus.

14. συντέτραφθε] 2, 1, 28.

ἀμάχητοι Formam in prosa sus-
pectam pro ἄμαχοι notavi ad Thes.
Steph. Nihil enim præsidii in gl.
Suidæ vel Zonaræ: ἄμαχος, ἀντὶ τοῦ
μὴ μαχόμενος. Ξενοφῶν. καὶ ἀμάχη-
τοι οἱ μὴπω μεμαχημένοι. Qua ipsa
signif. ἄμαχοι est 4, 1, 16. Sic autem
inter ἀμαχητὶ et ἀμαχι variari dixi ibi-
dem. Similiter ἀμαχάνητοι pro ἀμή-
χανοι apud Suidam scriptum nota-
bitur ad 7, 5, 37.

15. ὁμόνως Ita scribendum esse
hic et Ages. 1, 37, et quicquid simile
apud Atticos intulerunt librarii, dixi
ad H. Gr. 2, 1, 2, et ad Steph. Thes.
v. Εὔνοος. Ubi quod notavi εὐνῶν,
ei nihil præstat πλώων Reip. Athen. 1,
20 pro πλώων, quo utitur Plato, libra-
rii talia fere distrahentibus, ut πλώοι
unus de optimis Anab. 5, 7, 7, νόω
deteriores supra 5, 2, 17. Male hæc
vitia defendit Schæf. ad Greg. p. 481.

τοὺς δὲ ἀπιστοῦντας ἀναγκαῖον βουλευέσθαι πῶς ἂν ἑκα-
 16 στοὶ τάχιστα ἐκποδῶν γένοιτο. ἴωμεν δὴ, ὦ ἄνδρες, ἐπὶ
 τοὺς πολεμίους, ἄρματα μὲν ἔχοντες ὀπλισμένα πρὸς
 ἄσπλα τὰ τῶν πολεμίων, ὡς δ' αὐτῶς καὶ ἵππεις καὶ ἵπ-
 πους ὀπλισμένους πρὸς ἀόπλους, ὡς ἐκ χειρὸς μάχεσθαι.
 17 πεζοῖς δὲ τοῖς μὲν ἄλλοις οἷς καὶ πρόσθεν μαχεῖσθε, Αἰγύ-
 πτιοι δὲ ὁμοίως μὲν ὀπλισμένοι εἰσὶν, ὁμοίως δὲ τεταγμέ-
 νοι· τὰς τε γὰρ ἀσπίδας μέζους ἔχουσιν ἢ ὡς ποιεῖν τι καὶ
 ὁρᾶν, τεταγμένοι τε εἰς ἑκατὸν δήλον ὅτι κωλύουσιν ἄλ-
 18 λήλους μάχεσθαι πλὴν πάνυ ὀλίγων. εἰ δὲ τῷ ὠθοῦντες
 ἐξώσιν πιστεύουσιν, ἵπποις αὐτοὺς πρῶτον δεήσει ἀντέ-
 χειν καὶ σιδήρῳ ὑφ' ἵππων ἰσχυριζομένῳ· ἣν δέ τις αὐτῶν
 καὶ ὑπομείνῃ, πῶς ἅμα δυνήσεται ἵππομαχεῖν τε καὶ φα-
 λαγγομαχεῖν καὶ πυργομαχεῖν; καὶ γὰρ οἱ ἀπὸ τῶν πύρ-
 γων ἡμῖν μὲν ἐπαρήξουσιν, τοὺς δὲ πολεμίους παίοντες
 19 ἀμνηχανεῖν ἀντὶ τοῦ μάχεσθαι ποιήσουσιν. εἰ δέ τις ἐπι-
 ἐνδεῖσθαι δοκέιτε, πρὸς ἐμὲ λέγετε· σὺν γὰρ θεοῖς οὐδενὸς
 ἀπορήσομεν. καὶ εἰ μὲν τις εἰπεῖν τι βούλεται, λεξάτω· εἰ
 δὲ μὴ, ἐλθόντες πρὸς τὰ ἱερὰ καὶ προσευξάμενοι οἷς ἐθύ-
 20 σαμεν θεοῖς ἵτε ἐπὶ τὰς τάξεις· καὶ ἕκαστος ὑμῶν ὑπομι-
 μνησκέτω τοὺς μεθ' αὐτοῦ ἅπερ ἐγὼ ὑμᾶς, καὶ ἐπιδεικνύτω
 τις τοῖς ἀρχομένοις ἑαυτὸν ἄξιον ἀρχῆς, ἄφοβον δεικνὺς
 καὶ σχῆμα καὶ πρόσωπον καὶ λόγους.

ἂν om. D. ἐκποδῶν (ut A.) τάχιστα D. 16. ἴμεν D. Libri
 αὐτῶς. 17. ἄλλοις] πολλοῖς G. s. v. r. οἷς] οἷος D. μαχεῖσθαι D.
 αἰγυπτίοις (ut G. corr. r.) δὲ οἱ ὁμοίως D. ἀσπίδας] ἐλπίδας G. καὶ
 ὁρᾶν] καὶ ὡς ὁρᾶν D. ἑκατὸν] ἑκαστον A.G. pr. 18. τῷ om. A.G.
 infra v. r. ἰσχυριζομένων G. s. v. r. ὑπομείνῃ D. καὶ πυργομαχεῖν
 om. A.G. mg. r. ὑμῖν D. 19. τινες A.G. δοκέιτε] δοκεῖ τις D.
 οὐδὲν D. ἐθύομεν D.

16. ὡς—μάχεσθαι] Recte Camera-
 rius vertit: *similiter et cum equis vi-*
risque armatis contra inermes (con-
tendamus), ut ad committendum præ-

lium cominus. SCHN.

18. ὠθοῦντες ἐξώσιν] V. ad 5, 4, 51.
 20. πρὸς τὰ ἱερὰ] Ad locum ubi
 sacra facta erant s. 12. V. ad 7, 3, 6.

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ

ΚΥΡΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑ.

ΒΙΒΛΙΟΝ ΕΒΔΟΜΟΝ.

ΚΕΦ. Α.

Οἱ μὲν δὴ εὐξάμενοι τοῖς θεοῖς ἀπῆσαν πρὸς τὰς τάξεις· τῷ δὲ Κύρῳ καὶ τοῖς ἀμφ' αὐτὸν προσήνεγκαν οἱ θεράποντες ἐμπιεῖν καὶ φαγεῖν ἔτι οὖσιν ἀμφὶ τὰ ἱερά. ὁ δὲ Κῦρος ὥσπερ εἶχεν ἐστηκὼς ἀπαρξάμενος ἡρίστα καὶ μετεδίδου ἀεὶ τῷ μάλιστα δεομένῳ· καὶ σπείσας καὶ εὐξάμενος ἔπιε, καὶ οἱ ἄλλοι δὲ οἱ περὶ αὐτὸν οὕτως ἐποιοῦν. μετὰ δὲ ταῦτα αἰτησάμενος Δία πατρῶων ἡγεμόνα εἶναι καὶ σύμμαχον ἀνέβαινεν ἐπὶ τὸν ἵππον καὶ τοὺς ἀμφ' αὐτὸν ἐκέλευσεν. ὀπλισμένοι δὲ πάντες οἱ περὶ τὸν Κῦρον τοῖς αὐτοῖς Κύρῳ ὅπλοις, χιτῶσι φοινικοῖς, θώραξι χαλκοῖς, κράνεσι χαλκοῖς, λόφοις λευκοῖς, μαχαίραις, παλτῷ κρανεῖνῳ ἐνὶ ἕκαστος· οἱ δὲ ἵπποι προμετωπιδίοις καὶ προστερνιδίοις καὶ παραμηριδίοις χαλκοῖς· τὰ δ' αὐτὰ ταῦτα

1. Libri ἀπῆσαν. ἀπίεσαν G. αὐτὸν] αὐτὸν G. ἐμφαγεῖν καὶ ἐμποιεῖν D. ἀμφὶ] ἐπὶ D.M. corr. καὶ οἱ ἄλλοι δέ] οἱ δὲ ἄλλοι D. αὐτὸν D. ἐκέλευεν D. 2. πάντες] ἦσαν add. D. λόφοις λευκοῖς om. A. λόφοις δὲ λευκοῖς G. κρανεῖνῳ] κράνει A.G. pr. κραῖνῳ. οἷς D. ἐνι D. pr. καὶ παραμηριδίοις Weiskius. καὶ παραπλευριδίοις D.H., quæ om. A.G. καὶ libri post ταῦτα. Transposuit Weiskius.

1. ἀπαρξάμενος] Morem Græcorum et Romanorum enarrat Dionysius Hal. Ant. R. 7, 72, Xenophon Hier. 4, 2. SCHN. Hom. Od. Ξ, 422. ZEUN.

ἐκέλευσεν] Intell. ἀναβαίνειν. SCHN.

2. ὀπλισμένοι] De omisso ἦσαν v. annot. ad Anab. 5, 2, 26.

χιτῶσι] Apud Herodotum 9, 22, Masistius ἐντὸς θώρακα εἶχε χρύσεον

λεπιδωτὸν, κατ' ἐπερθε δὲ τοῦ θώρακος κιθῶνα φοινίκεον. SCHN.

κρανεῖνῳ] Hoc est παλτὸν ἰσχυρὸν supra memoratum 6, 2, 16. παλτὰ κρανεῖνα Persis etiam in Hist. Gr. 3, 4, 12, dedit. SCHN.

παραμηριδίοις pro παραπλευριδίοις transposito quod ante παραμηρίδια ponebatur καὶ restituit Weiskius, conferens locum De arte equestri 12, 8 :

παραμηρίδια ἦν καὶ τῷ ἀνδρί· τοσοῦτον μόνον διέφερε τὰ
 Κύρου ὅπλα ὅτι τὰ μὲν ἄλλα ἐκέχριτο τῷ χρυσοειδί
 χρώματι, τὰ δὲ Κύρου ὅπλα ὥσπερ κάτοπτρον ἐξέλαμπεν.
 3 ἐπεὶ δὲ ἀνέβη καὶ ἔστη ἀποβλέπων ἤπερ ἔμελλε πορεύ- [2]
 εσθαι, βροντὴ δεξιὰ ἐφθέγγετο· ὁ δ' εἶπεν, Ἐψόμεθά σοι,
 ὦ Ζεῦ μέγιστε. καὶ ὠρμάτο ἐν μὲν δεξιᾷ ἔχων Χρυσάνταν
 τὸν ἵππαρχον καὶ τοὺς ἱππέας, ἐν ἀριστερᾷ δὲ Ἀρσάμαν
 4 καὶ τοὺς πεζοὺς. παρηγγύησε δὲ παρορᾶν πρὸς τὸ σημεῖον
 καὶ ἐν ἴσῳ ἔπесθαι· ἦν δὲ αὐτῷ τὸ σημεῖον ἀετὸς χρυσοῦς
 ἐπὶ δόρατος μακροῦ ἀνατεταμένος. καὶ νῦν δ' ἔτι τοῦτο τὸ
 σημεῖον τῷ Περσῶν βασιλεῖ διαμένει. πρὶν δὲ ὁρᾶν τοὺς
 πολεμίους εἰς τρὶς ἀνέπαισε τὸ στράτευμα.

διέφερε] διέφερον D. διέφερον A.G.

χρωστο D. χρυσοειδῆ D.

3. ἀποβλέπων codices Brodæi, E.P. βλέπων A.D.G.

ἀρσάμαν Philadelphus. ἀρίσμαν A.G. ἀρσάμαν D. ἀρίσβαν P. Tzetzes Hist. 5, 750.

4. σημεῖον κύρου πολεμ. D. mg. σημεῖον τῶν περσῶν ἀετὸς G. mg. τῷ] τῶν D. pr. εἰς τρὶς] καὶ τρὶς A.D.H.

ἐκέχριτο] ἐκέχριστο A.G. ἐκέ-

χριστο A.G. ἐξέλαπεν et μ. s. v. A. ἐξέλαμπον G. pr.

ἐν μὲν] Libri μὲν ἐν.

ἀρσάμαν D. mg. σημεῖον τῶν περσῶν ἀετὸς G. mg. τῷ] τῶν D. pr. εἰς τρὶς] καὶ τρὶς A.D.H.

Ὅπλιζεν δὲ καὶ τὸν ἵππον προμετωπί-
 διῶ καὶ προστερνιδίῳ καὶ παραμηριδίοις·
 ταῦτα γὰρ ἅμα καὶ τῷ ἀμμάτῃ παραμη-
 ρίδια γίνεταί: ubi itidem παραπλευ-
 ριδίοις est in libris, sed de παραμηρι-
 δίοις loqui scriptorem docet s. 10: Κνημαὶ δὲ καὶ πόδες ὑπερέχειον μὲν ἂν
 εἰκότως τῶν παραμηριδίων: nec ferreis
 παραπλευριδίοις locum esse in caballis
 et res ipsa et Cyr. 6, 4, 1, docet.

ἐκέχριτο] Illitus igitur metallo
 color retundebat armorum fulgorem,
 qui purus ex Cyri armamentis fulge-
 bat, veluti speculi metallici politissimi.
 Verbum ἐκλάμπειν aliter usurpatur H.
 Gr. 1, 1, 16, τοῦ ἡλίου ἐκλάμψαντος.
 SCHN. De forma verbi v. ad 7, 5, 22.

3, ἐφθέγγετο] De tuba et classico
 utitur eodem verbo Xenophon in Ana-
 basii. SCHN.

Ἐψόμεθα] Virgilianum illud Æn.
 4, 576: sequimur te, sancte deorum,
 quisquis es, confert Muretus. SCHN.

Ἀρσάμαν] s. 8, idem nomen sine
 varietate scriptum. Araspas vel A-
 risbas supra 6, 3, 21, nominatus est
 μυρίαρχος et equitum dux; contra
 hic noster homo peditum dux, igitur
 diversus. Nec constat ille Araspas
 Medusne an Persa a Medo diversus
 fuerit. Hic Arsamas Persa et dux
 peditum Persarum fuit, ut Chrysantas
 Persa, equitum dux. SCHN.

4. παρορᾶν] Supra 3, 3, 59, in
 agmine Persæ ὁμότιμοι incedunt παρο-
 ρῶντες εἰς ἀλλήλους. Sed mox s. 5,
 παρορᾶν est obscure videre. SCHN.

ἐν ἴσῳ] Intellige βήματι vel δια-
 στήματι, æquo gradu vel spatio.
 SCHN. Conf. s. 8.

4. ἀνατεταμένος] Intelligit τὰς πτέ-
 ρυγας Weiskius et ex Curtio 3, 3, 16,
 pinnas extendenti similis interpreta-
 tur. Eodem verbo de eodem signo
 regio exercitus Persici utitur Xeno-
 phon in Anabasi 1, 10, 12, ubi est
 ἐπὶ πέλτης; e Dexippo ἀνατεταμένα
 ἐπὶ ξυστῶν ἡργυρωμένων refert Suidas
 in ξυστόν. In Anabasi Zeunius ver-
 bum ἀνατεταμένους interpretatur erec-
 tus, extensus; contra hic exemplo
 Camerarii extensis alis. Ferrem, si
 tollens alas interpretarentur, ut est
 ἀνατεταμένους τὴν μάχαιραν 4, 1, 3, et
 7, 1, 34, sed τὰς πτέρυγας omitti in
 hac dictione durum mihi videtur.
 SCHN. V. annot. ad Anab. de
 signo aquilæ alis extensis fictæ.

ὑπερφαλαγγοῦντες] Est ὑπερέχειν
 τοῖς κέρασι τῶν πολεμίων, ut ait H.
 Gr. 4, 2, 11, aciem in utroque cornu
 ultra hostium exercitum extendere.
 SCHN. V. ad Thes. Steph.

εἰς τρὶς] Sic Anab. 6, 4, 16, aliisque
 locis ad Thes. Steph. v. τρὶς citatis.

5 Ἐπεὶ δὲ προεληλύθεσαν ὡς ἑκοσι σταδίους, ἤρχον- [3]
το ἤδη τὸ τῶν πολεμίων στράτευμα ἀντιπροσιὸν παρ-
ορᾶν. ὡς δ' ἐν τῷ καταφανεῖ πάντες ἀλλήλοις ἐγένοντο
καὶ ἔγνωσαν οἱ πολέμοι πολὺ ἐκατέρωθεν ὑπερφαλαγ-
γούντες, στήσαντες τὴν αὐτῶν φάλαγγα, οὐ γὰρ ἔστιν
ἄλλως κυκλοῦσθαι, ἐπέκαμπτον εἰς κύκλωσιν, ὥσπερ
γάμμα ἐκατέρωθεν τὴν ἑαυτῶν τάξιν ποιήσαντες, ὡς πάν-
6 τοθεν ἅμα μάχονται. ὁ δὲ Κῦρος ὁρῶν ταῦτα οὐδέν τι [4]
μᾶλλον ἀφίστατο, ἀλλ' ὡσαύτως ἡγείτο. κατανοῶν δὲ ὡς
πρόσω τὸν καμπτήρα ἐκατέρωθεν ἐποιήσαντο περὶ ὃν
κάμπτοντες ἀνέτεινον τὰ κέρατα, Ἐννοεῖς, ἔφη, ὦ Χρυ-
σάντα, ἔνθα τὴν ἐπικαμπὴν ποιοῦνται; Πάνυ γε, ἔφη ὁ
Χρυσάντας, καὶ θαυμάζω γε· πολὺ γάρ μοι δοκοῦσιν
ἀποσπᾶν τὰ κέρατα ἀπὸ τῆς ἑαυτῶν φάλαγγος. Ναὶ μὰ
7 Δί', ἔφη ὁ Κῦρος, καὶ ἀπὸ γε τῆς ἡμετέρας. Τί δὴ
τοῦτο; Δῆλον ὅτι φοβούμενοι μὴ ἦν ἐγγὺς ἡμῶν γένηται
τὰ κέρατα τῆς φάλαγγος ἔτι πρόσω οὔσης, ἐπιθώμεθα αὐ-
τοῖς. Ἔπειτ', ἔφη ὁ Χρυσάντας, πῶς δυνήσονται ὠφελεῖν
οἱ ἕτεροι τοὺς ἐτέρους οὕτω πολὺ ἀπέχοντες ἀλλήλων;
Ἀλλὰ δῆλον, ἔφη ὁ Κῦρος, ὅτι ἡνίκα ἂν γένηται τὰ κέ-
ρατα ἀναβαίνοντα κατ' ἀντιπέρας τῶν πλαγίων τοῦ ἡμετέ-
ρου στρατεύματος, στραφέντες ὡς εἰς φάλαγγα ἅμα πάν-
8 τοθεν ἡμῖν προσίασιν, ὡς ἅμα πάντοθεν μαχοῦμενοι. Οὐκ- [5]

5, δέ] δὲ ἦδη A.G. προεληλύθεσαν A.G. προεληλύθεισαν D. ὡς] εἰς D.
ἀλλήλοις] ἔλληνες A.G. pr. ἐπιφαλαγγούντες D. αὐτῶν A.G. ἑαυτῶν D.
ἐπικάμπτον A. ὥσπερ] ὅπως ὥσπερ D. γράμμα A.G. ὡς om. D.
6. ὁ δὲ κύρος] κύρος δὲ D. τι om. D. ὡσαύτως] ὡς D. καμπτήρα G.
corr. s. v. r. ἐπ. ἐκατ. D. ἐποιήσατο A.G. corr. ἐπικαμπὴν] ἐπικαμ-
πτὴν D. τ post π insertum, sed rursus deletum r. G. αὐτῶν D. 7. ὅτι]
ἔφη add. D.G. s. v. r. ἦν ἐγγὺς] ἐνεγγὺς A.G. ἔτι πρόσω] ἐπὶ πρόσω
A.G. pr. ἐπιπρόσω corr. ἐπιθ.] καὶ ἐπιθ. A. ἀπέχοντες] ἔχοντες A.
ἀλλὰ δῆλον om. A.G. mg. r. ὁ κύρος om. A.G. s. v. r. γένονται A.G.
corr. s. v. r. στραφέντες A.G. pr. προσίασιν H. προΐασιν D. προΐασιν—
πάντοθεν om. A.G. mg. r.

5. ἐπέκαμπτον] Anab. I, 8, 17, ἐπέ-
καμπτον ὡς εἰς κύκλωσιν: H. Gr. 4, 2,
20, εἰς κύκλωσιν. ZEUN.

ὥσπερ γάμμα] Δ.

7. ὡς εἰς φ.] Dicitur στραφῆναι ὡς
εἰς φάλαγγα, ut paulo antea ἐπέκαμ-
πτον εἰς κύκλωσιν et alibi ὡς εἰς κύ-
κλωσιν, et cum futuro, προσίασιν ὡς
μαχοῦμενοι, et in multis similibus
dictionibus, ubi consilium et finem

facti significat. SCHN.

ὡς—μαχοῦμενοι] Ineptissime hæc
verba repetunt, quæ satis jam ex-
trema s. 5, significata fuerunt, et iis-
dem quidem verbis; modum et ratio-
nem accuratius et abunde definiunt
verba ἅμα πάντοθεν ἡμῖν προσίασιν.
Quare verba supervacanea seculi.
SCHN. Possunt sane abesse.

οὖν, ἔφη ὁ Χρυσάντας, εὖ σοι δοκοῦσι βουλεύεσθαι; Πρὸς γε ἂ ὁρώσι· πρὸς δὲ ἂ οὐχ ὁρώσιν ἔτι κάκιον ἢ εἰ κατὰ κέρας προσῆσαν. ἀλλὰ σὺ μὲν, ἔφη, ὦ Ἀρσάμα, ἡγοῦ τῷ πεζῷ ἡρέμα ὥσπερ ἐμὲ ὀρᾷς· καὶ σὺ, ὦ Χρυσάντας, ἐν ἴσῳ τούτῳ τὸ ἵππικόν ἔχων συμπαρέπου. ἐγὼ δὲ ἅπειμι ἐκείσε ὅθεν μοι δοκεῖ καιρὸς εἶναι ἄρχεσθαι τῆς μάχης· ἅμα δὲ παριῶν ἐπισκέψομαι ἕκαστα πῶς ἡμῖν
9 ἔχει. ἐπειδὴν δ' ἐκεῖ γένωμαι, ὅταν ἤδη ὁμοῦ προσιόντες ἀλλήλοις γιννώμεθα, παιᾶνα ἐξάρξω, ὑμεῖς δὲ ἐπείγεσθε. ἡνίκα δ' ἂν ἡμεῖς ἐγχειρῶμεν τοῖς πολεμίοις, αἰσθήσεσθε μὲν, οὐ γὰρ, οἶμαι, ὀλίγος θόρυβος ἔσται, ὀρμήσεται δὲ τηνικαῦτα Ἀβραδάτας ἤδη σὺν τοῖς ἄρμασιν εἰς τοὺς ἐναντίους· οὕτω γὰρ αὐτῷ εἰρήσεται· ὑμᾶς δὲ χρὴ ἔπεσθαι ἐχομένους ὅτι μάλιστα τῶν ἀρμάτων· οὕτω γὰρ μάλιστα τοῖς πολεμίοις τεταραγμένοις ἐπιτεσούμεθα. παρέσομαι δὲ καὶ γὰρ ἢ ἂν δύνωμαι τάχιστα διώκων τοὺς ἄνδρας, ἢν οἱ θεοὶ θέλωσι.

- 10 Ταῦτ' εἰπὼν καὶ σύνθημα παρεγγυήσας Ζεὺς σωτήρ [6] καὶ ἡγεμὼν ἐπορεύετο. μετὰ δὲ τῶν ἀρμάτων καὶ τῶν θωρακοφόρων διαπορευόμενος ὁπότε προσβλέψειέ τινας τῶν ἐν ταῖς τάξεσι, τοτὲ μὲν εἶπεν ἂν, ὦ ἄνδρες, ὡς ἡδὺ ὑμῶν τὰ πρόσωπα θεάσασθαι. τοτὲ δ' αὖ ἐν ἄλλοις ἂν ἔλεξεν, ὦ Ἀρα ἐννοεῖτε, ἄνδρες, ὅτι ὁ νῦν ἀγὼν ἐστίν οὐ μόνον περὶ τῆς τήμερον νίκης, ἀλλὰ καὶ περὶ τῆς πρόσθεν ἢν νενική-
11 κατε καὶ περὶ πάσης εὐδαιμονίας; ἐν ἄλλοις δ' ἂν προῖδὼν εἶπεν, ὦ ἄνδρες, τὸ ἀπὸ τοῦδε οὐδὲν ποτε ἔτι θεοὺς αἰτία-

8. κακῇ D. εἰ om. D. Libri προσήεσαν, sed D. corr. in η. ἀρίσμα L. corr. ἡρέμα D. ἅπειμι] περίεμι D.G. s. v. r. μαχῆς D. pr. περιῶν G. ἐπισκέψομαι] καὶ ἐπισκέψομαι G. 9. ἐπὶ D. παιῶνα A. et, ut videtur, G., ut L. pr. ἐξάρχω G. corr. s. v. r. ἐπείγεσθε] ἐφέ-
πεσθε D.G. mg. r. αἰσθήσεσθαι (ut A.) μὲν οὐ D. οἶμαι D. ὀρμή-
σεται] ὀρμήσετε G. corr. r. εὐρήσετε A.G. pr. τηνικαῦτα] ἡνίκα αὐτὸς A.G.
corr. mg. r. ἀβραδάτης A.D.G. εἰρήσετε D. s. v. ead. m. ἐπισπε-
σούμεθα G. corr. r. καὶ ἐγὼ D. 10. σύνθημα A.G. συνθήματα D.
ζεῦ D. et mg. ἀκάθαρτος. τοτὲ] τό in fine versus D. τότε bis A. ἡμῶν D.
τοτὲ—μόνον περὶ om. D. ἀλλὰ καὶ] καὶ om. A.G. s. v. r. ἄλλοις ἂν
Juntina. ἄλλοισιν A.G. ἄρα A.G. ἐνίκησατε D. 11. δ' ἂν] δὲ
A.G. δ' ἂν αὐ D. προῖδων A.G. οὐδέποτε G. ἔτι ante ἔσται D.

ἐν ἴσῳ τούτῳ] Ut supra s. 4, fuit ἐν ἴσῳ ἔπεσθαι. Pertinet τούτῳ ad συμ-
παρέπον. SCHN.

9. παιᾶνα] Vitiosam fornam per ω notavi præf. ad Anab. p. xii.

ἐπείγεσθε] Festinationem et citatum gradum significat et opponitur præcedenti ἡρέμα ἡγεῖσθαι. SCHN.

θέλωσι] ἐθέλωσι fortasse M., ut Ald. V. ad I, 4, 10.

- τέον ἔσται· παραδεδώκασι γὰρ ἡμῖν πολλά τε καὶ ἀγαθὰ
 12 κτήσασθαι. ἀλλ', ὧ ἄνδρες, ἀγαθοὶ γενώμεθα. κατ' ἄλ-
 λους δ' αὖ τοιάδε, ὦ ἄνδρες, εἰς τίνα ποτ' ἂν καλλίονα
 ἔρανον ἀλλήλους παρακαλέσαιμεν ἢ εἰς τόνδε; νῦν γὰρ
 13 ἔξεστιν ἀγαθοῖς ἀνδράσι γενομένοις πολλὰ καὶ ἀγαθὰ ἀλλή-
 λοις εἰσενεγκεῖν. κατ' ἄλλους δ' αὖ, Ἐπίστασθε μὲν, [7]
 οἶμαι, ὧ ἄνδρες, ὅτι νῦν ἅθλα πρόκειται τοῖς νικῶσι μὲν
 διώκειν, παίειν, κατακαίνειν, ἀγαθὰ ἔχειν, καλὰ ἀκούειν,
 ἐλευθέροις εἶναι, ἄρχειν· τοῖς δὲ κακοῖς δῆλον ὅτι τάναντία
 τούτων. ὅστις οὖν αὐτὸν φιλεῖ, μετ' ἐμοῦ μαχέσθω· ἐγὼ
 γὰρ κακὸν οὐδὲν οὐδ' αἰσχρὸν ἐκὼν εἶναι προσήσομαι.
 14 ὁπότε δ' αὖ γένοιτο κατὰ τινας τῶν πρόσθεν συμμαχεσα-
 μένων, εἶπεν ἂν, Πρὸς δὲ ὑμᾶς, ὧ ἄνδρες, τί δεῖ λέγειν;
 ἐπίστασθε γὰρ οἷαν τε οἱ ἀγαθοὶ ἐν ταῖς μάχαις ἡμέραν
 ἄγουσι καὶ οἷαν οἱ κακοί.
 15 Ὡς δὲ παριῶν κατὰ Ἀβραδάταν ἐγένετο, ἔστη· καὶ ὁ [8]
 Ἀβραδάτας παραδούς τῷ ὑψηνιόχῳ τὰς ἡνίας προσῆλθεν
 αὐτῷ· προσέδραμον δὲ καὶ ἄλλοι τῶν πλησίον τεταγμένων
 καὶ πεζῶν καὶ ἄρματηλατῶν. ὁ δ' αὖ Κῦρος ἐν τοῖς παρα-
 γεγενημένοις ἔλεξεν, Ὁ μὲν θεὸς, ὧ Ἀβραδάτα, ὥσπερ σὺ
 ἡξίους, συνηξίωσε σὲ καὶ τοὺς σὺν σοὶ πρωτοστάτας εἶναι
 τῶν συμμάχων· σὺ δὲ τοῦτο μέμνησο, ὅταν δέῃ σε ἡδῇ
 ἀγωνίζεσθαι, ὅτι Πέρσαι οἳ τε θεασόμενοι ὑμᾶς ἔσονται
 καὶ οἱ ἐφόμενοι ὑμῖν καὶ οὐκ ἐάσοντες ἐρήμους ὑμᾶς ἀγω-
 16 νίξεσθαι. καὶ ὁ Ἀβραδάτας εἶπεν, Ἀλλὰ τὰ μὲν καθ'

καὶ] καὶ μεγάλα D.G. mg. r.

12. ὧ ἄνδρες om. D.

ποτ' ἂν]

ποτε A.G., qui ἂν s. v. r. καγαθοῖς ἀνδράσι γενομένοις post πολλά repetit A.

13. ἐπίστασθαι D. παίειν om. A.G. mg. r. κατακαίνειν D. pr. καλ' D.

ἐλευθέρους D. ὅτις D. pr. αὐτὸν A.D. pr. G. οὐδὲν κακὸν D. ἐκὼν om. D.

προσήσομαι Ald. προήσομαι A.G. pr. D. pr. προίσομι corr. παρήσομαι G.

corr. 14. πρόσθε D. συμμαχεσμένων A.G. οἷα τε D. et v. s. v. r.

15. παριῶν] ἐπιῶν G. s. v. r. κατὰ ἀβραδάτην A.G. καθ' ἀβραδάτην D.

et mox ἀβραδάτης eodemque spiritu infra. καὶ] μὲν A.G. corr., quid pr.

incertum. ἀβραδάτης A.G. προσῆλθε δ' αὐτῷ A.G. ἄλλοι] οἱ ἄλ-

λοι D. ἔλεξεν] τοιάδε add. D. συνηξίωσε] ἡξίωσεν D. σε om. A.G.

ὑμᾶς ἀγ.] ἡμᾶς ἀγ. A.G. θεασάμενοι D. καὶ οὐκ] οὐκ D. ἐάσοντες]

τες in ras. G. 16. ἀβραδάτης A.D.G. μὲν om. D.

11. πολλά τε καὶ ἀγαθὰ si scribitur, ut Anab. 5, 5, 8: Διὰ πολλῶν τε καὶ δειῶν πραγμάτων, crasis etiam κάγα-
 θὰ restituenda videtur, ut s. 12.

ἀλλ', ὧ ἄνδρες] Nisi scribendum ἀλλ' ἄνδρες, ut 32, 41. Sic paullo ante 10. ὧ ἄνδρες nonnulli pro ἄν-
 δρες.

- ἡμᾶς ἔμοιγε δοκεῖ, ὦ Κῦρε, καλῶς ἔχειν· ἀλλὰ τὰ πλάγια λυπεῖ με, ὅτι τὰ μὲν τῶν πολεμίων κέρατα ἰσχυρὰ ὀρῶ ἀνατεινόμενα καὶ ἄρμασι καὶ παντοδαπῇ στρατιᾷ· ἡμέτερον δ' οὐδὲν ἄλλο αὐτοῖς ἀντιτέτακται ἢ ἄρματα· ὥστ' ἔγωγ', ἔφη, εἰ μὴ ἔλαχον τήνδε τὴν τάξιν, ἡσχυνόμενην ἂν ἐνθάδε ὦν· οὕτω πολὺ μοι δοκῶ ἐν ἀσφαλεστάτῳ εἶναι.
- 17 καὶ ὁ Κῦρος εἶπεν, 'Αλλ' εἰ τὰ παρὰ σοὶ καλῶς ἔχει, θάρ- [9]
ρει ὑπὲρ ἐκείνων· ἐγὼ γάρ σοι σὺν θεοῖς ἔρημα τῶν πολεμίων τὰ πλάγια ταῦτα ἀποδείξω. καὶ σὺ μὴ πρότερον ἔμβαλλε τοῖς ἐναντίοις, διαμαρτύρομαι, πρὶν ἂν φεύγοντας τούτους οὓς νῦν φοβεῖ θεάσῃ· τοιαῦτα δ' ἐμεγαληγόρει, μελλούσης τῆς μάχης γίνεσθαι· ἄλλως δ' οὐ μάλα μεγαλήγορος ἦν· "Ὅταν μέντοι ἴδῃς τούτους φεύγοντας, ἐμέ τε ἥδη παρῆναι νόμιζε καὶ ὄρμα εἰς τοὺς ἀνδρας· καὶ σὺ γὰρ τότε τοῖς μὲν ἐναντίοις κακίστοις ἂν χρήσαιο, τοῖς δὲ
- 18 μετὰ σαντοῦ ἀρίστοις. ἀλλ' ἕως ἔτι σοι σχολή, ὦ Ἀβραδάτα, πάντως παρελάσας παρὰ τὰ σαντοῦ ἄρματα παρακάλει τοὺς σὺν σοὶ εἰς τὴν ἐμβολὴν, τῷ μὲν προσώπῳ παραθαρρύνων, ταῖς δ' ἐλπίσιν ἐπικουφίζων. ὅπως δὲ κράτιστοι φανείσθῃ τῶν ἐπὶ τοῖς ἄρμασι, φιλονεικίαν αὐτοῖς ἔμβαλλε· καὶ γὰρ, εὖ ἴσθι, ἣν τάδε εὖ γένηται, πάντες ἐροῦσι τὸ λοιπὸν μηδὲν εἶναι κερδαλεώτερον ἀρετῆς. ὁ μὲν δὴ Ἀβραδάτας ἀναβὰς παρήλαυνε καὶ ταῦτ' ἐποίει.

πλάγια add. A.G. κέρατα om. D. τήνδε τὴν] τὴν αὐτὴν G., sed δὲ s. τὴν γ. τὰ τῶν π. πλάγια D. 17. τοῖς πολεμίοις διαμαρτύρομαι D. τοῖς αἰγυπτιοῖς ὡς ἐναντίοις μαρτύρομαι A.G. corr. mg. r. Libri φοβῆ. ἄλλως] ω in ras. G. μεγαλήγορος G. pr. μεγαλήγορος Pollux 2, 126. μέντοι] ἔφη add. D. εἰς] πρὸς D. χρήσαις D., omisso etiam ρ pr. σαντοῦ] σοῦ M. 18. ἔτι] ἐστὶ G. corr. σχολή D. πάντας G. s. v. r. παρελάσας] παρακαλέσας G. s. v. r. φανῆσθε A.G. ἀβραδάτης A. (hic τ cum compendio) D.G.

16. ἀσφαλεστάτῳ] Heindorfius malebat ἀσφαλεστέρω. SCHN. Sic 21.

17. ἐναντίοις] Ægyptios Abradatae adversos facit s. 30, unde hic illati videntur, ἐναντίοι autem etiam 6, 2, 20, in πολέμοι mutatum, ut ὑπεναντίοι 1, 6, 38. Itaque recepi pro altero, quod sæpius præcesserat et minus est aptum altero mox repetito.

μεγαλήγορος] Aristides vol. 2, p. 389: Ξενοφῶν περὶ τοῦ Κύρου τοῦ

μεγάλου διαλεγόμενος τὸν μὲν ἄλλον χρόνον εὐσταλῇ φησι καὶ κόσμιον αὐτὸν εἶναι καὶ ἥκιστα ἀλαζόνα, ἡνίκα δ' εἰς τοὺς ἀγῶνας ἴοι καὶ ὑποθερμαίνοντο, οὐδὲν μικρὸν λέγειν οὐδ' ὑποστέλλεσθαι κ. τ. λ.

18. ἣν τάδε εὖ γένηται] Post hanc vero victoriam vestro imprimis exemplo reliqui abhinc omnes edocti nihil virtute utilius esse credent. SCHN.

19 Ὁ δ' αὖ Κῦρος παριὼν ὡς ἐγένετο πρὸς τῷ εὐωνύμῳ, [10]
 ἔνθα ὁ Ὑστάσπας τοὺς ἡμίσεις ἔχων ἦν τῶν Περσῶν ἱπ-
 πέων, ὀνομάσας αὐτὸν εἶπεν, ὦ Ὑστάσπα, νῦν ὁρᾷς
 ἔργον τῆς σῆς ταχυεργίας· νῦν γὰρ εἰ φθάσωμεν τοὺς πο-
 20 λεμίους κατακακύνοντες, οὐδεὶς ἡμῶν ἀποθανεῖται. καὶ ὁ
 Ὑστάσπας ἐπιγελάσας εἶπεν, Ἀλλὰ περὶ μὲν τῶν ἐξ
 ἐναντίας ἡμῖν μελήσει· τοὺς δ' ἐκ πλαγίου σὺ ἄλλοις
 πρόσταξον, ὅπως μὴδ' οὗτοι σχολάζωσι. καὶ ὁ Κῦρος
 εἶπεν, Ἀλλ' ἐπὶ γε τούτους ἐγὼ αὐτοὺς παρέρχομαι· ἀλλ', ὦ
 Ὑστάσπα, τόδε μέμνησο, ὅτ' ἂν ἡμῶν ὁ θεὸς νίκην διδῷ,
 ἦν τί πού μ' ἐν πολέμῳ, πρὸς τὸ μαχόμενον αἰεὶ συμβάλλ-
 21 λωμεν. ταῦτ' εἰπὼν προῆει. ἐπεὶ δὲ κατὰ τὸ πλευρὸν [11]
 παριὼν ἐγένετο καὶ κατὰ τὸν ἄρχοντα τῶν ταύτῃ ἀρμάτων,
 πρὸς τοῦτον ἔλεξεν, Ἐγὼ δ' ἐπέρχομαι ὑμῖν ἐπικουρήσων·
 ἀλλ' ὅποταν αἰσθῆσθε ἡμᾶς ἐπιτιθεμένους κατ' ἄκρον, τότε
 καὶ ὑμεῖς πειράσθε ἅμα διὰ τῶν πολεμίων ἐλαύνειν· πολὺ
 γὰρ ἐν ἀσφαλεστέῳ ἔσεσθε ἔξω γενόμενοι ἢ ἐνδον ἀπο-
 22 λαμβανόμενοι. ἐπεὶ δ' αὖ παριὼν ἐγένετο ὅπισθεν τῶν
 ἀρμαμαξῶν, Ἀρταγέρσαν μὲν καὶ Φαρνοῦχον ἐκέλευσεν
 ἔχοντας τὴν τε τῶν πεζῶν χιλιοστὴν καὶ τὴν τῶν ἱππέων
 μένειν αὐτοῦ. Ἐπειδὴν δ', ἔφη, αἰσθάνησθε ἐμοῦ ἐπιτι-
 θεμένου τοῖς κατὰ τὸ δεξιὸν κέρας, τότε καὶ ὑμεῖς τοῖς καθ'
 ὑμᾶς ἐπιχειρεῖτε· μαχεῖσθε δ', ἔφη, πρὸς κέρας, ὥσπερ
 ἀσθενέστατον στράτευμα γίγνεται, φάλαγγα ἔχοντες,

19. ὡς in fine versus r. G. ὁ ὑστάσπας] ὁ ὑστάσπης A.G. ὑστάσπας D.
 ἡμίσεις] is posterius r. G. in spatio unius litteræ. ἦν in ras. G. ἦν
 φθάσωμεν D. κατακακύνοντες D. κατακαίνοντες A.G. 20. ἐπικαλέσας D.
 τοὺς D. corr. σχολάζωσι G. pr., ut videtur. ὅτ'—διδῷ om. A.
 νίκην διδῶ] διδοὶ νίκην G. συμβάλλωμεν D. 21. προῖον D. ἐγίγνετο D.
 δ' ἐπέρχομαι] δὲ ἔρχομαι D. ἐπιτιθεμένους A.G. 22. ἐκέλευεν D. τὴν
 τε] τὴν A.G. πεζῶν] περῶν A.G. pr. χιλιοστὴν A. ἀσθενέστατον
 Schneiderus. ἀσθενέστερον A.D.G. καὶ φάλαγγας ἔχ. A. φάλαγγα δ' ἔχ. D.
 φάλαγγας ἔχ. G.

19. ταχυεργίας] Acrem Chrysantam pingit etiam 2, 4, 26. SCHN.

ἦν φθάσωμεν κατακακύνοντες] Supra 3, 2, 4, ἦν φθάσωμεν ἀναβάντες. iterum ibidem s. 6. Ceterum locum hunc Cyri animum præsentem et metu liberum indicare recte animadvertit Camerarius. SCHN.

21. κατ' ἄκρον] In extrema parte cornu hostilis recte interpretatur

Zeunius, ut est s. 22: Ἐμοῦ ἐπιτιθεμένου τοῖς κατὰ τὸ δεξιὸν κέρας. SCHN.

22. ὥσπερ ἀσθενέστατον στράτευμα γίγνεται—ὥσπερ ἂν ἰσχυρότατοι εἴητε] Quum ἰσχυρότατοι præbeant optimi, et hoc recipi et ἀσθενέστερον convenienter illi correxī cum Schneidero, duobus Arriani locis ab Hutchinsono collatis uso Anab. 1, 6, 22: Οἱ δὲ ἀπροσδόκητοί τε ἐπιπεσόντες φάλαγγι

ὥσπερ ἂν ἰσχυρότατοι εἴητε. καὶ εἰσὶ μὲν, ὡς ὁράτε, τῶν πολεμίων ἱππεῖς οἱ ἔσχατοι· πάντως δὲ πρόετε πρὸς αὐτοὺς τὴν τῶν καμήλων τάξιν, καὶ εὖ ἴστε ὅτι καὶ πρὶν μάχεσθαι γελοίους τοὺς πολεμίους θεάσεσθε.

- 23 Ὁ μὲν δὴ Κύρος ταῦτα διαπραξάμενος ἐπὶ τὸ δεξιὸν [12] παρήει· ὁ δὲ Κροῖσος νομίσας ἤδη ἐγγύτερον εἶναι τῶν πολεμίων τὴν φάλαγγα σὺν ἧ αὐτὸς ἐπορεύετο ἢ τὰ ἀνατεινόμενα κέρατα, ἦρε τοῖς κέρασι σημεῖον μηκέτι ἄνω πορεύεσθαι, ἀλλ' αὐτοῦ ἐν χώρᾳ στραφῆναι. ὡς δ' ἔστησαν ἀντία πρὸς τὸ τοῦ Κύρου στράτευμα ὁρῶντες, ἐσήμηνεν αὐτοῖς πορεύεσθαι πρὸς τοὺς πολεμίους. καὶ οὕτω δὴ προσῆσαν τρεῖς φάλαγγες ἐπὶ τὸ Κύρου στράτευμα, ἡ μὲν μία κατὰ πρόσωπον, τὰ δὲ δύο, ἡ μὲν κατὰ τὸ δεξιὸν, ἡ δὲ κατὰ τὸ εὐώνυμον· ὥστε πολὺν φόβον παρεῖναι πάσῃ τῇ Κύρου στρατιᾷ. ὥσπερ γὰρ μικρὸν πλινθίον ἐν μεγάλῳ τεθὲν, οὕτω καὶ τὸ Κύρου στράτευμα πάντοθεν περιείχετο ὑπὸ τῶν πολεμίων καὶ ἱππεῦσι καὶ ὀπλίταις καὶ πελτοφό-
25 ροις καὶ τοξόταις καὶ ἄρμασι πλὴν ἐξόπισθεν. ὅμως δὲ ὁ [13] Κύρος ἐπεὶ παρήγγειλεν, ἐστράφησαν πάντες ἀντιπρόσωποι τοῖς πολεμίοις· καὶ ἦν μὲν πολλὴ πανταχόθεν σιγὴ

ἰσχυρώτατοι A. ἰσχυρότεροι D. εἴητε] ἂν ante hoc s. v. r. G. ἱππῆς D. pr. 23. παρήει D. pr. ἦ] om. A.G. ἢ D. τὰ ἀνατ.] ἐπανατ. τὰ A.G. κεράσι A. αὐτοῦ ἐν χώρᾳ] ἐν τῇ χώρᾳ D. ἀντία] πάντες D., quod ante ἀντία addit mg. G. m. paullo antiquiori. τοῦ om. D. ἐσήμηνειν D. 24. προσῆσαν A.G. προῆσαν D. τὰ] τὰ A. (sed corr., ut videtur, in τῷ) G. δύο D. πολὺν] τὸ λοιπὸν A. et, ut videtur, G. pr., licet πολὺν, quod nunc habet in spatio paullo capaciōri atramenti tantum colore nonnihil diverso correctorem prodat, pr. autem scriptura non erasa sit, sed eluta videatur. στρατεία A.G. pr. ἄρμασι] ἄρμασι καὶ A.G. 25. δὲ] δὲ καὶ A.D. ἀντιπρόσωπον A.G. corr. s. v. r.

κατὰ κέρασ, ἥπερ ἀσθενεστάτοις αὐτοῖς καρτερωτάτῃ ἐμβολῇ προσμίξειν ἐμελλον. ibidemque 13, 7: Ἀτάκτως (legendum ἀτάκτοις) τε οὖν καὶ κατὰ κέρασ ἥπερ ἀσθενεστάτων ἐκβαίνουσιν ἐπικείμενοι. Quibus ex locis ipsiusque Xenophontis verbis s. 26: Πολὺ ἐπλεονέκτει· φάλαγγι γὰρ κατὰ κέρασ προσέβαλλεν, clare apparet φάλαγγα esse adorientium, κέρασ hostium impetitorum.

23. ἐγγύτερον] Ita fieri Cræsus volebat, ut apparet ex s. 7. SCHN. ἀνατεινόμενα] Supra s. 6. erat ἀνέτεινον τὰ κέρατα. 7, τὰ κέρατα ἀναβάν-

τα. 16, κέρατα ἀνατεινόμενα. SCHN. αὐτοῦ ἐν χώρᾳ] H. Gr. 4, 8, 39: Ἐν χώρᾳ αὐτοῦ μαχόμενος ἀποθνήσκει. Ubi mire postpositum αὐτοῦ, ut locis ad 7, 4, 36 citatis, quibus quominus deleatur nomen loci tanquam glossa obstat Theocr. 25, 170: Οὐκ οἶδ' ἀτρεκέως ἢ Ἄργεος ἐξ ἱεροῖο αὐτόθεν ἢ Τίρυνθα νέμων, ubi ordinis inversi exempla attulit Schæferus.

ἀντία—ὁρῶντες] Sic Eq. 6, 2. 25. σιγὴ] Conf. Hom. Il. Γ, 8; Δ, 429, Gellius N. A. I, II. ZEUN. H. Gr. 4, 3, 17: Συνιόντων τέως μὲν σιγὴ πολλὴ ἀπ' ἀμφοτέρων ἦν.

ὑπὸ τοῦ τὸ μέλλον ὀκνεῖν· ἥνίκα δὲ ἔδοξε τῷ Κύρῳ καιρὸς
 26 εἶναι, ἐξῆρχε παιᾶνα, συνεπήχησε δὲ πᾶς ὁ στρατός. μετὰ
 δὲ τοῦτο τῷ Ἐνναλίῳ τε ἅμα ἐπηλάλαξαν καὶ ἐξανίσταται
 ὁ Κύρος, καὶ εὐθὺς μετὰ τῶν ἱππέων λαβὼν πλαγίους τοὺς
 πολεμίους ὁμόσε αὐτοῖς τὴν ταχίστην συνεμίγνυ· οἱ δὲ
 πεζοὶ αὐτῷ συντεταγμένοι ταχὺ ἐφείποντο, καὶ περιεπτύσ-
 σοντο ἔνθεν καὶ ἔνθεν, ὥστε πολὺ ἐπλεονέκτει· φάλαγγι
 γὰρ κατὰ κέρας προσέβαλλεν· ὥστε ταχὺ ἰσχυρὰ φυγὴ
 ἐγένετο τοῖς πολεμίοις.

27 Ὡς δὲ ᾗσθητο Ἀρταγέρσης ἐν ἔργῳ ὄντα τὸν Κύρον, [14]
 ἐπιτίθεται καὶ αὐτὸς κατὰ τὰ εὐώνυμα, προῖς τὰς καμή-
 λους, ὥσπερ Κύρος ἐκέλευσεν. οἱ δὲ ἵπποιαὺ τὰς ἐκ πάνυ
 πολλοῦ οὐκ ἐδέχοντο, ἀλλ' οἱ μὲν ἑκφρονες γιγνόμενοι

εἶναι] ἤδη εἶναι D., qui hic mg. ση. τὴν τοῦ πολέμου συμβολήν. παιᾶνα
 A. pr. G. corr. s. v. r. 26. τούτῳ A. corr. G. pr. τε ἅμα] ἅμα τε D.
 καὶ ἐξ.] ἴσταται D. μετὰ] μὲν τὰ A. G. pr. μὲν μετὰ D. λαθὼν A. G. pr.
 αὐτῶν D. Libri συνεμίγνυνεν. περιέπτυσον D. καὶ D. s. v. ἐπλε-
 ονέκτουν D. G. s. v. r. προσέβαλλεν] λ alterum s. v. ead. m. A. προσέβαλ-
 λον D. G. s. v. r. 27. δὲ om. D. ὁ ἀρταγέρσης D. hic et 28. ἔργῳ]
 ἴσῳ A. G. s. v. r. ἐκέλευεν A., ut videtur.

26. τῷ Ἐνναλίῳ] Supra 3, 3, 58,
 ante pugnam hymnum παιᾶνα τὸν νο-
 μιζόμενον ἐξῆρχεν ὁ Κύρος: sed quia
 res ad manuum consertionem non
 venerat, nulla fit clamoris militaris
 inconditi, ubi Enyalios crebro invo-
 cabatur, mentio. Hist. Gr. 2, 4, 17:
 Ἐξάρξω μὲν οὖν ἐγὼ, ἥνίκα ἂν καιρὸς
 ᾗ, παιᾶνα ὅταν δὲ τὸν Ἐννάλιον παρα-
 καλέσωμεν, τότε πάντες etc. SCHN.
 Τῷ Ἐνναλίῳ ἐλελίζειν Anab. I, 8, 18;
 5, 2, 14.

περιεπτύσσοντο] περιέπτυσον non
 contemnendum videbitur comparanti
 Anabasin I, 10, 9: Ἐπεὶ δ' ἦσαν κατὰ
 τὸ εὐώνυμον τῶν Ἑλλήνων κέρας, ἔδει-
 σαν οἱ Ἕλληνες μὴ προσάγοιεν πρὸς τὸ
 κέρας καὶ περιπτύξαντες ἀμφοτέρωθεν
 αὐτοὺς διακόψειαν. SCHN.

κατὰ κέρας] Zeunius interpretatur
 cornu hostium adoriri, idemque va-
 lere ait quod supra πλαγίους τοὺς
 πολεμίους λαμβάνειν, ab latere ado-
 riri. Etiam Weiskius adversus u-
 trumque cornu exercitus hostilis ita
 pugnatum esse ait, ut ea Cyrus ejus-
 que duces phalange facta invadant a
 latere. Scilicet ut τὰ κέρατα dicuntur
 etiam τὰ πλάγια, ita πλαγίους λαμβά-
 νειν τοὺς πολεμίους et κατὰ κέρας

λαμβ. idem significant. Inde igitur
 s. 22, πρὸς κέρας μάχεσθαι et φάλαγγα
 ἔχοντα μάχεσθαι opponuntur sibi in-
 vicem: ἄγειν ἐπὶ φάλαγγος opponitur
 τῷ κατὰ κέρας ἄγειν supra I, 6, 43, quod
 interpretatur Camerarius promotis
 cornibus agmen ducere, et phalangen
 ducere. Ita Anab. 4, 6, 6: Ἴνα μὴ
 κατὰ κέρας ἄγων πλησιάσῃ τοῖς πολε-
 μίοις· παρήγγειλε δὲ τοῖς ἄλλοις παρά-
 γειν τοὺς λόχους, ὅπως ἐπὶ φάλαγγος
 γένοιτο τὸ στράτευμα. Plane ut in
 nostro loco Hist. Gr. 6, 5, 16, est:
 Μὴ ἐκ τῆς πόλεως οἱ Μαντινεῖς ἐξ-
 ελθόντες κατὰ κέρας τε καὶ ἐκ τῶν
 ὀπισθεν ἐπιπέσοιεν αὐτῷ. Signifi-
 cat igitur κατὰ κέρας ἐπιτίθεσθαι vel
 ἐπιπίπτειν a latere adoriri; κατὰ κέ-
 ρας ἄγειν est ducere productis cor-
 nibus agmen. Contrarium ἐπὶ φά-
 λαγγος καθίστασθαι 6, 3, 21. Paulo
 diversum est ἐπὶ κέρως ἄγειν, πο-
 ρεύεσθαι Reip. Lacedæm. II, 8, aliud
 ἐπὶ κέρας στρέφειν τὸ ἄγλημα ibidem:
 εἰς κέρας ἡγεῖσθαι Hipparchici 4, 3,
 oppositum τῷ ἄγειν ἐπὶ φάλαγγος.
 De quo vide ad Hist. Gr. I, 7, 31;
 6, 2, 30, et Valckenar. ad Herod. 6,
 12. SCHN. Qui v. ad Anab. 6, 5,
 25; H. Gr. 7, 4, 23.

ἔφευγον, οἱ δ' ἐξήλλοντο, οἱ δ' ἐνέπιπτον ἀλλήλοις. τοι-
 28 αὐτὰ γὰρ πᾶσχουσιν ἵπποι ὑπὸ καμήλων. ὁ δὲ Ἀρταγέρ-
 σης συντεταγμένους ἔχων τοὺς μεθ' ἑαυτοῦ ταραπτομένοις
 ἐπέκειτο· καὶ τὰ ἄρματα δὲ κατὰ τὸ δεξιὸν καὶ τὸ εὐώνυ-
 μον ἅμα ἐνέβαλλε. καὶ πολλοὶ μὲν τὰ ἄρματα φεύγοντες
 ὑπὸ τῶν κατὰ κέρας ἐπομένων ἀπέθνησκον, πολλοὶ δὲ
 τούτους φεύγοντες ὑπὸ τῶν ἀρμάτων ἠλίσκοντο.
 29 Καὶ ὁ Ἀβραδάτας δὲ οὐκέτι ἔμελλεν, ἀλλὰ βοήσας, [15]
 "Ἄνδρες φίλοι, ἔπεσθε, ἐνίει οὐδὲν φειδόμενος τῶν ἵππων,
 ἀλλ' ἰσχυρῶς ἐξαιμάτων τῷ κέντρῳ· συνεξώρμησαν δὲ
 καὶ οἱ ἄλλοι ἀρματηλάται. καὶ τὰ μὲν ἄρματα ἔφευγεν
 αὐτοὺς εὐθύς, τὰ μὲν καὶ ἀναλαβόντα τοὺς παρα-
 30 βάτας, τὰ δὲ καὶ ἀπολιπόντα. ὁ δὲ Ἀβραδάτας ἀντικρὺ δι'
 αὐτῶν εἰς τὴν τῶν Αἰγυπτίων φάλαγγα ἐμβάλλει· συνεισ-
 έβαλον δὲ αὐτῷ καὶ οἱ ἐγγύτατα τεταγμένοι. πολλαχοῦ
 μὲν οὖν καὶ ἄλλοθι δῆλον ὡς οὐκ ἔστιν ἰσχυροτέρα φά-
 λαγξ ἢ ὅταν ἐκ φίλων συμμαχῶν ἡθροισμένη ᾖ, καὶ ἐν
 τούτῳ δὲ ἐδήλωσεν. οἱ μὲν γὰρ ἑταῖροί τε αὐτοῦ καὶ ὁμο-
 τράπεζοι συνεισέβαλον· οἱ δ' ἄλλοι ἡνίοχοι ὡς εἶδον ὑπο-

ἐξήλλοντο G. ἐπιπτον ἐπ' ἀλλήλοις D., qui mg. ὅτι ὁ ἵππος φεύγει τὴν
 καμήλον. πᾶσχουσιν] παρέχουσιν οἱ A. φύσις τῶν ἵππων πρὸς τὰς καμήλους
 G. mg. 28. ἀρταγέρσης A. ultima compendio scripta. V. ad s. 27.
 μεθ' ἑαυτῶν A. μεθ' ἑαυτὸν, ut videtur, G. pr. μετ' αὐτοῦ D. δε] δὲ τὰ τε D.
 ὑπὸ τῶν—φεύγοντες om. A.G. mg. r. 29. ὁ ἀβραδάτης D. eademque forma
 modo aspero modo leni infra. ἀλλ' ἀναβοήσας D. ἀλλὰ βοήσας etiam Zo-
 naras. ἄνδρες] ἰσχυρῶς ante hoc G. mg. r. ἔπεσθε ἐνίει] ἔπεσθέ μοι G.,
 sed ἐνίει s. v. r. ἐξαιμάτων D. pr. 30. παραβάτας A.G. δι'
 αὐτῶν] διάττων D. συνέβαλλον D. εἰς s. v. ἔστιν] ἔνεστιν A.G. pr.
 ἡθροισμένων A.G. ἡθροισμένη D. τε om. D. συνεισέβαλον Junt. συν-
 εισέβαλλον A.G. οὐ συνεισέβαλλον D.

27. τοιαῦτα γὰρ] Ita etiam tradit, Herodoto 1, 80, praeunte, Aristoteles H. A. 6, 18, et Aelianus H. A. 3, 7. Polyæn. 7, 6. Verum jam olim Muretus ad h. l. Ego, inquit, sæpe et vidi et expertus sum multos equos esse, qui etiamsi ad camelum proxime accesserint, neque aspectu illius neque odore terreantur. SCHN. Idem alii tradunt, multos non terreri, sed esse etiam qui terreantur. V. s. 48.

29. ἐνίει] H. Gr. 2, 4, 32: Τοὺς μὲν ἱππέας ἐλαύνειν ἐνέντας, καὶ τὰ δέκα ἀφ' ἡβης συνέπεσθαι.

παραβάτας] Hos Pollux memorat 1, 141: Ἐπιβεβήκασιν δὲ τοῦ ἀρματείου δίφρου ἡνίοχος καὶ παραβάτης, ὃν ὁ

Πλάτων ἀναβάτην μικράσπιδα ἐκάλεσε. Hom. Il. Ψ, 132: *Ἄν δ' ἔβαν ἐν δίφροισι παραβῆται ἡνίοχοί τε, ubi Schol. HUTCH. V. Schneider. ad 6, 1, 30. Τῷ κέντρῳ ἐξαιμάσσειν Poll. 1, 214; 2, 215.

ἄρματα] Currus bellici hostium, de quorum usu v. ad 3, 3, 60. SCHN.

30. ἀντικρὺ] V. Lobeck. ad Phryn. p. 444.

ἐδήλωσεν] Absolute sic Comment. 1, 2, 31, Eurip. Phœn. 636. SCHN. Conf. autem Xen. Conv. 8, 32.

ὁμοτράπεζοι] Eosdem in Cyri minoris exercitu laudat Anab. 1, 8, 18; 9, 17. SCHN.

- μένοντας πολλῶ στίφει τοὺς Αἰγυπτίους, ἐξέκλιναν κατὰ
 31 τὰ φεύγοντα ἄρματα καὶ τούτοις ἐφείποντο. οἱ δὲ ἀμφὶ [16]
 Ἀβραδάταν ἣ μὲν ἐνέβαλλον, ἅτε οὐ δυναμένων διαχάσασθαι τῶν Αἰγυπτίων διὰ τὸ μένειν τοὺς ἔνθεν καὶ ἔνθεν αὐτῶν, τοὺς μὲν ὀρθοὺς τῇ ρύμῃ τῶν ἵππων παίοντες ἀνέτρεπον, τοὺς δὲ πίπτοντας κατηλόων καὶ αὐτοὺς καὶ ὄπλα καὶ ἵπποις καὶ τροχοῖς. ὅτου δ' ἐπιλάβοιτο τὰ δρέπανα,
 32 πάντα βία διεκόπτετο καὶ ὄπλα καὶ σώματα. ἐν δὲ τῷ ἀδιηγῆτῳ τούτῳ ταραχῇ ὑπὸ τῶν παντοδαπῶν σωρευμάτων ἐξαλλομένων τῶν τροχῶν ἐκπίπτει ὁ Ἀβραδάτας καὶ ἄλλοι δὲ τῶν συνεισβαλόντων· καὶ οὗτοι μὲν ἐνταῦθα ἀνδρες ἀγαθοὶ γενόμενοι κατεκόπησαν καὶ ἀπέθανον· οἱ δὲ Πέρσαι συνεισπτόμενοι, ἣ μὲν ὁ Ἀβραδάτας ἐνέβαλε καὶ οἱ σὺν αὐτῷ, ταύτῃ συνεισπεσόντες τεταραγμένους ἐφόνεον, ἣ δὲ ἀπαθεῖς ἐγένοντο οἱ Αἰγύπτιοι, πολλοὶ δ' οὗτοι [17] ἦσαν, ἐχώρουν ἐναντίοι τοῖς Πέρσαις.
- 33 Ἐνθα δὴ δεινὴ μάχη ἦν καὶ δοράτων καὶ ξυστῶν καὶ μαχαίρων· ἐπλεονέκτουν μέντοι οἱ Αἰγύπτιοι καὶ πλήθει καὶ τοῖς ὅπλοις. τά τε γὰρ δόρατα ἰσχυρὰ καὶ μακρὰ ἔτι καὶ νῦν ἔχουσιν, αἷ τε ἀσπίδες πολὺ μᾶλλον τῶν θωράκων καὶ τῶν γέρρων καὶ στεγάζουσιν τὰ σώματα καὶ πρὸς τὸ ὠθεῖσθαι συνεργάζονται πρὸς τοῖς ὤμοις οὔσαι. συγκλεί-
 34 σαντες οὖν τὰς ἀσπίδας ἐχώρουν καὶ ἐώθουν. οἱ δὲ Πέρσαι οὐκ ἐδύναντο ἀντέχειν, ἅτε ἐν ἄκραις ταῖς χερσὶ τὰ γέρρα ἔχοντες, ἀλλ' ἐπὶ πόδα ἀνεχάζοντο παίοντες καὶ παιόμενοι, ἕως ὑπὸ ταῖς μηχαναῖς ἐγένοντο. ἐπεὶ μέντοι ἐνταῦθα ἦλ-

31. ἀβραδάτην A.G. ἥ] οἱ G. corr. s. v. r. διαχάσασθαι] διαχωρή-
 σαι G. litteram inter xa et σ erasit D. αὐτῶν] αὐτῷ A.G. corr. s. v. r.
 τῇ ρύμῃ] τῇ ρύμῃ τῇ D. ἵππων] ἵππων A.G. ἀνέτρεποντο A.G.
 ἵπποις καὶ τροχοῖς Camerarius. ἵππους καὶ τροχοὺς A.D.G. 32. ἀβραδά-
 της G. bis. συνεισπτόμενοι G. συνεισπ.] ἐπεισπ. D. ἀπειθεῖς D.G.
 s. v. r. ἐναντίον G. τεταγμένους G. corr. mg. r. 33. ἰσχυρὰ]
 ἰσχυρὰ τε D. μακρὰ] μακρὰ ἃ D. γέρρων A. γερρῶν D. στέγουσι D.
 καὶ πρὸς] καὶ s. v. r. G. ἐωθοῦντο D. 34. ἡδύναντο D. ἄκραις]
 ἰσάις A.G. corr. mg. r.

31. διαχάσασθαι] ἀναχάζειν Anab. 4, 1, 16, medium 4, 7, 10, Cyrop. 7, 1,

34. SCHN.

ὅτου] Stragem, quam Darii currus falcati pauci in Macedonum exercitu ediderant, describit Curtius 4, 15, 17. SCHN. De ὅτου—πάντα v. ad 5, 3, 50.

32. ταραχῇ] Sic aliquoties Xenophon, et secundum Dionysium Halic. Thucydides, apud quem hodie ταραχή, ut alibi apud Xenophontem.

33. ἀσπίδες] V. ad 6, 2, 10.

34. ἄκραις ταῖς χερσὶ] Sinistræ, non brachio astricta, utpote perbrevia.

- θον, ἐπαίοντο αὐθις οἱ Αἰγύπτιοι ἀπὸ τῶν πύργων· καὶ οἱ ἐπὶ πᾶσι δὲ οὐκ εἶων φεύγειν οὔτε τοὺς τοξότας οὔτε τοὺς ἀκοντιστάς, ἀλλ' ἀνατεταμένοι τὰς μαχαίρας ἠνάγκαζον
 35 καὶ τοξεύειν καὶ ἀκοντίζειν. ἦν δὲ πολὺς μὲν ἀνδρῶν φόνος, πολὺς δὲ κτύπος ὅπλων καὶ βελῶν παντοδαπῶν, πολλὴ δὲ βοή τῶν μὲν ἀνακαλούντων ἀλλήλους, τῶν δὲ παρα-
 κευομένων, τῶν δὲ θεοὺς ἐπικαλουμένων.
 36 Ἐν δὲ τούτῳ Κῦρος διώκων τοὺς καθ' αὐτὸν παραγί- [18]
 γνεται. ὥς δ' εἶδε τοὺς Πέρσας ἐκ τῆς χώρας ἐωσμένους, ἤλγησέ τε καὶ γνούς ὅτι οὐδαμῶς ἂν θάττον σχοίῃ τοὺς πολεμίους τῆς εἰς τὸ πρόσθεν προόδου ἢ εἰ εἰς τὸ ὀπισθεν περιελάσειεν αὐτῶν, παραγγείλας ἔπεισθαι τοῖς μεθ' αὐτοῦ περιήλυνεν εἰς τὸ ὀπισθεν· καὶ εἰσπεσόντες παίουσιν
 37 ἀφορῶντας καὶ πολλοὺς κατακαίνουσιν. οἱ δὲ Αἰγύπτιοι ὥς ᾗσθοντο, ἐβόων τε ὅτι ὀπισθεν οἱ πολέμιοι καὶ ἐστρέ-
 φοντο ἐν ταῖς πληγαῖς. καὶ ἐνταῦθα δὴ φύρδην ἐμάχοντο καὶ πεζοὶ καὶ ἵππεις, πεπτωκὼς δέ τις ὑπὸ τῷ Κύρου ἵππῳ καὶ πατούμενος παίει εἰς τὴν γαστέρα τῇ μαχαίρᾳ τὸν ἵππον αὐτοῦ· ὁ δὲ ἵππος πληγείς σφαδάζων ἀποσειέται
 38 τὸν Κῦρον. ἔνθα δὴ ἔγνω ἂν τις ὅσου ἄξιον εἴη τὸ φιλεῖ-
 σθαι ἄρχοντα ὑπὸ τῶν περὶ αὐτόν. εὐθὺς γὰρ ἀνεβόησάν τε πάντες καὶ προσπεσόντες ἐμάχοντο, ἐώθουν, ἐωθοῦντο

35. τῶν δὲ παρακ. G. mg. r. 36. καὶ om. A. σχοίῃ] ἔχει ἢ A.G. προσόδου A.G. εἰ add. C. om. A.D.G. περιελάσειεν] εν fort. corr. r. G. παραγγείλας] οὖν add. D. ἔπεισθε A. μεθ' αὐτοῦ (sic) D. μεθ' ἐαυτοῦ G. κατακλίνουσιν D. 37. ὅτι G. s. v. r. ἐν] οἱ ἐν D. ἱππῆς D. pr. πεπτωκὼς—Κῦρον citans Longin. s. 25 cum exigua varietate addit ὁ δὲ πίπτει. ἵππῳ] ἱππικῷ A.G. pr. 38. ἐώθουν om. A.D.G.L.M. addunt reliqui libri. ἐωθοῦντο om. E.

36. ἀφορῶντας] Esse debet a tergo, aversos, hostem ante se positum intuentes, nec a tergo adesse opinatos. SCHN. Conf. autem H. Gr. 6, 5, 14.

37. φιλεῖσθαι ἄρχοντα] Onesander c. 1, 8: "Ὅντινα γὰρ ἄνθρωποι φιλοῦσιν αὐτομάτῳ διανοίας ἐμπτόσει, τούτῳ ταχὺ μὲν ἐπιτάττοντι πείθονται, λέγοντι δὲ οὐκ ἀπιστοῦσιν, κινδυνεύοντι δὲ συναγωνίζονται. HUTCH.

εὐθὺς] Locum de pugna acerrima super Cyro decertantium comparabis cum Agesilao 2, 12, Hist. Gr. 4, 3, 19: Ἐωθοῦντο, ἐμάχοντο, ἀπέκτεινον, ἀπέθησκον. SCHN.

σφαδάζων] ἀλγείν interpretatur e Xenophonte citans Etym. M. p. 737, 12, sed alios addit explicasse, σπαίρειν. Scripsi autem σφαδάζων, quam orthographiam ab Herodiano Περὶ μου. λ. p. 23, 7, memoratam libri interdum servarunt in verbis ματάζω et τεράζω, de quibus v. Thes. Steph.

38. ἐώθουν—ἐπαίοντο] Dio Cass. 47, 45: Ἄλλ' αὐτοῦ ὥσπερ εἶχον ἐτίτρωσκον, ἐτίτρωσκοντο, ἐφόνεον, ἐφονεύοντο, μέχρι πόρρω τῆς ἡμέρας. ZEUN. Hic si abesset ἐώθουν, medium foret ἐωθοῦντο, et conferendum s. 40 init.

ἔπαιον, ἐπαίοντο. καταπηδήσας δέ τις ἀπὸ τοῦ ἵππου τῶν
 τοῦ Κύρου ὑπηρετῶν ἀναβάλλει αὐτὸν ἐπὶ τὸν ἑαυτοῦ
 39 ἵππον. ὥς δ' ἀνέβη ὁ Κύρος, κατείδε πάντοθεν ἤδη παιο- [19]
 μένους τοὺς Αἰγυπτίους· καὶ γὰρ Ὑστάσπας ἤδη παρῆν
 σὺν τοῖς Περσῶν ἱππεύσι καὶ Χρυσάντας. ἀλλὰ τούτους
 ἐμβάλλειν μὲν οὐκέτι εἶα εἰς τὴν φάλαγγα τῶν Αἰγυπτίων,
 ἔξωθεν δὲ τοξεύειν καὶ ἀκοντίζειν ἐκέλευεν. ὥς δ' ἐγένετο
 περιελαύνων παρὰ τὰς μηχανάς, ἔδοξεν αὐτῷ ἀναβῆναι
 ἐπὶ τῶν πύργων τινὰ καὶ κατασκέψασθαι εἴ πῃ καὶ ἄλλο
 40 τι μένοι τῶν πολεμίων καὶ μάχοιτο. ἐπεὶ δὲ ἀνέβη, κατείδε
 μεστὸν τὸ πεδῖον ἵππων, ἀνθρώπων, ἀρμάτων, φευγόν-
 των, διωκόντων, κρατούντων, κρατουμένων· μένον δ' οὐ-
 δαμοῦ οὐδὲν ἔτι ἐδύνατο κατιδεῖν πλὴν τὸ τῶν Αἰγυπτίων·
 οὗτοι δὲ ἐπειδὴ ἠποροῦντο, πάντοθεν κύκλον ποιησάμενοι,
 ὥστε ὁρᾶσθαι τὰ ὄπλα, ὑπὸ ταῖς ἀσπίσιν ἐκάθηντο· καὶ
 ἐποιοῦν μὲν οὐδὲν ἔτι, ἔπασχον δὲ πολλὰ καὶ δεινὰ.
 41 Ἀγασθεῖς δὲ ὁ Κύρος αὐτοὺς καὶ οἰκτεῖρων ὅτι ἀγαθοὶ [20]
 ἄνδρες ὄντες ἀπώλλυντο, ἀνεχώρησε πάντας τοὺς περιμα-
 χομένους καὶ μάχεσθαι οὐδένα ἔτι εἶα. πέμπει δὲ πρὸς αὐ-
 τοὺς κήρυκα ἐρωτῶν πότερα βούλονται ἀπολέσθαι πάντες
 ὑπὲρ τῶν προδεδωκότων αὐτοὺς ἢ σωθῆναι ἄνδρες ἀγαθοὶ
 δοκοῦντες εἶναι. οἱ δ' ἀπεκρίναντο, Πῶς δ' ἂν ἡμεῖς σω-
 42 θεῖμεν ἄνδρες ἀγαθοὶ δοκοῦντες εἶναι; ὁ δὲ Κύρος πάλιν
 ἔλεγεν, Ὅτι ἡμεῖς ὑμᾶς ὁρῶμεν μόνους καὶ μένοντας καὶ

τοῦ ἵππου τῶν post τῶν punctis notat G. 39. ἥδη om. D. ἰστά-
 σπας A. μὲν ἐμβαλεῖν A.G. ἐκέλευσεν A. παρελαύνων A.G. corr.
 s. v. r. Zonaras. παρὰ] περὶ D. κατασκέψασθαι] τα s. v. r. G. εἴ]
 εἴτι D. ἄλλοι μένοιεν D. μάχοιτο D. corr. r. μάχοιτο pr. 40. κρατου-
 μένων] μένον] κρατουμένων, τῶν μὲν πολεμίων φευγόντων, τῶν δ' αὐτοῦ κρατούν-
 των, κρατουμένων D.G. mg. r. ἡδύνατο A. ἡδύνατο G. κατείδεν G. et
 fort. A. pr. πάντοθεν κυκλοποιησάμενοι A.G., quod correxit Castalio.
 κύκλῳ πάντοσε ποιησάμενοι D. 41. δὲ] δὲ καὶ D. ὄντες om. G.
 ἀπώλλυντο] v in lit. D. ἀνεχώρησε A.D.G. pr. πάντες] πάντας D.
 ὑπὲρ I.O. ὑπὸ A.D.G. αὐτὸν A.G. pr. οἱ δ' ἀπεκρίναντο om. A.G.
 mg. r.

ἀναβάλλει] Camerarius ex Livii 31,
 37, comparavit locum de Philippo:
rapidumque regem in equum subjecit.
 SCHN. V. ad Anab. 4, 4, 4.

39. Ὑστάσπας] V. s. 19.
 ἐγένετο παρὰ τὰς μηχανάς] De con-
 struptione conf. ad 1, 4, 18.

40. πάντοθεν κύκλον ποιησάμενοι]
 Conf. ad Anab. 3, 1, 2. Hom. Od. Θ,

278: Ἀμφὶ δ' ἄρ' ἐρμῖσιν χέε δέσματα
 κύκλῳ ἀπάντη.

ὑπὸ ταῖς ἀσπέσιν ἐκάθηντο] Ut Lace-
 daemonii ad Plateas. Plut. Aristid. c. 17.
 ἐποιοῦν μὲν οὐδὲν ἔτι] Heliodor.
 Æth. 9, 19: Πασχόντων πλείονα ἢ
 δρώντων, καρτερικῶ δὲ λήματι τὰ δεινὰ
 ὑπομενόντων. ZEUN.

41. σωθεῖμεν] Vix vestigium relictum

μάχεσθαι ἐθέλοντας. Ἄλλὰ τούντεῦθεν, ἔφασαν οἱ Αἰγύπτιοι, τί καὶ καλὸν ἂν ποιοῦντες σωθείημεν; καὶ ὁ Κῦρος αὖ πρὸς τοῦτο εἶπεν, Εἰ τῶν τε συμμαχομένων μηδένα προδόντες σωθείητε, τά τε ὅπλα ἡμῖν παραδόντες, φίλοι τε γενόμενοι τοῖς αἰρουμένοις ὑμᾶς σῶσαι, ἐξόν
 43 ἀπολέσαι. ἀκούσαντες ταῦτα ἐπήρουντο, Ἦν δὲ γενώμεθά[21] σοι φίλοι, τί ἡμῖν ἀξιώσεις χρῆσθαι; ἀπεκρίνατο ὁ Κῦρος, Εὖ ποιεῖν καὶ εὖ πάσχειν. ἐπηρώτων πάλιν οἱ Αἰγύπτιοι, Τίνα εὐεργεσίαν; πρὸς τοῦτο εἶπεν ὁ Κῦρος, Μισθὸν μὲν ὑμῖν δοῖν ἂν πλείονα ἢ νῦν ἐλαμβάνετε ὅσον ἂν χρόνον πόλεμος ἦ· εἰρήνης δὲ γενομένης τῷ βουλομένῳ ὑμῶν μένειν παρ' ἐμοὶ χώραν τε δώσω καὶ πόλεις καὶ γυναικάς
 44 καὶ οἰκέτας. ἀκούσαντες ταῦτα οἱ Αἰγύπτιοι τὸ μὲν ἐπὶ Κροῖσον συστρατεύειν ἀφελεῖν σφίσιν ἐδεήθησαν· τούτῳ γὰρ μόνῳ γινώσκεσθαι ἔφασαν· τὰ δ' ἄλλα συνομολο-
 45 γήσαντες ἔδωκαν πίστιν καὶ ἔλαβον. καὶ οἱ Αἰγύπτιοί τε οἱ καταμείναντες τότε ἔτι καὶ νῦν βασιλεῖ πιστοὶ διαμένουσι, Κῦρός τε πόλεις αὐτοῖς ἔδωκε, τὰς μὲν ἄνω, αἱ ἔτι καὶ νῦν πόλεις Αἰγυπτίων καλοῦνται, Λάρισαν δὲ καὶ Κυλλήνην παρὰ Κύμην πλησίον θαλάττης, ἃς ἔτι καὶ νῦν οἱ ἀπ' ἐκείνων ἔχουσι. ταῦτα δὲ διαπραξάμενος ὁ Κῦρος

42. θέλοντας A.G. τούντεῦθεν τοι D. τί] ὅτι A.G. pr. καὶ om. D.
 τοῦτο] αὐτοὺς D. τὰ τε] τὰ A.G. ἡμῖν om. D. ἐξόν] ἐξ ὧν D.
 43. φίλοι σοι D. δοῖν ἂν] δοῖν A.G. 44. νίκη κύρου G. mg. σφί-
 σιν A. γιν.] συγ G. s. v. r. 45. καὶ οἱ] οἱ δὲ D. τε οἱ om. D.
 πιστοὶ βασιλεῖ D. αἰγυπτίων πόλεις D. λάρισσαν A.G. δὲ Zeunius.
 τε A.D.G.

in libris Xenophontis formarum σω-
 θεῖμεν etc., ut dixi præf. ad Anab.
 p. xiii, etsi hæ quoque pariter atque
 formæ -οῖμεν et -ῶμεν, quas sæpius
 libri servarunt pro formis -οῖμεν et
 -ῶμεν, solæ ejus dialecto conve-
 niunt.

42. ὅτι] V. ad 4, 5, 11.

44. ἀφελεῖν σφίσιν] Sic infra 2, 26:
 Μάχας δὲ σοι καὶ πολέμους ἀφαιρῶ.
 Aliud enim ἀφαιρεῖν quam ἀφαιρεί-
 σθαι. Cum γινώσκεσθαι conf. H.
 Gr. 5, 3, 9.

45. Κυλλήνην Zeunius suspicatur
 occupasse locum oppidi notioris Κα-
 ρήνη apud Herodotum 7, 42, deinde
 verba παρὰ Κύμην putat transposita,
 et pertinere ad Larissam proprie,

quæ περὶ Κύμην dicatur a Stephano
 Byzantino. Xen. Hist. Gr. 3, 1, 7,
 Λάρισσαν τὴν Αἰγυπτίαν καλουμένην
 Æolidis memorat. Cyllenen nemo
 præter Xenophontem nominavit.
 SCHN. Præter Eustath. II. p. 300,
 39: Ἔστι δὲ φασὶ καὶ Κύμης Κυλλήνην.
 Quæ ille fortasse petiit ex integriori
 Stephani Byz. libro, quem in ceteris
 sequitur.

οἱ ἀπ' ἐκείνων] Atque horum poste-
 ros fuisse in exercitu Artaxerxis, du-
 cente Tissapherne, Anabas. 1, 8, 9,
 probabilis est ibi Zeunii opinio, eo
 quidem magis, quod ibidem 2, 5, 13.
 Ægyptii Persis inimici dicuntur.
 Cognovit igitur horum ipsorum Æ-
 gyptiorum virtutem auditu et facto

ἤδη σκοταῖος ἀναγαγὼν ἐστρατοπεδεύσατο ἐν Θυμβράροις.

- 46 Ἐν δὲ τῇ μάχῃ τῶν πολεμίων Αἰγύπτιοι μόνοι ἠὺδοκί- [22]
 μησαν· τῶν δὲ σὺν Κύρῳ τὸ Περσῶν ἵππικὸν κράτιστον
 ἔδοξεν εἶναι· ὥστ' ἔτι καὶ νῦν διαμένει ἡ ὄπλισις ἣν τότε
 47 Κύρος τοῖς ἱππεῦσι κατεσκεύασεν. ἠὺδοκίμησε δὲ ἰσχυρῶς
 καὶ τὰ δρεπανηφόρα ἄρματα· ὥστε καὶ τοῦτο ἔτι καὶ νῦν
 48 διαμένει τὸ πολεμιστήριον τῷ αἰὲ βασιλεύοντι. αἱ μέντοι
 κάμηλοι ἐφόβουν μόνον τοὺς ἵππους, οὐ μέντοι κατέκαινόν
 γε οἱ ἐπ' αὐτῶν ἱππεῖς, οὐδ' αὐτοὶ γε ἀπέθνησκον ὑπὸ ἱπ-
 49 πέων· οὐδεὶς γὰρ ἵππος ἐπέλαξε. καὶ χρήσιμον μὲν ἔδοκει
 εἶναι· ἀλλὰ γὰρ οὔτε τρέφειν οὐδεὶς ἐθέλει καλὸς κάγαθος
 κάμηλον ὥστ' ἐποχεῖσθαι οὔτε μελετᾶν ὥς πολεμήσων
 ἀπὸ τούτων. οὕτω δὲ ἀπολαβοῦσαι πάλιν τὸ ἐαυτῶν
 σχῆμα ἐν τοῖς σκευοφόροις διάγουσι.

ΚΕΦ. Β.

Καὶ οἱ μὲν ἀμφὶ τὸν Κύρον δειπνοποιησάμενοι καὶ φυ-
 λακὰς καταστησάμενοι, ὥσπερ ἔδει, ἐκοιμήθησαν. Κροῖ-
 σος μέντοι εὐθὺς ἐπὶ Σάρδεων ἔφηνγε σὺν τῷ στρατεύματι·
 τὰ δ' ἄλλα φύλα ὅποι ἐδύνατο προσωτάτω ἐν τῇ νυκτὶ

46. τῶν] μὲν add. G. s. v. r. ἠὺδ. hic et s. 47 E. εὐδ. A. D. G. τότε
 περσὸν D. ὥστε καὶ ἔτι νῦν D. ὄπλισις] πόλις A. G. pr. 48. μό-
 νον] μὲν τῷ ὄντι D. ἱππῆς D. pr. ἐπέλαξε] ἐπέλεξεν D. 49. ὥς]
 ὥστε D. ἐαυτῶν] αὐτῶν D. 1. φύλακας D. ἔδει] ἔδοκει D.
 τὰ δέ] τὰ δὲ A. pr. ὅποι Juntina. ὅπη A. D. G. ὅπη ἠδύνατο ἀπεχώρου
 Zonaras.

Xenophon, nec erat, cur de narra-
 tionis fide dubitaret Weiskius, ablegans
 lectorem ad interpretes Curtii 4,
 1, 30. SCHN.

ἀναγαγὼν] Suidas: Ἀναγαγὼν ἀντὶ
 τοῦ ἀπαγαγόν· Ξενοφῶν. Quocum
 Coluthi 236: Ὅν ποτε κουρίζοντα δῆ-
 μος Ἀμυκλαίων ἡγάσασατο, μὴ Διὶ Λητῷ
 σκυζομένη καὶ τούτον ἀνήγαγεν, confert
 Jacobsius in Wolfii Anal. vol. 1,
 p. 101.

Θυμβράροις] V. ad 6, 2, 11.

46. μάχη] Ad Sardes commissa se-
 cundum Herodotum 1, 80, anno a.
 C. 546, e computo Reizii, uti ad-
 monet Zeunius. SCHN.

ἡ ὄπλισις] 4, 5, 58; 6, 2, 16.
 ZEUN.

κατεσκεύασεν] Paulo insolentior
 est dictio ἦν τοῖς ἱππεῦσι κατεσκεύασε;
 usitatio erat ἡ τοῖς ἱππέας κατεσκεύα-
 σεν, ut supra 6, 1, 51, τοὺς ἵππους
 χαλκοῖς προβλήμασι κατεσκευάσατο.
 SCHN. H. Gr. 4, 2, 7, ὅπλα εἰς τὴν
 στρατιὰν κ.

47. τὸ πολεμιστήριον] V. ad 8,
 8, 26.

49. σχῆμα singulari usu significat
 habitum, usum et ornatum camelorum
 ad bellicum usum instructarum.
 SCHN.

1. ἐπὶ Σάρδεϊς, ut s. 2 et hic Zo-
 naras, est contra Sardes, at ἐπὶ Σάρ-
 δεων est Sardes versus. SCHN.

τὰ ἄλλα φύλα ὅποι ἐδύνατο—ἐκα-
 στος ἀπεχώρει] V. annot. ad H. Gr. 1,

2 τῆς ἐπ' οἶκον ὁδοῦ ἕκαστος ἀπεχώρει. ἐπειδὴ δὲ ἡμέρα ἐγένετο, εὐθὺς ἐπὶ Σάρδεις ἦγε Κῦρος. ὥς δ' ἐγένετο πρὸς τῷ τείχει τῷ ἐν Σάρδεσι, τὰς τε μηχανὰς ἀνίστη ὥς προσβα-
3 λὼν πρὸς τὸ τεῖχος καὶ κλίμακας παρεσκευάζετο. ταῦτα δὲ ποιῶν κατὰ τὰ ἀποτομώτατα δοκοῦντα εἶναι τοῦ Σαρδιανῶν ἐρύματος τῆς ἐπιούσης νυκτὸς ἀναβιβάζει Χαλδαίους

ἐπ' οἶκον ὁδοῦ] ἐποικόνου D.
σάρδεις D. πρὸς τῷ τείχει G. ing. r. τῷ τείχει—πρὸς om. D. προσ-
βαλὼν A.

2. ἐπεὶ δὲ δὴ A.G. ἐπεὶ δὲ M.
πρὸς om. D. προσ-

7, 5: Μετὰ ταῦτα δὲ οἱ στρατηγοὶ βραχέως ἕκαστος ἀπελογήσατο. Anab. 1, 8, 9: Πάντες οὗτοι κατὰ ἔθνη ἐν πλαισίῳ πλήρει ἀνθρώπων ἕκαστον τὸ ἔθνος ἐπορεύετο. Similiter ib. 2, 1, 15: Οὗτοι μὲν ἄλλος ἄλλα λέγει.

2. τῷ τείχει τῷ ἐν Σάρδεσι] *Mœnia Sardiūm* et *ἐρύματα* deinde *munitiones* vertit *Camerarius*. *Weiskius muros urbis* interpretatur, *ἔρμα* vero *arcem*. Verum nullo modo Græce *urbis muri* τὸ ἐν Σάρδεσι τεῖχος bis dici potuit, sed est potius idem quod statim τὸ Σαρδιανῶν *ἔρμα* dicitur, *arx urbis*, *ἀκρόπολις*, *ἄκρα*. Ubi *Xenophon* ab *arce* *muros urbis* distinguit, utitur plurali: Ὡς δ' ἐγένετο δὴλον ὅτι εἶχετο τὰ ἄκρα, πάντες δὲ ἔφυγον οἱ Λυδοὶ ἀπὸ τῶν τειχῶν, ὅπῃ ἡδυνάτο ἕκαστος τῆς πόλεως. SCHN.

3. τοῦ Σαρδιανῶν ἐρύματος] *Deteriorum librorum scripturam τῶν Σαρδιανῶν ἐρύματα* servatam maluit *Hemsterh.* ad *Luciani Contempl.* c. 9, vol. 1, p. 501. Contra quem *Zeunius* ratione hac utitur: Ex *Herodoto* 1, 84, patere, ut ex sequentibus, non omnia *ἐρύματα* vel *munitimenta* seu *muros urbis* fuisse *præruptos* et *inaccessos*, sed tantum partem non *urbis*, sed *arcis*, qua etiam *arx* clam fuerit occupata. Igitur τὸ Σαρδιανῶν *ἔρμα* esse *arcem Sardiānorum*, quæ mox dicatur *ἀκρόπολις*, τὰ ἄκρα et bis ἡ ἄκρα, apud *Ælianum* V. H. 1, 25, ἡ ἄκρα ἡ ἐν Σάρδεσι, ut apud *Polybium* 7, 4, quem locum dignum esse qui comparatur cum nostro. Recte, nec habet ulla locum dubitatio *ἔρμα* esse idem quod *ἀκρόπολις* et *ἄκρα*. Verum in *Xenophonte* difficultatem etiamnum et quidem permagnam habet, quod post *τείχους*, *ἐρύματος* et *ἄκρας*

captæ mentionem denuo *τειχῶν* nomen ponitur, quæ diversa esse oportet a τῷ τείχει τῷ ἐν Σάρδεσι. In *Herodoti* loco 1, 80, et 84, nihil *præsidii* petere licebit. *Simpliciter enim* τὸ τεῖχος, etiam τὸ τεῖχος τῶν Λυδῶν vocatur, et ubi de *Mardi Hyræadæ* invento sermo est, κατὰ τοῦτο τῆς ἀκρόπολις, τῇ οὐδεὶς ἐτέτακτο φύλακος—ἀπότομός τέ γάρ ἐστι ταύτη ἡ ἀκρόπολις καὶ ἄμαχος: deinde κατὰ τὸ ἄλλο τεῖχος *περιενείκας*, τῇ ἢ ἐπίμαχον τὸ χωρίον τῆς ἀκρόπολις—ἐστι δὲ πρὸς τοῦ *Τμώλου* *τετραμμένον* τῆς πόλις. Tantum id *lucramur* ex *Herodoti* *notitia* partem *urbis* *munitissimam*, quæ *τείχος* et *ἀκρόπολις* dicitur, *conversam* contra *montem Tmolum* fuisse. Ab ista *arce* *Herodotus* τὸ ἄστυ ibidem et c. 88, τὸ τῶν Λυδῶν ἄστυ distinguit. *Arce* igitur *inclusus* cum *copiis suis* videtur esse *captus Cræsus*; hinc ἀλίσκομένον δὲ τοῦ τείχεος ἥτις τῶν *Περσέων* ἀλλογνώσας *Κροίσον* ὥς ἀποκτενέων. Igitur in *Xenophonte* tutius nunc licebit τὸ ἐν Σάρδεσι τεῖχος, et sicubi deinde *simpliciter* *τείχος* nominatur, uti τὸ τῶν Σαρδιανῶν *ἔρμα*, ut apud *Herodotum* τὸ τῶν Λυδῶν *τείχος*, de *arce* interpretari: contra τὰ τεῖχη alia ratione interpretari debemus, nec ullo modo lectio antiqua τὰ ἀποτομώτατα τῶν Σαρδιανῶν ἐρύματα ad illa trahi possunt: quanquam video magnum virum, ubi *Luciani* l. c. de *arce Sardiūm* explicat: τὴν μεγάλην ἀκρόπολιν τὴν τὸ *τριπλοῦν τεῖχος* [ἔχουσιν add. duo codd.], de triplice isto muro *arcis Xenophontis ἐρύματα* interpretatum esse. Si triplex *urbis* *murus* commemoratus fuisset ab historico, facile istuc τὰ τεῖχη a *Xenophonte* nominata, ut diversa a τῷ τείχει τῷ ἐν Σάρδεσι et

τε καὶ Πέρσας. ἡγήσατο δ' αὐτοῖς ἀνὴρ Πέρσης δοῦλος γεγενημένος τῶν ἐν τῇ ἀκροπόλει τινὸς φρουρῶν καὶ κατα-
 4 αὐτήν. ὥς δ' ἐγένετο τοῦτο δηλὸν ὅτι εἶχετο τὰ ἄκρα,
 πάντες δὲ ἔφευγον οἱ Λυδοὶ ἀπὸ τῶν τειχῶν ὅποι ἐδύνατο
 ἕκαστος τῆς πόλεως. Κῦρος δὲ ἅμα τῇ ἡμέρᾳ εἰσῆει εἰς
 τὴν πόλιν καὶ παρήγγειλεν ἐκ τῆς τάξεως μηδένα κινεῖσθαι.
 5 ὁ δὲ Κροῖσος κατακλεισάμενος ἐν τοῖς βασιλείοις Κῦρον [2]
 ἐβόα· ὁ δὲ Κῦρος τοῦ μὲν Κροίσου φύλακας κατέλιπεν,
 αὐτὸς δὲ ἀπαγαγὼν πρὸς τὴν ἐχομένην ἄκραν ὥς εἶδε τοὺς
 μὲν Πέρσας φυλάττοντας τὴν ἄκραν, ὥσπερ ἔδει, τὰ δὲ
 τῶν Χαλδαίων ὅπλα ἔρημα, κατεδεδραμήκεσαν γὰρ ἀρπα-
 σόμενοι τὰ ἐκ τῶν οἰκιῶν, εὐθὺς συνεκάλεσεν αὐτῶν τοὺς

3. καὶ καταμ.] καταμ. A.G. pr. κατάβασιν τινα καὶ D., qui mg. ση. ὅπως αἱ σάρδεις ἐάλωσαν. ἀνάβασιν] τὴν ἀνάβασιν A.G. 4. ὅποι E.Q. ὅπου (?) H. ὅπη A.D.G. 5. κατέλειπεν D.G. κατεδεδραμήκεσαν] κατεδραμήκεσαν D.E. καταδεδραμήκεσαν A.G. ἀρπαζόμενοι A.G. corr. s. v. r. τὰ om. A.D.G. pr.

τῶ τῶν Σαρδιανῶν ἐρύματι, trahere li-
 ceret. Nunc dubius hæreo; et tamen
 τὰ τείχη ad urbis muros quam ad tri-
 plicem arcis murum referre malim.
 In causa maxima dubitationis nostræ
 est ambigua Xenophontis dictio. Multa
 egregia ex historicis antiquis de Sardi-
 um arce dolo capta repetiit et docet
 Hemsterhusius ad Luciani locum, ex
 quibus huc pertinet locus Strabonis 13,
 p. 625, de Sardibus, ἄκραν εὐερκῇ
 ἔχουσα, magis etiam locus Charonis
 Lampsaceni apud Plutarch. contra Herod.
 disputantem Mor. p. 861 D: 'Ελεῖν τὰ
 περὶ Σάρδεις ἅπαντα χωρὶς τοῦ τείχεος
 τοῦ βασιλίου. Omnium aptissimus est locus
 Polybii 7, c. 15, ubi Sardium arx dolo
 capta narratur simili vel plane eodem:
 Συνθεωρήσας δὲ τὸ κατὰ τὸν
 καλούμενον Πρίωνα τείχος ἀφυλακ-
 τοῦμενον, οὔτως δ' ἐστὶ τόπος ὁ συνά-
 πτων τὴν ἄκραν καὶ τὴν πόλιν. Pars
 igitur ea loci, ubi urbs conjungebatur
 cum arce, Πρίων audit: quam putō
 ad Tmolum montem pertinuisse, nomen
 a similitudine serræ vel asperitate
 nactam. Strabo 14, p. 633, ubi Ephesi
 situm depingit: Ἐκαλεῖτο μὲν λεπρὴ
 ἀκτὴ ὁ πρὶν ὑπερκείμενος τῆς νῦν
 πόλεως, ἔχων μέρος τοῦ τείχους

αὐτῆς· τὰ γοῦν ὀπισθεν τοῦ πρίονος
 κτήματα ἔτι νυνὶ λέγεται ἐν τῇ Ὀπισ-
 θολεπρίᾳ. Antoninus Liberalis ex Bæo
 γῆς τῆς Ἐφεσίας, ὧς ἐστὶ νῦν ὁ
 πρὶν πρὸς τὴν πόλιν, narrans c. 11,
 eundem locum intelligi vult; adeo ut
 scriptura dubia sit; collem et partem
 montis, fortasse Tmoli, urbi Epheso
 et Sardibus imminentem, præruptum,
 utrobique dici manifestum est. SCHN.
 Etiam apud Strab. verum Πρῶν. V. Steph.
 Thes. ἀνὴρ Πέρσης] Secundum Herodotum
 fuit Hyrcæades Mardus. ZEUN. ποταμὸν] Apud Herodotum 5, 101,
 medium forum prætereuntem. Ovidius
 Metam. 11, 137, vicinum Sardibus
 amnem Pactolum vocat. SCHN. 5. ἐβόα] Clamans
 advocabat in auxilium contra militum
 irruentium insolentiam. SCHN. Conf. autem
 Herodot. 1, 85. ZEUN. Constructionis
 alia exempla v. in Thes. Steph. ὅπλα
 ἔρημα] Tentoria s. castra. Conf. ad Hist. Gr. 2, 4, 6. Fecerant
 quod Cyrus vetuerat, ἐκ τῆς τάξεως
 κινεῖσθαι. SCHN. Hist. Gr. 7, 4, 6: Λαβόντες τῶν φρουρῶν τὰ ὅπλα
 ἔρημα. V. Schneider. Ind. Anab. in v. et
 infra ad s. 8. Est locus ubi arma posuerant.

- ἄρχοντας καὶ εἶπεν αὐτοῖς ἀπιέναι ἐκ τοῦ στρατεύματος ὡς
 6 τάχιστα. Οὐ γὰρ ἂν, ἔφη, ἀνασχοίμην πλεονεκτοῦντας
 ὁρῶν τοὺς ἀτακτοῦντας. καὶ εὖ μὲν, ἔφη, ἐπίστασθε ὅτι
 παρεσκευαζόμεν ἐγὼ ὑμᾶς τοὺς ἐμοὶ συστρατευομένους
 πᾶσι Χαλδαίοις μακαριστοὺς ποιῆσαι· νῦν δ', ἔφη, μὴ
 θαυμάζετε ἣν τις καὶ ἀπιούσιν ὑμῖν κρείττων ἐντύχη.
 7 ἀκούσαντες ταῦτα οἱ Χαλδαῖοι ἔδεισαν τε καὶ ἰκέτεον [3]
 παύσασθαι ὀργιζόμενον καὶ τὰ χρήματα πάντα ἀποδώσειν
 ἔφασαν. ὁ δ' εἶπεν ὅτι οὐδὲν αὐτῶν δέοιτο. ἀλλ' εἰ με,
 ἔφη, βούλεσθε παύσασθαι ἀχθόμενον, ἀπόδοτε πάντα ὅσα
 ἐλάβετε τοῖς διαφυλάξασι τὴν ἄκραν. ἣν γὰρ αἰσθωνται οἱ
 8 ἄλλοι στρατιῶται ὅτι πλεονεκτοῦσιν οἱ εὐτακτοὶ γενόμενοι,
 πάντα μοι καλῶς ἔξει. οἱ μὲν δὲ Χαλδαῖοι οὕτως ἐποί-
 ησαν ὡς ἐκέλευσεν ὁ Κῦρος· καὶ ἔλαβον οἱ πειθόμενοι
 πολλὰ καὶ παντοῖα χρήματα. ὁ δὲ Κῦρος καταστρατοπε-
 δεύσας τοὺς ἑαυτοῦ ὅπου ἐδόκει τὸ ἐπιτηδεύειν εἶναι
 τῆς πόλεως μένειν ἐπὶ τοῖς ὅπλοις παρήγγειλε καὶ ἀριστο-
 ποιεῖσθαι.
- 9 Ταῦτα δὲ διαπραξάμενος ἀγαγεῖν ἐκέλευσεν αὐτῷ τὸν [4]
 Κροῖσον. ὁ δὲ Κροῖσος ὡς εἶδε τὸν Κῦρον, Χαῖρε, ὦ
 δέσποτα, ἔφη· τοῦτο γὰρ ἡ τύχη καὶ ἔχειν τὸ ἀπὸ τοῦδε
 10 δίδωσι σοὶ καὶ ἐμοὶ προσαγορεύειν. Καὶ σύ γε, ἔφη, ὦ
 Κροῖσε, ἐπεὶ περ ἄνθρωποι γέ ἐσμεν ἀμφότεροι. ἀτὰρ, ἔφη,

ὡς om. A.G. 6. συστρατευσάμενους D. κρείσσω A.G. pr. 7. τε
 om. D. πάντα om. D. ἀποδώσειν D. pr. ἄλλου D. 8. τὸ om. D.
 εἶναι om. A.G. ἐπὶ om. A.G. παρήγγειλε καὶ] παρήγγειλεν A.G.
 9. αὐτῷ D.G., qui ταῦτα διαπρ.—κροῖσον mg. r., quæ om. A. idemque ὁ δὲ—
 κῦρον. ἔφη post χαῖρε D. καὶ om. A.G. s. v. r. τὸ om. D.
 σοὶ] μοι A.G. pr., qui post καὶ s. v. r. ἐμοὶ, quod om. A. 10. ἐπεὶ περ—
 ὦ κροῖσε G. mg. r.

ἀρπασόμενοι] In Hipparchico 4, 17,
 est ἀρπάζοντας. SCHN. Nisi fallit
 scriptura, ut in ἀναρπάσεις pro ἀναρ-
 πάσει Eur. Ion. 1303. Sæpius ita
 recentiores.

6. μακαριστοὺς] Conf. 3, 2, 26.
 ZEUN.

κρείττων ἐντύχη] Minæ ambigua
 magis feriunt animos, recte admo-
 nente Zeunio. SCHN.

7. πλεονεκτοῦσιν] Similia Hipparch.
 I, 24, infra 8, 4, 4.

8. ὅπλα sunt h. l. castra sive quod

supra fuit ἐν τῇ τάξει. SCHN.

9. τοῦτο] Refertur ad δέσποτα,
 jungiturque cum ἔχειν et προσαγο-
 ρεύειν, ut Eur. Phœn. 11: Καλοῦσι δ'
 Ἰοκάστην με· τοῦτο γὰρ πατὴρ ἔθετο,
 de quo Matthiæ Gram. §. 435.

10. καὶ σύ γε] Aristoph. Pac. 718:
 'Ἄλλ', ὦ φίλ', Ἐρμῇ, χαῖρε πολλά.—
 Καὶ σύ γε, ὦνθρωπε, χαίρων ἀπιθί·
 Ran. 164: Καὶ χαῖρε πόλλ', ὦδελφέ.
 —Νῆ Δί καὶ σύ γε ὑγίανε. Lys. 6:
 Χαῖρ' ὦ Καλονίκη.—Καὶ σύ γ', ὦ Λυσι-
 στράτη.

- ὦ Κροῖσε, ἄρ' ἂν τί μοι ἐβελήσῃς συμβουλευσαι; Καὶ
 βουλοίμην γ' ἂν, ἔφη, ὦ Κῦρε, ἀγαθὸν τί σοι εὐρεῖν.
 11 τοῦτο γὰρ ἂν οἶμαι ἀγαθὸν καμοὶ γενέσθαι. Ἄκουσον
 τοῖνυν, ἔφη, ὦ Κροῖσε· ἐγὼ γὰρ ὁρῶν τοὺς στρατιώτας
 πολλὰ πεπονηκότας καὶ πολλὰ κεκινδυνευκότας καὶ νῦν
 νομίζοντας πόλιν ἔχειν τὴν πλουσιωτάτην ἐν τῇ Ἀσίᾳ
 μετὰ Βαβυλῶνα, ἀξιῶ ὠφελῆσθαι τοὺς στρατιώτας.
 γιγνώσκω γὰρ, ἔφη, ὅτι εἰ μή τινα καρπὸν λήψονται τῶν
 πόνων, οὐ δυνήσομαι αὐτοὺς πολὺν χρόνον πειθομένους
 ἔχειν. διαρπάσαι μὲν οὖν αὐτοῖς ἐφείναι τὴν πόλιν οὐ
 βούλομαι· τὴν τε γὰρ πόλιν νομίζω ἂν διαφθαρῆναι, ἐν τε
 τῇ ἀρπαγῇ εὐ οἶδ' ὅτι οἱ πονηρότατοι πλεονεκτήσκειαν ἂν.
 12 ἀκούσας ταῦτα ὁ Κροῖσος ἔλεξεν, Ἄλλ' ἐμέ, ἔφη, ἔασον [5]
 λέξαι πρὸς οὓς ἂν ἐγὼ Λυδῶν ἐθέλω ὅτι διαπέπραγμα
 παρὰ σοῦ μὴ ποιῆσαι ἀρπαγὴν μηδὲ ἑᾶσαι ἀφανισθῆναι
 παῖδας καὶ γυναῖκας· ὑπεσχόμην δέ σοι ἀντὶ τούτων ἡ μὴν
 παρ' ἐκόντων Λυδῶν ἔσεσθαι πᾶν ὅ τι καλὸν καγαθὸν ἔστιν
 13 ἐν Σάρδεσιν. ἦν γὰρ ταῦτα ἀκούσωσιν, οἶδ' ὅτι ἥξει σοι
 πᾶν ὅ τι ἔστιν ἐνθάδε καλὸν κτήμα ἀνδρὶ καὶ γυναικί· καὶ
 ὁμοίως εἰς νέωτα πολλῶν καὶ καλῶν πάλιν σοι πλήρης ἡ
 πόλις ἔσται· ἦν δὲ διαρπάσης, καὶ αἱ τέχναι σοι, ἅς

ἄρ' A.G. καὶ om. A.G. s. v. r. γ' om. D. καὶ ἐμοὶ D. 11. πε-
 ποιηκός A. et fort. G. pr. ὅτι om. D. τῶν πόνων λ. D. αὐτοῖς
 om. D. δύναμαι D. γρ. βούλομαι mg. ead. m. ἂν] ἅμα D. διαφθα-
 ρῆναι] διαρπαγῆναι A.G. corr. in textu et mg. r. τῇ om. D. πλεονεκτῆ-
 σαιεν A.G. ἂν om. D. 12. θέλω D. διαπέπραγμα] πε s. v. ead. m. D.
 παρὰ] ἐγὼ παρὰ D. ὑπισχνούμαι D. καὶ ἀγαθόν D. 13. ἥξει σοι] ἥξουσι
 A.G. καὶ] ἡ D. σοι om. A.G. ἔσται om. A.G. s. v. r. ante ἡ πόλις D.

ἐβελήσῃς—βουλοίμην] V. ad 8, 7,
 26.

συμβουλευσαι] Herodotus 1, 88.
 Cræsi consilium a Cyro non expe-
 titum habet. Sed Cyrus Xenophon-
 teus est modestior et imitatione dig-
 nior quam Herodoteus. ZEUN.

ἀγαθόν—εὐρεῖν] *Utilis esse velim.*
 Conf. Hist. Gr. 4, 1, 10. SCHN.

11. τὴν πλουσιωτάτην] Conf. Hero-
 dot. 1, 29, Strabo 13, p. 625 seq.,
 Plin. 5, 29. HUTCH. Quod τῶν
 addunt *alii codices* Brodæi et Zo-
 naras, conf. cum 4, 6, 11.

τοὺς στρατιώτας—τοὺς στρατιώτας]
 V. 8, 5, 13. ZEUN. Alterum om. I.O.
 πλεονεκτήσκειαν ἂν] Sententia eadem

est apud Livium 5, 20: *ita ferme eveniat, ut segnior sit prædator, ut quisque laboris periculique præcipuam petere partem soleat.* SCHN.

13. καλὸν καγαθόν] Statim sequitur
 ὅ τι ἔστιν ἐνθάδε καλὸν κτήμα. supra
 dicuntur 6, 2, 32, ἀγαθὰ Λύδια. He-
 rodotus 1, 207, ἀγαθὰ Περσικὰ dicit,
 et statim κατὰ μέγιστα subjungit, et
 epulas opipare paratas ἀγαθὰ πολλὰ
 vocat. V. etiam supra 5, 5, 19. SCHN.

ἥξει σοι] Conf. ἐλθόντα s. 14.
 τέχναι] Artes, quas desiderat fruc-
 tuosa vitium, olearum, ficuum cul-
 tura, præcipue intelligi, comparato
 loco 6, 2, 22, monet Weiskius.
 SCHN.

- 14 πηγὰς φασὶ τῶν καλῶν εἶναι, διεφθαρμέναι ἔσονται. ἔξ-
 ἔσται δέ σοι ἰδόντι τὰ ἐλθόντα ἔτι καὶ περὶ τῆς ἀρπαγῆς
 βουλευσασθαι. πρῶτον δ', ἔφη, ἐπὶ τοὺς ἐμοὺς θησαυροὺς
 πέμπε καὶ παραλαμβανόντων οἱ σοὶ φύλακες παρὰ τῶν
 ἐμῶν φυλάκων. ταῦτα μὲν δὴ ἅπαντα οὕτω συνήνεσε [6]
 ποιεῖν ὁ Κύρος ὥσπερ ἔλεξεν ὁ Κροῖσος.
- 15 Τάδε δέ μοι πάντως, ἔφη, Κροῖσε, λέξον πῶς σοι ἀπο-
 βέβηκε τὰ ἐκ τοῦ ἐν Δελφοῖς χρηστηρίου· σοὶ γὰρ δὴ
 λέγεται πάνυ γε τεθεραπεῦσθαι ὁ Ἀπόλλων καὶ σε πάντα
- 16 ἐκείνῳ πειθόμενον πράττειν. Ἐβουλόμεν ἂν, ἔφη, ὦ
 Κύρε, οὕτως ἔχειν· νῦν δὲ πάντα τὰναντία εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς
 πράττων προσηνέχθην τῷ Ἀπόλλωνι. Πῶς δέ; ἔφη ὁ
- 17 Κύρος· δίδασκε· πάνυ γὰρ παράδοξα λέγεις. Ὅτι πρῶ- [7]
 τον μὲν, ἔφη, ἀμελήσας ἐρωτᾶν τὸν θεόν, εἴ τι ἐδεόμην,
 ἀπεπειρώμην αὐτοῦ εἰ δύναίτο ἀληθεύειν. τοῦτο δ', ἔφη,
 μὴ ὅτι θεὸς, ἀλλὰ καὶ ἄνθρωποι καλοὶ καγαθοὶ, ἐπειδὴν
- 18 γνῶσιν ἀπιστούμενοι, οὐ φιλοῦσι τοὺς ἀπιστοῦντας. ἐπεὶ
 μέντοι ἔγνω καὶ μάλ' ἄτοπα ἐμοῦ ποιούντος καὶ πρόσω
- 19 Δελφῶν ἀπέχοντος, οὕτω δὴ πέμπω περὶ παίδων. ὁ δέ μοι
 τὸ μὲν πρῶτον οὐδ' ἀπεκρίνατο· ἐπεὶ δ' ἐγὼ πολλὰ μὲν
 πέμπων ἀναθήματα χρυσᾶ, πολλὰ δ' ἀργυρᾶ, πάμπολλα
 δὲ θύων ἐξίλασάμην ποτὲ αὐτὸν, ὥς ἐδόκουν, τότε δὴ μοι
 ἀποκρίνεται ἐρωτῶντι τί ἂν μοι ποιήσαντι παῖδες γένοιτο·
- 20 ὁ δὲ εἶπεν ὅτι ἔσονται. καὶ ἐγένοντο μὲν, οὐδὲ γὰρ οὐδὲ

14. ἔξεστι G. s. v. r. τὰ] ταῦτα D.G. mg. r. θησαυροὺς D. mg. al. m.
 Libri παραλαμβανέτωσαν. πάντα D. οὕτως A.D. συνήνεσεν ὁ
 κύρος ποιεῖν D. 15. τάδε δέ E. et reliqui libri. τάδε A. τά δέ D.G.
 πάντα ἔφη A. ἔφη πάντως D. ὦ κροῖσε D. σοι om. A.G. τὰ ἐν
 δελφοῖς χρηστήρια D. γε om. D. τεθεραπεῦσαι A. τε s. v. al. m. D.
 16. ἂν] δ' ἂν D. πῶς δέ] πῶς D. 17. εἰ δύναίτο] εἰδέναι τὸ A.
 18. μέντοι] δέ M. δελφῶν] δέ ἀφ' ὧν D. 19. μοι om. D. οὐδ']
 οὐκ G. 20. ἐγένετο A.G. corr. s. v. r. οὐδὲ γὰρ] οὐ γὰρ D.

14. ἐλθόντα] Est id, quod s. 13, erat ἥξει σοι πᾶν ὅ τι ἐστὶ καλὸν κτῆμα ἐνθάδε. SCHN.

παραλαμβανέτωσαν] παραλαμβανόντων scripsisse Xenophontem, ut dixi ad Anab. p. xvi, persuadent quæ ex L. annotavimus ad 3, 3, 50, et ex aliis libris ad 8, 6, 11.

17. ἀπεπειρώμην] Herodotum com-para 1, 46. SCHN.

τοῦτο] Sequi debebat ἐπειδὴν πά-

θωσι: ejus loco repetiit id quod pronomine contineretur. V. ad 8, 1, 10.

18. ἔγνω] Homer. Il. Δ, 357: 'Ὡς γινῶ χωμόμενιο. Plato Apolog. p. 27 A: Ἄρα γινώσεται Σωκράτης ἐμοῦ χαριεντιζόμενον; SCHN.

19. ἀναθήματα] Recenset Herodotus 1, 50 seqq. ZEUN.

20. οὐδὲ γὰρ οὐδὲ τοῦτο ἐφέυστο] De duplici οὐδὲ post Hemsterh. ad

τοῦτο ἐψεύσατο, γενόμενοι δὲ οὐδὲν ὦνησαν. ὁ μὲν γὰρ κωφὸς ὢν διετέλει, ὁ δὲ ἄριστος γενόμενος ἐν ἀκμῇ τοῦ βίου ἀπώλετο. πιεζόμενος δὲ ταῖς περὶ τοὺς παῖδας συμφοραῖς πάλιν πέμπω καὶ ἐπερωτῶ τὸν θεὸν τί ἂν ποιῶν τὸν λοιπὸν βίον εὐδαιμονέστατα διατελέσαιμι· ὁ δὲ μοι ἀπεκρίνατο,

21 Σαυτὸν γιγνώσκων εὐδαίμων, Κροῖσε, περάσεις.

ἐγὼ δ' ἀκούσας τὴν μαντείαν ἤσθην· ἐνόμιζον γὰρ τὸ ῥᾶστόν μοι αὐτὸν προστάξαντα τὴν εὐδαιμονίαν διδόναι. ἄλλους μὲν γὰρ γιγνώσκειν τοὺς μὲν οἶόν τ' εἶναι τοὺς δ' οὐ· ἑαυτὸν
22 δὲ ὅστις ἐστὶ πάντα τινὰ ἐνόμιζον ἄνθρωπον εἰδέναι. καὶ τὸν μετὰ ταῦτα δὴ χρόνον, ἕως μὲν εἶχον ἡσυχίαν, οὐδὲν ἐνεκάλουν μετὰ τὸν τοῦ παιδὸς θάνατον ταῖς τύχαις· ἐπει-
δὴ δὲ ἀνεπέισθην ὑπὸ τοῦ Ἀσσυρίου ἐφ' ὑμᾶς στρατεύε-
σθαι, εἰς πάντα κίνδυνον ἦλθον· ἐσώθην μέντοι οὐδὲν κακὸν λαβών. οὐκ αἰτιῶμαι δὲ οὐδὲ τάδε τὸν θεόν. ἐπεὶ γὰρ ἔγνων ἑμαυτὸν μὴ ἱκανὸν ὑμῖν μάχεσθαι, ἀσφα-
λῶς σὺν τῷ θεῷ ἀπῆλθον καὶ αὐτὸς καὶ οἱ σὺν ἐμοί.
23 νῦν δ' αὖ πάλιν ὑπὸ τε πλούτου τοῦ παρόντος διαθρυπτό-
μενος καὶ ὑπὸ τῶν δεομένων μου προστάτην γενέσθαι καὶ ὑπὸ τῶν δώρων ὧν ἐδίδοσαν μοι καὶ ὑπ' ἀνθρώπων, οἱ με κολακεύοντες ἔλεγον ὥς εἰ ἐγὼ ἐθέλοιμι ἄρχειν, πάντες ἂν ἐμοὶ πείθοντο καὶ μέγιστος ἂν εἴην ἀνθρώπων, ὑπὸ τοιού-
των δὲ λόγων ἀναφυσώμενος, ὥς εἴλοντό με πάντες οἱ κύκλῳ βασιλεῖς προστάτην τοῦ πολέμου, ὑπέδεξάμην τὴν

διατελεῖ D. σαυτὸν] ἑαυτὸν D. 21. ἐγὼ] ἐπεὶ A.G. τὸ] τό γε D.
οἶόν] οἶους D. δὲ om. D. ἀνθρώπων D. 22. τὸν] τὸ D. corr.
χρόνον—εἶχον om. D. ἱκανὸν] ἱκανῶς A.G. corr. s. v. r. ἱκανὸν εἶναι D.
23. θέλοιμι D. ἐμοὶ] μοι G. δε] δὴ P.Q.

Luciani Nigrin. c. 6 diximus ad Steph. Thes. v. Οὐδὲ p. 2367 D.

διατελεῖ] Ita cum D. dedi pro διετέλει. Cræsus nondum resciverat vel animadverterat, quod accidisse filio hucusque muto narrat Herodotus I, 85, filium vocis usum subito in periculo patris capitalis accepisse. SCHN. Διετέλει non obstat quominus Cræsus filium etiam tum mutum putaret, quum hæc loqueretur. Nam refertur ad sequens πιεζόμενος πέμπω.

ἀπώλετο] Atys, de quo Herodotus

I, 34. SCHN.

ἐπερωτῶ] Choricus p. 15 ed. Boiss.: 'Ο αὐτὸς τοίνυν οὗτος θεὸς πρὸς τὸν αὐτὸν ἄνδρα πυθόμενον ὅπως ἂν εὐτυχῶς διέλθοι τὸν βίον, Σαυτὸν, ἔφη, γινώσκων, εὐδαίμων, Κροῖσε, περάσεις.

περάσεις] Vitam, ut Comment. 2, I, 31: Ἐπιπόνως διὰ γήρως περῶν-τες.

22. ὑπὸ τοῦ Ἀσσυρίου] I, 5, 3. ἐσώθην] 4, 2, 29.

- 24 στρατηγίαν, ὡς ἱκανὸς ὢν μέγιστος γενέσθαι, ἀγνοῶν ἄρα ἑμαυτὸν, ὅτι σοὶ ἀντιπολεμεῖν ἱκανὸς ᾔμην εἶναι, πρῶτον μὲν ἐκ θεῶν γεγονότι, ἔπειτα δὲ διὰ βασιλέων πεφυκότι, ἔπειτα δ' ἐκ παιδὸς ἀρετὴν ἀσκούντι· τῶν δ' ἐμῶν προγόνων ἀκούω τὸν πρῶτον βασιλεύσαντα ἅμα τε βασιλέα καὶ ἐλεύθερον γενέσθαι. ταῦτ' οὖν ἀγνοήσας δικαίως, ἔφη, ἔχω 25 τὴν δίκην. ἀλλὰ νῦν δὴ, ἔφη, ὦ Κῦρε, γιγνώσκω μὲν ἑμαυτόν· σὺ δ', ἔφη, δοκεῖς ἔτι ἀληθεύσειν τὸν Ἀπόλλω ὡς εὐδαίμων ἔσομαι γιγνώσκων ἑμαυτόν; σὲ δὲ ἐρωτῶ διὰ τοῦτο ὅτι ἄριστ' ἂν μοι δοκεῖς εἰκάσαι τοῦτο ἐν τῷ παρόντι· καὶ γὰρ δύνασαι ποιῆσαι.
- 26 Καὶ ὁ Κῦρος εἶπε, Βουλὴν μοι δὸς περὶ τούτου, ὦ [8] Κροῖσε· ἐγὼ γάρ σου ἐννοῶν τὴν πρόσθεν εὐδαιμονίαν οἰκτείρω τέ σε καὶ ἀποδίδωμι ἤδη γυναικά τε ἔχειν ἣν εἶχες καὶ τὰς θυγατέρας, ἀκούω γάρ σοι εἶναι, καὶ τοὺς φίλους καὶ τοὺς θεράποντας καὶ τράπεζαν σὺν οἷαπερ ἐζήτε· μάχας δέ 27 σοι καὶ πολέμους ἀφαιρῶ. Μὰ Δία μηδὲν τοῖνυν, ἔφη ὁ Κροῖσος, σὺ ἐμοὶ ἔτι βουλεύου ἀποκρίνασθαι περὶ τῆς ἐμῆς εὐδαιμονίας· ἐγὼ γὰρ ἤδη σοι λέγω, ἣν ταῦτά μοι ποιήσης ἃ λέγεις, ὅτι ἦν ἄλλοι τε μακαριωτάτην ἐνόμιζον εἶναι βιοτήν καὶ ἐγὼ συνεγίγνωσκον αὐτοῖς, ταύτην καὶ ἐγὼ νῦν 28 ἔχων διάξω. καὶ ὁ Κῦρος εἶπε, Τίς δὴ ὁ ἔχων ταύτην τὴν

24. δὲ om. D. δ' ἐκ] ἐκ D. τε post βασιλέα D. δίκην] νίκην G.
corr. s. v. r. 25. δὴ] γὰρ δὴ D. γιγνώσκων A.G. pr. ἔσομαι]
om in lit. et ras. G. ἐρωτῶν A.G. pr. δοκεῖς] εἰ δοκεῖς D. τού-
τω D. ὅτι om. G. δοκῆς G. corr. 26. γάρ] δέ D. εἶχες] ἔχεις
A.G. ἐζήτε E. P. Q. ἐζῶτε A.G. ἔζωτε D. σοι] σε G. 27. ἐμοῦ D.
ποιήσας A.G. corr. λέγεις] σὺ λέγεις D. μακαριστοτάτην D. ἔχων
in litura G. 28. δὴ] δ' ἦν D. δέ G. s. v. r. ἡ ἐμῇ] ἡ μὴ D.

24. ἐκ θεῶν] Gentis enim regiae Persidarum auctor perhibebatur Persens, Jovis ex Danaë filius. Conf. supra 1, 2, 1. SCHN. De Cyro autem, quem *λυτροποιὸν* Astyagis dicit Dio Chrys. Or. 15, vol. 1, p. 453, *ιδιώτην* Diodor. 13, 22, conf. Wessel. ad 1.

διὰ βασιλέων] A longa regum praecedentium serie prognato et orto. SCHN.

ἅμα τε βασιλέα] De Gyge compara Herodotum 1, 7, Platonem Reip. 2, p. 359 C, quem sequitur Cicero Offic. 3, 9, Justinum 1, 7, 17. SCHN.

ταῦτ' οὖν ἀγνοήσας] Repetitur sic post ἀγνοῶν, ut νομίσαντες post νομίζοντες apud Thucyd. 5, 22, 2. Vicissim supra 4, 2, 3, ἐνθυμουμένοις repetitur post ἐννοηθέντες.

ἔχω τὴν δίκην] Eadem dictio in Plat. Reip. 7, p. 529 C, Lysiae Epitaphio p. 59. SCHN.

26. Βουλὴν] Deliberandi tempus, non, ut vulgo vertitur, Consilium. Herodot. 7, 12: *Νυκτὶ βουλὴν διδούς* (sibi) *εὗρισκε*.

εἶχες] Quippe captivam amiserat captivus.

ἀφαιρῶ] V. ad 7, 1, 44.

μακαρίαν βιοτήν; Ἡ ἐμὴ γυνή, εἶπεν, ὦ Κῦρε· ἐκείνη γὰρ τῶν μὲν ἀγαθῶν καὶ τῶν μαλακῶν καὶ εὐφροσυνῶν πασῶν ἐμοὶ τὸ ἴσον μετεῖχε, φροντίδων δὲ ὅπως ταῦτα ἔσται καὶ πολέμου καὶ μάχης οὐ μετὴν αὐτῇ. οὕτω δὲ καὶ σὺ δοκεῖς ἐμὲ κατασκευάζειν ὥσπερ ἐγὼ ἦν ἐφίλουν μά-
 29 λιστα ἀνθρώπων, ὥστε τῷ Ἀπόλλωνι ἄλλα μοι δοκῶ
 χαριστήρια ὀφειλήσειν. ἀκούσας δ' ὁ Κῦρος τοὺς λόγους αὐτοῦ ἐθαύμασε μὲν τὴν εὐθυμίαν, ἦγε δὲ τὸ λοιπὸν ὅποι καὶ αὐτὸς πορεύοιτο, εἴτε ἄρα καὶ χρησίμῳ τι νομίζων αὐτὸν εἶναι εἴτε καὶ ἀσφαλέστερον οὕτως ἡγούμενος.

ΚΕΦ. Γ.

Καὶ τότε μὲν οὕτως ἐκοιμήθησαν. τῇ δ' ὑστεραία καλέ-
 σας ὁ Κῦρος τοὺς φίλους καὶ τοὺς ἡγεμόνας τοῦ στρατεύ-
 ματος, τοὺς μὲν αὐτῶν ἔταξε τοὺς θησαυροὺς παραλαμβά-
 νειν, τοὺς δ' ἐκέλευσεν ὅποσα παραδοίη Κροῖσος χρήματα,
 πρῶτον μὲν τοῖς θεοῖς ἐξελεῖν ὅποι' ἂν οἱ μάγοι ἐξηγῶν-
 ται, ἔπειτα τᾶλλα χρήματα παραδεχομένους ἐν ζυγαστροῖς
 στήσαντας ἐφ' ἀμάξων ἐπισκευάσαι καὶ διαλαχόντας τὰς
 ἀμάξας κομίζειν ὅποιπερ ἂν αὐτοὶ πορεύονται, ἵνα ὅπη
 2 καιρὸς εἴη διαλαμβάνοιεν ἕκαστοι τὰ ἄξια. οἱ μὲν δὲ ταῦτ' ἐποίουν.

Ὁ δὲ Κῦρος καλέσας τινὰς τῶν παρόντων ὑπηρετῶν,
 Εἰπάτέ μοι, ἔφη, ἑώρακέ τις ὑμῶν Ἀβραδάταν; θαυμάζω
 γὰρ, ἔφη, ὅτι πρόσθεν θαμίζων ἐφ' ἡμᾶς νῦν οὐδαμοῦ

δὴ] δὴ μοι D. μοι] μοι ἔφη D. 29. αὐτοὺς G. pr. ὅπη A.
 ὅπου D. 1. ἐκοιμήθησαν] θη s. v. r. G. χρήματα] κτήματα D. ὅποι D.
 ὅποια A. G. τὰ ἄλλα D. τὰ δὲ ἄλλα—ἄξια Suidas v. ζυγ. ἐφ'] ἐπ' A. D.
 ἐφ' in litura G. ἀμάξων—τὰς om. A. G. Suidas, hic quidem scribens ἐφ'
 ἀμάξης (al. ἀμάξας vel ἀμάξαις) κομίζειν, ἵνα ὅπη καιρὸς εἴη δ. ὅπηπερ D.
 2. οἱ] ὁ G. pr. ἑώρακε A. G. ἑώρακει D. ἀβραδάταν] ἀβραδάτην D., qui
 hic mg. ead. m. περὶ τῆς ἀβραδάτου τελευτῆς καὶ τοῦ τάφου. a alterum in ras.
 G. ἐφ'] ἀμφ' A. ε in lit. G.

29. ἦγε] Media forma in eadem
 narratione utitur Herodotus I, 153.
 SCHN. Sed activo 155. Similiter
 apud Xenophontem ἄγειν et ἄγεσθαι
 στρατιάν vel στρατεύμα, ut hic medium
 ἦγετο inferunt Ald. et omisso τὸ Jun-
 tina. Μεθ' αὐτοῦ περιῆγε dicit Dio-
 dorus. Exc. Vales. p. 553, 60, σὺν αὐτῷ
 ἐπήγετο Nicol. Damasc. p. 247 Cor.,

409 Müller., quos citat Hutch.

1. χρήματα a θησαυροῖς, id est
 numis adservatis vel auro et argento
 cuso, distinguuntur. SCHN.

οὐδαμοῦ φαίνεται] Anab. I, 10, 10:
 Ἐθαύμαζον ὅτι οὐδαμοῦ Κῦρος φαίνοιτο.
 Et alii ad Thes. Steph. citati v. Οὐ-
 δαμοῦ p. 2364 B.

3 φαίνεται. τῶν οὖν ὑπηρετῶν τις ἀπεκρίνατο ὅτι ὦ δέσπο-
 τα, οὐ ζῆ, ἀλλ' ἐν τῇ μάχῃ ἀπέθανεν ἐμβαλὼν τὸ ἄρμα εἰς
 τοὺς Αἰγυπτίους· οἱ δ' ἄλλοι πλὴν τῶν ἐταίρων αὐτοῦ
 ἐξέκλιναν, ὥς φασιν, ἐπεὶ τὸ στίφος εἶδον τὸ τῶν Αἰγυ-
 4 πτίων. καὶ νῦν γε, ἔφη, λέγεται αὐτοῦ ἡ γυνὴ ἀνελομένη
 τὸν νεκρὸν καὶ ἐνθεμένη εἰς τὴν ἀρμάμαξαν, ἐν ἧπερ αὐτὴ
 ὤχετο, προσκεκομικέναι αὐτὸν ἐνθάδε ποι πρὸς τὸν Πα-
 5 κτωλὸν ποταμόν. καὶ τοὺς μὲν εὐνοῦχους καὶ τοὺς θερά-
 ποντας αὐτοῦ ὀρύττειν φασὶν ἐπὶ λόφου τινὸς θήκην τῷ
 τελευτήσαντι· τὴν δὲ γυναῖκα λέγουσιν ὥς κάθηται χαμαὶ
 κεκοσμηκυῖα οἷς εἶχε τὸν ἄνδρα, τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἔχουσα
 6 ἐπὶ τοῖς γόνασι. ταῦτα ἀκούσας ὁ Κῦρος ἐπαίσατο ἄρα [2]
 τὸν μηρὸν καὶ εὐθὺς ἀναπηδήσας ἐπὶ τὸν ἵππον λαβὼν
 7 χιλίους ἱππέας ἤλαυνεν ἐπὶ τὸ πάθος. Γαδάταν δὲ καὶ
 Γωβρύαν ἐκέλευσεν ὅ τι δύναιτο λαβόντας καλὸν κόσμη-
 μα ἄνδρι φίλῳ καὶ ἀγαθῷ τετελευτηκότι μεταδιώκειν· καὶ
 ὅστις εἶχε τὰς ἐπομένας ἀγέλας, καὶ βοῦς καὶ ἵππους εἶπε
 τούτῳ καὶ ἅμα πρόβατα πολλὰ ἐλαύνειν ὅπῃ ἂν αὐτὸν
 πυνθάνηται ὄντα, ὥς ἐπισφαγεῖν τῷ Ἀβραδάτῃ.
 8 Ἐπεὶ δὲ εἶδε τὴν γυναῖκα χαμαὶ καθημένην καὶ τὸν
 νεκρὸν κείμενον, ἐδάκρυσέ τε ἐπὶ τῷ πάθει καὶ εἶπε, Φεῦ,
 ὦ ἀγαθὴ καὶ πιστὴ ψυχὴ, οἷχε δὴ ἀπολιπὼν ἡμᾶς; καὶ

3. ἀμβαλὼν G. corr. s. v. r. ἐπὶ A. 4. γε om. D. H. φασὶν ὀρύτ-
 τειν D. τὴν κ.] τὴν τε κ. D. 6. ταῦτα ἀκούσας] ἀκούσας δὲ D.
 ἐπαισεν τὸν D. ἀναπηδήσας] δη s. v. ead. m. D. 7. γωβρύην A. G.
 ἀνδρὶ om. A. G. mg. r. ἅμα πρόβατα πολλὰ ἐλαύνειν] ἄλλα πρόβατα
 ἐλαύνειν πολλὰ D. ὅποι A. D. ὅπου Priscian. 18, 284; citans ὅπου—ὄντα.
 ἑαυτὸν πυνθάνονται D. αὐτὸν πυνθάνονται vel πυνθάνοιτο libri Prisciani.
 ἀβραδάτῃ D. 8. ὦ om. D. Libri οἷχη, nisi quod οἷχι A.

4. ἡ γυνή] Panthea, quam epici carminis argumentum fecerat Soterichus Diocletiani æqualis sec. Suidam in Σωτήριχος. HUTCH.

6. ἐπαίσατο] Dolentis signum. Hom. Il. M, 162, Od. N, 198, Jerem. 31, 19, Ezech. 21, 12. HUTCH.
 ἄρα] Conf. 8, 3, 25.

τὸ πάθος] Conf. s. 17; 6, 4, 19, et μάχῃ de loco pugnae Anab. 2, 2, 6.

8. Apsines Art. rhetor. p. 108, 1 ed. Bak.: Ἀπὸ τούτου τοῦ τόπου καὶ Ξενοφῶν τὴν Πάνθειαν οἰκτρὰν ἐπέδει-
 ξεν, οἰκτόν τινα καὶ ἔλεον περιθεῖς τῷ πάθει. πρῶτον μὲν γὰρ ἡθοποίησε τὸ

σχῆμα τῆς γυναικὸς ἰσταμένης ἐπὶ πένθει καὶ δακρυούσης· ἔπειτα τὸν Ἀβραδάτην παρακείμενον αὐτῇ διηγῆσατο καὶ πῶς δεξαμένη τὴν χεῖρα ἀποκοπέεισαν κατε-
 φίλησε. Respiciunt huc Eumathius Ism. 7, p. 258: Αἱ δέ μου χεῖρες κατὰ τὴν Αὔραδάτου τῇ κόρῃ συνείποντο. Choricus p. 193 ed. Boiss., Hermogenes in Walzii Rhett. vol. 3, p. 345, 6, Planud. ib. vol. 5, p. 540, 13, ubi male ἐν πέμπτῳ τῆς Κύρου παιδείας· Eustath. Il. p. 911, 2, et ubi καὶ ἡ χεῖρ αὐτῷ ἐπηκολ. Aristid. vol. 2, p. 500.

ψυχὴ—ἀπολιπὼν] Hom. Od. A, 90:

ἄμα ἐδεξιούτο αὐτὸν, καὶ ἡ χεὶρ τοῦ νεκροῦ ἐπηκολούθη-
 9 σεν· ἀπεκέκοπτο γὰρ κοπίδι ὑπὸ τῶν Αἰγυπτίων. ὁ δὲ ἰδὼν [3]
 πολὺν ἔτι μᾶλλον ἠλγησε· καὶ ἡ γυνὴ δὲ ἀνωδύρατο καὶ
 δεξαμένη δὴ παρὰ τοῦ Κύρου ἐφίλησέ τε καὶ πάλιν ὡς
 10 οἶόν τ' ἦν προσήρμοσε, καὶ εἶπε, Καὶ τᾶλλα τοι, ὦ Κῦρε,
 οὕτως ἔχει· ἀλλὰ τί δεῖ σε ὁρᾶν; καὶ ταῦτα, ἔφη, οἶδ'
 ὅτι δι' ἐμὲ οὐχ ἥκιστα ἔπαθεν, ἴσως δὲ καὶ διὰ σέ, ὦ
 Κῦρε, οὐδὲν ἦττον. ἐγὼ τε γὰρ ἡ μώρα πολλὰ διεκελευό-
 μην αὐτῷ οὕτω ποιεῖν, ὅπως σοι φίλος ἄξιος λόγου
 φανείη· αὐτὸς τε οἶδ' ὅτι οὗτος οὐ τοῦτο ἐνενόει ὅ τι πεί-
 σοιτο, ἀλλὰ τί ἂν ποιήσας σοι χαρίσαιτο. καὶ γὰρ οὖν,
 ἔφη, αὐτὸς μὲν ἀμέμπτως τετελεύτηκεν, ἐγὼ δ' ἡ παρακε-
 11 λευομένη ζῶσα παρακάθηναι. καὶ ὁ Κῦρος χρόνον μὲν [4]
 τινα σιωπῇ κατεδάκρυσεν, ἔπειτα δὲ ἐφθέγγετο, Ἄλλ'
 οὗτος μὲν δὴ, ὦ γύναι, ἔχει τὸ κάλλιστον τέλος· νικῶν
 γὰρ τετελεύτηκε· σὺ δὲ λαβοῦσα τοῖσδε ἐπικόσμει αὐτὸν
 τοῖς παρ' ἐμοῦ· παρὴν δὲ ὁ Γωβρύας καὶ ὁ Γαδάτας πολὺν
 καὶ καλὸν κόσμον φέροντες· ἔπειτα δ', ἔφη, ἴσθι ὅτι οὐδὲ
 τᾶλλα ἄτιμος ἔσται, ἀλλὰ καὶ τὸ μνήμα πολλοὶ χώσουσιν
 ἀξίως ἡμῶν καὶ ἐπισφαγήσεται αὐτῷ ὅσα εἰκὸς ἀνδρὶ
 12 ἀγαθῷ. καὶ σὺ δ', ἔφη, οὐκ ἔρημος ἔσει, ἀλλ' ἐγὼ σε καὶ
 σωφροσύνης ἕνεκα καὶ πάσης ἀρετῆς καὶ τᾶλλα τιμήσω
 καὶ συστήσω ὅστις ἀποκομιεῖ σε ὅποι ἂν αὐτὴ ἐθέλῃς·
 μόνον, ἔφη, δήλωσον πρὸς ἐμὲ πρὸς ὄντινα χρήξεις κοι-
 σθῆναι. καὶ ἡ Πάνθεια εἶπεν, Ἄλλὰ θάρρει, ἔφη, ὦ Κῦρε,

ἐδεξιώσατο D. ἡ—ἐπηκ. Hermog. vol. 3, p. 345, 8. 9. γ. δέ]
 γ. δὴ G. δὴ] τὴν χεῖρα D. τὴν χεῖρα ante καὶ add. G. mg. r.
 10. δεῖ] δὴ D. pr. λόγου φανείη] γενήσοιτο D. ἐνενόει G. ὅ τι] τί D.
 πῆσοιτο C. et A. non liquet pr. an corr. σοι ποιήσας D. χαρίσοιτο A. G.
 ἀπέμπτως G. corr. s. v. r. 11. γωβρύας G. ὁ om. A. γαδάτας D.
 ὅτι] ὡς G. libri τὰ ἄλλα. ἡμῶν D. 12. οὐκ ἔρημος G. mg. r.
 Libri ἔση. ἀποκοσμίσει A. ἀποκομίσει G. αὐτῇ D. pr. χρήξεις]
 ἂν χρήξης D. κοσμιθῆναι A. 13. πανθία D.

Ἦλθε δ' ἐπὶ ψυχῇ Θηβαίου Τειρεσίαο
 χρύσειον σκήπτρον ἔχων. Soph. Phil.
 712 : Ὡς μελέα ψυχᾶ, ὅς—ἦσθη confert
 Hertlein.

10. ποιεῖν] Omisso οὕτω supra 6, 3,
 18 : Ὡς ἂν ἀσφαλέστατα εἰδείην ὁπό-
 σον τὸ στρατεύμα ἐστὶν ἐποίου· ad-
 dito ib. 28 : Οὕτω ποιεῖ ὅπως τὰ ζεύγη—
 ἔψεται. SCHN. Mōra autem potius
 quam μωρὰ, ut semper libri Xen.,

scribendum dixi ad Anab. 7, 6, 21.

ὅ τι πείσοιτο] Anab. 3, 1, 41 : Ἦν
 δέ τις αὐτῶν τρέψῃ τὰς γνώμας, ὡς μὴ
 τοῦτο μόνον ἐννοῶνται, τί πείσονται,
 ἀλλὰ καὶ τί ποιήσουσι, πολὺ εὐθυμότε-
 ροι ἔσονται. HUTCH.

11. σιωπῇ κατεδάκρυσεν, ἔπειτα δὲ
 ἐφθέγγετο] Anab. 1, 3, 2 : Πρῶτον
 μὲν ἐδάκρυε πολὺν χρόνον ἐστῶς—εἰτα
 δὲ ἔλεξε τοιαύδε.

- 13 οὐ μὴ σε κρύψω πρὸς ὄντινα βούλομαι ἀφικέσθαι. ὁ μὲν [5]
 δὴ ταυτ' εἰπὼν ἀπῆει, κατοικτεῖρων τὴν τε γυναῖκα οἷον
 ἀνδρὸς στέροιτο καὶ τὸν ἄνδρα οἷαν γυναῖκα καταλιπὼν
 οὐκέτ' ὄψοιτο. ἡ δὲ γυνὴ τοὺς μὲν εὐνούχους ἐκέλευσεν
 ἀποστῆναι, ἕως ἂν, ἔφη, τόνδ' ἐγὼ ὀδύρωμαι ὡς βούλομαι.
 τῇ δὲ τροφῷ εἶπε παραμένειν, καὶ ἐπέταξεν αὐτῇ, ἐπειδὰν
 ἀποθάνῃ, περικαλύψαι αὐτὴν τε καὶ τὸν ἄνδρα ἐν ἱματίῳ.
 14 ἡ δὲ τροφὸς πολλὰ ἰκετεύουσα μὴ ποιεῖν τοῦτο, ἐπεὶ οὐδὲν
 ἦνυτε καὶ χαλεπαίνουσιν ἑώρα, ἐκάθητο κλάουσα. ἡ δὲ
 ἀκινάκην πάλαι παρεσκευασμένη σφάττει ἑαυτὴν καὶ ἐπι-
 θείσα ἐπὶ τὰ στέρνα τοῦ ἀνδρὸς τὴν ἑαυτῆς κεφαλὴν ἀπέ-
 θησκεν. ἡ δὲ τροφὸς ἀνωλοφύρατό τε καὶ περιεκάλυπτεν
 15 ἄμφω ὥσπερ ἡ Πάνθεια ἐπέστειλεν. ὁ δὲ Κῦρος ὡς ᾔσθητο [6]
 τὸ ἔργον τῆς γυναικὸς, ἐκπλαγεὶς ἵεται, εἴ τι δύναιτο βοη-
 θῆσαι. οἱ δὲ εὐνούχοι ἰδόντες τὸ γεγενημένον, τρεῖς ὄντες
 σπασάμενοι κάκεινοι τοὺς ἀκινάκας ἀποσφάττονται οὐπερ
 17 ἔταξεν αὐτοὺς ἐστηκότες. ὁ δὲ Κῦρος ὡς ἐπλησίασε τῷ
 πάθει, ἀγασθεὶς τε τὴν γυναῖκα καὶ κατολοφυράμενος

ὄντινα] ὄντινα ἐγὼ D.

τὴν L. οἷον—γυναῖκα om. D.

v s. v. A. οὐκέτ'] καὶ ὃν οὐκέτι D.

ὡς βούλομαι om. A.M.G. mg. r.

ἐνὶ add. A.G. om. D. Tzetzes Hist. 3, 94, Zonaras.

A.G. ἦνυσε D.

pr.

παρεσκευασμένη C. παρασκευασμένη A.G., qui hic mg.

elias. παρεσκευασμένον σπασάμενη D.

πανθία D.

ἔπεστελλεν A.G., sed hic corr. in ἐ.

ἔτο D. pr. ἔτο D. corr. γεγενημένον G. καὶ ἐκείνοι D. 17. Ante
 ὁ δὲ κύρος delevi καὶ νῦν τὸ μῆμα μέχρι (τοῦ νῦν add. G. mg. r. L.) τῶν εὐνού-
 χων κεχῶσθαι (κεχρῶσθαι D. κεχθῶσθαι L.) λέγεται (λέγουσι P.)· καὶ ἐπὶ μὲν
 τῇ ἄνω στήλῃ τοῦ ἀνδρὸς καὶ τῆς γυναικὸς ἐπιγεγράφθαι φασὶ τὰ ὀνόματα, Σύρια
 (σύρεια A.G.) γράμματα, κάτω δὲ εἶναι τρεῖς λέγουσι στήλας (καὶ τῶνδε εἶναι
 τρεῖς στήλας λέγουσι D.) καὶ ἐπιγεγράφθαι σκηπτύχων (εὐνούχων P.).

ἐν] Præpositionem more Byzan-
 tino addit Tzetzes Hist. 3, 980: Σῶον
 ἐφεύρον τὸν νεκρὸν τῆς γυναικὸς ἐκείνης
 ἐν ἱματίῳ χρυσεργεί συμπερισταλμέ-
 νον, qui hic 794: 'Ενὶ συμπεριστεῖλαι
 τε καὶ κρύψαι ἱματίῳ. Idem 791 ser-
 vat ὡς βούλομαι.

ἦνυτε] Aliam a Xenophonte for-
 mam ἀνύειν tollunt libri 1, 6, 5.

15. τρεῖς ὄντες] Participii ὄν cum
 εἰς conjuncti exempla v. in Thes.
 Steph. v. Εἶς, p. 286 D. Eur. Ion.
 518: Χαίρομεν' σὺ δ' εὖ φρόνει γε, καὶ
 δὴ ὄντ' εὖ πράξομεν. Aristoph. Vesp.

14. ἀπείη D. pr., ut videtur.

τὴν τε]

στέροιτο] Libri στεροῖτο.

οἷαν] οἷα et

αὐτὴν τε] αὐτὴν D.

Libri κλαίονσα.

ἀκινάκην D.

τοῦ ἀνδρὸς post κεφαλὴν G.

15. ἵεται A.G.

17. Ante

693: Ξυνθέντε τὸ πρᾶγμα δὴ ὄντε

ἐσπουδάκατον.

ἔταξεν] Panthea.

17. Absurdum recentioris Græculi

additamentum, in quo emendando et

in locum aptiorem transferendo frus-
 tra laborarunt editores, fortasse ne

Zonaras quidem et Tzetzes habuerunt,

quorum Zonaras ita: Καὶ οἱ εὐνούχοι

γνόντες τὸ γεγενημένον τρεῖς ὄντες

σπασάμενοι τοὺς ἀκινάκας σφάττονται.

ὁ δὲ Κύρος ὡς ᾔσθητο τὸ ἔργον τῆς γυ-
 ναικὸς, ἡγάσθη τε αὐτὴν καὶ κατολοφύ-
 ρατο, καὶ μνήμα αὐτοῖς ἔχωσεν ὑπερμέ-

ἀπ' αὐτῶν καὶ τούτων μὲν ἡ εἰκὸς ἐπεμελήθη ὥς τύχοιεν πάντων τῶν καλῶν, καὶ τὸ μνῆμα ὑπερμέγεθες ἐχώσθη, ὥς φασιν.

ΚΕΦ. Δ.

Ἐκ δὲ τούτου στασιάζοντες οἱ Κᾶρες καὶ πολεμοῦντες πρὸς ἀλλήλους, ἅτε τὰς οἰκήσεις ἔχοντες ἐν ἐχυροῖς χωρίοις, ἐκάτεροι ἐπεκαλοῦντο τὸν Κῦρον. ὁ δὲ Κῦρος αὐτὸς μὲν μένων ἐν Σάρδεσι μηχανὰς ἐποίειτο καὶ κριοὺς, ὥς τῶν μὴ πειθομένων ἐρείψων τὰ τείχη, Ἀδοῦσιον δὲ ἄνδρα Πέρσην καὶ τᾶλλα οὐκ ἄφρονα οὐδ' ἀπόλεμον, καὶ πάνυ δὴ εὖχαριν, πέμπει ἐπὶ τὴν Καρίαν, στράτευμα δούς· καὶ Κίλικες δὲ καὶ Κύπριοι πάνυ προθύμως αὐτῷ συνεστρά-
2 τευσαν. ὧν ἔνεκα οὐδ' ἐπεμψε πώποτε Πέρσην σατράπην οὔτε Κιλικῶν οὔτε Κυπρίων, ἀλλ' ἤρκουν αὐτῷ αἰεὶ οἱ ἐπιχώριοι βασιλεύοντες· δασμὸν μέντοι ἐλάμβανε καὶ
3 στρατιᾶς ὅποτε δέοιτο ἐπήγγελλεν αὐτοῖς. ὁ δὲ Ἀδοῦσιος ἄγων τὸ στράτευμα ἐπὶ τὴν Καρίαν ἦλθε, καὶ ἀπ' ἀμφο-

τύχοιεν] τύχοιε G. pr.

μὲν om. A.G. μὴ om. A.

gravi. καδοῦσιον A.G.

post κυπρίων D. κυλίκων G.

A.G. ἐπήγγελεν D.

1. kâres] περὶ καρῶν D. mg.

ἐρείψων] καταρίψων D., deleteo super τα

συνεστρατεύσαντο D.

ἤκουν G. pr.

3. καδοῦσιος A.G. hic et infra.

δε] δ' aD D.

2. οὔτε κιλίκων

στρατείας

αἰεὶ A.G.

ἀπ' om. D.

γεθες θάψας αὐτοὺς μεγαλοπρεπῶς. Qui si consilio verba illa prætermisit, mirum quod eorundem Ioannes Tzetza Histor. 3, 799, non magis rationem habuit: Ἡ δὲ τροφὸς μετ' ὀδυρμῶν συγκρούσασα ἐκείνους καὶ ἐαυτὴν ἀπέσφαξε τῶν δεσποτῶν τῷ πένθει, καὶ τρεῖς εὐνοῦχοι σὺν αὐτῇ πάντες αὐτοχειρία τὸν βίον ἐξεμέτρησαν αὐτῶν δεσποῦντος πύθω ἐν ᾧ περὶ τὸν δεινὸν εἶδον ἐκείνο πάθος. μαθὼν δ' ὁ Κῦρος τὸ συμβᾶν καὶ παρελθὼν ἐκείσε καὶ ἀγασθεὶς τὸ γύναιον καὶ περισσὰ θρηνησας ἐκόσμησεν οἷς ἔπρεπεν ἐκείνους ἐνταφίσις, θυσίαις καὶ ἀγάλμασι, τεμένεσιν (alius liber σκευάσμασιν) ὥραιοις. Vix autem refert quærere utrum qui illa addidit reapse scripserit ineptum illud μέχρι τῶν εὐνοῦχων an mendum lateat simile quale 4, 3, 7, notavimus in μέχρι pro μὴ χείρην.

σκηπτούχων] Leunclavius Pandect. rer. Turc. c. 173, 199, coram se vidisse ait Cpoli ad portam Osmaneam

eunuchos in illius Sultani seraio vere sceptrigeros, more de Persis hoc antiquissimo a Turcis usurpato. Gestant enim sceptrā, dignitatis et officiorum insignia, ut apud Romanos fascēs, apud Græcos imperatores recentiores baculos. HUTCH. V. infra 8, 1, 38; 3, 15; 4, 2. Anab. 1, 6, 11; 8, 28. Pictos exhibit numus apud Ker Porter *Travels in Georgia, Persia etc.* vol. 2, p. 125, tab. 58, vol. 1, p. 707 inserta.

1. Ἀδοῦσιον] Conf. 8, 6, 7.

Kâres] Conf. Herodoti 1, 162—177. Carum res obiter tetigit Xenophon; nec urbium nomina ponere ad rem pertinere existimabat. SCHN.

2. δασμὸν] Herodotus 3, 89 s. tributa certa ab Dario Hystaspis demum imperata, qui propterea κάπηλος sit vocatus, sub Cyro et Cambyse δῶρα tantum oblata tradit. ZEUN. Conf. infra 8, 6, 8.

τέρων τῶν Καρῶν παρήσαν πρὸς αὐτὸν ἔτοιμοι ὄντες
δέχεσθαι εἰς τὰ τεῖχη ἐπὶ κακῷ τῶν ἀντιστασιαζόντων· ὁ [2]
δὲ Ἀδούσιος πρὸς ἀμφοτέρους ταῦτα ἐποίει· δικαιοτέρα τε
ἔφη λέγειν τούτους ὁποτέρους διαλέγοιτο, λαθεῖν τε ἔφη
δεῖν τοὺς ἐναντίους φίλους σφᾶς γενομένους, ὥς δὴ οὕτως
ἂν μᾶλλον ἐπιπεσὼν ἀπαρασκεύοις τοῖς ἐναντίοις. πιστὰ
δ' ἡξίου γενέσθαι, καὶ τοὺς μὲν Κᾶρας ὁμόσαι ἀδόλως τε
δέξεσθαι εἰς τὰ τεῖχη σφᾶς καὶ ἐπ' ἀγαθῷ τῷ Κύρου καὶ
Περσῶν· αὐτὸς δὲ ὁμόσαι θέλειν ἀδόλως εἰσιέναι εἰς τὰ
4 τεῖχη καὶ ἐπ' ἀγαθῷ τῶν δεχομένων. ταῦτα δὲ ποιήσας [3]
ἀμφοτέροις λάθρα ἐκατέρων νύκτα συνέθετο τὴν αὐτὴν, καὶ
ἐν ταύτῃ εἰσήλατο εἰς τὰ τεῖχη καὶ παρέλαβε τὰ ἐρύματα
ἀμφοτέρων. ἅμα δὲ τῇ ἡμέρᾳ καθεζόμενος εἰς τὸ μέσον
σὺν τῇ στρατιᾷ ἐκάλεσεν ἐκατέρων τοὺς ἐπικαιρίους. οἱ δὲ
ιδόντες ἀλλήλους ἠχθέσθησαν, νομίζοντες ἐξηπατῆσθαι
5 ἀμφοτέροι. ὁ μέντοι Ἀδούσιος ἔλεξε τοιάδε· Ἐγὼ ὑμῖν,
ὦ ἄνδρες, ὥμοσα ἀδόλως εἰσιέναι εἰς τὰ τεῖχη καὶ ἐπ'
ἀγαθῷ τῶν δεχομένων. εἰ μὲν οὖν ἀπολωὼ ὁποτέρους ὑμῶν,
νομίζω ἐπὶ κακῷ εἰσεληλυθέναι Καρῶν· ἣν δὲ εἰρήνην ὑμῖν
ποιήσω καὶ ἀσφάλειαν ἐργάζεσθαι ἀμφοτέροις τὴν γῆν,
νομίζω ὑμῖν ἐπ' ἀγαθῷ παρεῖναι. νῦν οὖν χρὴ ἀπὸ τῆσδε
τῆς ἡμέρας ἐπιμίνυσθαι τε ἀλλήλοις φιλικῶς, ἐργάζεσθαι
τε τὴν γῆν ἀδεῶς, διδόναι τε τέκνα καὶ λαμβάνειν παρ'
ἀλλήλων· ἣν δὲ παρὰ ταῦτα ἀδικεῖν τις ἐπιχειρῇ, τούτοις
6 Κῦρός τε καὶ ἡμεῖς πολέμοι ἐσόμεθα. ἐκ τούτου πύλαι [4]

ἀντιστ.] ἀντι s. v. ead. m. A. ταῦτα A. G. τὰ αὐτὰ D. Correxist Castalio.
τέ] δ' D. διελέγετο D., sed αλέγοιτο mg. ead. m. φίλους D. mg. ead. m.
οὕτως μᾶλλον A. οὕτω μᾶλλον G. ὁμόσε G. corr. s. v. r. Libri δέξασθαι.
σφᾶς post ἀγαθῷ D. τῷ] τοῦ D. et qui τοῦ—ἀγαθῷ mg. r. G., ubi ὁμόσαι
spiritu ambiguo et ε s. ai, et εἶναι pro εἰσέναι. 4. εἰσήλατο] εἰσῆλθεν D.
σὺν τῇ] τῇ om. G. οἱ] ὥς G. corr. s. v. νομίζαντες D. 5. καθού-
σιος A. G. ἔλεξε] εἰς μέσον ἔλεξε D. ὥμοσα ὦ ἄνδρες D. εἰ μὲν οὖν]
εἶπεν A. G. pr. εἴπερ οὖν G. corr. καρῶν] καιρῷ A. G. pr. καιρῶν L. pr.
οὖν] δὲ s. v. r. G. ἐσόμεθα πολέμοι G.

3. δέξεσθαι] Quod dixi præf. ad
Anab. p. xiii s. aoristos in locis hu-
jusmodi exiguae vel potius nullius
esse fidei, cadit in hunc locum, ubi
δέξεσθαι Hertleinius.

ἐπ' ἀγαθῷ τῷ Κύρῳ] Plato Polit. p.
293 B: Ἄν μόνον ἐπ' ἀγαθῷ τῷ τῶν
σωμάτων.

4. εἰσήλατο] Simile hoc Diodori 19,
55: Ἐξεπήδησε μετὰ πεντήκονθ' ἡπ-
πέων. Nec dissimile illud Xen. Hist.
Gr. 5, 1, 21: Ἦσαν δὲ τινες οἱ καὶ ἐκ-
πηδήσαντες εἰς τὸ Δεῖγμα ἐμπόρους τέ-
τινας καὶ ναυκλήρους εἰς τὰς ναῦς εἰσῆ-
νεγκαν.

5. ὁποτέρους] V. ad 3, 2, 22.

μὲν ἀνεωγμένα ἦσαν τῶν τειχῶν, μεστὰ δὲ αἱ ὁδοὶ πο-
 ρεομένων παρ' ἀλλήλους, μεστοὶ δὲ οἱ χῶροι ἐργαζο-
 μένων· ἐορτὰς δὲ κοινῇ ἦγον, εἰρήνης δὲ καὶ εὐφροσύνης
 7 πάντα πλέα ἦν. ἐν δὲ τούτῳ ἦκον οἱ παρὰ Κύρου ἐρωτῶν-
 τες εἴ τι στρατιᾶς προσδέοιτο ἢ μηχανημάτων· ὁ δὲ
 Ἀδούσιος ἀπεκρίνατο ὅτι καὶ τῇ παρούσῃ ἔχειν ἀλλαχόσε
 χρῆσθαι στρατιᾷ· καὶ ἅμα ταῦτα λέγων ἀπῆγε τὸ στρά-
 τευμα, φρουροὺς ἐν ταῖς ἄκραις καταλιπών. οἱ δὲ Κᾶρες
 ἰκέτεον μένειν αὐτόν· ἐπεὶ δὲ οὐκ ἤθελε, προσέπεμψαν
 πρὸς Κύρον δεόμενοι πέμψαι Ἀδούσιον σφίσι σα-
 τράπην.

8 Ὁ δὲ Κύρος ἐν τούτῳ ἀπεστάλκει Ὑστάσπαν στρά- [5]
 τευμα ἄγοντα ἐπὶ Φρυγίαν τὴν περὶ Ἑλλήσποντον. ἐπεὶ
 δ' ἦκεν ὁ Ἀδούσιος, μετάγειν αὐτὸν ἐκέλευσεν ἥπερ ὁ
 Ὑστάσπας προφύχετο, ὅπως μᾶλλον πείθοντο τῷ Ὑστά-
 9 σπα, ἀκούσαντες ἄλλο στράτευμα προσιόν. οἱ μὲν οὖν
 Ἕλληνες οἱ ἐπὶ θαλάττῃ οἰκοῦντες πολλὰ δόντες δῶρα
 διεπράξαντο ὥστε εἰς μὲν τὰ τεῖχη βαρβάρους μὴ δέ-
 χεσθαι, δασμὸν δὲ ἀποφέρειν καὶ στρατεύειν ὅποι Κύρος
 10 ἐπαγγέλλοι. ὁ δὲ τῶν Φρυγῶν βασιλεὺς παρεσκευάζετο
 μὲν ὡς καθέξων τὰ ἐρυνὰ καὶ οὐ πεισόμενος καὶ παρήγ-

6. παρ'] ἐπ' D.

πάντα] τὰ πάντα D.

7. ἦκον οἱ παρὰ κύρου] παρὰ

κύρω ἦκον D.

στρατείας A.G.

καδούσιος et infra καδούσιον A.G.

ἔχειν] ἐξείη, ut videtur, D., corr. in litteris post ξ, quæ pr. fortasse fuerunt

ηει. ἄλλοσε D.

στρατεία A.G.

προσέπεμψαν] συνέπεμψαν D. s. v. r.

G. πρὸς] πρὸς τὸν D.

πέμψαι post σφίσιν D.

σφίσι A.

8. ὑστά-

σπην A.D.G. Per a Zonaras p. 163 C.

περὶ] ἐπὶ A.G. Zon. δ' om. initio

versus D.

καδούσιος A.G.

ὑστάσπης A.G. et mox ὑστάσπην.

ἀκούον-

τες D.

9. πολλὰ δῶρα διδόντες D.

ἀποφέρειν Zonaras. Libri

ὑποφέρειν.

ὅπῃ D.

ἐπαγγέλοι A.

10. παρήγγελλεν A.D.

7. ὅτι—ἔχειν] V. ad 2, 4, 15.

ἀλλαχόσε] Improbatur Mæridi p.

11, tanquam recentioris Atticisismi,

hic ab librariis illatum videtur ut

ἀλλαχῇ pro ἄλλῃ in deteriores Anab.

7, 3, 47, quod 5, 3, 59 ex D., qui

ἄλλῃ μάχῃ pro ἀλλαχῇ restituendum

conjeci supra, quum eo uno loco Xe-

nophontis sit ἄλλοτε ἀλλαχῇ, ceteris

omnibus ἄλλῃ. Et quum Anab. 2,

6, 4, ἄλλῃ sit in melioribus pro ἀλλα-

χοῦ, nihilo certiora sunt cetera har-

um formarum exempla H. Gr. 2, 3,

20, ubi ἀλλαχοῦ, etsi hoc est apud

Soph. Œd. Col. 43, ubi παρ' ἄλλοις

ponit Schol., ut etiam ἀλλοισιν locum haberet, Com. 1, 4, 12, ubi ἀλλαχῇ. Nihil enim tale apud Thucydidem, Platonem aliosque illius ætatis.

8. τὴν περὶ Ἑλλήσποντον] τὴν παρ' Ἑλλήσποντον 4, 2, 30: 8, 6, 7, quum πρὸς Ἑλλησπόντῳ 2, 1, 5 sit in melioribus pro παρ' Ἑλλήσποντον. Itaque hoc malim quam περὶ.

9. στρατεύειν] Nisi hic quoque scribendum συστρατεύειν, ut 3, 1, 10, et sæpe vel apud Xenophontem illatum simplex pro composito. Conf. autem de Græcis, etiam 6, 2, 10 memoratis, Herodot. 1, 169 s.

- γειλεν οὕτως· ἐπεὶ δὲ ἀφίσταντο αὐτοῦ οἱ ὑπαρχοὶ καὶ ἔρημος ἐγίγνετο, τελευτῶν εἰς χεῖρας ἦλθεν Ὑστάσπα ἐπὶ τῇ Κύρου δίκη. καὶ ὁ Ὑστάσπας καταλιπὼν ἐν ταῖς ἀκραῖς ἰσχυρὰς Περσῶν φρουρὰς ἀπῆει ἄγων σὺν τοῖς
- ¹¹ ἑαυτοῦ καὶ Φρυγῶν πολλοὺς ἱππέας καὶ πελταστάς. ὁ δὲ Κῦρος ἐπέστελλεν Ἀδουσίῳ συμμίσξαντα πρὸς Ὑστάσπαν τοὺς μὲν ἐλομένους Φρυγῶν τὰ σφέτερα σὺν τοῖς ὅπλοις ἄγειν, τοὺς δ' ἐπιθυμήσαντας πολεμεῖν τούτων ἀφελομένους τοὺς ἵππους καὶ τὰ ὅπλα σφενδόνας ἔχοντας πάντας κελεύειν ἔπεσθαι.
- ¹² Οὗτοι μὲν δὴ ταῦτ' ἐποίουν. Κῦρος δὲ ὥρμητο ἐκ[6] Σάρδεων, φρουρὰν μὲν πεζὴν καταλιπὼν πολλὴν ἐν Σάρδεσι, Κροῖσον δὲ ἔχων, ἄγων δὲ πολλὰς ἀμάξας πολλῶν καὶ παντοδαπῶν χρημάτων. ἦκε δὲ καὶ ὁ Κροῖσος γεγραμμένα ἔχων ἀκριβῶς ὅσα ἐν ἐκάστη ἦν τῇ ἀμάξῃ· καὶ διδούς τῷ Κύρῳ τὰ γράμματα εἶπε, Ταῦτ', ἔφη, ἔχων, ὦ Κῦρε, εἴσει τὸν τέ σοι ὀρθῶς ἀποδιδόντα ἃ ἄγει καὶ τὸν
- ¹³ μῆ. καὶ ὁ Κῦρος ἔλεξεν, Ἀλλὰ σὺ μὲν καλῶς ἐποίεις, ὦ Κροῖσε, προνοῶν· ἐμοίγε μέντοι ἄξουσιν τὰ χρήματα οἵπερ καὶ ἔχειν αὐτὰ ἄξιοί εἰσιν· ὥστε ἦν τι καὶ κλέψωσι, τῶν ἑαυτῶν κλέψονται. καὶ ἅμα ταῦτα λέγων ἔδωκε τὰ γράμματα τοῖς φίλοις καὶ τοῖς ἄρχουσιν, ὅπως εἰδεῖεν τῶν ἐπι-
- ¹⁴ τρόπων οἳ τε σᾶ αὐτοῖς ἀποδιδούειν οἳ τε μῆ. ἦγε δὲ καὶ[7] Λυδῶν οὓς μὲν ἑώρα καλλωπιζομένους καὶ ὅπλοις καὶ ἵπποις καὶ ἄρμασι καὶ πάντα πειρωμένους ποιεῖν ὅ τι ᾔοντο αὐτῷ χαριεῖσθαι, τούτους μὲν σὺν τοῖς ὅπλοις· οὓς δὲ ἑώρα ἀχαρίτως ἐπομένους, τοὺς μὲν ἵππους αὐτῶν παρέ-
- ἐπεὶ δὲ] ἐπειδὴ A.G. ὑστάσπα Junt. ὑστάσπας A.D.G. ἀπείη D.
 11. ἐπέστελλε ἀδουσίῳ D. ἐπέστελλε καθουσίῳ A.G. ὑστάσπην D. κ. πάν-
 τας D. 12. ὁ δὲ κύρος D. πεζὴν] περσικὴν D. m. corr. πολλὴν πεζὴν κ. M.
 πολλὴν καταλιπὼν D.G. πολλὰς] παπόλλας et μ s. v. ead. m. D. ἀμάξας
 A.G. et mox ἀμάξῃ A.G. pr. ὁ om. D. εἴσει] εἴση D. ἴσθι A.G.
 13. ποιεῖς D. προνοῶν ὦ κροῖσε D. ἐμοίγε D. τῶν] τὰ s. v. r. G.
 ἑαυτοῦ A.D. οἷτε—οἷτε]εἷτε—εἷτε G. Libri σῶα. 14. δὲ s. v. r. G.
 καὶ ἵπποις καὶ ὅπλοις D. ἀχαρίστως D.G. s. v. r. Suidas in v. ἑαυτῷ D.

10. ἐπὶ τῇ Κύρου δίκη] Tandem in potestatem Hystaspæ venit, ut iudicium esset penes Cyrum, ut vertit Camerarius. SCHN.

12. ἄγων δὲ] Zonaras p. 163 C: 'Ο δὲ Κύρος ὥρμητο ἐκ Σάρδεων φρουρὰν μὲν λιπὼν ἐν Σάρδεσι, Κροῖσον δ'

ἔχων σὺν ἑαυτῷ ἄγοντα πλείστας ἀμάξας μεστὰς πολλῶν καὶ παντοδαπῶν χρημάτων.

13. σῶα] σᾶ scribendum esse dictum præf. ad Anab. p. ix.

14. πάντα ὅ τε] V. ad 5, 3, 50. ἀχαρίτως] Suidas: 'Αχαρίστως' Ξε-

δωκε Πέρσαις τοῖς πρώτοις συστρατευομένοις, τὰ δὲ ὄπλα κατέκαυσε· σφενδόνας δὲ καὶ τούτους ἠνάγκασεν ἔχοντας
 15 ἔπεισθαι. καὶ πάντας δὲ τοὺς ἀόπλους τῶν ὑποχειρίων γε-
 νομένων σφενδονᾶν ἠνάγκαζε μελετᾶν, νομίζων τοῦτο τὸ
 ὄπλον δουλικώτατον εἶναι· σὺν μὲν γὰρ ἄλλῃ δυνάμει
 μάλα ἔστιν ἔνθα ἰσχυρῶς ὠφελουσί σφενδονῆται παρόν-
 τες, αὐτοὶ δὲ καθ' αὐτοὺς οὐδ' ἂν οἱ πάντες σφενδονῆται
 μένειαν πάνν ὀλίγους ὁμοσε ἰόντας σὺν ὅπλοις ἀγχε-
 μάχοις.

16 Προῖὼν δὲ τὴν ἐπὶ Βαβυλῶνος κατεστρέψατο μὲν Φρύ- [8]
 γας τοὺς ἐν τῇ μεγάλῃ Φρυγίᾳ, κατεστρέψατο δὲ Καππα-
 δόκας, ὑποχειρίους δ' ἐποίησατο Ἀραβίους. ἐξέπλησε δὲ
 ἀπὸ πάντων τούτων Περσῶν μὲν ἱππέας οὐ μείον τετρα-
 κισμυρίους, πολλοὺς δὲ ἵππους τῶν αἰχμαλώτων καὶ πᾶσι
 τοῖς συμμαχοῖς διέδωκε· καὶ πρὸς Βαβυλῶνα ἀφίκετο
 παμπόλλους μὲν ἱππέας ἔχων, παμπόλλους δὲ τοξότας
 καὶ ἀκοντιστάς, σφενδονήτας δὲ ἀναριθμήτους.

συστρατευσαμένοις D.P.

15. πάντα A. ἠνάγκασεν D. Suidas v.

Σφενδόνῃ, ὅτι Κύρος τοὺς πολλοὺς τῶν Λυδῶν σφενδονᾶν ἐκέλευεν, ὡς τὸ ὄπλον
 τοῦτο δ. εἶναι νομίζων· σὺν—ἀγχεμάχοις. τοῦτο] τοῦ G. pr. τὸ om. D.

δουλικώτατον Pollux 3, 75. μάλα] μάλλον D. σφενδονηταὶ D. hic et
 infra, et pr. ισ. ἐαυτοὺς G. 16. προσιῶν G. ἐξέπλησε]

ἐξώπλισε D.G. s. v. r. Zonaras. δὲ om. G. μείον] ἢ add. D.G. s. v. r.

οὐ μείον τετρακισμυρίων H.P. οὐ μείον τετρακισμυρίων Zonaras. παμ-

πόλλους μὲν] μάλα πολλοὺς μὲν D. πολλοὺς μὲν Zonaras. ἀναρίθμους A.D.
 Zonaras.

νοφῶν· Κύρος δὲ ἦγε Λυδῶν αἰχμαλώ-
 τούς, καὶ οὓς μὲν ἑώρα καλλωπιζομένους
 καὶ πειρωμένους αὐτῷ χαριεῖσθαι, τού-
 τούς εἶα σὺν τοῖς ὅπλοις· οὓς δὲ ἑώρα
 ἀχαρίστως ἐπιμένοντας, τούτων τοὺς
 ἵππους παρέδωκε τοῖς Πέρσαις, τὰ δὲ
 ὄπλα κατέκαυσεν. Sed ἀχαρίτως, quod
 hic est *ingratius*, scripsi, ut *præcepi*
præf. ad Anab. p. xii.

συστρατευομένοις] Recte monuit
 Weiskius ex Græcis verbis reliquos
 Persas, quibuscum Cyrus priorem
 expeditionem susceperat, non minus
 intelligi quam supplementum quod
 accesserat. SCHN. Dicitur autem
 συστρατευομένοις ut παρακελευομένη 7,
 3, 10, neque opus aoristo. De Per-
 sis illis v. 1, 5, 5; 5, 4, 32; 6, 2, 7.

15. δουλικώτατον] Supra 2, 1, 18,
 arcus cum jaculo dicuntur ὄπλα ὑπη-
 ρετικά. Conf. Eustath. ad Il. N,

600. SCHN.

16. Ἀραβίους] Arabas Scenitas
 Mesopotamiæ intelligit, de quibus
 Anabasis 1, 5, 1, et 7, 8, 25. Strabo
 16, p. 514. Ammianus 23, 6. SCHN.
 V. ad 2, 1, 5.

ἐξέπλησε] Ita 5, 3, 24, ἱππέας ἐξε-
 πλήρωσεν. SCHN.

οὐ μείον τετρακισμυρίους] Sine ἡ
 meliores etiam 7, 5, 13: Ὡς ἔχοντες
 τὰ ἐπιτήδεια πλεον εἰκοσιν ἐτῶν, et
 partim H. Gr. 5, 4, 66: Γενομένων
 τῶν πασῶν πλεον ἢ ἐβδομήκοντα.
 Anab. 6, 4, 24: Ἀποκτείνουσι τῶν
 ἀνδρῶν οὐ μείον πεντακοσίους, ubi
 nulla est fides additi ἡ. Omnes ib. 3:
 Ὑψος οὐ μείον εἰκοσιν ὀργυῶν 7, 1,
 27: Προσόδου οὐσης οὐ μείον χιλίων
 ταλάντων. H. Gr. 5, 3, 16; 5, 4.
 Alia v. in Thes. Steph. v. Πολὺς,
 p. 1431 C.

ΚΕΦ. Ε.

Ἐπεὶ δὲ πρὸς Βαβυλῶνι ἦν ὁ Κῦρος, περιέστησε μὲν πᾶν τὸ στράτευμα περὶ τὴν πόλιν, ἔπειτα αὐτὸς περιή-
 λαυνε τὴν πόλιν σὺν τοῖς φίλοις τε καὶ ἐπικαιρίοις τῶν
 2 ² συμμάχων. ἐπεὶ δὲ κατεθέασατο τὰ τείχη, ἀπάγειν παρε-
 σκευάσατο τὴν στρατιὰν ἀπὸ τῆς πόλεως· ἐξελθὼν δέ τις
 αὐτόμολος εἶπεν ὅτι ἐπιτίθεσθαι μέλλοιεν αὐτῷ, ὅποτε
 ἀπάγοι τὸ στράτευμα· καταθεωμένοις γὰρ, ἔφη, αὐτοῖς
 ἀπὸ τοῦ τείχους ἀσθενὴς ἐδόκει εἶναι ἡ φάλαγξ. καὶ οὐδὲν
 θαυμαστὸν ἦν οὕτως ἔχειν· περὶ γὰρ πολὺ τείχος κυκλου-
 μένους ἀνάγκη ἦν ἐπ' ὀλίγων τὸ βάθος γενέσθαι τὴν φά-
 3 ³ λαγγα. ἀκούσας οὖν ὁ Κῦρος ταῦτα, στὰς κατὰ μέσον [2]
 τῆς αὐτοῦ στρατιᾶς σὺν τοῖς περὶ αὐτὸν παρήγγειλεν ἀπὸ
 τοῦ ἄκρου ἐκατέρωθεν τοὺς ὀπλίτας ἀναπτύσσοντας τὴν
 φάλαγγα ἀπίνειν παρὰ τὸ ἐσθηκὸς τοῦ στρατεύματος, ἕως
 γένοιτο ἐκατέρωθεν τὸ ἄκρον κατ' αὐτὸν καὶ κατὰ τὸ
 4 ⁴ μέσον. οὕτως οὖν ποιοῦντων οἳ τε μένοντες εὐθὺς θαρρα-
 λεώτεροι ἐγίνοντο ἐπὶ διπλασίων τὸ βάθος γιγνόμενοι, οἳ
 τ' ἀπίνοντες ὡσαύτως θαρραλεώτεροι· εὐθὺς γὰρ οἱ μένον-
 τες αὐτ' αὐτῶν πρὸς τοῖς πολεμίοις ἐγίνοντο. ἐπεὶ δὲ

1. περὶ] πρῶτον περὶ D.M. περὶ in ras. G. 2. παρεσκευάζετο D.M.
 στρατιὰν G. αὐτόμολος] αὐτῷ αὐτόμολος D. ἀπάγει A. καταθεόμενος
 G. pr. εἶναι om. G.M. φάλαξ D. pr. περὶ] περίξ D. ὀλίγων
 Hertleinius. Libri ὀλίγων. 3. αὐτοῦ A.D.G. στρατείας A.G.
 παρήγγειλεν A. παρήγγελλεν D. ἀναπτύσσοντας G. pr. καθ' ἑαυτὸν D.
 4. διπλασίον A.G. αὐτ' addidit Hertleinius.

2. ἐπιτίθεσθαι] Babylonios egres-
 sionem ex urbe fecisse, sed praelio
 victos refert Herod. 1, 190. SCHN.

περὶ πολὺ τείχος] Solinus Polyh.
 c. 56: "Babylon urbs est 60 millia
 passuum circuitu patens." Et iis-
 dem fere verbis Plin. 6, 26. Hero-
 dotus 1, 178 forma τετράγωνον dixit,
 cuius quodlibet latus 120 stadia, totus
 ambitus 480 i. e. 60 millia passuum,
 contineat. Sed Diod. 2, 7, 360 vel
 365, Strabo 16, p. 738, 385 ponunt
 stadia. HUTCH. Conf. Wessel. ad
 Diod.

3. ἐκατέρωθεν] Eadem res paulo
 post dicitur ἐπεὶ πορευόμενοι ἐκατέρω-

θεν συνῆψαν τὰ ἄκρα. SCHN. Conf.
 autem de omni hoc loco 3—6 annot.
 ed. Turic. ad Aelianī Tact. vol. 2,
 p. 267 seq., 269 seq.

ἀναπτύσσοντας] Weckherlinus recte
 admonuit verbum ἀναπτύσσειν non
 esse hic explicare, sed replicare, re-
 plier, ἀνακάμπειν. Et videtur locus
 in Anab. 1, 10, 9, item de replicatione
 cornuum esse, non de explicatione.
 Ita de Equit. 12, 16, thoraci additæ
 πτέρυγες ἐν γιγγύμοις, i. e. mobiles,
 exserto et sublato brachio desuper
 aperiri et replicari, ἀναπτύσσεσθαι,
 contra demisso, descendere et ἐπι-
 κλείεσθαι dicuntur. SCHN.

- πορευόμενοι ἐκατέρωθεν συνῆψαν τὰ ἄκρα, ἔστησαν ἰσχυρότεροι γεγενημένοι, οἳ τε ἀπεληλυθότες διὰ τοὺς ἔμπροσθεν, οἳ τ' ἔμπροσθεν διὰ τοὺς ὀπίσθεν προσγεγενημένους.
- 5 ἀναπτυχθείσης δ' οὕτω τῆς φάλαγγος ἀνάγκη τοὺς πρῶ- [3]
τους ἀρίστους εἶναι καὶ τοὺς τελευταίους, ἐν μέσῳ δὲ τοὺς
κακίστους τετάχθαι· ἢ δ' οὕτως ἔχουσα τάξις καὶ πρὸς τὸ
μάχεσθαι ἐδόκει εὖ παρεσκευάσθαι καὶ πρὸς τὸ μὴ φεύγειν.
καὶ οἱ ἱππεῖς δὲ καὶ οἱ γυμνήτες οἱ ἀπὸ τῶν κεράτων αἰεὶ
ἐγγύτερον ἐγίγνοντο τοῦ ἄρχοντος τοσούτῳ ὅσῳ ἢ φάλαγξ
6 βραχυτέρα ἐγίγνετο ἀναδιπλουμένη. ἐπεὶ δὲ οὕτω συνε-
σπειράθησαν, ἀπῆσαν, ἕως μὲν ἐξικνεῖτο τὰ βέλη ἀπὸ τοῦ
τείχους, ἐπὶ πόδα· ἐπεὶ δὲ ἕξω βελῶν ἐγένοντο, στρα-
φέντες, καὶ τὸ μὲν πρῶτον ὀλίγα βήματα προΐοντες μετε-
βάλλοντο ἐπ' ἀσπίδα καὶ ἴσταντο πρὸς τὸ τεῖχος βλέπον-
τες· ὅσῳ δὲ προσωτέρω ἐγίγνοντο, τόσῳ δὲ μακρότερον
μετεβάλλοντο. ἐπεὶ δ' ἐν τῷ ἀσφαλεῖ ἐδόκουν εἶναι, συνεί-
ρον ἀπιόντες, ἔστε ἐπὶ ταῖς σκηναῖς ἐγένοντο.
- 7 Ἐπεὶ δὲ κατεστρατοπεδεύσαντο, συνεκάλεσεν ὁ Κῦρος [4]
τοὺς ἐπικαιρίους καὶ ἔλεξεν, "Ἄνδρες σύμμαχοι, τεθεάμεθα

προσγεγενημένους] γεγενημένους D. 5. δ' add. D. r. οὕτως A.
δοκεῖ D. ἱππῆς D. pr. γυμνήται D. αἰεὶ A.G. οἱ] ὅσῳ D., qui
om. post τοσούτῳ. φάλαξ D. pr. G. pr. 6. ἐπεὶ δὲ] ἐπειδὴ A.G.
οὕτως A.D. συνεπ. A.G. Libri ἀπῆσαν. ἐγένετο D. μὲν om. D.
μετεβάλλοντο D. hic et infra M. τὸ om. G.M. τόσῳ δὲ] τοσῶδε A.G.
ἐπεὶ δ' ἐν] εἰδ' ἐν A. πειδ' ἐν G. pr., addito ε super π et accentu super ei r.
συνείρου D. ξυνείρου A.G. ἔστε] ἕως B. ἔστ' D. ἐγίγνοντο D.
7. κατεστρατοπεδεύσατο A.G. pr. κατεστρατοπεδεύθησαν D. ξύμμα-
χοι G.

5. ἀνάγκη τετάχθαι] De sententia
conf. Comment. 3, 1, 8. SCHN.
Supra 6, 3, 25. Alia addit Hutch.
Conf. ed. Turic. scriptt. milit. vol. 2,
part. 2, p. 259.

τοῦ ἄρχοντος] Stantis κατὰ μέσον
τῆς αὐτοῦ στρατιᾶς s. 3. ZEUN.

6. στραφέντες—μετεβάλλοντο] Conf.
Ælian. Tact. c. 25, p. 382 et annot.
ed. Turic. vol. 2, p. 266. Nam ἐπὶ
πόδα ἀπιέναι est ore hostibus obverso
retro cedere.

τόσῳ δὲ] τοσῶσδε, quod sic dici non
potuit, pro τόσος vel τόσος δὲ illatum
notavi ad Thes. Steph. v. Τόσος,
p. 2319 A—C. Unde incertum fit

utrum τόσος δὲ an τόσος præstet in
locis qualis hic et Thucydidis ibi-
dem allatus 1, 37, ὅσῳ ἀληπτότεροι,
τοσῶδε φανερωτέραν, Pausan. 4, 9, 4,
ἐν ὅσῳ δὲ, ἐν τοσῶδε. Conf. var.
script. supra 1, 6, 26.

μακρότεροι] De a hujus vocabuli
producto v. dicta ad Thes. Steph.

συνείρου ἀπιόντες] Sc. τὴν ὁδόν,
seu τὰ βήματα, i. e. recto et continuo
itinere pergebant. Ita Venat. 6, 21 :
καὶ ἀπὸ τούτου συνείρου, ubi oppo-
nitur verbum περιάγειν αὐτὰς κύ-
κλους πολλοὺς καὶ πυκνοὺς ποιοῦμενον.
SCHN.

7. τείχη] V. ad s. 2.

μὲν κύκλῳ τὴν πόλιν· ἐγὼ δὲ ὅπως μὲν ἂν τις τείχη
οὕτως ἰσχυρά καὶ ὑψηλὰ προσμαχόμενος ἔλοι οὐκ ἐνορᾶν
μοι δοκῶ· ὅσῳ δὲ πλείους ἄνθρωποι ἐν τῇ πόλει εἰσιν,
ἐπείπερ οὐ μαχονται ἐξιόντες, τοσούτῳ ἂν θάττον λιμῶ
αὐτοὺς ἡγοῦμαι ἀλῶναι. εἰ μὴ τιν' οὖν ἄλλον τρόπον
ἔχετε λέγειν, τούτῳ πολιορκητέους φημὶ εἶναι τοὺς ἄν-
8 δρας. καὶ ὁ Χρυσάντας εἶπεν, Ὁ δὲ ποταμὸς, ἔφη, οὗτος [5]
οὐ διὰ μέσης τῆς πόλεως ῥεῖ πλάτος ἔχων πλείον ἢ ἐπὶ
δύο στάδια; Ναὶ μὰ Δί', ἔφη ὁ Γωβρύας, καὶ βάθος γ'
ὡς οὐδ' ἂν δύο ἄνδρες ὁ ἕτερος ἐπὶ τοῦ ἐτέρου ἐστηκὼς τοῦ
ὑδατος ὑπερέχοιεν· ὥστε τῷ ποταμῷ ἔτι ἰσχυροτέρα ἐστὶν
9 ἡ πόλις ἢ τοῖς τείχεσι. καὶ ὁ Κῦρος, Ταῦτα μὲν, ἔφη, ὦ
Χρυσάντα, ἐῷμεν ὅσα κρείττω ἐστὶ τῆς ἡμετέρας δυνάμεως·
διαμετρησαμένους δὲ χρὴ ὡς τάχιστα τὸ μέρος ἐκάστου
ἡμῶν ὀρύττειν τάφρον ὡς πλατυτάτην καὶ βαθυτάτην,
10 ὅπως ὅτι ἐλαχίστων ἡμῖν τῶν φυλάκων δέη. οὕτω δὲ [6]
κύκλῳ διαμετρήσας περὶ τὸ τεῖχος, ἀπολιπὼν ὅσον τύρ-
σεσι μεγάλαις ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ, ὥρυττεν ἔνθεν καὶ ἔνθεν
τοῦ τεύχους τάφρον ὑπερμεγέθη καὶ τὴν γῆν ἀνέβαλλον
11 πρὸς ἑαυτούς. καὶ πρῶτον μὲν πύργους ἐπὶ τῷ ποταμῷ
ὠκοδόμει, φοῖνιξι θεμελιώσας οὐ μείον ἢ πλεθριαίους [εἰσὶ

ὅπως] ση. ὅπως βαβυλὼν ἐάλω ὑπὸ κύρου mg. D. πλείους] πλείους D.
τοσούτο A. τιν' τι et ν' s. v. G. τινα D. 8. ἔφη οὗτος] οὗτος ἔφη D.
πλείω B. H. τῷ post hoc litteram erasit D. 9. κύρος] κύρος εἶπεν D.
ἡμῶν] ὑμῶν A. G. βαθυτάτην τε καὶ πλατυτάτην D. ἐλάχιστον D.
ἡμῖν A. G. 10. ἀπολιπὼν] καὶ ἀπολιπὼν D. ὥρυττεν A. G. pr. corr.
s. v. r. ἔνθεν καὶ om. A. G. mg. r. Τὸν ἔνθεν] ἐνθένδε A. Suidas v. Τύρσις
citans οὕτω δὲ Κῦρος κύκλῳ—ἑαυτούς. ἔνθεν δὲ G. ἐνθα καὶ ἐνθα D. ἑαν-
τοὺς] αὐτοὺς L. 11. καὶ om. D.

7. πλείους] πλείους potius quam
πλείονες Xenophonteum videri dicitur
ad 8, 4, 3.

8. ὁ ποταμός] Euphratem Baby-
lonem mediam perlabantem tradit
Herodotus 1, 180. SCHN. V. ima-
ginem apud Ker Porter *Travels in*
Georgia, Persia etc. vol. 2, p. 407.

δύο στάδια] Latitudinem unius
stadii posuit Strabo 16, p. 738, sed
ponti, qui utramque urbis partem
jungebat fluvio impositus, stadiorum
quinque longitudinem assignat Dio-
dorus 2, 7. SCHN.

10. ὅσον τύρσεσι] Intellige διάστη-
μα ἱκανόν ἐστιν. Zonaras μέτριον τι
τοῦ ποταμοῦ ἀφιστάμενοι. SCHN.

11. πρῶτον μὲν] Respondet ἀνίστη
δὲ s. 12.

φοῖνιξι] Quippe frequentibus in
Babylonia. V. Diodor. 2, 53, Strabo
16, p. 739. HUTCH. Anab. 1, 5,
10; 2, 3, 15.

πλεθριαίους] Suidas v. πλέθρον: Ξε-
νοφῶν φησι πλεθριαίους φοίνικας φύ-
εσθαι ἐν Βαβυλῶνι ἢ καὶ μείζονας στα-
δίου, πηχῶν ὅ. Et v. κανθήλιος: Ξενο-
φῶν λέγει ὅτι ἐν Βαβυλῶνι οἱ φοίνικες οὐ

γὰρ καὶ μείζονες ἢ τοσοῦτοι τὸ μῆκος πεφυκότες.] καὶ γὰρ δὴ πιεζόμενοι οἱ φοίνικες ὑπὸ βάρους ἄνω κυρτοῦνται, 12 ὥσπερ οἱ ὄνοι οἱ κανθήλιοι. [τούτους δ' ὑπετίθει τούτου ἕνεκα ὅπως ὅτι μάλιστα εἰκοι πολιορκήσιν παρασκευαζόμενοι, ὥς εἰ καὶ διαφύγοι ὁ ποταμὸς εἰς τὴν τάφρον, μὴ ἀνέλοι τοὺς πύργους.] ἀνίστη δὲ καὶ ἄλλους πολλοὺς πύρ-

πιεζόμενοι] αὐξόμενοι D. φύσις τῶν φοινίκων δένδρων G. mg. 12. εἵνεκα G. εἰκοι A. πολιορκοῦσι D. ὥς εἰ] ὥσει G. corr. mg. r. διαφάγοι D. εἰς] ἐκ D. ἄν ἐλοι A. δὲ καὶ] δὲ D.

μείον ἢ πλεθριαῖοι τὸ μέγεθος γίνονται οἱ δὴ πιεζόμενοι ὑπὸ βάρους ἄνω κυρτοῦνται, ὥσπερ ὄνοι κανθήλιοι. Eadem Theophr. H. Pl. 5, 6, ex eo Plinius 13, 4; 16, 42, Strabo 15, p. 731, Plut. Q. S. 8, probl. 4, Q. N. 32, Gellius N. A. 3, 6, Ioannes Sarisber. Polycrat. 5, p. 270. Effectus inde pendere videtur, quod palma ex genere monocotyledonum lignum trunci non circulis increscens, sed ex centro æquali crassitudine folia in fine gerens habet. Circuli lignei trunci cum annis crescentes reliquas arbores distinguunt. SCHN. Ceterum errorem eorum qui πλέθρον redderent Lat. *jugerum*, quum illud sit centum, hoc ducentorum quadraginta pedum, pluribus exagitavit ad h. l. Hutchinsonus. V. dicta ad Thes. Steph.

εἰς—πεφυκότες] Seclusi verba non minus ad sententiam quam ad orationem perversa. Quibus sublatis tollitur etiam moleste interpositum inter præcedentia et sequentia membrum.

καὶ γὰρ δὴ] Hæc alienum in locum immigrasse non dubito, etsi interpretes omnes tacent. Nihil enim præcessit, cujus nunc sit ratio reddenda. Contra post traditum usum trabium palmarum recte subjungetur causa, cur palmæ fuerint adhibitæ, non alia materies. Igitur post verba ἀνέλοι τοὺς πύργους recte sequuntur omnia ista καὶ γὰρ δὴ—κανθήλιοι. SCHN. Addit Weckherlinus commodius etiam ὅπως—παρασκευαζόμενοι s. II, post ὅκοδόμει positum iri. Librorum scripturam sequitur Suidas ab Schneidero paullo ante memoratus. Quam qui emendare

aut explicare conantur, operam mihi ludere videntur in scholiis duobus ex margine illatis, quæ seclusi.

12. κανθήλιοι] Asini clitellarii, quorum comparisonem non satis intelligo, nec scio an spina dorsalis oneri imposito ita cedat, ut surgat potius quam deorsum curvetur. SCHN. Comparari quodammodo potest voc. κανθήλια usus de ξύλοις ἐπικαμπέσι, ab Hesychio notatus. Ipsa autem comparatio similis est iis quas notavi ad Anab. 7, 2, 33, ubi addere licet ib. 5, 7, 26.

διαφύγοι ὁ ποταμὸς] Brodæus addi voluit ἐκχυθεῖς. Scilicet et illi, ut postea Stephano, merito displicuit verbum διαφύγοι de flumine redundante positum. SCHN. Non minus singularis scriptura διαφάγοι de fluvio perrumpente illud spatium quod s. 10 dixerat inter fluvium et fossam relictum, etsi non dissimilis est usus verbi διαβιβρώσκεισθαι apud schol. Apoll. Rh. 1, 995, ἀμφιρρώγας explicantem διαβεβρωμένους ὑπὸ τῆς θαλάττης. Neque enim de redundante, ut Schneiderus, agitur. Sed quum ne deletio quidem εἰς ferri possit διαφάγοι, alterum relinquendum est ei qui hæc addidit eoque significare voluit perrumpentem fluvium.

ἀνέλοι] Fluvius si perrupto aggere turrium fundamenta subruat, turres cum terra subsidunt, onere desuper increscente. Verum substructio trabibus palmeis facta turres impedit quominus desidant: trabes enim istæ potius sursum se curvando oneri resistent, quam deorsum cedent. SCHN.

- γους ἐπὶ τῆς ἀμβολάδος γῆς, ὅπως ὅτι πλείστα φυλακτῆ-
 13 ρια εἴη. οἱ μὲν δὲ ταυτ' ἐποίουν· οἱ δ' ἐν τῷ τείχει κατε- [7]
 γέλων τῆς πολιορκίας, ὡς ἔχοντες τὰπιτήδεα πλέον εἰκο-
 σιν ἐτών. ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Κῦρος τὸ στράτευμα κατέ-
 14 φυλάξον. οἱ δ' αὖ Βαβυλώνιοι ἀκούσαντες ταῦτα πολὺν
 ἔτι μᾶλλον τούτων κατεγέλων, ἐννοοῦμενοι εἰ σφᾶς Φρύ-
 γες καὶ Λυδοὶ καὶ Ἀράβιοι καὶ Καππαδόκαι φυλάξοιεν,
 οὓς σφίσιν ἐνόμιζον πάντας εὐμενεστέρους εἶναι ἢ Πέρ-
 σαις.
 15 Καὶ αἱ μὲν τάφροι ἤδη ὀρωρυγμέναι ἦσαν. ὁ δὲ Κῦρος
 ἐπειδὴ ἐορτὴν ἐν τῇ Βαβυλῶνι ἤκουσεν εἶναι, ἐν ᾗ πάντες
 Βαβυλώνιοι ὅλην τὴν νύκτα πίνουσι καὶ κωμάζουσιν, ἐν
 16 ταύτῃ, ἐπειδὴ τάχιστα συνεσκότασε, λαβὼν πολλοὺς ἀν-
 θρώπους ἀνεστόμωσε τὰς τάφρους πρὸς τὸν ποταμόν. ὡς
 δὲ τοῦτο ἐγένετο, τὸ ὕδωρ κατὰ τὰς τάφρους ἐχώρει ἐν τῇ
 νυκτὶ, ἣ δὲ διὰ τῆς πόλεως τοῦ ποταμοῦ ὁδὸς πορεύσιμος

ἀμβολὰς Pollux 7, 100, Suidas in v., citans ὁ δὲ Κῦρος πύργους ἐποίει—εἴη.
 ὅτι] ἔτι A.G. pr. 13. τείχη G. pr. Libri τὰ ἐπιτήδεια. πλέον]
 πλέον ἢ D. Zonaras. εἴκοσι A.D. ἕκαστον] ἕκαστον τὸ D. 14. του-
 των κατεγέλων om. D. εἷ σφας D. φρύγιοι A.G. corr. s. v. r. λυδοὶ]
 λυκοὶ A.G. καππαδόκες A.D. pr. G. φυλάξοιεν A.G. σφίσιν A.
 15. ἐπεὶ D., qui etiam ὀρωρ. pr. et ἦσαν in ras. a. ἐορτὴν] ἐορτὴ ἐαυτῶν
 (sic) D. ἤκουσεν εἶναι] ἦν D. πάντες] οἱ add. D. ἐπεὶ D.
 ἀνεστόμω. D. τάφρους] τὰς οὔσας add. G. mg. r. 16. τὸ om. A.G.

φυλακτῆρια] Aristoteles Politic. 7, 10, 8, a turribus distinguit: Τὰ δὲ τείχη διεληφθαι φυλακτῆριος καὶ πύργους κατὰ τόπους ἐπικαίρους. Seneca de Beneficiis 6, 15, 6: *Notum est illas turres (in muro) pro securitate publica propugnacula habituras excitaturus faher quid in diem mereat.* Polybius pluribus in locis φυλακεῖα, semel φυλακτῆριον nominavit. Videntur igitur φυλακτῆρια partes turrium projectae fuisse. SCHN.

13. κατεγέλων] Conf. Herodoti 1, 190. SCHN. Polyæn. 7, 6, 8. Malis autem abesse τούτων.

πλέον εἰκοσιν ἐτών] V. ad 7, 4, 16. κατένευμε δώδεκα μέρη] Conf. de hac constructione Heind. ad Phædri §. 74, Valcken. ad Herodoti 7, 121, ad Theocr. 3, 21, Kuster. ad Aristoph.

Eq. 765. SCHN. V. ad 1, 2, 5.

14. ἐννοοῦμενοι, εἰ] Paulum diverso sensu ECon. 18, 9: Ἐννοῶ ἄρα, εἰ λέληθα καὶ χρυσοχοεῖν—καὶ ζωγραφεῖν ἐπιστάμενος. SCHN.

Λυδοὶ] Lycii antea (1, 1, 4; 5, 3; 2, 1, 5; 4, 2, 9 s.; 6, 2, 10, etc.) nunquam commemorati. Λυκίαν pro Λυδίαν illatum 8, 6, 7. ZEUN.

14. ἐορτὴν] Festo die captam urbem refert etiam Herodotus 1, 191. Festum fuisse τὰ Σάκαια ex Athenæo 14, p. 639 C, conjecit Io. Vorstius Exercit. Academ. 4. ZEUN.

τὰς τάφρους] Sunt fossæ vicinæ fluvio, perfosso solo medio admittentes aquas fluvii. SCHN. Pollux 2, 102: Ἀναστομῶσαι τὰς τάφρους φησὶν Ἡρόδοτος, cujus errorem notavit Schweigh. Lex.

- 17 ἀνθρώποις ἐγίγνετο. ὥς δὲ τὸ τοῦ ποταμοῦ οὕτως ἐπορεύ- [8]
νετο, παρηγγύησεν ὁ Κῦρος Πέρσαις χιλιάρχους καὶ πεζῶν
καὶ ἱππέων εἰς δύο ἄγοντας τὴν χιλιοστὴν παρεῖναι πρὸς
αὐτὸν, τοὺς δ' ἄλλους συμμαχοὺς κατ' οὐρανὸν τούτων ἔπε-
18 σθαι ἥπερ πρόσθεν τεταγμένους. οἱ μὲν δὴ παρήσαν· ὁ δὲ
καταβιβάσας εἰς τὸ ξηρὸν τοῦ ποταμοῦ τοὺς ὑπηρέτας καὶ
πεζοὺς καὶ ἱππέας, ἐκέλευσε σκέψασθαι εἰ πορεύσιμον εἴη
19 τὸ ἔδαφος τοῦ ποταμοῦ. ἐπεὶ δὲ ἀπήγγειλαν ὅτι πορεύσι-
μον εἴη, ἐνταῦθα δὴ συγκαλέσας τοὺς ἡγεμόνας τῶν
πεζῶν καὶ ἱππέων ἔλεξε τοιάδε.
- 20 Ἄνδρες, ἔφη, φίλοι, ὁ μὲν ποταμὸς ἡμῖν παρακεχώρηκε [9]
τῆς εἰς τὴν πόλιν ὁδοῦ· ἡμεῖς δὲ θαρροῦντες εἰσίσωμεν
μηδὲν φοβούμενοι εἴσω, ἐννοούμενοι ὅτι οὗτοι ἐφ' οὓς νῦν
πορευσόμεθα ἐκεῖνοί εἰσιν οὓς ἡμεῖς καὶ συμμαχοὺς πρὸς
ἑαυτοῖς ἔχοντας καὶ ἐγρηγορότας ἅπαντας καὶ νήφοντας
21 καὶ ἐξωπλισμένους καὶ συντεταγμένους ἐνικῶμεν· νῦν δ'
ἐπ' αὐτοὺς ἴμεν ἐν ᾧ πολλοὶ μὲν αὐτῶν καθεύδουσι, πολλοὶ
δ' αὐτῶν μεθύουσι, πάντες δ' ἀσύντακτοί εἰσιν· ὅταν δὲ
καὶ αἰσθωνται ἡμᾶς ἔνδον ὄντας, πολὺ ἔτι μᾶλλον ἢ νῦν
22 ἀχρεῖοι ἔσονται ὑπὸ τοῦ ἐκπεπληχθαι. εἰ δέ τις τοῦτο ἐν-
νοεῖται, ὃ δὴ λέγεται φοβερόν εἶναι τοῖς εἰς πόλιν εἰσιούσι,
μὴ ἐπὶ τὰ τέγη ἀναβάντες βάλλωσιν ἔνθεν καὶ ἔνθεν, τοῦτο

ἀνθρώποις πορεύσιμος D. ἐγένετο G. 17. ἐπορεύνεται] ἐπορεύετο
A.G. pr. παρηγγύησεν G. χιλιάρχαις A.G. καὶ ἱππέων] καὶ
ἱππῶν A. ἱππέων D. χιλιοστὴν A. πρόσθε D. 18. τοὺς s. v. r. G.
καὶ πεζοὺς] πεζοὺς G.M. καὶ ἱππέας] ἱππείας D., ut mox ἱππέων. ἐκέ-
λευεν D. τὸ ἔδαφος—πορεύσιμον εἴη om. A.G. mg. r. 19. τὰδε D.
20. μηδὲν] δὴ μηδὲν G. μηδὲν φοβούμενοι om. D. εἴσω ἐννοούμενοι om.
A.G. mg. r. νῦν πορευσόμεθα] συμπορευσόμεθα G. corr. s. v. r. ἑαυ-
τοὺς D. ὀπλισμένους D. 21. ἴωμεν A.G. αὐτῶν καθεύδουσιν]
καθεύδουσιν αὐτῶν G.M. δὲ καὶ] δὲ D. πολὺ] πολὺ ἂν A.G. 22. τις]
τι D.G. pr. ἐννοεῖτε D. eraso ai super ε. βάλλωσιν A.G. τούτω D.

16. τὸ ὕδωρ] Aquam per fossas in lacunam ingentem a Nitocri regina factam derivat Zeunius, præeunte Herodoto I, 185, et 191. E Xenophontis autem narratione flumen in duas partes divisum ex anfractu fossarum, in quas deductum erat, infra urbem alveum suum repetiisse videri animadvertit Weiskius. SCHN. Conf. Polyæn. 7, 6, 5. HUTCH.

20. θαρροῦντες—μηδὲν φοβούμενοι] μηδὲν φοβούμενοι, jam Stephano suspecta, non tutiora quam εἴσω ἐννοού-

μενοι.

21. πολλοὶ δ' αὐτῶν] “Libri veteres πολλοὶ δ' ἂν μεθύνουσι.” Muretus, cui repetitum αὐτῶν displicuisse videtur; et merito quidem. SCHN. Aliquid hic turbatum prodit transpositum prius αὐτῶν in G. Supra 5, 2, 2: Πολλοὺς μὲν αὐτῶν εὐρήσουσιν ἔτι κλάοντας—, πολλοὺς δ' ἔτι—, πάντας δὲ κ. τ. λ. Et I, I, I, οἱ μὲν αὐτῶν, οἱ δὲ, ut hic alterum potius αὐτῶν, quam quod E. omittit prius, abesse malis.

μάλιστα θαρρεῖτε· ἦν γὰρ ἀναβώσιν τινες ἐπὶ τὰς οἰκίας,
 ἔχομεν σύμμαχον θεὸν Ἡφαιστον. εὐφλεκτα δὲ τὰ πρό-
 θυρα αὐτῶν, φοίνικος μὲν αἱ θύραι πεποιημένοι, ἀσφάλτῳ
 23 δὲ ὑπεκκαύματι κεχρισμένοι. ἡμεῖς δ' αὖ πολλὴν μὲν δαδα
 ἔχομεν, ἡ ταχὺ πολὺ πῦρ τέξεται, πολλὴν δὲ πίτταν καὶ
 στυππεῖον, ἃ ταχὺ παρακαλεῖ πολλὴν φλόγα· ὥστε ἀνάγκη
 εἶναι ἢ φεύγειν ταχὺ τοὺς ἀπὸ τῶν οἰκιῶν ἢ ταχὺ
 24 κατακεκαῦσθαι. ἀλλ' ἄγετε λαμβάνετε τὰ ὄπλα· ἡγήσομαι
 δὲ ἐγὼ σὺν τοῖς θεοῖς. ὑμεῖς δ', ἔφη, ὦ Γαδάτα καὶ
 Γωβρύα, δείκνυτε τὰς ὁδοὺς· ἵστε γάρ· ὅταν δ' ἐντὸς
 25 γενώμεθα, τὴν ταχίστην ἄγετε ἐπὶ τὰ βασίλεια. Καὶ
 μὴν, ἔφασαν οἱ ἀμφὶ τὸν Γωβρύαν, οὐδὲν ἂν εἴη θαν-
 μαστὸν εἰ καὶ ἄκλειστοι αἱ πύλαι αἱ τοῦ βασιλείου εἶεν·
 ὥς ἐν κόμφῳ δοκεῖ γὰρ ἡ πόλις πᾶσα τῇδε τῇ νυκτί. φυ-

ἀναβώσιν ἐπὶ τὰς οἰκίας τινες D. σύμμαχον D. πρό-
 θυρα] acc. a corr., qui erasus videtur super v, et erasum aliquid post ρ,
 quod pr. fuit v, G. φοίνικας D. κεχρισμένοι E. κεχρισμένοι A.D.G.
 23. μὲν om. D. στυππεῖον D.G. πολλὴν παρακαλεῖ D. ἀνάγκη A.G.
 ἡ τάχει A. 25. εἰ καὶ] εἶναι A.G., sed punctis notans r. ἄκλειστοι]
 γὰρ add. A.G. et M., qui mg. γρ. εἰ καὶ ἄκλειστοι. εἶεν om. A.G.M., sed
 habet mg. in γρ. modo memorata. ὥς ἐν κόμφῳ δοκεῖ γὰρ] ὥς ἐν κόμφῳ
 δοκῶ γὰρ A. ὥς ἐν κόμφῳ δοκεῖ γὰρ G.M. κωμωδοκεῖ γὰρ D. κωμωδοκεῖ γὰρ
 M. mg. πᾶσα ἡ πόλις D.M. mg. τῇδε τῇ] τῇδε A.G. et M., corr. mg.

22. ἀσφάλτῳ] Strabo 16, p. 739: Διὰ τὴν τῆς ὕλης σπάνιν ἐκ φοινικίων ὕλων αἱ οἰκοδομαὶ συντελοῦνται καὶ δοκοῖς καὶ στύλοις. περὶ δὲ τοὺς στύλους στρέφοντες ἐκ τῆς καλῆς σχοινία περιτιθέασιν, εἰτ' ἐπαλείφοντες χρώμασι καταγράφουσι, τὰς δὲ θύρας ἀσφάλτῳ etc. HUTCH. Huc autem Müllerus referendum conjecit quod Tzetzes ad Lycophr. 704 Xenophonem quoque de lacu Ἀσφαλτίτιδι loquutum fabulatur.

ὑπεκκαύματι] V. de hoc voc. Hemsterh. ad Lucian. Dial. Mar. 11, 2, vol. I, p. 317.

κεχρισμένοι] Alienas ab Atticis formas σ habentes verbi et subst. χρῖμα notavi præf. ad Anab. p. xii. Idem vitium in omnibus 7, 1, 2. V. Cobet. Var. Lect. p. 127.

23. παρακαλεῖ] Futurum.

φεύγειν τοὺς ἀπὸ τῶν οἰκιῶν] Anab. 5, 2, 24: Ἐφευγον οἱ ἀπὸ τῶν ἐν δεξιᾷ οἰκιῶν. STEPH.

25. ὥς ἐν κόμφῳ δοκεῖ γὰρ—νυκτί] Legendum putō: Οὐδὲν ἂν εἴη θ. εἰ

καὶ ἄκλειστοι αἱ πύλαι αἱ τοῦ βασιλείου εἶεν, ὥς ἐν κόμφῳ ἐν κόμφῳ γὰρ δοκεῖ ἡ πόλις πᾶσα εἶναι τῇδε τῇ νυκτί. Con-
 vivii hujus mentio est Danielis c. 5 MURETUS. Quum neque γὰρ sic positurus fuisse videatur Xenophon, ut librorum deteriorum scriptura confisus putavit Hemsterh. ad Lucian. D. Mort. 25, 1, vol. I, p. 432, neque ὥς ἐν κόμφῳ aptum sit de iis qui s. 15, πίνειν καὶ κωμάζειν dicti erant, ego olim delendum conjeci γὰρ, similiter illatum paullo ante post ἄκλειστοι in A.G. Sed quum ne hoc quidem stet nisi recepto ex edd. vet. εἶναι post πᾶσα, quod correctoris simile est additamento non minus infelicitis quam qui καὶ γὰρ ἄκλειστοι, quod est in iisdem edd. pro εἶναι ἄκλειστοι vel εἰ καὶ ἄκλειστοι posuit, εἶεν autem qui habent, omittant ὥς ἐν, et vicissim εἶεν, qui ὥς ἐν, non improbabilis Stephani conjectura κωμάζει γὰρ ἡ πόλις, deletis quæ ille servabat ὥς ἐν κόμφῳ.

λακῇ μέντοι πρὸ τῶν πυλῶν ἐντευξόμεθα· ἔστι γὰρ αἰὲ
τεταγμένη. Οὐκ ἂν μέλλειν δέοι, ἔφη ὁ Κῦρος, ἀλλ'
ιέναι, ἵνα ἀπαρασκεύους ὡς μάλιστα λάβωμεν τοὺς
ἄνδρας.

- 26 Ἐπεὶ δὲ ταῦτα ἐρρήθη, ἐπορεύοντο· τῶν δὲ ἀπαντώντων [10]
οἱ μὲν ἀπέθνησκον παιόμενοι, οἱ δ' ἔφευγον πάλιν εἴσω, οἱ
δ' ἐβόων· οἱ δ' ἀμφὶ τὸν Γωβρῦαν συνεβόων αὐτοῖς, ὡς
κωμασταὶ ὄντες καὶ αὐτοὶ καὶ ἰόντες ἢ ἐδύναντο τάχιστα
27 ἐπὶ τοῖς βασιλείοις ἐγένοντο. καὶ οἱ μὲν σὺν τῷ Γωβρῦα
καὶ Γαδάτα τεταγμένοι κεκλειμένας εὐρίσκουσι τὰς πύλας
τοῦ βασιλείου· οἱ δ' ἐπὶ τοὺς φύλακας ταχθέντες ἐπεισπί-
πτουσιν αὐτοῖς πίνουσι πρὸς φῶς πολὺν, καὶ εὐθὺς ὡς
28 πολεμίοις ἐχρῶντο. ὡς δὲ κραυγὴ καὶ κτύπος ἐγίγνετο,
αἰσθόμενοι οἱ ἔνδον τοῦ θορύβου, κελεύσαντος τοῦ βασι-
λέως σκέψασθαι τί εἴη τὸ πρᾶγμα, ἐκθέουσί τινες ἀνοί-
29 ξαντες τὰς πύλας. οἱ δ' ἀμφὶ τὸν Γαδάταν ὡς εἶδον τὰς [11]
πύλας χαλώσας, εἰσπίπτουσι καὶ τοῖς πάλιν φεύγουσιν
εἴσω ἐφεπόμενοι καὶ παίοντες ἀφικνοῦνται πρὸς τὸν βα-
σιλέα· καὶ ἤδη ἐστηκότα αὐτὸν καὶ ἐσπασμένον ὃν εἶχεν

ἔσθη G. corr. s.v.r. αἰεὶ A.G. ἂν μέλλειν] ἀμελεῖν A.G.M. ἂν ἀμελεῖν D.
μέλλειν Muretus. μάλιστα] μάλιστα ἂν A.G. 26. εἴσω] ὀπίσω D.
τὸν om. D. ὄντες αὐτοὶ A.G. corr. s. v. καὶ αὐτοὶ ὄντες D. τάχιστα ed.
Etonensis a. 1613. Libri ὡς τάχιστα. 27. κεκλειμένας] κεκλεισμένας
libri, nisi quod σ anguste inserit alia m. D., et Zonaras. πύλας] θύρας D.
πολέμιοι ἐχρῶντο A. πολέμιοι ἐχρῶντο αὐτοῖς D. 28. κελεύσαντος] καὶ
κελεύσαντος D. 29. οἱ δ'—χαλώσας om. A.G. mg. r. γαδάτην D.
εἰσπίπτουσι] εἰς ἃς εἰσπίπτουσι A.G. ἐφεπόμενοι G., ut videtur, pr., sed
ε s. v. r. σπασάμενον D.

οὐκ ἂν μέλλειν δέοι] Ita ὥρα ἂν εἴη
1, 4, 13. V. annot. ad 4, 4, 5.
SCHN. Recte autem Muretus μέλ-
λειν, quæ confusa s. 76.

26. ἢ] ὡς post ἢ similiter illatum
Plat. Tim. p. 53 A: ἢ δυνατὸν ὡς
κάλλιστα, contuli ad Thes. Steph. v.
Ταχὺ p. 1901 B, ubi de formula ἢ τά-
χιστα. ὡς ἠδύναντο τάχιστα Zonaras.

27. κεκλειμένας] Hanc unam for-
mam ita probant grammatici ad Steph.
Thes. citati, ut ne recentioribus qui-
dem ibidem memoratis, nedum Atti-
cis relinquenda sit. Nullum vero in
libris Cyrop. vestigium formæ per η,
de qua dixi ad Anab. 3, 3, 7.

29. βασιλέα] Belsazarem, qui et
Nabonedus a Beroso, Labynetus ab

Herodoto vocatur. V. Jesai. 13, 14,
15; 21, 2, 3, 4; 14, 1 seq. Dan. 5, 30,
Jer. 25, 12, 13, 14; 50, 51 passim.
Anno autem M. 3466. J. P. 4176, A.
Chr. 538 Babylonicum imperium ever-
sum erat, atque ad Medos et Persas
victores translatum. Conf. Beros. ap.
Joseph. C. Apion. 1, 20, Euseb. Præp.
9, 40. HUTCH. Et Chron. p. 49.
SCHN. Dissensum Abydeni apud
Euseb. Præp. l. c., qui postremam
Babyloniorum regem vitæ donatum
tradit, a Xenophonte et Daniele, qui
trucidatum narrant, notavit etiam
Wesseling. ad Simsoni Chron. p. 664.
ἐσπασμένον] Strictum gladium ten-
nentem. Contra recte dicitur σπασά-
μενος ἀποκτείνει vel ἀπέκτεινε. Ita

ἀκινάκην εὐρίσκουσι. καὶ τοῦτον μὲν οἱ σὺν Γαδάτα καὶ
 Γωβρύα πολλοὶ ἐχειροῦντο· καὶ οἱ σὺν αὐτῷ δὲ ἀπέθνη-
 σκον, ὁ μὲν προβαλλόμενός τι, ὁ δὲ φεύγων, ὁ δὲ γε καὶ
 31 ἀμυνόμενος ὅτῳ ἐδύνατο. ὁ δὲ Κῦρος διέπεμπε τὰς τῶν
 ἱππέων τάξεις κατὰ τὰς ὁδοὺς καὶ προεῖπεν οὓς μὲν ἔξω
 λαμβάνοιεν κατακαίνειν, τοὺς δ' ἐν ταῖς οἰκίαις κηρύττειν
 τοὺς συριστὶ ἐπισταμένους ἔνδον μένειν· εἰ δέ τις ἔξω
 ληφθείη, ὅτι θανατώσοιτο.
 32 Οἱ μὲν δὴ ταῦτ' ἐποίουν. Γαδάτας δὲ καὶ Γωβρύας
 ἦκον· καὶ θεοὺς μὲν πρῶτον προσεκύνουν, ὅτι τετιμωρη-
 μένοι ἦσαν τὸν ἀνόσιον βασιλέα, ἔπειτα δὲ Κῦρου κατε-
 φίλουν καὶ χεῖρας καὶ πόδας, πολλὰ δακρύνοντες ἅμα χαρᾷ
 33 καὶ εὐφραυνόμενοι. ἐπεὶ δὲ ἡμέρα ἐγένετο καὶ ἦσθοντο οἱ [12]
 τὰς ἄκρας ἔχοντες ἐαλωκυῖάν τε τὴν πόλιν καὶ τὸν βα-
 34 σιλέα τεθνηκότα, παραδιδόασιν καὶ τὰς ἄκρας. ὁ δὲ Κῦρος
 τὰς μὲν ἄκρας εὐθύς παρελάμβανε καὶ φρουράρχους τε καὶ
 φρουροὺς εἰς ταύτας ἀνέπεμπε, τοὺς δὲ τεθνηκότας θάπτειν
 ἐφῆκε τοῖς προσήκουσι· τοὺς δὲ κήρυκας κηρύττειν ἐκέ-
 λευσεν ἀποφέρειν πάντας τὰ ὅπλα Βαβυλωνίους· ὅπου δὲ
 ληφθείη ὅπλα ἐν οἰκίᾳ, προηγόρευεν ὥς πάντες οἱ ἔνδον
 ἀποθανοῦντο. οἱ μὲν δὴ ἀπέφερον, ὁ δὲ Κῦρος ταῦτα μὲν
 εἰς τὰς ἄκρας κατέθετο, ὥς εἴη ἔτοιμα, εἴ τί ποτε δέοι

30. γαδάτη A.D. γωβρύαν A. πολλοὶ om. D. προβαλλόμενος D.
 τις A.G. pr. καὶ om. M. δύνατο D. 31. διέπεμπε τάξεις ἱππέων κατὰ D.
 ληφθήσοιτο D. 32. ἦσαν] εἶσαν D. καὶ χεῖρας] χεῖρας D. 34. θάπτειν
 om. D. ἐφῆκε] ἀν s. ἐφ r. G. ἀνεφῆκε M. ἐκέλευεν D.G. ληφθεῖεν L.M.
 λειφθεῖεν A.G. ληφθήσοιτο D. προηγόρευεν D. ἀποθάνοντο D.

Anab. 7, 4, 16, ἐκπηδῶσιν ἐσπασμένοι
 τὰ ξίφη. Supra 4, 1, 3: Ἀνατεταμένους
 οὕτως τὴν μάχαιραν (sublatum gladium
 tenens) ὑπῆκουσέ τέ μου εὐθύς. SCHN.

31. τοὺς] τοῖς Reiskius in margine
 exemplaris sui, ut est 4, 2, 32 et alibi.

32. θεοὺς μὲν πρῶτον] Conf. 8, 5, 8.
 δακρύνοντες ἅμα χαρᾷ] H. Gr. 7, 1,
 32: Κοινόν τι ἅρα χαρὰ καὶ λύπη δά-
 κρυά ἐστιν. Sic autem Dio Chr. Or.
 2, vol. 1, p. 78: Ἐπὶ τοσούτων ἅμα
 σπουδῇ ἐπαυξάτην. Quod 6, 1, 6 dici-
 tur: Τοιαῦτα ἔπαιζον σπουδῇ πρὸς ἀλ-
 λήλους, ubi exspectes ἅμα σπουδῇ.

τὸν ἀνόσιον βασιλέα] Ὁ μὲν οὖν Ξε-
 νοφῶν τὰ περὶ τοῦ Κυρου ἱστορῶν τὸ
 ὄνομα τοῦ ἀλόντος βασιλέως τῶν Ἀσ-

συρίων οὐ λέγει. ὁ δὲ Ἰωσηπος ἐν τῷ
 δεκάτῳ λόγῳ τῆς Ἀρχαιολογίας τὸν
 Βαλτάσαρ τοῦτον εἶναι ἱστορεῖ, ᾧ καὶ
 ἡ χεὶρ ἐφάνη ἐκ τοῦ τείχους προῖοῦσα
 καὶ γράφουσα τὰ ἥδη προγραφέντα
 γράμματα, ὧν τὴν δῆλωσιν ἡρμήνευσεν
 ὁ Δανιήλ. Zonaras p. 165 A.

33. τὰς ἄκρας] Plures ἀκρόπολεις in
 urbe Babylone adfuisse aliunde non
 constat: sed potuit ἀκρόπολις habu-
 isse plura castella seu ἐρύματα. SCHN.
 Sero cognovisse urbem captam qui in
 extrema ejus parte essent narrat He-
 rodot. 1, 191, Aristot. Polit. 3, 3.
 ZEUN.

34. ληφθεῖεν] Conf. s. 31. SCHN.
 De plurali v. ad 5, 4, 8.

35 *χρησθαι*. ἐπεὶ δὲ ταῦτ' ἐπέπρακτο, πρῶτον μὲν τοὺς [13]
μάγους καλέσας, ὡς δοριαλώτου τῆς πόλεως οὔσης ἀκρο-
θίνια τοῖς θεοῖς καὶ τεμένη ἐκέλευσεν ἐξελεῖν. ἐκ τούτου
 δὲ καὶ οἰκίας διεδίδου καὶ ἀρχεῖα τούτοις οὗσπερ κοινῶνας
ἐνόμιζε τῶν καταπεπραγμένων. καὶ οὕτω διένειμεν ὥσπερ
 ἐδέδοκτο τὰ κράτιστα τοῖς ἀρίστοις. εἰ δέ τις οἶοιτο μείον
 36 ἔχειν, διδάσκειν προσιόντας ἐκέλευε. προεῖπε δὲ Βαβυλω-
νίοις μὲν τὴν γῆν ἐργάζεσθαι καὶ τοὺς δασμοὺς ἀποφέρειν
καὶ θεραπεύειν τούτους οἷς ἕκαστοι αὐτῶν ἐδόθησαν. Πέρ-
σας δὲ τοὺς κοινῶνας καὶ τῶν συμμάχων ὅσοι μένειν
ἡρῶντο παρ' αὐτῷ ὡς δεσπότης ὢν ἔλαβον προηγόρουε
διαλέγεσθαι.

37 Ἐκ δὲ τούτου ἐπιθυμῶν ὁ Κῦρος ἤδη κατασκευάσασθαι [14]

35. δοριαλώτου A.D. pr. G. pr., ut videtur, δοριαλώτου ambo corr.
 ἀκροθίνια pr., ut videtur, D. ἐκέλευσεν] se in ras. G., qui pr. fortasse sag.
 καὶ οἰκίας] οἰκίας D. οἷσπερ D. κοινωνοὺς A.G. corr. mg. r.
 ἐνόμιζέτο A.G. corr. s. v. r. Suidas v. Κοινῶνας citans ἀκροθίνια — ἐξελεῖν et
 οὗσπερ — καταπ. καὶ οὕτω] οὕτω δὲ D. προσιόντα (πρὸς ἰόντα pr.) διδά-
 σκειν D. 36. τούτοις D. αὐτῶν ἕκαστοι D. πέρσας δὲ τοὺς
 κοινῶνας] ὡς πέρσας δὲ καὶ τοὺς κοινωνοὺς A. et qui ὡς punctis notat r., v autem
 post κοι s. v. r. G.M. πέρσας δὲ τοὺς κοινωνοῦντας D.M. corr. Restitui κοι-
 νῶνας. εἰ αὐτῷ D. ἔλαβεν D. 37. ἐπεθύμει G. s. v. r. ἤδη om. D.

35. ἐδέδοκτο] 2, 2, 17; 3, 1.

36. κοινῶνας] Supra s. 35, κοινωνοὺς
 τῶν καταπεπραγμένων vocavit eosdem
 Persas: infra 8, 1, 16, 25, 36, 40. κοι-
 νῶνας vel κοινωνοὺς vel κοινωνοῦντας
 iterum vocat: alibi οἱ περὶ αὐτὸν, οἱ
 περὶ τὸν βασιλέα. SCHN. Pollux 8,
 134: Οἱ κοινῶνες Ξενοφώντος ἴδιον.

καὶ τῶν συμμάχων] Etiam his, ut
 Persis, quos κοινῶνας dicit Xenophon,
 οἰκίας καὶ ἀρχεῖα Cyrus Babylone de-
 derat. De sociis iterum est 8, 4, 28:
 "Ὅσοι αὐτῶν οἰκεῖν ἐβούλοντο παρ' αὐ-
 τῷ, τούτοις δὲ χώραν καὶ οἴκους ἔδωκε.
 Addit Medos et Hyrcanios maxi-
 mam partem fuisse. Adhuc de Baby-
 lonia terra sermo est. Cyaxari ipsi
 Babylone erant ἐξηρημένος οἶκος καὶ
 ἀρχεῖα, ut est 8, 5, 17. Cum mittere
 vult Cyrus satrapas in provincias cap.
 6, ἐφόροις seu legatis in provincias
 mittendis extra ordinem similiter χώ-
 ρας νέμεσθαι καὶ οἴκους in provinciis
 assignat; quod utrumque munus s. 5.
 dicit οἴκους καὶ ὑπάρχους κατὰ πάσας τὰς
 καταστραφεῖσας χώρας. Satraparum
 imperio subijcit eos, ὅποσοι ἀν γῆν καὶ
 ἀρχεῖα λάβωσι in provinciis 6, 10, eos-

que aulam satrapæ colere jubet; quos
 iterum s. 13. intelligere nos voluisse
 videri possit Xenophon, ubi ait ad
 satrapas: Οὕτω καὶ ὑμεῖς τοὺς ὑφ' ὑμῶν
 ἀρχὰς ἔχοντας μιμεῖσθαι ὑμᾶς διδά-
 σκετε. Ibi enim codices quidam ἀρ-
 χεῖα. Verum ita etiam ὑφ' ὑμᾶς esse
 deberet. Superest ut dispiciamus quæ
 dicantur ἀρχεῖα. Supra 1, 2, 3. sunt
 τὰ τε βασιλεία καὶ τὰ ἄλλα ἀρχεῖα.
 Ubi ædes regiæ et palatia procerum
 seu officiorum palatinorum significari
 videntur. Et 7, 5, 85, est ἐν Πέρσαις
 ἐπὶ τοῖς ἀρχείοις οἱ ὁμότιμοι διάγουσιν,
 et 8, 1, 5, τόδε τὸ ἀρχεῖον regiam Cyri
 Babylone vocat, et s. 6, θύρας, paullo
 vero post τὰς τῶν ἀρχόντων θύρας di-
 cit pro ἀρχεῖα. Alibi dubitari potest
 quid sit ἀρχεῖον apud Xenophontem,
 veluti Hist. Gr. 5, 4, 58, ubi v. annot.
 In Cyrop. locis appositis videtur vo-
 cabulum fere ædes et palatia proce-
 rum, magistratum et officiorum pa-
 latinorum significare. SCHN.

διαλέγεσθαι] V. ad Anab. 2, 6, 23:
 Τῶν συνόντων ὡς καταγελῶν διελέγετο.

37. ἐκ δὲ τούτου] Hinc rectius ini-
 tium libri octavi mihi duci videtur,

καὶ αὐτὸς ὡς βασιλεῖ ἡγείτο πρέπειν, ἔδοξεν αὐτῷ τοῦτο
 σὺν τῇ τῶν φίλων γνώμῃ ποιῆσαι, ὡς ὅτι ἥκιστα ἂν ἐπι-
 φθόνως σπάνιός τε καὶ σεμνὸς φανείη. ὥδε οὖν ἐμηχα-
 νᾶτο τοῦτο. ἅμα τῇ ἡμέρᾳ στὰς ὅπου ἐδόκει ἐπιτήδειον
 εἶναι προσεδέχετο τὸν βουλόμενον λέγειν τι καὶ ἀποκρι-
 38 νάμενός ἀπέπεμπεν. οἱ δ' ἄνθρωποι ὡς ἔγνωσαν ὅτι προσ-
 δέχοιτο, ἦκον ἀμήχανοι τὸ πλήθος· καὶ ὠθουμένων περὶ
 39 τοῦ προσελθεῖν μηχανή τε πολλή καὶ μάχη ἦν. οἱ δὲ
 ὑπηρεταί ὡς ἐδύναντο διακρίναντες προσίεσαν. ὁπότε δέ [15]
 τις καὶ τῶν φίλων διωσάμενος τὸν ὄχλον προφανείη, προ-
 τείνων ὁ Κῦρος τὴν χεῖρα προσήγετο αὐτοὺς καὶ οὕτως
 ἔλεγε· Περιμένετε, ἕως τὸν ὄχλον διωσόμεθα. οἱ μὲν δὴ
 φίλοι περιέμενον, ὁ δ' ὄχλος πλείων καὶ πλείων ἐπέρρει,
 ἕωςπερ ἔφθασεν ἐσπέρα γενομένη πρὶν τοῖς φίλοις αὐτὸν
 40 σχολάσαι καὶ συγγενέσθαι. οὕτω δὴ ὁ Κῦρος λέγει, ὦ
 ἄνδρες, διαλυθῆναι· αὔριον δὲ πρῶ ἔλθετε· καὶ γὰρ
 ἐγὼ βούλομαι ὑμῖν τι διαλεχθῆναι. ἀκούσαντες ταῦτα οἱ
 φίλοι ἄσμενοι ὥχοντο ἀποθέοντες, δίκην δεδωκότες ὑπὸ
 πάντων τῶν ἀναγκαίων. καὶ τότε μὲν οὕτως ἐκοιμήθησαν.

ἂν ἐπιφθόνως] ἀνεπιφθόνως A.G. ἀποκρινόμενος A.G. μηχανή—ἦν]
 πολλή μηχανή ἦν D. 38. προσεδέχοιτο A. 39. ἡδύναντο A.G. δια-
 κρίνοντες D. προσίεσαν Stephanus. προσήγεσαν A.D.G. ἔλεγε] ἔλεγεν
 ἄνδρες φίλοι D. παραμένετε A.G. ὡς—διωσόμεθα D. Post quod ἔπει-
 τα δὲ καθ' ἡσυχίαν συγγενήσόμεθα om. A.G. mg. r. περιέμενον Stephanus.
 παρέμενον A.D.G. πλείω καὶ πλείω A.G. pr. ἕωςπερ] ὥστ' D. ἐσπέ-
 ρα] ἐσπέρα τε A.G. σχολάσαι αὐτὸν D. 40. οὕτως A. ὥρα] ἄρα
 A.G. corr. ἄρ' D. διαλυθῆναι] Libri νῦν μὲν διαλυθῆναι. Libri πρωί.
 ταῦτα] δὲ ταῦτα D. ὑπὸ] ἀπὸ D.G. s. v. r. τῶν om. A.

ubi bellis finitis pacis artes explicantur. SCHN. Et Stob. Fl. 15, 3, ἐν τῷ ἡ τῆς K. π. ponit 7, 5, 82, οὐ γὰρ—στερηθῆναι. Sed omnes illas divisiones in libros grammaticorum esse, non scriptorum illius ætatis, dictum præf. ad H. Gr. p. xiii, ad Anab. p. 1. ἐπιθυμῶν—ἔδοξεν αὐτῷ] Conf. 4, 2, 3; 6, 1, 31. ZEUN.

38. ἀμήχανοι ex h. l. transtulisse Suidas in voc. ἀμηχανητος, ἀντὶ τοῦ πολλοί, Ξενοφῶν, corrigendusque hinc videbatur Kustero. SCHN. Idem fortasse ex h. l. διωσόμεθα.

39. σχολάσαι] Verbi cum dativo conjuncti exempla multa exhibet Thes. Steph. Ejus autem sequens καὶ συγ-

γενέσθαι appendix non minus inutilis quam ὑπακούειν 8, 1, 18.

40. ὥρα—διαλυθῆναι] Deleto καιρὸς Cobetus Mnemos. vol. 5, p. 384 ἄρα in ὥρα mutat, quod cum καιρὸς confusum H. Gr. 7, 2, 13. Ἄρα autem cum ὥρα vel ὥρα supra 5, 4, 33, apud Euseb. Hierocl. p. 45, 50 Gaisf. Sed delendum erat etiam νῦν μὲν, quod una cum καιρὸς intulit corrector, postquam ὥρα in ἄρα esset depravatum.

ὑπὸ πάντων τῶν ἀναγκαίων] Ab iis prohibiti: conf. s. 53. Eadem locutio 1, 6, 45, a correctore illata Anab. 4, 4, 14, ubi meliores libri recte ἀτασθαλίας, de quo dixi præf. p. xiv.

- 41 Τῇ δ' ὑστεραία ὁ μὲν Κῦρος παρῆν εἰς τὸ αὐτὸ χωρίον, [16]
 ἀνθρώπων δὲ πολὺ πλεῖον πλῆθος περιεστῆκει βουλομέ-
 νων προσιέναι, καὶ πολὺ πρότερον ἢ οἱ φίλοι παρῆσαν.
 ὁ οὖν Κῦρος περιστησάμενος τῶν ξυστοφόρων Περσῶν
 κύκλον μέγαν εἶπε μηδένα παρίεναι ἢ τοὺς φίλους τε καὶ
 42 ἄρχοντας τῶν Περσῶν τε καὶ τῶν συμμάχων. ἐπεὶ δὲ
 συνῆλθον οὗτοι, ἔλεξεν ὁ Κῦρος αὐτοῖς τοιάδε. Ἄνδρες [17]
 φίλοι καὶ σύμμαχοι, τοῖς μὲν θεοῖς οὐδὲν ἂν ἔχοιμεν μέμ-
 ψασθαι τὸ μὴ οὐχὶ μέχρι τοῦδε πάντα ὅσα ἡνύχόμεθα κατα-
 πεπραχέναι· εἰ μέντοι τοιοῦτον ἔσται τὸ μεγάλα πράττειν
 ὥστε μὴ οἶόν τ' εἶναι μήτε ἀμφ' αὐτὸν σχολὴν ἔχειν μήτε
 μετὰ τῶν φίλων εὐφρανθῆναι, ἐγὼ μὲν χαίρειν ταύτην τὴν
 43 εὐδαιμονίαν κελεύω. ἐνενοήσατε γάρ, ἔφη, καὶ χθὲς δήπου
 ὅτι ἔωθεν ἀρξάμενοι ἀκούειν τῶν προσιόντων οὐκ ἐλήξα-
 μεν πρόσθεν ἐσπέρας· καὶ νῦν ὁράτε τούτους ἄλλους πλεί-
 ονας τῶν χθὲς παρόντας ὡς πράγματα ἡμῖν παρέξοντας.
 44 εἰ οὖν τις τούτοις ὑφέξει ἑαυτὸν, λογίζομαι μικρὸν μὲν τι
 ὑμῖν μέρος ἐμοῦ μετεσόμενον, μικρὸν δέ τι ἐμοὶ ὑμῶν·
 ἑμαυτοῦ μέντοι σαφῶς οἶδ' ὅτι οὐδ' ὅτιοῦν μοι μετέσται.
 45 ἔτι δ, ἔφη, καὶ ἄλλο ὁρῶ γελοῖον πρᾶγμα. ἐγὼ γὰρ δή-
 που ὑμῖν μὲν ὥσπερ εἰκὸς διάκειμαι· τούτων δὲ τῶν περι-
 εστηκότων ἢ τινα ἢ οὐδένα οἶδα, καὶ οὗτοι πάντες παρε-
 σκευασμένοι εἰσὶν ὡς ἣν νικῶσιν ὑμᾶς ὠθοῦντες, πρότεροι

41. περιεστήκει A.G. βουλόμενον D. μέγα D. παρίεναι] ἄλλον
 add. D. ξυμμάχων G. 42. οὗτοι] αὐτοὶ A.G. τοιαῦτα G. ξύμμα-
 χοι G. τοῖς δὲ θεοῖς οὐδὲν ἀνεχοίμην μ. Priscian. 18, 239. ἡνύχόμεθα E.
 εὐνύχόμεθα A.D.G. ἀμφ'] ὑφ' G. corr. s. v. r. αὐτὸν A.D. 43. ἐν-
 νοήσατε A.G. ἔφη om. D. ἐχθὲς δήπουθεν D. ἄλλους] καὶ ἄλ-
 λους A.G. ἐχθὲς D. παρόντας D.I. παρόντων A.D.G. 44. ἑαν-
 τὸν] αὐτοῖς A.G. pr. μικρὸν] μείζω A.G. pr. ἐμοῦ om. D. δέ τι] μὲν
 τι A.G. ἐμοὶ om. A.G. s. v. r. ἐμ' αὐτοῦ D. pr. μοι om. A.G. s. v. r.
 45. οἶδα] γινώσκω D. πάντες] οὕτω add. D.G. mg. r. εἰ νικήσωσιν D.
 πρότερον A.G.

ἀναγκαίων] ἀναγκαῖα sunt cupido
 cibi et potus, et si quid praeterea na-
 tura humana flagitat. Conf. Abresch.
 Thueyd. p. 301. et infra s. 53. SCHN.
 44. μικρὸν μὲν] Librorum meliorum
 scriptura μείζω fortasse ex μείον de-
 pravata, ut saepe peccari solet in li-
 bris.
 45. ἢ τινα ἢ οὐδένα οἶδα] Formulam
 Herodoto familiarem et Æliano egre-

gie illustravit Valckenar. ad Herodot.
 3, 140, et in hoc Xen. loco Canter.
 Nov. Lect. 7, 6. SCHN. Alia v. ad
 Thes. Steph. v. Τίς.

παρεσκευασμένοι εἰσὶν ὡς διαπραξό-
 μενοι] Non minus frequens apud Xe-
 nophontem esse παρασκευάζεσθαι se-
 quente ὡς quam οὕτω παρασκευάζεσθαι
 ostendunt exempla apud Sturziium.

- ἀ βούλονται ὑμῶν παρ' ἐμοῦ διαπραξόμενοι. ἐγὼ δὲ ἡξίουν
 τοὺς τοιούτους, εἴ τίς τι ἐμοῦ δέοιτο, θεραπεύειν ὑμᾶς τοὺς
 46 ἐμούς φίλους δεομένους προσαγωγῆς. ἴσως ἂν οὖν εἴποι
 τις, τί δῆτα οὐχ οὕτως ἐξ ἀρχῆς παρεσκευασάμην, ἀλλὰ
 παρείχον ἐν τῷ μέσῳ ἐμαυτὸν. ὅτι τὰ τοῦ πολέμου τοι-
 αῦτα ἐγίνγνωσκον ὄντα ὥς μὴ ὑστερίζειν δέον τὸν ἄρχοντα
 μήτε τῷ εἰδέναι ἃ δεῖ μήτε τῷ πράττειν ἃ ἂν καιρὸς ᾗ.
 τοὺς δὲ σπανίους ἰδεῖν στρατηγούς πολλὰ ἐνόμιζον ὧν δεῖ
 47 πραχθῆναι παρίεναι. νῦν δ' ἐπειδὴ καὶ ὁ φιλοπονώτατος
 πόλεμος ἀναπέπνυται, δοκεῖ μοι καὶ ἡ ἐμὴ ψυχὴ ἀναπαύ-
 σεώς τινος ἀξιοῦν τυγχάνειν. ὥς οὖν ἐμοῦ ἀποροῦντος ὅ τι
 ἂν τύχοιμι ποιῶν ὥστε καλῶς ἔχειν τά τε ἡμέτερα καὶ τὰ
 τῶν ἄλλων ὧν ἡμᾶς δεῖ ἐπιμέλεισθαι, συμβουλευέτω, ὅ τι
 τις ὁρᾷ συμφορώτατον.
- 48 Κῦρος μὲν οὕτως εἶπεν· ἀνίσταται δ' ἐπ' αὐτῷ Ἀρτά- [18]
 βαζος ὁ συγγενὴς ποτε φήσας εἶναι καὶ εἶπεν, Ἡ καλῶς,
 ἔφη, ἐποίησας, ὦ Κῦρε, ἄρξας τοῦ λόγου. ἐγὼ γὰρ ἔτι
 νέου μὲν ὄντος σοῦ πάννυ ἀρξάμενος ἐπεθύμουν φίλος γε-
 νέσθαι, ὁρῶν δέ σε οὐδὲν δεόμενον ἐμοῦ κατώκνουν σοι
 49 προσιέναι. ἐπεὶ δ' ἔτυχές ποτε καὶ ἐμοῦ δεηθεὶς προθύμως
 ἐξαγγεῖλαι πρὸς Μήδους τὰ παρὰ Κναξάρου, ἐλογιζόμεν,
 εἰ ταῦτα προθύμως σοι συλλάβοιμι, ὥς οἰκείός τέ σοι
 ἐσοίμην καὶ ἐξέσοιτό μοι διαλέγεσθαι σοι ὅπόσον χρόνον
 50 βουλοίμην. κάκεινα μὲν δὴ ἐπράχθη ὥστε σε ἐπαινέειν.

διαπραξάμενοι A.G. τοὺς] τοὺτους τοὺς A.G. τι om. A.D. 46.
 κατεσκευασάμην D. ἐμαυτὸν ἐν τῷ μέσῳ D. γινώσκω τοιαῦτα εἶναι D.
 τῷ] τὸ A.G. τὸ] τῷ D.G. 47. ἐπεὶ D. οὖν om. D. συμβουλευέω
 G. pr. ὅ τι τις] τις ὅτι D. Librī ἐπιμελείσθαι. 48. μὲν] μὲν οὖν D.
 τοῦ] τοῦδε τοῦ H.P. 49. κναξάρους D. τοῦ κναξάρους G. πρόθυμος A.G.
 σοι s. v. r. G. χρόνον] ἂν χρόνον A.G. 50. Librī καὶ ἐκείνα. σε om.
 A.G. s. v. r.

46. τί δῆτα] Conf. 5, 4, 35.
 τοιαῦτα ἐγίνγνωσκον ὄντα ὥς μὴ ὑστε-
 ρίζειν δέον] Demosth. p. 28, 5: Τὰ δὲ
 πράγματα ὁρῶ εἰς τοῦτο προήκοντα ὥστε
 σκέψασθαι δέον confert Hertleinius.

47. ὁ πόλεμος ἀναπέπνυται] Plut.
 Lucull. c. 5: Πολλῶν αὖθις ἀνακινούν-
 των τὸν Μιθριδατικὸν πόλεμον ἔφη Μά-
 ριος αὐτὸν οὐ πεπαῦσθαι, ἀλλ' ἀναπε-
 παῦσθαι.

48. ποτε] I 4, 27; 4, 1, 22.

49. εἰ—ὥς] V. ad 2, 3, 3.

ὅπόσον] ἂν hic non minus vitiosum
 quam 5, 5, 1; 8, 2, 3; 8, 3, 38, 48, aut
 Anab. 2, 4, 26; 3, 2, 38. Nec magis
 defenditur loco 8, 5, 15: Τιθέναι τὸ μέ-
 ρος ἕκαστον ὕπον μάλιστα ἐν ὠφελείᾳ
 ἂν εἴη, quam Soph. Trach. 687: Τὸ
 φάρμακον σώζειν ἐμέ ἕως ἂν ἀρτίχρη-
 στον ἀρμόσαιμι πον. Conf. annot. ad
 H. Gr. 2, 3, 48, Comment. 4, 4, 17,
 et var. scr. supra 6, 3, 21; 7, 3, 12.

50. κάκεινα μὲν δὴ] Sic H. Gr. 5, 4,
 13, et ubi μέντοι, ib. 3, 1, 1.

μετὰ τοῦτο Ὑρκάνιοι μὲν πρῶτοι φίλοι ἡμῖν ἐγένοντο καὶ
 μάλα πεινώσι συμμαχῶν· ὥστε μόνον οὐκ ἐν ταῖς ἀγκά-
 λαις περιεφέρομεν αὐτοὺς ἀγαπῶντες. μετὰ δὲ τοῦτο ἐπεὶ
 51 ἀμφ' ἐμὲ ἔχιν· καὶ ἐγὼ σοι συνεγίνωσκον. ἐκ δὲ τού-
 του Γωβρύας ἡμῖν φίλος ἐγένετο, καὶ ἐγὼ ἔχαιρον· καὶ αὖ-
 θις Γαδάτας· καὶ ἥδη ἔργον σου ἦν μεταλαβεῖν. ἐπεὶ γε
 μέντοι καὶ Σάκαι καὶ Καδούσιοι σύμμαχοι ἐγεγένηντο, θερα-
 πεύειν εἰκότως ἔδει τούτους· καὶ γὰρ οὗτοι σὲ ἐθεράπευον.
 52 ὥς δ' ἤλθομεν πάλιν ἔνθεν ὠρμήθημεν, ὁρῶν σε ἀμφ' ἵπ-
 πους ἔχοντα, ἀμφ' ἄρματα, ἀμφὶ μηχανὰς, ἡγούμεν, ἐπεὶ
 ἀπὸ τούτων σχολάσαις, τότε σε καὶ ἀμφ' ἐμὲ ἔξειν σχολήν.
 ὥς γε μέντοι ἦλθεν ἡ δεινὴ ἀγγελία τὸ πάντας ἀνθρώπους
 ἐφ' ἡμᾶς συλλέγεσθαι, ἐγίνωσκον ὅτι ταῦτα μέγιστα εἴη·
 εἰ δὲ ταῦτα καλῶς γένοιτο, εὖ ἥδη ἐδόκουν εἰδέναι ὅτι πολ-
 53 λὴ ἔσοιτο ἀφθονία τῆς ἐμῆς καὶ σῆς συνουσίας. καὶ νῦν δὴ
 νενικήκαμεν τε τὴν μεγάλην μάχην καὶ Σάρδεις καὶ Κροῖ-
 στον ὑποχείριον ἔχομεν καὶ Βαβυλῶνα ἡρῆκαμεν καὶ πάντα
 κατεστράμμεθα, καὶ μὰ τὸν Μίθρην ἐγὼ τοι ἐχθές, εἰ μὴ
 πολλοῖς διεπύκτευσα, οὐκ ἂν ἐδυνάμην σοι προσελθεῖν.

δὲ post μετὰ om. A.G. pr. ἡμῖν φίλοι D. et mg. ση. ἐπανάληψις τῶν πε-
 πραγμένων. μονονοὺς κὰν ταῖς G. ἀγκάλαις A.G. ἀνάγκαις D. περι-
 φέρομεν A.G. pr. σχολήν σοι ἦν I. σχολήν σοι εἶναι A.G. σχολή ποιεῖν D.
 καὶ om. D. 51. αὐθις] πάλιν D. ἥδη] δὴ A.G. καὶ σάκαι] σάκαι τε D.
 ἔδει τούτους εἰκότως D. 52. ὠρμήθημεν A.G. corr. s. v. r. σε] σε δ'
 A.G. ἡγούμεν] καὶ ἡγούμεν A. et καὶ punctis notans G. τούτων] τού-
 του A.G. ὥς γε] ὥστε A.G. εἰδέναι] εἶναι A.G. ἐμῆς] ἐμὲ A. σῆς]
 Libri τῆς σῆς. 53. σάρδεις D. πάντας D. χθές D.

Ὑρκάνιοι] 4, 2, 1. ἐάλω] 4, 2, 28.

51. μεταλαβεῖν est pro μετέχειν s.
 54. SCHN. De Gobrya et Gadata 4,
 6; 5, 3, 15. De Sacis ib. 24.

52. ἀγγελία τὸ] Anab. 2, 5, 22: 'Ὁ
 ἐμὸς ἔρως τὸ τοῖς Ἕλλησιν ἐμὲ πιστὸν
 γενέσθαι. V. autem 6, 2, 9.

τῆς ἐμῆς καὶ σῆς συνουσίας] Duplex
 articulus non magis ferendus quam si
 dicas τοῦ ἐμὲ καὶ τοῦ σὲ συνεῖναι. Sic
 6, 4, 6: Ἐπομνύω σοι τὴν ἐμὴν καὶ σὴν
 φιλίαν, D. male καὶ τὴν σὴν. Delevi
 jam in ed. a. 1850.

53. νενικήκαμεν—ἐχομεν] 7, 1 et 2.

Μίθρην] Ita solem Persæ vocabant.
 Strabo 14, p. 732: Τιμῶσι Πέρσαι καὶ
 ἥλιον, ὃν καλοῦσι Μίθρην. Hesychius:

Μίθρας ὁ ἥλιος παρὰ Πέρσαις. Plu-
 tarchus De Iside et Osir. p. 369 E,
 postquam dixerat Zoroastrem medium
 inter Oromasdem et Arimanium, s.
 dæmonem bonum et malum, fecisse
 Μίθρην, addit propterea Μίθρην Pers-
 sis dici τὸν μεσίτην. Darius apud
 Plutarchum Alex. c. 30: Εἰπέ μοι σε-
 βόμενος Μίθρου τε φῶς μέγα καὶ δεξιὰν
 βασιλείων. Etiam Artaxerxes Plu-
 tarchi c. 4: Νῆ τὸν Μίθραν jurat, et
 Cyrus minor Xenophontis Econ. 4,
 24. SCHN. Ubi eadem est forma
 Μίθρην, de qua plura v. in Thes.
 Steph., apud alios Μίθρας.

διεπύκτευσα] Horat. Sermon. 2, 6, 28:
 Luctandum in turba.

ἐπεὶ γε μέντοι ἐδεξιώσω με καὶ παρὰ σοὶ ἐκέλευσας μένειν,
 ἤδη περίβλεπτος ἦν, ὅτι μετὰ σοῦ ἄσιτος καὶ ἄποτος διη-
 54 μέρουον. νῦν οὖν εἰ μὲν ἔσται πῃ ὅπως οἱ πλείστου ἄξιοι
 γεγεννημένοι πλείστον σου μέρος μεθέξομεν· εἰ δὲ μὴ, πά-
 λιν αὖ ἐγὼ ἐθέλω παρὰ σοῦ ἐξαγγέλλειν ἀπιέναι πάντας
 ἀπὸ σοῦ πλὴν ἡμῶν τῶν ἐξ ἀρχῆς φίλων.
 55 Ἐπὶ τούτῳ ἐγέλασε μὲν ὁ Κῦρος καὶ ἄλλοι πολλοί· [19]
 Χρυσάντας δ' ἀνέστη ὁ Πέρσης καὶ ἔλεξεν ὧδε. Ἄλλα
 τὸ μὲν πρόσθεν, ὦ Κῦρε, εἰκότως ἐν τῷ φανερῷ σαυτὸν
 παρείχες, δι' ἃ τε αὐτὸς εἶπας καὶ ὅτι οὐχ ἡμᾶς σοι μά-
 λιστα ἦν θεραπευτέον. ἡμεῖς μὲν γὰρ καὶ ἡμῶν αὐτῶν
 ἕνεκα παρήμεν· τὸ δὲ πλῆθος ἔδει ἀνακτᾶσθαι ἐκ παντὸς
 τρόπου, ὅπως ὅτι ἥδιστα συμπονεῖν καὶ συγκινδυνεύειν
 56 ἡμῖν ἐθέλοιεν. νῦν δ' ἐπεὶ οὐ τοῦτο μόνον ἔχεις, ἀλλὰ καὶ
 ἄλλους ἀνακτᾶσθαι δύνασαι οὐς καιρὸς εἴη, ἤδη καὶ οἰκίας
 σε τυχεῖν ἄξιον ἢ τί ἀπολαύσαις ἂν τῆς ἀρχῆς, εἰ μόνος
 ἄμοιρος εἴης ἐστίας, οὐ οὔτε ὀσιώτερον χωρίον ἐν ἀνθρώ-
 ποις οὔτε ἥδιον οὔτε οἰκειότερόν ἐστιν οὐδέν; ἔπειτα δ',
 ἔφη, οὐκ ἂν οἶε καὶ ἡμᾶς αἰσχύνεσθαι, εἰ σὲ μὲν ὀρῶμεν
 ἔξω καρτεροῦντα, αὐτοὶ δ' ἐν οἰκίαις εἴημεν καὶ σοῦ δο-
 57 κοίημεν πλεονεκτεῖν; ἐπεὶ δὲ Χρυσάντας ταῦτα ἔλεξε,
 συνηγόρευον αὐτῷ κατὰ ταῦτα πολλοί. ἐκ τούτου δὴ εἰς- [20]
 ἔρχεται εἰς τὰ βασιλεία, καὶ τὰ ἐκ Σάρδεων χρήματα

ἐδεξιώσω D.G. corr. ἐξεδιώσω A. et fortasse G. pr. 54. ἐξαγγέλλειν A.D.
 pr. G. 55. ἐγέλασεν κύρος D. εἰκότως ὦ κύρε D. Libri εἶπες. ὑμᾶς D.
 56. νῦν δ' ἐπεὶ οὖν τρόπῳ μόνῳ ἔχεις A.G. ἐπειδὴ οὐχ οὕτω τρόπον μόνον ἔχεις
 B. mg. G. mg. νῦν δ' ἐπεὶ οὐχ οὕτω τρόπον μόνον ἔχεις D. δύνασαι ἀνακτ. D.
 ἢ ἀπολαύσαισι γ' ἂν οὐδέν D. τῆς σῆς ἀρχῆς D. οὐ] ἦς D. οἷη D.
 καὶ om. D. 57. αὐτῷ] δ' αὐτῷ D. ταῦτα Muretus. ταῦτα A.D.G.

ὅτι—διημέρουον] Joco hæc addit, quum περίβλεπτος esset non propter hæc, sed quod cum Cyro esset. ZEUN.

54. εἰ δὲ μὴ] Conf. 4, 5, 10, Anab. 7, 1, 31 et annot.

55. εἶπας] s. 46.

56. ἐπεὶ οὐ τοῦτο μόνον ἔχεις] Refertur ad πλῆθος, ad quod conciliandum Cyrus ἐν τῷ φανερῷ ἐαυτὸν παρέχειν debuerat. Ei contrarii sunt ἄλλοι, qui eum domi suæ convenirent: ut par esset dignas ei ædes obtinere. Malui autem hæc ita corrigere ut fere jam Muretus, qui οὐ τοῦτους μόνον,

quam repetere quæ ex librorum mire hic vitiosorum varietatibus exsculperant editores, ἐπεὶ οὐχ οὕτω τρόπον μόνον ἔχεις, ἀλλὰ καὶ ἄλλως ἀνακτᾶσθαι δύνασαι, nihilo meliora ad sententiam quam linguam. Videtur enim vicinum τρόπον fefellisse librarium.

οἰκίας σε] Postquam amicis tuis omnibus (s. 35.) domus et ἀρχεῖα assignasti, te ipsum nunc etiam decet acquiescere in palatio aliquo. SCHN.

57. συνηγόρευον] V. ad 2, 2, 21.

SCHN.

ἐνταῦθ' οἱ ἄγοντες ἀπέδωσαν. ἐπεὶ δ' εἰσῆλθε Κύρος, πρῶτον μὲν Ἑστία ἔθυσεν, ἔπειτα Δὺ βασιλεῖ, καὶ εἴ τιτι ἄλλω θεῷ οἱ μάγοι ἐξηγοῦντο.

- 58 Ποιήσας δὲ ταῦτα τᾶλλα ἤδη ἤρχετο διοικεῖν. ἐννοῶν δὲ τὸ αὐτοῦ πρᾶγμα ὅτι ἐπιχειροῖ μὲν ἄρχειν πολλῶν ἀνθρώπων, παρασκευάζοιτο δὲ οἰκεῖν ἐν πόλει τῇ μεγίστῃ τῶν φανερῶν, αὕτη δ' οὕτως ἔχοι αὐτῷ ὡς πολεμωτάτῃ ἂν γένοιτο, ταῦτα δὴ λογιζόμενος φυλακῆς περὶ
59 τὸ σῶμα ἡγήσατο δεῖσθαι. γνούς δ' ὅτι οὐδαμοῦ ἀνθρωποι εὐχειρωτότεροί εἰσιν ἢ ἐν σίτοις καὶ ποτοῖς καὶ λουτροῖς καὶ κοίτῃ καὶ ὕπνῳ, ἐσκόπει τίνας ἂν ἐν τούτοις περὶ ἑαυτὸν πιστοτάτους ἔχοι. ἐνόμισε δὲ μὴ ἂν γενέσθαι ποτέ [21] πιστὸν ἀνθρώπον ὅστις ἄλλον μᾶλλον φιλήσοι τοῦ τῆς
60 φυλακῆς δεομένου. τοὺς μὲν οὖν ἔχοντας παῖδας ἢ γυναῖκας συναρμωτούσας ἢ παιδικὰ ἔγνω φύσει ἡναγκάσθαι ταῦτα μάλιστα φιλεῖν· τοὺς δ' εὐνούχους ὁρῶν πάντων τούτων στερομένους ἡγήσατο τούτους ἂν περὶ πλείστου

ἐνταῦθα οἱ D. ἐνταυθοὶ G. ἐπεὶ δὲ] ἐπειδὴ A. εἰσῆλθε] εἰσῆλθεν ὁ D. ἔπειτα] ἔπειτα δὲ D. θεῶν D. 58. Libri τὰ ἄλλα. αὐτοῦ codices. παρεσκευάζετο A.G. pr. κατασκευάζοιτο D. πόλει] τῇ πόλει A.G. ἔχει A.H. πολεμωτάτῃ ἂν] ἀπολεμωτάτῃ ἂν A.G. pr. ἂν πολεμωτάτῃ D.G. corr. r. γένοιτο] ἀνδρὶ πόλις add. D.G. mg. r. 59. εἰσὶν εὐχ. D. εὐχειρότεροι A. εὐχειρώτεροι G. corr. s. v. r. λουτρῷ D. δε] δὴ D. φιλήσει D.M. 60. γυναῖκας συναρμωζούσας A.G. γυναῖκα συναρμώζουσιν D. συνηναγκάσθαι D., qui mg. ση. περὶ εὐνούχων, ut A.G. περὶ τῶν εὐνούχων, litteris κινηδὸν scriptis ad s. 60-64. στερομένους D.

Ἑστία] Nisi mores Græcorum Persis assignavit Xenophon, licebit cum Zeunio de igne sacro Persarum interpretari, præeunte Procopio 1, 24. ubi de igne isto: Τοῦτ' ἔστι τὸ πῦρ, ὅπερ Ἑστίαν ἐκάλουν τε καὶ ἐσέβοντο ἐν τοῖς ἀνω χρόνοις Ῥωμαῖοι. SCHN. Conf. 1, 6, 1.

βασιλεῖ] Regi ipsi deorum et regum tutori. SCHN.

58. τῇ μεγίστῃ] V. Herodot. 1, 178, 179 seqq., 191. Aristot. Polit. 3, 3.

59. εὐχειρωτότεροι] V. ad 1, 6, 36.

κοίτῃ] Quoniam sit nimis affinis lectus somno, coitum interpretari malebat Weiskius. SCHN. Delenda potius καὶ ὕπνῳ. Conf. 2, 3, 1.

περὶ ἑαυτὸν πιστοτάτους] Anab. 1, 8, 1: Ἀνὴρ Πέρσης τῶν ἀμφὶ Κύρον πιστῶν.

60. συναρμωζούσας] Nescio quid incommodi verbum adjunctum soli nomini γυναῖκας habere mihi videtur: quare abesse malim. SCHN. Qui non cogitavit huic, non alteri vocabulo tali opus esse epitheto. Scripsi autem per ττ, ut dixi ad 1, 3, 17.

εὐνούχους] Conf. de eunuchis et quas Xenophon iis tribuit virtutibus Chardin *Voyages en Perse* vol. 6, p. 40-5 ed. Langlès.

ἡναγκάσθαι] Natura cogente ista omnium maxime amare. Ita supra 6, 1, 31, ἡναγκάσθη λόγους προσφέρειν περὶ συνουσίας, amor vehemens eum coegit consuetudinem mulieris verbis petere. Hieronis 3, 9: Ὑπὸ τῶν φύσει πεφυκῶτων μάλιστα φιλεῖν καὶ νόμῳ συνηναγκασμένων οὕτω μισοῦνται. SCHN.

ποιεῖσθαι οἷτινες δύνανται πλουτίζειν μάλιστα αὐτοὺς καὶ
βοηθεῖν, εἴ τι ἀδικοῦντο, καὶ τιμὰς περιάπτειν αὐτοῖς· τού-
τους δ' εὐεργετοῦντα ὑπερβάλλειν αὐτὸν οὐδέν' ἂν ἡγεῖτο
61 δύνασθαι. πρὸς δὲ τούτοις ἄδοξοι ὄντες οἱ εὐνοῦχοι παρὰ
τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις καὶ διὰ τοῦτο δεσπότου ἐπικούρου
προσδέονται· οὐδεὶς γὰρ ἂν ἦν ὅστις οὐκ ἂν ἀξιώσειεν
εὐνοῦχου πλέον ἔχειν ἐν παντὶ, εἰ μὴ τι ἄλλο κρεῖττον
ἀπείργοι· δεσπότη γὰρ πιστὸν ὄντα οὐδὲν κωλύει πρωτεύειν
62 καὶ τὸν εὐνοῦχον. ὁ δ' ἂν μάλιστα τις οἰηθείη, ἀνάλκιδας [22]
τοὺς εὐνοῦχους γίνεσθαι, οὐδὲ τοῦτο ἐφαίνετο αὐτῷ. ἐτεκ-
μαίρετο δὲ καὶ ἐκ τῶν ἄλλων ζῶων ὅτι οἱ τε ὑβρισταὶ ἵπ-
ποι ἐκτεμνόμενοι τοῦ μὲν δάκνειν καὶ ὑβρίζειν ἀποπαύον-
ται, πολεμικοὶ δὲ οὐδέν ἡττον γίνονται, οἱ τε ταῦροι
ἐκτεμνόμενοι τοῦ μὲν μέγα φρονεῖν καὶ ἀπειθεῖν ὑφίενται,
τοῦ δ' ἰσχύειν καὶ ἐργάζεσθαι οὐ στερίσκονται, καὶ οἱ
κύνες δὲ ὡσαύτως τοῦ μὲν ἀπολιπεῖν τοὺς δεσπότας ἀπο-
παύονται ἐκτεμνόμενοι, φυλάττειν δὲ καὶ εἰς θήραν οὐδέν
63 κακίους γίνονται. καὶ οἱ γε ἄνθρωποι ὡσαύτως ἡρεμέστε-
ροι γίνονται στερισκόμενοι ταύτης τῆς ἐπιθυμίας, οὐ μέν-
τοι ἀμελέστεροί γε τῶν προσταττομένων, οὐδ' ἡττόν τι
ἵππικοι, οὐδὲ ἡττόν τι ἀκοντιστικοὶ, οὐδὲ ἡττον φιλότι-
64 μοι. κατὰ δὲ λοιποὶ δὲ γίνονται καὶ ἐν τοῖς πολέμοις καὶ ἐν [23]
ταῖς θήραις ὅτι ἕσωζον τὸ φιλόνηκον ἐν ταῖς ψυχαῖς. τοῦ
δὲ πιστοὶ εἶναι ἐν τῇ φθορᾷ τῶν δεσποτῶν μάλιστα βάσα-
νον ἐδίδουσιν· οὐδένες γὰρ πιστότερα ἔργα ἀπεδείκνυντο
65 ἐν ταῖς δεσποτικαῖς συμφοραῖς τῶν εὐνοῦχων. εἰ δέ τι

δύναντο D. εὐεργετοῦντας D. οὐδέν' post Philelphum Schneiderus.
οὐδέν A.D.G. 61. ἂν ἦν] ἀνὴρ D. ἦν G.M. τις ἄλλος κρεῖττων D. 62.
τοὺς] καὶ τοὺς A.G. τοῦ μὲν] τὸ μὲν A.G. ὡς αὐτὸς D. pr. hic et infra.
ἀπολιπεῖν] κύνες ἐκτεμνόμενοι ἀπολιποῦσι τοὺς δεσπότας D. mg. r. καὶ] καὶ
A.G. εἰς θήραν] θηρᾶν D. 63. ἡρεμ. D. pr. γίνονται—ἀμελέστεροι
om. D. τῶν] τε τῶν D. προσταχθησομένων B. προστεταγμένων D., sed
a s. ε et o s. ay ead. m. ἡττον ἀκοντισταὶ D. ἡττόν τι D. 64.
κατάλληλοι D. ἐγίνοντο D. πολεμίοις A.G.

61. ἂν ἦν suspecta. V. ad Anab. 4, 8, 20.

62. ἀνάλκιδας] "Il est assez rare de leur trouver de vrai courage, quoique la Cyropédie dire que les eunuques sont plus fidèles et aussi courageux que les autres hommes." Chardin l. c. p. 44.

ὑβρίζειν] De bestiis i. q. σκιρτᾶν. V. Koen. ad Gregor. p. 542. ZEUN. De genere comparationis v. ad 7, 5, 11. 64. πιστοὶ εἶναι] Eadem Herodotus 8, 105. HUTCH.

βάσανον] I. e. documentum, velut aurum lapidi attritum, dederunt. SCHN.

ἄρα τῆς τοῦ σώματος ἰσχύος μειοῦσθαι δοκοῦσιν, ὁ σίδηρος ἀνισοῖ τοὺς ἀσθενεῖς τοῖς ἰσχυροῖς ἐν τῷ πολέμῳ. ταῦτα δὴ γιγνώσκων ἀρξάμενος ἀπὸ τῶν θυρωρῶν πάντας τοὺς περὶ τὸ ἑαυτοῦ σῶμα θεραπευτῆρας ἐποιήσατο εὐνούχους.

66 Ἠγησάμενος δὲ οὐχ ἱκανὴν εἶναι τὴν φυλακὴν ταύτην [24] πρὸς τὸ πλῆθος τῶν δυσμενῶς ἐχόντων, ἐσκόπει τίνας τῶν ἄλλων ἂν πιστοτάτους περὶ τὸ βασιλεῖον φύλακας λάβοι.

67 εἰδὼς οὖν Πέρσας τοὺς οἴκοι κακοβιωτάτους μὲν ὄντας διὰ πενίαν, ἐπιπονώτατα δὲ ζῶντας διὰ τὴν τῆς χώρας τραχύτητα καὶ διὰ τὸ αὐτουργοῦς εἶναι, τούτους ἐνόμισε μάλιστ'

68 ἂν ἀγαπᾶν τὴν παρ' ἑαυτῷ δίαιταν. λαμβάνει οὖν τούτων μυρίους δορυφόρους, οἱ κύκλῳ μὲν νυκτὸς καὶ ἡμέρας ἐφύλαττον περὶ τὰ βασίλεια, ὅποτε ἐπὶ χώρας εἴη· ὅποτε δ'

69 ἐξίοι ποι, ἔνθεν καὶ ἔνθεν τεταγμένοι ἐπορεύοντο. νομίσας δὲ καὶ Βαβυλῶνος ὅλης φύλακας δεῖν εἶναι ἱκανοὺς, εἴτ' ἐπιδημῶν αὐτὸς τυγχάνοι εἴτε καὶ ἀποδημῶν, κατέστησε καὶ ἐν Βαβυλῶνι φρουροὺς ἱκανοὺς· μισθὸν δὲ καὶ τούτοις Βαβυλωνίους ἔταξε παρέχειν, βουλόμενος αὐτοὺς ὡς ἀμηχανωτάτους εἶναι, ὅπως ὅτι ταπεινότατοι καὶ εὐκαθεκτότατοι εἴεν.

70 Αὕτη μὲν δὴ ἡ περὶ αὐτόν τε φυλακὴ καὶ ἡ ἐν Βαβυ- [25]

65. τῆς τοῦ] ἀπίστου A.G. pr. ἀνισοῖ τοὺς] ἂν εἰσοῖτο A. ἂν ἰσοῖ τοὺς G. ἰσχυροτέροις D. ἀρξάμενος] δεξάμενος A.G. pr. θυρῶν A.G. pr. 66. ἱκανὸν D. αὐτὸν πιστοτάτους ἂν D. 67. αὐτῷ D. αὐτῷ G. 68. νυκτὸς] καὶ νυκτὸς D. ἐπὶ χώρας εἴη] ἔσω ραῖσειεν A.G. Libri pov. 69. ἱκανοὺς εἶναι D. βαβυλωνίους D. 70. δὴ ἡ] δὴ A.G.

65. ἐποιήσατο εὐνούχους] Ascivit eunuchos ad ministeria omnia aulæ. SCHN. Male Zonaras p. 165 B: Τοὺς περὶ τὸ ἑαυτοῦ σῶμα θεραπευτῆρας ἐξέτεμε καὶ εὐνούχους πεποιήκε.

67. τραχύτητα] Conf. 1, 3, 2, 3, Herod. 1, 71; 9, 122 cum annot. Wessel. et Valckenarii. SCHN. V. Chardin *Voyages en Perse* vol. 3, p. 288 s. ed. Langlès.

68. δορυφόρους] V. 8, 3, 15. Pictos exhibet Ker Porter, *Travels in Georgia, Persia, etc.* vol. 1. p. 601.

ἐπὶ χώρας εἴη] Pluribus docet Stephanus in *Inquis. Autosched.* in errores Leuncl. p. 10. verba ἐπὶ χ. εἴη

non esse interpretamentum lectionis ἔσω ραῖσειεν, imo hanc ex illa ortam esse. SCHN.

που] ποι malim. SCHN. Supra 1, 2, 13: Ἦν δὲ που δέη στρατεῦσθαι 1, 3, 3: Εἴ που ἐξελεύνοιο. Sed ut H. Gr. 7, 2, 46: Εἴ που στρατεύοντο, προθύμως ἔχων τὸ ξενικὸν συνηκολούθει, scripsi ποι, ita his quoque locis scribendum puto ποι, ut 5, 1, 24: Ἐὰν δὲ που ἐξήη Reiskius, 1, 2, 16, Reip. Lac. 6, 3, Heindorfius pro ἰόντα που et ταχύ που βουλευθεῖς ἀφικέσθαι. Nec ferendum Hier. 3, 2: Ποθοῦσι δὲ, ἃν που ἀπὴν, aut supra 5, 4, 20, ὅπου, si conjungendum cum ἰέναι.

λῶνι τότε κατασταθεῖσα καὶ νῦν ἔτι οὕτως ἔχουσα διαμένει. σκοπῶν δ' ὅπως ἂν καὶ ἡ πᾶσα ἀρχὴ κατέχοιτο καὶ ἄλλη ἔτι προσγίγνοιτο, ἡγήσατο τοὺς μισθοφόρους τούτους οὐ τοσοῦτον βελτίονας τῶν ὑπηκόων εἶναι ὅσον ἐλάττονας· τοὺς δὲ ἀγαθοὺς ἄνδρας ἐγίνωσκε συνεκτέον εἶναι, οἵπερ σὺν τοῖς θεοῖς τὸ κρατεῖν παρέσχον, καὶ ἐπιμελητέον ὅπως
 71 μὴ ἀνήσουσι τὴν τῆς ἀρετῆς ἀσκησιν. ὅπως δὲ μὴ ἐπι-
 τάττειν αὐτοῖς δοκοίη, ἀλλὰ γνόντες καὶ αὐτοὶ ταῦτα ἄρι-
 στα εἶναι οὕτως ἐμμένειν τε καὶ ἐπιμέλονται τῆς ἀρετῆς,
 συνέλεξε τοὺς τε ὁμοτίμους καὶ πάντας ὅποσοι ἐπικαίριοι
 ἦσαν καὶ ἀξιοχρεώτατοι ἐδόκουν αὐτῷ κοινωνοὶ εἶναι καὶ
 72 πόνων καὶ ἀγαθῶν. ἐπεὶ δὲ συνῆλθον, ἔλεξε τοιαύδε.

Ἄνδρες φίλοι καὶ σύμμαχοι, τοῖς μὲν θεοῖς μεγίστη[26]
 χάρις ὅτι ἔδοσαν ἡμῖν τυχεῖν ὧν ἐνομίζομεν ἄξιοι εἶναι.
 νῦν μὲν γὰρ δὴ ἔχομεν καὶ γῆν πολλὴν καὶ ἀγαθὴν καὶ
 οἴτινες ταύτην ἐργαζόμενοι θρέψουσιν ἡμᾶς· ἔχομεν δὲ καὶ
 73 οἰκίας καὶ ἐν ταύταις κατασκευάς. καὶ μηδεὶς γε ὑμῶν
 ἔχων ταῦτα νομισάτω ἀλλότρια ἔχειν· νόμος γὰρ ἐν πᾶ-
 σιν ἀνθρώποις αἰδιὸς ἐστίν, ὅταν πολεμούντων πόλις ἀλῶ-
 τῶν ἐλόντων εἶναι καὶ τὰ σώματα τῶν ἐν τῇ πόλει καὶ τὰ
 χρήματα. οὐκ οὐκ ἀδικία γε ἔξετε ὅ τι ἂν ἔχητε, ἀλλὰ φι-
 74 λανθρωπία οὐκ ἀφαιρήσεσθε, ἣν τι ἔατε ἔχειν αὐτοὺς. τὸ
 μέντοι ἐκ τοῦδε οὕτως ἐγὼ γινώσκω ὅτι εἰ μὲν τρεψόμεθα
 ἐπὶ ῥαδιουργίαν καὶ τὴν τῶν κακῶν ἀνθρώπων ἡδυνάθειαν,
 οἱ νομίζουσι τὸ μὲν πονεῖν ἀθλιώτατον, τὸ δὲ ἀπόνως βιο-

κατασχεθεῖσα A.G. pr. ἔτι om. G.M. οὕτως D. addit initio versus οὕτω
 ead. m. δ'] δ' ἂν A.G., sed punctis r. notans ἂν. δ' αὖ H. τοὺς μὲν—
 μισθοφ. D.P. μὴ ἀνήσουσι Muretus. μηνύσωσι A.D.G. 71. δοκοίη—
 αὐτοὶ om. D. οὕτως ἐμμένειν D. οὕτω συμμένειν G. corr. s. v. r. οὕτως
 συμμένειν A.G. Libri ἐπιμελόντο. αὐτῷ ἐδόκουν D. 72. ἡμῖν ἔδο-
 σαν D. μὲν om. D. καὶ πόλιν ἀγαθὴν D. ταύτη G. corr. s. v. r.
 73. ἀλλοτρίαν A.G. τῶν ἐν] ἐν A.G. pr. οὐκ οὐκ] οὐκ οὐκ D. ἦν]
 ἂν D. 74. οὕτως G. mg. r. προτρεψόμεθα G. οἱ νομίζουσι—ἡδυνάθειαν
 G. mg. r. ἀθλιώτατα D.

70. πᾶσα] Nisi legendum παροῦσα.
 τούτους] Persas in satellitium et
 custodiam Babylonis ascitos s. 69.
 SCHN. ἐλάττονας autem est numero
 inferiores.

ἀνήσουσι] Ita infra 75, ἀνῆ τὴν ἀσκη-
 σιν. SCHN.

71. ἐμμένειν] Verbi sic positi ex-
 empla plurima contulimus ad Thes.
 Steph.

72. μεγίστη χάρις] V. de hac for-
 mula ad Anab. 3, 3, 14.

ἀγαθὴν] De agro Babylonio fertilis-
 simo v. Herodot. 1, 193. ZEUN.

73. τὰ σώματα τῶν ἐν τῇ πόλει] Su-
 pra 2, 1, 11: Σώματα μὲν ἔχοντες ἀν-
 δρῶν ἦκετε οὐ μεμπτά, ut Anab. 4, 6,
 10: Ὅπως ὡς ἐλάχιστα σώματα ἀνδρῶν
 ἀποβάλλωμεν.

τεύειν ἡδυνάθειαν, ταχὺ ἡμᾶς φημι ὀλίγου ἀξίους ἡμῖν
αὐτοῖς ἔσσεσθαι καὶ ταχὺ πάντων τῶν ἀγαθῶν στερήσε-
75 σθαι. οὐ γάρ τοι τὸ ἀγαθοὺς ἄνδρας γενέσθαι τοῦτο
ὥστε ἀρκεῖ καὶ διατελεῖν, ἣν μή τις αὐτοῦ διὰ τέλους
ἐπιμέλῃται· ἀλλ' ὥσπερ καὶ αἱ ἄλλαι τέχναι ἀμεληθεῖσαι
μείονος ἄξιαί γίνονται καὶ τὰ σώματά γε τὰ εὖ ἔχοντα,
ὁπόταν τις αὐτὰ ἀνῇ ἐπὶ ῥαδιουργίαν, πονήρως πάλιν ἔχει,
οὕτω καὶ ἡ σωφροσύνη καὶ ἡ ἐγκράτεια καὶ ἡ ἀλκή, ὁπό-
ταν τις αὐτῶν ἀνῇ τὴν ἀσκησιν, ἐκ τούτου εἰς τὴν πονη-
76 ρίαν πάλιν τρέπεται. οὐκ οὖν δεῖ ἀμελεῖν οὐδ' ἐπὶ τὸ αὐ-
τίκα ἡδὺ προϊέναι αὐτοὺς. μέγα μὲν γὰρ, οἶμαι, ἔργον καὶ
τὸ ἀρχὴν καταπρᾶξαι, πολὺ δ' ἔτι μείζον τὸ λαβόντα δια-
σώσασθαι. τὸ μὲν γὰρ λαβεῖν πολλάκις τῷ τόλμῳ μόνον
παρασχομένῳ ἐγένετο, τὸ δὲ λαβόντα κατέχειν οὐκέτι τοῦτο
ἄνευ σωφροσύνης οὐδ' ἄνευ ἐγκρατείας οὐδ' ἄνευ πολλῆς
77 ἐπιμελείας γίνονται. ἂν χρὴ γινώσκοντας νῦν πολὺ μάλ-
λον ἀσκεῖν τὴν ἀρετὴν ἢ πρὶν τάδε τὰγαθὰ κτήσασθαι, εὖ
εἰδότας ὅτι ὅταν πλείστα τις ἔχῃ, τότε πλείστοι καὶ φθο-
νοῦσι καὶ ἐπιβουλεύουσι καὶ πολέμοι γίνονται, ἄλλως τε
καὶ παρ' ἀκόντων τά τε κτήματα καὶ τὴν θεραπείαν ὥσπερ
ἡμεῖς ἔχῃ. τοὺς μὲν οὖν θεοὺς οἶεσθαι χρὴ σὺν ἡμῖν ἔσε-
σθαι· οὐ γὰρ ἐπιβουλεύσαντες ἀδίκως ἔχομεν, ἀλλ' ἐπι-
78 βουλευθέντες ἐτιμωρησάμεθα. τὸ μέντοι μετὰ τοῦτο αὐ-
τοὺς παρασκευαστέον· τοῦτο δ' ἐστὶ τὸ βελτίονας ὄντας

αὐτοῖς D. 75. τοι om. D. ὄντας ἀγαθοὺς post διατελεῖν A.G. mg. r.
ἐπιμέλῃται D. ἐπιμελεῖται A.G. αἱ om. D.G. γε τὰ D.M. corr. γε αὐτὰ
A.G., unde γε αὐτὰ Fischerus. ῥαδιουργία A.G. pr. πονηρῶς L. corr.
οὕτως A. τὴν πονηρίαν] πονηρίαν D. 76. ἀμελεῖν] μέλει A. μέλει G.,
sed in ras., etsi ead. m., nihilque aliud pr. fuisse apparet. αὐτοὺς A.D.G.
om. M. ἔργον οἶμαι εἶναι D. ἀρχὴν] ἂν χρὴν D. πολλάκις] εἰ D.
τολμῶν D. μόνῳ B.G. corr. s. v. r. παράσχομεν ὡς ἐγένετο D. 77.
γινώσκοντα G. Hic D. mg. σημ. ἄξιον ὅλον τοῦτο τὸ χωρίον. πλείστοι]
τούτῳ add. D. καὶ ἂν D. καὶ G. in ras. ἔχει D. ἀδίκως] ταῦτ' add. D.
78. τοῦτο] τοῦ A. τοῦτο τὸ D. Post τοῦτο deleti κράτιστον. αὐτοὺς] αὐ-
τοῖς A.G. ἡμῖν αὐτοῖς D.G. s. v. r.

75. τοῦτο] Conf. 5, 76, 79. V. ad 3, 3, 45.

ὥσπερ καὶ αἱ ἄλλαι τέχναι] Conf. 8, 2, 5, ubi pariter atque plerique articulum omittunt, ut bis in iisdem verbis nonnulli (Econ. 5, 17.

76. προϊέναι] Mihi προϊέσθαι scribendum videtur, fere ut Anab. 5, 8, 14, προϊέμενον ἑαυτὸν τοῖς πολέμοις.

SCHN. Sic alii. Sed etiam activi cum accus. rei vel pers. conjuncti exempla sunt apud Herodot. I, 24; 3, 137.

78. αὐτοῖς] Deletis librariorum additamentis restitui constructionem de qua G. Dindorfius ad Eurip. Iph. T. 111.

τῶν ἀρχομένων ἀρχεῖν ἀξιοῦν. θάλπους μὲν οὖν καὶ
 ψυχούς καὶ σίτων καὶ ποτῶν καὶ πόνων καὶ ὕπνου ἀνάγκη
 καὶ τοῖς δούλοις μεταδιδόναι· μεταδιδόντας γε μέντοι
 πειρᾶσθαι δεῖ ἐν τούτοις πρῶτον βελτίονας αὐτῶν φαί-
 79 νεσθαι. πολεμικῆς δ' ἐπιστήμης καὶ μελέτης παντάπασιν
 οὐ μεταδοτέον τούτοις, οὐστinas ἐργάτας ἡμετέρους καὶ
 δασμοφόρους βουλόμεθα καταστήσασθαι, ἀλλ' αὐτοὺς δεῖ
 τούτοις τοῖς ἀσκήμασι πλεονεκτεῖν, γιγνώσκοντας ὅτι ἐλευ-
 θερίας ταῦτα ὄργανα καὶ εὐδαιμονίας οἱ θεοὶ τοῖς ἀνθρώ-
 ποις ἀπέδειξαν· καὶ ὥσπερ γε ἐκείνους τὰ ὅπλα ἀφηγή-
 μεθα, οὕτως ἡμᾶς αὐτοὺς δεῖ μήποτ' ἐρήμους ὅπλων γίγνε-
 σθαι, εὖ εἰδότας ὅτι τοῖς αἰὲ ἐγγυτάτῳ τῶν ὅπλων οὖσι
 80 τούτοις καὶ οἰκειότατά ἐστιν ἂν βούλωνται. εἰ δέ τις
 τοιαῦτα ἐννοεῖται, τί δῆτα ἡμῖν ὄφελος καταπρᾶξαι ἂν ἐπε-
 θυμούμεν, εἰ ἔτι δεήσει καρτερεῖν καὶ πεινῶντας καὶ διψῶν-
 τας καὶ πονοῦντας καὶ ἐπιμελομένους, ἐκείνο δεῖ καταμα-
 θεῖν ὅτι τοσούτῳ τὰγαθὰ μᾶλλον εὐφραίνει ὅσῳ ἂν μάλ-
 λον προπονήσας τις ἐπ' αὐτὰ ἀπή· οἱ γὰρ πόνοι ὄφρον
 τοῖς ἀγαθοῖς· ἄνευ δὲ τοῦ δεόμενον τυγχάνειν τινὸς οὐδὲν
 81 οὕτω πολυτελῶς παρασκευασθεῖν ἂν ὥσθ' ἡδὺν εἶναι. εἰ δέ
 ὦν μὲν μάλιστα ἄνθρωποι ἐπιθυμοῦσιν ὁ δαίμων ἡμῖν
 ταῦτα συμπαρασκευάκεν, ὥς δ' ἂν ἥδιστα ταῦτα φαίνοιτο
 αὐτός τις αὐτῷ ταῦτα παρασκευάσει, ὁ τοιοῦτος ἀνὴρ το-
 σούτῳ πλεονεκτήσει τῶν ἐνδεεστέρων βίου ὥς πεινήσας
 τῶν ἡδίστων σίτων τεύξεται καὶ διψήσας τῶν ἡδίστων
 ποτῶν ἀπολαύσεται καὶ δεηθεὶς ἀναπαύσεως ἡδιστον ἀνα-
 82 παύσεται. ὦν ἐνεκά φημι χρῆναι νῦν ἐπιταθῆναι ἡμᾶς εἰς

σιτῶν D.	79. ἐργάτας] ἐργάτας τε D.	δεῖ] δῆ A.	καταστήσασθαι]
κη G. s. v. r.	τοῖς om. D.	ἀσκήσας G. pr.	ἐκείνοις G. pr., ut
videtur.	80. καταπρᾶξασθαι B.	ἐπιθυμούμεν G.	εἰ ἔτι] ἢ τί D.
δεήση D. pr.	ἐπιμελομένους M.	ἐπιμελουμένους A. D. G.	ἀπή Heindorf-
ius. ἀπίοι A. G.	εἴη D., qui hic mg.	γνώμη διόλου χρήσιμος.	οἱ] οὐ A.
δεομένων D.	81. μάλιστα μὲν G. M.	ὥς] ὦν D.	αὐτῷ A. D. G.
ὥς] ὥς ὁ D.	ὅσῳ G. s. v. r.	πεινάσας G. corr. s. v. r.	τῶν om. A. G.
s. v. r.	σίτων G. mg. r.	ἀναπαύεσθαι ὥς ἡδιστόν ἐστιν ἀναπαύεσθαι D.	
82. φησιν D.			

79. πολεμικῆς] Hæc fuit Lacedæmoniorum disciplina, uti refert Xen. de Rep. Laced. 7, 2; 12, 4. Compara etiam de Lydis Herodotum I, 155. Apparet hinc quod fuerit Xenophontis iudicium de republica optime con-

stituenda, quod ille nostris temporibus nimis cheu approbavit. SCHN. Conf. Polyæn. 7, 4, Dionys. Ant. Rom. 7, 9. HUTCH.

80. ὄφρον] V. ad I, 5, 12.

ἀνδραγαθίαν, ὅπως τῶν τε ἀγαθῶν ἢ ἄριστον καὶ ἡδιστον ἀπολαύσωμεν καὶ ὅπως τοῦ πάντων χαλεπωτάτου ἄπειροι γενώμεθα. οὐ γὰρ τὸ μὴ λαβεῖν τὰγαθὰ οὕτω γε χαλεπὸν
 83 ὥσπερ τὸ λαβόντα στερηθῆναι λυπηρόν. ἐννοήσατε δὲ κακέينو τίνα πρόφασιν ἔχοντες ἂν προσιοίμεθα κακίονες ἢ πρόσθεν γενέσθαι. πότερον ὅτι ἄρχομεν; ἀλλ' οὐ δήπου τὸν ἄρχοντα τῶν ἀρχομένων πονηρότερον προσήκει εἶναι. ἀλλ' ὅτι εὐδαιμονέστεροι δοκοῦμεν νῦν ἢ πρότερον εἶναι; ἔπειτα τῇ εὐδαιμονίᾳ φήσκει τις τὴν κακίαν ἐπιπρέπειν; ἀλλ' ὅτι ἐπεὶ κεκτήμεθα δούλους, τούτους κολάσομεν, ἢ πονηροὶ ὦσι; καὶ τί προσήκει αὐτὸν ὄντα πονηρὸν πονη-
 84 ρίας ἔνεκα ἢ βλακειάς ἄλλους κολάζειν; ἐννοεῖτε δὲ καὶ τοῦτο ὅτι τρέφειν μὲν παρεσκευάσμεθα πολλοὺς καὶ τῶν ἡμετέρων οἰκῶν φύλακας καὶ τῶν σωμάτων· αἰσχρὸν δὲ πῶς οὐκ ἂν εἴη, εἰ δι' ἄλλους μὲν δορυφόρους τῆς σωτηρίας οἰησόμεθα χρῆναι τυγχάνειν, αὐτοὶ δὲ ἡμῖν αὐτοῖς οὐ δορυφορήσομεν; καὶ μὴν εὖ γε δεῖ εἰδέναι ὅτι οὐκ ἔστιν ἄλλη φυλακὴ τοιαύτη οἷα αὐτόν τινα καλὸν καγαθὸν ὑπάρχειν· τοῦτο γὰρ δεῖ συμπαρομαρτεῖν· τῷ δ' ἀρετῆς ἐρήμῳ
 85 οὐδὲ ἄλλο καλῶς ἔχειν οὐδὲν προσήκει. τί οὖν φημι χρῆναι ποιεῖν καὶ ποῦ τὴν ἀρετὴν ἀσκεῖν καὶ ποῦ τὴν μελέτην ποιεῖσθαι; οὐδὲν καινὸν, ὧ ἄνδρες, ἐρῶ· ἀλλ' ὥσπερ ἐν Πέρσαις ἐπὶ τοῖς ἀρχείοις οἱ ὁμότιμοι διάγουσιν, οὕτω καὶ ἡμᾶς φημι χρῆναι ἐνθάδε ὄντας τοὺς ἐντίμους πάντα ἅπερ

τὰ ἀγαθὰ G. γε om. D. ὡς D. 83. προσιέμεθα A.G. προσιόμεθα D.P. προσιοίμεθα Schneiderus. φήσκει τις] τίς φησὶ D. ἐπιπρέπειν Castalio. ἐπι-
 τρέπειν A.D.G. ἀλλ' ὅτι] ἀλλότι D. κολάσωμεν A.D.G. ἔνεκα] ἔνεκεν G.
 ἢ] καὶ D. ἄλλους] ἄλλ in ras. G. 84. δέ] δ' ἔτι D. καὶ om. G.
 τῶν οἰκῶν τῶν ἡμετέρων D. αἰσχίον A.G. δι' D.I.M. δὴ A.G. οἰη-
 σόμεθα D. pr. χρῆν A.G. αὐτοῖς D. corr., ut videtur, sicut 86. δο-
 ρυφορήσωμεν D. γε] τε A.G. pr. δεῖ] δὴ D. οὐδὲ] οὐδὲν G. ἄλλο]
 ἄλλω D. 85. ποῦ τὴν ἀρετὴν] ποῖ τὴν ἀρετὴν D. ὁ om. G.M. οὕτως
 A.D. ὑμᾶς A.D.G. corr., qui pr. fortasse ἡμᾶς. ἐντίμους] ὁμοτίμους D.G.
 mg. r. γε] τε D. ἐμέ] ἐμοὶ A.G. pr. εἰ om. A. διδάξω G. mg. r.

82. οὐ γὰρ] Conf. 3, 1, 29. ZEUN. Thuc. 2, 44.

83. προσιοίμεθα] Conf. Anab. 5, 5, 3. κολάσομεν] Sic Reip. Athen. 1, 9, κολάσομεν, et apud alios nonnullos. Sed H. Gr. 1, 7, 19, κολάσεσθε, ut solent Attici etiam in praesenti variare inter activum et medium.

85. ἐπὶ τοῖς ἀρχείοις] Conf. 1, 2, 4, seqq. Qui hic sunt ὁμότιμοι, iidem in

Anab. 1, 9, 2, ἄριστοι vocantur, ubi eadem narratio est de pueris Persarum nobilium. SCHN.

ἡμᾶς—ἐντίμους] ὑμᾶς—ἐντίμους G., ut 8, 1, 6. Verum hoc loco se ceteris Persis equiparans Cyrus deinde distinguit ὑμᾶς γε—ἐγὼ τε. SCHN.

πάντας] Suspicio scriptum fuisse πάντα. STEPH. Quod restitui.

κακεῖ ἐπιτηδεύειν, καὶ ὑμᾶς γε ἐμὲ ὀρώοντας κατανοεῖν πα-
 ρόντας εἰ ἐπιμελούμενος ὧν δεῖ διάξω, ἐγὼ τε ὑμᾶς κατα-
 νοῶν θεάσομαι, καὶ οὐδ' ἂν ὀρώ τὰ καλὰ καὶ τὰγαθὰ ἐπι-
 86 τηδεύοντας, τούτους τιμήσω. καὶ τοὺς παῖδας δέ, οἷς ἂν
 ἡμῶν γίνωνται, ἐνθάδε παιδεύωμεν· αὐτοὶ τε γὰρ βελ-
 τίονες ἐσόμεθα, βουλόμενοι τοῖς παισὶν ὡς βέλτιστα πα-
 ραδείγματα ἡμᾶς αὐτοὺς παρέχειν, οἳ τε παῖδες οὐδ' ἂν εἰ
 βούλουντο ῥαδίως πονηροὶ γίνοντο, αἰσχρὸν μὲν μηδὲν
 μήτε ὀρώντες μήτε ἀκούοντες, ἐν δὲ καλοῖς καγαθοῖς ἐπι-
 τηδεύμασι διημερεύοντες.

Libri καὶ ἐκεῖ. ἂν om. D. καλὰ καγαθὰ D. 86. δὲ om. D. οἱ
 D.G. corr. παιδεύομεν D. pr. G. αὐτοὺς D. corr. οὐδ' ἂν ἡβούλουντο
 D. pr., corr. in accentibus. γένοντο A.D. καὶ ἀγαθοῖς D.

κακεῖ] Sic H. Gr. 1, 2, 9. Estque
 hæc crasis in ἐκεῖ et ceteris hujus
 stirpis vocabulis, ubi articulus aut καὶ
 præcedit, constanter restituenda Xe-
 nophonti ceterisque Atticis, ut dixi ad
 6, 2, 2; 7, 5, 50, quamvis sæpe abolita
 in libris, ut apud Thuc. 7, 12, supra
 E, 4, 19, et H. Gr. 1, 6, 14, ubi τὸ κεί-
 νου rectius in τοῦ κείνου quam in τὸ
 ἐκείνου mutavit Leonclavius. Idem
 dicendum de καὶ ante pronomen ἐγὼ,
 ἐμοῦ, ἐμοί, ἐμέ, posito et modo κα-
 modo καὶ ἐ- scripto in libris, ut 7, 5,
 51 et alibi sæpe.
 86. παῖδες] Eadem narrat Anab. 1,
 9, 2. SCHN.

ΞΕΝΟΦΩΝΤΟΣ

ΚΥΡΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑ.

ΒΙΒΛΙΟΝ ΟΓΔΟΟΝ.

ΚΕΦ. Α.

Κῦρος μὲν οὕτως εἶπεν· ἀνέστη δ' ἐπ' αὐτῷ Χρυσάν-
τας καὶ εἶπεν ὧδε. Ἀλλὰ πολλάκις μὲν δὴ, ὦ ἄνδρες,
καὶ ἄλλοτε κατενόησα ὅτι ἄρχων ἀγαθὸς οὐδὲν διαφέρει
πατρὸς ἀγαθοῦ· οἳ τε γὰρ πατέρες προνοοῦσι τῶν παίδων
ὅπως μήποτε αὐτοὺς τὰγαθὰ ἐπιλείψει, Κῦρός τέ μοι δο-
κεῖ νῦν συμβουλεύειν ἡμῖν ἀφ' ὧν μάλιστ' ἂν εὐδαιμονοῦν-
τες διατελοῖμεν· ὃ δέ μοι δοκεῖ ἐνδεέστερον ἢ ὥς ἐχρῆν
δηλῶσαι, τοῦτο ἐγὼ πειράσομαι τοὺς μὴ εἰδότας διδάξαι.
2 ἐννοήσατε γὰρ δὴ τίς ἂν πόλις πολεμία ὑπὸ μὴ πειθομένων
ἀλοίη· τίς δ' ἂν φιλία ὑπὸ μὴ πειθομένων διαφυλαχθεῖη·
ποῖον δ' ἂν ἀπειθούντων στράτευμα νίκης τύχοι· πῶς δ'
ἂν μᾶλλον ἐν μάχαις ἡττῶντο ἄνθρωποι ἢ ἐπειδὰν ἄρξων-
ται ἰδία ἕκαστος περὶ τῆς σωτηρίας βουλευέσθαι· τί δ' ἂν
ἄλλο ἀγαθὸν τελεσθεῖη ὑπὸ μὴ πειθομένων· ποῖαι δὲ πό-
λεις νομίμως ἂν οἰκήσειαν· ἢ ποῖοι οἴκοι σωθείσων· πῶς

1. μὲν] μὲν οὖν D.G. ἐπιλείψει A.D. Stob. Fl. 46, 108, citans πολλάκις—
διατ. ἂν μάλιστα D. et qui διατελοῖμεν Stob. ἐχρῆν] χρῆ D. 2. δὴ] ἔφη
D. om. Stob. Fl. 33, 148, citans ἐνν.—3. ἄρχοντι, et εἰ τοίνυν—ἀγαθὸν ἐστιν.
ἀπειθούν Stob. πῶς δ' ἄλλως (ἂν Stob.) μᾶλλον ἡττῶνται ἐν μάχαις D. Stob.
ἢ om. A.G. pr. ἄρξονται G. τῆς om. Stob. μὴ] τῶν μὴ G. s. v. r.
πειθομένων] τοῖς κρείττοσι add. D.G. mg. r. ἢ ποῖοι] ποῖοι δ' D. Stob.

1. Initium libri capiendum esse
ab 7, 5, 37, suspicatus sum in anno-
tatione ad eum locum. SCHN. Ubi
v. annot. Ad μὲν et μὲν οὖν conf. 7.
5, 48.

πατρὸς] Conf. Hom. Od. B, 47; E, 12,
Dionys. Ant. Rom. 4, 36. HUTCH.

διατελοῖμεν] Raro consensu tumentur
libri excepto Stobæo formam prope
abolitam apud Xenophontem, sed ei
constanter restituendam. V. ad 5, 3,
31; Anab. 2, 5, 14.

2. οἰκήσειαν] Usum activi appro-
babunt loci Hist. Gr. 4, 8, 5; 7, 5, 5.

3 δ' ἂν νῆες ὅποι δεῖ ἀφίκονται· ἡμεῖς δὲ ἅ νῦν ἀγαθὰ ἔχο-
 μεν διὰ τί ἄλλο μᾶλλον κατεπράξαμεν ἢ διὰ τὸ πείθεσθαι
 τῷ ἄρχοντι; διὰ τοῦτο γὰρ καὶ νυκτὸς καὶ ἡμέρας ταχὺ
 μὲν ὅποι ἔδει παρεγιννόμεθα, ἀθρόοι δὲ τῷ ἄρχοντι ἐπόμε-
 νοι ἀνυπόστατοι ἦμεν, τῶν δ' ἐπιταχθέντων οὐδὲν ἡμιτελὲς
 κατελείπομεν. εἰ τοίνυν μέγιστον ἀγαθὸν τὸ πειθαρχεῖν
 φαίνεται εἰς τὸ καταπράττειν τὰγαθὰ, οὕτως εὖ ἵστε ὅτι
 αὐτὸ τοῦτο καὶ εἰς τὸ διασώζειν ἅ δεῖ μέγιστον ἀγαθὸν
 4 ἐστὶ. καὶ πρόσθεν μὲν δὴ πολλοὶ ἡμῶν ἦρχον μὲν οὐδε-
 νός, ἦρχοντο δέ· νῦν δὲ κατεσκεύασθε οὕτω πάντες οἱ
 παρόντες ὥστε ἄρχετε οἱ μὲν πλειόνων, οἱ δὲ μειόνων.
 ὥσπερ τοίνυν αὐτοὶ ἀξιώσετε ἄρχειν τῶν ὑφ' ὑμῖν, οὕτω
 καὶ αὐτοὶ πειθώμεθα οἷς ἂν ἡμᾶς καθήκη. τοσοῦτον δὲ δια-
 φέρειν δεῖ τῶν δούλων ὅσον οἱ μὲν δοῦλοι ἄκοντες τοῖς
 δεσπόταις ὑπηρετοῦσιν, ἡμᾶς δ', εἴπερ ἀξιούμεν ἐλεύθεροι
 εἶναι, ἐκόντας δεῖ ποιεῖν ὃ πλείστου ἄξιον φαίνεται εἶναι.
 εὐρήσετε δ', ἔφη, καὶ ἔνθα ἄνευ μοναρχίας πόλις οἰκεῖται,
 τὴν μάλιστα τοῖς ἄρχουσιν ἐθέλουσαν πείθεσθαι ταύτην
 5 ἥκιστα τῶν πολεμίων ἀναγκαζομένην ὑπακούειν. παρῶ-
 μέν τε οὖν, ὥσπερ Κῦρος κελεύει, ἐπὶ τὸδε τὸ ἀρχεῖον, ἀσκῶ-
 μέν τε δι' ὧν μάλιστα δυνησόμεθα κατέχειν ἅ δεῖ, παρέ-

3. ἔχομεν ἀγαθὰ D. διὰ τί] δι' D. pr., τί s. v. ead. m. μᾶλλον initio
 versus add. D. ead. m. G. mg. r. ὅπου D. παρεγιννόμεθα D. mg. r.
 ἀθρόοι D. κατελείπομεν A.D. pr. G.M. τὰγαθὰ A. τὰ ἀγαθὰ D.G. Stob.
 οὕτως om. D. Stob. αὐτὸ] τὸ αὐτὸ D. Stob., cuius A. καὶ αὐτὸ, omisso
 μοχ καί. δισώζειν D. 4. μὲν δὴ] δὴ G. ἦρχον—ἦρχοντο δε] ἦρχον.
 οὐδενὸς δὲ ἦρχομεν A.G. ὑφ'] ἐφ' D. αὐτοὶ] αὐτοὶ ἡμεῖς D. πειθό-
 μεθα D. ἡμᾶς] ὑμᾶς A. καὶ ἡμᾶς D. καθήκη Porpo. καθέκει A.G.
 καθέκει D. δεῖ] ἡμᾶς δεῖ D. ἄξιον φαίνεται εἶναι] φαίνεται ἄξιον D.
 ἥκιστα] ἥκιστα D. οὐ μάλιστα G. corr. mg. r. 5. μάλι A. δεῖν D.
 παρέχομεν D.G.

Sunt etiam Platonis loci multi si-
 milis, veluti Reip. 4, p. 421 A: Ὅρας
 ὅτι πᾶσαν ἄρδην πόλιν ἀπολλύασι, καὶ
 αὐτοῦ εὖ οἰκεῖν καὶ εὐδαιμονεῖν μόνοι
 τὸν καιρὸν ἔχουσιν, et p. 423 A: Ἐως
 ἂν ἡ πόλις σοι οἰκὴ σωφρόνως. SCHN.
 V. ad Anab. 5, 1, 13, et de usu activi
 ad Thes. Steph.

σωθείσαν] Idem de hac forma di-
 cendum quod de σωθῆμεν et σωθῆι-
 τε 7, 1, 42, de εἶητε 6, 3, 10, non
 magis ferenda quam εἶησαν 8, 2, 23,
 etsi utrumque habuit jam Stobæus.
 Sed εἶησαν, quod est etiam 1, 2, 13,

cum εἶεν jam antiquitus confusum
 Anab. 1, 1, 5, Comment. 1, 5, 19, cum
 eodem alternat in libris Herodoti,
 Thucydides et aliorum, de quibus ad
 Thes. Steph. v. Εἰμὶ, vol. 3, p. 261 A,
 ut φαῖσαν est ap. Thuc. 3, 61, 1,
 φαῖεν in loco gemino 3, 68, 1, γνοή-
 σαν et εἶδεισαν ap. Demosth. p. 897,
 7; 909, 20, παραδοίησαν semel perpe-
 ram in melioribus Anab. 2, 1, 10. V.
 Kidd. ad Dawes. p. 452 s.

3. μέγιστον ἀγαθὸν τὸ πειθαρχεῖν]
 Conf. Aesch. Sept. 230. HUTCH.

4. ἄνευ μοναρχίας] Tangit Athenas.

χωμέν τε ἡμᾶς αὐτοὺς χρῆσθαι Κύρῳ ὅ τι ἂν δέῃ. καὶ τοῦτο γὰρ εὖ εἶδέναι χρὴ ὅτι οὐ μὴ δυνήσεται Κύρος εὐρεῖν ὅ τι αὐτῷ μὲν ἐπ' ἀγαθῷ χρήσεται, ἡμῖν δὲ οὐ, ἐπεὶ περ τά γε αὐτὰ ἡμῖν συμφέρει καὶ οἱ αὐτοὶ εἰσιν ἡμῖν πολέμιοι.

- 6 Ἐπεὶ δὲ ταῦτα εἶπε Χρυσάντας, οὕτω δὴ καὶ ἄλλοι [2] ἀνίσταντο πολλοὶ καὶ Περσῶν καὶ τῶν συμμάχων συνε-
ροῦντες· καὶ ἔδοξε τοὺς ἐντίμους αἰεὶ παρεῖναι ἐπὶ θύρας καὶ παρέχειν αὐτοὺς χρῆσθαι ὅ τι ἂν βούληται, ἕως ἀφείῃ Κύρος. ὥς δὲ τότε ἔδοξεν, οὕτω καὶ νῦν ἔτι ποιοῦσιν οἱ κατὰ τὴν Ἀσίαν ὑπὸ βασιλεῖ ὄντες, θεραπεύουσι τὰς τῶν
7 ἀρχόντων θύρας. ὥς δ' ἐν τῷ λόγῳ δεδήλωται Κύρος καταστησάμενος εἰς τὸ διαφυλάττειν αὐτῷ τε καὶ Πέρσαις τὴν ἀρχὴν, ταῦτα καὶ οἱ μετ' ἐκείνων βασιλεῖς νόμιμα ἔτι
8 καὶ νῦν διατελοῦσι ποιοῦντες. οὕτω δ' ἔχει καὶ ταῦτα ὥσπερ καὶ τᾶλλα· ὅταν μὲν ὁ ἐπιστάτης βελτίων γένηται, καθαρώτερον τὰ νόμιμα πράττεται· ὅταν δὲ χείρων, φαν-
λότερον. ἐφοίτων μὲν οὖν ἐπὶ τὰς θύρας Κύρου οἱ ἐντιμοὶ σὺν τοῖς ἵπποις καὶ ταῖς αἰχμαῖς, συνδόξαν πᾶσι τοῖς ἀρι-
στοῖς τῶν συγκαταστρεφαμένων τὴν ἀρχήν.

δύνηται A.D. αὐτῷ A.D. χρῆται D. τά γε] τὰ D. συμφέρει G.
6. ἄλλοι] οἱ ἄλλοι A.D.G. s. v. r. τῶν] τῶν ἄλλων D. αὐτοὺς A.D.
pr. G. αὐτοῖς G. s. v. r. ἂν om. A. ἀφείῃ A.G.M. ἂν ἀφίῃ D. τότε]
τόδε A. τοῦτο D. βασιλεῖα D. 7. αὐτῷ] αὐτῷ A.G. pr. εἰ αὐτῷ D.G.
corr. ταῦτα] ταῦτα A.G. τὰ αὐτὰ D. νόμιμα] ὥς νόμιμα D. 8. τὰ
ἄλλα D. βελτίω A. τὰς κύρου θύρας D. σὺν ταῖς αἰχμαῖς καὶ
τοῖς ἵπποις D.

5. δυνήσεται] Οὐ μὴ cum conjunctivo praesentis, ut hic in nonnullis, junctum, recte Porsonus ad Aristoph. Thesm. 660, p. 217, sustulit Anab. 2, 2, 12, ubi jam Weiskius οὐκέτι μὴ δυνήσεται pro δύνηται, neque οὐ μὴ δύνονται Hieron. 11, 15, ferendum. Librorum quam exigua sit fides multis ostendit exemplis Kidd. ad Dawes. p. 409, ejus de Anab. 4, 8, 13: Οὐδεὶς μὴκέτι μείνη, conjecturam μενεῖ confirmat cod. Medic., qui μένει. Nec difficilior correctio ib. 7, 3, 26: Οὐ μὴ δέισης τὸν πολέμιον, ubi liber unus Athenæi δήσεις, quod propius abest a δέισει. Quæ si scripsit Xenophon, etiam supra 3, 2, 8 δέξονται recipiendum ex B., quamvis casu positum

pro δέξονται, ut A. cum ceteris, quippe sæpe vocales permutante nulliusque, ubi ab A. discedit, fidei. Nihilò plus tribuendum exemplis Platoniciis a Kiddio l. c. memoratis et correctis, ut neque Xenophonti neque Platoni concedenda sint quæ aliena sunt ab antiquioribus.

6. οὕτω ποιοῦσι—θεραπεύουσι] V. ad 3, 3, 26, Anab. 7, 3, 22.

7. ἐν τῷ λόγῳ] 7, 5, 72. De formula v. ad 4, 5, 26.

ὥς κατεστήσατο] Conf. 8, 6, 9. SCHN.

8. καθαρώτερον] Accuratus. Lennep. ad Phalar. Ep. 79, p. 230 confert Valek.

- 9 Κῦρος δ' ἐπὶ μὲν τὰλλα καθίστη ἄλλους ἐπιμελητὰς, [3]
καὶ ἦσαν αὐτῷ καὶ προσόδων ἀποδεκτῆρες καὶ δαπανημά-
των δοτῆρες καὶ ἔργων ἐπιστάται καὶ κτημάτων φύλακες
καὶ τῶν εἰς τὴν δίαιταν ἐπιτηδείων ἐπιμεληταί· καὶ ἵππων
δὲ καὶ κυνῶν ἐπιμελητὰς καθίστη οὓς ἐνόμιζε καὶ ταῦτα τὰ
10 βοσκήματα βέλτιστ' ἂν παρέχειν αὐτῷ χρῆσθαι. οὓς δὲ
συμφύλακας τῆς εὐδαιμονίας οἱ ᾤετο χρῆναι ἔχειν, τούτους
ὅπως ὥς βέλτιστοι ἔσονται οὐκέτι τούτου τὴν ἐπιμέ-
λειαν ἄλλοις προσέταπτεν, ἀλλ' αὐτοῦ ἐνόμιζε τοῦτο
ἔργον εἶναι. ἦδει γὰρ ὅτι, εἴ τι μάχης ποτὲ δεῖσιν, ἐκ
τούτων αὐτῷ καὶ παραστάτας καὶ ἐπιστάτας ληπτέον
εἶη, σὺν οἷσπερ οἱ μέγιστοι κίνδυνον· καὶ ταξiάρχους
δὲ καὶ πεζῶν καὶ ἱππέων ἐγίγνωσκεν ἐκ τούτων κατα-
11 στατέον εἶναι. εἰ δὲ δέοι καὶ στρατηγῶν πρὸς αὐτοῦ,
ἦδει ὅτι ἐκ τούτων πεμπτέον εἶη· καὶ πόλεων δὲ καὶ ὄλων [4]
ἐθνῶν φύλαξι καὶ σατράπαις ἦδει ὅτι τούτων τισὶν εἶη
χρηστέον καὶ πρέσβεις γε τούτων τινὰς πεμπτέον, ὅπερ ἐν
τοῖς μεγίστοις ἡγείτο εἶναι εἰς τὸ ἄνευ πολέμου τυγχάνειν
12 ὧν δέοιτο. μὴ ὄντων μὲν οὖν οἷων δεῖ δι' ὧν αἱ μέγισται
καὶ πλείσται πράξεις ἔμελλον εἶναι, κακῶς ἡγείτο τὰ αὐτοῦ
ἔξαι. εἰ δ' οὗτοι εἶεν οἷους δέοι, πάντα ἐνόμιζε καλῶς
ἔσεσθαι. ἐνέδου μὲν οὖν οὕτω γνοῦς εἰς ταύτην τὴν ἐπιμέ-
λειαν· ἐνόμιζε δὲ τὴν αὐτὴν καὶ αὐτῷ ἄσκησιν εἶναι τῆς
ἀρετῆς. οὐ γὰρ ᾤετο οἷον τε εἶναι μὴ αὐτόν τινα ὄντα οἷον
13 δεῖ ἄλλους παρορμᾶν ἐπὶ τὰ καλὰ καὶ τὰγαθὰ ἔργα. ὥς δὲ

9. πρόσδοτον A. ἐνόμιζε καὶ] ἐνόμιζεν D. αὐτῷ A.G. εἰ αὐτῷ D. 10.
τῆς om. A. οἱ om. D. ὅπως om. D., qui post ἔσονται addit solus αὐτὸς
ἐσκόπει καί. αὐτοῦ A.G. εἰ αὐτοῦ D. τοῦτον A. εἴτε D. μάχη A.G.
εἶη om. D. καὶ πεζῶν] καὶ G. mg. r. καταστέον G. 11. εἰ δὲ δέοι D.
εἰ δέοι A.G. pr. εἰ δέοι δὲ G. s. v. r. εἰ αὐτοῦ D. ἦδει ὅτι] ἦδιδον τι A.G.
πεμπτέον G. pr. τισιν εἶη] τισὶν ἦν (sic) D. ὅπερ] ὅτιπερ G. δέοντο
A.G. 12. ἡμελλον A.G. κακῶν A. τὰ αὐτοῦ] τ' αὐτοῦ A. τὰ αὐτοῦ G.
τὰ αὐτοῦ D. ἐνόμιζε] ἐλογίζετο D. οὖν om. D. ἐνόμιζε D. αὐτῷ
A.G. εἰ αὐτῷ D. τὰγαθὰ καὶ καλὰ ἔργα D.

9. βοσκήματα] Schol. Aristoph. Ach. 811: Ἐπὶ χοίρων δὲ καλεῖται τὸ βοσκήμα· Ξ. δὲ ἐν ζ' καὶ ἐπὶ ἵππων τέθεικε τὴν λέξιν.

βέλτιστα χρῆσθαι jungenda sunt. SCHN.

10. συμφύλακας] Eosdem κοινῶνας dicit s. 16. SCHN. Cum dat. etiam 8, 6, 11.

τούτους, quod non cepit corrector D., positum ut 2, 1, 5: Τοὺς μέντοι Ἑλλήνας—οὐδὲν πῶ σαφὲς λέγεται εἰ ἔπονται, quod aliud verbum cogitaret quam propter interposita infertur. Conf. ad 7, 2, 17. Σκοπεῖν cum accus. sic jungit Comment. 3, 9, 8: Φθόνον σκοπῶν τί εἶη· 9: Σχολὴν σκοπῶν τί εἶη. 12. τὰ καλὰ καὶ τὰγαθὰ ἔργα] Conf.

- ταῦτα διανοήθη, ἡγήσατο σχολῆς πρῶτον δεῖν, εἰ μέλλοι
 δυνήσεσθαι τῶν κρατίστων ἐπιμέλεσθαι. τὸ μὲν οὖν προσ-
 ὁδὼν ἀμελεῖν οὐχ οἶόν τε ἐνόμιζεν εἶναι, προνοῶν ὅτι πολ-
 λὰ καὶ τελεῖν ἀνάγκη ἔσοιτο εἰς μεγάλην ἀρχήν· τὸ δ' αὖ[5]
 πολλῶν κτημάτων ὄντων ἀμφὶ ταῦτα αὐτὸν αἰεὶ ἔχειν ἦδει
 ὅτι ἀσχολίαν παρέξει τῆς τῶν ὄλων σωτηρίας ἐπιμέλεσθαι.
- 14 οὕτω δὴ σκοπῶν, ὅπως ἂν τὰ τε οἰκονομικὰ καλῶς ἔχοι
 καὶ ἡ σχολὴ γένοιτο, κατενόησέ πως τὴν στρατιωτικὴν
 σύνταξιν. ὥς γὰρ τὰ πολλὰ δεκάδαρχοι μὲν δεκάδων ἐπι-
 μέλονται, λοχαγοὶ δὲ δεκαδάρχων, χιλιάρχοι δὲ λοχαγῶν,
 μυριάρχοι δὲ χιλιάρχων, καὶ οὕτως οὐδεὶς ἀτημέλητος γί-
 γνεται, οὐδ' ἦν πάνυ πολλαὶ μυριάδες ἀνθρώπων ὦσι, καὶ
 ὅταν ὁ στρατηγὸς βούληται χρήσασθαι τι τῇ στρατιᾷ,
- 15 ἀρκεῖ ἦν τοῖς μυριάρχοις παραγγεῖλη· ὥσπερ οὖν ταυτ'
 ἔχει, οὕτω καὶ ὁ Κύρῳ συνεκεφαλαιώσατο τὰς οἰκονομικὰς
 πράξεις· ὥστε καὶ τῷ Κύρῳ ἐγένετο ὀλίγοις διαλεγόμενος
 μηδὲν τῶν οἰκείων ἀτημελήτως ἔχειν· καὶ ἐκ τούτου ἦδη
 σχολὴν ἦγε πλείω ἢ ἄλλος μιᾶς οἰκίας καὶ μιᾶς νεῶς ἐπι-
 μελόμενος. οὕτω δὴ καταστησάμενος τὰ αὐτοῦ ἐδίδαξε καὶ
 τοὺς περὶ αὐτὸν ταύτῃ τῇ καταστάσει χρῆσθαι.
- 16 Τὴν μὲν δὴ σχολὴν οὕτω κατεσκευάσατο αὐτῷ τε καὶ
 τοῖς περὶ αὐτὸν, ἥρχετο δ' ἐπιστατεῖν τοῦ εἶναι οἷους δεῖ[6]
 τοὺς κοινῶνας. πρῶτον μὲν ὅπόσοι ὄντες ἱκανοὶ ἄλλων
 ἐργαζομένων τρέφεσθαι μὴ παρείεν ἐπὶ τὰς θύρας, τούτους

13. Libri ἐπιμελεῖσθαι hic et infra. προόδων D. pr., ut videtur, qui s
 s. v. r. αὐτὸν αἰεὶ] εἰαυτὸν D. ἀσχολεῖαν A. παρέξει A.D. 14.
 οὕτω] ὅτω G. pr. ὅπως ἂν om. D. δεκάδων] δέκα δὲ ὧν D. ἐπιμε-
 λούνται A. corr. ἀτιμ. hic et infra G. μυριάρχοι δὲ χιλιάρχων om. A.G.
 mg. r. οὐδὲ εἰς D. οὐδ' ἦν] οὐδ' ἂν ἡ D. πάνυ] πάλιν D. παραγ-
 γέλη, ut videtur, D. pr. 15. οὕτω] οὗτος D. μηδὲν O. μηδὲ A.D.G.
 ἐπιμελούμενος A.G. δὴ] δὲ D. αὐτοῦ A.G. εἰαυτοῦ D. ἐδί-
 δασκεν D. αὐτὸν D. 16. οὕτως A.D. παρσκευάσατο A. αὐτῷ G.
 pr., οὕτω A. εἰαυτῷ D. τε om. D. ἥρχε. τὸ A. οἷους δεῖ εἶναι τοὺς D.
 κοινῶνας A.G. mg. κοινωνοὺς D. κοινωνούνας G. μὴ παρείεν] καὶ μὴ πε-
 ριέναι A. et μὴ s. v. r. ponens, καὶ autem punctis notans G. pr., qui corr. παρείεν.

7, 5, 85; 2, 1, 17. Comment. 1, 2, 23:
 Πάντα ἐμοιγε δοκεῖ τὰ καλὰ καὶ τὰ ἀ-
 γαθὰ ἀσκητὰ εἶναι. Ubi scrib. τὰγαθὰ.

13. τῶν κρατίστων] I. e. τῆς τῶν
 ὄλων σωτηρίας, quod statim sequitur,
 id est summæ rei. Ceterum narratio,
 quæ hic parenthesi diffinditur, repe-
 titur infra §. 16. SCHN.

14. δεκάδων] Δεκαδῶν D., qui δέκα
 δὲ ὧν, voluisse videri animadvertit
 Schneiderus, qui recepit quod etiam
 2, 2, 30 cum altero est confusum.
 Ceterum inter χιλιάρχους et λοχαγούς
 deesse ταξιάρχους animadvertit Bor-
 nemannus.

ἐπεξήτει, νομίζων τοὺς μὲν παρόντας οὐκ ἂν ἐθέλιν οὔτε
κακὸν οὔτε αἰσχροὺς οὐδὲν πράττειν καὶ διὰ τὸ παρὰ ἄρ-
χοντι εἶναι καὶ διὰ τὸ εἰδέναι ὅτι ὀρώντ' ἂν ὅ τι πράττοιεν
ὑπὸ τῶν βελτίστων· οἱ δὲ μὴ παρείην, τούτους ἡγείτο ἢ
17 ἀκρατεῖα τινὶ ἢ ἀδικία ἢ ἀμελείᾳ ἀπείναι. τοῦτο οὖν πρῶ-
τον διηγησόμεθα ὡς προσηνάγκαζε τοὺς τοιούτους παρεί-
ναι. τῶν παρ' ἑαυτῷ μάλιστα φίλων ἐκέλευσεν ἂν τινα
λαβεῖν τὰ τοῦ μὴ φοιτῶντος, φάσκοντα λαμβάνειν τὰ
ἑαυτοῦ. ἐπεὶ οὖν τοῦτο γένοιτο, ἦκον ἂν εὐθύς οἱ στερόμε-
18 νοι ὡς ἡδικημένοι. ὁ δὲ Κύρος πολὺν μὲν χρόνον οὐκ [7]
ἐσχόλαζε τοῖς τοιούτοις ὑπακούειν· ἐπεὶ δὲ ἀκούσειεν αὐ-
τῶν, πολὺν χρόνον ἀνεβάλλετο τὴν διαδικασίαν. ταῦτα
δὲ ποιῶν ἡγείτο προσεθίζειν αὐτοὺς θεραπεύειν, ἦττον δὲ
19 ἐχθρῶς ἢ εἰ αὐτὸς κολάζων ἡνάγκαζε παρείναι. εἰς μὲν
τρόπος διδασκαλίας ἦν αὐτῷ οὗτος τοῦ παρείναι· ἄλλος
δὲ τὸ τὰ ῥᾶστα καὶ κερδαλεώτατα τοῖς παροῦσι προστάτ-
20 τειν· ἄλλος δὲ τὸ μηδὲν ποτε τοῖς ἀποῦσι νέμειν· ὁ δὲ δὴ
μέγιστος τρόπος τῆς ἀνάγκης ἦν, εἴ τούτων μηδεὶς ὑπα-
κούοι, ἀφελόμενος ἂν τοῦτον ἃ ἔχοι ἄλλῳ ἐδίδου ὃν ᾧ
δύνασθαι ἂν ἐν τῷ δέοντι παρείναι· καὶ οὕτως ἐγίγνετο
αὐτῷ φίλος χρήσιμος ἀντὶ ἀχρήστου. ἐπιζητεῖ δὲ καὶ ὁ
νῦν βασιλεὺς, ἦν τις ἀπὴν οἷς παρείναι καθήκει.
21 Τοῖς μὲν δὴ μὴ παροῦσιν οὕτω προσεφέρετο. τοὺς δὲ [8]
παρέχοντας ἑαυτοὺς ἐνόμιζε μάλιστ' ἂν ἐπὶ τὰ καλὰ κά-

κακὸν οὔτε αἰσχροὺς] αἰσχροὺς οὔτε κακὸν G.M. οὐδὲν] οὐδὲν ἂν A.G.
παρ' in fine et ρ' ἄρχοντι initio versus D. παρὰ τῷ ἄρχοντι H. καὶ διὰ τὸ
εἰδέναι om. A.G. mg. r. ὀρώντ' ἂν N. ὀρώ in fine et τ' ἂν initio versus D.
ὀρώνται A.G. βελτιόνων D., sed mg. ead. m. τίστων, M. corr. s. v. ἢ
ἀκρατεῖα] ἀκρατεῖα D. ἀδικία τινὶ A.G. 17. διηγησόμεθα ὡς A.G. pr. et
quī ἡγησόμεθα D. ἡγησάμενος G. corr. προσηκάεζε D., sed η in ras.
προσηναγκάεζετο G. παρ'] γὰρ D., quod s. v. r. add. G. ἑαυτοῦ A.D.
οἱ στ. εὐθύς D. 18. ἀκούσειεν] μὲν add. D. ἐχθροὺς G. s. v. r.
19. οὗτος post τρόπος D. ἄλλως D. τῷ D. τὰ ῥᾶστα] τᾶρεστὰ A.G.
corr. mg. r. 20. δὲ] μὲν G. εἰ] εἴ τις Junt. et Ald. ὑπακούειν A.
ὑπακούοι τις H. ἐν τῷ] αὐτῷ G. corr. s. v. r. δόντι fortasse G. pr.,
quī o cum acc. in ras. 21. οὕτως A. κάγαθὰ] καὶ ἀγαθὰ A.G.

17. προσηνάγκαζε] Est: necessitate aliqua inducebat et adsuefaciebat; quod deinceps προσεθίζειν leniore vocabulo dicitur. SCHN.

18. θεραπεύειν] Frequentare τὰς θύρας, ut est s. 6, παρείναι ἐπὶ τὰς θύρας, ut est s. 16. SCHN.

20. ὁ—μέγιστος τρόπος ἦν,—ἐδίδου] V. ad Anab. 6, 1, 8: 'Ο δὲ τρόπος τῆς ὀρχήσεως ἦν, ὁ μὲν—σπεῖρει.

εἰ ὑπακούοι] Quod post εἰ vel ὑπακούοι addunt nonnulli τις, correctoris videtur durum putantis ὑπακούοι referri ad sequens τοῦτον.

γαθὰ ἐπαίρειν, ἐπεὶ περ ἄρχων αὐτῶν ἐνόμιζε δικαίως εἶναι,
 εἰ αὐτὸς ἑαυτὸν ἐπιδεικνύειν πειρώτο τοῖς ἀρχομένοις πάν-
 22 τῶν μάλιστα κεκοσμημένον τῇ ἀρετῇ. αἰσθάνεσθαι μὲν
 γὰρ ἐδόκει καὶ διὰ τοὺς γραφομένους νόμους βελτίους
 γιγνομένους ἀνθρώπους· τὸν δὲ ἀγαθὸν ἄρχοντα βλέποντα
 νόμον ἀνθρώποις ἐνόμισεν, ὅτι καὶ τάττειν ἱκανὸς ἐστὶ καὶ
 23 ὁρᾶν τὸν ἀτακτοῦντα καὶ κολάζειν. οὕτω δὲ γινώσκων
 πρῶτον μὲν τὰ περὶ τοὺς θεοὺς μᾶλλον ἐκπονοῦντα ἐπε-
 δείκνυ ἑαυτὸν ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ, ἐπεὶ εὐδαιμονέστερος
 ἦν. καὶ τότε πρῶτον κατεστάθησαν οἱ μάγοι, ὕμνει τε αἰεὶ
 ἅμα τῇ ἡμέρᾳ τοὺς θεοὺς καὶ ἔθνευ ἀν' ἐκάστην ἡμέραν οἷς
 24 οἱ μάγοι θεοῖς εἵποιεν. οὕτω δὲ τὰ τότε κατασταθέντα ἔτι
 καὶ νῦν διαμένει παρὰ τῷ αἰεὶ ὄντι βασιλεῖ. ταῦτ' οὖν
 πρῶτον ἐμιμοῦντο αὐτὸν καὶ οἱ ἄλλοι Πέρσαι, νομίζοντες
 καὶ αὐτοὶ εὐδαιμονέστεροι ἔσεσθαι, ἣν θεραπεύωσι τοὺς
 θεοὺς, ὥσπερ ὁ εὐδαιμονέστατός τε ὢν καὶ ἄρχων· καὶ
 25 Κύρω δ' ἂν ἡγοῦντο ταῦτα ποιοῦντες ἀρέσκειν. ὁ δὲ [9]
 Κῦρος τὴν τῶν μεθ' αὐτοῦ εὐσέβειαν καὶ ἑαυτῷ ἀγαθὸν
 ἐνόμιζε, λογιζόμενος ὥσπερ οἱ πλεῖν αἰρούμενοι μετὰ τῶν
 εὐσεβῶν μᾶλλον ἢ μετὰ τῶν ἡσεβηκέναι τι δοκούντων.
 πρὸς δὲ τούτοις ἐλογίζετο ὥς εἰ πάντες οἱ κοινῶνες θεοσε-
 βεῖς εἶεν, ἦττον ἂν αὐτοὺς ἐθέλειν περὶ τε ἀλλήλους ἀνό-
 σιόν τι ποιεῖν καὶ περὶ ἑαυτὸν, εὐεργέτης νομίζων εἶναι τῶν

ἐπαίρειν] παρορμῶν ἔργα G. mg. et qui παρορμῶν post μάλιστ' ἂν, ἔργα post
 ἐπαίρειν ponit D. ἄρχων ἦν αὐτῶν D. ἐνόμιζε—εἶναι om. D.H. ἑαυτοῦ D.
 κεκοσμημένος D. νόμον] τί διαφέρει ὁ νόμος τοῦ βασιλέως G. mg. 23. Libri
 ἐπεδείκνυν. ὕμνειν—τοὺς θεοὺς ἅπαντας καὶ θύειν D. ἀν' A.G. corr. ἂν
 D.G. pr. εἶπον D. 24. τὰ om. D. 25. μετ' αὐτοῦ D.
 ἀγαθὴν G. s. v. r. M. ἦττον ἂν] ἦττονα A.G.

21. ἐπεὶ περ—εἶναι] Mihi totum hoc colon ab aliena manu hoc certe in loco esse videtur, quippe a loci sententia alienum. SCHN. Suspecta reddit etiam var. scr.

22. βλέποντα νόμον] Conf. Cic. de Leg. 3, 13. HUTCH.

23. ἐπεὶ εὐδαιμονέστερος ἦν est: postquam felicitatem majorem erat assecutus. Conf. s. 24. Verba καὶ τότε—οἱ μάγοι, nisi sint aut loco suo mota aut e scholio nata, ita defendebat Zeunius, ut magos nunc demum apud Assyrios institutos esse dicat Xenophon. Apud Persas enim magorum religiones memorari 4, 5, 51;

6, 11; 7, 3, 1; 5, 35. Sed loci positi a viro docto sunt de Medis, a quibus religiones istas primum sub imperio Cyri translatas ad Persas fuisse ex hoc Xenophontis loco collegit Heeren *Ideen* etc. vol. 2, p. 425. SCHN. Neque hic de Assiriis nec reliquis locis de Medis potius quam de Persis loquitur Xenophon, ut omnia illa ἐν τούτῳ—οἱ μάγοι ex sequentibus conflata videantur.

25. οἱ πλεῖν αἰρούμενοι] Conf. Æsch. Sept. 602, Horat. Carm. 3, 2. HUTCH.

ὥς—ἐθέλειν] V. ad 2, 4, 15.

- 26 κοινώνων. ἐμφανίζων δὲ καὶ τοῦτο ὅτι περὶ πολλοῦ ἐποι-
 εῖτο μηδένα μήτε φίλον ἀδικεῖν μήτε σύμμαχον, ἀλλὰ τὸ
 δίκαιον ἰσχυρῶς ὀρῶν. μᾶλλον καὶ τοὺς ἄλλους ᾧ ἂν
 τῶν μὲν αἰσχυρῶν κερδέων ἀπέχεσθαι, διὰ τοῦ δικαίου δ'
 27 ἐθέλειν πορίζεσθαι. καὶ αἰδοῦς δ' ἂν ἡγείτο μᾶλλον πάντας
 ἐπιμπλάναι, εἰ αὐτὸς φανερός εἴη πάντας οὕτως αἰδούμενος
 28 ὥς μήτ' εἰπεῖν ἂν μήτε ποιῆσαι μηδὲν αἰσχυρόν. ἐτεκμαί- [10]
 ρετο δὲ τοῦτο οὕτως ἔξιν ἐκ τοῦδε· μὴ γὰρ ὅτι ἄρχοντα,
 ἀλλὰ καὶ οὓς οὐ φοβοῦνται, μᾶλλον τοὺς αἰδουμένους αἰ-
 δοῦνται τῶν ἀναιδῶν οἱ ἄνθρωποι· καὶ γυναῖκας δὲ ἅς ἂν
 αἰδουμένας αἰσθάνωνται, ἀνταιδεῖσθαι μᾶλλον ἐθέλουσιν
 29 ὀρῶντες. τὸ δ' αὖ πείθεσθαι οὕτω μάλιστ' ἂν ᾧ οἱ ἔμμο-
 νον εἶναι τοῖς περὶ αὐτὸν, εἰ τοὺς ἀπροφασίστως πειθομέ-
 νους φανερός εἴη μᾶλλον τιμῶν τῶν τὰς μεγίστας ἀρετὰς
 30 καὶ ἐπιπονωτάτας δοκούντων παρέχεσθαι. γιγνώσκων δ'
 οὕτω καὶ ποιῶν διετελεῖ. καὶ σωφροσύνην δ' αὐτοῦ ἐπι- [11]
 δεικνὺς μᾶλλον ἐποίει καὶ ταύτην πάντας ἀσκεῖν. ὅταν
 γὰρ ὀρῶσιν, ᾧ μάλιστα ἔξεστιν ὑβρίζειν, τοῦτον σωφρο-
 νοῦντα, οὕτω μᾶλλον οἱ γε ἀσθενέστεροι ἐθέλουσιν οὐδὲν
 31 ὑβριστικὸν ποιοῦντες φανοεῖ εἶναι. διήρει δὲ αἰδῶ καὶ
 σωφροσύνην τῇδε, ὥς τοὺς μὲν αἰδουμένους τὰ ἐν τῷ φα-
 νερῷ αἰσχυρὰ φεύγοντας, τοὺς δὲ σώφρονας καὶ τὰ ἐν τῷ
 32 ἀφανεί. καὶ ἐγκράτειαν δὲ οὕτω μάλιστ' ἂν ᾧ οἱ ἀσκεῖ-
 σθαι, εἰ αὐτὸς ἐπιδεικνύοι ἑαυτὸν μὴ ὑπὸ τῶν παραντίκα
 ἡδονῶν ἐλκόμενον ἀπὸ τῶν ἀγαθῶν, ἀλλὰ προπονεῖν ἐθέ-
 33 λοντα πρῶτον σὺν τῷ καλῷ τῶν εὐφροσυνῶν. τοιγαροῦν
 τοιοῦτος ὢν ἐποίησεν ἐπὶ ταῖς θύραις πολλὴν μὲν τῶν
 χειρόνων εὐταξίαν, ὑπεικόντων τοῖς ἀμείνοσι, πολλὴν δ'

κοινωνῶν A.D.G.
 δῶν. πορεύεσθαι D.

26. μηθένα D. ὀρῶν] ἀθρῶν D.

Libri ker-

27. ἐπιμπλάναι B.D.G. οὕτως om. D.

28. δ' οὕτως τοῦτο D. οὐ om. D. δὲ] γε D. οἱ ὀρῶντες D.

29. οὕτως D. ἔμμονον] μόνον A. ἔμ. s. v. r. G., et mox eis pr. φανερώς D.

30. αὐτοῦ A.D.G. ἀσκεῖν] λέγειν D. τοῦτον] τοῦτω D. οὐ μάλα οἱ γε σ.

οὐ θέλουσιν D. 31. αἰδ. τὰ] αἰδ. ἴσως τὰ D. 32. καὶ om. D.

ἐπιδεικνύει G. ἑαυτὸν] αὐτὸν D.

26. κερδῶν] Quum κερδέων sit in
 libris H. Gr. 2, 4, 21, 40, nisi quod
 κέρδεων optimi duo, et supra 4, 2, 45,
 κερδῶν in pejoribus, vacillante tamen
 librario etiam in G., κερδῶν hic et

Comment. 1, 2, 22, nihilo verius
 habui quam ὀρέων 3, 2, 1.

33. ἐπὶ ταῖς θύραις] In aula sua et
 aulae ministris. SCHN. V. ad Anab.
 1, 9, 3.

αἰδῶ καὶ εὐκοσμίαν πρὸς ἀλλήλους. ἐπέγνωσ δ' ἂν ἐκεῖ οὐδένα οὔτε ὀργιζόμενον κραυγῇ οὔτε χαίροντα ὕβριστικῶς γέλῳτι, ἀλλὰ ἰδὼν ἂν αὐτοὺς ἡγήσω τῷ ὄντι εἰς κάλλος ζῆν.

- 34 Τοιαῦτα μὲν δὴ ποιοῦντες καὶ ὀρῶντες ἐπὶ θύραις διῆγον. τῆς πολεμικῆς δ' ἔνεκα ἀσκήσεως ἐπὶ θήραν^[12] ἐξῆγεν οὗσπερ ἀσκεῖν ταῦτα ᾔετο χρῆναι, ταύτην ἡγούμενος καὶ ὅλως ἀρίστην ἀσκησιν πολεμικῶν εἶναι, καὶ
35 ἵππικῆς δὲ ἀληθεστάτην. καὶ γὰρ ἐπόχους ἐν παντοδαποῖς χωρίοις αὕτη μάλιστα ἀποδείκνυσιν διὰ τὸ θηρίοις φεύγουσιν ἐφέπεσθαι, καὶ ἀπὸ τῶν ἵππων ἐνεργοὺς αὕτη μάλιστα ἀπεργάζεται διὰ τὴν τοῦ λαμβάνειν φιλοτιμίαν καὶ ἐπιθυ-
36 μίαν· καὶ τὴν ἐγκράτειαν δὲ καὶ πόνους καὶ ψύχη καὶ θάλην καὶ λιμὸν καὶ δίψος δύνασθαι φέρειν ἐνταῦθα μάλιστα προσεΐθιζε τοὺς κοινῶνας. καὶ νῦν δ' ἔτι βασιλεὺς καὶ οἱ ἄλλοι οἱ περὶ βασιλέα ταῦτα ποιοῦντες διατελοῦσιν.
37 ὅτι μὲν οὖν οὐκ ᾔετο προσήκειν οὐδενὶ ἀρχῆς ὅστις μὴ^[13] βελτίων εἴη τῶν ἀρχομένων καὶ τοῖς προειρημένοις πᾶσι δῆλον, καὶ ὅτι οὕτως ἀσκῶν τοὺς περὶ αὐτὸν πολὺ μάλιστα αὐτὸς ἐξεπώνει καὶ τὴν ἐγκράτειαν καὶ τὰς πολεμικὰς τέχνας καὶ τὰς μελέτας. καὶ γὰρ ἐπὶ θήραν τοὺς μὲν ἄλλους ἐξῆγεν, ὅποτε μὴ μένειν ἀνάγκη τις εἴη· αὐτὸς δὲ ὅποτε ἀνάγκη εἴη, οἴκοι ἐθήρα τὰ ἐν τοῖς παραδείσοις θηρία τρεφόμενα· καὶ οὗτ' αὐτὸς ποτε πρὶν ἰδρῶσαι

33. ἐπέγνωσαν D. ὕβριστικῶ D.M. 34. διῆκον A.G. ταύτην] ταύτην αὐ A. ταύτην οὖν G., qui hic ing. θήρας ἔπαινος M. ἀρίστην ἀσκησιν] ἀρετὴν A.G. corr. mg. r. αὐτὴν A.G. τοῦ om. A. 36. ἐπικράτησιν A.G. corr. mg. r. πόνους] πρὸς πόνους D. λιμὸν] πρὸς τὸ λιμὸν D. δίψος G. θάλην D. pr. ἐνταῦθα] ἔτι τ' αὐ A.G. pr. 37. οὐδὲν A.G. νὺ s. v. r. οὐδὲν erasis 2 litt. L. τοὺς] πάντας τοὺς D. 38. θήρας G. μένειν] μένειν οἴκοι D. δέ—ἐθήρα] ad hæc D. mg. ead. m. εἴη, etsi non deest in textu.

εἰς κάλλος] I. e. καλῶς. SCHN. Conf. de eis sic posito Steph. Thes. v. Eis, p. 296 A, B, ubi Aristid. vol. 1, p. 508: "Ὅπως εἰς κάλλος βιώσονται, citavimus.

36. ἐγκράτειαν ad προσεΐθιζε, πόνους—δίψος ad φέρειν referuntur, quo fere modo est 7, 5, 62, φυλάττειν καὶ εἰς θήραν οὐδὲν κακίους. Paullo quidem planior est oratio in D. et constructio ut Plat. Defin. p. 412 A: 'Ἀνδρεία

ἐγκράτεια ψυχῆς πρὸς τὰ δεινά. Sed in eadem prope supervacua πρὸς τὸ et δύνασθαι φέρειν.

38. μένειν] Sic 1, 2, 12.

τὰ ἐν τοῖς παραδείσοις θηρία τρεφόμενα] Anab. 5, 3, 4: Τὸ ἀπὸ τῶν αἰχμαλώτων ἀργύριον γεγόμενον. Supra 6, 1, 18.

παραδείσοις] V. 1, 3, 14.

πρὶν ἰδρῶσαι] Stob. Fl. 29, 73, tanquam Xenophontis ponit: Κύρος ἔστι

δεῖπνον ἡρεῖτο οὔτε ἵπποις ἀγυμνάστοις σίτον ἐνέβαλλε·
 συμπαρεκάλει δὲ καὶ εἰς ταύτην τὴν θήραν τοὺς περὶ αὐτὸν
 39 σκηπτούχους. τοιγαροῦν πολὺ μὲν αὐτὸς διέφερεν ἐν πᾶσι
 τοῖς καλοῖς ἔργοις, πολὺ δὲ οἱ περὶ ἐκείνον, διὰ τὴν αἰε
 μελέτην. παράδειγμα μὲν δὴ τοιόνδε ἑαυτὸν παρείχετο.
 πρὸς δὲ τούτῳ καὶ τῶν ἄλλων οὕστινας μάλιστα ὀρώφῃ τὰ
 καλὰ διώκοντας, τούτους καὶ δώροις καὶ ἀρχαῖς καὶ
 ἔδραις καὶ πάσαις τιμαῖς ἐγέραιρεν· ὥστε πολλὴν πᾶσι
 φιλοτιμίαν ἐνέβαλλεν ὅπως ἕκαστος ἄριστος φανείη τῷ
 40 Κύρῳ.

Καταμαθεῖν δὲ τοῦ Κύρου δοκοῦμεν ὡς οὐ τούτῳ μόνῳ [14]
 ἐνόμιζε χρῆναι τοὺς ἄρχοντας τῶν ἀρχομένων διαφέρειν
 τῷ βελτίονας αὐτῶν εἶναι, ἀλλὰ καὶ καταγοητεύειν ᾧετο
 χρῆναι αὐτούς. στολὴν τε γοῦν εἴλετο τὴν Μηδικὴν αὐτὸς
 τε φορεῖν καὶ τοὺς κοινῶνας ταύτην ἔπεισεν ἐνδύεσθαι·
 αὕτη γὰρ αὐτῷ συγκρύπτειν ἐδόκει εἴ τίς τι ἐν τῷ σώματι
 ἐνδεὲς ἔχοι, καὶ καλλίστους καὶ μεγίστους ἐπιδεικνύναι
 41 τοὺς φοροῦντας. καὶ γὰρ τὰ ὑποδήματα τοιαῦτα ἔχουσιν
 ἐν οἷς μάλιστα λαθεῖν ἔστι καὶ ὑποτιθεμένους τι, ὥστε
 δοκεῖν μείζους εἶναι ἢ εἰσι. καὶ ὑποχρίεσθαι δὲ τοὺς
 ὀφθαλμοὺς προσίετο, ὡς εὐοφθαλμότεροι φαίνοντο ἢ
 εἰσὶ, καὶ ἐντρίβεσθαι, ὡς εὐχροώτεροι ὀρώντο ἢ πεφύ-
 42 κασιν. ἐμελέτησε δὲ καὶ ὡς μήτε πτύοντες μήτε ἀπο-
 μυττόμενοι φανεροὶ εἶεν, μηδὲ μεταστρεφόμενοι ἐπὶ θέαν

δε] δὲ καὶ D. ἑαυτὸν D. 39. τοιοῦτον D. τούτοις D. ἐνέ-
 βαλεν A. ἄριστος] ὅτι ἄριστός D. φανήσοιτο κύρῳ D. 40. τοῦτο
 μόνον ἐνόμισε D. κοινῶνας] μουσαφίριδες mg. E. συγκρύπτειν] συγκρύ-
 πτειν τε D. 41. λαμβάνειν D. εὐοφθ.] Pollux 2, 51. εἰσὶ καὶ] εἰ-
 σὶν D. 42. ἐμελέτησαν A.G. μὴ πτύοντες D. Aut hoc aut, ut 8,
 8, 8, μήτε—μήτε malis, quod restitui pro μηδέ—μηδέ. Conf. var. scr. 43.

βασιλέως καὶ ἀδελφὸς καὶ υἱὸς καὶ ἄρχει
 πολλὰς χώρας, ἀκέϊνος οὔτ' ἂν ἀριστή-
 σαιεν οὔτε δειπνήσαιεν πρὶν ιδρῶσαι,
 spectans Econ. 4, 24.

σκηπτούχους] V. ad 7, 3, 16.

39. ἔδραις] V. 8, 4, 3.

40. Καταμαθεῖν δὲ τοῦ Κύρου] 5, 2,
 18: Ἐγενόησε δὲ αὐτῶν καὶ ὡς ἐπηρώ-
 των ἀλλήλους τοιαῦτα. SCHN.

αὐτούς] τοὺς ἀρχομένους. SCHN.

στολὴν τε] Respondet s. 41, καὶ
 ὑποχρίεσθαι δέ.

Μηδικὴν] Idem testatur Herodotus

1, 135, Strabo 11, p. 525. Conf.
 Ammiani 23, 6. ZEUN.

41. ὑποδήματα τοιαῦτα ἔχουσιν]
 Strabo 15, p. 734, Persis tribuit
 ὑπόδημα κοῖλον διπλοῦν. Infra c. 3,
 14, Cyrus in pompa major apparet
 assistente auriga, qui dicitur μείων
 ἐκείνου εἶτε καὶ τῷ ὄντι εἶτε καὶ ὅπως-
 οῦν· μείζων δὲ πολὺ Κύρος. SCHN.

ὑποχρίεσθαι—ἐντρίβεσθαι] V. 1, 3, 2.
 SCHN.

42. πτύοντες] Conf. supra 1, 2, 16.
 SCHN.

μηδενός, ὥς οὐδὲν θαυμάζοντες. πάντα δὲ ταῦτα ᾤετο φέρειν τι εἰς τὸ δυσκαταφρονητοτέρους φαίνεσθαι τοῖς ἀρχομένοις.

- 43 Οὓς μὲν δὴ ἄρχειν ᾤετο χρῆναι, δι' ἑαυτοῦ οὕτω κατε- [15]
σκεύασε καὶ μελέτη καὶ τῷ σεμνῶς πρόεσθάναι αὐτῶν· οὓς
δ' αὖ κατεσκεύαζεν εἰς τὸ δουλεύειν, τούτους οὔτε μελετᾶν
τῶν ἐλευθερίων πόνων οὐδένα παρώρμα οὔθ' ὅπλα κεκτη-
σθαι ἐπέτρεπεν· ἐπεμέλετο δὲ ὅπως μήτε ἄσιτοι μήτε ἄπο-
44 τοί ποτε ἔσονται ἐλευθερίων ἔνεκα μελετημάτων. καὶ γὰρ
ὁπότε ἐλαύνοιεν τὰ θηρία τοῖς ἵππευσιν εἰς τὰ πεδία, φέ-
ρεσθαι σῖτον εἰς θήραν τούτοις ἐπέτρεπε, τῶν δὲ ἐλευθέρων
οὐδενί· καὶ ὁπότε πορεία εἴη, ἦγεν αὐτοὺς πρὸς τὰ ὕδατα
ὥσπερ τὰ ὑποζύγια. καὶ ὁπότε δὲ ὥρα εἴη ἀρίστου, ἀνέμε-
νεν αὐτοὺς ἔστε ἐμφάγοιεν τι, ὥς μὴ βουλιμιῶεν· ὥστε
καὶ οὗτοι αὐτὸν ὥσπερ οἱ ἄριστοι πατέρα ἐκάλουν, ὅτι
ἐπεμέλετο αὐτῶν ὅπως ἀναμφιλόγως αἰεὶ ἀνδράποδα δια-
τελοῖεν.

- 45 Τῇ μὲν δὴ ὅλη Περσῶν ἀρχῇ οὕτω τὴν ἀσφάλειαν [16]
κατεσκεύαζεν. ἑαυτῷ δὲ ὅτι μὲν οὐχ ὑπὸ τῶν καταστρα-
φέντων κίνδυνος εἴη παθεῖν τι ἰσχυρῶς ἐθάρρει· καὶ γὰρ
ἀνάλκιδας ἡγεῖτο εἶναι αὐτοὺς καὶ ἀσυντάκτους ὄντας
ἑώρα, καὶ πρὸς τούτοις οὐδ' ἐπλησίαζε τούτων οὐδεὶς αὐτῷ

τε] τε A.G. pr. 43. καὶ μελέτη καὶ] καὶ μεμελέτῃται, ut videtur, D.
mg. r. κατεσκεύασεν D. οὔτε] οὐδὲ G. ἐπεμελείτο A.G. ὅπως]
δμως G. corr. s. v. r. μήτε—μήτε] μὴ—μηδὲ D. 44. ὁπόταν A.G.
θήραν] τὴν θήραν D. ἐλευθερίων D. πρὸς] εἰς G. ὁπότε δὲ] ὁπότε D.
πολέμου ante ἀρίστου delet D. ἔστε G. ἀναμφιλόγως] ἀναμφιβόλως M.
45. οὕτως A. κατεσκεύασεν A.D. αὐτῷ D. ἀν ante ἀνάλκιδας
delet D. εἶναι ἡγεῖτο D. ὄντας om. D. οὐδὲν A. αὐτῶν A.

φέρειν] Comment. 4, 2, 31: Ποτὰ καὶ βρωτὰ τὰ μὲν πρὸς τὸ ὑγιαίνειν φέροντα ἀγαθὰ, τὰ δὲ πρὸς τὸ νοσεῖν κακά.

43. ἄρχειν δι' ἑαυτοῦ, οὕτω] Quid significat δι' ἑαυτοῦ? ejus vice? per eum? Ita potius dicendum fuisset δι' ὧν μὲν δὴ ἄρχειν ᾤετο χρῆναι. Itaque monente Fischero incisum removi et post χρῆναι posui. Ipse suo exemplo et exercitatione et modo imperandi eos assuefecit imperio et artes imperandi docuit. SCHN.

44. ἔστε ἐμφάγοιεν τι] Idem verbum cum celeritatis nota adhibet supra 7,

1, 1, Hist. Gr. 4, 5, 8, Anab. 4, 2, 1; 5, 7. SCHN.

πατέρα] Testatur Herodotus 3, 89, ubi v. Valck., Themistius Or. 19, p. 233, Julian. Orat. 1, p. 9, ubi v. Spanhem., quos citat Hutch. Sequentia sunt ex judicio Xenophontis, non Persarum interpretanda. SCHN. Delet Cobet. Var. Lect. p. 65. Ἀναμφιλόγως incertum an ex hoc loco tanquam Xenophonteum citat Pollux 2, 122. Est idem in Econ. et Ages. ἀσυντάκτους] Ipse deinceps interpretatur per opposita ὀπλισμένους καὶ ἀθρόους ὄντας. SCHN.

46 οὔτε νυκτὸς οὔτε ἡμέρας. οὐς δὲ κρατίστους τε ἡγείτο καὶ ὠπλισμένους καὶ ἀθρόους ὄντας ἑώρα, καὶ τοὺς μὲν αὐτῶν ἱππέων ἡγεμόνας ὄντας, τοὺς δὲ πεζῶν· πολλοὺς δὲ αὐτῶν καὶ φρονήματα ἔχοντας ἡσθάνετο ὡς ἱκανοὺς ὄντας ἄρχειν· καὶ τοῖς φύλαξι δὲ αὐτοῦ οὗτοι μάλιστα ἐπλησίαζον, καὶ αὐτῷ δὲ τῷ Κύρῳ τούτων πολλοὶ πολλάκις συνεμίγνυσαν· ἀνάγκη γὰρ ἦν, εἴ τι καὶ χρῆσθαι ἔμελλεν αὐτοῖς· ὑπὸ τούτων οὖν καὶ κίνδυνος ἦν αὐτὸν μάλιστα
 47 παθεῖν τι κατὰ πολλοὺς τρόπους. σκοπῶν οὖν ὅπως ἂν αὐτῷ καὶ τὰ ἀπὸ τούτων ἀκίνδυνα γένοιτο, τὸ μὲν περιελέσθαι αὐτῶν τὰ ὅπλα καὶ ἀπολέμους ποιῆσαι ἀπεδοκίμασε, καὶ ἄδικον ἡγούμενος καὶ κατάλυσιν τῆς ἀρχῆς ταύτην νομίζων· τὸ δ' αὖ μὴ προσίεσθαι αὐτοὺς καὶ τὸ
 48 ἀπιστοῦντα φανερόν εἶναι ἀρχὴν ἡγήσατο πολέμου· ἐν δὲ ἀντὶ πάντων τούτων ἔγνω καὶ κρατίστον εἶναι πρὸς τὴν ἑαυτοῦ ἀσφάλειαν καὶ κάλλιστον, εἰ δύναιτο ποιῆσαι τοὺς κρατίστους ἑαυτῷ μᾶλλον φίλους ἢ ἀλλήλοις. ὡς οὖν ἐπὶ τὸ φιλεῖσθαι δοκεῖ ἡμῖν ἐλθεῖν, τοῦτο πειρασόμεθα διηγῆσασθαι.

ΚΕΦ. Β.

Πρῶτον μὲν γὰρ διὰ παντὸς αἰ τοῦ χρόνου φιλανθρωπίαν τῆς ψυχῆς ὡς ἐδύνατο μάλιστα ἐνεφάνιζεν, ἡγούμενος, ὥσπερ οὐ ρᾶδιόν ἐστι φιλεῖν τοὺς μισεῖν δοκοῦντας οὐδ' εὐνοεῖν τοῖς κακόνοις, οὕτω καὶ τοὺς γνωσθέντας ὡς φιλοῦσι καὶ εὐνοοῦσιν, οὐκ ἂν δύνασθαι μισεῖσθαι ὑπὸ
 2 τῶν φιλεῖσθαι ἡγουμένων. ἕως μὲν οὖν χρήμασιν ἀδυνατώτερος ἦν εὐεργετεῖν, τῷ τε προνοεῖν τῶν συνόντων καὶ τῷ προπονεῖν καὶ τῷ συνηδόμενος μὲν ἐπὶ τοῖς ἀγαθοῖς φανερόν εἶναι, συναχθόμενος δ' ἐπὶ τοῖς κακοῖς, τούτοις

46. τε om. D. in ras. L. ἥδει post αὐτῶν om. A.G. s. v. r. ἥδη M. δὲ αὐτοῦ οὗτοι] δ' αὐτοῦ· οὗτοι γὰρ D. εἴ] ὅ D.G. s. v. r. καὶ χρῆσθαι] κεχρησθαι D. ἐμελ' D. αὐτῷ D. παθεῖν τι κατὰ om. D. 47. σκοπεῖν ὅπως D. τὸ μὲν γὰρ παρελέσθαι D. ποιῆσαι] τὰ ὅπλα post hoc punctis notat G. πολέμου] ἀντὶ πολέμου A.G. 48. φιλεῖσθαι] φείδεσθαι D. ἡμῖν δοκεῖ D. i. γὰρ om. D. ἡδύνατο A.G. ἐννοεῖν fortasse G. pr., qui hic mg. r. ὠραῖον ὦδε. κακόνους E.Q. κακονόους A.D.G. οὕτως D. μισεῖσθαι] σεί in ras. G. 2. τὸ προνοεῖν—καὶ τὸ προπονεῖν D.

46. οὐς] Respondet ὑπὸ τούτων. ἑώρα, referenda καὶ—ὄντας. Deleto ἥδει ad prius ὄντας, non ad i. κακόνους] V. ad 6,4,15, II.Gr. 2,1,2.

ἐπειράτο θηρεύειν· ἐπειδὴ δὲ ἐγένετο αὐτῷ ὥστε χρήμασιν [2]
 εὐεργετῆν, δοκεῖ ἡμῖν γνῶναι πρῶτον μὲν ὡς εὐεργέτημα
 ἀνθρώποις πρὸς ἀλλήλους οὐδὲν ἐστὶν ἀπὸ τῆς αὐτῆς
 δαπάνης ἐπιχαριτώτερον ἢ σίτων καὶ ποτῶν μετάδοσις
 3 τοῦτο δ' οὕτω νομίσας πρῶτον μὲν ἐπὶ τὴν αὐτοῦ τράπε-
 ζαν συνέταξεν ὅπως οἷς αὐτὸς σιτοῖτο σίτοις, τούτοις
 ὅμοια αἰὲν παρατίθοιτο αὐτῷ ἱκανὰ παμπόλλοις ἀνθρώποις·
 ὅσα δὲ παρατεθείη, ταῦτα πάντα, πλὴν οἷς αὐτὸς καὶ οἱ
 σύνδαιπνοι χρήσαιντο, διεδίδου οἷς βούλοιο τῶν φίλων
 μνήμην ἐνδείκνυσθαι ἢ φιλοφροσύνην. διέπεμπε δὲ καὶ
 τούτοις οὐς ἀγασθείη ἢ ἐν φυλακαῖς ἢ ἐν θεραπέαις ἢ ἐν
 αἰστισιν οὖν πράξεσιν, ἐνσημαινόμενος τοῦτο ὅτι οὐκ ἂν
 4 λανθάνοιεν χαρίζεσθαι βουλόμενοι. ἐτίμα δὲ καὶ τῶν οἰκε- [3]
 τῶν ἀπὸ τῆς τραπέζης ὅποτε τινὰ ἐπαινέσειε· καὶ τὸν
 πάντα δὲ σίτον τῶν οἰκετῶν ἐπὶ τὴν αὐτοῦ τράπεζαν ἐπε-
 τίθετο, οἰόμενος ὥσπερ καὶ τοῖς κυσὶν ἐμποιεῖν τινα καὶ
 τοῦτο εὖ νοίαν. εἰ δὲ καὶ θεραπεύεσθαί τινα βούλοιο τῶν
 φίλων ὑπὸ πολλῶν, καὶ τούτοις ἔπεμπε ἀπὸ τραπέζης·
 καὶ νῦν γὰρ ἔτι οἷς ἂν ὀρώσι πεμπόμενα ἀπὸ τῆς βασιλέως
 τραπέζης, τούτους πάντες θεραπεύουσι μᾶλλον, νομίζοντες
 αὐτοὺς ἐντίμους εἶναι καὶ ἱκανοὺς διαπράττειν, ἣν τι δέων-

θηρεύειν] τὴν φιλίαν add. D. 3. οὕτως D. αὐτοῦ A.G. αὐτὸς]
 αὐτοῖς A.G. pr. οἷς] οἷς ἂν A.E.G.M.V. οἷς δὲ D. βούλοιο A.G. οὐς]
 οἷς G. αἰστισιν οὖν] ἄλλαις τισὶ D. οὐκ ἂν] οὐχὶ D. 4. τῆς om. D.
 αὐτοῦ A.D. καὶ τοῖς—τινα om. D. κυσὶν] παι s. κυ r. G. βού-
 λοιτό τινας D. βασιλέων G. τούτους] τούτοις G. pr. μᾶλλον θ. D.

2. θηρεύειν] Sæpe Xenophon θηρῶν etc. de capiendis et deliniendis hominibus dixit, ut nihil opus sit correctoris additamento τὴν φιλίαν.

3. ἐπὶ τὴν αὐτοῦ τράπεζαν—παρατί-
 θοιτο] Eadem locutio Anab. 4, 5, 31.
 διεδίδου] Plut. Symp. 7, 4, p. 703 E: Τοὺς Περσῶν βασιλεῖς φασιν οὐ μόνον φίλους καὶ ἡγεμόσι καὶ σωμα-
 τοφύλαξιν ἀποπέμπειν αἰὲν μερίδας, ἀλλὰ
 καὶ τὸ δούλων καὶ τῶν κυνῶν αἰὲν
 δέειπνον ἐπὶ τῆς ἐκείνων προτίθεσθαι
 τραπέζης.—ἡμεροῦνται γὰρ τῇ τῆς τρο-
 φῆς μεταδόσει καὶ τὰ σκυθρωπώτατα
 τῶν θηρίων. Heraclides ap. Athen. 2,
 p. 48 E. ZEUN. Conf. infra 8, 4, 6,
 Anab. 1, 9, 25 s.

οἷς] Delere malui ἂν, de quo v. ad
 7, 5, 49, quod cum δὲ, ut sæpe, con-

fusum videtur in D., quam αἰὲν as-
 ciscere ex Juntina, quod cum δὲ con-
 fusum in D. infra 8, 3, 50.

4. ὥσπερ καὶ τοῖς κυσὶν] Similes
 comparationes notavi ad Anab. 7, 2,
 33, et supra 7, 5, 11, ubi præter hunc
 locum add. Cyr. 8, 1, 44. H. Gr. 3, 2,
 20: Ὡσπερ ὑπὸ ἐσμοῦ μελιττῶν ὁ
 ἡγεμών.

ἔπεμπε ἀπὸ τραπέζης] Cum articulo
 paullo ante, ubi omittit D., et infra
 8, 4, 7. Qui nisi excidit, dicitur ut
 ἐπὶ τραπέζῃ, inter mensam, qua de
 formula v. Thes. Steph.

καὶ νῦν γὰρ ἔτι] Hodie quoque
 summi favoris testimonium haberi
 sicui rex bibendum dederit quod ipse
 gustaverit narrat Morier *A second
 Journey through Persia*, p. 387.

ται. ἔτι δὲ καὶ οὐ τούτων μόνον ἔνεκα τῶν εἰρημένων εὐ-
φραίνει τὰ πεμπόμενα παρὰ βασιλέως, ἀλλὰ τῷ ὄντι καὶ
5 ἡδονῇ πολὺ διαφέρει τὰ ἀπὸ τῆς βασιλέως τραπέζης. καὶ [4]
τοῦτο μέντοι οὕτως ἔχειν οὐδέν τι θαυμαστόν· ὥσπερ γὰρ
καὶ αἱ ἄλλαι τέχναι διαφερόντως ἐν ταῖς μεγάλαις πόλεσιν
ἐξεργασμένοι εἰσὶ, κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ τὰ παρὰ
βασίλει σῖτα πολὺ διαφερόντως ἐκπεπώνηται. ἐν μὲν γὰρ
ταῖς μικραῖς πόλεσιν οἱ αὐτοὶ ποιοῦσι κλίνην, θύραν, ἄρο-
τρον, τράπεζαν, πολλάκις δ' ὁ αὐτὸς οὗτος καὶ οἰκοδομεῖ,
καὶ ἀγαπᾷ ἦν καὶ οὕτως ἱκανοὺς αὐτὸν τρέφειν ἐργοδότας
λαμβάνη· ἀδύνατον οὖν πολλὰ τεχνώμενον ἄνθρωπον
πάντα καλῶς ποιεῖν. ἐν δὲ ταῖς μεγάλαις πόλεσι διὰ τὸ
πολλοὺς ἐκάστου δεῖσθαι ἀρκεῖ καὶ μία ἐκάστῳ τέχνη εἰς
τὸ τρέφεσθαι· πολλάκις δὲ οὐδ' ὅλη μία· ἀλλ' ὑποδήματα
ποιεῖ ὁ μὲν ἀνδρεῖα, ὁ δὲ γυναικεῖα· ἔστι δὲ ἔνθα καὶ ὑπο-
δήματα ὁ μὲν νευρορραφῶν μόνον τρέφεται, ὁ δὲ σχίζων,

μόνων G. πολὺ] πάν D. 5. μέντο D. αἱ om. A.G. μι-
κραῖς] αὐταῖς A.G. pr. κλίνην, θύραν] θύραν, καινὴν, ut videtur, D. pr.,
qui corr. καὶ ἄνιν. οἰκονομεῖ A.G. corr. s. v. r. λαμβάνει D.L. pr., ut
videtur. ἀπαντα D. ἀρκεῖ ἐκάστῳ μία D. ποιεῖν G. ἔστι δ' ἔνθα
ὑπόδημα—σχίζων Pollux 7, 81. μὲν] μὲν δὲ D. εὐρορραφῶν A. νευρο-
ραφῶν D.G.

ἡδονῇ] De sapore jucundo etiam
Anab. 2, 3, 16, τὴν ιδιότητα τῆς ἡδο-
νῆς.

5. καὶ αἱ ἄλλαι τέχναι] V. ad 7, 5,
75.

ἐργοδότας] E Xenophonte citat
Pollux 7, 182, quod Phrynichus Ecl.
p. 344 οὐ κείσθαι dicit. Recentiorum
exempla nonnulla v. ap. Lobeck. et
in Thes. Steph.

νευρορραφῶν] Simplex ρ etiam apud
Pollucem 7, 81, 154, nunc mutatum
in duplex, ut apud Aristophanem et
Platonem. Simplex in talibus, ut
supra in τετράρρυμος et ὀκτάρρυμος,
frequens in libris et inscriptionibus
(v. ad Hist. Gr. I, 6, 19), probante
Dawesio Misc. p. 288, qui duplicis ρ
usum recentiorum imperitiæ tribuit,
nescientium ρ simplicis apud Atticos
præcedentem syllabam producendi
vin.

σχίζων, ὁ δὲ χιτῶνας—συντέμνων]
Diversum est σχίζειν a συντέμνειν, et
significat aliquid artificii in calceis

usurpatum; unde σχισταὶ dicuntur
calcei muliebris genus. Ἀργείας σχι-
στας ex Eupolide commemoravit Am-
monius. Conf. Pollux 5, 87. Quod
sequitur χιτῶνας συντέμνων, vix alio
potest quam ad eundem calceorum
fabricatorem referri, ut recte vidit et
monuit H. Stephanus, cui vocabulum
χιτῶνας fuit suspectum, quod Fische-
rus auctore Casaubono ad Trebell.
Pollion. p. 210, ed. Paris. obstragula
calceorum interpretatur. Sed ipsum
vocabulum *obstragulis* apud Plinium
9, 35, dubiæ est significationis. Vo-
cabulum χιτῶν pro parte calcei nomi-
natur ab Aristotele Rhet. 2, 19, 10:
Εἰ γὰρ πρόσχισμα καὶ κεφαλὴ καὶ
χιτῶν γενέσθαι δύναται, καὶ ὑποδήματα
δύναται· καὶ εἰ ὑποδήματα, καὶ πρό-
σχισμα καὶ κεφαλὴ καὶ χιτῶν. quo in
loco incredibilis audacia fuit nuperi
editoris ὑπενδύματα reponentis, cum
nesciret partes calceorum esse, quas
ille vestimentorum existimavit. Πρό-
σχιμα ibi dant edd. veteres, ut in

ὁ δὲ χιτῶνας μόνον συντέμνων, ὁ δὲ γε τούτων οὐδὲν ποιῶν, ἀλλὰ συντιθεὶς ταῦτα. ἀνάγκη οὖν τὸν ἐν βραχυτάτῳ διατρίβοντα τοῦτον καὶ ἄριστα διηναγκάσθαι τοῦτο ποιεῖν. τὸ αὐτὸ δὲ τοῦτο πέπονθε καὶ τὰ ἀμφὶ τὴν [5] δίαιταν. ᾧ μὲν γὰρ ὁ αὐτὸς κλίνην στρώννυσι, τράπεζαν κοσμεῖ, μάττει, ὅψα ἄλλοτε ἄλλοῖα ποιεῖ, ἀνάγκη, οἶμαι, τούτῳ, ὥς ἂν ἕκαστον προχωρῇ, οὕτως ἔχειν· ὅπου δὲ ἱκανὸν ἔργον ἐνὶ ἔψειν κρέα, ἄλλῳ ὅπτᾶν, ἄλλῳ δὲ ἰχθὺν ἔψειν, ἄλλῳ ὅπτᾶν, ἄλλῳ ἄρτους ποιεῖν, καὶ μηδὲ τούτους παντοδαπούς, ἀλλ' ἄρκει ἕαν ἐν εἶδος εὐδοκιμοῦν παράσχη, ἀνάγκη, οἶμαι, ταῦτα οὕτω ποιούμενα πολὺ διαφερόντως ἐξεργάσθαι ἕκαστον.

διατρ.] ἔργῳ add. D.G. mg. r. τοῦτον] τούτων D. corr. καὶ ἄριστα] ἄριστα D. διηναγκάσθαι τοῦτο ποιεῖν] διενέγκασθαι D. ποιεῖν τοῦτο G.M. 6. ὁ om. L. μάττει] μάττει, πέττει D. ἄλλοῖα] ἄλλα D. τούτῳ] τούτων G. pr. ἐνὶ] ἐν G. corr. mg. r. ἔψειν D. ἄλλῳ δὲ—ὅπτᾶν om. D. ἰχθὺν D. ἕαν] ἂν A.G. παρέχη D. ταῦτα] καὶ ταῦτα D. οὕτως D. ἐξεργάσασθαι D.

Probl. 30, 8, quem locum jam Victorius laudaverat et emendaverat. Ibi est: Οἷον ἡ σκυτικὴ ὑπόδημα ἐκ προσσχίσματος. Hesychius προσχίσματα (vulgo est προσχήματα) interpretatur εἶδος ὑποδήματος ἐσχισμένον ἐκ τῶν ἔμπροσθεν. Photii Lexicon eandem interpretationem auctoritate Aristophanis firmare conatur. Pollux 7, 91: Ὑπόσχισμα ἀνδρείον ὑπόδημα μάλα εὐτελές ait esse, καὶ πρόσχισμα (editur πρόσχημα) πρεσβυτικόν. De interpretatione merito dubitamus propter gravissimam Aristotelis auctoritatem, qui cujusvis calcei partem facit πρόσχισμα. Sed in speciebus diversis potuerunt esse varietates, quas signarunt vocabula περισχιδής, λεπτοσχιδής, πολυσχιδής. Ita Hesychius περισχιδεῖς εἶδος ὑποδήματος εὐτελές interpretatur; sed inter lautiores calceos sunt, et quidem sacerdotum apud Ephippum Athenæi 12, p. 537, σανδάλια λεπτοσχιδῇ Cephisoridi apud Pollucem 7, 87, πολυσχιδῇ Hippia Erythraei apud Athenæum 6, p. 259. [Galen. vol. 12, p. 435: Ἐσφίγχειν δ' ἀδύνατον (τὸ ὑπόδημα) μὴ πολυσχιδές γενόμενον. Et ibidem ubi Getica describit: Ἔστι δ' ἱκανὸς ὑπ' αὐτοῦ πολυσχιδές τι δέρμα καθ' ἑκάτερον τὸ μέρος ἀριστερὸν τε καὶ δεξιὸν ἴσον ἐντεταμένον.

L. D.] Verbum συντέμνειν interpretantur vulgo concidere ad tunicas conficiendas. Significat quidem concidere, dividere, in Platonis Politico §. 5, plerumque tamen præcidere et in brevius contrahere, breviter dicere. De vestibus quidem et tunicis recte hic usurpari non potuit. Nam vestes, togæ et tunicae perfectæ et tela descendebant, nisi quod ῥαφῇ aut πόρπῃ conjungebantur aut connectebantur. Nostrum morem vestium ex concisis pannis conficiendarum veteribus nemo peritus assignabit. SCHN.

ταῦτα] Intellige singulas calceorum partes antea nominatas. SCHN.

ἀνάγκη—διηναγκάσθαι] Abundantius dictum ut προσήκει δεῖν, ἀνάγκη δεῖν et similia. Plato Criton. p. 51 D: Ἐξουσίαν πεποιηκέναι Ἀθηναίων τῷ βουλομένῳ—ἐξεῖναι λαβόντα τὰ αὐτοῦ ἀπείναι ὅποι ἂν βούληται. Verbo non alibi usus est Xenophon, sed Plato aliquoties.

ἐν βραχυτάτῳ] Aliter supra 1, 2, 15: Νῦν ἐν βραχυτάτῳ ἂν δηλωθεῖ. Sed nihil ne hic quidem opus est substantivo Thuc. 1, 140: Περὶ βραχείος πολεμεῖν.

6. παντοδαπούς] V. de variis ἄρτοις Pollux 6, 32, 33. Anab. 4, 5, 31; 7, 3, 21.

7 Τῇ μὲν δὴ τῶν σίτων θεραπείᾳ τοιαῦτα ποίων πολὺν
 ὑπερεβάλλετο πάντας· ὥς δὲ καὶ τοῖς ἄλλοις πᾶσι θερα- [6]
 πείων πολὺν ἐκράτει, τοῦτο νῦν διηγῆσομαι· πολὺν γὰρ
 διευεγκὼν ἀνθρώπων τῷ πλείστας προσόδους λαμβάνειν
 πολὺν ἔτι πλεον διήνεγκε τῷ πλείστα ἀνθρώπων δωρεῖσθαι.
 κατῆρξε μὲν οὖν τούτου Κῦρος, διαμένει δ' ἔτι καὶ νῦν
 8 τοῖς βασιλεῦσιν ἢ πολυδωρία. τίνι μὲν γὰρ φίλοι πλου-
 σιώτεροι ὄντες φανεροὶ ἢ Περσῶν βασιλεῖ; τίς δὲ κοσμῶν
 κάλλιον φαίνεται στολαῖς τοὺς περὶ αὐτὸν ἢ βασιλεὺς;
 τίνος δὲ δῶρα γινώσκεται ὥσπερ ἔνια τῶν βασιλέως,
 ψέλια καὶ στρεπτοὶ καὶ ἵπποι χρυσοχάλινοι; οὐ γὰρ δὴ
 9 ἔξεστιν ἐκεῖ ταῦτα ἔχειν ὃ ἂν μὴ βασιλεὺς δῶ. τίς δ'
 ἄλλος λέγεται δώρων μεγέθει ποιεῖν αἰρεῖσθαι αὐτὸν καὶ
 ἀντ' ἀδελφῶν καὶ ἀντὶ πατέρων καὶ ἀντὶ παίδων; τίς δ'
 ἄλλος ἐδυνάσθη ἐχθροὺς ἀπέχοντας πολλῶν μηνῶν ὁδὸν
 τιμωρεῖσθαι ὥς Περσῶν βασιλεὺς; τίς δ' ἄλλος κατα-
 στρεψάμενος ἀρχὴν ὑπὸ τῶν ἀρχομένων πατὴρ καλούμενος
 ἀπέθανεν ἢ Κῦρος; τοῦτο δὲ τοῦνομα δῆλον ὅτι εὐεργε-
 10 τοῦντός ἐστι μᾶλλον ἢ ἀφαιρουμένου. κατεμάθομεν δὲ ὡς [7]
 καὶ τοὺς βασιλέως καλουμένους ὀφθαλμοὺς καὶ τὰ βασι-
 λέως ὧτα οὐκ ἄλλως ἐκτήσατο ἢ τῷ δωρεῖσθαι τε καὶ
 τιμᾶν· τοὺς γὰρ ἀπαγγέιλαντας ὅσα καιρὸς αὐτῷ εἴη
 πεπύσθαι μεγάλως εὐεργετῶν πολλοὺς ἐποίησεν ἀνθρώ-
 11 πους καὶ ὠτακουστῆιν καὶ διοπτρεύειν τί ἂν ἀγγείλαντες
 ὠφελήσειαν βασιλέα. ἐκ τούτου δὴ καὶ πολλοὶ ἐνομίσθη-

7. γὰρ] γὰρ δὴ D. ἔτι] ἐπὶ A. 8. φίλοι πλείους ἢ τῷ περσῶν β. et
 κοσμῶν φαίνεται αἰε τοὺς Alexander Walz. Rhett. vol. 8, p. 473, 9, citans τίνι
 —βασιλέως. αὐτὸν A.D.G. αὐτὸν μᾶλλον ἢ ὁ β. Alexander. τίνος] G.
 τὰ τίνος D. γινώσκεται μᾶλλον ἢ τὰ βασιλέως Alex. ψέλια G.
 9. αὐτὸν] ἐάντων D. καὶ ante αὐτὸν add. A. punctis notat G. et post αὐτὸν
 s. v. r. ἡδυνήθη H. μηνῶν] ἡμερῶν H. 10. κατέμαθον D. ἄλ-
 λως] φ s. v. r. G. διοπτρεύειν] κατοπτρεύειν D.G. s. v. r. ἂν om. A.G.
 s. v. r. ἀπαγγέιλαντες D. ὠφελήσειαν A.

8. τῶν βασιλέως] Conf. Anab. 1, 2,
 27. SCHN.

ὃ ἂν μὴ βασιλεὺς δῶ] Procopius
 Pers. 1, 17, p. 49 D: Ἐνταῦθα γὰρ
 οὔτε δακτυλίῳ χρυσῷ οὔτε ζώνῃ οὔτε
 περόνῃ χρῆσθαι οὔτε ἄλλῳ ὁπλοῦν
 θέμει, ὅτι μὴ ἐκ βασιλέως ἀξιοθέντι.
 ZEUN.

9. πατὴρ] V. ad 8, 1, 44.

10. ὀφθαλμοὺς—ὧτα] Suidas: 'Ο-

φθαλμὸς βασιλέως ἀντὶ τοῦ μέγα δυνά-
 μενος παρὰ βασιλεῖ. οὕτω δὲ ἐκάλουν
 τοὺς σατράπας, δι' ὧν πάντα ὁ βασι-
 λεὺς ἐπισκοπεῖ, ὡς βασιλέως. ὧτα τοὺς
 ὠτακουστὰς, δι' ὧν ἀκούει τὰ πραττό-
 μενα ἐκάστῳ πανταχοῦ. Non dissimilem
 vocabulo ὀφθαλμὸς usum hodierni
 ejusdem significationis v. apud
 Olivier. Voyage dans l'Empire Othoman,
 vol. 1, p. 311.

- σαν βασιλέως ὀφθαλμοὶ καὶ πολλὰ ὦτα. εἰ δέ τις οἶεται
 ἓνα αἰρετὸν εἶναι ὀφθαλμὸν βασιλεῖ, οὐκ ὀρθῶς οἶεται·
 ὀλίγα γὰρ εἰς γ' ἂν ἴδοι καὶ εἰς ἀκούσεις· καὶ τοῖς ἄλ-
 λοις ὥσπερ ἀμελεῖν ἂν παραγγελλόμενον εἴη, εἰ ἐνὶ τούτῳ
 προστεταγμένον εἴη· πρὸς δὲ καὶ ὄντινα γινώσκοιεν
 ὀφθαλμὸν ὄντα, τοῦτον ἂν εἰδεῖν ὅτι φυλάττεσθαι δεῖ.
 ἀλλ' οὐχ οὕτως ἔχει, ἀλλὰ τοῦ φάσκοντος ἀκούσαί τι ἢ
 12 ἰδεῖν ἄξιον ἐπιμελείας παντὸς βασιλεὺς ἀκούει. οὕτω δὴ
 πολλὰ μὲν βασιλέως ὦτα, πολλοὶ δ' ὀφθαλμοὶ νομίζονται·
 καὶ φοβοῦνται πανταχοῦ λέγειν τὰ μὴ σύμφορα βασιλεῖ,
 ὥσπερ αὐτοῦ ἀκούοντος, καὶ ποιεῖν ἅ μὴ σύμφορα, ὥσπερ
 αὐτοῦ παρόντος. οὐκουν ὅπως μνησθῆναι ἂν τις ἐτόλμησε
 πρὸς τινα περὶ Κύρου φλαυρόν τι, ἀλλ' ὥς ἐν ὀφθαλμοῖς
 πᾶσι καὶ ὡς βασιλέως τοῖς ἀεὶ παροῦσιν οὕτως ἕκαστος
 διέκειτο. τοῦ δὲ οὕτω διακείσθαι τοὺς ἀνθρώπους πρὸς αὐ-
 τὸν ἐγὼ μὲν οὐκ οἶδα ὅ τι ἂν τις αἰτιάσαιτο μᾶλλον ἢ ὅτι
 μεγάλα ἤθελεν ἀντὶ μικρῶν εὐεργετεῖν.
 13 Καὶ τὸ μὲν δὴ μεγέθει δώρων ὑπερβάλλειν πλουσιώ- [8]
 τατον ὄντα οὐ θαυμαστόν· τὸ δὲ τῇ θεραπείᾳ καὶ τῇ ἐπι-
 μελείᾳ τῶν φίλων βασιλεύοντα περιγίγνεσθαι, τοῦτο ἀξιο-
 λογώτερον. ἐκεῖνος τοίνυν λέγεται κατάδηλος εἶναι μηδενὶ
 14 ἂν οὕτως αἰσχυρθεὶς ἡττώμενος ὥς φίλων θεραπείᾳ· καὶ

II. τινες ὦντο—οἶονται D. παραγγελλόμενον D. εἰ—εἴη om. A.G.
 mg. r. τούτω] τούτῳ G. εἰδεῖν] ἴδοιεν D. πάντως D. 12. οὐ-
 τως A. πολλοὶ μὲν βασιλέως ὀφθαλμοί, πολλὰ δὲ βασιλέως ὦτα νομίζε-
 ται D. λέγειν] λέγειν τε D. ἅ μὴ om. D. τοῦ δέ] τὸ δ' D. οὐ-
 τως A. οἶδα] οἶμαι D. 13. τὸ] τῷ A.G. ὑπερβαλέσθαι D.
 τὸ δὲ τῇ] τῇ A. τῇ δὲ G. κατάδηλος] κατάλληλος A.G. pr. πᾶσι κατάδη-
 λος D. 14. καὶ om. D.

II. ἓνα αἰρετὸν] Locos scriptorum posuit Brissinius p. 126. Conf. infra 8, 6, 16. SCHN. Αἰρετὸν autem significat electum.

παντὸς ἀκούει] Conf. Themist. Or. I, p. 17 C. ZEUN.

παραγγελλόμενον] Præstat fortasse παραγγελλόμενον, ut Diodori II, 4, κατεπαγγελλέμενοι δ' ἦσαν restitui pro κατεπαγγελλόμενοι, et προσταττόμενον hic præbet E. pro sequenti προστεταγμένον, sive hæc sunt Xenophontis et propter duplex εἴη neglecta in melioribus, ut alia s. 14 et alibi, sive ad explicanda quæ præcesserunt ascripta.

12. τοῦ δὲ οὕτω διακείσθαι—αἰτιάσαιτο] Exempla hujus structuræ sunt in Ages. I, 33, Œcon. 3, 11. Tamen in Hist. Gr. 7, 5, 12, est τό γε μὴν ἐντεῦθεν γενόμενον ἔξεστι μὲν τὸ θεῖον αἰτιάσθαι. SCHN.

τὸ μὲν—ὑπερβάλλειν—οὐ θαυμαστόν] Anab. I, 9, 24: Καὶ τὸ μὲν τὰ μεγάλα νικᾶν τοὺς φίλους εἰ ποιοῦντα οὐδὲν θαυμαστόν, ἐπειδὴ γε καὶ δυνατώτερος ἦν· τὸ δὲ τῇ ἐπιμελείᾳ περιεῖναι τῶν φίλων καὶ τῷ προθυμείσθαι χαρίζεσθαι, ταῦτα μᾶλλον ἔμοιγε δοκεῖ ἀγαστὰ εἶναι. SCHN.

- λόγος δὲ αὐτοῦ ἀπομνημονεύεται ὡς λέγοι παραπλήσια ἔργα εἶναι νομέως ἀγαθοῦ καὶ βασιλέως ἀγαθοῦ· τὸν τε γὰρ νομέα χρῆναι ἔφη εὐδαίμονα τὰ κτήνη ποιῶντα χρῆσθαι αὐτοῖς, ἣ δὴ προβάτων εὐδαιμονία, τὸν τε βασιλέα ὡσαύτως εὐδαίμονας πόλεις καὶ ἀνθρώπους ποιῶντα χρῆσθαι αὐτοῖς. οὐδὲν οὖν θαυμαστὸν, εἴπερ ταύτην εἶχε τὴν γνώμην, τὸ φιλονείκως ἔχειν πάντων ἀνθρώπων θεραπείαν 15 περιγίγνεσθαι. καλὸν δ' ἐπίδειγμα καὶ τοῦτο λέγεται [9] Κῦρος ἐπιδείξαι Κροίσῳ, ὅτε ἐνουθέτει αὐτὸν ὡς διὰ τὸ πολλὰ διδόναι πένης ἔσοιτο, ἔξδον αὐτῷ θησαυροὺς χρυσοῦ πλείστους ἐνὶ γε ἀνδρὶ ἐν τῷ οἴκῳ καταθέσθαι· καὶ τὸν Κῦρον λέγεται ἐρέσθαι, Καὶ πόσα ἂν ἤδη οἶε μοι χρήματα εἶναι, εἰ συνέλεγον χρυσίον ὥσπερ σὺ κελεύεις ἐξ 16 ὅτου ἐν τῇ ἀρχῇ εἰμι; καὶ τὸν Κροῖσον εἰπεῖν πολὺν τινα ἀριθμόν. καὶ τὸν Κῦρον πρὸς ταῦτα, Ἄγε δὴ, φάναι, ὦ Κροῖσε, σύμπεμψον ἄνδρα σὺν Ὑστάσπᾳ τούτῳ ὅτῳ σὺ πιστεύεις μάλιστα. σὺ δέ, ὦ Ὑστάσπα, ἔφη, περιελθὼν πρὸς τοὺς φίλους λέγε αὐτοῖς ὅτι δέομαι χρυσίου πρὸς πρᾶξίν τινα· καὶ γὰρ τῷ ὄντι προσδέομαι· καὶ κέλευε αὐτοὺς ὅποσα ἕκαστος δύναιτο πορίσαι μοι χρήματα· γράψαντας δὲ καὶ κατασημνημένους δοῦναι τὴν ἐπιστολὴν 17 τῷ Κροίσῳ θεράποντι φέρειν. ταῦτα δὲ ὅσα ἔλεγε καὶ [10] γράψας καὶ σημηνάμενος ἐδίδου τῷ Ὑστάσπᾳ φέρειν πρὸς τοὺς φίλους· ἐνέγραψε δὲ πρὸς πάντας καὶ Ὑστά-

λέγοι] δέ τοι A.G. pr. καὶ ante παραπλ. punctis notat G. καὶ β. ἀγ. om. A.G. mg. r. χρῆναι] χρῆναι ἄρα D. Stob. Fl. 48, 60, citans καὶ λόγος δὲ —ἀνθρώπους ποιῶντα χρῆσθαι αὐτοῖς. ποιῶντα τὰ κτήνη Stob. ἤδη προβάτων A. ἤδη προβάτοις G. corr. mg. r. ἤδη etiam Stob. et qui προβάτων εὐδαιμονία omittens ἐντραφῇ pro εὐδαίμονα ponit Zonaras. ὡς αὐτως D. εἶχε] ἔχει A.G. θ. πάντων ἂ. D. 15. τὸ] τὰ A. αὐτῷ] αὐ τοὺς A.G. pr. οἶε ἤδη D. ὅσου A.G. pr. 16. καὶ τὸν] τὸν δὲ D. σύμπεμψον] σὺν πέμψον D. σύμπεμψον G. corr. s. v. r. τούτῳ om. L., σὺ M. περιελθὼν] ἔφατο ἄρα ἐλθὼν D. δέομαι] προσδεῖσθαι D. αὐτοῖς D. corr. ὅποσα] Libri et Zonaras ὅποσα ἂν. δύναιτο] δύνηται H.Q. δὲ addit Al-dina. om. A.D.G. 17. ταῦτα—φέρειν D. mg. ead., ut videtur, manu προσενέγραφε D.

14. λόγος—ὡς λέγοι] Anab. I, 9, 11: Εὐχὴν τινες αὐτοῦ ἐξέφερον ὡς εὖ-χοιτο.

ἣ δὴ προβάτων εὐδαιμονία, quæ Zonaras ex parte omittit, Schneiderus aptiora putabat post εὐδαίμονα posita. V. ad 2, 2, 13.

16. ὅποσα ἕκαστος δύναιτο] Malui

delere ἂν, de quo sæpissime post relativa ante optativum interposito dixi ad 7, 5, 49, quam δύνηται recipere ex H. exiguæ auctoritatis libro. Nam ita prorsus I, 4, 14: Ἄφες τοὺς κατ' ἐμὲ πάντας διώκειν καὶ διαγωνίζεσθαι ὅπως ἕκαστος κράτιστα δύναιτο, ubi v. annot.

σπαν ὥς φίλον αὐτοῦ δέχεσθαι. ἐπεὶ δὲ περιῆλθε καὶ ἤνεγκεν ὁ Κροῖσου θεράπων τὰς ἐπιστολάς, ὁ δὲ Ὑστάσπας εἶπεν, ὦ Κῦρε βασιλεῦ, καὶ ἐμοὶ ἤδη χρή ὥς πλουσίῳ χρῆσθαι· πάμπολλα γὰρ ἔχων πάρειμι δῶρα διὰ
 18 τὰ σὰ γράμματα. καὶ ὁ Κῦρος εἶπεν, Εἰς μὲν τοίνυν καὶ οὗτος ἤδη θησαυρὸς ἡμῖν, ὦ Κροῖσε· τοὺς δ' ἄλλους καταθεῶ καὶ λόγισαι πόσα ἐστὶν ἔτοιμα χρήματα, ἣν τι δέωμαι χρῆσθαι. λέγεται δὲ λογιζόμενος ὁ Κροῖσος πολλαπλάσια εὐρεῖν ἢ ἔφη Κύρῳ ἂν εἶναι ἐν τοῖς θησαυροῖς
 19 ἥδη, εἰ συνέλεγεν. ἐπεὶ δὲ τοῦτο φανερόν ἐγένετο, εἰπεῖν λέγεται ὁ Κῦρος, Ὁρᾶς, φάναι, ὦ Κροῖσε, ὥς εἰσὶ καὶ [11] ἐμοὶ θησαυροί; ἀλλὰ σὺ μὲν κελεύεις με παρ' ἐμοὶ αὐτοὺς συλλέγοντα φθονεῖσθαι τε δι' αὐτοὺς καὶ μισεῖσθαι, καὶ φύλακας αὐτοῖς ἐφιστάντα μισθοφόρους τούτοις πιστεῦειν· ἐγὼ δὲ τοὺς φίλους πλουσίους ποιῶν τούτους μοι νομίζω θησαυροὺς καὶ φύλακας ἅμα ἐμοῦ τε καὶ τῶν ἡμετέρων ἀγαθῶν πιστοτέρους εἶναι ἢ εἰ φρουροὺς μισθοφό-
 20 ρους ἐπεστησάμην. καὶ ἄλλο δέ σοι ἐρῶ· ἐγὼ γὰρ, ὦ Κροῖσε, ὃ μὲν οἱ θεοὶ δόντες εἰς τὰς ψυχὰς τοῖς ἀνθρώποις ἐποίησαν ὁμοίως πάντας πένητας, τούτου μὲν οὐδ' αὐτὸς δύναμαι περιγενέσθαι, ἀλλ' εἰμὶ ἀπληστος καὶ γὰρ ὥσπερ οἱ
 21 ἄλλοι χρημάτων· τῇδέ γε μέντοι διαφέρειν μοι δοκῶ τῶν πλείστων ὅτι οἱ μὲν ἐπειδὰν τῶν ἀρκούντων περιττὰ κτήσονται, τὰ μὲν αὐτῶν αὖ κατορύττουσι, τὰ τὲ κατασῆπουσι, τὰ δὲ ἀριθμοῦντες καὶ μετροῦντες καὶ ἰστάντες καὶ διαψύχοντες καὶ φυλάττοντες πράγματα ἔχουσι, καὶ ὁμως

αὐτοῦ] εἰ s. v. ead. m. D. ἐπεὶ] ἐπειδὴ D. ὁ δὲ] ὁ μὲν δὲ D. ὁ Zonaras. χρή om. D. γράμματα] πράγματα G. s. v. r. 18. μὲν] μὲν δὲ D. δέομαι A. λογισάμενος D. 19. τούτους] τούτους G. pr. τε] γε A. 20. ἄλλα A. G. δ] ἂ D. πάντας ὁμοίως D. καὶ ἐγὼ D. 21. αὖ om. D. τὰ δέ] ἂ δὲ D. καὶ ἰστάντες καὶ μετροῦντες D.

19. θησαυροῦς] Theo Progygn. c. 5, p. 73 ed. Scheffer.: Ἀλέξανδρος ἐρωτηθεὶς ὑπὸ τινος ποῦ ἔχει τοὺς θησαυροὺς, Ἐν τούτοις, ἔφη, δείξας τοὺς φίλους. HUTCH. Plura hinc Tzetzes Hist. 3, 630 s.

ἐπεστησάμην] Rarum medii usum notavi ad Steph. vol. 3, p. 2580 A. Multo frequentius activum, quod præ-

cedit.

20. δ] Dicit Xenophon habendi cupiditatem naturæ humanæ insitam. SCHN.

21. διαψύχοντες] Quasi ventilantes: copiose de hoc verbo dixit Hemsterh. ad Luciani Contempl. c. 23, vol. 3, p. 408 ed. Bip.

- ἐνδον ἔχοντες τοσαῦτα οὔτε ἐσθίουσι πλείω ἢ δύνανται
 φέρειν, διαρραγεῖν γὰρ ἂν, οὔτ' ἀμφιέννυνται πλείω ἢ
 δύνανται φέρειν, ἀποπνιγεῖν γὰρ ἂν, ἀλλὰ τὰ περιττὰ
 22 χρήματα πράγματα ἔχουσιν. ἐγὼ δ' ὑπηρετῶ μὲν τοῖς
 θεοῖς καὶ ὀρέγομαι αἰεὶ πλειόνων· ἐπειδὰν δὲ κτήσωμαι, ἂ
 ἂν ἴδω περιττὰ ὄντα τῶν ἐμοὶ ἀρκούντων, τούτοις τὰς τ'
 ἐνδείας τῶν φίλων ἐξακοῦμαι καὶ πλουτίζων καὶ εὐεργετῶν
 ἀνθρώπους εὖνοϊαν ἐξ αὐτῶν κτῶμαι καὶ φιλίαν, καὶ ἐκ
 τούτων καρποῦμαι ἀσφάλειαν καὶ εὐκλειαν· ἂ οὔτε κατα-
 σήπεται οὔτε ὑπερπληροῦντα λυμαίνεται, ἀλλὰ ἡ εὐκλεια
 ὅσῳ ἂν πλείων ἦ, τοσούτῳ καὶ μείζων καὶ καλλίων καὶ
 κουφοτέρα φέρειν γίγνεται, πολλάκις δὲ καὶ τοὺς φέροντας
 23 αὐτὴν κουφοτέρους παρέχεται. ὅπως δὲ καὶ τοῦτο εἰδείης,
 ἔφη, ὦ Κροῖσε, ἐγὼ οὐ τοὺς πλείστα ἔχοντας καὶ φυλάτ-
 τουντας πλείστα εὐδαιμονεστάτους ἡγοῦμαι· οἱ γὰρ τὰ
 τείχη φυλάττοντες οὕτως ἂν εὐδαιμονέστατοι εἴησαν· πάν-
 τα γὰρ τὰ ἐν ταῖς πόλεσι φυλάττουσιν· ἀλλ' ὅς ἂν κτᾶ-
 σθαί τε πλείστα δύνηται σὺν τῷ δικαίῳ, χρῆσθαί τε
 πλείστοις σὺν τῷ καλῷ, τοῦτον ἐγὼ εὐδαιμονέστατον
 νομίζω [καὶ τὰ χρήματα]. καὶ ταῦτα μὲν δὴ φανερὸς ἦν
 ὥσπερ καὶ ἔλεγε πράττων.
- 24 Πρὸς δὲ τούτοις κατανοήσας τοὺς πολλοὺς τῶν ἀνθρώ- [12]

τοσαῦτα] αὐτὰ D. πλείων—πλείον A.G. ἀμφιέννυνται A. 22. ἴδω Junta. n.
 εἰδῶ A.D.G. ἐξακοῦμαι A.G. ὑπερπληροῦν G. τα s. v. r. ἀλλ' ἡ μὲν εὐ-
 κλεια D. πλείω A.G. τοσούτον καὶ μείζων A. τοσούτῳ μείζων G. corr.
 in ων, et pr. fortasse ω M. κουφοτέρα G., φέρειν mg. r. 23. εἰδείης
 D. Stob. Fl. 16, 25, citans ὅπως—νομίζω κατὰ χρήματα. ἐγὼ γὰρ Stob.
 τὰ om. D. οὕτως] οὕτω γ' D. οὕτοι Stob. κτᾶσθαί τις πλείστα A.G.
 πλείστα κτᾶσθαί τε D. Stob. κεχρησθαί τε A.G. καὶ χρησθαί D. Stob. et
 nescio an servato τε M. χρησθαί P. καὶ τὰ] κατὰ Stob. Hic autem ση-
 ὶλον G. mg.

22. ὑπερπληροῦντα λυμαίνεται] Verit. Camerarius *neque lædunt vel maximo pondere copiae suae*. SCHN.
 κουφοτέρους] Significat leviores agilioresque et ad res gerendas aptiores; quorum corpus non est veluti nimia ciborum copia ingesta grave, languidum et labori ineptum redditum. SCHN. Rectius Weiskius confert 1, 6, 25: 'Ἐπικουφίζει τι ἡ τιμὴ τοὺς πό- νους τῷ ἄρχοντι.
 κεχρησθαί] Eadem forma Eq. 4, 5. Ubi Curerii correctionem χρησθαί

confirmat librorum optimorum Comm. 1, 2, 9, pro eodem illo κεχρησθαί scriptura χρησθαί. Sic 1, 2, 9, Zonaras vol. I, p. 147 A. κεχρησθαί pro χρησθαί.

23. καὶ τὰ χρήματα] Mihi verba hæc aliena a sententia et a manu glossatoris esse videntur; igitur seclusi. Idem visum fuit Weiskio. SCHN.

ἔλεγε, πράττων] Plene dicere solet οὕτω καὶ πράττων. Conf. supra 8, 1, 8, H. Gr. 2, 4, 9; 3, 4, 5, Conv. 2, 25. SCHN.

πων ὅτι ἦν μὲν ὑγιαίνοντες διατελῶσι, παρασκευάζονται ὅπως ἔξουσι τὰπιτήδεια καὶ κατατίθενται τὰ χρήσιμα εἰς τὴν τῶν ὑγιαίνοντων δίαιταν· ὅπως δὲ ἦν ἀσθενήσωσι τὰ σύμφορα παρέσται, τούτου οὐ πάνυ ἐπιμελουμένους ἑώρα· ἔδοξεν οὖν καὶ ταῦτα ἐκπονήσαι αὐτῷ, τοὺς τε ἰατροὺς τοὺς ἀρίστους συνεκομίσατο πρὸς αὐτὸν τῷ τελεῖν ἐθέλιν, καὶ ὅποσα ἢ ὄργανα χρήσιμα ἔφη τις ἂν αὐτῶν γενέσθαι ἢ φάρμακα ἢ σῖτα ἢ ποτὰ, οὐδὲν τούτων ὃ τι οὐχὶ
 25 παρασκευάσας ἐθησαύριζε παρ' αὐτῷ. καὶ ὅποτε δέ τις ἀσθενήσειε τῶν θεραπεύεσθαι ἐπικαιρίων, ἐπεσκόπει καὶ παρῆχε πάντα ὅτου ἔδει. καὶ τοῖς ἰατροῖς δὲ χάριν ἤδει, ὅποτε τις ἰάσαιτό τινα τοῖς παρ' ἐκείνου λαμβάνων.
 26 Ταῦτα μὲν δὴ καὶ τοιαῦτα πολλὰ ἐμηχανᾶτο πρὸς τὸ πρωτεύειν παρ' οἷς ἐβούλετο ἑαυτὸν φιλεῖσθαι. ὧν δὲ [13] προηγόρευέ τε ἀγῶνας καὶ ἄθλα προυτίθει, φιλονεικίας

24. μὲν] μὴ G. s. v. r. Libri τὰ ἐπιτήδεια. ἔαν δὲ ἀσθενήσωσιν ὅπως τὰ σ. D. πάν] πάντας A.G. corr. mg. r. ἐπιμελουμένους D.G. αὐτῷ] αὐ A.G. corr. mg. r. τοὺς τε ἰατροὺς] καὶ ἰατροὺς τε D.M. ἐνεκομίσατο D. αὐτὸν] αὐτὸν A.G. ἑαυτὸν D. τῷ] τότε A. τὸ D. τε, et τῷ s. v. r., G. τελεῖν] λέγειν A.G. ὅποσα τε ὄργανα ἔφη τις ἂν αὐτῷ χρήσιμα γενέσθαι D. ἐθησαύρισε D. αὐτῷ] αὐτῷ A.G. ἑαυτῷ D.
 25. τῶν] τῷ A.G. ἔδει] ἔδοκει D. τοῖς] τῶν D. 26. ἀγῶνα D. προετίθει D.

24. τοὺς τε ἰατροὺς] De part. τε hæc cum prioribus iungente v. ad Anab. I, 8, 3. Medicum autem Ægyptium a Cyro arcessitum v. Herod. 3, 1.

συνεκομίσατο] Supra 4, 3, 18: Πάντα ταῦτα συγκομίζομαι πρὸς ἑμαυτὸν ἵππεὺς γενόμενος, h. e. hæc omnia complectar et possideo una. Proprio sensu est I, 5, 12, κάλλιστον κτῆμα εἰς τὰς ψυχὰς συγκεκόμισθε. SCHN.

25. ἐπικαιρίων] In Cyropædia, Historia Græca et Anabasi ἐπικαιρίους principes viros copiarum suarum, præcipue duces prudentissimos rebusque gerendis aptos vocat Xenophon. Atque ita in Econ. 15, 11, est οἱ τεχνίται ἀποκρύπτονται τὰ ἐπικαιριώτατα ἧς ἕκαστος ἔχει τέχνης, celant artifices excellentissimas et præcipuas artis suæ partes et quasi capita. Hinc omnes res, quarum in tempore aliquo certo maximus aut præcipuus est usus, ἐπικαίρια dicuntur, veluti χωρία ἐπικαίρια Hieronis 10, 5, in libro Brodæi, ubi ἐπικαίρια editur, ut Econ. 20, 9, loca opportuna dicunt

Latini. Hinc utilis vel necessarius verti potest, ut Comment. 3, 6, 10, ὅποσαι φυλακαὶ ἐπικαίριοι εἰσι καὶ ὅσαι μῆ. Ubi paulo post αἱ περιτταὶ ὀροννuntur. In libro de re equestri 12, 7, ἐν τῷ ἐπικαιροτάτῳ ἀφύλακτον ἔσται, in loco vulneribus letalibus maxime omnium obnoxio. Ubi ἐπικαιριωτάτῳ malim, uti vulnus ipsum καίριον et πληγὴ καιρία dicitur. Hinc Econ. 5, 4: Καὶ γὰρ ἐν τῷ χώρῳ καὶ ἐν τῷ ἄστει αἰὲν ὥρα αἱ ἐπικαιριώταται πράξεις εἰσίν. Opera enim rustica et urbana, quibus summa rei domesticæ continetur, suum quæque tempus ad agendum opportunum habent, quod si omittatur, res cum occasione dilabitur. SCHN.

ἐπεσκόπει] ἐπὶ νοσοῦντος dictum hic et alibi Xen. notat Poll. 3, 108.

πάντα ὅτου] V. ad 5, 3, 50.

τοῖς] Refertur ad verbum ἰάσαιτο, et plene ita dicendum fuerat: Ὅποτε τις ἰάσαιτό τινα τοῖς φαρμάκοις, ἀπ' ἐκείνου λαμβάνοι. SCHN. Sic s. 26, παρ' οἷς pro παρὰ τούτοις ὑφ' ὧν.

- ἐμποικεῖν βουλόμενος περὶ τῶν καλῶν καὶ ἀγαθῶν ἔργων, ταῦτα τῷ μὲν Κύρῳ ἔπαινον παρείχεν ὅτι ἐπεμέλετο ὅπως ἀσκοῖτο ἢ ἀρετῇ· τοῖς μὲντοι ἀρίστοις οἱ ἀγῶνες οὗτοι πρὸς ἀλλήλους καὶ ἔριδας καὶ φιλονεικίας ἐνέβαλλον.
- 27 πρὸς δὲ τούτοις ὥσπερ νόμον κατεστήσατο ὁ Κύρος, ὅσα διακρίσεως δέοιτο εἴτε δίκη εἴτε ἀγωνίσματι, τοὺς δεομένους διακρίσεως συντρέχειν τοῖς κριταῖς. δῆλον οὖν ὅτι ἐστοχάζοντο μὲν οἱ ἀνταγωνιζόμενοί τι ἀμφοτέροι τῶν κρατίστων καὶ τῶν μάλιστα φίλων κριτῶν· ὁ δὲ μὴ νικῶν τοῖς μὲν νικῶσιν ἐφθόνηι, τοὺς δὲ μὴ ἑαυτὸν κρίνοντας ἐμίσει· ὁ δ' αὖ νικῶν τῷ δικαίῳ προσεποιεῖτο νικᾶν, ὥστε
- 28 χάριν οὐδενὶ ἡγεῖτο ὀφείλειν. καὶ οἱ πρωτεύειν δὲ βουλόμενοι φιλία παρὰ Κύρῳ, ὥσπερ ἄλλοι ἐν πόλεσι, καὶ οὗτοι ἐπιφθόνως πρὸς ἀλλήλους εἶχον, ὥσθ' οἱ πλείονες ἐκποδῶν ἐβούλοντο ὁ ἕτερος τὸν ἕτερον γενέσθαι μᾶλλον ἢ συνέπραξαν ἂν τι ἀλλήλοις ἀγαθόν. καὶ ταῦτα μὲν δεδῆλωται ὡς ἐμνηχανάτο τοὺς κρατίστους αὐτὸν μᾶλλον πάντας φιλεῖν ἢ ἀλλήλους.

ΚΕΦ. Γ.

Νῦν δὲ ἥδη διηγησόμεθα ὡς τὸ πρῶτον ἐξήλασε Κύρος ἐκ τῶν βασιλείων· καὶ γὰρ αὐτῆς τῆς ἐξελάσεως ἡ σεμνότης ἡμῖν δοκεῖ μία τῶν τεχνῶν εἶναι τῶν μεμνηχανημένων τὴν ἀρχὴν μὴ εὐκαταφρόνητον εἶναι. πρῶτον μὲν οὖν πρὸ

τῷ μὲν] μὲν τῷ A.G. ἐνέβαλον A.
οἱ] οἱ D. ἀγωνίς. A.G. corr. s. v. r.
ἐαυτῶν G. 28. ὥστε καὶ οἱ D.
ἐαυτὸν D. πάντας μᾶλλον D.
ἡμῖν D.

27. ἐδιχάζοντο G. pr. μὲν
κριτῶν] κρείττον A.G. corr. mg. r.
πλείονες A. ἐκποδῶν D.
1. αὐτῆς] ἐξαυτῆς D. δοκεῖ

26. πρωτεύειν] Conf. 8, 1 extr.

27. ἀγωνίσματι] Usu Xenophonteo ἀγώνισμα est certamen publicum, ut sunt πολεμικά, ἱππικά apud Xenophontem, quorum κριταὶ sunt et dicuntur, ut in judiciis publicis et privatis. SCHN.

συντρέχειν] Intell. ἐαυτοῖς, in iudiciis eligendis.

κρατίστων] Optimatum s. principum.

ἐμίσει] Idem fere præsidium formæ civitatis monarchicæ servandæ commemorat Aristot. Polit. 5, 11: Δεῖ

τὰς μὲν τιμὰς ἀπονέμειν αὐτὸν, τὰς δὲ κολάσεις δι' ἑτέρων ἀρχόντων καὶ δικαστηρίων. ZEUN. Frequens autem κρίνειν sic pro κρίνειν νικᾶν. V. Thes. Steph. p. 1970.

28. ἐν πόλεσι] In democratiis. Camerarii versio civitates nominat, et annotat, quæ a Xenophonte tradantur de eunuchis propter diffidentiam, de armis adentis et dissidio inter procures, ea ab Aristotele Polit. 5, 11, tanquam tyrannica instituta commemorari. SCHN.

τῆς ἐξελάσεως εἰσκαλέσας πρὸς αὐτὸν τοὺς τὰς ἀρχὰς
 ἔχοντας Περσῶν τε καὶ τῶν ἄλλων συμμάχων διέδωκεν
 αὐτοῖς τὰς Μηδικὰς στολὰς· καὶ τότε πρῶτον Πέρσαι
 Μηδικὴν στολὴν ἐνέδυσαν· διαδιδούς τε ἅμα τὰδε ἔλεγεν
 αὐτοῖς ὅτι ἐλάσαι βούλοιο εἰς τὰ τεμένη τὰ τοῖς θεοῖς
 2 ἐξηρημένα καὶ θῦσαι μετ' ἐκείνων. Πάρεστε οὖν, ἔφη,
 ἐπὶ τὰς θύρας κοσμηθέντες ταῖς στολαῖς ταύταις πρὶν
 ἡλιον ἀνατέλλειν, καὶ καθίστασθε ὡς ἂν ὑμῖν Φεραύ-
 λας ὁ Πέρσης ἐξαγγείλῃ παρ' ἐμοῦ· καὶ ἐπειδὰν, ἔφη, ἐγὼ
 ἡγῶμαι, ἔπεσθε ἐν τῇ ῥηθείσῃ χώρᾳ. ἦν δ' ἄρα τινὶ δοκῇ
 ὑμῶν ἄλλῃ κάλλιον εἶναι ἢ ὡς ἂν νῦν ἐλαύνωμεν, ἐπειδὰν
 πάλιν ἔλθωμεν, διδασκέτω με· ὅπῃ γὰρ ἂν κάλλιστον καὶ
 3 ἄριστον ὑμῖν δοκῇ εἶναι, ταύτῃ ἕκαστα δεῖ καταστήσα-
 σθαι. ἐπεὶ δὲ τοῖς κρατίστοις διέδωκε τὰς καλλίστας [2]
 στολὰς, ἐξέφερε δὴ καὶ ἄλλας Μηδικὰς στολὰς, παμπόλ-
 λας γὰρ παρεσκευάσατο, οὐδὲν φειδόμενος οὔτε πορφυρί-
 δων οὔτε ὀρφνίνων οὔτε φοινικίδων οὔτε καρυκίνων ἱμα-
 τίων· νείμας δὲ τούτων τὸ μέρος ἐκάστῳ τῶν ἡγεμόνων
 ἐκέλευσεν αὐτοὺς τούτοις κοσμεῖν τοὺς αὐτῶν φίλους,
 4 ὥσπερ, ἔφη, ἐγὼ ὑμᾶς κοσμῶ. καὶ τις τῶν παρόντων
 ἐπήρετο αὐτὸν, Σὺ δὲ, ὦ Κῦρε, ἔφη, πότε κοσμήσει; ὁ δ'
 ἀπεκρίνατο, Οὐ γὰρ νῦν, ἔφη, δοκῶ ὑμῖν αὐτὸς κοσμεῖ-
 σθαι ὑμᾶς κοσμῶν; ἀμέλει, ἔφη, ἦν δύνωμαι ὑμᾶς τοὺς
 φίλους εὖ ποιεῖν, ὅποیان ἂν ἔχων τυγχάνω στολὴν, ἐν
 5 ταύτῃ καλὸς φανοῦμαι. οὕτω δὴ οἱ μὲν ἀπελθόντες μετα- [3]

αὐτὸν A.G. εἰαυτὸν D. τῶν om. D. συμμάχων om. A.G. διαδι-
 δούς D. βουλήσοιτο D. 2. ἔφη] αὔριον D. καθίστατε A.G.
 ἐξαγγέλλῃ A.M. ἐξαγγέλλειν G. η s. ειν γ. ἐξαγγέλλῃ L. καὶ om. D.
 ἔπεσθαι G. corr. s.v. r. ἐὰν D. τινὶ post δοκῇ D. δοκεῖ G. νῦν
 ἐλαύνωμεν] δύνῃ ἐλαύνωμαι A.G. pr. fortasse pro νυνί. ἐμέ D. ἡμῖν A.G.
 δοκεῖ A.D.G. δοκῇ post ἂν M. 3. στολὰς] ὅρα τὴν τοῦ κύρου ἐξέλασιν
 mg. D. ὀρφανίνων A. αὐτῶν D.G. 4. κοσμήσει B. pr. κοσμήσῃ
 A.B. corr. D.G. νῦν om. D. ἂν om. D. καλῶς A.D. corr. s. v.

1. ἄλλων] συμμάχων commendat
 8, 1, 6; 3, 10. Nisi indidem ductum,
 ut s.

2. αὔριον ex s. 6.

3. ὀρφνίνων] Conf. ad Pollucem 7,
 69: Τὰ δὲ μέλανα ἱμάτια ὀρφνινα ἐκά-
 λουν. Mixtum ex rubro, albo et nigro
 combustis colore, ubi tamen ni-
 gredo praevalcat, docet Platonis Ti-
 maeus p. 68 C. Conf. etiam Aristo-

teles de Coloribus c. 2. SCHN,

καρυκίνων] A καρύκη, quam αἱματώ-
 δη τὴν χροάν habere ait Erotianus in
 Glossario. Brodæus et Camerarius a
 καρύοις derivare malebant et genus
 coloris viridis obscurioris ac nigrantis
 interpretari. SCHN. Male. V. Thes.
 Steph. Hæc autem compilans Tzet-
 zes Hist. 3, 633—639 habet καλῶς
 s. 4.

πεμπόμενοι τοὺς φίλους ἐκόσμουν ταῖς στολαῖς. ὁ δὲ Κῦρος νομίζων Φεραύλαν τὸν ἐκ τῶν δημοτῶν καὶ συνετὸν εἶναι καὶ φιλόκαλον καὶ εὐτακτον καὶ τοῦ χαρίζεσθαι αὐτῷ οὐκ ἀμελῆ, ὅς ποτε καὶ περὶ τοῦ τιμᾶσθαι ἕκαστον κατὰ τὴν ἀξίαν συνείπε, τοῦτον δὴ καλέσας συνεβουλευέτο αὐτῷ πῶς ἂν τοῖς μὲν εὖνοις κάλλιστα ἰδεῖν ποιοῖτο τὴν ἐξέλασιν, τοῖς δὲ δυσμενεσί φοβερῶτατα. ἐπεὶ δὲ σκοπούντων αὐτοῖν ταῦτα συνέδοξεν, ἐκέλευσε τὸν Φεραύλαν ἐπιμεληθῆναι ὅπως ἂν οὕτω γένηται αὔριον ἢ ἐξέλασις ὥσπερ ἔδοξε καλῶς ἔχειν. Εἴρηκα δὲ, ἔφη, ἐγὼ πάντας πείθεσθαι σοι περὶ τῆς ἐν τῇ ἐξελάσει τάξεως· ὅπως δ' ἂν ἥδιον παραγγέλλοντός σου ἀκούωσι, φέρε λαβὼν, ἔφη, χιτῶνας μὲν τουτουσι τοῖς τῶν δορυφόρων ἡγεμόσι, κασᾶς δὲ τούσδε τοὺς ἐφιππίους τοῖς τῶν ἱππέων ἡγεμόσι δὸς, καὶ τῶν ἀρμάτων τοῖς ἡγεμόσιν ἄλλους τούσδε χιτῶνας. ὁ μὲν δὴ ἔφερε λαβὼν· οἱ δὲ ἡγεμόνες ἐπεὶ ἴδοιεν αὐτὸν, ἔλεγον, Μέγας δὴ σύγε, ὦ Φεραύλα, ὅποτε γε καὶ ἡμῖν τάξεις ἂν δέῃ ποιεῖν. Οὐ μὰ Δί', ἔφη ὁ Φεραύλας, οὐ μόνον γε, ὡς ἔοικεν, ἀλλὰ καὶ σκευοφορήσω· νῦν γοῦν φέρω τῷδε δύο κασᾶ, τὸν μὲν σοί, τὸν δὲ ἄλλῳ· σὺ μέντοι τούτων λαβὲ ὅποτερον βούλει. ἐκ τούτου δὴ ὁ μὲν λαμβάνων τὸν κασᾶν τοῦ μὲν φθόνου ἐπελέληστο, εὐθὺς δὲ συνεβουλευέτο αὐτῷ ὅποτερον λαμβάνοι· ὁ δὲ συμβου-

5. τὸν] τῶν D. αὐτῷ] ἐαυτῷ D. ἀμελῆ] ἡμέλει A. ἀμελεῖν G.
 ὅς] ὥς D. κατὰξίαν (sic) D. ὡς κάλλιστα ποιοῖτο D. 6. αὐτοῖν
 om. A. τ' αὐτὰ A. ταῦτα D. τὰ αὐτὰ B.G. ἐκέλευε D. ἢ om. D.
 ἔφη om. A.G. post ἐγὼ add. G. mg. r. δ' om. A.G. s. v. r. σου παραγγ.
 D. ἀκούωσι D. ἔφη χιτῶνας om. A.G. mg. r. μὲν om. A.G.
 τουτουσί G. pr. κασᾶς] Libri καλέσας. Correxīt Brodæus. τούσδε om.
 A.G. ἐφιππίους A.G. ἡγεμόσι—τοῖς om. A.G. mg. r. δὸς καὶ] δὸς
 δὲ καὶ D. 7. δὴ ἔφερε] διέφερε G. σύγε] σὺ G. τάξεις ᾶ] τὰ
 ἴσα A.G. pr. τάσσεις B. s. v. συσκευοφορήσω D.G. s. v. r. γοῦν
 οὖν G. φερέτω D. δύο A.G. κάσα A.G. τὸν] τῶν A.G. pr.
 σοί] τοι A.G. pr. τὸν δὲ—τούτων om. A.G. mg. r., qui τοῦτον. λαβὲ]
 Libri λάβε. βούλη D. corr. 8. μὲν om. D. κάσαν A.G.
 συνεβουλεύσατο D. συνεβουλεύετο G.

5. ποτε] 2, 3, 7.

6. κασᾶς] Pollux 7, 68: Κάσσας δὲ ἱππικοὺς Ξενοφὸν εἰρηκεν ἐν τῇ Παιδείᾳ· οἱ δ' εἰσὶν ἐσθῆτες εἰλιταί (πληγ-
 ταί). Salmasius Exercit. Plin. p. 678, maluit κασᾶς, auctore Arcadio p. 24, 12: Τὸ μέντοι κασῆς τὸ πιλωτὸν ἱμά-

τιον περισπᾶται. SCHN. Agatharchides Photii Bibl. cod. 250, p. 445, 34: Στολὰς αὐτοῖς τε καὶ τοῖς ἵπποις ἀνέδωκε πιληγτὰς, ἃς οἱ κατὰ τὴν χώραν ἐκείνην προσαγορεύουσι κάσας, ὥστε πᾶν κρύπτειν τὸ σῶμα πλὴν τῶν ὀφθαλμῶν.

λεύσας ἂν ὁπότερος βελτίων εἴη καὶ εἰπὼν, Ἦν μου κατηγορήσης ὅτι αἵρεσίν σοι ἔδωκα, εἰς αὖθις ὅταν διακονῶ, ἐτέρῳ μοι χρήσει διακόνῳ, ὁ μὲν δὴ Φεραύλας οὕτω διαδούς ἢ ἐτάχθη εὐθὺς ἐπεμέλετο τῶν εἰς τὴν ἐξέλασιν ὅπως ὡς κάλλιστα ἕκαστα ἔξει.

- 9 Ἦνίκα δ' ἡ ὑστεραία ἦκε, καθαρὰ μὲν ἦν πάντα πρὸ [5] ἡμέρας, στοῖχοι δὲ εἰσθήκεσαν ἔνθεν καὶ ἔνθεν τῆς ὁδοῦ, ὥσπερ καὶ νῦν ἔτι ἴστανται ἢ ἂν βασιλεὺς μέλλῃ ἐλαύνειν· ὧν ἐντὸς οὐδενὶ ἔστιν εἰσιέναι τῶν μὴ τετιμημένων· μαστιγοφόροι δὲ καθέστασαν οἱ ἔπαιον, εἴ τις ἐνοχλοίῃ. ἔστασαν δὲ πρῶτον μὲν τῶν δορυφόρων εἰς τετρακισχίλους ἔμπροσθεν τῶν πυλῶν εἰς τέτταρας, δισχίλιοι δ' ἕκα-
10 τέρωθεν τῶν πυλῶν. καὶ οἱ ἵππεῖς δὲ πάντες παρήσαν καταβεβηκότες ἀπὸ τῶν ἵππων, καὶ διειρκότες τὰς χεῖρας διὰ τῶν κανδύων, ὥσπερ καὶ νῦν ἔτι διείρουσιν, ὅταν ὁρᾷ βασιλεὺς. ἔστασαν δὲ Πέρσαι μὲν ἐκ δεξιᾶς, οἱ δὲ ἄλλοι σύμμαχοι ἐξ ἀριστερᾶς τῆς ὁδοῦ, καὶ τὰ ἄρματα ὡσαύτως
11 τὰ ἡμίσεα ἐκατέρωθεν. ἐπεὶ δ' ἀνεπετάννυντο αἱ τοῦ βασι- [6] λείου πύλαι, πρῶτον μὲν ἤγοντο τῷ Διὶ ταῦροι πάγκαλοι εἰς τέτταρας καὶ οἷς τῶν ἄλλων θεῶν οἱ μάγοι ἐξηγοῦντο· πολὺ γὰρ οἴονται Πέρσαι χρῆναι τοῖς περὶ τοὺς θεοὺς μάλ-
12 λον τεχνίταις χρῆσθαι ἢ περὶ τᾶλλα. μετὰ δὲ τοὺς βούς

ὁπότερον A.G. pr. ἐτέρῳ] ἐνῶ vel ἐρῶ D. μοι post χρῆση A. Libri χρῆση. διαδιδούς D.G. ἐπεμελείτο A.G. κάλλιστα ἕκαστα] κάλιστα D. ἔξει A. 9. ἢ om. A. καθαρὰ μὲν ἦν] καθηράμενοι A.G. στίχοι A.G. ἐστήκεσαν A.G. corr. s. v. r. ἔτι om. D. μέλλει D. οὐδέν G. pr. ἔστασαν A.D. ἔμπροσθεν] δὲ add. A.G. τέτταρας] τταρας G., sed τε s. v. r. 10. καὶ om. D. ἱππῆς D. corr., pr. ἱππεῖς. διειρκότες P. διηρκότες A.D. corr., qui pr. διηρκόντες, G. διείρουσιν P. διειροῦσιν A.D.G. ἔστασαν A.D.G. ἄρματα] δὲ add. D. ὡς αὐτως D. ἡμίσεα] ι et ε in lit. L. 11. πάγκαλοι A. πάγκαλλοι G. οἷς] τοῖς A.G. τῶν ἄλλων] ἄλλοις D. θεοῖς G. πολλοὶ A.G.

8. ὁ μὲν—ἐτάχθη abesse debebant, quum caep̄ta illis ὁ δὲ συμβουλευσας oratio absolvatur per ἐπεμέλετο. Simile anacoluthon 8, 2, 24.

9. στοῖχοι] Thuc. 4, 47: Διήγον διὰ δυοῖν στοίχοις ὀπλιτῶν ἐκατέρωθεν παραπεταγμένων.

εἰς τέτταρας] Dicitur ut s. 11 de altitudine. V. autem de his doryphoris s. 15.

10. διειρκότες] Hoc dicit, in candelas manus inseruisse eos in quos rex oculos conjiciebat. H. Gr. 2, 1, 8:

Κῦρος ἀπέκτεινεν Αὐτοβοισάκην καὶ Μιτραῖον, νιεῖς ὄντας τῆς Δαρειαίου ἀδελφῆς τῆς τοῦ Ξέρξου τοῦ Δαρείου πατρὸς, ὅτι αὐτῷ ἀπαντῶντες οὐ διώσαν διὰ τῆς κόρης τὰς χεῖρας, ὁ ποιοῦσι βασιλεῖ μόνον· ἡ δὲ κόρη ἐστὶ μακρότερον ἢ χεῖρις, ἐν ἣ τῇ χεῖρα ἔχων οὐδὲν ἂν δύναιτο ποιῆσαι. HUTCH. V. ad s. 14. 11. ταῦροι] Conf. Macrobbi Saturn. 3, 10. Spanhem. ad Callim. Apoll. 79. SCHN. Ker Porter ad s. 12 cit. p. 590.

εἰς τέτταρας] V. ad s. 9.

ἵπποι ἤγοντο θῦμα τῷ Ἡλίῳ· μετὰ δὲ τούτους ἐξήγετο ἄρμα λευκὸν χρυσόζυγον ἐστεμμένον Διὸς ἱερόν· μετὰ δὲ τοῦτο Ἡλίου ἄρμα λευκὸν, καὶ τοῦτο ἐστεμμένον ὥσπερ τὸ πρόσθεν· μετὰ δὲ τοῦτο ἄλλο τρίτον ἄρμα ἐξήγετο, φοινικίσι καταπεπταμένοι οἱ ἵπποι, καὶ πῦρ ὀπισθεν αὐτοῦ
 13 ἐπ' ἐσχάρας μεγάλης ἄνδρες εἶποντο φέροντες. ἐπὶ δὲ τού- [7]
 τοις ἤδη αὐτοὺς ἐκ τῶν πυλῶν προυφαίνεται ὁ Κῦρος ἐφ' ἁρματος ὀρθὴν ἔχων τὴν τιάραν καὶ χιτῶνα πορφυροῦν

12. θύματα D. δὲ τοῦτο ἡλίου] δὲ τὸ A.G. pr., qui δὲ s. το, cujus accentus est a corr., et mg. ἡλίου. δὲ in ras. et lit. D. 13. τούτοις] τοῖς A.G.

12. ἵπποι] De equis Soli immolatis apud Persas aliasque gentes Herodotus 1. extr., Ovid. Fast. 1, 385, Xen. Anab. 4, 5, 24, 35, Strabo 11, p. 513, Pausan. 3, 20, 4, Justin. 1, 10. ZEUN.

ἄρμα λευκὸν Διὸς ἱερόν] Currus equis albis junctus est etiam apud Curtium 3, 3, et Herodotum 7, 40, in Xerxis exitu e Sardibus, ubi currus Jovis octojugis Xerxem in exercitu praecedit. SCHN. Eur. Phoen. 173: Ὅς ἄρμα λευκὸν ἡμιοστροφεῖ βεβῶς. Diodor. 14, 44: Λευκὸν τέθριππον 117: Ἐπὶ λευκοῦ τεθρίππου. Similia Ernestus ad Callim. Dian. 113.

Ἡλίου ἄρμα] Hesychius: Ἀστέρων τέθριππος, τὸ ἄρμα ἡλίου, nisi alio pertineat. SCHN. Dio Chrys. Or. 36, vol. 2, p. 92: Ἐτερος δὲ μῦθος ἐν ἀπορρήτοις τελεταῖς ὑπὸ μάγων ἀνδρῶν ἄδεται θαυμαζόμενος, οἱ τὸν θεὸν τοῦτον ὑμνοῦσιν ὡς τέλειόν τε καὶ πρῶτον ἡνίοχον τοῦ τελειοτάτου ἁρματος. τὸ γὰρ Ἡλίου ἄρμα νεώτερον φασιν εἶναι πρὸς ἐκείνο κρινόμενον, φανερόν δὲ τοῖς πολλοῖς, ἅτε προδήλου γιγνομένης τῆς φορᾶς. ὅθεν κοινῇ φήμης τυγχάνειν, ὡς ἔοικεν, ἀπὸ πρώτων σχεδὸν τι ποιητῶν ἀνατολὰς καὶ δύσεις ἐκάστοτε λεγόντων κατὰ ταῦτα πάντων ἐξηγουμένων ζευγνυμένων τε τοὺς ἵππους καὶ τὸν Ἡλίον αὐτὸν ἐπιβαίνοντα τοῦ δίφρου. Et post alia de magis Persarum: Ἐκεῖνοι δὲ τά τε ἄλλα δρῶσι κατὰ λόγους ἱεροῦς καὶ δὴ τῷ Διὶ τρέφουσιν ἄρμα Νισαίων ἵππων· οἱ δὲ εἰσι κάλλιτοι καὶ μέγιστοι πάντων κατὰ τὴν Ἀσίαν· τῷ δὲ γε Ἡλίῳ ἕνα ἵππον. Quo de ritu multa addit in sequentibus.

πῦρ] Herodot. 3, 16: Πέρσαι θεὸν νομίζουσι εἶναι τὸ πῦρ. Sed in hac pompa ignem non tanquam deum tractatum opinatus Ker Porter Travels

in Georgia, Persia etc. vol. 1, p. 568: "I would deem it probable that when the mountain-altars or other high places were open to the air, as they certainly were in the time of Cyrus, that the sacred fire was not an object of adoration in itself, but only considered holy as an element first kindled by the sun, and by whose consuming agency the sacrifices were offered to that orb, or rather to the Divine Intelligence it contained. In this view we find the fire borne to the sacrificial altars in the processions recorded by Xen. in the eighth book of the Cyrop. But when Zoroaster (or Zerdusht) pretended to bring the sacred flame direct from the presence of God, then what was before only sanctified, became divine," etc. Conf. Chardin Voyages en Perse, vol. 8, p. 267 ad imagines in ruinis Persepolis inventas.

ἐσχάρας] Altaria vocat Curtius l. c., foculos Ammianus 23, 6, ubi de igni Persarum sacro, qui praerit quondam Asiaticis regibus. SCHN.

13. ὀρθὴν] Quippe rex. Anab. 2, 5, 23: Τὴν ἐπὶ τῇ κεφαλῇ τιάραν βασιλεῖ μόνῳ ἔξεστιν ὀρθὴν ἔχειν. SCHN. Ubi dictum de forma tiaræ, de qua disserit Ker Porter l. modo cit. p. 602 s. Dio Chrys. Or. 14, vol. 1, p. 444: Ὁ Περσῶν βασιλεὺς ὅπως μὲν ἔξει μόνος ὀρθὴν τὴν τιάραν ἐφρόντιζε καὶ εἰ τις ἄλλος τοῦτο ἐποίησεν, εὐθὺς ἐκέλευσεν ἀποθνῆσκειν αὐτόν, ὡς οὐκ ἐνὸν οὐδὲ συμφέρον ἐν τοσαύταις μυριάσιν ἀνθρώπων δύο εἶναι φοροῦντας τιάρας ὀρθὰς κ. τ. λ. Arrian. Anab. 3, 25, 5: Ἡγγέλλον Βῆσσαν τὴν τε τιάραν ὀρθὴν ἔχειν καὶ τὴν Περσικὴν στολὴν φοροῦντα Ἀραξέρξην τε καλεῖσθαι ἀντὶ Βῆσ-

μεσόλευκον, ἄλλω δ' οὐκ ἔξεστι μεσόλευκον ἔχειν, καὶ περὶ τοῖς σκέλεσιν ἀναξυρίδας ὑσγινοβαφεῖς, καὶ κἀνδυν ὀλοπόρφυρον. εἶχε δὲ καὶ διάδημα περὶ τῇ τιάρᾳ· καὶ οἱ συγγενεῖς δὲ αὐτοῦ τὸ αὐτὸ δὴ τοῦτο σημεῖον εἶχον, καὶ
 14 νῦν τὸ αὐτὸ τοῦτο ἔχουσι. τὰς δὲ χεῖρας ἔξω τῶν χειρί-
 δων εἶχε. παρωχεῖτο δὲ αὐτῷ ἡνίοχος μέγας μὲν, μείων δ' ἐκείνου εἴτε καὶ τῷ ὄντι εἴτε καὶ ὅπως οὖν· μείζων δ' ἐφάνη πολὺ Κῦρος. ἰδόντες δὲ πάντες προσεκύνησαν, εἴτε καὶ ἄρξαι τινὲς κεκελευσμένοι εἴτε καὶ ἐκπλαγέντες τῇ παρασκευῇ καὶ τῷ δόξαι μέγαν τε καὶ καλὸν φανῆναι τὸν Κῦ-
 15 ρον. πρόσθεν δὲ Περσῶν οὐδεὶς Κῦρον προσεκύνει. ἐπεὶ [8]
 δὲ προῆι τὸ τοῦ Κύρου ἄρμα, προηγούντο μὲν οἱ τετρα-
 κισχίλιοι δορυφόροι, παρείποντο δὲ οἱ δισχίλιοι ἐκατέρωθεν τοῦ ἄρματος· ἐφείποντο δὲ οἱ περὶ αὐτὸν σκηπτοῦχοι ἐφ'

βυσσινοβαφεῖς A. κυσσινοβαφεῖς G. κἀνδυν ὀλ. Pollux 7, 63, et ὀλ. 10, 43. δὴ om. D. 14. χειρίδων] θυ s. χει G. r. ἐφαίνετο D. 15. ἐπειδὴ δὲ D. ἐπειδὴ G. ἐφείποντο—τριακοσίους om. A. G.

σου καὶ βασιλέα φάσκειν εἶναι τῆς Ἀσίας. Conf. Aristoph. Av. 487, Joseph. Ant. Jud. 20, 3, 2.

μεσόλευκον] Curtius 3, 3, 28, tunicam purpuream, cui medium album intextum erat. Plutarchus Alex. c. 51, διάλευκον dixit; proprio nomine σάραπην Hesychius et Pollux 7, 61. SCHN. Diodor. 17, 77, de Alexandro: Τό τε Περσικὸν διάδημα περιέθετο καὶ τὸν διάλευκον ἐνεδύσατο χιτῶνα καὶ τὴν Περσικὴν ζώνην καὶ τὰλλα πλὴν τῶν ἀναξυρίδων καὶ τοῦ κἀνδνος. V. Müller. ad fragm. Ctesiae p. 73, n. 43.

ἄλλω δ' οὐκ ἔξεστι] “Doubtless no other than the sovereign personage; because *white* was sacred to the sun; and he derived his descent from that orb.” Ker Porter, p. 555.

ὑσγινοβαφεῖς] De hysgino colore a coccino purpureoque s. Tyrio mixto, et dicto ab ὑσγη herba tingendis lanis adhiberi solita, viri docti ad Plinii 9, c. 41. SCHN.

κἀνδυν] Pallam Curtius dicit. SCHN. V. ad 1, 3, 2.

διάδημα] Curtius 3, 3, 19: Cidarim Persae regium capitis vocabant insigne: hoc caerulea fascia albo distincta circumibat. SCHN. Quam Arrian. Anab. 4, 7, κίδαριν Περσικὴν vocat, Diodorus 17, 77, Περσικὸν διά-

δημα dicit. HUTCH.

14. χειρίδων] Strabo 15, p. 734, Persis assignat χιτῶνα χειρίδων διπλοῦν ἕως γόνατος, ita ut ὑπενδύτης (interior) sit albus, superior violacei coloris. Sed eodem in loco Strabo: Ἐσθῆς δὲ τοῖς ἡγεμόσι μὲν ἀναξυρίς τριπλῇ. quae vereor ut sana et integra sint. Certe Xenophon Anab. 1, 5, 8, de Persis: Ῥίπαντες τοὺς πορφυροῦς κἀνδυν ἔντο—ἔχοντες τοὺς τοὺς πολυτελεῖς χιτῶνας καὶ τὰς ποικίλας ἀναξυρίδας. Unde suspicor apud Strabonem scribendum ἐσθῆς δὲ τοῖς ἡγεμόσι μὲν τριπλῇ, κἀνδυν μὲν πορφυροῦς, χιτῶν δὲ χειρίδων—ἀνθινόν, καὶ ἀναξυρίς· τιάραι etc. Male Hesychius, κἀνδυν, χιτῶν Περσικὸς, ὃν ἐμποροῦνται οἱ στρατιῶται. SCHN. “A covering over the hand is regarded in most countries of the east as a mark of subjection. Cyrus had then arrived at the full possession of the empire, in the united kingdoms of Media and Persia,” etc. Ker Porter ib. V. ad s. 9.

Περσῶν οὐδεὶς] Arriani Anab. 4, 11. SCHN.

15. δορυφόροι] De doryphoris his Curtius l. c. SCHN. Et supra 7, 5, 68. V. autem s. 9.

σκηπτοῦχοι] V. 8, 1, 38.

ἵππων κεκοσμημένοι σὺν τοῖς παλτοῖς ἀμφὶ τοὺς τριακο-
 16 σίους. οἱ δ' αὖ τῷ Κύρῳ τρεφόμενοι ἵπποι παρήγοντο
 χρυσοχάλινοι, ράβδωτοῖς ἱματίοις καταπεπταμένοι, ἀμφὶ
 τοὺς διακοσίους· ἐπὶ δὲ τούτοις δισχίλιοι ξυστοφόροι· ἐπὶ
 17 δὲ τούτοις ἱππεῖς οἱ πρῶτοι γενόμενοι μύριοι, εἰς ἑκατὸν
 πανταχῇ τεταγμένοι· ἡγεῖτο δ' αὐτῶν Χρυσάντας. ἐπὶ δὲ
 τούτοις μύριοι ἄλλοι Περσῶν ἱππεῖς τεταγμένοι ὡς-
 αὐτως, ἡγεῖτο δὲ αὐτῶν Ὑστάσπας· ἐπὶ δὲ τούτοις ἄλ-
 18 λοι μύριοι ὡσαύτως, ἡγεῖτο δ' αὐτῶν Δατάμας· ἐπὶ δὲ τούτοις
 Μῆδοι ἱππεῖς, ἐπὶ δὲ τούτοις Ἀρμένιοι, μετὰ δὲ τούτους
 Ὑρκάνιοι, μετὰ δὲ τούτους Καδούσιοι, ἐπὶ δὲ τούτοις Σά-
 και· μετὰ δὲ τοὺς ἱππέας ἄρματα ἐπὶ τεττάρων τεταγμένα,
 ἡγεῖτο δὲ αὐτῶν Ἀρταβάτας Πέρσης.

19 Πορευομένον δὲ αὐτοῦ πάμπολλοι ἄνθρωποι παρείποντο [9]
 ἔξω τῶν σημείων, δεόμενοι Κύρου ἄλλος ἄλλης πράξεως.
 πέμψας οὖν πρὸς αὐτοὺς τῶν σκηπτούχων τινὰς, οἱ πα-
 ρεῖποντο αὐτῷ τρεῖς ἑκατέρωθεν τοῦ ἄρματος αὐτοῦ τούτου
 ἕνεκα τοῦ διαγγέλλειν, ἐκέλευσεν εἰπεῖν αὐτοῖς, εἴ τίς τι
 αὐτοῦ δέοιτο, διδάσκειν τῶν ἱππάρχων τινὰ ὃ τι τις βού-
 λοιτο, ἐκείνους δ' ἔφη πρὸς αὐτὸν ἐρεῖν. οἱ μὲν δὲ ἀπιόν-
 τες εὐθὺς κατὰ τοὺς ἱππέας ἐπορεύοντο καὶ ἐβουλεύοντο
 20 τίνι ἕκαστος προσίει. ὁ δὲ Κύρος οὓς ἐβούλετο μάλιστα
 θεραπεύεσθαι τῶν φίλων ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων, τούτους
 πέμπων τινὰ πρὸς αὐτὸν ἐκάλει καθ' ἓνα ἕκαστον καὶ ἔλε-

16. αὖ τῷ] αὐτῷ D.G. ράβδωτοῖς G. pr. ἱππῆς D. pr. hic et 17, 18.
 πανταχῇ εἰς ἑκατὸν D. 17. μύριοι D. acc. a corr. δέ] δὴ A. ὡσαύ-
 τως D. ἱστάσπας A. ὡσαύτως τεταγμένοι D. ἡγεῖτο—ἄλλοι om. A.G.
 δ' αὐτῶν] δ' ἐπ' αὐτῶν A.G. 18. μετὰ δὲ τούτους Ὑρκάνιοι om. A.G. mg. r.
 ἐπὶ δὲ τούτοις Σάκαι om. A.G. ἀρταβάτας E. ἀρταβάτης A.D.G. 19.
 παρείποντο post αὐτοῦ G. τοῦ G. s. v. r. διαγγέλλειν D. ἱππάρχων
 Fischerus. Libri ὑπάρχων. 20. ὑπὸ] ἐπὶ G. corr. s. v. r. αὐτὸν A.D.
 pr., ut videtur, G. ἐκάλετο D.

16. ράβδωτοῖς] *Virgatis sagulis Vir-*
giliū comparat Brodæus. SCHN.
Pollux 7, 53: Αἱ ἐν τοῖς χιτῶσι πορφυ-
ραὶ ράβδοι καλοῦνται. ZEUN.
ἱππεῖς οἱ πρῶτοι γ.] 6, 2, 7; 7, 4, 14.
ZEUN.

πανταχῇ] Tam in altitudinem quam
 in latitudinem, agmine quadrato mili-
 tum centum centies sive decem mil-

lium. ZEUN. Conf. 6, 3, 20.

18. Ἀρταβάτας] *Infra 8, 6, 7, Ἀρ-*
ταβάτας omnes. Ἀρταπάτης quidam
Cyri minoris satelles est in Anabasi
1, 6, 11; 8, 28.

19. ἱππάρχων poscit sequens κατὰ
 τοὺς ἱππέας. Conf. var. scr. 8, 4, 1.
 οἱ μὲν δὲ] Flagitatores. SCHN.

- γεν αὐτοῖς, Ἦν τις ὑμᾶς διδάσκη τι τούτων τῶν παρε-
πομένων, ὃς μὲν ἂν μηδὲν δοκῇ ὑμῖν λέγειν, μὴ προσέ-
χετε αὐτῷ τὸν νοῦν· ὃς δ' ἂν δικαίων δεῖσθαι δοκῇ, εἰσαγ-
γέλλετε πρὸς ἐμὲ, ἵνα κοινῇ βουλευόμενοι διαπράττωμεν
21 αὐτοῖς. οἱ μὲν δὴ ἄλλοι, ἐπεὶ καλέσειεν, ἀνὰ κράτος ἐλαύ- [10]
νοντες ὑπήκουον, συναύξοντες τὴν ἀρχὴν τῷ Κύρῳ καὶ
ἐνδεικνύμενοι ὅτι σφόδρα πείθονται· Δαϊφέρνης δέ τις ἦν
σολοικότερος ἄνθρωπος τῷ τρόπῳ, ὃς ᾔετο, εἰ μὴ ταχὺ
22 ὑπακούοι, ἐλευθερώτερος ἂν φαίνεσθαι. αἰσθόμενος οὖν ὁ
Κῦρος τοῦτο, πρὶν προσελθεῖν αὐτὸν καὶ διαλεχθῆναι αὐ-
τῷ ὑποπέμψας τινὰ τῶν σκηπτούχων εἰπεῖν ἐκέλευσε πρὸς
23 αὐτὸν ὅτι οὐδὲν ἔτι δέοιτο· καὶ τὸ λοιπὸν οὐκ ἐκάλει. Ὡς
δ' ὁ ὕστερον κληθεὶς αὐτοῦ πρότερος αὐτῷ προσήλασεν, ὁ
Κῦρος καὶ ἵππον αὐτῷ ἔδωκε τῶν παρεπομένων καὶ ἐκέ-
λευσε τῶν σκηπτούχων τινὰ συναπαγαγεῖν αὐτῷ ὅποι
κελεύσειε. τοῖς δὲ ἰδοῦσιν ἐντιμὸν τι τοῦτο ἔδοξεν εἶναι,
καὶ πολὺ πλείονες ἐκ τούτου αὐτὸν ἐθεράπευον ἀνθρώπων.
24 Ἐπεὶ δὲ ἀφίκοντο πρὸς τὰ τεμένη, ἔθυσαν τῷ Διὶ καὶ [11]
ὠλοκαύτησαν τοὺς ταύρους· ἔπειτα τῷ Ἡλίῳ καὶ ὠλο-
καύτησαν τοὺς ἵππους· ἔπειτα Γῇ σφάξαντες ὥς ἐξηγή-
σαντο οἱ μάγοι ἐποίησαν· ἔπειτα δὲ ἥρωσι τοῖς Συρίαν
25 ἔχουσι. μετὰ δὲ ταῦτα καλοῦ ὄντος τοῦ χωρίου ἔδειξε
τέρμα ὥς ἐπὶ πέντε σταδίων χωρίου, καὶ εἶπε κατὰ φύλα

αὐτοῖς] αὐτοῖς οὕτως D. τῶν om. D. εἰσαγγέλλετε] εἰσάγετε D. 21. ἀνακράτως D. δαϊφάρνης G. δάτινις D. δαϊφέρνης E. δατίνης N. τὸν τρό-
πον D. εἰ ταχὺ ὑπακούοιεν D. 23. ὥς δ' ὁ] ὁ δέ D. M. mg. ὕστερος D.
προσήλασεν] ὑπήκουσε, προσήλασεν A.G. ὁ] καὶ ὁ D.M. mg. καὶ om. M. mg.
τῶν] τὸν A. Libri ὅπου. τοῦτο om. G.M. πολὺ ἢ πλείονες τούτου D.
ἐκ τούτου G. mg. r. ἄνθρωποι D. 24. ἔθυσαν τῷ] εὐθύς αὐτῷ D. ὠλοκαύ-
τησαν D. hic et infra. ὠλοκαύτωσαν A.G. ἐξηγούντο D. 25. ἵπποδρ^ο)
hic D. mg. καλοῦ ὄντος—32. πρὸς σέ Apostolius Prov. 20, 18. ἔδειξε—
χωρίου G. mg. r. κατὰ φύλα] κατὰ φυλάς A. καὶ τὰς φυλάς G.

21. Δαϊφέρνης] Hanc formam, et-
iam a Philolpho positam, commen-
dant Ἀρταφέρνης, Ἰνταφέρνης, Μεγα-
φέρνης, Ὀλοφέρνης, Σατιφέρνης, Τισ-
σαφέρνης, Φραταφέρνης. Contra di-
citur Φαρνάβαζος, Φαρνούχος.

τῷ τρόπῳ] De dat. et accus. v. ad
Thes. Steph.

23. ὑπήκουσε, προσήλασεν] Recte
hoc repudiavit Camerarius. Nam
nullo modo est verosimile Cyrum ip-
sum ex tanta pompa deflexisse et
homini occurrisse. SCHN.

τῶν παρεπομένων] s. 16.

24. ὠλοκαύτησαν] De sacrificiorum
ritu absque igne peragendorum He-
rodotus I, 132, contradicit. SCHN.
Restitui autem formam librorum A-
nab. 7, 8, 4, 5 omnium in ὠλοκαυτεῖν
et ὠλοκαυτεῖ consensu firmatam, de
qua sola a Phrynico Bekk. p. 56, 13,
posita et alibi quoque in alteram de-
pravata dixi ad Thes. Steph.

Συρίαν] I. e. Assyriam. ZEUN.

25. σταδίων χωρίου] Alterum hoc
χωρίου supervacuum est; si tamen

ἀνὰ κράτος ἐνταῦθα ἀφείναι τοὺς ἵππους· σὺν μὲν οὖν τοῖς Πέρσαις αὐτὸς ἤλασε καὶ ἐνίκα πολὺ· μάλιστα γὰρ ἐμε-
 μελήκει αὐτῷ ἱππικῆς· Μήδων δὲ Ἀρτάβαζος ἐνίκα· Κῦ-
 ρος γὰρ αὐτῷ τὸν ἵππον ἐδεδώκει· Σύρων δὲ ὁ προστα-
 τῶν· Ἀρμενίων δὲ Τιγράνης· Ὑρκανίων δὲ ὁ υἱὸς τοῦ ἱπ-
 πάρχου· Σακῶν δὲ ἰδιώτης ἀνὴρ ἀπέλειπεν ἄρα τῷ ἵππῳ
 26 τοὺς ἄλλους ἵππους ἐγγὺς τῷ ἡμίσει τοῦ δρόμου. ἐνθα δὴ [12]
 λέγεται ὁ Κῦρος ἐρέσθαι τὸν νεανίσκον εἰ δέξαιτ' ἂν βασι-
 λεῖαν ἀντὶ τοῦ ἵππου. τὸν δ' ἀποκρίνασθαι ὅτι Βασιλεῖαν
 μὲν οὐκ ἂν δεξαίμην, χάριν δὲ ἀνδρὶ ἀγαθῷ καταθέσθαι
 27 δεξαίμην ἂν. καὶ ὁ Κῦρος εἶπε, Καὶ μὴν ἐγὼ δεῖξαί σοι ἐθέ-
 λω ἐνθα καὶ μύων βάλης, οὐκ ἂν ἀμάρτοις ἀνδρὸς ἀγαθοῦ.

ἀφείναι] ἀφίεναι D. Apostol. πολὺ· μάλιστα D. πολὺ μάλιστα A.G.
 ἱππικῆς] ἵππου A.G. ἀρταβάτης A.G. αὐτῷ post ἐδ. Apostol. ὁ
 προστατῶν] τῶν πάντων γαδάτας D.M. Apostol. ἀρμ.—ὑρκ. δὲ om. Apostol.
 ἀπέλειπεν A.G. ἀπέλιπε δὲ τῷ Apostol. et mox ἱππέας et τὸ ἥμισυ. 26.
 ἐρεσθαι D. ἀντὶ τοῦ] ἀντὶ G. δεξαίμην ἂν] δέξαίμην ἂν D. pr. Apostol.
 27. σοι δείξει D. Apostol. ἐθέλω H. θέλω A.D.G. μύων] καμύνων D.
 βάλλης D. ἀμάρτης A.D. corr. s. v.

toleretur, articulum rectius addideris
 τοῦ. SCHN. Exspectes τέρμα ὡς
 πέντε σταδίων.

Ἀρτάβαζος] Hoc nomen alteri Ἀρ-
 ταβάτης, quod Persæ erat s. 18, sub-
 stituit etiam Apostolius. Conf. ad c.
 4, 24. SCHN.

ὁ προστατῶν] Ejus nomen nullum
 finxit Xenophon: nam Schneiderus
 quod ex c. 4, 1 ductum inseruit Γω-
 βρύας, hunc ne intelligendum quidem
 esse persuadet ætas viri senilis. Quæ
 autem c. 4 initio narrantur Gobryæ
 nihil prosunt: nam ibidem et Hyrcanus
 hipparchus memoratur; hic
 filius ejus; et Cadusius Rhathines
 omittitur, qui victor dicitur hujus c.
 s. 32. Cum scriptura Σύρων δὲ τῶν πάν-
 των Γαδάτας conferri licet πάντας Σύ-
 ρους supra 1, 5, 2, quanquam is locus
 ab hoc multum differt. Schneiderus
 sic: “Σύρων δὲ ὁ προστατῶν” Multa
 sunt, quæ hanc vulgarem scripturam
 convincant falsam, certe mancam.
 Quid enim causæ esse dicamus, cur
 solus Syrorum vel Assyriorum dux
 vel præfectus non nominetur inter
 victores, cum e Sacis privatus homo
 adeo paulo postea nominatus sit. De-
 inde Brodæus scripturam Σύρων δὲ
 τῶν πάντων Γαδάτας laudavit, nescio
 e libris suis, an ex Apostolio, an e

versione Philelphi. Glossema id esse
 visum est Zeunio, cujus rationem pro-
 bare non possum. Si falsam eam
 scripturam dixisset, assentirer. Nam
 de Gadata constat e capitis 4, s. 2,
 eunuchis eum fuisse præfectum: Γα-
 δάτας δὲ τῶν σκηπτούχων ἦρχεν αὐτῷ.
 Igitur vere hic Σύρων προστατῶν dici
 hic non potuit. Postea ubi Cyrus
 victoriam suam festo celebrat infra
 c. 4, par est inter reliquos victores ad
 cœnam ab eo vocatos nominari etiam
 hunc Syrum vel Assyrium victorem.
 Nominantur autem ibi eodem fere
 ordine Artabazus Medus, Tigranes
 Armenius, Hyrcanius hipparchus, et
 Gobryas sine dignitatis titulo. Hunc
 igitur Gobryam esse puto eum, quem
 libri scripti hic omiserunt, cujusque
 in locum subjecerunt alii Gadatam.
 De verbis τῶν πάντων, quorum loco
 alii libri ὁ προστατῶν habent, difficile
 est judicium: quanquam prior scrip-
 tura τῶν πάντων multo minorem veri
 speciem habet. Quid enim eo addi-
 tamento opus erat, ubi unus nomina-
 tur? Igitur ὁ προστατῶν veteri in pos-
 sessione reliqui et nomen Γωβρύας ad-
 didi.” Aliud potius in illis quæras.

ἄρα] Conf. 7, 3, 6.

26. ἐνθα δὴ] Narratio hic abrupta
 repetitur demum s. 32. SCHN.

Πάντως τοῖνυν, ὁ Σάκας ἔφη, δείξόν μοι ὥς βαλῶ γε
 28 ταύτῃ τῇ βώλῳ, ἔφη ἀνελόμενος. καὶ ὁ μὲν Κῦρος δείκνυ-
 σιν αὐτῷ ὅπου ἦσαν πλείστοι τῶν φίλων· ὁ δὲ καταμύων
 ἴησι τῇ βώλῳ καὶ παρελαύνοντος Φεραύλα τυγχάνει· ἔτυ-
 χε γὰρ ὁ Φεραύλας παραγγέλλων τι τακτὸς παρὰ τοῦ
 Κύρου· βληθεὶς δὲ οὐδὲ μετεστράφη, ἀλλ' ὥχето ἐφ' ὅπερ
 29 ἐτάχθη. ἀναβλέψας δὲ ὁ Σάκας ἐρωτᾷ τίνος ἔτυχεν. Οὐ
 μὰ τὸν Δί', ἔφη, οὐδενὸς τῶν παρόντων. Ἀλλ' οὐ μέν-
 τοι, ἔφη ὁ νεανίσκος, τῶν γε ἀπόντων. Ναὶ μὰ Δί', ἔφη
 ὁ Κῦρος, σύγε ἐκείνου τοῦ παρὰ τὰ ἄρματα ταχὺ ἐλαύνον-
 30 τος τὸν ἵππον. Καὶ πῶς, ἔφη, οὐ μεταστρέφεται; καὶ ὁ
 Κῦρος ἔφη, Μαινόμενος γάρ τίς ἐστιν, ὥς ἔοικεν. ἀκού- [13]
 σας ὁ νεανίσκος ὥχето σκεψόμενος τίς εἴη· καὶ εὐρίσκει
 τὸν Φεραύλαν γῆς τε κατάπλεων τὸ γένειον καὶ αἵματος·
 31 ἐρρύνῃ γὰρ αὐτῷ ἐκ τῆς ῥινὸς βληθέντι. ἐπεὶ δὲ προσῆλ-
 θεν, ἤρετο αὐτὸν εἰ βληθείη. ὁ δὲ ἀπεκρίνατο, Ὡς ὀρᾷς.
 Δίδωμι τοῖνυν σοι, ἔφη, τοῦτον τὸν ἵππον. ὁ δ' ἐπῆρετο,
 Ἀντὶ τοῦ; ἐκ τούτου δὴ διηγείτο ὁ Σάκας τὸ πρᾶγμα, καὶ
 τέλος εἶπε, Καὶ οἶμαί γε οὐχ ἡμαρτηκέναι ἀνδρὸς ἀγαθοῦ.
 32 καὶ ὁ Φεραύλας εἶπεν, Ἀλλὰ πλουσιωτέρῳ μὲν ἂν, εἰ
 ἐσωφρόνεις, ἢ ἐμοὶ ἐδίδους· νῦν δὲ καγὼ δέξομαι. ἐπεύ-
 χομαι δὲ, ἔφη, τοῖς θεοῖς, ὅπερ με ἐποίησαν βληθῆναι ὑπὸ
 σοῦ, δοῦναί μοι ποιῆσαι μὴ μεταμέλειν σοι τῆς ἐμῆς δω-
 ρεᾶς. καὶ νῦν μὲν, ἔφη, ἀπέλα, ἀναβὰς ἐπὶ τὸν ἐμὸν ἵπ-
 πον· αὐθις δ' ἐγὼ παρέσομαι πρὸς σέ. οἱ μὲν δὴ οὕτω
 33 διηλλάξαντο. Καδουσίῳ δ' ἐνίκα Ῥαθίνης. ἀφίει δὲ καὶ [14]

τοῖνυν om. Apostol. σακάς D. ἔφη] ἀνελόμενος add. A.G. ταύτη om.
 A.G. mg. r. ἔφη] ἀνελών A.G. om. Apostol. 28. ἦσαν om. Apostol.
 ἴησι D. παραγγέλλων τινὶ τακτικὸν ὑπὸ κύρου D. παραγγέλλων τι τακτικὸν
 ὑπὸ κύρου Apostol. 29. ἐρωτᾷ ὁ σακάς D. ἔτυχεν A.G. pr. ἔφη ὁ
 κύρος D. Apostol. μέντι G. σύγε] σὺν δὲ D. 30. οὐ] οὐδὲ D. Apostol.
 οὐ μ. ἔφη M. ἐρρύνει A.D. 31. συνῆλθεν Apostol. et ἀπεκρίνετο.
 τουτονὶ D. τούτου] τοῦ A.G. καὶ οἶμαι] οἶμαι Apostol. 32. ὁ om. D.
 Apostol. ἔφη] πᾶσι D. Apostol. καταμέλειν G. pr., sed με s. v. et, ut
 videtur, circumfl. r. μεταμελήσειν M. ἀπέλασον Apostol. τὸν]
 τόνδε τὸν D. Apostol. αὐτὶς D. εὐθὺς Apostol. οἱ] οὗτοι D. νικᾷ D.
 ῥαθίνης L. et mg. M., qui in textu ῥαδίνης, ut A.G. ῥαθίης D.

28. τακτὸς] Ex Thucydide τακτὸν
 σίτον, ex Xenoph. H. Gr. 5, 2, 36,
 τακτὸν ἀργύριον laudari video. SCHN.
 32. τῆς ἐμῆς] Ita 3, 1, 28, φιλία τῇ
 ἐμῇ i. e. τῇ εἰς ἐμέ. Platonis Gorgias
 εὐνοία τῇ σῇ habet similiter; desiderio

tuo ex Terentii Heaut. 2, 2, 26, odio
 tuo Phorm. 5, 8, 27, tua observantia
 ex Ciceronis Epist. 10, 24, laudavit
 Weiskius. SCHN. Cum ἀπέλα conf.
 ἔλᾶν H. Gr. 2, 4, 32.
 Ῥαθίνης] Persa cognominis est A-

- τὰ ἄρματα καθ' ἕκαστον τοῖς δὲ νικῶσι πᾶσιν ἐδίδου βοῦς
 τε, ὅπως ἂν θύσαντες ἐστιῶντο, καὶ ἐκπώματα. τὸν μὲν
 οὖν βοῦν ἔλαβε καὶ αὐτὸς τὸ νικητήριον· τῶν δ' ἐκπωμά-
 των τὸ αὐτοῦ μέρος Φεραύλα ἔδωκεν, ὅτι καλῶς ἔδοξεν
 34 αὐτοῦ τὴν ἐκ τοῦ βασιλείου ἔλασιν διατάξαι. οὕτω δὴ ἡ
 τότε ὑπὸ Κύρου κατασταθεῖσα ἔλασις οὕτως ἔτι καὶ νῦν
 διαμένει ἡ βασιλέως ἔλασις, πλὴν τὰ ἱερὰ ἄπεστιν, ὅταν
 μὴ θύῃ. ὥς δὲ ταῦτα τέλος εἶχεν, ἀφικνούνται πάλιν εἰς
 τὴν πόλιν, καὶ ἐσκήνησαν, οἷς μὲν ἐδόθησαν οἰκίαι, κατ'
 οἰκίας, οἷς δὲ μὴ, ἐν τάξει.
- 35 Καλέσας δὲ καὶ ὁ Φεραύλας τὸν Σάκαν τὸν δόντα τὸν [15]
 ἵππον ἐξένιζε, καὶ τᾶλλα τε παρείχεν ἔκπλεω, καὶ ἐπεὶ ἐδε-
 δειπνήκεσαν, τὰ ἐκπώματα αὐτῷ ἂ ἔλαβε παρὰ Κύρου
 36 ἐμπιμπλὰς προῦπινε καὶ ἐδωρεῖτο. καὶ ὁ Σάκας ὁρῶν πολ-
 λὴν μὲν καὶ καλὴν στρωμνὴν, πολλὴν δὲ καὶ καλὴν κατα-
 σκευὴν, καὶ οἰκέας δὲ πολλοὺς, Εἰπέ μοι, ἔφη, ὦ Φε-
 37 ραύλα, ἡ καὶ οἵκοι τῶν πλουσίων ἦσθα; καὶ ὁ Φεραύλας
 εἶπε, Ποίων πλουσίων; τῶν μὲν οὖν σαφῶς ἀποχειρο-
 βιώτων. ἐμὲ γάρ τοι ὁ πατὴρ τὴν μὲν τῶν παίδων παι-
 δείαν γλίσχρως αὐτὸς ἐργαζόμενος καὶ τρέφων ἐπαίδευεν·
 ἐπεὶ δὲ μειράκιον ἐγενόμην, οὐ δυνάμενος τρέφειν ἀργὸν, εἰς
33. ἐδίδου om. D. ὅπως] ω in ras. et s s. v. r. G. ἂν om. D. αὐ-
 τοῦ A.G. ἐαυτοῦ D. αὐτοῦ] αὐτῷ D. διαταγεῖσαι D. 34. ἡ ante
 ἔλασις D. οὕτω A. οὕτως post νῦν D. οὕτως—ἐλασις G. mg. r. νῦν]
 εἰς ἐμέ E. ἡ β. ἔλασις om. E. εἰς τὴν πόλιν om. A.G. s. v. r. ἐσκήνω-
 σαν D.G. s. v. r. 35. σακᾶν D. et sic semper. ἐκπιμπλὰς A.G. ἐμπι-
 πλὰς D. 37. ἀποχειροβιότων D. ἐγενόμην B.D. ἐγιγνόμεν A.G.

nab. 6, 5, 7; H. Gr. 3, 4, 13. Simile nomen Persicum Ἀσπαθίνης apud Herodotum.

διατάξαι] Ad διαταγεῖσαι Schneider. : Est quidem in H. Gr. 6, 1, verbum ταγεῖν, sed diversa notione; ταγεῖν ἄνδρας dixit Æschylus Theb. 58.

34. οὕτω δὴ — ἔλασις] ἡ β. ἔλασις, quominus abjiciantur obstat sequens θύῃ: collocatio autem verborum ἡ τότε κατασταθεῖσα ἔλασις stabilitur loco 8, 1, 24, οὕτω δὴ τὰ τότε κατασταθέντα ἔτι καὶ νῦν διαμένει. Similis repetitio inelegans Anab. 6, 4, 2: Οὗς ἂν λάβωσι τῶν Ἑλλήνων ἐκπίπτοντας δεινὰ ὑβρίζειν λέγονται τοὺς Ἑλ-

ληνας. Aliæ supra 7, 2, 11: infra 8, 5, 13. Prius ἡ et ἔλασις secluserat Schneiderus, malebatque abesse etiam alterum οὕτως.

ἱερὰ] Victimæ si dicuntur, exspectes ierεία.

35. ἐμπιμπλὰς] V. ad 4, 2, 41. προῦπινε καὶ ἐδωρεῖτο] Conf. Anab. 7, 3, 26.

37. τῶν πλουσίων] Idem argumentum quod in seqq., tractat Conviv. 4, 29 seqq. ZEUN.

ἀποχειροβ.] Utitur vocabulo etiam Herodotus 3, 42, fortasse ex usu plebis ducto. SCHN. E Xen. citat Polux 2, 150.

τὴν τῶν παίδων παιδείαν] V. 1, 2, 15. ZEUN.

38 ἀγρὸν ἀπαγαγὼν ἐκέλευσεν ἐργάζεσθαι. ἔνθα δὲ ἐγὼ ἀν-
 τέτρεφον ἐκείνουν, ἕως ἑξῆς, αὐτὸς σκάπτων καὶ σπείρων καὶ
 μάλα μικρὸν γῆδιον, οὐ μέντοι πονηρόν γε, ἀλλὰ πάντων
 δικαιοτάτον· ὃ τι γὰρ λάβοι σπέρμα, καλῶς καὶ δικαίως
 ἀπεδίδου αὐτό τε καὶ τόκον οὐδέν τι πολύν· ἡδὴ δέ ποτε
 ὑπὸ γενναιότητος καὶ διπλάσια ἀπέδωκεν ὧν ἔλαβεν. οἴκοι
 μὲν οὖν οὕτως ἔγωγε ἕζων· νῦν δὲ ταῦτα πάντα ἂ ὁρᾷς
 39 Κύρος μοι ἔδωκε. καὶ ὁ Σάκας εἶπεν, ὦ μακάριε σὺν τὰ τε [16]
 ἄλλα καὶ αὐτὸ τοῦτο ὅτι ἐκ πένητος πλούσιος γεγένησαι·
 πολλὴ γὰρ οἶμαί σε καὶ διὰ τοῦτο ἡδιον πλουτεῖν ὅτι πεινῆ-
 40 σας χρημάτων πεπλούτηκας. καὶ ὁ Φεραύλας εἶπεν, ὦ
 γὰρ οὕτως, ὦ Σάκα, ὑπολαμβάνεις ὡς ἐγὼ νῦν τοσοῦτον
 ἡδιον ζῶ ὅσῳ πλείω κέκτημαι; οὐκ οἶσθα, ἔφη, ὅτι ἐσθίω
 μὲν καὶ πίνω καὶ καθεύδω οὐδ' ὅτιοῦν νῦν ἡδιον ἢ τότε ὅτε
 πένης ἦν. ὅτι δὲ ταῦτα πολλά ἐστι, τοσοῦτον κερδαίνω,
 πλείω μὲν φυλάττειν δεῖ, πλείω δὲ ἄλλοις διανέμειν,
 41 πλειόνων δὲ ἐπιμελόμενον πράγματα ἔχειν. νῦν γὰρ δὴ
 ἐμὲ πολλοὶ μὲν οἰκέται σῖτον αἰτοῦσι, πολλοὶ δὲ πιεῖν,
 πολλοὶ δὲ ἱμάτια· οἱ δὲ ἱατρῶν δέονται· ἥκει δέ τις ἢ τῶν
 προβάτων λελυκωμένα φέρων ἢ τῶν βοῶν κατακεκρημνι-
 σμένα ἢ νόσον φάσκων ἐμπεπτωκέναι τοῖς κτήνεσιν· ὥστε

38. ἀντέτρεφον] ἦν τρέφον D. Libri γῆδιον. λάβοι D. et ejus A.
 λάβῃ Stob. Fl. 57, 11, citans σκάπτω καὶ σπείρω—ὧν ἔλαβε. ἀν λάβοι A.G.
 οὖν] δὴ D. ἔγωγε οὕτως D. 39. Libri οἶμαι. καὶ s. v. r. G. 40.
 ἡδιον ὁ τῶν πενήτων βίος hic mg. G. οὕτως ὁ σάκα οὕτως A.G. pr. ὅσα A.
 G. corr. s. v. r. πλείονα D. Stob. Fl. 97, 32, citans ἢ γὰρ—46. μετέχειν.
 ἡδιον νῦν D. Stob. τότε om. B.D. Stob. πολλά ταῦτα D. Stob. το-
 σοῦτο D. πλειόνων C.D. Stob. πλείονα A.G. ἐπιμελόμενον D. Stob.
 ἐπιμελούμενον A.G. 41. πολλοὶ δὲ πιεῖν om. A.G. mg. r. ὥστ' ἔμοιγε
 D. Stob.

38. δικαίως ἀπεδίδου] Menander a-
 pud Stob. Fl. 57, 5: Κριθὺς δ' εἰς
 σπείρω, πάνν δίκαιος ἀν' ἀπέδοχ' ὅσας
 ἂν καταβάλω. DOBR. Pollux I, 227:
 Γῆ δ' ἐρεῖς εὐφορος—δικαία, Μένανδρος
 δίκαιον γῆδιον καλεῖ τὸ μηδὲν πλεον
 τοῦ σπέρματος ἐκφέρειν, confundens,
 ut videtur, Xenophontem cum Men-
 andro. Γῆδιον autem præcipit Etym.
 M. Ceterum conf. Œcon. 5, 12.

39. οἶμαι] Alienam a prosa Atti-
 corum videri formam οἶμαι dixi præf.
 ad Anab. p. xii.

40. πλειόνων] Scripturam πλείονα
 post πλείω conferre licet cum μείονα
 —μείω 6, 3, 17. Πλειόνων ἐπιμελό-

μενον est 8, 3, 50. Πράγματα ἔχειν
 8, 2, 21.

41. λελυκωμένα] Hesychius λυκό-
 σπαστα interpretatur. Deinceps Ste-
 phanus κατακεκρημνισμένους malebat
 legi, in Thesauro—νισμένων; vulga-
 tum defendit Abresch. Thucyd. p.
 282, non ego. SCHN. Similia con-
 sulit Schäfer. ad schol. Apoll. Rh. p.
 235, in his Aristot. H. A. 5, 14 extr.:
 Τὰς φωνὰς τὰ ἐκτεμνόμενα μεταβάλ-
 λουσιν ἐναντίως· εἰς τὸ θῆλυ γὰρ μετα-
 βάλλουσι τὰ ἐκτεμνόμενα, ubi ipse in-
 telligit τῶν βοῶν, sed Aristoteles ζῶα
 cogitabat.

μοι δοκῶ, ἔφη ὁ Φεραύλας, νῦν διὰ τὸ πολλὰ ἔχειν πλείω
 42 λυπεῖσθαι ἢ πρόσθεν διὰ τὸ ὀλίγα ἔχειν. καὶ ὁ Σάκας, [17]
 'Αλλὰ ναὶ μὰ Δί', ἔφη, ὅταν σᾶ ἦ, πολλὰ ὁρῶν πολλα-
 πλάσια ἐμοῦ εὐφραίνει. καὶ ὁ Φεραύλας εἶπεν, Οὐτοί, ὦ
 Σάκα, ἡδὺ ἐστὶ τὸ ἔχειν χρήματα ὡς ἀνιαρὸν τὸ ἀποβάλ-
 λειν. γινώσκει δ' ὅτι ἐγὼ ἀληθῆ λέγω· τῶν μὲν γὰρ πλου-
 τούντων οὐδεὶς ἀναγκάζεται ὑφ' ἡδονῆς ἀγρυπνεῖν, τῶν δὲ
 ἀποβαλλόντων τι ὄψει οὐδένα δυνάμενον καθεύδειν ὑπὸ
 43 λύπης. Μὰ Δί', ἔφη ὁ Σάκας, οὐδέ γε τῶν λαμβανόντων
 44 τι νυσταζοντα οὐδένα ἂν ἴδοις ὑφ' ἡδονῆς. 'Αληθῆ, ἔφη,
 λέγεις· εἰ γάρ τοι τὸ ἔχειν οὕτως ὥσπερ τὸ λαμβάνειν ἡδὺ
 ἦν, πολὺ ἂν διέφερον εὐδαιμονία οἱ πλούσιοι τῶν πενήτων.
 καὶ ἀνάγκη δέ τοί ἐστιν, ἔφη, ὦ Σάκα, τὸν πολλὰ ἔχοντα
 πολλὰ καὶ δαπανᾶν καὶ εἰς θεοὺς καὶ εἰς φίλους καὶ εἰς
 ξένους· ὅστις οὖν ἰσχυρῶς χρήμασιν ἡδεται, εὖ ἴσθι τοῦ-
 45 τον καὶ δαπανῶντα ἰσχυρῶς ἀνιᾶσθαι. Μὰ Δί', ἔφη ὁ [18]
 Σάκας· ἀλλ' οὐκ ἐγὼ τούτων εἰμί, ἀλλὰ καὶ εὐδαιμονίαν
 46 τοῦτο νομίζω τὸ πολλὰ ἔχοντα πολλὰ καὶ δαπανᾶν. Τί
 οὖν, ἔφη, πρὸς τῶν θεῶν, ὁ Φεραύλας, οὐχὶ σύ γε αὐτίκα
 μάλα εὐδαίμων ἐγένου καὶ ἐμὲ εὐδαίμονα ἐποίησας; λα-
 βὼν γὰρ, ἔφη, ταῦτα πάντα κέκτησο, καὶ χρῶ ὅπως βού-
 λει αὐτοῖς· ἐμὲ δὲ μηδὲν ἄλλο ἢ ὥσπερ ξένον τρέφε, καὶ
 ἔτι εὐτελέστερον ἢ ξένον· ἀρκέσει γάρ μοι ὅ τι ἂν καὶ σὺ
 47 ἔχῃς τούτων μετέχειν. Παίξεις, ἔφη ὁ Σάκας. καὶ ὁ Φε-
 ραύλας ὁμόσας εἶπεν ἢ μὴν σπουδῇ λέγειν. καὶ ἄλλα γέ
 σοι, ὦ Σάκα, προσδιαπράξομαι παρὰ Κύρου, μήτε θύρας
 τὰς Κύρου θεραπεύειν μήτε στρατεύεσθαι· ἀλλὰ σὺ μὲν
 πλουτῶν οἶκοι μένε· ἐγὼ δὲ ταῦτα ποιήσω καὶ ὑπὲρ σοῦ

42. σακάς εἶπεν D. Stob. τὸν δι' Stob. Libri σωᾶ. εὐφραίνει B. εὐ-
 φραίνῃ A.D.G. οὕτως ante ἡδὺ D.P. Stob. post χρήματα G. s. v. r. M. ὡς]
 ὥσπερ D. Stob. ἀποβαλεῖν D. Stob. γινώσκει B. pr. γνώση A.B. corr.
 D.G. ἐγὼ om. D. τᾶληθῇ Stob. μὲν om. D. ὄψη D. pr. 43.
 οὐδέ τι A.G. οὐδ' ἔτι B. τι om. D. Stob. 44. ἀληθῆ ἔφη λέγεις] ἀληθῆ δο-
 κεῖς λέγειν G. ὦ om. D. ἴσθι] Post hoc erasit aliquid D. Spatium
 capiat ὅτι. 45. εὐδαιμονίαν—δαπανᾶν negligentius Stob. Fl. 103, 16.
 46. εὐδαιμονῶν A.G. καὶ ἐμὲ] καὶ με Stob. χρῶ] χρῶ τε A.G. ὥσπερ
 D. Stob. βούλη D. ἄλλο ἢ] ἄλλο D. ἔχεις D. τούτου Stob.
 47. σπουδῇ] πουδῇ G. μένε] μενεῖς D.

42. σωᾶ] σᾶ scribendum esse ut ἀποβαλλόντων] Muretus malebat ἀ-
 σᾶ pro σῶσι, dixi præf. ad Anab. ποβαλόντων; at enim ita etiam s. 43,
 p. ix. λαβόντων oportebat. SCHN.

καὶ ὑπὲρ ἐμοῦ· καὶ εἴαν τι ἀγαθὸν προσλαμβάνω διὰ τὴν
Κύρου θεραπείαν ἢ καὶ ἀπὸ στρατείας τινὸς, οἶσω πρὸς
σέ, ἵνα ἔτι πλειόνων ἄρχῃς· μόνον, ἔφη, ἐμὲ ἀπόλυσον
ταύτης τῆς ἐπιμελείας· ἣν γὰρ ἐγὼ σχολὴν ἄγω ἀπὸ τού-
των, ἐμοὶ τέ σε οἶμαι πολλὰ καὶ Κύρῳ χρησίμον ἔσσεσθαι.
48 τούτων οὕτω ῥηθέντων ταῦτα συνέθεντο καὶ ταῦτα ἐποιοῦν.
καὶ ὁ μὲν ἠγείτο εὐδαίμων γεγενῆσθαι, ὅτι πολλῶν ἦρχε
χρημάτων· ὁ δ' αὖ ἐνόμιζε μακαριώτατος εἶναι, ὅτι ἐπίτρο-
πον ἔξει, σχολὴν παρέχοντα πράττειν ὃ τι ἂν αὐτῷ ἡδὺ ᾖ.
49 Ἦν δὲ τοῦ Φεραύλα ὁ τρόπος φιλέταιρός τε καὶ θερα-
πεύειν οὐδὲν ἡδὺ αὐτῷ οὕτως ἐδόκει εἶναι οὐδ' ὠφέλιμον ὥς
ἀνθρώπους. καὶ γὰρ βέλτιστον πάντων τῶν ζώων ἠγείτο
ἄνθρωπον εἶναι καὶ εὐχαριστότατον, ὅτι ἑώρα τοὺς τε ἐπαι-
νουμένους ὑπὸ τινος ἀντεπαινοῦντας τούτους προθύμως
τοῖς τε χαριζομένοις πειρωμένους ἀντιχαρίζεσθαι, καὶ οὐς
γνοῖεν εὐνοϊκῶς ἔχοντας, τούτοις ἀντεννοοῦντας, καὶ οὐς εἰ-
δεῖεν φιλοῦντας αὐτοὺς, τούτους μισεῖν οὐ δυναμένους, καὶ
γονέας δὲ πολὺ μᾶλλον ἀντιθεραπεύειν πάντων τῶν ζώων
ἐθέλοντας καὶ ζῶντας καὶ τελευτήσαντας· τὰ δ' ἄλλα πάν-
τα ζῶα καὶ ἀχαριστότερα καὶ ἀγνωμονέστερα ἀνθρώπων
50 ἐγίγνωσκεν εἶναι. οὕτω δὴ ὁ τε Φεραύλας ὑπερήδετο ὅτι [20]
ἐξέσσιτο αὐτῷ ἀπαλλαγέντι τῆς τῶν ἄλλων κτημάτων ἐπι-
μελείας ἀμφὶ τοὺς φίλους ἔχειν, ὃ τε Σάκας ὅτι ἔμελλε
πολλὰ ἔχων πολλοῖς χρήσεσθαι. ἐφίλει δὲ ὁ μὲν Σάκας
τὸν Φεραύλαν, ὅτι προσέφερε τι αἰεῖ· ὁ δὲ τὸν Σάκαν, ὅτι

ἐμοῦ] ἐμαντοῦ D. ἂν D. ἔτι] ἐπὶ D. οἶμαι] Libri οἶμαι. 48. εὐ-
δαίμων] εὐδαιμονῶν A. εὐδαιμονίαν G. ἔξει] εἰ s. v. r. G. παρέχοντα D.
ἦ D. εἴη A.G. 49. τε om. H. θεραπεύειν D. τε om. D.
ἐπαινουμένους] ἐπαινομένους A. ἐπαίνους fortasse G. pr., qui accentum super i
erasit et ou ex o r. fecit addiditque μένους. καὶ ζῶντας om. A.G. καὶ ἀχ.
καὶ ἀγν.] ἀγν. καὶ ἀχ. D. 50. φίλους] ἄλλους φίλους D. ἤμελλεν D.

47. ἐμοῦ] Usitatus ἐμαντοῦ quam
ἐμοῦ pro reflexivo positum, de quo
agens Antiatt. Bekk. An. p. 92, 16,
ponit exemplum Anaxandridis: Ὑπὲρ
σεαντοῦ πρᾶτ' ὃ τι ἂν σοι δοκῇ, ἐγὼ δ'
ὑπὲρ ἐμοῦ. Vicissim ἐμοῦ pro ἐμαν-
τοῦ nonnulli 1, 6, 15; 5, 4, 38; 6, 1,
47, et σοὶ pro σαυτῷ 1, 6, 20. Sed
Θcon. 7, 11 omnes: Βουλευόμενος
ἐγωγε (scrib. ἐγὼ τε) ὑπὲρ ἐμοῦ καὶ

οἱ σοὶ γονεῖς ὑπὲρ σοῦ.

οἶμαι] V. ad s. 39.

48. ταῦτα—ταῦτα] Sic Anab. 5, 7, 11.
Nisi libri fallunt, ut H. Gr. 2, 3, 49.

ὃ τι ἂν αὐτῷ ἡδὺ ᾖ] Vitiosum εἴη,
nunc ex codice a me correctum, no-
tavi ad 7, 5, 49.

49. βέλτιστον πάντων τῶν ζώων]
Conf. Themist. Or. 22, p. 273 B.
ZEUN.

παραλαμβάνειν πάντα ἥθελε καὶ αἰὲ πλειόνων ἐπιμελόμενος οὐδὲν μᾶλλον αὐτῷ ἀσχολίαν παρείχε. καὶ οὗτοι μὲν δὴ οὕτω διήγον.

ΚΕΦ. Δ.

Θύσας δὲ ὁ Κῦρος καὶ νικητήρια ἐστιῶν ἐκάλεσε τῶν φίλων οἱ μάλιστα αὐτὸν αὔξειν τε βουλόμενοι φανεροὶ ἦσαν καὶ τιμῶντες εὐνοϊκώτατα. συνεκάλεσε δὲ αὐτοῖς καὶ Ἀρτάβαζον τὸν Μῆδον καὶ Τιγράνην τὸν Ἀρμένιον
 2 καὶ τὸν Ὑρκάνιον ἵππαρχον καὶ Γωβρύαν. Γαδάτας δὲ τῶν σκηπτούχων ἦρχεν αὐτῷ, καὶ ἡ ἐκείνος διεκόσμησεν ἡ πᾶσα ἔνδον δίαίτα καθειστήκει· καὶ ὁπότε μὲν συνδειπνοῖεν τινες, οὐδ' ἐκάθιζε Γαδάτας, ἀλλ' ἐπεμέλετο· ὁπότε δὲ αὐτοὶ εἶεν, καὶ συνεδείπνει· ἦδετο γὰρ αὐτῷ συνών· ἀντὶ δὲ τούτων πολλοῖς καὶ μεγάλοις ἐτιμᾶτο ὑπὸ τοῦ Κύρου, διὰ
 3 δὲ Κῦρον καὶ ὑπ' ἄλλων. ὥς δ' ἦλθον οἱ κληθέντες ἐπὶ τὸ δεῖπνον, οὐχ ὅπου ἔτυχεν ἕκαστον ἐκάθιζεν, ἀλλ' ὃν [2] μὲν μάλιστα ἐτίμα, παρὰ τὴν ἀριστερὰν χεῖρα, ὥς εὐεπιβουλευτοτέρας ταύτης οὔσης ἢ τῆς δεξιᾶς, τὸν δὲ δεύτερον παρὰ τὴν δεξιάν, τὸν δὲ τρίτον πάλιν παρὰ τὴν ἀριστερὰν, τὸν δὲ τέταρτον παρὰ τὴν δεξιάν· καὶ ἦν πλείονες

καὶ αἰὲ] καὶ δὴ D. ἐπιμελούμενος A.G. αὐτοὶ A.G. μὲν δὴ]
 μὲν D. 1. θύσας δὲ ὁ κύρος καὶ νικητήρια C. θύσας δὲ καὶ ὁ κύρος νικητήρια
 A.D.G. ἐστιῶν] ἐστινῶν A. μῆδον] καὶ τιγράνην τὸν μῆδον add. A.
 punctis notat G. ὑρκανίων D. ἵππαρχον A.G. 2. ἡ] ἡ D. ὅπη G.
 mg. r. αὐτῷ] ν s. ὦ r. D. αὐτῶν M. Libri ἐπεμελείτο. αὐτοῖ] μὴ αὐ-
 τοὶ A.G. καὶ om. M. ξυνών A.G. μεγάλοις] δώροις add. C.D. ἐτι-
 μᾶτο] ἐτετίμητο C.D. ἐτίμα τοῦτον ὁ κύρος M. 3. ὅποι A.G. εὐ om.
 B.G. s. v. r. αὐτῆς D. πλείονες C. πλείονες A.D.G.

1. νικητήρια ἐστιῶν] Plut. Phoc. c. 20: Νικήσαντος δὲ καὶ πολλῶν αἰτούντων ἐστιᾶσαι τὰ νικητήρια. HUTCH. Sic alii ἐστιᾶν τὰ ἐπινίκια et similia.

τὸν Ὑρκάνιον ἵππαρχον] Ὑρκανίων Weiskius. Supra c. 3, 23, est Ὑρκανίων δὲ ὁ υἱὸς τοῦ ἱππάρχου. SCHN.

2. αὐτοῖ] Soli. Margo C. μόνου διχα ἐτέρων.

ἐκάθιζεν] Medium inter duos convivas locum apud Persas honoratissimum memorat Plutarchus Q. S. 1, 3. SCHN. Cœnam regis Persarum de-

scribit Heraclides Cumæus apud Athen. 4, p. 145 B.

3. ἦν πλείονες ὦσιν] Necessario dicendum fuisset εἰ πλείονες εἶεν, si quod tunc egit Cyrus tantum spectaretur: nunc reges Persarum in universum dicuntur, ut ostendit s. 5. extr. et locus Plutarchi. Conf. 8, 1, 24. Male autem plerique πλείονες, quæ forma tollenda H. Gr. 2, 3, 24; 4, 3, 15; 7, 5, 12. Πλείονες ἢ μύριοι pro πλείν ἢ μύριοι rejicit Moeris p. 294.

4 ὥσιν, ὡσαύτως. σαφηνίζεσθαι δὲ ὡς ἕκαστον ἐτίμα διὰ τοῦτο ἐδόκει αὐτῷ ἀγαθὸν εἶναι, ὅτι ὅπου μὲν οἴονται οἱ ἄνθρωποι τὸν κρατιστεύοντα μήτε κηρυχθήσεσθαι μήτε ἄθλα λήψεσθαι, δηλοῖ εἰσιν ἐνταῦθα οὐ φιλονείκως πρὸς ἀλλήλους ἔχοντες· ὅπου δὲ μάλιστα πλεονεκτῶν ὁ κράτιστος φαίνεται, ἐνταῦθα προθυμότερα φανεροὶ εἰσιν ἀγωνιζόμενοι πάντες. καὶ ὁ Κῦρος δὲ οὕτως ἐσαφηνίζε μὲν [3] τοὺς κρατιστεύοντας παρ' ἑαυτῷ, εὐθὺς ἀρξάμενος ἐξ ἔδρας καὶ παραστάσεως. οὐ μέντοι ἀθάνατον τὴν ταχθεῖσαν ἔδραν κατεστήσατο, ἀλλὰ νόμιμον ἐποίησατο καὶ ἀγαθοῖς ἔργοις προβῆναι εἰς τὴν τιμιωτέραν ἔδραν, καὶ εἴ τις ῥαδιουργοίῃ, ἀναχωρῆσαι εἰς τὴν ἀτιμοτέραν. τὸν δὲ πρωτεύοντα ἐν ἔδρᾳ ἡσχύνετο μὴ οὐ πλείστα καὶ ἀγαθὰ ἔχοντα παρ' αὐτοῦ φαίνεσθαι. καὶ ταῦτα δὲ ἐπὶ Κύρου γενόμενα οὕτως ἔτι καὶ νῦν διαμένοντα αἰσθανόμεθα.

6 Ἐπεὶ δὲ ἐδείπνουν, ἐδόκει τῷ Γωβρῦνᾳ τὸ μὲν πολλὰ [4] ἕκαστα εἶναι οὐδέν τι θαυμαστὸν παρ' ἀνδρὶ πολλῶν ἄρχοντι· τὸ δὲ τὸν Κῦρον οὕτω μεγάλα πράττοντα, εἴ τι ἡδὺ δόξειε λαβεῖν, μηδὲν τούτων μόνον καταδαπανᾶν, ἀλλ' ἔργον ἔχειν δεόμενον τούτου κοινωνεῖν τοὺς παρόντας· πολ- λάκις δὲ καὶ τῶν ἀπόντων φίλων ἔστιν οἷς ἑώρα πέμποντα 7 ταῦτα αὐτὸν οἷς ἡσθεῖς τύχοι· ὥστε ἐπεὶ ἐδεδειπνήκεσαν καὶ τὰ πάντα πολλὰ ὄντα διετεπόμφει ὁ Κῦρος ἀπὸ τῆς τραπέζης, εἶπεν ἄρα ὁ Γωβρῦνας, Ἄλλ' ἐγὼ, ὦ Κῦρε, πρόσθεν μὲν ἡγούμην τούτῳ σε πλείστον διαφέρειν ἀνθρώπων τῷ στρατηγικώτατον εἶναι· νῦν δὲ θεοὺς ὁμνυμι ἢ μὴν ἐμοὶ δοκεῖν πλέον σε διαφέρειν φιланθρωπία ἢ στρα-

4. Addidi διά. ὅτι ὅπου] ὅπου ἔτι A.G. οἱ om. C.D. προθυμότερα C.D. φρονιμώτατα A.G. εἰσὶ πάντες ἀγ. C.D. 5. δέ] μὲν δὴ C. δὴ D. παρ'] μὲν παρ' D. κατεστήσαντο D. pr., ut videtur. ἐποίησαντο C. τιμιω- τάτην A.G. τις] τι A.G. ἀτιμωτ. D. pr. G. pr. ἐν ἔδρᾳ] ἔδρας C.D. μὴ οὐ] μὴ A.G. καὶ om. C. αὐτοῦ] αὐτῷ G. corr. s. v. r. ἐπὶ] ὑπὸ C.D. 6. ἐπεὶ—γωβρῦνᾳ om. A. δέ] δὴ C. οὕτως C.D. δεόμενον] τὸν δεόμενον C.D.M. ἀπάντων D. 7. τὰ πάντα πολλὰ Stephanus. πάντα τὰ πολλὰ A.G. τὰ πάντα πάμπολλα D.M. διατεπόμφει A.G. πρόσθεν μὲν] πρόσθε μὲν A. πρόσθεν D. πλείστον G. νῦν] τοὺς A.G. ἢ μὴν] ἡμῖν ἢ μὴν D. δοκεῖ A.G. corr. s. v. r., qui hic mg. μέγιστος τοῦ κύρου ἔπαινος.

4. ὅπου οἴονται] Conf. 2, 2, 17. ZEUN.

5. ἡσχύνετο μὴ οὐ—φαίνεσθαι] A- nab. 2, 3, 11: Ὡστε πᾶσιν αἰσχυρην εἶναι μὴ οὐ συσπονδάζειν. Reip. La-

ced. 6, 2: Αἰσχυρὸν ἐστὶ μὴ οὐκ ἄλλας πληγὰς ἐμβάλλειν.

6. πέμποντα] Conf. ad 8, 2, 4.

7. τὰ πάντα πολλὰ ὄντα] S. 6 est πολλὰ ἕκαστα. SCHN.

8 τηγία. Νῆ Δί', ἔφη ὁ Κῦρος· καὶ μὲν δὴ καὶ ἐπιδείκνυμαι
τὰ ἔργα πολὺ ἥδιον φιλανθρωπίας ἢ στρατηγίας. Πῶς
δὴ; ἔφη ὁ Γωβρύας. Ὅτι, ἔφη, τὰ μὲν κακῶς ποιοῦντα
9 ἀνθρώπους δεῖ ἐπιδείκνυσθαι, τὰ δὲ εὖ. ἐκ τούτου δὴ ἐπεὶ [5]
ὑπέπινον, ἤρετο ὁ Ὑστάσπας τὸν Κῦρον, Ἄρ' ἂν, ἔφη, ὦ
Κῦρε, ἀχθεσθείης μοι, εἰ σε ἐροίμην ὃ βούλομαί σου πυθέ-
σθαι; Ἀλλὰ ναὶ μὰ τοὺς θεοὺς, ἔφη, τούναντίον τούτου
ἀχθοίμην ἄν σοι, εἰ αἰσθοίμην σιωπῶντα ἃ βούλοιο ἐρέ-
σθαι. Λέγε δὴ μοι, ἔφη, ἥδη πώποτε καλέσαντός σου οὐκ
ἦλθον; Εὐφήμει, ἔφη ὁ Κῦρος. Ἀλλ' ὑπακούων σχολῇ
ὑπήκουσα; Οὐδὲ τοῦτο. Προσταχθέν δέ τι ἥδη σοι οὐκ
ἔπραξα; Οὐκ αἰτιῶμαι, ἔφη. Ὁ δὲ πράττοιμι, ἔστιν ὃ τι
πώποτε οὐ προθύμως ἢ οὐχ ἡδομένως πράττοντά με κατέ-
10 γνως; Τοῦτο δὴ πάντων ἥκιστα, ἔφη ὁ Κῦρος. Τίνος
μὴν ἔνεκα, ἔφη, πρὸς τῶν θεῶν, ὦ Κῦρε, Χρυσάνταν
ἔγραψας ὥστε εἰς τὴν τιμιωτέραν ἐμοῦ χώραν ἰδρυθῆναι;
Ἡ λέγω; ἔφη ὁ Κῦρος. Πάντως, ἔφη ὁ Ὑστάσπας.
11 Καὶ σὺ αὖ οὐκ ἀχθέσει μοι ἀκούων τάληθῇ; Ἡσθήσομαι
μὲν οὖν, ἔφη, ἣν εἰδῶ ὅτι οὐκ ἀδικοῦμαι. Χρυσάντας τοί- [6]
νυν, ἔφη, οὐτοσὶ πρῶτον μὲν οὐ κλῆσιν ἀνέμενεν, ἀλλὰ
πρὶν καλεῖσθαι παρῆν τῶν ἡμετέρων ἔνεκα· ἔπειτα δὲ οὐ
τὸ κελευόμενον μόνον, ἀλλὰ καὶ ὃ τι αὐτὸς γνοίῃ ἄμεινον
εἶναι πεπραγμένον ἡμῖν τοῦτο ἔπραττεν. ὁπότε δ' εἰπεῖν
τι δέοι εἰς τοὺς συμμαχοὺς, ἃ μὲν ἐμὲ ᾤετο πρέπειν λέ-
γειν ἐμοὶ συνεβούλευεν· ἃ δὲ ἐμὲ αἰσθοίτο βουλούμενον μὲν
εἰδέναι τοὺς συμμαχοὺς, αὐτὸν δέ με αἰσχυρόμενον περὶ
ἐμαντοῦ λέγειν, ταῦτα οὗτος λέγων ὥς ἐαυτοῦ γνώμην

8. καὶ ἐπιδείκνυμαι] ἐπιδείκνυμαι γε D. δὴ] M. δὲ A.D. om. D.G., qui s. v. r. πῶς—γ.

9. δὴ] δῆτα Stephaniana. ἐπῆρετο D. ἄρ' ἂν] ἄρα D. ἔρεσθαι D. σχολῇ] ἔφη σχολῇ D. δέ τι ἥδη] δέ μοι ἥδη τι D. ὃ] ἃ D. προθύμως οὐδὲ ἡδῶς E.

10. ἔφη ἔνεκα D., sed β a s. v. χρυσάνταν ἔγραψας] χρυσάντας σε ἔρεψεν A.G. corr. mg. r. ἐμοῦ χώραν] ἔδραν ἐμοῦ D. ἰδρυθῆναι D.

ἀχθέσει] ἀχθήσῃ E. ἀχθεσθήσει D. ἀχθεσθήσῃ A.G. 11. ση. τὸν ἔπαινον χρυσ. D. mg. ἔργα φίλου G. mg. δέον D. δὲ ἐμὲ] δέ με E. δέ με] δὲ D.

8. ἐπιδείκνυμαι] Verbum adhibet, quod ostentationem cum delectatione conjunctam significat: alias ἀποδείκνυσθαι ἔργα solemne est. SCHN.

9. ὑπέπινον] Alia verbi exempla, ut apud Lat. subbibere, de largius bibentibus, sunt ap. Xen. et alios in Thes. Steph. citatos.

10. ἔγραψας] ἔρεψας in ἔτρεψας mutat P. et Stephaniana. Ἐγραψας significat ordinem scriptum.

ἀχθέσει] Pierisoni ad Moerin p. 21 de forma ἀχθεσθήσομαι iudicium quodammodo confirmat E.

11. ταῦτα οὗτος λέγων] Velut 7, 5, 55; 8, 1, 1. ZEUN.

- ἀπεφαίνετο· ὥστ' ἔν γε τούτοις τί κωλύει αὐτὸν καὶ ἐμοῦ ἐμοὶ κρείττονα εἶναι; καὶ ἐαυτῷ μὲν αἰεί φησι πάντα τὰ παρόντα ἀρκεῖν, ἐμοὶ δὲ αἰεί φανερός ἐστι σκοπῶν τί ἂν προσγενόμενον ὀνήσειεν, ἐπὶ τε τοῖς ἐμοῖς καλοῖς μᾶλλον
- 12 ἐμοῦ ἀγάλλεται καὶ ἡδεται. πρὸς ταῦτα ὁ Ὑστάσπας εἶπε, Νῆ τὴν Ἥραν, ὦ Κῦρε, ἡδομαί γε ταῦτά σε ἐρωτήσας. Τί μάλιστα; ἔφη ὁ Κῦρος. Ὅτι καὶ γὰρ πειράσομαι ταῦτα ποιεῖν· ἐν μόνον, ἔφη, ἀγνοῶ, πῶς ἂν εἶην δῆλος χαίρων ἐπὶ τοῖς σοῖς ἀγαθοῖς· πότερον κροτεῖν δεῖ τῷ χεῖρι ἢ γελᾶν ἢ τί ποιεῖν. καὶ ὁ Ἀρτάβαζος εἶπεν, Ὁρχεῖσθαι δεῖ τὸ Περσικόν. ἐπὶ τούτοις μὲν δὴ γέλως ἐγένετο.
- 13 Προϊόντος δὲ τοῦ συμποσίου ὁ Κῦρος τὸν Γωβρῦάν [7] ἐπήρετο, Εἰπέ μοι, ἔφη, ὦ Γωβρῦά, νῦν ἂν δοκεῖς ἡδίων τῶνδ' ἐγὼ τὴν θυγατέρα δοῦναι ἢ ὅτε τὸ πρῶτον ἡμῖν συνεγένου; Οὐκοῦν, ἔφη ὁ Γωβρῦας, καὶ γὰρ τάληθ' ἴσθι λέγω; Νῆ Δί', ἔφη ὁ Κῦρος, ὡς ψεύδους γε οὐδεμία ἐρώτησις δεῖται. Εὖ τοίνυν, ἔφη, ἴσθι ὅτι νῦν ἂν πολὺ ἡδίων. Ἡ
- 14 καὶ ἔχοις ἂν, ἔφη ὁ Κῦρος, εἰπεῖν διότι; Ἐγώ γε. Λέγε δὴ. Ὅτι τότε μὲν ἐώρων τοὺς πόρους καὶ τοὺς κινδύνους εὐθύμως αὐτοὺς φέροντας, νῦν δὲ ὀρῶ αὐτοὺς τάγαθὰ σωφρόνως φέροντας. δοκεῖ δέ μοι, ὦ Κῦρε, χαλεπώτερον εἶναι εὐρεῖν ἄνδρα τάγαθὰ καλῶς φέροντα ἢ τὰ κακά· τὰ μὲν γὰρ ὕβριν τοῖς πολλοῖς, τὰ δὲ σωφροσύνην τοῖς πα-
- 15 σιν ἐμποιεῖ. καὶ ὁ Κῦρος εἶπεν, Ἡκουσας, ὦ Ὑστάσπα, [8]

τούτοις] τοῖς τοιούτοις D. ἐαυτὸν A.G. τοῖς A. τοῖς ἐμοῖς D.G. s. v. r. μᾶλλον] πολὺ μᾶλλον D. 12. ἡραν] ἔφη add. D. ἡμέραν B., et mg. ὄρκος νῆ τὴν ἡμέραν. δεῖ] ἔφη δεῖ D. 13. ὁ] καὶ ὁ D.M. δοκοῖς A.G. τῶνδ' ἐγὼ] τῷ δε eraso ν D. τῷδε etiam A.G. pr. ἢ καὶ om. A.G. mg. r. ἂν om. A.G. ὁ] γωβρῦας post ὁ delet D. 14. νῦν—φέροντας om. D. δὲ s. v. r. G. καλῶς] σωφρόνως D. φέροντα post κακὰ Stob. Fl. 22, 45. ὠραῖον ἅπαν hic mg. G.

τοῖς ἐμοῖς καλοῖς] Suspectum pronomen, quod est quidem s. 12 et alibi, sed non est 8, 2, 2, etsi ibi συνήδεσθαι, hic ἡδεται.

12. τὸ Περσικόν] Sc. ὄρχημα, etiam ὀκλασμα dictum, auctore Polluce 4, 100, et Xenoph. Anab. 6, 1, 5. SCHN. Ubi v. annot. Duris ap. Athen. 10, p. 434 E: Ἐν μόνῃ τῶν ἑορτῶν τῶν ἀγομένων ὑπὸ Περσῶν τῷ Μίθρῃ βασιλεὺς μεθύσκειται καὶ τὸ Περσικὸν ὀρχεῖται· τῶν δὲ λοιπῶν οὐδεὶς κατὰ τὴν Ἀσίαν,

ἀλλὰ πάντες ἀπέχονται κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην τῆς ὀρχήσεως. Πέρσαι γὰρ, ὥσπερ ἱππεύειν, οὕτω καὶ ὀρχεῖσθαι μανθάνουσι· καὶ νομίζουσι τὴν ἐκ τῆς ἐργασίας ταύτης κίνησιν ἐμμελὴ τινα λαμβάνειν γυμνασίαν τῆς τοῦ σώματος βώμης.

13. τὸ πρῶτον] 5, 2, 15.

καὶ γὰρ] Respicit s. 10.

ὡς ψεύδους—δεῖται] Qui quaerit ex altero, verum quaerit, non falsum vel mendacium. SCHN.

Γωβρύον τὸ ῥῆμα; Ναὶ μὰ Δί', ἔφη· καὶ ἐὰν πολλὰ
 τοιαῦτά γε λέγῃ, πολὺ μᾶλλον με τῆς θυγατρὸς μνηστῆρα
 16 λήψεται ἢ ἐὰν ἐκπώματα πολλὰ ἐπιδεικνύῃ. Ἡ μὲν, ἔφη
 ὁ Γωβρύας, πολλὰ γέ μοι ἐστί τοιαῦτα συγγεγραμμένα,
 ὧν ἐγὼ σοι οὐ φθονήσω, ἣν τὴν θυγατέρα μου γυναικα
 λαμβάνῃς· τὰ δ' ἐκπώματα, ἔφη, ἐπειδὴ οὐκ ἀνέχεσθαί μοι
 φαίνει, οὐκ οἶδ' εἰ Χρυσάντα τούτῳ δῶ, ἐπεὶ καὶ τὴν ἔδραν
 17 σου ὑψήρπασε. Καὶ μὲν δὴ, ἔφη ὁ Κῦρος, ὦ Ὑστάσπα,
 καὶ οἱ ἄλλοι δὲ οἱ παρόντες, ἣν ἐμοὶ λέγῃτε, ὅταν τις ὑμῶν
 γαμεῖν ἐπιχειρήσῃ, γνῶσεσθε ὁποῖός τις καὶ γὰρ συνεργὸς
 18 ὑμῖν ἔσομαι. καὶ ὁ Γωβρύας εἶπεν, Ἡν δέ τις ἐκδοῦναι [9]
 βούληται θυγατέρα, πρὸς τίνα δεῖ λέγειν; Πρὸς ἐμὲ, ἔφη
 ὁ Κῦρος, καὶ τοῦτο· πάνυ γὰρ, ἔφη, δεινὸς εἰμι ταύτην τὴν
 19 τέχνην. Ποίαν; ἔφη ὁ Χρυσάντας. Τὸ γινῶναι ὁποῖος
 ἂν γάμος ἐκάστῳ συναρμόσειε. καὶ ὁ Χρυσάντας ἔφη,
 20 ἀρμόσειν κάλλιστα. Πρῶτον μὲν, ἔφη, μικράν· μικρὸς
 γὰρ καὶ αὐτὸς εἶ· εἰ δὲ μεγάλην γαμεῖς, ἣν ποτε βούλῃ
 αὐτὴν ὀρθὴν φιλήσῃ, προσάλλεσθαί σε δεήσει ὥσπερ τὰ
 κυνάρια. Τοῦτο μὲν δὴ, ἔφη, ὀρθῶς προνοεῖς· καὶ γὰρ οὐδ'

15. πολλά γε τοιαῦτα λέγει D. με s. v. r. G. πολλά μοι D. 16. γ'
 ἐμοὶ ἐστί G. λάβης M. φαίῃ D. δῶ δῶς G. corr. ἐπεὶ] δὲ addit punctis
 notans G. 17. οἱ ἄλλοι] ἄλλοι D. γαμεῖν ἐπιχειρήσῃ] ἐπιθυμεί (vel ἡ in
 ras.) γαμίσειν, sed i in η mutato, D. ἔσομαι] γενήσομαι D. 18. θυγατέρα
 post τις D. 19. συναρμόσαι D. τίνα οὐ γ. μοι σ. D. corr. in η. οἷε
 om. A.G. ing. r. 20. μὲν] μὲν γὰρ D. εἶ] ἦν G. γαμήσειας A.G.
 ἐάν D. βούλει A.G. προσάλλεσθαι D. pr. ὥσπερ] ὥς A.G. ἀστεῖον ὄλον
 τόδε ing. G. τούτου D.

15. τὸ ῥῆμα] I. e. τὸν λόγον, ut
 Lucæ 2, 50: Καὶ αὐτοὶ οὐ συνῆκαν τὸ
 ῥῆμα· 20, 20, ubi λόγος, 26, ῥῆμα. Sic
 apud Latinos *verbum* de integro sæpe
 sermone. HUTCH.

ἐκπώματα] V. 5, 2, 7.

16. συγγεγραμμένα] V. s. 25.

20. μικρὸς] V. 2, 3, 6.

γαμεῖς] γαμήσειας, quod in libros
 tantum non omnes intulit librorum
 imperitia, constat barbarum esse apud
 Atticos. V. Steph. Thes.

ὥς τὰ κυνάρια] ὥσπερ potius dicere
 in talibus Xenophontem ostendunt
 exempla ad Anab. 7, 2, 33 collata.
 Quibus add. 1, 4, 11, 21. Formam
 κυνάριον etsi non improbat Phryni-
 chus Bekk. p. 49, 14: Κυνάριον καὶ

κυνίδιον δόκιμα, idem tamen in Ecl. p.
 180: Κυνίδιον, λέγε. Θεόπομπος δὲ ὁ
 κωμικὸς ἄπαξ πον κυνάριον εἶπε. Cui
 addit Antiatt. p. 104, 30: Κυνάριον,
 οὐ μόνον κυνίδιον, Ἀλκαῖος κωμικός.
 Κυνῖδια (Econ. 13, 8, ut Aristophanes
 et Plato Euthyd. p. 298 A, E, etsi ib.
 D, E bis est κυνάριον. Nihilominus
 nemo affirmet libros non fallere apud
 Xenoph. et Platonem, quum utraque
 forma certe conjuncta videatur apud
 Anon. in *Notices et Extraits*, vol. 14,
 p. 195, 8: Μείωσις δὲ ὅταν σμικρύνων
 τι λέγῃς, ὥς Ἀριστοφάνης, οἶον τριη-
 ρίτη (τριήριον conjeci ad Steph. Thes.
 in v.), βοιδάριον, κυναρίδιον, ubi legen-
 dum κυνάριον vel κυνίδιον, neque Ari-
 stophanes quidem dixerat κυνάριον, ut

- 21 ὅπωςτιοῦν ἀλτικός εἰμι. Ἐπειτα δ', ἔφη, σιμὴ ἂν σοι
 ἰσχυρῶς συμφέροι. Πρὸς τί δὴ αὖ τοῦτο; Ὅτι, ἔφη, σὺ
 γρυπὸς εἶ· πρὸς οὖν τὴν σιμότητα σάφ' ἴσθι ὅτι ἡ γρυ-
 πότης ἄριστ' ἂν προσαρμόσειε. Λέγεις σὺ, ἔφη, ὥς καὶ τῷ
 εὖ δεδειπνηκότι ὥσπερ καὶ ἐγὼ νῦν ἀδειπνος ἂν συναρμότ-
 τοι. Ναὶ μὰ Δί', ἔφη ὁ Κῦρος· τῶν μὲν γὰρ μεστῶν
 22 γρυπὴ ἢ γαστήρ γίγνεται, τῶν δὲ ἀδείπνων σιμὴ. καὶ ὁ [10]
 Χρυσάντας ἔφη, Ψυχρῷ δ' ἂν βασιλεῖ πρὸς τῶν θεῶν
 ἔχοις ἂν εἰπεῖν ποία τις συνοίσει; ἐνταῦθα μὲν δὴ ὁ τε
 23 Κῦρος ἐξεγέλασε καὶ οἱ ἄλλοι ὁμοίως. γελόντων δὲ ἅμα
 εἶπεν ὁ Ὑστάσπας, Πολύ γ', ἔφη, μάλιστα τούτου σε, ὦ
 Κῦρε, ζηλῶ ἐν τῇ βασιλείᾳ. Τίνος; ἔφη ὁ Κῦρος. Ὅτι
 δύνασαι καὶ ψυχρὸς ὦν γέλωτα παρέχειν. καὶ ὁ Κῦρος εἶ-
 πεν, Ἐπειτ' οὐκ ἂν πρίαιό γε παμπόλλου ὥστε σοὶ ταύτ'
 εἰρῆσθαι, καὶ ἀπαγγελθῆναι παρ' ἧ εὐδοκιμεῖν βούλει ὅτι
 ἀστεῖος εἶ; καὶ ταῦτα μὲν δὴ οὕτω διεσκώπτετο.
 24 Μετὰ δὲ ταῦτα Τιγράνη μὲν ἐξήνεγκε γυναικεῖον κόσ- [11]
 μον, καὶ ἐκέλευσε τῇ γυναικὶ δοῦναι, ὅτι ἀνδρείως συνε-
 στρατεύετο τῷ ἀνδρὶ, Ἀρταβάζω δὲ χρυσοῦν ἔκπωμα, τῷ
 δ' Ὑρκανίῳ ἵππον καὶ ἄλλα πολλὰ καὶ καλὰ ἐδώρησατο.

21. σιμὴν A. δὴ om. D. τι s. v. r. G. συναρμόσειεν D. τῷ s.
 v. r. G. Libri συναρμόζοι. 22. δ' s. v. r. G. ἂν πρὸς τῶν θεῶν
 βασιλεῖ A. et qui ἔφη βασιλεῖ D., qui in mg. ὅτι κύρος ψυχρὸς ἦν. τε s. v. D.
 23. τοῦτό σε ἐγὼ κύρε D. δύνασαι] ἔφη add. D. ἔπειτ' ἐπεὶ A. G.
 παρευδοκιμεῖν D. βούλη D. pr. οὕτως A. D. διεσκώπτοντο G. M.

βοιδάριον, etsi Lobeckius ad Phryn.
 etiam in aliis diminutivis variatum fu-
 isse animadvertit inter utramque for-
 mam. Ipsa autem comparatio ejus-
 dem est generis quod tetigi ad 7, 5, 11.
 Huic quodammodo similis 1, 4, 4: Τὸ
 σκυλακῶδες, τὸ πᾶσιν ὁμοίως προσπί-
 πτειν, si postrema sunt Xenophontis.

21. συναρμόζοι] V. ad 1, 3, 17.

σιμὴ] Respexit Plutarchus Q. Symp.
 11, 1. SCHN.

22. ψυχρῷ] Satis frigida est ventris
 nasiq[ue] simi et adunci comparatio et
 conjunctio ad connubium inde inve-
 niendum. Verum nimis stomachosus
 videtur Chrysantas regi ingerens di-
 cti frigus: nisi forte ambiguitas in
 ψυχρῷ latet aliqua, quæ effecit ut om-
 nes atque ipse Cyrus in risum effun-

derentur. Deinde mirum mihi acci-
 dit cur non ipse Chrysantas stoma-
 chabundus persequatur dictum sed
 Hystaspas verbo non lacessitus antea
 suscipiat quasi contumeliam a Chry-
 santa cœptam et augeat. Sed homi-
 nem severum jam supra s. 12, vidi-
 mus; quem fere cerebrosum nobis hic
 Xenophon propinat, si rem ex nostris
 moribus, nec ex urbanitate democra-
 tiæ Atticæ æstimes. SCHN. Conf.
 ψυχρὰ λέγειν Conv. 6, 7, et similia
 apud alios de dictis jocisque frigidis.
 De homine Plato Euthyd. p. 284 E.
 Cýrum sic vocantem Chrysantam
 rident convivæ.

23. σοὶ ταῦτα εἰρῆσθαι] Hæc (quæ
 ego dixi) a te dicta esse. WEISK.

24. συνεστρατεύετο] V. 3, 1, 43.

- 25 Σοὶ δὲ, ἔφη, ὦ Γωβρύα, δώσω ἄνδρα τῇ θυγατρὶ. Οὐκοῦν ἐμὲ, ἔφη ὁ Ὑστάσπας, δώσεις, ἵνα καὶ τὰ συγγράμματα λάβω. Ἡ καὶ ἔστι σοι, ἔφη ὁ Κῦρος, οὐσία ἀξία τῶν τῆς παιδός; Νῆ Δί', ἔφη, πολλαπλασίῳ μὲν οὖν χρημάτων. Καὶ ποῦ, ἔφη ὁ Κῦρος, ἔστι σοι αὕτη ἡ οὐσία; Ἐνταῦθα, ἔφη, ὅπου περ καὶ σὺ κάθησαι φίλος ὢν ἐμοί. Ἀρκεῖ μοι, ἔφη ὁ Γωβρύας καὶ εὐθὺς ἐκτείνας τὴν δεξιὰν Δίδου, ἔφη, 26 ὦ Κῦρ'· δέχομαι γάρ. καὶ ὁ Κῦρος λαβὼν τὴν τοῦ Ὑστά- [12] σπου δεξιὰν ἔδωκε τῷ Γωβρύα, ὁ δ' ἐδέξατο. ἐκ δὲ τούτου πολλὰ καὶ καλὰ ἔδωκε δῶρα τῷ Ὑστάσπα, ὅπως τῇ παιδί 27 πέμψει· Χρυσάνταν δ' ἐφίλησε προσαγαγόμενος. καὶ ὁ Ἀρτάβαζος εἶπε, Μὰ Δί', ἔφη, ὦ Κῦρ, οὐχ ὁμοίου γε χρυσοῦ ἐμοί τε τὸ ἔκπωμα δέδωκας καὶ Χρυσάντα τὸ δῶρον. Ἀλλὰ καὶ σοί, ἔφη, δώσω. ἐπήρετο ἐκείνος Πότε; Εἰς τριακοστὸν, ἔφη, ἔτος. Ὡς ἀναμενοῦντος, ἔφη, καὶ οὐκ ἀποθανομένου οὕτω παρασκευάζου. καὶ τότε μὲν δὴ οὕτως ἔλaxεν ἡ σκηνή· ἐξανισταμένων δ' αὐτῶν ἐξανέστη καὶ ὁ Κῦρος καὶ συμπρούπεμψεν αὐτοὺς ἐπὶ τὰς θύρας. 28 Τῇ δ' ὑστεραία τοὺς ἐθελουσίους συμμάχους γενομένους [13] ἀπέπεμπεν οἵκαδε ἐκάστους, πλὴν ὅσοι αὐτῶν οἰκεῖν ἐβούλοντο παρ' αὐτῷ· τούτοις δὲ χώραν καὶ οἴκους ἔδωκε, καὶ νῦν ἔτι ἔχουσιν οἱ τῶν καταμεινάντων τούτων τότε ἀπόγονοι. πλείστοι δ' εἰσὶ Μήδων καὶ Ὑρκανίων· τοῖς δ' ἀπιούσι δωρησάμενος πολλὰ καὶ ἀμέμπτους ποιησάμενος καὶ ἄρ- 29 χοντας καὶ στρατιώτας ἀπεπέμψατο. ἐκ τούτου δὲ διέδωκε καὶ τοῖς περὶ ἑαυτὸν στρατιώταις τὰ χρήματα ὅσα ἐκ Σάρδεων ἔλαβε· καὶ τοῖς μὲν μυριάρχοις καὶ τοῖς περὶ αὐτὸν ὑπηρέταις ἐξαίρετα ἐδίδου πρὸς τὴν ἀξίαν ἐκάστω, τὰ δ' ἄλλα διένειμε· καὶ τὸ μέρος ἐκάστω δοὺς τῶν μυριάρχων ἐπέτρεψεν αὐτοῖς διανέμειν ὥσπερ αὐτὸς ἐκείνοις διένειμεν.

24. σὺν A.G. pr. 25. αὕτη ἐστὶ σοι D. κάθισαι D. pr. G. pr. 26. καὶ καλὰ] γρ. μεγάλη G. mg., sine signo in textu, M. 27. σοί] σὺ G. pr. δώσω om. D. ὁ δ' εἶπεν εἰς τρ. ἔτος D. ἀναμένοντος D. ἀποθανομένου G.M. παρεσκευάζου G. pr. συνεξανέστη D. ξυμπρ. A.G. 28. ἑαυτῷ D. καί] τε καὶ D. τούτων om. D.M.O. 29. περὶ ἑαυτὸν] παρ' ἑαυτοῦ D. αὐτὸν] αὐτὸν A.D. ἐαυτὸν G. ἐκάστου D. αὐτοῖς] αὐτῷ D.

25. τὰ συγγράμματα] V. s. 16. annos traducit, ut animadvertit Dorvillius ad Charit. 5, 3, extr. Conf. 5, 3, 6.

- 30 ἔδοσαν δὲ τὰ μὲν ἄλλα χρήματα ἄρχων ἄρχοντας τοὺς ὑφ' αὐτῷ δοκιμάζων· τὰ δὲ τελευταῖα οἱ ἐξάδαρχοι τοὺς ὑφ' αὐτοὺς ιδιώτας δοκιμάσαντες πρὸς τὴν ἀξίαν ἐκάστῳ ἔδοσαν· καὶ οὕτω πάντες εἰλήφεσαν τὸ δίκαιον μέρος. ἐπεὶ δὲ [14] εἰλήφεσαν τὰ τότε δοθέντα, οἱ μὲν τινες ἔλεγον περὶ τοῦ Κύρου τοιαῦδε· Ἦπουν αὐτός γε πολλὰ ἔχει, ὅπου γε καὶ ἡμῶν ἐκάστῳ τοσαῦτα δέδωκεν· οἱ δὲ τινες αὐτῶν ἔλεγον, Ποῖα πολλὰ ἔχει; οὐχ ὁ Κύρου τρόπος τοιοῦτος οἷος χρηματίζεσθαι, ἀλλὰ διδοὺς μᾶλλον ἢ κτώμενος ἥδεται.
- 32 Αἰσθανόμενος δὲ ὁ Κῦρος τούτους τοὺς λόγους καὶ τὰς δόξας τὰς περὶ αὐτοῦ συνέλεξε τοὺς φίλους τε καὶ τοὺς ἐπικαιρίους ἅπαντας καὶ ἔλεξεν ὧδε.
- ἜΩ ἄνδρες φίλοι, ἑώρακα μὲν ἤδη ἀνθρώπους οἱ βούλονται [15] δοκεῖν πλείω κεκτῆσθαι ἢ ἔχουσιν, ἐλευθεριώτεροι ἢ οἰόμενοι οὕτω φαίνεσθαι· ἐμοὶ δὲ δοκοῦσιν, ἔφη, οὔτοι τοῦμπαλιν οὐ βούλονται ἐφέλκεσθαι· τὸ γὰρ πολλὰ δοκοῦντα ἔχειν μὴ κατ' ἀξίαν τῆς οὐσίας φαίνεσθαι ὠφελούντα τοὺς φίλους ἀνελευθερίαν ἔμοιγε δοκεῖ περιάπτειν·
- 33 εἰσὶ δ' αὖ, ἔφη, οἱ λεληθέναι βούλονται ὅσα ἂν ἔχωσι· πονηροὶ οὖν καὶ οὔτοι τοῖς φίλοις ἔμοιγε δοκοῦσιν εἶναι· διὰ γὰρ τὸ μὴ εἰδέναι τὰ ὄντα πολλάκις δεόμενοι οὐκ ἐπαγγέλλουσιν οἱ φίλοι τοῖς ἐταίροις, ἀλλὰ τητῶνται.
- 34 ἀπλουστάτου δέ μοι, ἔφη, δοκεῖ εἶναι τὸ τὴν δύναμιν φανεράν ποιήσαντα ἐκ ταύτης ἀγωνίζεσθαι περὶ καλοκάγαθίας. καγὼ οὖν, ἔφη, βούλομαι ὑμῖν ὅσα μὲν οἷόν τ' ἐστὶν ἰδεῖν τῶν ἐμοὶ ὄντων δείξαι, ὅσα δὲ μὴ οἷόν τε ἰδεῖν, διηγῆσασθαι. ταῦτα εἰπὼν τὰ μὲν ἐδείκνυ πολλὰ καὶ καλὰ [16]

30. ἐδίδοσαν D. αὐτῷ G. αὐτοὺς] αὐτοῖς D. δοκιμάζοντες, ut videtur, G. pr. ἔδοσαν] διέδοσαν D. οὕτως D. 31. ἐπειδὴ δὲ D. διειλήφεσαν D. ἡμῖν D. οἷος] ὅλος A.G. pr. ὅλος G. corr. 32. αἰσθόμενος D. Zonaras. αὐτοῦ] αὐτοῦ A.G., qui mox ad s. 32-36. in mg. ἐλευθερίως. πάντας D. Libri ἑώρακα. ἤδη] ἤδη, ἔφη D. τοῦμπαλιν] τοῦ μὴ πάλιν D. 33. ἀλλὰ τητῶνται] ἀλλὰ ἡττῶνται A.G. ἀλλ' ἀπατῶνται D.G. mg. r. 34. δοκεῖ ἔφη D. 35. ἐδείκνυ Zonaras. Libri ἐδείκνυ.

30. ἐξάδαρχοι] Idem sunt 3, 3, 11. SCHN.

31. διδοὺς—ἥδεται] V. Lennep. ad Phalar. p. 14. VALCK.

33. ἀλλὰ τητῶνται] *Egent.* Aliter Plato Leg. 7, p. 810 B: Συγγράμματα τητῶμενα ῥυθμοῦ τε καὶ ἁρμονίας.

Aristot. Eth. Nic. I, 9 fin.: 'Ενίων δὲ τητῶμενοι ῥυπαίνουσι τὸ μακάριον, ubi est varietas ἡττῶμενοι, ut alibi. Xenophon autem fortasse cogitabat Hesiodi Op. 406: Μὴ σὺ μὲν αἰτῆς ἄλλον, ὁ δ' ἀρνῆται, σὺ δὲ τητᾷ.

κτήματα· τὰ δὲ κείμενα ὡς μὴ ῥάδιον εἶναι ἰδεῖν διηγέιτο·
 36 τέλος δ' εἶπεν ὧδε· Ταῦτα, ἔφη, ὦ ἄνδρες, ἅπαντα δεῖ ὑμᾶς
 οὐδὲν μᾶλλον ἐμὰ ἡγεῖσθαι ἢ καὶ ὑμέτερα· ἐγὼ, γὰρ, ἔφη,
 ταῦτα ἀθροίζω οὐθ' ὅπως αὐτὸς καταδαπανήσω οὐθ' ὅπως
 αὐτὸς κατατρίψω· οὐ γὰρ ἂν δυναίμην· ἀλλ' ὅπως ἔχω τῷ
 τε αἰεὶ καλόν τι ὑμῶν ποιοῦντι διδόναι καὶ ὅπως, ἣν τις
 ὑμῶν τινος ἐνδεῖσθαι νομίσῃ, πρὸς ἐμὲ ἐλθὼν λάβῃ οὐ ἂν
 ἐνδεὴς τυγχάνῃ ὦν· καὶ ταῦτα μὲν οὕτως ἐλέχθη.

ΚΕΦ. Ε.

Ἦνίκα δὲ ἤδη αὐτῷ ἐδόκει καλῶς ἔχειν τὰ ἐν Βαβυλῶνι
 ὡς καὶ ἀποδημεῖν, συνεσκευάζετο τὴν εἰς Πέρσας πορείαν
 καὶ τοῖς ἄλλοις παρήγγειλεν· ἐπεὶ δ' ἐνόμισεν ἱκανὰ ἔχειν
 2 ὧν ᾤετο δεήσεισθαι, οὕτω δὴ ἀνεξεύγνυ. διηγησόμεθα δὲ καὶ
 ταῦτα ὡς πολὺς στόλος ὧν εὐτάκτως μὲν κατεσκευάζετο καὶ
 πάλιν ἀνεσκευάζετο, ταχὺ δὲ κατεχωρίζετο ὅπου δέοι. ὅπου
 γὰρ ἂν στρατοπεδεύηται βασιλεὺς, σκηνὰς μὲν δὴ ἔχοντες
 πάντες οἱ ἀμφὶ βασιλέα στρατεύονται καὶ θέρους καὶ χει-
 3 μῶνος. εὐθὺς δὲ τοῦτο ἐνόμιζε Κῦρος, πρὸς ἑὸν βλέπουσαν [2]
 ἴστασθαι τὴν σκηνήν· ἔπειτα ἔταξε πρῶτον μὲν πόσον δεῖ
 ἀπολιπόντας σκηνοῦν τοὺς δορυφόρους τῆς βασιλικῆς σκη-
 νῆς· ἔπειτα σιτοποιοῖς μὲν χώραν ἀπέδειξε τὴν δεξιάν,
 ὀψοποιοῖς δὲ τὴν ἀριστεράν, ἵπποις δὲ τὴν δεξιάν, ὑπόζυ-
 γίοις δὲ τοῖς ἄλλοις τὴν ἀριστεράν· καὶ τᾶλλα δὲ διετέ-
 4 τακτο ὥστε εἰδέναι ἕκαστον τὴν ἑαυτοῦ χώραν καὶ μέτρον
 καὶ τόπον. ὅταν δὲ ἀνασκευάζωνται, συντίθησι μὲν ἕκα- [3]
 στος σκευὴ οἷσπερ τέτακται χρῆσθαι, ἀνατίθενται δ' αὖ

ῥάδιον E. ῥάδια A.D.G. διηγέιτο· τέλος δὲ om. A.G. mg. r. εἶπεν
 G. pr. 36. ἐμὰ D. mg. ead. m. ἀθροίζω D. καταδ.—αὐτὸς om. A.G.
 mg. r. τε αἰεὶ] τέλει D. a super αἰε, γ s. καλόντι, β s. ὑμῶν G. r. τινος
 ὑμῶν τις D. οὐ] οὐ δ' D. ἂν om. A.G. s. v. r. τυγχάνοι D. μὲν]
 μὲν δὴ D. 1. ᾗδη] τὰ ᾗδη A.G., sed corr. δ. δὴ D. αὐτῶν ἐδόκει A.G.
 ἐδόκει αὐτῷ D.M. ἀποδημεῖν ἑαυτῷ D. τὴν om. A.G. s. v. r. πα-
 ρήγγειλεν D. ὧν] ὅσων D. Libri ἀνεξεύγνυε. 2. δέ] δὲ ᾗδη D.
 πολὺς στόλος A.D.G.M. πολὺς στόλος Stephaniana. καὶ πάλιν ἂν, om. D.
 κατεχ. δὲ ταχὺ G. δέοιτο D. στρατοπεδεύητο A. 3. πόσον] ὁπόσον D.
 τᾶλλα δέ] τὰ ἄλλα δὴ D. διέτακτο A.

1. Absoluta rerum bellicarum nar-
 ratione intempestive mihi Xenophon
 ceptam de pacis artibus a Cyro insti-
 tutis narrationem interpellare videtur

inserta demonstratione satis putida de
 re castrensi et rebus minutis, quæ
 Polybium historicum magis decent.
 SCHN.

ἄλλοι ἐπὶ τὰ ὑποζύγια· ὥσθ' ἅμα μὲν πάντες ἔρχονται οἱ
 σκευαγωγοὶ ἐπὶ τὰ τεταγμένα ἄγειν, ἅμα δὲ πάντες ἀνατι-
 θέασιν ἐπὶ τὰ ἑαυτοῦ ἕκαστος. οὕτω δὴ ὁ αὐτὸς χρόνος
 5 ἄρκεῖ μᾶ τε σκηνῇ καὶ πάσαις ἀνηρῆσθαι. ὡσαύτως οὐ-
 τως ἔχει καὶ περὶ κατασκευῆς. καὶ περὶ τοῦ πεποιῆσθαι δὲ
 τὰπιτήδεια πάντα ἐν καιρῷ ὡσαύτως διατέτακται ἑκάστοις
 τὰ ποιητέα· καὶ διὰ τοῦτο ὁ αὐτὸς χρόνος ἄρκεῖ ἐνὶ τε μέ-
 6 ρει καὶ πᾶσι πεποιῆσθαι. ὥσπερ δὲ οἱ περὶ τὰπιτήδεια
 θεράποντες χώραν εἶχον τὴν προσήκουσαν ἕκαστοι, οὕτω
 καὶ οἱ ὅπλοφόροι αὐτῷ ἐν τῇ στρατοπεδεύσει χώραν τε εἶ-
 χον τὴν τῇ ὀπλίσει ἑκάστη ἐπιτηδεῖαν, καὶ ἥδεσαν ταύτην
 ὅποια ἦν, καὶ ἐπ' ἀναμφισβήτητον πάντες κατεχωρίζοντο.
 7 καλὸν μὲν γὰρ ἡγεῖτο ὁ Κῦρος καὶ ἐν οἰκίᾳ εἶναι ἐπιτή- [4]
 δευμα τὴν εὐθημοσύνην· ὅταν γάρ τις του δέηται, δηλὸν
 ἐστὶν ὅπου δεῖ ἐλθόντα λαβεῖν· πολὺ δ' ἔτι κάλλιον ἐνό-
 μιζε τὴν τῶν στρατιωτικῶν φύλων εὐθημοσύνην εἶναι, ὅσῳ
 τε ὀξύτεροι οἱ καιροὶ τῶν εἰς τὰ πολεμικὰ χρήσεων καὶ
 μείζω τὰ σφάλματα ἀπὸ τῶν ὑστεριζόντων ἐν αὐτοῖς· ἀπὸ
 δὲ τῶν ἐν καιρῷ παραγιγνομένων πλείστου ἄξια τὰ κτή-
 ματα ἐώρα γιγνόμενα ἐν τοῖς πολεμικοῖς· διὰ ταῦτα οὖν
 8 καὶ ἐπεμέλετο ταύτης τῆς εὐθημοσύνης μάλιστα. καὶ αὐ- [5]

4. ἄγειν] ἐξάγειν D. ἐπιτιθέασιν D. 5. οὕτως] δὲ οὕτως D. Libri
 τὰ ἐπιτήδεια hic et s. 6. 6. ὥσπερ δὲ καὶ D. οὕτως D. τὴν] τῇ ἐν
 D. corr. s. v. ead. m. ἥδειςαν D. fortasse pr. ἐπ'] εἰς D. et s. v. M.
 7. γὰρ] οὖν Suidas v. Εὐθημοσύνη citans καλὸν—λαβεῖν. εὐθυμοσύνην A.D.
 G. hic et infra. ὅταν γάρ] ὅτι ἂν D. φυλῶν A.G. εἶναι εὐθ. D. τὰ]
 ταῦτα D. et C. mg. ἐπεμελεῖτο D.

4. τὰ τεταγμένα ἄγειν] Jumenta ad vehendum parata.

5. πεποιῆσθαι τὰ ἐπιτήδεια] De com-
 meatu s. cibo parando dictum, ut su-
 pra 4, 5, 1, σίτος. ZEUN.

7. εὐθημοσύνην] Laudat etiam He-
 siod. Op. 471. HUTCH. Conf. Œ-
 con. 8, 4 seqq. ZEUN.

ὅπου] ὅπου, etiam ab Suida repeti-
 tum v. Εὐθημοσύνη, hic, ut 6, 1, 14 :
 Τὰπιτήδεια ὅπου μὲν ἡμεῖς ἐηλύθαμεν
 ὑφ' ἡμῶν ἀνήλωται, ubi ὅπη diserte ex
 alijs codicibus annotavit Brodæus,
 quod pro sequenti ibi ὅποι est in non-
 nullis, corrigendum esse ὅποι persua-
 det Anab. 5, 5, 16 : Ὅποι δ' ἂν ἐλθόντες
 ἀγορὰν μὴ ἔχωμεν, ubi sequitur ἂν τε
 εἰς βάρβαρον γῆν ἂν τε εἰς Ἑλληνίδα.

φύλων] Conf. 8, 3, 25, et infra s.
 14, ubi nonnulli addunt τὰ φύλα.

κτήματα] Atque ab iis, quæ præsto
 essent in tempore, videbat in rebus
 bellicis plurimè faciendâ bona evenire
 vertit Camerarius. Mihi vocabulum
 κτήματα vitiosum esse videtur, quæ
 γίνεσθαι Græce dici posse non vi-
 dentur. Quid si πλεονεκτήματα fu-
 isse scriptum suspicer? SCHN. Huic
 satis apte responderet σφάλματα. Et
 est Hipparch. 5, 11 : Καὶ ἐνθυμούμενος
 δ' ἂν τὰ ἐν τοῖς πολέμοις πλεονεκτήμα-
 τα εὔροι ἂν τις τὰ πλείστα καὶ μέγιστα
 σὺν ἀπάτῃ γεγενημένα. Sed ita, ut
 illic, τὰ πλείστα potius quam πλείστου
 ἄξια τὰ desideres.

τὸς μὲν δὴ πρῶτον ἑαυτὸν ἐν μέσῳ κατετίθετο τοῦ στρα-
τοπέδου, ὡς ταύτης τῆς χώρας ἐχυρωτάτης οὖσης· ἔπειτα
δὲ τοὺς μὲν πιστοτάτους ὥσπερ εἰώθει περὶ ἑαυτὸν εἶχε,
τούτων δ' ἐν κύκλῳ ἐχομένους ἱππέας τ' εἶχε καὶ ἄρματη-
9 λάτας. καὶ γὰρ τούτους ἐχυρὰς ἐνόμιζε χώρας δεῖσθαι, οἱ
οἷς μάχονται ὅπλοις οὐδὲν πρόχειρον ἔχοντες τούτων στρα-
τοπεδεύονται, ἀλλὰ πολλοῦ χρόνου δέονται εἰς τὴν ἐξό-
10 πλισιν, εἰ μέλλουσι χρησίμως ἔξειν. ἐν δεξιᾷ δὲ καὶ ἐν
ἀριστερᾷ αὐτοῦ τε καὶ τῶν ἱππέων πελτασταῖς χώρα ἦν·
τοξοτῶν δ' αὖ χώρα ἢ πρόσθεν ἦν καὶ ὀπισθεν αὐτοῦ τε
11 καὶ τῶν ἱππέων. ὀπλίτας δὲ καὶ τοὺς τὰ μεγάλα γέρρα[6]
ἔχοντας κύκλῳ πάντων εἶχεν ὥσπερ τεῖχος, ὅπως καὶ εἰ
δέοι τι ἐνσκευάζεσθαι τοὺς ἱππέας, οἱ μονιμώτατοι πρόσθεν
12 ὄντες παρέχοιεν αὐτοῖς ἀσφαλῆ τὴν καθόπλισιν. ἐκάθευ-
δον δὲ αὐτῷ ἐν τάξει ὥσπερ οἱ ὀπλίται, οὕτω δὲ καὶ οἱ πελ-
τασταὶ καὶ οἱ τοξόται, ὅπως καὶ ἐκ νυκτῶν, εἰ δέοι τι,
ὥσπερ καὶ οἱ ὀπλίται παρεσκευασμένοι εἰσὶ παίειν τὸν εἰς
χεῖρας ἰόντα, οὕτω καὶ οἱ τοξόται καὶ οἱ ἀκοντισταί, εἴ
τινες προσίοιεν, ἐξ ἐτοίμου ἀκοντίζοιεν καὶ τοξεύοιεν ὑπὲρ
13 τῶν ὀπλιτῶν. εἶχον δὲ καὶ σημεῖα πάντες οἱ ἄρχοντες ἐπὶ
ταῖς σκηναῖς· οἱ δ' ὑπῆρέται, ὥσπερ καὶ ἐν ταῖς πόλεσιν[7]
οἱ σώφρονες ἴσασι μὲν καὶ τῶν πλείστων τὰς οἰκήσεις,
μάλιστα δὲ τῶν ἐπικαιρίων, οὕτω καὶ τῶν ἐν τοῖς στρατο-
πέδοις τὰς τε χώρας τὰς τῶν ἡγεμόνων ἡπίσταντο οἱ Κύ-
ρου ὑπῆρέται καὶ τὰ σημεῖα ἐγίνωσκον ἅ ἐκάστοις ἦν·
ὥστε ὅτου δέοιτο Κύρος, οὐκ ἐζήτουν, ἀλλὰ τὴν συντομω-
14 τάτην ἐφ' ἑκάστου ἔθεον. καὶ διὰ τὸ εἰλικρινῆ ἕκαστα εἶναι
πολὺ μᾶλλον ἦν δῆλα καὶ ὅποτε τις εὐτακτοίη καὶ εἴ τις

8. πρῶτος ἐν μέσῳ ἑαυτὸν A. οὖσης ἐχ. D. εἰώθη D. pr. ἐχομέ-
νας D. 9. οἷς] σὺν G. s. v. r. σὺν οἷς D. ἐξόπλησιν A.G. pr. χρη-
σίμως] προθύμως M., corr. mg. ἔξειν] ἐξοίσειεν A.G. 10. ἐν ἀριστερᾷ]
ἀριστερᾷ G. ἀρ. ἑαυτοῦ D. ἱππων. ὀπλίτας A.G. 11. ὅπως καὶ]
ὅπως D. πρόσθεν ὄντες] προσιόντες A.G. ἐξόπλισιν D. 12. ὥσπερ
καὶ οἱ ὀπλίται, οὕτως καὶ D. δέοι τι] δέοιτο D. οὕτως D. καὶ οἱ τ.
om. A.G. προίκοιεν A.G. corr. s. v. r. 13. καὶ ἐν] καὶ οἱ ἐν D. οὐ-
τως D. ἐπίσταντο A. οἱ κύρου] καὶ οἱ κύρου D. σημεῖα] σημεῖα δ' D.
ἐκάστῳ D. 14. εἰλικρινῆ D. corr. G. εἶναι] εἶναι τὰ φύλα D.M.V.

8. κατετίθετο] Eodem modo s. 15,
dicitur τιθέναι.

ἐχυρωτάτης] Conf. Anab. 1, 8, 22.
ZEUN.

9. ἐχυρὰς] Conf. 3, 2, 26 seq.
ZEUN.

13. οἱ ὑπῆρέται—οἱ Κύρου ὑπῆρέται]
Conf. ad 7, 2, 11. ZEUN.

- μὴ πράττοι τὸ προσταττόμενον. οὕτω δὲ ἔχόντων ἡγείτο, εἴ τις καὶ ἐπίθοιτο νυκτὸς ἢ ἡμέρας, ὥσπερ ἂν εἰς ἐνέδραν
 15 εἰς τὸ στρατόπεδον τοὺς ἐπιτιθεμένους ἐμπίπτειν. καὶ τὸ [8]
 τακτικὸν δὲ εἶναι οὐ τοῦτο μόνον ἡγείτο εἴ τις ἐκτείνει φά-
 λαγγα εὐπόρως δύναιτο ἢ βαθύναι ἢ ἐκ κέρατος εἰς φά-
 λαγγα καταστήσαι ἢ ἐκ δεξιᾶς ἢ ἀριστερᾶς ἢ ὀπισθεν
 ἐπιφανέντων πολεμίων ὀρθῶς ἐξελίσσαι, ἀλλὰ καὶ τὸ δια-
 σπᾶν ὁπότε δέοι τακτικὸν ἡγείτο, καὶ τὸ τιθέναι γε τὸ μέ-
 ρος ἕκαστον ὅπου μάλιστα ἐν ὠφελείᾳ ἂν εἴη, καὶ τὸ
 ταχύνειν δὲ ὅπου φθάσαι δέοι, πάντα ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα
 τακτικοῦ ἀνδρὸς ἐνόμιζεν εἶναι καὶ ἐπεμέλετο τούτων πάν-
 16 των ὁμοίως. καὶ ἐν μὲν ταῖς πορείαις πρὸς τὸ συμπίπτων
 αἰεὶ διατάττων ἐπορεύετο, ἐν δὲ τῇ στρατοπεδεύσει ὡς τὰ
 πολλὰ ὥσπερ εἴρηται κατεχώριζεν.
 17 Ἐπεὶ δὲ πορευόμενοι γίνονται κατὰ τὴν Μηδικὴν, τρέ- [9]
 πεται ὁ Κῦρος πρὸς Κναξάρην. ἐπεὶ δὲ ἡσπᾶσαντο ἀλλή-
 λους, πρῶτον μὲν δὴ ὁ Κῦρος εἶπε τῷ Κναξάρῃ ὅτι οἶκος
 αὐτῷ ἐξηρημένος εἴη ἐν Βαβυλῶνι καὶ ἀρχαία, ὅπως ἔχη
 καὶ ὅταν ἐκείσε ἔλθῃ εἰς οἰκεία κατάγεσθαι· ἔπειτα δὲ καὶ
 18 ἄλλα δῶρα ἔδωκεν αὐτῷ πολλὰ καὶ καλά. ὁ δὲ Κναξάρης
 ταῦτα μὲν ἐδέχετο, προσέπεμψε δὲ αὐτῷ τὴν θυγατέρα
 στέφανόν τε χρυσοῦν καὶ ψέλια φέρουσιν καὶ στρεπτόν
 19 καὶ στολὴν Μηδικὴν ὡς δυνατὸν καλλίστην. καὶ ἡ μὲν δὴ

ἐπίθοιτο] πείθοιτο A.G. ἔνεδραν G. ἐμπίπτειν τοὺς ἐπιτιθεμένους εἰς
 τὸ στρ. D. 15. μόνον τοῦτο D. φάλαγγας A.G. ἀριστερᾶς] ἐξ ἀριστε-
 ρᾶς D. τὸ διασπᾶν] διασπᾶν A.G. γε om. D. ἂν om. D. πρακτι-
 κοῦ G.M. Librī ἐπεμελείτο. 16. διάττων D. ὡς om. D.
 17. ἐπεὶ] ἐπειδὴ D. ἐγγίνοντο D. ἐπεὶ] ἐπειδὴ D. μὲν δὴ] μὲν D.
 κναξάρεϊ A.G. εἴη αὐτῷ ἐξ. D. οἰκεία] οἰκίαν D. 18. ἐδέξατο D.

15. ἐξελίσσαι] Usus verbi de acie tota convertenda vel ex tergo ad frontem vel ex fronte ad tergum, subductis militibus et mutatis ordinibus hosti opponendis, explicat Schneider. ad Remp. Laced. 11, 8. Conf. Rüstow et Koechly *Geschichte des griech. Kriegswesens* p. 114 seqq., Ælian. *Tact. c.* 27 seqq. Hodie dicitur *counter-march*.

τακτικοῦ ἀνδρὸς] Eos antiqui vocabant τακτικούς qui ea quæ ad acierum instruendarum scientiam pertinent vel scriptis tradebant vel usu ipso aliis edocebant. V. Casaub. ad inscr. Æ-

neæ Tactici et Arceer. ad præf. Æliani *Tacticorum*. HUTCH.

16. πρὸς τὸ συμπίπτων] Velut 2, 4, 3; 5, 3, 15, 35; 5, 4, 45; 6, 2, 36; 7, 5, 2. ZEUN.

17. οἶκος videtur esse domus regia, ἀρχαία officia palatina. SCHN. Huc vel ad 6, 20 respiciens Suidas v. Ἀρχαία addit ἡ ἀρχαία, ὡς Ξ. Ἱστοριῶν ἡ, Bekk. An. p. 449, 8, in ἀρχαίως corruptum, ἡ αἰ ἀρχαὶ ὡς Ξ. Cramerī *Anecd.* Paris. vol. 4, p. 166, 21.

εἰς οἰκεία] Infra 6, 4: Ὅπως ὅταν ἴωσιν ἐκείσε, εἰς οἰκεία ἔχωσιν κατάγεσθαι.

- παῖς ἐστεφάνου τὸν Κῦρον, ὁ δὲ Κναξάρης εἶπε, Δίδωμι^[10]
 δέ σοι, ἔφη, ὦ Κῦρε, καὶ αὐτὴν ταύτην γυναικα, ἐμὴν οὖ-
 σαν θυγατέρα· καὶ ὁ σὸς δὲ πατὴρ ἔγημε τὴν τοῦ ἐμοῦ
 πατρὸς θυγατέρα, ἐξ ἧς σὺ ἐγένου· αὕτη δ' ἔστιν ἡν σὺ
 πολλάκις παῖς ὢν ὅτε παρ' ἡμῖν ἦσθα ἐτιθνήσω· καὶ
 ὅποτε τις ἐρωτῶν αὐτὴν τίνι γαμοίτο, ἔλεγεν ὅτι Κύρῳ·
 ἐπιδίδωμι δὲ αὐτῇ ἐγὼ καὶ φερνὴν Μηδῖαν τὴν πᾶσαν·
 οὐδὲ γὰρ ἔστι μοι ἄρρην παῖς γνήσιος. ὁ μὲν οὕτως εἶπεν·
 20 ὁ δὲ Κῦρος ἀπεκρίνατο, Ἄλλ', ὦ Κναξάρη, τό τε γένος
 ἐπαινῶ καὶ τὴν παιδα καὶ τὰ δῶρα· βούλομαι δὲ, ἔφη, σὺν
 τῇ τοῦ πατρὸς γνώμῃ καὶ τῇ τῆς μητρὸς ταῦτά σοι συναι-
 νέσαι. εἶπε μὲν οὖν οὕτως ὁ Κῦρος, ὅμως δὲ τῇ παιδί
 πάντα ἐδωρήσατο ὅποσα ᾔετο Κναξάρη χαριεῖσθαι. ταῦτα
 δὲ ποιήσας εἰς Πέρσας ἐπορεύετο.
 21 Ἐπεὶ δ' ἐπὶ τοῖς Περσῶν ὁρίοις ἐγένετο πορευόμενος, τὸ^[11]
 μὲν ἄλλο στράτευμα αὐτοῦ κατέλιπεν, αὐτὸς δὲ σὺν τοῖς
 φίλοις εἰς τὴν πόλιν ἐπορεύετο, ἱερεῖα μὲν ἄγων ὥς πᾶσι
 Πέρσαις ἱκανὰ θύειν τε καὶ ἐστιᾶσθαι· δῶρα δ' ἤγεν οἷα
 μὲν ἔπρεπε τῷ πατρὶ καὶ τῇ μητρὶ καὶ τοῖς ἄλλοις φίλοις,
 οἷα δ' ἔπρεπεν ἀρχαῖς καὶ γεραιτέροις καὶ τοῖς ὁμοτίμοις
 πᾶσιν· ἔδωκε δὲ καὶ πᾶσι Πέρσαις καὶ Περσίσιςιν ὅσαπερ
 καὶ νῦν ἔτι δίδωσιν ὅτανπερ ἀφίκηται βασιλεὺς εἰς Πέρ-
 22 σας. ἐκ δὲ τούτου συνέλεξε Καμβύσης τοὺς γεραιτέρους
 Περσῶν καὶ τὰς ἀρχὰς, οἵπερ τῶν μεγίστων κύριοί εἰσι·
 παρακάλεσε δὲ καὶ Κῦρον, καὶ ἔλεξε τοιαύδε.

19. πολλάκις σὺ D. ἐτιθνήσω] ἐπὶ δηνήσω A. αὐτῇ ἐγὼ] ἐγὼ αὐ-
 τὴν D. τὴν πᾶσαν] πᾶσαν D. 20. τὰ om. A.G. γνώμῃ post μητρὸς D.
 οὖν om. D.G. κναξάρει A.G. καὶ τῷ κναξάρη D. χαρίζεσθαι A.G.
 21. ἐπορεύετο] Post hoc ἐπεὶ δὲ ἐπὶ τοῖς περσῶν—πόλιν ἐπορεύετο repetit pun-
 ctis infra notans G. τοῖς φίλοις ἄλλοις G. ἀρχαῖς] ταῖς ἀρχαῖς D.
 γεραιτέροις] τοῖς γεραιτέροις D. καὶ πᾶσι] πᾶσι D. 22. τοὺς] τοὺς τε D.

19. καὶ αὐτὴν] Intellige ταῦτα τὰ δῶρα, munera a filia allata, et ipsam filiam meam. SCHN.

21. εἰς τὴν πόλιν] Pasargadas, ut interpretatur Ker Porter, *Travels in Georgia, Persia*, 8c. vol. 1, p. 577. Conf. 2, 1, 1; 8, 3, 34.

ὥς] ὅσα Schneiderus, quamvis ὥς non apte defendens: nam ab ἱκανά non posse suspendi, quo loco collocatum est, apparet. Abstinere debe-

bat comparatione locorum dissimillimorum 2, 1, 30; 8, 6, 11.

ἔτι δίδωσιν] Contra adventanti regi munera etiam Persæ singuli offerebant, narrante Ἀλιανῷ V. H. 1, 31, 32, 33. SCHN.

ἀφίκηται—εἰς Πέρσας] Regiam enim Babylone sedem frequentius habita-
 bat, quam pro anni tempestatibus cum Susis et Ecbatanis permutabat rex Persarum. SCHN. V. 8. 6. 22.

Ἄνδρες Πέρσαι καὶ σὺ, ὦ Κῦρε, ἐγὼ ἀμφοτέροις ὑμῖν [12]
 εἰκότως εὖνους εἰμί· ὑμῶν μὲν γὰρ βασιλεύω, σὺ δὲ, ὦ
 Κῦρε, παῖς ἐμὸς εἶ. δίκαιος οὖν εἰμι, ὅσα γιγνώσκειν δοκῶ
 23 ἀγαθὰ ἀμφοτέροις, ταῦτα εἰς τὸ μέσον λέγειν. τὰ μὲν γὰρ
 παρελθόντα ὑμεῖς μὲν Κῦρον ἠϋξήσατε στράτευμα δόντες
 καὶ ἄρχοντα τούτου αὐτὸν καταστήσαντες, Κῦρος δὲ ἡγού-
 μενος τούτου σὺν θεοῖς εὐκλαεῖς μὲν ὑμᾶς, ὦ Πέρσαι, ἐν
 πᾶσιν ἀνθρώποις ἐποίησεν, ἐντίμους δ' ἐν τῇ Ἀσίᾳ πάσῃ·
 τῶν δὲ συστρατευσαμένων τοὺς μὲν ἀρίστους καὶ πεπλού-
 τικε, τοῖς δὲ πολλοῖς μισθὸν καὶ τροφήν παρεσκεύακεν·
 ἵππικὸν δὲ καταστήσας Περσῶν πεποίηκε Πέρσαις καὶ πε-
 24 δίων εἶναι μετουσίαν. ἦν μὲν οὖν καὶ τὸ λοιπὸν οὕτω
 γιγνώσκητε, πολλῶν καὶ ἀγαθῶν αἵτιοι ἀλλήλοις ἔσεσθε·
 εἰ δὲ ἢ σὺ, ὦ Κῦρε, ἐπαρθεὶς ταῖς παρούσαις τύχαις ἐπι-
 χειρήσεις καὶ Περσῶν ἄρχειν ἐπὶ πλεονεξία ὥσπερ τῶν
 ἄλλων, ἢ ὑμεῖς, ὦ πολῖται, φθονήσαντες τούτῳ τῆς δυνά-
 μεως καταλύειν πειράσεσθε τοῦτον τῆς ἀρχῆς, εὖ ἴστε ὅτι
 25 ἐμποδὼν ἀλλήλοις πολλῶν καὶ ἀγαθῶν ἔσεσθε. ὥς οὖν
 μὴ ταῦτα γίγνηται, ἀλλὰ τὰγαθὰ, ἐμοὶ δοκεῖ, ἔφη, θύσαν-
 τας ὑμᾶς κοινῇ καὶ θεοὺς ἐπιμαρτυραμένους συνθέσθαι, σὲ
 μὲν, ὦ Κῦρε, ἣν τις ἐπιστρατεύηται χώρα Περσίδι ἢ Περ-
 σῶν νόμους διασπᾶν πειράται, βοηθήσειν παντὶ σθένει,
 ὑμᾶς δὲ, ὦ Πέρσαι, ἣν τις ἢ ἀρχῆς Κῦρον ἐπιχειρῇ κατα-

σὺ δὲ] σὺ δὲ παῖ D.V. 23. μὲν] μὲν γὰρ D. θεοῖς] τοῖς θεοῖς D. συστρατ.]
 αὐτῶν add. D., ortum ex συστρατευσάντων, ut M., corr. in mg. πεπλού-
 τηκε A.G., ut videtur, D. δὲ om. D. 24. ὦ om. D. ὥσπερ] ὥσπερ
 καὶ D. ἐμποδὼν A.D. 25. οὖν G. s. v. r. ἡμᾶς A.D. ἐπιμαρτυ-
 ρομένους D. σὺ D. ἐπιστρ.] ἐπιστρ. ἢ A.G. ἀνασπᾶν D.

23. ἄρχοντα—καταστήσαντες] I, 5, 5. μετουσίαν] Equitatus campos desiderat: Persia autem montuosa equitatum seu ἵπποτροφίαν non admittebat. Ad possessionem igitur et dominium campestrium imperii Persici regionum admissi Persæ recte dicuntur a Cyro, qui primus equitatum Persarum instituit. SCHN.

24. ἐπὶ πλεονεξία] Ut sis meliore conditione, ut solus imperes Persis, neglecta auctoritate τῶν γεραιτέρων καὶ ἀρχῶν, de quibus s. 22, loquitur. Xen. Comment. I, 6, 12: Οὐκ ἐξαπατᾶς ἐπὶ πλεονεξία. Hist. Gr. 3, 5, 15: Ὅτι ἡ Λακεδαιμονίων πλεονεξία πολὺ

ἐυκαταλυτωτέρα ἐστὶ τῆς ὑμετέρας γενομένης ἀρχῆς. SCHN.

25. συνθέσθαι] Exemplum ejusmodi pacti jurati inter Ephoros nomine civitatis et reges Lacedæmoniorum quovis mense facti ex Republ. Laced. 15, 7, posuit Zeunius. SCHN. Thuc. 5, 47, 3: Βοηθεῖν Ἀργεῖους καὶ Ἡλείους καὶ Μαντινέας Ἀθηναῖζε καθ' ὃ τι ἂν ἐπαγγέλλωσιν Ἀθηναῖοι.

νόμους διασπᾶν ductum est ex phrasi τὸ ὀχύρωμα διασπᾶν, vallo perrupto exire, quo utitur Hist. Gr. 3, 2, 3, et 4, 4, 10. Polybius 2, 69, τὰ προτεχνήματα δ. dixit. SCHN.

- παύειν ἢ ἀφίστασθαι τις τῶν ὑποχειρίων, βοηθήσειν καὶ
 26 ὑμῖν αὐτοῖς καὶ Κύρῳ καθ' ὃ τι ἂν ἐπαγγέλλῃ. καὶ ἔως
 μὲν ἂν ἐγὼ ζῶ, ἐμὴ γίγνεται ἡ ἐν Πέρσαις βασιλεία· ὅταν
 δ' ἐγὼ τελευτήσω, δῆλον ὅτι Κύρου, εἰς ζῆ. καὶ ὅταν μὲν
 οὗτος ἀφίκηται εἰς Πέρσας, ὁσίως ἂν ὑμῖν ἔχοι τοῦτον
 θύειν τὰ ἱερὰ ὑπὲρ ὑμῶν ἅπερ νῦν ἐγὼ θύω· ὅταν δ' οὗτος
 ἐκδημος ᾗ, καλῶς ἂν οἶμαι ὑμῖν ἔχειν εἰ ἐκ τοῦ γένους ὃς
 ἂν δοκῇ ὑμῖν ἄριστος εἶναι, οὗτος τὰ τῶν θεῶν ἀποτελοίῃ.
 27 ταῦτα εἰπόντος Καμβύσου συνέδοξε Κύρῳ τε καὶ τοῖς Περ- [13]
 σῶν τέλεσι· καὶ συνθέμενοι ταῦτα τότε καὶ θεοὺς ἐπιμαρ-
 τυράμενοι οὕτω καὶ νῦν ἔτι διαμένουσι ποιοῦντες πρὸς ἀλ-
 λήλους Πέρσαι τε καὶ βασιλεύς. τούτων δὲ πραχθέντων
 ἀπῆει ὁ Κῦρος.
 28 Ὡς δ' ἀπὼν ἐγένετο ἐν Μήδοις, συνδόξαν τῷ πατρὶ καὶ
 τῇ μητρὶ γαμῆ τὴν Κναξάρου θυγατέρα, ἧς ἔτι καὶ νῦν
 λόγος ὡς παγκάλῃς γενομένης. γήμας δ' εὐθὺς ἔχων
 ἀνεξεύγνυ.

ΚΕΦ. 5.

Ἐπεὶ δ' ἐν Βαβυλῶνι ἦν, ἐδόκει αὐτῷ σατράπας ἡδὴ

ἐπαγγέλλῃ] οὗτος ἐπαγγέλλῃ D. 26. γίγνεται E. γίγνηται A.D.G.
 οὗτος om. D. ἔχειν D. εἰ om. D. ἐπιτελοίῃ D. 27. τότε ταῦτα D.
 οὕτως D. δέ] τότε D. 28. καὶ τῇ μητρὶ om. A.G. κναξάρους D. ἦν A.
 λόγος] ὁ λόγος D. παγκάλῃς D.E.H. παγγάλου A. παγκάλλου G. παγκά-
 λου L. Hic autem A.G. mg. γάμος κύρου. Post γενομένης libri addunt:
 Ἐνιοὶ δὲ τῶν λογοποιῶν λέγουσιν ὡς τὴν τῆς μητρὸς ἀδελφὴν ἔγνηεν· ἀλλὰ γραῦς
 (γραῦς D.) ἂν καὶ (καὶ om. D.) παντάπασιν ἦν ἡ παῖς. Libri ἀνεξεύγνυε.

27. καὶ νῦν ἔτι] Ideo rex semel saltem proficiscebatur in Persiam: quod tamen facere neglexit Ochus, narrante Plutarcho in Alexandro. SCHN.

28. τῇ μητρὶ] Conf. s. 20. ZEUN.

παγκάλῃς] Inter formas feminini variatur etiam H. Gr. 3, 2, 10, Aristoph. Pl. 1018, sed ut meliores præbeant quæ etiam apud Platonem constanter est παγκάλη.

Ἐνιοὶ — ἡ παῖς] Ad verba ab me ejecta hæc sunt annotationes Schneideri: “λογοποιῶν] Sunt historici, ut monet etiam Harpocration. Dissensum Ctesiae apud Photium et Herodoti 2, 1, 3, 2, annotavit Zeunius. Mallem annotationem hanc omisisset Xenophon. Quod si de conjugio Cyri

dubitatum fuit, qua veri specie potuit Xenophon tanquam vera nobis et certa venditare quæ hucusque narra- vit? Fortasse hæc ex annotatione Grammatici immigrarunt in orationem Xenophontis.—ἀδελφὴν] Amytin Astyagis filiam Spitamæ cuidam nup- tam, narrante Ctesia.—ἡ παῖς] Est in comparatione ἡ παῖς cum antecedente γραῦς oxymorum, quod dubito an quæsierit Xenophon.” Nihil ineptius fingi potest toto hoc additamento, cui similia duo ejeci supra 6, 1, 51; 7, 3, 16. Cum λογοποιῶν autem conferen- dum λογοποιῶντες in verbis quæ sup- posita judicavi 2, 2, 13.

1. σατράπας] Herodotus 3, 39, a Dario Hystaspis viginti satrapias in-

πέμπειν ἐπὶ τὰ κατεστραμμένα ἔθνη. τοὺς μέντοι ἐν ταῖς ἄκραις φρουράρχους καὶ τοὺς χιλιάρχους τῶν κατὰ τὴν χώραν φυλακῶν οὐκ ἄλλου ἢ ἑαυτοῦ ἐβούλετο ἀκούειν· ταῦτα δὲ προεωρῶτο ἐννοῶν ὅπως εἴ τις τῶν σατραπῶν ὑπὸ πλούτου καὶ πλήθους ἀνθρώπων ἐξυβρίσειε καὶ ἐπιχειρήσειε μὴ πείθεσθαι, εὐθὺς ἀντιπάλους ἔχοι ἐν τῇ χώρᾳ. 2 ταῦτ' οὖν βουλόμενος πρᾶξαι ἔγνω συγκαλέσαι πρῶτον τοὺς ἐπικαιρίους καὶ προειπεῖν, ὅπως εἰδέειν ἐφ' οἷς ἴασιν οἱ ἰόντες· ἐνόμιζε γὰρ οὕτω ῥᾶον φέρειν ἂν αὐτούς· ἐπεὶ δὲ κατασταίῃ τις ἄρχων καὶ αἰσθάνοιτο ταῦτα, χαλεπῶς ἂν ἐδόκουν αὐτῷ φέρειν, νομίζοντες δι' ἑαυτῶν ἀπιστίαν ταῦτα 3 γενέσθαι. οὕτω δὲ συλλέξας λέγει αὐτοῖς τοιαύδε. [2]

Ἄνδρες φίλοι, εἰσὶν ἡμῖν ἐν ταῖς κατεστραμμέναις πόλεσι φρουροὶ καὶ φρούραρχοι, οὓς τότε κατελίπομεν· καὶ τούτοις ἐγὼ προστάξας ἀπῆλθον ἄλλο μὲν μηδὲν πολυπραγμονεῖν, τὰ δὲ τείχη διασώζειν. τούτους μὲν οὖν οὐ παύσω τῆς ἀρχῆς, ἐπεὶ καλῶς διαπεφυλάχασιν τὰ προστα-

φυλάκων D. χιλιάρχους] χ in ras. et i alterum a corr., quasi pr. φιλάρχους, G. αὐτοῦ D. ἀντίπαλα D. ἀντιπάλους G. pr. ἐν τῇ χώρᾳ ἔχοι D. 2. ἴασιν D. ἰᾶσιν G. οἱ om. D. ῥᾶδιον A.G. οὕτως ἂν ῥᾶον φ. αὐτοὺς D. δι' αὐτὴν αὐτῶν ἀπ. D. διὰ τὴν ἑαυτῶν ἀπ. M. γίνεσθαι D. 3. πόλεσι φρουροὶ καὶ om. D. μηδὲν] om. D. οὐδὲν G. διαπεφυλάχασιν Buttman-nus Gram. v. Φυλάσσω. διαπεφύκασι A.G. pr. διαπεφυλάκασιν D.

stitutus fuisse et rem tributariam descriptam narrat. SCHN.

3. ἄλλους—σατράπας] Alios nomine et munere satraparum ornatos mittam. SCHN.

οἵτινες ἄρξουσιν] Officia satraparum et ὑπάρχων seu οἰκονόμων diu separata manserunt, demum in cognatis et consanguineis regiis conjuncta sæpe. Conf. Heeren Ideen etc. t. 2, p. 469. Nempe hic Xenophon non tam accurate distinctit officia satraparum quam in Œconomico c. 4, ubi primum munera φρουράρχων et χιλιάρχων s. 5-8, describit. Sequuntur inde οἰκονόμοι regiū, quos ita designat: Καὶ εἰσὶ δ' αὐτῷ οἱ ἄρχοντες διατεταγμένοι ἐφ' ἑκάτερον οὐχ οἱ αὐτοὶ, ἀλλ' οἱ μὲν ἄρχουσι τῶν κατοικοῦντων τε καὶ τῶν ἐργατῶν, καὶ δασμοὺς ἐκ τούτων ἐκλέγουσιν· οἱ δ' ἄρχουσι τῶν ὀπλισμένων φρουρῶν. Hi satrapis paruisse videntur, cum φρούραρχοι et χιλιάρχοι soli regi paterent. Sed nescio quomodo inter-

preter, quod ibidem s. 11, additur: Ὅπου δ' ἂν σατράπης καθιστῆται, οὗτος ἀμφοτέρων τούτων ἐπιμελεῖται. Dubium enim est, num intelligendum sit satrapas curam et rei militaris et œconomicæ gessisse, nec alios fuisse ibi vel οἰκονόμους regios vel φρουράρχους, an potius voluerit significare, satrapam inspicere et observare φρουράρχους et οἰκονόμους regios, et curare ut uterque officio suo satisfaciat. Sed dictio ἀμφοτέρων τούτων ἐπιμελεῖται posteriorem hanc interpretationem admittere non videtur. Certe illud apparet e loco Œconomici satrapas non habuisse tum quasdam provincias, quum Xenophon ista scriberet. SCHN.

τελέσουσιν] Recte Cobetum Var. Lect. p. 242 librorum qui hic putabatur consensui in forma soluta nihilo plus tribuisse quam ego in ἐλάσω pro ἐλῶ ad Anab. 7, 7, 55, ostendit D., in contrariam partem vitiosus 1, 6, 3.

χθέντα· ἄλλους δὲ σατράπας πέμψαι μοι δοκεῖ, οἵτινες ἄρξουσιν τῶν ἐνοικούντων καὶ τὸν δασμὸν λαμβάνοντες τοῖς τε φρουροῖς δώσουσι μισθὸν καὶ ἄλλο τελοῦσιν ὃ τι 4 ἂν δέη. δοκεῖ δέ μοι καὶ τῶν ἐνθάδε μενόντων ὑμῶν, οἷς ἂν ἐγὼ πράγματα παρέχω πέμπων πράξοντάς τι ἐπὶ ταῦτα τὰ ἔθνη, χώρας γενέσθαι καὶ οἴκους ἐκεῖ, ὅπως δασμοφο- ρηταί τε αὐτοῖς δεῦρο, ὅταν τε ἴωσιν ἐκεῖσε, εἰς οἰκεία 5 ἔχωσι κατάγεσθαι. ταῦτα εἶπε καὶ ἔδωκε πολλοῖς τῶν φί- [3] λων κατὰ πάσας τὰς καταστραφείσας πόλεις οἴκους καὶ ὑπηκόους· καὶ νῦν εἰσιν ἔτι τοῖς ἀπογόνους τῶν τότε λα- βόντων αἱ χώραι καταμένουσαι ἄλλαι ἐν ἄλλῃ γῇ· αὐτοὶ 6 δὲ οἰκοῦσι παρὰ βασιλεῖ. Δεῖ δὲ, ἔφη, τοὺς ἰόντας σατρά- πας ἐπὶ ταύτας τὰς χώρας τοιούτους ἡμᾶς σκοπεῖν οἵτινες ὃ τι ἂν ἐν τῇ γῇ ἐκάστη καλὸν ἢ ἀγαθὸν ἦ, μεμνήσονται καὶ δεῦρο ἀποπέμπειν, ὥς μετέχωμεν καὶ οἱ ἐνθάδε ὄντες τῶν πανταχοῦ γιγνομένων ἀγαθῶν· καὶ γὰρ ἦν τί που 7 δεινὸν γίγνηται, ἡμῖν ἔσται ἀμυντέον. ταῦτ' εἰπὼν τότε [4] μὲν ἔπαυσε τὸν λόγον, ἔπειτα δὲ οὐς ἐγίγνωσκε τῶν φίλων ἐπὶ τοῖς εἰρημένοισι ἐπιθυμούντας ἰέναι, ἐκλεξάμενος αὐτῶν τοὺς δοκοῦντας ἐπιτηδαιοτάτους εἶναι ἔπεμπε σατράπας εἰς Ἀραβίαν μὲν Μεγάβυζον, εἰς Καππαδοκίαν δὲ Ἀρταβά-

4. φρουροῖς] πρώτοις φρουροῖς D. ἄλλως D. corr. τελέσουσιν A.G. μενόντων liber Brodæi, om. A.G. μὲν ὄντων D. παρέχων πέμπω D. πρά- ξαντας D. τὰ ἔθνη ταῦτα G.M. δασμοφορητέ D. δασμοφορηταί τε L. ὅταν τε] καὶ ὅταν τε D. 5. κατὰ πάσας] καταστάσας fortasse pr. G. πόλεις] χώρας D. καὶ ὑπηκόους om. A.G. καὶ νῦν εἰσιν ἔτι M. καὶ νῦν εἰσιν ἐπὶ A.G. καὶ νῦν ἔτι εἰσιν D. 6. καλὸν ἢ ἢ ἀγ. D. μετέχομεν D. 7. ἔπαυσε] ἔτασσε D. ἐπιτηδιот. G. ἐπ. δοκοῦντας D. ἔπεμψε D. ἀραβίαν D. pr., sed ρ s. v. ἀραβίαν G. καπαδοκίαν G. pr.

4. πέμπων] Intelligi qui s. 16 ἐφοδοι dicantur monuit Zeunius. Hos eos- dem in Econ. 4, 6, dicit: Πιστοὺς πέμπει ἐπισκοπεῖν, aut, ut est s. 8, πι- στοὺς πέμπων ἐπισκοπεῖται. SCHN.

5. καὶ νῦν εἰσιν ἔτι] 4, 2, 8: Καὶ νῦν δ' ἔστιν ἔτι ἰδεῖν pro καὶ νῦν δ' ἔτι ἰδεῖν ἔστιν restitui ex melioribus. Infra 7, 17, οὐδὲν εἰμι ἐγὼ ἔτι. 8, 3, οὐδὲ νῦν πιστεύει οὐδὲ εἰς ἔτι. Suspecta autem καὶ ὑπηκόους.

6. τοὺς ἰόντας] Intellige, qui pro- fecturi sunt in provincias, tales nos providere et eligere oportet. SCHN. τοιούτους σκοπεῖν] Hieronis 9, 10:

Σκοπεῖν τι ἀγαθόν. Soph. Aj. v. 1165: Σπεῦσον κοίλῃν κάπετόν τιν' ἰδεῖν τῷδε, ubi Theocritei 15, 2: Ὅρη δίφρον αὐτῇ non immemor fuit Musgravius.

ἀγαθὸν ἢ] Huc pertinet narratio Poly- cleti apud Strabonem 15, p. 735. Susis esse thesauros regis et παραθέ- σεις ὧν ἐπράττοντο φόρων, ὑπομνήματα τῆς οἰκονομίας· πράττεσθαι δ' ἐκ μὲν τῆς παραλίας ἀργύριον, ἐκ δὲ τῆς μεσο- γαίας, ἃ φέρει ἐκάστη χώρα· ὥστε καὶ χρώματα καὶ φάρμακα καὶ τρίχα, ἐρέαν, ἢ τι τοιοῦθ' ἕτερον καὶ θρέμματα ὁμοίως. τὸν δὲ διατάξαντα τοὺς φόρους Δαρεῖον εἶναι τὸν μακρόχειρα. SCHN.

ταν, εἰς Φρυγίαν δὲ τὴν μεγάλην Ἀρτακάμαν, εἰς Λυδίαν
 δὲ καὶ Ἰωνίαν Χρυσάνταν, εἰς Καρίαν δὲ Ἀδούσιον, ὅνπερ
 ἤτοῦντο, εἰς Φρυγίαν δὲ τὴν παρ' Ἑλλήσποντον καὶ Αἰο-
 8 λίδα Φαρνοῦχον. Κιλικίας δὲ καὶ Κύπρου καὶ Παφλαγό-
 νων οὐκ ἔπεμψε Πέρσας σατράπας, ὅτι ἐκόντες ἐδόκουν
 συστρατεύεσθαι ἐπὶ Βαβυλῶνα· δασμοὺς μέντοι συνέτα-
 9 ξεν ἀποφέρειν καὶ τούτους. ὥς δὲ τότε Κύρος κατεστή- [5]
 σατο, οὕτως ἔτι καὶ νῦν βασιλέως εἰσὶν αἱ ἐν ταῖς ἄκραις
 φυλακαὶ καὶ οἱ χιλίαρχοι τῶν φυλακῶν ἐκ βασιλέως εἰσὶ
 10 καθεστηκότες καὶ παρὰ βασιλεῖ ἀπογεγραμμένοι. προεῖπε
 δὲ πᾶσι τοῖς ἐκπεμπομένοις σατράπαις, ὅσα αὐτὸν ἐώρων
 ποιοῦντα, πάντα μιμῆσθαι· πρῶτον μὲν ἱππέας καθιστά-
 ναι ἐκ τῶν συνεπισπομένων Περσῶν καὶ συμμάχων καὶ
 ἄρματηλάτας· ὅπόσοι δ' ἂν γῆν καὶ ἀρχεῖα λάβωσιν, ἀναγ-
 κάζειν τούτους ἐπὶ θύρας ἰέναι καὶ σωφροσύνης ἐπιμελο-
 μένους παρέχειν ἑαυτοὺς τῷ σατράπῃ χρῆσθαι, ἣν τι δέ-
 ηται· παιδεύειν δὲ καὶ τοὺς γιγνομένους παῖδας ἐπὶ θύραις,
 ὥσπερ παρ' αὐτῷ· ἐξάγειν δ' ἐπὶ τὴν θήραν τὸν σατράπην
 τοὺς ἀπὸ θυρῶν καὶ ἀσκεῖν αὐτόν τε καὶ τοὺς σὺν ἑαυτῷ
 11 τὰ πολεμικά. Ὃς δ' ἂν ἐμοὶ, ἔφη, κατὰ λόγον τῆς δυνά- [6]
 μεως πλείστα μὲν ἄρματα, πλείστους δὲ καὶ ἀρίστους ἱπ-
 πέας ἀποδεικνύη, τοῦτον ἐγὼ ὥς ἀγαθὸν σύμμαχον καὶ ὥς
 ἀγαθὸν συμφύλακα Πέρσαις τε καὶ ἐμοὶ τῆς ἀρχῆς τι-
 μῆσω. ἔστων δὲ παρ' ὑμῖν καὶ ἑδραὶς ὥσπερ παρ' ἐμοὶ

λυκίαν A.G.

ἤτουν A.G.

8. συστρατεύσαι D.

μέντι A.

ἔταξεν D.

9. δὲ om. A.G. s. v. r.

κατεστήσατο] κατεσκευάσατο D.

ταῖς om. D.

10. ὅσα δυνατὸν ἐώρων ποιοῦντα ἑαυτὸν A.G. et quæ poi-

οῦντα αὐτὸν Ald. ὅσα ἐώρων ποιοῦντα ἑαυτὸν O. ὅσα ἑαυτὸν ἐώρων ποιοῦντα D.

συνεπισπωμ. G. corr. s. v. r. Libri ἐπιμελουμένους. γιγνομένους] ἐπιγιγνο-

μένους D. θύραις Reiskius. θύρας A.D.G. παρ' αὐτῷ] ἑαυτῷ D. τὴν om. D.

θύραν A.G. pr. αὐτὸν D.G. 11. ἐμοὶ om. D. κατὰ λόγον] κατά-

λογον G. corr. ξύμμαχον G. ἔστωσαν A.G. ὑμῖν] υ et ιν in ras. D.

ἑδραὶς Stephanus. ἑδραι (quasi ἔδραι) A.D.G.

7. Ἀδοῦσιον] Conf. 7, 4, 7. SCHN.

9. ἀπογεγραμμένοι] In catalogo scripti, ut 6, 2, 36, interpretatur Zeunius. Verum dubitatio mihi superest, annon satraparum nomina etiam scripta in catalogo manserint apud regem Persarum. Quodsi satraparum dignitas fuit perpetua et hereditate ad filios perveniebat, tum minor nomen fortasse, sed eadem personarum

varietas aderat memoria asservanda. SCHN.

10. αὐτὸν] δυνατὸν, quod addunt A.G., ortum ex αὐτόν. Sic αὐτοῖς in δυνατοῖς corruptum in fragmento Diodori apud G. Sync. p. 267 D.

ὥσπερ παρ' αὐτῷ] 7, 5, 86; 8, 1, 6.

11. ἔστων] Hanc formam 4, 6, 10, ex melioribus restitutam pro ἔστωσαν, recepi ex minus bonis, etsi formæ

- οἱ ἄριστοι προτετιμημένοι, καὶ τράπεζα, ὥσπερ ἡ ἐμὴ, τρέφουσα μὲν πρῶτον τοὺς οἰκέτας, ἔπειτα δὲ καὶ ὡς φίλοις μεταδιδόναι ἱκανῶς κεκοσμημένη καὶ ὡς τὸν καλόν τι ποι-
 12 οὔντα καθ' ἡμέραν ἐπιγεραίρειν. κτᾶσθε δὲ καὶ παραδείσους καὶ θηρία τρέφετε, καὶ μῆτε αὐτοὶ ποτε ἄνευ πόνου σίτον παραθῆσθε μῆτε ἵπποις ἀγυμνάστοις χόρτον ἐμβάλλετε· οὐ γὰρ ἂν δυναίμην ἐγὼ εἰς ὧν ἀνθρωπίνῃ ἀρετῇ τὰ πάντων ὑμῶν ἀγαθὰ διασώζειν, ἀλλὰ δεῖ ἐμὲ μὲν ἀγαθὸν ὄντα σὺν ἀγαθοῖς τοῖς παρ' ἐμοῦ ὑμῖν ἐπίκουρον εἶναι· ὑμᾶς δὲ ὁμοίως αὐτοὺς ἀγαθοὺς ὄντας σὺν ἀγαθοῖς τοῖς μεθ' ὑμῶν
 13 ἐμοὶ συμμάχους εἶναι. βουλοίμην δ' ἂν ὑμᾶς καὶ τοῦτο κατανοῆσαι ὅτι τούτων ὧν νῦν ὑμῖν παρακελεύομαι οὐδὲν τοῖς δούλοις προστάττω· ἃ δ' ὑμᾶς φημι χρῆναι ποιεῖν, ταῦτα καὶ αὐτὸς πειρώμαι πάντα πράττειν. ὥσπερ δ' ἐγὼ ὑμᾶς κελεύω ἐμὲ μιμῆσθαι, οὕτω καὶ ὑμεῖς τοὺς ὑφ' ὑμῶν ἀρχὰς ἔχοντας μιμῆσθαι ὑμᾶς διδάσκετε.
 14 Ταῦτα δὲ Κύρου οὕτω τότε τάξαντος ἔτι καὶ νῦν [7] τῷ αὐτῷ τρόπῳ πᾶσαι μὲν αἱ ὑπὸ βασιλεῖ φυλακαὶ ὁμοίως φυλάττονται, πᾶσαι δὲ αἱ τῶν ἀρχόντων θύραι ὁμοίως θεραπεύονται, πάντες δὲ οἱ οἴκοι καὶ μεγάλοι καὶ μικροὶ ὁμοίως οἰκοῦνται, πᾶσι δὲ οἱ ἄριστοι τῶν παρόντων ἔδραις προτετίμηνται, πᾶσι δὲ αἱ πορείαι συντεταγμέναι κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον εἰσὶ, πᾶσι δὲ συγκεφαλαιοῦνται
 15 πολλαὶ πράξεις ὀλίγοις ἐπιστάταις. ταῦτα δὲ εἰπὼν ὡς
 προτετιμημένοις D. ἐπιγεραίρειν Pollux 6, 187. 12. κτᾶσθαι G. pr.,
 ut videtur. δὲ om. D. ἄνευ πόνου] ἄπονοι D. παράθητε D. pr. πα-
 ράθησθε corr. ἂν om. D. ὑμῶν om. A. 13. τούτων] τούτων ὄν-
 των D. πάντα om. G., qui hic mg. ἡθικῶς, M. οὕτως D. ἡμῶν D.
 ἀρχαῖα D. μιμῆσθε G. pr., ut videtur. 14. οὕτως A. D. οἱ οὐ-
 κοί] οἴκοι D. μικροὶ G. ἄριστοι] ἄριστοι ὁμοίως D. πᾶσι] Libri
 πᾶσαι. Correxī in ed. a. 1826. πᾶσι] πᾶσαι D. ὀλίγοις ἐπιστάταις]
 εἰς ὀλίγους ἐπιστάτας D. 15. δὲ om. D. H.

ἔστωσαν exempla non tantum Thucy-
 didis aut Platonis ipsiusque Xeno-
 phontis Eq. 12, 4: Τοσαῦτα ἔστωσαν,
 ὥστε στέγειν, libri suppeditant, ut
 dixi ad Thes. Steph. v. Εἰμί, vol. 3,
 p. 261 C, sed etiam Euripidis, quibus
 tamen multo certiores esse testes in-
 scriptiones illius ætatis, quæ nun-
 quam aliter quam -ων, dixi ad Ana-
 basin p. xvi. V. ad 7, 2, 14.
 ἔδραις] Sic s. 14: Οἱ ἄριστοι τῶν

παρόντων ἔδραις προτετίμηνται. SCHN.
 καὶ τράπεζα] Intellige ἔστω παρ'
 ὑμῖν. Sequens ἐπιγεραίρειν quam vim
 habeat adjuncta præpositione peculia-
 rem, non intelligo. SCHN.

12. παραδείσους] V. 8, 1, 38.

14. αἱ πορείαι—τὸν αὐτὸν τρόπον]
 Qui scilicet c. 5, 1—16, describitur.
 SCHN.

συγκεφ.] Conf. 8, 1, 15. ZEUN.

χρὴ ποιεῖν ἐκάστους καὶ δύναμιν ἐκάστῳ προσθεῖς ἐξέπεμπε, καὶ προεῖπεν ἅπασι παρασκευάζεσθαι ὥς εἰς νέωτα στρατείας ἐσομένης καὶ ἐπιδείξεως ἀνδρῶν καὶ ὅπλων καὶ ἵππων καὶ ἀρμάτων.

- 16 Κατενόησαμεν δὲ καὶ τοῦτο ὅτι Κύρου κατάρξαντος, ὥς [8] φασι, καὶ νῦν ἔτι διαμένει· ἐφοδεύει γὰρ ἀνὴρ κατ' ἐνιαυτὸν αἰὶ στράτευμα ἔχων, ὥς ἦν μὲν τις τῶν σατραπῶν ἐπικουρίας δέηται, ἐπικουρῇ, ἣν δέ τις ὑβρίζη, σωφρονίζῃ, ἣν δέ τις ἢ δασμῶν φορᾶς ἀμελῇ ἢ τῶν ἐνοίκων φυλακῆς ἢ ὅπως ἡ χώρα ἐνεργὸς ἢ ἢ ἄλλο τι τῶν τεταγμένων παραλίπῃ, ταῦτα πάντα κατευτρεπίζη· ἣν δὲ μὴ δύνηται, βασιλεῖ ἀπαγγέλλῃ· ὁ δὲ ἀκούων βουλευέται περὶ τοῦ ἀτακτοῦντος. καὶ οἱ πολλάκις λεγόμενοι ὅτι βασιλέως υἱὸς καταβαίνει, βασιλέως ἀδελφὸς, βασιλέως ὀφθαλμὸς, καὶ ἐνίοτε οὐκ ἐκφαίνόμενοι, οὔτοι τῶν ἐφόδων εἰσὶν· ἀποτρέπεται γὰρ ἕκαστος αὐτῶν ὁπόθεν ἂν βασιλεὺς κελύῃ.

- 17 Κατεμάθωμεν δὲ αὐτοῦ καὶ ἄλλο μηχανήμα πρὸς τὸ [9] μέγεθος τῆς ἀρχῆς, ἐξ οὗ ταχέως ἡσθάνετο καὶ τὰ πάμπλου ἀπέχοντα ὅπως ἔχοι. σκεψάμενος γὰρ πόσῃν ἂν ὁδὸν ἵππος κατανύτοι τῆς ἡμέρας ἐλαννόμενος ὥστε διαρκεῖν,

στρατείας] τῆς στρατείας D. ἀποδείξεως D. καὶ ἀρμάτων om. D.
 16. ἔτι καὶ νῦν διαμένει D. ὥς] ὅς A. σατραπῶν] στρατιωτῶν D.
 σωφρονίζῃ] εἰ G. s. v. r. L., hic quidem etiam ἐπικουρῇ cum ras. post ἡ.
 τῶν ἐνοίκων] τῶν G. s. v. r. παραλείπει D. βουλευέται Aldina. βουλευή-
 ται A. D. G. οὔτοι εἰσι τῶν ἐφ. G. M. 17. καταμάθωμεν G., qui hic
 mg. περὶ τοῦ δρόμου.

16. κατ' ἐνιαυτὸν αἰὶ] Thuc. 4. 66 :
 'Αεὶ κατὰ ἔτος ἕκαστον δις ἐσβαλλόν-
 των πανστρατιά ἐς τὴν χώραν.

ἐφόδων] Rari usus vox ὁ ἔφοδος de
 circuitoribus, qui vigilias inspiciunt,
 est apud Polybium et Pollucem 1,
 173.

ἀποτρέπεται] 5, 1, 27, φευγόντων
 τῶν πολεμίων ἀποτρέπεσθαι dicuntur,
 qui hostem fugientem omittunt nec
 persequi perseverant. Hic propria
 significatione dicuntur ἀποτρέπεσθαι,
 qui a via cœpta deflectunt, itaque ubi
 exspectabantur, non apparent. Ita
 verbum est Anab. 3, 5, 1; 7, 3, 7;
 7, 6, 11. SCHN.

κατανύτοι] Nullum in libris Xeno-

phontis vestigium spiritus asperi,
 quem Atticis in hoc verbo tribuunt
 grammatici, de quibus Porson. ad
 Eur. Phœn. 463, Dobr. ad Aristoph.
 Plut. 607, et nos ad Thes. Steph. v.
 'Ανύω et Κατανύω, sed quem ignorasse
 videntur jam grammatici recentiores,
 ut Moschop. p. 34, 1 ed. Titz., Joannes
 Levita post Ammon. p. 211, qui
 similiter inter se dissentiunt de ἀθροί-
 ζω et ἀθροίζω, in uno D. aliquoties
 servato. Καθύνουσιν ex Soph. E-
 lectr. 1451, ubi libri καθύνουσιν, peti-
 disse videri Phrynichum, ut καθανύσαι
 ponit Hesychius, animadverterunt in-
 terpretes.

- ἐποιήσατο ἵππωνας τοσοῦτον διαλείποντας καὶ ἵππους ἐν αὐτοῖς κατέστησε καὶ τοὺς ἐπιμελομένους τούτων, καὶ ἄνδρα ἐφ' ἐκάστῳ τῶν τόπων ἔταξε τὸν ἐπιτήδειον παραδέχεσθαι τὰ φερόμενα γράμματα καὶ παραδιδόναι καὶ παραλαμβάνειν τοὺς ἀπειρηκότας ἵππους καὶ ἀνθρώπους
 18 καὶ ἄλλους πέμπειν νεαλεῖς· ἔστι δ' ὅτε οὐδὲ τὰς νύκτας φασὶν ἴστασθαι ταύτην τὴν πορείαν, ἀλλὰ τῷ ἡμερινῷ ἀγγέλῳ τὸν νυκτερινὸν διαδέχεσθαι. τούτων δὲ οὕτω γιγνομένων φασὶ τινες θᾶπτον τῶν γεράνων ταύτην τὴν πορείαν ἀνύτειν· εἰ δὲ τοῦτο ψεύδονται, ἀλλ' ὅτι γε τῶν ἀνθρωπίνων πεζῇ πορείῳν αὕτη ταχίστη, τοῦτο εὐδηλον. ἀγαθὸν δὲ ὡς τάχιστα ἕκαστον αἰσθανόμενον ὡς τάχιστα ἐπιμέλῃσθαι.
- 19 Ἐπεὶ δὲ περιῆλθεν ὁ ἐνιαυτὸς, συνήγειρε στρατιὰν εἰς [10] Βαβυλῶνα, καὶ λέγεται αὐτῷ γενέσθαι εἰς δώδεκα μὲν ἱππέων μυριάδας, εἰς δισχίλια δὲ ἄρματα δρεπανηφόρα, 20 πεζῶν δὲ εἰς μυριάδας ἐξήκοντα. ἐπεὶ δὲ ταῦτα συνεσκεύαστο αὐτῷ, ὥρμα δὴ ταύτην τὴν στρατείαν ἐν ἣ λέγεται καταστρέψασθαι πάντα τὰ ἔθνη ὅσα Συρίαν ἐκβάντι οἰκεῖ μέχρι Ἐρυθρᾶς θαλάττης. μετὰ δὲ ταῦτα ἢ εἰς Αἴγυπτον στρατεία λέγεται γενέσθαι καὶ καταστρέψασθαι Αἴγυπτον.
 21 καὶ ἐκ τούτου τὴν ἀρχὴν ὥριζεν αὐτῷ πρὸς ἑὸ μὲν ἢ Ἐρυθρὰ θάλαττα, πρὸς ἄρκτον δὲ ὁ Εὐξείνιος πόντος, πρὸς ἐσπέραν δὲ Κύπρος καὶ Αἴγυπτος, πρὸς μεσημβρίαν δὲ Αἰθιοπία. τούτων δὲ τὰ πέρατα τὰ μὲν διὰ θάλασπος, τὰ δὲ

καὶ ἀνθρώπους om. A.G. Zonaras p. 168 A. 18. ἴστασθαι φασιν M. δέχεσθαι G. δὲ] δὴ G. οὕτως A. Libri ἐπιμελεῖσθαι. 19. συνήγειρε A. στρατείαν D. στρατεία βαβυλῶνος G. mg. ἵππων A.G. 20. συνεσκευά-
 σατο A.G. στρατείαν] στρατείαν ἔχων D. στρατιὰν A.G. πάντα κατ. D. εἰσβάντι A.G. Zonaras. οἰκεῖται D. θαλάσσης ἐρυθρᾶς G.M. 21. ὥριζεν A.G. pr. ση. τὸν ὀρισμὸν τῆς κύρου ἀρχῆς D. mg.

ἱππῶνας] Angaros a Cyro institutos describit etiam Herodotus 8, 98. Conf. Brissonius p. 148. SCHN. Alia Lipsius Opp. vol. 2, p. 603 s. ed. Vesal. Ruinas talis stabuli perantiquas et, ut opinabatur, ab ipso Cyro constructi conspexerat Ker Porter *Travels in Georgia, Persia etc.* vol. 1, p. 482. Herodotus autem tueri videtur καὶ ἀνθρώπους.

18. ἀνύτειν ponitur absolute.

ἕκαστον] Neutro genere dicitur, si

haec sunt Xenophontis. ἐκάστου Steph. 20. ὥρμα ταύτην τὴν στρατείαν] Anab. 3, 1, 8: Μέλλοντας ἤδη ὁρμᾶν τὴν ἄνω ὁδόν.

Αἴγυπτον] Quam Herodoto 3, 1, Cambyses demum filius Cyri subegisse dicitur. SCHN.

21. Ἐρυθρὰ θάλαττα] Apud Herodotum 2, 11, est Oceanus Indicus: hic vero an sinus Arabicus intelligi debeat dubius hareo. SCHN. Uterque. V. autem 8, 8, 1.

διὰ ψῦχος, τὰ δὲ διὰ ὕδωρ, τὰ δὲ δι' ἀννδρίαν δυσοίκετα.
 22 αὐτὸς δ' ἐν μέσῳ τούτων τὴν δίαιταν ποιησάμενος, τὸν [11]
 μὲν ἀμφὶ τὸν χειμῶνα χρόνον διῆγεν ἐν Βαβυλῶνι
 ἑπτὰ μῆνας· αὕτη γὰρ ἀλεεινὴ ἡ χώρα· τὸν δὲ ἀμφὶ τὸ
 ἔαρ τρεῖς μῆνας ἐν Σούσοις· τὴν δὲ ἀκμὴν τοῦ θέρους δύο
 μῆνας ἐν Ἐκβατάνοις· οὕτω δὲ ποιοῦντ' αὐτὸν λέγουσιν
 23 ἐν ἑαρινῷ θάλλει καὶ ψύχει διάγειν αἰεί. οὕτω δὲ διέκειντο

22. ἀλεεινὴ citat Schol. Bodl. Anab. 4, 4, 11.

22. τὸν μὲν ἀμφὶ τὸν χειμῶνα χρόνον] Quod Cyri institutum reliqui deinceps Persarum reges fere secuti sunt. Xen. Anab. 3, 5, 15: Ἡ δὲ πρὸς ἔω ὅτι ἐπὶ Σούσῃ τε καὶ Ἐκβάτανῃ φέροι, ἐνθα θερίζειν καὶ ἑαρίζειν λέγεται βασιλεύς. Plutarch. de exil. p. 604 C: Καίτοι τοὺς γε Περσῶν βασιλέας ἐμακάριζον, ἐν Βαβυλῶνι τὸν χειμῶνα διαύγοντας, ἐν δὲ Μηδίᾳ (Ecbatanis) τὸ θέρος, ἐν δὲ Σούσοις τὸ ἡδιστον τοῦ ἔαρος. Apud eund. Mor. p. 78 D. Diogenes etiam suas Athenis Corinthum et Corintho Thebas migrationes παρέβαλε ταῖς βασιλέως ἔαρος μὲν ἐν Σούσοις καὶ χειμῶνος ἐν Βαβυλῶνι, θέρους δ' ἐν Μηδίᾳ διατριβαίς. Hinc apud Aristidem vol. 1, p. 203 μετανάσται τινὲς βασιλεῖς καὶ πλάνητες. Ælianus quidem N. A. 10, 6 de Persarum rege loquitur tanquam θερίζοντος μὲν ἐν Σούσοις, χειμῶνος δὲ ἐν Ἐκβατάνοις. At leg. esse ἐν Ἐκβατάνοις—ἐν Σούσοις, post Brissonium animadvertit Spanhemius Obs. ad Juliani Orat. 1, p. 126. Miror autem neque hunc neque illum apud Strabonem idem fere dici animadvertisse 11, p. 524: Καὶ ἦν τὰ Ἐκβάτανα χειμῶδιον τοῖς Πέρσαις· μοx: Καὶ νῦν ἔτι τοῖς Παρθυαίων βασιλεῦσι τὴν αὐτὴν παρέχεται χρεῖαν τε καὶ ἀσφάλειαν. Idem tamen 16, p. 743 tradit Ecbatana regibus Parthorum æstiva agentibus sedem esse. Conf. Dion. Chrys. Or. 6, p. 86, Athen. 12, 1, p. 513. HUTCH.

ἐν Ἐκβατάνοις] Qua de urbe, hodie Amadan, Hamadan, Hémédan, Olivier *Voyage dans la Perse* vol. 5, p. 53: "Sa position dans la partie de l'Irak-Adjem, qui répond parfaitement à cette partie de la Médie où les anciens plaçaient Ecbatane; sa distance du mont Elvind, qui est au-

jourd'hui de trois milles ou environ, et qui était de douze stades lorsqu'elle occupait un plus grand espace; les décombres ou les terres rapportées, sur lesquels elle est assise, et qui annoncent son ancienneté; le chemin pratiqué sur la montagne, qui paraît avoir été fait avec plus de soin que n'en mettent les Persans d'aujourd'hui; les eaux très-abondantes qui descendent de cette montagne, et qu'on pourrait, comme autrefois, amener à la ville: en été, le climat le plus doux, le plus tempéré de la Perse: le sol le plus arrosé, le plus fertile, le plus productif: tout concourt à prouver que se n'est point à Tauris, comme quelques-uns l'avaient cru, qu'il faut chercher la position de l'ancienne capitale de la Médie, mais sur le terrain qu'occupe aujourd'hui Amadan. On sait qu'Ecbatane partagea avec Babylone, Suze et Persépolis, l'avantage de recevoir chaque l'année le souverain dans ses murs. Elle le dut encore plus à la salubrité de l'air, qu'à l'abondance de ses eaux et à la variété de ses productions. En effet, cette partie de la Perse, qui produit les meilleurs fruits, où se trouvent les troupeaux les plus nombreux et les plus estimés, où croissent en quantité le riz et toutes les plantes céréales, est bien loin d'éprouver, en été, les chaleurs brûlantes qui se font sentir dans la Babylonie et au sud de la Perse. L'élévation du sol à Kermanchah, à Amadan, à Néhavend et dans tout ce qui formait l'ancienne Médie, contribue puissamment à tempérer les chaleurs de l'été, comme elle est la cause du froid rigoureux qui s'y fait sentir pendant deux ou trois mois de l'hiver."

πρὸς αὐτὸν οἱ ἄνθρωποι ὡς πᾶν μὲν ἔθνος μειονεκτεῖν ἐδόκει, εἰ μὴ Κύρῳ πέμψειεν ὅ τι καλὸν αὐτοῖς ἐν τῇ χώρᾳ ἢ φύοιτο ἢ τρέφοιτο ἢ τεχνῶτο, πᾶσα δὲ πόλις ὡσαύτως, πᾶς δὲ ἰδιώτης πλούσιος ἂν ᾤετο γενέσθαι, εἴ τι Κύρῳ χαρίσαιο· καὶ γὰρ ὁ Κύρος λαμβάνων παρ' ἐκάστων ὧν ἀφθονίαν εἶχον οἱ διδόντες ἀντεδίδου ὧν σπανίζοντας αὐτοὺς αἰσθάνοιτο.

ΚΕΦ. Ζ.

Οὕτω δὲ τοῦ αἰῶνος προκεχωρηκότος, μάλα δὲ πρεσβύτης ὧν ὁ Κύρος ἀφικνεῖται εἰς Πέρσας τὸ ἔβδομον ἐπὶ τῆς αὐτοῦ ἀρχῆς· καὶ ὁ μὲν πατὴρ καὶ ἡ μήτηρ πάλαι δὴ ὥσπερ εἰκὸς ἐτετελευτήκεσαν αὐτῷ· ὁ δὲ Κύρος ἔθυσσε τὰ νομιζόμενα ἱερὰ καὶ τοῦ χοροῦ ἡγήσατο Πέρσαις κατὰ τὰ ²πάτρια καὶ τὰ δῶρα πᾶσι διέδωκεν ὥσπερ εἰώθει. κοιμηθεὶς δ' ἐν τῷ βασιλείῳ ὄναρ εἶδε τοιόνδε. ἔδοξεν αὐτῷ προσελθὼν κρείττων τις ἢ κατὰ ἄνθρωπον εἰπεῖν, Συσκενάζου, ὦ Κύρε· ἥδη γὰρ εἰς θεοὺς ἄπει. τοῦτο δὲ ἰδὼν τὸ ὄναρ ἔξη-

23. εἴ D. τεχνῶτο A.G. χαρίσαιο] ai D. s. v. r. ἐκάστω A.
1. δέ] δὴ D.M. ἔβδομον] ἔβδομον ἥδη D.M. Libri αὐτοῦ. ἐτελευτή-
κεσαν A.M. ἔθυσσε] ἐλθὼν καὶ ἔθυσσε D. ἱερεῖα D.G. mg. r. M. εἰώ-
θη D. pr. 2. ὄναρ] περὶ τοῦ ὀνείρου G. mg.

23. πέμψειεν] Similia in imaginibus ruinarum Persepolitanarum expressa notat Ker Porter *Travels* vol. I, p. 619.

ὅ τι καλὸν αὐτοῖς] Conf. *Ælian*. V. H. I, 31, 32. ZEUN.

1. οὕτω δέ] Ita breviter Xenophon transcurrit, quod supererat ex altera parte consilii ejus, quod in Cyri disciplina secutus esse videtur, demonstrandum. Recte igitur Weiskius in Disputatione de natura disciplinæ Cyri p. 125 statuit Xenophontem bene docuisse quomodo bellis fortiter et sapienter gerendis magnum imperium possit acquiri, alterum minus fecisse planum, quomodo idem debeat conservari. Nimis manifesta et molesta est lectori inæqualitas posterioris operis partis cum priore de rebus bellicis tradente comparatæ. SCHN.

πρεσβύτης] Dinone auctore apud Ciceronem de Divinatione I, 23, annos septuaginta attigit, anno ætatis

tricesimo regnare cœpit. Triginta annos regnasse Dinon, uno minus Herodotus I, 214, tradit. SCHN.

τὸ ἔβδομον] *Septima vice*. De hoc historicorum veterum testimonia ignoramus. SCHN.

ἔθυσσε] Conf. 8, 5, 26. ZEUN. Pasargadis hoc factum fuisse disputat Ker Porter *Travels*, vol. I. p. 487.

χοροῦ] De choro in sacrificiis Persarum usitato supra c. 5, s. 21, nihil relatum nec ab alio traditum ullo legimus. SCHN. Morem Græcum ad Persas transfert Xenophon.

2. Συσκενάζου] Anonymus ap. Suidam in συσκενάζεσθαι ita: "Ὀναρ ἐφίσταται θεῖα τις ὄψις, καὶ λέγει δεῖν συσκενάζεσθαι· καλεῖν γὰρ τὸ χρεῶν αὐτόν. SCHN. Choricus p. 22, 5 ed. Boisson.: Κύρῳ φασὶ τῷ Καμβύσου καθεύδοντι δόξαι τινα προσελθόντα, Σκενάζον (potius συσκενάζον) λέγειν, ὦ Κύρε· ἥδη γὰρ εἰς τοὺς κρείττους ἄπει.

γέρθη καὶ σχεδὸν ἐδόκει εἰδέναι ὅτι τοῦ βίου ἡ τελευτὴ
 3 παρείη. εὐθὺς οὖν λαβὼν ἱερεῖα ἔθνε Δίῃ τε πατρῶϊ καὶ
 Ἥλίῳ καὶ τοῖς ἄλλοις θεοῖς ἐπὶ τῶν ἄκρων, ὡς Πέρσαι
 θύουσιν, ὧδε ἐπευχόμενος, Ζεῦ πατρῶϊ καὶ Ἥλιε καὶ πάν-
 τες θεοὶ, δέχεσθε τάδε καὶ τελεστήρια πολλῶν καὶ καλῶν
 πράξεων καὶ χαριστήρια ὅτι ἐσημήνατέ μοι καὶ ἐν ἱεροῖς
 καὶ ἐν οὐρανίοις σημείοις καὶ ἐν οἰωνοῖς καὶ ἐν φήμαις ἃ
 τ' ἐχρῆν ποιεῖν καὶ ἃ οὐκ ἐχρῆν. πολλὴ δ' ὑμῖν χάρις ὅτι
 καὶ γὰρ ἐγὼ γίνωσκον τὴν ὑμετέραν ἐπιμέλειαν καὶ οὐδεπώποτε
 ἐπὶ ταῖς εὐτυχίαις ὑπὲρ ἀνθρώπων ἐφρόνησα. αἰτοῦμαι δ'
 ὑμᾶς δοῦναι καὶ νῦν παισὶ μὲν καὶ γυναικὶ καὶ φίλοις καὶ
 πατρίδι εὐδαιμονίαν, ἐμοὶ δὲ οἷόν περ αἰῶνα δεδώκατε, τοι-
 4 αὐτήν καὶ τελευτὴν δοῦναι. ὁ μὲν δὴ τοιαῦτα ποιήσας καὶ [2]
 οἴκαδε ἐλθὼν ἔδοξεν ἡδέως ἀναπαύσεσθαι καὶ κατεκλίνη.
 ἐπεὶ δὲ ὥρα ἦν, οἱ τεταγμένοι προσιόντες λούσασθαι αὐτὸν
 ἐκέλευον. ὁ δ' ἔλεγεν ὅτι ἡδέως ἀναπαύοιτο. οἱ δ' αὖ τε-
 ταγμένοι, ἐπεὶ ὥρα ἦν, δεῖπνον παρετίθεσαν· τῷ δὲ ἡ
 ψυχὴ σίτον μὲν οὐ προσίετο, διψῆν δ' ἐδόκει, καὶ ἔπιεν

εἰδέναι] εἶδ' εἰδέναι D. 3. ἔθυσεν D. πάντες οἱ θεοὶ D. εὐχαριστή-
 ρια D. ἐσημαίνετε D. μοι καὶ] μοι M. οὐρανίοις σημείοις] οὐρανίους
 A.H.M. οὐνίοις G. καὶ ἐν οἰωνοῖς om. D. οὐκ ἐχρῆν] οὐ χρῆν D. καὶ
 ἐγὼ D. καὶ νῦν δοῦναι D., qui mox mg. partim resecto οὐ ἐπείχεσθαι . .
 τρὶ καλὸς λόγος. 4. ἀπελθὼν D. ἔδοξεν ἡδέως ἀναπαύσεσθαι E., ut
 videtur, Stephanus, et qui ἀναπαύσασθαι A. et qui ἀναπαύεσθαι D. ἔδοξεν ἀνα-
 παύσασθαι G.M. κατεκλίνη] κατεκλίθη A.D.G. corr., κατεκλήθη D. pr.
 ἐκέλευον] ἔλεγον D. τῷ] τοῦ M. διψεῖν D.

3. ἄκρων] Herodotus I, 131: Νο-
 μίζουσι Διὶ μὲν ἐπὶ τὰ ὑψηλότατα τῶν
 οὐρέων ἀναβαίνοντες θυσίας ἔρδειν, τὸν
 κύκλον πάντα τοῦ οὐρανοῦ Δία καλέον-
 τες. θύουσι δὲ Ἥλίῳ τε καὶ Σελήνῃ
 καὶ Γῇ καὶ πυρὶ καὶ ὕδατι καὶ ἀνέμοισι.
 Strabo 15, p. 732: Πέρσαι ἀγάλματα
 καὶ βωμοὺς οὐχ ἰδρύονται, θύουσι δὲ ἐν
 ὑψηλῷ τόπῳ. ZEUN. Τεμένη dicit 8,
 3, 1, 24. "This sacrifice, made in a
 particular place, at some distance
 from the capital, is mentioned several
 times in the Cyropedia, and seems
 to point, without any force, to the
 mountain-altar, or Tact-i-Suliman at
 Pasargadæ, in the plain of Mour-
 g-aub." Ker Porter l. c. p. 556.

σημείοις] Suspectum, etsi est 1,
 6, 2.

4. ἀναπαύσεσθαι] Placuit ei re-

quiescere. Multis in locis Plato
 habet δοκῶ μοι κατακίσεσθαι et si-
 milia, de quibus Heindorf. ad Phæ-
 drum p. 200. Præterea Aristoph.
 Ran. 188: Ποῖ σχέσιν δοκεῖς; Ter-
 tiæ personæ exemplum simile non-
 dum reperi. Simile tamen est supra
 6, 1, 33: Δοκῶν ὑπερητήσιν—ἡπεί-
 λησε. SCHN.

κατεκλίνη] Quod 5, 2, 15 ex opti-
 mis, hic sine libris restitui. Nec du-
 bitandum idem esse faciendum H.
 Gr. 4, 1, 30, ubi meliores κατεκλίθη,
 deteriores κατεκλίνθη, Conv. 1, 8, Cy-
 neg. 8, 3, ut ex libris vel sine libris
 factum apud Aristoph. Vesp. 1211,
 Lys. 904, qui alibi apud eum rectam
 formam omnes servant. Inter utram-
 que variant libri Platonis et Dionis
 Chr. Or. 7, p. 243 R.

5 ἡδέως. ὥς δὲ καὶ τῇ ὑστεραίᾳ συνέβαινε αὐτῷ ταῦτα καὶ τῇ τρίτῃ, ἐκάλεσε τοὺς παῖδας· οἱ δ' ἔτυχον συνηκολουθηκότες αὐτῷ καὶ ὄντες ἐν Πέρσαις· ἐκάλεσε δὲ καὶ τοὺς φίλους καὶ τὰς Περσῶν ἀρχάς· παρόντων δὲ πάντων ἤρχετο τοιοῦδε λόγου.

6 Παῖδες ἐμοὶ καὶ πάντες οἱ παρόντες φίλοι, ἐμοὶ μὲν τοῦ [3] βίου τὸ τέλος ἤδη πάρεστιν· ἐκ πολλῶν τοῦτο σαφῶς γινώσκω· ὑμᾶς δὲ χρῆ, ὅταν τελευτήσω, ὥς περὶ εὐδαίμονος ἐμοῦ καὶ λέγειν καὶ ποιεῖν πάντα. ἐγὼ γὰρ παῖς τε ὢν τὰ ἐν παισὶ νομιζόμενα καλὰ δοκῶ κεκαρπῶσθαι, ἐπεὶ τε ἤβησα, τὰ ἐν νεανίσκοις, τέλειός τε ἀνὴρ γενόμενος τὰ ἐν ἀνδράσι· σὺν τῷ χρόνῳ τε προϊόντι αἰὲρ συναυξανομένην ἐπιγινώσκειν ἐδόκουν καὶ τὴν ἐμὴν δύναμιν, ὥστε καὶ τοῦμὸν γῆρας οὐδεπώποτε ἡσθόμην τῆς ἐμῆς νεότητος ἀσθενέστερον γιγνόμενον, καὶ οὐτ' ἐπιχειρήσας οὐτ' ἐπιθυμήσας οἶδα ὅτου ἡτύχησα. καὶ τοὺς μὲν φίλους ἐπείδον δι' ἐμοῦ εὐδαίμονας γενομένους, τοὺς δὲ πολεμίους ὑπ' ἐμοῦ δουλωθέντας· καὶ τὴν πατρίδα πρόσθεν ἰδιωτεύουσαν ἐν τῇ Ἀσίᾳ νῦν προτετιμημένην καταλείπω· ὢν τ' ἐκτησάμην οὐδὲν οἶδα ὅ τι οὐ διεσώσάμην. καὶ τὸν μὲν παρελθόντα χρόνον ἔπραττον οὕτως ὥσπερ ἡνυχόμην· φόβος δέ μοι συμπαρομαρτῶν μή τι ἐν τῷ ἐπιόντι χρόνῳ ἢ ἴδοιμι ἢ ἀκούσαιμι ἢ πάθοιμι χαλεπόν, οὐκ εἶα τελέως μέγα φρο-

ἡδέως. ὥς δὲ] ἡδέως δὲ A. et qui mg. r. ὥς δὲ G. ἡδέως δέ. ὥς δὲ L.
5. ταῦτα ταῦτα σ. αὐτῷ D., oi s. ταῦ al. m. 6. ση. ὥραϊον. πρόσχες καλῇ
A. mg. διαθήκη κύρου D. mg. τὸ om. D. ὥς περὶ] ὥσπερ A.G.
ποιεῖν] πράττειν M. ἔπειτα ἡβήσας D. ὥστε καὶ] ὥστε D. οὐπώ-
ποτε D. ἐπῆσθόμην D. 7. ὢν τ'] ὥστ' D. εὐχόμην A. τε-
λέως μέγα φρονεῖν D.P. τελέως με φρονεῖν A.G.M. με τελέως μέγα φρονεῖν H.

5. ταῦτα] Inter ταῦτα et τὰ αὐτὰ ταῦτα variatur etiam Anab. 5, 6, 21, ut ταῦτα an ταῦτα ταῦτα his locis præferendum sit dubites. Hic ταῦτα Zen-nius.

6. καλὰ] Conf. 1, 2, 15. Similiter Reip. Laced. 3, 3, de Lyeurgō: Εἴ τις ταῦτα φύγοι, μηδενὸς ἔτι τῶν καλῶν τυγχάνειν ἐποίησε.

τοῦμὸν γῆρας] Hunc locum expressit Cicerō de Senectute c. 9. SCHN. Conf. autem Sueton. Cæs. c. 87.

7. τὴν πατρίδα] Conf. 8, 5, 23. ZEUN.

φόβος] Conf. Herodot. 1, 32, Plut. Solon. c. 27. ZEUN.

τελέως με μέγα φρονεῖν] Duplex loci scriptura est, τελέως μέγα φρ. et τελέως με φρονεῖν, quam pessime interpretatur I. M. Gesnerus "plane sibi mente constare et sua sorte beatum esse." Recte Camerarius: "non sinīt me prorsus magno esse animo et effuse lætari." Reddidit igitur libri Budensis μέγα φρονεῖν, et debet emendationem Stephanus Camerario. Hoc est illud ipsum, cuius causa gratias diis agebat Cyrus. s. 3: Οὐδεπώποτε ἐπὶ ταῖς εὐτυχίαις ὑπὲρ ἀνθρώπων ἐφρό-

8 νεῖν οὐδ' εὐφραίνεσθαι ἐκπεπταμένως. νῦν δ' ἦν τελευ-
 τήσω, καταλείπω μὲν ὑμᾶς, ὧ παῖδες, ζῶντας, οὐσπερ ἔδο-
 σάν μοι οἱ θεοὶ γενέσθαι· καταλείπω δὲ πατρίδα καὶ φί-
 λους εὐδαιμονοῦντας· ὥστε πῶς οὐκ ἂν ἐγὼ δικαίως μακα-
 9 ριζόμενος τὸν αἰεὶ χρόνον μνήμης τυγχάνοιμι; δεῖ δὲ καὶ
 τὴν βασιλείαν σαφηνίσαντα καταλιπεῖν, ὥς ἂν μὴ ἀμ-
 φίλογος γενομένη πράγματα ὑμῖν παράσχη. ἐγὼ δὲ νῦν
 φιλῶ μὲν ἀμφοτέρους ὑμᾶς ὁμοίως, ὧ παῖδες· τὸ δὲ προ-
 βουλεύειν καὶ τὸ ἡγεῖσθαι ἐφ' ὃ τι ἂν καιρὸς δοκῇ εἶναι,
 τοῦτο προστάττω τῷ προτέρῳ γενομένῳ καὶ πλειόνων
 10 κατὰ τὸ εἰκὸς ἐμπείρω. ἐπαιδεύθην δὲ καὶ αὐτὸς οὕτως ὑπὸ
 τῇσδε τῆς ἐμῆς τε καὶ ὑμετέρας πατρίδος, τοῖς πρεσβυτέ-
 ροις οὐ μόνον ἀδελφοῖς ἀλλὰ καὶ πολίταις καὶ ὁδῶν καὶ
 θάκων καὶ λόγων ὑπέκτειν, καὶ ὑμᾶς δὲ, ὧ παῖδες, οὕτως ἐξ
 ἀρχῆς ἐπαίδευσεν, τοὺς μὲν γεραιτέρους προτιμᾶν, τῶν δὲ
 νεωτέρων προτετιμῆσθαι· ὥς οὖν παλαιὰ καὶ εἰθισμένα καὶ
 11 ἔννομα λέγοντος ἐμοῦ οὕτως ἀποδέχεσθε. καὶ σὺ μὲν, ὧ
 Καμβύση, τὴν βασιλείαν ἔχε, θεῶν τε διδόντων καὶ ἐμοῦ
 ὅσον ἐν ἐμοί· σοὶ δ', ὧ Ταναοξάρη, σατράπην εἶναι δί-

8. ἦν] εἰ G.M. ζῶντες G. pr. 9. με ἦδη ante σαφ. om. A.G., ἦδη
 P.V. καταλείπειν D. pr. ἀμφίβολος V. Pith. δὲ νῦν] οὖν D. μὲν] πάντας D.
 ἀμφ. ὑμᾶς ὁμοίως] ὑμᾶς ἀμφ. D. τὸ ἡγεῖσθαι] προηγεῖσθαι D. Pith.
 δοκεῖ D.G. τούτῳ D. 10. θάκων D. καὶ θάκων om. M. τοὺς
 μὲν] ὥστε τοὺς μὲν D. τῶν δέ] ὑπὸ δὲ τῶν D. παλαιὰ καὶ εἰθισμένα]
 β α
 εἰθισμένα παλαιὰ D. ἀποδέχεσθαι, ut videtur, G. pr. 11. ὧ] ὧ παῖ D.
 διαδόντων G.M. σατράπην Zonaras p. 168 C.

νησα. Si Xenophonteus usus verbi
 φρονεῖν pro μέγα φρονεῖν exemplis
 firmari posset, quod fieri posse nego,
 scripturam με φρονεῖν recte a Schæ-
 fero ad L. Bos Ellips. Gr. p. 267, de-
 fensam existimarem fuisse. Interim
 ex utraque scriptura novam composui.
 SCHN. Qui τελῶς με μέγα φρονεῖν.
 Schneidero quæ alter opposuit ad
 Demosthenem quum nihil nisi rem
 minime obscuram nihilo verioribus
 intricant commentis, sufficit dixisse
 non solum Xenophontem, sed omnes
 illius ætatis φρονεῖν nunquam dix-
 isse pro μέγα φρονεῖν, ut corrigendus
 sit Eur. Herc. F. 774: Ὁ τ' ἄλβος
 ἃ τ' εὐτυχία φρονεῖν βροτοὺς ἐξάγε-
 ται, reposito φρενῶν. Deinde vero
 φρονεῖν ἐπὶ τινι dici cœpisse, omisso

μέγα, sed ipsa constructione verbi
 significationem declarante, quo jam
 Demosthenes usus est p. 836, 10: Τοῦτ'
 ἐφ' ᾧ φρονεῖ μάलिστα, ubi μάλιστα ad
 ἐφ' ᾧ pertinet, non ad φρονεῖ. Deni-
 que recentiores, qui etiam φρόνησις et
 φρόνιμος contra quam veteres de su-
 perbia dicerent, φρονεῖν quoque de
 illa dixisse simpliciter, ut pluribus
 expositum ad Thes. Stephani.

10. τοῖς πρεσβυτέροις] Conf. Com-
 ment. 2, 3, 16. ZEUN.

11. Ταναοξάρη] Ctesias c. 8 Ταναοξάρ-
 κην nominans δεσπότην Βακτρίων [καὶ
 τῆς χώρας] καὶ Χοραμνίων καὶ Παρθίων
 καὶ Καρμανίων fuisse narrat: Hero-
 dotus et Aristoteles Smerdim, Æ-
 schylus Merdim vel Mardim, Justi-
 nus Mergim nominat. SCHN.

δωμι Μήδων τε καὶ Ἀρμενίων καὶ τρίτων Καδουσίων·
 ταῦτα δέ σοι διδούς νομίζω ἀρχὴν μὲν μείζω καὶ τοῦνομα
 τῆς βασιλείας τῷ πρεσβυτέρῳ καταλιπεῖν, εὐδαιμονίαν δὲ
 12 σοὶ ἀλυποτέραν. ὁποίας μὲν γὰρ ἀνθρωπίνης εὐφροσύνης
 ἐπιδεῆς ἔσει οὐχ ὀρώ· ἀλλὰ πάντα σοι τὰ δοκοῦντα ἀν-
 θρώπους εὐφραίνειν παρέσται. τὸ δὲ δυσκαταπρακτοτέρων
 τε ἑρᾶν καὶ τὸ πολλὰ μεριμνᾶν καὶ τὸ μὴ δύνασθαι ἡσυ-
 χίαν ἔχειν κεντριζόμενον ὑπὸ τῆς πρὸς τὰμὰ ἔργα φιλονει-
 κίας καὶ τὸ ἐπιβουλεύειν καὶ τὸ ἐπιβουλεύεσθαι, ταῦτα τῷ
 βασιλεύοντι ἀνάγκη σοῦ μᾶλλον συμπαρομαρτεῖν, ἢ σάφ'
 13 ἴσθι τῷ εὐφραίνεισθαι πολλὰς ἀσχολίας παρέχειν. οἶσθα
 μὲν οὖν καὶ σὺ, ὦ Καμβύση, ὅτι οὐ τόδε τὸ χρυσοῦν
 σκῆπτρον τὸ τὴν βασιλείαν διασῶζόν ἐστιν, ἀλλ' οἱ πι-
 στοὶ φίλοι σκῆπτρον βασιλεῦσιν ἀληθέστατον καὶ ἀσφα-
 λέστατον. πιστοὺς δὲ μὴ νόμιζε φύεσθαι ἀνθρώπους·
 πᾶσι γὰρ ἂν οἱ αὐτοὶ πιστοὶ φαίνοντο, ὥσπερ καὶ τᾶλλα
 τὰ πεφυκότες πᾶσι τὰ αὐτὰ φαίνεται· ἀλλὰ τοὺς πιστοὺς
 τίθεσθαι δεῖ ἕκαστον ἑαυτῷ· ἡ δὲ κτῆσις αὐτῶν ἐστίν οὐ-
 14 δαμῶς σὺν τῇ βίᾳ, ἀλλὰ μᾶλλον σὺν τῇ εὐεργεσίᾳ. εἰ
 οὖν καὶ ἄλλους τινὰς πειράσει συμφύλακας τῆς βασιλείας
 ποιεῖσθαι, μηδαμόθεν πρότερον ἄρχου ἢ ἀπὸ τοῦ ὁμόθεν
 γενομένου. καὶ πολῖταί τοι ἄνθρωποι ἀλλοδαπῶν οἰκειότε-

τρίτων] τριῶν Juntina. τρίτον A.D.G.M.V. 12. ἐνδεῆς D. ἔσει
 B. pr. D. ἔση A.B. corr. G. τε om. G. τὸ πολλὰ] τὰ πολλὰ D. τὰ
 ἐμὰ D. συμπαρομαρτάνειν D. ἂ] ὦ, D. σάφ' ἴσθι] σαῖθι D. corr. s. v.
 παρέχει D. 13. οὐ τόδε τὸ] οὐδὲ τὸ D. οὐ τὸ Stob. Fl. 84, 24, citans οἶσθα
 —16. ἐφικνεῖται. ἐστίν post σκῆπτρον D. Stob. πιστοῖ] πολλοὶ A.G.
 πιστοὺς καὶ ἀσφαλεστάτους Stob., omittens καὶ ἀσφαλέστατον. φύεσθαι
 ἀνθρώπους A. ἀνθρώπους φύεσθαι G.M. φύσει φύεσθαι ἀνθρώπους Ald. P. Stob.
 τὰ ἄλλα Stob. τὰ om. A.G.M. πᾶσι τὰ] πᾶσιν Stob. φαίνεσθαι A.G.
 τοὺς] τοὺς μὲν Stob. αὐτῶν ἐστίν] ἐστίν αὐτῶν D. 14. Libri πειράση.
 τῆς β. σ. Stob. ἀπὸ σκηνῶν A.G. pr.

εὐδαιμονίαν ἀλυσ.] Conf. 1, 6, 25;
 7, 2, 28. ZEUN.

12. σοῦ μᾶλλον] Dictum pro μᾶλ-
 λον ἢ σοὶ Weiskius comparabat cum
 Anab. 2, 5, 13. Add. Thucyd. 1, 85,
 Eur. Orest. 548, Plato Legum 2,
 p. 674 A. SCHN.

τῷ εὐφραίνεισθαι] De Laced. re-
 publ. 13, 1: Ὡς μηδεμία ἀσχολία ἢ
 αὐτοῖς τῶν πολεμικῶν ἐπιμελεῖσθαι.
 Supra 8, 1, 13: Ὅτι ἀσχολίαν παρ-
 ἔξει τῆς τῶν ὄλων σωτηρίας ἐπιμελεί-

σθαι. Qui loci mihi casum articuli
 faciunt suspectum. Ecce enim Com-
 ment. 1, 3, 11: Πολλὴν ἀσχολίαν
 ἔχειν τοῦ ἐπιμελεῖσθαι τινοῦ καλοῦ
 κάγαθου. Sine articulo est Econ. 4,
 3, et 6, 9. SCHN. Itaque hic τοῦ
 malis.

13. οἶσθα] Sequentia exprimit Sal-
 lust. B. J. c. 10. HUTCH.

φύεσθαι] φύσει φύεσθαι Ald., ut 5,
 1, 23, φύσει πεφυκέναι. ZEUN.

- ροι καὶ σύσσιτοι ἀποσκήνων· οἱ δὲ ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ σπέρματος φύντες καὶ ὑπὸ τῆς αὐτῆς μητρὸς τραφέντες καὶ ἐν τῇ αὐτῇ οἰκίᾳ αὐξηθέντες καὶ ὑπὸ τῶν αὐτῶν γονέων ἀγαπώμενοι καὶ τὴν αὐτὴν μητέρα καὶ τὸν αὐτὸν πατέρα
- 15 προσαγορεύοντες, πῶς οὐ πάντων οὗτοι οἰκειότατοι; μὴ οὖν ἂ οἱ θεοὶ ὑφήγηται ἀγαθὰ εἰς οἰκειότητα ἀδελφοῖς μάταιά ποτε ποιήσητε, ἀλλ' ἐπὶ ταῦτα εὐθὺς οἰκοδομεῖτε ἄλλα φιλικὰ ἔργα· καὶ οὕτως αἰὲ ἀνυπέρβλητος ἄλλοις ἔσται ἡ ὑμετέρα φιλία. ἑαυτοῦ τοι κήδεται ὁ προνοῶν ἀδελφοῦ· τίνι γὰρ ἄλλῳ ἀδελφὸς μέγας ὢν οὕτω καλὸν ὥς ἀδελφῷ; τίς δ' ἄλλος τιμήσεται δι' ἄνδρα μέγα δυνάμενον οὕτως ὥς ἀδελφός; τίνα δὲ φοβήσεται τις ἀδικεῖν
- 16 ἀδελφοῦ μεγάλου ὄντος οὕτως ὥς τὸν ἀδελφόν; μήτε οὖν θάττον μηδεὶς σοῦ τούτῳ ὑπακουέτω μήτε προθυμότερον παρέστω· οὐδενὶ γὰρ οἰκειότερα τὰ τούτου οὔτε ἀγαθὰ οὔτε δεινὰ ἢ σοί. ἐννόει δὲ καὶ τάδε· τίνι χαρισάμενος ἐλπίσαις ἂν μειζόνων τυχεῖν ἢ τούτῳ; τίνι δ' ἂν βοηθήσας ἰσχυρότερον σύμμαχον ἀντιλάβοις; τίνα δ' αἰσχίον μὴ φιλεῖν ἢ τὸν ἀδελφόν; τίνα δὲ ἀπάντων κάλλιον προτιμᾶν ἢ τὸν ἀδελφόν; μόνου τοι, ὦ Καμβύση, πρωτεύοντος ἀδελφοῦ παρ' ἀδελφῷ οὐδὲ φθόνος παρὰ τῶν ἄλλων
- 17 ἐφικνεῖται. ἀλλὰ πρὸς θεῶν πατρῶων, ὦ παῖδες, τιμᾶτε ἀλλήλους, εἴ τι καὶ τοῦ ἐμοὶ χαρίζεσθαι μέλει ὑμῖν· οὐ

οἱ δὲ] οἱ δὲ οἱ G.M. καὶ ὑπὸ—τραφέντες om. Stob. μήτρας A. ὑπὸ τῶν] τῶν A.G. 15. ἀδελφοῖς] τοῖς ἀδελφοῖς D. ποιήσεται D. ταῦτα] ταῦθ' D. οὕτως αἰὲ] οὕτω δὴ Stob. ἄλλοις] ἀλλήλοισι A.G.M. om. Stob. ἄλλο D. οὕτως D. δι' D. Trinc. Stob. διὰ A. Stob. δὴ A.G. μεγαλυνάμενον A.G. pr. 16. σοῦ om. G. τὰ τούτου—ἀγαθὰ—δεινὰ] τούτου—τάγαθὰ—τὰ δεινὰ D. Stob. ἐννόει δὲ] ἐννοεῖτε A.G. τυγχάνειν Stob. τίνα δὲ ἀπάντων—ἀδελφὸν om. D. προτιμᾶν πάντων κάλλιον Stob. πρωτεύοντος D. Stob. πρώτου ὄντος A.G. ἀφικνεῖται A.G., et qui mg. ὅλον ὥραϊον τὸ χωρίον, D. 17. ὦ om. A.G. τοῦ] τότε A.G., corr. mg. r. M. mg. μέλλει D.

15. ἄλλοις] Suspectum et supervacuum, quum ἀνυπέρβλητος simpliciter dici soleat, ut apud Demosth. p. 23, 10, et Lycurgum aliquoties.

τιμήσεται] De usitata apud antiquiores Atticos forma dictum ad Thes. Steph. v. Τιμάω p. 2189 A. Recentioris ætatis est forma τιμηθήσονται, rejecta ab Atticistis et eximenda Thuc. 6, 80, Demostheni p. 410, 20,

quippe sæpe illata ab librariis, ut dixi ibidem.

φοβήσεται] Conf. Comment. 2, 3, 4. ZEUN.

16. ἰσχυρότερον σύμμαχον] Non potentio-rem, sed firmiorem, certio-rem, ut in inscr. Att. apud Bæckh. vol. I, p. 111, n. 74, 14: Σύμμαχοι ἐσόμεθα πιστοὶ καὶ ἰσχυροί.

γὰρ δήπου τοῦτό γε σαφῶς δοκεῖτε εἶδέναι ὥς οὐδέν ἐμὶ
 ἐγὼ ἔτι, ἐπειδὰν τοῦ ἀνθρωπίνου βίου τελευτήσω· οὐδὲ γὰρ
 νῦν τοι τὴν γ' ἐμὴν ψυχὴν ἐωρᾶτε, ἀλλ' οἷς διεπράττετο,
 18 τοῦτοις αὐτὴν ὥς οὖσαν κατεφωρᾶτε. τὰς δὲ τῶν ἄδικα
 παθόντων ψυχὰς οὐπω κατενόησατε οἷους μὲν φόβους τοῖς
 μαιφόνοις ἐμβάλλουσιν, οἷους δὲ παλαμναίους τοῖς ἀνο-
 σίοις ἐπιπέμπουσι; τοῖς δὲ φθιμένοις τὰς τιμὰς διαμένειν
 ἔτι ἂν δοκεῖτε, εἰ μηδενὸς αὐτῶν αἱ ψυχαὶ κύριαι ἦσαν;
 19 οὗτοι ἔγωγε, ὦ παῖδες, οὐδὲ τοῦτο πρόποτε ἐπέισθην ὥς ἡ
 ψυχὴ ἕως μὲν ἂν ἐν θνητῷ σώματι ἦ, ζῇ, ὅταν δὲ τούτου
 ἀπαλλαγῇ, τέθνηκεν· ὁρῶ γὰρ ὅτι καὶ τὰ θνητὰ σώματα
 ὅσον ἂν ἐν αὐτοῖς χρόνον ἦ ἡ ψυχὴ, ζῶντα παρέχεται.
 20 οὐδέ γε ὅπως ἄφρων ἔσται ἡ ψυχὴ, ἐπειδὰν τοῦ ἄφρονος
 σώματος δίχα γένηται, οὐδὲ τοῦτο πέπεισμαι· ἀλλ' ὅταν
 ἄκρατος καὶ καθαρὸς ὁ νοῦς ἐκκριθῇ, τότε καὶ φρονιμώτα-

τοῦτό γε] γε τοῦτο D. εἰμι ἐγὼ ἔτι] ἔτι ἐγὼ ἔσομαι D. ἐγὼ] Hic mg.
 B. ὅρα ἀσεβοῦς δόξαν περὶ ἀθανασίας ψυχῆς καὶ αἰδιώτητος καὶ τοῖς (sic) τῶν ἐν
 τῷ παρόντι βίῳ πεπραγμένων ἀναποδώσεως. γὰρ om. D. 18. μαιφ.
 D. pr. διανέμειν D.M. mg. ἔτι ἂν] ὅτι πᾶν D. 19. οὗτοι] οὐ-
 τως D. ἡ ζῇ] ζῇ A. 20. οὐδέ] ὁ δέ D. τότε φρ. αὐτὸν εἰκὸς
 εἶναι D.

οὐδὲ γὰρ] Locum Cicero de Se-
 nectute ita vertit c. 22: "Nolite ar-
 bitrari, o mihi carissimi filii, me, cum
 a vobis discessero, nusquam aut
 nullum fore. Nec enim, dum eram
 vobiscum, animum meum videbatis;
 sed eum esse in hoc corpore, ex iis
 rebus, quas gerebam, intelligebatis.
 Eundem igitur esse creditote, etiamsi
 nullum videbitis." Conf. Comment.
 I, 4, 9. ZEUN.

18. τῶν ἄδικα παθόντων] I. q. ἀδίκως
 ἀποθανόντων.

τὰς τιμὰς] Cicero l. c. vertit hæc:
 "Nec vero clarorum virorum post
 mortem honores permanerent, si nihil
 eorum ipsorum animi efficerent, quo
 diutius in memoriam sui teneremus."
 Verum cum priorem sententiam omi-
 sisset, sequebatur, ut vim argumenti
 Cicero infringeret mutando. Con-
 silium Cyri et sermonis omnis in eo
 versatur vis, ut filiis reverentiam erga
 memoriam mortui suam commendet,
 ducto argumento ex natura animi
 post mortem etiam permanentis nec
 cum vita vires curamque adeo rerum

humanarum necessariorumque depo-
 nentis. Recte Camerarius: "Num-
 quid autem arbitramini, permanere
 potuisse honores, qui habentur mor-
 tuis, si nullius rei potestas penes ani-
 mos illorum esset?" SCHN.

19. οὗτοι ἔγωγε] Cicero hæc vertit:
 "Mibi quidem nunquam persuaderi
 potuit, animos, dum in corporibus
 essent mortalibus, vivere, cum exis-
 sent ex iis, emori: nec vero tum ani-
 mum esse insipientem, cum ex insi-
 pientī corpore evasisset, sed cum
 omni admixtione corporis liberatus,
 purus et integer esse cœpisset, tum
 esse sapientem. Atque etiam cum
 hominis natura morte dissolvitur, cœ-
 terarum rerum perspicuum est quo
 quæque discedant; abeunt enim illuc
 omnia, unde orta sunt; animus au-
 tem solus, nec cum adest, nec cum
 discedit, apparet." SCHN.

20. ἄκρατος καὶ καθαρὸς] Valckenar.
 ad Euripidis Hippolyt. p. 283 b, ἀκῆ-
 ρατος ex Ciceronis versione corrige-
 bat. SCHN. Plutarch. Romul. c. 28:
 Λεκτέον οὖν ἐχομένους τῆς ἀσφαλείας

- τον εἰκὸς αὐτὸν εἶναι. διαλυομένου δὲ ἀνθρώπου δηλὰ
 ἐστὶν ἕκαστα ἀπiónτα πρὸς τὸ ὁμόφυλον πλὴν τῆς ψυχῆς·
 21 αὕτη δὲ μόνη οὔτε παροῦσα οὔτε ἀπιοῦσα ὀράται. ἐννοή-
 σατε δ', ἔφη, ὅτι ἐγγύτερον μὲν τῶν ἀνθρωπίνων θανάτῳ
 οὐδέν ἐστὶν ὕπνου· ἡ δὲ τοῦ ἀνθρώπου ψυχὴ τότε δήπου
 θειοτάτη καταφαίνεται καὶ τότε τι τῶν μελλόντων προορᾷ·
 22 τότε γὰρ, ὡς ἔοικε, μάλιστα ἐλευθεροῦται. εἰ μὲν οὖν
 οὕτως ἔχει ταῦτα ὥσπερ ἐγὼ οἶμαι καὶ ἡ ψυχὴ καταλείπει
 τὸ σῶμα, καὶ τὴν ἐμὴν ψυχὴν καταιδούμενοι ποιεῖτε ἃ ἐγὼ
 δέομαι· εἰ δὲ μὴ οὕτως, ἀλλὰ μένουσα ἡ ψυχὴ ἐν τῷ σώ-
 ματι συναποθνήσκει, ἀλλὰ θεοὺς γε τοὺς αἰεὶ ὄντας καὶ
 πάντ' ἐφορῶντας καὶ πάντα δυναμένους, οἱ καὶ τήνδε τὴν
 τῶν ὅλων τάξιν συνέχουσιν ἀτριβῇ καὶ ἀγήρατον καὶ ἀνα-
 μάρτητον καὶ ὑπὸ κάλλους καὶ μεγέθους ἀδιήγητον, τού-
 τους φοβούμενοι μήποτε ἀσεβὲς μηδὲν μηδὲ ἀνόσιον
 23 μῆτε ποιήσητε μῆτε βουλευσῆτε. μετὰ μέντοι θεοὺς
 καὶ ἀνθρώπων τὸ πᾶν γένος τὸ αἰεὶ ἐπιγιγνόμενον αἰ-
 δεῖσθε· οὐ γὰρ ἐν σκότῳ ὑμᾶς οἱ θεοὶ ἀποκρύπτονται, ἀλλ'
 ἐμφανῇ πᾶσιν ἀνάγκη αἰεὶ ζῆν τὰ ὑμέτερα ἔργα· ἃ ἦν μὲν
 καθαρὰ καὶ ἔξω τῶν ἀδίκων φαίνεται, δυνατοὺς ὑμᾶς ἐν
 πᾶσιν ἀνθρώποις ἀναδείξει· εἰ δὲ εἰς ἀλλήλους ἀδικόν τι

21. τῷ ἀνθρωπίνῳ A.G. οὐδέ G. τι τῶν] τι καὶ τῶν D. 22. Libri
 οἶμαι. ἃ] ὡς D. ἐν τῷ σ. ἡ ψ. D. πάντα om. D. συνέχουσιν]
 συγκρατοῦσιν D. ἀτριβῇ A.G. ἀκήρατον A.G. καὶ ἀναμάρτητον G.
 mg. r. κάλλους] τάχους D. μήποτε D.M. μῆποι A.G. 23. ἐπι-
 γινν.] γιν. corr. r. G. αἰδεῖσθαι A. ἦν] εἰ G.M. ἀδίκων] ἀδίκων ἔρ-
 γων D. εἰς] ἐς A.G.

κατὰ Πίνδαρον ὡς σῶμα μὲν πάντων
 ἔπεται θανάτῳ περισθενεί, ζῶν δ' ἔτι
 λείπεται αἰῶνος εἰδῶλον· τὸ γάρ ἐστι
 μόνον ἐκ θεῶν. ἦκει γὰρ ἐκείθεν, ἐκεῖ δ'
 ἀνεισιν, οὐ μετὰ σώματος, ἀλλ' ἐὰν ὅτι
 μάλιστα σώματος ἀπαλλαγῇ καὶ δια-
 κριθῇ καὶ γένηται καθαρὸν παντάσῃ
 καὶ ἄσκαρον καὶ ἀγιόν. VALCK.

21. ἐννοήσατε] Cicero: "Jam vero
 videtis, nihil esse mortis tam simile
 quam somnum. Atqui dormientium
 animi maxime declarant divinitatem
 suam: multa enim, cum remissi et
 liberi sunt, futura prospiciunt. Ex
 quo intelligitur, quales futuri sint,
 cum se plane corporis vinculis relaxa-

verint." SCHN.

22. ἡ ψυχὴ συναποθνήσκει] Cicero
 vertit: "Quare si hæc ita sunt, sic
 me colitote ut deum: sin una est in-
 teriturus animus cum corpore, vos
 tamen deos verentes, qui hanc om-
 nem pulcritudinem tuentur et re-
 gunt, memoriam nostri pie inviolate-
 que servabitis." SCHN.

ἀτριβῇ] Comment. 4, 3, 13: 'Ο τὸν
 ὅλον κόσμον συντάττων τε καὶ συνέχων
 —καὶ αἰεὶ μὲν χρωμένοις ἀτριβῇ τε καὶ
 ὑγιά καὶ ἀγήρατον παρέχων. Etiam
 Pollux 2, 14, ἀγήρατον τάξιν ex h. l.
 laudavit, ubi ante Ruhnkenii correc-
 tionem δόξαν vulgabatur. SCHN.

φρονήσετε, ἐκ πάντων ἀνθρώπων τὸ ἀξιόπιστοι εἶναι ἀποβαλεῖτε. οὐδεὶς γὰρ ἂν ἔτι πιστεῦσαι δύναίτο ὑμῖν, οὐδ' εἰ πάνυ προθυμοῖτο, ἰδὼν ἀδικούμενον τὸν μάλιστα φιλία
 24 προσήκοντα. εἰ μὲν οὖν ἐγὼ ὑμᾶς ἱκανῶς διδάσκω οἷους χρὴ πρὸς ἀλλήλους εἶναι· εἰ δὲ μὴ, καὶ παρὰ τῶν προγεγενημένων μαυθάνετε· αὕτη γὰρ ἀρίστη διδασκαλία. οἱ μὲν γὰρ πολλοὶ διαγεγέννηται φίλοι μὲν γονεῖς παισὶ, φίλοι δὲ ἀδελφοὶ ἀδελφοῖς· ἥδη δὲ τινες τούτων καὶ ἐναντία ἀλλήλοις ἔπραξαν· ὁποτέροις ἂν οὖν αἰσθάνησθε τὰ πραχθέντα συνενεγκόντα, ταῦτα δὴ αἰρούμενοι ὀρθῶς ἂν
 25 βουλευοίσθε. καὶ τούτων μὲν ἴσως ἥδη ἄλλις. τὸ δ' ἐμὸν σῶμα, ὃ παῖδες, ὅταν τελευτήσω, μήτε ἐν χρυσῷ θήτε μήτε ἐν ἀργύρῳ μήτε ἐν ἄλλῳ μηδενί, ἀλλὰ τῇ γῇ ὡς τάχιστα ἀπόδοτε. τί γὰρ τούτου μακαριώτερον τοῦ γῇ μιχθῆναι, ἢ πάντα μὲν τὰ καλὰ, πάντα δὲ τάγαθὰ φύει τε καὶ τρέφει; ἐγὼ δὲ καὶ ἄλλως φιλάνθρωπος ἐγενόμην καὶ νῦν ἡδέως ἂν μοι δοκῶ κοινωνῆσαι τοῦ εὐεργετοῦντος ἀν-

ἀξιόπιστον A.G. μάλιστα] πάνυ D. 24. ἀρίστη] ἡ ἀρίστη D.
 ἀδελφοὶ om. A.G. ἐν αἰτία A. ὁποτέρως D. δὴ αἰρούμενοι] ἂν αἰρού-
 μενοι D. 25. ἀργυρῷ A.G. μήτε] μηδὲ G. μηδ' D. μακαριώτατον
 A.G. τοῦ] ἢ τὸ D. ἐγὼ δὲ] ἐγὼ G.

24. εἰ μὲν—εἰ δὲ μὴ] V. ad 7, 5, 54.

25. ἀπόδοτε] Cicero Leg. 2. 22 : "Ac mihi quidem antiquissimum sepulturæ genus id fuisse videtur, quo apud Xenophontem Cyrus utitur; redditur enim terræ corpus, et ita locatum ac situm, quasi operimento matris obducitur." E legibus Persarum cadaver mortui cremare non licebat; ignem enim sacrum habebant, teste Herodoto 3, 16, qui 1, 140, de Persis, κατακρήσαντες γῇ κρύπτουσι, quo respiciens Cicero Tusc. 1, 45 : Persæ mortuos cera circumlitos conduunt, ut quam maxime permaneant diuturna corpora. Curtii narratio 10, 1, Xenophonteam confirmat. SCHN. Persarum hodiernorum morem mortuos sine loculo sepeliendi describens Chardin *Voyages en Perse* vol. 8, p. 5 ed. Langlès : "Il faut observer qu'en Perse, comme dans le reste de l'Orient, on n'enterre point les corps enfermés dans des bières, mais on les porte en terre

dans une bière commune que la mosquée fournit. On y met le corps au moment qu'on le veut emporter, et quand le convoi est arrivé à la fosse, on tire le corps de la bière, et on l'enterre enveloppé dans le drap mortuaire. Les Persans disent que la bière empêche le corps de se réduire assez tôt en poudre, selon que Dieu a ordonné qu'il y retourne." De Cyri sepulcro apud Pasargadas Arrian. Anab. 6, 29, et præter Curtium l. c. Strab. 15, p. 730, citat Zeunius. V. Ker Porter *Travels in Georgia, Persia* etc. vol. 1, p. 502-8.

καὶ νῦν ἡδέως ἂν μοι δοκῶ κοινωνῆσαι] Simillimus est locus Œcon. 6, 11 : Καὶ ταῦτά μοι δοκῶ ἡδέως ἐκάτερα ἀκούειν σου, ὅπως ἂ μὲν ἀγαθὰ ἐστι ποιῶμεν, ἃ δὲ βλαβερὰ, μὴ ποιῶμεν. SCHN.

τοῦ εὐεργετοῦντος ἀνθρώπου] Periphrastice dicit terram, et simul reddit rationem cur ante dixerit φιλάνθρωπος ἐγενόμην. ZEUN.

- 26 *θρώπους. ἀλλὰ γὰρ ἤδη, ἔφη, ἐκλείπει μοι φαίνεται ἡ ψυχὴ ὅθενπερ, ὡς ἔοικε, πᾶσιν ἄρχεται ἀπολείπουσα. εἴ τις οὖν ὑμῶν ἢ δεξιᾶς βούλεται τῆς ἐμῆς ἄψασθαι ἢ ὄμμα τοῦμόν ζῶντος ἔτι προσιδεῖν ἐθέλει, προσίτω· ὅταν δ' ἐγὼ ἐγκαλύψωμαι, αἰτοῦμαι ὑμᾶς, ὦ παῖδες, μηδεὶς ἔτ' ἀνθρώ-*
 27 *πων τοῦμόν σῶμα ιδέτω, μηδ' αὐτοὶ ὑμεῖς. Πέρσας μέντοι πάντας καὶ τοὺς συμμάχους ἐπὶ τὸ μνήμα τοῦμόν παρακα-*
λεῖτε, συνησθησομένους ἐμοὶ, ὅτι ἐν τῷ ἀσφαλεῖ ἤδη ἔσομαι,
ὡς μηδὲν ἂν ἔτι κακὸν παθεῖν, μήτε ἣν μετὰ τοῦ θεοῦ γένω-
μαι μήτε ἣν μηδὲν ἔτι ὦ· ὁπόσοι δ' ἂν ἔλθωσι, τούτους εὖ
 28 *ποιήσαντες ὁπόσα ἐπ' ἀνδρὶ εὐδαίμονι νομίζεται ἀποπέμ-*
πετε. καὶ τοῦτο, ἔφη, μέμνησθέ μου τελευταῖον, τοὺς φί-
λους εὐεργετοῦντες καὶ τοὺς ἐχθροὺς δυνήσεσθε κολάζειν.
καὶ χαίρετε, ὦ φίλοι παῖδες, καὶ τῇ μητρὶ ἀπαγγέλλετε ὡς
παρ' ἐμοῦ· καὶ πάντες δὲ οἱ παρόντες καὶ οἱ ἀπόντες φίλοι
χαίρετε. ταῦτ' εἰπὼν καὶ πάντας δεξιωσάμενος συνεκαλύ-
ψατο καὶ οὕτως ἐτελεύτησεν.

26. περιπαθὲς ὄλον τὸ χωρίον D. mg. ἐκλείπειν A.G. ἔρχεται G. corr. s.v.r. τι G. pr. ἢ βούλεται δεξιᾶς G. 27. μετὰ—ἣν om. D. 28. τε-
 λευταῖον] ἔπος add. D. εὐεργετοῦντες] εὖ ποιοῦντες D. κολάζεσθαι D.
 ἀπαγγέλλετε D. ἐτελεύτησεν] τελευτὴ κύρου A. mg. G. mg.

26. ἀλλὰ γὰρ] H. e. sed plura dicere prohibeor: nam etc. ZEUN.

ὅθενπερ] H. e. a quibus corporis partibus, v. c. pedibus, manibus, oculis, lingua, etc. ZEUN.

ἔοικε] Ut solet fieri e lege naturæ. ZEUN.

βούλεται—ἐθέλει] Verbi utriusque discrimen recte ita explicant veteres ut βούλεσθαι ἐπὶ λογικοῦ τάττεσθαι, θέλειν vero φυσικὸν esse dicant. (Conf. Maximi Confess. vol. 2, p. 2 seq. disputationem περὶ θελήσεως et βουλήσεως.) Demosth. p. 24, 1: *Ἄν οἱ τε θεοὶ θέλωσι καὶ ὑμεῖς βούλησθε. Eur. Alc. 281: Δέξαι θέλω σοι πρὶν θανεῖν ἢ βούλομαι. Conf. 7, 2, 10. Recte distinguit etiam Eustathius proem. ad Dionys. p. 67, 20: 'Ὡς μηδὲν εἶναι ὅπερ ἂν ἐμοὶ βουλήτῳ, ὃ μὴ καὶ σοὶ θελήτῳ.

μηδεὶς—ιδέτω] Nec Socrates voluit corpus suum mortuum lavari a mulieribus. Ergo se ipse lavit. Plat.

Phæd. c. 63. ZEUN.

27. ἣν μηδὲν ἔτι ὦ] Eandem sententiam Socraticam tractat ex Platonis Apologia Cicero Tusc. Q. 1, 41. ZEUN. Sic s. 17: Οὐδὲν εἰμι ἐγὼ ἔτι. Soph. El. 244: 'Ὁ μὲν θανὼν γὰρ τε καὶ οὐδὲν ὢν.

τούτους εὖ ποιήσαντες] Quæcunque solent exhiberi in funere viri beati, Gesnerus epulas funebres interpretatur. Forte dona etiam et munera distribuebantur vocatis ad funus, quibus verbum εὖ ποιεῖν melius congruit. SCHN.

28. ὡς παρ' ἐμοῦ] Intellige χαίρειν, salutem nuntiate verbis meis. SCHN.

οὕτως ἐτελεύτησεν] Sic certe mortem subire debuit Cyrus, sed an ipse hoc modo e vita discesserit haud temere dubitatur in tanto scriptorum dissensu. Cicero quidem ex Dinone, ut supra dictum ad c. 7, 1, Cyrum ad septuagesimum ætatis annum pervenisse tradit. Lucianus Macrob. c. 14

[ΚΕΦ. Η.]

“Οτι μὲν δὴ καλλίστη καὶ μεγίστη τῶν ἐν τῇ Ἀσίᾳ ἡ Κύρου βασιλεία ἐγένετο αὐτῇ ἑαυτῇ μαρτυρεῖ. ὠρίσθη γὰρ πρὸς ἑω μὲν τῇ Ἐρυθρᾷ θαλάττῃ, πρὸς ἄρκτον δὲ τῷ Εὐξείνῳ πόντῳ, πρὸς ἐσπέραν δὲ Κύπρῳ καὶ Αἰγύπτῳ, πρὸς μεσημβρίαν δὲ Αἰθιοπία. τοσαύτη δὲ γενομένη μιᾷ γνώμῃ τῇ Κύρου ἐκυβερνᾶτο, καὶ ἐκείνός τε τοὺς ὑφ’ ἑαυτῷ ὥσπερ ἑαυτοῦ παῖδας ἐτίμα τε καὶ ἐθεράπευεν, οἳ τε ἀρχόμενοι Κυρον ὡς πατέρα ἐσέβοντο. ἐπεὶ μέντοι Κύρος ἐτελεύτησεν, 2 εὐθὺς μὲν αὐτοῦ οἱ παῖδες ἐστασίαζον, εὐθὺς δὲ πόλεις καὶ ἔθνη ἀφίσταντο, πάντα δ’ ἐπὶ τὸ χεῖρον ἐτρέπετο. ὥς δ’ ἀληθῆ λέγω ἄρξομαι διδάσκων ἐκ τῶν θείων. οἶδα γὰρ ὅτι πρότερον μὲν βασιλεὺς καὶ οἱ ὑπ’ αὐτῷ καὶ τοῖς τὰ ἔσχατα [2]

1. καλλίστη καὶ μεγίστη] ἀρίστη καὶ καλλίστη D. κύρου] τοῦ κύρου G. γὰρ] μὲν γὰρ Muretus. μὲν A.D.G. om. I. μὲν addunt D.I. om. A.G. πόντῳ] καὶ προποντίδι καὶ ἑλλησπόντῳ add. D. κύρον post ἐσέβοντο D. 2. εὐθὺς μὲν] εὐθὺς M. αὐτοὶ οἱ A. οἱ αὐτοὶ G., punctis sub οἱ positis a corr., qui οἱ (sic) post αὐτοὶ s. v. ἔθνη καὶ πόλεις D. ἐτρέποντο D. γὰρ] μὲν γὰρ G.M.

narrat domi centesimo ætatis anno eum obiisse. Herodotus 1, 214 scribit anno imperii undetrigesimo in bello adversus Massagetas occisum esse; atque idem fatetur alios aliter de morte Cyri tradere. Ctesias narrat eum ex vulnere periisse, quod Indus ei quidam adversus Derbicas pugnanti inflixerit. Auctore Diodoro 1. 2 cruci affixus periit. Joannes Malala Histor. Chron. p. 201 refert eum e prælio navali cum Samiis commisso fuga elapsum et domum reversum, ibi esse trucidatum. ZEUN.

1. Epilogum hunc Xenophonti suppositum ab aliena manu non dubitanter posuit Valckenarius in Annotatione ad Xen. Memorab. p. 238 edit. Ernestinæ: “Quæ vulgata prostat ut Xenophontis Σωκράτους ἀπολογία, est illa hoc ingenio capitali, si quid judico, prorsus indigna, ab eodem conflata, cui finem Cyropædiæ debemus et alia quædam, quæ vulgo leguntur ut Xenophontea.” Causas et argumenta suspicionis non edidit vir

egregius. SCHN. Idem Valckenarius ad initium hujus capitis non solum antiquiori manu ascripserat: “*Spuria vñr seqq.*,” sed etiam de M.: “*Eodem ductu hæc sequuntur in MS. Meerm.*” V. præfat.

ὠρίσθη γὰρ] Pro μὲν restitui γὰρ ex Philolpho et lectione Mureti, atque cum libro Gabriellii et Stephano μὲν reposui post ἑω, ut est 8, 6, 21. ZEUN. Simillima perversitas sublata 1, 3, 1; 1, 6, 39; 7, 2, 28. Conf. etiam var. scr. infra 2, ubi μὲν γὰρ sic illatum pro γὰρ, et 2, 2, 8.

τῷ Εὐξείνῳ πόντῳ] Sic etiam 8, 6, 21, Euxinus Pontus tantum nominatur. SCHN.

2. οἱ παῖδες] Fratrum Cambysis et minoris inimicitias narrat Herodotus 3, 30. Quarum causam Plato Leg. 3, p. 694 s. repetit a neglecta recta educatione et institutione. Cyrum enim ipsum rectæ institutionis expertem et bellicis expeditionibus assidue deditum filios educandos mulieribus eunuchisque reliquisse. ZEUN. Conf. Ctesias Pers. c. 10.

πεποιηκόσιν εἴτε ὄρκους ὁμόσειαν, ἡμπέδουν, εἴτε δεξιὰς
 3 δοῖεν, ἐβεβαίουν. εἰ δὲ μὴ τοιοῦτοι ἦσαν καὶ τοιαύτην
 δόξαν εἶχον, ὥσπερ οὐδὲ νῦν πιστεύει οὐδὲ εἰς ἔτι, ἐπεὶ
 ἔγνωσται ἡ ἀσέβεια αὐτῶν, οὕτως οὐδὲ τότε ἐπίστευσαν
 ἂν οἱ τῶν σὺν Κύρῳ ἀναβάντων στρατηγοί· νῦν δὲ διὰ τῇ
 πρόσθεν αὐτῶν δόξῃ πιστεύσαντες ἐνεχείρισαν ἑαυτοὺς,
 καὶ ἀναχθέντες πρὸς βασιλέα ἀπετμήθησαν τὰς κεφαλὰς.
 πολλοὶ δὲ καὶ τῶν συστρατευσάντων βαρβάρων ἄλλοι
 4 ἄλλαις πίστεσιν ἐξαπατηθέντες ἀπώλοντο. πολὺ δὲ καὶ [3]
 τάδε χεῖρονες νῦν εἰσι. πρόσθεν μὲν γὰρ εἴ τις ἢ διακινδυνέ-
 νύσειε πρὸ βασιλέως ἢ πόλιν ἢ ἔθνος ὑποχείριον ποιή-
 σειεν ἢ ἄλλο τι καλὸν ἢ ἀγαθὸν αὐτῷ διαπραΐξειεν, οὗτοι
 ἦσαν οἱ τιμώμενοι· νῦν δὲ καὶ ἥν τις ὥσπερ Μιθριδάτης
 τὸν πατέρα Ἀριοβαρζάνην προδοὺς, καὶ ἥν τις ὥσπερ
 Ῥεομίθρης τὴν γυναῖκα καὶ τὰ τέκνα καὶ τοὺς τῶν φίλων
 παῖδας ὁμήρους παρὰ τῷ Αἰγυπτίῳ ἐγκαταλιπὼν καὶ τοὺς

Libri ὁμόσειαν. ἡμπέδουν] ἐνεπέδουν D. 3. εἶχον] post hoc οὐδ' ἂν
 εἰς αὐτοῖς ἐπίστευεν add. D.P.M. mg. οὐδὲ εἰς] οὐδεὶς D. ἂν om. A.G.
 δὴ om. G. ἐνεχείρισαν D. pr. ἐπετμ. G. 4. πολὺ] πολλοὶ G.
 mg. διακινδυνεύει A. καλὸν ἢ ἀγαθὸν] invertit D. ἥν] ἂν D.
 ὥσπερ—ἥν τις add. D., et liber Brodæi, posueratque Steph. in marg.: νῦν δὲ
 ἂν τις, ὥσπερ μ. τὸν π. ἀ. προδοὺς, καὶ ὥσπερ λεομ., et vertit Gabrieli-
 us, om. A.G.
 ῥεομίθρης] ῥωμίθρης A.G.M. λεομίθρης D. αἰγυπτίῳ G. ἐγκαταλει-
 πὼν D.

ἡμπέδουν] Eadem forma 3, 1, 21
 sine var. SCHN.

δεξιὰς δοῖεν] V. ad 4, 2, 7. ZEUN.

3. ἐπίστευσαν] V. Anab. 2, 6, 1.

σὺν Κύρῳ] τῷ νεωτέρῳ adden-
 dum fuisse recte monuit Heindorf.
 SCHN.

4. Ἀριοβαρζάνην] Diodorus 15, 90:
 Ἀριοβαρζάνης μὲν δὲ τῆς Φρυγίας σατρά-
 πης, ὃς καὶ Μιθριδάτου τελευτήσαντος
 τῆς τούτου βασιλείας κεκυριευκὼς ἦν.
 Is igitur Ariobarzanes patri Mithri-
 dati successit in Phrygia regnanti:
 contra Xenophontis Mithridates filius
 est hujus ejusdem Ariobarzanes, quem
 prodidit regi Persarum. Miror Wes-
 selingum Xenophontis locum non
 annotasse; nec magis de Rheomithre
 meminerat hujus loci: de quo Diodo-
 rus c. 92, in eadem rebellione satra-
 parum narrat missum a conjuratis ad
 regem Ægypti Tachum, a quo acce-
 pta magna pecunia duces conju-

ratorum prodidit regi Persarum. Ac-
 curatius igitur cognoscere licet ex
 Xenophonte. Diodorus hæc narrat
 sub Ol. 104, 3, postquam hæc literis
 a Xenophonte tradita esse oportet,
 quem vulgo anno primo Ol. 105,
 mortuum volunt. V. quæ disputavi
 de annis Xenophontis in Præf. ad
 Hist. Gr. [V. ad Vitam Diogenis
 Anabasi præmissam p. xxiv.] Da-
 tamen a Mithridate Ariobarzanes filio
 interemtum narrat Cornelius Nepos
 c. 10. De Ariobarzane v. Xenoph.
 H. Gr. 1, 4, 7; 5, 1, 28, et ad 7, 1, 27
 annot. Huc pertinere etiam vide-
 tur locus Aristotelis Polit. 5, 10.
 SCHN.

Ῥεομίθρης] Ita præter Arrianum
 Anab. 1, 12, 14; 2, 11, 10; 3, 18, 17,
 Diodorus 17, 19, 34, Ῥεωμίθρης 15,
 92, ubi Ῥεομίθρης scripsi.

Αἰγυπτίῳ] V. ad 1, 1, 4. ZEUN.

μεγίστους ὄρκους παραβὰς βασιλεῖ δόξῃ τι σύμφορον ποιῆσαι, οὗτοί εἰσιν οἱ ταῖς μεγίσταις τιμαῖς γεραιρόμενοι. 5 ταῦτα οὖν ὀρῶντες οἱ ἐν τῇ Ἀσίᾳ πάντες ἐπὶ τὸ ἀσεβὲς καὶ τὸ ἄδικον τετραμμένοι εἰσὶν· ὅποιοί τινες γὰρ ἂν οἱ προστάται ὦσι, τοιοῦτοι καὶ οἱ ὑπ' αὐτοὺς ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ γίνονται. ἀθεμιστότεροι δὲ νῦν ἢ πρόσθεν ταύτῃ γεγέ- 6 νηται. εἰς γε μὴν χρήματα τῇδε ἀδικώτεροι· οὐ γὰρ [4] μόνον τοὺς πολλὰ ἡμαρτηκότας, ἀλλ' ἤδη τοὺς οὐδὲν ἡδικηκότας συλλαμβάνοντες ἀναγκάζουσι πρὸς οὐδὲν δίκαιον χρήματα ἀποτίνειν· ὥστε οὐδὲν ἦττον οἱ πολλὰ ἔχειν δοκῶντες τῶν πολλὰ ἡδικηκότων φοβοῦνται· καὶ εἰς χεῖρας οὐδ' οὗτοι ἐθέλουσι τοῖς κρείττοσιν ἵεναι. οὐδέ γε ἀθροίζε- 7 σθαι εἰς βασιλικὴν στρατιὰν θαρροῦσι. τοιγαροῦν ὅστις ἂν πολεμῇ αὐτοῖς, πᾶσιν ἔξεστιν ἐν τῇ χώρᾳ αὐτῶν ἀναστρέφεισθαι ἄνευ μάχης ὅπως ἂν βούλωνται διὰ τὴν ἐκείνων περὶ μὲν θεοὺς ἀσέβειαν, περὶ δὲ ἀνθρώπους ἀδικίαν. αἱ μὲν δὲ γινώμαι ταύτῃ τῷ παντὶ χείρους νῦν ἢ τὸ παλαιὸν αὐτῶν.

8 Ὡς δὲ οὐδὲ τῶν σωμάτων ἐπιμέλονται ὥσπερ πρόσθεν, [5] νῦν αὖ τοῦτο διηγῆσομαι. νόμιμον γὰρ δὴ ἦν αὐτοῖς μήτε πτύειν μήτε ἀπομύττεσθαι. δῆλον δὲ ὅτι ταῦτα οὐ τοῦ ἐν τῷ σώματι ὑγροῦ φειδόμενοι ἐνόμισαν, ἀλλὰ βουλόμενοι διὰ πόνων καὶ ἰδρώτος τὰ σώματα στερεοῦσθαι. νῦν δὲ τὸ

παραβὰς] ὁμόσας παρὰ D. ὁμόσας καὶ παραβὰς, ἵνα βασιλεῖ H. 5. ἐπὶ] ὡς ἐπὶ D. τὸ ἄδικον] ἄδικον G.M. ὡς om. A.G. add. D.M. δὴ I. δὲ A.G. pro eraso δὲ νῦν al. m. μὲν οὖν B. ἀθ. μὲν γὰρ δὴ νῦν D. 6. μὴν] μὴν δὴ A.G. ἤδη] ἤδη καὶ D. ἀποτίνειν A.D. οὐδ' καὶ οὐδ' A. ἀθρ. D. στρατιὰν Sturzian Lex. Xen. v. Στρατεία. Libri στρατείαν. 7. μὲν G. s. v. al. m. θεοὺς] τοὺς θεοὺς G.M. παντὶ A.L. corr. 8. ὥσπερ] ὡς G.M. αὖ] αὐτὸ D. πτύειν] ἀποπτύειν D. hic et infra. ἰδρώτων G.

5. ὅποιοι] V. 8, 1, 8. ZEUN.

ἀθεμιστότεροι] Forman 1, 6, 6 sublatam hic agnoscit grammat. Bekkeri Anecd. p. 353, 6. Nisi hic quoque illata ab librariis, ut apud Herodotum.

6. οὐδ' οὗτοι] Divites non magis quam malefici. Aliter hic dici εἰς χεῖρας ἵεναι quam 23, quivis sentiat etiam non admonitus loco Anab. 1, 2, 26, ubi de rege Cilicum est ὁ δ' οὔτε πρότερον οὐδενὶ πῶ κρείττονι ἑαυτοῦ εἰς χεῖρας ἐλθεῖν ἔφη οὔτε τότε Κύρω ἵεναι ἤθελε.

βασιλικὴν στρατιὰν] Anab. 3, 5, 16: Ἐμβαλεῖν. ποτε εἰς αὐτοὺς βασιλικὴν στρατιάν· et alibi στρατεύμα. Ceterum tanquam nimia notavit Beckius De probabilitate critica I. Lips. 1823, p. 11. Eadem fere s. 21.

ἀναστρέφεισθαι—ὅπως ἂν βούλωνται] Hæc tanquam nimia notavit Beckius De probabilitate critica I. Lips. 1823, p. 11. Eadem fere s. 21.

8. ἰδρώτος] Conf. supra 1, 2, 16, et 8, 1, 42. Plur. ἰδρώτες ἑηροὶ Platonis Phædro p. 239 C, qui ipsi h. l. intelliguntur. SCHN.

μὲν μὴ πτύνειν μηδὲ ἀπομύττεσθαι ἔτι διαμένει, τὸ δ' ἐκπο-
 9 νεῖν οὐδαμοῦ ἐπιτηδεύεται. καὶ μὴν πρόσθεν μὲν ἦν αὐτοῖς
 μονοσιτεῖν νόμιμον, ὅπως ὅλη τῇ ἡμέρᾳ χρῶντο καὶ εἰς τὰς
 πράξεις καὶ εἰς τὸ διαπονεῖσθαι· νῦν γε μὴν τὸ μὲν μονο-
 σιτεῖν ἔτι διαμένει, ἀρχόμενοι δὲ τοῦ σίτου ἡνίκαπερ οἱ
 πρῶταῖτα ἀριστῶντες μέχρι τούτου ἐσθίωντες καὶ πίνοντες
 διάγουσιν ἕσπερ οἱ ὀψιαῖτα κοιμώμενοι.

10 Ἦν δ' αὐτοῖς νόμιμον μηδὲ προχοῖδας εἰσφέρεισθαι εἰς [6]
 τὰ συμπόσια, δῆλον ὅτι νομίζοντες τὸ μὴ ὑπερπίνειν ἦττον
 ἂν καὶ σώματα καὶ γνώμας σφάλλειν· νῦν δὲ τὸ μὲν μὴ
 εἰσφέρεισθαι ἔτι αὖ διαμένει, τοσοῦτον δὲ πίνουσιν ὥστε
 ἀντὶ τοῦ εἰσφέρειν αὐτοὶ ἐκφέρονται, ἐπειδὴν μηκέτι δύ-
 νωνται ὀρθούμενοι ἐξιέναι.

11 Ἀλλὰ μὴν κακείνο ἦν αὐτοῖς ἐπιχώριον τὸ μεταξὺ πο-
 ρεομένους μήτε ἐσθίειν μήτε πίνειν μήτε τῶν διὰ ταῦτα
 ἀναγκαίων μηδὲν ποιούντας φανεροὺς εἶναι· νῦν δ' αὖ τὸ
 μὲν τούτων ἀπέχεσθαι ἔτι διαμένει, τὰς μέντοι πορείας
 οὕτω βραχείας ποιούνται ὥς μηδὲν ἂν ἔτι θαυμάσαι τὸ
 ἀπέχεσθαι τῶν ἀναγκαίων.

12 Ἀλλὰ μὴν καὶ ἐπὶ θήραν πρόσθεν μὲν τοσαυτάκις ἐξῆ- [7]
 σαν ὥστε ἀρκεῖν αὐτοῖς τε καὶ ἵπποις γυμνάσια τὰς θήρας·

τὸ om. D. τὸ δ' ἐκπονεῖν D. τὸ δὲ πονεῖν A.G. 9. καὶ εἰς τὰς] εἰς τὰς D.
 περ] μὲν D. Libri πρῶταῖτα. ἕσπερ] ἕσπερ A.G. ἕσπερ D. 10. μη-
 δὲ] μὴ Athen. 11, p. 496 C, citans ἦν δὲ—ἐξιέναι. ἐκφέρεισθαι A.G.M.
 τὸ συμπόσιον Athen. cod. Laur. τὸ] τῷ A.G. μὲν om. A.G. δια-
 μένει] καταμένει D. Athen. 11. φανερόν A. μηδέν' Stephanus,
 μηδὲν D. μηδ' A.G. 12. Libri ἐξήσαν hic et infra. αὐτοῖς τε] καὶ αὐ-
 τοῖς D., ut 22.

μονοσιτεῖν] De μονοσιτία Persarum
 locos 1, 2, 11, et 8, 1, 44, huc non
 pertinere recte admonuit Fischerus,
 qui vocem Megacreontis Abderitæ
 apud Herodotum 7, 120, comparavit,
 unde intelligitur Xerxen, Darii Hy-
 staspis filium, quotidie tantum cœ-
 nasse, non prandisse. Conf. etiam
 Brissonii Regn. Pers. 1, 85; 2, 136.
 SCHN. Μονοσιτεῖν ex Alexide et Pla-
 tone Comico affert Athen. 2, p. 47
 C, D. Est etiam apud Hippocrate-
 tem.

οἱ ὀψ. κοιμώμενοι sunt qui de cœna
 surgunt omnium tardissime. SCHN.
 10. προχοῖδας] Athen. 1. c.: Ξενο-
 φῶν προχοῖδας τινὰς λέγει κύλικας,

ubi omissum κύλικας in C.

ἦν αὐτοῖς νόμιμον—νομίζοντες] Thuc.
 7, 42: Τοῖς Συρακοσίοις κατάπληξις
 οὐκ ὀλίγη ἐγένετο—ὀρῶντες—. 70:
 Πολλὴ ἡ παρακένουσι καὶ βοή—ἐγί-
 γνετο τοῖς μὲν Ἀθηναίοις βιάζεσθαι τε
 τὸν ἐκπλουν ἐπιβοῶντες—. Ubi locus
 similes 3, 36; 6, 24 confert Dukerus.
 V. ad 1, 3, 8.

εἰσφέρειν si esset εἰσφέρεισθαι (quod
 initio sectionis sensu medii verbi
 positum hic passivi deberet accipi
 propter sequens ἐκφέρεισθαι opposi-
 tum) antitheseos saltem ratio con-
 staret melius. Sed jocus ipse frigidus
 admodum visus est Fischero, insulsus
 Heindorfio. SCHN.

ἐπεὶ δὲ Ἀρταξέρξης ὁ βασιλεὺς καὶ οἱ σὺν αὐτῷ ἦττους τοῦ οἴνου ἐγένοντο, οὐκέτι ὁμοίως οὐτ' αὐτοὶ ἐξῆσαν οὔτε τοὺς ἄλλους ἐξῆγον ἐπὶ τὰς θήρας· ἀλλὰ καὶ εἴ τινες φιλόπονοι γενόμενοι σὺν τοῖς περὶ αὐτοὺς ἵππεύσι θαμὰ θηρῶν, φθονοῦντες αὐτοῖς δῆλοι ἦσαν καὶ ὡς βελτίονας αὐτῶν ἐμίσουν.

- 13 Ἀλλὰ τοι καὶ τοὺς παῖδας τὸ μὲν παιδεύεσθαι ἐπὶ ταῖς θύραις ἔτι διαμένει· τὸ μέντοι τὰ ἵππικὰ μαρθάνειν καὶ μελετᾶν ἀπέσβηκε διὰ τὸ μὴ ἰέναι ὅπου ἂν ἀποφαινόμενοι εὐδοκιμοῖεν καὶ ὅτι γε οἱ παῖδες ἀκούοντες ἐκεῖ πρόσθεν τὰς δίκας δικαίως δικαζόμενας ἐδόκουν μαρθάνειν δικαιοσύνην, καὶ τοῦτο παντάπασιν ἀνέστραπται· σαφῶς γὰρ ὁρώσι
- 14 νικῶντας ὁπότεροι ἂν πλείον διδῶσιν. ἀλλὰ καὶ τῶν φυομένων ἐκ τῆς γῆς τὰς δυνάμεις οἱ παῖδες πρόσθεν μὲν ἐμάνθανον, ὅπως τοῖς μὲν ὠφελίμοις χρῶντο, τῶν δὲ βλαβερῶν ἀπέχοντο· νῦν δὲ εἰκόασι ταῦτα διδασκομένοις,

ἄρτοξ. A. (non B.) et qui a s. v. al. m. G. ὁ βασιλεὺς om. D. εἴ
D.E.H. οἱ A.G. γενόμενοι] γένοιτο D. σὺν H. καὶ σὺν A.D.G.
αὐτοὺς] αὐτοὺς A.G. ἑαυτοῦ D. ἵππεύσι θαμὰ θηρῶν] ἵππεύσι μαρτυρῶν
A. et pr. G., in quo al. m. ἃ super μ, et a fecit ex ap, denique θη ex τυ, sed
reliquit duo puncta super υ. ἵππεύσι μα θηρῶν L. ἵππεύσιν ἅμα θηρῶν D.
αὐτῶν] αὐτῶν A.G. ἑαυτῶν D. 13. ἀλλὰ τοι] ἀλλὰ D. θήραις A.
μεντοὶ] μέντοι ἔτι D. ἰέναι] εἶναι D. εὐδοκιμοῖεν] εὐδόκιμοι et εἰ s. οι D.
πρόσθε A. δικαιοσύνη D. διδῶσιν D. διδῶσιν A.G. 14. τῆς
om. D. διδασκόμενοι D.

12. Ἀρταξέρξης] Formæ Ἀρτοξέρξης nullum est vestigium in libris Hist. Gr., in Anabasi Stephanus tantum in suis passim invenerat, ut diximus ad I, I, I, nec minus ludunt libri Herodoti et Thucydidis, non item Diodori et Latinorum, apud quos nullum est vestigium formæ per o, ut probabilis sit Schweighæuseri ad Herodotum sententia, o illatum esse ab recentioribus ἄρτος cogitantibus. Nam Ἀρτοξέρξης, quod esse perhibetur in marmore Paro apud Boeckh. Corp. Inscr. vol. 2, p. 302, 89, fortasse est non recte lectum, quum Ἀρταξέρξης ter sit in inscr. Mylasensi Artaxerxi Mnemoni æquali ibid. p. 468, n. 2691, c, d, e. Quod si est, ne Plutarcho quidem et æqualibus relinquendum o.

ἦττους τοῦ οἴνου ἐγένοντο] Conf. Herodot. I, 133, de Persis dicens,

οἶνῳ δὲ κάρτα προσκέαται, Heraclides Cum. ap. Athen. 4, p. 145 C, Plut. Artax. c. 6. HUTCH.

θαμὰ] Hoc potius adverbio opus est quam supervacuo et perverse collocato ἅμα, cujus priorem syllabam suspectam faciunt libri optimi.

13. τοὺς παῖδας] Omnia alia Anab. I, 9, 3.

ἀποφαινόμενοι] I. q. ἐπιδεικνύμενοι. δικαιοσύνη] Eadem forma Anab. 2, 6, 26, et aliquoties apud Platonem.

14. δυνάμεις] De viribus herbarum sive medicamentis dictum defendit Antiatt. Bekk. p. 91, 1 exemplo Timostrati Comici recentioris, cui Theophrasti et aliorum nihilo meliorum testium accedunt exempla ad Stephanum memorata.

διδασκόμενοι] Ut D., Hist. Gr. 6, 3, 8: Ἐοίκατε ἡδόμενοι. Anab. 3, 5

ὅπως ὅτι πλείστα κακοποιῶσιν· οὐδαμοῦ γοῦν πλείους ἢ ἐκεῖ οὐτ' ἀποθνήσκουσιν οὔτε διαφθείρονται ὑπὸ φαρμάκων.

- 15 Ἀλλὰ μὴν καὶ θρυπτικώτεροι πολὺ νῦν ἢ ἐπὶ Κύρου [8] εἰσί. τότε μὲν γὰρ ἔτι τῇ ἐκ Περσῶν παιδείᾳ καὶ ἐγκρατεία ἐχρῶντο, τῇ δὲ Μήδων στολῇ καὶ ἀβρότῃ· νῦν δὲ τὴν μὲν ἐκ Περσῶν καρτερίαν περιορῶσιν ἀποσβεννυμένην, 16 τὴν δὲ τῶν Μήδων μαλακίαν διασῶζονται. σαφηνίσαι δὲ βούλομαι καὶ τὴν θρύψιν αὐτῶν. ἐκείνοις γὰρ πρῶτον μὲν τὰς εὐνὰς οὐ μόνον ἀρκεῖ μαλακῶς ὑποστρόνυσθαι, ἀλλ' ἤδη καὶ τῶν κλινῶν τοὺς πόδας ἐπὶ δαπίδων τιθέασιν, ὅπως μὴ ἀντερείδῃ τὸ δάπεδον, ἀλλ' ὑπέικωσιν αἱ δάπιδες. καὶ μὴν τὰ πεττώμενα ἐπὶ τράπεζαν ὅσα τε πρόσθεν εὗρητο, οὐδὲν αὐτῶν ἀφήρηται, ἀλλὰ τε αἰεὶ καινὰ ἐπιμηχανῶνται· καὶ ὅσα γε ὡσαύτως· καὶ γὰρ καινοποιητὰς ἀμφοτέρων τούτων κέκτηνται. ἀλλὰ μὴν καὶ ἐν τῷ χειμῶνι [9] οὐ μόνον κεφαλὴν καὶ σῶμα καὶ πόδας ἀρκεῖ αὐτοῖς ἐσκεπασθαι, ἀλλὰ καὶ περὶ ἄκραις ταῖς χερσὶ χειρίδας δασείας

γοῦν] οὖν D. 15. θρυπτικώτερον D. πολὺ νῦν] γε νῦν πολὺ D.
ἐχρῶντο ἔτι τότε τῇ ἐκ Περσῶν παιδείᾳ—17. παρεστᾶσι citat Athen. 12, p. 515
A—C. 16. μὲν—ἀρκεῖ] μὲν οὐκέτι τὰς εὐνὰς μόνον ἤρκει D. et qui ἀρκεῖ
Athen. ὑποστρόνυσθαι A. Athen. ὑποστρόνυσθαι G. ὑπεστορνύσθαι D. δα-
πίδων H.N. ταπίδων D. Athen. ταπήδων A. ταπήτων G.M. δάπιδες A.G.
τάπιδες D. Athen., qui deinde πρότερον, et καινὰ αἰεῖ. 17. μὴ om. A.B.
Athenæi, non P. σώματα D. ἀρκεῖ αὐτοῖς] αὐτοὺς ἀρκεῖ Athen.
περὶ add. D. Athen. om. A.G. χειρίδας et δακτυλήθρας Pollux
2, 151, 156.

13: Ὅμοιοι ἦσαν θαναμάζοντες. SCHN. Meliores θαναμάζοντες. V. præfat. ad Pausan. p. xxxi.

διαφθείρονται] Abortu pereunt. V. Steph. Thes. v. Διαφθείρω.

15. θρυπτικώτεροι] De luxu Persarum insano v. Xen. Ages. 9, Plut. Alex. c. 20, Athen. p. 607 s. ZEUN. Mire hæc pugnant cum Xen. 1, 3, 2. Τρυφερὸς autem et τρυφή dicunt Attici, non θρυπτικὸς et θρύψις, ut s. 16. Sed utrumque frequentant recentiores.

τῇ Μήδων στολῇ] V. 8, 1, 40; 3, 1.

16. οὐ μόνον ἀρκεῖ] Hist. Gr. 3, 2, 21: Καὶ οὐ μόνον ταῦτ' ἤρκει, ἀλλὰ καί—. Ubi v. annot. SCHN. Conf.

infra 17.

τοὺς πόδας] Quod Comment. 2, 1, 30, ὑπόβαθρα. ZEUN.

ταπίδων] Probabilius his scribi δάπιδες dixi ad Thes. Steph. v. Τάπιδες.

τὰ πεττώμενα] Panis et placenta. V. Casaub. ad Athen. p. 828. ZEUN. Photius: Πέττουςιν, ἀρτοποιιοῦσιν, καὶ Πέττουςα, ἀρτοποιιοῦσα.

καινοποιητὰς] Hos intelligebat Clearchus Athenæi 11, p. 514 E: Τοῖς πορίσασί τι αὐτῷ ἡδὺ βρώμα διδούς ἄθλα τοῦ πορισθέντος etc. SCHN. Cic. Tusc. 5, 7, Xerxes, inquit, præmium proposuit ei qui invenisset novam voluptatem. Conf. Cic. Fin. 2, 34, Xen. Ages. 9, 3. ZEUN. Theophrast. apud Athen. 4, p. 144 E.

- καὶ δακτυλήθρας ἔχουσιν. ἐν γὰρ μὴν τῷ θέρει οὐκ ἀρ-
 κούσιν αὐτοῖς οὐθ' αἱ τῶν δένδρων οὐθ' αἱ τῶν πετρῶν
 σκιαί, ἀλλ' ἐν ταύταις ἐτέρας σκιάς ἄνθρωποι μῆχα-
 18 νόμιοι αὐτοῖς παρεστᾶσι. καὶ μὴν ἐκπώματα ἦν μὲν ὡς
 πλείστα ἔχωσι, τούτῳ καλλωπίζονται· ἦν δ' ἐξ ἀδίκου
 φανερώς ἢ μεμηχανημένα, οὐδὲν τοῦτο αἰσχύνονται· πολὺ
 γὰρ ἡῤῥίζεται ἐν αὐτοῖς ἡ ἀδικία τε καὶ αἰσχροκέρδεια.
 19 Ἀλλὰ καὶ πρόσθεν μὲν ἦν ἐπιχώριον αὐτοῖς μὴ ὁράσθαι
 πεζῇ πορευομένοις, οὐκ ἄλλου τινὸς ἕνεκα ἢ τοῦ ὡς ἵππι-
 κωτάτους γίνεσθαι· νῦν δὲ στρώματα πλείω ἔχουσιν ἐπὶ
 τῶν ἵππων ἢ ἐπὶ τῶν εὐνῶν· οὐ γὰρ τῆς ἵππειας οὕτως
 20 ὥσπερ τοῦ μαλακῶς καθῆσθαι ἐπιμέλονται. τά γε μὴν [10]
 πολεμικὰ πῶς οὐκ εἰκότως νῦν τῷ παντὶ χείρους ἢ πρόσθεν
 εἰσίν; οἷς ἐν μὲν τῷ παρελθόντι χρόνῳ ἐπιχώριον εἶναι
 ὑπῆρχε τοὺς μὲν τὴν γῆν ἔχοντας ἀπὸ ταύτης ἵπποτας πα-
 ρέχεσθαι, οἱ δὲ καὶ ἐστρατεύοντο, τοὺς δὲ φρουροῦντας πρὸ
 τῆς χώρας μισθοφόρους εἶναι· νῦν δὲ τοὺς τε θυρωροὺς καὶ

οὔτε bis D. σκιάδας D. Athen. 18. καὶ μὴν—αἰσχροκέρδεια citans Athen. 11, p. 465 E. habet ἐξ ἀδίκων et οὐδ' ἐν τῷ vel οὐδὲν τῷ αἰσχ. in libris, οὐδὲν αἰσχ. in edd. αἰσχροκερδία D., qui in marg. αἰσχροκερδία ἀπτικῶς, et Athenæi C. αἰσχροκέρδεια E. L. Athenæi B. 19. ἦν ἐπιχ.] invertit D. νῦν δὲ—ἐπιμέλονται et 20. καὶ τοὺς θυρωροὺς—ῥυθμίζουσιν citat Athen. 12, p. 515 C. οὕτως] μόνον οὕτως D. ὥσπερ] ὡς Athen. 20. τά γε μὴν] τά γε μὴν τὰ D. ἐπιχ. εἶναι ὑπῆρχε A. G. ἐπιχ. ἦν D. εἰ δέοι στρατεύεσθαι post φρουροῦντας om. A. G. mg. r.

17. δακτυλήθρας] De digitabulorum usu v. Casaub. ad Athen. p. 828 s. ZEUN.

σκιάς μηχανώμενοι παρεστᾶσιν] Umbrellis, qualem ex imaginibus Persepolis exhibet Ker Porter *Travels in Georgia, Persia* etc. vol. 1, p. 656, tab. 48, post Chardin *Voyages en Perse* ad vol. 8, p. 288, tab. 62.

18. αἰσχροκέρδεια] Forma αἰσχροκερδία, diserte memorata una cum altera ab Etym. M. p. 462, 16, et frequens in libris Demosthenis, a prosa Atticorum aliena videtur.

19. μὴ ὁράσθαι πεζῇ πορευομένους] V. ad 4, 3, 22.

ἐπιχώριον εἶναι ὑπῆρχε] Xen. Reip. Athen. 3, 9: "Ὡστε μέντοι ὑπάρχειν δημοκρατίαν μὲν εἶναι, ἀρκούντως δὲ τοῦτο ἐξευρεῖν, ὅπως δὲ βέλτιον πολιτεύσονται, οὐ ῥάδιον. De Venat. 13, 17: "Ὡστε ὑπάρχειν ἐνθυμουμένους τοῦ-

των θεοφιλεῖς τ' εἶναι καὶ εὐσεβεῖς τοὺς νέους τοὺς ποιοῦντας, ἃ ἐγὼ παραινῶ. Conf. supra 1, 6, 15. Andocides p. 88: "Ὡστ' ἔμοιγε καὶ διὰ τὰ τῶν προγόνων ἔργα εἰκότως ὑπάρχει δημοτικῶ εἶναι, εἴπερ τι ἄλλο νῦν γε φρονῶν τυγχάνω, ubi Sluiter. Lect. Andoc. p. 203, corrigebat ὑπάρχων—ἄλλοτε, sententia et obscura et manca. E. quidem conjeci καὶ εἴπερ τι ἡμάρτηκα, ἀλλὰ νῦν γε φρ. τ. SCHN.

τοὺς μὲν τὴν γῆν ἔχοντας] Qui s. 20 δυνάσται dicuntur, suntibus suis equites ornabant et alebant. SCHN. V. 8, 6, 11.

20. θυρωροὺς—οἰνοχόους] Hist. Gr. 7, 1, 38: "Ὁ Ἀντίοχος ἀπήγγειλε πρὸς τοὺς μυρίους ὅτι βασιλεὺς ἀρτοκόπους μὲν καὶ ὄψοποιούς καὶ οἰνοχόους καὶ θυρωροὺς παμπληθεῖς ἔχοι, ἀνδρας δὲ οἱ μάχονται· ἂν Ἕλλησι πάνν ζητῶν οὐκ ἔφη δύνασθαι ἰδεῖν.

τοὺς σιτοποιοὺς καὶ τοὺς ὄψοποιοὺς καὶ οἰνοχόους καὶ λου-
τροχόους καὶ παρατιθέντας καὶ ἀναιροῦντας καὶ κατακοιμί-
ζοντας καὶ ἀνιστάντας, καὶ τοὺς κοσμητὰς, οἱ ὑποχρίουσί
τε καὶ ἐντρίβουσιν αὐτοὺς καὶ τᾶλλα ῥυθμίζουσι, τούτους
πάντας ἱππέας οἱ δυνάσται πεποιήκασιν, ὅπως μισθοφο-
21 ρῶσιν αὐτοῖς. πλῆθος μὲν οὖν καὶ ἐκ τούτων φαίνεται, οὐ
μέντοι ὄφελός γε οὐδὲν αὐτῶν εἰς πόλεμον· δηλοῖ δὲ καὶ
αὐτὰ τὰ γιννόμενα· κατὰ γὰρ τὴν χώραν αὐτῶν ῥᾶον οἱ
22 πολέμιοι ἢ οἱ φίλοι ἀναστρέφονται. καὶ γὰρ δὴ ὁ Κῦρος [11]
τοῦ μὲν ἀκροβολίζεσθαι ἀποπαύσας, θωρακίσας δὲ καὶ αὐ-
τοὺς καὶ ἵππους καὶ ἐν παλτὸν ἐκάστω δούς εἰς χεῖρα
ὁμόθεν τὴν μάχην ἐποιεῖτο· νῦν δὲ οὔτε ἀκροβολίζονται
23 ἔτι οὔτ' εἰς χεῖρας συνιόντες μάχονται. καὶ οἱ πεζοὶ ἔχουσι
μὲν γέρρα καὶ κοπίδας καὶ σαγάρεις ὥσπερ ἐπὶ Κύρου τὴν
μάχην ποιησόμενοι· εἰς χεῖρας δὲ ἰέναι οὐδ' οὔτοι ἐθέλου-
24 σιν. οὐδέ γε τοῖς δρεπανηφόροις ἄρμασιν ἔτι χρῶνται ἐφ'
ὧ Κῦρος αὐτὰ ἐποιήσατο. ὁ μὲν γὰρ τιμαῖς αὐξήσας τοὺς
ἡνιόχους καὶ ἀγαθοὺς ποιήσας εἶχε τοὺς εἰς τὰ ὄπλα ἐμβα-
λουῦντας· οἱ δὲ νῦν οὐδὲ γιννώσκοντες τοὺς ἐπὶ τοῖς ἄρμα- [12]
σιν οἶονται σφίσιν ὁμοίους τοὺς ἀνασκήτους τοῖς ἡσκηκό-
25 σιν ἔσεσθαι. οἱ δὲ ὀρμῶσι μὲν, πρὶν δ' ἐν τοῖς πολεμίοις
εἶναι οἱ μὲν ἄκοντες ἐκπίπτουσιν, οἱ δ' ἐξάλλονται, ὥστε
ἄνευ ἡνιόχων γιννόμενα τὰ ζεύγη πολλάκις πλείω κακὰ
26 τοὺς φίλους ἢ τοὺς πολεμίους ποιεῖ. ἐπεὶ μέντοι καὶ αὐτοὶ
γιννώσκουσιν οἷα σφίσι τὰ πολεμιστήρια ὑπάρχει, ὑφίεν-

τᾶλλα G. τὰ ἄλλα A.L. τᾶλλα ᾤ D. 21. οὐθέν D. γὰρ post χώραν G.
ῥᾶδιον A.G. ἢ οἱ] ἢ A. et qui οἱ s. v. G. ἀνατρέφ. A.G. 22. χεῖ-
ρας D.M. 23. μὲν] μὲν δὴ D. σαγάρεις D. ποιησόμενοι D. θέ-
λουσιν D. 24. εἶχε] εἶχε τε D. σφίσιν A., ut 26. 25. ἄκοντες
Muretus. Libri ἐκόντες. ἄνευ τῶν ἡν. D. κακὰ] κατὰ L. καὶ κατὰ G.
ποιεῖν D.M.

παρατιθέντας καὶ ἀναιροῦντας] Cibos.
21. ῥᾶον οἱ πολέμιοι ἢ οἱ φίλοι ἀνα-
στρέφονται] Ut in Anabasi. ZEUN.
24. ἀγαθοὺς] Legendum ἀγαστοὺς,
quod cum illo confusum apud Aristot.
Polit. 3, 4, p. 67, 12 Sylb., Plut.
Æmil. c. 22, Themist. Or. 15, p. 198
B, ipsumque Xen. Eq. 11, 8.
εἰς τὰ ὄπλα] Intellige τοὺς ὀπλίτας.
(V. annot. ad Anab. 2, 2, 4.) De re
ipsa supra dictum. SCHN.

25. οἱ δὲ] Intellige aurigas. SCHN.
ἄκοντες ἐκπίπτουσιν] Ut Anab. 1, 8,
20. Conf. supra 5, 4, 8; 7, 1, 32.
Frequens autem permutatio vocabulo-
rum ἐκὼν et ἄκων, quod hic poscit
ἐξάλλονται.
26. τὰ πολεμιστήρια] Videtur ἄρ-
ματα intelligi. Ita supra 7, 1, 46,
post δρεπανηφόρα ἄρματα memorata
subjungit ὥστε καὶ τοῦτο ἔτι καὶ νῦν
διαμένει τὸ πολεμιστήριον τῷ αἰεὶ βασι-

ται, καὶ οὐδεὶς ἔτι ἄνευ Ἑλλήνων εἰς πόλεμον καθίσταται, οὔτε ὅταν ἀλλήλοις πολεμῶσιν οὔτε ὅταν οἱ Ἕλληνες αὐτοῖς ἀντιστρατεύονται· ἀλλὰ καὶ πρὸς τούτους ἐγνώκασιν μεθ' Ἑλλήνων τοὺς πολέμους ποιεῖσθαι.

27 Ἐγὼ μὲν δὴ οἶμαι ἅπερ ὑπέθέμην ἀπειργάσθαι μοι. [13] φημὶ γὰρ Πέρσας καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς καὶ ἀσεβεστέρους περὶ θεοὺς καὶ ἀνοσιωτέρους περὶ συγγενεῖς καὶ ἀδικωτέρους περὶ τοὺς ἄλλους καὶ ἀνανδροτέρους τὰ εἰς τὸν πόλεμον νῦν ἢ πρόσθεν ἀποδεδεῖχθαι. εἰ δέ τις τὰναντία ἐμοὶ γινώσκει, τὰ ἔργα αὐτῶν ἐπισκοπῶν εὐρήσει αὐτὰ μαρτυροῦντα τοῖς ἐμοῖς λόγοις.]

26. ἄνευ τῶν ἑλλήνων A.G. οὔτε—πολεμῶσιν om. A. οὔθ' ὅταν ἀόπλοις πολεμῶσιν D. οὔτε ὅταν οἱ Ἕλληνες] οὔτε ἂν ποτε Ἕλληνες D. τούτοις A.D.G. τοὺς πολεμίους A.D. om. G. τοὺς πολέμους G. mg. 27. οἶμαι D. ἅπερ] ὥσπερ D. ἀπείργασταί D. περὶ θεοὺς] περὶ οὓς D. ἀνοσιωτέρους] ἀνομωτέρους D. τὰ ἐναντία G. ἀντία D. γινώσκει B.D. Subscribunt G. εἴληφε τέρμα κύρου παιδείας βίβλος, M. τέλος τῆς κύρου παιδείας.

λεύοντι. [6, 1, 29: Πολεμιστήρια κατεσκευάσατο ἄρματα. Aristoph. Nub. 28: Πόσους δρόμους ἐλᾷ τὰ πολεμιστήρια;] Ad sequens ὑφίενται compara dicta ad Œconom. 12, 14. SCHN.

27. ἀπειργάσθαι] Suidas: Ἀπειργάσθαι, ἀντὶ τοῦ ἀποδεδεῖχθαι. Ξενοφῶν. ἄνευ Ἑλλήνων] De Græcis μισθοφόροις narrationem firmat locus Curtii 3, 9. SCHN. ἀλλήλοις] V. Anab. 1, 4, 3.

INDEX NOMINUM.

- ABRADATAS**, Susiorum rex, maritus Panthæ, mittitur legatus ad regem Bactriorum de societate belli 5, 1, 1, 2. ab uxore arcessitus fit socius Cyri fidelissimus 6, 1, 45. Cyri rem curulem adjuvat 48. præest centum curribus, et in pugna cum Croeso sortitur locum periculosissimum contra Ægyptiorum phalangem 6, 3, 36. ornatur et excitatur a conjuge carissima 6, 4, 2. cadit in pugna 7, 1, 32. ejus cadauer miserè concisum deferitur a conjuge ad Pactolum amnem 7, 3, 4, 10. lugetur a Cyro 7, 3, 6, 8, 11, 13. qui ei parentat 17.
- Adusius**, Persa, redigit dolo ad concordiam Caras dissidentes 7, 4, 1. adjuvat Hystaspam in subigenda Phrygia 8. fit satrapa Cariæ 8, 6, 7.
- Ægyptii**, Cræsi socii, utuntur clypeis magnis longisque hastis 6, 2, 10. aciem altissimam instruunt 6, 3, 20. fortiter pugnant 7, 1, 29. occidunt Abradatam 32. repellunt Persas 34. a Cyro tandem pedem referre coguntur et cæduntur 36. pacto se dedunt Cyro 41.
- Ægyptus** subigitur a Cyro 1, 1, 4, 8, 6, 20.
- Æoles** Cræsi socii adversus Cyrum 6, 2, 10.
- Æolis** refertur ad satrapiam Phrygiæ majoris 8, 6, 7.
- Æthiopia**, terminus imperii Persici meridiem versus 8, 6, 21; 8, 1.
- Aglaitadas**, Persa morosus, qui improbat jocos 2, 11.
- Alceunas**, dux Cadusiorum 5, 3, 42.
- Andamyas**, Medus, præest Medorum peditibus 5, 3, 38.
- Apollo** vaticinatur Croeso 7, 2, 15.
- Arabes** subjiciuntur ab Assyriis 1, 5, 2. adjuvant Croesum adversus Cyrum 6, 2, 10. subiguntur a Cyro 1, 1, 4, 7, 4, 16.
- Araspas**, Medus, Cyri æqualis et familiaris, donatus a Cyro veste Medica, fit custos Panthæ 5, 1, 1. contendit, amorem esse in hominis potestate 5, 1, 8. sed captus amore formosæ Panthæ 17. conatur vim inferre ei 32. mittitur tanquam transfuga ad Croesum 6, 1, 36. inde redit et hostium exponit statum 6, 3, 14. præest cornu dextro in prælio cum Croeso 21.
- Aribæus**, Cappadocum rex, Assyrios adjuvat adversus Medos, 2, 1, 5. in fuga occiditur ab Hyrcaniis 4, 2, 31.
- Ariobarzanes**, proditus a filio 8, 8, 4.
- Armenii**, finitimi Medis 2, 1, 6. ab Astyage Medorum rege bello victi tributum pendere sunt coacti 3, 1, 10. horum rex deficit a Medis 2, 4, 12. capitur a Cyro 3, 1, 6. subit capitis judicium 8. defenditur a Tigrane filio 14. et mittit Cyaxari tributum copiasque 42. occidit filii magistrum innocentem 3, 1, 38.
- Arsamas**, Persa, dux peditum Persarum 7, 1, 3, 8.
- Artabatas**, Persa, præest curribus in pompa 8, 3, 18. satrapa Cappadociæ 6, 7.
- Artabazus**, Medus, cupidus osculandi Cyrum 1, 4, 27. suadet Medis ut Cyrum sequantur 4, 1, 23. et cum Cyro maneant 5, 1, 24. suadet bellum esse continuandum 6, 1, 9. mittitur a Cyro ad Araspam, ne hic vim inferat Panthæ 6, 1, 34. in oratione repetit summam rerum a Cyro gestarum 7, 5, 48. equo donatur a Cyro 8, 3, 25. vocatur ad convivium a Cyro 8, 4, 1. jocatur 12. donatur aureo poculo 24.

- Artabazus, Persa, ducit Persarum ce-
tratos et sagittarios 5, 3, 38.
- Artacamas, satrapa Phrygiæ magnæ
8, 6, 7.
- Artagersas, chiliarchus peditum 6, 3,
31. 7, 1, 22, 27.
- Artamas, Phrygiæ majoris rex, opem
fert Assyriis 2, 1, 5.
- Artaozus 6, 3, 31.
- Artaxerxes, Mnemon, vino deditus
venandi studium negligere cœpit
8, 8, 12.
- Artuchas, Hyrcaniorum dux 5, 3, 38.
- Asiadatas, chiliarchus equitum 6, 3,
32.
- Asiatici cur secum in bellum ducant
uxores et res pretiosissimas 4, 3, 2.
utuntur in bello curribus Cyre-
naicis 6, 1, 27.
- Assyriorum rex infert bellum Medis
1, 5, 3. cum viginti millibus equi-
tum, ducentis curribus et ingenti
peditum vi 2, 1, 5. hortatur suos
ante prœlium 3, 3, 44. victus a
Cyro et Cyaxare repellitur in castra
3, 3, 63. cadit in prœlio 4, 1, 8.
Assyrii noctu castra relinquunt ib.
castrorum metandorum ratio 3, 3,
26. novus rex parat sibi socium
Crœsus 6, 1, 25. a Gadata et Go-
brya confoditur in regia 7, 5, 30.
- Astyages Medorum rex, avus Cyri
maternus 1, 2, 1. Armenios subi-
git bello 3, 1, 10. moritur 1, 5, 2.
- Babylon, urbs Asiæ opulentissima 5,
2, 8. 7, 2, 11. mœnibus altis et
latis 7, 5, 7. capitur a Cyro re-
pente, Euphrate in fossam derivato
7, 5, 15. in ejus agro sunt multæ
palmæ et proceræ 7, 5, 11. Baby-
lone, ob cœlum tepidum, Cyrus
septem menses hibernos degit 8, 6,
22. Babyloniorum rex 2, 1, 5;
7, 5, 29.
- Bactriorum rex, hospes Abradatae
Susiorum regis, invitatur ab As-
syrio ad societatem belli 5, 1, 2.
Bactrii parent Cyro 1, 1, 4. ten-
tantur ab Assyriis 1, 5, 2. Bac-
trii in exercitu Assyriorum 4, 5,
56.
- Cadusii, gens magna et bellicosa, in-
fensa Assyriis 5, 2, 25. fiunt Cyri
socii 5, 3, 22. temere excurrentes
clade afficiuntur 5, 4, 15. novum
ducem sibi creant 5, 4, 22.
- Cambyses, Cyri pater, Persarum rex
ex gente Persidarum 1, 2, 1. revo-
cat Cyrum domum 1, 4, 25. de-
ducit eundem, et egregie disserit de
imperatoris summi officio 1, 6, 2,
seqq. stabilis regnum Persarum
Cyro 8, 5, 23.
- Cambyses, Cyri filius natu major, con-
stituitur a patre moriente heres im-
perii paterni 8, 7, 11.
- Cappadoces sunt Crœsi socii 6, 2, 10.
subiguntur a Cyro 1, 1, 4. 7, 4, 16.
accipiunt satrapam Persam 8, 6, 7.
- Carduchas præest carpentis mulierum
6, 3, 30.
- Cares sollicitantur frustra ab Assyrio
adversus Medos 1, 5, 3. 2, 1, 5.
dissidentes ad concordiam redi-
guntur ab Adusio 7, 4, 1. quem a
Cyro petunt satrapam 7, 4, 7. 8,
6, 7.
- Caystrius campus, ubi rex Phrygiæ
minoris congregat copias 2, 1, 5.
- Chaldaei finitimi Armeniæ 3, 1, 34. a
Cyro coguntur pacem facere cum
Armeniis 3, 2, 1. sunt bellicosi et
mercede militantes apud Indos 3, 2,
7. apud Cyrum ipsum, a quo ob
prædandi libidinem castigantur 7,
2, 5.
- Chrysantas, Persa *ὁμότιμος*, corpore
nec magnus nec robustus, sed ani-
mo fortis et prudens 2, 3, 5. suadet
pro sua cujusque dignitate præmia
esse distribuenda 2, 2, 19; 3, 5. mit-
titur ad montes Armeniæ celeriter
et clam occupandos 2, 4, 22. lau-
datur a Cyro ob fortitudinem et
facilem obedientiam 4, 1, 3. fit
ex centurione chiliarchus 4. probat
Cyri consilium de equitatu
Persico constituendo 4, 3, 15. ducit
loricatos 5, 3, 36. adjuvat Cyrum in
pavore exercitus sedando 6, 2, 21.
præest equitatu 7, 1, 3. suadet ea-
dem quæ Cyrus maxime expetebat
7, 5, 55. 8, 1, 1. est myriarchus
8, 3, 16. laudatur a Cyro eximie
8, 4, 11. fit Lydiæ Ioniæque satrapa
8, 6, 7.
- Cilices frustra tentantur ab Assyrio
adversus Medos 1, 5, 3. 2, 1, 5. sed
adjuvant Crœsum 6, 2, 10. liberi
sine satrapa relinquuntur 7, 4, 2.
8, 6, 8.
- Crœsus, Lydorum rex, adest Assyrio
adversus Medos cum ingenti vi pe-
ditum equitumque 1, 5, 3. 2, 1, 5.
fugit cum ceteris sociis domum 4,
1, 8; 2, 29. eligitur summus dux
sociorum adversus Cyrum 6, 2, 9.
habet socios belli plurimos 6, 2, 10.

mittit Lacedæmona de societate 6, 2, 11. conatur Cyri exercitum multitudinem cingere 7, 1, 23. sed repellitur 25. equitatus ejus fugatur metu camelorum 7, 1, 27. ipse fugit Sardes 7, 2, 1. captis Sardibus se dedit Cyro 7, 2, 5. dissuadet urbis direptionem 12. exponit de Apollinis oraculis, et se stultitiæ damnat 15. clementer et benigne habetur a Cyro 7, 2, 26. tradit thesauros 7, 3, 1; 4, 12. monet Cyrum ne nimis sit liberalis 8, 2, 15.

Cyaxares, Astyagis filius et avunculus Cyri, vituperat Cyrum 1, 4, 9. ignavus 1, 4, 22. succedit Astyagi patri 1, 5, 2. contra Assyrios auxilium petit a Persis 1, 5, 4. timidus queritur de paucitate Persarum 2, 1, 7, 8. recenset hostium copias 2, 1, 5. reprehendit Cyrum, quod non splendida veste Medica sit indutus 2, 4, 5. proficiscitur cum Cyro adversus Assyrios 3, 3, 25. intempestiva ejus cum hoste confingendi cupiditas refutatur a Cyro 3, 3, 29. ob livorem et ignaviam non vult Cyrum persequi hostes 4, 1, 13. in castris captis Assyriorum indulget vino et ignorat Medos abire cum Cyro 4, 5, 8. re comperta tandem ira percitus minuitur, furit frustra et mittit qui Medos revocet ibid. delectatur formosis mulieribus 4, 5, 52. accessit a Cyro in castra 5, 5, 1. queritur graviter de Cyro 5, 5, 8. sed tandem reconciliatus deducitur in tabernaculum egregie instructum 37. ubi genio more suo, indulget 44. apud eum fit consultatio de bello continuando 6, 1, 6. ipse, dum Cyrus proficiscitur contra Crœsum, domi remanet cum tertia Medorum parte 6, 3, 2. offert Cyro filiam et Mediam dotis loco 8, 5, 19.

Cyllene 7, 1, 45.

Cyme 7, 1, 45.

Cyprus est terminus imperii Persici occidentem versus 8, 6, 21; 8, 1. Hinc dicuntur

Cyprii socii Crœsi 6, 2, 10. cur ad eos non mittatur satrapa 7, 4, 2; 8, 6, 8. parent Cyro 1, 1, 4.

Cyrenaicus currus 6, 1, 27; 2, 8.

Cyrus, Cambysis ex Mandane Astyagis filia filius 1, 2, 1. annos 12 natus cum matre proficiscitur ad avum 1, 3, 1. orat matrem ut ipsum relinquat 1, 3, 13. narrat ju-

dieium a se puero exercitum 17. benevolos sibi reddit æquales 1, 4, 1. amat et colit avum 2. cur paulo loquacior ab initio fuerit 3. studet æmulari præstantiores 4. equitare discit ibid. venatione delectatur 5. mittitur venatum cum Cyaxare 1, 4, 7. cum Astyage ipso exit venatum 14. annos 16 natus specimen artis imperatoriæ edit 1, 4, 16. redeuntem in Persidem deducunt Medi 25. mittitur cum exercitu auxilio Cyaxari 1, 5, 5. milites hortatur 7. disserit cum patre de officio imperatoris 6, 1, seq. nova arma suos capere jubet 2, 1, 11. meditationes campestres instituit 2, 1, 20. accessit a Cyaxare dat responsum legatis Indorum 2, 4, 8. Armeniorum regem capit 3, 1, 1. et amicum sociumque fidelem reddit 31. Chaldaeos Armeniis amicos et sibi socios reddit 3, 2. legatum mittit ad Indum de pecunia 3, 2, 28. cum Cyaxare educit copias contra Assyrios 3, 3, 20. quos victos in castra fugat 3, 3, 60. castra illa occupat 4, 1, 9. Cyaxarem, qui non vult hostes esse persequendos, dolo deludit 19. ad eum deficiunt Hyrcanii 4, 2, 9. equitatum Persicum instituit 4, 3, 3. novum militem accessit ex Perside 4, 5, 16. Cyaxari Medos avocanti litteras mittit 27. non vult videre Pantheam 5, 1, 7. efficit ut Medi secum maneant 18. proficiscitur ad Gobryam 5, 2, 1. Assyriam denuo vastat 5, 3, 1. ducit exercitum ad Babylonem et provocat frustra Assyrium ad pugnam 5. auxilium fert Gadatæ 29. cur nominatim appellet duces 46. liberat Gadatam 5, 4, 7. ulciscitur cladem Cadusiorum 23. pactum init cum Assyrio de parcendo agricolis 24. cur nolit exercitum reducere prope Babylonem 41. tribus castellis potitur 51. accessit Cyaxarem 5, 5, 1. ei obviam procedit 5. ejus iræ et invidiæ medetur 37. de hibernorum ratione disserit 6, 1, 12. currus falcatos invenit 27. turres rotatas ædificat 52. sedat pavorem exercitus 6, 2, 14. parat expeditionem adversus Crœsum 23. quomodo aciem instruxerit 6, 3, 21. hortatur duces ante prælium 6, 4, 12. ejus arma 7, 1, 2. hortatur milites 10. excutitur ab equo vulnerato 37. capit Sardes et

- Crœsum 7, 2, 1. quem clementer habet 26. luget mortem Abradatae 7, 3, 2. cum Crœso ejusque thesauris profectus Sardibus, in itinere Phrygibus, Cappadocibus, Arabibusque subactis, petit Babylonem 7, 4, 12. adit Babylonem 7, 5, 1. fossam ducit 9. turres exstruit 12. Euphrate in fossam derivato urbem opprimit 15. regiam intrat 57. eunuchos eligit corporis custodes 58. satellites regiae et urbis praesidium instituit 66. munera palatina inducit 8, 1, 9. cum Crœso disserit de utilitate liberalitatis 8, 2, 15. pompam ducit 8, 3, 1. ejus tiara recta et reliquus vestitus regius 13. adoratur 14. excipit amicos convivio 8, 4, 1. proficiscitur in Persidem ad parentes 8, 5, 1. devertit apud Cyaxarem, quem invitat Babylonem 17. ducit Cyaxaris filiam 28. satrapas mittit 8, 6, 1. equos per stationes disponere coepit 17. imminente vitae fine agit diis gratias 8, 7, 3. habet orationem ad filios 6. moritur 28.
- Cyrus, minor, Artaxerxis frater 8, 8, 3.
- Daïphernes tarde obedit Cyro 8, 3, 21.
- Datamas, dux Cadusiorum 5, 3, 38.
- Datamas, myriarchus 8, 3, 17.
- Dauchus, praefectus fabrum 6, 3, 29.
- Delphicum oraculum 7, 2, 15.
- Ecbatana, hic ob cœlum frigidius Cyrus duos menses æstivos degit 8, 6, 22.
- Embas ducit Armeniorum pedites 5, 3, 38.
- Enyalius 7, 1, 26.
- Euphratas, praefectus turrium rotatarum 6, 3, 28.
- Euphrates, amnis per mediam Babylonem fluens, latus et profundus 7, 5, 8.
- Europa habet gentes liberas 1, 1, 4.
- Euxinus pontus, terminus regni Persici septentriones versus 8, 6, 21; 8, 1.
- Gabædus, rex Phrygiae minoris, auxilio est Assyriis adversus Medos 2, 1, 5. fugit domum, victis Assyriis 4, 2, 30.
- Gadatas cur eunuchus sit factus 5, 2, 28. deficit ab Assyrio, et tradit Cyro castellum dolo captum 5, 3, 15. ejus terram invadit Assyrius 5, 3, 26. illapsus in insidias et vulneratum a perfido servat Cyrus 5, 4, 1. cum suis recipitur in Cyri exercitum 29. ejus regio est prope Babylonem 34. interficit regem Assyriorum 7, 5, 30. praefectus eunuchis 8, 4, 2.
- Gobryas, Assyrius, vir opulentus, deficit ad Cyrum 4, 6, 1. privatus filio a rege Assyriorum 4. se, filiam et omnia sua permittit fidei Cyri ibid. recipit Cyrum in castellum munitissimum 5, 2, 6. admiratur Persarum cœnam frugalem 14. occidit regem Assyriorum in regia 7, 5, 30. laudat amicos Cyri 8, 4, 7. locat nuptum filiam Hystaspæ 25.
- Græci Asiatici an socii Assyriorum futuri sint adversus Medos incertum 2, 1, 5. sed adjuvant Crœsum adversus Cyrum 6, 2, 10. tributum pendere coguntur Cyro 7, 4, 9. 1, 1, 4.
- Hyrceanii finitimi Assyriis 4, 2, 1. subiguntur ab Assyriis 1, 5, 2. deficiunt ad Cyrum 4, 2, 1; 8, 28. 5, 3, 24. illis praest Artuchas 5, 3, 38.
- Hystaspas, Persa nobilis, narrat morositatem cujusdam convivæ 2, 2, 2. probat Cyri consilium de præda 4, 2, 26. praest dimidia parti equitum Persicorum 7, 1, 19. subigit Phrygiam minorem 7, 4, 8. queritur quod Cyrus præferat Chrysantam 8, 4, 9. ducit in matrimonium filiam Gobryæ 25.
- Illyrii alii gentibus non imperant 1, 1, 4.
- Indi parent Cyro 1, 1, 4. sollicitantur ab Assyriis adversus Medos 1, 5, 3. auro abundant 3, 2, 25. eorum legati adveniunt ad Cyaxarem 2, 4, 7. Cyrus ad eos mittit legatum de pecunia 3, 2, 25. legati Indorum afferunt pecunias Cyro 6, 2, 1. mittuntur a Cyro ad hostem speculandi causa 2. redeuntium narratio terret Cyri exercitum 6, 2, 12.
- Ionia et Lydiae satrapa fit Chrysantas 8, 6, 7. Iones sunt socii Crœsi 6, 2, 10.
- Juno 1, 4, 12. 8, 4, 12.
- Jupiter patrius 1, 6, 1. 8, 7, 3. rex 3, 3, 21. 7, 5, 57. 2, 4, 19. Jovi macat Cyrus tauros 8, 3, 11, 24.
- Lacedæmona mittit Crœsus de belli societate 6, 2, 11.
- Larisa 7, 1, 45.
- Libyci currus 6, 2, 8.

Lycaones sunt Crœsi socii 6, 2, 10.

Lydia, ferax vini, ficorum, olei aliorumque bonorum 6, 2, 21. Lydorum magnam multitudinem secum abducit Cyrus 7, 4, 14.

Madatas, Persa, ducit Persarum equites 5, 3, 41.

Magadidæ 1, 1, 4.

Mandane, Astyagis filia, mater Cyri 1, 2, 1. proficiscitur cum Cyro ad Astyagem 1, 3, 1. inde redit 1, 4, 1.

Maragdus, Assyriorum socius 2, 1, 5. occiditur in fuga 4, 2, 31.

Media, finitima Assyriæ 1, 4, 17. Persidi 2, 1, 1. et Armeniæ 2, 4, 20. Medi solent oculos pingere, capillis adscitici et vestitu exquisito uti 1, 3, 2. stola et calcei Medorum 8, 1, 40, 41; 3, 1; 8, 15. reguntur solo regis nutu 18. numerus copiarum 2, 1, 6.

Megabyzus, Arabiæ satrapa 8, 6, 7.

Mithras, Persarum deus, per quem jurabant 7, 5, 53.

Mithridates, patris proditor 8, 8, 4.

Pactolus, circa quem cogit copias Crœsus 6, 2, 11.

Panthea, uxor Abradatæ, capta in Assyriorum castris, mulier omnium Asiaticarum formosissima, seligitur Cyro 4, 6, 11. traditur custodienda Araspæ 5, 1, 1. a quo tentata rem defert ad Cyrum 6, 1, 32. primum nominatur 41. arcessit maritum 45. ornat eum et hortatur 6, 4, 3. occisum fert ad Pactolum amnem 7, 3, 4. et ibi mortuo marito moritur ipsa 14. ejus sepulchrum 17.

Paphlagones, ab Assyriis sollicitati adversus Medos, non parent 1, 5, 3. 2, 1, 5. sed Crœsi socii 6, 2, 10. cur non regantur a satrapa Persico 8, 6, 8.

Persis regio finitima Mediæ 2, 1, 1. montana 1, 3, 3. aspera 7, 5, 67.

Persæ victu et habitu viliori utuntur 1, 3, 2. 7, 5, 67. solent cognatos osculari 1, 4, 27, 28. eorum leges, instituta, arma, frugalitas, forma civitatis et multitudo 1, 2. cœna parca 5, 2, 16. jocandi liberalitas 18. sunt curiosi et religiosi in sacris 8, 3, 11. uti cœperunt stola Medica 8, 3, 1. a Cyri institutis deficiunt 8, 8. sine Græcorum auxilio non audent bellum suscipere 8, 8, 26.

Perseus et Persidæ 1, 2, 1.

Persica saltatio 8, 4, 12.

Pharnuchus, chiliarchus equitatus 6, 3, 32. 7, 1, 22. satrapa Phrygiæ minoris et Æoliæ 8, 6, 7.

Pheraulas, Persa plebejus, Cyri familiaris, vir fortis, suadet ut Cyrus fiat præmiorum iudex 2, 3, 7. curator pompæ 8, 3, 2, 6. donatur equo a Saca quodam 31. concedit Sacæ bona sua 35. laudatur 49.

Phœnices sunt Crœsi socii 6, 2, 10. subacti a Cyro 1, 1, 4.

Phrygia minor 2, 1, 5. Phrygia ad Hellespontum: subigitur bello ab Hystaspæ 7, 4, 8. satrapa ejus est Pharnuchus 8, 6, 7.

Phrygia magna subigitur a Cyro 7, 4, 16. ejus satrapa fit Artacamas 8, 6, 7.

Phryges utrique societatem ineunt cum Assyrio adversus Medos 1, 5, 3. adjuvant Crœsum 6, 2, 10. 7, 5, 14.

Rhambacas, Medus, ducit equitatum Medorum 5, 3, 42.

Rhathines, Cadusius, victor in certamine equestri 8, 3, 32.

Rheomithres, Persa, homo perfidus 8, 8, 4.

Rubrum mare terminus imperii Persici orientem versus 8, 6, 20, 21; 8, 1.

Sabaris, Armeniæ regis filius natu minor 3, 1, 2.

Sacæ, finitimi Hyrcaniis vexantur ab Assyriis 5, 2, 25. fiunt Cyri socii 5, 3, 22. horum pedites ducit Dattamas 38.

Sacas, pocillator Astyagis 1, 3, 8. contemnitur a Cyro puero 11.

Sacas, quidam plebejus, equum præmii loco accipit 8, 3, 25. quem donat Pheraulæ 31. a quo fit particeps omnium bonorum 35.

Sambaulas, centurio Persa, adolescentem deformem amat 2, 2, 28.

Sardes, urbs opulentissima Asiæ secundum Babylonem 7, 2, 11. capitur a Cyro 7, 2, 3. ibi præsidium Persicum relinquitur 7, 4, 12.

Sciritæ Lacedæmoniorum 4, 2, 1.

Seythæ, gens magna 1, 1, 4.

Soli sacrificat Cyrus equos 8, 3, 12, 24. Conf. 8, 7, 3.

Susis degit Cyrus tres menses vernos 8, 6, 23.

Syria (Assyria) 5, 4, 51. 6, 1, 27. 2, 19. 8, 3, 24. 8, 6, 20. ferax frumenti, ovium, palmarum fructiferarum 6, 2, 22. barbari infra Sy-

- riam 6, 2, 11. Syri ab Assyriis, Persis, Arabibus, Phœnicibus et Babyloniiis distinguuntur 1, 1, 4. 5, 2, 12.
- Tanaxares, Cyri filius natu minor, decernitur a patre moriente satrapa Medorum, Armeniorum et Cadusiorum 8, 7, 11.
- Terra. ei sacrificat Cyrus 8, 3, 24.
- Thambradas præest Sacarum peditibus 5, 3, 38.
- Thymbrara 6, 2, 11; 7, 1, 45.
- Tigranes Armeniorum regis filius natu major 3, 1, 7. patris causam agit 14. amat uxorem 36. amatur ab eadem 41. uxore secum ducta, præest Armeniis in exercitu Cyri 42; 5, 3, 42. se Cyro addictum fatetur 5, 1, 26. victoriam in certamine equestri reportat 8, 3, 25. vocatur ad cœnam a Cyro 8, 4, 1. ejus uxor donatur a Cyro 24.
- Trojanus currus 6, 1, 27; 2, 8.
- Vesta 1, 6, 1; 7, 5, 57.

INDEX GRÆCUS

ZEUNII ET SCHNEIDERI AUCTUS ET CORRECTUS.

ἈΒΙΩΤΟΣ αἰὼν, vita non vitalis 3, 3, 52.
 ἀβλαβής, incolumis 4, 1, 3.
 ἀβρότης, mollities, de vestitu 8, 8, 15.
 ἀγαθός, utilis 3, 1, 16. ἀγαθὰ, cibus et potus, 4, 1, 9; 4, 4; 5, 2, 24. utilia 8, 5, 22. ἀγαθὸν εἶναι, prodesse 2, 1, 27. 5, 3, 23. res secundæ 2, 4, 10. εἰ τι καλὸν ἀγαθὸν συμβαίνει 5, 5, 19. ὃ τι καλὸν ἀγαθὸν ἐστὶν ἐν Σάρδεσιν 7, 2, 12. V. καλός. γῆ, fertilis 3, 2, 18. γεωργός 1, 5, 10; 6, 22. συνεργός 2, 4, 10. τὰ πολεμικά 1, 5, 9. τὰ πεζικά 1, 3, 15. fortis 2, 2, 20. 4, 1, 6.
 ἀγάλλεσθαι, lætitiā significare vultu, gestu, voce 8, 4, 12.
 ἄγαν, valde, nimis. νέους 1, 6, 34.
 ἀγαπᾶν τι, contentum esse 3, 3, 38. seq. εἰ 1, 1, 4. ἦν 4, 3, 16. 8, 2, 5.
 ἀγαπητός, unicus 4, 6, 5. ἀγαπητὴ 9. ἀγαπητὸν εἰ, bonum si 3, 3, 37.
 ἀγασθαι, magnificere, admirari, c. gen. τινά τινας 2, 3, 21. τοῦ πατρός τι 3, 1, 15. c. dat. 2, 4, 9. τοῖς λόγους 6, 4, 9. c. accus. 2, 3, 19. 3, 3, 6.
 ἀγγελία, nuncius 7, 2, 14; 5, 52.
 ἀγγέλλειν, nunciare. ὁ Ἀσσύριος ἐμβάλλειν ἀγγέλλεται 5, 3, 30.
 ἄγγελος, legatus 2, 4, 31. 4, 2, 1. 5, 3, 12; nuncius 2, 4, 1. 3, 3, 56.
 ἄγειν, exercitum adversus hostes 2, 1, 5. 3, 3, 46. στρατιὰν στενὰς ὁδοὺς, per angustas vias 1, 6, 43. ἄγεσθαι, secum ducere 7, 2, 29. συμμάχους 1, 6, 11. ἄγειν τινὰ εἰς τι, excitare ad 2, 1, 13. ἄγειν τὴν λείαν, prædari 1, 4, 20. 5, 4, 16. ἄγειν καὶ φέρειν, prædas agere 3, 2, 12. ἄγειν χρήματα, afferre 6, 2, 1. cum dat. ἃ ἔλαβες ἄγεις δὴ μοι 5, 5, 33. ἀγαγεῖν αὐτῷ τὸν Κροίσον 7, 2, 9. 3, 1, 4. κλίμακας 5, 3, 12. εἰς δάκρυα, lacrimas ciere 2, 2, 13. ἐπὶ σίτον 6, 2, 31. ἐορτὴν 6, 2, 6. ἡσυχίαν 1, 4, 18. ἡμέραν, transigere 7, 1, 14.

ἄγε δὴ, age vero, c. plurali 5, 3, 4.
 ἄγετε, c. plur. 4, 2, 47.
 ἀγεννής τὴν ψυχὴν, animo humilis 2, 3, 7.
 ἀγήρατος, senio non obnoxius 8, 7, 22.
 ἀγκάλη. ἐν ταῖς ἀγκάλαις περιφέρειν τινὰ, in ulnis gestare, h. e. vehementer amare et perbenigne tractare 7, 5, 50.
 ἀγκών, cubitus 6, 1, 29.
 ἀγνοεῖν, ignorare 2, 4, 4. ἀγνοῶν ἐμάντον 7, 2, 24.
 ἄγνοια, ignorantia 3, 1, 38.
 ἀγνώμων, iniquus 4, 5, 9. ingratus 8, 3, 49. ἀγνώμωνος, temere 5, 5, 28.
 ἀγορά, merces ad victum necessaria 4, 5, 42. 6, 2, 11. ἀγορὰν ἄγειν apportare 2, 4, 32. παρέχειν 6, 2, 38. ἐλευθέρα 1, 2, 3.
 ἀγοραῖοι, nundinatores 1, 2, 3. qui ἀγοραῖος ὄχλος, turba forensis, Hist. Gr. 6, 2, 12.
 ἄγριοι, οἰες, ὄνοι, feri, 1, 4, 7. πολῖται, feri et immanes 1, 6, 34.
 ἀγριοῦσθαι, efferari 1, 4, 24.
 ἀγρός. εἰς ἀγρὸν ἀπάγειν, rus abducere 8, 3, 37.
 ἀγνιά, via 2, 4, 3.
 ἀγύμναστος, exercitatus 8, 1, 38. τινός, rei rudis 1, 6, 29.
 ἀγχέμαχα ὅπλα, arma ad cominus pugnandum 1, 2, 13. 7, 4, 15.
 ἀγχίνους, sollers 1, 4, 3.
 ἀγωγή, vectura 6, 1, 55. ἐν ταῖς ἀγωγαῖς, in rebus vehendis 24.
 ἀγώγιον, ad 6, 1, 54.
 ἀγωνία, certamen 2, 3, 15.
 ἀγωνίζεσθαι τι πρὸς τινα, in aliqua re certare cum 1, 6, 9. 2, 2, 1.
 ἀγώνισμα, disceptatio apud iudices de victoria 8, 2, 27.
 ἀδαής, rudis et imperitus 1, 6, 43.
 ἄδειν, carminibus celebrare 1, 2, 1.
 ἄσμα ἀσθεν 3, 3, 55.
 ἀδελφοί, frater et sorores 3, 1, 7.

ἀδηλα, res ignotæ et incertæ 1, 6, 9.
 ἀδελος, non conspicuus 6, 3, 13.
 ἀδύγητος, inenarrabilis 7, 1, 32, 8, 7, 22.
 ἀδικεῖν, lædere 5, 4, 24. χρημάτων ἔνεκα, leges violare 5, 2, 10. τὴν ἀγορὰν, vi eripere merces vendentibus 4, 5, 42. præsens 2, 4, 8, 5, 5, 13.
 ἀδίκημα, injuria 5, 5, 13.
 ἀδικία, injustitia 8, 1, 16; 8, 18.
 ἀδικος σοφιστής, improbus 6, 1, 41.
 οἰκέται, servi improbi, qui suo non funguntur munere 2, 2, 26. ἵπποι, equi usui minus apti 2, 2, 26.
 ἀδόλως, sine dolo 4, 4, 11. 7, 4, 5.
 ἄδοξος, inglorius, contemptus 7, 5, 61.
 αἰεὶ ὄντες, sempiterni 1, 6, 46. ὁ αἰεὶ μάλιστα δεόμενος 5, 1, 1, 8, 1, 39. ὁ αἰεὶ βασιλεύων, qui quoque tempore regnat 7, 1, 47. αἰεὶ τῷ κατ' οὐρὰν, proxime antecedenti cuique 5, 3, 45. ὁ τι ἂν αἰεὶ ὀρώσιν 6, 3, 6.
 αἰένος, perennis, perpetuus 4, 2, 44.
 ἀηδῶς ἐσθίειν καὶ πίνειν, uti cibo potuque minus suavi 1, 2, 11. 1, 5, 1.
 ἀρῆσθαι, invitum uti 3, 1, 28.
 ἀθάνατος ἔδρα, locus certus, quem quis in consessu tenet perpetuo 8, 4, 5.
 ἀθέμιτον, nefas 1, 6, 6. ἀθέμιτος, qui leges divinas, fidem, et iusjurandum violat, scelestus 8, 8, 5.
 ἀθήρευτα θηρία, quas nemo venatur 1, 4, 16.
 ἄθλον, certaminis præmium 1, 2, 12.
 ἀθροΐζειν vel ἀθροΐζειν, cogere, convenire jubere 2, 4, 18. ἀθροΐζεσθαι δύναμιν, ad se copias cogere 3, 1, 19. εἰς βασιλικὴν στρατιὰν 8, 8, 6.
 ἀθρόος vel ἀθρόος [v. ad 5, 3, 36] in unum locum coactus 1, 4, 22. ἀθρόον ἦν αὐτῷ τὸ στράτευμα, convenerat 3, 3, 22. ἀθρόοι, conferto agmine 8, 1, 3. conjuncti 8, 1, 46. densus, de altitudine agminis 5, 3, 36. ἀθρόαι κῶμαι, vici frequentes, multi 5, 4, 3. τὸ ἀθρόον, universæ copiæ, conferta multitudo 4, 2, 20.
 ἀθυμεῖν, in metu esse 4, 1, 8. οἴσθαι, προθυμείσθαι 6, 2, 13.
 ἀθυμία, animi abjectio, οἴσθαι, προθυμία 1, 6, 13. παρέχειν τινὶ, metum injicere 4, 1, 8.
 ἄθυμος, ignavus 5, 5, 41.
 ἀθύμως ἔχειν, anxium et sollicitum esse 4, 2, 3. διάγειν, in magna versari tristitia 3, 1, 24.
 ἀθωράκιστος, non loricatus 4, 2, 31.
 αἰδέσθαι τινα, revereri, vereri aliquem 8, 1, 31. τὰ ἐν τῷ φανερώ αἰσχροῖ φεύγειν. Conf. 1, 5, 1. 8, 7, 23.

αἰδῖος νόμος, lex æterna, consuetudo semper et ubique probata 7, 5, 73.
 αἰδῶς, pudor verecundia, ne quid turpe palam committas 1, 4, 4, 3, 3, 5, 8, 1, 31. αἰδοῦς τυγχάνειν παρὰ τινος, coli, magni æstimari ab aliquo 1, 6, 10.
 αἰθεσθαι τῷ ἔρωτι, flagrare amore 5, 1, 15.
 αἱματώ. ἡματωμένα ἀκόντια, jacula cruore infecta 1, 4, 10.
 αἶρειν σημείον, signum dare s. tollere 7, 1, 23. αἶρεσθαι πόλεμον, bellum suscipere 1, 6, 45. ὅπλα, arma expeditare 4, 2, 18.
 αἰρεῖν, capere fugentem et assequi 1, 4, 21. 1, 6, 40. tollere e medio 5, 4, 36. αἰρεῖσθαι μᾶλλον, malle 4, 4, 8. sine μᾶλλον 3, 2, 13. 7, 1, 42. 7, 5, 36. αἰρεῖσθαι δικαστήν, alicujus arbitrio rem permittere 2, 4, 8. τὰ τινος, alicujus partes sequendas statuere 7, 4, 11. ἀντὶ πατέρων, ipsis parentibus præferre 8, 2, 9.
 αἰρέσιμος, qui capi potest 5, 2, 4.
 αἶρεσιν διδόναι, optionem dare 8, 3, 8.
 αἰρετός, electus 8, 2, 11. αἰρετόν, optabile 2, 1, 9. αἰρετώτερόν ἐστι μαχόμενον ἀποθνήσκειν ἢ φεύγοντα σωθῆναι 3, 3, 51.
 αἰσθάνεσθαι, animadvertere 4, 3, 21. 8, 4, 5. ἡσθῆσθαι, animadvertisse 1, 1, 2, 6. ἡσθημένος 3, 1, 14.
 αἴσιον, faustum, boni ominis 1, 6, 1, 2, 4, 19.
 αἰσχρός, deformis 2, 2, 31. αἴσχος 2, 2, 29.
 αἰσχροκέρδεια, lucris turpis studium 8, 8, 18.
 αἰσχύνεσθαι τινα, revereri, cavere ne quid turpe committas coram aliquo 4, 2, 40. 1, 4, 22. 2, 1, 25. αἰσχυνόμενος, infamis 6, 4, 6. cum infinitivo αἰσχυνοίμην ἂν εἰπεῖν, pueret me dicere 5, 1, 10. ἡσχυνέτο μὴ οὐ φαίνεσθαι 8, 4, 5. αἰσχυνοίμεθ' ἂν σοι μὴ ἀποδιδόντες, pueret nos non 3, 2, 16. cum participio, αἰσχυνομαι λέγων 5, 1, 20, 23. οὕτε ζῶν ἂν ἔτι αἰσχυνοίμην 4, 6, 7. ἡσχυνοίμην ἂν ἐνθάδε ὦν 7, 1, 16. αἰσχυνοίμην ἂν παραιῶν ὑμῖν 3, 3, 35. μὴ αἰσχυνόμενος, sine pudore 1, 4, 26. αἰσχυντέον 4, 2, 20.
 αἰτεῖν τινα σίτον, petere ab aliquo cibum 8, 3, 41. αἰτεῖσθαι, sibi petere 1, 6, 5. 5, 2, 13. i. q. εὐχέσθαι, precari deos 3, 3, 21. 5, 1, 29. 7, 1, 1.
 αἰτίας ἄξιον, reprehensione dignum 5, 5, 22. ἐν αἰτίᾳ εἶναι, syn. αἰτίαν

ἔχειν, in culpa esse 5, 3, 50. αἰτίαν ὑπέσχειν, ἢ ἐβαρύνετο, crimen grave non diluit 6, 3, 16.
 αἰτιᾶσθαι τὸν κλέπτοντα, accusare aliquem furti 5, 1, 12. τί, in vitio ponere, reprehendere 3, 1, 39. τινά τι 7, 2, 22, et τινός τι, culpae 8, 2, 12. αἰτιατέον θεοῦς 7, 1, 11.
 αἰχμαί, hastæ 8, 1, 8.
 αἰχμάλωτος, ὁ, ἡ, captus bello 6, 1, 30.
 αἶων, ævum, 2, 1, 19. 3, 3, 52. τὸν αἶωνα διάγειν, vitam traducere 3, 3, 3.
 ἄκαιρον κέρδος, lucrum tempore alieno quæsitum 4, 2, 45.
 ἀκέραιος, integer, non corruptus 4, 5, 2. ἀκέραια, loca non devastata, re-ferta rebus ad victum 6, 2, 31.
 ἀκινάκης, pugio, *verbum Persicum* 7, 3, 14.
 ἀκινδυνος πόνος, tutus labor expers periculi 3, 2, 5.
 ἀκίνητον χωρίον, locus non immutatus 1, 6, 39.
 ἄκλειστος, non clausus 7, 5, 25.
 ἀκμάζειν μᾶλλον ἐαυτῶν ἐδόκουν, se ipsi superare laboribus et strenuitate 4, 3, 3. ἀκμάζει νῦν τὰ πάντα ἐπιμελείας δεόμενα, omnia nunc summam requirunt diligentiam et cautionem 4, 2, 40.
 ἀκμή τοῦ βίου, flos ætatis, adolescentia 7, 2, 20.
 ἀκοντίζειν, jaculum vibrare 1, 4, 8. ἄνθρωπον, jaculo vulnerare hominem 1, 6, 29.
 ἀκοντιστής, jaculator 4, 3, 5. ἀκοντιστικός, jaculandi peritus 6, 2, 4.
 ἀκούειν τινός, parere alicui 8, 6, 1. καλὰ, h. e. εὖ ἀκούειν, bene audire, gloria florere 7, 1, 13. ἀκούσαντες, causa cognita 1, 2, 14. ἀκουσόμενος τῶν λόγων 6, 2, 13.
 ἀκούσιν, invita quæ præter animi sententiam committuntur 3, 1, 38.
 ἀκουσά, quæ auribus percipi possunt 1, 6, 2.
 ἀκράτεια, incontinentia 6, 1, 35. 8, 1, 16.
 ἀκρατῇ εἶναι ἐπιθυμιῶν πασῶν cupiditatibus indulgere 5, 1, 13.
 ἄκρατος νοῦς, mens omni corporis contagione libera 8, 7, 20.
 ἀκριβοῦν τι, accurate tenere, 1, 3, 16, 17. 2, 2, 9. 2, 3, 13.
 ἀκριβῶς, diligenter, summa cura 8, 4, 12.
 ἀκροᾶσθαι τινος, auscultare 1, 3, 10.
 ἀκροβολίζεσθαι, eminus pugnare missilibus 1, 4, 23. 2, 1, 7. ἀκροβόλις 6, 2, 15. ἀκροβολιστής 6, 1, 28.

ἀκροβίνια, primitiæ prædæ, quæ deo consecrantur 7, 5, 35.
 ἄκρος, extremus: ἄκραι χεῖρες, manus extremæ 7, 1, 34. ἄκρον, montis jugum 3, 2, 1, 10. 8, 7, 3. extrema pars phalangis 7, 5, 3. κατ' ἄκρον 7, 1, 21. ἡ ἄκρα, arx 7, 2, 5; 4, 7.
 ἄκων, invitus 6, 1, 33.
 ἀλαζονεύεσθαι, se ostentare 2, 2, 11.
 ἀλαζών, jactator 1, 6, 22. 2, 2, 12.
 ἀλαλάζειν, clamorem tollere, *de militibus prælium ineuntibus*, 3, 2, 9.
 ἀλγεῖν, dolere animo 7, 1, 36. 7, 3, 9.
 ἀλγεινός, gravis, molestus 3, 3, 52.
 ἀλεινὴ χώρα, tepida 8, 6, 22.
 ἀλέξειν τινί, vim repellere ab aliquo 4, 3, 2. ἀλέξασθαι, propulsare vim et injuriam 1, 5, 13.
 ἄλευρα, τὰ, farina triticea 5, 2, 5.
 ἀληθεύειν, vera dicere 4, 2, 7. 7, 2, 17. in dictis et factis studere veritati, opp. ἐξαπατᾶν, κλέπτειν, πλεονεκτεῖν 1, 9, 33. ἐπὶ τοῖς ἀληθευομένοις, hæc si vera dicis 4, 6, 10.
 ἅλεις τούτων, satis horum 6, 3, 17. 8, 7, 25.
 ἁλίσκεσθαι, corripui, 7, 1, 28. ἐάλωσαν, capti sunt ab hostibus 3, 2, 10.
 ἥλω 4, 5, 7. ἥλωκε 5, 5, 23. ἁλίσκονται ἀδικούντες, in ipso delicto deprehenduntur 3, 1, 16. ψευδόμενος ἐάλωκα, mendacii convictus sum 2, 2, 22. οὐποτε τοὺς προδιδούς ἀλώσομαι, nunquam committam ut horum reperiar proditor 5, 1, 21.
 ἀλκή, corporis robur 7, 5, 75.
 ἄλκιμος. ἄλκιμον θηρίον, bellua ferox et robusta 1, 2, 10. ἔθνος, gens bellicosa et fortis 5, 2, 25. ἄλκιμοι πρὸς τοὺς ἐναντίους, adversus hostes animosi et audentes 1, 4, 22.
 ἀλλὰ, sed, at, initio orationis 2, 1, 13. et 2, 3, 5. *præc. μὲν*, 7, 1, 16. atqui, 1, 5, 11. 1, 3, 11. 1, 4, 9. 1, 6, 9. 4, 5, 51. ἀλλὰ δέχομαι, 5, 5, 13. agedum, igitur, 1, 5, 13. 2, 2, 4, 17. ἀλλ' οὐν, at enimvero 1, 4, 19. ἀλλὰ, quid multis? 8, 7, 26. ἀλλὰ—ἀλλὰ καὶ, procul abest ut—ut 8, 3, 45. ἀλλὰ γάρ, verum enimvero 5, 5, 13. 7, 1, 49. ἀλλὰ γε, *præc. εἰ*, certe, tamen 1, 3, 6. 8, 6, 18. ἀλλ' ἢ num? 2, 2, 28. ἀλλὰ καὶ, imo, quin potius 6, 3, 10. ἀλλὰ μέντοι, at vero 1, 6, 18, 24. ἀλλ' ὥς μέντοι 5, 5, 36. ἀλλὰ μὴν, quin 1, 5, 14. 1, 6, 19. ἀλλ' οὐδέ μὴν, 4, 3, 12, 13. ἀλλ' οὐχί, ac non potius 2, 2, 19.
 ἀλλαχόσε, alio, ad usus alios 7, 4, 7. annot.

ἄλλοτε ἀλλαχῇ nunc huc, nunc illuc 5, 3, 59.

ἄλλη πη γιγνώσκειν, alio quo modo 6, 2, 24. 1, 5, 13.

ἄλλοδαποί, exteri, opp. πολῖται, 8, 7, 14.

ἄλλοθεν ποθεν, aliunde, ex alia qua parte 1, 6, 43. 4, 5, 56. ἄλλοθι, alibi 7, 1, 30.

ἄλλοίος, alias, ὄψα ἄλλοτε ἄλλοία 8, 2, 6.

ἄλλοιοῦσθαι, immutari et labefieri 3, 3, 9.

ἄλλοι, alieni, opp. nosmet ipsi, 7, 5, 84.

ἄλλοι τοσοῦτοι, totidem 3, 2, 3.

ἄλλα ἢ τὰ γεγόμενα λέγειν, mentiri,

a vero abhorrentia jactare 3, 1, 9.

ἄλλα νέα, novæ cantiones 1, 6, 38.

ἄλλαι χάριτες, novæ gratiæ 3, 2, 16.

ἡ ἄλλη Ἀσσυρία, reliqua Assyria 2,

1, 5. οἱ ἄλλοι πάντες, ceteri omnes 3,

3, 4, 5, 5, 37. ὁ ἄλλος στρατός,

omnis exercitus, opp. imperatori, 6,

4, 1. ἄλλα πρόβατα πολλὰ, de cete-

ris pecoribus oves multæ 7, 3, 7.

ἐν μὲν, ἐν δέ, ἄλλο, ἄλλο 1, 2, 4.

ἄλλο, ἄλλο, ἄλλο 8, 2, 6. ἄλλος καὶ

ἄλλος 4, 1, 15. ἄλλος ἄλλον τρόπον

2, 1, 4. ἄλλον ἢ 7, 5, 41. ἄλλη, alia

via 1, 2, 16. alia ratione, aliter 8, 3, 2.

τῇ ἄλλῃ (ἡμέρᾳ), i. e. τῇ τρίτῃ, 2, 3,

24. τὰλλα, alio modo, aliis præmiis

7, 3, 12. μηδὲν ἄλλο, non aliter 8,

3, 46. ἄλλο μὲν μηδὲν—δὲ 8, 6, 3.

καὶ τὰλλα—καί, 7, 4, 1. ἄλλο τι ἢ 3,

2, 17. οὐδὲν ἄλλο ἢ ἐθέατο 1, 4, 24.

ἄλλοσε, alio 1, 4, 17.

ἄλλοτε ἀλλαχῇ περιελαύνειν, alias alibi

circumvehi 5, 3, 59. ἄλλοτε ἄλλοίος,

8, 2, 6.

ἄλλοτριοι ἄνδρες, alieni viri 3, 1, 39.

ἄλλοτρία εἶναι, in alienam recidere po-

testatem 4, 5, 15. γίγνεσθαι 5, 2, 23.

ἄλλοτριὸν τὴν χῶραν τοῖς πολεμίοις,

adimere 6, 1, 16.

ἄλλόφυλος, alienigena 1, 1, 2.

ἄλλως, aliter. ἄλλως πως 1, 1, 1.

ἄλλως ob causam 1, 2, 11. ἄλλως

τε—καί, cum alia de causa—tum 1,

6, 11. alias, alio tempore 7, 1, 17.

ἄλλως τε καὶ, præsertim 2, 2, 24.

2, 4, 11. ἄλλως, præterea 1, 6, 43.

ἀλμυρὸς, salsus 6, 2, 31.

ἀλτικός, aptus ad saltum 8, 4, 20.

ἀλνπότατα, sine molestia 1, 4, 13. εὐ-

δαιμονία ἀλνποτέρα 8, 7, 11.

ἀλφίτοσιτεῖν, hordei farina uti, 6, 2,

28.

ἄλώσιμος, qui potest capi 5, 4, 4.

ἅμα αὐτῷ, una cum eo 2, 4, 30. ἅμα

τῇ ἡμέρᾳ, cum prima luce, simul-

atque illuxit 1, 2, 4. 2, 4, 24 etc.

ἅμα πορευόμενοι, inter eundem 3, 3,

59. ἅμα ἵππεύοντες 5, 2, 17. ἅμα

προϊὼν 5, 2, 22. ἅμα μὲν—ἅμα δέ,

cum—tum 2, 3, 19, 23. 3, 1, 2. 4,

1, 13. ἅμα μὲν—ἐτι δὲ καὶ, 1, 4, 3.

ἅμα καὶ—καὶ 1, 6, 18. ἅμα τε—καὶ

3, 3, 32. 4, 5, 46.

ἅμαξαι, plaustra 6, 2, 33. 7, 4, 12.

ἅμαξαι σίτου, currus cum comneatu

2, 4, 18.

ἁμαρτάνειν τινός, aberrare, non ferire

1, 4, 11. falli in aliqua re 1, 6, 16.

peccare 1, 6, 36. non consequi

quod volueras, 5, 4, 19.

ἁμαχεί, sine prælio 3, 2, 4. ἁμαχητὶ

4, 2, 28.

ἁμαχος, 4, 1, 16. et ἁμάχτος 6, 4, 14.

qui nondum pugnavit. Invictus,

6, 1, 36.

ἁμβολὰς γῆ, humus aggesta 7, 5, 12.

ἁμέινονες, superiores, in altiori honoris

gradu collocati, 8, 1, 33.

ἁμέλει, sis bono animo, sane, nimi-

rum 8, 3, 4. ἁμελεῖν, negligere,

1, 6, 23. τοῦ ὀργίζεσθαι 5, 5, 21.

ἔρωτῶν 7, 2, 17.

ἁμελῶς ἔχειν περί τινα, negligere ali-

quem 1, 2, 7.

ἁμεμπτος, qui non habet de quo que-

ratur 4, 5, 52. 8, 4, 28. culpæ ex-

pers 5, 5, 32. ἁμέμπτως δέχεσθαι

τινα, laute excipere, ut causam que-

rendi habeat nullam 4, 2, 37. τε-

λευτᾶν, honeste mori 7, 3, 10.

ἁμετρος, immensus 5, 2, 7. ἁμέτρος

χρῆσθαι, immodice uti 1, 6, 34.

ἄμη, falx 6, 2, 34, 36. Ita vulgo in-

terpretantur h. l. Mihi fossorium

instrumentum intelligi videbatur.

Contra Suidas ex h. l. videtur fa-

brile instrumentum facere: τεκτο-

νικὸν ἐργαλεῖον, ὃ ἡμεῖς πυράμην λέ-

γομεν οὐκ ὀρθῶς. SCHN.

ἁμηχανεῖν τινα ποιῶ, redigo eo ut quid

agat nesciat 6, 4, 18. ἁμηχανοῦντας

βιοτεῦναι, vitam miseram et rebus

necessariis destitutam trahere 2, 1,

19.

ἁμηχανία, rerum omnium inopia 6, 1,

15.

ἁμήχανον, quod difficultates habet in-

explicabiles 4, 3, 14. ἁμήχανοι τὸ

πλῆθος, infinita hominum multitudo

7, 5, 38. ἁμηχανώτατοι, maxime

inopes, et ad res novas molendas

omnino inepti 7, 5, 69.

ἁμιλλᾶσθαι ἐπὶ τὰ θηρία, certatim in

feras ruere 1, 4, 15.

ἀμύνειν τοῖς τέκνοις, pugnando defendere liberos 3, 3, 67. τῇ χώρᾳ, *syn.* μάχεσθαι ὑπὲρ τῆς χώρας, ab incursionibus defendere agrum, propulsando hostium impetum, 5, 3, 5, 8, 6, 6. ἀμύνεσθαι, se pugnando defendere 4, 4, 6. 7, 5, 30. τοὺς πολέμους, ulcisci hostes 5, 4, 21. τινὰ, pœnas sumere de aliquo, vindicare in aliquem 5, 4, 25.

ἀμφί, circa. ἀμφί ποταμόν, 6, 2, 11. ἀμφί τὰ ὄρια 2, 4, 16. ἀμφί δειλὴν 5, 2, 2. 5, 4, 16. ἀμφί τὰς δώδεκα μυριάδας 1, 2, 15. ἀμφί τὰ ἑκατὶδεκα ἔτη γενόμενος 1, 4, 16. ἀμφί δέιπνον ἔχειν, cœnare 5, 5, 44. τὰ ἀμφί τὸν πόλεμον, res militaris 2, 1, 21. ἡ δίκη ἢ ἀμφί τοῦ πατρὸς, iudicium in patrem exercendum 3, 1, 8. οἱ ἀμφί Γαδάταν, Gadatas cum suis 5, 4, 5. οἱ ἀμφί τὸν Κύρον 1, 4, 21, 23. *sed* 3, 2, 8, 10. 4, 2, 3, copiae Cyri. οἱ ἀμφί Τυγράνην, copiae Tigranis 4, 5, 4. οἱ ἀμφί Κναξάρην Μῆδοι, Cyaxaris Medi 4, 1, 9. οἱ ἀμφί τὸν πάππον θεραπευταί, ministri avi 1, 3, 7. ἀμφιέσαι χιτῶνά τινα, alteri tunicam induere 1, 3, 17. Med. amicior, οὗτ' ἀμφιέννυνται πλείω 8, 2, 21. ἀμφιέσσομαι 4, 3, 20.

ἀμφίλογος, ambiguus, dubius 8, 7, 9. ἂν προ εἶναι 1, 3, 18. 2, 4, 22. 3, 1, 42. ἂν. οὐκ ἂν οὐδ' τοξότας γε, εἰ μὴ 3, 3, 50. Repetitum 1, 6, 18. 2, 4, 15. οὐκ οἶδ' ἂν εἰ ἐκτρησάμην παῖδα 5, 4, 12.

ἀνὰ, per. ἀνὰ τὰ ὄρη πλανᾶσθαι 2, 4, 27. τρέχειν ἀνὰ τὰ ὄρη 28. οἱ ἀνὰ τὸ πεδίον, per campum palantes 6, 3, 6. ἀνὰ πᾶσαν ἡμέραν, quotidie 1, 2, 8. ἀν' ἐκάστην ἡμέραν 8, 1, 23. ἀνὰ κράτος, omni vi 1, 4, 23. 4, 2, 30. ἀναβαίνειν conscendere, equum 3, 3, 27, 7, 1, 39. ἐπὶ τὸν ἵππον 4, 1, 7. ἐπὶ τὸ ἄρμα 6, 4, 4.

ἀναβάλλειν τὴν γῆν, ejicere 7, 5, 10. ἐπὶ τὸν ἵππον, tollere 7, 1, 38.

ἀνάβασις, ascensus 7, 2, 3.

ἀναβιβάζειν ἐπὶ τὸ ὄχημα, curru imponere 4, 2, 28. κατὰ τὰ ἀποτομώματα, per partem arcis maxime præcipitem ascendere jubere 7, 2, 3. ἐπὶ τὰ πρόσθεν, in loca anteriora præmittere 6, 3, 2.

ἀναβλέπειν, aspicere 1, 4, 12. 8, 3, 29.

ἀναβοᾶν, clamorem tollere 3, 1, 13.

ἀνάγειν, suos ex acie reducere 1, 4, 24. 7, 1, 45. ἐπὶ πόδα, pedem referre 3, 3, 69. ὥς λέγων τι ἀνήγετο, parabat se ad dicendum 6, 3, 12.

ἀναγελᾶν, risum tollere 5, 1, 8. 6, 1, 34.

ἀναγιγνώσκειν, recitare 4, 5, 26.

ἀναγκάζειν, cogere ἡναγκαζόμεθα μετανοεῖν 1, 1, 3. ἡναγκάσθη λόγους προσφέρειν περὶ συνουσίας 6, 1, 31. 7, 5, 60. ἃ ὑπὸ τῆς φύσεως πράττειν ἡναγκαζόμεν 2, 3, 10.

ἀναγκαῖα, necessitates naturæ, 7, 5, 40. 8, 8, 11. ἐπὶ τὰ ἀναγκαῖα ἴεσθαι, secedere ad naturæ necessaria 1, 6, 36.

ἀνάγκη διηναγκάσθαι 8, 2, 5. ἀνάγκην προστιθέναι τινὶ στρατεύεσθαι, vi cogere ad militiam 2, 4, 12.

ἀναγώνιστος διατελεῖ, nullum subito certamen 1, 5, 10.

ἀναδεικνύειν, declarare 8, 7, 23.

ἀναδέχεσθαι, in se recipere, spondere, polliceri 1, 6, 18. 6, 1, 17.

ἀναδιπλοῦν, duplicare 7, 5, 5.

ἀναζηγνύναι, solvere, proficisci 8, 5, 1, 28.

ἀναθαρρύνειν, animos addere 5, 4, 23.

ἀναθήματα, donaria, munera quæ in dei templo dedicantur 7, 2, 19.

ἀναιδής, impudens 8, 1, 28.

ἀναινεσθαι ἔργον, opus detrectare, negotio se subtrahere 2, 1, 31.

ἀναιρεῖν ὀλιγαρχίας, formam civitatis, qua summum imperium est penes paucos, mutare in aliam 1, 1, 1. [πύργους, turres evertere 7, 5, 12.] σκηνήν, refugere tentorium 7, 5, 4. ἀναιρούντες, sc. τὴν τράπεζαν, ministri qui post cœnam mensam cum cibis asportant 8, 8, 20. ἀναιρεῖσθαι, tollere humo 2, 3, 17. 8, 3, 27.

ἀναισιμόν, impendere 2, 2, 15. annot.

ἀναισχυντος, impudens 2, 25.

ἀναισχυντία, impudentia 1, 2, 7.

ἀναιτίος, culpa vacans 1, 6, 10. 5, 5, 22.

ἀφροσύνης, dementiae culpa liberandus 1, 5, 10.

ἀνακαλεῖν ὀνομαστί, compellere nominatim 2, 2, 28. εὐεργέτην, appellare beneficium 3, 3, 4. acclamare exhortandi causa 1, 4, 22. 3, 3, 42. 7, 1, 35. ἀνακαλεῖσθαι κύνας, canes ad se vocare, revocare palantes 1, 6, 19.

ἀνακλάζειν, latrare 1, 4, 15.

ἀνακοινοῦσθαι, communicare 5, 4, 15.

ἀνακομίζεσθαι, in locum tutum congerere 6, 1, 14.

ἀνακρίνειν, percontari 1, 6, 13.

ἀνακτᾶσθαι τινα, sibi conciliare 1, 3, 9. 1, 4, 2. 2, 2, 10. 7, 5, 55.

ἀναλαμβάνειν τινὰ, socium asciscere 1, 4, 19. 1, 5, 14. τὰ ὅπλα, recipere

- arma oblata et in medio posita 2, 1, 19. *τετρωμένους*, vulneratos suscipere adjuvandi et curandi causa 5, 4, 17.
- αναλάμπειν*, flammam conceptam fulgore prodere 5, 1, 15.
- αναλίσκειν*, absumere, *ἀνηλώκει* 1, 4, 5.
- ἀνήλωτο* 2, 2, 5. *αναλίσκεσθαι* *πικρωσκόμενον*, vulneribus confici 2, 1, 8.
- ἀναλκίς*, imbellis 7, 5, 62; 8, 1, 45.
- ἀναμάρτητοι*, qui nihil in te deliquerunt 3, 1, 27. *ἀναμάρτητος*, nunquam aberrans a lege naturæ et ordine 8, 7, 22.
- ἀναμάχεσθαι*, iterum pugnando sarcire cladem acceptam 3, 1, 20.
- ἀνάμβατος ἵππος*, qui non adhibetur ad equitandum 4, 5, 46.
- ἀναμένειν*, expectare 3, 3, 23. 8, 1, 44. *τὸ πορίζεσθαι τὰ πηγήδεια, ἔσπε*, differre rationem comparandi res ad victum necessarias, donec 1, 6, 10.
- ἀναμνησκειν*, admonere 6, 4, 13. *ἀναμνησσκεσθαι* 1, 2, 11; 3, 3, 8.
- ἀναμφιλόγως*, sine controversia, haud dubie 8, 1, 44.
- ἀναμφισβήτητον* (*ἐπ'*), in locum non dubium 8, 5, 6.
- ἀνανδρος*, ignavus 8, 8, 27.
- ἀνανεύειν*, abnuere 1, 6, 13.
- ἀναξίως*, indigne 5, 5, 8.
- ἀναξυρίδες*, braciæ 8, 3, 13.
- ἀνάπαλιν περιφέρειν*, ordine inverso circumferre 2, 2, 2.
- ἀναπαύειν τὸ στράτευμα*, agmen continere, ut quiescat 7, 1, 4. non prodiere sinere extra castra 3, 3, 29.
- ἀναπαύεσθαι*, quieti se dare 3, 1, 41. 3, 2, 31. 6, 1, 1. 7, 5, 81. quiete frui, non plecti 6, 1, 11. *ὁ πόλεμος ἀναπέπνυται* 7, 5, 47.
- ἀνάπαυσις*, requies 7, 5, 81.
- ἀναπείθειν*, persuadere 2, 2, 16.
- ἀναπέμπειν*, in locum altiore mittere 7, 5, 34.
- ἀναπεπταμέναί πυλαι*, portæ apertæ 5, 2, 6.
- ἀναπηδᾶν*, prosilire, currere ad 1, 4, 2.
- ἀναπιμπλᾶναι*, implere 2, 2, 27.
- ἀναπνέειν*, animum recipere et confirmare 5, 4, 38.
- ἀναπτύσσειν τὴν φάλαγγα*, replicare phalangem 7, 5, 3, 5. V. annot.
- ἀναρίθμητος*, innumerus 7, 4, 17.
- ἀναρτᾶσθαι τινα*, sibi devincere, conciliare 1, 4, 1. 2, 2, 29. suo imperio subjicere 1, 1, 5.
- ἀναρχος*, carens rectore, duce 3, 3, 11.
- ἀνασκευάζειν*, auferre 6, 2, 25. contr.
- κατασκ.* sarcinas colligere 8, 5, 2, 4.
- ἀνάσκητος*, inexercitatus 8, 8, 24.
- ἀναστομοῦν τὰς τάφρους πρὸς τὸν ποταμὸν*, fossam conjungere cum fluvio 7, 5, 15.
- ἀναστρέφεισθαι*, e fuga reverti contra hostes persequentes 2, 1, 9. *ἐν τῇ χώρᾳ αὐτῶν ἀναστρέφεισθαι*, versari, morari 8, 8, 7, 21.
- ἀναστροφή*, conversio 5, 4, 8.
- ἀνατείνειν τὰς δεξιὰς*, tollere dexteras 4, 2, 17. *ἀνατεταμένος τὴν μάχαιραν*, gladium sublatum tenens 4, 1, 3. 7, 1, 34. *ἀνατείνειν τὰ κέρατα*, extendere cornua 7, 1, 6. *ἀετὸς ἀνατεταμένος*, extensis alis 7, 1, 4. *ἀνατείνεισθαι*, extendi, porrigi 7, 1, 16.
- ἀνατέλλειν*, oriri 8, 3, 2.
- ἀνατιθέναι et ἀνατίθεσθαι*, imponere 8, 5, 4.
- ἀνατλήναι πόνον*, perferre laborem 1, 2, 1.
- ἀνατρέπειν*, evertere 2, 2, 5. prosternere 4, 3, 17, 18.
- ἀνατρέφειν τὸ φρόνημα*, animum excitare 5, 2, 34.
- ἀναφαίνομαι σεσωμένος* 3, 2, 15. *ἀναφαίνομαι ἔχων*, apparet me habere 4, 5, 15. *ἀναπεφήναμεν προσοφείλοντες ἄλλας χάριτας* 3, 2, 16. *εἴ τις ἄλλος θεῶν ἀνεφαίνετο* 3, 3, 22.
- ἀναφυσᾶσθαι*, inflari 7, 2, 23.
- ἀναχάζεσθαι ἐπὶ πόδα*, pedem referre 7, 1, 34.
- ἀναχωρεῖν*, recedere 4, 1, 3.
- ἀναχωρίσειν*, recedere jubere, reducere 7, 1, 41. 2, 2, 8.
- ἀνδραγαθία*, fortitudo 3, 3, 55.
- ἀνδρείος ἀνὴρ*, vir fortis 1, 4, 11. *ἀνδρείως*, fortiter 1, 3, 1.
- ἀνδρικός*, fortis 1, 2, 12.
- ἀνειμένως πίνειν*, secure, cum omni licentia, potare 4, 5, 8. 5, 4, 45.
- ἀνεπείν*, per præconem edicere 4, 5, 56. *πάντα τὰ χαλεπὰ*, interminari gravissima quæque 4, 2, 35.
- ἀνειργμένος*, 5, 4, 45. annot.
- ἀνελευθερία*, illiberalitas, avaritia sortida 8, 4, 32.
- ἀνεπίκλητος*, vacans culpa et reprehensione 2, 1, 22.
- ἀνεπίληπτος*, irreprehensus 1, 2, 15.
- ἀνευ δίκης*, indicta causa 3, 1, 6. *ὦν* *ἀνευ* 6, 1, 14.
- ἀνέχεσθαι ψύχη καὶ θάλην*, perferre 1, 2, 10. *ἀνεξόμεθά σε ὀρώντες*, 5, 1, 26.
- ἀνηβάσκειν*, repubescere 4, 6, 7.
- ἀνὴρ*, maritus 1, 3, 13. vir fortis 2, 2, 21. *ἄνδρες*, milites 4, 1, 9. *οἱ ἄν-*

- δρες, hostes 3, 3, 30; 7, 1, 9, etc. ὁ
 ἀνὴρ pro ἐκείνος, 1, 6, 12. ἀνὴρ νεα-
 νίας, vir juvenis 2, 2, 6, 7. eques,
 opp. ὁ ἵππος, 7, 1, 2. ἀνὴρ τοῦ δή-
 μου, homo de plebe 2, 2, 22.
 ἀνθεῖν, nitere, florere 6, 4, 1.
 ἀνθηρός, floridus, recens, non obso-
 letus nec usu tritus 1, 6, 38.
 ἀνθίστασθαι, resistere 1, 2, 10.
 ἀνθρώπινα ἀμαρτεῖν 3, 1, 40.
 ἀνθρώπιον, homuncio 5, 1, 13.
 ἀνθρώποι, milites 7, 4, 18. πολῖται ἄν-
 θρωποι 8, 7, 14. τῶν ἐν ἀνθρώποις 2,
 2, 17. μάλιστα ἀνθρώπων 7, 2, 28.
 ἀνῶν, male habere, molestiam exhi-
 bere 1, 3, 15. 5, 3, 7. 5, 4, 12. opp.
 ὠφελεῖν 1, 4, 25. ἀνῶσθαι, ægre
 ferre 4, 6, 4. opp. χαίρειν 6, 3, 10.
 et εὐφραίνεσθαι opp. 5, 4, 21.
 ἀνιάρως, mæstus 1, 4, 14. 8, 3, 42.
 ἀνδρῶτος, sine sudore et exercitatione
 2, 1, 29. ἀνδρωτὶ, segniter 2, 2, 30.
 ἀνέναι, edere, de terra frutices profe-
 rente 5, 2, 15. ἀνέναι τινὶ θηρῶν,
 facere potestatem 4, 6, 3. ἀνεθεῖς,
 miseria metuque liberatus 3, 1, 26.
 ἀνέναι, remittere a persequendo 1,
 4, 21, 22. τὴν ἀσκήσιν 7, 5, 70, 75.
 σῶμα ἐπὶ ράδιουργίαν 7, 5, 75.
 ἀνέναι, ascendere 2, 4, 17.
 ἄνισος, iniquus 2, 2, 17.
 ἀνισοῦν, exæquare 7, 5, 65.
 ἀνιστάναί, excitare e lecto 8, 8, 20. τὰς
 μηχανὰς, erigere 7, 2, 2. ἀνίστα-
 σθαι ἐκ τῆς ἐνέδρας, consurgere
 ex insidiis 5, 4, 4. ἀναστήσεσθαι 5,
 3, 44.
 ἀνοδύρεσθαι, ejulare 5, 1, 6. 7, 3, 9.
 ἀνόητος, demens 2, 2, 15.
 ἀνολοφύρεσθαι, ejulare 7, 3, 14.
 ἄνομος, legibus repugnans 1, 3, 17.
 ἀνόσιος, scelestus, nefarius 4, 6, 4. 7,
 5, 32.
 ἀνταγωνίζεσθαι, dimicare, pugnare 1,
 6, 8. certare 3, 3, 10. de jure di-
 sceptare 8, 2, 27.
 ἀνταγωνιστὴς τινός, æmulus 3, 3, 36.
 hostis 1, 6, 8.
 ἀνταιδεῖσθαι, vicissim revereri 8, 1, 28.
 ἀνταῖρεσθαι ὅπλα τινὶ, contra aliquem
 arma sumere 5, 4, 25.
 ἀνταποδιδόναι, vicissim tradere 3, 3,
 58.
 ἀντασπάξεσθαι, vicissim amplecti 1,
 3, 3. 5, 5, 42.
 ἀντεξίέναι, contra prodire ad pugnan-
 dum 4, 1, 1.
 ἀντεπεξίέναι, prodire contra ad pug-
 nandum 3, 3, 30.
 ἀντερειδεῖν, obniti 8, 8, 16.
 ἀντερέσθαι, vicissim interrogare 2, 2,
 22.
 ἀντέχειν, syn. ὑπομένειν, sustinere, re-
 sistere 6, 4, 18. οὐδὲν ἐδύνάτο ἀντέ-
 χεῖν μὴ οὐ χαρίζεσθαι 1, 4, 2. ἀντέ-
 χεσθαι τῆς ἀρετῆς, studere virtuti
 2, 2, 27.
 ἀντὶ, pro, in compensationem 4, 6,
 5, 8. ἀντὶ τίνος δέχεσθαι τι, com-
 mutare cum aliquo aliquid 1, 6, 10.
 ἀνθ' ὧν σὺ εὖ πεποίηκας ἡμᾶς, pro
 iis beneficiis, quæ in nos contulisti
 6, 1, 48. pro, loco 3, 1, 12. ἀντὶ τοῦ
 ἀρήγειν, non modo non tulit opem,
 sed 6, 2, 19. ἀντὶ τοῦ; qua de cau-
 sa? 8, 3, 31.
 ἀντιβλέπειν τινὶ, contra tueri, oculos
 obvertere alicui 3, 1, 23. 5, 3, 33.
 ἀντιγνωμονεῖν, secus sentire 4, 3, 8.
 ἀντιδεξιόσθαι, vicissim dextram dare
 4, 2, 19.
 ἀντιδωρεῖσθαι, vicissim donare 3, 4,
 32.
 ἀντιθεραπεύειν, vicissim colere 8, 3,
 49.
 ἀντικαθιστάναί, copias instructas ho-
 stibus obvertere, aciem hostibus
 opponere 1, 6, 43.
 ἀντικνήμιον, tibia, pars cruris anterior,
 opposita suræ 2, 3, 19.
 ἀντικρὺ διὰ, recta, s. penitus per 7, 1,
 30.
 ἀντιλαμβάνεσθαι τῶν πραγμάτων, res
 gerendas suscipere 2, 3, 6.
 ἀντιλέγειν μὴ οὐχὶ—ἀξιοῦσθαι 2, 2, 20.
 ἀντίος, adversus, oppositus 1, 4, 8, 19.
 5, 4, 7. 6, 3, 13, 35. ἀντία ὄρῶν 7,
 1, 23.
 ἀντίπαλος, adversarius 6, 1, 13, 26.
 ἀντιπαγγεῖν, contra ducere in hostes
 exercitum 1, 6, 43.
 ἀντιπαρακαλεῖν, revocare, avocare 2,
 2, 24.
 ἀντιπαρακελεύεσθαι, vicissim hortari
 3, 3, 42.
 ἀντιπαρασκενάζεσθαι, vicissim sepa-
 rare 6, 1, 26.
 ἀντιπéρας (κατ'), e regione 7, 1, 7.
 ἀντιπληροῦν τὰς τάξεις, supplere, in
 locum militum qui desunt substi-
 tuere novos 2, 2, 26.
 ἀντιπολεμεῖν, contra bellare 7, 2, 24.
 ἀντιπροστέναι, contra prodire, occur-
 rere 3, 3, 24. 7, 1, 5.
 ἀντιπρόσωπος, adversus 7, 1, 25.
 ἀντιστασιάζοντες, οἱ, factio contraria
 7, 4, 3.
 ἀντιστρατεύεσθαι, expeditionem susci-
 pere adversus 8, 8, 26.
 ἀντιτάττειν ἐκατέρωθεν εἰς ἐμβολὴν τοὺς

- ἡμίσεις τῶν ἀνδρῶν τῆς τάξεως, centuriam bipartito divisam ita instruere, ut pars altera in alteram faciat impetum 2, 3, 17. ἀντιτάττεσθαι πρὸς τινα, *syn.* μάχεσθαι, se opponere 3, 1, 18.
 ἀντιτιμᾶν τινα πᾶσι τοῖς καλοῖς, omni ratione alicui gratiam referre, vicissim honorare 5, 2, 11.
 ἀντιτρέφειν, vicissim alere 8, 3, 38.
 ἀντιχαρίζεσθαι, vicissim gratificari 4, 1, 20.
 ἀντωφελείσθαι εὖ ποιοῦντα, fructum beneficii in alium collati percipere 1, 6, 11.
 ἀνυδρία, aquæ inopia 8, 6, 21.
 ἀνυπέρβλητος, insuperabilis, invictus 8, 7, 15.
 ἀνύποπτος, non suspectus 5, 3, 11, 12.
 ἀνυπόστατος, invictus, cujus vim nemo sustinere potest 8, 1, 3. ἀνυπόστατον φρόνημα παρέχεσθαι, eo esse animo, qui non cedit, nil metuit 5, 2, 33.
 ἀνυσίμος, efficax 1, 6, 22.
 ἀνύτειν μᾶλλον, plus efficere 1, 6, 5.
 οὐδὲν 5, 5, 22. τὴν ὁδὸν, it. τὴν πορείαν, iter perficere 2, 4, 32. absolute 8, 6, 18. ἀνύτειν, impetrare, efficere precando 7, 3, 14.
 ἄνω πορεύεσθαι, sursum progredi 7, 1, 23. ἴεσθαι 3, 2, 10. ἄνω καὶ κάτω, sursum deorsum, huc illuc 1, 3, 4.
 ἄνωθεν, desuper 5, 1, 6.
 ἀνωφέλῆτος, inutilis, *de agro inculto*, 1, 6, 11.
 ἀξία, dignitas, κατὰ τὴν ἀξίαν 2, 3, 16. τὴν ἀξίαν ἀποδιδόναι 4, 1, 2.
 ἀξίειπαινος, laude dignus 3, 3, 6.
 ἀξιέραστα τέκνα, liberi carissimi 5, 2, 9.
 ἀξίνη, securis 6, 2, 34.
 ἀξιοθέατος, spectatu dignus, formæ præstantissimæ 6, 4, 4.
 ἀξιοκτῆτος θυγάτηρ, filia carissima 5, 2, 10.
 ἀξιόλογος, memoria dignus 8, 2, 13.
 ἀξιόνικος, dignus victoria 1, 5, 10.
 ἀξιόπιστος, fide dignus 4, 1, 21.
 ἄξιος λόγου φίλος, amicus verus et certus 7, 3, 10. ἐπιμελείας, haud negligendus 5, 4, 37. ἄξιοι ἐσμεν, debemus, nostrum est 5, 4, 19.
 ἐπαίνου σοι ἄξιος 5, 5, 14. ἄξιοι πλείστον κεκτήσθαι, possessio eorum plurimi est faciendâ 3, 1, 16.
 ἄξιον, pretiosum, dignum quod dono detur 3, 3, 2. ἀξίως 5, 4, 14.
 ἀξιοῦν, æquum censere 1, 6, 42. 2, 2, 17. τινα τῶν καλλίστων, dignum
- judicare 6, 4, 6. ἀξιοῦσθαι μεγίστων 2, 2, 20. τῶν ἰσῶν 2, 2, 17. τινὰ βελτίονα, præstantiorem judicare 5, 5, 34. velle, postulare 2, 3, 15. 7, 1, 15.
 ἀξιόχρεως, idoneus 7, 5, 71.
 ἀξίωμα, dignitas 5, 4, 34.
 ἄξων, axis 6, 1, 29.
 ἄοινοι ἄνθρωποι, qui vino non utuntur 6, 2, 27. ἄοινος ὁδός, vino carens 6, 2, 26.
 ἄοκνος, impiger 1, 4, 2. 2, 1, 31.
 ἄοπλος, inermis 6, 4, 16.
 ἀπαγγέλλειν, renunciare 2, 4, 8. 3, 3, 56. πέμψαι οἷτινες ἀπαγγελοῦσιν 5, 2, 3. ᾤχετο ταῦτ' ἀπαγγελῶν 5, 5, 2.
 ἀπάγειν, abire, se conferre 7, 2, 5.
 ἀπάγειν ἵππους, adducere 4, 5, 35.
 5, 2, 30. 5, 3, 25. δασμὸν, 4, 3, 35, ut ἀποδιδόναι et ἀποφέρειν. ἀπάγεσθαι, secum domum abducere 3, 1, 37.
 ἀπαγορεύω μὴ κινεῖσθαι ἐνδοθεν, veto te hinc moveri 1, 4, 13. μηδένα βάλλειν 1, 4, 14. τὰ ἀπαγορεύοντα, quæ deficiunt usu trita et debilitata 6, 2, 33.
 ἀπάγχεσθαι, se strangulare 3, 1, 25.
 ἀπαθής, illæsus 7, 1, 32.
 ἀπαίδευτος, ignarus, qui non didicit 1, 5, 11. 3, 3, 55.
 ἄπαις ἀρρένων παίδων, orbus liberis sexus virilis 4, 6, 2.
 ἀπαλλαγὴ τοῦ βίου, mors 5, 1, 13.
 ἀπαλλάττεσθαι νόσου, liberari morbo 5, 1, 11. φόβου, metu 5, 2, 32.
 στρατεύματος, exercitu 5, 5, 4. πρὸς τινα, deficere ad aliquem 6, 1, 45.
 ἀπαλλάττειν ῥᾶον, meliori uti fortuna 5. sorte 4, 1, 5.
 ἀπαράσκευόν τινα λαμβάνειν, imparatum opprimere 2, 4, 15. 5, 4, 42, 49. 7, 5, 25.
 ἀπαριθμεῖν τὰ χρήματα, pecunias dinumeratas reddere 3, 1, 34. sed 3, 1, 42, est dinumerare, ὄχλον 5, 2, 35.
 ἀπάρχεσθαι, primitias rei consecrare deo. ἀπαρξάμενος particula cibi prima in honorem dei conjecta in ignem 7, 1, 1.
 ἀπατεῶν, veterator, homo fraudulentus 1, 6, 27.
 ἀπάτη, fraus, injuria clandestina 1, 2, 6. ἀπάτης ἔνεκα τῶν πολεμίων, hostium fallendorum causa 3, 3, 25.
 ἀπειθεῖν, non parere 1, 6, 26. 4, 2, 35.
 ἀπείναι, abesse, discessisse, ἕως ἐκ τῆς χώρας ἀπὴν 3, 3, 4. πολὺ ὕβρεως, longe abesse a contumeliæ inferendæ libidine 5, 2, 18.

- ἀπείργειν, arcere 1, 1, 2.
 ἀπειρηκώς, defatigatus 8, 6, 17.
 ἀπειροκαλία, rusticitas : φωναὶ καὶ ἀπειροκαλῖαι, clamores decori et honesti expertes 1, 2, 3.
 ἀπειρος, periculum expertus 1, 4, 21. qui alicujus vim et fortitudinem nondum est expertus 4, 1, 10. ἀπείρως ἔχειν 1, 6, 17.
 ἀπελαύνειν, abigere, ex medio discedere jubere 3, 1, 8. τιμῶν, arcere a consequendis honoribus 1, 2, 15. 2, 1, 15. φόβον 4, 2, 10. discedere 3, 1, 37. ἀπέλα 8, 3, 32.
 ἀπεργάζεσθαι, efficere 8, 1, 34.
 ἀπέχειν, distare 1, 1, 3. 2, 4, 21. 3, 3, 24. extendi, *syn.* κατέχειν χωρίον, 6, 3, 19. ἀπέχεσθαι τινος, abstinere ab 1, 1, 2. 1, 5, 7. τὸ μὴ οὐχὶ sequente infinitivo 1, 6, 32.
 ἀπεχθάνεσθαι, invisum fieri 3, 1, 27.
 ἀπιέναι ἐπὶ τι, ad aliquid abire, 7, 5, 80.
 ἀπιστεῖν, diffidere, fidem alicujus habere suspectam 3, 1, 27. 8, 1, 47. ἀπιστεῖσθαι 7, 2, 17.
 ἀπιστον, non credibile, a fide abhorrens 2, 4, 17. 3, 1, 26.
 ἀπλευστος, non navigatus 6, 1, 16.
 ἀπληστος χρημάτων, qui divitiis expleri nequit 8, 2, 20. ἀπλήστως 4, 1, 14.
 ἀπλότης, simplicitas 1, 4, 3.
 ἀπλοῦς, homo simplex, qui nil simulat dissimulatque, sed aperte dicit quod est 3, 1, 32. 8, 4, 33. ἀπλοῦν ἔργον, res simplex, ad quam non varia genera rerum pertinent 1, 6, 27. ἀπλουστέρα ὁδὸς, 1, 3, 4.
 ἀπλῶς διδάσκειν, sine distinctione, generatim, non distinguendo personas, tempora, loca, res 1, 6, 33.
 ἀπὸ, ex. μήπω φύναι μηδὲ γενέσθαι ἀπὸ θνητῶν γυνή, mulier mortalis 5, 1, 6. οἱ ἀπ' ἐκείνων, eorum posterī 7, 1, 45. ἀπ' ἀλλήλων ἀπιέναι ποι, 1, 4, 28. ἀπὸ τῶν ἀρμάτων προμαχεῖν, de curribus ante aciem primam pugnare 3, 3, 60. ἀπὸ τῶν ἵππων ἐνεργοὺς ἀπεργάζεται 8, 1, 35. οἱ ἀπὸ τῆς τάξεως 6, 3, 13. οἱ ἀπὸ τῶν πύργων 6, 4, 18. ἀπὸ παιδῶν ἀρξάμενοι, a puerili etate 1, 5, 11. ἀπὸ γενεᾶς, a natalibus 1, 2, 13. τὸ ἀπὸ τοῦδε, postea 4, 2, 22. 5, 1, 6. 5, 2, 35. ἀφ' οὗ, a quo tempore 1, 2, 9, 13. φόβος ἀφ' ἑαυτοῦ, metus quem ipse afferebat 1, 1, 5. ὁ ἀπὸ τῶν πολεμίων φόβος, quem afferunt hostes 3, 3, 53.
 ἀποβαίνειν, evenire 1, 5, 13. 5, 2, 24.
 ἀποβάλλειν τινὰ, perdere 3, 1, 30. τι, rei jacturam facere 3, 3, 45. 4, 1, 15. 8, 3, 42. τὸ ἀξιώσιστον εἶναι, fidem amittere 8, 7, 23.
 ἀποβιάζεσθαι, vi aperta uti 3, 1, 19. ἀποβιασθῆναι vi repelli 4, 2, 24.
 ἀποβλέπειν, circumspicere 7, 1, 3.
 ἀποβουκολεῖν, perdere 1, 4, 13 annot.
 ἀπογεύεσθαι, degustare 1, 3, 4.
 ἀπογράφεσθαι, profiteri nomen suum, nomen edere apud 2, 1, 18, 19. ἀπογεγραμμένοι, in catalogo scripti 6, 2, 36. 8, 6, 9.
 ἀποδεικνύειν, efficere, facere præstare *syn.* ἀπεργάζεσθαι 8, 1, 35. *syn.* παρασκευάζειν 2, 1, 23. *syn.* παρέχειν 1, 2, 5. *syn.* τάττειν, constituere 8, 5, 3.
 ἀποδεκτῆρες προσόδων, vectigalium ex-actores 8, 1, 9.
 ἀποδέχεσθαι, accipere, audire 8, 7, 10.
 ἀποδημεῖν, peregrinari, abesse, οἰκοθεῖν 6, 1, 17. 8, 5, 1.
 ἀποδημία, peregrinatio 3, 1, 7.
 ἀποδιδράσκειν, clam aufugere, ut ne scias, quem in locum, sed φεύγειν fit palam, 4, 2, 21. 1, 4, 13. 1, 6, 40. 5, 3, 37. 4, 1, 8. ἀποδιδράσκειν εἰς τὸ μὴ ποιεῖν, desinere facere aliquid, abstinere 1, 4, 5.
 ἀποδοκιμάζειν, repudiare, e catalogo militum ejicere 6, 2, 36. spernere, ut inutile abjicere 6, 2, 16. 8, 1, 47.
 ἀποθνήσκειν ὑπὸ τινος, occidi 5, 2, 32. 7, 1, 48. ὑπὸ φαρμάκων 8, 8, 14. supplicio affici 3, 1, 12.
 ἀποκαθαίρεσθαι τὴν χεῖρα εἰς τὰ χειρόμακτρα, abstergere manum mantilibus 1, 3, 5. ἀποκαθαροῦνται ταύτης 2, 2, 27.
 ἀποκαλεῖν, avocare, arcessere, redire domum jubere 1, 4, 25. 4, 5, 12, 24.
 ἀποκείσθαι, reconditum servari 2, 2, 15.
 ἀποκοιμᾶσθαι, capere somnum 2, 4, 22, 30.
 ἀποκομίζειν, deportare, deducere 2, 4, 22. 7, 3, 12.
 ἀποκρίνεσθαι τι, ad aliquid respondere 5, 5, 21. respondere, de oraculo, 7, 2, 19.
 ἀποκρύπτεσθαι τινα ἐν σκότῳ, alicujus facta et vitam in obscuro esse sinere 8, 7, 23.
 ἀποκωλύειν, aditu prohibere 1, 3, 11.
 ἀπολαμβάνειν, redimere, *syn.* πρίσθαι, 3, 1, 35 sq. ἀπολαμβάνεσθαι ἔνδον, includi 7, 1, 21.
 ἀπολαύειν τι ἀγαθόν τινος, ex re aliqua

- fructum capere 5, 4, 19, *syn.* χρῆσθαι, 4, 3, 19. 7, 5, 82.
- ἀπολείπειν. πῶσον ἀπολιπὺντας, quanto spatio relicto 8, 5, 3.
- ἀπολείπεσθαι τινος, discedere ab aliquo 1, 6, 21. 3, 1, 42. 4, 1, 23, 24. 5, 1, 24 seq. τίς ἀπέλειφθη τὸ μῆ σοι ἀκολουθεῖν; 25.
- ἀπόλεμος, ad bellum ineptus 8, 1, 47.
- rei militaris rudis 7, 4, 1.
- ἀπολογεῖσθαι περί τινος, defendere, patrocinari 2, 2, 13.
- ἀπολωλέναι τῷ φόβῳ, periisse vel emori metu 6, 1, 2. ἀπόλωλας, periisti, de eo qui spe excidit 1, 3, 9.
- ἀπομανθάνειν, didiscere 4, 3, 14.
- ἀπομάχεσθαι, e loco pugnare adversus hostes 3, 1, 2. 5, 2, 2. 5, 3, 12.
- ἀπομνημονεύειν, commemorare 8, 2, 14.
- ἀπομύνναι, jurejurando negare rem 6, 1, 3.
- ἀπομύττεσθαι, nasum emungere 1, 2, 16. 8, 1, 42. 8, 8, 8.
- ἀπονία, laborum detrectatio 2, 2, 25.
- ἀπονός, otiosus 8, 6, 12.
- ἀπονώτερον διάγειν 1, 6, 8.
- ἀποπαύεσθαι τοῦ δάκνειν, desinere mordere 7, 5, 72. τοῦ ἀπολείπειν, non amplius deserere ibid. Act. ἀποπαύειν, τοῦ ἀκροβολίζεσθαι 8, 8, 22.
- ἀποπειράσθαι τινος, tentare 7, 2, 17. 2, 3, 5.
- ἀποπέμπειν, remittere 3, 1, 42. ἀποπέμπεσθαι, a se dimittere, ex sua disciplina 1, 2, 18.
- ἀποπνίγεσθαι, suffocari 8, 2, 21.
- ἀποπτύειν, exspuere 1, 2, 16 annot.
- ἀπορεῖν, ambigere 4, 5, 38. ignorare 4, 3, 19. οὐδενὸς, nullius rei consilio laborare, nihil non consulere 4, 4, 19. ἔργον, non habere quod agas 4, 5, 7. συμμάχων, carere belli sociis 4, 2, 39. ἀπορεῖσθαι, angi, nescire quid faciendum sit 7, 1, 40. 1, 6, 2 annot.
- ἀπορία, rerum necessariorum penuria 1, 6, 10. ἀπορίαι, difficultates, inopia 1, 6, 24.
- ἀπορός. εἶναι ἐν ἀπόροις, in angustiis esse 1, 6, 3.
- ἀπορραψιδεῖν, sentiis undecunque ex poetis decerptis uti, vel decantare 3, 3, 54.
- ἀπορροφεῖν τοῦ οἴνου, gustare vinum 1, 3, 10.
- ἀποσβῆναι, exstingui 5, 4, 30. ἀπέσβηκε, exstinctum est, sublatum est, de instituto, 8, 8, 13.
- ἀποσειέσθαι, excutere sessorem, de equo, 7, 1, 37.
- ἀπόσκηνοι, qui non eodem utuntur contubernio, non una nutriuntur, *opp.* σύσσιτοι, 8, 7, 14.
- ἀποσοβεῖν, absterritum procul arcere 2, 4, 23.
- ἀποσπᾶν, abstrahere 7, 1, 6.
- ἀποστατεῖν, deficere 4, 5, 24.
- ἀποστερεῖν, privare 5, 3, 19. ἑαυτοῦ τὸν δεσπότην, se heri potestate eximere 3, 1, 11. ὅσοι ἵππους ἀπεστέρηται 6, 1, 12.
- ἀποστρατοπεδεύεσθαι πρόσω, castris motis longius abscedere 6, 1, 23.
- ἀποστρέφειν, a via avertere 2, 4, 25. a fuga retrahere 4, 3, 1. aliquem invitum abire jubeo 5, 1, 24. ἀποστρέφεσθαι τινα, ab aliquo se avertere 5, 5, 36. ἀποστρέφειν, reverti 1, 4, 25.
- ἀποστροφή, perfugium 5, 2, 23.
- ἀποσφάλλεσθαι τινος, in re frustrari 5, 2, 23.
- ἀποσφάττειν, interficere 4, 5, 6. Med. se interficere 7, 3, 15.
- ἀποσχίζειν, avellere 4, 1, 19.
- ἀποτελεῖν τὰ καθήκοντα, satisfacere officio 1, 2, 5. τὰ μὴ προσήκοντα 5, 1, 14. τὰ τῶν θεῶν, *syn.* θύειν τὰ ἱερὰ, operari sacris 8, 5, 26. solvere tributum 3, 2, 18. τὰ νομιζόμενα, τὰ δίκαια, solvere vectigal constitutum 3, 2, 19, 20. perficere, de promisso præstando 3, 2, 16. καλὸν, rem præclare gerere 4, 1, 2.
- ἀποτέμνειν, amputare 8, 2, 3.
- ἀποτίθεσθαι, recondere, servare in usum futurum 6, 1, 15. τὰ ὅπλα, arma deponere, tradere 4, 4, 11.
- ἀποτίνειν, solvere 8, 8, 6. ἀποτίνεσθαι τινα, ulcisci 5, 4, 35.
- ἀπότομος, præruptus, præceps 7, 2, 3.
- ἄποτος, sine potu 8, 1, 43.
- ἀποτρέπεσθαι, reverti, vel deflectere de via, iter susceptum non persequi 8, 6, 16. 5, 1, 27.
- ἀποτυγχάνειν amittere 1, 6, 45.
- ἀποφαινεσθαι τὴν γνώμην, aperire 4, 1, 4. ἀποφαίνεσθαι (τὴν ἐπιστήμην) ostendere 8, 8, 13.
- ἀποφάναι, negare 1, 6, 13. 6, 1, 32.
- ἀποφέρειν τὰ ὅπλα, deposita afferre 4, 2, 32, 33. δασμὸν, pendere 4, 5, 4. 4, 6, 9. δῶρα 1, 4, 26.
- ἀποφεύγειν, effugere 1, 6, 40.
- ἀποχειροβίωτος, qui manu victum sibi querit 8, 3, 37.
- ἀποχωρεῖν, secedere, excerni 1, 2, 16. abire 4, 5, 13.

- ἀποχώρησις, receptus 5, 4, 49.
ἀποψάσθαι τὴν χεῖρα, sibi abstergere manum 1, 3, 5.
ἀπρακτεῖν παρά τινας, nihil impetrare, repulsam ferre apud 1, 6, 6.
ἀπρονοήτως, temere, inconsiderate 1, 4, 21, 22.
ἀπροφάσιστοι σύμμαχοι, socii prompti et parati ad officium subeundum 2, 4, 10. ἀπροφασίστως, libenter, sine tergiversatione ποιεῖν 2, 3, 8. πείθεσθαι 8, 1, 29.
ἄπτεσθαι τινας, afficere aliquem, molestum esse et grave alicui 1, 6, 25. attingere, aggredi, opp. ἀπέχεσθαι, 5, 1, 13.
ἀπωθεῖσθαι, repudiare, spernere 6, 1, 26.
ἄπωθεν, e longinquo 5, 1, 16.
ἄρα οὖν, num igitur? 2, 2, 18. 4, 3, 8. ἄρα γε, num? 1, 6, 12. 2, 2, 1. ἄρ' οὐκ, nonne? 3, 3, 52.
ἄρα, igitur 4, 6, 4. in apodosi post ἀπεκρίνατο, εἶπεν 1, 3, 2. 8, 4, 7. post ὁ δὲ 1, 3, 8. post ὡς 1, 4, 11. 8, 3, 25. εἴτ' ἄρα—εἴτ' 7, 2, 29.
ἀργεῖν, ab opere cessare 6, 2, 32. otiosum esse, non laborando victum sibi parare 1, 2, 15. per socordiam negligere 2, 3, 3.
ἀργός, otiosus, qui victum sibi laborando non querit 1, 6, 17.
ἀρέσκειν, placere 3, 3, 39.
ἀρεστός, gratus, acceptus, jucundus 2, 3, 7.
ἀρετὰς μεγίστας καὶ ἐπιπονωτάτας παρῆχεσθαι, virtutes summas et difficillimas exhibere 8, 1, 29. virtus bellica, fortitudo 4, 1, 5. 7, 1, 18. ἀρετὴ ἡ μεγίστη τῶν ἐν ἀνθρώποις, virtus rerum humanarum maxima, h. e. fortitudo, 3, 3, 54. forma corporis venusta 5, 1, 4. de bono quocunque corporis animive dicitur 3, 1, 16.
ἀρήγειν, succurrere, opem ferre 1, 5, 13. 6, 2, 18.
ἀριθμός. καταλέγεσθαι ἐν ἀριθμοῖς τακτικοῖς 3, 3, 11. extra ordinum numeros vertit Camerarius, et comparat Plautinum de Parasito: Parasitum sibi esse extra numerum. Alia significatione dicit Xenophon ἀριθμὸν et ἐξέτασιν καὶ ἀριθμὸν ποιέεισθαι, la revue. Et hoc loco τακτικοὶ ἀριθμοὶ sunt recensensus exercitus cum exercitationibus tacticis conjuncti, quibus adesse non necesse habebant μυρίαρχοι et reliqui a Xen. nominati præfecti. SCHN.
ἀριστᾶν, prandere 1, 2, 11. de cibo matutino ante prælium 6, 4, 1. ἀριστοποιεῖσθαι 3, 2, 11. 4, 1, 9. 7, 2, 8.
ἀριστερός, qui sinistrum obtinet cornu 5, 3, 39.
ἀριστοποιεῖσθαι. V. ἀριστᾶν.
ἀρίστου τυχεῖν, prandium sumere 4, 2, 38. τῷ ἀρίστῳ ἐντυχεῖν 1, 3, 11.
ἀριστοι, optimates 3, 3, 5. 8, 2, 26. ὡς ἂν ἀριστοι εἴεν μάχεσθαι 5, 4, 44. ἀρίστα et τὰ ἀρίστα πράττειν 1, 6, 3.
ἀρκεῖν, satis esse. οἶα ἀρκεῖ—εἶναι, 2, 1, 18. οὐκ ἤρκεσεν αὐτοῖς ζῆν 1, 6, 45. 3, 3, 3. satisfacere. 4, 5, 44. πράττων; ita ἀρκεῖ μηχανώμενος 5, 4, 36. Durare, de opsoniis, quæ non facile corrumpuntur, 6, 2, 31. εἰαυτῷ dicitur is, qui sine auxilio alieno sibi ipse potest consulere 4, 3, 7. ἤρκει ἂν αὐτῷ τοῦτο ἀντὶ, esset ei loco 2, 2, 31. ἀρκεῖ, ἦν 8, 1, 14; 2, 6. ἀρκοῦντως, satis 5, 5, 16.
ἄρκτος, septentrio 8, 8, 1.
ἄρκυς, rete 2, 4, 25.
ἄρμα, currus bellicus 6, 3, 8, 21, 34. πολεμιστήρια, 6, 1, 29.
ἀρμάμαξα, harmamaxa, carpentum Persicum, quo vehebantur mulieres et pueri, eratque coopertum scena. Locus classicus est 6, 3, 30. coll. §. 32. distinguitur ab ἀμάξῃ, quæ vehebat commeatum 4, 3, 1. ab ἄρματι, 6, 3, 8. Conf. 3, 1, 8, 40. 4, 2, 29. 6, 4, 11.
ἀρμάτειος, ad currum pertinens, δίφρος 6, 4, 9.
ἀρματηλασία, ratio regendorum curruum bellicorum 6, 1, 27.
ἀρματηλάτης, auriga 7, 1, 15, 29.
ἀρμόττειν, congruere, convenire 2, 1, 16. 1, 3, 17. 1, 4, 18. κριτὴς τοῦ ἀρμόττοντος, iudex de eo, quod sit aptum et congruens 1, 3, 17.
ἀρπαγὴ, rapina 1, 2, 6. direptio urbis 7, 2, 11.
ἀρπάζειν, vi eripere 4, 6, 4. ἀρπασόμενος 7, 2, 5. arripere 2, 3, 10.
ἄρπαξ, rapax 1, 6, 27.
ἀρπεδόνη, laqueus 1, 6, 28.
ἄρρητον, silentio prætermissum 1, 6, 14.
ἄρταμος, coquus 2, 2, 4.
ἀρτᾶν, suspendere. ἤρταται ἰμάσιν 6, 2, 32.
ἄρτι, modo, paulo ante 1, 6, 22. 4, 1, 5. 4, 6, 5. 5, 3, 20. 5, 5, 36.
ἀρτοποιός, pistor 5, 5, 39. annot.
ἄρτος, panis. ἄρτους ποιεῖν παντοδapoύς 8, 2, 6.

ἄρτοσιτεῖν, pane vesci 6, 2, 28.

ἀρύτειν, haurire 1, 3, 9. ἀρύτεσθαι, sibi haurire 1, 2, 8.

ἀρχεῖον, regia, βασιλειον 8, 1, 5. ἀρχεῖα, palatia procerum et magistratuum 1, 2, 3, 4. 7, 5, 35. 8, 5, 17. ædes procerum in provinciis 8, 6, 10. ubi sic dicuntur, qui ante dicti erant οἰκοὶ τῶν φίλων τοῦ Κύρου.

ἀρχεῖν τοῦ λόγου, primum incipere dicere, sed ἀρχεσθαι τοῦ λόγου, initium dicendi facere, 4, 1, 13. 6, 1, 6. 7, 5, 48. δρόμον 3, 3, 61. ἀρχεῖν τινός, regere, potestatem habere quamcunque in aliquem 1, 1, 2, 3. εἰσόδου, habere potestatem concedendi aditus 1, 3, 14. dominari 7, 1, 13. ἀρχων, rex 4, 1, 8. imperator, militum dux 1, 6, 25. ἀρχεσθαι λόγον, incipere dicere 1, 6, 2. 2, 4, 9. 3, 1, 9. 3, 2, 28. 3, 3, 13. 6, 2, 24. 8, 7, 5. sine λόγον 5, 2, 25. ἀρχομαι τοῦ σίτου, edere incipio 8, 8, 9. ἀρχομαι διδάσκων, incipio docere 8, 8, 2. ἀπολείπων, 8, 7, 26. ἐπιμελούμενος, initium facio a cura 1, 2, 2. ἔτι νέου ὄντος σου ἀρξάμενος ἐπεθύμουν, statim ab juventute cupidus eram 7, 5, 48. ἀρχόμενοι, οἱ, qui parent imperio alicujus 1, 6, 8. ἀρχεσθαι ὑπ' ἐκείνου 5, 1, 24.

ἀρχή, imperium militare 5, 5, 16. ἀρχαί, magistratus, qui gerunt magistratum 1, 2, 12, 13. 4, 2, 20. 4, 5, 17. 8, 1, 39. ἀρχὴ μεγίστη, summus magistratus 1, 2, 5. ἔχειν ἀρχάς, gerere magistratum 4, 2, 8. 8, 6, 13. τὴν ἀρχὴν λαμβάνειν, imperio potiri 1, 5, 2. ἀρχὴν μὴ, ab initio non 1, 6, 16. τὴν ἀρχὴν μὴ, 1, 2, 3. ἔργον τὸ ἀρχὴν καταπράξει 7, 5, 76.

ἀσέβεια, impietas, περὶ τοὺς θεοὺς 8, 8, 6. violatio fidei jurisque jurandi 3. ἀσεβεῖν, impium esse περὶ ξένους, 5, 2, 10.

ἀσεβής, impius 8, 8, 27.

ἀσθενεῖν, impotentem, opibus destitutum esse 5, 2, 28. ægrotare 1, 4, 2. 5, 1, 17. 8, 2, 25.

ἀσθενής, imbecillus 1, 5, 2. 1, 6, 36.

ἀσθενεῖν, debilitare 1, 5, 3.

ἀσυνής, innocuus 1, 4, 7.

ἀσιτος, sine cibo 4, 2, 46. 7, 5, 53.

ἀσκαρδαμυκτί, fixis oculis, non conniventibus 1, 4, 28.

ἀσκέειν τὸ σῶμα ὁμοίᾳ τροφῇ, eodem victu corpus curare 2, 3, 8. annot. τὴν σιωπὴν, tenere silentium 5, 3, 43. ἀσκέειν κρείττους εἶναι 4, 2, 45. εὖ

ποιεῖν, do operam ut faciam 5, 5, 12. conf. 1, 6, 39. τὸ σῶμα πρὸς ἰσχύν, corpus reddere robustum exercendo 2, 1, 20. εὖ ἡσκηκότες, bene exercitati 2, 1, 21.

ἄσκημα, exercitium 7, 5, 79.

ἄσκησις, exercitatio 8, 1, 12.

ἀσκητὴν εἶναι τῶν καλῶν ἀγαθῶν ἔργων, rebus honestis bonisque studere 1, 5, 11.

ἄσμα, carmen 3, 3, 55.

ἄσμενος, cum animi lætitia 5, 3, 15.

ἄσμενοι, libenter, non coacti, sed sua voluntate 3, 3, 36. 5, 4, 6.

ἀσπάζεσθαι, amplexari 1, 3, 2. 5, 5, 35, salutare 2, 1, 1. 2. osculari 6, 1, 47.

syn. καταφιλεῖν 6, 4, 10. amare, magni facere, colere 1, 4, 1, 26. 3, 3, 10. 4, 2, 42. 5, 3, 21; 5, 36.

ἀσπίς, scutum. ἐπ' ἀσπίδα, sinistrorsum 7, 5, 6.

Ἀσσύριος, Assyriorum rex 2, 4, 7, 8.

ἀστεῖος, urbanus, facetus 2, 2, 12. 8, 4, 23.

ἀστραπή, fulgur 1, 6, 1.

ἀστράπτειν χαλκῷ, ære fulgere, coruscare 6, 4, 1.

ἀσυγκόμιστος καρπός, fruges nondum collectæ in horrea 1, 5, 10.

ἀσύμφορον, inutile 5, 2, 24.

ἀσύντακτος, imparatus, non instructus 4, 5, 37. 7, 5, 21. 8, 1, 45.

ἀσυντονώτατα ἔχειν πρὸς τὴν πορείαν, iter minime maturare, perquam lente progredi 4, 2, 31.

ἀσφάλειαν ποιεῖν, it. παρέχειν, τινί, tutum reddere 4, 5, 27, 28. παρασκευάζειν, tutum aliquid et stabile efficere 8, 1, 45.

ἀσφαλής, tutus 2, 1, 9. ἐν ἀσφαλείᾳ εἶσι τοῦ μὴ γενέσθαι 2, 4, 13. τοῦ μηδὲν ποιεῖν 3, 3, 31. ἀσφαλέστατα εἰδέναι, certissime scire, sine periculo errandi 6, 3, 18.

ἀσφαλτος, bitumen 7, 5, 22.

ἀσχολίαν παρέχειν τῆς σωτηρίας ἐπιμέλεσθαι, impedire quo minus 8, 1, 13. τῷ εὐφραίνεσθαι πολλὰς ἀσχολίας παρέχειν, impedimento esse quo minus læto animo esse possis 8, 7, 12.

ἀτακτεῖν, aciem deserere et ordines 7, 2, 6. ordinis esse negligentem, leges et instituta violare 8, 1, 22.

ἄτακτος, inordinatus 1, 6, 35. 37.

ἀτὰρ, et vero 2, 1, 3. 7, 2, 10.

ἀτάρακτος, intrepidus, 2, 1, 31.

ἄτε, quippe c. partic. 1, 3, 3. 2, 2, 3. 4, 2, 2, 6. 7, 1, 34. c. genit. 4, 5, 8.

6, 4, 4. 7, 1, 31.

ἀτημέλητος, neglectus, qui non curatur 5, 4, 18. ἀτημέλητον γίγνεσθαι, negligi 8, 1, 14. ἀτημέλητως ἔχειν 15. ἀτιμάζειν, ignominia notare 1, 6, 20. 2, 2, 27. contemnere, parvi ducere 5, 2, 36. ἀτιμία, ignominia 2, 2, 13. ἀτιμος, ignominia notatus 1, 2, 14 βίος, vita obscura, honorum expers 2, 3, 11. ὄνομα, turpe nomen 6, 4, 7. ἄτοπον, iniquum 2, 4, 11. ἄτοπα, quæ nullo modo sunt verosimilia 7, 2, 18. ἀτρεμίαν ἔχειν, quiescere 6, 3, 13. ἀτριβής, detrimenti expers 8, 7, 22. ἀτυχεῖν τινος, non assequi 8, 7, 6. τι, non impetrare 1, 3, 14. παρά τινος, ab aliquo nil impetrare 1, 6, 6. αὐ, rursum, simili modo, quoque 1, 1, 1, 5, 1. vicissim, contra 1, 4, 23. 2, 3, 2. οὕτως αὐ 2, 4, 26. αὐ πάλιν 7, 2, 13. αὐθιμερόν, eo ipso die 3, 3, 50, 51. 5, 5, 4. αὐθις, rursum, itidem 1, 4, 5. 2, 1, 1. alio tempore, posthac 2, 1, 7. 6, 1, 49. αὐθις παρέσομαι πρὸς σέ, redibo ad te 8, 3, 32. αὐλεῖσθαι, tibiarum cantu se oblectare 4, 5, 7. αὐλίξεσθαι, pernoctare 4, 6, 10. αὐξέιν, augere aliquem opibus 1, 6, 45. 8, 4, 1. αὐξέσθαι, inclarescere 4, 2, 3. augeri 8, 8, 18. αὐριον πρῶ, crastino diluculo 4, 6, 10. 7, 5, 40. αὐριον ἔωθεν 4, 2, 6. αὐτάρκης κτήσασθαι, par acquirendo 4, 3, 4. αὐτίκα, exempli gratia 1, 6, 9. 3, 1, 29. 5, 1, 9. αὐτίκα—ἐπειδὴν, simulatque 3, 2, 8. αὐτίκα μάλα, statim 4, 2, 21. 8, 3, 46. ἐπὶ τὸ αὐτίκα ἡδὺ προΐεναι αὐτοὺς, delabi ad voluptates, quæ facile, sine ullo labore, percipiuntur 7, 5, 76. αὐτόθεν, inde, ex illo ipso loco 2, 1, 4. inde, ex urbe 5, 2, 30. illico 6, 2, 31. αὐτόθι, ibi 3, 1, 6. αὐτοματίζειν, ex arbitrio suo agere et inconsulto altero 4, 5, 21. αὐτόματος, sua sponte 1, 4, 13. αὐτόμολος, transfuga 3, 3, 48. αὐτόνομος, liber, sui juris, qui suis utitur legibus 1, 1, 4. αὐτόπτης, qui ipse inspicit, non per alios 5, 4, 18. αὐτὸς, solus 8, 4, 2. αὐτοῖς τοῖς ἵπποις κατακρημνισθῆναι 1, 4, 7. αὐτοῖς στεφάνοις 3, 3, 40. σὺν αὐτῷ τῷ

θώρακι 2, 2, 9. ὁ αὐτὸς c. dat. idem 3, 3, 35. τοῖς αὐτοῖς ταῦτα ἔλεγον, eadem dixerunt quæ illi 6, 2, 11. τοῖς αὐτοῖς Κύρῳ ὅπλοις ὥπλισμένοι 7, 1, 2. ὁ αὐτὸς οὗτος, idem ille 6, 2, 8. αὐτοῦ, ibi 1, 4, 1. αὐτοῦ ἐν χώρῳ 7, 1, 23. αὐτουργὸς, qui opus ipse facit 7, 5, 67. ἀφαιρεῖν τινά τι, detrahere, excipere, remittere, σφίσι τὸ συστρατεύειν, 7, 1, 44. 7, 2, 26. ἀφαιρεῖσθαι τινά τι, adimere alicui aliquid 4, 6, 4. 5, 3, 19. 7, 5, 79. 8, 1, 20. ἀφαιρεῖσθαι, aliena rapere 8, 2, 9. ἀφανής, a conspectu remotus, de loco 3, 3, 28. qui non in conspectum prodit 5, 2, 32. ἀφανίζειν παῖδας καὶ γυναῖκας, e conspectu suorum abstrahere in servitutum 7, 2, 12. ἀφειδέστερον κολάζειν, severius animadvertere 4, 2, 47. ἀφέλκειν, abstrahere 1, 4, 24. ἀφηγεῖσθαι, ducem esse in recedendo 2, 3, 22. ἀφθονία, copia 1, 4, 17. ὅτι πολλὴ ἔσοιτο ἀφθονία τῆς—συννοσίας 7, 5, 52. ἀφθονος, copiosus 2, 4, 11. 3, 2, 30. ἀφιέναι, dimittere 1, 2, 8. 8, 1, 6. εἰς τοὺς ἐναντίους, ad hostes ablegare 6, 2, 20. ad certandum emittere 8, 3, 25, 33. emittere e manu telum 1, 2, 9. 3, 3, 60. relinquere, non recipere, oblatum 4, 1, 10. negligere, alteri relinquere 1, 2, 2. permittere, non vetare 1, 4, 15. liberare, ut τινά τοῦ κινδύνου, non facere participem 5, 5, 20. ἀφέμενοι τοῦ πολλοῖς προσέχειν τὸν νοῦν, non plurimarum rerum studiis distracti 2, 1, 21. ἀφικνεῖσθαι εἰς τὸ ἴσον τῇ ἵππικῇ τοῖς ἡλικιώταις, eo pervenire ut par sis æqualibus 1, 4, 5. εἰς λόγον, incidere in sermonem 2, 2, 1. ἀφιστάναι αὐτοὺς ἀπ' αὐτοῦ, eorum animos ab eo avertere, abalienare 5, 5, 40. ἀφιστάναι τινὸς, deficere 4, 5, 11. πόνον, labori se subtrahere 5, 5, 18. ἀπό τινος, deficere 5, 4, 1. ἀφίστασθαι, itinere decedere, declinare 7, 1, 6. πρὸς πολέμους, ad hostes deficere 3, 1, 12. ἀποστήναι, secedere 5, 5, 7. ἀφοβός, intrepidus 6, 4, 20. ἀφορῶντας παίειν, cædere aversos 7, 1, 36. ἀφροδίσια, τὰ, res veneræ 1, 6, 34. ἀφροντίστος ἔχειν, segnem et socordem esse 1, 6, 42.

ἀφρόνως ἀλίσκεσθαι, præ stupore capi
1, 6, 40.

ἀφροσύνη, dementia e nimio vino 4, 2,
41.

ἄφρον σῶμα, corpus insipiens 8, 7, 20.
ἀφρονεστέρως ποιοῦντας τὰς γυναί-
κας 3, 1, 39.

ἀφύης, ineptus natura 1, 6, 32. τὸ
σῶμα οὐκ ἀφύης, qui est forma cor-
poris haud indecora et invenusta 2,
3, 7.

ἀφυλακτεῖν τινος, omnem rei curam
abjicere 1, 6, 5.

ἀφυλάκτους λαμβάνειν, incautos oppri-
mere 1, 6, 37.

ἀχάριστος, ingratus, qui gratiam non
refert 5, 1, 17. ἀχαριστία, animus
ingratus 1, 2, 7.

ἀχαρίτως, invite 7, 4, 14.

ἄχειρ, sine manibus 3, 3, 45.

ἄχθεσθαι, gravari, ægre ferre 1, 3, 5.
1, 4, 25. ἄχθομαι τρέφων ὑμᾶς, mihi
molestum est vos alere 3, 3, 20. τινὶ,
succenseo 8, 4, 9. ἀχθέσθαι 10.

ἄχος, ægrotudo, animi dolor, mœror 5,
5, 6, 6, 1, 37.

ἀχρεῖος, inutilis 7, 5, 21.

ἄχρι οὗ, quousque 5, 4, 16.

ἄψευδὲν, veracem esse, alienum a
mentiendi libidine 5, 2, 8.

βάδην, lente, gradatim, opp. δρόμῳ 3,
3, 62. ἱπακοῦναι 2, 2, 30. opp. τρέ-
χων.

βαδίζειν, incedere, opp. τρίχειν 2, 3,
10, 14.

βάθος, altitudo, in tacticis linea a
fronte aciei s. agminis usque ad ex-
tremum agmen: opp. μήκος, longi-
tudo, quæ est a cornu altero ad al-
terum, 2, 4, 2, 4, 6, 3, 19. Hinc
βαθύνειν φάλαγγα, altitudinem aciei
augere 8, 5, 15. ἐξ ὅσων βαθυνῶ τὴν
φάλαγγα, in altitudine aciei, quam
ego instruat 6, 3, 23.

βάλλειν, eminus ferre 1, 4, 5. εἰς τὸ
μέτωπον, frontem ferre jaculo 1,
4, 8. ἐπὶ σκοπὸν βάλλειν 1, 6, 29.

βάνανσοι, qui sordidas exercent artes,
opifices 5, 2, 47.

βάρβαροι, de Persis 1, 2, 1.

βαρέως φέρειν, graviter ferre 2, 2, 5.
βάρος τῆς στολῆς, stolæ pondus 3, 3,
42. τῶν στρωμάτων, gravis et mo-
lesta stragularum copia 6, 2, 30.

βαρύνειν, molestum esse 5, 5, 25. τὸ
βαρὺ τοῦ στρατεύματος, pars exer-
citus armorum onere impedita, de
militibus gravis armaturæ, 5, 3,
37.

βασανίζειν τινὰ, quæstionem habere
de aliquo 5, 3, 16.

βάσανον διδόναι, documentum dare 7,
5, 64.

Βασιλεῖον, regia domus, palatium regis
2, 4, 3, 4. τὰ βασιλεία, ædes regiæ
1, 1, 5.

Βασιλεύειν ἐν Πέρσαις, regnare apud
Persas 1, 5, 4.

Βασίλειος, rex Persarum 8, 2, 8; 8, 2.
de Jove 2, 4, 19. 7, 5, 57.

Βασιλικὸν, τὸ, mos regis 1, 3, 18. βα-
σιλικῶς παρῆναι, regio cum appa-
ratu adesse 1, 4, 14.

βέβαιος, firmus. βεβαία εἰρήνη 3, 2,
23.

βεβαιοῦν δεξιᾷ τινι, fidem per dextram
datam præstare 8, 8, 2.

βέλος, telum missile 3, 3, 60. βελῶν,
61.

βῆμα, passus 7, 5, 6.

βῆττειν, tussire 2, 2, 5.

βία, vis 1, 2, 6. βία, 1, 3, 17.

βιάζομαι. ἄλλοθὲν ποθεν βεβιασμένος,
aliunde vi abductus 4, 5, 56. βιά-
ζεσθαι τι, vi occupare, opp. πείθειν,
5, 5, 45. εἴσω, vi perrumpere in
castra 3, 3, 69.

βίαιος, violentus 1, 3, 17.

βιοτεῖν ἀπὸ πολέμου, victum sibi
armis quærere 3, 2, 25. ἐν πολλῇ
εἰρήνῃ 6, 1, 18.

βιοτή, vivendi ratio 7, 2, 27.

βλαβερὸς, noxius 8, 8, 14.

βλάβη, damnum 2, 2, 12.

βλακεία, socordia, ignavia 2, 2, 25. 7,
5, 83.

βλάξ, ignavus, ineptus 1, 4, 12.

βλάπτειν, nocere 1, 6, 18. βλάπτεσθαι
μεγάλα ἀπὸ τινος, magno affici
damno 5, 3, 30.

βοᾶν, clamare 7, 1, 29. Κῦρον 7, 2, 5.

βοηθεῖν ἐπὶ τὰ ἄκρα, ad montium juga
defendenda accurrere 3, 2, 1.

βοηθὸς, auxiliator 5, 1, 24.

βόσκημα, pecus 8, 1, 9.

βουκόλος, bubulcus 1, 1, 2.

βούλεσθαι, velle. τί βουλόμενοι, cur
2, 2, 11. βουλόμενος δευπνέειν, ut
cænaret 1, 3, 4. βουλόμενος εἰρήνην
ποιῆσαι, ut pacem conciliarem 3, 2,
12. βουλόμενοι γνῶναι, ut cognos-
ceremus 5, 1, 3. ὃ τι βούλεται,
quodcumque 3, 1, 9. ὁ βουλόμενος
4, 2, 25.

Βουλεύειν, consilium capere, decernere
2, 4, 15. 4, 6, 9. περὶ ἐμοῦ ἀπρονο-
ήτως 4, 5, 10.

Βουλεύεσθαι, deliberare 2, 1, 7. 8, 3,
18. περὶ τοῦ στρατεύεσθαι 5, 5, 48.

- καλῶς 3, 2, 29. ἄμεινον 3, 3, 47.
Cum inf. 1, 4, 17. βουλευτέον 4, 5, 24.
βούλευμα, consilium 6, 1, 40.
βουλή, deliberandi tempus 7, 2, 26.
βουλιμῶν, viribus exsolvi ob nimiam
inediam 8, 1, 44.
βραχύτεροι λόγοι, verba pauciora 1,
4, 4. ἐν βραχυτάτῳ δηλοῦν, perpau-
cis ostendere 1, 2, 15. βραχυτέρα
φάλαγξ, brevior acies, cujus longi-
tudo est imminuta 7, 5, 5. ἐν βρα-
χυτάτῳ διατρίβειν, elaborare in re
minima 8, 2, 5.
βριμοῦσθαί τι, ira fremere in ali-
quem 4, 5, 9.
βρώμα, βρωτόν, esculentum 1, 3, 4.
5, 2, 5.
βῶλος, gleba 2, 3, 17.
γαμῖν, uxorem ducere 1, 4, 16. 5,
2, 8. fut. 5, 2, 12. 8, 4, 20. γαμῖ-
σθαί τι, nubere 8, 5, 19.
γαμέτης, maritus 4, 6, 3.
γάμος 7, 1, 5.
γάμος, matrimonium, h. e. uxor 8, 4,
19.
γάρ nam. γὰρ οὖν, vero 1, 6, 25. 5, 5,
16. οὐ γάρ; nonne 1, 6, 12. *Reddit
rationem sententiæ omissæ* 1, 6, 29.
2, 1, 4, etc.
γαστήρ, ventriculus 2, 3, 24. γαστρός
ἔνεκα, ventris implendi causa 1,
2, 8.
γε, quidem, certe 2, 1, 7, 8 etc. πολ-
λοὺς γε ἔσσεσθαι 3, 2, 26. καὶ ἀπὸ γε
τῆς ἡμέτερας, etiam a nostra 7, 1, 6.
ἐγὼ μὲν γε, equidem certe 4, 5, 29.
γε μὴν, vero 1, 2, 2. 4, 6, 5. 5, 2,
25.
γέλᾶν, ridere. ἐπὶ τι 2, 2, 5, 10.
γελοῖος, ridiculus 7, 1, 22.
γενεὰ, natales 1, 2, 8, 13. origo ge-
neris 1, 1, 6. ἀνθρώπων, hominum
ætas 5, 2, 4.
γενέθλια, natalitia, dies natalis 1, 3,
10.
γενειάσκειν, pubescere 4, 6, 5.
γενναῖος κύων, canis generosus 1, 4, 15,
21.
γενναϊότης, singularis quædam naturæ
bonitas, fertilitas 8, 3, 38.
γένος, gens 1, 2, 1. natio, τὸ γένος
Ἀσσύριος 4, 6, 2.
γεραίρειν τιμαῖς, honoribus ornare 8,
1, 39. 8, 8, 4.
γεραίτερος, senex 1, 2, 4, 13, 14. natu-
major 5, 1, 5. γεραίτεροι, seniores,
senatores 1, 5, 5. 8, 5, 21, 22.
γέρανος, grus. θάττον τῶν γεράνων 8,
6, 18.
γέρον, scutum, parma, *clypeus par-
vus Persicus, differt magnitudine
ab ἀσπίδι* 7, 1, 33. 1, 2, 9, 13.
2, 1, 9. 21. 3, 2, 7.
γεωργία, agricultura, plur. 4, 3, 12.
γῆ, humus 3, 3, 3. Tellus Dea 3, 3,
22. terra effossa 7, 5, 10. ager 3, 2,
18.
γῆδιον, agellus 8, 3, 38.
γῆλοφος, tumulus 3, 3, 28.
γηράν, senescere 4, 1, 15.
γίγνεσθαι, nasci 7, 2, 20. 8, 5, 19. ἀπὸ
θεῶν, originem generis habere a
diis 4, 1, 24. *de frugibus* 8, 6, 6.
γίγνονται οἱ τοὶ χίλιοι, numerum
mille hominum efficiunt 1, 5, 5.
πλείον ἢ πενήκοντα ἔτη γεγονώς
ἀπὸ γενεᾶς, quinquagenario major
1, 2, 13. γεγονώς ὑπὲρ τὰ στρατεύ-
σιμα ἔτη, qui excessit ætatem mili-
tiæ 1, 2, 4. τῶν γεραιτέρων, in ordi-
nem senatorum recipi 1, 2, 15.
ἐγένετο τῷ Κύρῳ μηδὲν τῶν οἰκείων
ἀτημελήτως ἔχειν 8, 1, 15. ἐγένετο
αὐτῷ ὥστε, obtigit ei ut 8, 2, 2.
γένετοί μοι λαβεῖν, 6, 3, 11. ἐπιδεί-
ξασθαι 5, 2, 12. γίγνεσθαι σύν τι, ab
aliquo stare 5, 3, 8. accedere 5, 2, 2.
γίγνεσθαι ἐγγύτατα, quam proxime
accedere 1, 4, 23. ἐν ταῖς γιγνο-
μέναις ἡμέραις, diebus aliquot inter-
jectis 5, 4, 51.
γινώσκειν, statuere, censere 1, 1, 3.
2, 2, 23. 5, 2, 37. ἐγνώσθη ὅς ἦν 5,
4, 5. cognitum habere ac perspec-
tum 2, 3, 15. 3, 1, 21. colligere,
conjicere 6, 3, 5. sentire, *de sensu
gustus* 1, 3, 5. γινώσκω ἀπιστού-
μενος 7, 2, 17. ἔγνων ἐμοῦ ποιούντος
7, 2, 18.
γλίσχρως, parce, tenuiter 8, 3, 37.
γνήσιος, παῖς, legitimus 8, 5, 19. γνη-
σία γυνή, uxor, opp. παλλακίς 4,
3, 1.
γνώμας παρασκευάζειν, præparare ani-
mos 2, 1, 21. λαβεῖν ἐν ταῖς γνώμας
βεβαίως 3, 3, 31. plane persuasum
esse. Animi *sensus de justo et in-
justo, religione, amore patriæ* 8,
8, 7. γνώμη ἀνθρωπίνη 5, 1, 28. 4,
3, 18.
γνώριμος, cognitus 5, 5, 28.
γνώρισμα, signum, nota qua res ag-
nosci potest 2, 1, 27.
γνωστήρ, cognitor 6, 2, 39.
γνωστός, notus 6, 3, 4.
γοᾶσθαι, gemere 4, 6, 9.
γοργὸς, horrendus ad aspectu, qui præ-
sentia sua terrorem incutit 5, 2, 37.
4, 4, 3.

γοῦν, certe 1, 1, 3, 4. 1, 3, 10.
 γράμματα, epistolæ 8, 6, 17. Litteræ,
 quas pueri Græcorum discere sole-
 bant, ut grammatica, poësis, elo-
 quentia, geometria, philosophia, etc.
 1, 2, 6.
 γράφειν, pingere 1, 2, 13. c. genit. in
 catalogum referre 4, 3, 21. τινὰ 8,
 4, 10.
 γρυπός, adunco naso 8, 4, 21. γρυπό-
 της, forma nasi adunci ibid.
 γυμνάζειν, *syn.* ἐθίζειν, exercere 1, 2,
 10. 1, 6, 32. γυμνάσια, exercitatio-
 nes 2, 2, 31.
 γυμνήτες 7, 5, 5.
 γυμνός ὕπλων, inermis 5, 4, 45.
 δαήμων, peritus, prudens 1, 2, 12.
 δαί. τί δαί; quid tandem? 5, 1, 7.
 δαίμων, deus 7, 5, 81. δαίμονος ἐπι-
 βουλή 5, 1, 28.
 δαῖς, convivium 4, 2, 37.
 δάκνεσθαι, morderi, *h. e.* molestia, do-
 lore, affici 1, 4, 13. 4, 3, 3.
 δακρύειν, lacrimari, πολλά 6, 1, 35. 7,
 5, 32.
 δακτυλῆθραι, digitalia 8, 8, 17.
 δανείζειν, mutuum dare 3, 1, 34.
 δάπεδον, pavementum 8, 8, 16.
 δάπης, tapes 8, 8, 16.
 δαρεικός, daricus, numus aureus Per-
 sicus, viginti drachmas argenti
 continens 5, 2, 7.
 δὰς, fax 7, 5, 23.
 δασέα ὄρη, montes arboribus consiti
 2, 4, 23. χειρῖδες, densæ, hirsutæ 8,
 8, 17.
 δάσασθαι, *syn.* νέμειν, distribuere 4,
 2, 43.
 δασμός, tributum. φέρειν 2, 4, 31. 3,
 1, 34. ἀποφέρειν 4, 6, 9. 7, 4, 9. 7,
 5, 36. ἀποδιδόναι 2, 4, 14, 22. ἀπά-
 γειν 2, 4, 12. 3, 1, 10. δασμοὶ de
 auro signato 4, 5, 40.
 δασμοφόροι, tributarii, qui tributum
 pendunt 4, 5, 79. δασμοφορεῖν 8,
 6, 4.
 δαφυλῆστατα, largissime, nulla adhi-
 bita parsimonia 1, 6, 17.
 δέ, *præced.* καὶ etiam 1, 6, 3. 3, 1, 2.
 vero, sane, *ab initio orationis*, οὕτω
 δέ 1, 4, 4. ἐγὼ δέ 4, 5, 23. *In in-*
terrogatione 5, 1, 3. *In responsione*
 4, 5, 11. δ' ἄρα 1, 3, 9. δέ γ' αὖ 4,
 5, 45. δέ δὴ 1, 2, 3. δ' οὖν 2,
 3, 11.
 δέι, opus est, *c. genit. rei*: δέι ἡμῖν
 φυλάκων, nobis est opus custodibus
 7, 5, 9. ἀνδρῶν, opus est equitibus
 4, 3, 10. λόγων, oratione est opus

6, 1, 7 etc. πολλοῦ γ' ἂν καὶ δέοι
 ἀλλὰ, procul aberit ut is tibi grati-
 ficetur, ut 5, 30.
 δεικνύναι, ostendere: διηγοῦμαι, narro
 8, 4, 34, 35. τέρμα, metam designo
 8, 3, 25. δεικνύω et δείκνυμι 8, 4, 35.
 δείλη, vespera 5, 4, 16.
 δεῖν, ligare, vincere 1, 4, 11. ἐν σιδήρῳ
 5, 1, 12. δεδήσμαι 4, 3, 18.
 δεινόν, terribile, periculosum 3, 3, 59.
 5, 2, 31. ἐν δεινοῖς εἶναι 5, 2, 35.
 malum 8, 7, 16. absurdum 4, 2,
 46. μάχη, pugna atrox 7, 1, 33.
 δεινὸς πόθος, desiderium vehemens
 2, 1, 28. δεινόν τι κάλλος, puella
 miræ pulcritudinis 5, 2, 7. δεινὸς
 λαλεῖν, loquax 1, 4, 12. διδάσκειν,
 facultate docendi excellens 1, 3, 18.
 λέγειν, dicendi 1, 5, 9. τὴν τέχνην,
 peritus artis 8, 4, 18. συνεπισπᾶσθαι
 δεινὸς ἐστι, potest sibi conciliare 2,
 2, 24.
 δειπνεῖν, cænare. τὸ ἄριστον τοῦτο
 δειπνήσαντες 1, 2, 11.
 δειπνίζειν τινὰ, cænare jubere 4, 5, 5.
 δείπνον αἰρῆσθαι, cænam sumere 8,
 1, 38. ποιῆσθαι 3, 3, 25. παρατι-
 θεῖναι 8, 7, 4.
 δειπνοποιεῖσθαι, cænam parare 5, 2,
 6. parari cænam jubere 2, 4, 21.
 cænare 3, 3, 33. 6, 3, 37. 7, 2, 1.
 δεῖσαι περί τινος, alicui timere, sol-
 licitum esse de 1, 4, 22. ὥς οὐ
 καθεδύθετε 6, 2, 30. εἴ τις δέδοικεν
 6, 2, 14.
 δεῖσθαι τινος, rogare aliquem 1, 4, 12.
 1, 5, 4. 5, 2, 14. indigere, ἐπιμελείας
 1, 2, 9. εἴ τι δέοιτο 4, 1, 7. ἐάν τι δέ-
 ωμαι 4, 2, 23. 6, 2, 36. τι τοῦ βασι-
 λέως δεῖσθαι, aliqua in re beneficio
 regis indigere 1, 4, 1. 2, 1, 3. 8, 3,
 19. δέομενοί τινος, qui aliquem con-
 venire volunt 1, 3, 8.
 δεισιδαίμων, religiosus, cujus animus
 sensu et reverentia dei est plenus
 3, 3, 58.
 δεκάδαρχος, decurio 2, 1, 22. 4, 2, 27.
 δεκαδὲς, decurialis, qui ad eandem
 decuriam pertinet 2, 2, 30. 8, 1, 14.
 δεκάκις, decies 5, 5, 9.
 δεκάς, decuria 2, 1, 22. 8, 1, 14.
 δέον, si opus fuerit 1, 5, 11. τὸ δέον
 ποιεῖν, officium suum præstare 2,
 4, 4. 6, 3, 27. οὐδὲν δέον 4, 6, 3.
 ὥς δέον, ut oporteat 7, 5, 46. ὥς
 δεήσον καὶ τούτων 1, 6, 12. ἐν τῷ
 δέοντι, uti officii ratio exigeret 8, 1,
 20. τὰ δέοντα, necessaria 1, 6, 10.
 5, 1, 17, etc. πάντα τὰ δέοντα ἔχων
 4, 5, 25.

- δεξιὰ, fides, quæ dextra data est confirmata 6, 1, 11. δεξιὰν δοῦναι, dextra data aliquid promittere 8, 8, 2. ἐκ δεξιᾶς, a dextra 8, 3, 10.
- δεξιός, dexter, in auspiciis Græcorum est faustus. ἀετός 2, 1, 1. βροντή 7, 1, 3. qui in cornu dextro est 5, 3, 39.
- δεξιούσθαι τινα, dextra prehendere 7, 3, 8, 3, 2, 14. dextra data excipere, fidem et amorem significare 4, 2, 18. 6, 3, 15. 36.
- δέρη, collum 1, 3, 2.
- δεσμός, vinculum 3, 1, 24.
- δεσπότης, herus 1, 1, 1. 3, 1, 11. dominus 1, 3, 18. 5, 4, 42. 7, 2, 9.
- δέσποινα, hera 5, 1, 4. δεσποτική συμφορά, calamitas, quæ accidit heris 7, 5, 64.
- δεύειν, irrigare 6, 2, 28.
- δευτεραίος, postridie 5, 2, 2.
- δέχεσθαι, recipere quod offertur 4, 6, 13. 5, 1, 27. excipere 4, 2, 37. 6, 3, 13. probare 1, 5, 5. 4, 6, 8. τοὺς πολεμίους, impetum sustinere 3, 2, 8. 3, 3, 17.
- δῆ, καὶ δῆ, jam 3, 1, 2. statim 4, 4, 11. 7, 5, 51. παλαί δῆ, jam dudum 8, 7, 1. οὕτω δῆ, itaque 5, 3, 4. 8, 1, 14. εἰ δῆ 6, 2, 19. sane, quidem οὕτοι δῆ 2, 3, 14. οἶα δῆ 2, 1, 24. καλλίστη δῆ 4, 6, 11. ἐν ἄλλοις τε πολλοῖς καὶ δῆ 1, 6, 21. In apodosi igitur 1, 4, 4, 25. 1, 5, 1, etc. Cum imperat. ἄγε δῆ, agetum 7, 2, 16. λέγε δῆ, dic ergo 3, 1, 10, 12. 5, 3, 11. πῶς δῆ; qui quæso? 1, 3, 10. 1, 6, 22. τί δῆ τὸ λοιπόν; quid tandem reliquum est? 4, 3, 10.
- δῆθεν, nimirum 4, 6, 3.
- δῆλός ἐστιν ὅτι, patet eum 1, 4, 2. δῆλος εἰ πεπεισμένος, 6, 1, 2. δῆλον τοῖς προειρημένοις, e superioribus fit clarum 1, 1, 37. δῆλον ὅτι 4, 3, 10. 5, 3, 30.
- δηλοῦν, certiore facere 5, 4, 2, 3. δῆλωσον πρὸς ἐμέ 7, 3, 12. ἐδήλωσε 7, 1, 30. δεδήλωται καταστησάμενος, declaratum est eum constituisse 8, 1, 7.
- δημοκρατία, forma civitatis popularis 1, 1, 1.
- δῆμος τῶν στρατιωτῶν, vulgus militum, gregarii milites 6, 1, 14.
- δημόσιοι ἄγωνες, certamina publica 1, 2, 12. δημοσία, sc. γνώμη s. βουλῇ, more et instituto civitatis 1, 2, 10.
- δημότης, plebejus 2, 3, 15. 8, 3, 5.
- δημοτικός, plebejus 2, 3, 15.
- δηοῦν τὴν χώραν, vastare agrum 3, 3, 23. 5, 4, 21, 23.
- δῆποτε, unquam 3, 2, 26.
- δήπου, nimirum, sane, ut opinor 1, 5, 12. 1, 6, 7, 9. μὲν γὰρ δήπου 1, 2, 10. 6, 1, 14. δέ—δήπου 6, 2, 20. οὐ γὰρ ἂν δήπου 3, 1, 17. οὐ γὰρ λιμῶ γε δήπου 4, 4, 7. ἀλλ' οὐ δήπου 7, 5, 83. δῆπουθεν 4, 3, 20.
- δῆτα, sane, utique καὶ δῆτα 5, 1, 4. οὐ δῆτα 1, 6, 28. τί δῆτα; quid tandem? 5, 4, 35. 6, 1, 13. πότερα δῆτα; 5, 2, 27.
- διὰ βασιλέων πεφυκὼς, e regibus oriundus 7, 2, 24. διὰ τιнос γινώσκειν, ex re cognoscere 4, 3, 4. δι' ἑαυτοῦ κατεσκεύαζεν 8, 1, 43. δι' ἑαυτῶν κτᾶσθαι 1, 1, 4. διὰ χρόνου, multo tempore post, 1, 4, 28. 5, 5, 41. διὰ τέλους, perpetuo 3, 3, 35. 7, 5, 75. διὰ παντός αἰ τοῦ χρόνου, semper et ubique 8, 2, 1. διὰ παντός τοῦ αἰῶνος, semper 2, 1, 19. διὰ παντός οὕτως 2, 4, 3, 4. διὰ πένθους τὸ γῆρας διάγειν, in luctu degere 4, 6, 6. διὰ στόματος ἔχειν, in ore habere 1, 4, 25. δι' ἀφροσύνης, temere 3, 1, 18. διὰ τοῦ δικαίου, juste 8, 1, 26. cum accus. διὰ τοὺς εἰ μαχομένους αἱ μάχαι κρίνονται 5, 2, 35. διὰ τοὺς γραφομένους νόμους βελτίους γιγνομένους 8, 1, 22.
- διαβαίνειν, transire 2, 1, 1.
- διαβάλλειν τινὰ πρὸς τινα, calumniari 1, 5, 3.
- διαβιβάζειν, traducere 4, 1, 9.
- διαγγέλλειν, divulgare 4, 4, 12. 6, 2, 20.
- διάγειν, vivere 1, 2, 2; 6, 5, 8, 1, 34; 3, 50. τὰ ἔτη, transigere 1, 2, 13. διάξω ἔχων βιοτήν, semper vita fruar 7, 2, 27. διάγειν σιωπῇ, perpetuo silere 1, 4, 14. διάξω ἐπιμελούμενος, semper studebo 7, 5, 85. διάγειν σωφρόνως 1, 2, 8. διάγειν ἐν τοῖς σκευφόροις 7, 1, 49. διάγω μανθάνων 1, 2, 6. σκοπῶν 5, 4, 35.
- διαγίγνεται, perpetuo perseverare, 8, 7, 24. ἄρχοντα, perpetuo frui imperio 1, 1, 1, 4. ἐν τοῖς ἐφήβοις, versari inter ephebos 1, 2, 15.
- διαγινώσκειν, dignoscere, discernere 5, 1, 3.
- διαγωνίζεσθαι, τι πρὸς ἀλλήλους, de re certare inter se 1, 2, 12. 1, 4, 4.
- διαδέχεσθαι τινι, succedere, excipere 8, 6, 18.
- διάδημα, infula, diadema 8, 3, 13.
- διαδιδόναι, distribuere 1, 4, 10, 26. 3, 3, 7.

- διαδιδράσκειν ἐπὶ τὰ ἑαυτοῦ, fuga dilabi domum 3, 1, 3.
 διαδικασίαν ἀναβάλλεσθαι, causam dijudicandam differre 8, 1, 18.
 διαδοχή, qui priori custodiæ succedant 1, 4, 17.
 διαδωρεῖσθαι, donare, *de pluribus* 3, 3, 6.
 διαθεῖν, discurrere, palare 3, 1, 3. *de metu* pervagante exercitum 6, 2, 13.
 διαθρύπτεσθαι, *syn.* ἀναφυσᾶσθαι, elatum fieri 7, 2, 23.
 διαίρειν, distinguere 8, 1, 31. divisione facta constituere cum duplici accus. 1, 2, 4, 5. διαρίσθαι, distribuere 5, 2, 6.
 διαίρεσις, distributio 4, 5, 55.
 διαίρετος, divisus, *opp.* σύνθετος, 4, 3, 20.
 δίατα, vitæ ratio 7, 5, 67. μετρία, parsimonia in victu 1, 2, 16. εὐτελής, victus tenuis 1, 3, 2. τὰ ἀμφὶ τὴν διαίταν, cibi apparatus 8, 2, 6. ἡ ἔνδον δ., victus ratio domestica 8, 4, 2. τὴν διαίταν ποιεῖσθαι, commorari 8, 6, 22.
 διακείσθαι οὕτω πρὸς τινα, hoc animo et studio erga aliquem esse 1, 6, 4, 8, 6, 23. οὕτω διακειμένων, animis ita affectis 6, 2, 9. διακείσθαι τὴν ψυχὴν, animo esse affectum 3, 1, 25. ἀπλήστως μὴδὲ πρὸς μίαν ἡδονὴν, ne ullius quidem voluptatis insatiabili teneri cupiditate 4, 1, 14.
 διακελεύεσθαι τινα, adhortari 7, 3, 10. ἑαυτῷ, se ipsum hortari 1, 4, 13.
 διακινδυνεύειν, periclitari 8, 8, 4.
 διακληροῦν, rem sorte decernendam proponere 6, 3, 36. διακληροῦσθαι, sortiri, sortem ducere 6, 3, 34.
 διακοινεύειν, ministrare 8, 3, 8. διάκονος, minister ib.
 διακοντίζεσθαι, jaculando certare 1, 4, 4.
 διακόπτειν, concidere 7, 1, 31. πρὸς τὰς εἰσόδους τοῦ ἐρύματος, iter vi, s. cædendo, patefacere sibi ad portas castrorum 3, 3, 66.
 διακοσμεῖν, instruere, ordinare 3, 3, 11. 8, 4, 2.
 διακοῦειν πάντων, audire omnes 4, 4, 3.
 διακριβοῦν τὰς τάξεις, centurias accurate cognitatas habere 2, 1, 27.
 διακρίνειν, discernere 7, 5, 38.
 διάκρισις, dijudicatio 8, 2, 27.
 διαλαγχάνειν, sorte distribuere 7, 3, 1.
 διαλαμβάνειν, distribuere inter se 4, 6, 13. 5, 1, 1, 30. 7, 3, 2.
 διαλέγεσθαι, colloqui 2, 1, 1. 3, 3, 32. πρὸς τινα 4, 2, 21. deliberare 6, 1, 6. ὡς δεσπότης διαλέγεσθαι 7, 5, 36.
 διαλείπειν τοσοῦτον, tantundem distare 8, 6, 17.
 διαλλάττεσθαι τοὺς ἵππους, invicem permutare equos 8, 3, 32.
 διαλύειν τὴν στρατιάν, dimittere exercitum 5, 5, 43. 6, 1, 6. τὴν σκηνὴν εἰς κοίτην, e convivio discedere cubitum 2, 3, 1. διαλύεσθαι, discedere 5, 1, 17. 7, 5, 40. διαλυομένου τοῦ ἀνθρώπου 8, 7, 20.
 διάλυσις, dimissio 6, 1, 3.
 διαμαρτύρεσθαι, obtestari 7, 1, 17.
 διαμάχεσθαι, depugnare, prælio decernere 3, 1, 5.
 διαμένειν, permanere 6, 3, 13. 7, 1, 4, 7, 5, 70. 8, 5, 27.
 διαμετρεῖν, dimetiri 7, 5, 10. inter se partiri 7, 5, 9.
 διαμνημονεύειν, commemorare 1, 2, 2.
 διαναγκάζειν, cogere 8, 2, 5.
 διανέμειν, distribuere 7, 5, 35.
 διανοεῖσθαι, cogitare 2, 3, 3. 4, 1, 6, 6, 2, 16. 8, 1, 13.
 διάνοια, cogitatio, 3, 3, 52.
 διανύτειν ὁδόν, conficere iter 1, 4, 28. 4, 2, 15.
 διαπαυδένεσθαι, per tempus legitimum erudiri 1, 2, 15.
 διαπέμπειν, nuncios mittere in diversa loca 1, 5, 3. 3, 1, 2. 8, 5, 31. cibos 4, 5, 5. 8, 4, 7.
 διαπηδᾶν, transilire 1, 4, 8.
 διαπονεῖσθαι ταῖς πορείαις, itineribus faciendis exerceri 6, 1, 24. 8, 8, 9.
 διαπορεύεσθαι, proficisci per 7, 1, 10.
 διαπράττειν, efficere 1, 4, 13. 1, 6, 19. τι τινα, alicujus causam dijudicare 8, 3, 20. διαπράττεσθαι, perficere 1, 4, 1. 4, 5, 33. 5, 4, 28. 7, 1, 23. impetrare 4, 2, 10. 7, 2, 12. 7, 4, 9. 7, 5, 45. ἀγαθὰ, assequi commoda 1, 5, 9.
 διαπυκτεύειν, luctari cum aliquo 7, 5, 53.
 διαρκεῖν, sufficere 6, 2, 26. 8, 6, 17.
 διαρπάζειν, diripere 7, 2, 11.
 διαρρηγνύναι, dirumpere 8, 2, 21.
 διασκηνέειν, e tabernaculo discedere 3, 1, 38.
 διασκώπεται οὕτω ταῦτα, hujusmodi joci ultro citro proferuntur 8, 4, 23.
 διασπᾶν, divellere, *de divortio* 6, 1, 45. 5, 4, 19. δύναμιν ἀπὸ τοῦ ὅλου φάλαγγα, agmen distrahere adeo, ut plura inde efficiantur agmina 8, 5, 15. νόμους, leges civitatis rescindere et res novas moliri 25.
 διασπείρειν, dispergere 5, 4, 15.
 διασχίζειν, diffindere 4, 5, 13.
 διασώζειν, conservare parta, ne amittas 8, 1, 3. servare, non consumere 1,

- 6, 19. διασώζεσθαι, sibi servare, retinere, non negligere 4, 2, 28. 7, 5, 76. 8, 8, 15.
- διατάττειν ἐπιστάτας, constituere præfectos 2, 2, 19. sine accus. 6, 3, 35. pass. 8, 5, 3, 5.
- διατείνεσθαι. διατεινόμενος βάλλει, hastam utraque manu contorquens ferit 1, 4, 8. sic est διατείνεσθαι τὰ παλτὰ 1, 4, 23. διατεινόμενος, contento cursu, omni contentione 4, 3, 16.
- διατελῶ δικάζων, in jure dicundo diem consumo 1, 2, 6, 12 ; 6, 3. ἀναγώνιστος 1, 5, 10. absolute 7, 5, 75. 8, 1, 44. τὰ ἔτη 1, 2, 13.
- διατιθέναι τινὰ οὕτω, aliquem ita parare, talem aliquem efficere 5, 5, 29. 3, 3, 53. τὸ χωρίον, res castelli componere 5, 3, 21. διατίθεσθαι τι, re uti 5, 2, 7. θυγάτρα, divendere 4, 5, 42.
- διατοξεύεσθαι, sagittis certare 1, 4, 4.
- διατρίβειν περὶ τὴν θήραν, venationi immorari 1, 2, 11. διατρίβουσι μελετῶσαι, in exercendo morantur 1, 2, 12. ἐν τοῖς καλοῖς ἔαν τὴν ὕψιν δ. 5, 1, 16. cunctari 3, 3, 56.
- διατριβὴ ἔσται ἀμφὶ ταῦτα, diuturniore opus fore tempore ad illa perficienda 6, 1, 23.
- διαφαίνεσθαι, pellucere 1, 4, 3.
- διαφέρειν τινός, ab aliquo differre 1, 1, 4. 8, 2, 21. τινός τινι, præstare alicui re 8, 2, 7. ἔν τινι, in re excellere 8, 1, 39. φρονήσῃ, prudentia excellere 2, 3, 5. τινός εἰς τι, alicui præstare re, 1, 3, 1. εἰς τὸ ἀρχειν, excellere arte imperandi 1, 1, 6. οὐδὲν διαφέρει cum inf. 2, 3, 4. διαφέρει τὸ πᾶν γενέσθαι 4, 3, 8. διαφέρεσθαι τοσοῦτόν τινι λέγοντι, dissentire hactenus ab aliquo 6, 1, 9.
- διαφερόντως, elegantius 8, 2, 5.
- διαφεύγειν, effugere 5, 3, 16. dilabi, de fluvio 7, 5, 12.
- διαφθείρειν, dilaniare, de belluis, 1, 4, 7. corrumpere 2, 2, 16. διεφθάρθαι ταῖς γνώμαις, nec animis nec consiliis amplius sibi constare 4, 1, 8. ὑπὸ φαρμάκων 8, 8, 14.
- διαφοιτᾶν, huc illuc ire 6, 2, 12.
- διάφορος, diversus. οὐδὲν διάφορον πάσχει ἢ εἰ 5, 4, 20.
- διαφυλάττειν, constanter et diligenter servare 4, 1, 15. 4, 5, 45. 6, 4, 7.
- διαχάσασθαι, i. e. διαχωρῆσαι 7, 1, 31.
- διαχειρίζεσθαι, administrare 1, 4, 25.
- διαχρῆσθαι, uti 1, 5, 12.
- διαψύχειν, ventilare 8, 2, 21.
- διδασκαλεῖον, schola, ludus 1, 2, 15.
- διδασκαλία, ratio docendi, τοῦ παρῆναι 8, 1, 19. disciplina 8, 7, 24.
- διδάσκειν, docere, argumentis ostendere et persuadere 2, 1, 8. præcipere, de legibus, 1, 6, 20. τι, causam docere h. e. deferre ad patronum 8, 3, 20. διδάσκεσθαι, filium erudendum magistro tradere 1, 6, 2. passive discere 8, 8, 14.
- διδόναι βουλεύσασθαι, facere potestatem deliberandi 3, 2, 13. βουλήν μοι δὸς 7, 2, 26. δός μοι ἄρξαι αὐτοῦ, concede mihi imperium in istum 1, 3, 11. cum genit. i. q. ἀντὶ signif. 3, 1, 35. ἑαυτοὺς, se tradere alteri 5, 1, 27. εἰς τὰς ψυχὰς τοῖς ἀνθρώποις, indere in hominum animos 8, 2, 20. δὸς νικήσαι με 5, 1, 29. ἦν ὁ θεὸς εὖ διδῶ 3, 1, 34.
- διείρειν, inserere 8, 3, 10.
- διελαύνειν πολλὴν ὁδόν, perequitare 5, 4, 4.
- διερευνητῆς, explorator 5, 4, 4. 6, 3, 2.
- διέρχεσθαι, permeare 1, 1, 5. ὁδόν 4, 3, 22. διελθὼν τὴν παιδείαν ταύτην, hujus institutionis cursu absoluto 1, 5, 1. λόγος διήλθε 4, 2, 10. ὁ θροῦς 6, 1, 37.
- διερωτᾶν, interrogare 1, 3, 15.
- διημερεῖν, totum diem transigere 7, 5, 53. tempus omne consumere 86.
- διέναι, pertransire 2, 4, 3.
- διστάναι, per intervalla collocare 2, 4, 20.
- δικάζειν, jus dicere 1, 2, 6. cum genit. 7. δικάζεσθαι, judicio cum aliquo contendere 1, 2, 7. δίκας δικαίως διακαζόμενας 8, 8, 13.
- δίκαιος, legibus conveniens 1, 3, 17. τὰ δίκαια, jura, instituta 1, 3, 18. δίκαιος εἰ ἀντιχαρίζεσθαι 4, 1, 20. δίκαιος εἰμι λέγειν, par est me dicere 8, 5, 22. δίκαιος, de agro qui semen quod accepit reddit 8, 3, 38. δίκαιον ἄρμα 2, 2, 26.
- δικαιοσύνη, justitia 1, 2, 6. δικαιοσύνης 8, 8, 13.
- δίκη, disceptatio de jure 8, 2, 27. δίκην δίδοναι ὑπὸ τινος, pœnas dare alicui, plecti ab aliquo 1, 6, 45. 3, 1, 22. δίκην δίδοναι ὑπὸ τῶν ἀναγκάλων 7, 5, 40. ἔχω τὴν δίκην 7, 2, 24.
- διό, quare 2, 2, 14. διόπερ 5, 1, 13.
- διοπτεῖν, speculari 8, 2, 10.
- διορίζειν, distinguere, duo a se discernere 1, 6, 31. sua cuique propria tribuere 4, 5, 39.
- διότι, cur 8, 4, 13.
- δίτηχς, duo cubitos longus 6, 1, 30.

- διπλάσιος, duplus 3, 1, 34, 35. δ. ἡ 4, 2, 37.
 διπλοῦς, duplex 2, 3, 23. 24.
 διφρεία, ratio jungendi currus bellici 6, 1, 27; 2, 8.
 δίφρος, sella aurigæ 6, 1, 29. ἀρμά-
 τειος, sella curulis 6, 4, 9.
 δίχα 6, 1, 8. δίχα γίγνεσθαι τοῦ σώ-
 ματος, separari 8, 7, 20.
 δίψα, sitis 2, 3, 13.
 διψῆν, sitire 1, 3, 11. vehementer cu-
 pere 5, 1, 1.
 δίψος, τὸ, sitis 3, 1, 5. 8, 1, 36.
 διωγμός, persecutio 1, 4, 21. 3, 3, 65.
 διωθῆσθαι τὸν ὄχλον, summovere
 multitudinem 7, 5, 39.
 διώκειν, insequi, venari feras 1, 4, 14.
 fugientem 3, 2, 10. ἡδονὴν 4, 1, 15.
 τὰ καλὰ studere 8, 1, 39. διώξομαι
 1, 3, 14. 4, 1, 19; 3, 18. 6, 3, 13.
 διώξις, persecutio 5, 4, 15.
 δμῶαι, ancillæ 5, 1, 6.
 δοκεῖν, putare, censere 1, 6, 10. δοκεῖ
 μοι, censeo 2, 4, 10. ἐδόκουν αὐτῷ
 γενέσθαι 6, 1, 53. δοκῶ μοι, videor
 mihi 1, 6, 20. 3, 1, 28. 7, 5, 7. 7,
 2, 28. ἡδέως ἂν μοι δοκῶ κοινωνῆσαι
 8, 7, 25. δοκεῖν, existimari, οἱ δο-
 κοῦντες σοφώτατοι, 1, 6, 45. δοκῶν
 εἶναι pro ὧν 5, 2, 11. ἐδοκοῦμεν κα-
 ταμαθηκέναι 1, 1, 1. ἐδοκοῦμεν
 ὁρᾶν 2. ἡσθῆσθαι δοκοῦμεν 6. οὗς
 γινώσκειν δοκοῖν 3, 1, 28. ὁ μά-
 λιστα δοκῶ ζῶον ἐξηλωκέναι 4, 3, 17.
 δοκεῖ μοι ἡ ἐμὴ ψυχὴ ἀναπαύσεώς
 τινος ἀξιούν τυγχάνειν 7, 5, 47. τῷ
 δὲ ἡ ψυχὴ διψῆν ἐδόκει 8, 7, 4. ἔδο-
 ξεν ἡδέως ἀναπαύσεσθαι ib. cretis
 ut δεδογμένον ἐστὶ, visum est, de-
 cretum est 6, 2, 9. ἐδέδοκτο 7, 5,
 35. ἔδοξε 8, 1, 6.
 δοκιμάζειν, probare 1, 5, 7. dignitatem
 alicujus spectare et cognoscere 8,
 4, 30.
 δοκίμως, probe 1, 6, 7.
 δολερός, fraudulentus 1, 6, 27.
 δολοῦν, fallere 1, 6, 28.
 δόλωσις, fraus 1, 6, 28.
 δόξα, opinio 6, 1, 38. δόξαν λαμβά-
 νειν, celebritatem nominis adipisci
 1, 6, 22. παρέχεσθαι περὶ αὐτοῦ,
 opinionem de se excitare, efficere ut
 homines judicent ibid. δόξαν πλῆ-
 θους παρέχειν, opinionem multitu-
 dinis excitare, speciem præbere nos
 esse multos 6, 3, 30. τοιαύτην δόξαν
 ἔχειν 8, 8, 3.
 δοξάζειν, existimare 5, 5, 46.
 δορυάλωτος, de urbe vi armorum capta
 7, 5, 35.
 δορκὰς, caprea (*antelope*) 1, 4, 7. 2,
 4, 20.
 δόρυ, pertica, contus 7, 1, 4.
 δορυφορεῖν ἡμῖν αὐτοῖς, nosmet ipsos
 tutari 7, 5, 84.
 δορυφορία, satellitium 2, 2, 10.
 δορυφόροι, satellites hastati 7, 5, 68. 8,
 3, 6, 15. τῆς σωτηρίας, satellites nos-
 træ salutis, h. e. ad nos tutandos
 7, 5, 84.
 δοτήρες δαπανημάτων, qui curant sum-
 tus regios 8, 1, 9.
 δουλικός, servilis, servo dignus 7, 4,
 15.
 δοῦλος, servus. ἀνὴρ δοῦλος 4, 5,
 56.
 5, 5, 9. imperio subjecti 7, 4, 78.
 δουλοῦν, in servitutem redigere 3, 1,
 11.
 δρᾶν, patrare 3, 3, 53. pass. 4, 2, 28.
 δρεπανηφόρα ἄρματα, currus falcati 6,
 1, 50.
 δρέπανον, falx 6, 1, 30.
 δριμύς, acer, de sapore 6, 2, 31.
 δρόμος, cursus 1, 2, 10. spatium cur-
 riculi 8, 3, 25. ἔνθα περιπατοῦμεν
 2, 3, 22.
 δρύπτεσθαι, os suum dilaniare, de lu-
 gentibus 3, 1, 13. 3, 3, 67.
 δύναμις, copiae, exercitus 2, 1, 4. 2, 4,
 17. 4, 6, 9. πάσῃ τῇ δυνάμει 6, 2, 9.
 δύναμιν ἔχειν, exercitui præesse 1,
 6, 10. ὁπόση ἐστὶ δύναμις, quantum
 potes 1, 6, 33. εἰς δύναμιν 4, 5, 52.
 δυνάμεις, vires herbarum 8, 8, 14.
 δύνασθαι, validum esse 1, 2, 13. μέγα
 δύνασθαι 1, 6, 41. οὐδὲν δύνασθαι
 3, 2, 6. ξένια οἷα ἐγὼ δύναμαι 5, 4,
 14. ἐδυνάσθην 4, 2, 12. 4, 5, 29. 8,
 2, 9.
 δυνάστης ἐν πόλει, qui principatum
 obtinet in civitate 3, 1, 16. juxta
 regem nominantur 4, 5, 40.
 δυνατοί, robusti, qui corporis viribus
 valent 2, 3, 6. potentes 5, 4, 1. εἰς
 τὸ δυνατόν 2, 1, 22. ὡς δυνατόν ἦν
 5, 4, 3. ὡς δυνατόν ἐγγύτατα 6, 3, 1.
 δύσβατος, devia, loca penetratu diffi-
 cilia 2, 4, 27.
 δυσέλπιστος, insperatus, desperatus 6,
 1, 47.
 δυσθετούμενος, male affectus 2, 2, 5.
 δύσθυμος, tristis 5, 2, 34.
 δυσκατάπρακτος, difficulter efficiendus
 8, 7, 12.
 δυσκατάστατον, quod difficulter sisti,
 cujus rei damnum non facile caveri
 potest 5, 3, 43.
 δυσκαταφρόνητος, non contemnendus
 8, 1, 42.

- δυσκλεῆς, infamis 3, 3, 53.
 δύσκολος, morosus 2, 2, 6.
 δυσμενής, malevolus, opp. εὖνους 8, 3, 5. δυσμενῶς ἔχειν 7, 5, 66.
 δυσοίκητος, inhabitabilis 8, 6, 21.
 δυσόρατα δίκτυα, retia visum fugientia 1, 6, 40.
 δυσφορεῖν, stomachari, vehementer commoveri 2, 2, 8.
 δύσφορον, grave et molestum 1, 6, 17.
 δύσχηρτος, ad usum ineptus 3, 3, 26.
 δυσχωρίαι, loca impedita, iniqua 1, 4, 7. 1, 6, 35.
 δωδεκάδαρχος, præfectus duodenum militum 2, 4, 4. 3, 3, 11.
 δωρεῖ ἐμῇ, donum mihi datum 8, 3, 32.
 δωρεῖσθαι, largiri, donare 2, 1, 17. 5, 2, 8.
 εἶν, parcere, opp. ἀδικεῖν 5, 4, 24.
 εἶν τε—εἶν—τε, sive—sive 4, 3, 22 seq. ἦν τε—ἦν τε 3, 3, 17. ἂν 1, 2, 12. annot. εἶνπερ, ἄνπερ 1, 6, 16.
 εἶρινος, vernus 8, 6, 22.
 εἴβδομον, τὸ, septimum 8, 7, 1.
 ἐγγίγνεσθαι, innasci 3, 3, 53. 5, 1, 24.
 ἐγγράφειν, inscribere, inculpare 3, 3, 52. in litteris scribere 8, 2, 17.
 ἐγγυητής, sponsor, qui in re pecunia-ria promittit quod alter stipulatur 6, 2, 39.
 ἐγγύθεν, e propinquo 1, 6, 40.
 ἐγγύς, in vicinia, τὰ ἐγγύς φύλα, finitimæ nationes 1, 5, 2. αἱ ἐγγύς οἰκήσεις, vicina domicilia 3, 2, 10.
 ἐγγύτερον, propius 7, 1, 23. ἐγγύτατα, proxime 4, 1, 3. ὁ ἐγγύτατα ἡμῶν scil. κατακείμενος, qui nobis proximus accumbebat 2, 2, 5. τῶν φίλων 4, 5, 28. τῶν πολέμιων 6, 1, 17. ἐγγυτάτω proxime 5, 4, 42.
 ἐγείρειν, excitare. ἐργηγοῶς, vigilans 1, 6, 35. ἐργηγορεῖ 1, 4, 20.
 ἐγκαλεῖν, accusare 1, 2, 7. ταῖς τύχαις, de injuria fortunæ queri 7, 2, 22.
 ἐγκαλύπτεσθαι, se obvolvere 8, 7, 26.
 ἐγκαταλείπειν, relinquere 8, 8, 4.
 ἐγκέλευστοι, jussi 5, 5, 39.
 ἐγκλημα, accusatio, causa forensis 1, 2, 6, 7.
 ἐγκλίνειν τούτοις, declinare 3, 3, 65.
 ἐγκράτεια, continentia 1, 5, 9. 8, 1, 32. tolerantia 8, 1, 36.
 ἐγκρατής γαστρός, temperans in victu 1, 2, 8. τῆς ἡδονῆς 4, 1, 14. in sua potestate habere 4, 5, 15.
 ἐγκωμιάζειν, laudare 5, 3, 3.
 ἐγχεῖν, infundere 1, 3, 9. ἐγχεῖσθαι, sibi infundere ibid.
 ἐγχειρεῖν τοῖς πολεμίοις, aggredi 7, 1, 9.
 ἐγχειρίζειν ἑαυτὸν, se tradere alterius fidei 5, 2, 10. 8, 8, 3.
 ἐγχωρεῖ, licet 1, 4, 6.
 ἔδαφος τοῦ ποταμοῦ, vadum fluminis 7, 5, 18.
 ἔδρα, sella 6, 3, 15. locus sedendi honorificentior 8, 1, 39; 4, 5; 6, 11.
 ἐθέλειν, solere s. paratum esse 8, 2, 12. sustinere, posse 8, 1, 32. audere, in animum inducere, ut 8, 1, 16, 25. ἤθελον ὑπακούειν, haud invitati parebant 1, 1, 3. ἐθέλειν ἵνα αὐτοῖς ἀνταγωνιουμένους 1, 6, 8.
 ἐθελόπονος, i. q. φιλόπονος, laboriosus, ad labores impiger 2, 1, 22.
 ἐθελούσιον, liberum, in hominis arbitrio positum 5, 1, 9. ultro 4, 2, 11. 6, 3, 35.
 ἐθίζειν, assuefacere 1, 2, 10. ἐθίζεσθαι τι, discere exercendo 2, 3, 32. ἐθισθέντες σὺν τοιούτῳ ἔθει, his moribus præditi, exculti 1, 6, 33. εἰθισμένα, consueta 8, 7, 10.
 εἰ, si, an. εἰ—εἴτε καὶ μὴ, utrum—nec ne 2, 1, 7. εἰ—εἴτε 5, 3, 57. εἴτε—εἴτε, utrum—an 3, 2, 13. sive—sive 6, 1, 5. εἴτε καὶ—εἴτε καὶ, sive—sive 5, 4, 27. 7, 2, 29. 8, 3, 14. ὥσπερ ἂν εἰ τις πάλαι συντετραμμένος ἀσπάζοιτο 1, 3, 2. οὐκ οἶδα εἴ τινα λίποις ἂν 1, 6, 41. θαυμάζοιμι ἂν εἰ τι πλεόν ἂν ὠφελήσειε 3, 3, 55. 4, 2, 37; 5, 47. εἰ γὰρ utinam 6, 1, 38. εἴπερ, si quidem 5, 3, 11. εἰ μὴ—ἀλλὰ, si non—certe 5, 5, 33. τί δέ, εἰ μὴ 1, 4, 13. εἰ δέ μὴ, sin minus, præc. εἴ—γε 1, 6, 26.
 εἰδέναι, nosse, scire. ὑμᾶς οἶδα ὅτι ἐξήλθετε 5, 1, 20. τούτων ἢ τινα ἢ οὐδὲνα οἶδα 7, 5, 45. οὐχ ἃ κρείττων ἦδει ὦν, ἅπερ εἰ ἦδει ἑαυτὸν ἥττονα ὄντα 1, 4, 4. οὐκ οἶδ' ἂν εἰ ἐκτη-σάμην 5, 4, 12. χάριν εἰδέναι. V. χάρις.
 εἶδος, forma corporis 1, 2, 1. genus, εἶδος εὐδοκμοῦν, ciborum, quod probetur 8, 2, 6.
 εἶεν, formula transeuntis in sermone ad alia 3, 1, 13. 35. 4, 3, 8.
 εἰκάζειν, conjicere, opp. εἰδέναι 1, 6, 44. 7, 2, 25. εἰκάζεσθαι τι, imitari 2, 3, 19.
 εἵκειν ζημίας, poenis se commoveri sinere 1, 6, 21. τοῖς πολεμίοις 3, 3, 8.
 εἰκῇ, temere 2, 2, 22. 5, 1, 11; 5, 13.

εἰκός. ὥσπερ s. ὡς εἰκός, ut par est 1, 6, 6. 2, 2, 10. ὡς τὸ εἰκός 1, 2, 11. ἢ εἰκός 7, 3, 17. ὥσπερ εἰκός, ut verosimile est 2, 2, 6, 8, 7, 1. uti mos erat 2, 1, 1, 2. ut fieri solet 2, 3, 20. 6, 3, 15. κατὰ τὸ εἰκός 8, 7, 9. εἰκός 4, 5, 22. 5, 3, 30. εἰκότως, merito, non ab re 1, 1, 2; 6, 3.
 εἰλικρινής, non confusus et mixtus, sed separatim dispositus, ut facile possit ab aliis dignosci 8, 5, 14.
 εἶναι ἐν τοῖς μεγίστοις, maximi esse momenti 8, 1, 11. σὺν τινι, stare ab aliquo, opem ferre 3, 2, 22. 5, 3, 30. οὐδὲν, nullius esse momenti 6, 2, 8. ἔστι, licet, fieri potest 1, 6, 11, 37. ἔστιν ὅτε, interdum 2, 1, 30. 3, 1, 20. 24. 3, 25. ἔστιν οἷ seq. οἱ δὲ 2, 3, 18. ἔστιν οἷς, nonnullis 8, 4, 6. ἦσαν οἷ 3, 1, 3. ἦν ὅ, aliquod 5, 3, 16. ἔστιν ἔνθα, interdum 7, 4, 15. Cum dat. pers. 1, 2, 4. εἰσὶν ἀντιπαρακαλοῦντες pro ἀντιπαρακαλοῦσι 2, 2, 24. τὰ ὄντα, opes 3, 1, 3. τὸ ὄν, rem 5, 4, 7.
 εἰπεῖν, jubere 2, 4, 21. 3, 3, 40.
 εἴργειν, prohibere 2, 3, 10. εἴργεσθαι, abstinere 1, 6, 19.
 εἰρημένα, τὰ, stipendium promissum 1, 6, 11.
 εἰρήνη, pax, securitas ab impetu hostium 6, 1, 18.
 εἴρκαι, septa in quibus belluæ concluduntur 3, 1, 19.
 εἰς μέτωπον στήναι, in fronte consistere 2, 4, 2. εἰς τρίτην, ad diem tertium 5, 3, 27. 3, 1, 42. εἰς τριακοστὸν ἔτος 8, 4, 27. εἰς τοῦτον τὸν χρόνον 1, 4, 16. οὐκ εἰς μακρὰν, brevi, paulo post 5, 4, 21. εἰς τὴν τοῦ καρποῦ κομιδὴν, tempore quo fructus sunt colligendi 5, 4, 25. εἰς Πέρσας πορεύεσθαι, in terram Persarum abire 8, 5, 20. εἰς τοὺς πολεμίους, ad hostes, h. e. in terram hostium 6, 1, 45; 2, 2. εἰς τοὺς πολέμους, ad decem millia 6, 2, 7. εἰς τρίς, ter 7, 1, 4. εἰς ἕνα ἰέναι, singulos deinceps procedere 2, 3, 21. 5, 3, 41. εἰς δύο ἄγειν, binos ducere 7, 5; 17. 2, 3, 21. εἰς τέτταρας, quaterni 2, 3, 21. 8, 3, 9, 11. εἰς ἑκατὸν τάττειν, altitudinem aciei facere centenorum hominum 6, 3, 23. εἰς τάξιν ἐκάστην, pro singulis centuriis 4, 5, 56. εἰς καιρὸν ἦκει, in tempore, opportune 3, 1, 8. εἰς κάλλος ζῆν, vivere decore, vitam agere honestam 8, 1, 33. εἰς δύνα-

μιν, pro viribus, quantum fieri potest est 4, 5, 52. 5, 2, 8. εἰς τὸ δυνατόν 2, 1, 22. εἰς χρήματα, quod attinet ad 8, 8, 6. εἰς γε τὸ ἴδιον, privatim 5, 4, 11. εἰς τὴν στρατιάν καλὸν, quod exercitui potest esse ornamento 3, 3, 6. ad, εἰς ἀργύριον λογίζεσθαι, ad argentum redigi, supputari 3, 1, 33. Cum gen. εἰς διδασκάλου sc. οἰκίαν 2, 3, 9.
 εἰς unus. μηδὲ πρὸς μίαν ἡδονὴν 4, 1, 14. οὐδὲ δι' ἐν ἄλλο 2, 1, 21. εἰς μὲν, εἰς δέ, unus, alter 1, 2, 4. πλείστοι ἐνί γε 8, 2, 15. εἰς γε 8, 2, 11.
 εἰσαγγέλλειν, causam deferre ad iudicem 8, 3, 20.
 εἰσάλλεσθαι, insilire 7, 4, 4.
 εἰσαῦθις, posthac 8, 3, 8.
 εἰσαφίνααι, intromittere 4, 5, 14.
 εἰσδέχεσθαι, admittere, ὄχλον 5, 5, 4.
 εἰσέρχεσθαι, introire, 5, 3, 17. domum abire 1, 4, 13. de legatis 2, 4, 7. πρὸς τινα 3, 3, 13. εἰς τοὺς τελείους, in numerum virorum recipi 1, 2, 15.
 εἰσιέναι, introire, ἐπὶ τὸ ἄριστον καὶ τὸ δειπνον 2, 1, 29. πρὸς τὸν Κνωξάρην 2, 4, 5. εἰς τὰ τείχη 7, 4, 5. ingredi in castra 4, 2, 39. τὰ εἰσιόντα, cibus potusque 1, 6, 17.
 εἰσκαλεῖν, intro vocare 8, 3, 1.
 εἰσκομίζειν, domum ferri alicui 1, 4, 9.
 εἰσορᾶν, aspicere 5, 1, 16.
 εἰσπίπτειν, irrumperere 7, 1, 36; 5, 29.
 εἰσπορεύεσθαι, ingredi 2, 3, 21.
 εἰσφέρειν χρήματα, conferre pecunias 6, 2, 9. 7, 1, 12. εἰσφέρεισθαι προχοῖδας, secum inferre 8, 8, 10.
 εἶτα, tum, post participationem 5, 5, 32.
 ἐκ. ἐκ νυκτὸς, ἐκ νυκτῶν, noctu, de nocte 1, 4, 2. 8, 5, 12. ἐκ πολλοῦ, jam dudum, multo ante 1, 6, 41. ἐκ παιδὸς, s. παιδίου, s. παιδῶν, a puero 1, 5, 7. 2, 3, 10. ἐκ τούτου, tum, hinc 1, 3, 10; 4, 24. ab hoc tempore 1, 2, 8. ἐκ συναλλαγῆς, pace s. reconciliationis facta 3, 1, 40. ἐκ τῶν πρόσθεν δακρύων γελᾶν 1, 4, 28. ἐκ πολλοῦ προορᾶν, procul 5, 4, 49. ἐκ δεξιᾶς 8, 5, 15. ἐκ πлагίου 4, 1, 18. οἱ ἐξ ἐναντίας 7, 1, 20. ἐκ τούτων, his de causis 1, 6, 33. 3, 1, 13; 3, 9. ἐκ τούτου δὴ 1, 6, 10. ἐκ τοῦ ἡττᾶσθαι, propterea quod 1, 4, 5. ὅπως ἔχει ἐκ τοῦ τραύματος 5, 4, 10. ἐκ τοῦ ἔμπροσθεν στήναι, in parte anteriore stare 2, 2, 6. ἐκ βασιλείως καθεστῆκώς ἐστίν, a rege solet constitui 8, 6, 9.

- τὰ ἐκ τῶν πολεμίων, quæ geruntur ab hostibus 3, 3, 48. ἐκ τῶν ἔργων κρίνεσθαι 2, 2, 21. ἐκ τοῦ ἐμφανοῦς 1, 6, 41. ἐκ τοῦ φανεροῦ, palam, aperte 2, 4, 17. ἐκ δυσελπίστων, ex insperato, præter opinionem 6, 1, 47. ἐκ τοῦ ἴσου ὁρμᾶσθαι εἰς, æquis conditionibus contendere ad 2, 3, 8. ἐκ παντὸς τρόπου 7, 5, 55. ἐν χειρὸς, cominus 1, 2, 9. ἐξ ἀρχῆς, ut antea 1, 4, 13. denuo 2, 2, 8. a natura 5, 4, 14. ἐξ ἐτοίμου, promte, statim 8, 5, 12. ἐξ ἐτοιμοτάτου, quam expeditissime 5, 3, 57. ἐξ ἴσου, æquo in loco 4, 3, 16. ἐξ ὅτου, qua de causa 2, 4, 7. ἐξ ὄψεως μήκους, quantum oculi videre possunt 4, 3, 16. ἐξ ὑποβολῆς, aliorum monitu 3, 3, 37. ἐξ ὁποίας χώρας ἐστίν, unde 2, 1, 27.
- ἐκάστος, quisque. ἕκαστος et ἕκαστος ὁ 1, 2, 6. 6, 1, 54. 7, 5, 13. κατ' οὐρὰν ἐκάστη εἰποντο 2, 4, 3. 3, 1, 3. 3, 3, 9. 5, 3, 47. ἕκαστός τις 6, 1, 42. ἕκαστα κράτιστα 1, 6, 13. 2, 1, 21. 6, 2, 5. ἐκάστοις τῶν στρατιωτῶν 2, 1, 21.
- ἐκατεράκις, utroque vice 4, 6, 4. ἐκάτερος, uterque 1, 3, 17. 5, 2, 22. ἐκάτεροι 5, 4, 25. 7, 4, 1.
- ἐκατέρωθεν τοῦ ἄρματος, ad utrumque currus latus 8, 3, 15.
- ἐκατόνταρχος, centurio equitum 5, 3, 41.
- ἐκατοστὺς, centuria 6, 3, 34.
- ἐκβαίνειν, egredi 6, 2, 31. Συρίαν ἐκβαίνει 8, 6, 20.
- ἐκβάλλειν, ejicere, ἐκ τῆς τιμῆς 1, 3, 9. ἐκβοηθεῖν, excurrere, ut opem ferat suis 1, 4, 18.
- ἐκγονοὶ παῖδες 5, 3, 19.
- ἐκδημον εἶναι, peregre abesse 8, 5, 26.
- ἐκδιδόναι θυγατέρα, nuptum locare filiam 8, 4, 18.
- ἐκδύναί, exuere 1, 3, 17. 1, 4, 26. 5, 1, 1. ἐκθεῖν, excurrere 7, 5, 28.
- ἐκκλίνειν, terga dare 1, 4, 23. κατὰ τὰ φεύγοντα ἄρματα, fugientes versus currus deflectere 7, 1, 30.
- ἐκκόπτειν τὰς ἀκροβολίσσεις, repellere, delere 6, 2, 15.
- ἐκκρίνειν, loco movere, cœtu excludere 1, 2, 14. ἐκκρίνεσθαι, secerni 8, 7, 20.
- ἐκλάμπειν, exsplendescere 7, 1, 2.
- ἐκλέγεσθαι, eligere 4, 5, 51. 8, 6, 7.
- ἐκλείπειν, deficere 8, 7, 26. τὸ στρατόπεδον, castra deserere 4, 1, 8.
- ἐκμανθάνειν, indagare, explorare 1, 6, 40.
- ἐκμετρεῖσθαι, emetiri 6, 4, 2.
- ἐκπαιδεύειν, edocere 1, 6, 39.
- ἐκπεπταμένως εὐφραίνεσθαι, effuse lætari 8, 7, 7.
- ἐκπηδᾶν, prosilire 1, 4, 8.
- ἐκπιμπλᾶναι, explore 4, 5, 39. ἐξέπλησεν ἵππεάς οὐ μείον ἢ τετρακισμυρίου 7, 4, 16.
- ἐκπίνειν, ebibere 1, 3, 9.
- ἐκπίπτειν, excidere 5, 4, 8. 8, 8, 25.
- ἐκπλεω πάντα διαπονεῖσθαι, omnia cumulate et diligenter perficere 3, 1, 28. ἔχειν τὰ ἐπιτήδεια, rebus necessariis satis esse instructum 1, 6, 7. 6, 2, 7.
- ἐκπληροῦν, explore 5, 3, 24; 4, 32.
- ἐκπλήττειν, animum alicujus percellere 1, 6, 40. ἐκπλήττεσθαι 8, 3, 14. ἐπὶ τῷ κάλλει 1, 4, 27. τῷ πράγματι 6, 3, 15. ὑπὸ τοῦ ἐκπεπληγῆθαι 2, 2, 5. ἐκπεπληγμένος φόβος, metus insanus 5, 2, 33.
- ἐκποδὼν εἶναι τινος, vitare aliquid 5, 4, 34. ἔχειν ἑαυτὸν, se subducere 6, 1, 37. γίνεσθαι 6, 4, 15. ποιεῖσθαι 3, 1, 3. ἡμῖν γεγέννηται τὸ δόξαι 1, 5, 13.
- ἐκπονεῖν τὰ καλὰ, recte factis operam dare 1, 5, 7. τάγαθὰ, laborando acquirere 2, 3, 4. τὸ σῶμα, corpus laboribus exercere et firmum reddere 3, 3, 57. τὰ σίτα, cibos parare 8, 2, 5. τὰ εἰσιόντα, laborando cibos digerere 1, 6, 17. τὸ ὕγρον 1, 2, 16. ἐκπονεῖσθαι τὴν δίαίταν 1, 2, 16. ἐκπονεῖν τὴν ἐγκράτειαν, studere continentiae 8, 1, 37. τὰ πρὸς τὸν πόλεμον 5, 1, 29. τὰ περὶ τοὺς θεοὺς 8, 1, 23.
- ἐκποριεῖν τὰ χρήματα, suppeditare 3, 1, 30.
- ἐκπώματα, pocula 8, 3, 33.
- ἐκστρατεύεσθαι, expeditionem suscipere 3, 3, 16.
- ἐκστρατοπεδεύεσθαι, castra movere 6, 3, 1.
- ἐκτάττειν, in aciem eductos milites ordinare et instruere 6, 1, 43; 3, 11. 5, ad 6, 2, 8.
- ἐκτείνειν τὸν ἵππον, incitare equum ad cursum 5, 4, 5. φάλαγγας, agmen extendere, h. e. longitudinem augere adeo, ut distantia inter utrumque cornu augeatur, 8, 5, 15. ἐκτεταμέναις ταῖς ἀμάξαις 5, 4, 45.
- ἐκτέμνειν, exsecare, castrare 5, 2, 28. 7, 5, 62.
- ἐκτραχλίζειν, excutere, per collum effundere sessorem 1, 4, 8.
- ἐκτρίβειν πῦρ, terendo ignem elicere 2, 2, 15.

- ἐκφαίνεσθαι, in medium prodire 4, 5, 56. οὐκ ἐκφαίνόμενοι, qui non adveniunt 8, 6, 16.
- ἐκφέρειν, evulgare 6, 1, 5. proferre 8, 4, 24. ἐκφέρεσθαι πρὸς τὸ γενέσθαι, eo deferri ut fiat, 1, 6, 34.
- ἐκφρων, consternatus, effrenis 7, 1, 27.
- ἐκὼν εἶναι, sponte 2, 2, 15. 5, 1, 15.
- ἐλασις, processio, pompa 8, 3, 33.
- ἐλάττωνα, leviora, expeditiora 5, 3, 37.
- ἐλαττοῦν μηδὲν τοῦ ἀληθοῦς, verum non minuire narrando 6, 3, 17.
- ἐλαύνειν ἐπὶ, impetum facere, 1, 4, 20. εἰς 3, 3, 65. abigere pecora et iumenta 3, 1, 3. τὰ θηρία εἰς τὰ πεδία, 8, 1, 44. pompam ducere 8, 3, 9. equitare 1, 4, 19. 3, 3, 27. 4, 1, 7. ὡς δυνατὸν τάχιστα 5, 4, 3. τὸν ἵππον 8, 3, 29. fut. ἐλῶ 1, 4, 20.
- ἐλέγχειν, percontari, examinare, 1, 6, 13. convincere 3, 1, 12.
- ἐλευθέρους, liberalis 5, 2, 16; 3, 3. de forma 6, 4, 4. ἐλευθέριοι πόνοι et μελετήματα 8, 1, 43. βίος 3, 3, 52.
- ἐλεύθερος, liber ἀπ' ἀλλήλων 3, 2, 23.
- ἐλευθέρᾳ ἀγορά 1, 2, 3.
- ἐλιγμούς πολλοὺς πλανᾶσθαι, per multas vagari ambages 1, 3, 4.
- ἐλκεῖν τὰς πάγας, trahere 1, 6, 39. ἔλκεσθαι ἀπὸ τῶν ἀγαθῶν, ab officio et honestatis studio abstrahi 8, 1, 32.
- ἐλλείπειν τι τῶν νομίμων, suo deesse officio in re al. 1, 2, 14. τὸ ἐλλείπον εἰς ἐμέ ἦξει, quod deficit in me recidet 1, 5, 13. οὐδὲν προθυμίας ἐλλείπειν 4, 5, 49. ad 1, 6, 41. ὅπως μηδὲν ἐλλείπεται 6, 2, 37.
- ἐλπίζειν, sperare. Cum inf. aor. 1, 5, 9. 2, 4, 15.
- ἐλπίδας ἐμποιεῖν τι, spem boni excitare in alicujus animo 1, 6, 19. ὥστ' ἐλπίς ὑμᾶς μὴ ὀφθῆναι 2, 4, 23.
- ἐμβαίνειν εἰς κίνδυνον, adire periculum 2, 1, 15. 5, 2, 19.
- ἐμβάλλειν σίτον ἵπποις, pabulum præsepibus injicere 8, 1, 38. ἐμβαλὼν τὸ ἄρμα εἰς τοὺς Αἰγυπτίους 7, 3, 3.
- ἐμβάλλειν τοῖς πολέμοις, adoriri 7, 1, 17. εἰς τὴν πολεμίαν 3, 3, 22. ἐμβάλλειν περί τιος, referre de re, sententiam ad deliberandum proponere 5, 5, 43. λόγον περί τιος 2, 2, 19; 3, 5. 6, 1, 13. λόγους materiam colloquendi in convivio proponere 2, 2, 1. βουλὴν περί τιος εἰς τὸν στρατὸν, referre ad exercitum, ut consultet, 2, 2, 18. τὴν ψῆφον, decreti faciendi, gratia referre 2, 2, 21.
- ἐμβαλλόμενοι τὸ καρτερόν 4, 2, 21.
- ἐμβαμμα, jus quo tingitur cibus 1, 3, 4.
- ἐμβάπτεσθαι, intingere 2, 2, 5.
- ἐμβολή, impressio, impetus 2, 3, 17. 7, 1, 18.
- ἐμμένειν, durare 1, 2, 16. 8, 8, 8. perseverare 7, 5, 71.
- ἐμμονος, constans 3, 3, 55. stabilis et diuturnus 3, 3, 52. 8, 1, 29.
- ἐμός. φιλία τῇ ἐμῇ, amore erga me 3, 1, 28. τῆς ἐμῆς δωρεᾶς 8, 3, 32.
- ἐμπαλιν. τοῦμπαλιν ὧν βούλονται ἐφέλκεσθαι 8, 4, 32.
- ἐμπεδοῦν ὄρκους τι, jusjurandum servare, ratum facere 5, 1, 22. 8, 8, 2. ἐμπεδοῦν ἃ λέγουσιν, promissa facere rata 4, 2, 8. τὰς συνθήκας 3, 1, 21.
- ἐμπεταννῦναι, expandere in 1, 6, 40.
- ἐμπίνειν, bibere 7, 1, 1.
- ἐμπιμπλάναι, implere 8, 3, 35. αἰδοῦς 8, 1, 27. ἐμπιμπλασθαι, satiari 1, 3, 4. θηρῶντα, 1, 4, 14. ἀφροσύνης 4, 2, 41. δακρύων 5, 5, 10.
- ἐμπίπτειν ἀτάκτως, temere et imprudenter incidere in 1, 4, 22. ἐμπίπτειν, casu et inopinato deferri in 8, 5, 14.
- ἐμποδίζειν τὸν παίοντα, percutientem impedire, arcere verbera 2, 3, 10.
- ἐμποδὼν εἶναι αὐτ' γίγνεσθαι τὸ μὴ ὁρᾶν, impedire 2, 4, 23. 6, 1, 42. 8, 5, 24.
- ἐμποιεῖν, injicere, ἐλπίδας 1, 6, 19. εὐνοίαν 8, 2, 4. ὕβριν 8, 4, 4.
- ἐμπολή, coemptio rerum 6, 2, 39.
- ἐμπορος, mercator, qui merces importat 4, 5, 42. 6, 2, 38.
- ἐμπροσθεν, antea 3, 3, 50. ἐμπροσθεν προέρχεσθαι, progredi ante aliquem 2, 2, 7. προπορεύεσθαι, præcedere 4, 2, 23. ἡγείσθαι τινος, ducem itineris alicui esse 3, 2, 5.
- ἐμφαγεῖν, cibum sumere, 7, 1, 1. 8, 1, 44.
- ἐμφανίζειν, declarare 8, 1, 26; 2, 1.
- ἐμφερές τῷ ἐμῷ πάθει, quod simile est iis, quæ acciderunt mihi 5, 5, 31.
- ἐν. ἐν τούτῳ, interea 1, 3, 17. tum 1, 4, 4. ἐν τούτῳ δὴ 4, 6, 4. ἐν ᾧ, dum, 2, 1, 20, 21. ἐν τῷ παρόντι 7, 4, 12. ἐν καρῷ, opportune 1, 4, 6. 5, 1, 16. ἐν τάχει, brevi 6, 1, 12. ἐν Πέρσαις, apud Persas 1, 3, 2; 4, 25. ἐν τισι λέγειν 1, 5, 6. 5, 3, 29. ἐν πᾶσιν ἀνθρώποις 8, 5, 23; 7, 23. ἐν ᾗπασιν, coram omnibus 3, 3, 56. 4, 5, 18. ἐν φροντίδι εἶναι, esse sollicitum 5, 2, 5. ἐν σίτῳ εἶναι, cibo sumendo intentum esse 5, 2, 17. ἐν ὠφελείᾳ εἶναι, prodesse 8, 5, 15. ἐν τοιούτῳ εἶναι, in hoc rerum discrimine esse 4, 2, 21. ἐν τούτοις εἶναι, hæc agere 3, 1, 1; 3, 43. ἐν τοῖς

- λόγοις εἶναι, familiariter colloqui 4, 1. *ἐν τινι γινώσκειν*, ex aliqua re perspicere 1, 6, 21. *ἐν ἱεροῖς δῆλον*, patet ex sacrificiis 1, 6, 2. 3, 3, 34. *ἐν πίστει*, ad fidem faciendam 1, 6, 19. *ἐν μέσῳ* in promptu est 4, 5, 49. *ἐν νόμοις παιδεύειν* 1, 2, 2. *ἐν τῷ μέρει πάλιν*, vicissim 6, 1, 11. *ἐν ἀνθρώποις*, *h. e.* τὰ ἀνθρώπινα 2, 2, 17.
- ἐναγχος*, nuper 2, 4, 12.
- ἐναντίος τινὶ*, adversus, oppositus 6, 1, 30. *obvius* 7, 1, 32. *hostis* 1, 4, 22. *ἐναντία τούτων*, quæ his sunt contraria 1, 6, 28. 3, 1, 13. *ἐναντίον πολλῶν*, coram multis 5, 3, 16. *ἐξ ἐναντίας* 7, 1, 20. *τὰναντία* 5, 5, 24. *τοῦναντίον τούτου* 8, 4, 9.
- ἐναντιοῦσθαι*, adversari 4, 1, 18. 5, 3, 57.
- ἐνδεές τι ἐν τῷ σώματι*, vitium aliquod corporis 8, 1, 40. *ἐνδεέστερον ἢ ὥς ἐχρῆν δηλοῦν*, minus quam par erat 8, 1, 2. *ἐνδεέστεροί τι*, in re aliqua 2, 2, 1. *ἐνδεέστεροί βίον* 7, 5, 81.
- ἐνδεῖσθαι οἰκετῶν*, penuria familiæ laborare 2, 2, 26.
- ἐνδείκνυσθαι*, ostendere. *ικανὸς ὧν* 1, 6, 10.
- ἐνδηλος*, qui satis declarat 1, 4, 1.
- ἐνδιδοῖναι*, exhibere, in manus tradere 1, 3, 8, 9.
- ἐνδοθεν κινεῖσθαι*, ex ædibus se movere 1, 4, 13. *τοὺς ἐνδοθεν πάντας ἐξῆγε* 5, 2, 5.
- ἐνδον ἔχειν*, domi reconditum habere 1, 6, 8. 8, 2, 21. *μένειν*, domi se continere 3, 3, 2. *οἱ ἐνδον ὄντες*, oppidani 5, 2, 4.
- ἐνδύναι χιτῶνα*, induere tunicam 1, 3, 17. *ἐνδὺς*, indutus 2, 4, 6. *ἐνδύσαι* induere alterum 1, 3, 3. *εἰς τὴν ἐπιμέλειαν*, curam rei suscipere 8, 1, 12. *ἐνδύεσθαι στολὴν* se induere stola 8, 3, 1. *ἐνδύεσθαι ταῖς ψυχαῖς τῶν ἀκούοντων*, se insinuare in animos auditorum 2, 1, 13.
- ἐνέδρα*, insidiæ 5, 4, 4.
- ἐνεδρεύνειν*, insidiari 5, 4, 3.
- ἐνεῖναι*, inesse. *οὐκ ἐνὴν πρόφασις μειονεξίας* 2, 1, 25. *ἄρμα βραδείων ἵππων ἐνόντων* 2, 2, 26. *φόβος πολλὸς ἐνείη τῷ στρατεύματι* 4, 2, 3. *ἐνὴν ἐν τῇ ἐπιστολῇ τάδε* 4, 5, 26.
- ἐνεκα ἐκείνου*, quod ad illum attinet, per eum 3, 2, 30.
- ἐνεργὸν στρατεύμα*, exercitus strenuus, 2, 2, 23. *ἐνεργοὶ ἀπὸ τῶν ἵππων* 8, 1, 35. *ἐνεργὸς γῆ*, *s.* χώρα, ager cultus 3, 2, 19.
- ἐνετὸς*, subornatus 1, 6, 19.
- ἐνθεν καὶ ἐνθεν τῶν τροχῶν* 6, 1, 30. *τῆς ὁδοῦ*, ab utraque parte 8, 3, 9. *αὐτῶν* 7, 1, 31. *absolute* 6, 3, 3.
- ἐνθουσιᾶν*, furore agi 1, 4, 8.
- ἐνθυμείσθαι*, cogitare 1, 1, 3. 4, 1, 5. *statuere*, *decernere* 4, 2, 34.
- ἐνίεναι*, se immittere in hostes 7, 1, 29.
- ἐννοια ἡμῖν ἐγένετο*, animum subiit cogitatio 1, 1, 1.
- ἐννοεῖν* 7, 3, 10, et *ἐννοεῖσθαι*, cogitare 7, 5, 14, seq. *εἰ*, et 7, 5, 22, seq. *μή*. *ταῦτα vel οὗτω* 5, 4, 35.
- ἐνοικοι*, incolæ 8, 6, 16.
- ἐνορᾶν*, intueri 1, 4, 27. *perspicere*, *cognitum habere* 1, 6, 9. 2, 1, 9. 7, 5, 7.
- ἐνοχλεῖν*, molestum esse 5, 3, 56. *ἐνοχλεῖσθαι* 5, 4, 34.
- ἐνσημαίνεισθαι*, significare 8, 2, 3.
- ἐνσκευάζεσθαι*, se armare 8, 5, 11.
- ἐνταῦθα*, ibi, hic 4, 1, 9, 21. *huc*, illuc, eo 1, 4, 16. 7, 1, 34. *ἐνταῦθα δὲ*, tum igitur 1, 3, 7; 4, 15. 3, 1, 6. 4, 5, 9.
- ἐντείνεσθαι τόξα*, arcus tendere 3, 1, 3.
- ἐντειχίζειν φρούρια*, castella munire in 3, 1, 27.
- ἐντέλλεσθαι*, mandare 3, 3, 40. 5, 4, 2. *ἐντεῦθεν*, hinc. *τοῦντεῦθεν* 5, 5, 21. 7, 1, 42.
- ἐντίθεσθαι*, imponere, *εἰς* 7, 3, 4.
- ἐντιμοί*, proceres 3, 1, 8. 7, 5, 85. 8, 1, 6, 8. *ἐντιμον*, honorificum 8, 3, 23.
- ἐντολῇ*, mandatum 2, 4, 30.
- ἐντὸς τοξεύματος*, intra teli jactum, 1, 4, 23. *τῶν σκοπῶν*, intra speculas 6, 3, 14.
- ἐντρίβεσθαι*, fucari 8, 1, 41.
- ἐντριψίς χρόματος*, fucatio 1, 3, 2.
- ἐντύγχανειν τινὶ*, incidere in aliquem 1, 4, 17. 2, 2, 6. 2, 4, 23, 32. *τῷ ἀρίστῳ*, prandii fieri participem 1, 3, 11.
- Ἐννάλιος* 7, 1, 26. *annot.*
- ἐννδρος*, aquis irriguus 3, 2, 11.
- ἐξαγγελία*, indicium 2, 4, 23.
- ἐξαγγέλλειν*, enuntiare 2, 4, 17. *subito denunciare*, *præter opinionem edicere* 6, 2, 21.
- ἐξάγειν*, educere copias ad bellum 2, 4, 18. 3, 1, 30. *secum ducere ad bellum* 1, 6, 15. 4, 1, 23. *γέλωτα ἐκ τινος ἐξάγεσθαι*, risum elicere ex aliquo 2, 2, 15. *ἄρμα ἐξήγετο*, evehebatur 8, 3, 12.
- ἐξάδαρχος*, senum militum præfectus 3, 3, 11.
- ἐξαιματτεῖν*, cruentare stimulis 7, 1, 29.
- ἐξαιρεῖν*, ex toto aliquid selectum tri-

- huere alteri 4, 5, 51. 5, 5, 2. τοῖς
 θεοῖς τὰ νομιζόμενα, partem prædæ
 debitam consecrare diis 5, 3, 2. 4,
 6, 11. 7, 3, 1. Med. 4, 5, 14.
 εἰαίρειν, tollere 2, 4, 19.
 εἰαίρετα, τὰ, pars prædæ exempta 8,
 4, 29.
 εἰαιρετέον, ejiciendus 2, 2, 23, 25.
 εἰαίφνης, subito 3, 3, 28.
 εἰακείσθαι τὰς ἐνδείας τῶν φίλων, me-
 deri, s. levare amicorum inopiam 8,
 2, 22.
 εἰάλλεσθαι, saltu efferrī 7, 1, 27. sub-
 saltare, de rotis excussis 7, 1, 32.
 εἰαμαρτάνει παίσας, aberrat ab eo
 quem ictu petit 2, 1, 16.
 εἰανίστημι, excito 4, 1, 18. εἰαναστή-
 ναι, surgere ex insidiis 5, 4, 4. 6,
 3, 13. εἰανίστασθαι, 7, 1, 26.
 εἰανύτειν, perficere 5, 4, 18.
 εἰαπατᾶν, decipere 4, 2, 13.
 εἰαπίνης, repente, subito 6, 2, 27.
 εἰαρτάσθαι τῆς ἰσχύος, conjunctum
 esse cum exercitus robore 5, 4,
 20.
 εἰάρχειν τι, præire alii 1, 4, 4. παιᾶνα,
 3, 3, 58. εἰάρχεσθαι, exordiri ipsum
 4, 1, 6.
 εἰεικάζειν, similem reddere 1, 6, 39.
 εἰέλαισις, pompa 8, 3, 1.
 εἰελαύνειν, feras exagitare 1, 4, 16.
 prodire equo 1, 3, 3. provehi cum
 pompa 8, 3, 1.
 εἰελέγχειν, redarguere 1, 6, 22.
 εἰελῖττειν φάλαγγα, phalangem expli-
 care 8, 5, 15.
 εἰεργάεσθαι, facere 5, 5, 12. efficere
 6, 2, 5, 21. αἱ τέχναι διαφερόντως
 εἰεργασμένοι εἰσὶ 8, 2, 5.
 εἰερχονται εἰς τοὺς τελείους ἄνδρας,
 transeunt 1, 2, 12. οἱ οὐδέποτε
 εἰελθόντες, nunquam domo pro-
 fecti in militiam 2, 1, 2.
 εἴσσει, licet, c. acc. 2, 1, 15. facultas
 est 8, 1, 30. εἴδον, cum liceat 7, 1,
 42. 8, 2, 15.
 εἰετάζειν τὴν στρατιὰν, exercitum
 lustrare, recensere 3, 1, 30. εἰέτα-
 σιν ποιεῖσθαι ἐν τοῖς ὅπλοις 2, 4, 1.
 εἰετάζειν τινά, aliquem aliquid in-
 terrogare, examinare 6, 2, 35.
 εἰευρίσκειν, excogitare 2, 1, 29.
 εἰηγείσθαι, interpretari, de magis, qui
 quid sit diistribuendum dicunt,
 4, 5, 51. 7, 3, 1; 5, 57. τῆς πρά-
 ξεως, se ducem præbere ad rem
 agendam 2, 1, 29.
 εἰιέναι, proficisci adversus hostes 3,
 3, 20, 29. 4, 2, 10.
 εἰικνείσθαι τοῖς ὅπλοις τῶν ἐναντίων,
 telis pertingere hostes adversos 6,
 3, 22. Sine genit. 3, 3, 60. 7, 5, 6.
 εἰιλάσκεσθαι, propitium deum sibi
 reddere 7, 2, 19.
 εἰίστασθαι τιнос, aliquid oblivisci præ
 metu ingenti 3, 3, 54. εἰίστασθαι,
 secedere, deflectere 5, 4, 5.
 εἰσδον ποιεῖσθαι, expeditionem parare
 1, 5, 14.
 εἰσπίσθεν, a tergo 7, 1, 24.
 εἰσπλῖζειν τινὰ, arma capere jubere
 3, 3, 11. 4, 5, 22. 7, 4, 16. εἰσ-
 πλῖζεσθαι ὅπλοις 1, 4, 18.
 εἰσρῶν, proficisci 5, 5, 22. εἰσρῶσθαι
 3, 3, 12. 4, 2, 11.
 εἰσβρίζειν, insolenter, elatius, se ge-
 rere, majores res appetere 3, 1, 26.
 7, 6, 1.
 εἰσω βελῶν, extra telorum jactum 3,
 3, 69. 70. εἰσω, foris, extra domos
 7, 5, 31. τῆς οἰκίας γίγνεσθαι, domo
 egredi 1, 6, 1. εἰσω εἶναι, egressos
 esse, prodiiisse 3, 3, 56. εἰσω τῆς
 ὁδοῦ, de via 5, 5, 7. ἡνίκα ἦν εἰσω
 μέσου ἡμέρας, cum meridies præ-
 teriisset, cum esset tempus pomeri-
 dianum 4, 4, 1. εἰσω τῶν ἀδικῶν,
 sine injustitia 8, 7, 23. ἡ εἰσω θῆρα
 1, 4, 7.
 εἰσθεῖν, protrudere, de statu dejicere
 6, 4, 18.
 εἰοικα εἶναι, videor esse 1, 4, 9. λέ-
 γοντι, videor dicere 5, 1, 21. ἀπο-
 ροῦντι, ambigere videor 3, 1, 14.
 8, 8, 14. εἰοκότες, similes 2, 4, 23.
 εἰπαγγέλλειν, denunciare, imperare,
 ut συστρατεύεσθαι 3, 1, 10. στρα-
 τεύειν 4, 4, 11. et στρατεῖαν 8, 4,
 2. militiam imperare.
 εἰπαινέιν θεοὺς, laudare 4, 1, 2. ali-
 cujus orationem probare 6, 2, 22.
 5, 3, 3.
 εἰπαίρειν c. inf. impellere; excitare 4,
 2, 4. ἐπὶ τὰ καλὰ, ad recte facta
 incitare 8, 1, 21. εἰπαίρεσθαι δόροις,
 muneribus commoveri 1, 6, 21.
 εἰπηρμένοι ὑφ' ἡμῶν, a nobis impulsī,
 excitati 5, 5, 41.
 εἰπακολουθεῖν, subsequi 4, 2, 29. 7,
 3, 8.
 εἰπαλαλάζειν, clamorem simul tollere
 7, 1, 26.
 εἰπαλῆσις, pluteus, lorica, propugnacu-
 lum, pinna 6, 1, 53.
 εἰπανάγειν, pedem referre 4, 1, 3.
 εἰπαναθεῖσθαι, contemplari 5, 4, 11.
 εἰπανακείσθαι, propositum esse 3, 3,
 52.
 εἰπανατεῖναι ἐλπίδας, spem ostendere
 2, 1, 23.

ἐπαναχωρεῖν, redire, 5, 4, 10.
 ἐπανέναι, redire ad superiora 1, 2, 15.
 ἐπαρήγειν τινί, auxilium ferre 6, 4, 18.
 ἐπαρχειν γῆς, in ditione habere provinciam 4, 6, 2. ἔθνους, gentem regere 1, 1, 4.
 ἐπαφιέναι, immittere 4, 1, 3.
 ἐπεγγεῖλαι τινί, deridere 5, 5, 9.
 ἐπεῖ, postquam, 1, 6, 15. 1, 3, 10. 4, 21. 6, 34. quia 1, 4, 7. quotiescunque 8, 3, 21. ἐπεὶ τάχιστα, cum primum 3, 3, 22.
 ἐπεύγεσθαι, incumbere, niti contra hostem 7, 1, 9.
 ἐπειδὴν τάχιστα, simul atque, ut primum 1, 3, 14. 5, 4, 21. ἐπειδὴ τάχιστα 1, 5, 6.
 ἐπεισπηδᾶν, insilire 3, 3, 64.
 ἐπεισπίπτειν τινί, adoriri 7, 5, 27.
 ἔπειτα δέ, deinde, post πρῶτον μὲν, sine δέ 4, 5, 51. 7, 3, 1. ter repetitur, tum, deinde, denique 1, 3, 14. 1, 2, 2. 2, 2, 31. in interrogatione 3, 1, 20. 7, 5, 83. 8, 4, 23. ἔπειτα, tamen 5, 5, 12. 1, 6, 11.
 ἐπεργασία, jus mutuae agriculturæ 3, 2, 23.
 ἔπεσθαι pro πείθεσθαι s. ἄρχεσθαι 1, 6, 26. 2, 1, 11. signa sequi, militare 7, 4, 14. σὺν τινι 4, 5, 58. 5, 2, 13. 6, 2, 10. ἐπὶ τινα 5, 2, 1. ἐπόμενοι, comites 1, 4, 7.
 ἐπεύχεσθαι, votum adjicere, precari deum 4, 2, 12. 5, 1, 29. 5, 4, 14.
 ἐπέχειν τῆς πορείας subsistere, non pergere via 4, 2, 12. ἐπέχειν, subsistere, gradum sistere, impetum reprimere 1, 4, 23. ἐπισχῆσω, morabor, subsistam 5, 4, 38. ἐπισχῶν μικρὸν, cum paululum tacuisset 5, 5, 10.
 ἐπὴν, postquam 3, 2, 1.
 ἐπὶ, cum genit. ἢ ἐπὶ Βαβυλῶνος, via quæ ducit Babylonem 5, 2, 37. ἐπὶ Λυδίας οἴχεσθαι, 6, 1, 25, 31. ἐπὶ Σάρδων φεύγειν, 7, 2, 1. ἐπὶ τῆς γῆς καταπίπτειν, in terram decidere, excuti ab equo 4, 5, 54. ἐφ' ἵππων ἀναβαίνειν, equos conscendere 3, 3, 27. ἐπὶ Κύρου, Cyro imperante 8, 4, 5. ἐπὶ τῆς αὐτοῦ ἀρχῆς, 8, 7, 1. ἐπὶ τῶν ἡμετέρων προγόνων, tempore majorum 1, 6, 31. ἐπὶ τῶν πράξεων, in rebus gerendis 1, 6, 25. ἐπὶ κέρως 6, 3, 34. ἐπὶ μετώπου, in fronte 2, 4, 3. ἐπὶ τεττάρων, quaterni 8, 3, 18. ἐπὶ τριακοσίων, ad trecentos 2, 4, 2. ἐφ' ἐνὸς ἄγειν τὴν τάξιν, centuriæ milites singulos deinceps ire jubeo 2, 4, 2. ἐπὶ φά-

λαγγος καθίστασθαι, in acie stare, de militum præfectis inferioribus, si in sua quisque centuria, et manipulo stat instructus 6, 3, 21. cum dat. 7, 4, 16. ἐπὶ ταῖς θύραις, in atrio regiae 8, 1, 33. ἐπὶ θύραις γενέσθαι, 2, 3, 21. ἐπὶ θαλάττῃ οἰκεῖν 7, 4, 9. ἐπὶ τῷ ποταμῷ 7, 5, 11. ἐπὶ τοῖς ὀρίοις 2, 4, 31. 5, 3, 1. ἐπὶ τῇ εἰσόδῳ 1, 3, 11. ἐπὶ τοῖς ὀπλοῖς μένειν 7, 2, 8. ἐπὶ τοῖς ὑποζυγίοις καταλείπειν 5, 3, 34. ἐπὶ πᾶσι παρῆναι, rebus omnibus interesse 4, 5, 44. ἐπὶ τούτοις, proxime post illos, 2, 3, 7, 22. ἐπὶ τοῖς πύργοις 6, 3, 29. ἐπὶ τοῖς θωρακοφόροις 6, 3, 24. οἱ ἐπὶ πᾶσι, ultimi in acie aut agmine, qui impellant anteriores ad pugnandum impediuntque pedem referentes, 6, 3, 25, 27. ἐφ' ἡμῖν εἶναι, in nostra esse potestate 4, 2, 13. ἐφ' ἡμῖν γίνεσθαι 4, 5, 15. τὸ ἐπὶ σοί, quod est in tua potestate 1, 4, 12. τὸ μὲν ἐπ' ἐμοί 5, 4, 11. ἐπὶ μάντεσιν εἶναι 1, 6, 2. ἐπὶ τούτοις, his conditionibus 3, 2, 23. 4, 6, 10. ἐπὶ τοῖς εἰρημένοις 8, 6, 7. ἐφ' οἷς ἴασιν οἱ ἰόντες, quibus conditionibus 8, 6, 2. ἐφ' ᾧ ad quos usus 8, 8, 24. ἐπὶ τούτοις, postea, tum 5, 5, 21. 6, 3, 10. ἐπὶ τῷ δείπῳ, inter cœnandum, durante cœna 1, 3, 12. 2, 3, 22. ἐπὶ τῇ πορείᾳ θέσθαι, itineris causa 2, 4, 18. ἐπὶ τῇ θέᾳ αὐτοῦ, ad conspectum sui 1, 4, 24. ἐπὶ τῷ κέρδει, lucri gratia 2, 2, 12. ἐπὶ τῷ ἐκείνου κακῷ, 4, 6, 6. 6, 3, 16. 7, 4, 3. ἐπὶ τούτῳ, ob hanc causam 1, 6, 39. οἱ ἐπὶ ταῖς ἄρκυσι, qui retibus observandis serviunt 2, 4, 25. ἐπὶ τῇ Κύρου δίκῃ, ut Cyrus de eo statueret 7, 4, 10. ἐπὶ μὲν δίκῃ, ob judicium 1, 3, 16. ἐπὶ τοῖς ἀγαθοῖς, ob res secundas 4, 5, 14. ἐπὶ τινι παῖεσθαι 2, 3, 10. φθονεῖν 2, 4, 10. ἐπὶ τῷ σίτῳ πίνειν, cibo addere potum, inter edendum bibere 6, 2, 27. 1, 2, 11. ἐπὶ πλεονεξία ἄρχειν τινὸς, injuste, insolenter 8, 5, 24. ἐπὶ πᾶσι φιλότιμος, in omni re 2, 1, 22. ἐπ' αὐτοῖς, præterea 4, 5, 38. ἐπὶ πόσῳ, pro quo pretio accepto 3, 1, 43. ἐπὶ τοῖς πολεμίοις ἵεναι, adversus hostes 1, 5, 3, 11. 6, 4, 16. ἐπ' ἀργύριον, argenti petendi causa 1, 6, 12. ἐπὶ στρατεύμα πέμπειν 4, 5, 31. 5, 3, 12. ἐπὶ τοῖς θησανροῖς πέμπειν 7, 2, 14. ἐπ' ἄριστον εἰσέναι 1, 3, 11. ἐπὶ βώλους ἐκίκύπτειν 3, 3, 18. ἐπὶ

- κατασκοπήν 6, 2, 9. ἐπὶ χιλὸν et ξύλα, 6, 3, 9. ἐπὶ δίκην καταβαίνειν 3, 1, 6. ἐπὶ τοῦτο, ob hanc rem 1, 2, 6. 6, 1, 31. ἐφ' ἃ ἦκοι, 5, 4, 3. ἐπὶ πόδα ἀπίνειν, referre pedem 7, 5, 6. ἐπὶ τὰς εἰσόδους στήναι 3, 3, 68. ἐπὶ λόφον φεύγειν 3, 1, 4. ἐπὶ δύο στάδια, ad duo stadia 7, 5, 8. ἐπὶ ταῦτα, præterea 1, 6, 31. ἐπὶ πολὺ, longe 5, 4, 45. ἐπὶ μακρὸν πορεύεσθαι, longo agmine procedere 47.
- ἐπιβαίνειν τινὶ, invadere aliquem 5, 2, 26. τῶν ἀφιεμένων βελῶν, pervadere locum ubi tela emissa jacebant 3, 3, 61.
- ἐπιβοήθεια 5, 4, 47. auxilium mutuo præstitum, ut ἐπιμαχία 3, 2, 23. et ἐπιγαμία.
- ἐπιβουλεύειν, observare ea quæ ad rem aggrediendam sint opportuna 1, 4, 13. ἐπιβουλεύειν, insidiari 5, 4, 5. ἐπιβουλεύεσθαι, insidiis peti, fut. 5, 4, 34. 6, 1, 10.
- ἐπιβουλὴ δαίμονος 5, 1, 28.
- ἐπιγαμία, mutuum connubium 1, 5, 3. 3, 2, 23.
- ἐπιγαυρωθεῖς, animo elatus 2, 4, 30.
- ἐπιγεραίρειν, honorem exhibere 8, 6, 11.
- ἐπιγίγνεσθαι, accurrere 1, 6, 40. nasci 6, 1, 12. τὸ ἐπιγυγνόμενον γένος, poster 8, 7, 23.
- ἐπιγυγνώσκειν, animadvertere 8, 7, 6.
- ἐπιδαφιλεύεσθαι τινός τινι, largiri, affatim suppeditare 2, 2, 15.
- ἐπιδεής, carens 8, 7, 12.
- ἐπίδειγμα καλὸν ἐπίδεικνύει, documentum honestatis et singularis prudentiæ dare 8, 2, 15.
- ἐπίδεικνύει ἑαυτὸν, ostendere qualis sit vir 3, 3, 61. τοσοῦτόν σοι ἔνα τῶν εταίρων ἐπίδεικνύω 2, 2, 5. ἐπίδεικνυσθαι τὰ ἔργα φιλανθρωπίας, agere partes hominis aliorum commodis studentis 4, 8, 4. ἔργα πιστότερα, fidei majora edere specimina 7, 5, 64. λόγον, specimen eloquentiæ dare 5, 5, 47. τὴν παιδείαν, documentum institutionis et disciplinæ dare 4, 2, 45.
- ἐπιδεῖν, ἐπιδεδεμένοι τραύματα, quibus obligata sunt vulnera 5, 2, 32.
- ἐπιδειξις, lustratio 8, 6, 15.
- ἐπιδημεῖν, in urbe esse 7, 5, 69.
- ἐπιδιδάσκειν, docere reliqua 1, 3, 17.
- ἐπιδιδόναι, addere 8, 5, 19. τοῦ ἑαυτοῦ μέρους, aliis de sua portione largiri 1, 5, 1. ἢν τοσοῦτον ἐπιδιδῶ 1, 4, 12.
- ἐπιέναι, adventare 2, 4, 22. invadere 3, 3, 17. τῆς ἐπιούσης νυκτὸς, nocte sequenti 7, 2, 3. ἐν τῷ ἐπιόντι χρόνῳ 2, 1, 23.
- ἐπιένυσθαι γῆν, terram induere, terra obrui, humari 6, 4, 6.
- ἐπιζητεῖν, requirere, desiderare absentem 1, 2, 4. curare ut comparerent 8, 1, 16.
- ἐπιθυμία, libido, veneris cupiditas 1, 6, 34. 7, 5, 63.
- ἐπικαίριοι duces militum, ut myriarchi, chiliarchi, centuriones et lochagi, quos postulante τῷ καιρῷ summus dux convocat, ut cum iis de bello deliberet et det mandata deferenda ad duces inferiores militesque gregarios in aciei ordinibus constitutos 3, 3, 11, 12. hinc idem a Cyro convocantur, ut de summa belli deliberetur, 5, 1, 18; 5, 43. 7, 5, 7. atque οἱ ἐπικαίριοι τῶν συμμάχων sunt ipsi οἱ ἄρχοντες τῶν συμμάχων 7, 5, 1. coll. 7, 4, 13. deinde procures amiceque Cyri, qui opportuni seu idonei videbantur, quibuscum de republica deliberaretur, 7, 4, 4. 8, 4, 32; 5, 13; 6, 2. οἱ θεραπεύεσθαι ἐπικαίριοι sunt quos colit Cyri intererat 8, 2, 25. οἱ τὸν μέγιστον καιρὸν ἔχουσι Anab. 3, 1, 36.
- ἐπικαλεῖσθαι τινα, auxilium alicujus implorare 7, 1, 35; 4, 1.
- ἐπικάμπτειν εἰς κύκλωσιν, aciei cornua inflectere 7, 1, 5. τὸν καμπτήρα ποιεῖσθαι et ἐπικαμπῆν ποιεῖσθαι 6.
- ἐπικαταμένειν, diutius manere 1, 2, 11.
- ἐπικεῖσθαι τατατομένοις, instare turbatis 7, 1, 27.
- ἐπικελεύειν, adhortari 3, 3, 41. 4, 3, 27.
- ἐπικοσμεῖν, ornare 7, 3, 11.
- ἐπικουρεῖν, prodesse 6, 2, 30.
- ἐπίκουρον καλεῖν, ad opem ferendam arcessere 1, 5, 13.
- ἐπικουφίζειν, levius facere 1, 6, 25. ἐλπίσι, spe levare, spe facta metum depellere ex animo 7, 1, 18.
- ἐπικράτεια, regio alicujus ditioni subiecta 5, 4, 28.
- ἐπικρατεῖν, victorem esse 5, 4, 25. cum genit. 5, 2, 23.
- ἐπικύπτειν, se inclinare 2, 3, 18.
- ἐπιλαμβάνεσθαι τινος, corripere 7, 1, 31.
- ἐπιλανθάνεσθαι, oblivisci, opp. χάριν ἀποδιδόναι 4, 5, 30. ταῦτά σοι—οὐποτ' ἐπιλήσομαι 5, 2, 11. non præmio ornare 4, 1, 4. τοῦ φθόνου, desino invidere 8, 3, 8.

ἐπιλέγειν, addere dicendo 1, 3, 7. ἐπι-
λελεγμένος, electus 3, 3, 41.

ἐπιλείπειν, deesse, non suppetere 2, 4,
11, 5, 2, 4, 8, 1, 1. ἐπιλείπει αὐτὸν
ἢ δαπάνη, sumtibus faciendis non
est par 1, 6, 9, 10.

ἐπιμαρτυρόμενος θεοὺς συντίθεμαι, ju-
tejurando paciscor 8, 5, 25.

ἐπιμαχία, pactum de mutuo auxilio
3, 2, 23.

ἐπιμειδιάν, subridere 2, 2, 16.

ἐπιμέλεια, procurandi ratio 1, 6, 13.

ἐπιμελεῖα ποιεῖν, studiose facere 5,
3, 47.

ἐπιμέλεσθαι, curare 1, 2, 10 etc. ὅπως
ἀν θηρῶσιν 1, 2, 10, 8, 3, 6.

ἐπιμελής, studiosus 4, 2, 38.

ἐπιμελητέον, curandum 4, 4, 5.

ἐπιμένειν (ἵππῳ) se continere in equo,
non excuti 1, 4, 8. V. ad 5, 3, 52.

ἐπιμηχανάσθαι, insuper excogitare 8,
8, 16.

ἐπιμιγνύσθαι ἀλλήλοις, versari cum 7,
4, 5.

ἐπιμνηνέσκεισθαι, aor. ἐπιμνησθῆναι,
mentionem facere 1, 4, 27; 6, 12.

ἐπινεύειν, innuere, nutu significare 5,
5, 37.

ἐπινοεῖν, excogitare 6, 2, 4.

ἐπίνοια, solers inventum 2, 3, 19.

ἐπινομία, jus mutuorum pascuorum
3, 2, 23. Poll. 7, 184. τὸ ἐν τῇ
ἀλλήλων ἐξεῖναι νέμειν.

ἐπιπαρασκευάζεσθαι, etiam comparare
sibi 6, 3, 1.

ἐπιπέτεσθαι, advolare 2, 4, 19.

ἐπιπονέειν, insuper laborare 5, 4, 17.

ἐπίπονος βίος, vita ærumnosa 2, 3,
11. ἀρετὴ 8, 1, 29.

ἐπιπρέπειν, decere 7, 5, 83.

ἐπίπροσθεν ποιεῖσθαι, ante se collo-
care (ut post alium lateas tectus)
1, 4, 24. locum capere, ubi tectus
sis obtentis collibus 3, 3, 28.

ἐπισάττειν, internere, instruere equos
3, 3, 27.

ἐπίσημον χρυσίον, aurum signatum 4,
5, 40.

ἐπισκεύασαι ἐφ' ἁμαξῶν, imponere 7,
3, 1.

ἐπισκοπεῖν et aor. ἐπισκέψασθαι, in-
spicere, videre, sitne quid paratum
et probum 5, 4, 10, 6, 3, 21. 7, 1,
8. Præs. 8, 2, 25.

ἐπισκώπτειν, joculari 1, 3, 10.

ἐπισπᾶσθαι, deducere eo ut, commo-
vere 5, 5, 10.

ἐπισπερχῶς, studiose, diligenter 4,
1, 3.

ἐπισταμένως, scite, prudenter 1, 1, 3.

ἐπιστατεῖν ζώων 1, 1, 2. τοῦ εἶναι, in-
stituere ut essent 8, 1, 16.

ἐπιστάτης, qui præest rerum summæ
8, 1, 8. qui a tergo stat, in acie,
3, 3, 59. 8, 1, 10. ἐπιστάται, in
exercitu videntur esse judices de
cujusque virtute præmiorumque
dispensatores 2, 2, 19. Sic Rep.
Lac. 8, 4. ἐπιστάται ἐν τοῖς γυμ-
νικοῖς ἀγῶσιν.

ἐπιστέλλειν, mandata dare 1, 4, 26.
3, 2, 30. ἐπιστείλας ταῦτα, cum his
mandatis 2, 4, 32. ἐπισταλέντα,
quæ sunt mandata 5, 3, 15. scri-
bere in epistola 4, 5, 26. per epi-
stolam petere 5, 5, 1. dicere per
legatos 6, 2, 1.

ἐπιστήμων, peritus, cum accus. 3, 3,
9. ἐπιστημόνος 1, 5, 11.

ἐπιστολή, mandatum 5, 5, 4. τὰ ἐντε-
ταλμένα 3.

ἐπιστρατεύεσθαι, bellum inferre 8, 5,
25.

ἐπιστρέφεσθαι, se convertere 6, 4,
10.

ἐπισφάττειν τινί, apud sepulcrum ali-
cujus immolare, parentare 7, 3, 7,
11.

ἐπιτακτήρ, qui imperat 2, 3, 4.

ἐπιτάττειν, imperare 4, 2, 33. 6, 3, 3.
præcipere, de medico, 1, 6, 21.

ἐπιτείνεσθαι εἰς ἀνδραγαθίαν, contentis
viribus bonorum virorum officio
fungi 7, 5, 82.

ἐπιτειχίζειν φρούριόν τινι, adversus
aliquem castellum exstruere 5, 3,
11, 23.

ἐπιτελεῖν, perficere 1, 4, 25.

ἐπιτήδειος, idoneus 1, 4, 17. ὅπου
ἐδόκει ἐπιτήδειον εἶναι 7, 5, 37. ὅπου

ἐδόκει τὸ ἐπιτηδειότατον εἶναι τῆς
πόλεως 7, 2, 8. φυλάττειν τὰ χρή-
ματα, idoneus servandis opibus 5,
4, 33. τὰ ἐπιτήδεια, accommodata
ad rem 4, 1, 12. τὰ ἐπιτήδεια εἰς

τὴν διαίταν, ad victum necessaria
8, 1, 9. commeatus 3, 3, 24. etc.

ἐπίτηδες, de industria, data opera 1,
6, 2.

ἐπιτήδευμα, institutum 7, 5, 86. 8, 5, 7.

ἐπιτίθεσθαι τινι, adoriri, invadere 1, 6,
36, 37. φόβον τινι, metum incutere

4, 5, 41. ἐπιτιθέναι ζημίαν, pœnam

proponere 1, 2, 2.

ἐπιτρέπειν, permittere, sinere, non
prohibere 1, 1, 2. 3, 2, 5. 5, 5, 22.

ἐπίτροπος, procurator, curator rei fa-
miliaris alienæ 7, 4, 13. 8, 3, 48. 4,
2, 35. servus castrensis, cujus mu-
nus est vasa colligere et victum pa-

- rare*. Zonaras interpretatur τοὺς τῶν σκηνῶν ἐπιτρόπους.
- ἐπιτυγχάνειν, incidere 1, 4, 17. 3, 3, 5.
- ἐπιφαίνεσθαι, in conspectum prodire subito, ex improvviso, 1, 6, 43. 2, 4, 17.
- ἐπιφέρεισθαι, se inferre, irruere 1, 2, 10. 2, 4, 19.
- ἐπιφθόνως, invidiose 3, 3, 10. 7, 5, 37.
- ἐπίχαρις, jucundus, qui placet 1, 4, 4.
- ἐπιχαριώτερος 8, 2, 2.
- ἐπιχειρεῖν, conari 2, 2, 23. τὰ αἰσχυρὰ ἐπιχειρεῖται 6, 1, 41. τινί, adoriri aliquem 3, 3, 47. 1, 1, 5.
- ἐπιχώριος, more patrio receptus et usitatus 6, 4, 2. τὰ ἐπιχώρια sc. ἐπιτηδεύματα, instituta patria 1, 4, 25.
- ἐποικοῦντας, colonos τοὺς ἐν τῇ Ἀσίᾳ 6, 2, 10.
- ἐπομνύω τὴν ἐμὴν καὶ σὴν φιλίαν, juro per 6, 4, 6.
- ἐποχεῖσθαι, vehi 7, 1, 49.
- ἐποχος, sessor probabilis, equitandi peritus 1, 4, 4. 8, 1, 35.
- ἐρᾶν, vehementer cupere: νίκης 3, 3, 45. τοῦ ἔργου 1, 4, 5. αἰσχυρῶν ἔργων 6, 1, 41. amore teneri 5, 1, 9.
- ἐρανος, symbola, pecunia collaticia ad epulas communes, παρακαλεῖν εἰς ἔρανον 7, 1, 12.
- ἐραστὴς ἐπαίνου, laudis avidus 1, 5, 12.
- ἐργάζεσθαι, opus facere, fodere, arare, agrum colere 1, 4, 13. οἱ ἐργαζόμενοι, agricolæ 5, 4, 27. 7, 4, 6. τὴν γῆν 3, 2, 18, 21. ἀγροὺς 1, 6, 11.
- ἐργαλείον, instrumentum 5, 3, 47.
- ἐργάσιμα, loca culta 1, 4, 16.
- ἐργάτης, agricola, qui opus facit 1, 6, 11. 5, 4, 24, 28. ἐργάτης στρατηγός, imperator strenuus, industrius 1, 6, 18. ἐργάτης τῶν ἐν πολέμῳ, in rebus bellicis strenuus 4, 1, 4.
- ἐργοδότης, locator, qui opus faciendum locat 8, 2, 5.
- ἔργον, res gesta 1, 4, 24. ἔργον τῆς θῆρας, venatio ipsa 1, 4, 17. ἐν ἔργῳ εἶναι, manum conservasse, pugnando occupatum esse 7, 1, 27.
- ἔργον, facinus, scelus, 7, 3, 15. ἔργον πονηρὸν 1, 2, 3. munus, officium 1, 4, 25. 2, 1, 11. ἡμέτερον τὸ ἔργον 2, 1, 11. ἔργα ἀρετῆς, virtutis studia 1, 5, 8. πολεμικά, partes rei militaris 1, 6, 13, 18. οἷς τοῦτο ἔργον ἦν, quibus id negotii datum erat 4, 5, 36. ἔργον ἐστὶ, difficile est 1, 1, 5. 3, 3, 27. 7, 5, 51. ἔργον ἰσχύος, res ad quam efficiendam opus est corporis robore 1, 2, 12.
- ἔργον ἔχει δέμενος, valde rogat 8, 4, 6. ἔργων ἐπιστάται, operum publicorum curatores 8, 1, 9.
- ἐρείπειν τὰ τεῖχη, demoliri 8, 4, 1.
- ἐρευνᾶν, investigare 1, 2, 12.
- ἔρμος, adjutore et defensore destitutus, desertus 4, 1, 9; 5, 20. 7, 1, 15; 3, 12. ἔρμα ὄρη, montes deserti 3, 2, 1. χώρα ἔρμος, ager non cultus 3, 2, 2. ἔρμα τῶν πολεμίων, nuda et destituta hostibus 7, 1, 17.
- ἔρμος, filio orbatu 4, 6, 6.
- ἔρις τῆς μάχης, contentio praelii 2, 3, 15. ἔριν ἐμβάλλειν, contentionem excitare 6, 2, 4.
- ἐρμηνεύς, interpretes 1, 6, 2.
- ἔρρει τὰμὰ, actum est de me 6, 1, 3.
- ἐρρωμενότεραις ταῖς ψυχαῖς vel γνώμας, animis fortioribus 3, 3, 18, 31.
- ἐρρωμένος, fortiter, sine metu, ignavia, segnitie et cunctatione 3, 3, 43, 57, 59. 6, 1, 26. ἐρρωμενέστερον, fortius 5, 5, 46.
- ἔρμα, castellum, locus munitus 3, 3, 27. 63.
- ἐρμυνός, munitus, tutus 1, 6, 35. 3, 2, 11. ἐρμυνά, loca munita 5, 2, 2. 6, 1, 23. 7, 4, 10.
- ἐρμυνότης, munitio 6, 1, 23.
- ἔρχεται, advenitur, de mercibus importandis 6, 2, 22. abire 6, 1, 31. 39. redire 6, 1, 40. διὰ πάντων τῶν καλῶν, omnis honestatis curriculum conficere 1, 2, 15. ἐλθὼν ἐδίδασκον, statim docebam 2, 2, 6.
- ἔρως τοῦ ἄρχεσθαι ὑπ' ἐκείνου, cupiditas obtemperandi illius imperio 5, 1, 24. de amore veneris 5, 1, 15, 17, 31.
- ἐρωτικῶς ἔχειν τινὸς ποιεῖν, incendere cupiditatem 3, 3, 12.
- ἐσπέρα, occidentes 1, 1, 5. 2, 3, 22.
- ἔστε, donec 5, 3, 13. 7, 5, 6. quamdiu, quousque 5, 4, 7. ἔστ' ἂν, donec 3, 3, 53. 5, 4, 32, 44. ἔστε γ' ἂν, donec 4, 1, 23.
- ἐστία, focus 7, 5, 56. ignis sacer in foco 57. πατρώα 1, 6, 1.
- ἐστιᾶν, cœna excipere 1, 3, 10. νικητήρια 8, 4, 1. ἐστιᾶσθαι, epulari 8, 3, 33; 5, 21.
- ἐσχάρα, focus 8, 3, 12.
- ἔσχατα, τὰ ποιεῖν, gravissime offendere 8, 8, 2. πάντα τὰ ἔσχατα πάσχειν, gravissima quæque subire supplicia 3, 1, 9, 22.
- ἔτερος, aliis moribus præditus 8, 3, 8. ἔτερα λέγειν ἢ τὰ παρὰ τῶν θεῶν σηµαινόμενα, perperam interpretari

- quæ a diis portentuntur 1, 6, 2.
 ἐπὶ θάτερα, secus 5, 5, 34.
 ἔτι, adhuc 5, 2, 32. 8, 8, 15. ἔτι καὶ
 νῦν, etiamnum 1, 2, 16. 2, 4, 20,
 ἢ καὶ νῦν χράμεθα ἔτι 1, 6, 33. cum
 postē 7, 1, 11. ἔτι, diutius 5, 5, 43.
 posthac 4, 2, 26. aliquando 4, 2,
 10. μὴ ἔτι, ne posthac 5, 2, 36.
 ἔτι δέ, porro, præterea 2, 4, 14. 6,
 2, 17. Cum compar. ἔτι ἐλάττων,
 etiam, minor 5, 4, 20. ἔτι μᾶλλον
 3, 2, 18. ἔτι πολὺ χαλεπώτερον 1, 6,
 17.
 ἐτοιμάζεσθαι τι, sibi aditum parare ad
 aliquid 3, 3, 5.
 ἔτοιμος ἐξ ἐτόιμου, ἐτοιμοτάτου. V.
 ἐκ.
 εὖ ἐξαπατᾶν, scite fallere 1, 6, 32. εὖ
 ἔχειν τὰ σώματα, valere corporibus
 3, 3, 9. εὖ λέγειν, bene dicere 1,
 5, 9. ἦν ὁ θεὸς εὖ διδῶ 3, 1, 34.
 εὐδία, serenitas. ἵπ' εὐδίαν 6, 1, 16.
 εὐδοκμεῖν, probari, laudari 1, 6, 38.
 inclarescere, laude fortitudinis esse
 conspicuum 7, 1, 46, 47. παρά τινι,
 magni æstimari ab aliquo 8, 4, 23.
 εὐπεριβούλευτος, insidiis obnoxius 8,
 4, 3.
 εὐεργετεῖν τινα, bene mereri 3, 1, 28.
 ἄλλα 34.
 εὐεργέτης, bene meritus de, plurimo-
 rum beneficiorum auctor 3, 3, 4.
 4, 4, 12.
 εὐέφοδα χωρία, loca quæ facile adiri
 et capi possunt 2, 4, 13.
 εὐζωνοι, expediti 4, 2, 6, 15. 5, 3, 56.
 εὐήλατα, loca equitatus idonea 1, 4,
 16.
 εὐθεράπεντος, cujus benevolentia ob-
 sequiumque conciliari facile potest
 2, 2, 10.
 εὐθυμοσύνη, ordo et dispositio rerum
 8, 5, 7.
 εὐθὺ, recta 5, 2, 37.
 εὐθυμείσθαι, hilaritati indulgere 2, 3,
 19. 4, 1, 18, 19.
 εὐθυμία, oblectamentum 1, 3, 12. hi-
 laritas 4, 1, 13; 5, 7. alacritas, se-
 curitas 6, 2, 6. 7, 2, 29.
 εὐθυμος, alacer, bono animo, qui bona
 sperat 6, 4, 13. εὐθύμως, alacriter,
 bono animo 2, 3, 12. 8, 4, 14. εὐ-
 θυμότερον τῆς ἀρετῆς ἀντέχεσθαι,
 alacrius virtuti operam dare 2, 2,
 27.
 εὐθύνειν, regere 1, 1, 2.
 εὐθὺς, statim, sine mora 1, 6, 9, 20.
 εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς, statim ab initio 7,
 2, 16. εὐθὺς ἐπὶ Σάρδεων ἔφυγε,
 statim Sardes fugit 7, 2, 1.
 εὐθὺς, rectus. εὐθυτέρα ὁδὸς, via bre-
 vior, magis compendiaria 1, 3, 4.
 εὐεπιπότατοι καὶ εὐοπλότατοι, equis ar-
 misque satis instructi 5, 5, 5.
 εὐκαθεκτότατοι, qui facillime in officio
 contineri possunt 7, 5, 69.
 εὐκαταφρόνητος, contentus 8, 3, 1.
 εὐκλεής, qui bene audit, laudatur 3, 3,
 53.
 εὐκλεία, gloria, bona existimatio 8, 2,
 22.
 εὐκοσμία, modestia, disciplinæ ordo 1,
 2, 3, 8, 1, 33.
 εὐκοσμότατα, ornatissime 2, 4, 1.
 εὐκτὸς, optabilis 3, 2, 25.
 εὐληπτότατα, commodissime, ita ut
 facile manu prehendi possit 1, 3, 8.
 εὐμενής, benignus, de deo 1, 6, 2. 3,
 3, 21.
 εὐμενίζεσθαι, placare, benevolum sibi
 reddere 3, 3, 22.
 εὐμνησιγότατον, quod odio maximo est
 dignum 3, 1, 9.
 εὐνοεῖν τινι, benevolentia complecti
 8, 2, 1.
 εὐνοϊκῶς ἔχειν, benevolo esse animo 8,
 3, 49. εὐνοϊκώτατα 8, 4, 1.
 εὐνους, benevolus. εὐνουστέρους ἢ νῦν
 σοι εἶχον 5, 4, 32.
 εὐοπλος, bene armatus 5, 5, 5.
 εὐοφθαλμότεροι, augustiores oculis 8,
 1, 41.
 εὐπειθής, obediens 2, 1, 22.
 εὐπετής, facilis, commodus 4, 3, 13.
 5, 2, 3. εὐπετῶς, facile 2, 1, 27. 3,
 3, 46.
 εὐπιστος, obediens 1, 2, 12. 2, 1, 24.
 εὐπορεῖν, abundare 1, 6, 10.
 εὐπορία, opum copia 3, 3, 7.
 εὐπορος, facilis, expeditus 6, 1, 55.
 εὐπόρως, facile 1, 6, 9. sine diffi-
 cultate et confusione 8, 5, 15.
 εὐπρόσδοτος, τόπος, ad comineatum
 præbendum idoneus 6, 1, 23.
 εὐρίσκειν, excogitare 2, 1, 8. quærere
 4, 5, 25.
 εὐρυχωρία, planities 4, 1, 18.
 εὐσέβεια, pietas, cultus deorum 8, 1,
 25.
 εὐσκοπος, opportunus ad spectandum
 6, 3, 2.
 εὐστόχως, feliciter, ut scopum ferias
 1, 4, 8.
 εὐσχημόνως, decenter, venuste 1, 3,
 8, 9.
 εὐσχημοσύνη, speciei decus 5, 1, 4.
 εὐτακτεῖν, obedire 8, 5, 14.
 εὐτακτος, modestus, ordinis studiosus
 8, 3, 5. εὐτάκτως, modeste, com-
 posite 2, 2, 3. 3, 3, 57.

εὐταξία, ordo et modestia 8, 1, 33.
εὐτελέστερον, minori cum sumtu et tenuiori victu 8, 3, 46. *συσκευάζεσθαι*, comineatum viliorem secum ferre 5, 3, 35.
εὐτρεπίζεσθαι, instruere 6, 2, 41.
εὐτυχεῖν, rem bene gerere 5, 2, 36.
εὐφήμει, bona verba, quaeso 2, 2, 12. 8, 4, 9.
εὐφλεκτος, crematu facilis 7, 5, 22.
εὐφραίνειν, delectare 5, 5, 30. *πλείω* 4, 2, 39. *εὐφραίνεσθαι τῷ γέλωτι*, risui indulgere 2, 2, 5.
εὐφροσύνη, hilaritas, lætitia e rerum successu 3, 3, 7. 7, 2, 28; 4, 6.
εὐφνῆς, ingeniosus 1, 6, 32.
εὐχαρις, facetus, qui placet ob jocos liberales 2, 2, 12. *gratiosus* 7, 4, 1.
εὐχάριστοι λόγοι, facetiæ 2, 2, 1. *εὐχάριστος*, gratus, gratiæ referendæ studiosus 8, 3, 49.
εὐχέירωτος, qui facile opprimi potest 1, 6, 36. 7, 5, 59.
εὐχέσθαι, precari. *εὐξάμενοι τοῖς θεοῖς τὰ ἀγαθὰ* 2, 3, 1.
εὐχρηστότερος, commodior ad usum 5, 3, 39.
εὐχρους, colore præstans 8, 1, 41.
εὐωχεῖν, epulo excipere 5, 5, 42. *εὐωχεῖσθαι*, epulari 1, 3, 6. 4, 5, 7. 6, 1, 10. *εὐωχία*, epulum 1, 5, 1. 4, 2, 38. 5, 2, 19.
ἐφέλκεσθαι, sibi contrahere 8, 4, 32.
ἐφεξῆς, deinceps 4, 6, 4.
ἐφέπνεσθαι, insequi, proxime sequi 1, 4, 22. 7, 5, 29. 8, 1, 35.
ἐφηβᾶν, adolescere 6, 1, 12.
ἐφθά, elixa 6, 2, 28.
ἐφίεναι, admittere, permittere 1, 1, 2. 7, 2, 11; 5, 34. *ἐφίεσθαι τινος*, appetere 1, 2, 3; 5, 13. 3, 3, 10 etc.
ἐφίππιος, equester 8, 3, 6.
ἐφιππος, pro *εὐππος*, ad 4, 2, 1.
ἐφιστάναι τὸ στράτευμα, agmen subsistere jubere 4, 2, 18. præficere 6, 1, 22.
ἐφοδεύειν, obire satrapias rerum inspicendarum causa 8, 6, 16. *ἔφοδος*, circuitor, *ἐφοδεύων* ibid.
ἐφορᾶν, prospicere 6, 3, 5. conspiciere 5, 3, 56. 6, 3, 27. inspicere 3, 3, 4. 5, 3, 59.
ἔχειν πλεον, meliori esse conditione 1, 6, 26, 27. *μείον*, minus prædæ quam par erat accepisse in divisione 7, 5, 35. *τι*, rem familiarem auxisse 4, 1, 20. *ἔχειν*, non vendere 6, 2, 38. in matrimonio habere 1, 5, 4. *τὸ μέσον*, in medio esse agmine 4, 2, 27. *ἔχειν Συρίαν*, Assy-

riam incolere 8, 3, 24. 4, 2, 2.
ἔχειν ἀμφί τι, occupatum esse in re aliqua, operam dare 8, 1, 13. *ἀμφί ἑαυτὸν* 5, 1, 30. corpus curare, ut 7, 5, 42. *σχολήν* 7, 5, 42, 52. *ἔχω χρησθαι*, possum uti 1, 6, 18. 7, 4, 7. *οὐκ ἔχω ὅ τι χρῆ λέγειν*, non habeo quod dicam 1, 4, 24. *οὐκ ἔχω τί μείζον εἶπω* 6, 1, 48. *ἔχειν ἀθύμως*, timere 2, 3, 6. *ἔχειν ἀσφαλῶς*, tutum esse 4, 1, 16. *ἔχειν ἐπιφθόνως πρὸς ἀλλήλους*, sibi invicem invidere 8, 2, 28. *ὥσπερ εἶχε*, qualis erat, *sine mora* 3, 1, 7. *ὥσπερ εἶχεν ἐστηκώς*, ut stabat, stans 7, 1, 1. *ἔχων ἐνθὺνδε ἔρχομαι*, hinc mecum duco 1, 6, 10. *ἔχων φέρω*, afferro 2, 4, 31. *ἔχειν πορεύσθαι τοὺς ἵππείας*, cum equitatu proficiscar 2, 4, 24. *ἐν ἑαυτοῖς ἔχειν*, cogitare 2, 3, 3. *ἔχειν τὴν δίκην*, poenam luere 7, 2, 24. *ἔχειν τάξιν*, locum obtinere in acie 6, 3, 35. *ἔχειν τοὺς ἵππείας πρῶτους*, primo loco equites constituere 6, 3, 2. *ἔχειν τοὺς πολεμίους τῆς εἰς τὸ πρόσθεν προόδου*, hostes impedire quo minus longius progrediantur 7, 1, 36. in manu retinere 4, 3, 9. comprehendere, capere 2, 1, 30. *ἔχειν δεινόν*, periculum excipere 4, 2, 1. *ἔχεσθαι*, corripere 4, 2, 26: *εἰάν γὰρ κρατηθῇ, καὶ αὐτὸς ὁ ἀρπάζων ἔχεται*. occupatum esse 5, 5, 24. 7, 2, 4, 5. 3, 2, 10. *ἐχόμενοι τούτων ἐν κύκλῳ*, qui illos proxime circumdabant 8, 5, 8. *ἐχόμενοι ὅτι μάλιστα τῶν ἀρμάτων ἐπεσθαι*, quam proxime sequi currus 7, 1, 9.
ἐχθές vel *χθές*, heri 6, 3, 11. 7, 5, 43, 53.
ἐχθρὸς θεοῖς, diis invisus 5, 4, 35.
ἐχυρὸς, munitus 2, 4, 13, 17.
ἔως, aurora. *πρὸς ἔω*, solem orientem versus 1, 1, 5. 2, 3, 22.
ἔωθεν, a matutino tempore 1, 6, 36. 7, 5, 43.
ἔως, donec 1, 3, 7, 11. quamdiu 7, 2, 22; 5, 6. *ἔως ἂν* 1, 6, 10. *ἔωσπερ* 7, 5, 39.
ζεύγη, equi jugales, currui juncti 8, 8, 25. *ζεύγος βοῶν*, jugum boum 6, 1, 52, 54.
ζηλοῦν, æmulari 5, 2, 12. admirari 4, 3, 17. *τινά τινος*, felicem habere ob 8, 4, 23.
ζημία, damnum, jactura boni 2, 2, 12. 3, 1, 15.
ζημιοῦν, nocere, damnum inferre 3, 1, 30. *θανάτῳ*, morte multare 6, 3, 27.

- δαπάνη τῆς κοινωνίας 2, 2, 25. ζημι-
οῦσθαι μεγάλα, plurimum sibi dam-
ni afferre 3, 1, 16.
ζῆν, τὰ ἔργα, de rebus claris, quæ ab
omnibus cognoscuntur et judicantur
8, 7, 23.
ζύγαστρον, arca lignea 7, 3, 1.
ζυγόν, jugum 6, 2, 32. ζυγὰ ἐπιτιθέναι
τοῦ μὴ ὑβρίσαι, juga imponere, ne
insolens exsistat, 3, 1, 27.
ἦ, num 1, 4, 19, 27. ἦ γὰρ 2, 2, 11.
8, 3, 40. ἦ οὐκ 1, 3, 18. ἦ καὶ 1,
3, 6. 3, 3, 51. 6, 3, 10. ἦπον, ni-
mirum, mirum ni, haud dubie 2, 2,
13. 8, 4, 31. ἦ, certe 5, 4, 13. ἦ
μὴν, in jurando cum inf. præ. 6, 1,
3; 2, 39. vel futuri 4, 2, 8. 6, 2, 3.
ἦ vel ἦπερ, quomodo 1, 2, 6. 2, 2, 6;
4, 15. 3, 3, 31. præced. οὕτω 8, 3, 8.
qua via 1, 1, 2. 5, 3, 16. 7, 1, 3. 8,
3, 9. qua parte 7, 1, 31. ἦ—ταύτη
7, 1, 32. ἦ ἄριστον, quam optime 2,
4, 32. 7, 5, 82. ἦ ἂν δύνωμαι τά-
χιστα 7, 1, 9.
ἦβᾶν, juvenem esse 3, 7, 6.
ἡγεῖσθαι, ducere, viam monstrare 4,
5, 13. 7, 1, 6. præcedere, in primo
esse agmine 3, 2, 9. 2, 2, 8. τινός,
alicui viam monstrare 4, 5, 11. ἡγεῖ-
σθαί τιμ τῆν ὁδόν, itineris esse duc-
cem alicui 2, 4, 27, 28. 3, 2, 28.
4, 2, 14. ἡγεῖσθαι τῷ πεζῷ, præce-
dere cum peditibus 7, 1, 8. ἡγεῖσθαι
πρὸς τοὺς πολέμους, suos ducere
contra hostes 1, 4, 22. ἡγεῖσθαί
τινος, præesse alicui 1, 1, 4. 6, 1,
50. 8, 3, 16, 17.
ἡγεμονικοὶ πρὸς τὰ πονηρὰ, qui pos-
sunt alios ad scelera impellere et
perducere 2, 2, 25.
ἡγεμών, dux viæ 2, 4, 22, 27. 30. 3,
2, 29. dux exercitus 1, 2, 10.
ἡγεμών καὶ στρατηγός, summus dux
6, 2, 9. Ζεὺς, in tessera 3, 3, 58.
7, 1, 10. ἡγεμόνες τοῦ ζῆν ἡδέως, la-
bores, qui ad vitæ suavitatem du-
cunt 1, 5, 12.
ἡδεσθαι, lætari 5, 5, 37. 8, 4, 12.
ἡδόμενοι, opp. ἄκοντες, 3, 3, 15.
ἡδομαι συνῶν τούτῳ, delector ejus
consuetudine 2, 2, 28. ἡδομαι εὖ
ποιῶν, libens benefacio 5, 1, 27.
ἡδέως, libenter, sine ægritudine 1, 4,
14. ἐσθλὴν καὶ πίνειν, sine fastidio
1, 5, 1.
ἦδη, jam, nunc 4, 1, 4. tum 7, 5, 52.
ἦδη νυνὶ 6, 1, 40. ἦδη τηνικαῦτα,
tum 1, 6, 26.
ἡδομένως, libenter 8, 4, 9.
ἡδονή, suavitas, voluptas 8, 2, 24.
ἡδυπάθεια, vita mollis 7, 5, 74.
ἡδυπαθεῖν μεμαθηκώς, vitæ molli as-
suetus 1, 5, 1.
ἡδὺς φαγεῖν, esu suavis 1, 2, 11.
ἦκιστα. οὐχ ἦκιστα, non minimum 7,
3, 10.
ἦκειν, venisse. ἦκω ἄγων, adduco 4,
1, 19. φέρων, affero 2, 2, 9. δεόμενος,
venio rogatum 3, 2, 17. ἦξει τὸ
δαινῶν εἰς Πέρσας, calamitas ea re-
dundabit ad ipsos Persas 2, 1, 8.
1, 5, 13. ἦκων, missus 4, 5, 53.
ἡ ὑστεραία ἦκε 8, 3, 9.
ἡλίθιος, stolidus, fatuus 1, 4, 12. 5,
3, 47.
ἡλικία, ætas hominis 1, 2, 6; 6, 34.
στρατιωτικὴ 6, 2, 37.
ἡλικιώτης, æqualis 1, 4, 1.
ἦλιξ, æqualis 1, 3, 15; 4, 4.
ἥλιος, æstus solis 1, 6, 25.
ἡμερινὸς ἄγγελος, nunciarius diurnus,
ἡμεροδρόμος 8, 6, 18.
ἡμέρα, sc. κρέα, carnes animalium do-
mesticorum 1, 3, 6.
ἡμέτερος, in nostra potestate situs 2,
3, 2, 4, 3, 10.
ἡμιους, dimidius 1, 2, 9.
ἡμιτελής, semiperfectus, h. e. nondum
perfectus, opp. τελῶς ἀγαθός, 3, 3,
38. ἡμιτελὲς καταλείπειν 8, 1, 3.
ἦν—θᾶπτον, simulatque, seq. ὥς τά-
χιστα 3, 3, 20.
ἦνίκα, cum, quando 3, 3, 7. 4, 4, 1.
ἦνίκα ἂν 1, 2, 4.
ἡνιοχέισθαι, habenis regi 6, 1, 29.
ἡπητής, sartor, qui sarcit vestem la-
ceratam 1, 6, 16.
Ἥρα, mæ et ἐν τὴν Ἥραν 1, 4, 12. 8, 4,
12.
ἡρέμα, quiete 1, 4, 19. placide, pede-
tentim 7, 1, 8. ἡρεμεστέρως ἔχειν
pacatiora esse 3, 1, 30.
ἥρωες, heroes 2, 1, 1. 3, 3, 21. 8,
3, 24.
ἡσυχία, quies, ἔχειν 1, 4, 18.
ἡσυχος παρελθόντων lente 5, 3, 55.
ἡσυχαιτέρα φωνή, vox sedatior, re-
missior 1, 4, 4.
ἡσύχως πορεύεσθαι, pedetentim per-
gere 5, 3, 53.
ἦτοι—ἦ aut—aut 4, 5, 22.
ἦττα, clades 3, 1, 20.
ἦττάσθαι τοῦ ἀγρυπνεῖν, non posse
ferre vigilias 1, 5, 11. αἰσχροῦ, fla-
gitii convinci 6, 3, 15.
ἦττων τοῦ οἴνου, vino deditus, bibax
8, 8, 12. ἦττονες, pauciores 4, 1,
16.

- θᾶκος, sedes 8, 7, 10.
 θάλλεσθαι τοῦ θέρους, caloris molestiam æstate percipere 5, 1, 11.
 θάλλος, æstus 6, 2, 29.
 θαμὰ, frequenter 8, 8, 12.
 θαμίζειν ἐπὶ τινα, ventitare ad 7, 3, 2.
 θάνατος, cædes 7, 2, 22.
 θανατούσθαι, morte multari 7, 5, 31.
 θαρραλέως, fortiter 2, 2, 22.
 θαρρεῖν, forti esse animo 3, 3, 39.
 θάρρει sis bono animo 5, 4, 36.
 Cum *infin.* audere 8, 8, 6. θαρρεῖν τι, aliquid non reformidare, ob aliquid esse bono animo 1, 5, 14; 6, 25.
 8, 5, 22. τινὰ, aliquem non reformidare, 5, 5, 42.
 θάρρος, fiducia, confidentia 3, 3, 59.
 θαρρύνειν, fiduciam injicere, bono animo esse jubere 5, 3, 47. 6, 3, 27.
 θάττον. V. ταχύς.
 θαῦμα, miraculum, mirabile quiddam 5, 4, 13.
 θαυμάζειν, admirari, rem novam et præter opinionem videre 4, 2, 28.
 magnificare 3, 1, 38. 5, 2, 12.
 mirari 7, 1, 6.
 θαυμαστός, mirabilis, absurdus 2, 1, 13. 5, 3, 47.
 θέα, spectatio 1, 4, 24. 8, 1, 42.
 θέαμα, spectaculum 6, 4, 11.
 θεᾶσθαι, spectare, 1, 6, 18. 2, 2, 28.
 τὰ ἐαυτῶν κακὰ θεᾶσθαι 5, 4, 21.
 θεῖος, avunculus 1, 4, 5. 7.
 θεῖως πως, divinitus, casu quodam fatali 4, 2, 1.
 θεμελιῶν, fundamentum jacere 7, 5, 11.
 θέμις, fas 1, 6, 6.
 θεός, deus. σὺν θεοῖς 6, 2, 14. σὺν τοῖς θεοῖς 4, 1, 11. 5, 5, 19.
 θεοσεβής, pius 8, 1, 25. pie, deum colendi causa 3, 3, 58.
 θεοφιλής, deo carus 4, 1, 6.
 θεραπεία, obsequium 5, 5, 29. θεραπείαν καὶ κτήματα παρὰ ἀκόντων ἔχειν invitis opes et servitium extorsisse 7, 5, 77. ἡ θεραπεία 5, 5, 6.
 comitatus, et θεραπεία ἱππική 4, 6, 1.
 comitatus equestris. liberalitas, studium serviendi alterius commodis 8, 2, 14.
 θεραπεύειν, colere, parere 8, 5, 36. 8, 3, 23. θεραπεύειν τὰς θύρας, comparere in atrio regiæ, 8, 1, 6 etc.
 τοὺς θεοὺς, colere deos 8, 1, 24. sanare 3, 2, 12. curare, ut *κύνas* 5, 5, 28. colere, observare, τὴν γυναῖκα 5, 5, 30. 7, 5, 55 etc. τὴν ἡδονήν, indulgere 5, 5, 41.
 θεράπευμα, cultura 5, 5, 28.
 θεραπευτήρες περὶ τὸ ἑαυτοῦ σῶμα, corporis sui custodes, qui cibos parant, lectos sternunt, etc. 7, 5, 65.
 θεραπευτής 1, 3, 7.
 θεράποντες περὶ τὰ ἐπιτήδεια, qui in cibis parandis sunt occupati 8, 5, 6.
 θεράπων, servus 3, 1, 16.
 θεσμοὶ τῶν θεῶν, leges divinæ 1, 6, 6.
 θεωρεῖν, spectare 4, 3, 3.
 θήγειν τὰς ψυχὰς, animos acuire et excitare, alacriores fortioresque reddere 1, 2, 10; 6, 41. 2, 1, 11, 20.
 τὸ φρόνημά τιнос 2, 1, 13.
 θήκη, sepulcrum 7, 3, 5.
 θήρ, bellua, fera 4, 6, 4.
 θηρᾶν τινα ἀγαθοῖς λόγοις καὶ ἔργοις, laudando et benefaciendo amorem alicujus captare 2, 4, 10. capere 22.
 θήρεια κρέα, carnes ferarum 1, 3, 6.
 θηρεύειν, capere 8, 2, 2.
 θηριῶδες, belluinum 5, 2, 17.
 θησαυρίζειν, recondere 8, 2, 24.
 θιγγάνειν, tangere 1, 3, 5. 5, 1, 15. 6, 4, 9.
 θνήσκειν ὑπὸ τινος, interfici 4, 6, 2.
 θοίνη, epulum 4, 2, 39.
 θορυβείσθαι, tumultuari, opp. εὐτάκτως καὶ σιωπῇ ἵέναι 5, 3, 55.
 θράσος, temeritas 1, 4, 3. θρασύτης 1, 4, 9.
 θροῦς, rumor, fama 6, 1, 37.
 θρυπτικός, delicatus, deliciis mollitiei-que deditus 8, 8, 15.
 θρύψαι, mollities ibid. 16.
 θύεσθαι, sacrificare, proprie dicitur de eo, qui jubet sacerdotem θύειν, victimam mactare, 6, 2, 40; 3, 1, 21; 4, 1.
 θυμοῦσθαι, irasci 5, 5, 11.
 θύραι, atrium regiæ, 1, 3, 2. 3, 3, 12 etc. sine articulo 2, 3, 21. 4, 5, 9. 8, 1, 34; 6, 10.
 θυρωρός, janitor 8, 8, 20.
 θωρακίζειν, loricare. τοὺς ἡνιόχους ἐθωράκισε πάντα πλὴν τῶν ὀφθαλμῶν 6, 1, 29. θωρακίσασθαι, loriciari 3, 3, 27. ἵπποι τεθωρακισμένοι 6, 1, 50.
 ἱατρός, medicus, ἱατρικὴ τέχνη, ars medica 1, 6, 15. 3, 2, 12.
 ἴδια χρήματα, pecuniæ meæ 2, 4, 9.
 ἰδιωτεύειν, sine imperio esse aliarum gentium adeoque minus nobilem esse, opp. προτετιμῆσθαι, de Persia nondum imperio Asiæ potita, 8, 7.
 ἰδιώτης, homo privatus, opp. ἔθνος et πόλις, 1, 6, 45. 8, 6, 23. miles gregarius, 1, 6, 25. 2, 1, 22, 23. 8, 3, 25. ἰδιώται ὡς ἀγωνίζεσθαι

- πρὸς ἡμᾶς, ita rudes, ut nobiscum certamen inire nequeant 1, 5, 11.
 ἰδιῶται κατὰ τοὺς πόρους, κατὰ τὸν ὕπνον, qui ob inertiam labores, vigiliis, ferre nequeunt ibid.
 ἰέναι εἰς τὴν πολέμιαν, irrumper in agrum hostium 3, 3, 14. πρὸς Βαβυλῶνα 5, 3, 5. κινδυνεύουσας ἰέναι 5, 5, 21. ἰόντα ἀριστᾶν, abire et 5, 4, 22. ἴθι δὴ, agendum 3, 1, 33. λαβὼν δὴ ἴθι, 4, 1, 21.
 ἰέναι τῇ βώλῃ, glebam jacere 8, 3, 28. ἰεσθαι ἐπὶ ταναγκαίᾳ 1, 6, 36. 4, 1, 17. 7, 3, 15.
 ἱερὰ, victimæ 8, 3, 34. exta 1, 6, 2. 3, 2, 3, 4. 8, 7, 3.
 ἱερέα, victimæ 8, 7, 3. animalia ad mactandum in usum hominum 1, 4, 17. 2, 2, 2.
 ἱκανὸς ὠφελεῖν, qui potest prodesse 1, 4, 25. πείσαι 1, 4, 12. ἱκανὸν εἶναι πρὸς τινας, parem esse, resistere posse 6, 3, 22. 7, 5, 66. ἱκανός τι, rei ferendæ par 1, 5, 11. τὴν ἱατρικὴν τέχνην, artis medicæ peritus 1, 6, 15. ἱππεῖς, equites periti, boni 4, 3, 14. φύλακες, præsidium loco tuendo par 3, 3, 1. 7, 5, 69. ἀγωνιστής, 1, 5, 11. ἱκανὸν ἔργον, sat magnum opus 1, 6, 7. ἱκανὰ ὡς δειπνῆσαι 5, 2, 5. ἱκανῶς 2, 1, 21. 6, 3, 22. 8, 6, 11.
 ἱκετεύειν, obsecrare, majorem in modum orare 1, 4, 10. cum *infin.* 4, 6, 9. 5, 2, 7.
 ἱλάσκεσθαι, sibi reddere propitium 3, 3, 22. ἱλεως, propitius, non adversus, de Deo, 1, 6, 2, 3.
 ἱππᾶριον, equulus 1, 4, 19.
 ἵππαρχος, equitatu præfectus 7, 1, 3. 8, 3, 25.
 ἱππασίμα χωρία, loca equitatu idonea 1, 4, 14.
 ἱππέα, res equestris, ars equitandi 8, 8, 19.
 ἱππική, idem 8, 3, 25. ἱππικὸς, equitandi peritus 3, 1, 16.
 ἱπποκένταυρος, centaurus 4, 3, 18, 19, 22.
 ἱπποκόμος, equiso 4, 5, 55.
 ἱπποκρατία, victoria equestris 1, 4, 24.
 ἱππομαχεῖν, adversus equitatum pugnare 6, 4, 18. ἱππομαχοῦντας νικᾶν, equestri prælio victoriam adipisci 1, 6, 6.
 ἵπποι, equites 3, 3, 23, 65. 5, 4, 9. ἵππος, equitatus 4, 6, 2. 5, 4, 3.
 ἱππότης, eques 1, 4, 18. 8, 8, 20.
 ἱπποτοξόται, sagittarii equites 5, 3, 24.
 ἱπποφορβός, equorum pastor 1, 1, 2.
- ἵππων, equorum statio 8, 6, 17.
 ἴσηγορία, æquale jus dicendi 1, 3, 10.
 ἰσομοιρεῖν, partes æquales consequi 2, 2, 17; 3, 5. ἰσομοιρία 2, 2, 21. ἰσόμοιρον ποιῆσθαι 4, 6, 12.
 ἰσόπεδον, planities, campus patens 1, 6, 41. 3, 1, 5. 4, 1, 10.
 ἴσος, æqualis, par, de numero, 5, 2, 1. ἴσοι, iidem, ejusdem conditionis et fortitudinis 3, 3, 17. ἴσων τυγχάνειν, portiones æquales accipere 2, 2, 20. τῶν ἴσων ἡμῖν μετέχειν, pari nobiscum esse conditione 2, 1, 15. 7, 2, 28. ἴσων ἔχειν, esse jure pari 1, 3, 18. τινί, 2, 3, 5. εἰς τὸ ἴσον καθιστάμενοι ἐμάχεσθε, æquum in certamen descendebatis 1, 6, 28. ἐκ τοῦ ἴσου, eodem modo quo olim 1, 4, 12. ἐν ἴσῳ, æquali gradu 7, 1, 4. ἐν ἴσῳ τινί, pari gradu cum aliquo 7, 1, 8.
 ἰστάναί, appendere 7, 3, 1. 8, 2, 21. τὴν φάλαγγα, mediam aciem sistere 7, 1, 5. στήσας τὸ πρόσωπον, vultu constanti modestoque, ad severitatem et habitum decentem composito 1, 3, 9. ἴστασθαι, subsistere, non ulterius progredi 1, 4, 23. τὴν πορείαν, intermittere iter 8, 6, 18. ἐστήξεται 6, 2, 17. annot. ἐν ταπεινῷ σχήματι ἐστηκυῖα 5, 1, 5.
 ἰσχυρίζεσθαι, contendere, graviori uti oratione, argumentis corroborare 3, 1, 19. ἰσχυριζόμενος ὑφ' ἵππων σίδηρος, ferrum, cui vis roburque accedit ab equis 6, 4, 18.
 ἰσχυρός, animo firmus, fortis 5, 2, 36. ἰσχυρὸς φόβος, metus vehemens 3, 1, 23. χειμῶν, sæva hiems 1, 6, 39. ἰσχυρὰ φνυγή, fuga effusa 1, 4, 22. 7, 1, 26. ἰσχυρὰς φυλακὰς ποιῆσθαι, diligentissime sibi cavere 1, 6, 37. ἰσχυρὸς ἰδεῖν, robustus specie 2, 3, 5. ἰσχυρὰ παρακελεύεσθαι, graviter, hortari 3, 3, 48.
 ἰσχυρῶς πείθεσθαι, studiose obtemperare 1, 2, 8. ἐπιμέλεσθαι, sedulo 1, 6, 20. οὐδ' ἀπολείπεσθαι θέλουσιν 21. τὸ δίκαιον ὁρᾶν 8, 1, 26. ὅτι ἰσχυρῶς δοκοῖ 5, 3, 15. χαρίζεσθαι, maximopere 6, 1, 38. ἀπειλεῖν, graviter 4, 5, 12. ἀπαγγέλλειν ib. ἡδεσθαι et ἀνίσθαι 8, 3, 44. εὐτυχὴς καὶ μέγας, felicissimus et maximus 4, 2, 10.
 ἰσχύς, corporis robur 1, 6, 17. exercitus 1, 4, 19. 5, 3, 57. 6, 1, 23. vis 3, 1, 10.

καθαίρειν, demoliri 6, 1, 20. consequi et superare 4, 3, 16.

καθαρά ἦν πάντα, omnia erant parata et expedita 8, 3, 9. καθαρῶς ἐγχεῖν, munde vinum infundere 1, 3, 8. καθαρώτερον τὰ νόμιμα πράττεται, instituta majorum servantur accuratius et diligentius 8, 1, 8.

καθέσθαι, sedere, morari, castra metari, *de exercitu*, 4, 5, 41. 5, 3, 25. εἰς τὸ μέσον 7, 4, 4.

καθήκει, nostrum est officium 8, 1, 4. τὰ καθήκοντα, officia 1, 2, 5.

καθῆσθαι, sedere, *de otiosis*, 3, 3, 14, 18. καθήμην 5, 1, 8.

καθίξιν, collocare, sedere jubere 5, 5, 7. 8, 4, 3. τὸ στράτευμα, castra metari jubeo 6, 1, 23. καθίξιν in convivio 8, 4, 2. καθίξιν κλάειν κλάοντά τινα 2, 2, 14, 15.

καθίσταναι εἰς τὴν σκηνήν, ducere in tabernaculum 5, 5, 38. ἄλλοις τινὰ καθίξιν, constituere qui jus dicat aliis 1, 3, 16. εἰς τὴν βασιλείαν καθέστηκε, regno potitus est 5, 2, 27. καθίστασθαι, sibi facere 7, 5, 79. φυλάσσει 5, 1, 30. ἐργάτας καὶ δασμοφόρους 7, 5, 79. τὰ αὐτοῦ, res suas ordinare 8, 1, 15. καταστήναι, in ordinem redigi 2, 1, 27.

καθορᾶν, despiciere 3, 2, 10; 3, 31.

καί. καὶ τίς 1, 3, 5. καὶ τί 2, 2, 19. 5, 4, 35. καὶ τί δὴ 1, 3, 10; 6, 16. καὶ πόσος 8, 2, 15. ποίαν καὶ ἦταν λέγεις; 3, 1, 19. καὶ δοκοῦμεν 6, 3, 22. καὶ δοκεῖ τε 4, 2, 5. μεθ' ὧν περ καὶ, 4, 2, 2. ὁποσάκις γε καὶ 2, 3, 23. καὶ γενέσθω ὃ, τι βούλεται 3, 1, 9. καὶ δικαίως γε, idque jure 2, 2, 14. καὶ πάντων πολλὸν, idque maxime 6, 1, 41. καὶ πολὺς γε 3, 1, 23. 6, 3, 10. καὶ ῥαδίως 1, 4, 11. καὶ πολὺ γε μᾶλλον 1, 6, 37. καὶ ταῦτα, inprimis 2, 2, 16. idque 2, 3, 9. καὶ τοίνυν, itaque 1, 6, 20. καὶ ὁ Κῦρος, Cyrus igitur 1, 4, 5. κακείνος 4, 1, 23. καί—καί, cum—tum 2, 3, 1. 2, 4, 15. καὶ εἰ—καὶ εἰ, sive—sive 5, 5, 45. τὰ μὲν καί—τὰ δὲ καὶ 7, 1, 29. καί—δέ, et præterea, 1, 2, 2. καὶ δὴ, protinus, jamjam 4, 4, 11. jam vero 4, 3, 5. καὶ μὲν δὴ, et καὶ μέντοι v. in μὲν. καὶ μὴν ἐγὼ, ego vero 4, 6, 14. καὶ μὴν θέλω 8, 3, 27. καὶ μὴν οἶδα 5, 3, 10. καὶ γὰρ, etenim 1, 6, 23. καίτοι, jamvero 3, 3, 19. at 2, 2, 27. καίτοι γε, at vero 3, 1, 38. καίπερ, quamquam 4, 5, 32. 6, 1, 32. 1, 1, 4. κἂν vel 5, 3, 10. κἂν βούληται μαστιγώσάτω 1, 4, 9. quamvis seq. ὅμως 2, 1, 13.

circiter 2, 1, 6. ad summum 2, 1, 6. κἂν μύων, vel clausis oculis 8, 3, 27.

καίνειν, interficere 4, 2, 24.

καινοποιηταί, inventores novæ voluptatis 8, 8, 16.

καινός, inusitatus 3, 1, 30.

καίριος. τὸ αἰεὶ καίριον, quicquid pro tempore fieri deberet 4, 2, 12. καιρίας πληγῆς ἀμαρτάνειν, aberrare, adeo ut non inflingeretur vulnus letale 5, 4, 5. καιριωτέρως, opportunius 4, 5, 49.

καιρός, tempus opportunum, 1, 4, 6. 2, 3, 21. 3, 3, 46. ὀξύτεροι 8, 5, 7. οὓς μάλιστα καιρός ἦν, seq. inf. 4, 1, 11. εἰς καιρὸν 3, 1, 8. ἐν καιρῷ, in tempore 8, 5, 5. ἐν καιρῷ γενέσθαι 5, 1, 17. 6, 1, 38. annot. προΐεναι τοῦ καιροῦ, longius quam expedit procurrere 6, 3, 29.

κακόβιος, utens victu tenui 7, 5, 67.

κακολογία, maledicentia 1, 2, 6.

κακόνοια, malevolentia, animus malus 3, 1, 38. κακόνους, malevolus 8, 2, 1.

κακοποιεῖν, i. q. κακῶς ποιεῖν 8, 8, 14.

κακὸς πρὸς τοὺς πολεμίους, ignavus adversus hostes 2, 1, 25. κακοὶ κοινωνοὶ πόνων, ignavi laborum socii 2, 2, 25. κακοὶ θηράν, inepti ad venandum 7, 5, 62. κακὰ, res adversæ 2, 4, 10. κακίονας ψυχὰς 2, 1, 15.

κακοῦν, vastare 3, 3, 81. malum inferre 4, 3, 5. τὸ ἔργον κακοῦσθαι 3, 1, 23.

κακουργεῖν τοὺς ἐναντίους, hosti damnum inferre 6, 3, 24. 1, 6, 29.

κακουργαί, rationes alteri nocendi 1, 6, 28. κακούργος, latro 1, 2, 12.

κακῶς εἰδέναι, parum compertum habere 2, 3, 13. ποιεῖν, populari 3, 3, 15.

καλεῖν, ad cœnam vocare 2, 3, 23. 8, 4, 1.

καλινδείσθαι ἐν τῷ πειρᾶσθαι, identidem revolvī ad tentandum 1, 4, 5.

καλλιερῆν, litare 3, 3, 22. καλλιερῆσθαι 1, 5, 6.

καλλωπίζεσθαι τινι, decori sibi ducere aliquid 8, 8, 18. ὅπλοις 7, 4, 14.

καλοκάγαθία, probitas 5, 1, 18. benignitas 8, 4, 34.

καλὸς, formosus 1, 2, 1. 5, 1, 9. καλὸν χωρίον, locus amœnus 8, 3, 25. καλὴ ἔσται ἡ θήρα, fausta erit venatio 2, 4, 19. καλὰ τὰ ἱερὰ ἦν, litabat, exta portendebant fausta 6, 3, 1. καλὸς σίτος bonum frumentum 1, 6, 6. κάλλιστος, præstantissimus, amplissimus 8, 8, 1. κάλλιστον εἶναι, florere, esse optimæ conditionis 5, 4,

34. διὰ πάντων τῶν καλῶν ἐληλυθότες 1, 2, 15. πειράσομαι σε ἀντιτιμῆσαι πᾶσι τοῖς καλοῖς 5, 2, 11. πάντων τῶν καλῶν τυγχάνειν, omnibus honoribus ornari 7, 3, 17. τὰ ἐν παισὶ νομιζόμενα καλὰ δοκῶ κεκαρπῶσθαι 8, 7, 6. ἐν καλοῖς κάγαθοῖς ἐπιτηδεύμασι 7, 5, 86. τὰ καλὰ καὶ τὰγαθὰ ἐπιτηδεύοντας 85. τὰ καλὰ καὶ τὰγαθὰ ἔργα 8, 1, 12. καλὸν, honestum, quod laudi est 1, 5, 7. 5, 5, 26.

κάλπις, urna 5, 2, 7.

καλῶς ποιεῖν, benefacere 1, 4, 13. ἔχειν, opportunum esse 5, 3, 9. in tuto esse 7, 1, 16. καλῶς, rite, e legibus divinis 4, 5, 17. recte, e legibus artis 1, 3, 1. καλῶς ἔχει τινί, bene succedit alicui 7, 5, 84. καλῶς οἰκεῖσθαι, commode habitari 4, 5, 39.

κάμνειν, morbo laborare 1, 6, 16.

καμπτήρα ποιεῖσθαι, flexum facere 7, 1, 6.

κάνδυσ, vestis Persica, 1, 3, 2. 8, 3, 10, 13.

κανθῆλιος ὄνος, asinus clitellarius 7, 5, 11.

κάπηλος, institor, caupo tabernarius 4, 5, 42.

κάρδαμον, nasturtium 1, 2, 8, 11.

καρπὸς, fructus pecorum 1, 1, 2. τῶν πόνων, fructus laborum 7, 2, 11. καρπὸς τῶν χειρῶν, commissura manus cum cubito 6, 4, 2.

καρποῦσθαι τι, fructum *h. e.* utilitatem, percipere ex re 1, 5, 10. 5, 4, 25. 5, 5, 19. 8, 7, 6.

κάρπωσις, perceptio fructuum 4, 5, 16.

καρτερία, tolerantia 3, 1, 41. 3, 3, 8.

καρτερεῖν, tolerare, molestum perferre 1, 5, 1. 2, 3, 13. 7, 5, 56, 80. καρτερῶ σπεύδων, nihil de celeritate remitto 3, 2, 5. καρτερῆσαι ὥστε ἀμελῆσαι συνῶν 6, 1, 36.

καρύκινος, annot. ad 8, 3, 3.

κασᾶς, annot. ad 8, 3, 6.

κατὰ cum genit. κατὰ τινος λέγειν, de aliquo dicere 1, 3, 1. ὁ κατὰ γῆς, terra conditus 4, 6, 5. κατὰ τῶν πέπλων 5, 1, 4. cum accus. κατὰ φῶς, interdiu 3, 3, 25. οἱ κατ' ἐμέ, æquales 1, 4, 14. de loco, πορευόμενοι ἀγνοῦνται κατὰ τὴν Μηδικὴν 8, 5, 17. κατὰ Ἀβραδάην ἐγένετο 7, 1, 15. κατὰ τὸ ψῦχος, in frigore 4, 2, 29. κατὰ χώραν, suo quisque loco 2, 4, 3. 3, 3, 70. κατὰ πόδας αἰρεῖν, cursu capere 1, 6, 40. κατ' ἄκρον, in extrema aciei parte 7, 1, 21. κατὰ κέρας ἐπόμενοι, qui per cornu hostile irruptione facta se-

quebantur 8, 1, 28. κατὰ κέρας προσβάλλειν, cornu hostile adoriri 7, 1, 26. κατὰ κέρας προσιέναι, adversis cornibus invadere 7, 1, 8. κατὰ πρόσωπον, a fronte 4, 1, 18. ex adverso 6, 3, 35. 7, 1, 24. κατὰ τινα λέγειν, apud aliquem dicere 7, 1, 12. κατὰ τινα προσελαύνειν, contra alium 6, 3, 12. κατ' ἀντιπéρας, e regione 7, 1, 7. κατὰ τὰς εἰσόδους ἐφέπεσθαι, ad castrorum portas insequi 3, 3, 64. κατὰ ταῦτα, eodem modo 5, 2, 24. κατὰ φύλὰς, tributim 1, 4, 17. κατὰ φύλα, per singulas gentes 8, 3, 25. κατ' Ἰλας, *h. e.* Ἰλαδὸν, turmatim 6, 2, 36. κατὰ τάξεις, centuriatim 2, 1, 25. καθ' ἑνέαστον, singulatim 3, 1, 12. καθ' ἡμέραν, quotidie 3, 3, 25. 4, 2, 37. κατ' ἐνιαυτὸν, quotannis 8, 6, 16. πλείω ἢ κατὰ τὸ ἡμέτερον πλήθος, copiosiora quam pro multitudine nostra 4, 5, 40. τίς κρείττων ἢ κατὰ ἄνθρωπον, homine augustior 8, 7, 2. κατὰ τὴν ἀξίαν, pro dignitate 2, 3, 15, 16. κατὰ τὸν σὸν λόγον, e tua sententia 1, 6, 3. 3, 1, 15. κατὰ νόμον, more recepto 5, 5, 6. κατὰ μικρὸν, paulatim 6, 2, 29. κατὰ τὸ εἶκος, ut par est 8, 7, 9. κατὰ πολλὸν, valde 7, 1, 29. καθ' ἡσυχίαν συγγίγνεσθαι 7, 5, 39. κατὰ πολλοὺς τρόπους, multis modis 8, 1, 46. καθ' ὅ τι ἂν, quocunque modo 8, 5, 25. οἱ καθ' ἐαυτὸν, sui 6, 3, 27. τὰ καθ' αὐτὸν, sua 5, 1, 10. τὰ καθ' ἡμᾶς, res nostræ 7, 1, 16. οἱ καθ' ἡμᾶς, qui vobis sunt oppositi 7, 1, 22, 36. καθ' ἡμᾶς αὐτοὺς ἐξοπλίσθητε, seorsum 6, 3, 32. αὐτοὶ καθ' ἐαυτοὺς, sua sponte, *syn.* ἐκ τοῦ αὐτομάτου, 5, 5, 39. soli, ab aliis non adjuti 7, 4, 15. κατὰ λόγον τῆς δυνάμεως, pro ratione opum 8, 6, 11.

καταβαίνειν, descendere, mare versus 1, 1, 4. ex Asia majori in provincias 8, 6, 16.

καταβάλλειν, prosternere 1, 3, 14; 4, 8, 3, 62. 4, 6, 3. abjicere 4, 5, 36. κατάβασις, descensus, de loco 7, 2, 3. καταγελᾶν τῆς πολιερκίας, deridere 7, 5, 13.

κατάγεσθαι, deverti in ædes 8, 5, 17. εἰς οἰκεία, in sua deverti 8, 6, 4.

καταγιγνώσκειν, deprehendere, cognoscere rem malam 1, 3, 10. 8, 4, 9. ἀδικίαν τινὸς 5, 5, 17. κατέγνωον αὐτὸς ἐμᾶντοῦ μὴ ἂν καρτερῆσαι, ipse mihi conscius sum et non diffiteor 6, 1, 36.

καταγοητεύειν τινὰ præstigiis quibusdam fallere et præstringere 8, 1, 40.
καταδακρύειν, deflare 5, 4, 31. 7, 3, 11.
καταδαπανᾶν, consumere 8, 4, 6, 36. εἰς τι 6, 2, 30.
κατάδηλος, manifestus 4, 1, 11. cum participio 8, 2, 13. ὅτι ἔσωζον 7, 5, 64.
καταδικάζειν, condemnare 3, 1, 9.
καταδουλοῦσθαι, animum frangere et demissum facere 3, 1, 23.
καταδρομὴν ποιέσθαι, incursionem facere, excurrere 3, 3, 23.
καταδύνειν τινὰ τῷ ἄχει, inæquore aliquem obruere 6, 1, 37. καταδύεσθαι ὑπὸ τῆς αἰσχύνης 6, 1, 35. *not.* καταδύναι κατὰ τῆς γῆς, terra condi 5, 5, 9.
καταθεᾶσθαι, contemplari considerare 3, 2, 1. 5, 3, 55. 7, 5, 2. 8, 2, 18.
καταθεῖν, excurrere 1, 4, 17. 3, 2, 1. 5, 3, 1. καταθεῖν τὴν χώραν, excurrere in regionem 5, 4, 15.
καταθωρακίζειν, loricare 6, 2, 17.
καταιδεῖσθαι, revereri 8, 7, 22.
καταιτιᾶσθαι τινος, accusare 6, 1, 4.
κατακαίνειν, occidere 1, 4, 5. 3, 3, 66. etc.
κατακέσθαι κατὰ μέσον τὸν κύκλον, in media corona discumbere 2, 2, 3.
κατακλείειν, occludere 4, 1, 18. *med.* se occludere 7, 2, 5.
κατακλίνειν, jubeo discumbere 2, 3, 21. componere in lecto 6, 4, 11.
κατακλινῆναι, recubare 5, 2, 15. 8, 7, 4.
κατακοιμίζοντες, qui cubitum deducunt 8, 8, 20.
κατακρημνίζειν, præcipitem dare 1, 4, 7. 8, 3, 41.
κατακρύπτειν εἰς τὴν γῆν, humare, sub terra condere 3, 3, 3.
κατακτᾶσθαι, acquirere 1, 6, 45.
κατακυλίεσθαι ἀπὸ τῶν ἵππων, ex equis delabi, excuti 5, 3, 1.
καταλαμβάνειν, assequi *cursu* 4, 1, 19. 2, 6, 30. reperire 5, 4, 1. κατεילהμένος, oppressus 4, 2, 21. captus 4, 3, 9.
καταλέγεσθαι ἐν τοῖς τακτικοῖς ἀριθμοῖς, accenseri ordinibus aciei 3, 3, 11.
καταλοᾶν, comminuere, conterere 7, 1, 31.
καταλύειν τι, tollere 1, 1, 1. 6, 1, 27, 29. τινὰ τῆς ἀρχῆς, imperium abrogare aliqui 8, 5, 24. καταλελύσεται ἡ ἀρχὴ 1, 6, 9.
καταλυσis, dimissio, τῆς στρατιᾶς 6, 1, 13. eversio, τῆς ἀρχῆς 8, 1, 47.
καταμανθάνειν, intelligere, animadvertere 1, 1, 1. τινος ὡς 8, 1, 40.

καταμύνειν, oculos claudere 8, 3, 28.
κατανέμειν δώδεκα μέρη, in duodecim partes dividere 7, 5, 13.
κατανοῶν περὶ τούτων 1, 6, 20. cogitans de ea re.
κατανύτειν ὁδόν, iter absolvere 8, 6, 17.
καταπαύειν τινὰ ἀρχῆς, imperio privare 8, 5, 25.
καταπετανύναι, insternere, contegere 8, 3, 12, 16.
καταπίπτειν, decidere, ἐπὶ τῆς γῆς 4, 5, 54.
κατάπλεως, maculatus, pollutus 8, 3, 30.
καταπλήττειν, terrore concutere 1, 1, 5. 3, 1, 25.
καταπράττειν, studio et labore sibi parere 7, 5, 76, 80. 8, 1, 3.
καταρρεῖν, defluere, decidere 1, 5, 10.
καταρρήγνυσθαι τοὺς πέπλους, lacerare sibi vestem 3, 1, 13; 3, 67.
καταρροφεῖν, absorbere 1, 3, 9.
κατάρχειν τινός, instituere aliquid 8, 2, 7; 6, 16. κατάρχω ποιῶν οὕτω, ejusdem rei facio initium, 4, 5, 58.
κατασβενύναι τὸν φόβον λόγοις, argumentis terrorem sedare 5, 2, 34. τὴν παραχῇ, tumultum sedare 5, 3, 55.
κατασείειν τινί, *sc.* τὴν χεῖρα, signum dare alicui manu 5, 4, 4.
κατασημαίνεισθαι, obsignare 8, 2, 16.
κατασήπειν, sinere putrescere 8, 2, 21. κατασήπεσθαι, putrescere 22.
κατασκέψασθαι, speculari, explorare 3, 1, 2; 2, 27.
κατασκευάζειν σκηνάς τινι 2, 1, 25. ὀπλισιν τοῖς ἱππεῦσι 7, 1, 46. σχολὴν αὐτῷ 8, 1, 16. τῇ ἀρχῇ τὴν ἀσφάλειαν 8, 1, 45. πρόφασιν 2, 4, 17. τὰ προύρια ἐχυρώτατα 2, 4, 17. τινὰ, ornare armis 3, 3, 3. τὴν σκηνὴν, τῇ—κατασκευῇ 5, 5, 2. κατασκευάζεσθαι τοὺς ἵππους χαλκοῖς προβλήμασι 6, 1, 51. se suamque domum instruere 7, 5, 37. αὐτῷ σκηνὴν 2, 1, 30. ἄρματα 6, 1, 27, 29. sarcinas deponere, *opp.* ἀνασκευάζεσθαι 8, 5, 2. κατεσκευάσθαι ὥστε ἱκανοὺς εἶναι 5, 5, 10. κατεσκευάσθε οὕτω, res vestriæ ita sunt comparatæ 8, 1, 4.
κατασκευῇ, supellex, vasa 3, 1, 2. 5, 5, 2. 7, 5, 72. 8, 3, 36. κατασκευὰς καλὰς ἐφ' ἐκάστῳ κτήσασθαι, instructum esse rebus ad singula efficienda idoneis 1, 6, 22.
κατασκοπεῖν, se recipere in tentoria 4, 5, 39. ubi al. κατεσκήνησαν. 6, 2, 2.
κατασκοπή, ἐπὶ κατασκοπήν, speculatum 6, 2, 9. κατὰσκοπος 3, 3, 25.

κατάστασις, institutum, ratio aliquid administrandi 8, 1, 15.
καταστρατοπεδεύειν, castra ponere jubere 7, 2, 8. Med. 7, 5, 7.
καταστρέφειν, bello subigere, suo imperio subjicere 1, 1, 4. 5, 2, 3. 5, 2, 25.
καταστρωννύειν, prosternere, occidere 3, 3, 64.
κατατείνειν. V. κατατρύνειν.
κατατιθέναι τί τινος, pretium solvere pro 3, 1, 37. κατατίθεσθαι, reponere ad usum futurum, ut τὰ ὅπλα 7, 5, 34. sed καταθεῖς τὰ ὅπλα, deprensus 2, 1, 14. θησαυροὺς 8, 2, 15. χάριν τινὶ gratiam inire cum aliquo 8, 3, 26. τὰς νομὰς 5, 4, 28. ἐαυτὸν ἐν μέσῳ 8, 5, 8.
κατατρέχειν, excurrere, incursare 6, 3, 9.
κατατρίβειν, conterere 6, 2, 32. 8, 4, 36.
κατατρύνειν, debilitare 5, 4, 6. ubi al. κατατάττεισθαι, i. e. κατατεταῖσθαι.
καταφαίνεσθαι, apparere 8, 7, 21.
καταφανῆς, oculis expositus 3, 3, 28. ἐν τῷ καταφανεῖ ἀλλήλοις ἐγένοντο, in conspectu venerunt 7, 1, 5. καταφανὲς ποιεῖν 1, 6, 14. γενέσθαι 5, 2, 17.
καταφιλεῖν, deosculari 6, 4, 10. 7, 5, 32.
καταφωρᾶν, deprehendere, intelligere 8, 7, 17.
καταχωρίζειν, disponere, suo quodque loco reponere 2, 2, 8. 4, 3, 3. 8, 5, 16. τὸ στράτευμα, castra ponere 6, 3, 7. καταχωρίζεται, suo se quisque, loco sistit 8, 5, 2, 6.
κατεργάζεσθαι λέοντα, conficere 4, 6, 4.
κατερεῖν, accusaturum esse 1, 4, 8.
κατευτρεπίζειν, corrigere 8, 6, 16.
κατεχειν τὸν γέλωτα, risum continere 2, 2, 5. τὸν κάπρον, prosternere aprum 1, 4, 8. acriter instare, urgere 1, 4, 22. ἐχυρὰ, loca munita præsidio obtinere et confirmare 3, 1, 27. tueri, de diis tutelariis loci 2, 1, 1.
κατηγορεῖν ὀλιγοστίαν, prodere pueritiam 1, 4, 3.
κατιδεῖν, intelligere, cognoscere 1, 5, 8. 5, 5, 13.
κατίσχειν, continere 4, 6, 4.
κατοικτεῖρειν, miserari 7, 3, 13.
κατοικτισίς πρὸς αὐτὴν, miseratio 6, 1, 47.
κατοκνεῖν, vereri 7, 5, 48.
κατολοφύρασθαι, lamentis prosequi 7, 3, 17.
κατόπιν διώκειν, a tergo persequi 1, 4, 21.

κατορύττειν, defodere, sub terram abdere 3, 3, 3. 4, 2, 28.
κάτω, infra 6, 1, 30. κατωτάτω 6, 1, 52.
κεῖται ὄνομα ἐπὶ τινι, dicitur nomen de 2, 2, 12. κεῖται ἐν κοινῷ, in medio est propositum, aditus patet omnibus ad 2, 3, 8.
κεντρίζειν, stimulare 8, 7, 12.
κέντρον, stimulus 7, 1, 29.
κέρας, cornu, tuba 5, 3, 44. latus aciei seu agminis 7, 1, 8, 22. κατὰ κέρας ἄγειν, protenso utroque cornu exercitum ducere 1, 6, 43. ἐπὶ κέρως 6, 3, 34. ἐκ κέρατος εἰς φάλαγγα καταστήσαι, 8, 5, 15.
κερδαλέος, fructuosus, utilis 4, 2, 26. 7, 1, 38.
κεφάλαιον, caput. ἐν κεφαλαίῳ, summatim 6, 3, 18.
κεφαλὴ τῆς τάφρου, agger juxta fossam 3, 3, 66, 68.
κηδεμὼν, curator 3, 3, 21.
κῆδεσθαι τί τινος, aliquam rationem habere alicujus 5, 4, 34. ἐαυτοῦ, consulere sibi ipsi 8, 7, 15.
κῆρυγμα, præconium 4, 5, 57.
κῆρυξ, caduceator 2, 1, 31. 3, 1, 5. 5, 4, 26.
κηρύττειν, per præconem edicere 4, 2, 32; 5, 41. τινὰ, alicujus virtutes prædicare 8, 4, 4. κηρυξάτω 4, 5, 42.
κηφὴν, fucus 2, 2, 25.
κινδυνεύειν, periculum esse 1, 5, 3. periculum adire cum dat. pers. 1, 6, 44. ἐφ' ἵππου, de equo pugnare 4, 3, 14.
κινεῖσθαι, de loco suo se commovere, discedere 2, 2, 8. τὴν θήραν 2, 4, 25. τὰς ὀρνίθας 1, 6, 39. τὸ κεκινημένον χωρίον ibi.
κλαίειν τινὰ, plorare 5, 2, 32.
κλαῦμα, fletus 2, 2, 14.
κλέπτειν τὰ τῶν φίλων, furari bona amicorum, clam auferre 1, 6, 31. 7, 4, 13.
κλέπτῃς, fur 1, 6, 27.
κληῖζεσθαι, nomen habere 1, 2, 1.
κληροῦσθαι, sortiri 1, 6, 46. 4, 5, 55.
κλήσις, vocatio, 1, 6, 19. ἤκουσε τὴν κλήσιν τοῦ Κύρου, audivit se accersi a Cyro 3, 2, 14. 8, 4, 11.
κλύζειν, eluere 1, 3, 9.
κλώψ· ὥς περὶ κλωπῶν βουλευέσθαι, ut de vobis tanquam latronibus consilium capiant 2, 4, 23.
κνέφας, crepusculum 4, 2, 15.
κνημῖς, tibiale, κνῆμαι, suræ 2, 3, 18.
κοιμάσθαι, dormire 1, 2, 4, 9. 8, 7, 2; 8, 9.
κοινῇ, communi consilio 2, 4, 11. 5, 3,

22. κοινῇ σὺν 1, 6, 10. communibus cum copiis 5, 5, 19. una 4, 1, 7. 6, 4, 6.
- κοινός. τὸ κοινόν, commune, respublica 1, 2, 9; 5, 4. 5, 5, 16. τὰ κοινὰ, quæ sunt usus communis 4, 2, 42. de præda nondum divisa 4, 5, 51. κοινὰ καὶ ἴδια ἐγκλήματα δικάζειν, judicia publica et privata exercere 1, 2, 14. κοινὰ διδασκαλεία, publici ludi 1, 2, 15. πᾶσιν ἐν κοινῷ κείται 2, 3, 8.
- κοινοῦσθαι, communicare 5, 4, 20.
- κοινωνεῖν, participare 8, 4, 6.
- κοινωνες, socii, viri principes, qui rei gerendæ administrandæque reipublicæ sunt socii 7, 5, 35. 8, 1, 16. 8, 1, 36. 3, 1, 25. 8, 1, 40.
- κοινωνοί, socii 4, 2, 21.
- κολάζειν, supplicio afficere, castigare 1, 6, 20, 33. πονηρίας ἔνεκα 7, 5, 83. cruciari 3, 1, 23.
- κόλασμα, supplicium 3, 1, 23.
- κολός, vagina 1, 2, 9.
- κολοβός, mutilus 1, 4, 11.
- κομιδῇ, καρποῦ, messis 5, 4, 25.
- κομίζειν, afferre alteri 3, 3, 2. κομίζεσθαι, domum reportare sibi 4, 6, 5. καρπὸν ἀπὸ τινος, fructum percipere ex 1, 5, 10. Pass. asportari 7, 3, 12.
- κομψῶς, eleganter, scite, belle 1, 3, 8.
- κοινορτός, pulvis 6, 3, 5.
- κοπίς, ensis 1, 2, 9. 2, 1, 9. 4, 2, 22.
- κοσμεῖν, instruere, disponere 2, 1, 26. 5, 3, 56. κοσμοῦμενοι ἐν ὅπλοις, quibus sunt arma pulcra 3, 3, 10.
- κόσμημα, ornamentum 7, 3, 7.
- κοσμηταί, exornatores 8, 8, 20.
- κοσμίως ἔπεσθαι, composite sequi 5, 3, 40.
- κόσμος, ornatus 1, 3, 2. 3, 1, 2. κόσμος ἂν ᾦν ἐμοί, mihi fore decori 2, 4, 5. 6, 4, 3.
- κουφίζειν, sublevare, adjuvare 6, 3, 24.
- κουφότερον παρέχεσθαι τινα, expeditiorem reddere 8, 2, 22. κουφότερα στρατεία, militia faciliior et gratior 5, 4, 28. εὐκλεία κουφότερα φέρειν 8, 2, 22. κουφότερον συσκευάζεσθαι 5, 3, 35.
- κράζειν, clamare 1, 3, 10.
- κρανείνος, ex corno arbore factus 7, 1, 2.
- κράνος, galea 6, 1, 51.
- κρατεῖν, vincere 3, 1, 11; 3, 45. τῆς χώρας, agro potitum esse 4, 4, 8. dominari 6, 1, 41. κρατεῖσθαι ὑπὸ τῶν δακρύων, lacrimas non tenere, se lacrimis dare 5, 5, 10.
- κρατήρ, crater, in quo vinum aqua temperatur 1, 3, 10.
- κρατιστεύειν, excellere 8, 4, 4. τί τινος 1, 5, 1.
- κράτιστος, optimus 8, 2, 27. cum accus. rei, 1, 6, 13. 2, 1, 21. τῶν πολέμιων τὸ κράτιστον 5, 2, 31.
- κράτος, victoria 2, 1, 17. V. ἀνά.
- κρέα, carnes 2, 2, 2.
- κρεάδιον, caruncula 1, 4, 13.
- κρείττων τι, qui excellit ceteris re 1, 4, 4. τοῦ ἔρωτος, qui amori resistere potest 6, 1, 34. κρείττω ἐστὶ τῆς ἡμετέρας δυνάμεως, hæc superant vires nostras 7, 5, 9. τοῦ ἐμὲ ἀνιάν 5, 4, 36. τὴν μάθησιν κρείττονα τοῦ φόβου παρέχεσθαι 3, 3, 53.
- κρίνειν ἐκ τινος, judicium facere ex re 2, 3, 6. παρ' ἑαυτῷ, rem dijudicare per se, 4, 1, 5. κρίνονται αἱ μάχαι ταῖς ψυχαῖς 3, 3, 19. κρίνονται αἱ μάχαι διὰ τοὺς εὐ μαχομένους 5, 2, 35. κρίνειν θανάτου, causas capitales judicare 1, 2, 14. κρίνειν, de præmiis victorum judicare 2, 3, 16. κρίνειν τινά, victorem aliquem declarare 8, 2, 27.
- κρίως, aries, machina bellica 7, 4, 1.
- κριτής, qui judicat de præmiis victorum 8, 2, 27. τοῦ ἀρμόττοντος 1, 3, 17.
- κροτεῖν τῷ χεῖρει, complodere manus 8, 4, 12.
- κρύπτε μηδὲν, nihil vela 4, 5, 17. οὐ μὴ σε κρίνῃω 7, 3, 12.
- κρυπτεύειν, se abdere 4, 5, 5.
- κρυφίνους, consilii sui dissimulator 1, 6, 27.
- κτᾶσθαι τινα, alicujus amorem sibi reconciliare 1, 1, 3.
- κτημάτων φύλακες, regionum prædiorum bonorumque curatores 8, 1, 9. 6, 1, 25. κάλλιστον κτήμα 1, 5, 12.
- κτήνη, pecora 5, 4, 28. 8, 3, 41. de ovibus 8, 2, 14.
- κτήσις, acquisitio 1, 3, 17. 8, 7, 13. τοῦ πατρὸς, terra ditioni patris subiecta 5, 4, 34.
- κτύπος, strepitus 7, 1, 35; 5, 28.
- κύαθος, cyathus 1, 3, 9.
- κυβερνάειν, gubernare, regere 1, 1, 5. 1, 6, 6. 8, 8, 1.
- κυβερνήτης, navis gubernator 1, 6, 21.
- κυεῖν, parturire. κυοῦσα ψυχὴ 5, 4, 35.
- κυκλοῦσθαι, circumdare 6, 3, 30. 7, 1, 5. circulos facere 6, 2, 12.
- κύκλω, undique 7, 5, 7. οἱ κύκλω βασιλεῖς, finitimi reges 7, 2, 23. κύκλω τοῦ στρατοπέδου, circa castra 5, 5, 5. κύκλω πάντων, circa omnes 8, 5,

11. κύκλω περὶ, circumcirca 7, 5, 10, 68.
 κύκλον ποιείσθαι, circumfacere 7, 1, 40.
 κύκλωσις, conclusio exercitus hostilis 7, 1, 5.
 κυνάριον, catellus 8, 4, 20.
 κυνικόν, caninum 5, 2, 17.
 κύριόν τινος γίγνεσθαι, potiri re 4, 3, 4.
 κύριοι τῶν μεγίστων, penes quos summa reip. est potestas 8, 5, 22.
 μηδενὸς αἱ ψυχαὶ κύριαι 8, 7, 18.
 κυρτοῦσθαι, curvari 7, 5, 11.
 κώθων, ampulla 1, 2, 8.
 κωλύειν ἀπὸ, arcere a 3, 3, 51. μάχεσθαι, prohibent quo minus pugnetur 6, 2, 18. τῶν ἐξαγγελιῶν 2, 4, 23.
 κωμάειν, comessari 7, 5, 15. κωμαστής, comessator 7, 5, 26.
 κώμη, vicus 3, 3, 28.
 κῶμος, comessatio 7, 5, 25.
 κωφὸς, surdus 3, 1, 19. mutus 7, 2, 20.
 λακχάνειν. ὁ λαχὼν, cui sors obvenit 6, 3, 34.
 λαγῶς, lepus 1, 6, 40.
 λάθρα, clam 6, 4, 2. 7, 4, 4.
 λαλεῖν, loqui, garrere 1, 4, 7.
 λαμβάνειν, prehendere, τὴν δεξιάν, 5, 2, 14. 5, 3, 20. e fuga retrahere 1, 4, 13. 3, 1, 11. γυναῖκα, uxorem ducere 8, 4, 16. λαμβάνειν καὶ δέχεσθαι, grato animo accipere quod offertur 1, 4, 26. opprimere imparatum 1, 6, 36. πλαγίους τοὺς πολεμίους, adori hostes a latere 7, 1, 26. ἀτάκτους, imparatos deprehendere 1, 6, 35. ἐν ταῖς γνώμαις βεβαίως, firmiter sibi apud animum proponere 3, 3, 51. λόγον, poscere rationem 1, 4, 3. οὐδὲν κακὸν λαβῶν, impune, nullo accepto malo 7, 2, 22. λαβέσθαι τῆς δεξιᾶς 5, 5, 7.
 λαμπρὸς, splendidus: de ornatu vestis 2, 4, 5. de facinore illustri 1, 4, 17. 5, 4, 15.
 λανθάνειν, latere, ignorari 1, 6, 25. βουλευόντες λελήθαμεν, consilium nostrum occultatur 2, 4, 15. λανθάνει ἐμὲ ὄντι, me fugit 6, 1, 12.
 λάσια, τὰ, saltus, loca virgultis obsita et impedita 1, 4, 16.
 λατρεῖν, servire 3, 1, 36.
 λέγειν, jactare 1, 3, 10. promittere 4, 4, 11. κάλλιστα, maxime probabiliter suadere 2, 4, 17. λέγουσι, fama est 1, 2, 6. τοὺς Ἕλληνας οὐδὲν σάφές λέγεται εἰ ἔπονται 2, 1, 5.
 λεηλατεῖν, prædas agere 1, 4, 17, 20.
 λείαν ἄγειν, prædam agere 5, 3, 1. τῶν πολεμίων 5, 4, 28.
 λείβεσθαι, stillare 6, 4, 3.
 λείπειν, omittere, negligere, τὸν δασμὸν, τὴν φορὰν 3, 1, 1. et 34. τινὰ λείπειν τῶν πολεμίων, relinquere 1, 6, 41. 4, 2, 18, 24. λείπεσθαι τι, rei succumbere, non ferre posse 1, 5, 11. τοῦ καιροῦ, longius a tergo remanere 6, 3, 29.
 λεκάριον, patella 1, 3, 4.
 λεκτικός, dicendi peritus 5, 5, 46.
 λεπτός, tenuis 1, 4, 11. καὶ ἀσθενὲς 5, 4, 46.
 λευκός, albus, ἄρμα 8, 3, 12.
 λήγειν, finem habere 2, 2, 17. τῆς θήρας, venandi finem facere 2, 4, 21.
 λήζεσθαι, prædari 3, 2, 1.
 ληζόμενον ζῆν, rapto vivere 3, 2, 25.
 λιθολόγημα, opus ex lapidibus exstructum 6, 3, 25.
 λιθοτόμος, lapicida 3, 2, 11.
 λινούς θώραξ, lintea lorica 6, 4, 2.
 λιπαρεῖν, instare rogando 1, 4, 6.
 λιπαρός, nitidus 1, 4, 11.
 λογίζεσθαι, supputare 1, 2, 11. εἰς ἀργύριον λογισθέντα 3, 1, 33. subductis rationibus colligere 8, 2, 18.
 λογιζόμενον εὐρίσκω, ratione inita reperio 6, 2, 25. argumentando colligere 1, 6, 7. apud animum considerare 1, 6, 8.
 λογοποιεῖν, comminisci, fingere 2, 2, 13.
 λογοποιός, scriptor historicus, rerum gestarum narrator 8, 5, 28.
 λόγος, sermo 6, 4, 20. ἐν λόγοις εἶναι, colloqui 4, 4, 1. rumor 5, 2, 30. λόγος διήλθεν 4, 2, 10. λόγος τινός, rumor de 6, 3, 10. 8, 5, 28. λόγοι κακοί, rumores adversi h. e. de rebus adversis 5, 2, 34. fabula 2, 2, 13. narratio historici 1, 3, 1. concio 3, 3, 51. λόγοι, argumenta 5, 3, 33. ratio cura, λόγος μοι μείων τῶν ἄλλων, cetera parum curo 5, 3, 26. κατὰ λόγον τῆς δυνάμεως, pro ratione 8, 6, 11.
 λοχοφόροι, hastati 2, 1, 5.
 λοιδορεῖν τινα, objurgare 1, 4, 8. 6, 1, 35. λοιδορεῖσθαι τινα 1, 4, 9.
 λοιπός. τὸ λοιπὸν, ceterum 1, 4, 15. postea 2, 3, 24. 5, 4, 2. 8, 5, 24. τοῦ λοιποῦ, postea, in reliquum tempus 4, 4, 10; 5, 6.
 λουτροχόος, balneator 8, 8, 20.
 λόφος, tumulus, collis 2, 4, 19. 7, 3, 5. crista 6, 4, 2.
 λόχος, quarta pars τῆς τάξεως, cen-

- turiæ, manipulus 24 militum 6, 3, 21. dux λοχαγός 2, 2, 5, 6. 3, 3, 7. λοχίται milites ad λόχον pertinentes 2, 2, 7.
- λύειν, solvere vinctum, liberare vinctulis 3, 2, 12. τὴν στρατιάν, dimittere exercitum 6, 1, 2. τὴν τάξιν πᾶσαν, totam aciem distrahere 5, 3, 58. λελύσθαι ἀπ' ἀλλήλων, non communi uti imperio 1, 1, 4.
- λυκοῦν. λελυκωμένα πρόβατα, oves a lupis laceratæ 8, 3, 41.
- λυμαίνεσθαι, lædere 5, 3, 44. 8, 2, 22. τοὺς πολέμιους, lædere, lacessere 6, 3, 24.
- λυπεῖν τινα, male habere 2, 4, 10. 3, 3, 50. nocere, lædere 6, 3, 13. λυπεῖσθαι τινι, graviter ferre 3, 1, 27.
- λυπηρὸν, triste 7, 5, 82. λυπηρὸς βιοῦν, miseram trahere vitam 5, 4, 34.
- μάγος, magus 4, 5, 51; 6, 11. 7, 3, 1; 5, 35. 8, 3, 11, 24. V. ad 3, 3, 34.
- μάζα, panis hordeaceus 1, 2, 11. 6, 2, 28.
- μαθήματα ἀγαθὰ, litteræ bonæ, scientia rerum bonarum 2, 2, 14. μάθημα, res disciplina exercitiisque comparata et aucta 3, 1, 17.
- μάθησις, disciplina 3, 3, 53.
- μαθητὸν, quod disci potest 1, 6, 23.
- μαίνεσθαι τῇ τόλμῃ, furere audacia, avidissimum esse pugnae cædisque 1, 4, 24. 8, 3, 30.
- μακαρίζειν, beatum prædicare 5, 2, 28.
- μακάριος, beatus, cum accus. 8, 3, 39. Superl. 7, 2, 27. 8, 3, 48.
- μακαριστὸς, beatus prædicandus 7, 2, 6.
- μακρὰ ὁδὸς, iter longum 5, 5, 42. μακρὰ ἐπιβοήθειαι, subsidia ex longo intervallo arcessenda 5, 4, 47. ἐπὶ μακρὸν πορεύεσθαι ibid.
- μακρὰν, οὐκ εἰς μακρὰν, mox 5, 4, 21.
- μάλα, valde. μάλα συμφορὰν τοῦτο ἡγούμεθα εἶναι 4, 2, 5. μάλα πὼς οὐκ ἐν χλιδῇ τετράμμεθα 4, 5, 54.
- μαλακία, mollities, ignavia 4, 1, 16. 8, 8, 15.
- μαλακίζεσθαι, segnius agere 2, 3, 3, 3, 41. 4, 2, 21. μαλακύνεσθαι 3, 2, 5. 6, 3, 27.
- μαλακὸν, mollis (ἐπὶ τὸ πρηνὲς καὶ) 2, 2, 24. μαλακοῦ pro ἀγαθοῦ, oppositum κακῶ, codd. 4, 2, 37. τῶν ἀγαθῶν καὶ τῶν μαλακῶν καὶ εὐφροσυνῶν πασῶν 7, 2, 28.
- μᾶλλον. οὐδὲν μᾶλλον, nihilominus 1, 4, 22. μᾶλλον εἰδέναι, certius rem cognovisse 4, 5, 53, μᾶλλον cum comparat. 1, 6, 25. 2, 2, 12. 4, 10, 15. μᾶλλον δέ, imo 5, 4, 49.
- μανθάνειν τινός, ab aliquo discere 1, 6, 44. παρά τινος 2, 3, 9. cognoscere 2, 4, 31.
- μανότερον, rarius 7, 5, 6. λόγοις μανότεροις var. 1, 4, 4.
- μαντεία, responsum oraculi 7, 2, 21.
- μαντική, divinatio 1, 6, 2, 23.
- μάντις, augur, seu interpres consilii divini 1, 6, 2. haruspex 3, 3, 34.
- μάσσαν, longior 2, 4, 27.
- μαστεύειν, quærere, cupere, animo contendere, oppr. πρῶτος εἶναι 2, 2, 22.
- μαστιγοῦν, flagris cædere 1, 3, 18; 4, 13.
- μαστιγοφόροι, flagelliferi 8, 3, 9.
- μάταιος, vanus, sine fructu 8, 7, 15.
- μάτην φοβεῖσθαι, temere timere 2, 1, 3.
- μάττειν, farinam subigere 8, 2, 6.
- μάχαιρα, gladius, κοπίς 2, 1, 16, 21. Homero μάχαιραν esse παραξιφίδα contra Zenodotum monetur in Scholiis Venetis II. E, 610.
- μαχαιοφόροι, gladiis instructi 3, 2, 10. 6, 2, 10.
- μάχεσθαι τινι, cum aliquo pugnare 3, 1, 18, 23. τῷ λιμῶ, resistere fami 3, 1, 5. 6, 1, 14. μάχεσθαι πρὸς κέρας, adversus cornu hostile pugnare 7, 1, 22.
- μάχη, pugnae ratio 2, 1, 7. contentio 7, 5, 38.
- μάχιμον, τὸ, qui pugnant 5, 4, 46.
- μεγαληγορεῖν, magnifice prædicare 4, 4, 2. magnifice loqui, gloriosius loqui 7, 1, 17. μεγαλήγορος, jactabundus ibid.
- μεγαλοπρεπὴς ἐπιμέλεια, cura præstantior et honorificentior 1, 6, 16.
- μεγαλοπρεπὴς, amplius, gloria et splendore excellens 5, 5, 8. μεγαλοπρεπέστατον φαίνεσθαι 2, 4, 5.
- μεγαλοπρεπῶς, munifice et large 6, 2, 4, 6.
- μεγαλόφρων πρὸς τοὺς πολέμιους, animosus adversus hostem 2, 1, 29.
- μέγας, magnus statura 1, 3, 17. 2, 3, 5. magnus opibus, potens 5, 5, 8, 9. 8, 3, 7. μεγάλους ἡμᾶς εἶναι, opes nostras auctas esse 2, 4, 24.
- μεγάλοι ἄνδρες, homines adulti, qui virilem attigerunt ætatem 1, 3, 14.
- μέγιστα, quæ sunt maximi momenti, adeoque omnem curam vigilantiamque requirunt 7, 5, 52.
- μέγα εὐδαιμων, valde felix 5, 1, 27.
- τὸ μέγιστον, maxime 3, 1, 1. μέγᾳ λως εὐεργετῶν 8, 2, 10.

μέγεθος λαμβάνειν, grandiusculum fieri
1, 4, 3.

μεθίνααι, e manu mittere, opp. ἔχειν,
manu retinere 4, 3, 9.

μεθόρια, fines 1, 4, 16, 17.

μεθύειν, ebrium esse 7, 5, 21. μεθύ-
σκεσθαι, inebriari 1, 3, 11.

μείον ἔχειν τινός, deterioris esse con-
ditionis altero 4, 2, 8. οὐ μείους,
non pauciores 2, 1, 5. οὐ μείον ἢ 7,
4, 16.

μειονεκτείν, esse conditione deteriore
8, 6, 23.

μειονεξία, conditio deteriore 2, 1, 25.

μειοῦν, minuere 5, 5, 45. τι τῆς ἰσχύος
μειοῦσθαι 7, 5, 65.

μέλει. εἴ τί σοι μέλει τοῦ, si qua cura
rei te tangit 3, 1, 30. οἷς ἔμελε περὶ
τοῦ, quorum intererat de 5, 3, 23.
ἐμέλησέ μοι ὥστε εἰδέναι 6, 3, 19.

μελετᾶν, meditari, exercere 1, 6, 41.
2, 1, 21. c. *in fin.* 4, 1, 14.

μελέτην, exercitatio, meditatio 1, 2, 10.
8, 1, 37, 39.

μελέτημα, artificium quod exercetur
8, 1, 43.

μέλλειν, cunctari, desidiæ deditum
esse 1, 3, 15. 3, 1, 34. 7, 5, 76.
vereri 6, 1, 40. Cum fut. μέλλου-
σιν ἐγγραφήσεσθαι, sunt inscribendi
3, 3, 52. 1, 6, 17, 23. 2, 4, 10
etc.

μέλος, carmen 1, 6, 38.

μέμνημαι ἀκούσας σου, memini me au-
dire, cum diceris 1, 6, 3. 2, 4, 12.
ἐμέμνητο εἰπὼν, meminerat se di-
cere 3, 1, 31. μεμνῆτο 1, 6, 3. μνη-
σθῆναι, mentionem facere. τίς ἂν
Ἀστυάγει μνησθείη; 1, 4, 12. μνη-
σθῆναι πρὸς τινα περὶ Κύρου φλαυ-
ρόν τι 8, 2, 12.

μεμπτός (οὐ), haud spernendus 2, 1,
11.

μέμφεσθαί τινί τι 1, 4, 6. 7, 5, 42.

μέμψις, reprehensio 5, 5, 14.

μέν, non sequente δέ: ut ἐγὼ μὲν 2, 2,
10. 4, 2, 25. σὺ μὲν 4, 5, 17. ἡμεῖς
μὲν 4, 5, 50. μὲν ἄρα 2, 1, 4. μὲν
γε, quidem 2, 1, 2. 5, 5, 32. μὲν δὲ,
igitur 1, 2, 1, 6 etc. καὶ μὲν δὲ 8,
4, 17. καὶ—μὲν δὲ 3, 3, 49. 8, 2,
13. καὶ μὲν δὲ καὶ 8, 4, 8. μὲν οὖν,
imo vero 8, 4, 10. μέντοι, vero,
post μὲν 1, 3, 2, 13. 2, 4, 13. con-
tra 5, 5, 13. 7, 1, 48. veruntamen
2, 1, 5, 13. repetitum 5, 2, 12; 4,
28; 5, 11. 7, 1, 48. καὶ μέντοι, et
nihilominus 3, 1, 27. καὶ—μέντοι 1,
4, 9, 20. 8, 2, 5. οὐ μέντοι, non
tamen 4, 5, 31. 5, 1, 11. μέντοι,

sane, profecto, vero 1, 4, 19. 6, 6.
γε μέντοι 2, 1, 9; 1, 11. 5, 4, 19;
5, 25. μέντοι γε ad 1, 6, 18. 5, 5,
11, 25.

μένειν, in acie stare, opp. φεύγειν 2,
1, 9. 3, 3, 45, 63. domi manere 1,
2, 12. 8, 1, 38. non domum disce-
dere 6, 1, 1.

μένος, ardor animi 3, 3, 61. μένος ἐμ-
βάλλειν, animos addere 5, 2, 34.

μεριμνᾶν, sollicitum esse, πολλά 8, 7,
12.

μέρος, pars, τοσοῦτον 2, 3, 6. ἐν
μέρει, vicissim, mutatis vicibus 2,
3, 18. ἐν μέρει ἀκροβολιστῶν εἶ-
ναι, fungi munere ferentarium,
eminus pugnare, velitum more
pugnare 6, 1, 28. τὸ μέρος ἀξιέ-
παινον ποιεῖν, partem exercitus sibi
mandatam reddere laude dignam
3, 3, 6.

μεσόλευκος, albo distinctus 8, 3, 13.

μέσον ἡμέρας, merides 4, 4, 1. μέσον
νυκτῶν, media nox 5, 3, 52. τὸ μέ-
σον τῆς σπουδῆς, festinatio medio-
cris 2, 4, 28. ἐν μέσῳ, in promptu
4, 5, 49. ἐν μέσῳ εἶναι τοῦ συμ-
μίξαι, impedire quominus con-
junctio fiat 5, 2, 26. ἐν τῷ μέσῳ
ἐάντων παρέχειν, in publico versari
7, 5, 46. εἰς μέσον ποιεῖσθαι, in
medio proponere 2, 1, 14. εἰς τὸ
μέσον τῶν τάξεων λέγειν, apud cen-
turies uti oratione 3, 3, 7. 8, 5,
22. διὰ μέσον ποιεῖσθαι, in medium
recipere 6, 3, 3. τῶν ἐν μέσῳ 2,
2, 3. κατὰ μέσον τῆς αὐτοῦ στρατιᾶς
7, 5, 3.

μεστός, repletus cibo, opp. ἄδειπνος
8, 4, 21.

μετὰ τινος μάχεσθαι, aliquem socium
habere in pugna 7, 1, 13. 2, 1, 12.
μετὰ τινος εἶναι, stare ab aliquo 2,
4, 7. οἱ μετ' ἐμοῦ, mei 2, 4, 16.
Conf. 2, 1, 20. 6, 4, 20. 8, 1, 25.
μετὰ σοῦ, te adiutore 4, 6, 7. Conf.
6, 1, 41. μετ' ἐμὲ δεύτερος, post me
secundo loco 2, 2, 4. ὁ μετὰ ταῦτα
χρόνος, tempus posterum 7, 2, 22.
πόλιν πλουσιωτάτην μετὰ Βαβυλῶνα
7, 2, 11.

μεταβάλλειν. οὐ πολὺ μεταβαλοῦμεν,
non multum recedemus a consue-
tutine in ratione victus 6, 2, 27.
μεταβάλλεσθαι, converti vel dex-
trorsum vel sinistrorsum 7, 5, 6.

μετάγειν, sequi cum exercitu alterum
7, 4, 8.

μεταγιγνώσκειν, sententiam mutare 5,
5, 40.

- μεταδιώκειν, persequi 4, 3, 3. statim subsequi 7, 3, 7.
 μετάδοσις σίτων, cibum impertiri 8, 2, 2.
 μεταξενγύναι ἵππους, equorum junctionum in curru mutare locum 6, 3, 21.
 μεταθεῖν, cursu persequi 2, 4, 24, 27.
 μεταλαμβάνειν ἱμάτια, vestes mutare 4, 5, 4. μεταλαμβάνειν τινός, potiri aliquo, *h. e.* alicujus consuetudine frui 7, 5, 51.
 μεταμέλεια, pœnitentia 5, 3, 7.
 μεταμελόμενος, quem pœnitet 4, 6, 5.
 μή μεταμελῆσαι τῆς πρὸς ἐμὲ ὁδοῦ 5, 1, 22. 8, 3, 32.
 μετανοεῖν, mutare sententiam 1, 1, 3.
 μεταξὺ, inter 7, 1, 10. μεταξὺ πορευόμενοι, inter eundem, in itineribus 8, 8, 11.
 μεταπέμπεσθαι, ad se vocare 1, 3, 1. mittere qui afferant 6, 2, 1.
 μετασκευάζειν, immutare, aliter instruere 6, 2, 8.
 μεταστρατοπεδεύεσθαι, castra movere 3, 3, 23.
 μεταστρέφεσθαι, se convertere 2, 2, 7. 8, 3, 28, 30.
 μετατάττεσθαι, aciem mutare 6, 1, 43.
 μεταφέρειν, ab alio in alium transferre 1, 6, 39.
 μετεῖναι, obvenire 2, 3, 6. φροντίζων οὐ μετῇν αὐτῇ, curarum erat expers 7, 2, 28. μέτεστι μικρόν τι ὑμῖν ἐμοῦ, perexigua vobis est copia mei 7, 5, 44.
 μετελθεῖν, quærere, repetere 6, 3, 1.
 μετέχειν ἀρχῶν, participem esse 1, 2, 15. μετέχειν μέρος, participare 2, 3, 6. πλείστον τινος μέρος, maxime alicujus consuetudine frui 7, 5, 54.
 μετεωρίζεσθαι, in sublime ferri 6, 3, 5.
 μετουσία copia 8, 5, 23.
 μέτριος, modicus, moderatus 2, 4, 14. ὅσον μέτριον 2, 4, 22, 30. τὸ μέτριον 26. μηδὲ μετρίους 5, 5, 32.
 μετριότης, moderatio, temperantia in cibo potuque 5, 2, 17.
 μέτωπον, frons, aciei linea prima hostem versus a cornu altero ad alterum 2, 4, 2, 3.
 μέχρι τοῦδε, adhuc 6, 1, 11. μέχρι ἑσπέρας, ad vesperam usque 1, 4, 23. μέχρι τοσούτου, ad hoc usque intervallum 1, 4, 23.
 μή, ne. μή οὐ 1, 1, 3, 1, 4, 2. μή οὐχί 2, 2, 20. 4, 3, 8. μή ὅτι—ἀλλ' οὐδὲ, 3, 2, 21. μή ὅτι—ἀλλὰ οὐ, non modo—sed ne—quidem 7, 2, 17. μή ὅπως—ἀλλὰ οὐδὲ 1, 3, 10. μήποτε *c. opt.* 5, 3, 7. μή πώποτε 3, 1, 37. μήτοι γε, nullo modo 2, 3, 24. μηδέ γε—μήτοι 2, 4, 27, 28. τὸ μή 5, 1, 25. τὸ μή οὐ 1, 6, 32. 7, 5, 42. μηδὲν λέγειν, dicere aliquid futile, nullo modo probabile 8, 3, 20. μηδενὸς πλείω, nihilo plura 5, 2, 19.
 μήκιστον, longissime, *opp.* 4, 5, 28.
 μῆν, vero. τί μῆν 2, 2, 11. πῶς μῆν, τίως μῆν ἔνεκα, cur tandem 1, 6, 28. 3, 1, 41. 8, 4, 10. οὐδὲ μῆν, nec vero 4, 5, 27. οὔτε—οὔτε μῆν, nec—nec 5, 4, 11.
 μηρός, femur 2, 3, 18.
 μηχανᾶσθαι, moliri, comparare 1, 6, 13, 22. λαμβάνειν 35. 4, 5, 49. μηχανημένα ἐξ ἀδίκου, malis artibus parata 8, 8, 18. μηχανᾶσθαι γέλωτα, risum movere 2, 2, 12, 14. ἀρκέσει μηχανώμενος, ἕως 5, 4, 36. τεχνῶν τῶν μεμηχανημένων, seq. infinitivo, 8, 3, 1.
 μηχανή πολλή καὶ μάχη περὶ τοῦ προσελθεῖν, multiplex molitio 7, 5, 38. μηχαναὶ ἀπαλλαγῆς τοῦ βίου, modi excedendi e vita 5, 1, 12. μηχανὰς μηχανᾶσθαι, artibus uti 1, 6, 39. μηχαναὶ, machinæ bellicæ ad muros demolandos 6, 1, 20. 7, 2, 2. μηχαναὶ, turres rotatæ 6, 1, 52; 3, 8 et 28. 7, 1, 39; 5, 52.
 μηχανήμα, consilium, res excogitata 8, 6, 17. μηχανήματα πρὸς τοὺς πολεμίους, consilia adversus hostes excogitata 1, 6, 38. machina 7, 4, 7.
 μηχανοποιός, machinarum bellicarum faber 6, 1, 22.
 μαιφόνος, homicida 8, 7, 17.
 μιάρος, sceleratus 1, 3, 11.
 Μίθρης, Sol, *Deus Persarum* 7, 5, 53.
 μικρόν, paululum 1, 2, 15. μικρόν τι μέρος, perexigua pars 7, 5, 44. ὅτι μικρότατον 5, 4, 26. οὐδὲ μικρόν μᾶλλον, ne tantillum quidem magis 5, 2, 12. μικροῦ, prope, parum abfuit quin 1, 4, 8.
 μιμνήσκεσθαι. V. μέμνημαι.
 μισθὸν φέρειν, pecuniam pro disciplina pactam ferre 1, 6, 12. μισθοῦ στρατεύεσθαι, mercenarium militem esse 3, 2, 7.
 μισθοῦσθαι, conducere 6, 2, 9, 10.
 μισθοφορεῖν, stipendia facere 3, 2, 25.
 μισθοφόροι, mercede conducti 2, 1, 2.
 μνήμα, monumentum, sepulcrum 7, 3, 11. 8, 7, 27.
 μόλις, vix tandem 1, 3, 4; 4, 24.
 μονιμώτατοι, de militibus gravis armaturæ, qui maxime resistunt hosti 8, 5, 11.

μόνιππος, equus singularis, qui servit equitī, opp. equo currum subeunti 6, 4, 1.

μόνον, simpliciter, sine interventu alius rei 3, 1, 22. *μόνον οὐκ*, tantum non, propemodum 7, 5, 50. *οὐ μόνον γε*—ἀλλὰ καὶ 1, 6, 17. 8, 3, 7. *μόνος μόνῳ ἔλεξε*, solus cum solo, remotis arbitris, locutus est 6, 1, 36. *μονοσιτεῖν*, semel tantum die quoque sumere cibum 8, 8, 9.

μόνως, tantum 3, 2, 23.

μουσουργός, psalteria 4, 6, 11. 5, 1, 1.

μουσικός, musicæ artis peritus 1, 6, 38.

μουσική 3, 3, 55.

μοχθεῖν, laborare 1, 6, 25.

μοχθηρὸς, inutilis et improbus 5, 1, 12, 13.

μύειν, claudere oculos 8, 3, 27.

μυρίαρχος, præfectus myriados, denum millium 3, 3, 11. 6, 3, 20, 21. 8, 1, 14.

μυριοί, innumeri 5, 1, 13.

μυριοστὺς, legio denum millium 6, 3, 20.

μυσάττεσθαι, fastidire, aversari 1, 3, 5.

μῶρος, stultus 3, 3, 45. 7, 3, 10.

νάπη, saltus 1, 6, 43.

νάρθηξ, bacillus, ferula 2, 3, 17.

ναρθοκοφόροι, ferulas gestantes 2, 3, 18, 20.

ναυαγεῖν, naufragium facere 3, 1, 24.

νεαλῆς, recens, integer viribus 8, 6, 17.

νεανισκεύεσθαι, ætatem juvenilem transigere 1, 2, 15.

νεαρὸν τι, species aliqua juvenilis 1, 4, 3.

νεῖσθαι, ire 4, 1, 11.

νεκρὸς, corpus mortui 7, 3, 4.

νέμειν, distribuere 4, 5, 53. tribuere, tradere 2, 1, 9. pascere 3, 2, 20.

νέμεσθαι, pasci 1, 1, 2; 6, 4, 6, 3, 5.

νεόγαμος, recens maritus 3, 1, 36.

νευρορραφεῖν, nervis consuere 8, 2, 5.

νεωστὶ, recens, paulo ante 3, 3, 36.

νέωτα. εἰς νέωτα, in annum proximum 7, 2, 13. 8, 6, 15.

νικητήριον, præmium victoriæ 2, 1, 24. 8, 3, 33. *νικητήρια ἐστιᾶν*, epulum victoriæ causa dare 8, 4, 1.

νομεὺς, pastor 1, 1, 2. 8, 2, 14.

νομή, pascuum 3, 2, 20. *νομαὶ κτηνῶν*, greges pascentes 5, 4, 28.

νομίζειν, lege sancire 8, 5, 3; 8, 8. *νομίζεται* 8, 7, 27. *νομιζόμενος*, more receptus, usitatus, solemniss 3, 2, 19; 3, 58. *τὰ νομιζόμενα τοῖς θεοῖς*, quæ diis debentur e lege 4, 5, 14. *τὰ νομιζόμενα ἱερὰ*, sacra solemnissima 8, 7, 1.

νόμιμος, legum cultor 1, 6, 27. *νόμιμον*, legibus consentaneum 1, 3, 17. usu receptum 1, 3, 2. *νόμιμον ποιεῖσθαι*, lege sancire 8, 4, 5. *τὰ πρὸς τοὺς νόμιμα πολεμίους* 1, 6, 34. *νομίμως*, legitime 8, 1, 2.

νόμισμα, numisma 4, 6, 12.

νόμος, mos 1, 2, 4; 4, 27, 28. *νόμος βλέπων rex bonus* 8, 1, 22.

νόσημα, morbus 6, 2, 27.

νοσηρὸς, insalubris 1, 6, 16.

νοσφίζεισθαι, avertere 4, 2, 42.

νουθετεῖν, admonere 8, 2, 15.

νυκτερεύειν, pernoctare 4, 2, 22.

νυκτοπορεῖν, iter nocturnum facere 5, 1, 19.

νυκτοφυλακεῖν τὰ ἔξω, castrorum partes exteriores custodire per noctem 4, 5, 3.

νύκτωρ, noctu 4, 5, 6.

νῦν, modo, paulo ante, *c. imperf.* 4, 5, 48. 5, 4, 32. 7, 1, 43. *c. perf.* 5, 2, 27. *νῦν δὴ*, modo *c. perf.* 7, 5, 53. *c. fut.* 4, 1, 23. *τὸ νῦν εἶναι* 5, 5, 35. *νῦν c. fut.* dehinc 7, 2, 27. *ἄγετε νῦν* 4, 2, 37. *νῦν δὲ*, veruntamen 8, 3, 32.

νύξ, ἐκ νυκτός, ἐκ τῶν νυκτῶν noctu 1, 4, 2. 8, 5, 12.

νυστάζειν, dormitare 8, 3, 43.

νωτοφόρον, τὸ, jumentum, quod dorso portat onus 6, 2, 34.

ξενίζειν, hospitio excipere 8, 3, 35. *τινὰ πολλοῖς ἀγαθοῖς* 5, 3, 2.

ξένιον, munus hospitale 3, 1, 42. 5, 4, 14.

ξηρόν, τὸ, τοῦ ποταμοῦ, flumen vadosum 7, 5, 18.

ξύειν, radere, polire 6, 2, 32.

ξύλην, ascia, radula, instrumentum ferreum ad poliendum lignum 6, 2, 32.

ξύλοκόπος πέλεκυς, securis ad ligna findenda 6, 2, 36.

ξύστον, hasta 4, 5, 58; 6, 1. 7, 1, 33.

ξύστοφόροι, qui ξυστοῖς utuntur 7, 5, 41. 8, 3, 16.

ὁ. καὶ τὸν 1, 3, 9. *ὅσοι οἱ μὲν—οἱ δὲ* 1, 1, 1. Conf. 5, 5, 41. 7, 1, 24.

ὄγκος, moles 6, 2, 32.

ὀγμεύειν τινι, ante aliquem procedere serie longa 2, 4, 20.

ὅδε, hic. *τῇδε*, ita 8, 1, 31; 2, 21; 8, 6.

ὁδοποιρία, iter 1, 2, 10.

ὁδοποιίας ἦν τι δέη, si quando via est munienda 6, 2, 36. *ὁδοποιοί*, operæ muniendarum viarum 6, 2, 36.

- ὁδὸς τοῦ ποταμοῦ, fluminis alveus 7, 5, 16. τῆς ἐπὶ οἶκον ὁδοῦ 7, 2, 1. ὁδὸς ἐπὶ τι, ratio efficiendi aliquid 1, 6, 24. καὶ τίνα δὴ ὁδὸν ἰὼν, quomodo tandem? 1, 6, 16.
- οἷ, quo 5, 4, 15.
- οἴκαδε γράφειν ἐπιστολὴν, ad suos epistolam scribere 2, 2, 9. τὰ οἴκαδε ποθεῖν, desiderio reditus in patriam teneri 1, 3, 4.
- οἰκεῖν, gubernare, administrare. πόλις οἰκεῖται 8, 1, 4. οἶκος 2, 2, 26. 5, 4, 39. 8, 6, 14. οἰκεῖται σκηνὴ καλῶς στρατιωτικῇ 4, 5, 39. ποῖα πόλεις νομίμως ἂν οἰκήσειαν 8, 1, 2. οἰκουμένη, scil. χώρα, loca habitata 3, 3, 2. 4, 4, 5.
- οἰκεῖός τινι, familiaris 4, 6, 13. 7, 5, 49. conjunctus cum aliquo 8, 7, 14. proprius, non alienus, nostræ potestatis et usus 4, 5, 39. 7, 5, 56. οἰκεῖότερά σοι, ad te pertinent magis 8, 7, 16. ἱππικὸν οἰκεῖον, equitatus proprius, opp. equitatus sociorum 4, 3, 4, 8. οἰκεῖότατα θεραπεύειν, diligentissime colere 5, 5, 30.
- οἰκεῖότης, conjunctio 8, 7, 15.
- οἰκέται, quicunque reguntur a patre-familias 4, 2, 2. 5, 4, 2. sed servi 1, 1, 1. 4, 2, 37; 5, 8.
- οἰκημα, tabulatum, contignatio, constructio 6, 1, 52, 53.
- οἰκήτωρ, incola 3, 3, 31.
- οἰκοδομεῖν, exstruere 7, 5, 11. 8, 2, 5. munire, muro cingere 3, 1, 1. ἐπὶ τι, collocare firmiter et adstruere 8, 7, 15.
- οἰκοθεῖν, domo 1, 2, 8. e patria 2, 4, 9. 3, 2, 29. domestico jure 2, 2, 19. de consuetudine domestica 2, 3, 7.
- οἴκοι, domi, in patria, apud suos 1, 3, 18. 5, 3, 24. τὰ οἴκοι, res domesticæ 6, 1, 42.
- οἰκονομία, rei domesticæ administratio 1, 6, 12. ἡ περὶ τὸ φρούριον οἰκονομία, constitutio castelli 5, 3, 25.
- οἰκονομικός, rei private administrandæ peritus 2, 2, 14. οἰκονομικὰ rei familiaris administratio 8, 1, 14.
- οἰνοχοεῖν, vinum infundere 1, 3, 8. οἰνοχόος, pocillator 1, 3, 8.
- οἶος, c. ἡγῆν. præcedente τοιοῦτος 1, 2, 3. οἶος ἔπεςθαι, ita comparatus ut sequatur 2, 2, 23. 7, 3, 13. οἶός τ' εἰμί, possum 6, 1, 38. ὅποτε οἶόν τ' εἶναι, quotiescunque otium esset 1, 4, 15. οἶόν περ εἰ, ac si 1, 6, 19. οἶα δὲ, utpote, i. q. ἅτε 4, 2, 4. οἶα δὲ ὦν, ut omnino erat 1, 3, 2. οἶα δὲ εἰκός, ut quidem est verosimile 4, 2, 32.
- οἰχεσθαι, abire 2, 2, 4, 9. 3, 2, 14. οἰχομαι παραφέρων 2, 2, 4. λαβὼν 5, 5, 32. φεύγων 6, 2, 19. mori 3, 1, 13. 7, 3, 8. οἰχομαι, perii 5, 4, 11.
- οἰωνίζεσθαι, augurium captare 1, 6, 1.
- οἰωνοί, aves 1, 6, 44. αἰσιοι, bonæ 3, 2, 5.
- ὀκνεῖν, timere, formidare 2, 2, 21. 6, 1, 17. trepidare 3, 1, 2. τὸ μέλλον, de eventu rei esse sollicitum 7, 1, 25. περί τινος 4, 5, 20. nolle 6, 1, 32.
- ὀκνηρότερον προσιέναι, cunctantius adire 1, 4, 6.
- ὀκτάρρηνμον ἄρμα, currus octo temonum 6, 1, 52.
- ὄλβος, opes, felicitas ex abundantia opum et divitiarum 1, 5, 9. 4, 2, 44, 46.
- ὀλιγοετία, annorum paucitas 1, 4, 3.
- ὀλοκαυτεῖν, victimam totam comburere 8, 3, 24.
- ὀλοπόρφυρος, totus purpureus 8, 3, 13.
- ὀλος, totus. τὰ ὅλα, summa respublica 8, 1, 13. ἡ τῶν ὄλων τάξις 8, 7, 22.
- ὄλως, plane 5, 4, 34.
- ὀμαλός, planus 5, 3, 36.
- ὀμηρος, obses 4, 2, 7.
- ὀμνυμι τοὺς θεοὺς, juro per deos 5, 4, 31; 1, 28.
- ὀμόγλωττοι, qui eadem utuntur lingua 1, 1, 5.
- ὀμογνῶμονεῖν τινι, cum aliquo consentire 2, 2, 24. 3, 3, 20. ὀμογνώμονά τινα λαμβάνειν, in suam sententiam adducere 2, 2, 24. τινὰ τινι ποιεῖν, in alterius sententiam adducere 5, 5, 46.
- ὀμόθεν παῖεσθαι, cominus cædi 2, 3, 20. τὴν μάχην ποιεῖσθαι, instituere ut cominus pugnetur 8, 8, 22. διώκειν, proxime insequi 1, 4, 23. γενέσθαι, iidem ortum esse parentibus 8, 7, 14.
- ὀμοιός τι, similis in 6, 1, 37. ὅμοιοι, qui sunt ejusdem conditionis 1, 5, 5; 6, 25. 2, 1, 13. qui ejusdem cupidus sunt gloriæ 3, 3, 10. τῶν ὁμοίων ἡμῖν ἀξιοῦσθαι, præmia nostris paria consequi 2, 1, 15. ὁμοία ταῖς δούλαις ἐσθῆς, vestis illarum vestibus 5, 1, 4. ἄρματα ὅμοια ἐκείνῳ, similes illius curribus 6, 1, 50.
- ὁμοίως, eodem modo, seq. ὥσπερ, 1, 6, 25. οὐχ ὁμοίως 5, 3, 50. ὁμοίως πάντες, æque 8, 2, 20. ὁμοίως φιλῶ 8, 7, 9.
- ὁμολογεῖται, constat, communi scriptorum consensu traditur 1, 2, 1.

ὁμολογέσθαι, publice probari 1, 3, 18. ἵνα εἰδῶς ὁμολογῆς, ut certo, non dubitanter, profitearis 4, 5, 26. ὁμόως, uno animo et sensu 6, 4, 15. ὁμοροί, finitimi 2, 1, 6. 3, 1, 34. ὁμόσε ἰέναι τοῖς πολεμίοις, manum conserere, cominus congredi cum hoste 2, 1, 9, 21. 3, 3, 57. etc. ὁμόσε τοῖς πολεμίοις συμμιγνύναι, id. 7, 1, 26. ὁμόσε φέρεσθαι, irruere 1, 4, 11. 3, 3, 63. ὁμόσε γίγνεσθαι 1, 2, 10. 2, 3, 18. ὁμότιμοι, proceres Persarum, qui publica et eadem disciplina Persica rite functi, quæ describitur 1, 2, 15. 7, 5, 85, pari sunt dignitate. *Hinc oppronuntur τοῖς δημόταις, plebejis 1, 5, 5. 2, 1, 14; 2, 21; 3, 5. ὁμότιμοι et πεπαυδευμένοι ὥς δεῖ copulantur 3, 3, 70. et ὁμότιμοι et ἐπικαίριοι 7, 5, 71. ἴδεν oppronuntur τοῖς ἄρχουσι τῶν Μήδων καὶ τῶν Ὑρκανίων 5, 3, 2. locum præcipientum obtinent in acie et exercitu 2, 1, 2, 3. 3, 3, 34. 4, 1, 59. 4, 5, 15, 58. 5, 4, 17. differebant armis a plebejis 2, 1, 9, 16. conjunguntur cum magistratibus et senioribus 8, 5, 21. ὁμοτράπεζοι, qui communi victu utuntur 7, 1, 30. ὁμοῦ, in propinquo 3, 1, 2. εἶναι πάνν ὁμοῦ 6, 3, 7. ὁμοῦ ἔχειν, in uno loco habere 3, 1, 6. ὁμοῦ εἶναι, conjunctum esse 1, 4, 17. convenisse 3, 2, 11. ὁμοῦ γίγνεσθαι 2, 3, 20. et ὁμοῦ προσιέναι ἀλλήλοις 7, 1, 9. est congredi. ὁμοῦ φέρεσθαι ἐπὶ τινα, instare persequendo aliquem 1, 4, 23. ὁμοῦ καὶ, pariter atque 3, 3, 64. ὁμόφυλος, qui est cognati generis 8, 7, 20. ὁμόφυλοι ὄρνιθες, aves generis ejusdem 1, 6, 39. ὁμόφυλοι, qui ejusdem sunt gentis 5, 4, 27. ὅμως, tamen 2, 2, 13; 4, 23. ὅμως χάρισαί μοι 1, 4, 9. ὅμως καὶ ἐν τῇ πολεμίᾳ ὄντες θαρροῦμεν 5, 1, 26. ut *Œcon.* 16, 8: Οὕς ἂν αἰσθάνωμαι ὅμως καὶ εὖ πάσχοντας ἔτι ἀδικεῖν πειρωμένους. ὀνήσῃ, prodesse 5, 4, 11. 7, 2, 20. ὄνομα· ἐν ἀτίμῳ ὀνόματι, i. e. loco 6, 4, 7. ὄνομα κείται 2, 2, 12. ὀνομάζειν τινὰ, nomine appellare 3, 3, 59. 5, 3, 46, 50. 7, 1, 19. ὀνομαστὶ καλεῖν 4, 1, 3. et ὀνομαστὶ ἀνακαλεῖν 2, 2, 28. ὀνομαστὶ παρακαλεῖν ἕκαστον 1, 4, 15. ὀξύς, acidus 6, 2, 31. ὀξύς καιρὸς, oportunitas brevis 8, 5, 7. ὀξέως, celeriter, festinanter 2, 4, 6.*

ὄπη, qua, seq. πορεύεσθαι 5, 5, 44. seq. ταύτη 2, 4, 27. ut—ita 8, 3, 2. ὄπισθεν, a tergo 1, 6, 40. οἱ ὄπισθεν, posteriores 2, 2, 8. ὀπισθοφυλακεῖν, extremi agminis esse custodem 4, 2, 1. 5, 4, 15. ὀπισθοφύλαξ i. q. οὐραγὸς 5, 2, 1. ὀπλίζειν, armare. ὀπλοῖς 6, 4, 4. ὀπλισάμενοι 6, 2, 16. ὀπλισμένοι 1, 6, 35. 6, 4, 16. ὀπλισις, armatura 2, 1, 16. ὀπλίται, milites gravis armaturæ 6, 3, 23. 8, 5, 12. ὀπλον 6, 1, 26. ὄπλα 6, 3, 22. statio militum 7, 2, 5. εἰς τὰ ὄπλα ἐμβαλόντας 8, 8, 24. ὀπλοφόροι, armati 5, 4, 27, 45. ὀπουπερ, quo 7, 3, 1. ὀπότεροι, alterutri 3, 2, 22, 23. 7, 4, 5. ὀπουπερ, ubi 3, 3, 5. 4, 5, 2, 36, 48. ὀπου γε, quandoquidem 2, 3, 11. 8, 4, 31. ὀπου, ubi, quum 2, 3, 18. ὀπτήρες, speculatores 4, 5, 17. ὀπως. οὐχ ὀπως, pro οὐ μόνον οὐ 8, 2, 12. ὀπως cum fut. 4, 2, 39. 5, 2, 21. ὀπως c. ind. pro ὅτι 3, 3, 20. ὀπως καὶ—οὕτω καὶ, ut—ita 5, 1, 23. cum ind. fut. post ἐπιμέλεσθαι et sim. 2, 2, 1. 4, 4, 5. 5, 2, 20. 6, 2, 5. 8, 1, 1; 3, 8. ὀπως ἂν cum opt. præ. 8, 3, 33. ὀπως μὴ, ne 1, 3, 18. 3, 3, 42. 4, 1, 16; 2, 39. ὀπως ἂν ἄριστα, quo pacto optime 2, 1, 4. ὀπως ἕκαστος κράτιστα δύναται, ut quisque optime possit 1, 4, 14. ὀπωςοῦν, quocunque modo 8, 3, 14. κὰν ὀπωςοῦν καταβεβλημένα, quamvis disjecta 2, 1, 27. οὐδ' ὀπωςοῦν φθονερῶς, ne cum ulla quidem invidentiæ suspitione 1, 4, 15. 8, 4, 20. ὀράματα δεινὰ, spectacula terribilia 3, 3, 66. ὀρᾶν πρὸς τινα, respicere ad aliquem, h. e. exspectare aliquid ab aliquo 2, 4, 11. 4, 1, 20. curare 4, 5, 3. ὀρᾶν ἰσχυρῶς τὸ δίκαιον, justique esse studiosissimum 8, 1, 26. ὀρᾶ ὀφείλων video me debere 5, 2, 8. ὀργανον, instrumentum 5, 3, 47. 7, 5, 79. ὀργίζεσθαι κραυγῇ, præ ira vociferari 8, 1, 33. ὀρέγεσθαι, appetere 5, 3, 48. ὀρεινὴ ὁδὸς, iter per loca montana 1, 6, 43. 2, 4, 22. ὀρθίους ποιέσθαι τοὺς λόχους, 3, 2, 6. πρὸς ὄρθιον ἄγειν, in loca ardua ducere 2, 2, 24.

- ὀρθός, rectus, stans, *opp.* πίπτων, 7, 1, 31. non inclinans se 8, 4, 20. *τιάρα* ὀρθή 8, 3, 13.
- ὀρθοῦσθαι, erectum stare 1, 3, 10.
- ὀρθῶς λογίζεσθαι, rem recte considerare 2, 2, 14. ἀποδιδόναι 7, 4, 12.
- ὀρίζειν τὴν ἀρχήν, terminare imperium, terminos imperii esse 8, 6, 21. ὀρίζεσθαι, terminos habere 8, 8, 1. ὄρια, fines 2, 1, 1; 4, 31.
- ὄρκος. σὺν θεῶν ὄρκω λέγω, iuro per per deos 2, 3, 12. ὄρκους ὀμνύναι 8, 8, 2. παραβαίνειν 4.
- ὀρμαθὸνς ἀμαξὸν ποιεῖσθαι, ordines ducere plaustrorum 6, 3, 2.
- ὀρμᾶν τὴν στρατείαν, suscipere expeditionem, proficisci contra hostes 8, 6, 20. εἰς τοὺς ἄνδρας impetum facere in hostes 7, 1, 17. εἰς φυγὴν, conjicere se in fugam 4, 2, 28. ὀρμᾶσθαι, proficisci contra hostes 1, 4, 5, 13. 5, 4, 20. 7, 1, 3. ἐπὶ τὴν στρατείαν 1, 6, 1. ἐπὶ τινα, aggredi 2, 4, 15. ἐκ Περσῶν 5, 1, 24. ἐνθεν ὥρμητο 5, 4, 51. ὀρμᾶσθαι ἀπὸ θεῶν, initium facere a cultu decorum 1, 5, 14. ἀπ' ἐλαχίστων 1, 6, 17.
- De copiis et apparatu exercitus Alexandri e Macedonia profecti contra Persas Plutarchus c. 15. καίπερ ἀπὸ μικρῶν καὶ στενῶν οὕτως ὀρμώμενος. ἐκ τοῦ ἴσου 2, 3, 8. ὁ λόγος ὥρμηθη, narratio cœpta est 1, 3, 1.
- ὀρμή, profectio adversus hostes 6, 2, 40. ὀρμὴν εἶναι ἄνω, hostes petere montes 3, 2, 6.
- ὀρυγμα, fovea 1, 6, 28.
- ὀρύττειν, fodere 7, 3, 5; 5, 15.
- ὀρφνινος 8, 3, 3.
- ὄς. καὶ ὅς, pro ἐκείνος seu οὗτος 2, 2, 7, 30. 3, 1, 10; 2, 18. etc.
- ὅσιος, sanctus, de loco 7, 5, 56. ὀσίως 8, 5, 26.
- ὀσιότης, sanctitas, pietas 6, 1, 47.
- ὀσμή, odor 1, 6, 40.
- ὅσον χρόνον, quamdiu 5, 3, 25. ὅσον μέτριον, modice 2, 4, 22. ὅσον παρσάγγην, ad parasangæ interval- lum, circiter parasangam 3, 3, 28. ὅσον ἐν ἐμοί, quantum in me est 8, 7, 11. ὅσα πλεονάκεις 1, 3, 14. ὅσα ὀξύτεροι 8, 5, 7. ὅσα cum *infin.* 5, 2, 4. ὅσαπερ, perinde atque, tanquam 1, 5, 12.
- ὅστις. ἅττα pro ἅτινα 3, 3, 8. τὰ ποῖ ἅτ' ἔργα 3, 3, 8. ὅ τι, τοῖτοις ἅπα- σιν 3, 3, 6. πάντας ὅτω 5, 3, 50. πάντα ὅτου 8, 2, 25. ὅστις οὖν, quicumque 8, 2, 3. οὐδ' ὅτι οὖν, omnino nihil
- 1, 6, 12. οὐδ' ὅτι οὖν ἥδιον 8, 3, 40. μηδ' ὅτι οὖν 3, 1, 19, 21, 22.
- ὅτι, quod. postpositum 1, 4, 7. 3, 2, 30, etc. repetitum 6, 4, 5. post ὡς 5, 3, 30. ὅτι ὅτε 6, 1, 9. post εἰ οἶδα 3, 1, 22. ὅτι, quod attinet ad id quod, 8, 3, 40. μὴ ὅτι, ne dicam 3, 2, 21. 8, 1, 28. ὅτι πλείστον, quam plurimum 4, 2, 23. 6, 1, 43. ὅτι ἥδιστα 7, 5, 55. ὅτι μάλιστα 7, 1, 9. ὅτι ἥκιστα ἐπιφθόνως 7, 5, 37.
- οὐ, nonne? 5, 5, 13. 7, 5, 8. οὐ μὰ τὸν Δία, οὐ μὲν δὴ, 1, 6, 9. 2, 2, 22. 5, 5, 18. 6, 3, 10. οὐ μὴ δέξονται, non verendum ne 3, 2, 8. οὐ μὴ κρύψω 7, 3, 12. δυνήσεται 8, 1, 5. οὐ γάρ; 1, 6, 12. οὐκέτι, non æque atque superiora 4, 3, 4. οὐ μὴ ἀλ- λά 1, 4, 8. οὐποτε, nunquam, de re futura 5, 1, 21. οὐκοῦν, igitur 1, 4, 9. 3, 1, 15. num? 2, 4, 15. 5, 2, 26, 29. οὐκοῦν, nullo modo 4, 1, 23. 5, 5, 41. non igitur 7, 5, 73. οὕτε — οὐδὲ μὴν 2, 2, 15. 4, 5, 27.
- οὐδαμῇ, nusquam 4, 3, 23.
- οὐδαμοῦ, nusquam 7, 1, 40. φαίνεται, 7, 3, 2.
- οὐδαμῶς, neutiquam, nullo modo 1, 6, 27. 5, 2, 37.
- οὐδεὶς, nemo, ἢ τις ἢ οὐδεὶς 7, 5, 45. οὐδὲν μᾶλλον, non magis 8, 4, 36. οὐδὲν τι, nullo modo 2, 4, 9. 3, 1, 27. 8, 3, 38; 4, 6. οὐδὲν τι μάλ- λον, nihilo magis 7, 1, 6. οὐδὲν εἰμι 8, 7, 17. οὐδέ τις ὅστις οὖν, nemo non 1, 4, 25. 7, 5, 61. 8, 2, 24. οὐ- δένες 1, 1, 2. 7, 5, 64.
- οὖν, igitur, in repetitione 1, 6, 5. 8, 1, 46.
- οὐρά, extremum agmen. κατ' οὐράν- τινος ἔπεσθαι, ἀκολουθεῖν, a tergo sequi 2, 3, 21; 4, 3.
- οὐραγός, qui cogit agmen, agminis aut aciei extremae præfectus 2, 3, 22. 3, 3, 40.
- οὐράνια σημεῖα, signa cœlestia, ut fulgur, tonitru, fulmen 1, 6, 2. 8, 7, 3.
- οὗς βασιλέως 8, 2, 10, 11.
- οὐσία, facultates, patrimonium 8, 4, 25.
- οὗτος, iste, 1, 3, 11. 4, 6, 6. ὁ πάπ- πος οὗτος 1, 4, 17. ἵπποι οὗτοι πολ- λοὶ 4, 3, 9. Γαδάτα τούτω 5, 3, 21. 8, 2, 16; 4, 16. καὶ ταῦτα, præser- tim 2, 2, 12. ταὐτ' ἄρα 1, 4, 27. ταύτη, ibi 7, 1, 21. sic 8, 3, 2. 8, 8, 5, 7.
- οὕτως ἔχε τὴν γνώμην, sic de me sen-

tias velim 1, 6, 11. οὕτως, ita, eo modo qui præcessit 1, 6, 32. οὕτω, adeo, οὕτω τιμᾶς 1, 3, 8. οὕτω πολεμείς 1, 3, 11. 3, 1, 19. οὕτω πολέμιος τῷ γέλῳτι, tam infestus risui 2, 2, 16. οὕτω πολλός, tantus 2, 2, 13. 2, 2, 6. 4, 1, 11. οὕτως, igitur 1, 6, 46. tum 2, 1, 1. 5, 2, 6. 8, 1, 30. hoc sensu imbutus 5, 5, 23. 6, 4, 6. hanc ob causam 1, 3, 17; 6, 5, 5. 4, 24. 8, 5, 71. οὕτω δὴ, itaque, igitur 1, 4, 17, 20; 5, 3. 2, 2, 21, etc. tum, inquam, in apodosi 2, 2, 6, 8, 5, 1. οὕτως 2, 2, 11. 3, 2, 22. ὀφείλειν τὴν ὑπόσχεσιν, reum esse promissi 5, 2, 8. ὄφελε, utinam 4, 6, 3. ὄφελος οὐδὲν γεωργοῦ ἀργοῦ, agricola otiosus est nulli usui 1, 6, 18. ἀρετῆς οὐδὲν ὄφελός ἐστι 1, 6, 14. 3, 1, 16. ὀφθαλμός βασιλέως, regis oculus 8, 2, 10, 11; 6, 16. ὀχεῖν, vehere, portare, φιάλην 1, 3, 8. ὀχεῖσθαι ἐπὶ τῶν ἵππων, vehi equis 4, 5, 58. ὄχημα, vehiculum 4, 2, 28. ὄχλος, turba, multitudo hominum, quæ sequitur exercitum 4, 2, 6. multitudo hominum, *de exercitu* 5, 5, 4. Plur. 6, 3, 29. turba hominum *regem adire cupientium* 7, 5, 39. ὄχλου ἰσομοιρία, jus æquabile, quo plebs et optimates, boni et ignavi, eorundem commodorum fiunt participes 2, 2, 21. ὀχυρὸς, firmus, munitus 6, 1, 15; 3, 25. ὀχυροῦσθαι τὰ τεῖχη φύλαξιν, urbem præsidio firmare 5, 4, 39. ὀφθαλμία, serissime 8, 8, 9. ὀψιμαθής, qui sero didicit 1, 6, 35. 3, 3, 37. ὄψις, conspectus. ἐξ ὄψεως μήκους ex intervallo quantum conspectus patet 4, 3, 16. ὄψον, opsonium, quicquid cum pane comeditur 1, 2, 8. 2, 2, 4, 5. ὄψοποιός, coquus 5, 5, 39. 8, 5, 3.

πάγη, retia avibus pacta in terra, 1, 6, 39. παγκάλη, perpulcra 8, 5, 28. παγκάλως, perpulcre 6, 4, 2. πάθημα, animi affectio 3, 1, 17. πάθος, casus acerbus 2, 2, 5. 5, 4, 32. 7, 3, 8. πάθος ἀνθρώπινον, calamitas, cui imbecillitas humana est obnoxia 5, 4, 19. locus, ubi luctuosa res est 7, 3, 6, 17.

παῖαν, 3, 3, 58. παιᾶνα ἐξάρχειν, carmen ἐπνίκιον canere victoria parta 4, 1, 6. exordiri carmen ad auxilium Martis implorandum 7, 1, 9, 25. παιγνία, lusus 2, 3, 18. παιδάριον, puerulus 1, 4, 12. παιδεία, institutio, disciplina 1, 1, 6. 7, 2, 24. τὴν παιδείαν ἐπιδείκνυσθαι, specimen disciplinæ edere 4, 2, 45. παιδεύειν, instituere 1, 2, 2, 3. ὄρνιθας, instituere aves, ut cantu suo pelliciant alias ad laqueos 1, 6, 39. παιδεύμα μέγιστον, disciplina maximæ utilitatis 1, 5, 11. παιδιά, lusus 2, 3, 18, 20. παιδικὰ, τὰ, amores, amasius 7, 5, 60. παιδικὸς λόγος, jocus, sermo amatorius 1, 4, 27. παιδοποιεῖσθαι, liberos procreare 5, 4, 12. παῖεν, cædere, verberare 1, 2, 2; 3, 17. ferire rostro 2, 4, 19. ferire gladio vel hasta *cominus*, *opp. τοξεύειν* et *ἀκοντίζειν*, 1, 4, 23. 2, 1, 16. 8, 5, 12. εἰς τὰ στέρνα, ferrum in pectus adigere 4, 6, 4. παῖεσθαι τὸν μηρόν, femur sibi percutere 7, 3, 6. παῖζειν τι, facete et jocosè proferre quid 5, 2, 18. 6, 1, 6. παῖς, ὁ, filius 1, 5, 4. puer 1, 3, 1; 6, 28. ἐκ παίδων ἐξελθεῖν 1, 2, 9. ἐκ παίδων 1, 5, 7. genere 5, 2, 13. ἡ παῖς, filia 5, 2, 8. puella 8, 4, 25. οἱ παῖδες, liberi 2, 4, 15. πάλαι, dudum 3, 3, 32. οἱ πάλαι, prisci 5, 5, 8. πάλαι ἐπιθυμῶ 5, 4, 32. παλαιὰ μαθήματα, disciplina dudum percepta 3, 3, 54. τὸ παλαιόν, olim, *opp. νῦν* 8, 8, 7. παλαμᾶσθαι τι χερσὶ, manuum officio uti ad efficiendum aliquid 4, 3, 17. παλαμαῖος, scelerum vindex 8, 7, 18. πάλη, lucta 1, 6, 32. πάλιν, rursus 1, 3, 15. πάλιν ἦκειν, redire 1, 4, 28. 7, 5, 52. 8, 3, 2. ἀπελθεῖν, inde redire 5, 4, 23. πάλιν ὁπίσω φεύγειν, refugere 7, 5, 26. πάλιν αὖ, simili modo 2, 2, 28. denuo 3, 1, 26. πάλιν δέ, item 3, 1, 18. παλλακὴ et παλλακίς, concubina 4, 3, 1. 5, 2, 28. παλτὸν, hasta major firmiorque jaculo 6, 2, 16. 7, 1, 2. quæ et *cominus* et *eminus* pugnando servit 1, 2, 9. 4, 3, 9. πᾶμπαν, omnino 1, 1, 1; 4, 4, 4, 2, 22.

- πάμπoλoς, permultus 8, 6, 17. Plur.
1, 1, 3, 4.
πανήγυρις, conventus 6, 1, 10.
παντάπασι, omnino 1, 3, 17; 4, 2.
πανταχῇ, ab omnibus partibus 6, 3,
20. 8, 3, 16. πανταχόθεν, undique
7, 1, 25. πανταχοῦ, ubique 5, 2, 8.
6, 2, 34.
παντελῶς, prorsus, omnino 1, 5, 7. 6,
1, 3.
παντοδαπός, omnis generis, varius 4,
2, 28. 7, 1, 32.
πάντοθεν, undique 5, 2, 4.
πάντως, omnino, 7, 1, 18. πάντως δει-
ξων, monstra diligenter 8, 3, 27.
πάνυ, valde. πάνυ μὲν οὖν 1, 6, 4.
πάνυ γε 7, 2, 15. πάνυ δὴ 7, 4, 1.
οὐ πάνυ τι 1, 1, 1; 6, 21. καὶ πάνυ
1, 6, 39. καὶ πάνυ πολὺ 6, 1, 41.
πρόσω πάνυ 1, 6, 39. πάνυ τοῦτο ποι-
ήσομεν, utique hoc faciemus 5, 3, 3.
παρά c. genit. παρὰ θεῶν πυνθάνεσθαι,
ex diis quærere 1, 6, 23. παρὰ τῶν
θεῶν σημαίνεσθαι, a diis portendi
1, 6, 2. παρὰ τινος ἔλθειν, ab aliquo
mitti 2, 4, 1. παρὰ τινος μανθάνειν,
ab aliquo discere 2, 2, 6. παρ' ἡμῶν
εἶναι, e numero nostro esse 2, 1, 9.
παρ' ὑμῶν, per vos, opera vestra 1,
5, 13. παρὰ σοῦ ἐξαγγέλλειν, verbis
tuis edicere 7, 5, 54. 8, 3, 2. τὸ
παρὰ Κναξάρου στράτευμα, Cyaxaris
exercitus 2, 4, 21. ἀκριβοῖ σοι
πάντα τὰ παρὰ σοῦ, 2, 2, 9. τὰ
παρὰ Κύρου, Cypri mandata 3, 1, 1.
ὁ παρ' ἐμοῦ, legatus meus 3, 2, 30.
4, 5, 18. ἐξάγγελλε αὐτοῖς τὰ παρ'
ἡμῶν 6, 1, 42. παρὰ διδασκάλοις,
apud magistros 1, 2, 15. παρ' ἐαν-
τοῦ, apud se domi, 3, 1, 19. cum accus.
juxta 1, 2, 9; 4, 18. 2, 4, 29. παρὰ τὸ
τείχος 5, 4, 41. παρὰ πόλιν ἄγειν,
propter s. præter urbem ducere ex-
ercitum 1, 6, 43. παρὰ τὴν Βαβυ-
λώνα παριέναι 5, 2, 29. ἡ παρ' ἐμέ
εἵσοδος, aditus ad me 1, 3, 14. παρὰ
τινα ἦκειν πάλιν, redire ad aliquem
4, 5, 25. παρὰ ταῦτα ποιεῖν, hæc
violare 1, 6, 33. παρὰ ἱέρὰ et παρὰ
οἰωνοὺς, invitis extis, auguriis 1, 6,
44. παρὰ τὸ δίκαιον, contra officium
5, 1, 13. παρὰ τὸ βέλτιστον πράτ-
τειν, ab officio recedere 5, 1, 8.
παραβαίνειν τι, migrare aliquid, non
servare 1, 2, 2. 3, 1, 21.
παραβάλλεσθαι ἴσα, periculo objicere
2, 3, 11.
παραβάτης, qui e curru pugnat 7,
1, 29.
παραγγέλλειν, edicere 1, 2, 5. 2, 3,
21, 22; 4, 2, 3. imperata deferre,
communicare cum altero 3, 3, 11,
70.
παράγειν, ab altitudine milites ducere
in frontem seu latitudinem 2, 3, 21.
5, 4, 44. deducere per aciem 3,
3, 12.
παραγίγνεσθαι, contingere. εὐτυχία 4,
1, 14.
παράδειγμά τινι εἶναι, exemplo suo
alterum docere 3, 3, 55.
παράδεισος, vivarium 1, 3, 14; 4, 5.
8, 1, 38.
παραδιδόναι, tradere 3, 2, 22; 3, 44.
se tradere, non repugnare 4, 4, 6.
renunciare mandata 3, 3, 61.
παραδόξα λέγειν, mira dicere, 7, 2,
16.
παραθαρρύνειν, animum addere 7, 1,
18.
παραινεῖν, adhortari 2, 3, 15. 3, 3,
35.
παραίνεσις, adhortatio 3, 3, 50.
παραιρεῖν, adimere 6, 1, 15.
παραισθάνεσθαι τινος, subaudire ex 4,
2, 30.
παρακαθῆσθαι, παρακαθίξεσθαι, assidere
7, 3, 10. 5, 5, 7.
παρακαλεῖν, arcessere, advocare 1, 5,
7. 2, 1, 5; 4, 21. παραστάτην 2, 1,
13. τὴν φλόγα, flammam excitare,
augere 7, 5, 23.
παρακαταθήκη, depositum 6, 1, 34.
παρακατακείμενος, i. q. παρακλήτης 2,
2, 28.
παρακελεύεσθαι, adhortari 3, 3, 43. 7,
1, 35, etc. πολλά τε καὶ ἰσχυρά,
cohortatione uti copiosa gravique
3, 3, 48.
παρακέλουςι et παρακελευσμός, co-
hortatio 3, 3, 50, 59.
παρακλήτης, qui juxta accubabat mensæ
2, 2, 28.
παρακονᾶν τὴν ψυχὴν, acuere animum
6, 2, 33.
παραλαμβάνειν τὰ ἔθνη αὐτόνομα ὄντα,
nancisci, invenire 1, 1, 4. πατρίους
ἀρχὰς ib. θησαυροὺς 7, 2, 14. acci-
pere 8, 6, 17.
παραλείπειν, deserere, non curare 5,
4, 18. τι τῶν τεταγμένων 8, 6, 16.
παραλείπεσθαι, restare explicandum
5, 3, 56.
παράλλαξις, mutatio, alternatio 6, 2,
29.
παραλλάττειν, præterire 1, 4, 21.
παραμεῖβεσθαι τὴν πόλιν, præterire
urbem 5, 4, 50.
παραμελεῖν τῶν θεῶν, rem divinam
negligere 1, 5, 14.

παραμένειν, manere 4, 2, 40, 43.
 παραμυθίδιον, femorale 6, 4, 1. 7, 1, 2.
 παραμυθεῖσθαι, consolari 3, 1, 23.
 παράνομα, quæ adversantur legibus et
 institutis 1, 6, 6.
 παραπίπτειν, casu occurrere 1, 2, 10.
 παραπλευρίδιον, munimentum laterum
 6, 4, 1.
 παρασάγγης, parasanga, horæ fere
 respondens mensura 2, 4, 21. V.
 Ind. Anab.
 παρασκευάζειν, instruere, munire 3, 3,
 1. persuadere 5, 4, 51. παρασκευά-
 ζεσθαι, se parare, meditari 1, 5, 9.
 5, 5, 47. se parare ad bellum 5,
 3, 6. ὡς αὐτίκα δεῖησον ἐπιδιώκειν,
 se parare ad statim insequendum
 3, 2, 8. παρεσκευάζετο ὡς ἀπιούσα
 πάλιν, parabat reditum 1, 3, 13.
 παρεσκευασμένοι εἰσὶν ὡς διαπραξό-
 μενοι 7, 5, 45. πολιορκήσειν παρα-
 σκευαζομένῳ 7, 5, 12. παρεσκευά-
 σμεθα, institutum, decrevimus 7,
 5, 84. παρασκευάζεσθαι ὅπλα, sibi
 parare 1, 4, 13. 6, 2, 25.
 παρασκευή, apparatus belli 1, 5, 4, 5,
 5, 2, 8, 3, 14.
 παράστασις, locus quem quis tenet in
 stando coram rege 8, 4, 5.
 παραστάται, qui a latere positus est
 alius 2, 1, 13. 3, 3, 59. 4, 5, 47. 6,
 4, 14. 8, 1, 10. adjutores 3, 3,
 21.
 παρατάττειν, aciem instruere 3, 3, 43.
 4, 2, 27. παρταξάμενος, acie in-
 structa 5, 3, 5.
 παρατείνειν, differendo cruciari 1, 3, 11.
 παρατιθέναι, cibum apponere 5, 2, 19.
 ἐπὶ τὴν τράπεζαν, 8, 2, 3. παρατιθέ-
 μενα, τὰ, cibi appositi 2, 1, 30. βρώ-
 ματα 5, 2, 16. παρατιθεσθαι σίτον,
 sibi apponere cibum 8, 6, 12. πα-
 ρατιθέναι, comparare, conferre in-
 ter se: ut παρατιθεῖς ἕκαστα διηγήθῃς
 μοι, singula ita inter se collata ex-
 posuisti mihi 1, 6, 14.
 παρτυγχάνειν, se offerre 4, 6, 4. πα-
 ρατυχόντες ἵπποται, equites qui
 forte aderant 1, 4, 18.
 παραντίκα. ἐν τῷ παραντίκα in præ-
 sentia, illico 2, 2, 24. αἱ παραντίκα
 ἡδοναὶ breves 1, 5, 9. 2, 2, 24. 8,
 1, 32.
 παραφέρειν, ad comedendum apponere
 1, 3, 6. 2, 2, 4. præterferre 2,
 2, 4.
 παραχρῆμα, repente 3, 1, 17. ἐν τῷ
 παραχρῆμα, statim 2, 4, 13.
 παραχωρεῖν τῆς ὁδοῦ, viam concedere
 7, 5, 20.

πάρδαλις, panthera 1, 4, 7; 6, 28.
 παρεγγυᾶν, e tempore statim impe-
 rare 2, 3, 21. 3, 2, 6, 8. σύνθημα,
 tesseram edicere 3, 3, 58. hortari
 3, 3, 42, 61.
 παρειά, maxilla 6, 4, 3.
 παρεῖναι εἰς, adesse, advenire 1, 2, 4.
 5, 3, 40. ἐπὶ θύραις vel τὰς θύρας 3,
 3, 12, 13. 8, 1, 16. ἐπὶ τὸ ἀρχεῖον
 8, 1, 5. ἐπὶ τῷ δείπῳ 2, 3, 22.
 πρὸς αὐτὸν 2, 4, 21. 5, 4, 29. su-
 perare, excellere 1, 4, 5. ἐν τῷ
 παρόντι νῦν, hoc ipso tempore 3, 1,
 29. 5, 4, 30.
 παρελαύνειν, prætervehi. ἐφ' ἄρματος
 3, 3, 20. 7, 1, 18. τὸν ἵππον, equo
 prætervehi 5, 3, 55. εἰς τὸ πρόσθεν
 παρελαύνειν 57. πρὸς ἑαυτὸν 4, 2,
 12.
 παρέρχεσθαι τινα, prætergredi aliquem
 2, 2, 7. 6, 3, 9. præterire, ἐπειδὴν
 αὐταὶ παρέλθωσιν αἱ ἡμέραι 6, 2, 38.
 τὰ παρελθόντα 8, 5, 23.
 παρέχειν γέλωτά τινι, excitare risum
 alicujus 2, 2, 13. 4, 5, 54. 8, 4, 23.
 ἰδρῶτά τινι, ad sudorem usque ex-
 cere 2, 1, 29. φόβον τοῖς κακοῖς,
 ignavos terrere 6, 3, 27. λόγον ὑπὸ
 τῶν φίλων, rumorem excitare 6, 1,
 39. πράγματα, negotium alicui com-
 mittere 8, 6, 4. βέλτιστόν τινα, red-
 dere aliquem optimum 2, 2, 5. τινὰ
 τὰ δέοντα ποιοῦντα, in officio ali-
 quem continere 2, 1, 22. ἑαυτὸν
 τινι εὖ ποιεῖν 5, 5, 33. παρέχεσθαι,
 sibi efficere, præbere 1, 6, 20. ἡδο-
 νὰς, afferre voluptates 3, 3, 8. ἀ-
 βλαβεῖς παρέχεται 4, 1, 3. ζῶντα, vi-
 tam largiri 8, 7, 19. ἑαυτοὺς ὑπηρε-
 τοῦντας 5, 1, 12. ἵππον δισχίλιαν
 παρέχεσθαι τῷ βασιλεῖ 4, 6, 2. τοὺς
 μαχομένους παρέχεται τριακοσίους
 6, 1, 28. δόξαν περὶ αὐτοῦ 1, 6,
 22.
 παρίεναι, admittere, aditum permittere
 1, 4, 6. 5, 3, 11, 13. prætermittere,
 negligere 6, 2, 25. 7, 5, 46. παρι-
 εῖναι, accedere 7, 5, 41. ἐπὶ τὸ ἀρ-
 χεῖον, in atrio regie comparere 8,
 1, 5. βία εἰς οἰκίαν, vi irrumperē in
 ædes alienas 1, 2, 2.
 παρίστασθαι, παραστήναι, astare, ad-
 esse 5, 3, 19. παρεστᾶσι 8, 8, 17.
 παροξύνειν, excitare 6, 2, 5. παροξυν-
 τικόν, habens vim excitandi 2, 4,
 29.
 παρορᾶν, animadvertere 7, 1, 5. εἰς
 ἀλλήλους, intueri 3, 3, 59. πρὸς τὸ
 σημείον, convertere oculos ad sig-
 num 7, 1, 4.

παρορμᾶν τινα, excitare aliquem 2, 2, 1; 4, 10.

παροχέισθαι τινι, juxta aliquem vehi curru 8, 3, 14.

παροψις, lanx 1, 3, 4.

παρρησιάζεσθαι πρὸς ἀλλήλους, libere et aperte colloqui 5, 3, 8.

παρυφαίνειν, prætere: παρυφασμένα ὅπλα armati qui ad latus calonum lixarumque euntes tegebant turbam inermem, adeo ut ipsa universa illa turba speciem armatorum referret 5, 4, 48.

πᾶς. ἐκ πάντων, ex omnis nationis hominibus 2, 26. 4, 6, 11. εἰς πάντα κίνδυνον ἔρχεσθαι 7, 2, 22. τῷ παντί, omnino 8, 8, 7, 20. παντὶ τρόπῳ, quovis modo 2, 1, 13. τὸ πᾶν, omnino 1, 6, 13. πάντα ὅτῳ 5, 3, 50. πάντα ὅτῳ 8, 2, 25. ὃ τι ἂν δῆ, ἐπὶ πᾶσι 4, 5, 44. πάντα ὑποβότερον τῶν ἀρχομένων διάγειν 1, 6, 8. πρὸς σέ πάντα ὁρᾶν 2, 4, 11.

πάσασθαι, acquirere 3, 3, 44. πασσοῦδι, cum universis copiis 1, 4, 18.

πάσχω τι, clade afficio, aliquid humanitus mihi accidit 1, 4, 22. 2, 1, 8, 11. κακῶς, infestari 5, 4, 24. κακὰ ὑπὸ τινος, malis affici ab aliquo 5, 2, 25. τοιαῦτα ὑπὸ τῶν καμήλων, ita afficiuntur equi a camelis 7, 1, 27. ὅμοιον οἶον εἶ τις, idem iis accidit quod ei qui 1, 5, 10. οὐδὲν θαυμαστὸν παθῶν, non mirum est quod ei hoc acciderit 4, 6, 4. πάσχειν μεγάλα ἀγαθὰ, magnis beneficiis affici 5, 5, 27. πολλὰ φιλικὰ ἔπαθον ὑπ' ἐκείνου, multis modis suum erga me amorem declaravit 4, 6, 6. πῆσονται pro πείσονται codd. 5, 3, 30; 4, 24.

πατήρ, de optimo principe 8, 1, 1, 44; 2, 9.

πάτριος ἀρχή, regnum patrium 1, 1, 4. κατὰ τὰ πάτρια, ritu patrio 8, 7, 1.

πατριώτης ἵππος, equus indigena 2, 2, 26. ἰ. q. ἐγχώριος.

πατρός, paternus, Ζεὺς et ἐστία πατρῷα 1, 6, 1. 3, 3, 22. θεοὶ 8, 7, 17.

παύειν τινά τινος, advocare a re 5, 5, 21. τινὰ τῆς ἀρχῆς, magistratum abrogare alicui 8, 6, 3. λόγον, dicendi finem facere 8, 6, 7. παύομαι κλάων, desino flere 1, 4, 2. μεμφόμενος 5, 5, 35. πλέων 4, 1, 15 etc. παύομαι τῆς ἀφροσύνης, desino desipere 3, 1, 18.

πεδίον, campus, opp. τὰ ὄρη 2, 4, 24.

πεδινός, planus, campestris 1, 6, 43. 6, 3, 2.

πέζαρχοι, præfecti peditum 5, 3, 41.

πεζοί, pedites, opp. ἵππεις 2, 4, 18.

πεζὴ δύναμις 1, 6, 10. 2, 4, 18. τὸ πεζόν 5, 3, 38. τὰ πεζικά 1, 3, 15.

πεζῇ πορεύεσθαι, peditem iter facere, non equo aut curru vehi 4, 3, 22. 8, 8, 19. αἱ πεζῇ πορείααι, itinera pedestria 8, 6, 18.

πειθαρχεῖν, obedire ducibus 8, 1, 3.

πείθειν, persuadere. πείθων ἔπεισε 5, 4, 51.

πείθεσθαι τι, in aliqua re morem gere 5, 1, 10. 5, 16. περὶ τινος 8, 3, 6. χαλινούς, frenis regi 4, 3, 9.

πειθῶ, obedientia 2, 3, 19. 3, 3, 8.

πεινὴν χρημάτων, vehementer expetere pecunias 8, 3, 39. συμμάχων, cupidissimum esse sociorum 7, 5, 50.

πείραν λαμβάνειν, periculum facere 3, 3, 38. 6, 1, 54. διδόναι 1, 6, 22. ἔχειν, periculum fecisse 4, 1, 5.

πείραν γυναῖκα, mulieris pudicitiam tentare 5, 2, 28.

πειστικός λόγος, oratio vim habens persuadendi 1, 6, 10.

πέλαγος, mare altum 6, 1, 16.

πελάζειν, propius accedere 1, 4, 7, 20.

πελτασταὶ, peltastæ, pedites instructi pelta, h. e. clypeo minori 1, 4, 16; 5, 5. 2, 1, 5. 3, 2, 3. 5, 3, 24.

πεμπτάς, semidecuria 2, 1, 22. et πεμπάδαρχος, præfectus semidecuriæ 2, 1, 22, 23, 30. 2, 3, 21.

πένης, pauper. οἷς πενέστερος γίγνομαι 5, 5, 27.

πενθικῶς ἔχειν τοῦ ἀδελφοῦ τεθνηκότος, mortem fratris lugere 5, 2, 7.

διὰ πένθους τὸ γῆρας διάγων 4, 6, 6.

πεπαίνεισθαι, mitigari, de ira 4, 5, 21.

πέπλοι, de amictu viri 3, 1, 13. de vestibus muliebribus 3, 3, 67. 5, 1, 6.

περαίνειν, perficere, præstare: τὰ δέοντα 4, 5, 38. ὃ τι μέλλει 5, 2, 24. τὸ προσταχθὲν 5, 3, 50.

περᾶν, transigere vitam 7, 2, 20.

περὶ, c. genit. pro, ad defendendum 3, 3, 44. de, quod attinet: περὶ τροφῆς 1, 6, 15. de, propter: φιλονεικία περὶ 2, 1, 22. περὶ τοῦ κοινοῦ, reip. gratia 1, 2, 13. περὶ τινὸς φοβεῖσθαι 3, 1, 25. Cum accus. τοιοῦτος περὶ ἐμέ, tali erga me animo 5, 4, 12. 6, 1, 47. περὶ ἐκείνην τὴν χώραν, in iis locis 3, 2, 7. περὶ τὸ βασιλεῖον, circum regiam 2, 4, 4. περὶ μέσας νύκτας, sub noctem me-

- diam 4, 5, 13. οἱ περὶ αὐτὸν, satellites ejus 1, 4, 18. suū 8, 2, 8.
- περιάγειν, circumducere 1, 3, 3. 2, 2, 28.
- περιαίρειν τὸ τόξω μελετᾶν καὶ ἀκοντίῳ, abrogare 2, 1, 21. περιαίρεισθαι τινος τὰ ὄπλα, adimere arma alicui 8, 1, 47.
- περιάπτειν τινὶ τιμὰς, honoribus ornare 1, 5, 9. 7, 5, 60. ἀνελευθερίαν, illiberalitatis ignominiam contrahere 8, 4, 32.
- περιβάλλεσθαι, auferre 1, 4, 17. λείαν, prædam facere 3, 3, 23. circumdare, cingere 6, 3, 30. τάφρον, castra munire fossa 3, 3, 26.
- περιβλέπειν, circumspicere 5, 1, 4.
- περίβλεπτος, conspicuus 6, 1, 5. 7, 5, 53.
- περιβόλῃν ποιέισθαι, circumire 6, 3, 30.
- περιβραχιόνιον, munimentum brachiorum, brachiale 6, 1, 51; 4, 2.
- περιγίγνεσθαι τινὸς τινι, superare aliquem re 3, 1, 19. 8, 2, 13, 20. εὐπόρως, commodè superare 1, 6, 9.
- περίδρομος, pluteus turrim ambiens 6, 1, 53.
- περιέπειν ὡς φίλον, ut amicum tractare 4, 4, 12.
- περιέρχεσθαι, circumagi, præterire, de anno 8, 6, 19. circuire, obire. πρὸς τινα 8, 2, 16.
- περιέχεσθαι, cingi, claudi 7, 1, 24.
- περίζυγα 6, 2, 32. annot.
- περιήκει ἡ ἀρχὴ εἰς αὐτὸν, tempus imperium ad eum detulit 4, 6, 6.
- περιστάναι περὶ, collocare circa 7, 5, 1. περιστάσθαι τὸν λόφον, cingere, obsidere collem 3, 1, 5. περιστήσασθαι, circum se stare jubere 7, 5, 41.
- περικαλύπτειν ἐν ἱματίῳ, veste velare 7, 3, 13.
- περικαταρρήγνυσθαι τὸν πέπλον, sibi lacerare vestem 5, 1, 6.
- περίλοιπος, reliquus 6, 2, 21.
- περιμάχεσθαι, undique pugnare 7, 1, 41.
- περιμένειν, expectare 7, 5, 39.
- περίξ, circumcirca. τὰ περίξ ἔθνη, gentes finitimæ 1, 5, 2; 6, 10.
- περίοδον πρώτην περιφέρειν, primum ferculum, seu primam patinam, circumferre 2, 2, 2.
- περιοικοδομεῖν, septo includere 1, 4, 11.
- περιορᾶν, negligere 1, 5, 10. 8, 8, 15.
- περιπίπτειν, incidere, νοσήματι 6, 2, 27.
- περιπλανᾶσθαι, oberrare 1, 3, 5.
- περίπλεα, supervacua 6, 2, 33.
- περιποιέισθαι τὰς ψυχὰς, vitam tueri 4, 4, 10.
- περιπτύσσεσθαι ἔνθεν καὶ ἔνθεν, hinc inde circumfundere 7, 1, 26.
- περιπᾶσθαι τὴν τιάραν, capiti detrahere tiam 3, 1, 13.
- περιστρατοπεδεύεσθαι, castris circumdare 3, 1, 6.
- περιταφρεύειν, fossa munire 3, 3, 28.
- περιτέμνειν, intercipere 5, 4, 8.
- περιτίθεσθαι, induere 2, 4, 6.
- περιττὰ τῶν ἀρκούντων, plura quam ad vitam sunt necessaria 8, 2, 21, 22.
- τῷ περιττῷ κυκλοῦσθαι, multitudine exsuperante circumdare 6, 3, 20.
- περιφανῶς, evidenter 5, 1, 22.
- περιφέρειν, de cibis in orbem circumferendis ad singulos convivas 2, 2, 3, 3, 4.
- περιφορὰ, circumlatio 2, 2, 4.
- πέττειν, coquere. τὰ πεττόμενα ἐπὶ τράπεζαν 8, 8, 16.
- πῇ, quo pacto 1, 6, 14. πῇ, aliquo loco 5, 4, 49. εἴ πῇ, sicubi 7, 1, 39. si qua ratione 5, 2, 26. εἰ μὲν ἔσται πῇ 7, 5, 54.
- πηγαὶ τῶν καλῶν, fontes rerum pulcrarum 7, 2, 13.
- πιέζεσθαι, premi 5, 4, 6. ταῖς συμφοραῖς, premi malis 7, 2, 20.
- πιθανὸς, ad obediendum paratus 2, 2, 10. ad faciendam fidem aptus 6, 4, 5.
- πίλος, stragula 5, 5, 7.
- πίνειν, potare, 4, 5, 7, 8. ἐκ φιαλῶν 5, 3, 3. τὰ τῶν πολεμίων 6, 1, 10.
- πίπτειν, cadere, εἰς γόνατα 1, 4, 8. in præliῳ cædi 1, 4, 24.
- πιστεύω τοῖς ἐμμένοις ἔσεσθαι, credo hos fore firmos 3, 3, 55. ἡμῖν πιστεύετε καλῶς διαπεφυλάχαι 4, 5, 45. ταῦτα πιστεύω σοι 5, 4, 33. εἰ τῷ ὠθοῦντες ἐξώσειν πιστεύουσιν 6, 4, 18. πιστενόμενοι, quorum fidei aliquid committitur 4, 2, 8. πιστευθεῖς, cum fides ei esset habita 5, 3, 17.
- πίστις, promissum. πίστεσιν ἐξαπατηθέντες, promissis decepti 8, 8, 3. πίστιν διδόναι καὶ λαβεῖν 7, 1, 44. διασώζειν τι ὡς μάλιστα ἐν πίστει, servare aliquid, adeo ut fides habeatur maxime 1, 6, 19.
- πιστὸς, fidelis, qui fidem datam servat 5, 2, 23; 4, 1, 6, 1, 32. fide dignus 6, 1, 42. πιστὸν, credibile, quod fidem facit 6, 1, 40. fidei pignus 3,

- 1, 27. 4, 2, 13. πιστότερα ἔργα 7, 5, 64. πιστὰ ἤξιον γενέσθαι, fides ut firnaretur, postulavit 7, 4, 3. πιστὰ διδόναι καὶ λαμβάνειν, fidem ultro citroque dare 3, 2, 23. πιστὰ θεῶν ποιέσθαι, diis testibus fidem dare, jurare 4, 2, 7.
- πίττα, pix 7, 5, 23.
- πλάγια, τὰ, latera agminis aut aciei 5, 2, 1. 7, 1, 7, 16. πλάγιος, obliquus, transversus. ἐκ πλαγίου, a latere 4, 1, 18. λαβὼν πλαγίους τοὺς πολεμίους, a latere adortus 7, 1, 26.
- πλάισιον, agmen formæ quadratæ oblongæ 5, 3, 39.
- πλάτυνεσθαι, dilatari, amplificari 5, 5, 34.
- πλατὺς, latus 5, 3, 36.
- πλατύτης, amplitudo corporis 1, 4, 11.
- πλέγμα, rete 1, 6, 28.
- πλεθρίαίος, habens magnitudinem plethri s. centum pedum 7, 5, 11.
- πλεονεκτεῖν, melioris esse conditionis 1, 3, 18 etc. τινός, ex alicujus incommodis sua commoda comparare 1, 6, 31, 32, 33, 37. πλεονεκτεῖν τοῦ ἡλίου, τοῦ ψυχους, τῶν πόνων, plus æstus, frigoris, laboris perferre 1, 6, 25. πλεονεκτεῖν τινός τινι, alicui præstare re 4, 3, 21. τοῖς ἀσκήμασι, exercitiis excellere 7, 5, 79. τιμαῖς καὶ δώροις, præferri in honoribus et præmiis 2, 2, 20. 8, 4, 4.
- πλεονέκτημα πολὺ τοῦτο ἡμῖν νομίζω, hoc nos multo superiores facturum esse arbitror 3, 3, 19.
- πλεονέκτης τῶν πολεμίων, hostis commodorum interceptor, qui ex hostis incommodis sua comparare studet commoda 1, 6, 27.
- πλεονεξία, studium ex alterius commodis sua parandi commoda, ut πλεονεξίαν τινός κατηγορεῖν 5, 5, 19. artes, quibus quis utitur, ut sit potiori conditione, quam alter 1, 6, 28, 35, 39, 41. ἐπὶ πλεονεξίᾳ ἄρχειν 8, 5, 24.
- πλέος, plenus. εἰρήνης πάντα πλέα ἦν 7, 4, 6. contaminatus, ἡ χεὶρ πλέα σοι ἀπ' αὐτῶν ἐγένετο 1, 3, 5.
- πλευρὸν, cornu, latus aciei 6, 3, 34.
- πληγὴ, ictus 4, 2, 22. πληγὰς λαμβάνειν, verberari 1, 3, 16. πληγαὶ τινος, verbera, quæ ab aliquo infliguntur 2, 3, 20.
- πληθὺς συλλέθον, concio militum 2, 2, 20. τὸ πλῆθος τῶν πολεμίων 4, 1, 19. 6, 1, 8.
- πλὴν, extraquam 1, 2, 4, 13. 2, 4, 17. cum genit. præter 4, 5, 9. 7, 5, 54. nisi quod 4, 2, 28.
- πλησιάζειν μάλλον τῶν ἄκρων, propius accedere ad juga montium 3, 2, 8. cum dativo 7, 3, 16.
- πλησίον εἶναι, prope abesse 3, 3, 5.
- πλησιόχωροι, vicini 4, 5, 34.
- πλησμονή, satietas 4, 2, 40.
- πλήττειν, vulnerare eminus 2, 3, 10, 19. gladio 7, 1, 37.
- πλινθίον μικρὸν, laterculus 7, 1, 24.
- πλουτεῖν, divitem esse vel fieri 8, 3, 39, ubi perf.
- πλουτίζειν ἐαντὸν, se locupletare 5, 1, 28.
- ποδάγρα, pedica 1, 6, 28.
- ποδήρης ἀσπίς, clypeus ad tibias usque pertingens, qualis Iliad. β', 389. vocatur ἀσπίς ἀμφιβρότη 6, 2, 10. χιτῶν ποδήρης 6, 4, 2.
- ποδίζειν, pedes alligare : πεποδισμένοι ἵπποι 3, 3, 27.
- ποθεῖν, desiderare, τὰ οἶκαδε 1, 3, 4. πόθος, desiderium 2, 1, 28.
- ποῖ, quo. ἀπορῶν ποῖ τράποιτο 3, 1, 4. ποι, aliquo 1, 4, 28. 5, 1, 12.
- ποιεῖν, sacra facere 8, 3, 24. cum infinit. ποιῶ εὖ ἀσκεῖσθαι ἕκαστα, officio ut singula recte exerceantur 1, 6, 18. ποιῶ λανθάνειν, jubeo latere 1, 6, 40. ποιῶ τινα μάλα αἰσχύνεσθαι, pudorem magnum alicui injicere 4, 5, 48. cum participio : πάντα ἐποίουν πείθοντες, sedulo, seu omni studio, suadebant 5, 4, 26. ἐποίουν, ὡς ἂν ἀσφαλέστατα εἰδεῖν 6, 3, 18. annot. et ad 7, 3, 10. cum nomine : ποιεῖν ἀρπαγὴν, prædandi potestatem concedere aliis 7, 2, 12. τὰ δίκαια, recte facere 3, 1, 15, 21. γέλωτα ἕκ τινος 2, 2, 15. εἰρήνην τινι, pacem reconciliare alicui 3, 2, 12, 17. 7, 4, 5. θήραν μεγάλην 1, 4, 14. 2, 4, 17. κραυγὴν, clamare 3, 1, 4. φυγὴν τινι, in fugam compellere 1, 4, 22. τὰ ἐπιτήδεά τινι, parare alteri res ad vitam necessarias 4, 2, 4. τὰ δέοντα 5, 1, 29. ποιεῖν κακὰ τοὺς πολεμίους, damno afficere 3, 2, 15. 5, 3, 10. 6, 1, 7. κακῶς τοὺς πολεμίους 1, 6, 28. τι τοὺς πολεμίους, nocere hostibus 4, 3, 7. φίλους πλείστα ἀγαθὰ, amicis plurimum prodesse 5, 3, 9. ταῦτά τινα, eodem modo tractare 2, 3, 18. ἔξω βελῶν τὴν τάξιν, suam centuriam extra te-

- lorum jactum abducere 4, 1, 3. πεποιημένος σίτος, cibus paratus 4, 5, 1. πεποιημένα παρέχειν, commeatum paratum suppeditare 2, 1, 21. ποιείσθαι τὰ ἐπιτήδεια, victum parare, molendo, pinsendo, coquendo, assando, etc. 8, 5, 5. ποιείσθαι μέγα, magni facere cum *inf.* 5, 3, 19. περὶ παντός, nil prius neque potius ducere quam 1, 4, 1. περὶ πολλοῦ, magni facere 8, 1, 26. διὰ μέσου, recipere in medium 6, 3, 3. ποιείσθαι παῖδα, sibi adoptare filium 4, 6, 2. παῖδας, liberos procreare 5, 3, 19. ποιείσθαι τι ἐμποδῶν, pati sibi inferri aliquid impedimenti 4, 2, 46. εὐνούχους 7, 5, 65. θυσίαν, sacra facere 6, 2, 6. ἰσόμερόν τινα 4, 6, 12. κοινωνόν, participem reddere 6, 1, 40. λόγον, disserere 1, 6, 13. μάχην, *h. e.* μάχεσθαι 6, 2, 16. νόμιμον, lege sancire 8, 4, 5. πορείας 5, 2, 31. πολέμους, bella gerere 8, 8, 26. πεποιήσο πιστά 4, 2, 7. ἃ τε πρὸς τοὺς φίλους ποιητέον καὶ ἃ πρὸς τοὺς ἐχθρούς 1, 6, 31.
- ποιητὴς τῶν πρὸς τοὺς πολεμίους μηχανημάτων, qui suo ingenio excogitat artes hostibus nocendi 1, 6, 38.
- πολεμῆν τι, bellum gerere cum aliquo 3, 1, 10. oppugnare, accusare 1, 3, 11.
- πολεμία, ἡ, hosticum 1, 6, 11. 3, 3, 1.
- πολεμικός, bellicus 1, 5, 9; 6, 13, 18. 8, 1, 34. bellicosus 3, 3, 54. 7, 5, 62. πολεμικῶς ἔχειν πρὸς τινα 5, 2, 25.
- πολεμιστήριον. τὰ πολεμιστήρια, apparatus bellici, res militaris 8, 8, 26. ἄρματα, currus bellici 6, 1, 29. 7, 1, 47.
- πολιορκεῖν, urbem obsidere 2, 4, 13. expugnare 1, 5, 2. πολιορκεῖσθαι 6, 1, 15 est inopia commeatu premi.
- πόλις, urbs, sine articulo 1, 4, 17. 5, 9, 2, 1, 1. cives 1, 4, 25; 6, 45. ἐν ταῖς πόλεσι 8, 2, 28. *i. e.* in democratiis.
- πολιτεία, forma civitatis 1, 2, 15.
- πολιτεύεσθαι ἄλλως πως, alia quadam civitatis forma uti 1, 1, 1.
- πολιτικός, *reip.* gubernandæ peritus 2, 2, 14. πολιτικώτατον κτῆμα, res maxime civilis, civitati utilissima 1, 5, 12.
- πολλαπλάσιοι, multo plures 1, 5, 9. 3, 2, 16. *seq. genit.* 5, 2, 30. 8, 3, 42. *seq.* ἡ 8, 2, 18.
- πολλαχού, multis locis, saepe 2, 2, 14. πολλαχού καὶ ἄλλοι 7, 1, 30.
- πολυδωρία, munificentia 8, 2, 7.
- πολύενκτος χρυσός, aurum votis hominum tantopere expetitur 1, 6, 45.
- πολυλογία, loquacitas. πολύλογος, loquax 1, 4, 3.
- πολυπραγμαίνειν, plura aut alia agere, quam quod est demandatum aut imperatum 8, 6, 3.
- πολύς. οἱ πολλοί, vulgus, multitudo 8, 2, 4. πάντα πολλὰ 4, 6, 11. πλείονες et πλείονες ad 8, 4, 3. πλείω et πλείονα ad 8, 3, 40. πλείων καὶ πλείων ὄχλος 7, 5, 39.
- πολύ πρὶν, multo prius quam 3, 3, 60. πολὺ ἄλλον 3, 1, 20. πολὺ μάλιστα, quam maxime 8, 3, 25. πολλά, valde, multis modis 7, 3, 10. 8, 3, 47. πολλά συνεῖναι τι, multum esse cum aliquo 1, 5, 14. τὰ πολλὰ, plerumque 8, 1, 14. τὰ πλείστα, plerumque 1, 4, 23. πλείον *s.* πλεόν ἔχειν, *i. q.* πλεονεκτεῖν 1, 3, 18, etc. cum *genit.* 7, 5, 61. τί ἐμοὶ πλεόν 5, 5, 34.
- πολυχειρία, multitudo hominum opus aggredientium 3, 3, 26.
- πολύχρυσος, auro abundans 3, 2, 25.
- πονεῖν, laborare *h. e.* premi ab hostibus et urgeri 1, 4, 21. defatigari 4, 5, 22.
- πονηρία, improbitas 2, 2, 24. εἰς τὴν πονηρίαν τρέπεσθαι, deteriorem fieri 7, 5, 75.
- πονηρός, ignavus 1, 4, 19. τοῖς φίλοις, qui male meretur de amicis 8, 4, 33.
- πονηρὰ χρώματα, pallor, color oris qui prodit summum animi pavorem 5, 2, 34. πονήρως ἔχειν, male se habere 7, 5, 75.
- πορεύεσθαι διὰ τῶν ἡδονῶν, voluptates persequi 2, 2, 24.
- πορεύσιμος, pervius 7, 5, 16.
- πορίζειν, suppeditare alteri 8, 2, 16. πορίζεσθαι, sibi acquirere rem 1, 6, 11. 8, 1, 26.
- πόρος, meatus iter 1, 6, 40. 2, 4, 25. modus parandorum reddituum 1, 6, 9, 10.
- πόρρω. V. πρόσω.
- πορσύνειν poet. πορσύνειν κακὰ τοῖς πολεμίοις damna afferre hosti 1, 6, 17. τὰ ἐπιτήδεια, victum parare 4, 2, 47. ὥς τὸ τοῦ ποταμοῦ ἐπορσύνετο, cum fluvius esset paratus, ad transeundum 7, 5, 17.
- πορφυρίς, stola purpurea 2, 4, 6. 8, 3, 3.

ποσταῖος, quoto die 5, 3, 28.
 πόστος, quantulus 4, 1, 16.
 πότε, quando? 5, 3, 27. τί ποτε, cur tandem 1, 3, 11. 3, 3, 32. ὅ τι ποτε, quid tandem 1, 6, 14, 25. 3, 1, 14.
 πότερα, utrum 1, 3, 15. 2, 2, 18.
 ποτέρως, utro modo 2, 3, 4, 4, 6.
 πον, usquam 5, 5, 18. εἰ πον, sicubi 1, 3, 3; 2, 13. 2, 4, 17. 5, 2, 4, 8, 1, 11. ἤν πον, sicubi 1, 2, 13. πον τῆς χώρας ἐμβάλλειν, alicubi agrum invadere 6, 1, 42.
 πούς, pes. τῶν κλινῶν 8, 8, 16. ἐπὶ πόδα pedetentim, facie hostibus obversa 3, 3, 69. 7, 1, 34; 5, 6.
 πράγμα, res quæ acciderat 5, 4, 7. de muliere 6, 1, 36. πράγματα ἔχειν, molestia affici 1, 4, 5. 6, 1, 10. ὅσα πράγματα ἔχεις, quantum negotii habes 1, 3, 4. ἔχουσι πράγματα φυλάττοντες, sat agunt in custodiendo 8, 2, 21. παρέχειν πράγματα negotia facessere 3, 1, 26. 4, 5, 37. cum infin. πράγματα παρέχουσιν οἱ ἵπποι ἐπιμέλεισθαι, ob curam illis impendendam negotia exhibent equi 4, 5, 46.
 πραγματεύεσθαι τὴν νύκτα, noctem exigere in illo negotio 2, 4, 26.
 πρακτικὸς παρὰ θεῶν καὶ παρὰ ἀνθρώπων, facile impetrans 1, 6, 3.
 πρηνής, declivis 2, 2, 24.
 πράξεις, res gestæ 1, 3, 1. negotium 2, 1, 29. 8, 3, 18.
 πράξις τῆς διδασκαλίας 2, 3, 21. clementia 3, 1, 41.
 πρᾶτορος, mansuetior, placidior 1, 6, 33. 2, 1, 29.
 πρᾶσιμος, venalis 4, 5, 42.
 πρᾶττειν ἄριστα, fortuna uti prosperima 1, 6, 3. βέλτιον, gerere rectius 1, 6, 5. μεγάλα 7, 5, 42. magnas res gerere et magnam inde fortunam adipisci.
 πρᾶως φέρειν, leniter sine ira et conviciis ferre 2, 2, 8.
 πρέπειν εἰς πλῆθος, in vulgus convenire 2, 1, 24. βασιλεῖ, convenire regi, decorum esse 7, 5, 37. πρὸς τι, valere ad 5, 3, 47.
 πρεσβεία, legatio 2, 4, 1. πρέσβεις, legati 2, 1, 31. πρεσβεύειν, legatum esse 5, 1, 2.
 πρεσβύτεροι, adulti, opp. παῖδες 1, 2, 2.
 πρίασθαι, emere: οὐκ ἂν πρίαίω γε παμπόλλου, nonne redimeres magno? 8, 4, 23. τινα, alicujus benevolentiam sibi conciliare 4, 2, 42. τὸ ποιῆσαι, cupide facere 5, 3, 10.

πρὶν, priusquam 2, 2, 4, 10. 3, 3, 60. 5, 2, 9. πρὶν ἢ ad 1, 4, 23.
 πρὸ. πρὸ ἡμέρας, ante lucem 4, 5, 14. πρὸ δειπνῶν, ante cœnam 5, 5, 39. φρούριον τὸ πρὸ τῆς χώρας, castellum ante regionem, *syn.* πρόβολον τοῦ πολέμου 5, 3, 11. πρὸ τῶν φυλακῶν, ante excubias 3, 3, 33. 4, 2, 1. 5, 3, 56. 6, 3, 34. πρὸ τινος βουλευέσθαι, commodis alicujus consulere 1, 6, 42. πρὸ τινος πράττειν, agere pro aliquo 4, 5, 44. πρὸ τινος διακινδυνεύειν 8, 8, 4.
 προαγγέλλειν, denunciare 3, 3, 34.
 προάγει ὁ χρόνος αὐτὸν, provehitur ætate 1, 4, 4. τοὺς πεζοὺς, producere 3, 3, 23.
 προαιρεῖσθαι ἀντὶ ἀρετῆς, virtuti præferre 5, 2, 12.
 προανύτειν, antea efficere 4, 5, 22. ἔ. προαποπέμπεσθαι, ante se mittere 4, 2, 29.
 προβάλλεσθαι πρὸ τινος, ad vim alicujus avertendam prætereundum sibi aliquid 2, 3, 10. 7, 5, 30. προβεβλημένοι τοὺς θωρακοφόρους, muniti et tecti loriceis, dicuntur qui in acie ante se habent collocatos milites gravis armaturæ 6, 3, 24.
 πρόβατα ἄλλα post equos et boves 7, 3, 7.
 πρόβλημα, munimentum 6, 1, 51.
 πρόβολος τοῦ πολέμου, belli propugnaculum 5, 3, 11, 23.
 προβουλεύειν, prospicere 8, 7, 9. προβουλεύεσθαι 4, 3, 17.
 προγινώσκειν, prænoscere 2, 4, 11.
 προδιδόναι, prodere, opem non ferre 2, 4, 10. aciem deserere 6, 3, 27. τοὺς ὄρκους 5, 1, 22.
 προδιερευνᾶσθαι, ante explorare 5, 4, 4. προδιερευνητὴς ib.
 προδότης, proditor, desertor 6, 4, 14.
 προεθίζειν, antea assuefacere 6, 2, 29.
 προειπεῖν, edicere 1, 6, 18. 2, 1, 24; 2, 19. prædicere 1, 4, 13. 2, 4, 29.
 προερεῖν 1, 2, 4. ὥσπερ προειρήκαμεν 1, 2, 9. τῶν προειρημένων ἡμερῶν τὰ ἐπιτήδεια ἔχειν 6, 2, 38.
 προεισπέμπειν, ante immittere 5, 2, 6.
 προέρχεσθαι, anteire. προεληλυθὸς 2, 4, 17.
 προέχειν τινός, potius esse 2, 1, 16. τῷ χεῖρι, manus prætereundæ 2, 3, 10. τῇ κεφαλῇ, capite prominere 4, 3, 16.
 προηγεῖσθαι, itineris ducem esse 2, 1, 1.
 προθυμείσθαι, cupere studere 1, 5, 9, 10; 6, 24. 5, 5, 14. bono animo et læto esse, *opp.* ἀθυμεῖν 6, 2, 13.

προθυμία, alacritas, studium rem suscipiendi prompte, alacriter, sine metu et cunctatione 1, 6, 13, 19. 3, 2, 4; 3, 59, 61.
 προθύμως, alacriter, prompte, cupide, impigre: ut ἀσκέειν 2, 1, 24. διδάσκειν 1, 3, 7. λέγειν 3, 1, 14. ἀπαγγέλλειν 4, 1, 24. μανθάνειν 1, 4, 8. πυνθάνεσθαι 1, 4, 7. ὑπακούειν 1, 6, 19. ἐκπονέειν 1, 5, 7. καλεῖν 1, 6, 21.
 πρόθυρον, atrium 7, 5, 22.
 προῖέναι, progredi 2, 2, 6, 7. 3, 1, 4. pedem proferre 7, 5, 6. πρόειμι, prodibō 1, 5, 14. προΐοντος τοῦ χρόνου, tempore procedente 1, 5, 2. προΐοντος τοῦ συμποσίου 8, 4, 13.
 προῖέναι, præmittere. προεῖς τὰς καμήλους πρὸς τοὺς ἵππους 7, 1, 22, et 27. projicere. προῖέναι αὐτὸν ἐπὶ τὸ αὐτίκα ἡδὺν 7, 5, 76. προῖεσθαι, negligere, oppr. κτήσασθαι 4, 2, 44. τινί, alicujus potestati committere 5, 2, 9.
 προῖστασθαι, s. προεστηκέναι, præesse 4, 2, 11.
 προκαλεῖσθαι τι τοὺς συνόντας, familiares provocare ad certamen aliquod 1, 4, 4.
 προκαλύπτειν, tegere, munire 5, 4, 45.
 προκεισθαι, propositum esse 2, 3, 2. 7, 1, 13. ἡ. q. ἐν κοινῷ κείσθαι 2, 3, 8.
 προκινεῖν, promovere 1, 4, 21. προκινεῖσθαι, propius accedere 1, 4, 23.
 προκρίνεσθαι, præferri, præferendum judicari 2, 3, 8.
 προλαμβάνειν, occupare. προλαβόντες ἐπιμέλονται, ante curant 1, 2, 3.
 προμαχεῖν, propugnare 3, 3, 60.
 προμετωπίδιον, frontale, munimentum frontis 6, 4, 1.
 προνοεῖν τινος, alicujus salutis prospicere 8, 1, 1; 2, 2. τὸ παραγγελλόμενον, curare, ut fiat quod imperatum est 4, 1, 6. 6, 3, 7. ὥς μὴ 1, 6, 24.
 πρόνοια, providentia 1, 6, 23.
 προνομή, pabulatio: ἐξάγειν εἰς προνομὰς, pabulatum educere 6, 1, 24.
 προορᾶν, prævidere 8, 7, 21. προορᾶσθαι, prospicere 4, 3, 21. 8, 6, 1.
 προορατὰ, quæ prævideri possunt 1, 6, 23.
 προορᾶν et προορμᾶσθαι, prouere, provehi 1, 4, 21. 4, 3, 1.
 προπαρέχειν, antea offerre 5, 5, 20.
 προπέμπειν, deducere 1, 4, 25. προπέμπεσθαι, præmittere, progredi jubere 5, 3, 53.
 προπεταννύναι ἑαυτὸν τινος, se præ-

tendere alicui, ut is sit tectus 4, 2, 23.
 προπετὲς ἔχειν, proclivem esse ad 1, 4, 4. προπετῶς, inconsiderate 1, 3, 8.
 προπίνειν, propinare 8, 3, 35.
 προπομπὸς, qui deducit, comes 3, 1, 2. 4, 5, 17.
 προπονέειν τῶν εὐφροσυνῶν, laborando sibi parare rerum jucundarum fructum 8, 1, 32.
 πρὸς, cum genit. πρὸς τῶν θεῶν, per deos 2, 2, 18, 29 etc. cum dat. πρὸς τοῖτοῖς, præterea 2, 1, 31. 8, 1, 45. conf. 2, 3, 10. πρὸς τῇ Ἀσσυρίᾳ, in finibus Assyriæ 2, 4, 17. πρὸς Βαβυλῶνι 7, 5, 1. πρὸς ἑαυτοῖς ἔχειν, secum habere 7, 5, 20. πρὸς τοῖς περὶ τοὺς γενέσθαι, ad pedites usque pervenisse 1, 4, 23. πρὸς τοῖς ὤμοις εἶναι, humeris aptatum esse, de clypeo 7, 1, 33. cum accus., πρὸς τοὺς φίλους, erga amicos 1, 6, 31. πρὸς τοὺς πολέμιους διαγωνίζεσθαι, cum hoste confligere 1, 6, 26. πρὸς ταῦτα ἐρωτᾶν, quæ illa spectant interrogare 4, 5, 26. πρὸς ταῦτα βουλευσόμεθα 2, 1, 4. πρὸς ταῦτα τοῦτο μόνον ὀράτε, quæ quum ita sint 4, 2, 26. πρὸς τὰ ἱερὰ παρίναι, adessee rei divinæ 3, 3, 34. ἄξιον πρὸς εὐεργέτην, dignum benefactorem 3, 2, 16. ἐδίδου πρὸς τὴν ἀξίαν ἐκάστη, pro sua cuiusque dignitate et merito 8, 4, 29. πρὸς πάντα, omnino 3, 3, 20. πρὸς τὸ συμπίπτον, ut res ferebat 8, 5, 16. πρὸς οὐδὲν δίκαιον, præter jus et æquum 8, 8, 6. πρὸς δ' ἔτι, præterea, porro 7, 2, 18. πρὸς δὲ καὶ 6, 4, 8. πρὸς δὲ 8, 2, 11. προσέτι 1, 6, 22 etc.
 προσάγειν τοὺς δεομένους βασιλέως, adducere eos ad regem, qui eum convenire volunt 1, 3, 8. πρὸς πολέμιους, in hostes ducere exercitum 1, 6, 43. τὰ ἐξωθεν ἰσχυρότερα, majori vi et pluribus copiis foris oppugnare 5, 3, 14. προσάγειν, apponi jubeo 1, 3, 4. προσάγεσθαι, manu prehensum adducere 7, 5, 39. 8, 4, 26.
 προσαγορεύειν, appellare 7, 2, 9.
 προσαγωγή, aditus ad regem 7, 5, 45.
 προσαιρείσθαι, sibi cooptare, eligere 1, 5, 5.
 προσαρμόττειν, adaptare 6, 2, 17. 8, 3, 9. convenire 8, 4, 21.
 προσβάλλειν πρὸς τὰ χωρία, adoriri 5, 3, 12, 15.

- προσβοηθῆναι*, opem ferre 1, 4, 19.
προσδεῖ ἀνδρῶν ἡμῖν, nobis opus est militibus præter eos, quos jam paratos habemus 2, 1, 7. *προσδεῖσθαι τι*, opus habere 1, 3, 17. *τινὸς* 4, 5, 41. 6, 2, 39.
προσδέχεσθαι, in castra admittere 4, 2, 26.
προσδιαπράττεσθαι, præterea impetrare 8, 3, 47.
προσεθίζειν τι, assuefacere ad 8, 1, 36.
προσθεῖναι, adesse 4, 2, 14.
προσελαύνειν, ferri in hostem, *de equitatu* 1, 4, 20.
προσεντέλλεσθαι, insuper mandare 4, 5, 35.
προσεπιστέλλειν, præterea mandare 5, 4, 2.
προσεργάζεσθαι, conficere 4, 1, 15.
προσεύχεσθαι, precari 1, 6, 1. 2, 1, 1. 3, 3, 57.
προσέχειν τὸν νοῦν τινι, observare, colere aliquem 1, 4, 20. 4, 5, 40. attendere, intentum esse 2, 1, 21. 5, 2, 22.
πρόσθηβος. ὥρα τοῦ πρόσθηβον γενέσθαι, ætas pubertati proxima 1, 4, 4.
προσῆκειν, par, æquum esse. 3, 1, 29.
προσῆκει, par est, sequitur ut 6, 5, 84. οὐ προσῆκει ἡμῖν πλησμονῆς, non convenit nobis repleri nimio cibo 4, 2, 40. *προσῆκει οὐδενὶ ἀρχῆς*, nemo dignus est imperio 8, 1, 37.
προσῆκων φιλίᾳ, amicitia conjunctus 8, 7, 23. *προσῆκοντες*, propinqui, cognatione conjuncti 7, 5, 34. *τὰ προσήκοντα*, officium, res quæ alicui sunt agendæ 3, 3, 1. 5, 2, 22.
προσθεῖν, accurrere 5, 3, 20.
πρόσθεν, antea, olim, *syn.* πρότερον, 4, 5, 26, 40; 6, 8. *opp.* τότε, 1, 4, 25. *opp.* νῦν, 8, 8, 4. *τὸ πρόσθεν*, *id.* 7, 5, 55. οὐ πρόσθεν πρὶν, non prius quam 6, 4, 11. *τὸν πρόσθεν χρόνον*, superiori tempore 2, 1, 16. *πρόσθεν ἑσπέρας*, ante vesperam 7, 5, 43. ὁ πρόσθεν, anterior 2, 2, 8.
πρόσθετοι κόμαι, comæ adsciticiæ 1, 3, 2.
προσιέναι, appropinquare, advenire 2, 1, 20. *de vespera* 3, 2, 25. *ἐπὶ τινα*, bello aggredi aliquem 4, 12. Admittere, aditum patefacere 7, 5, 38.
προσιέναι, admittere 7, 5, 38. *προσιέσθαι*, ad se admittere, aditum ad se permittere 7, 1, 47. inducere morem 7, 1, 41. sustinere, pati 7, 5, 83. οὐδὲν αἰσχρὸν, nihil turpe in se admittere 7, 1, 13.
προσίστασθαι, astare 6, 2, 13.
προσκαθῆσθαι, obsidere 2, 4, 13.
προσκλύειν, alluere, *de mari* 6, 2, 22.
προσκομίζειν, advehere 7, 3, 4. *προσκομίζεσθαι* 6, 1, 23.
προσκοπεῖν, prospicere 1, 6, 42.
πρόσκοπος, speculator 5, 2, 6.
προσκτᾶσθαι, insuper parare 4, 3, 3.
προσκυνεῖν, adorare 4, 4, 13. 5, 3, 18. 8, 3, 14.
προσλαμβάνειν, assumere 1, 4, 16. insuper comparare 3, 3, 45. 4, 5, 24.
προσμάχεσθαι, oppugnare 7, 5, 7.
προσμιγνύναι πρὸς τὰ ὅρια, prius ad fines accedere 2, 4, 21. *ἐγγὺς* 3, 3, 60. ὅπη 5, 4, 46.
πρόσδοος, aditus 5, 2, 3. reditus 3, 2, 19. *πρόσοδοι*, reditus publici, vectigalia et proventus 8, 1, 13.
πρόσορος, finitimus 6, 1, 17.
προσοφείλειν, insuper debere 3, 2, 16.
προσπίπτειν τινι, accurrere ad 1, 4, 4. *ικέτης προσπίπτω*, supplex rogo 4, 6, 2. *adoriri* 5, 4, 46. 7, 1, 38.
προσποιεῖσθαι, simulare 2, 2, 5, 12. 5, 3, 12. *præ se ferre* 8, 2, 27.
προστάτης τοῦ πολέμου, summæ rerum præfectus 7, 2, 23.
προστατεῖν *τινὸς*, præesse 1, 6, 7.
προστατεῖν 8, 3, 25.
προστάττειν, imperare 1, 2, 6. 2, 2, 10; 3, 4.
προστερνίδιον, pectorale, munimentum pectoris 6, 4, 1. 7, 1, 2.
προστιθέναι ἀνάγκην τινι, cogere 2, 4, 12. *τιμὰς* 18. addere 2, 4, 14. 4, 1, 24. *Med.*, sibi asciscere, consciscere, *πολέμιον* 2, 4, 12. *ισχὺν* 4, 5, 46.
προστρέχειν, accurrere 1, 3, 11. *De hostibus* 5, 4, 47.
προστιγχνάνειν, incidere in aliquid 6, 3, 2.
προσφέρειν ἐμπιεῖν καὶ φαγεῖν 7, 1, 1. *τινὶ λόγους περὶ συνουσίας*, appellare aliquam de consuetudine venerea, pellicere ad venerem 6, 1, 31. *προσφέρεισθαι πρὸς λόγον*, orationi respondere 4, 5, 44. *προσφέρεισθαι*, advehere 4, 2, 17. deferre, appellere 4, 4, 6. *ἐξ ἐναντίου*, ex adverso irruere 1, 4, 8. *σίτον*, sumere cibum 4, 2, 41. *οὗτω τινι*, sic se gerere erga aliquem 8, 1, 21. 7, 2, 16.
προσχωρεῖν, ditioni cedere 5, 5, 24.
πρόσχωρος, finitimus 5, 3, 25.
πρόσω, procul 4, 17, 19. 3, 3, 25. *πρόσω ἀπὸ τοῦ τείχους*, procul a mœnibus 5, 4, 49. *πρόσω longo et a media acie ambitu remoto* 7, 1, 6.
πρόσω, ἐλαύνειν *τινὸς*, plurimum

- proficere in re 1, 6, 39. τὰ πρόσω, loca remotiora 6, 3, 5. προσωτάτω ταχθέντας μάχεσθαι, longissime ab hostium acie præliari 2, 1, 11. πόρρω 6, 1, 17.
- πρόσωθεν, e longinquo 3, 1, 19.
- πρόσωπον, vultus 6, 4, 20. 7, 1, 10, 18. ἡγριωμένον, vultus sævior 1, 4, 24. δύσθυμον καὶ ἐξέστηκός, vultus animi dolorem et pavorem præ se ferens 5, 2, 34. κατὰ πρόσωπον ἡμῖν, adversus nos 4, 1, 18.
- προτάττειν, in prima acie collocari 5, 3, 37.
- προτιθέναι ἄθλα, proponere præmia certaminis 1, 6, 18.
- προτιμᾶν τινος, alicui præferre 8, 6, 14; 7, 10, 16.
- προτρέπειν, impellere 1, 6, 20. 3, 3, 51. προτρέπεσθαι 2, 2, 14.
- προφαίνειν, ostendere 2, 1, 23. 4, 5, 15. προφαίνεσθαι, in conspectum venire 7, 5, 39. 8, 3, 13. conspici, apparere, se ostendere 6, 3, 12. 4, 3, 4.
- προφανής, clarus 4, 2, 15.
- προφασίζεσθαι ἀσχολίαν, occupationem prætexere 2, 2, 30.
- πρόφασις, causa quæ prætextitur, prætextus 2, 1, 25; 2, 15. 3, 1, 27. πρόσφασιν κατασκευάζειν, causam prætexere 2, 4, 17.
- προφυλακαί, primæ excubiæ, 3, 2, 25. 6, 3, 9.
- πρόχειρον ἔχειν τι, ad manum habere, habere paratum ad usum 4, 2, 32. 8, 5, 9.
- προχοῖς 8, 8, 10. et πρόχους 5, 2, 7. urceus, guttus.
- προχωρεῖν 2, 3, 17. προχωρεῖ commodum est 1, 2, 4. 8, 2, 6. ὅποσα σοι προχωρεῖ, quantum possis commode, quantum ferunt facultates tuæ 4, 2, 29.
- πρὸς, cras. αὔριον πρὸς 4, 6, 10. de nocte, mane 1, 4, 17. προφαίτατα, summo mane 8, 8, 9.
- πρόην, nuper 2, 2, 2.
- πρωτεύειν, primas obtinere 7, 5, 61. 8, 2, 26. ἐν ἔδρῳ 8, 4, 5. φιλία παρά τινι, gratia valere apud aliquem 8, 2, 28.
- πρώτον, ante omnia, maxime 4, 1, 2; 2, 18. 7, 2, 14. προπονεῖν πρώτον τῶν εὐφροσυνῶν 8, 1, 32. τὸ πρῶτον, primum, ab initio, prima vice, 1, 5, 1. 7, 2, 19. πρῶτον, potius 8, 1, 32. πρῶτον εἶναι παρά τινι, primum locum apud aliquem tenere 8, 7, 16.
- πρωτοστάται, qui primi stant in acie 3, 3, 41, 57. 6, 3, 24, 27. 7, 1, 15.
- πταίειν, rebus adversis conflictari, opp. εὐτυχεῖν 3, 1, 26.
- πτερόν, ala 2, 3, 14.
- πτηνός, volucris 1, 4, 11. ἄνθρωπος 4, 3, 15. τὰ πτηνὰ aves 1, 6, 39.
- πτήσσειν, consternari 3, 1, 26. τινὰ, timere 3, 3, 18.
- πυργοῦν ὄχυρά, castella turribus impositis extruere 6, 1, 20.
- πυρπολεῖν, ignes accendere 3, 3, 25.
- πω, unquam. οὐδέν πω, nihil dum 2, 1, 5. οὐ πώποτε, nunquam 7, 4, 2.
- πῶμα, potus 5, 2, 17.
- πῶς pro ὅπως 1, 4, 3; 6, 43. πως, casu quodam 1, 4, 8. μόλις πως, vix ægre, πως μάλλον, aliquantum magis 2, 1, 25. μάλα πως 4, 5, 54. ὁδὲ πως, hunc fere in modum 3, 3, 7. ἄλλως πως, alio quodam modo 5, 3, 9.
- ῥαβδωτὰ ἰμάτια, virgata 8, 3, 16.
- ῥάδια ἰδεῖν, quæ facile possunt cerni 8, 4, 35.
- ῥαδιουργεῖν, facile et molliter vivere sine curis et laboribus, ob fugam laboris officio suo deesse. Hinc 1, 6, 8, opp. προνοεῖν τε καὶ φιλοπονεῖν: syn. ὑφίεσθαι καὶ κακίω εἶναι πρὸς τοὺς πολεμίους 2, 1, 25. et 8, 4, 5. opp. φρονιμώτατα ἀγωνίζεσθαι, atque ἀγαθὰ ἔργα.
- ῥαδιουργία, ignavia et segnitie, studium vitæ facilis mollisque, et fuga laboris curæque 7, 5, 74, 75. Sed 1, 6, 34, est facilitas faciendi orta ex disciplina.
- ῥήμα, dictum, sententia 8, 4, 15.
- ῥήτρα, institutum, scitum, lex non scripta 1, 6, 33.
- ῥιγῶν, frigere 5, 1, 11.
- ῥίνη, lima, instrumentum ad hastam poliendam acuendamque 6, 2, 33.
- ῥιπτεῖν ἑαυτὸν, se in præcipitium agere 3, 1, 25. τὰ ὅπλα 4, 2, 33.
- ῥοπή μικρά τινός ἐστι, parum momenti est in aliquo 4, 2, 14.
- ῥυθμίζειν, concinne componere 8, 8, 20.
- ῥυθμός. ἐν ῥυθμῷ ὀρχεῖσθαι, ad numerum saltare 1, 3, 10. Conf. Xen. Conv. 2, 8.
- ῥύμη τῶν ἵππων, equorum impetus 7, 1, 31. 4, 3, 18.
- ῥώμη, vis militum 3, 3, 59. τῆς ψυχῆς, vis et robur animi, fortitudo 4, 2, 14. syn. δύναμις, copiae 5, 5, 33.
- ῥωνύναι. ἔρρωσο, vale 4, 5, 33.

- σάγαρις*, securis 1, 2, 9. 2, 1, 9, 16.
 4, 2, 22.
σατράπης, satrapa, præses provinciae Persicæ 7, 4, 2. 8, 1, 11; 6, 3. *seqq.*, ubi munus ejus describitur.
σάφα, certo 1, 6, 10. οἶδα 4, 5, 21.
σαφηνίζειν, declarare, conspicuum facere 8, 4, 4. τὴν βασιλείαν, regni successorem declarare 8, 7, 9.
σαφής, certus 2, 1, 4, 5.
σαφῶς λέγε, dic aperte 3, 1, 12. εἰδέναι exploratum habere, certo scire 1, 6, 19. ἀπολωλέναι, plane periisse 3, 2, 15. σαφέστατα κατῳόμεν 5, 5, 13.
σαώτερος. V. *σῶς*.
σέβεσθαι, colere 8, 8, 1.
σεμνός, augustus, venerandus 7, 5, 37. σεμνὸν περιτιθέναι τινί, ornare aliquem re 4, 5, 54. σεμνῶς κεκοσμημένος, splendide ornatus 6, 1, 6. *syn.* ὡς εὐκοσμώτατα καὶ λαμπρότατα 2, 4, 1. σεμνῶς προσεστάναι τινός, præesse alicui cum dignitate morumque gravitate 8, 1, 43.
σεμνότης, splendor, amplitudo, de pompa 8, 3, 1.
σημαίνειν, signum dare 6, 2, 40. imperare 1, 2, 8; 4, 18. significare 3, 2, 1. 4, 2, 13; 5, 36. πρὸς τινα 6, 2, 39. τῷ κέρατι, cornu, seu buccina, signum dare 5, 3, 44, 52. σημαίνεσθαι, obsignare 8, 6, 17. τὰ παρὰ τῶν θεῶν σημαίνόμενα 1, 6, 2.
σημεῖον, portentum, signum quo Deus futurum significat 1, 6, 1. 2, 4, 19. signum, vexillum 6, 3, 4. 7, 1, 4. insigne, de diademate 8, 3, 13. signum in tentoriis ducum 8, 5, 13. ἔξω τῶν σημείων, extra designata spatia, de pompa 8, 3, 18.
σθένος, vis 6, 1, 42.
σιγᾶν, tacere, non clamare 1, 6, 40.
σιγῇ, tacite 1, 4, 13.
σιμός, simo naso, pressis naribus 8, 4, 21. *σιμότης*, forma nasi simi *id.*
σίνεσθαι τὴν χώραν, damnum inferre regioni 3, 3, 15. 5, 5, 4.
σιτεῖσθαι, cibum sumere 1, 2, 8. σίτοις, cibis vesci 8, 2, 3.
σίτος, panis 1, 2, 8, 11. cibus, *opp.* οἶνῳ 6, 2, 26. frumentum 6, 2, 22. σῖτα καὶ ποτὰ 2, 4, 32. 7, 5, 59. 2, 2, 34, 37, 38. et sing. 41. ἵπποις σῖτον ἐνέβαλλε 8, 1, 38. ἀρχόμενοι τοῦ σίτου 8, 8, 9. ἐπὶ σίτῳ ὦν, ἐν τῷ σίτῳ φρόνιμοι καὶ μέτριοι 5, 2, 17.
σιτοποιεῖν τινα, victum parare alicui 4, 4, 7. *σιτοποιεῖσθαι*, cibum sibi parare 1, 6, 36. 6, 2, 31.
σιτοποιικὸν ὄργανον, instrumentum ad panem conficiendum, *v. c.* mola manuarum 6, 2, 31.
σιτοποιούς, qui panem parat, *opp.* ὄφοποιούς, 8, 5, 3; 8, 20.
σιωπᾶν, tacere 1, 4, 3. 3, 1, 13. 5, 1, 27. *syn.* σιγᾶν 5, 5, 20. cum accus. 8, 4, 9.
σιωπῇ, tacito, διήγεν 1, 4, 14. κατεδάκρυνσε 7, 3, 11. πορεύεσθαι 5, 3, 43. σκάπτειν, fodere agrum 8, 3, 38.
σκαρδαμύττειν, connivere 1, 4, 28.
σκεπάζειν, tegere 8, 8, 17.
σκεπτέον, considerandum 1, 3, 17. 5, 2, 23.
σκεναγωγοί, qui impedimenta agunt 8, 5, 4.
σκευάζειν, parare, *pro* εἶπειν, elixare 6, 2, 28.
σκευή, impedimenta 5, 3, 40. 8, 5, 4. τὰ τῶν ἵππων, 4, 5, 55.
σκευοφορεῖν, lixam calonemque esse 3, 1, 43. 8, 3, 7. *σκευοφόροι*, calones sarcinarii 3, 1, 42. 4, 2, 25. 5, 3, 40; 6, 33. *Sed* σκευοφόρα sunt jumenta sarcinas portantia, *ut muli, equi* 5, 4, 45. 6, 3, 2. *σκευοφορικὸν βάρος* 6, 1, 54.
σκέψασθαι, reputare, considerare 4, 5, 29. τινα 1, 1, 6. τὸ δίκαιον 2, 4, 7. σκεψάμενοι τὸ ἐλλείπον ἐκπλήσαστε 4, 5, 39.
σκηνεῖν. V. *σκηνοῦν*.
σκηνή, tabernaculum 2, 1, 25. victus in tabernaculo paratus 4, 2, 34. εἰς τὴν σκηνὴν καλεῖν, ad convivium vocare 2, 3, 22. ἡ σκηνὴ τέλος ἔχει *id.* λήγει 8, 4, 27. διαλύεται 3, 2, 31. convivium dimittitur, τὴν σκηνὴν εἰς κοίτην διέλκον 2, 3, 1. *σκηνὴ ἐν carpento quid sit*, ad 6, 4, 11.
σκηνοῦν, in eodem esse tabernaculo, contubernalem esse 4, 2, 11; 5, 8. cœnare in tentorio 6, 1, 49. deverti, habitatum se conferre in 8, 3, 34, ubi ἐσκήνησαν. tentoria habere 8, 5, 3.
σκηπτοῦχοι, sceptriferi, eunuchi 7, 3, 16. 8, 1, 38; 3, 15.
σκήπτρον, sceptrum. οἱ πιστοὶ φίλοι σ. βασιλεῦσιν ἀληθέστατον 8, 7, 13.
σκόταρχος, qui præest speculatoribus 6, 3, 6.
σκοπεῖν, specto, respicio 1, 6, 8. 2, 2, 18. circumspicere, providere, curare 2, 2, 26; 4, 11. 5, 2, 31. cum accus. pers. 8, 1, 10; 6, 6. *Med.* 1, 6, 10. 3, 3, 8.
σκοπή, specula, locus excelsior, unde prospici possit, si hostis appropinquet 3, 2, 11. 6, 3, 12, 13.

- σκοπὸς, meta 1, 6, 29. σκοποὶ, speculatores, in speculis qui sunt et circumspectant quid rerum geratur 1, 6, 40. 3, 2, 1. 6, 1, 46.
- σκοταῖος, sub tenebras noctis 7, 1, 45. i. q. σκότους γενομένου 4, 2, 26.
- σκότος, tenebræ. ὑπὸ σκότου τὸν φθόνον κατέχειν, dissimulare invidiam 4, 6, 4. οἱ ἐν σκότῳ ὄντες, quorum vita in obscuro latet 2, 1, 25. οὐκ ἐν σκότῳ ὑμᾶς οἱ θεοὶ ἀποκρύπτονται, non in obscuro vos esse dii sinunt 8, 7, 23. ἐν σκότει, nocte 1, 6, 40.
- σκυθρωπάζειν, tristitiam vultu præ se ferre, tristem videri 6, 2, 21.
- σκυθρωπὸς, qui animi ægritudinem prodit vultu, tristis 1, 4, 14.
- σκύλαξ, catulus 1, 4, 15. σκυλακῶδες, τὸ, mos catulorum, impudentia 1, 4, 4.
- σκυτοτόμοι, coriarii 6, 2, 37.
- σκῶμμα, jocus 2, 2, 28.
- σκώπτειν, jocari 1, 3, 8. 10. τινὰ, joco petere aliquem 1, 5, 1. pass. 5, 2, 18.
- σμῆνος, τὸ, alveus, apiarium 6, 1, 23.
- σμήνη, ligo 6, 2, 34, 36.
- σόλοικος τῷ τρόπῳ, homo rusticitate morum præditus, parum elegantibus moribus 8, 3, 21.
- σοφιστής, sapiens, qui profitetur sapientiam 3, 1, 14.
- σοφὸς, prudens, rerum faciendarum fugiendarumve peritus, 1, 1, 1.
- σπᾶν, stringere. ἐσπασμένους ἀκινάκην, stricto acinace 7, 5, 29.
- σπανίζειν τινός, penuria rei laborare 3, 2, 18. 8, 6, 23.
- σπάνιος ἰδεῖν, qui raro in publicum prodit 7, 5, 46.
- σπείρειν, serere 1, 6, 6. conserere 8, 3, 38. disseminare ὁ λόγος οὗτος πολλὸς ἤδη ἔσπαρται 5, 2, 30.
- σπένδειν, libare 7, 1, 1.
- σπονδὰς ποιεῖσθαι, libare. 3, 3, 40. 4, 1, 6. 6, 4, 1. σπονδαὶ τρίται 2, 3, 1. ubi ποιήσαντες.
- σπονδάζειν πρὸς τινα, agere cum aliquo 1, 3, 11. σπονδάζει φαγεῖν ἰθ. : σπονδάζειν τι, agere aliquid, occupatum esse re 6, 1, 48. περί τι, id. 50. τὰ μᾶλα ἐσποδασμένα σίτα καὶ ποτὰ, cibis potusque exquisitus, studiose paratus 4, 2, 38.
- σπονδαῖος, vir gravis et probus, opp. φαῦλος 2, 2, 24. qui alienus est a risu et joci 2, 2, 16. σπονδαῖα, seria, opp. γελοῖα, jocosa, 2, 3, 1. σπονδαιώτερόν τι πράττειν, gravius aliquid agere 2, 3, 20.
- σπονδαίως, cum gravitate 1, 3, 9.
- σπουδῇ, festinatio 2, 4, 6. 4, 3, 13. πολλῇ σπουδῇ, magno studio 4, 2, 38. σπουδῇ λέγειν, serio dicere, opp. παίξειν, jocari, 8, 3, 47. σπουδῇ παίξειν 6, 1, 6.
- στάδιος, stadium, mensura 125 passuum, pars octava miliaris, 6, 3, 19. 7, 1, 5. 8, 3, 25.
- στάζειν, stillare 5, 1, 5.
- στεγάζειν, tegere 7, 1, 33.
- στέγαι, tecta 6, 1, 14.
- στέργεσθαι ὑπὸ τῶν φίλων, diligere 1, 6, 24.
- στερεοῦσθαι, sibi firmum robustumque reddere 8, 8, 8.
- στερεσθῆαι τινος, carere 5, 1, 12. 7, 3, 13. 8, 1, 17. et var. pro ἐστέρηνται 5, 5, 23. στερήσεσθαι, privatum iri 4, 2, 32. 6, 2, 38.
- στέρνα, τὰ, pectus 1, 2, 13. 2, 1, 9, 16. 7, 3, 14.
- στέφεισθαι, coronari 8, 3, 12.
- στήλη, cippus, columna 7, 3, 16.
- στιβάς, stramentum, torus ex herbis frondibusque humi congestus, 5, 2, 15.
- στίφος, τὸ, globus, agmen 1, 4, 19, 21. 7, 1, 30.
- στοιχεῖν, longo agmine procedere 6, 3, 34.
- στοίχοι, series et ordines militum 8, 3, 9.
- στολή, stola, amictus longior 1, 3, 3; 4, 26. 2, 4, 1. sed 3, 3, 42, armatura, ornatus militaris.
- στολιδωτὸς χιτῶν 6, 4, 2. togas talaris infra cinctum plicatas e monumento Persepolitano interpretatur auctor Dissertat. Goetting. 1801. Monumenti Persepolitani e Ferdusio poeta Persarum heroico illustratio. SCHN.
- στόλος, exercitus, agmen 3, 1, 19. 8, 5, 2.
- στόμα, aditus 2, 4, 4. διὰ στόματος ἔχειν 1, 4, 25.
- στοχάζεσθαι ἀνθρώπων, homines ictu petere 1, 6, 29. τῶν κριτῶν, captare judices, apud quos facile agas causam 8, 2, 27.
- στρατεία, expeditio. ἐν στρατείᾳ εἶναι 5, 2, 19. ἀθροίζεσθαι εἰς βασιλικὴν στρατείαν 8, 8, 6.
- στρατεύειν, militatum abire 7, 4, 9. ἐπὶ τινα, expeditionem suscipere adversus aliquem 5, 2, 24. στρατεύεσθαι, militare 1, 2, 13, 14. 3, 3, 12. bellum inferre 2, 4, 12. exercitum sequi 6, 2, 36. σύν τινι, belli socium esse alicui 5, 4, 37.

στράτευμα ἵππικόν, equitatus 3, 3, 26.
στρατεύσιμα ἔτη, ætas militiæ 1, 2, 4.
στρατηγεῖν, imperatorio fungi munere
1, 6, 12. 6, 1, 5.
στρατηγία, munus imperatorium 1, 6,
12. summum belli imperium 7, 2,
23.
στρατηγικός, artis imperatoriæ peritus
8, 4, 7. στρατηγικά ἔργα, officium
imperatoris 1, 6, 12.
στρατοπεδεύεσθαι, castra habere, me-
tari 1, 6, 43. 3, 3, 26. 5, 4, 40. 8,
5, 2.
στρατοπεδευσις, castrorum metatio 8,
5, 6.
στρατόπεδον, castra 3, 3, 27. 4, 1, 8.
locus ubi castra locantur 1, 6, 16.
exercitus in castris 3, 2, 2. 4, 2, 23.
agmen 5, 3, 56.
στρατός, agmen 2, 4, 28. multitudo
calonum, lixarum, agasonum, alio-
rumque ad impedimenta pertinen-
tium 6, 3, 29.
στρεπτός, torques 1, 3, 2. 2, 4, 6. 8,
5, 18.
στρυφνός τὸν τρόπον, moribus aus-
terus 2, 2, 11.
στρώματα, stragulæ vestes, quæ lecto
substernuntur 5, 2, 15. 6, 2, 30.
quibus equi et cubilia sternuntur 8,
8, 19.
στρωμνή, vestis stragula 4, 5, 39. 8,
3, 36.
στρωννύειν, sternere, κλίνην 8, 2, 6.
σττυπέιον, stuppa 7, 5, 23.
συγγενείς, cognati, regis Persarum
1, 4, 27, 28.
συγγιγνώσκειν, veniam dare, opp.
κολάζειν, 5, 1, 12. τινί, astipulari,
assentiri 7, 2, 27. ignoscere, non
succensere 7, 5, 50.
συγγνώμων, ignoscens 6, 1, 37.
σύγγραμμα, liber 8, 4, 25.
συγγράφειν, conscribere 8, 4, 16.
συγκαθεύρειν, concludere 6, 1, 36.
συγκαλύπτεσθαι, obvolvere se 8, 7, 28.
συγκαταθεῖν, simul excursionem facere
5, 3, 1.
συγκαταινεῖν. ἦν τὰ τῶν θεῶν ἡμῖν
θᾶπτον συγκαταινῆ, simulatque dii
votis nostris annuerint 3, 3, 20.
συγκατασκηνοῦν, in tabernacula dis-
tribuire 5, 4, 17.
συγκατασπασθέντα εἰς τὴν Σύρων ἐπι-
κράτειαν, quæ, tibi erepta, ditioni
Syrorum erant subjecta 5, 5, 24.
συγκεράνυσθαι τινα, ὥστε οἰκείως δια-
κεῖσθαι, cum aliquo familiaritate
conjugi 1, 4, 1.
συγκεφαλαιουῖσθαι τὰς οἰκονομικὰς πρά-

ξεις, rerum domesticarum ambitum
ita summatim complecti, ut non
nisi paucis mandata dentur 8, 1, 15.
συγκεφαλαιοῦν πολλὰς πράξεις ὀλί-
γοις ἐπιστάταις, multarum rerum
curam committere paucis præfectis
8, 6, 14.
συγκλείειν τὰς ἀσπίδας, i. q. συνασπι-
δοῦν, conserere clypeos 7, 1, 33.
συγκομίζεσθαι πρὸς ἑαυτὸν, in se trans-
ferre, sibi convenire putare 4, 3, 18.
εἰς τὰς ψυχὰς κτῆμα, rem apud ani-
mum sibi proponere 1, 5, 12. 8, 2,
24.
συγκόπτειν τοῖς νάρθηξι, ferulis cedere
2, 3, 20. τὸν κόσμον, ornatum con-
scindere 6, 4, 3.
συγκοσμεῖν τινα, ornamento esse 2, 2,
26.
συγκροτεῖν τῷ χεῖρει, manus complo-
dere 2, 2, 5.
συγχωρεῖν, concedere, petenti dare 5,
4, 26. 6, 3, 20.
συζευγνύειν, eodem iugo jungere 2, 2,
26. Med. 6, 1, 51.
συλλαμβάνειν, comprehendere, in vin-
cula conjicere 8, 8, 6. τινί, adjuvare
aliquem 7, 5, 49. τὸ δέον, adjuvare
in re perficienda 3, 1, 28. εἰς τὸ
φιλεῖσθαι, conferre ad amorem con-
ciliandum 1, 6, 25.
συλλέγειν τινὰς, convocare 1, 5, 6. 8,
4, 32. νόμισμα, colligere 4, 6, 12.
συλλέγεσθαι τινα, cogi ab aliquo, con-
gregari 3, 2, 3. συνελέγτο αὐτῷ ἡ
πολυλογία, loquacitas ei conflabatur
1, 4, 3. τὸ νόμισμα 4, 6, 12. πάντας
ἀνθρώπους ἐφ' ἡμᾶς συλλέγεσθαι 7,
5, 52. 3, 2, 4. συνελέγη στρα-
τευμα 5, 3, 24. κάμηλοι πολλοί 6,
1, 30.
σύλλογος, conventus, congregatio 6,
2, 11.
συμβαίνειν, accidere 1, 6, 24. 5, 5, 19.
συμβάλλειν, cogere, congregare 2, 1,
5. φίλους, amicos inter se com-
mittere, turbare eorum amicitiam
6, 1, 32. συμβάλλειν, convenire 6,
2, 41. συμβάλλεσθαι λόγους περὶ,
agere cum populo de re, rem ad
deliberandum proponere 2, 2, 21.
συμβάλλεσθαι πρὸς, conferre, pro-
desse ad 2, 4, 21. μέγα εἰς 1, 2, 8.
et μέγα μέρος εἰς, multum conferre
6, 1, 28. συμβάλλεσθαι χρήματα εἰς
τὸν πόλεμον, ad usum belli pecunias
conferre 3, 1, 31.
συμβοᾶν ἀλλήλους, convocare 3, 2, 6.
7, 5, 26. συνεβόων αὐτοῖς accla-
mabant.

σύμβολα, τὰ, signa, de quibus certæ cognitionis causa inter aliquos convenit 6, 1, 46.

συμβουλεύειν, consilium dare, suadere alicui 1, 6, 46. 8, 3, 8. συμβουλεύεσθαι, consulere aliquem, consilium petere *ib.*

συμβουλία, consilium 1, 6, 2.

συμμαχεῖν τινι, auxilium ferre 1, 3, 15.

σύμμαχον γίγνεσθαι τινι εἰς, adjuvare aliquem ad rem perficiendam 3, 2, 4. σύμμαχα ἔχειν τὰ ἄκρα, auxilium præsto habere in jugis 3, 2, 20. σύμμαχοι, sociorum duces 6, 1, 1.

συμμάχεσθαι, una pugnare 7, 1, 14.

συμμηχανᾶσθαι τὰπιτήδεια, res ad vitam necessarias conquirere 1, 6, 11.

συμμιγνύναι, manum conserere 3, 3, 18. τινι, se adungere, adire ad aliquem 5, 2, 26. 29. *syn.* πλησιάζειν 8, 1, 46. πρὸς τινα, copias suas conjungere cum altero 7, 4, 11. τοῖς πολεμίοις χεῖρας, manum conserere cum hoste 2, 1, 11. ὁμόσε τοῖς πολεμίοις 7, 1, 26.

συμπαιστωρ, collusor 1, 3, 14.

συμπαρακαλεῖν, simul invocare 3, 3, 21. simul invitare 8, 1, 38.

συμπαρασκενάζειν, simul parare 5, 3, 14, 17. 7, 5, 81.

συμπαραπέσσειν, comitari, de præmiis tribuendis 2, 1, 23. 7, 1, 8.

συμπαρομαρτεῖν, una adesse 7, 5, 84. 8, 7, 7. ἐπὶ τι, adesse in re 1, 6, 24.

συμπείθειν, persuadere 2, 2, 24.

συμπέμπειν τινι, cum aliquo mittere 1, 4, 7. 3, 1, 34.

συμπεραίνειν, perficere 6, 1, 31.

συμπεριάγειν, secum circumducere 4, 3, 1.

συμπίνειν παρά τινι, computare apud aliquem 5, 2, 28.

συμπονεῖν, eosdem labores sustinere 2, 1, 29.

συμπράκτωρ, adjutor negotii gerendi 3, 2, 29.

συμπράττειν, adjuvare 3, 2, 28; 3, 1. εἴ τι ἀγαθὸν τῷ συνεπράξει 4, 2, 10.

τι ἀλλήλοις ἀγαθὸν 8, 2, 28.

συμπροθυμείσθαι ταῦτ' ἔφασαν, promiserunt se ad illa facienda esse promptos paratosque 6, 1, 19.

συμπροπέμπειν, una deducere, prosequi 1, 6, 1. 3, 3, 4. 8, 4, 27.

συμφάναι, assentiri 3, 2, 18, 26. 4, 5, 34.

συμφέρειν, simul ferre 4, 3, 13. prodesse 8, 7, 24. συμφέρον 2, 2, 20.

et σύμφορον 2, 4, 15.

συμφορὰ, clades 5, 2, 32.

σύμφορος, utilis, commodus 5, 3, 31.

συμφόρως, cum fructu 4, 2, 45.

συμφορώτατα 5, 3, 22.

συμφύλαξ τινι τῆς ἀρχῆς, qui una cum aliquo est custos imperii 8, 1, 10; 6, 11; 7, 14.

συμφύεσθαι. συμπεφυκὼς, concretus equo 4, 3, 18.

σὺν τῷ νόμῳ, e lege 1, 3, 17. σὺν τῷ σῶ ἀγαθῷ, tuo cum commodo 3, 1, 15.

σὺν ὅπλοις, armatus 3, 3, 54. σὺν μαχαίρᾳ μάχεσθαι, gladio instructum pugnare 2, 1, 21.

σὺν τῇ βίᾳ, vi 8, 7, 13. σὺν τῇ γνώμῃ τινός, de alicujus sententia 7, 5, 37. 8, 5, 20.

σὺν τῷ δικαίῳ, juste 8, 2, 23. σὺν τῷ καλῷ, honeste *ibid.* 8, 1, 32. οἱ σὺν σοῖ, tui socii 7, 1, 15.

σὺν τινι εἶναι, adjuvare aliquem, opem ferre 5, 4, 37. σὺν θεῷ 1, 5, 14. et σὺν θεοῖς, deorum beneficio, diis adjuvantibus 2, 4, 14. 4, 6, 8. 8, 5, 23.

σὺν ἡμῖν οἱ θεοὶ, dii nobis sunt propitii 7, 5, 77.

συνάγειν τινά τινι, conjungere aliquem cum aliquo 5, 3, 20. convocare 2, 1, 10. νόμισμα 4, 6, 12. al. συλλέγειν.

συναγορεύειν τινι, adstipulari, alicujus sententiam sua comprobare 2, 2, 20, 21; 3, 16. 4, 3, 15. κατὰ ταῦτα additur 7, 5, 57. ταῦτα 2, 2, 21. approbare.

συναγωνίζεσθαι ἐφ' ἵππων, de equis pugnare 4, 5, 49.

συναθροίζειν, congregare 6, 1, 30.

συναίνειν τι, comprobare 5, 3, 23; 4, 27. 7, 2, 14. comprobare orationem 4, 2, 47. 8, 5, 20.

συναίτιος, auctor, in utramque partem 1, 4, 15. τῶν ἀγαθῶν ὧν, qui tecum sum auctor bonorum 5, 5, 33.

συνακολουθεῖν, sequi 3, 1, 42. 8, 7, 5.

συναλίζειν, congregare 1, 4, 14. συναλίσσασθαι εἰς τινα, ad cœtum alicujus accedere cooptari 1, 2, 15.

συναλλαγῆς, ἐκ, amicitia reconciliata 3, 1, 40.

συναναβοᾶν, simul exclamare 5, 1, 6.

συναναστῆναι, una surgere 5, 1, 4.

συναξιῶν, idem velle 7, 1, 15.

συναποπέμπειν, simul mittere 3, 1, 2.

συνάπτειν τὴν μάχην, manum conserere 1, 6, 41. 3, 3, 17. τὰ ἄκρα 7, 5, 4.

συναρμόττειν, coagmentare 2, 1, 27.

congruere, convenire 8, 4, 21.

συναρμόττουσαι γυναῖκες, uxores moribus congruentes 7, 5, 60. 8, 4, 21.

συναύξειν τὴν ἀρχὴν τινι, conferre ali-

- quid ad imperium alicujus amplum splendidumque reddendum 8, 3, 21. συναυξανομένην τὴν ἐμὴν δύναμιν 8, 7, 6.
- συνάχθῃσθαι, una dolere 1, 6, 24. συναχθόμενός μοι τῇ συμφορᾷ 4, 6, 5.
- συνδεῖν, colligare, constringere 1, 6, 40. 4, 2, 32.
- συνδειπνος, conviva 3, 2, 25. 5, 2, 14. σύνδειπνον ἄγεσθαι, secum ad cœnam adducere umbram 2, 2, 28. συνδειπνεῖν 5, 5, 41.
- συνδιαμένειν, una manere 4, 5, 53.
- συνδοκεῖν, videri, de pluribus, qui consentiunt in re aliqua 2, 2, 21. συνδόξαν, quemadmodum visum est 8, 1, 8. συνδόξαν τῷ πατρὶ, de consensu patris 8, 5, 28.
- συνειδέναι. σύννοια ἐμαυτῷ ὦν ἀγαθός, conscius mihi sum me esse bonum 3, 3, 38. σύννοια ἐμαυτῷ τι, novi aliquid 3, 1, 19.
- συνεῖναι, versari cum aliquo 1, 4, 4; 6, 15. 8, 4, 2. consuesse, de venere, 3, 1, 39.
- συνειπεῖν τι, comprobare sententiam alicujus 4, 2, 46. συνερεῖν 2, 2, 22. 8, 1, 6.
- συνεῖρειν, connectere 7, 5, 6.
- συνεισάγειν, una importare 3, 2, 24. συνεκτέον. V. συνέχειν.
- συνελαύνειν, compellere 1, 4, 14.
- συνεξίεναι τινί, cum aliquo exire 1, 4, 15.
- συνεπαίνειν ἰσχυρῶς, magnopere probare 5, 3, 34.
- συνεπηχεῖν 3, 3, 58. 7, 1, 25, una insonare, sonum reddere.
- συνεπιμελῆται, qui una curant vulneratos 5, 4, 17.
- συνεπισπᾶσθαι, ad se attrahere, sibi adjungere 2, 2, 24.
- συνεπιτίθεσθαι, una aggredi 4, 2, 3.
- συνεργάζεσθαι πρὸς τὸ ὀφείσθαι, ad propulsandum conferre 7, 1, 33.
- συνετός, intelligens 2, 1, 31.
- συνεφέπεσθαι, una subsequi 6, 4, 10. aor. συνεπισπείσθαι 7, 1, 32. 8, 6, 10.
- συνέχειν, continere, h. e. conservare, tueri et firmare 8, 7, 22. συνεκτέον, in officio continendum esse 7, 5, 70.
- συνήδεσθαι, collatari 1, 6, 24.
- συνήθεια. V. συνουσία.
- συνήθης, familiaris 2, 3, 7.
- συνητᾶσθαι, una vinci 6, 4, 14.
- σύνθετος, compositus 4, 3, 20.
- συνθήκαι, pacta 5, 4, 27.
- σύνθημα, tessera militaris 3, 3, 58. 7, 1, 10.
- συνθηρευτής, socius venationis 2, 4, 15. σύνθηρος 3, 1, 7.
- συνιέναι, intelligere 1, 6, 2.
- συνιστάναι, commendare 4, 5, 58. 7, 3, 12. ἀντίπαλόν τι, excito adversarium alicui 6, 1, 26. συνεστηκέναι, eodem loco stare 2, 1, 29. συστᾶσα ἀγέλη, grex seditiosus 1, 1, 2. συνίστασθαι, coire seditiose ibid. ἐπὶ, contra aliquem fœdus inire et societatem 1, 5, 4. συνεστηκότα εἰς ταῦτ' ἔθνη, gentes societate conjunctæ 1, 5, 3. συνειστῆκει, composita, confecta erant 6, 1, 54.
- συνισχυρίζειν τινὰ, robur afferre alicui 2, 2, 26.
- συνοικεῖν ταῖς γυναῖξιν, uxorum uti consuetudine domestica 4, 4, 10.
- συνοικτιζεῖν, commiserari 4, 6, 5.
- συνομολογεῖν, promittere 5, 3, 15. pacisci 3, 1, 10; 2, 27.
- συνουσία, consuetudo, congressus 1, 4, 4. 2, 2, 1. 7, 3, 52. Cum συνήθεια permutatum 6, 1, 31.
- σύνταξις, ordo in re militari receptus 8, 1, 14. σύνταξιν ποιεῖσθαι, exercitum instruere 2, 4, 1.
- συντάττειν. συντεταγμένοι, instructi 1, 4, 18. 4, 2, 21. συνταξάμενος, rebus instructis et paratis 2, 4, 32. συνταξάμενοι, acie conjunctim instructa 3, 3, 29. συντάττειν τινί, i. q. ἐντέλλεσθαι 5, 3, 46. præcipere, ordinare, seq. ὅπως 8, 2, 3, seq. infin. cum accus. 8, 6, 8.
- συντειχίζειν, conjuncta opera exstruere 3, 2, 24.
- συντελεῖν, conficere 6, 1, 50.
- συντέμνειν χιτῶνας 8, 2, 5. annot.
- συντίθεσθαι, pacisci 3, 1, 21; 2, 23. 5, 3, 15. 7, 4, 4.
- σύντομος ὁδός, via compendiaria 1, 6, 21, 22.
- συντρέχειν, consentire 7, 2, 27.
- συντρίβειν, frangere 6, 1, 29.
- συντυγχάνειν τινί, casu incidere in aliquem 1, 4, 4. 5, 4, 15.
- Σύρια γράμματα, litteræ Syriæ 7, 3, 16. Fortassis intelliguntur litteræ, quas vulgo vocant Chaldaicas. Nam Josephus Archæol. 11, 2, 1. scribit, Judæos usurpare γράμματα Σύρια, et iisdem scriptos sacros. ZEUN.
- συριστὶ ἐπιστάμενοι, Syriace, h. e. Assyrii 7, 5, 31.
- σὺς, aper 2, 4, 20. 4, 1, 17. sus 5, 2, 5.
- συσκευάζειν. συσκευάσας ἄλλα παντοδαπά, cum omnis generis rerum apparatu 1, 4, 25. contrahere exer-

citum 8, 6, 20. *συσκευάζεσθαι*, vasa colligere, convasare 3, 1, 43; 3, 20, 21. 5, 3, 51. ad iter se parare 4, 5, 17. 6, 2, 40. se parare ad migrationem ex hac vita 8, 7, 2. *τὴν πορείαν*, iter parare 8, 5, 1. *συνεσκευασμένος*, ad iter instructus 3, 2, 3. 4, 5, 26. *συσκευάζεσθαι*, commeatum secum ferre 5, 3, 35. 6, 2, 25, 26. *ἄνθρωπον*, occupare, *de Amore* 5, 1, 15.
συσκευασία, vasorum collectio 4, 2, 34.
συσκηνέιν, contubernalem esse *h. e.* *συνδειπνέιν*, 2, 2, 1. 3, 2, 25.
συσκηνία, contubernium 2, 1, 26.
σύσκηνος, contubernalis 2, 2, 22. qui in eodem tentorio epulatur 2, 2, 29.
συσκοτάζει, contenebrat 4, 5, 5. 7, 5, 15.
συσκευθρωπάζειν, simul tristem videri 6, 2, 21.
συσπειράσθαι, contrahi, conglomerari, *συνελίττεσθαι*, de densata phalange 7, 5, 6.
σύσσιτος, conviva 5, 2, 17. qui una est nutritus 8, 7, 14.
συστεγάζειν, tegere. *τὰ ὑπερέχοντα ἅπαντα συνεστεγασμένοι*, quacun- que corporis parte eminent, tecti et muniti 6, 2, 17.
συστρατεύειν τινί, signa sequi 7, 4, 1. *ἀφαιρεῖν τινι συστρατεύειν ἐπὶ τινα*, dare alicui veniam militiae adversus aliquem 7, 1, 44. *συστρατεύεσθαι*, militiae societatem amplecti 5, 3, 24. 8, 4, 24; 6, 8.
συχνὸν πρὸ τῆς τάξεως προελάνειν, longe 6, 3, 12.
σφαδάζειν, præ dolore furere, *de equo vulnerato* 7, 1, 37.
σφάλλιν σῶμα καὶ γνώμην, corpus mentemque labefactare 1, 3, 10. 8, 8, 10. *σφάλλεσθαι*, detrimentum capere 1, 6, 24. 2, 2, 26. 3, 3, 69. *θαρρῶν οὐδὲν σφάλλομαι* 5, 2, 35.
σφάλμα, clades 8, 5, 7.
σφάττειν, jugulare, *h. e.* per jugulum trajicere ferrum 7, 3, 14. sacrificare 8, 3, 24.
σφενδόνη, funda 7, 4, 11. *σφενδονᾶν*, funda uti 7, 4, 15. *σφενδονήτης*, funditor 3, 3, 60.
σφόδρα φεύγειν 1, 6, 40. *σφόδρα πείθεσθαι* 8, 3, 21. καὶ *σφόδρα* 3, 2, 20. 5, 2, 26.
σφοδρὸς, gnavus, strenuus, acer 2, 1, 31; 2, 25.
σχῆμα, gestus et incessus 6, 4, 20. *ταπεινόν*, habitus humilis 5, 1, 5. *σχῆμα*, πρόσπονον et λόγοι 6, 4, 20, junguntur. *ἀπολαμβάνειν πάλιν τὸ*

ἐαυτῶν σχῆμα, redigi in pristinum locum 7, 1, 49.
σχίζειν ξύλα, ligna findere 5, 3, 49. *ὑποδήματα* 8, 2, 5. annot.
σχολάζειν, otiosum esse 7, 1, 20. *ἀπό τινος*, non amplius esse negotiis occupatum 7, 5, 52. *τοῖς φίλοις*, vacare 39. *οὐ σχολάζω τινί ὑπακούειν*, non vacat 8, 1, 18. *μήτε μένειν μήτε ἀναστρέφεσθαι* 2, 1, 9.
σχολή, otium 8, 1, 13. *σχολῇ ἔσται σωμασκεῖν* 1, 6, 17. *σχολῇ ἄγειν ἀπό τινος*, esse liberum a rei cura, *syn.* *ἀπολυθῆναι τινος* et *ἀπαλλάττεσθαι* 8, 3, 47. *σχολὴν δίδόναι βουλευσασθαι*, locum concedere consultandi 4, 2, 22. *σχολῇ πορεύεσθαι*, lente iter facere 4, 2, 6. *σχολῇ ὑπακούειν*, lente, non promte, auscultare 8, 4, 9.
σώζειν, servare, *opp.* *ἀπολέσαι*, 7, 1, 42. *σώζεσθαι*, *opp.* *ἀποθνήσκειν* 3, 3, 51. *πρὸς*, salvum pervenire in 5, 4, 16. *σέσωσμαι* 5, 4, 11.
σωμασκεῖν, corpus exercere 1, 6, 17. 3, 1, 20.
σώματα, homines 7, 5, 73. annot.
σώρευμα, acervus 7, 1, 32.
σῶς, salvus, incolumis. *σῶ* 4, 4, 2. annot. 4, 5, 2. *σᾶ* 7, 4, 13. *σαώτερος* 6, 3, 4.
σωτήρ, servator, *Ζεὺς* 7, 1, 10.
σωτηρία, salus et incolumitas 3, 3, 34. 4, 1, 2.
σωφρονέιν, sapere 1, 6, 26. 3, 2, 13. 5, 3, 43. *πρὸς τινα*, pacem servare, non deficere 3, 2, 4, *opp.* *ὑβρίζειν* 8, 1, 30.
σωφρονίζειν, efficere ut quis sapiat, 3, 1, 22. *hinc* in officio aliquem continere ne deficiat 3, 1, 27. et aliquem peccantem ad officium redigere 3, 1, 19. 20. 8, 6, 16.
σωφρόνως. V. *σώφρων*.
σωφροσύνη, ut *Cic. Tusc.* 3, 8. *definit, est frugalitas: cujus est motus animi appetentis regere et sedare, semperque adversantem libidini, moderatam in omni re servare constantiam* 1, 2, 8. 3, 1, 16, 17. *hinc* est continentia, innocentia 6, 1, 47. modestia et prudentia 3, 3, 59. 7, 5, 76. castitas et pudicitia 1, 2, 9. 7, 3, 12. moderatio, qua quis sua potentia non abutitur ad libidinem et contumeliam 8, 1, 30; 4, 14. *σωφροσύνη μηχανᾶσθαι τινί*, alicujus cupiditates coercere 2, 2, 14.
σώφρων, sapiens, qui ratione duce utitur, cupiditates animi coercet 3,

- ι, 16. *hinc opp. ὑβριστής* 3, 1, 21. dicto audiens 4, 1, 6. qui a re turpi abstinere 8, 1, 31. *De duce*, qui diligenter, caute, non temere et cupide, exercitum ducit 5, 4, 44. prudens et diligens, *de eo, qui novit*, ubi sua cujusque principis sit domus in urbe, 8, 5, 13. σωφρόνως, modeste, sine superbia, insolentia et contentu aliorum 8, 4, 14. temperanter, *opp. ἀπλήστως*, 4, 1, 15.
- τακτικός, aciei instruendæ peritus 8, 5, 15. τακτικοὶ ἀριθμοί, ordines aciei 3, 3, 11. τὰ τακτικά, ratio instruendi exercitus 1, 6, 14, 23.
- τακτός, jussus 8, 3, 28.
- τάλαντον, talentum 3, 1, 33. 6, 1, 25. *de pondere* 6, 1, 54.
- τάλας, miser 4, 6, 5.
- ταμίης χρημάτων, quæstor 4, 5, 40.
- ταμιεύεσθαι dispensare 3, 3, 47. 4, 1, 18.
- ταξίαρχος, centurio, qui præest τῇ τάξει 2, 1, 18, 22, etc. sive peditum sive equitum 8, 1, 10.
- τάξις, centuria, seu centum pedites 2, 1, 25, etc. τάξις ἱππέων, centuria seu turma equitum 1, 4, 20. 4, 2, 23. etc. τάξις τῶν καμήλων 7, 1, 22. 2) acies, ordo militum instructus: τάξιν ποιεῖν, aciem instruere 7, 1, 5. ἐν τάξει περιστῆναι, instructos circumdare castra 4, 2, 32. τῶν ἐν τῇ τάξει ὄντων 5, 2, 1. καθιστάναι ἐν τάξει μεθ' ἑαυτοῦ, jubere secum instructos consistere 5, 3, 1. τάξιν διαφυλάττειν, ordinem diligenter servare 5, 3, 45. σὺν τάξει ἀκολουθοῦντες 6, 1, 53. ἐκ τῆς τάξεως κινεῖσθαι, e loco se movere 7, 2, 4. ἐν τάξει καθεύδειν, instructos capere somnum 8, 5, 12. ἐν τάξει σκηνοῦν 8, 3, 34. τάξις ἐν τῇ ἐξελάσει, ordo pompæ 8, 3, 6. τάξις τῶν ὄλων, ordo et compages hujus universi 8, 7, 22.
- ταπεινός, abjectus, vilis, humilis, βίος 3, 3, 52. σχῆμα ταπεινὸν 5, 1, 4. οὕτω ταπεινός 5, 5, 9. superl. 7, 5, 69. ταπεινός 5, 5, 8.
- ταραττειν, turbare 2, 1, 27. 5, 2, 17. fut. ταρασσονται 6, 1, 43.
- παραχή, ἡ, turba 5, 3, 55, et τάραχος, ὁ, 7, 1, 32.
- παραχώδης, qui facile turbatur 3, 3, 26.
- τάττειν, ordinare, collocare, εἰς μάχην στρατιῶν 1, 6, 43. 2, 3, 22. οὐπερ ἔταξεν αὐτοὺς ἑστηκότες 7, 3, 15.
- τάττομεν αὐτοὺς ἐπὶ τοὺς μένοντας 2, 1, 9. ἐπὶ τοῦτο 1, 4, 24. 5, 4, 3. πρὸς τοῦτο 5, 4, 7. ἐπ' αὐτῷ, post 2, 2, 6. τινί, imperare 1, 5, 5. 8, 3, 7. οὕτω ταττόμενων 5, 3, 50. τὸ ταττόμενον 2, 2, 10. τὰ τεταγμένα ποιεῖν, legibus et institutis publice receptis parere 1, 2, 5; 3, 18. λαμβάνειν τὰ τεταγμένα, a civitate accipere modum administrandæ reip. 1, 3, 18. ὁ ταττόμενος πορεύεσθαι, cui imperatum erat iter 4, 5, 11. αἱ τεταγμέναι ἡμέραι, dies statuti, sollemnes 1, 2, 4. ἡ ταχθείσα ἔδρα 8, 4, 5. οἷς ἐτέτακτο 5, 5, 38. τάττειν εἰς μάχην στρατιῶν, exercitum instruere ad prælium 1, 6, 43. ἑαυτὸν ἐπὶ τινα, in acie stare contra al. 2, 1, 9. ταχθῶμεν ὡς κάλλιστα 4, 5, 22.
- τάφρος, fossa 3, 3, 26, 64.
- τάχα, fortasse 5, 4, 35. mox 3, 3, 66.
- τάχιστα. V. Ταχύς.
- ταχυεργία, celeritas in re perficienda 7, 1, 19.
- ταχύνειν, accelerare, rem gerere celeriter 8, 5, 15.
- ταχύς, celer, promptus, 2, 1, 31. ἦν θάπτον, quum primum 3, 3, 20. eadem signif. ὅταν τάχιστα 4, 5, 33. V. Ἐπεὶ, Ἐπειδὴ, Ἐπειδὴ.
- τε quater repetitum 3, 3, 36. τροχοῖς τε—ἄξοσί τε 6, 1, 29.
- τέγη, τὰ, tecta 7, 5, 22.
- τειχίζειν, castello munire 3, 2, 21. φρούριον, exstruere castellum 3, 2, 1. τὰ ἐρύματα, munitiones exstruere 3, 1, 10. Med. τειχεῖσθαι 6, 1, 19.
- τεῖχος, castellum, locus munitus 4, 6, 2, 6, 8, 9, etc. τὰ τεῖχη, urbs munita 5, 4, 37. moenia 7, 4, 3. Pollux 9, 7: Ξενοφῶν δὲ καὶ τεῖχος οὐ τὸν περίβολον ἔφη μόνον, ἀλλὰ καὶ τὸ ὑπὸ τῷ περικύβελτον πᾶν.
- τεκμαίρεσθαι, conjicere, colligere ex aliqua re 1, 3, 5. 7, 5, 62. ὀφθαλμοῖς, oculis explorando prospicere 4, 3, 21.
- τέκνα, liberi, διδόναι καὶ λαμβάνειν, 7, 4, 5. suis 4, 1, 17.
- τέκτων, faber lignarius 3, 2, 11. murarius 6, 1, 20.
- τελεῖν, impendere 6, 2, 9. πολλὰ εἰς τι, magnos facere sumtus in 8, 1, 13. administrare, perficere 8, 6, 3, ubi fut. τελῶ. Pass. 8, 1, 2.
- τελειὸς ἀνὴρ, qui ad virilem pervenit ætatem 1, 2, 4, 12, 13. 8, 7, 6.
- τελεστήρια, sacra post rem feliciter transactam 8, 7, 3.

τελευταίοι, postremi 6, 3, 25. τελευ-
ταῖον, postremo 8, 7, 28.
τελευτᾶν, mori 3, 3, 4, 6, 7. τοῦ
βίου 8, 7, 17. τελευτῶν, et τελευ-
τῶσαι, tandem, ad extremum 1, 4,
9; 6, 19.
τελέως ἀγαθὸς ἀνὴρ, vir optimus, om-
nibus numeris absolutus 3, 3, 38.
τελέως μέγα φρονεῖν 8, 7, 7.
τέλος, munus publicum, ut de imperio
militari ἐν τέλει γενέσθαι, imperium
suscepisse 1, 6, 15. εἰς τέλος κατα-
στῆναι, id. 1, 5, 7. τὰ τέλη, magi-
stratus, syn. οἱ γεραίτεροι καὶ αἱ ἀρ-
χαί, 8, 5, 27. τέλος ἀγαθόν, felix
rerum exitus 3, 2, 29. τὸ τέλος τῆς
σκηνῆς ἐποίησαντο 2, 3, 24. τέλος
ἔχεν ἡ θυσία 3, 3, 34. ἔχει τὸ κάλ-
λιστον τέλος 7, 3, 11. τέλος, tan-
dem 1, 5, 14. 2, 1, 18, etc. in
media oratione 5, 2, 7. τέλος δέ, 1,
4, 1; 4, 15. 2, 3, 1. τέλος δὴ, 1, 6,
14.
τέμενος locus subdialis extra urbem
diis consecratus, ubi Cyrus sacra
fecit, 7, 5, 35. 8, 3, 1, 24.
τέρμα, meta 8, 3, 25.
τεταρταῖος, quarto die 5, 3, 1.
τετράποδα, τὰ, quadrupedes 6, 2, 25.
τετράρρμον ἄρμα, currus quatuor te-
monum 6, 1, 51, 52; 4, 2.
τέχναι, de artibus illiberalibus 5, 3, 47.
6, 2, 37. πηγαὶ τῶν καλῶν 7, 2, 13.
i. q. τέχνασμα 8, 3, 1.
τεχνᾶσθαι, fabricari 8, 2, 5. pass. 8,
6, 23.
τεχνῖται, οἱ περὶ τοὺς θεοὺς, dicuntur
magi interpretes (ἐξηγηταί) religio-
num 8, 3, 11.
τέως μὲν, primum quidem 5, 3, 17.
τηλικούτος, qui est hac ætate 1, 2, 11.
tam grandis 4, 6, 5.
τήμερον, hodie 7, 1, 10.
τηνικαῦτα, tum 1, 2, 13. 7, 1, 9.
τιῦρα, tiara 3, 1, 13. ὀρθή 8, 3, 13.
annot.
τιθένα εὐδαίμονα, beare, beatum effi-
cere 4, 6, 3. τίθεσθαι τὴν ψῆφον,
sententiam ferre 1, 3, 17. εὖ τὰ
ὑπλά, arma expedire, in promptu
habere 4, 5, 3. πρὸς τὸ ἡμέτερον
συμφέρον, ex usu nostro admini-
strare 3, 2, 30. τινὰ πιστὸν ἐαυτῷ,
sibi aliquem fidelem reddere 8, 7, 13.
εἰ νόμος τεθείη, si lex poneretur 5,
1, 10.
τιθηνέισθαι, more nutricis blandiri
filix 8, 5, 19.
τίκτειν, parere. πῦρ τέξεται, excitabit
incendium 7, 5, 23.

τιμᾶν, præmiis ornare 1, 6, 20. 2, 4, 9.
3, 1, 11; 2, 28; 3, 6. beneficiis or-
nare 6, 4, 9. honorem habere 1, 2,
12; 3, 7. μάλιστα τιμᾶν, plurimi
facere 1, 3, 8. τιμᾶν καὶ κοσμεῖν,
honoribus ornare 1, 3, 3. τιμᾶσθαι
μείζονος, pluris aestimare 2, 1, 13.
τινὰ, honorem et auctoritatem con-
ciliare alicui 8, 7, 15. οἱ τετιμημένοι,
proceres 8, 3, 9. τιμῆσεται, hono-
rabitur 8, 7, 15.
τιμῇ, præmium 2, 1, 23; 2, 18. De
munere, τιμὴν ἔχων προσάγειν 1, 3,
8. ἐκβάλλειν τινὰ τῆς τιμῆς, dejicere
aliquem de munere 1, 3, 9. τιμὴν
νομίζειν τι, sibi ducere honori 1, 6,
11.
τίμιος, honoratus 8, 4, 10.
τιμωρεῖν τινι, ulcisci injuriam alicui
illatam 5, 2, 8. τινί τινος, 4, 6, 8.
τιμωρεῖσθαί τινα, punire 1, 2, 6; 4,
9. 5, 3, 30. 7, 5, 77. εἰντὸν 3, 1, 15.
τιμωρίας τινὸς τυγχάνειν τῷ παιδί,
ulcisci quodam modo cædem filii
4, 6, 7. τὰς τιμωρίας ποιεῖσθαι 3, 1,
15.
τιμωρὸς τινος, qui ulciscitur injuriam
alicui illatam 4, 6, 2. 5, 2, 7.
τίνειν ποινὰς, luere pœnas 6, 1, 11.
τίσασθαι, ulcisci 1, 6, 11.
τὶς, cum adjectivis, πολλὸν τινα χρόνον
1, 4, 27. ὀλίγοι τινὲς 5, 4, 25. μι-
κρὸς τις 1, 6, 14. 4, 2, 14. ποῖός τις
2, 2, 10. ὁποῖός τις 3, 15. πολλή
τις 5, 2, 27. μεγάλην τινὰ χάριν 6,
2, 21. πᾶς τις ἄνθρωπος 7, 2, 21. ἡ
τις ἡ οὐδεὶς 7, 5, 45. ποιεῖν τι 3, 3,
12. τὶ λέγειν, recte, probabiliter
dicere 1, 4, 20. 2, 4, 16. Μὴ τι,
nullo modo, ne ullo modo 2, 4, 27,
28. 3, 1, 38. οὐδέν τι, prorsus non
8, 2, 5. τις cum imperat. 3, 3, 61.
6, 1, 6. 4, 20. 7, 5, 81. Post τὶς
sequitur pluralis 1, 2, 2. 3, 3, 6.
7, 4, 5. 8, 2, 4; 8, 4.
τί γάρ; quid enim? 1, 6, 12. 5, 2, 27.
5, 18, 19. τί δέ; 1, 4, 27. 3, 1, 12;
2, 18. τί δέ; οὐ γάρ 4, 2, 13. τί
μῆν; quidni? 2, 1, 9. τί οὖν; 3, 2,
18. 5, 3, 22. quid multis? 8, 3, 46.
τί οὖν, οὐ 2, 1, 7. 5, 4, 37.
τλῆναι, sustinere 3, 1, 2.
τοί, sane, omnino 1, 5, 13. 3, 3,
51. 5, 4, 38. οὔτοι, nullo modo 8,
3, 42. ἐγὼ τοι, equidem 5, 2, 23.
τοιγαροῦν, quare 8, 1, 39; 8, 7.
τοίνυν, igitur 1, 1, 2, etc.
τοιούσδε, talis. ἐν τῷ τοιῷδε 3, 3, 35.
τοιούτος, talis, τοιούτος οἶος 7, 5, 84.
ταῦτα καὶ τοιαῦτα, hæc et alia hujus-

- modi 8, 2, 26. εἰ μὴ ταῦτα, ἀλλὰ τοιαῦτα, si non hæc ipsa, certe similia 5, 5, 33.
- τόκος, fœnus, de fructu, quem ager reddit præter semen acceptum 8, 3, 38.
- τοξεύειν, sagittari. θηρίον 1, 2, 10. τοξεύειν ἢ ἀκοντίζειν εἰς 3, 3, 66.
- τόξευμα. ἐντὸς τοξεύματος γίνεσθαι, intra teli jactum progressum esse 1, 4, 23. εἰς τόξευμα ἀφικέσθαι, *ibid.*
- τοξικός, sagittandi peritus 6, 2, 4.
- τοσαντάκις, toties 8, 8, 12.
- τοσοῦτος, tantillus 6, 3, 22. τοσοῦτω, tantum 7, 1, 2. τοσοῦτω ante vel post ὅσω 5, 2, 34; 3, 35; 5, 25; 6, 2, 19. Pro quo τόσῳ vel τόσῳ δὲ 1, 6, 26. 7, 5, 6.
- τότε μὲν—τότε δέ, modo—modo 7, 1, 10.
- τραγικὴ σκηνή 6, 1, 54.
- τράπεζα, mensa 8, 2, 3, 4. σὺν τραπέζῃ ζῆν, victu uti 7, 2, 26.
- τραχύτης, asperitas, τῆς χώρας 7, 5, 67.
- τρέπειν, vertere. τίνος ἕνεκα σὲ ἔτρεψεν ὥστε 8, 4, 10. εἰς δὲ τρέψας ἅπαντα κατὰθέσσαι 5, 5, 28. τρέπεσθαι, in fugam compellere 2, 3, 18. 4, 1, 11; 3, 5. εἰς φυγὴν 5, 4, 7. ubi ἐτράπησαν (αἱ ἐτράποντο) capere fugam. ἐτράποντο ἀπὸ τῶν κεφαλῶν 3, 3, 66. ποῖ τράπειτο 3, 1, 4. τρέπεσθαι, deverti 8, 5, 17. ἐπὶ ἐν ἔργον, unius rei studio deditum esse 2, 1, 21. ἐπὶ ῥαδιουργίᾳ 7, 5, 74.
- τρέφειν γυναῖκα τὴν θυγατέρα τινί, educare filiam alicui conjugem futuram 4, 6, 9. τρέφεσθαι, ali 1, 4, 5, 2, 1, 21. ἐν χλιδῇ 4, 5, 54. θρεψόμεθα ἐκ τῆς πολέμιās 3, 3, 16. ὁπόσοι ἱκανοὶ ἄλλων ἐργαζομένων τρέφεσθαι 8, 1, 16; 2, 5.
- τρίβος, trivium 4, 5, 13. *Hesych.* ὁδὸς, ἀτραπός.
- τρίτην ἡμέραν, nudius tertius 6, 3, 11.
- τριάρυγος, trium ulnarum 6, 1, 52.
- τρόπος, ingenium, mores 2, 2, 11, 16. 5, 2, 27. διὰ τὸν τρόπον, ob mores faciles, elegantes et amabiles 3, 3, 5.
- τροφός, ἡ, nutrix 7, 3, 13.
- τροχάζων, citato gradu 2, 4, 3. V. ad Anab. 7, 3, 46.
- τυγχάνειν τῶν ἀξίων, justa consequi præmia 2, 2, 21. τινὸς, attingere aliquem telo, non aberrare ictu ab aliquo 2, 3, 18. 4, 6, 4. 8, 3, 29. παρὰ τινος, consequi ab aliquo 1, 6, 10. 2, 3, 8. τυγχάνω ὦν, forte sum, casu adsum 2, 2, 11. 5, 1, 2. πα-
ρων, forte adsum 4, 1, 22. βουλόμενος, volo 2, 4, 32.
- τύπτειν εἰς τὸν ὤμον, ferire humerum 5, 4, 5.
- τύρβη, turba, strepitus inconditus, *opp.* εὐκοσμία, 1, 2, 3.
- τύρσις, turris 7, 5, 10.
- τυφλὰ, τὰ, τοῦ σώματος, cæcæ partes corporis, *h. e.* tergum, 3, 3, 45.
- τύχη, calamitas, fortuna adversa, sors 5, 4, 31. 6, 2, 32. τὴν τύχην ἀνατρέπιν, victoriam adimere 4, 2, 25.
- τύχη ἀγαθῇ, quod felix faustumque sit 4, 5, 51.
- ὑακινθινοβαφῆς, coloris hyacinthini 6, 4, 2.
- ὑβρίζειν, esse insolentem, contumeliose tractare, *opp.* σωφρονεῖν, 7, 1, 30. διὰ τὸ ὑβρίσθαι, ob acceptam contumeliam, de eo qui *eunuchus factus erat*, 5, 4, 35. ὑβρίζειν, ferocire, lascivire, de equo, 7, 5, 62.
- ὑβρισμένη στολή, 2, 4, 5.
- ὑβρις, injuria contumeliosa, fere ex superbia et animi petulantia orta, *opp.* σωφροσύνη, 5, 2, 18. 8, 4, 14.
- ὑβριστής, insolens, petulans 3, 1, 21. de eo qui alterius uxorem tentat 6, 1, 45. ἵππος, equus ferociens, qui præ lascivia mordet, calcitrat, *sessorem excutit etc.* 7, 5, 62. 8, 5, 62.
- ὑβριστότερος 5, 5, 41.
- ὑβριστικός, petulans, contumeliosus 8, 1, 30.
- ὑβριστικός, petulanter, contumeliose 8, 1, 33.
- ὑγιεινός, salubris, de loco 1, 6, 16. 6, 1, 23.
- ὑδροποσία, aquæ potio 1, 5, 12. ὑδροποτεῖν, aquam bibere 6, 2, 26.
- ὑϊκός, porcineus 5, 2, 17.
- ὑμνεῖν τοὺς θεοὺς, hymnis celebrare deos 8, 1, 23.
- ὑπάγειν φυγῇ εἰς δυσχωρίαν, fuga simulata pellicere 1, 6, 37. τοὺς πολεμίους, 3, 2, 8.
- ὑπακούειν τινὸς, parere alicui 4, 1, 3. τῶν πολεμίων, hostium imperium subire 8, 1, 4. auscultare 8, 1, 18. τινὸς, re aliqua commoveri ad parandum 8, 1, 20. τινί, obedire alicui 8, 7, 16. vocanti respondere seu advenire 3, 3, 11. 8, 3, 21. ὑπακούων σχολῇ ὑπήκουσα; num tibi obedivi cunctanter et ægre? 8, 4, 9. τοῦτο γε, in hac re certe parere 2, 2, 3.
- ὑπανίστασθαι, surgere de cubili 2, 4, 19.

ἵπαντᾶν, occurrere, obviam procedere
1, 4, 22. 3, 3, 2. 4, 2, 17. 5, 3, 57.
6, 3, 15.

ἵπαντιάειν, obviam procedere alicui
4, 2, 18. 5, 5, 9.

ἱπαρχεῖν, suppetere, ad usum præsto,
paratum, esse 1, 5, 5; 6, 10. 3, 3,
52. 4, 3, 8. ὑπῆρχε τοῖς ἄρχουσι
θεραπεύεσθαι ὑπὸ τῶν ἀρχομένων,
hunc fructum percipiebant duces,
ut a suis colerentur 2, 1, 23. ὑπάρ-
χειν τινὶ, relictum esse arbitrio ali-
cujus 4, 5, 31. εἶναι ὑπῆρχε, solebat
esse 8, 8, 20. ἱκανὸν εἶναι ὑπάρχον
1, 6, 15. ἄτε καὶ τῆς φύσεως ὑπαρ-
χούσης, quia talis erat ab ipsa na-
tura 6, 4, 4.

ἱπαρχοὶ αὐτοῦ, præfecti ejus imperio
subjecti 7, 4, 10. 8, 3, 18.

ὑπέκειν, cedere 8, 1, 33; 8, 16. τινὶ
θάκων καὶ λόγων, alicui cedere sel-
lam potiore et priorem loqui ali-
quem sinere 8, 7, 10.

ὑπέκκαυμα ἄσφαλτος, bitumen quod
facile concipit ignem 7, 5, 22.

ὑπεκκομίζεσθαι, secum subvehere 2,
4, 13.

ὑπεκτίθεσθαι, clam efferre 6, 1, 26.

ὑπεναντίος, adversarius 1, 6, 38. 3, 3,
59.

ὑπεάγειν, se subducere 3, 3, 60.

ὑπέρ, cum genit. ὑπέρ τινος μάχεσθαι,
pro aliquo pugnare, ad eum defen-
dendum 2, 1, 21. 4, 4, 11. 8, 5, 12.
ὑπέρ τῶν πρόσθεν ἀκοντίζειν, super
anteriores tela mittere 6, 3, 24.
ὑπέρ τινος ἀπολογεῖσθαι, pro aliquo
dicere 5, 5, 11. εἰπεῖν, id. 2, 1, 13.
λέγειν, alicujus rei gratia narrare 2,
2, 11. θαρρεῖν 7, 1, 17. ὑπέρ ἡμῶν
nostra causa 1, 4, 12. ὑπέρ σοῦ,
nomine tuo 3, 3, 14. ὑπέρ τινος
θαρρεῖν, de aliquo esse bono animo,
7, 1, 17. cum accus. ὑπέρ ἡμῶν,
parte dimidia plures 3, 3, 47. 1, 2,
4. ὑπέρ ἄνθρωπον φρονεῖν 1, 7, 3.

ὑπέραισχος, valde deformis 2, 2, 28.

ὑπερβάλλειν αἰσχεῖ, valde esse defor-
mem 2, 2, 29. ὑπερβάλλεσθαι πλῆ-
θει τινά, multitudine superare 2, 1,
8. ἀγαθοῖς, benefaciendo 5, 3, 32.

ὑπερδάσους, admodum hirsutus 2, 2,
28.

ὑπερεκπλήττεσθαι ἐπὶ τινι, vehementer
admirari aliquem 1, 4, 25.

ὑπερεμπίπλασθαι, supra modum im-
pleri 1, 6, 17.

ὑπερεπιθυμεῖν, vehementer cupere 4,
3, 21. 6, 1, 5.

ὑπερέχειν τοῦ ὕδατος, exstare supra

aquam 7, 5, 8. τὰ ὑπερέχοντα 6, 2,
17.

ὑπερήδεσθαι, valde lætari 3, 1, 31. 8,
3, 50.

ὑπερηδέως, libentissime 1, 6, 21.

ὑπερηφανία τοῦ τρόπου, insolentia mo-
rum 5, 2, 27.

ὑπερίσχυρον ἔρμα, munitissimum
castellum 5, 2, 2.

ὑπερμέγεθες ἔργον, res summæ diffi-
cultatis 1, 6, 8. μνήμα 7, 3, 17.

ὑπερπίνειν, nimium bibere 8, 8, 10.

ὑπερπληροῦν, nimium implere 8, 2,
22.

ὑπερφαλαγγεῖν, producta phalange
excedere et coercere hostium aciem
6, 3, 20. 7, 1, 5.

ὑπερφίλειν, vehementer amare 1, 4, 6.
3, 1, 36.

ὑπερφοβείσθαι, vehementer metuiere 1,
4, 2.

ὑπερχαίρειν μανθάνοντα ἱππεύειν, equi-
tandi studio et exercitio vehemen-
ter delectari 1, 3, 3.

ὑπεύδια annot. ad 6, 1, 16.

ὑπέχειν εαυτὸν τινι, sese dare alicui 7,
5, 44.

ὑπήκοός τινος, imperio alicujus sub-
jectus 4, 2, 1. 8, 6, 5. τινὶ 2, 4, 22.

ὑπηρετεῖν τινι, gratificari alicui 4, 6,
6, 8. syn. χαρίζεσθαι 5, 1, 19. im-
perata facere 1, 6, 10. τὰ συμφέ-
ροντα, commodis alicujus servire 1,
6, 39. καλῶς τινὶ τι, navare ope-
ram egregiam in re aliqua 6, 2, 2.
μισθοῦ τινι, mercede se locare ali-
cui 6, 2, 37. τῷ τυχύνειν εἰς βούλετο,
consequi quod volebat 6, 1, 33.

ὑπηρετής, apparitor 2, 4, 4 etc. de eo
qui exercitui commeatum præbet
2, 1, 21, 31. 4, 5, 39. de appari-
tore imperatoris, qui arcet a con-
cione eos, quos interesse non fas
est 6, 2, 13. οἱ περὶ αὐτὸν αἰεὶ ὄντες
ἱππεῖς dicuntur ὑπηρεταί 6, 3, 14.

ὑπηρετικά ὄπλα, arma mercenariorum
militem 2, 1, 18.

ὑπνομαχεῖν, cum somno pugnare 2, 4,
26.

ὑπὸ, cum genit. significat a: ὑπὸ τι-
νος τιτρώσκεσθαι, ab aliquo vulne-
rari 2, 1, 18. ἀναγκάζεσθαι 2, 3, 10.
ἀπόλλυσθαι, ab aliquo everti 1, 6, 45.
7, 1, 41. ἡ ὑπὸ πάντων τιμῇ, honor ab
omnibus delatus 3, 3, 2. de causa:
ὑπὸ κάλλους, ob pulchritudinem 8,
7, 22. ὑπὸ τοῦ ἐκπεπληγῆσθαι, præ
stupore ob subitum malum 7, 5, 21.
ὑφ' ἡδονῆς 8, 3, 42. ὑπὸ τῆς ἡδονῆς
1, 4, 15. et ὑπὸ τῆς ἁρμονίης, præ

- gaudio 1, 4, 22. ὑπὸ λύπης, præ tristitia 6, 1, 35. ὑπὸ μεγέθους, ob magnitudinem, scil. terroris, 5, 2, 34. ὑπὸ τοῦ φόβου προαποθνήσκειν, metu majoris supplicii mortem sibi consciscere 3, 1, 25. Cum dat. ὑφ' ἑαυτοῖς ἔχειν, sub suo habere imperio 2, 1, 26. τῶν ὑφ' αὐτῶ ἀρχόντων 2, 1, 22. 8, 4, 30. τῶν ὑφ' ἑαυτῶ ἡγεμόνων 5, 3, 47. οἱ ὑπὸ βασιλεῖ ὄντες 8, 1, 6. βασιλεὺς καὶ οἱ ὑπ' αὐτῶ 8, 8, 2. πεπτωκῶς τις ὑπὸ τῷ ἵππῳ 7, 1, 37. ὑπὸ τοῖς ἄρμασιν εἶναι, currus subire, junctos esse curribus 6, 4, 1. ὑπὸ ταῖς ἀσπίσι καθῆσθαι 7, 1, 40. Cum accus. de imperio, τοὺς ὑπ' αὐτὸν 1, 5, 3. 8, 8, 5. τῶν ὑφ' ἑαυτοῦς 3, 3, 6. οἱ ὑπ' αὐτοῦς 8, 8, 5. τῶν ὑπὸ βασιλέα βαρβάρων 6, 2, 11. ὑπὸ τὴν σκοπὴν ἐλαύνειν, equitare sub, h. e. usque ad speculam 6, 3, 13. ὑπὸ τὰ τεῖχη ἄγειν, sub mœnia exercitum ducere, *syn.* πρὸς τὸ τεῖχος προσάγειν, 5, 4, 43.
- ὑποβάλλειν, substernere 5, 5, 7. suggerere 3, 3, 55.
- ὑποβολή. V. ἐκ.
- ὑπογραφὴ τῶν ὀφθαλμῶν, pictura 1, 3, 2.
- ὑπόγυος, repentinus, ἐξ ὑπογίου, subito, ex recenti ordine 6, 1, 43.
- ὑποδέχσθαι, irruentem feram excipere 2, 4, 20. adoriri 1, 6, 35. suscipere, τὴν στρατηγίαν, 7, 2, 23.
- ὑποδήματα, calcei 8, 1, 41.
- ὑποδύεσθαι, subire 1, 5, 12. 3, 3, 51.
- ὑποζύγιον, jumentum 6, 3, 5. 8, 5, 3.
- ὑπόθεσις, regula, ad quam quid existitur et æstimatur 5, 5, 13.
- ὑπολαμβάνειν, suspicari 5, 4, 49. 6, 1, 26. ὑπολαβὼν εἶπε, respondit, dicentem excepit 2, 2, 2. 4, 1, 19. ἔτι λέγοντος αὐτοῦ ὑπολαβὼν εἶπε, ejus sermone interpellato dixit 5, 5, 35.
- ὑπολείπεσθαι, subsistere, remanere 1, 4, 27. 4, 1, 19. 5, 4, 50. 6, 3, 2.
- ὑπομένειν, remanere 2, 4, 29. 4, 1, 10. 4, 5, 22. subsistere 5, 3, 52. non fugere, impetum hostium sustinere 4, 1, 10. 7, 1, 30. κίνδυνον 1, 2, 1. μάχην 6, 3, 24.
- ὑπομνησκειν τινά τι, commonefacere aliquem rei 3, 3, 37. 6, 4, 20. ὑπομνησκεισθαι τὰς τάξεις 6, 1, 24.
- ὑπόμνησιν τινος ἔχειν, aliquid monere posse 3, 3, 38.
- ὑπονοεῖν, suspicari 3, 3, 20.
- ὑποπέμπειν, clam mittere nuncium 2, 4, 21. 3, 1, 3. extemplo mittere 8, 3, 22.
- ὑποπίνειν, subbibere 8, 4, 9.
- ὑποπτεύειν, suspicari 5, 2, 9; 4, 35.
- ὑποπτεύεσθαι, suspectum videri 2, 4, 16.
- ὑποπτήσσειν, verecundum esse 1, 3, 8. revereri, magni ducere 1, 6, 8.
- ὑποπτος, suspectus 2, 4, 16.
- ὑποσπτόρνυσθαι, substerni 8, 8, 16.
- ὑποστέμνεσθαι, intercipere 1, 4, 19, 21.
- ὑποτιθέναι, subjicere, ὑπόθεσιν 5, 5, 13. fundamenti loco jacere 7, 5, 12. Med. 8, 1, 41. sibi proponere 8, 8, 27.
- ὑποτρέχειν ληστὰς, aggredi latrones 1, 2, 12.
- ὑποφαίνειν, illucescere 4, 5, 14.
- ὑποφέρειν ὄπλα, arma gestare 4, 5, 57. τὰς μεταβολὰς 6, 2, 29.
- ὑποφεύγειν, subterfugere 3, 2, 8.
- ὑποφθονεῖν, invidia nonnihil commoveri 4, 1, 13.
- ὑποχείριος, in potestatem redactus. ὑποχείριον ποιῆσαι τὸ χωρίον τι, subjicere castellum alicui 5, 3, 13.
- ὑποχ. γίνεσθαι, in hostium venire potestatem 2, 4, 13, 15. 4, 3, 6. 7, 4, 15; 5, 53.
- ὑποχρίεσθαι τοὺς ὀφθαλμοὺς fucum sublinere oculis suis 8, 1, 41. ὑποχρίειν alteri 8, 8, 20.
- ὑποχωρεῖν, se subducere 3, 1, 2, 3. τοῦ πεδίου, e campo se subducere 2, 4, 24.
- ὕς ἄγριος, aper 1, 6, 28.
- ὕσγινοβαφῆς, colore hysgino tinctus 8, 3, 13.
- ὕστερα, ἡ, dies posterus. 8, 3, 9. τῇ ὕστεραῖα 1, 4, 16. 2, 3, 1.
- ὕστερίζειν, tardius sequi, non eadem celeritate cum aliis progredi 5, 3, 53. ob tarditatem sinere e manu elabi occasionem oblatam 8, 5, 7.
- ὕστερίζειν μήτε τῷ εἶδέναι μήτε τῷ πράττειν, serius cognoscere, 7, 5, 46. κραυγὴ οὐδὲν ὕστερίζουσα τοῦ λαγῶ, clamor qui leporem eodem modo persequitur, tanto altior quo longius et celerius ille fugit 1, 6, 40.
- ὕστερος, priori proximus 2, 3, 21. c. gen. post, a tergo 5, 3, 42. ὕστατος, ultimus 4, 2, 13.
- ὕφάπτειν, succendere 5, 1, 16.
- ὕφαρπάζειν, surripere 8, 4, 16.
- ὕφηγείσθαι, præire 2, 4, 27. monstrare 8, 7, 15.
- ὕφηνίχος, aurigæ famulus 6, 4, 4. 7, 1, 15.

ὑφίστασθαι, segniorem esse in officio suo obeundo 2, 1, 25. concedere petenti 6, 3, 36. cedere pugnanti 5, 2, 12. animos remittere, de iis qui ob inertiam et imbecillitatem bellum soli gerere non audent, 8, 8, 26.

ὑφίστασθαι, in se recipere 6, 3, 35, 36. ὑποσπῆντες, subsistentes, opp. φεύγοντες 4, 2, 31.

φαγεῖν, comedere, de homine 1, 2, 11.

φαιδρός, hilaris vultu 3, 3, 59. 6, 2, 12. φαιδρῶς 4, 2, 11.

φαιδροῦν, exhilarare 2, 2, 16.

φαιδρύνεσθαι, hilarem fieri, lætitiæ animi prodere vultu, gestu, voce, sermone 5, 5, 37.

φαίνειν, ostendere 6, 4, 13. τινά, nomen alicujus deferre 1, 2, 14. φαίνεσθαι, apparere 1, 2, 16; 4, 11; 6, 43. εἴ τι ἀγαθὸν μείζον φαίνοιτο, si qua melior fortuna affulserit 2, 1, 23. οὐδαμοῦ φαίνεται, nusquam apparere 7, 3, 2. Et cum dat. pers. 2, 4, 5. Cum adj. 1, 6, 14. 2, 2, 10. 5, 2, 4. διαφέρων, 1, 1, 3. φρονῶν, 4, 6, 8. Cum inf. 2, 2, 1. ὁποῖός τις ποτε φαίνει ιδεῖν 5, 4, 11.

φαλαγγομαχεῖν, adversum peditatum pugnare 6, 4, 18.

φάλαγξ, 1) quælibet cohors instructa sive major sive minor 7, 1, 22. 2) *Acies*, inprimis densa 3, 3, 61. 6, 3, 22, 25. 3) *Acies media*, cui contr. κέρατα, 7, 1, 5, 6, 7. 8, 5, 15. ἐπὶ φάλαγγος ἄγειν 1, 6, 43. conf. ad 7, 1, 26. ἐπὶ φάλαγγος καθίστασθαι 6, 3, 21.

φανερὸς εἰμι εὖ ποιῶν, liberalitas mea nota est omnibus 1, 6, 24. φανεροὶ γίνονται ὅτι ποιούσι, patet eos facere 2, 2, 12. πόλις φανερά, urbs nobilis 7, 5, 58. ἐν τῷ φανερῷ παντὸν παρέιχες 7, 5, 55. τὰ ἐν τῷ φανερῷ αἰσχροῦ 8, 1, 31.

φάος, lux 4, 2, 9, 26, 28.

φάρμακον, medicamentum 5, 3, 47. 8, 2, 24. venenum 1, 3, 9. 8, 8, 14.

φάσκειν, dicere, jactare 1, 4, 4; 6, 12. 6, 1, 34. ὁ φάσκων στρατηγέειν με πεπαιδευκέναι, jacto me doctorem artis imperatoris 1, 6, 12.

φαῦλος, vilis, nullius pretii 6, 2, 20.

φαυλότης, vilitas, de veste 2, 4, 5. de cibis 5, 2, 16.

φείδεσθαι τινος, alicui parcere 3, 2, 28. 7, 1, 29. κινδύνου, subterfugere

periculum 5, 5, 18. μὴ φείδον διάσκειν, liberaliter, diligenter et copiose doce 1, 6, 35.

φέρειν καὶ ἄγειν, prædam agere, res inanimatas et animatas prædari 3, 2, 12. 5, 2, 5; 5, 23. sed 3, 3, 2. dicitur de muneribus afferendis. φέρειν λιμὸν καὶ δίψος etc. 8, 1, 36. βαρέως, χαλεπῶς 5, 3, 26. 8, 6, 2. ἀτιμίαν τινί 5, 5, 26. φέρειν, ferre, de via 5, 4, 41. φέρειν εἰς, conferre ad 8, 1, 42. φέρεται κύων πρὸς κάπρον 1, 4, 21, 23. ἅμα πάντα ἕκει τὰ χαλεπὰ φερόμενα 2, 3, 3. φέρεσθαι φυγῇ, fuga deferri 1, 4, 23. φέρεσθαι, secum ferre, opp. καταλιπεῖν 3, 1, 32.

φερνῇ, dos 8, 5, 19.

φεῦ, heu, de commiseratione et dolore 7, 3, 8. φεῦ τοῦ ἀνδρός, hem qualem virum de admiratione 3, 1, 39.

φεύγειν πατρίδα, patria ejici 3, 1, 24.

φήμη, omen, fama 8, 7, 3.

φημί, dico. ἔφη post εἶπεν 3, 1, 8. 5, 4, 33. ὦ ἄνδρες, ἔφη, φίλοι 2, 2, 27. 3, 1, 30. 7, 5, 20. concedo, affirmo 3, 2, 17, 18. ὡς ἐγὼ φημι, mea quidem sententia 4, 2, 39; 4, 6. φημί absolute 2, 3, 9. promitto 4, 4, 13. ἔφασαν, decernebant, censebant 2, 2, 21. ἔφης 4, 1, 23 annot.

φθάνω ἀναβὰς πρὶν, prius ascendo quam 3, 2, 4. ἔφθασε ποιήσας πρὶν, prius fecit quam 4, 1, 3. ἔφθασεν ἐσπέρα γενομένη πρὶν, prius advesperascere cœpit quam 7, 5, 39. 2, 4, 25. 5, 4, 38. ἵνα φθάσωμεν αὐτοὺς ἀφικόμενοι, ut prius nos eo perveniamus quam ipsi 6, 2, 23. φθάνω ἀποβιάσασθαι, prior bello aggredior 3, 1, 19. φθάνω ἔλκων ἢ τὰ πτηνὰ φυνγείν, prius retia traho, quam aves avolant 1, 6, 39. ὅσοι παραλλάξαντες αὐτὸν ἐφθασαν, quot quot adventu ipsorum non expectato terga dederunt 1, 4, 21. φθάσας ἀσθενώσω, prius debilitabo 1, 5, 3. φθάνοντες δηοῦμεν, prius vastamus 3, 3, 18. κατέφυγον φθασάντες εἰς πόλιν 5, 4, 9.

φθέγγεσθαι, dicere 7, 3, 11. clamare 3, 3, 61. insonare, de tonitru 7, 1, 3.

φθίμενοι, mortui, poeticum, 8, 7, 18.

φθονεῖν, invidere, τοῖς ἀγαθοῖς τοῦ ἄρχοντος 2, 4, 10. τινί τινος 8, 4, 16. φθονεῖσθαι 8, 2, 19.

φιάλη, patéra 1, 3, 8, 9. 5, 2, 7.

φιλανθρωπία, humanitas, studium ho-

- minibus bene faciendi 1, 4, 1. 4, 2, 10. 8, 2, 1; 4, 7, 8.
- φιλόανθρωπος, humanus, qui nil humani a se alienum putat 8, 7, 25. superlat. 1, 2, 1.
- φιλεῖν, osculari 1, 3, 9; 4, 28. 2, 2, 31.
- φιλέταυρος τρόπος, ingenium humanum, amicorum studiosum 8, 3, 49.
- φιλία, amicitia, τῇ ἐμῇ 3, 1, 28.
- φιλικός, humanus, ad humanitatem declarandam aptus 2, 4, 32. φιλικὰ ἔργα, studia amicitiae et benevolentiae 8, 7, 15. φιλικῶς, amice 7, 4, 5.
- φίλιον στράτευμα, castra amicorum 4, 5, 13. φίλιον φρούριον, castellum pacatum 5, 3, 23. χωρίον 5, 3, 19. ἡ φιλία scil. χώρα, regio pacata, ager amicorum 1, 6, 9, 11. 3, 3, 14. φιλίως, amice 6, 3, 13.
- φιλοθηρία, venandi studium 2, 4, 26.
- φιλόκαλος, elegantiae studiosus 1, 3, 3, 8, 3, 5. περὶ ὅπλα, armorum mundorum nitidorumque studiosus 2, 1, 22.
- φιλοκερδεῖν, τὸ, lucrandi studium 1, 6, 32.
- φιλομαθῆς τούτων, hæc discendi cupidus 1, 6, 38.
- φιλόμουσος, musicæ studiosus 5, 1, 1.
- φιλονεικεῖν, inter se contendere 1, 4, 15.
- φιλονεικίαν τινὲ ἐμβάλλειν et ἐμποιεῖν, contentionem æmulationemque excitare in aliquo 7, 1, 18. 8, 2, 26.
- φιλονεικίαι, contentiones cum æmulatione conjunctæ 2, 1, 22. φιλονεικία πρὸς τὰμὰ ἔργα, æmulatione rerum a me gestarum 8, 7, 12.
- φιλονεῖκον, τὸ, ἐν ταῖς ψυχαῖς, 7, 5, 64.
- φιλονεῖκως ἔχειν, æmulari, certare inter se et contendere de 3, 3, 57. 8, 2, 14; 4, 4.
- φιλοπονεῖν, strenuum esse 1, 6, 8.
- φιλόπονος, laboriosus 2, 2, 31. 7, 5, 47.
- φίλος, amicus. ὡς πρὸς φίλους μοι τοὺς θεοὺς ὄντας οὕτω διάκειμαι 1, 6, 4. τὰ φίλτατα 4, 3, 2.
- φιλοσοφεῖν, meditari, meditando intelligere 6, 1, 41.
- φιλόστοργος φύσει, a natura propensus ad amorem et benevolentiam 1, 3, 2. φιλοστοργία 1, 4, 3.
- φιλοτιμία, gloriæ studium 1, 4, 1. 3, 3, 59. studium et contentio 8, 1, 39. φιλοτιμία καὶ ἐπιθυμία τοῦ λαμβάνειν, venandi cupiditas ambitiosa 8, 1, 35.
- φιλότιμος, ambitiosus 1, 2, 1. 2, 1, 22.
- φιλοτιμῶς ἔχειν πρὸς τὰ ἀγαθὸν φαίνεσθαι, ardere studio virtutis bellicæ 1, 6, 26.
- φιλοφρονεῖσθαι τινι, amoris et benevolentiae erga aliquem significacionem dare 3, 1, 8, 40. φιλοφρονεθῆντες 3, 3, 9.
- φιλοφρόνωνς, amanter, benigne 5, 5, 32.
- φιλοφροσύνη, voluntas benigna, studium benefaciendi et gratificandi 8, 2, 3.
- φλαῦρος, malus 8, 2, 12.
- φλόξ, flamma. φλόγα παρακαλεῖν excitare 7, 5, 23.
- φλυαρεῖν, nugas agere 1, 4, 11.
- φοβεῖν, perterrefacere 5, 5, 11. φοβεῖσθαι τινα, metuere 6, 3, 15. περί τινος 3, 1, 25. 5, 2, 35. φοβηθεῖεν ἄν, metuent 6, 1, 17. μὴ φοβοῦ ὡς ἀπορήσεις 5, 2, 12. φοβήσεσθαι 1, 4, 19. 3, 3, 18. φοβηθήσεσθαι 3, 3, 30.
- φοβερός, formidabilis 3, 3, 28. φοβερὸν, res plena periculi et timoris 5, 4, 49. timidus 3, 3, 19.
- φόβος ἀπὸ τῶν πολεμίων, metus quem injiciunt hostes 3, 3, 53. 6, 3, 27. τῷ ἀφ' ἑαυτοῦ φόβῳ 1, 1, 5.
- φοινικίς, vestis punicea 6, 4, 1. 8, 3, 12.
- φοινικῶς, puniceus 7, 1, 2.
- φοῖνιξ, ὁ, palma arbor 5, 5, 7. 6, 2, 22. 7, 5, 11.
- φοιτᾶν εἰς διδασκαλεῖα, scholas frequentare 1, 2, 6. εἰς διδασκάλου, magistro uti 2, 3, 9. οἱ καὶ πρόσθεν ἐφοῖταν πρὸς ὑμᾶς μισθοφόροι 2, 1, 2. ἐπὶ τὰς θύρας 8, 1, 8.
- φορὰ δασμῶν, pensio tributorum 3, 1, 34. 8, 6, 16.
- φόρημα, onus 3, 1, 25. φορήματα τῶν ὅπλων, gestamina armorum 2, 3, 14.
- φορτίον, onus *ibid.*
- φραστήρ, qui viam monstrat 5, 4, 40. qui interrogatus de rebus agendis respondet quid optimum factu sibi videatur 4, 5, 17.
- φράττειν, obsepere, obstruere 2, 4, 25.
- φρίκη πρὸς τὸ θεῖον, horror numinis divini 4, 2, 15.
- φρονεῖν, sapere 1, 2, 13. φρονεῖν ἰκανώτερος, qui consilio præstat 5, 5, 44. φρονεῖν μηδ' ὅτιοῦν, nullius esse sensus et mentis 3, 1, 19. φρονεῖν, audere 3, 3, 66. φρονεῖν μετρίωτερον πρὸς τινα, modestiorem esse erga aliquem 4, 3, 7. μέγιστον ἐπὶ τινι,

magnificentissime de aliquo sentire 4, 2, 5. μέγα, efferri animo 2, 3, 13. 3, 1, 26. 4, 6, 3. τελέως μέγα φρονεῖν 8, 7, 7. ὑπὲρ ἄνθρωπον, efferri ultra humanam conditionem 8, 7, 3. φρονήματα ἔχειν, animis esse elatis 8, 1, 46. φρόνησις, prudentia 2, 3, 5. φρόνιμος, prudens 3, 1, 17. περί τινος, prudens in 1, 6, 15. 21, 22, 23. φρονίμως ἔχειν, prudentem esse 3, 3, 57. φροντίδι (ἐν) γίγνεσθαι, sollicitum esse 6, 2, 12. φροντίδα παρέχειν 4, 2, 40. φρουρά, præsidium 5, 5, 29. 7, 4, 10, 12. φρουράρχος, castelli præfectus 5, 3, 11, 17. 7, 5, 34. 8, 6, 1. φρουρεῖν, locum tueri præsidio 1, 2, 12. custodire 6, 1, 10. φρούριον, castellum 1, 4, 16, 17. φρουροί, milites præsidarii 1, 4, 17. 8, 6, 3. φρύγανα, τὰ, frondes et folia 5, 2, 15. φυγάς, exsul 3, 1, 24. transfuga 6, 3, 11. φύειν. V. φῦναι. φυλακή, custodia, pro custodibus 1, 4, 16; 6, 43. 3, 1, 5. 5, 4, 37. 7, 5, 66. φυλακαὶ νυκτεριναὶ 1, 6, 43. 5, 3, 44. φυλακὰς καταστήσαι, καταστήσασθαι, disponere custodes 3, 3, 33. 4, 1, 1. 5, 1, 29; 3, 51. φυλακτέα ἢ τάξις 5, 3, 43. φυλακτήριον, excubiarum locus 7, 5, 12. φύλαξ. φύλακες ἐφ' ἵππων, præsidium equestre 1, 4, 7. φύλαρχοι, tribuum præsides 1, 2, 14. φυλάττειν τι, custodire 3, 2, 22. τινὰ ἀπό τινος, tutum aliquem præstare ab aliquo 1, 4, 7. γυναῖκα, custodire mulieris pudicitiam 6, 1, 31. φυλάττεσθαι, cavere 1, 6, 6. 5, 5, 34. οὐδὲν, non timere 2, 1, 16. φυλὴ, tribus 1, 2, 5. φύλον, natio 1, 1, 5; 5, 2. 5, 3, 21. 7, 2, 1. φύλα στρατιωτικά, classes militares secundum nationes 8, 5, 7. φῦναι, nasci 2, 1, 15. φὺς ἀπ' ἐμοῦ, ex me procreatus 5, 4, 30. πεφυκέναι τινός, ab aliquo procreatum esse 5, 5, 8. φύεσθαι φύσει, a natura gigni 8, 7, 13. φύειν, proferre, de terra 8, 7, 25. de ove lanam proferente 5, 2, 15. πεφυκότα, quæ concessit natura 4, 3, 19. πεφυκότα δένδρα, arbores consitæ, quæ loco non moventur 4, 3, 5. πεφυκότες εἰσὶ 7, 5,

11. πεφυκέναι, vis naturæ, motus et instinctus naturæ, quo quis ad aliquid fertur 2, 3, 10. πεφυκὼς ἄνθρωπος, homo natus 1, 1, 3. Apuleius Apologiæ p. 17. "An tu ignoras nihil esse aspectabilis homini nato, quam formam suam?" ubi Casaubonus monuit p. 133. Ciceronem pro eo dicere solere: qui se hominem meminere. ἐπεφύκει, a natura esset constitutum, h. e. naturale et necessarium esset, opp. ἐθελοῦσιον 5, 1, 8. πεφύκασιν ὑπὸ τούτων κρατεῖσθαι, hæc est hominum natura, ut illis rebus cedere cogantur 5, 1, 10.

φύρδην, mixtim, promiscue 7, 1, 37.

φῦσα, flatus 1, 2, 16.

φύσις, natura hominis, indoles 1, 1, 16. οὐ μόνον φύσει ἦν 2, 3, 10. forma corporis externa 6, 4, 4.

φωναί, clamores 1, 2, 3.

φῶς, lux. πίνειν πρὸς φῶς, ad ignem bibere 7, 5, 27. κατὰ φῶς, interdiu 3, 3, 25. φῶς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ 4, 2, 15.

χαίρειν, gaudere, γέλωτι 8, 1, 33. ἐπὶ τινι 8, 4, 12. Κῦρος Κναξάρη χαίρειν 4, 5, 27. [Mæris p. 417: Χαίρειν ἐν ἐπιστολῇ πρῶτος λέγεται γράψαι Κλέων Ἀθηναίσις μετὰ τὸ λαβεῖν τὴν Πύλον· ἔνθεν καὶ τὸν Κωμικὸν ἐπισκώπτοντα εἰπεῖν, πρῶτος (πρῶτος) γὰρ ἡμᾶς, δὲ Κλέων, χαίρειν προσεΐπας, πολλὰ λυπῶν τὴν πόλιν. V. Schol. Aristoph. Nub. 608, Pl. 322. Menag. ad Diog. L. 3, 61.] χαίρε, salve 5, 3, 18. χαίρετε, valete 8, 7, 28. χαίρειν κελεύω 7, 5, 42.

χαλᾶν, laxare. πύλαι χαλῶσαι, apertæ portæ 7, 5, 29.

χαλεπαίνειν, χαλεπαίνεσθαι τινι, succensere 5, 5, 11. 3, 1, 38. πρὸς ἀλλήλους, mutua animorum irritatio 5, 2, 18.

χαλεπὸς, difficilis factu 1, 1, 3; 6, 17. τρέφειν, qui difficulter alitur 1, 3, 3. χαλεπὸν τὸ δύνασθαι, difficile esse ut quis possit 1, 6, 24. molestum quod ægritudinem affert 5, 5, 8. χαλεπὰ ἦν πάντα, omnia erant dira, plena periculi et difficultatum 4, 1, 8.

χαλινοῦν, frenare 3, 3, 27.

χαμαί, humi 5, 1, 3.

χαρὰ, gaudium, δακρύειν ἅμα χαρᾷ 7, 5, 32.

χαρίεν, res bella, ironice, miserum seu stultum 1, 4, 13.

χαρίζεσθαι, gratificari, facere quod alteri est gratum 1, 1, 5; 4, 2. τῇ

- γαστρί, indulgere ventri 4, 2, 39.
 τῇ ἡδονῇ, libidini, cupiditati veneris
 indulgere 4, 3, 2. τινί, liberalem
 esse erga aliquem 2, 4, 9. 3, 2, 29.
 6, 6, 23.
 χάριν εἶδέναι, gratiam habere 1, 3, 14;
 6, 11. 3, 1, 29. 6, 2, 2. ἔχειν 5, 1,
 1, 21. ἀποδιδόναι, referre 1, 2, 7.
 ὀφείλειν, debere 3, 2, 30. χάριτος
 ἔνεκα, gratificandi studio 4, 2, 11.
 χαριστήρια, munera grati animi causa
 diis oblata 4, 1, 2. 7, 2, 28. 8, 7, 3.
 χαριτία, lepide factum 2, 2, 13.
 χαρμονή, gaudium 1, 4, 22.
 χειμῶν, hiems 6, 1, 14. tempestas 5,
 4, 6.
 χεῖρ, brachium 1, 3, 2. vola 1, 3, 9. ἐκ
 χειρὸς, cominus 1, 2, 9. 6, 2, 16.
 χειρῶν ἀδίκων ἄρχειν, primum bello
 lacessere 1, 5, 13. εἰς χεῖρας ἵεναι
 τινί 8, 5, 12. αὐτὸ ἐλθεῖν 3, 1, 2. εἰς
 χεῖρας ἔρχεσθαι, in potestatem ve-
 nire, congredi cum aliquo 2, 4, 15.
 7, 4, 10. 8, 8, 6.
 χειρίδες, manice, manuum tegumenta
 8, 3, 13; 8, 17.
 χειρόμακτρον, mantile 1, 3, 5.
 χειρομύλη, pistrinum, mola manuarum
 6, 2, 31.
 χειροτέχνης, opifex 6, 2, 34.
 χειροῦσθαι, interimere 7, 5, 30. πλεί-
 στους, plurima facere mancipia 5,
 5, 46.
 χείρονες, inferiores conditione 8, 1,
 33.
 χθές. V. ἐχθές.
 χιλιαρχία, præfectura mille militum
 4, 1, 4.
 χιλίαρχος, præfectus mille militibus
 2, 1, 23. 3, 3, 11. 8, 1, 14.
 χιλιοστὴς, cohors mille militum 2, 4,
 3. 6, 3, 31. 7, 5, 17.
 χιλὸς, pabulum 5, 4, 40. 6, 3, 5.
 χιτῶνες πορφυροί, tunicæ 1, 3, 2. φοι-
 νικοί 7, 1, 2.
 χιτῶνας (partes calcei) συντέμνειν, 8,
 2, 5, annot.
 χλιδή· ἐν χλιδῇ, delicate 4, 5, 14.
 χοαί, libationes 3, 3, 22.
 χορὸς, canentium saltantiumque cœtus
 1, 6, 18. 3, 3, 70. χοροῦ ἡγέσθαι,
 chorum ducere in sacris 8, 7, 1.
 χόρτος, gramen 8, 6, 12.
 χοῦν, tumulum aggerere 7, 3, 11.
 χρεία, rei necessitas 1, 6, 10.
 χρεῶν εἶη, oporteret 6, 2, 24.
 χρήζειν τινὸς, desiderare, cupere 1, 6,
 15. 2, 1, 18.
 χρήμα, res. ἔλαφος καλὸν τι χρήμα καὶ
 μέγα, cervus pulcher et magnus 1,
 4, 8. σφενδονητῶν πάμπολὸν τι χρή-
 μα, permagna funditorum copia 2,
 1, 5. χρήματα, opes. χώρα τὰ χρή-
 ματα ἔχουσα 3, 2, 7.
 χρηματίζεσθαι, divitiis sibi comparare
 3, 3, 5. 8, 4, 31.
 χρῆσθαι οὕτω, hoc more uti 4, 3, 23.
 τὰ βοσκήματα βέλτιστα παρέχειν
 αὐτῷ χρῆσθαι 8, 1, 9. τινὶ πειθο-
 μένῳ, habere obedientem 1, 1, 1.
 ὀλίγοις πολεμίοις, paucos habere
 hostes 3, 2, 4. τοῖς ἐναντίοις κακί-
 στοις, ignavissimos hostes experiri
 7, 1, 17. ὥς πολεμίῳ tractare ut
 hostem 3, 1, 3. 7, 5, 27. τῇ ἡμέρᾳ
 εἰς 8, 8, 9. αὐτῷ ἐπ' ἀγαθῷ suum 8,
 1, 5. παμέχειν ἑαυτὸν χρῆσθαί τινι
 ὃ τι ἂν δέη, se ita offerre ut quoties
 usus venerit utatur *ibid.* ἦν τι δέη
 1, 2, 13. ἐχρήτο τῇ ἡμέρᾳ ὃ τι ἤθελε
 2, 4, 19. χρῆσθαί σοι ὃ τι βούλοιο
 3, 1, 6. κεχρήσθαι 8, 2, 23, annot.
 χρηστέον, utendum 8, 1, 11.
 χρησιμὸς τι, utilis in re aliqua 7, 2, 29.
 8, 3, 47. χρήσιμά ἐστιν ἀμφοτέρα
 ἐπίστασθαι 1, 6, 30.
 χρήσις, usus. αἱ εἰς τὰ πολεμικά χρή-
 σεις, usus rerum bellicarum 8, 5, 7.
 χρηστήριον, oraculum 7, 2, 15.
 χρίειν, illinere 7, 1, 2; 5, 22.
 χρυσοειδής, fulvus instar auri 7, 1, 2.
 χρυσοζυγος, aureo jugo ornatus 8, 3,
 12.
 χρυσοχάλινος, freno aureo ornatus 1,
 3, 3. 8, 3, 16.
 χρώμα, pallor oris 1, 6, 16. 5, 2, 34.
 χρώμα χρυσοειδές, quo arma χαλκᾷ
 illinuntur 7, 1, 2.
 χώρα, ager, regio 1, 4, 18. 7, 1, 43. 8,
 4, 28. αὐτοῦ ἐν τῇ χώρᾳ 7, 1, 23
 annot. ἐπὶ χώρας εἶναι i. e. ἐπίδημον
 7, 5, 68. locus quem quis in ordine
 aliquo tenet 1, 2, 4. 2, 1, 27. 3, 3,
 41. etc. ἔως ἂν χώραν λάβῃ τὰ πραγ-
 ματα, donec suum quæque locum
 acceperint 4, 5, 37. ἐν μισθοφόρου
 χώρα εἶναι, mercenarii militis locum
 tenere 2, 1, 18. ἐν ἀργότερᾳ χώρᾳ
 ὑπομένειν 4, 3, 3.
 χωρεῖν, procedere. διὰ πάντων ἐχώρει,
 ab omnibus repetebatur 3, 3, 62.
 χωρίον, locus 2, 4, 19. 5, 4, 21. 8, 3,
 25. castellum 5, 3, 12, 16.
 χωρὶς τούτων, illis exceptis 1, 5, 5.
 χωρὶς εἶναι ἀλλήλων, separatos esse
 6, 1, 7. χωρὶς γινόμενοι, in plures
 manus divisi 4, 1, 18.
 χωριτικῶς, more rustico 4, 5, 54.
 χώροι, agri 7, 4, 6.

ψέλιον, armilla 1, 3, 2, 3. 2, 4, 6. 6, 4, 2. 8, 5, 18.

ψεύδειν ἐλπίδας, spem vanam ostendere 1, 5, 13. ψεύδестhai, fidem datam non servare, decipere aliquem 1, 6, 19. 6, 1, 11. συνθήκας, fallere fidem pactam 5, 2, 10.

ψιλή μάχαιρα, sine balteis 4, 5, 58. φιλοὶ ἱππέων, destituti equitatu 5, 3, 57.

ψιλοῦν τινα, nudare copiis et auxiliis 4, 5, 12.

ψυχή, anima 8, 7, 19. vita 3, 3, 44. σώζειν τὰς ψυχὰς, vitam servare 4, 1, 5. τῆς ψυχῆς πρίασθαι, vita redimere 3, 1, 36, 41. libido animi 1, 3, 18. δύο ἐστὸν ψυχὰ 6, 1, 41. appetitus edendi et bibendi 6, 2, 28. 8, 7, 4. vis et fortitudo animi 3, 3, 13. ταῖς ψυχαῖς παρεσκευασμένοι, hoc animo, hoc consilio 2, 1, 11. ἡ ψυχὴ μοι παρεσκεύασται, ego volo, me paravi 5, 1, 26. ὦ ἀγαθὴ καὶ πιστὴ ψυχὴ 7, 3, 8.

ψῦχος, frigus. ψύχη 1, 2, 10. κατὰ ψῦχος 4, 2, 29.

ψυχρός, frigidus, qui acumen quidem jocumque sequitur, sed non assequitur 8, 4, 22, 23.

ψωραλέος, scabiosus 1, 4, 11.

ῥδε, hunc in modum 1, 4, 13. etc. ut nunc facimus 6, 1, 13.

ῥθεῖν, protrudere, propellere, εἰ τῷ ῥθούντες ἐξώσκειν πιστεύουσιν 6, 4, 18. 7, 1, 33; 5, 38. ἄνω τινὰ, protrudere sursum 3, 2, 5. Med. urgere inter se 3, 3, 64. 7, 1, 33; 5, 38.

ῥμος, humerus 5, 4, 5.

ῥμός, inhumanus 4, 5, 9. ῥμότης, inhumanitas 19.

ῥνια, in foro venalia 1, 2, 3.

ῥοα δειπνεῖν, tempus esse cœnandi 4, 5, 1. ῥρα ἂν εἴη παρασκευάζεσθαι σοι, ὅτῳ μαστιγώσεις με, quin tu paras quo me verberes? 1, 4, 13, 28. 3, 1, 43. τοῦ πρόσσηβον γένεσθαι, ætas pubertati proxima 1, 4, 4.

ῥραῖα γάμον, ætate nubili 4, 6, 9.

ῥς, quod 2, 4, 12. 4, 5, 44. 5, 5, 25. ῥς ὅτι 5, 3, 30. ἐλογίζετο ῥς ἦττον ἂν αὐτοὺς ἐθέλειν 8, 1, 25. quia 1, 4, 5, 13; 6, 12, 21. 3, 2, 8. 4, 2, 29, 37. postquam 1, 4, 4, 18. etc. ut 1, 2, 6. 1, 5, 9. c. opt. 2, 4, 20. 5, 4, 39. c. indic. fut. 3, 2, 13. 5, 2, 36. ῥς μὴ pro ὅπως μὴ 1, 2, 3. 2, 1, 9. ῥς, quasi, tanquam, de simulato consilio, de rei specie externa,

de opinione 5, 1, 12; 4, 4. 6, 2, 2. ῥς βουλόμενος ἐλθεῖν, præ me ferens proficisci 2, 4, 17. ῥς οὐδὲν θαυμάζοντες 8, 1, 42. c. inf. ὀλίγοι ῥς ἐγκρατεῖς εἶναι 4, 5, 15. ἀγέλην συστάσαν ἐπὶ τὸν νομέα ῥς μὴ πείθεσθαι 1, 1, 2. ῥς—ἀρύσασθαι 1, 2, 8. 4, 2, 13. 5, 2, 5. ῥς μάχεσθαι, ut pugnemus 6, 4, 16. ῥς ἀποδμεῖν, ut abesse posset ab urbe 8, 5, 1. cum participio futuri, ut, eo consilio ut, ῥς παίσων, ut feriret 4, 1, 3. ῥς ποιοῦντες, ut faciant 3, 1, 39. ῥς cum nominativis: ῥς μέλον αὐτοῖς, quia ipsis esset curæ 5, 2, 24. ῥς μάχης ἐτι δεῖσον 6, 1, 26. ῥς δεῖσον ἀγωνίζεσθαι, quasi pugnandum foret 6, 3, 32. ῥς κεκρατηκῶς, ut putaret jam adeptum se esse victoriam 6, 2, 8. cum adj. ῥς οὐκ ἀναγκαῖον τὸ κλέπτειν 5, 1, 13. annot. cum genitivo participii: ῥς πανοσμένου τοῦ διωγμοῦ, rati fore ut persecutionis esset finis 1, 4, 21. 1, 6, 11. 2, 3, 15. ῥς τἀληθῆ ἐροῦντος, 3, 1, 9. ῥς οὖν ἐμοῦ μηδέποτε ἀμελήσοντος οὕτως ἔχε τὴν γνώμην 6, 1, 40. 8, 4, 27; 7, 10. ῥς εἰρήνης οὔσης 3, 3, 4. ῥς ἡδικηκός ἐμοῦ μεγάλα 6, 1, 37. 7, 5, 35. 8, 5, 8. ῥς cum accusativo participii 1, 4, 23. 1, 6, 1, 35. 4, 5, 53. 5, 5, 47. 6, 1, 10. 8, 1, 46 etc. ῥς σφίσι δοκεῖν, quemadmodum ipsis videretur 5, 2, 4. ῥς, ad. ῥς ἐμέ 1, 3, 14. ῥς αὐτὸν 4, 6, 10. ῥς ἐκείνον ἰέναι 5, 5, 1. 1, 4, 26. 4, 4, 12. ῥς τὸ φρούριον, ad castellum 5, 3, 12. ῥς Γαδάταν ἀποπέμπειν 5, 4, 17. ῥς, quam. ῥς τάχιστα 1, 6, 26. 3, 3, 10. 8, 6, 18. ῥς πλείστα 5, 2, 20. ῥς μάλιστα 1, 6, 19. 4, 2, 5. ῥς δυνατόν ἦν τάχιστα 5, 4, 3. ῥς ἐδύνατο τάχιστα 3, 2, 14. ῥς δυνατόν τάχιστα 6, 2, 3. ῥς ἂν δύνωμαι κράτιστος 6, 1, 48. cum positivo: ῥς ἡδύ, quam jucundum est 7, 1, 10. ῥς καλὸς, ut pulcher 1, 3, 2, 4, 11. ῥς μνημονικῶς, quam memoriter 5, 3, 46. ῥς τὰ πολλὰ, plerumque 2, 1, 30. 8, 5, 16. ῥς ἐπὶ τὸ πολὺ, fere 5, 5, 39. ῥς ἐπὶ τὸ πολὺ πάντες, prope universi 1, 6, 37. ῥς οὐδεπώποτε, h. e. μάλιστα, maxime 3, 1, 19; 2, 15. de proportionibus, annot. ad 2, 1, 6. cum numeralibus: ῥς ἑκατὸν, circiter centum 4, 5, 13. ῥς χίλιοι circiter mille 4, 2, 1. etc. ῥς ἂν. ῥς ἂν παῖς μηδέπω ὑποπτήσων 1, 3, 8. ῥς ἂν στησομένους ad 1, 4, 23. ῥς

ἂν ἐξ οἴκου μεγάλου 5, 4, 29. se-
 quente optativo 1, 6, 13. 4, 2, 29.
 et 34. 7, 5, 37. 3, 1, 1. etc. c. conj.
 2, 4, 3. 4, 2, 17. 5, 3, 21. 5, 4, 25.
 ὡς δ' αὐτως, similiter vero 2, 1, 22.
 etc. ὡς, ita 4, 2, 40.
 ὡσαύτως οὕτως, plane eodem modo 1,
 1, 4; 6, 3. 8, 5, 5.
 ὥσπερ, verbi causa 5, 1, 10. ὥσπερ
 εἰκός, ut necesse erat 5, 4, 5. ὥσπερ
 καὶ, ut plane 5, 2, 25. ὥσπερ καὶ—
 οὕτω καὶ, ut—ita 5, 5, 46. ὥσπερ
 καὶ—κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ, *id.*
 8, 2, 5. ὥσπερ ὅτε 5, 3, 5. ὥσπερ,
 quia 4, 5, 54. οὕτω—ὥσπερ, prop-
 terea—quod 4, 5, 34. ὥσπερ ὑπε-
 ρβόνει, quasi, quodammodo 4, 1,
 13; 3, 3. 8, 2, 11.
 σπερεῖ, quasi 4, 3, 3.

ὥστε, ut, post παρακαλεῖσθαι 2, 1, 19.
 3, 2, 29. 4, 2, 39. *conf.* 2, 4, 18. 8, 7,
 10. ὥστε ἀπελάσαι, ad abigendum
 3, 2, 16. ὥστε προβουλεύεσθαι,
 propterea quod consilium caperent
 prius 4, 3, 17. ὥστε ἐπεθύμει ἂν τις
 1, 4, 3. ὥστε ἂν ἡῖρες 4, 5, 6. ὥστε
 ἐβούλοντο—μᾶλλον ἢ συνέπραξαν ἂν.
 8, 2, 28.
 ὠτακουστέιν, auribus captare sermones
 hominum vel rumores 5, 3, 57. 8,
 2, 10.
 ὠφελεῖν τι, in aliqua re prodesse 2, 2,
 27. τὸ κοινὸν, prodesse reipublicæ
 2, 2, 20. ὠφελείσθαι, fructus perci-
 pere 5, 4, 34. ὠφελοῦμαι πρὸς τι ἐν
 τινι, aliquid mihi prodest ad 2, 1,
 25. ὠφελήσεσθαι, ὠφελήθησεσθαι
 3, 2, 20.

ADDENDA ET CORRIGENDA.

1, 1, 2. in var. scr. deleto v. 5. *νομείς* C. v. 7. scr. *νομείς* C.G. In annot. ad *νομέας* v. 13. post 6. add.: sive Chærob. vol. 1, p. 217, 26 Gaisf.

1, 1, 3. in var. scr. v. 2. ad *κύρος* post G. dele comma.

1, 1, 4. *λέγεται*, quod post *αὐτόνομα* ponit T., deleto post *αὐτόνομα* colo et recepta meliorum scriptura recte tolli dictum præf. p. xii. In annot. ad *ἄλ-λου*, col. 2, v. 4. scr. (De

1, 2, 7. *ἀχαριστίας*] Respicit etiam Anon. *περὶ μνήμης* p. 159, 10 ed. Bak.

1, 2, 13. *ἦν δέ που*] V. ad 7, 5, 68.

1, 3, 2. penult. del. comma post *έόρακα*.

1, 3, 3. *εί που*] V. ad 7, 5, 68.

1, 3, 4. in annot. ad *λεκάρια* v. 4. scr. *λεκάνιον*.—in var. scr. ad *ἀποκαθαίρει* v. 3. delendum et.

1, 3, 8. in var. scr. v. ult. scr. *οἰνοχοοῦσιν*.

1, 3, 10. in annot. ad *έκεκράγειτε* v. 3. pro *εἴτε* scr. *εἴτε*.

1, 3, 14. v. penult. scr. *συμπαίστορας*.

1, 4, 1. v. 7. scr. *διαπράξασθαι σφίσιν*.

1, 4, 4. *τὸ πᾶσιν ὁμοίως προσπίπτειν*] V. ad 8, 4, 20.

1, 6, 3. v. 6. deleto τὰ scr. *μεμνήτο*. V. præf. p. xi.

1, 6, 12. v. 5. scr. *εἰπας*, ut 7, 5, 55.

1, 6, 19. v. 12. *φείδεσθαι*] scr. *εἴργεσθαι*. De quo v. Thes. Steph. v. *Ἔργω*, vol. 3, p. 1984 D.

1, 6, 26. in var. scr. pro *ᾶν* scr. *ᾶν*.

1, 6, 40. p. 69. v. penult. in var. scr. *τοῦ*. mg. r. conjungenda cum præcedentibus, ut 1, 6, 43. p. 71. v. 5. *ὁποίοις* etiam G.

2, 1, 5. annot. ad *Ἀρτάμαν* add.: Et *Ἀρτακάμαν* Tzetz. Hist. 1, 73, idemque infra *Γαβαίος* et *Μάραγδος*.

2, 2, 2. annot. ad *έγένετο* v. 6. neutro] scr. plurali cum neutro.

2, 2, 4. in var. scr. v. 8. et 2, 2, 5. p. 88, v. 6. pro N. scr. V.

2, 2, 5. annot. ad *τὸ ἐμβάπτεσθαι* add.: Sed etiam apud Theocr. nunc *τὸν πῖεῖν*, sublato articulo, qui suspectus fuit etiam in loco Anthol. nec certior apud Xen.

2, 3, 2. v. 3. scr. *δεί*.

2, 3, 8. V. præf. p. xii.

2, 3, 19. v. 3. scr. *ἡύθυμούντο*.

2, 3, 21. omitti poterat Schneideri ad *ὡς*—*λόχος* disputatio contra scripturam ab Stephano illatam pro veriori in præcedenti annot. posita.

2, 4, 10. in var. scr. ad *τινα* v. 2. pro a scr. a.

2, 4, 11. Cum Schneideri conjectura conf. quæ dicta sunt præf. p. xiii. In var. scr. pro m. g. scr. mg.

2, 4, 18. in var. scr. posita v. 2. Libri *πρόεπεμπε*, pon. v. 3. ante *έπεσθαι* et pro *Ἀπέρχεσθαι* scr. *ἀπέρχεσθαι* A.G.

2, 4, 27. in var. scr. ad *μάσσω* p. 117, v. ult. post *μακροτέρα* del. I.

2, 4, 32. in annot. v. 2. pro 22. scr. 23.

3, 1, 7. in annot. p. 122. ante *ἀδελφούς* add. 7. et ante *ταῖς ἀρμ.* 8., et col. 2, v. 6. scr. *ἀρμαμάξαις*.

3, 1, 17. in annot. ante *παραχρῆμα* add. 17.

3, 1, 25. v. 4. scr. *έαντούς*.

3, 2, 8. v. 5. scr. *δέξονται*, et in var. scr. B. V. ad 8, 1, 5.

3, 2, 20. v. 7. scr. *ὠφελήσεσθαι*.

3, 2, 27. annot. ad *αὐτῶν* præpon. 27.

- 3, 3, 35. in var. scr. p. 152, 3. et—Heindorfius delenda.
 3, 3, 45. v. 2. scr. *μῶρον*. V. ad 7, 3, 10.
 3, 3, 63. in annot. Schneideri pro, Ita—Paris., scr. Guelf. et Paris.
 3, 3, 70. in var. scr. p. 161 ante *πεπαιδ.* add. 70.
 4, 1, 13. in var. scr. p. 165. v. penult. ante ead. del. r.
 4, 1, 16. v. 8. scr. *ἀναγκάσομεν*.
 4, 1, 17. in var. scr. pro *ἐπειδὴ* scr. *ἐπειδὴ δέ τίς*.
 4, 2, 2. in var. scr. ad *ἀμάξας τὰς* pro *γ* scr. r.
 4, 3, 3. v. 7. scr. *γὰρ σφίσιν*.
 4, 5, 4. in var. scr. *καὶ, ἦν γὰρ* scr. pro *καὶ γάρ*.
 4, 5, 8. in var. scr. pro *ἐν* scr. *ἐν* ante *ἦ*.
 4, 5, 12. in var. scr. pro *τοῖς* scr. *τοῖς*]
 4, 5, 14. Medorum. V.] Sc. Medorum, ut credidit Schneiderus. Sed v.
 4, 5, 45. in var. scr. add.: *ὑμεῖς* om. edd. vett.
 4, 6. inser. Z] scr. *ς*.—2. v. 7. *παῖς*] add. *ὁ* ex A.
 5, 1, 21. in var. scr. post notat del. punctum.
 5, 1, 24. *που*] V. ad 7, 5, 68.
 5, 2, 3. in var. scr. post codice pon. punctum.
 5, 2, 5. annot. v. ult. scr. *στάζοντα*.
 5, 2, 7. in var. scr. ante *καλπίδας* add. 7.
 5, 2, 8. v. 3. scr. *νῦν δέ σοι ὀρῶ ὀφείλων*. V. præf. p. xiii.
 5, 2, 18. in var. scr. pro *ἦ* scr. *ἦν*.
 5, 3, 16. annot. v. 4. scr. dubitavi.
 5, 3, 52. annot. ad *ὑπομένοι* v. 8. del. forma.
 5, 4, 7. in var. scr. *ἕως* N. conjungendum cum sequentibus.
 5, 5, 38. in annot. v. 4. scr. 6, 3, 3, et Anab.
 6, 1, 10. in annot. v. 4. scr. faceret.
 6, 1, 52. in var. scr. *τριώρυγον* scr. pro *τετρώρυγον*.
 6, 1, 54. annot. ad *ἀγωγίου* præpon. 54.—In annot. ad *ἐκάστῳ* ante Anab.
 add. 7, 5, 13.
 6, 2, 4. in var. scr. *ὑπονοῶν* scr. pro *ὑπονῶν*.
 6, 2, 7. in annot. post Castalio add.: primo loco quod ego exhibui.
 6, 2, 24. in annot. ante *ὥς* add. 24.
 6, 3, 13. in annot. ad *διώξει* add.: ut *διώξη* Heindorfius.—annot. ad *ἀντίος*
 v. 4. add. et B. H. Gr. 1, 6, 12.—annot. ad *οὐδαμῇ* v. 1. post *οὐδαμοῖ* add.: re-
 stituta Anab. 6, 3, 16. ubi v. annot., ut *μηδαμοῖ*.
 6, 3, 28 et 30. scr. *Εὐφράτα* et *Καρούχα*, et in annot. dele v. 6. sunt—acuenda.
 7, 1, 13. in var. scr. leg. *προήσομαι* et *προίσομαι*.
 7, 5, 11. annot. ad *πλεθριαῖς* v. 3. Apud Suidam delenda *σταδίου* *πη-
 χῶν* v, ex præcedentibus illata.
 7, 5, 27. annot. v. 3. scr. ut altera ne.
 7, 5, 29. in annot. ad *βασιλέα* v. 13, 14. scr. postremum—vita.
 7, 5, 37. in var. scr. *μηχανή*—D. ponenda 38. post A. Non male autem D.,
 si *μηχανή* mutatur in *μάχη*, ut dittographia sit in ceteris.
 7, 5, 40. in var. scr. leg. *νῦν μὲν καιρὸς διαλυθῆναι*.
 7, 5, 61. in annot. post suspecta add. Weiskio.
 7, 5, 75. v. 2. scr. *ἀρκεῖ ὥστε*.
 8, 1, 26. in annot. v. ult. scr. *ὀρῶν*.
 8, 1, 41. v. 3. scr. *εἰσί*.
 8, 2, 11. in annot. post *παρηγγελμένον* add.: quod malebat Weckherlinus.
 8, 2, 25. in annot. ad *ἐπεσκόπει* scr. a Xen.
 8, 3, 1. annot. conjungendum cum sequenti ad s. 2. relata.
 8, 4, 3. in annot. v. 7. scr. *πλέονες*.
 8, 7, 1. in annot. ad *πρεσβύτης* v. 4. tricesimo] scr. quadragesimo.

BOOKS

PRINTED FOR THE UNIVERSITY OF OXFORD:

SOLD BY

JOHN HENRY PARKER, Oxford; and 377 Strand, London;
and E. GARDNER, 7 Paternoster Row, London;*At the following Prices in Boards.*

- ÆSCHYLUS DINDORFII. Ed. 2. 1851. 8vo. 5s. 6d.:—ANNOTATIONES, Partes II. 1841. 16s.:—Scholia Græca. 1851. 8vo. 8s. 6d.
- ARISTOPHANES DINDORFII. Tomi II. 1835. 8vo. 11s.:—ANNOTATIONES, Partes II. 1837. 8vo. 19s.:—Scholia Græca, Partes III. 1839. 8vo. 11. 11s. 6d.
- EURIPIDES DINDORFII. Tomi II. 1834. 8vo. 14s.:—ANNOTATIONES, Partes II. 1840. 11. 1s.
- SOPHOCLES DINDORFII. Ed. 3. 5s. 6d. *Cum annotationibus*, Tomi II. 1849. 8vo. 13s.:—ANNOTATIONES. 1836. 8vo. 9s. 6d.:—Scholia, ELMSLEY. 1825. 8s. 6d.:—Scholia Vol. II, DINDORF. 1852. 8s. 6d.
- ORATORES ATTICI, BEKKERI, Tomus I. Antiphon, Andocides, et Lysias. 1822. 8vo. 7s.:—II. Isocrates. 1822. 8vo. 7s.:—III. Isæus, Æschines, Lycurgus, etc. 1823. 8vo. 7s.—Indices Græcitatibus a T. MITCHELL, A. M. Tomi II. 14s.:—Index Græcitatibus Isocraticæ, MITCHELL. 1828. 7s.
- DEMOSTHENES DINDORFII. Tomi IV. 1846. 8vo. 21. 2s.:—Tomi V. VI. VII. ANNOTATIONES. 1849. 11. 16s.:—Tomi VIII. IX. Scholia. 1851. 15s.
- SCHOLIA in Æschinem et Isocratem, DINDORFII. 1852. 4s.
- HARPOCRATIONIS Lexicon, DINDORFII. Tomi II. 11. 1s.
- ARISTOTELIS OPERA, BEKKERI. Tomi XI. 8vo. 31. 11s. 6d. Each volume to be had separately.
- HOMERI ILIAS cum brevi annotatione C. G. Heynii. Accedunt Scholia minora. Tomi II. 1834. 8vo. 15s.
- *HOMERI ILIAS DINDORFII. 8vo. 1856. 5s. 6d.
- *HOMERI ODYSSEA DINDORFII. 8vo. 1855. 5s. 6d.
- * — Scholia Græca, 2 vols. 8vo. 1855. 15s. 6d.
- HEPHÆSTIONIS Enchiridion iterum edidit T. GAISFORD. Tomi II. 8vo. 1855. 11. 5s.
- PLATO.—Index Græcitatibus Platonica, T. MITCHELL, A. M. Tomi II. 1832. 8vo. 14s.
- PLOTINUS, edidit F. CREUZER. Tomi III. 1835. 4to. 31. 6s.
- STOBÆI (J.) FLORILEGIUM. Ed. T. GAISFORD, S. T. P. Tomi IV. 1822. 8vo. 21. 10s.
- ECLOGÆ PHYSICÆ ET ETHICÆ. Rec. T. GAISFORD. Tomi II. 1850. 8vo. 11. 1s.
- *XENOPHONTIS Expositio Cyri, L. DINDORFII. 1855. 10s. 6d.
- Historia Græca, L. DINDORFII. 1853. Ed. 2. 10s. 6d.
- Memorabilia Socratis, ed. SCHNEIDER. 1826. 8vo. 8s.:—Economicus, etc. SCHNEIDER. 1826. 8vo. 8s.:—Opuscula Politica, etc. SCHNEIDER. 1817. 8vo. 10s. 6d.
- A GREEK-ENGLISH LEXICON, by H. G. LIDDELL, D. D. and R. SCOTT, D. D. crown 4to. Ed. 4. 1855. 11. 12s.
- A LEXICON for Schools, abridged from *the above*. Ed. 5. sq. 12mo. 1855. 8s. bound.
- A COPIOUS GREEK-ENGLISH VOCABULARY, 24mo. 1850. bd. 3s. 6d.
- GRÆCÆ GRAMMATICÆ RUDIMENTA, IN USUM SCHOLARUM. 12mo. 1857. *Eleventh edition* 4s. bound.

ETYMOLOGICON MAGNUM. Recensuit THOMAS GAISFORD, S.T.P. 1848. fol. 3*l.* 5*s.*

SCHELLER. Lexicon Linguae Latinae; by J. E. RIDDLE, A.M. 1835. fol. 1*l.* 10*s.* in sheets. 2*l.* 2*s.* bound.

SUIDÆ LEXICON. Recensuit T. GAISFORD, S.T.P. Tomi III. 1834. fol. 7*l.* in sheets. 9*l.* 9*s.* bound.

*WILLIAMS, A Practical Sanscrit Grammar. 1857. 8vo. 13*s.* 6*d.*

VETUS TESTAMENTUM Græcum cum Variis Lectionibus, (Holmes et Parsons). Tomi V. fol. 1798. 1827. 10*l.* in sheets.

— ex versione LXX. 1848. 3 vols. 12mo. 14*s.*

NOVUM TESTAMENTUM GRÆCUM juxta exemplar Millianum. 18mo. 1851. 2*s.* 6*d.*

— *Accedunt parallela S. Scripturæ Loca*, 12mo. 1856. 3*s.*

— Greek and English by E. CARDWELL, D.D. 2 vols. 1837. crown 8vo. 9*s.*

DIATESSARON: Ed. J. WHITE. 1856. 12mo. 3*s.* 6*d.*

EUSEBII Eclogæ Propheticae, GAISFORD. 8vo. 10*s.* 6*d.*

— Evangelica Præparatio, GAISFORD. Tomi IV. 2*l.* 10*s.*

— Evangelica Demonstratio, GAISFORD. Tomi II. 1*l.* 1*s.*

— Contra Hieroclem et Marcellum, GAISFORD. 1852. 10*s.* 6*d.*

EUSEBII Historia Ecclesiastica, ed. E. BURTON. 1856. 8vo. 8*s.* 6*d.*

— ANNOTATIONES, tomi II. 8vo. 1842. 17*s.*

SOCRATIS Scholastica Ecclesiastica Historia. Edidit R. HUSSEY, S.T.B. Tomi 3. 1853. 8vo. 1*l.* 11*s.* 6*d.*

EVAGRII Historia Ecclesiastica, VALESII. 8vo. 1844. 7*s.*

THEODORETI Historia Ecclesiastica, GAISFORD. 1854. 10*s.* 6*d.*

THEODORETI Græcarum Affectionum Curatio, GAISFORD. 14*s.*

CATENA GRÆCORUM PATRUM in Novum Testamentum. Tomi VIII.

Ed. J. A. CRAMER, S.T.P. 1838–44. 8vo. 2*l.* 4*s.*

PATRUM APOSTOLICORUM quæ supersunt opera; Gr. et Lat. Ed. G. JACOBSON, S.T.P. Tomi II. 1847. 8vo. 1*l.* 1*s.*

ORIGENIS Philosophumena sive omnium Hæresium Refutatio. E codice Parisino nunc primum edidit EMMANUEL MILLER. 1851. 8vo. 10*s.*

ROUTH, (M. J.) Reliquiæ Sacræ secundi tertiiq; sæculi. *Editio altera.* Tomi V. 1846–48. 8vo. 2*l.* 11*s.*

— Scriptorum Ecclesiasticorum Opuscula. *Editio altera.* Tomi II. 1841. 8vo. 19*s.*

BEVERIDGE on the XXXIX Articles. Third complete edition. 1847. 8vo. 8*s.*

BISCOE on the Acts of the Apostles. 1840. 8vo. 9*s.* 6*d.*

BULL'S Works, by BURTON. 8 vols. 1846. 8vo. 2*l.* 9*s.*

BURNET on the XXXIX Articles. 1846. 8vo. 7*s.*

BURTON'S (Edward) Testimonies of the Ante-Nicene Fathers to the Divinity of Christ. 1829. 8vo. 13*s.* 6*d.*

— to the Doctrine of the Trinity and of the Divinity of the Holy Ghost. 1831. 8vo. 5*s.* 6*d.*

BUTLER'S (Bp.) Works. 2 vols. 1849. 8vo. 11*s.*

— Analogy of Religion. 1833. 12mo. 4*s.* 6*d.*

CLERGYMAN'S Instructor. *Sixth edition.* 1855. 8vo. 6*s.* 6*d.*

COMBER'S Companion to the Temple, etc. 7 vols. 2*l.* 3*s.* 6*d.*

ENCHIRIDION Theologicum Anti-Romanum. Vol. I., Jer. Taylor's Dissuasive from Popery and Treatise on the Real Presence. 1852. 8vo. 8*s.*

— Vol. II. Barrow on Supremacy of the Pope; with Discourse on the Unity of the Church. 1852. 8vo. 7*s.* 6*d.*

— Vol. III. SELECTED TRACTS. 1837. 8vo. 11*s.*

FELL (Bp.)? upon St. Paul's Epistles. 1852. 8vo. 7*s.*

GRESWELL'S Harmonia Evangelica, *Ed.* 5. 1856. 8vo. 9*s.* 6*d.*

— Prolegomena, 8vo. 9*s.* 6*d.*:—Dissertations, 5 vols. 8vo. 3*l.* 3*s.*

HAMMOND on the New Testament. 4 vols. 8vo. 1*l.* 10*s.*

- HAMMOND on the Psalms; by BRANCKER. 2 vols. 8vo. 1*l.* 1*s.*
 HOOKER'S Ecclesiastical Polity, etc., with Life by Walton, etc.; by Rev.
 JOHN KEBLE, M.A. 3d edition. 3 vols. 1844. 8vo. 1*l.* 11*s.* 6*d.*
 — without Keble's Notes. 2 vols. 1850. 8vo. 11*s.*
 * HOOPER'S, (Bishop George) WORKS, 2 vols. 8vo. 16*s.*
 JACKSON'S (Dr. Thomas) Works. 12 vols. 1844. 8vo. 4*l.* 16*s.*
 JEWEL'S Works. A new edition, edited by the Rev. R. W. JELF, D.D.
 8 vols. 1847. 8vo. 3*l.* 12*s.*
 LESLIE'S (C.) Theological Works. 7 vols. 1832. 2*l.* 16*s.*
 NEWCOME'S (Abp.) on our Lord's Conduct. 1852. 8vo. 8*s.*
 PEARSON'S Exposition of the Creed. A new edition, by the Rev. E. BUR-
 TON, D.D. 1857. 8vo. 10*s.* 6*d.*
 — Minor Theological Works, by EDW. CHURTON, M.A. 2 vols. 1844.
 8vo. 14*s.*
 PRIDEAUX'S Connection of Sacred and Profane History. 2 vols. 1851.
 8vo. 14*s.*
 SHUCKFORD'S Sacred and Profane History connected. 2 vols. 1848.
 8vo. 16*s.*
 SANDERSON'S Works, now first collected by W. JACOBSON, D.D.
 6 vols. 1854. 8vo. 1*l.* 19*s.*
 SHARP'S (Abp.) Theological Works. 5 vols. 1829. 1*l.* 16*s.*
 SHARP'S (Archd.) on the Rubric and Canons. 1834. 8vo. 5*s.*
 SMALRIDGE'S (Bp.) SERMONS. 1852. 2 vols. 15*s.*
 SOUTH'S (Robert) Sermons. 5 vols. 1842. 8vo. 2*l.* 10*s.* 6*d.*
 STILLINGFLEET'S Origines Sacræ. 2 vols. 1837. 8vo. 15*s.*
 — Rational Account of the Grounds of Protestant Religion: being a
 Vindication of Abp. Laud's Relation of a Conference, &c. 2 vols. 1844.
 8vo. 17*s.*
 WALL'S History of Infant Baptism, etc. New edition, by the Rev. H. COT-
 TON, D.C.L. 4 vols. 1845. 8vo. 1*l.* 12*s.*
 WATERLAND'S Works, with Life by Bp. VAN MILDERT, and copious
indexes. New edition. 6 vols. 1856. 8vo. 2*l.* 11*s.*
 WHEATLY on the Book of Common Prayer. 1846. 8vo. 5*s.*
 WYCLIFFE'S Version of the Whole Bible, edited by FORSHALL and
 MADDEN. 4 vols. 1850. royal 4to. 5*l.* 15*s.* 6*d.*
- CARDWELL'S Two Books of Common Prayer of King Edward VI. Ed. 3.
 1852. 8vo. 7*s.*
 — DOCUMENTARY ANNALS OF the Reformed Church of England, from
 1546 to 1716. 2 vols. 1843. 8vo. 18*s.*
 — HISTORY OF CONFERENCES on the Book of Common Prayer, from
 1551 to 1690. *Third edition.* 1849. 8vo. 7*s.* 6*d.*
 — SYNODALIA. A Collection of Articles, Canons, and Proceedings of
 Convocations, from 1547 to 1717. 2 vols. 1842. 8vo. 19*s.*
 — REFORMATIO LEGUM Ecclesiasticarum. The Reformation of the Ec-
 clesiastical Laws, as attempted under Henry VIII, Edward VI, and Eliza-
 beth. 1850. 8vo. 6*s.* 6*d.*
 FORMULARIES of Faith during the reign of Henry VIII. 1856. 8vo. 7*s.*
 PRIMERS put forth under Henry VIII. *New edition.* 1848. 8vo. 9*s.*
- * BINGHAM'S Works, new edition, by the Rev. R. BINGHAM. 10 vols.
 1855. 8vo. 5*l.* 5*s.*
 FULLER'S Church History of Britain, edited by the Rev. J. S. BREWER.
 6 vols. 1845. 8vo. 1*l.* 19*s.*
 STILLINGFLEET'S Origines Britannicæ, etc. Edited by T. P. PANTIN,
 M.A. 2 vols. 1842. 8vo. 1*l.* 1*s.*
 * INETT'S History of the English Church (in continuation of Stillingfleet.)
 New edition by the Rev. J. GRIFFITHS. 3 vols. 1855. 8vo. 1*l.* 11*s.* 6*d.*
 BURNET'S (Bp.) History of the Reformation. 7 vols. 1829. 8vo. 3*l.* 10*s.*

STRYPE'S Works complete, with General Index. 27 vols. 1821-40, 8vo. 14*l.* 10*s.*

Separately—Cranmer, 2 vols. 1840. 8vo. 1*l.* 1*s.* :—Parker, 3 vols. 1821. 8vo. 1*l.* 10*s.* :—Grindal, 1821. 8vo. 1*s.* :—Whitgift, 3 vols. 1822. 8vo. 1*l.* 10*s.* :—Aylmer, 1820. 8vo. 7*s.* 6*d.* :—Cheke, 1821. 8vo. 7*s.* 6*d.* :—Smith, 1820. 8vo. 8*s.* :—Ecclesiastical Memorials, 6 vols. 1822. 8vo. 3*l.* 3*s.* :—Annals, 7 vols. 1824. 8vo. 4*l.* 4*s.* :—General Index, 2 vols. 1828. 8vo. 1*l.* 5*s.*

LEWIS'S Life of Wiclif. 8vo. 10*s.* 6*d.* — of Pecock. 8vo. 6*s.* 6*d.*

KNIGHT'S Life of Dean Colet. 1823. 8vo. 1*s.* 6*d.*

WALTON'S Lives of Donne, Wotton, &c. 1824. 8vo. 6*s.* 6*d.*

CRANMER'S Works, collected by JENKYNs. 4 vols. 1834. 8vo. 1*l.* 10*s.*

* LE NEVE'S *Fasti Ecclesiæ Anglicanæ: continued to the present time* by T. D. HARDY, 3 vols. 1854. 8vo. 1*l.* 17*s.* 6*d.*

RALEGH'S (Sir Walter) History of the World, and other Works. *A new edition.* 8 vols. 1829. 8vo. 2*l.* 12*s.*

CLARENDON'S HISTORY OF THE REBELLION, etc., *from the original MS.* 7 vols. 1849. 8vo. 2*l.* 10*s.*

— 7 vols. 1839. 18mo. 1*l.* 5*s.*

— with His Life, by himself. 1 vol. royal 8vo. 1842. 1*l.* 2*s.*

— Life, and Continuation of his History, (written by himself,) with the suppressed passages. 3 vols. 1827. 8vo. 16*s.* 6*d.*

* — — *from the original MS.* 2 vols. 8vo. 1857. 1*l.* 2*s.*

CARTE'S Life of James Duke of Ormond. *A new edition, carefully compared with the original MSS.* 6 vols. 8vo. 1851. 2*l.* 6*s.*

MAY'S History of the Parliament which began November 3, 1640. *A new edition.* 1854. 8vo. 6*s.* 6*d.*

SPRIGG'S *Anglia Rediviva: being the History of the Army under Sir T. Fairfax.* *A new edition.* 1854. 8vo. 6*s.*

WHITELOCKE'S Memorials of English Affairs from 1625 to 1660. *A new edition.* 4 vols. 8vo. 1853. 1*l.* 10*s.*

BURNET'S (Bp.) History of His Own Time, with the suppressed Passages and Notes. 6 vols. 1833. 8vo. 2*l.* 10*s.*

— History of the Reign of King James II. Notes by Dartmouth, Onslow, and Swift. *Additional Observations now enlarged.* 1852. 8vo. 9*s.* 6*d.*

— Memoirs of James and William Dukes of Hamilton. *A new edition.* 1852. 8vo. 7*s.* 6*d.*

* LUITRELL, a Brief Historical Relation of State Affairs. 1857. 8vo. 3*l.* 3*s.*

CLINTON'S *FASTI HELLENICI*, from earliest Accounts to Death of Augustus. 3 vols. 4to. 4*l.* 17*s.* Each volume to be had separately.

— Epitome of Chronology of Greece, from earliest Accounts to Death of Augustus. 1851. 8vo. 6*s.* 6*d.*

— *FASTI ROMANI*, from Death of Augustus to Death of Justin II. : with Appendix. From Death of Augustus to Death of Heraclius. 2 vols. 4to. 3*l.* 9*s.* Each volume to be had separately.

— Epitome of Chronology of Rome and Constantinople from Death of Augustus to Death of Justin II. 1854. 8vo. 7*s.*

CRAMER'S Description of Asia Minor, 2 vols. 8vo. 11*s.*

— Map of Asia Minor. 15*s.*

— Description of Ancient Greece. 3 vols. 1828. 8vo. 16*s.* 6*d.*

— Map of Ancient and Modern Greece, on two sheets. 15*s.*

BACON'S *Novum Organon*, a new translation by the Rev. G. W. KITCHIN, M. A. 8vo. 1855. 9*s.* 6*d.*

— The Latin Text, with notes. 8vo. 1855. 9*s.* 6*d.*

PRICE'S Treatise on the Differential Calculus. 1852. 8vo. 1*s.* 4*s.* 6*d.*

— Vol. II. 1854. 8vo. 1*s.* 4*s.* 6*d.*—Vol. III. 1855. 8vo. 1*s.* 4*s.* 6*d.*

Clarendon Press, Oxford.

SELECT LIST OF STANDARD WORKS.

STANDARD LATIN WORKS	Page 1
STANDARD GREEK WORKS	" 3
OXFORD CLASSICAL TEXTS	" 6
MISCELLANEOUS STANDARD WORKS	" 7
STANDARD THEOLOGICAL WORKS	" 8

1. STANDARD LATIN WORKS.

Aetna. A critical recension of the Text, based on a new examination of MSS., with Prolegomena, Translation, Textual and Exegetical Commentary, Excursus, and complete Index of the words. By Robinson Ellis, M.A., LL.D. Crown 8vo. 7s. 6d. *net*.

Avianus. *The Fables.* Edited, with Prolegomena, Critical Apparatus, Commentary, &c., by Robinson Ellis, M.A., LL.D. 8vo. 8s. 6d.

Caesar. *De Bello Gallico.* Books I-VII. According to the Text of Emanuel Hoffmann (Vienna, 1890). Edited, with Introduction and Notes, by St. George Stock. Post 8vo, 10s. 6d.

Catulli Veronensis Liber. Iterum recognovit, Apparatum Criticum Prolegomena Appendices addidit, R. Ellis, A.M. 8vo. 16s.

Catullus, a Commentary on. By Robinson Ellis, M.A. *Second Edition.* 8vo. 18s.

Cicero. *De Oratore Libri Tres.* With Introduction and Notes. By A. S. Wilkins, Litt.D. 8vo. 18s.
Also, separately—

Book I. 7s. 6d. Book II. 5s.
Book III. 6s.

— *Pro Milone.* Edited by A. C. Clark, M.A. 8vo. 8s. 6d.

— *Select Letters.* With English Introductions, Notes, and Appendices. By Albert Watson, M.A. *Fourth Edition.* 8vo. 18s.

Horace. With a Commentary. By E. C. Wickham, D.D. *Two Vols.*

Vol. I. The Odes, Carmen Seculare, and Epodes. *Third Edition.* 8vo. 12s.

Vol. II. The Satires, Epistles, and De Arte Poetica. 8vo. 12s.

Juvenal. *Thirteen Satires.* Edited, with Introduction and Notes, by C. H. Pearson, M.A., and Herbert A. Strong, M.A., LL.D. *Second Edition.* Crown 8vo. 9s.

— *Ad Satiram Sextam in Codice Bodl. Canon. XLI Additi versus XXXVI.* Exscripsit E. O. Winstedt, Accedit Simulacrum Photographicum. In Wrapper. 1s. *net*.

Livy. *Book I.* With Introduction, Historical Examination, and Notes. By Sir J. R. Seeley, M.A. *Third Edition.* 8vo. 6s.

Manilius. *Noctes Manilianae; sive Dissertationes in Astronomica Manilii.* Accedunt Coniecturae in Germanici Aratea. Scripsit R. Ellis. Crown 8vo. 6s.

Merry. *Selected Fragments of Roman Poetry.* Edited, with Introduction and Notes, by W. W. Merry, D.D. *Second Edition.* Crown 8vo. 6s. 6d.

Ovid. *P. Ovidii Nasonis Ibis.* Ex Novis Codicibus edidit, Scholia Vetera Commentarium cum Prolegomenis Appendice Indice addidit, R. Ellis, A.M. 8vo. 10s. 6d.

— *P. Ovidi Nasonis Tristium Libri V.* Recensuit S. G. Owen, A.M. 8vo. 16s.

Persius. *The Satires.* With a Translation and Commentary. By John Conington, M.A. Edited by Henry Nettleship, M.A. *Third Edition.* 8vo. 8s. 6d.

Plautus. *Rudens.* Edited, with Critical and Explanatory Notes, by E. A. Sonnenschein, M.A. 8vo. 8s. 6d.

— *The Codex Turnebi of Plautus.* By W. M. Lindsay, M.A. 8vo, 21s. net.

Quintilian. *Institutionis Oratoriae Liber Decimus.* A Revised Text, with Introductory Essays, Critical Notes, &c. By W. Peterson, M.A., LL.D. 8vo. 12s. 6d.

Rushforth. *Latin Historical Inscriptions, illustrating the History of the Early Empire.* By G. McN. Rushforth, M.A. 8vo. 10s. net.

King and Cookson. *The Principles of Sound and Inflection, as illustrated in the Greek and Latin Languages.* By J. E. King, M.A., and Christopher Cookson, M.A. 8vo. 18s.

— *An Introduction to the Comparative Grammar of Greek and Latin.* Crown 8vo. 5s. 6d.

Lindsay. *The Latin Language.* An Historical Account of Latin Sounds, Stems and Flexions. By W. M. Lindsay, M.A. Demy 8vo. 21s.

Nettleship. *Lectures and Essays on Subjects connected with Latin Scholarship and Literature.*

— *Second Series.* Edited by F. J. Haverfield, with Memoir by Mrs. Nettleship. Crown 8vo. 7s. 6d.

Tacitus. *The Annals.* Edited, with Introduction and Notes, by H. Furneaux, M.A. 2 vols. 8vo. Vol. I, Books I–VI. *Second Edition.* 18s.

Vol. II, Books XI–XVI. 20s.

Tacitus. *De Germania.* By the same Editor. 8vo. 6s. 6d.

— *Vita Agricolae.* By the same Editor. 8vo. 6s. 6d.

— *Dialogus de Oratoribus.* A Revised Text, with Introductory Essays, and Critical and Explanatory Notes. By W. Peterson, M.A., LL.D. 8vo. 10s. 6d.

Velleius Paterculus *ad M. Vinicium Libri Duo.* Ex Amerbachii praeceptis Apographo edidit et emendavit R. Ellis, Litterarum Latinarum Professor publicus apud Oxonienses. Crown 8vo, paper boards. 6s.

Virgil. *With an Introduction and Notes.* By T. L. Papillon, M.A., and A. E. Haigh, M.A. 2 vols. Crown 8vo. Cloth, 6s. each; stiff covers 3s. 6d. each.

Also sold in parts, as follows—*Bucolics and Georgics*, 2s. 6d. *Aeneid*, in 4 parts, 2s. each.

Nettleship. *Contributions to Latin Lexicography.* 8vo. 21s.

Sellar. *Roman Poets of the Augustan Age.* By W. Y. Sellar, M.A.; viz.

I. VIRGIL. *New Edition.* Crown 8vo. 9s.

II. HORACE and the ELEGIAC POETS. With a Memoir of the Author by Andrew Lang, M.A. *Second Edition.* Crown 8vo, 7s. 6d.

— *Roman Poets of the Republic.* *Third Edition.* Crown 8vo. 10s.

Wordsworth. *Fragments and Specimens of Early Latin.* With Introductions and Notes. By J. Wordsworth, D.D. 8vo. 18s.

2. STANDARD GREEK WORKS.

Chandler. *A Practical Introduction to Greek Accentuation*, by H. W. Chandler, M.A. *Second Edition*. 10s. 6d.

Farnell. *The Cults of the Greek States. With Plates*. By L. R. Farnell, M.A.

Vols. I and II. 8vo. 32s. net.
Volume III in Preparation.

Grenfell. *An Alexandrian Erotic Fragment and other Greek Papyri, chiefly Ptolemaic*. Edited by B. P. Grenfell, M.A. Sm. 4to. 8s. 6d. net.

Grenfell and Hunt. *New Classical Fragments and other Greek and Latin Papyri*. Edited by B. P. Grenfell, M.A., and A. S. Hunt, M.A. With Plates, 12s. 6d. net.

— *Menander's Γεωργός*.
A Revised Text of the Geneva Fragment. With a Translation and Notes by the same Editors. 8vo, stiff covers, 1s. 6d.

Grenfell and Mahaffy. *Revenue Laws of Ptolemy Philadelphus*. 2 vols. Text and Plates. 31s. 6d. net.

Haigh. *The Attic Theatre*.
A Description of the Stage and Theatre of the Athenians, and of the Dramatic Performances at Athens. By A. E. Haigh, M.A. *Second Edition, Revised and Enlarged*. 8vo. 12s. 6d.

— *The Tragic Drama of the Greeks*. With Illustrations. 8vo. 12s. 6d.

Aeschylus. *In Single Plays*.
With Introduction and Notes, by Arthur Sidgwick, M.A. *New Edition*. Extra fcap. 8vo. 3s. each.
I. Agamemnon. II. Choephoroi.
III. Eumenides.

— *Prometheus Bound*. With Introduction and Notes, by A. O. Prickard, M.A. *Third Edition*. 2s.

Aristophanes. *In Single Plays*.
Edited, with English Notes, Introductions, &c., by W. W. Merry, D.D. Extra fcap. 8vo.

Head. *Historia Numorum*:
A Manual of Greek Numismatics. By Barclay V. Head. Royal 8vo, half-bound, 42s.

Hicks. *A Manual of Greek Historical Inscriptions*. New and Revised Edition by E. L. Hicks, M.A., and G. F. Hill, M.A. 8vo. 10s. 6d.

Hill. *Sources for Greek History between the Persian and Peloponnesian Wars*. Collected and arranged by G. F. Hill, M.A. 8vo. 10s. 6d.

Kenyon. *The Palaeography of Greek Papyri*. By Frederic G. Kenyon, M.A. 8vo, with Twenty Facsimiles, and a Table of Alphabets. 10s. 6d.

Liddell and Scott. *A Greek-English Lexicon*, by H. G. Liddell, D.D., and Robert Scott, D.D. *Eighth Edition, Revised*. 4to. 36s.

Monro. *Modes of Ancient Greek Music*. By D. B. Monro, M.A. 8vo. 8s. 6d. net.

Paton and Hicks. *The Inscriptions of Cos*. By W. R. Paton and E. L. Hicks. Royal 8vo, linen, with Map, 28s.

Smyth. *The Sounds and Inflections of the Greek Dialects (Ionic)*. By H. Weir Smyth, Ph.D. 8vo. 24s.

Thompson. *A Glossary of Greek Birds*. By D'Arcy W. Thompson. 8vo, buckram, 10s. net.

The Acharnians. Fourth Edition, 3s.

The Birds. Third Edition, 3s. 6d.

The Clouds. Third Edition, 3s.

The Frogs. Third Edition, 3s.

The Knights. Second Edition, 3s.

The Peace. 3s. 6d.

The Wasps. 3s. 6d.

Aristotle. *Ex recensione*
Im. Bekkeri. *Accedunt Indices Sylburgiani*. Tomi XI. 8vo. 2l. 10s.
The volumes (except I and IX) may be had separately, price 5s. 6d. each.

Aristotle. *Ethica Nicomachea*, recognovit brevique Adnotatione critica instruxit I. Bywater. 8vo. 6s.

Also in crown 8vo, paper cover, 3s. 6d.

— Contributions to the Textual Criticism of the Nicomachean Ethics. By I. Bywater. 2s. 6d.

— Notes on the Nicomachean Ethics. By J. A. Stewart, M.A. 2 vols. 8vo. 32s.

— *Selecta ex Organo Aristoteleo Capitula*. In usum Scholarum Academicarum. Crown 8vo, stiff covers. 3s. 6d.

— *De Arte Poetica Liber*. Recognovit Brevique Adnotatione Critica Instruxit I. Bywater, Litterarum Graecarum Professor Regius. Post 8vo, stiff covers, 1s. 6d.

— *The Politics*, with Introductions, Notes, &c., by W. L. Newman, M.A. Vols. I and II. Medium 8vo. 28s.

Vols. III and IV. [*Immediately.*]

— *The Politics*, translated into English, with Introduction, Marginal Analysis, Notes, and Indices, by B. Jowett, M.A. Medium 8vo. 2 vols. 21s.

— *Physics*. Book VII. Collation of various MSS.; with Introduction by R. Shute, M.A. (Anecdota Oxon.) Small 4to. 2s.

Demosthenes and Aeschines.

The Orations of Demosthenes and Aeschines on the Crown. With Introductory Essays and Notes. By G. A. Simcox, M.A., and W. H. Simcox, M.A. 8vo. 12s.

Demosthenes. *Orations*

against Philip. With Introduction and Notes, by Evelyn Abbott, M.A., and P. E. Matheson, M.A.

Vol. I. Philippic I. Olynthiacs I-III. Extra fcap. 8vo. 3s.

Vol. II. De Pace, Philippic II. De Chersoneso, Philippic III. Extra fcap. 8vo. 4s. 6d.

Euripides. *Tragoediae et Fragmenta*, ex recensione Guil. Dindorfii. Tomi II. 8vo. 10s.

Heracliti Ephesii Reliquiae. Recensuit I. Bywater, M.A. Appendicis loco additae sunt Diogenis Laertii Vita Heracliti, Particulae Hippocratei De Diaeta Lib. I., Epistolae Heracliteae. 8vo. 6s.

Herodotus. *Books V and VI*, Terpsichore and Erato. Edited, with Notes and Appendices, by Evelyn Abbott, M.A., LL.D. 8vo, with two Maps, 6s.

Homer. *A Complete Concordance to the Odyssey and Hymns of Homer*; to which is added a Concordance to the Parallel Passages in the Iliad, Odyssey, and Hymns. By Henry Dunbar, M.D. 4to. 21s.

— *A Grammar of the Homeric Dialect*. By D. B. Monro, M.A. 8vo. Second Edition. 14s.

— *Iliad*, ex rec. Guil. Dindorfii. 8vo. 5s. 6d.

— *Scholia Graeca in Iliadem*. Edited by W. Dindorf, after a new collation of the Venetian MSS. by D. B. Monro, M.A. 4 vols. 8vo. 50s.

— *Scholia Graeca in Iliadem Townleyana*. Recensuit Ernestus Maass. 2 vols. 8vo. 36s.

— *Odyssea*, ex rec. G. Dindorfii. 8vo. 5s. 6d.

— *Scholia Graeca in Odysseam*. Edidit Guil. Dindorfius. Tomi II. 8vo. 15s. 6d.

— *Odyssey*. Books I-XII. Edited with English Notes, Appendices, &c. By W. W. Merry, D.D., and James Riddell, M.A. Second Edition. 8vo. 16s.

— *Books XIII-XXIV*. Edited with English Notes and Appendices, by D. B. Monro, M.A. 8vo. 16s.

Homer. *Hymni Homerici.*

Codicibus denuo collatis recensuit
Alfredus Goodwin. Small folio.
With four Plates. 21s. net.

Homeri Opera et Reliquiae.

Monro. Crown 8vo. India Paper.
Cloth, 10s. 6d. net.

Also in various leather bindings.

Plato. *Apology*, with a revised Text and English Notes, and a Digest of Platonic Idioms, by James Riddell, M.A. 8vo. 8s. 6d.

— *Philebus*, with a revised Text and English Notes, by Edward Poste, M.A. 8vo. 7s. 6d.

— *Republic.* The Greek Text. Edited, with Notes and Essays, by B. Jowett, M.A., and Lewis Campbell, M.A. In three vols. Medium 8vo. 42s.

— *Sophistes and Politicus*, with a revised Text and English Notes, by L. Campbell, M.A. 8vo. 10s. 6d.

— *Theaetetus*, with a revised Text and English Notes, by L. Campbell, M.A. *Second Edition.* 8vo. 10s. 6d.

— *The Dialogues*, translated into English, with Analyses and Introductions, by B. Jowett, M.A. *Third Edition.* 5 vols. Medium 8vo. Cloth, 84s.; half-morocco, 100s.

— *The Republic*, translated into English, with Analysis and Introduction, by B. Jowett, M.A. *Third Edition.* Medium 8vo. 12s. 6d.; half-roan, 14s.

— *With Introduction and Notes.* By St. George Stock, M.A. Extra fcap. 8vo.

I. The *Apology*, 2s. 6d.

II. *Crito*, 2s. III. *Meno*, 2s. 6d.

— *Selections. With Introductions and Notes.* By John Purves, M.A., and Preface by B. Jowett, M.A. *Second Edition.* Extra fcap. 8vo. 5s.

Plato. *A Selection of Passages*

from Plato for English Readers; from the Translation by B. Jowett, M.A. Edited, with Introductions, by M. J. Knight. 2 vols. Crown 8vo, gilt top. 12s.

Polybius. *Selections.* Edited

by J. L. Strachan-Davidson, M.A. With Maps. Medium 8vo. 21s.

Sophocles. *The Plays and*

Fragments. With English Notes and Introductions, by Lewis Campbell, M.A. 2 vols. 8vo, 16s. each.

Vol. I. *Oedipus Tyrannus. Oedipus Coloneus. Antigone.*

Vol. II. *Ajax. Electra. Trachiniae. Philoctetes. Fragments.*

— *Tragoediae et Fragmenta,*

ex recensione et cum commentariis Guil. Dindorfii. Third Edition. 2 vols. Fcap. 8vo. 21s. Each Play separately, limp, 2s. 6d.

Sophocles. *Tragoediae et*

Fragmenta cum Annotationibus Guil. Dindorfii. Tomi II. 8vo. 10s.

The Text, Vol. I. 5s. 6d.

The Notes, Vol. II. 4s. 6d.

Strabo. *Selections, with an*

Introduction on Strabo's Life and Works. By H. F. Tozer, M.A., F.R.G.S. 8vo. With Maps and Plans. 12s.

Thucydides. Translated into

English, to which is prefixed an Essay on Inscriptions and a Note on the Geography of Thucydides. By B. Jowett, M.A. *Second Edition, Revised.* 2 vols., 8vo, cloth, 15s.

Vol. I. Essay on Inscriptions and Books I–III.

Vol. II. Books IV–VIII and Historical Index.

Xenophon. *A Commentary,*

with Introduction and Appendices, on the Hellenica of Xenophon. By G. E. Underhill, M.A. Crown 8vo, 7s. 6d.

3. OXFORD CLASSICAL TEXTS.

CROWN 8vo.

GREEK.

AESCHYLI TRAGOEDIAE. Cum Fragmentis. A. SIDGWICK. Paper covers, 3s.; limp cloth, 3s. 6d.; India Paper, 4s. 6d.

APOLLONII RHODII Argonautica. R. C. SEATON. Paper covers, 2s. 6d.; limp cloth, 3s.

ARISTOPHANIS COMOEDIAE Cum Fragmentis. F. W. HALL and W. M. GELDART. Tom. I. Paper covers, 3s.; limp cloth, 3s. 6d. Tom. II. Paper covers, 3s.; limp cloth, 3s. 6d. Complete, on India Paper, 8s. 6d.

PLATONIS OPERA. J. BURNET. Tom. I (Tetralogiae I, II). Paper covers, 5s.; limp cloth, 6s.; India Paper, 7s. Tom. II (Tetralogiae III, IV). Paper covers, 5s.; limp cloth, 6s.; India Paper, 7s.

THUCYDIDIS HISTORIAE. H. STUART JONES. Tom. I (Libri I-IV). Paper covers, 3s.; limp cloth, 3s. 6d. Tom. II (Libri V-VIII). Paper covers, 3s.; limp cloth, 3s. 6d. Complete, on India Paper, 8s. 6d.

XENOPHONTIS OPERA. E. C. MARCHANT. Tom. I (Historia Graeca). Paper covers, 2s. 6d.; limp cloth, 3s. Tom. II (Libri Socratici). Paper covers, 3s.; limp cloth, 3s. 6d.

LATIN.

CAESARIS COMMENTARII. R. L. A. DU PONTET. De Bello Gallico. Paper covers, 2s.; limp cloth, 2s. 6d. De Bello Civili, Cum Libris Incertorum Auctorum. Paper covers, 2s. 6d.; limp cloth, 3s. Complete, on India Paper, 7s.

CICERONIS ORATIONES Pro Milone, Caesarianae, Philippicae I-XIV. A. C. CLARK. Paper covers, 2s. 6d.; limp cloth, 3s.

CICERONIS EPISTULAE Ad Familiares. L. C. PURSER. Paper covers, 5s.; limp cloth, 6s.

HORATI OPERA. E. C. WICKHAM. Paper covers, 2s. 6d.; limp cloth, 3s.; India Paper, 4s. 6d.

LUCRETI CARI De Rerum Natura. C. BAILEY. Paper covers, 2s. 6d. limp cloth, 3s.; India Paper, 4s.

SEXTI PROPERTI CARMINA. J. S. PHILLIMORE. Paper covers, 2s. 6d.; limp cloth, 3s.

CORNELII TACITI Opera Minora. H. FURNEAUX. Paper covers, 1s. 6d.; limp cloth, 2s.

VERGILI OPERA. F. A. HIRTZEL. Paper covers, 3s.; limp cloth, 3s. 6d.; India Paper, 4s. 6d.

4. MISCELLANEOUS STANDARD WORKS.

Arbuthnot. *The Life and Works of John Arbuthnot.* By George A. Aitken. 8vo, cloth extra, with Portrait, 16s.

Bacon. *The Essays.* Edited, with Introduction and Illustrative Notes, by S. H. Reynolds, M.A. 8vo, half-bound, 12s. 6d.

Casaubon (Isaac), 1559-1614. By Mark Pattison, late Rector of Lincoln College. *Second Edition.* 8vo. 16s.

Finlay. *A History of Greece from its Conquest by the Romans to the present time, B.C. 146 to A.D. 1864.* By George Finlay, LL.D. A new Edition, revised throughout, and in part re-written, with considerable additions, by the Author, and edited by H. F. Tozer, M.A. 7 vols. 8vo. 70s.

Greenidge. *The Legal Procedure in Cicero's Time.* By A. H. J. Greenidge. 8vo. 21s.

Hodgkin. *Italy and her Invaders.* 8 vols. With Plates and Maps. By Thomas Hodgkin, D.C.L. A.D. 376-744. 8vo. Vols. I and II, *Second Edition*, 42s. Vols. III and IV, *Second Edition*, 36s. Vols. V and VI, 36s. Vols. VII and VIII, 24s.

Ilbert. *The Government of India*; being a Digest of the Statute Law relating thereto. With Historical Introduction and Illustrative Documents. By Sir Courtenay Ilbert, K.C.S.I. 8vo, half-roan, 21s.

— *Legislative Methods and Forms.* 8vo, half-roan, 16s.

Justinian. *Imperatoris Iustiniani Institutionum Libri Quattuor*; with Introductions, Commentary, Excursus and Translation. By J. B. Moyle, D.C.L. *Third Edition.* 2 vols. 8vo. 22s.

Kyd. *The Works of Thomas Kyd.* Edited from the original Texts, with Introduction, Notes, and Facsimiles, by Frederick S. Boas, M.A. 8vo. 15s. net.

Machiavelli. *Il Principe.* Edited by L. Arthur Burd. With an Introduction by Lord Acton. 8vo. 14s.

Morris. *The Welsh Wars of Edward the First.* A Contribution to Medieval Military History, based on original documents. By John E. Morris, M.A. With a Map and Pedigrees. 8vo. 9s. 6d. net.

Oxford History of Music. Vol. I. *The Polyphonic Period.* Part I. *Method of Musical Art, 330-1330.* By H. E. Woodbridge, M.A. 8vo. 15s. net.

Pattison. *Essays by the late Mark Pattison*, sometime Rector of Lincoln College. Collected and Arranged by Henry Nettleship, M.A. 2 vols. 8vo. 24s.

Payne. *History of the New World called America.* By E. J. Payne, M.A. 8vo, Vol. I, 18s.; Vol. II, 14s.

Ralegh. *Sir Walter Ralegh.* A Biography. By W. Stebbing. Re-issue. Small Post 8vo. 6s. net. * * Also in Half-parchment, with List of Authorities separately, post 8vo, 10s. 6d.

Ramsay. *The Cities and Bishoprics of Phrygia*; being an Essay on the Local History of Phrygia, from the Earliest Times to the Turkish Conquest. By W. M. Ramsay, D.C.L., LL.D. Vol. I. Part I. *The Lycos Valley and South-Western Phrygia.* Royal 8vo, linen, 18s. net. Vol. I. Part II. *West and West-Central Phrygia.* Royal 8vo, linen, 21s. net.

Rhys. *Celtic Folklore, Welsh and Manx.* By John Rhys, M.A., D.Litt. 2 Vols. 8vo, 21s.

— *Studies in the Arthurian Legend.* 8vo, 12s. 6d.

Woodhouse. *Aetolia; its Geography, Topography, and Antiquities.* By William J. Woodhouse, M.A., F.R.G.S. With Maps and Illustrations. Royal 8vo, linen, 21s. net.

5 STANDARD THEOLOGICAL WORKS, &c.

The Coptic Version of the New Testament, in the Northern Dialect, otherwise called Memphitic and Bohairic. With Introduction, Critical Apparatus, and Literal English Translation. The Gospels. 2 vols. 8vo. 42s.

(Vols. III and IV in the Press.)

Tetraeuangelium Sanctum *juxta simplicem Syrorum versionem*: ad fidem codicum, Massorae, editionum denuo recognitum. Lectionum suppellectilem quam conquisiverat Philippus Edwardus Pusey, A.M., olim ex Æde Christi auxit, digessit, edidit Georgius Henricus Gwilliam, S.T.B. Accedunt Capitulorum Notatio, Concordiarum Tabulae, Translatio Latina, Annotationes. Crown 4to. 42s. net.

Bright. *Chapters of Early English Church History.* By W. Bright, D.D. Third Edition. 8vo. 12s.

The Book of Enoch. Translated from Dillmann's Ethiopic Text (emended and revised), and Edited by R. H. Charles, M.A. 8vo. 16s.

Conybeare. *The Key of Truth.* A Manual of the Paulician Church of Armenia. The Armenian Text, edited and translated with illustrative Documents and Introduction by F. C. Conybeare, M.A. 8vo. 15s. net.

Driver. *The Parallel Psalter,* being the Prayer-Book Version of the Psalms and a New Version, arranged in parallel columns. With an Introduction and Glossaries. By S. R. Driver, D.D., Litt.D. Extra fcap. 8vo. 6s.

Ecclesiasticus (xxxix. 15—xlx. 11). The Original Hebrew, with Early Versions and English Translations, &c. Edited by A. Cowley, M.A., and Ad. Neubauer, M.A. 4to. 10s. 6d. net.

Ecclesiasticus. *Facsimiles of the Fragments hitherto recovered of the Book of Ecclesiasticus in Hebrew.* 60 leaves, collotype, in a Cloth Box, price 21s. net. (Published jointly by the Oxford and Cambridge University Presses.)

Hatch and Redpath. *A Concordance to the Greek Versions and Apocryphal Books of the Old Testament.* By the late Edwin Hatch, M.A., and H. A. Redpath, M.A. In Six Parts. Imperial 4to. 21s. each.

— *Supplement, Fasc. I.* Containing a Concordance to the Proper Names occurring in the Septuagint. By H. A. Redpath, M.A. Imperial 4to, 16s.

Horstman. *Nova Legenda Anglie* as collected by John of Tyne-mouth, John Capgrave, and others, and first printed, with New Lives, by Wynkyn de Worde, a. d. mdxvi. Now re-edited with Fresh Material from MS. and printed sources, by Carl Horstman, Ph.D. 2 Vols. 8vo. 36s. net.

Paget. *An Introduction to the Fifth Book of Hooker's Treatise of the Laws of Ecclesiastical Polity.* By Francis Paget, D.D. Med. 8vo, 7s. 6d.

Turner. *Ecclesiae Occidentalis Monumenta Iuris Antiquissima:* Canonum et Conciliorum Graecorum Interpretationes Latinae. Edidit Cuthbertus Hamilton Turner, A.M. Fasc. I. pars. I. 4to, stiff covers, 10s. 6d.

Wordsworth and White. *Novum Testamentum Domini Nostri Iesu Christi Latine, secundum Editionem Sancti Hieronymi.* Ad Codicum Manuscriptorum fidem recensuit Iohannes Wordsworth, S.T.P., Episcopus Sarisburiensis; in operis societatem adsumto Henrico Iuliano White, A.M. 4to. Pars I, buckram, 52s. 6d.

OXFORD

AT THE CLARENDON PRESS

LONDON: HENRY FROWDE

OXFORD UNIVERSITY PRESS WAREHOUSE, AMEN CORNER, E.C.

UNIVERSITY OF ILLINOIS-URBANA

881X2C.D1857

C001

INSTITUTIO CYRI, EX RECENSIONS & CUM ANN

3 0112 023844142